

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NICHOLAS CHRISTOPHER

MK
MERKEZ
KİTAPLARI

ROMAN

Yıldızlara yolculuk

Çeviren: Yasemin Akbaş

NICHOLAS CHRISTOPHER

Nicholas Christopher 1951'de New York'ta doğdu. Sekizi şiir olmak üzere on dört kitabı yayımlandı. En çok ilgi gören kitapları arasında yayınevimizden çıkan *Veronica* ile birlikte *The Soloist* ve *Franklin Flyer* vardır. *The New Yorker*, *Esquire*, *The New Republic*, *The New York Review of Books*, *The Nation* ve *The Paris Review* gibi dergilere düzenli olarak yazan Christopher, Guggenheim Foundation, The Academy of American Poets, The Poetry Society of America ve National Endowment for the Arts gibi kurumlar tarafından pek çok ödüle layık bulunmuştur. Nicholas Christopher halen Columbia Üniversitesi İngilizce Bölümünde Profesör olarak görev yapmakta, New York'ta yaşamaktadır.

YASEMİN AKBAŞ

26 Nisan 1957'de doğdu. 1975'te Robert Kolej'den, 1982'de Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ekonomi Bölümü'nden mezun oldu. 1986-88 arasında Münih'te yaşadı, Dolmetscher Institut dil okulunu bitirdi. Ardından Temel Britannica'da redaktör olarak görev aldı, çeşitli reklam ajanslarında reklam yazarı ve yaratıcı yönetmen olarak çalıştı. 1976-82 arasında çeşitli dergilerde şiirleri yayımlandı. Halen İstanbul'da oturuyor.

ÖZGÜN ADI A Trip to the Stars

Copyright © Nicholas Christopher, 2000 / Aslı Karasuil

© Merkez Kitapçılık Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.

Her hakkı saklıdır. Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Genel Merkez: Barbaros Bulvarı, No: 125, Kat: 3,

34349 Beşiktaş / İstanbul

Yayınevi: Şehit Muhtar Cad. No: 56, Kat: 6, Taksim / İstanbul

Tel: 0212 237 45 02-03 Faks: 0212 237 45 04

info@merkezkitapcilik.com.tr

GENEL YAYIN YÖNETMENİ İlknur Özdemir

EDITOR Handan Akdemir

KAPAK TASARIMI Melis Rozental

KAPAK DESENİ Yasemin Akbaş

TASARIM VE UYGULAMA Maraton Dizgievi

BİRİNCİ BASIM Nisan 2006, İstanbul (2000 adet)

GENEL YAYIN 30 EDEBİYAT DİZİSİ 23

ISBN 975-9174-32-4

BASILDIĞI YER Şefik Matbaası (0212) 472 15 00

Marmara Sanayi Sitesi M Blok 291 İkitelli 34306 İstanbul

Merkez Kitapçılık bir CİNER GRUBU kuruluşudur.

Yıldızlara Yolculuk

NICHOLAS CHRISTOPHER

İngilizceden Çeviren
YASEMİN AKBAŞ

Roman

*Elinde ışık tutan bir çocuk gördüm
Onu nereden getirdiğini sordum.
Işığı söndürdü ve dedi ki: .
"Asıl sen söyle bana nereye gittiğini."*

— BASRALI HASAN

İÇİNDEKİLER

9	1. <i>Planetaryum</i>
13	2. <i>New Orleans</i>
22	3. <i>Brooklyn</i>
27	4. <i>Örümcekler</i>
36	5. <i>Terk Edilmiş Fabrika</i>
43	6. <i>Hastane Gemisi</i>
57	7. <i>Canopus Oteli</i>
81	8. <i>Alnilam Oteli</i>
107	9. <i>Enzo'nun Eğitimi</i>
167	10. <i>Adalar</i>
185	11. <i>Gökyüzü Kenti</i>
239	12. <i>Kauai</i>
305	13. <i>Stardust Gazinosu</i>
366	14. <i>Naksos</i>
390	15. <i>Rigel Oteli</i>
430	16. <i>Ulaşmamış Mektup</i>
472	17. <i>Honolulu</i>
484	18. <i>Buz</i>
501	19. <i>Houston</i>
511	20. <i>Ateş</i>
538	21. <i>Yıldızlara Yolculuk</i>

1. Planetarium*

Uzayın derinliklerine doğru uzun bir yolculuk yapmış, geri dönüyorduk. Güneş sisteminden ayrılmadan önce, Ay'ın ve bazı gezegenlerin yörüngesinde dolanmış, Satürn'ün halkalarında kaymış, Jüpiter'in üzerindeki kırmızı noktaya şöyle bir dokunmuş, Uranüs'ün buzullarını sıyrıp geçmiştik. Bir kuyruklu yıldızın peşine takılarak bir meteor kümesinin içinden geçtik. Plüton'u da arkamızda bıraktıktan sonra yıldızlara karıştık; çevremizdeki parlak kümeler, bilezikler ve hilaller oluşturarak dönüp duruyorlardı. Samanyolu'nun geniş yayı boyunca ilerleyerek, güneş sistemine en yakın yıldız, Alfa Centauri'yi geçtik, bir süpernova patlamasına ve bir nötron yıldızının kendi içine çökerek kara deliğe dönüşmesine tanık olduk. İki yüz ışık yılı uzaklıktaki kırmızı yıldız Antares'e uzandık, ona en yakın yıldız sistemi Andromeda'yı da uzunca bir süre seyrettikten sonra yönümüzü dönüş yoluna çevirdik.

Karanlıkta, elektronik *synthesizer*'ın kulak tırmalayıcı nağmeleri ve davulun gümbürtüsü karşısında kalabalık sus pus olmuş, ışık hızıyla başladığımız dönüş yolculuğu boyunca yastıklı koltuklar arkaya yatırılmış, başlar dümdüz geriye yaslanmıştı. Bense oturduğum yerin kol yerlerini sıkıca kavramış, başımın çevresinde uçuşan toz taneciklerini üfleyp duruyordum. Tepemizin üzerindeki projektörlerden vuran ışık tayfında, teyzemin silüeti kapkara ışıldıyordu. Saçları, o penceresiz ortamın ağırlaşmış, madensi havasızlığında bile tertemiz kokuyordu. İçerisi de soğuktu. Paltomun düğmelerini boğazıma kadar iliklemiş, ısınınsınlar diye ayak parmaklarımı pabuçlarımda sürekli oynatıyordum. Sonunda mavi beyaz yerküre asılı durduğu boşlukta yeniden görüldüğünde spiker, ilahi bir sesle, Şükran Günü ile

(*) Yarımküre biçiminde tavanı olan, gök cisimlerinin ışıklı noktalar olarak gösterildiği yapı – ç.n.

Noel arasında yapılan “Yıldızlara Yolculuk” adlı bu gösteriye katıldığımız için bizlere teşekkür etti. Kopan alkış tufanı, herkes birden yerinden kalktığı için hızla kendiliğinden kapanan koltukların gürültüsüne karıştı; ışıklar yandı ve büyük kubbeli tavan karanlığa gömüldü.

Yer göstericiler arka kapıları açarken, elektronik müzik hafifledi, yerini *ragtime* valse bıraktı.

Beremi geçirip teyzemle en yakın koridora doğru ilerledim, omzuma hafifçe dokunan eliyle beni yönlendirdiğini hissediyordum. Manhattan’ın kuzey ucundaki bu eski planetariuma, onuncu yaş günüm şerefine gelmiştik. Gösterinin tüm biletleri satılmıştı, müthiş kalabalık sıkışık bir halde, uğultulu bir gürültüyle yuvarlak salonun dar koridorlarına doğru akıyordu. Biz de bu insan seline kapılmış, sürükleniyorduk. İnsanların yalnızca sırtlarını ve ellerini görebiliyordum. Burnuma önce parfüm ve ter kokusu, ardından da sigara içmeye başlayanlardan gelen duman doldu.

Arka tarafa ulaşınca teyzem elimi tutarak adımlarını hızlandırdı. Elim nazıkçe ama kararlı bir biçimde tutuyordu, süet eldiveni avucuma yumuşacık değişiyordu. Dışarı çıkıp, solgun kış güneşinde –rüzgârın kar tozunu, bilet koçanı ve program broşürlerini savurduğu– kaldırıma adım attığımızda kalabalık biraz olsun seyreldi, o sırada teyzeme bir şey söylemek için başımı kaldırıp yüzüne baktım.

Ve daha ağzımı bile açamadan kalakaldım.

O sırada kaldırımın kenarından, oyalanarak yol alan dört kapılı büyük mavi otomobile doğru beni artık sertçe çekiştirmekte olan bu kadın, teyzem değildi. Arka kapıyı açıp beni içeri doğru itene kadar, yanlışlıkla başka bir çocukla karıştırıldığımı düşünüyordum. Sonra, kadın ardından arabaya adımını atmadan önce dimdik suratına baktı, hiç de şaşırmış gibi görünmüyordu.

Direksiyonda kahverengi paltolu bir adam vardı, fötr şapkasını gözlerine kadar indirmişti. Daha kadın kapısını çekip kapatmadan arabayı vitese geçirip gazladı.

“Hey!” diye bağırdım. Ama ben daha sol kapının koluna doğru atılamadan, kadın bir dokunuşta açtığı çantasından siyah bir sprey kutusu çıkararak, ağır bir parfüm bulutunu yüzüme püskürttüverdi. Gözlerim yandı, öksürmeye başladım. Beyaz zambak kokusuna benzer bir koku fena halde genzimi yaktı. Sersemlemiştim; kalp atışlarım yavaşlamış, aralıklı vuruşları sanki çok uzaklardan duyulan bir davul sesi gibi kulaklarımda zonkluyordu. Her şey, sanki gözlerimin üzerine rengârenk tülден bir perde çekilmiş gibi silikleşti.

Kadın eldivenlerini çıkarırken, nedense bana değil de direksiyondaki adama doğru, “Kes ağlamayı!” diye terslendi. Eldivenleri teyzeminki gibi siyah süettendi.

Ellerim ve ayaklarım önce karıncalandı, sonra kaskatı kesildi, sanki bütün kemiklerim kurşuna dönüşmüş gibiydi. Dilim de ağırlaşmıştı. Kısa bir süre sonra gözlerim açık seçik görmeye başlayınca pencereden dışarı bakarak geçtiğimiz sokak levhalarını okumaya çalıştım. Hoş, okuyabilseydim bile fark etmeyecekti, çünkü öyle dolambaçlı yollardan geçiyorduk ki, ne yöne gittiğimizi kestirmek olanaksızdı. Sonunda sokakları dar, yaya kaldırımları kırık dökük, paslı lomberlarla dolu eski bir fabrika arazisine geldik. Depo binalarının saçaklarına güvercinler sıralanmıştı. Arsa boşluklarına sokak serserileri toplanmış, yağ varillerinde yanan ateşin başında durarak ellerini ovuşturuyorlardı. Başım hâlâ dönüyordu ama en azından biraz daha açık seçik görebiliyordum. Kalp atışlarım normal ritmine kavuşuyor, kollarıma ve bacaklarıma çöken ağırlık hafifliyordu.

Yanımda oturan kadın bana tümüyle yabancıydı. Gençti – teyzemden daha büyük görünüyordu, ama hâlâ yirmili yaşlarında olsa gerekti. O da teyzem gibi güzeldi, ince, uzun boyluydu; açık kumral saçları uzundu, ama teyzemin parlak mavi gözlerine karşılık bu kadının kenarlarını kopkoyu boyadığı, siyaha çalan kahverengi gözleri vardı. Kırmızı ışıktaki ya da trafik yavaşladığında sol kapı koluna bir kez daha atılmayı düşündüm, ama herhangi bir ışıktaki durmadığımız gibi trafik de sıkışmadı.

Boş bir arsanın yanındaki beyaz tuğlalı binaya yanaşıp durduk. Bina, sokağın yarısını kaplıyordu. Demir parmaklıklı kirli pencereleri sıkı sıkıya kapalıydı, uzun süre önce kapısına kilit vurulmuş fabrikalardan biriydi herhalde. Yükleme sahasındaki büyük kapılar asma kilitle zincirlenmişti. Badanası yer yer dökülmüş olsa da, beyaz cephesiyle, sokağın geri kalanına sıralanmış koyu gri binalar arasında yine de göze çarpıyordu. Girişin üzerinde, kirli havanın çürüttüğü tabeladaki yazı silinmiş, geriye yalnızca, zar zor seçilen -CHINE harfleri kalmıştı. Beyaz paltolu, kocaman eldivenli bir adam elinde modern bir detektörle, cam kırıklarının ve saçılmış moloz yığınlarının üzerinden dikkatle geçerek, boş arsayı bir aşağı bir yukarı arşınlamaktaydı. Kulaklarına dek kaldırdığı yakasının üzerinden bize merakla şöyle bir göz atıp bakışlarını tekrar yere çevirdi.

Direksiyonun başında soğuktan kaskatı kesilmiş oturan sürücümüz bir sigara yaktı. Dumanı arabanın içini tamamen doldurdu. Ba-

şını hiç bizden yana çevirmemişti, ben de dikiz aynasından görüntüsünü yakalamayı bir türlü becerememiştim.

Kadın arabanın kapısını açtıktan sonra elimi tekrar sıkıca tuttu, “Korkma!” dedi. Doğrudan bana ettiği ilk ve tek laf da bu oldu. Ancak, katı ve acımasız yüzü hiç de korkularımı giderecekmiş gibi durmuyordu. Kalbim deli gibi atıyordu. Ayağa kalkıp kaskatı olmuş ve tutmayan dizlerimin üzerinde ilk kez dikildiğimde soluğum tıkanı. Fırlayıp kaçmak istedim, ama en fazla, kolumu kadının elinden sertçe çekip kurtararak, göstermelik biçimde karşı koyabildim ancak. Çaresizlik içinde, kadının beni madeni kapılardan geçirerek binadan içeri sokmasına razı oldum, kapılar arkamızdan gümbürdeyerek kapandı.

İlk hissettiğim şey burnuma çarpan yanan katran kokusu oldu. İçrisi de dışarısı kadar soğuktu. Soluğumla çıkan minik buhar bulutlarının, yanaklarımın üzerinde buza kestiğini hissediyordum. Ama hiçbir şey göremiyordum. Kadın elimi tutmuş beni götürürken o kadar sık takılıp tökezliyordum ki, elimi daha da sert çekistirmeye başladı. Rutubetli ve dar koridorda, yanımız sıra incecik bir toz girdabı uçuşturarak, peş peşe gelen doksan derecelik keskin virajlar boyunca ilerledik. Uzaktaki bir aydınlıktan rüzgârın hafif uğultusu duyuluyordu.

Birdenbire durduk, arkamızda bir kapı kayarak kapandı. Ortalık hâlâ zifiri karanlıktı, büyükçe bir odanın içinde, boşlukta, aşağıya doğru iniyorduk. Ayaklarımın altındaki döşeme uğulduyor, tepemin üzerinde kablolar gıcırıyor, uzakta bir yerden bir jeneratör vınlaması duyuluyordu. Titremeye başladım. Bu kadın beni nereye götürüyordu? Asansör beni terk edilmiş fabrikanın derinliklerine doğru indirdiği sırada teyzemin o anda nerede olabileceğini düşünüyordum; oysa, onu ancak on beş yıl sonra yeniden görebileceğimi nereden bilebilirdim?

2. *New Orleans*

Eski diller konusunda yetenekliydim. Latince, Yunanca ve birazcık da Fenike dili biliyordum. Kaybolduğu ilk yıl, Loren'i her gece düşlerimde gördüm. Elinde bir kömür parçasıyla bana, uzun beyaz bir duvarın üzerine, Latince mektuplar yazıyordu. Her birine *Cara Alma** diye başlıyor, yuvarlak yazısıyla nerede olduğunu anlatmaya çalışıyordu. Ama yazdıklarını hiçbir zaman anlamlandırmaya yetecek kadar hızlı çeviremiyor, uyanınca da hatırladıklarımın bir anlam çıkaramıyordum.

En yakın akrabam öldüğünde, birileri canımı yaktığında ya da terk edildiğimde bile öyle ağlaya ağlaya uyuyakalan tiplerden olmadığım halde, bazı geceler aniden uyanıyor, onu çok az tanımış olsam da yastığımı göz yaşlarımla sırlıslam edene dek Loren'i düşünüp ağlıyordum.

Polis bir şey bulamamıştı. İşin başından beri, profesyonel olsun olmasın, kararlı bir fidyecinin, önüne geçilmesi en zor suçluların başında geldiğini söyleyip durmuşlardı. Genç ve bir çocuğun gözetimine alışık olmayan biri olarak mükemmel bir hedeftim ve olayın kurbanlarından biri sayılıyordum. Kitabına uygun bir şekilde dikkati dağıtıldığında, en tedbirli yetişkinin bile burnunun dibinden bir çocuğu çekip götürmek mümkündü. Ben ise, olay sırasında omzuma dokunanı görmek için geriye bakmış, Loren'in gitmiş olduğunu arkamda kimseyi göremeyip geri döndüğümde fark etmiştim ancak. Ne var ki bunların hiçbirisi beni teselli etmiyordu kuşkusuz. Onu aramayı kendi başıma sürdürdüm. Son yılım olduğu halde okulu bıraktım. Annemden kalan –dört bin dolar kadar– param vardı. Üç yıl önce kız kardeşim Luna ve kocası Milo öldüğünden beri, Loren'e annem bakıyordu. Luna ve Milo, Loren'i Nevada'da, Reno'da evlat edindikten sonra ye-

(*) 'Sevgili Alma' – ç.n.

di yıl boyunca, düzinelerce farklı kenti dolaşmış ve iki gezgin gibi yaşamışlardı. Bir sonraki duraklarını Pittsburgh olacaktı, ama varamadan, kentin yakınlarında öldüler. Loren ömrü yollarda geçmiş bir çocuktuktu. Onlar tarafından evlat edinilmiş ama, her nasılsa, şimdi, hayattaki tek yakını ben kalmıştım.

Loren kaybolduktan sonra, bana kalan mirasın büyük bir bölümünü özel dedektif kiralamak için harcadım. Ama adam iki ay sonra çıkageldiğinde elinde yalnızca şu bilgi vardı: Eşkali tıpkı bana benzeyen bir kadın, denizci ceket giymiş, siyah bereli ve ekose atkılı, Loren'e benzeyen bir çocukla birlikte bir otomobile binerken görülmüştü. Başka da hiçbir şey çıkmadı. O gün hava çok soğuktu, sanki o ve kadın, ağzımdan çıkan buhar bulutu gibi havaya karışıp yok olmuşlardı. Kadının eşkalinin benimkini tıpatıp tutuyor olması polisin işini kolaylaştırmadığı gibi, üstüne üstlük, bana benzeyen bu çocuk hırsızından ne bir fide talebi, ne bir telefon ne de herhangi bir mesaj gelmişti. Polis kuşkuyla –en azından akıl sağlığımdan şüphe duyduklarını akla getiren bir kuşkuyla– gözlerinin üzerimde olduğunu hissettirmeye başlamıştı bile.

Ben de aynı kuşkuları duymaya başladığımdan, elimde Loren'in fotoğrafıyla haftalarca kenti dolaştım. Bir yaz günü Coney Adası'nda çekilen bu fotoğraf, sahip olduğum tek fotoğrafiydi: Başında yana eğik bir denizci kepi vardı, elleri belinde, gözlerini kısmış güneşe doğru bakıyordu. Annem fotoğraflara güvenmezdi. Onların anıları olduğu gibi saklamak yerine bulandırdığını söylerdi. Bunun gibi sıkıca sarıldığı, başka tuhaf inançları da vardı. Mesela hiç rüya görmediğini söyler, bununla övünürdü. Bir de rüya görmeden uyunan bir uykunun, temiz bir vicdanın göstergesi olduğunu iddia ederdi.

Planetaryumun çevresinde, izlediğim çemberi gittikçe büyüterek turluyor, elde taşınmaktan köşeleri kıvrılan fotoğrafı taksi şoförlerine, dükkân sahiplerine, kapıcılara, köpek bakıcılarına, bir işe yaramayacağını bile bile ümitsizlik içinde, gelen geçen herkese gösteriyordum. Kimse bir şey görmemişti. Daha turlamalarım kentin sınırlarına ulaşmadan fotoğraf ufak ufak parçalanmaya başlamıştı bile. Günler aylar geçtikçe silikleşti, mevsimler döndü ve sonunda gücüm tükendi, aramaktan vazgeçtim. Polis de vazgeçti. Konunun "Çözülmesi mümkün olmayan vakalardan biri" olduğunu söylediler. "Bizim 'Kapanmamış dosya' dediğimiz türden bir vaka" dediler.

O yıl, 1966 yılının tamamını, Brooklyn'de annemin evinde geçirdim. Kendi odam yerine, Milo'yla kaçmadan önce kız kardeşimin,

sonrasında da Loren'in olan yatak odasında kaldım. Geceleri onun küçük yatağına, mavi yorganının altına uzanırdım. Çevremde ona ait eşyalarla, Loren'le birlikte geçirdiğim son günü, karanlıkta saatler boyu defalarca düşünüp durdum. Onu çok az tanımakla birlikte, hakkında güçlü bir izlenim edinmiştim. Denizci ceketi ve beresiyle bir denizci gibi salınarak yürürdü. Gövdesi sıırım gibi, dimdik duruşlu, atletik bir çocuktü; erken yaşta başının çaresine bakmak zorunda kalmış, vaktinden önce büyümüş birinin güçlü ve keskin bakışlarıyla bakardı.

Ne kadar tuhaf görünse de böyle durumlarda sıklıkla olduğu gibi o da sonunda, giderek kız kardeşime, yani analığına benzemişti: Geniş elmacık kemiklerini çevreleyen düzgün hatlar, düz bir burun, aynı koyu renk dalgalı saçlar ve gri gözler. Ama Luna'nın sinirli bir biçimde oynatıp durduğu ellerine, telaşlı hareketlerine ve kısa, kesik konuşma tarzına karşılık Loren sakın ve telaşsızdı. Kimbilir, böylesine yüzergezer ebeveynlerin yanında çocuğun tek avuntusu da buydu belki – yani tek olumlu şey.

Planetaryuma gitmeden önceki öğleden sonra, yakınlardaki bir lokantaya uğramıştık. Ben kahve içmiştim, Loren ise jambon dilimli, soğanlı ve karabiberli bir omlet yemişti. Annemin ölümünden sonra ikinci kez birlikte çıkıyorduk. Bir gece önce de sinemaya gitmiştik. Sözümona, teyzesi olduğum halde ne birbirimizi doğru dürüst tanıyorduk ne de ortak bir geçmişimiz vardı. Onu annemin ölümünden önce, yaklaşık bir yıl önce görmüştüm. Ve sonra birdenbire, yetimhane ile arasında duran tek insan olarak, kala kala ben kalmıştım. Yirmi birinci yaş gününe iki ay kala, Boston'da daracık bir stüdyo daire, banka hesabında üç yüz doları ve elden düşme bir Impala arabası olan bendeniz, kendimi, bakıma muhtaç bir çocuğun hukuki vasisi olarak buluverdim.

Hayatı boyunca turp gibi sağlıklı olan annem, yatağına yatmaya hazırlandığı bir sırada beyin kanaması geçirerek aniden ölmüştü. Onu o halde ertesi sabah Loren bulmuştu. Ambulans çağırdıktan sonra yere oturup, annemin başı kucağında, öylece beklemişti. Her ne kadar telefondaki polis memuru onu kıpırdatmamasını söylediyse de, daha sonra bana anlattığına göre, öldüğünü derhal anlamış, ama emin olmak için pudriyer aynasını burnuna tutmuş, sonra da onu orada, soğuk ahşap döşemenin üzerinde öylece bırakmaya gönlü elvermemişti. Cenaze evden alınıp götürüldükten sonra Boston'a, bana telefon eden polis memuru Loren'den geceyi bir komşuda geçirmesini istemiş, ama o evden ayrılmayı reddetmişti. Bitişikte oturan kom-

şu kadın gelip ona akşam yemeği pişirmiş, o yattıktan sonra da oturma odasında oturup beklemişti. Akşam eve vardığımda Loren'i annemin yatak odasında buldum. Giysileriyle yatak örtüsünün üzerine sırtüstü uzanmış, ışıkları söndürmüş, karanlıkta dalıp gitmişti. Işığı açıp yatağın ayak ucuna iliştim. Gözleri kan çanağına dönmüş, yüzü kedere boğulmuştu. Ama dökeceği kadar gözyaşı döküp ağlama faslını geride bırakmış olmalıydı ki, sesi sakindi.

İlk sözleri "Ben şimdi ne yapacağım?" oldu.

Elimi yanağına bastırıp, sesimin titrememesine dikkat ederek "İyi olacaksın" dedim. Gerçi Boston'dan buraya dek yol boyu, hem onun hem kendi adıma aynı soruyu ben de kendi kendime sorup durmuş, ancak henüz doğru dürüst bir yanıt bulamamıştım. Ona bir bardak su getirmek için banyoya gittiğimde kapıyı ardımdan kapayıp yüzümü havluya gömerek ağladım. Anneme değil, Loren'e ağladım. Kendimi bildim bileli, iş aile meselelerine gelince haksızlığa uğrayan hep ben olmuştum nedense. Hoş, benimkiler onun yaşadıklarıyla karşılaştırılmazdı bile: O, hem daha önceden hem de bu vakitsiz ölümle şimdi yeniden, ikinci kez yetim kalmıştı – üstelik daha on yaşında bile yoktu.

Annemle ben, Loren'in onun evine gelişinin hemen öncesinde, üniversiteye gitmek için yanından ayrıldığımdan beri mesafeliydik. Bu mesafe, annemin kendi annesinin ölümünden bu yana, şüphelilikle düpedüz düşmanlık arasında gidip gelen bir atmosferde, tek başımıza göğüslemek zorunda kaldığımız son sekiz yılın ürünüydü. Babamı hiç tanımadım: İkinci Dünya Savaşı'nın en civcivli döneminde Deniz Kuvvetleri'ne yazılmış, 1944'ün Haziranı'nda Güney Pasifik'e gönderilmişti. O yıllarda Luna sekiz yaşındaymış, annem ise henüz bir aylık olan hamileliğinin farkında bile değilmiş. Ben bir sonraki şubat ayında, babamın Guam'da, Japonlar'a karşı yürütülen bağımsızlık savaşında ölmesinden yedi ay sonra doğmuşum. Babam, ölümünden sonra, annemin çerçeve içinde oturma odasında sakladığı Gümüş Yıldız kahramanlık madalyasıyla ödüllendirilmişti. Annem bir daha hiç evlenmedi; üçümüz, annemin Macy'de satış görevlisi olarak kazandığı aylık ve babamdan kalan emekli maaşıyla kıt kanaat geçiniyorduk. Hayatımın ilk on yılında imdadımıza yetişen, sonradan yanımıza taşınan ve ölene dek bizimle kalan anneannem oldu. Elbette tahmin edileceği gibi, annem bu konudan hiç söz etmezdi, oysa (Staten Adası'nda oturan teyzemizin anlattıklarına göre) anneannem içkicinin biriydi. Annemin Luna'ya ve bana hep anlattığına

bakılacak olursa, ölmüş itfaiyeci kocasının ardından yıllarca yas tutmuş bir dul olan anneannemiz “kalp kırıklığı”ndan vefat etmişti, ama adadaki teyzemize göre, kalbinin iflas ettiği gece anneannemizin kanında dolaşmakta olan zehirli madde aslında sevgi değil, daima çay fincanına koyarak içtiği Seven Roses viskisiydi. Kısacası erkeklerin pek seyrek ziyaret ettiği bir evde, dul kadınlar tarafından büyütülmüştüm.

On sekizime geldiğimde bir kürtaj geçirdim. O günlerde yasalara aykırı sayılan bu olayın ardından yaşadığım sorunlar yüzünden annem meselenin kokusunu almıştı. Aynı dönemde doktor ücretini ödeyebilmek için sattığım marihuana yüzünden tutuklandığımda, annemle aramızdaki zaten gergin olan ipler büsbütün kopmuştu. Bütün bir yıl üniversiteden eve yalnızca yılbaşı gününde, bir sonraki yıl da Şükran Günü için –o da yarım günlüğüne– gelmiş, bir daha da semtine uğramamıştım. Luna’nın oradan oraya dolaşması yüzünden onu –ya da Loren’i– her seferinde en çok bir gün görebiliyordum, üstelik bu görüşmeler de, kaçınılmaz olarak hep bir kargaşa ortamında geçiyordu. Annem vasiyetinde Loren’e hiçbir şey bırakmamıştı. Bunda şaşırarak bir yan yoktu aslında, çünkü annemin bankadaki ufak birikimini ve yegâne malvarlığı olan evini Luna’ya ve bana bıraktığı vasiyeti, onun doğumundan ya da evlat edinilmesinden on iki yıl önce düzenlenmişti.

Sonunda Loren’le birlikte kendimizi, bir lokantaya oturmuş, sıkıntıdan kıvranarak bir sonraki hareketimizin ne olması gerektiğini planlamaya çalışırken bulmuştuk. Yetimhane söz konusu bile olmazdı. Benim aklımdan geçen üç olasılık vardı: Ya yeni bir yetiştirme yurdu ve yeni bir koruyucu aile bulunacaktı; ya Loren okulunu, çevresini değiştirmeden annemin evinde eskisi gibi yaşamaya devam edecek ve ben de annemin rolünü üstlenip şehirde bir iş bularak ona bakacaktım; ya da evi satıp onu da Boston’a götürecektim. Orada daha büyük bir apartman dairesine taşınacak ve okulumu bitirene kadar da birlikte oturacaktık. Daha önceki konuşmalarımızdan, yeni bir yetiştirme yurdunun adını bile ağzına almak istemediğini biliyordum. Annemin evinde oturarak ne uzayıp ne kısalacağım bir işte çalışmak da benim işime gelmiyordu doğrusu. Sonuç olarak geriye üçüncü seçenek kalıyordu. Klasik Yunan ve Latin Edebiyatı diplomasını almama altı ay kalmıştı, Strabon, Lucretius, Tacitus ve Prokopios’u da –bütün o eski doğa bilimci ve tarihçileri de– devirip hatmettikten sonra, lisansüstü programa başlamadan önce bir yıl boyunca

tüm Akdeniz havzasını kapsayan, uzun soluklu bir geziye çıkmayı planlamıştım. Ancak Loren bana taşınacak olursa, planlarım tümüyle suya düşecekti. Hatta daha fazla burs almayı başaracak olsam, Loren de eğitimini kendi başına sürdürebilecek duruma gelse ve kadere boyun eğerek kıt kanaat geçinmeyi becersek bile, tanrı bilir nasıl bir hayat bekliyordu bizi? Hiçbir zaman kendi çocuklarım olsun diye herhangi bir özlem duymamış olan beni ve benimle birlikte, tüm iyi niyetine karşın, aslında anneden çok abla olabilecek yaşta biri yerine kesinlikle bir aileye gereksinimi olan bu çocuğu – öyle ki aynı çocuk benzer bir duygu karmaşasını Luna ile ikinci babası Milo’nun yanındayken de yaşamış olsa gerekti.

Bu konuların bir kısmını aramızda konuşmuş, bir kısmını kendimize saklamıştık. Tıkılıp kaldığımız kırmızı muşambalı lokanta kabiniinde, soluğumuzla camları buğulandırarak Batı Yakası Otoyolu’nun akıp giden trafiğini seyrettiğimiz o bir saat, bir türlü bitmek bilmemişti. Konuşmamızı, sonlara doğru daha çok Luna ve Milo’dan söz ederek bitirdik. Ona ikisinin nasıl tanıştıklarını anlattım; çalışmakta olduğu müzik dükkânındaki işini kıran Milo’nun, Paskalya tatiline çıkıp da devam ettiği moda tasarımı okuluna bir daha geri dönmeyen Luna’yla bir sinemanın bilet kuyruğundaki tanışmalarını. Ve Luna’nın, bir yüzenevde yaşamak gibi bir kız için olağandışı sayılabilecek ve hiçbir zaman gerçekleştirmediği arzusunu. Loren onların hayatını annemden, çarpıtılmış –hatta epeyce ayıklanmış ve gerçek dışı– bir yorumla dinlemişti. Salt gerçeklerden bir dürüstlük abidesi olunması konusunda pek iddialı olan annem, söz konusu kendisi olunca gerçekleri kendine göre yontmakta pek becerikliydi doğrusu.

Sözelimi Loren’e ısrarla –neyin ne olduğunu kendisi çok daha iyi bildiği halde– Milo’nun inşaat mühendisi olduğunu söyler dururdu, oysa Milo aslında, evlendikten sonra bir işin ucundan ender olarak tutmuş, o zamanlarda da ya geçici maragozluk işleriyle uğraşmış ya da kısa dönemli inşaat işlerinde çalışmıştı. Çalışmadığı zamanlarda içki içer, ot çeker ve bir gün diskcokey olma hayalinin peşinde koştuğundan, kayıt cihazıyla sürekli kayıt yapıp doldurduğu kaset örneklerini geçtikleri her kentte, radyo istasyonlarına bırakırdı. Arada sırada görüşmeye çağrıldıysa da hiçbir zaman iş bulamadı. Bütün bunlar olurken Luna kasiyerlik, garsonluk ve manikürcülük gibi çeşitli işlerden ufak da olsa sürekli bir gelir sağlayabiliyordu. Annem Loren’e, yaşamının sonuna doğru Luna’nın çıldırdığını da söylemişti —bu da hiç rüya görmemekle övünen biri için oldukça tuhaf bir itiraf (ya da

uydurmaca) idi doğrusu. Annem bana da Luna'nın hayatının son bir ayında ölümünün nasıl olacağına ilişkin rüyalar gördüğünü ve bunları yazıp bir mektupla kendisine yolladığını iddia etmişti; mektubu hiç görmedim, üstelik bir gece geç bir saatte Kansas'tan aradığında Luna ne öleceğinden ne başka bir şeyden söz etmişti. Sesi cılız ve yorgundu, Milo'nun eskisinden daha çok içtiğini, öbür hafta Pittsburgh'a doğru yola çıkacaklarını, Milo'nun orada muhafazakâr bir radyo istasyonunda işe başlayıp toparlanacağına söz verdiğini söylemişti.

Oysa Milo, kente giren otoyol çıkışına sapacağı yerde direksiyonu kırarak yol çizgisini aşmış ve arabayı karşıdan gelmekte olan bir süt kamyonuna bindirivermişti.

O gün öğleden sonra, lokantada, Loren'in aklını en çok meşgul eden konu buydu. Daha önce kazadan söz ettiğini hiç duymamıştım.

"Anlıyor musun" diyordu, bilinmeyen bir şeyi açıklıyormuşçasına, "arabanın arka koltuğunda her zamanki gibi yatmış uyumakta olduğum için ölmedim ben. Hep gece yolculuk ederdik. Ön ve arka koltuğun arasına sıkıştırdıkları bavulun üzerine bir battaniye sererler, beni oraya yatırırırlardı, bir başka battaniyeyi de, farlar ve otoyol ışıkları gözüme girip uyandırmasın diye çadır gibi üzerime gererlerdi. Böylece yolun gürültüsünü de duymazdım. Ara sıra ön koltukta alçak sesle konuştuklarını duyardım, o bile ta uzaktan geliyormuş gibi olurdu. Çarpışma sırasında ben, fırlayıp gitmeme hiçbir şekilde fırsat vermeyecek o yerde korkunç bir gürültüyle uyandım. Sıkışıp kalmıştım; önce bir gümbürtü koptu, ardından madeni bir sürtünme sesi ve kırılan camların şangırtısı geldi. Kulaklarım öyle bir çınlıyordu ki, hiçbir şey duyamıyordum. Ortalık zifiri karanlıktı, bir şeyler tepemden aşağı doğru bastırıyordu. Bağurmak için ağzımı açtığım sırada sağı solu yoklayarak beni arayan iki çift el hissettim. Tamam, dedim kendi kendime, ikisi de iyiler ve beni buradan çekip çıkaracaklar. Ama gelenler eyalet devriyesiydi. Her yanda ışıklar yanıp sönüyordu. Polis arabaları, ambulanslar. Motoru hâlâ alev alev yanmakta olan büyük bir süt kamyonu. Bizim araba tamamen ezilmişti, ama bende bir çizik bile yoktu, yalnızca başımda küçük bir şişlik ve hiçbir zaman tam olarak düzelmeyen -işte bak!- kırık bir parmak. Hâlâ eğri duruyor. Onların o sırada hareket eden ambulanslardan birinin içinde olduğunu anlamıştım. Arabanın ön tarafından geriye kalandan da, ölmüş olduklarını. Korkunçtu," derken sesi titriyordu. "Kamyonun arkası göçmüş, içerden fışkıran süt, otoyolun her yanını kaplamıştı. Bazı yerlerde ayak bileğine kadar geliyor, bembeyaz parılıyordu. Sütün

rengi yalnızca arabanın ön tarafında, gövdelerinin savrulduğu yerde kırmızıya dönmüştü.”

Loren’in kayboluşundan on iki ay sonra, 1966’nın yılbaşı arifesinde, Impala’nın ön camındaki buzu temizleyip gecenin kör karanlığında kenti terk ettim. Kasımda Brooklyn’deki evi bir çiftte satmış ve eğer Loren oralarda görünecek olursa gözlerini açık tutacaklarına dair söz almıştım. O tuğla ev, Bensonhurst sokağının gölgeleri arasında bir düzine tuğla evle birlikte öylece dikilip duran o ev, Loren’in altı aydan daha uzun bir süre yuva olarak bildiği tek yerdı. Satışından elde ettiğim para ancak, öğrenci bursumu geri ödeyip birkaç ay da işsiz dolaşmama yetecek kadardı.

Soyadımı o dönemde değiştirdim. Adımı da. Harflerin yerini değiştirip Mala yaptım. Latince’de Mala’nın *kötü* anlamına geldiğini biliyordum elbette. İspanyolca ve İtalyanca’da da.

Yola koyulduğumda kendimi boşlukta, yalıtılmış – tek başına bir ada gibi hissediyordum. Bir an, gittiği yola olmasa bile, kız kardeşime öykündüğümü fark ettim. Önce güneye yöneldim, yolda yalnızca bir kez benzin almak, bir kez de karnımı doyurmak için durdum. Ertesi geceyi Charleston’da geçirdim. Sonra Batı’ya döndüm, aynı yatakta bir geceden fazla uyumadan bütün bir ayı yollarda geçirdim. Birmingham’a. Nashville’e. New Orleans’a. San Antonio’ya. Amarillo’ya. Zızzak çizerek California’ya, ardından Doğu’ya Kuzey Dakota’ya, sonra mümkün olduğunca kıyıyı izleyerek Mississippi boyunca Güney’e, sonra tekrar geriye, ilk kez diğerlerinden daha çok sevdiğim New Orleans’a döndüm.

New Orleans’ta dört ay kaldım, Perdido* sokağında, mobilyalı bir odada yaşadım. Param hâlâ idare ediyordu ama yine de sırf oyalanmak için kendime bir iş buldum. Halk kütüphanesinin Saint-Eustace bölgesindeki uzak bir şubesinde, geçici olarak, iade edilen kitapları düzenleme işine başladım. Daha doğrusu kitapları bir daha asla kimse- nin alıp kapağını açmayacağı tozlu raflara tıktırma işine. Aralarında oldukça şaşırtıcı kitaplar da vardı, örneğin *17. yüzyılda Venedik Cam İşçiliğinin Kusurları Hakkında Bir Katalog; Denizci Henry’nin Doktoru Timothy Marlin’in Günlüğü; Kaldeliler’in Cenaze Takıları ve Remora Adası Üzerine Yerbilimsel Bir Araştırma*.

Ben morg adını verdikleri bodrum katında çalışıyordum, adı Zaren Eboli olan adamla da orada tanıştım. Bir örümcek bilimcisi olan

(*) (İspanyolca) ‘kaybolmuş, kayıp’ – ç.n.

bu adam, Karayip Adaları'nın, insan yiyen ağaç örümcekleri hakkında bir kitap yazıyordu. Eminim bir gün bu kitap da, benden sonra yerimi alacak görevlilerce öteki tuhaf kitapların yanına kaldırılacaktı. Üç hafta geçmeden de Eboli için çalışmak üzere adamın nehir kıyısındaki üç katlı, uçuk mavi badanalı, eski tahta evine gittim. Aslında beni hemen oracıkta işe almasının nedeni Latince bilmemdi. Her öğleden sonra gidip kavanozlarda sakladığı ölü örümcekleri sınıflandırıyor, bir yandan da terraryumlarda* barındırdığı canlıları besliyordum.

New Orleans'daki ilk gecem daracık madeni yatağıma uzanıp, kaba yatak örtüsünün altında sabahı sabah ederek geçti. Yatağım duvarın dibindeydi, yattığım yerden, pencereden, caddenin karşısında, şimdi bir dans salonuna dönüştürülmüş olan eski akıl hastanesi görünüyordu. Şimdilerde, geceleri uykuya dalsam bile, artık rüya görmüyordum. Hatta New York'tan ayrıldığımdan bu yana, Loren'in bana Latince mektup yazdığı o rüyaları bile görmez olmuştum. Onu düşündüğüm zamanlarda, ki bu sık sık yaptığım bir şeydi, kendi boğuk sesimle dudaklarımdan dökülen suçluluk ve vicdan azabı sözcüklerine kulak veriyordum yalnızca.

Güneş neredeyse doğmak üzereydi, dans salonunun ince uzun pencerelerinden vuran soluk mavi sabah ışığı, aralanmış panjurlardan içeri sızıyordu. Bütün gece ince bir yağmur çiselemişti; usulca turuncudan sarıya açılan gün ışığı, ağaçların arasından süzülerek ıslak yaprakların üzerinde ışıldadığı sırada, daracık yatağımda yüzümü duvara dönüp ağlamaya başladım. Tırnaklarımı hırsıyla battaniyeye geçirmiş, hıçkırığımı bastırmak için çarşafı ısıırıyordum. Loren, annemin ölümünde ya da o lokantada, Luna ve Milo ile birlikte nasıl olup da ölmediğini anlatmayı bitirdiğinde nasıl hiç ağlamadıysa ben de o kadar çok ağladım. O ise ağlamak yerine kabinin yan tarafındaki pencereye dönmüş, buğulanmış cama işaret parmağıyla kendine benzeyen bir yüz çizmişti. Ellerini sıkıca kulaklarına bastırmış, ağzı olmayan, kapalı gözlerinden yanaklarına doğru yaşların döküldüğü bir yüz.

(*) Kara hayvanlarının yaşamaları için insan eliyle doğal ortamlarının koşullarına uygun biçimde hazırlanmış barınak - ç.n.

3. Brooklyn

Asansör sarsılarak durduğunda bir daha anneannemin evine asla dönemeyeceğime iyice emin olmuştum. Bir gece önce sabaha karşı ikide, Alma'yı yemek masasında, tepe lambasının loş ışığında omuzları çökmüş bir biçimde otururken bulmuştum. Gece uyuyabilmek için bir bardak süt almak üzere mutfığa gidiyordum. Orta salonda bir an duraklayarak oturma odasına göz attığımda, yemek odası olarak kullandığımız küçük bölmede oturduğunu görmüştüm.

Üzerinde eski, yeşil bornozuyla, uzun saçlarını tek omzunun üzerinden içeri tıkıştırılmış, bütün dikkatini yaptığı işe vererek, her yanı kemirilmiş bir kurşunkalemle önündeki bloknota bir şeyler karalıyordu. Serbest kalan elinin parmaklarıyla alnını ovuşturuyor, ayaklarıyla huzursuzca döşemeyi tıkırdatıyordu. Yanındaki izmarit dolu küllükte yanmakta olan bir sigara duruyordu. Oturma odasındaki televizyonu açık bırakmıştı, karlanan boş ekran titrek bir ışıltıyla parlıyordu. Dokunulmamış bir bardak şarap, oturduğu yerdeki rahat koltuğun yanına, sehpanın üzerine bırakılmıştı. İçinden gelen ani bir dürtüyle yerinden kalkıp, şu anda o kâğıtlarla her ne yapıyorsa onu yapmaya başlamış olduğunu tahmin ettim.

Uzun süre onu seyrettim. Bir sigara daha yakıp, kâğıt destesinden birkaç sayfa daha buruşturup fırlatmasının ardından seslenerek oturma odasına girdim. İrkildi, bana doğru dönerken koluyla bloknotun üzerini kapadı. Sabahleyin, buruşturup attığı kâğıtlardan birini masanın altında bulacaktım; her yanı hesaplarla ve çoğu üstü çizilmiş rakamlarla doldurduğu kâğıdın ortasına, benim ve kendi adını yazmış, altına da harcamaların bir listesini yapmıştı – kira, elektrik ve su, arabanın sigortası, yiyecek, giysi, sağlık giderleri. Birlikte sürdüreceğimiz ortak hayat için yalnızca temel gereksinimlerden oluşan bir bütçe çıkarmaya çalışıyordu belli ki. İçine düştüğü güç durumu beni de üzüyordu; yirmi bir yaşında, elinde yok denecek kadar az bir

para ve önünde upuzun bir hayat varken, bunca ağır bir sorumluluğu taşımak zorunda kalmıştı. Bulduğum kâğıdı elimle düzelttikten sonra orada, yemek odasında öylece dikilip, güneşi, buzun rengini, güneşin donmuş ağaçların arasından yükselişini seyrederek Alma'nın neler hissediyor olabileceğini kestirmeye çalıştım. Kâğıdın altına, belli ki bütün o aritmetik hesaplarından sonra aklına gelen bir düşünceyi not etmişti: *Bir iş bul ve yemek yapmayı öğren.*

Alma'yı pek tanıımıyordum, ama onu, ara sıra gördüğü akrabalarını seven her çocuk kadar seviyordum. Güzeldi, hareketleri akıcı ve zarıftı; keskin mavi gözleri, uzun kestane renkli saçları ve ne zaman yanağıma bir öpücük kondursa, ensemün ürpermesine neden olan dudakları vardı. O benim için her zaman gizemli, hatta egzotik biri olmuştu. Eve, güneş gözlükleri, süet ceketi ve beresiyle gelir, her zaman gösterişli küpeler takardı. Sigara içer, odasındaki eski gramofonda *blues* plakları çalar, bir iki gece kaldıktan sonra da giderdi. Onu galiba tam da anneannemin onaylamadığı özellikleri yüzünden seviyordum. Alma yemek yapmayı hiç mi hiç sevmezdi; anneannem ise bu konuda bıkip usanmadan söylenmeyi çok severdi. Tıpkı derli toplu olmak, anneannemin dostlarıyla ahbablık etmek, ailece tatile çıkmak ya da kiliseye gitmek türünden Alma'nın yapmaktan hoşlanmadığı diğer konular gibi. Alma için her durumda ve her fırsatta kullandığı tanım "hayırsız"dı. Cömertliği üzerindeyse kendini "yabani" sözcüğüyle frenlerdi.

Ben ise, anneannemin gözünde hiç yanlış yapmayan biriydim. Odamı daima tertipli tutmak (bir odamın olması bile benim için müt-hiş bir yenilikken, tersi mümkün müydü?), tırmıkla kuru yaprakları toparlamak, bulaşıkları kurulamak ve hatta, koroyu ilahi söylerken dinlemeyi çok sevdiğim için kiliseye gitmek bile hoşuma gidiyordu. Ne de olsa, Brooklyn'de geçen yıllar boyunca, Luna ve Milo'yla birlikte oradan oraya savrulmaktan usanmış, sessiz ve uslu bir çocuktum aslında.

Alma'nın en çok tavırlarına hayranlık duyuyordum. Özellikle de başına buyrukluğuna, kaldı ki, Luna'nın önüne gelene karşı çıkmaktan öte gitmeyen ve bir işe de yaramayan isyankârlıklarıyla karşılaştıldığında, onunki ayakları yere çok daha sağlam basan, daha samimi bir tavidir. Luna sürekli öfke içindeydi, eve bir döner, bir terk ederdi. Alma ise yalnızca uzak kalırdı. Ara sıra, mesela Noel zamanlarında olduğu gibi, yüzünü gösterdiğinde de, anneannemin kıskırtmalarına pabuç bırakmazdı hiç. Laf okulundan açılmışsa: *Sanki din adamı ola-*

cakmış gibi, varsa yoksa Latince!; özel hayatı söz konusuysa: Kız kardeşin de erkekler konusunda hep zevksizdi ama yine de evlenecek birini buldu (Bu, o vakitler henüz çözemediğim konulardan biriydi); dış görünüşüyle ilgili olarak da: *Eğer o eteği biraz daha kısaltıp, saçını da biraz daha uzatırsan, etek giymekten kurtulacaksın*, derdi. Alma'nın bu saldırılar karşısında aslında soğukkanlılığını her zaman koruyamadığını, evden ayrılıp tek başına yaşamaya karar verme noktasına gelmek için –yıllar süren o hararetli kavgaları ve karşılıklı suçlamaları düşündüğümde– ne kadar zorlanmış olduğunu anlamak o kadar da zor olmadı; ona en çok da bu yüzden saygı duyuyordum zaten.

Anneanneme karşı ne kadar güven ve bağlılık duysam da, Alma'ya kötü davranmasını bir türlü içime sindiremiyordum. Anneannemle birbirimize son derece bağlıydık, onu seviyordum, ama Alma'nın evde olduğu zamanlarda ne yapsam yanında kendimi huzurlu hissedemiyordum. Bu yüzden sonunda ben de, Alma'nın seyrek olarak eve geldiği zamanlarda, sırf hayatımı daha da zorlaştırmamak için, ağzımı kapalı, kendimi de meselenin –hatta mümkünse evin– dışında tutmaya başlamıştım. Anneannemin ölümünden sonra bir araya geldikimiz o kısa dönemde böyle yabancılık çekmemizin bir başka nedeni de buydu.

Evde bana verilen oda eşkiden, Milo'yla kaçmadan önce, Luna'ya aitti. Uçuk mavi badanası, mavi perdeleri, dar yatağı ve ona uygun vişne ağacından alçak komodini, kapının arkasına vidalanmış ve bir zamanlar Luna'nın özenle hazırlanıp saçlarını taradığı ayna hâlâ yerinde duruyordu. O gün öğleden sonra, Alma ile planetaryuma gitmeden önce o aynanın önünde giyinip hazırlanmıştım. Anneannemle geçirdiğim iki buçuk yıl boyunca hayatımda, onun gerçekleştirdiği ve bu yüzden kendisine ne kadar minnet duyduğumdan artık şimdi haberdar olduğunu umduğum, pek çok yenilik vardı: Sözelimi tadı yavan da olsa her akşam önüme konan bir kap sıcak yemek; güz geldiğinde alınan yeni pabuçlar, spor ayakkabıları ve Luna'dan farklı olarak, okula giderken giydiğim kazakların yalnızca tertemiz yıkanmakla kalmayıp aynı zamanda beden ölçüme göre olmalarına dikkat edilmesi gibi. Üst çekmecemden mavi, balıkçı yakalı olanını çekip içime giydim; anneannemin tertemiz katlayıp kıvrıdığı kollarındaki kat izleri hâlâ duruyordu.

Alma'nın evin önünde arabayı çalıştırdığını duyunca alelacele denizci ceketimi ve yün beremi geçirip dışarı fırladım. Ön kapıyı kilitlediğimde, ısıtıcıyı çalıştırmak için motora gaz vermekle meşguldü.

Nefesinden ön cam buğulanmış, kaldırımdaki kar birikintisine egzoz borusundan pislik sıcıyordu. Radyoyu açmıştı, spiker Vietnam'daki asker sayısının arttırıldığı haberinden o sabah Cape Kennedy'den fırlatılan Pioneer 6 uydusuna geçti. Bir gece önce uyduyu televizyonda görmüştüm, göz kamaştırıcı bir biçimde aydınlatılmış fırlatma rampasındaki uzun, beyaz roketin en tepesinde duruyordu. Gözlerimi kapatıp, süzülerek atmosferden çıkışını hayal ettim.

Öğle yemeğinden sonra planetaryuma giderken yolda pek konuşmadık. Kar serpiştiriyordu, derken lapa lapa yağmaya başladı ama neyse ki otoyol kapanmadı. Alma çok dalgın görünüyor, gözlerini pek yoldan ayırmıyordu. Kafasının hâlâ o karalanmış kâğıtta gördüğüm rakamlarla meşgul olduğundan, her ikimiz de sonunda düşkünler evini boylamayalım diye hâlâ o rakamları birbirine ekleyip çıkararak hesap yaptığından emindim.

İmpala'yı tam planetaryumun yan tarafındaki arsaya park etmeden önce, onunla konuşmam gerektiğini düşündüm. "Alma" dedim, "biliyor musun, son zamanlarda bunu pek söylememiş olsa bile, anneannem seni seviyordu."

Kaşlarını kaldırdı. "Beni sevmemiş olsa bile fark etmez," diye karşılık verdi. Sonra daha yumuşak bir sesle ekledi, "Ama haklı olabilirsin. Belki o kendi tarzında seviyordu."

Başımı salladım.

"Loren, aslında, sen onun hayatına girdikten sonra bambaşka bir insan olmuştu."

Buna pek aklım yatmadı, ama yine de sesimi çıkarmadım.

"Doğrusu," diye sürdürdü, "annemle ilişkimiz ta en başından kötü başladı. Babamı daha ben doğmadan önce kaybetmiş, bir daha da hiç görmemişti. Bu onu herhalde çok kızdırmış – en azından bunaltmış olsa gerekti, ama bu konudan hiç söz etmezdi. Böyle şeyleri içine atardı hep, ondan sonra da yıllar yılı olayları didikleyerek, birbirimiz yiyip durduk işte."

Söylediklerini düşünüyordum. "Ben de babamı tanımıyorum. Biliyorsun, yani gerçek babamı. Belki o da ölmüştür ve belki de ben bu yüzden evlatlık verilmişimdir."

Kontağı kapatıp dalgın bir halde elindeki anahtarlarla oynamaya başladı.

"Belki. Ama biliyor musun, bazen ben de babamı, sanki birbirimizi tanımışız gibi iyi bildiğim duygusuna kapılıyorum."

"Nasıl yani?"

“Yani demek istediğim, onu aslında hatırlıyorum.” Pencereden dışarıyı seyrediyordu. “Onun nasıl biri olduğunu o kadar çok düşündüm ki.” Omzuma hafifçe vurdu. “Çünkü benim yanımda kimsem yoktu, o yüzden. Ama sana aynı şey olmayacak. Seveceğin başka kimseler olacak.”

Yine başımı salladım, oysa aklımdan şunu geçiriyordum: Peki onlar, seveceğim o insanlar kimler olacaktı acaba? İçime, sevebileceğim herkesi sanki on yılda tüketivermişim gibi bir duygu çöktü.

4. Örümcekler

Zaren Eboli büyük bir cam kavanozu her iki eliyle birden tutarak yüksek sesle, camları yıkayan, çatıyı döven yağmur hakkında konuşuyordu. Doğuştan yalnızca sekiz parmağı vardı – serçe parmakları yoktu. Ellerin camın ardındaki kırılmış yansımasına baktığımda, uzun parmakları gözüme olduğundan çok daha uzun görünüyordu. Boyu yaklaşık 1. 60, benden en az on santim daha kısa, kilosu benim gibi, 55 kilo civarında olmalıydı. Kambur duruşlu, keçi sakallı, ayaklarını içe doğru basan biriydi. Hiç değiştirmedığı yumuşak, gümüş işlemeli Türk işi terlikler ve siyah kadife bir smokin ceketi giyer, tokası çapraz çatılmış bir çift kılıç biçiminde olan bir boyun bağı takardı. Tel çerçeveli gözlük camları o kadar kalındı ki, onlarsız, dağınık bir odada yolunu bulması neredeyse olanaksızdı.

Evin –olağanüstü büyüklükteki bodrum katını saymazsak– on beş odasının hepsi de dağınıklıktan yıkılıyordu. Her biri kitaplar, dergiler, klasörler, örnek toplama kavanozları, tekerlekli sehpa ve dosya dolaplarıyla tıka basa doluydu. Koyu renkli, ağır, Rokoko tarzındaki mobilyaları İç Savaş’tan hemen sonra müsrif bir atası tarafından Fransa’dan getirtilmişti: Kapkalın bacaklı masalar ve iskemleler, fazla şişkin kanepeler, derin çekmeceli büfeler vardı. Duvarlar, küflü duvar panolarının yanı sıra Louisiana bataklıklarının resimleriyle kaplanmıştı. Bolca verniklenmiş bu yağlıboya resimlerdeki –avına doğru hamle yapan bir balıkçıl ya da kızböceği gibi– kuş ve böcek sürüleri öylesine gerçekçi bir biçimde canlandırılmıştı ki, oradan geçerken çoğu zaman elimde olmadan ürperiyordum.

“Tuzakkuran örümcek” dedi Eboli, yükselip alçalan melodik sesiyle, “tarantulanın yakın bir akrabası. Avına, girişini açılır kapanır bir kapakçıkla gizlediği ve içini ipeksi salgısıyla döşediği kovuğunda pusu kurar. Yaşam süresi bir yıldır ve bu süre içinde bir kez bile kovuğunun önünden birkaç santimden fazla uzaklaşmaz.”

Ellerimde, canlı örnekleri tutmak için giydiğim deri eldivenlerle, sırtımı yüksek pencereye dönerek durdum. Fırtınalı havanın camdan sızan puslu ışığı, içeriye fosforlu bir aydınlık yayıyordu. Dört saat boyunca hiç konuşmadan, ikinci kattaki kütüphanenin her yanını elden geçirerek çalıştıktan sonra kalkıp, günün kahve ve sandviçten oluşan tek molasını vermek üzere, aşağı kattaki, bölmeli verandaya gelmiştim.

Eboli, çalıştığı sırada nadiren benimle konuşur, o sırada dikkatimi tamamen ona verdiğimi bilir, bunu anlamak için bulunduğum tarafa göz ucuyla bile bakması gerekmezdi. Sonra bazen verandaya uğrar, ben arabamla kente hareket etmeden önce, birkaç dakika benimle çene çaldığı da olurdu. Ama bu çabası pek işe yaramaz, çalışma odası ve bodrum katı laboratuvarından oluşan çifte tapınağındaki somut sessizlik, sayısız ısıtıcı ve morötesi ışın lambalarının, kızılötesi ampullerin, hava filtrelerinin, (orman örümcekleri için) minyatür nem yapıcı ve (çöl ortamındaki kuzenleri için) nem giderici cihazların ve elbette aralıksız süren yüzlerce karmaşık ağ örme faaliyetinin alttan alta süren vızıltısıyla daha da yoğunlaşarak, iyice elle tutulur bir hale gelirdi.

“Tuzak kuran örümcek, tüm örümcekler arasında en marifetli kovuk kazıcı ve en yetenekli zanaatçıdır. Boyu dokuz santime yaklaşan bu örümcek, önde bulunan çift uzantıları üzerindeki tarağa benzer kılçıklı tırmıklarıyla kazdığı, tüp biçimli kovuğunda yalnız yaşar. Kovuğunun derinliği 12,5 santimle 30 santim arasında değişir. Kazdıktan sonra kovuğunu tükürük salgısıyla su geçirmez hale getirir, içini de ipek salgısıyla döşer. Kovuklarının biçimleri farklıdır; açılı kapıyla örtülmüş basit tüp biçimli, bir kapakçıkla kapatılmış ve içinde, ikinci bir kapıyla ayrılmış, eğimli bir başka tünel daha bulunan silindirik biçimlisine kadar çeşitlilik gösterir. Hatta bu kapıcıkların bazıları bir dizi sürgüyle kapanır. Ve bütün bu kovuklar yalnızca bir tek yırtıcıya karşı tasarlanmıştır: Örümcek yabanarısı. Bunlar kovuk kapakçığını yırtarak açabilir ve örümceği içerde köşeye kıştırabilirler. Olağanüstü algılama sistemleri ve çeviklikleri sayesinde örümceği sokarak zehirleriyle felç ederler. Sonra da yumurtalarını örümceğin karnına boşaltırlar. Gelişen larvalar ölene dek ve öldükten sonra da örümceği emerek beslenirler.” Kavanozu masaya bırakıp, boyun bağını düzeltti. “Örümceğin ölümü, kendi avına uyguladığı cezanın ayıdır: Pusu kur, avla, felç et ve yavaş yavaş öldür.” Kavanozu açmaya hazırlanırken, olmayan iki serçe parmağına göre özel olarak yapılmış eldivenlerini giydi. “Ancak yine de, Tuzakkuran örümcek tüm ya-

ratıklar içinde doğuştan en yetenekli mimarlardan biri olarak görül-
melidir.”

O gün öğleden sonra karabiber peynirli sandviçimin yarısıyla iki fincan koyu kahveyi verandada mideye indirmiştim. Nemli ve sıcak olmasına karşın orada olmak insanı yine de ferahlatıyordu; ne de olsa evin geri kalanı gibi havası aşırı sıcak değildi. Çalışırken en ince-sinden pamuklu giysiler ve espadriller giymeme karşın sırtımdan aşağıya sürekli ter boşanıyordu. Sert yağmurun mangrov ağaçları arasında oluşturduğu geniş su birikintisi döne döne akıyor, yeşil bir sis tabakasının altından hızla süzülerek körfeze doğru yol alıyordu. Ağaç dallarının oluşturduğu kubbede bir çift kırmızı renkli kuş, kanatlarını kıvrarak birbirlerine sokuldular. Daha yukarılarda gündüz vakti avlanan yeşil çizgili baykuşlardan biri duruyordu. Artık, ağaç örümceklerinin karmaşık, su geçirmeyen, benzersiz ağlar ördüklerini biliyordum. Bütün örümceklerin etobur olduklarını da öğrenmiştim. Ağızlarına hiçbir yiyeceği katı halde sokmadıklarını, ama salgıladıkları sıvılarla avlarını dışarıdan yumuşattıktan sonra güçlü kaslarının yardımıyla kalan vücut sıvılarını emerek mideye indirdiklerini de. Genel olarak ortalama yaşam süreleri en fazla bir yıl olduğu halde, dişi tarantulanın otuz yaşına kadar yaşayabildiğini. Örümceklerin çoğunun sekiz gözü ve sekiz bacağı olduğunu. Su altında yaşayanlarının da bulunduğunu; ağlarını ipeksi, çan biçimli, hava keseciklerinin içinde ördüklerini, yumurtladıklarını ve sudaki öteki böcekleri avladıklarını. Nehirde değilse bile, mangrov ağaçlarının dibindeki yüksek otların altında, nehre doğru ağır ağır yol alan diğer akıntıların içinde olabilirlerdi.

Halen oturduğu bu evde kırk beş yıl önce doğmuş olan Eboli, örümcek bilimine duyduğu ilginin, çocukluğunda bir gün yüzerken sualtı örümceklerini keşfetmesiyle başladığını anlattı. Onun yanında çalışırken, geçmişten bu yana saplantısına kaynaklık eden diğer şeyleri de görme fırsatım oldu, örneğin, annesinin, oturma odasındaki küçük piyanonun üzerinde duran fotoğraflarını. Büzülmüş dudakları ve burnunun hemen üst kısmında birleşen kalın kaşlarıyla gösterişli, koyu tenli bir Kreol kadınıydı. Bütün fotoğraflarda üzerinde siyah dantelden, karışık desenli bir şal ve ona uygun, tepesi –belli ki fotoğrafçı öyle istediği için– sıkıca topuz yapılmış simsiyah saçlarından geriye doğru atılmış bir eşarp vardı. Şal ve eşarp düzgün hatlı yuvarlak başını açık bir yelpaze gibi çevreliyor, sanki kadınla bir bütünmüş –sanki başının içinden çıkıp açılmış– gibi duruyordu.

“Adı Cela’ydı” diye açıkladı Eboli, beni fotoğrafları incelerken görünce. “Babamın ölümünden sonra birkaç yıl her şeyden elini ayağını çekip burada oturmuştu.”

Hayatta kalan tek üyesi olduğu ailesi hakkında bana anlattıklarının hepsi buydu, kaldı ki, o da aynı evde dünyadan kopuk bir yaşam sürmekteydi. Tatlı diline ve çoğunlukla takındığı gizemli havaya karşın onun hiçbir zaman sırtımı emanet edecek biri olarak görmedim; kendini rahatça ifade eder, yapmacıksız ya da sesine örümceklerden konuştuğu zamanlardaki gibi aşırı ciddi bir ton katmadan konuşurdu. Sözgelimi, İkinci Dünya Savaşı sırasında Avrupa’da, genç bir gönüllü olarak orduda görev aldığını söylemesi beni şaşırtmıştı.

“Çarpışma için yetersiz bulundum elbette,” diye eksik parmaklı eldivenlerini havaya kaldırarak, ağır ağır sürdürdü konuşmasını, “İnanmayacaksınız ama sonunda, daktilo olarak yazıcı birliğinde görevlendirildim. Üstelik, o günlerde kullanılan çift şeritli yazı makineleriyle dakikada doksan iki kelime yazabiliyordum. Ve sonunda uğraşa uğraşa gezici karargâh görevlisi olarak, ön cepheye olabildiğince yaklaşmayı başardım. Savaştan önce piyano eğitimi aldığım dönemde tek bir hırsım vardı: Ferdinand La Menthe ile tanışmak. New Orleans’ta oturuyordu ama yaşamının son yıllarında halkın önüne çıkmaktan kaçınıyordu. Ne kadar uğraştıysam da, 16 Aralık 1941’de ölmeden önce onunla tanışmayı başaramadım. Üç ay sonra da orduya yazıldım. Terhis olduktan sonra bir yıl Paris’te yaşadım; küçük kulüplerde piyano çalışıyordum. Ülkeme döndüğümde piyano çalışmalarına devam ettim. Sonra 1949’da annem öldüğünde bıraktım ve ciddi bir şekilde örümceklerle ilgilenmeye başladım. Dur sana bir şey çalayım” diyerek beni oturma odasına götürdü.

Küçük piyanonun tuşları üzerinde şaşırtıcı dokunuşlarla uçuşan sekiz parmağıyla, önce oldukça abartılı Barok tarzında bir vals parçası çalarken *ragtime*’a geçerek, vals teması üzerinde doğaçlama yapmaya başladı. Birkaç dakika pür dikkat çalmayı sürdürdü, sonunda vals ritmine geri dönerek bu kez ağır ve duygulu bir havaya büründü. Piyano taburesiyle kendi çevresinde bir tur atarak “Gördün mü, Ferdinand La Menthe, Bach’ı biliyordu,” diye gülümsedi. “Bu da onun kendi *Goldberg Çeşitlemeleri*’ydi.”

Eboli sık sık yaptığı gibi, o gün öğle yemeğinden sonra, kütüphaneden bazı kitaplar almam için arabayla kente inmemi rica etti. Dediğini yaptım, ardından da gazete arşivleri bölümüne geçtim. *Delta Mirror* gazetesinin 1949 yılına ait nüshasındaki ölüm ilanları sütun-

larına bakarken Cela Marie Eboli'nin 7 martta vefat ettiğini bildiren ilana rastladım. Beni asıl şaşırtan, aynı gazetede, kadının piyanonun üzerindeki fotoğraflarından biriyle birlikte basılmış ölüm haberinde gözüme çarpan tek bir cümle oldu: *Polis yetkililerinin ifadesine göre, Bayan Eboli, üzerinde siyah bir elbiseyle, boğazına doladığı halatın bir ucunu pirinç karyolasının ayağına bağlamış halde, oturmakta olduğu evinin üst katındaki penceresinden aşağı atlayarak intihar etmiştir.* Ve orada, o uzun halatın ucunda, *Black & White* adlı kulübün piyanisti olan oğlu Zaren eve dönerek kendisini o halde bulana kadar, birkaç saat boyunca öylece asılı kalmıştı.

Tozlu koridorda yan yana yürüyerek geçip gitmeden önce çekmeceyi kapatırken, ürpererek, kadının ağının ucundaki bir örümcek gibi sallandığını düşündüm. Üzerine yapışan sivrisinek ölüleriyle kabuk bağlamış kırk mumluk bir ampulün gölgelediği bir başka dolaşın önünde durdum. Sararmış gazete kupürlerini geriye, 16 Aralık 1941 tarihine doğru, yalnızca ilk göze çarpan ölüm ilanlarını izleyerek hızla taradıktan sonra, Ferdinand La Menthe'nin, Jelly Roll Morton diye birinin yalnızca sahne hayatında kullandığı bir isim olduğunu keşfettim.

Eboli'nin evine döndüğümde, arabamı park ederken, en üst kata, perdeleri sıkıca çekilmiş pencerelere bir göz attım. Adamı, günün sonunda beni çalışma odasına çağırana kadar görmedim. Uzun, kehribar bir ağızlıkla *cigarillos*unu içiyor, küllerini ceketinin kadife yakasına doğru savurarak, huzursuzca odayı arşınıyordu. Gergin bir halde, masasına geçip oturmasını bekledim. "Şey, umarım piyano çalışmam keyfinizi kaçırmamıştır," derken, bir yandan da zihni çok meşgul olduğu zamanlarda yaptığı gibi dolmakaleminin kapakçığını sürekli olarak takip çıkarıyordu. "Yo, hoşuma gitti."

"Lütfen oturun." Genzini temizledi. "Takvimime baktım da, anlaşılmamıza göre çalışma süreniz bugün itibariyle sona eriyor." Bense bunun hiç farkında olmadığım gibi, dört koca ayın huzursuz uykularla, cinsellikten uzak, pek kimseyle konuşmadan, ara sıra yemek yiyerek yaşanmış, upuzun tek bir gün ve geceymiş gibi nasıl geçip gittiğine şaşırmakla yetindim. New Orleans'a ilk geldiğimde bir şişe viski satın almış, iki dolu bardağı bir güzel içtikten sonra anneannemin ruhunun gelip de çay fincanına Seven Roses doldurduğuna şahit olunca, şişenin kalanını lavaboya boşaltmıştım. Aynı yolun yolcusu olmaya niyetim yoktu doğrusu. Bazı bakımlardan benzesem bile. Kente geldiğimden beri beş kilo vermiş, gözlerimin altındaki, hayatımı yollar-

da araba kullanarak geçirmekten oluşan mor halkalar iyice koyulaşmıştı. Bazen odamda tek başıma otururken, midem kasılır, boğazım düğümlenir, kendimi dümdüz, hiç değişmeden uzanan bir manzaranın çevrelediği, bembeyaz, havasız bir yolda yürüyormuş gibi hissedirdim – çıplak ağaçlar, boş bir ev, sonsuza doğru uzanan bir çit ve sürekli dönüp duran bir yeldeğirmenin oluşturduğu bir görüntü silsilesi, tıpkı sessiz filmlerde sahnelerin arkasından geçirilen fonlar gibi yanı başımdan akıp gidiyormuş gibi gelirdi. Aynı zamanda, önüm sıra uzaklaşan, kendisini göremesem de yetişmeyi umduğum biri de olurdu sanki. Bu kişi, bir daha hiç ulaşamayacağımdan artık adım gibi emin olduğum Loren’den başkası değildi elbette.

“Bana çok büyük yardımın dokundu” diye sözlerini sürdürdü Eboli. Keçi sakalını sıvazlarken, lambanın turuncu ışığı gözlük camlarında titreyordu. “Özellikle sınıflandırma işleminde. Bu nedenle ben de sana aynı çalışma saatlerine karşılık daha yüksek bir ücretle burada istediğin kadar kalıp çalışmanı teklif edecektim.”

Doğrusu bunu hiç beklemiyordum. “Hayır, kalamam,” diye yanıtladım. “Teklifinize teşekkür ederim. Ama yola koyulmanın vakti gelmişti zaten.”

Üstelik yalnızca Eboli’nin yanındaki değil, New Orleans’tan ayrılmanın da zamanı gelmişti. Yine de, gazete arşivinde annesinin ürperme neden olan ölüm haberini öğrenmemiş olsaydım, acaba teklifini elimin tersiyle yine de geri çevirir miydim diye düşünmeden de edemedim. Çünkü aslında, ne buradan sonra nereye gideceğimi biliyordum, ne de suyunu çekmek üzere olan paramla gittiğim yerde nasıl geçineceğimi.

“Elbette” diye içini çekti Eboli, karşımda durup kalemini cebine atarken. Hafiften düş kırıklığına uğramış gibi görünse de, iç çekişinde belli belirsiz bir rahatlama da sezilmiyor değildi doğrusu. Daha önce kısa dönemli de olsa hem erkek hem de kadın yardımcıları olmuştu. Aralarında üniversiteden doktora öğrencileri de bulunuyordu. Ama bu çatı altında, bu kadar kısa zamanda benim kadar çok iş yapmış başka bir kadın olabileceğini hiç sanmıyordum. “Doğrusu, bana gerçekten çok büyük yardımda bulundunuz” diye yineledi, yakınındaki çalışma masasına yaklaşarak. “Gitmeden önce bu örneklerden birini aşağıya, bodrum katına götürür müydünüz lütfen?”

O gün, tüm öğleden sonrayı birbirinden ayrı terraryumlarda bulunan iki örümcek üzerinde çalışarak geçirdi. Biri, benim de tanıdığım sıradan bir kurt örümceği, Latince adıyla *Lycosa carolinensis* idi.

Beslenme alışkanlıklarını inceliyordu. Öteki ise, bugüne dek hiç görmediğim, bacaklarıyla birlikte boyu yedi buçuk santimetreyi bulan, büyükçe bir örümcekti. “Evet. Bu dostumuz postayla daha dün geldi,” dedi, bakışlarını izleyerek. “Ta Nevada’dan.”

Terraryumun deliğinden bakarak “Yoksa bu Tuzakkuran örümcek mi?” diye sordum. Eboli başıyla onayladı. “Hem de en çarpıcı işaretlerden birine sahip olanı. Bu açıdan pek görülemese de, kara tarantulanın artgövdesinde, karnının üzerindeki kırmızı renkli kum saati işaretiyle bile boy ölçüşebilecek cinsten. *Ummidia* cinsinin gececi üyelerindendir, *Stellarum** olarak bilinir.”

“Yıldızimsı bir şey,” dedim.

“Doğru. Siyah renkli artgövdesi gümüş beneklidir, tıpkı yıldızlarla bezenmiş bir gökyüzü gibi. Bu bir çöl örümceği, yuvasını çalıların yakınına inşa eder. Çok yüksek ısıya, 130°C’ye bile direnç gösterebilir. En sevdiği av, *Cataglyphis* türünden, uzun bacaklı gümüş karıncadır. Yuvalarından yalnızca geceleri dışarı çıkan bu karıncalar, hayvanlar aleminin en şaşırtıcı ve en gelişkin yön bulma sistemine sahiptirler. Gözlerindeki ağ tabakanın üst kısmı, evrim geçirerek kendi yaşam alanlarının kuşbakışı görüntülediği bir yol haritasına dönüşmüştür – tıpkı, mevsimlere göre değişime uğrayan bir tür gök haritası gibi. Yolunu bulmak için kendi haritasındaki kerteriz noktalarını gökyüzündeki yıldızlara göre hizalayarak yönünü saptar. Pusuya yatan *Ummidia Stellarum* ise her nasılsa, avının izleyeceği yoldan haberdardır. Bu da oldukça gizemli bir durum, çünkü gece gezen örümceklerin de yıldızları göremeyecek kadar, aşırı derecede miyop olduğu bilinen bir şeydir. Sonunda yıldızların rehberliğinde yaşayan gümüş karıncanın kısa yaşamı çoğunlukla, *Stellarum*’un yıldızlarla kaplı karnında son bulur. Daha da ilginç olanı ise, *Stellarum*’un, bilinen hiçbir yırtıcı düşmanı bulunmayan ender canlılardan biri olmasıdır. Sıradan bir örümcek üç yüz ila üç yüz bin arasında yumurta bırakırken, dişi bir *Stellarum* ömrü boyunca yalnızca bir kez yumurtlar. Nüfuslarını denetleyen de budur. Bir düşmanı olmayınca da *Stellarum* daima kovuşunda doğal nedenlerle ölür; kovuşu sonradan çöl kumlarıyla mühürlenmiş bir yeraltı mezarına dönüşür. Bu cins, örümceklerin tanrısı ya da en azından firavunu sayılır. Bazıları zehrinin insan üzerinde az rastlanır türden güçlendirici bir etkisi olduğuna inanır.”

Eboli çizgili bir mendille gözlüklerini temizledi. “Bu zehri arınma

(*) (Latince) ‘yıldız’ – ç.n.

törenlerinde kullanan Hopi ve Zuni yerlileri, onun insan ruhunu tüm hatalı, yanıltıcı ya da korkutucu olan şeylerden arındırarak en değerli öğelerine indirgediğini ileri sürerler. Üstelik yalnızca birkaç saat ya da birkaç gün değil, aylarca, bazen de kullanılan zehrin miktarına göre üç yıl etkisini sürdürdüğü söylenir. Buna, bir çeşit uzun vadeli ruhsal doğruculuk serumu da diyebiliriz. Hatta Zuni'lerin inanışına göre en güçlü şamanlarına ve savaşçılarına neredeyse tanrısal bir güç kazandırıyormuş ya da içlerinde yoldan çıkan olursa aynı şekilde zaman içinde o kişiyi mahvediyormuş.”

Burnumu cama yapıştırarak yassı bir kayanın üzerinde hareketsizce durmakta olan *Ummidia Stellarum*'a baktım. “Ancak çölde,” diye sürdürdü konuşmasını “*Stellarum* insanlara çok seyrek yaklaşır ve tıpkı öteki örümcekler gibi, ancak köşeye kısıtılırsa ısırır.” Elini ceketinin cebine soktu. “Her neyse, işte en son ücretinizin çeki, küçük bir ikramiyeyle birlikte.”

“Demek ki kalmayacağımı biliyordunuz.” Omuzlarını silkti. “Belki yollarımız yine kesişir. Şimdi size veda etmem gerekiyor Mala. İyi şanslar.” Elimi sıktı ve çabucak arkasını dönüp odayı terk etti. Terraryumu yavaşça yerinden kaldırdım.

Yağmur sonunda dinmiş, ev her zamankinden daha derin bir sessizliğe gömülmüştü. Önce soluk İran halısıyla kaplı geniş merdivenden ön salona, oradan demir basamaklı sarmal merdiveni inip, alçak kapıdan geçerek bodruma ulaştım. Aşağıya doğru bütün yol boyunca ıslanmış salkımların ve hanımellerinin burnuma dolan yoğun kokusuna karşın, gözlerimi *Ummidia*'dan hiç ayırmadım.

Bodrum katında beni, filtrelerin ve pervanelerin uğultusuyla sivri gölgeleri duvarlara yansıyan lambaların vızıltısı karşıladı. Uzun ceviz masaların arasından, koridora doğru yürüdüm. Terraryumu öteki örümceklerin yanına yerleştirerek morötesi ışın lambasını prize taktım.

Ummidia Stellarum kıpırdamadı ama parlayan ışığın etkisiyle gözleri yukarı döndü. Alnım boncuk boncuk terliyordu. Eboli'nin anlattıklarından tam olarak ne yapmam gerektiğini biliyordum. Yavaşça terraryumun madeni kapağını kaldırdım ve sol elimi içine sokup örümceğe doğru yaklaştırdım. Kımıldamadı. Elimi oynatmadan parmaklarımı, üzerinde durduğu kayaya doğru yürütüp dürttüm. Hâlâ kıpırdamıyordu. Ne de olsa daha önce onu elleyip dokunan başkaları da olmuştu. Ama aylardır ben de örümceklerle haşır neşir olduğumdan az çok haklarında bir şeyler biliyordum. Altındaki kayayı hızla yana kaydırdım, anında zıplayarak bir delik bulma telaşıyla

kumda koşturmaya başladı. Yolunu kestim, sonra da avucumla önünü kapatarak yönünü köşeye doğru zorladım. Elim, üzerine kapattığımda bile hiç titremedi. Avucumun içinde önce telaşlandı, çırpındı, tırmalandı ve sonunda çaresiz ısırdı, elimi o anda bile kıpırdatmadım – ısırdığını, avucumun ortasına atılan hızlı bir jilet çiziği kadar hissettim ancak. Beni, çene ucunda bulunan, bir kanalla doğrudan zehir bezlerine bağlı, kısıkcımsı ön uzantılarıyla ısırdığını biliyordum. Bir süre sonra parmaklarımı aralayarak elimi yukarı doğru kaldırdım. Parmaklarımın arasından ok gibi fırlayan *Ummidia Stellarum* deliğine girerek kayboldu.

Avucumda birdenbire başlayan yakıcı bir zonklama, bileğimden yukarı doğru ilerleyerek hızla bütün koluma yayıldı. Göğsüme ulaştığında etkisi sandığımdan daha sarsıcı oldu, ama yine de korku duymadım. Terlemem saniyeler sonra kesildi, alnım serinledi. Dilim kurumuş, dudaklarım uyuşmuştu. Sanki Novocain iğnesi olmuşum gibi el ve ayak parmaklarım da uyuşmuştu. İşaret parmağımı terraryumun dış cam yüzeyini kaplayan buğuya uzatarak ellerini sıkıca kulaklarına bastırmış, ağzı olmayan, gözleri kapalı bir yüz çizdim. Gözyaşlarını kondurmadan önce hızla arkama döndüm. Merdivenlerden gelen bir hışırtı duyduğuma emindim. Ayağında ses çıkarmayan terlikleriyle Eboli başından beri beni izlemiş olabilir miydi? O tarafa doğru koşturdum ama kimse yoktu. Sonrasında terraryumun kapağını kapatıp kapatmadığımdan şüpheye düştüm. Üstelik ellerim uyuşmaktan buz kesmişti; başım öyle bir dönüyordu ki arabayla eve nasıl dönmeyi başardığımı bile bilmiyordum.

Ama bir tek şeyi hiç unutmadım. Eboli'nin mavi badanalı evinin bodrum katında basamakları tırmandığım sırada etrafın gitgide karardığını ve o gördüğüm yıldızları. Yukarda, merdiven sahanlığında, tek tek ışıldayarak önüme serilen pırıl pırıl binlerce yıldız.

İki gün sonra, Loren'i planetaryuma götürtüşümden tam iki yıl sonra –o gün on ikinci yaşına basıyor olacaktı– nehir boyunca yürüterek, St. Clair sokağındaki askerlik şubesine gittim ve Deniz Kuvvetleri Sıhhiye Birliği'ne gönüllü yazıldım. İlk görevimde önce Savannah'ya, ardından hızlı bir eğitim programı için Honolulu'ya tayin edildim. Dokuz ay sonra da, 1968 yılının Eylöl ayında, Güney Vietnam'ın Güney Çin Denizi kıyılarına, Quang Tri açıklarındaki USS *Repose* adlı hastane gemisine nakledildim.

5. *Terk Edilmiş Fabrika*

Kadın beni bir sürü loş ve tozlu koridordan geçirerek floresan lambalarıyla aydınlatılmış küçük bir odaya soktu. Odanın iki kapısı vardı: Biri bizim girdiğimiz, kadının arkasından açık bıraktığı, diğeri de onun tam karşısındaki duvarda, kapalı duran kapıydı. Harekete geçmek için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı. Parfümün üzerimdeki etkisi tamamen kaybolmuştu: Bacaklarımın gücü yerine gelmiş, gözlerim daha iyi görmeye başlamıştı. Kadının elini birazcık gevşettiğini hissederek hissetmez başımı hızla çevirip dişlerimi eline geçirdim. Boğuk bir çığlık atarak elini hızla çekti, kulağımın arkasına, gözümde şimşekler çaktıran okkalı bir tokat patlattı. Ama ben o arada kendimi yarı yarıya kapının dışına atmıştım bile. Tam kapıyı yüzüne çarpıp kapatmayı becermek üzereydim ki o daha önce davrandı, daha ne olduğunu anlayamadan ensemde tuttuğu gibi beni geri geri odaya sürükledi. Kollarımla havayı dövdüğüm sırada sertçe savurup beni duvara fırlattı. Tekrar vuracak diye korkudan tir tir titriyordum. Ama o, öfke dolu gözleriyle suratıma yalnızca dik dik bakmakla yetindi. Kollarını göğsüne kavuşturmuş, parmaklarıyla dirseklerini sıkıp duruyordu – bu hareket, artık çok iyi tanıdığım öfkesinin belirtisiydi. Sonra elimi yakalayıp kolumu yerinden koparacak gibi çekiştirerek, odanın öbür tarafındaki diğer kapıya sürükledi. Tek söz söylemeden kapıyı açtı ve beni içeri itti. Onu bir kez daha ısırmağa istedim ama bulunduğumuz odaya bir göz atınca cesaret edemedim. Mağaraya benzeyen bu odada kendimi bir an uzay boşluğunda düşüyormuş gibi hissettim.

Oda, en az bir futbol sahası büyüklüğündeydi. Delikli tuğlayla örülmüş duvarlarının sıvası dökülüyor, dört katlı bina yüksekliğindeki tavan kirişlerinden güçlü ışıklar saçan lambalar sarkıyordu. Döşeme, içlerinden kocaman paslı boruların fışkırdığı kraterlerle delik deşikti. Mavi tulumlu yarım düzine işçi uzaktaki duvarda, elektrik telle-

rini lehimliyordu. Benden yaklaşık otuz metre ötede, biri genç biri yaşlı iki adam, kadife kaplı iki iskemlenin yanında duruyorlardı. Genç olanının teni koyu pas rengiydi; yüzü köşeli, siyah saçları asker tıraşlıydı. Kareli gömleğinin kollarını kıvrırmıştı, altından kaslarının şişkinliği belli oluyordu. Kravatı mavi ve beyaz desenliydi. Kulağının arkasında bir kurşunkalem, elinde sıkıca kavradığı ince bir kâğıt rulosuyla siyah kemik çerçeveli gözlüklerinin ardında yüzü dikkatle gerilmiş, yaşlı adama bir şeyler anlatıyordu.

Terzi işi, siyah, kusursuz bir takım elbiseyle gri renkli ipek gömlek giymiş olan diğer adam ise parmakları şakağında, başını öne eğmiş onu dinliyordu. Yaklaşık altmış beş yaşında, kısa ve tıknaz yapılıydı; dümdüz arkaya yatırılmış kır saçları, özenle biçim verilmiş kalın, beyaz bir bıyığı vardı. Yüz ifadesi sakin ve rahattı. Bu ifade, bir an sonra başını kaldırdığında da değişmedi. Kadın elimi bırakıp sırtımdan kabaca, daha doğrusu ötekilere çaktırmadan sinsice dürterek, beni öne doğru itti. Adama doğru yürüdük.

Genç olanı konuşmayı bıraktı. Ben onlara doğru yaklaşırken yaşlı adam keskin bakışlı, açık mavi gözleriyle beni tepeden tırnağa iyice inceledi. Ceketinin yakasına, o güne dek gördüklerimin hiçbirine benzemeyen bir çiçek takmıştı: Ortası alev rengiydi, çevresinde –sipsivri yalımlanarak uzanan– sarılı kırmızılı taç yaprakları vardı. Bir yandan korkuyor bir yandan da bunun ne çeşit bir adam kaçırma işi olduğunu merak etmekten kendimi alamıyordum. Beni evlat edinen ailemle oradan oraya gezip, okuldan çok lokanta ve barlarda vakit geçirdiğim için pek bir şey öğrenmemiştim. Açıkça çok parası olan ve belli ki hiç bilmediğim türden işlerle uğraşan bu insanların benim gibi birini kaçırmak için bunca zahmete girmiş olmalarını anlayamıyordum. Alt tarafı bir yetimdim, önemli biri değildim; parasız, kimsesiz ve genç bir teyzeden başka hiçbir yakını olmayan biriydim. Bura teyzemin fidyeyle çıkageldiğini düşünmek bile gülünçtü.

Bu yaşlı adamın benden ne istiyor olabileceğini düşünüp dururken aynı adam uzanıp hafifçe omzumu sıktı. O anda bu insanların paradan başka niyetleri de olabileceği aklıma geldi, aniden büyük bir korkuya kapıldım.

“Hoş geldin Enzo,” diyerek karşıladı adam beni. Gülümsediğinde, gerilen dudaklarının arasından inci gibi parlayan bembeyaz dişleri görünüyordu.

“Senin asıl adın Enzo, herhalde biliyorsun,” diye devam etti. Suratımı asarak, kadının çektiştirirken acıttığı kolumu ovuşturdu. Başımı

kaldırdığımda kadının beni süzen buz gibi bakışlarıyla karşılaştım. Gerçekten de deli bunlar diye aklımdan geçirdim. "Ben teyzeme gitmek istiyorum" dedim çatlak bir sesle. Kadın eldivenlerini parmaklarının ucuyla muz soyar gibi çıkararak çantasının içine tıktırdı. "Senin teyzen benim" dedi, beni daha da çok şaşırtan zehir gibi bir sesle.

"Bu kadar yeter" diye azarladı yaşlı adam.

"Beni ısırdı" dedi kadın elini uzatıp, işaret parmağının bükümü altında, kiraz büyüklüğündeki izi göstererek.

"Çünkü işi doğru dürüst beceremedin" diye sertçe karşılık verdi yaşlı adam.

"Çünkü bu çocuk bir-"

"Yeter dedim." Yaşlı adam boğuk bir sesle sözünü kesti. Kadın yutkunarak bir adım geriledi.

Yaşlı adam yeniden bana döndü, başıyla kadife iskemleleri işaret ederek, yumuşak bir sesle "Lütfen otur" dedi.

"Benim adım Loren" dedim, korka korka.

"Sana anlatacaklarım var," diye karşılık verdi bacak bacak üstüne atarken. "Daha sonra, sana söz veriyorum, seçimini yapmakta serbestsin: İster teyzene dönersin, ya da teyzene, senin de göreceğin bir mektup yazar, iyi olduğunu ve benimle kalmaya karar verdiğini söyleriz."

"Bunu niye yapmak isteyeyim ki?"

"Eğer dinlersen, anlayacaksın niye olduğunu."

"Biliyorsunuz, adam kaçırmak yasalara aykırıdır," diye cevabı yaptırdım, karşımdakini değilse bile kendimi şaşırtarak.

"Başka yasalar da vardır Enzo," diye karşılık verdi.

"Benim adım bu değil," dedim. Sonra birden aklıma geldi.

"Hey, belki de yanlış çocuğu kaçırdınız. Bu hiç aklınıza gelmedi mi?"

Başını iki yana salladı.

"Ve bunlar önemli yasalar," diye yumuşak bir sesle sürdürdü sözlerini. "Hem de hiç de küçümsenmeyecek türden. Onların ışığında bakınca, durumun çok özel bir nitelik kazanıyor. Sana amcan olduğumu - yani gerçek amcan olduğumu, damarlarımızda aynı kanın aktığını söylesem ne yaparsın? Bazı durumlarda bu türden, çok daha güçlü yasalar da vardır."

"Ne?"

"Bu doğru" dedi ciddiyetle. "Ancak bu gerçeği teyzem dediğin o kadına kimliğimi de göstererek açıklamış olsaydım, beni geri çevirdiği taktirde, sana hayatımda yer vermek için başka hiçbir şansım olmayacaktı. Yani, elbette, onun onayıyla demek istiyorum, ne de olsa senin

üzerinde hiçbir yasal hakkım yok. Seni bir kez bulmuşken, tekrar kaybetmek niyetinde değilim – elbette, bunu sen de istemediğin sürece. Öğrendiğim tek bir şey varsa o da şu: İnsan bir şeyi kaybettikten sonra onu yeniden bulmayı başarmışsa, bir kez daha kaybetmemek için elinden geleni yapmalıdır. Zor yoldan da olsa şunu da öğrendim ki, o şey bir kez daha kaybedilecek olursa, bir daha asla bulunamaz. Teyzeni bu şekilde zor durumda bırakmak istemezdim, ama yine de, seni buraya getirmek için sıradışı önlemler almaktan geri durmadığımı da söylemek zorundayım. Yaptıklarımın sorumluluğu tümüyle bana ait. Bundan böyle benim isteyip de, senin onaylamadığın hiçbir şey gerçekleşmeyecek. Ama şunu da bilmeni isterim ki, teyzenin ve senin durumunuzu araştırıp, aranızdaki bağın çok da güçlü olmadığını öğrendikten sonra kullandım şansımı ancak. Doğrusu bu, elime geçen en iyi fırsattı.” Gülümsedi. “Senin anlayacağın, ben gerçek bir kumarbazım.”

Başımı iki yana sallayarak “Hayır, söylediğiniz hiçbir şeyi anlamıyorum,” dedim.

“Dinle beni, yalnızca dinle lütfen, lütfen,” diye tekrarladı yumuşak bir sesle.

Oturdum, kafam allak bullak olmuştu.

“İstersem tekrar Alma’ya dönebilir miyim peki?”

Hâlâ korkuyordum, ama deli olsun olmasın, bu adamın bana fiziksel olarak bir zarar vermeyeceğine ikna olmuştum.

Başını salladı. “Kesinlikle. Bundan sonra hakkımda duyacağın pek çok şey olacak ama asla, asla verdiğim sözden döndüğümü duyamayacaksın. Adım Junius Samax. Gerçek annen benim yeğenimdi. Şu hanımefendinin kız kardeşi. İkisi de erkek kardeşim Nilus’un kızlarıdır. Onları kardeşimin ölümünden sonra –maalesef pek başarılı olamadıysam da– ben büyüttüm. Annen on dokuz yaşındayken öldü. Seni ölmeden üç ay önce, benim haberim olmadan doğurdu ve hemen evlatlık verilmen için teslim etti.” Ceketinin iç cebinden dörde katlanmış bir kâğıt parçası çıkardı. “Ama öncesinde sana bir isim de verdi. Bu, doğum belgenin bir kopyası. Varlığından iki ay önce, tesadüfen haberim oldu. Büyük bir çaba göstererek, ki şu anda bunu yaptığıma çok memnunum, seni bugüne kadar izleyip buldum.” Kâğıt parçasını elime verdi.

Harfler gözümün önünde dans ediyorlardı; okudukça ellerim titremeye başladı. Tepede süslü harflerle LAS VEGAS VALİLİĞİ, NEVADA EYALETİ sözcükleri yazıyordu. Parmağımı bir kenarda duran, kabartmalı noterlik mührünün üzerinde gezdirdim. Doğum belgesi

Enzo Samax diye birinin adınaydı; 3 kilo 575 gram, kan grubu: O Rh NEGATİF; DOĞUM SAATİ: 02.20; doğum yeri: LAS VEGAS, NEVADA; anne adı: BEL SAMAX; baba adı: BİLİNMIYOR. Doğum tarihi: 16 ARALIK 1955, bu tanıdık gelmişti, ne de olsa kendi doğum tarihimdi. Tanıdık gelen bir başka şey de kan grubumdu, çünkü Milo –her konuda dağınık biri olsa da “kazaya hazırlık” olarak adlandırdığı tuhaf saplantısı yüzünden– bunları bana, penisiline alerjim olduğu bilgisiyle birlikte iyice ezberletmişti. Bir de Nevada’da, Reno’da evlat edinildiğimi biliyordum.

Yaşlı adam parmağını şaklatınca, asker tıraşlı genç adam benim için getirdiği bir bardak suyla yanımızda bitiverdi. Elindeki mavi renkli kâğıt rulosunda mimari çizimler vardı. Kravatındaki beyaz şekiller ise buluttu. O anda içimden, bir bulut gibi yükselip uzaklaşarak bu insanların beni bir daha asla bulamayacakları bir yere inmeyi dileddim. Sudan bir yudum alıp kendime şöyle dedim: Eğer seni serbest bırakmasalar bile sonsuza kadar da tutacak halleri yok ya. Koruma biraz gevşediğinde kaçarsın, ama bu kez kaçacağın yeri iyi saptamalısın. Kendini bir kez dışarı attın mı da, bir daha seni kolay kolay yakalayamazlar. O kâğıt parçası beni herhangi bir şeye ikna etmek şöyle dursun, tam tersine, derin bir soluk alıp bir adım geri çekilerek, durumu, Milo’nun deyiimiyle, tetkik etmemi sağlamıştı. Sonra genç adam hafifçe koluma vurdu, siyah gözleri dostça bakıyordu.

“Kusura bakma” dedi yaşlı adam, gerçekten de üzgün olduğu yüzünden belliydi.

“Bunun seni sarstığını biliyorum ama ortada çetrefilli bir mesele varsa, lafı dolaştırmadan, olabildiğince açık konuşmayı tercih ederim. Sıfır grubu negatif en az bulunan kan gruplarından biridir: Benimki öyle, erkek kardeşiminki de öyleydi, seninki de öyle. Bu önemli bir şey. Ama asıl mesele kan gruplarından çok daha önemli bir şey. Hayatımı, istediğim gibi yaşayabileceğim bir noktaya getirdim. Hayatta olan akrabalarımın sayısı, bir elin parmaklarından daha fazla değil,” dedi; konuştuklarımızı duyamayacak kadar uzakta, kollarını göğsüne kavuşturmuş, bir aşağı bir yukarı dolaşmakta olan kadına göz atarak. “En sevdiğim akrabamın annen olduğu artık bir sır değil. Onunla paylaştıklarımı seninle de paylaşmak istiyorum.” Duraksadı. “Seninle olabildiğince dürüst konuşuyorum. Sana vermek istediğim pek çok şey var – başkalarına veremeyeceğim şeylerle dolu bir hayat. Şu anda hayalini bile kuramayacağın şeyler. Ama bunun kendim için de bir ödöl olduğunu çok iyi biliyorum. Hayatımda büyük bir boşlu-

ğu dolduracağını, çünkü bana verecek pek çok şeye sahip olduğunu biliyorum, yeter ki işler umduğum gibi gitsin. Ve yeter ki sen, teklifimi kabul et.” Hafifçe omzuma vurdu. “Şimdi biraz sabırlı ol, sonra sana hikâyenin geri kalanını da anlatacağım. Senin hikâyenin. Daha sonra, bana kararını açıklarsın.”

Pek çok şey anlattı – en azından o anda bana öyle geldi. Aslında anlattıkları, hayal edebileceğimden de büyük bir hikâyenin küçücük bir bölümüydü. Otuz dakika sonra, yaşlı adamın Alma’ya yazdığı mektubu görmeye hazırdım. Genç adam önüme küçük bir masa koydu, üzerine de sarı bir kâğıt ve sarı bir dolmakalem bıraktı. Kâğıtta yazan, söz konusu mektubun ta kendisiydi.

“Gördüğün gibi,” dedi yaşlı adam, “mektubu imzalamadığım gibi duyduğun isimlerin hiçbirini de kullanmadım, ama oraya doğru olmayan tek bir sözcük bile yazmadım. Ve gerçekleri, durumumu tehlikeye atmayacak biçimde, olabildiğince açıkladım. Aslında bütün istediğim, ona elimden geldiğince güvence verebilmek.”

Mektup kısa ve özdü. Dikkatle okudum.

“Eğer eklemek istediğin bir şey varsa,” dedi “ekleyebilirsin”.

“Ne istersem yazabilir miyim?”

“Elbette, adım dışında her şeyi,” diye yanıtladı.

Her yanı gökyüzü gibi kaplayan tavanın altında, sessizliğe gömülmüş kraterli salonun ortasında uzun süre düşündüm ve sonra kâğıdın en alt kısmına Alma’ya tek bir satır yazdım. Sonuna da yavaşça imzamı ekledim.

Yaşlı adam bana, üzerinde kırmızı mürekkeple okunaklı bir şekilde Alma’nın adının ve adresinin yazılı olduğu, pullu, sarı bir zarf verdi.

“Mektubu katla ve zarfı kapat” dedi.

“Ne yazdığımı okumak istemiyor musunuz?”

Başını hayır anlamında salladı.

“Sana güveniyorum.”

Kapalı zarfı alarak kadını yanına çağırdı.

“Ivy, lütfen bunun elden teslim edilmesini sağla,” dedi kadın bize doğru yaklaşırken.

“Havaalanından Western Union kuryesiyle yolla. Sonra da bizimle uçakta buluşursun.” Doğrulup kalktı.

Kadın topukları üzerinde dönerek tek bir söz bile etmeden uzaklaştı.

“Uçak mı? Nereye gidiyoruz?” dedim. Duyduğum her şeye, imzaladığım mektuba, yaşlı adamın anlattığı hikâyeyle korkumun yerini

alan yoğun merak duygusuna rağmen istediğim taktirde kaçmak için –zayıf bir olasılık da olsa– nasıl olsa bir fırsat yakalayacağımı düşünüyordum. Aklıma gelen tek kaçış planı buydu. Yolculuğa daha sonra başka bir otomobille devam edeceğimizi sanmıştım, oysa o gün çok daha uzaklara gideceğim aklımın ucundan bile geçmezdi.

“Las Vegas’a gidiyoruz” diye yanıtladı, s’leri yutarcasına.

“Ama şu andan itibaren artık bana Junius Amca demelisin. Ve bana güven duymaya gayret etmelisin. Buraya getiriliş biçimin için senden özür dilerim: Benim çatım altında olduğun sürece bir daha asla isteğin dışında alıkonmayacaksın. İstedğin gibi girip çıkmakta özgürsün. Senden yalnızca tekrar teyzenle ilişki kurmaya çalışmamamı rica edeceğim. Bu, artık senin de anlamış olduğun gibi –ne onun ne de bizim– yararımıza olmayacaktır. Bana bunun için söz verir misin?”

Hafifçe başımı salladım

“Aferin.” Elini, önceden doğum belgesini çıkardığı ceket cebine uzattı.

“Bu senin annen,” dedi yavaşça. Solgun ve ince, omuzlarına inen sarı saçları düzgünce ikiye ayrılmış çok güzel bir kadının, renkli bir vesikalık fotoğrafını elime tutuşturdu. Üzerinde kolsuz, kırmızı bir elbiseyle sapsarı, kumluk bir arazinin önünde, tek gözünü kısmış, güneşe karşı gülümsüyordu. Kadrajın sağ üst köşesine, fotoğrafı çekenin –uzun boylu, geniş omuzlu, uzun bacaklı– gölgesi girmişti. Kadın siyah bir şapkayı, bir erkek şapkasını –belli ki fotoğrafı çeken adam, fotoğrafı çekmeden hemen önce eline verivermişti– sıkıca tutmaktaydı.

“Adamın kimliğini asla öğrenemedim” diye sürdürdü konuşmasını, “ama bu fotoğrafı çeken adamın baban olduğunu biliyorum.”

“Babam mı?” Gerçek anne ve babamın kimler olduğunu geçen yıllar boyunca o kadar çok düşünüp merak etmişim ki, varlıklarının somut kanıtını elimde tutuyor olmak inanılmaz bir şeydi. Annemin görüntüsü ve babamın gölgesi. Tam olarak Alma’nın anlattığı, kendi babasıyla ilgili anılarına benzemese de, yine de ona yakın sayılırdı: Eğer o gölge babamın gölgesiye, o zaman bu görüntü ona ait bir anı demekti. Ansızın tanık olduğum özel bir anı ve bu durum, artık aramızda belli bir yakınlık kurulduğu anlamına geliyordu.

Annemin görüntüsü, o gölge ve siyah şapka birleşerek zihnimde o zamana dek varlığını sürdüren boşluğu doldurmuşlardı. Bu görüntüler daha uzun süre, zihnimde babama ilişkin sahip olduğum tek anı olarak kalacaktı.

6. *Hastane Gemisi*

Yaslandığım röntgen masasından üniformamın beline bulaşan kan izi, işimi bitirip güverteye çıkana kadar kuruyup koyulaşmıştı bile. Hemşirelerin güneşlenmek için, personelin kalanına yasak bölge ilan edilen, kendilerine ait bir güvertesi vardı. Gündüz vakti, güneşin altında ya derilerimiz soyuluncaya kadar yayılır kalır ya da portatif masada iskambil oynardık. Geceleyin parmaklıklara yaslanıp, ot tıttırır, kapağında Kızılhaç, alt kısmında ABD Donanması yazan paslanmaz çelik termoslarımızdan White Angels –bir tutam acı kokteyl karıştırılmış buzlu cin– içerdik.

Lekeyi alalacele fırçaladığımdan tırnaklarımın içinde hâlâ kurumuş kan vardı. Cigaralığı ustaca sarmakta olan Sharline'ı izlerken, tırnaklarını diplerine kadar yediği için böyle bir sorunu olmadığını düşündüm. Dudaklarının arasından bir şarkı mırıldanarak hemen yanımda durmuş, gözlerini ayırmadan uzaktaki ormana bakıyordu: Orman her gece olduğu gibi –mavi, yeşil ve altın renkleriyle– kızböceklerinin delicesine vızıldayarak sağa sola uçuşmasını andıran işaret fişeği ve roket ışıltılarıyla parlıyordu.

Sharline çift ranzalı, üç metreye üç metre büyüklüğünde bir kamarayı ben ve başka iki hemşireyle birlikte paylaşıyordu. Oklahoma'da, Tulsa'da doğmuştu. İkinci görev seferine çıkmış, beş yıl eğitim görmüş bir ameliyat hemşiresiydi. Bense Solomon Adaları'nda, üç ayı bir uçak gemisinde olmak üzere, yalnızca altı aylık bir eğitimden geçmiş bir röntgen teknisyeni olarak hemşire birliğinin en düşük rütbesine sahiptim. Savaşta röntgen cihazlarını kullanmayı bilen, ameliyat ve ameliyat sonrası bakım hemşirelerine çok büyük gereksinim duyulduğundan, Deniz Kuvvetleri benim gibi gönüllülere güvenmek zorunda kalmıştı. Üstelik Güney Vietnam'daki tüm askeri hastanelerin ve hastane gemilerinin röntgen teknisyenlerine gereksinimi vardı, çünkü şarapnel parçaları çıplak gözle saptanamıyor ya da yaralar kan

ve pislikle kaplı olduğundan, kural gereği her yaralı askerin röntgeni çekiliyordu. Askerler bazen tekerlekli sedyelerle röntgene götürülmeden önce temizlenirlerdi; bazen giysilerini keserek çıkarmaları gerektiğinde, ben de yardım etmek zorunda kalıyordum. O gün, üç aydır görevli olduğum bu gemide en zorlu gecelerden birini yaşamıştım: Altı saat içinde yüzden fazla adam gelmiş ve tek bir yardımcıyla çalışmak zorunda kaldığımdan, günün sonunda, tıpkı bir ameliyat hemşiresi gibi baştan aşağı kana bulanmıştım.

Sharline sarı saçlarını yırtık bir kurdeleyle arkaya toplamıştı. Benim boylarımda, dolgun vücutlu bir kızdı – söylediğine göre Viet-nam'a geldiğinden beri kilo almıştı. Tentürdiyot ve antiseptik sabun kokuyordu. Gözleri kan çanağına dönmüştü; yüzünde, bir torbayla sutyenine sıkıştırdığı o yeşil Tayland çubuklarının tozundan çekmiş gibi, anlamsız bir gülümseme vardı. O sırada gerçekten de tozdan bir tutam alıp sertçe ciğerlerine çekti, sonra tekrar ışıkları seyre daldı: Çalkantılı denizin otuz mil açıklarında, 4 Temmuz günü atılan havai fişeklere benziyorlardı. Gemideki herkes gibi Sharline da o anda, başka hiçbir patlamayı, hiçbir top atışını duymuyordu – kulağında yalnızca gemi direğinde rüzgârın çırpıştırdığı flamaların ve geminin gövdesini döven dalgaların sesi vardı. Oysa ben, o ışıkların ardındaki bütün sesleri duyabiliyordum: Havan toplarını, uçaksavarları, hatta küçük silahların şakırtısını bile. Ecza deposundan aşırıldığımız onca *ganja*,* cin, esmer bomba** ya da morfin bile duyduklarımı ne daha fazla artırabilir ne de yok edebilirdi. Damarlarımda, başka hiçbir şeyin boy ölçüşmeyeceği, güçlü kimyasallar dolaşıyordu.

Bu maddelerin varlığına ilişkin tek belirti, sol avucumun tam ortasında, o gece her zamankinden daha şiddetli yanmakta olan noktaydı. *Ummidia Stellarum*'un ısırmasıyla orada oluşan kırmızı leke, sonradan, posta pulundan daha küçük bir alanı kaplayan, iç içe geçmiş halkalara dönüşmüştü. Derimin altından her ay yeni bir halka daha belirliyordu; tek merkezden yayılan halkaların sayısı artık on ikiyi bulmuştu, kırmızı bir yıldızın çevresinde, gezegenlerin dolandığı yörüngelere benziyorlardı. Yaramı sürekli ovuşturmaktan, suya daldırmaktan, kompres yapmaktan ya da üzerine buz koymaktan çoktan vazgeçmiştim. Onu artık yalnızca gözlerden uzak tutmaya dikkat ediyordum, ama ne zaman doktorlardan biri ya da başka bir hemşi-

(*) Marihuana'ya Jamaica'da verilen – ç.n.

(**) Argoda Metamfetamin benzeri uyarıcı ilaçlara verilen ad – ç.n.

re soracak olsa, hemen onun bir dövme olduğu söylüyordum. Gerçi bu, gün geçtikçe lekenin neden büyümekte olduğunu açıklamıyordu. Ancak bir süre sonra, örümcek ısırığının etkilerini tersine çevirme isteği, onu kökünden kurutup yok etme arzusun önüne geçti.

Genellikle böcek ısırmalarıyla bulaşan tropik hastalıklar uzmanı yeni doktor hazır göreve başlamışken, bir gece gidip, başvuru kitaplarından bazılarını ödünç aldım. Ama örümcek ısırıkları başlığı altında, adı geçen ve az buçuk benimkini andıran durumlardan hiçbirinin belirtisi bende yoktu. Nabzımı saydım, ateşimi ölçtüm, her ikisi de normaldi. Ama yassı termometreyle avucumun ısısını ölçtüğümde hep 40 derece çıkıyordu. Uykusuzluk dışında sık sık baş gösteren bir diğerk belirti de iştahsızlıktı: Kimi zaman bütün gün yemek yemiyor, ertesi güne dek yemediğimin farkına bile varmıyordum. Ancak bu arada kilom hiç değışmiyordu. Bazen tek bir mola sırasında iki litre su içiyor, ölecek hale geldiğim en sıcak günlerde bile hiç terlemiyordum. New Orleans'tan ayrıldıktan sonra, kanamalarım da çok düzensizleşmişti, aylarca adet görmediğim oluyordu. Sonra tamamen kesildi. Savannah'da, avucumdaki halkaların henüz hiçbirisi ortaya çıkmamışken, göreve yeni başladığım sırada, ayrıntılı bir kan testi yaptırmıştım. Ancak o da tertemiz çıkmıştı.

Kısa bir süre sonra hafızamın müthiş bir biçimde geliştiğini keşfettim: Ne kadar uzak ya da puslu olursa olsunlar, sanki zihnimde, hayatımın tümünü kapsayan, kare kare görebildiğim, kasalar dolusu montajlanmamış ham film varmış gibi, bir olayın her dakikasını ve her ayrıntısını baştan sona tarayarak gözden geçirebiliyordum. Son derece belirgin bir biçimde, lise üçüncü sınıftayken Özgürlük Anıtı'na yaptığımız geziyi, 1948'deki ünlü kar fırtınasında annemle bak-kala gitme çilemizi ve Luna'nın on birinci yaş gününü zihnimde tekrar tekrar gözden geçirdim. Bazen de uzaktaki nesneleri tüm ayrıntılarıyla görebiliyor, bir tür aşırı görsel duyarlılık hali çekiyordum (ya da bu halin keyfini çıkarıyordum). Ufuktan geçen gemilerin bayraklarını, kıyıya yakın uçan kuşların tüylerini, tek tek yıldızların çevresindeki haleyı seçebiliyordum.

Çarpışmaların ise, yalnızca seslerini duymakla kalmıyor, aynı zamanda onları görebiliyordum da, üstelik görmek istediğimden – hatta sık sık da dayanabileceğimden daha fazlasını. Tıpkı o cehennem sıcağı gecede olduğu gibi. Son havan topları da havada süzölerek kaybolurken, helikopterlerin taşıdığı yaralı ve ölü bedenler, havai fişek gösterisini andıran o görüntünün, aslında vahşet dolu bir savaş oldu-

ğu gerçeğini, acı bir biçimde bir kez daha ortaya koymuştu – güneş doğarken, bütün o kızılca kıyamet, çoğu benim yaşımda ya da benden çok daha genç bir sürü askerin kan içindeki parçalanmış bedenini, kimbilir hangi köşesinden koparıp getirmiş, acil durum sıralamasına göre altı grupta sınıflandırılmış olarak fırlatıp önümüze atmıştı.

USS *Repose* gemisi üç yüz yirmi erkek ve –hepsi de hemşire olan– otuz kadın personelle birlikte, sayıları hiçbir zaman iki yüzün altına inmeyen erkek hastaya ev sahipliği yapıyordu. Bunların bazıları –şanslı azınlıktan olanları– hastaneye tropik hastalıklar ya da apandisit gibi doğal nedenlerden kaynaklanan acil durumlar için yatırılmışlardı. Diğerlerinin kol ve bacakları kara mayınlarıyla parçalanmış, gözleri fosfor bombalarıyla yanmış, el ve ayakları bubi tuzaklarında lime lime olmuş, gövdeleri yarılıp açılmış ya da tüfek ateşi ve el bombalarıyla kalbura çevrilmiş, derileri kundak bombalarıyla, fırında pişmiş et gibi yanıp kavrulmuştu.

Sharline kurumuş dudaklarını ıslatarak “Şarkı bilmece oynayalım mı?” diye sordu.

Oyunu bilseydim bile acemice gevelediği şarkıyı bulup çıkarmam mümkün değildi.

“‘Star Jam’, Jelly Roll Morton’un şarkısı.”

Zaren Eboli’nin ayrılacağımı söylediğimde, cömertçe gözden çıkarıp, küçük bir ikramiye olarak verdiği miktar beş yüz dolardı ve ben, Savannah’da, göreve yollanmadan önceki son gece bir seferde hepsini harcamıştım. Otellerde ve mobilyalı odalarda geçirdiğim koskoca bir yılın ardından hafta sonu için şehrin dört yıldızlı tek otelinde kendime bir oda tutmuş, ücretini de Impala’nın satışından elime geçen iki yüz elli dolarla ödemiştim. Sonra da gidip, Eboli’nin verdiği ikramiyeyi olduğu gibi bir madalyona yatırmıştım.

Kaldığım otelin köşesini dönünce, karşıma, aynı anda ancak iki müşterinin sığabileceği, küçücük bir dükkân çıktı. Doğrusu görünürde kimsenin içeri girmek için birbirini ezdiği falan da yoktu. Saat gece yarısına geliyordu, dükkân kapanmak üzereydi. Duvarları boydan boya film yıldızlarının afişleriyle ve solmuş Endonezya dokumalarıyla kaplıydı. Tezgâhın arkasında duran dükkân sahibi upuzun, platin renkli saçları ve yarı uykulu gözleri olan bir adamdı. Üzerine batık desenli bir gömlek, Hint işi bir yelek giymiş; başına da kırmızı bir bandana bağlamıştı. Madalyonum, adamın önündeki çatlak camlı gözlük kutusunun içinde duruyordu, bir sürü cicili bicili süs eşyası, çakmak ve ucuz küpeden oluşan karmakarışık yığının arasın-

da hemen gözüme çarpmıştı. Madalyon dediysem, tam anlamıyla bir taşı bu.

Ustaca cilalanmış, volkanik bir taş – rengi akik siyahından çok daha koyuydu, üzerinde gümüş noktacıklar vardı. Dükkân sahibinin dediğine göre, 1701’de, Güney Pasifik’teki büyük volkanik püskürme sırasında oluşmuştu. Elle yontulmadan, doğada tamamen kendi kendine –fışkıran lavların tropik iklim havasıyla karşılaştıktan sonra deniz suyunda soğumasıyla– oluşmuş, yedi uçlu bir yıldız biçimini almıştı. Gümüş kopçalı, siyah bir zincirin ucunda duruyordu, İngiltere’ye 1779’da, Kaptan Cook’un Hawaii’de öldürülmesinin ardından, yine onun adamlarından biri tarafından getirilmişti. Ve, dükkân sahibinin dediğine göre, Amerika kıtasına elli yıl sonra, Savannah’da yüz beş yaşında ölen bir kadının mülkiyetinde ulaşmıştı. İnsanın ömrünü uzatmasının ona değer kazandıran bir başka özelliği olduğunu eklemeyi de ihmal etmedi. Taşın geçmişiyle ilgili bana anlatmak istediği daha pek çok öyküsü olduğunu –ve bu arada hemen bir çay kaynatabileceğini de– ekledi ama benim acelem vardı. Ödemeyi yaptıktan sonra, verdiği yol tarifine uyarak, kasabanın diğer tarafındaki parka gittim; orada yanan mumlar eşliğinde yapılan, savaş karşıtı bir gece ayinine katıldım. Savaşın tam da kontrolden çıkıp iyice kızıştığı bir dönemdeydik, bu yüzden epeyce kalabalıktı. Kürsüde değişik konuşmacılar sırayla söz aldılar: Savaştan yeni dönmüş bir gazi, bir rahip ve zorunlu askerlik görevine karşı çıkanlara destek veren bir eylemci avukat. İki kişi birlikte gitar çaldılar. Budist bir rahip onlara sesiyle eşlik etti. Boston’da üniversitenin son yılında oturma eylemlerini ve yürüyüşleri hiç kaçırmazdı. Hele sonuncusunda, Hükümet Binası’nın yakınlarında, polisın biber gazından kaçarken, az kalsın tutuklanıyordum.

Savannah’daki o geceden sonra madalyonumu boynumdan yalnız bir kez, o da taksikle Point Vincent’teki askeri üsse gittiğimde, fiziksel muayeneden geçmek için soyunduğum zaman çıkarmıştım. Uzun saçlarımı sıhhiye birliğinin nizamnamesine uygun boyda çoktan kırpıtmıştım bile. Aşı olduktan sonra fotoğrafımı çekip, boyumu ve kilomu ölçmüşler, sonra da iki üniformayı, bir kimlik belgesini, bir takım eğitim kitapçıklarını ve darbeye dayanıklı, kolları ve rakamları fosforlu nizami bir kol saatini göz açıp kapayıncaya kadar üzerime zimmetlemişlerdi bile.

Şu anda, gecenin iki buçuğunda, Sharline ile yan yana şezlonglara uzanmış otururken kolumda ışıldayan yine aynı saatti. Kamaramı-

zın bunalıcı havasına teslim olmadan önce güvertede oturmayı elimizden geldiğince uzatıyorduk. Dikkatimizi gökyüzüne vermiştik, ben Sharline'a takımyıldızların adlarını saymaya başladım: Balina, Boğa, Perse. Gökyüzü simsiyahtı. Yıldızlar o kadar parlaktı ki, sanki hızla üzerimize düşüyormuş gibiydiler. Ama o gün yeterince uyarıcı almış olan Sharline cigaralığını bitirip termosundan son bir yudum daha aldıktan sonra sızıp kaldı. Başı yana devrilmiş, aşağı sarkıyordu; ağzı açık kalmıştı.

Deniz Kuvvetleri'ne madalyonum dışında değer verdiğim bir başka şeyi daha getirmiştım. Annemin evini sattıktan sonra sakladığım tek bir şeyi: Babama, Guam Adası'ndaki ölümünden sonra, adına verilen Gümüş Yıldız madalyasını. Hayatım boyunca ülkenin hep doğu sahilinde yaşadığımdan, o ada bana hep –bulunduğumuz zamanın ve uzamın çok dışında– bambaşka bir yerdeymiş gibi gelirdi, oysa şu anda onun tam kuzeyinde, aynı okyanusun üzerinde bulunuyordum. O adayı ben beş yaşındayken, bir atlastan Luna'nın gösterdiğini hatırlıyordum. Sonsuz maviliğin içinde, kendine benzeyen diğer yeşil noktaların epeyce uzağında, minicik yeşil bir nokta olarak görünüyordu. Solomon Adaları'ndaki eğitimden sonra Honolulu'ya dönerken yakınından geçmiş, ama doğru dürtüst görebilecek kadar yaklaşmamıştık. Brooklyn'deki oturma odasında geçirdiği onca yılın ardından iyice kararan Gümüş Yıldız'ı önce temizleyip parlatmış, sonra da onu dolabımda, daha önce içinde madalyonumun bulunduğu kadife astarlı kutunun içinde saklamıştım.

Gemide kişisel eşyalarımızla birlikte yalnızca üç adet kitap bulundurma hakkımız vardı. Kamaramızdaki kitaplığımız, iki adet Kutsal Kitap, sayfaları kıvrılmış bir *Binbir Gece Masalları* ve ölmekte olan bir subayın Sharline'a hediye ettiği *Dhammapada*'nın* bir kopyası ile birkaç polisiye romandan oluşuyordu. Benim getirdiklerim ise Plinius ve Manilius'un astronomi üzerine kitapları, Cicero'nun, tamamı Latince dilinde seçme yazıları gibi kimseye bir faydası olmayan ve itiraf etmem gerekirse, daha önce Boston'da yaşarken beni de hiç ilgilendirmemiş olan kitaplardı. Plinius'u okurken onun, Hipparkhos'un, yıldızların, dünyayı –bir Fabergé yumurtası gibi– çevrelediğine inandığı sabit bir kürenin iç yüzeyinde çakılı durduklarına ilişkin savını sorgulayan, ilk astronomi bilginlerinden biri olduğunu öğrendim. Parlaklığı değişiklik gösteren bir yıldız gözlemleyerek yıldızların ay-

(*) Buda'nın öğretilerinden oluşan bir kitap – ç.n.

nı anda yaratılmadıklarını anlamış ve kendinden sonra gelen astronomi bilginleri de izleyebilsinler diye kendini, yıldızların parlaklıklarına ve konumlarına göre sınıflandırıldığı bir katalog hazırlamaya adanmıştı. Anaksimender'in izinden giden Cicero ise gökyüzündeki sayısız yıldızdan her birinin bir tanrı olduğuna inanıyordu. O gece, Noel'e bir hafta kala, ben de öyle olduğunu düşünüyordum, öyle olmalıydı. Bence kesinlikle, ıslıl ıslıl parlayarak ya da kor halinde yanarak ara sıra dünyaya düşüyorlar ve aramıza karışıyorlardı.

Kitabın daha sonraki bölümlerinde, insan ruhunun ayrıntılarını araştıran Cicero, Demokritos'un, insan ruhunun öteki somut nesneler gibi, atomların rastlansal olarak birbiriyle çarpışması sonucu oluştuğunu savunan kuramını ve Empedokles'in ruhu, kalbimize nüfuz eden kan olarak tanımlayan kuramını ileri sürüyordu. Her ne kadar pek çokları, diye ekliyordu Cicero, ruhun beynimizde bulunan bilinemez bir maddeden oluştuğuna inansa da, ruh yalnızca bir soluktan ibarettir, diyerek de bağlıyordu düşüncesini. Ruh bir insanın ölümünden sonra –birdenbire özgürleşmiş ve ölümsüzlüğe kavuşmuş olarak– atmosferin üst kısımlarına doğru yükseliyor ve yıldızların ölümsüz ateşini tuturmuş olan güçler ona, orada yeniden bir hayat bağışlıyorlardı.

Röntgen cihazıyla günde on iki saat insanların içine bakıyordum. Bazen daha da uzun bir süre. Günlerce, çoğu zaman ölmekte olan ya da ölüm tehlikesi içinde bulunan bu yaralı adamların röntgenlerini inceleye inceleye sonunda ben de kendimi, ruhun bilinemez bir madde olduğunu savunanların safında buldum. Bilinemez olabilirdi, ama görülemez değildi. Kimi zaman, bir mağara kadar karanlık olan o küçücük odada, insan ruhunun parçalar halinde ya da yoğunlaşmış bir halde, kemiklerin, kasların, sinirlerin ve artık çok yakından tanıdığım iç organlarının koyu gölgeleri arasından süzülürcesine, film levhasından bana doğru geldiğini görür gibi oluyordum. Baktığım her vücudun içindeki lekeli, bulanık, sisli ve buğulu noktayı, hatta organların berisinde kalan daha koyu gölgeleri bile inceden inceye tarıyor, beyaz şarapnel kesiklerini ya da daha silik görünen kurşun çiziklerini arıyordum. Eti yırtarak içeri giren ve ta derinlere gömülen o madeni.

Pazar günleri dışında, her sabah saat altıda hâlâ uyuyanlarımız, hoparlörlerden yayınlanan "The Star-Spangled Banner"* ile uyandırılıyorlardı. Bense genellikle çoktan kalkmış oluyor, görevime başla-

(*) ABD'nin ulusal marşı – ç.n.

madan önce güvertede oturarak, güneşin denizin üzerinde sımsıcak ve pespembe yükselişini izliyordum. Artık kahve içmiyordum – gereksinim duymuyordum. Aynı biçimde birdenbire sigarayı da bırakmıştım. Röntgen odasında günüm ne kadar yorucu geçerse geçsin, o gemide hizmet verdiğim on iki ay boyunca yattığım zaman asla iki saatten fazla uyumadım. Aslında New Orleans’tan ayrıldığımdan beri çok az uyuyordum: Günde en çok üç saat. Ve o yılın Noel arifesi de diğer günlerden farklı değildi.

O gün görevim akşam altıda bitti, akşam yemeğini es geçip bir saat kadar huzursuz bir uyku uyudum. Sonra yemekhanedeki Noel partisine gittim. Sakin bir gün geçirmiştım: Öğle saatlerinde yalnızca üç yaralı gelmişti, üstelik yalnızca birinin durumu ağırdı. Doktorlar ve hemşireler, üzerinde iki çanak sıcak şarap, bira kutularıyla dolu bir buz kovası ve üzeri kırmızı şeker parçacıklarıyla süslenmiş, çikolata- lı bir pastanın bulunduğu uzun bir masanın çevresinde toplanmışlardı. Köşeye Sears, Roeback’tan yollanan, alüminyumdan bir Noel ağacı yerleştirilmişti. Biri üzerini, yeşile boyanmış pamuk topakları ve bir boyama kitabından kestiği melek figürleriyle süslemişti. Tepesine de tenekeden bir yıldız kondurmuşlardı. Pikaptan Elvis Presley’in “Silver Bells”i söyleyen sesi yükseliyordu.

Fincanıma bir kepçe sıcak şarap koydum ama içmedim, birileri de benim için bir dilim pasta kesti, ama onu da yemedim. Bizim kendi bölümümüzde, üç oda arkadaşım- la oldukça iyi geçiniyordum, ama onun dışında pek insan içine karışmıyordum. Aslında bunun gibi bir partiye de, gemiye ayak bastığımdan beri ilk kez katılıyordum.

Bir sonraki numara “White Christmas” şarkısıydı, ışıklar hafifçe karartıldı, insanlar ağır ağır dans etmeye başladılar. Önce bir cerrah, ardından yakışıklı bir subay beni dansa davet etti, ama ben her ikisine de önce pastamı bitirmek istediğimi söyledim. Onun yerine gizlice sıvışarak kendimi hemşirelerin güvertesine attım. Sharline başparmağıyla işaretparmağı arasına sıkıştırdığı cigaralıkla çoktan kafayı bulup sızmıştı bile. İzmariti alıp attım, üzerine ceketimi örttüm. Noel partisini hepten kaçıırıyordu. Hademelerden birinin söylediğine göre, o ve ben, gemideki tüm mürettebata ve yaraları bu konuları düşünmeye hâlâ izin veren hastalara göre, geminin “en çok arzu uyandıran” hemşireleriydik. Bunun benim için hiçbir anlamı yoktu doğrusu. Sharline için de. O, o ay gemideki görevini tamamlayarak Honolulu’ya dönecek olan bir denizciyle takılıyordu. Haftada birkaç kez kamarayı bir saatliğine onlara bırakıyorduk. Diğer iki hemşireden biri de bir anestezi

uzmanıyla işi pişirmiştir, ama onlar daha seyrek buluşuyorlardı. Mürettebat içinde cinsel ilişkiye girdikleri için hepsi de ordudan atılarak evlerine geri yollanabilirlerdi – ama doğrusu kimsenin bunu dert ettiği yoktu. Oysa ben, en ufak bir yakınlaşma isteği duyuyor olsaydım, bunu dert ederdim doğrusu. İçlerinde en ateşli savaş karşıtı ben olduğum halde yine de Deniz Kuvvetleri'ne katılmış olmamda az buz bir çelişki de yok değildi aslında. Gemideki sağlık personelinin çoğu, ülkede yaşayan hiç kimsenin tahmin edemeyeceği kadar büyük bir nefretle savaşın bitmesini diliyor olsa da, içlerinden hiçbirine güvenip paylaşmadığım bir konuydu bu. Ne var ki, kamara arkadaşlarımdan Alabamalı, suratsız, soğuk nevale Evelyn ile öyle olmadı. Asker kökenli, aşırı tutucu bir aileden geldiği için bu konudaki hislerimi içgüdüsel olarak sezmiş, sanki sormuşum gibi, görevimi layıkıyla yaptığım sürece buraya beni neyin getirdiğinin önemli olmadığını söyleyivermişti. En çok bozulduğu şey ise, bir putperest dili olarak gördüğü Latinceyi sözlük kullanmadan okuyabilmemdi. Oysa Sharline'a göre bu kızla ilgili bilmediğimiz daha çok şey vardı. Üstelik de, dediğine göre, sevgilisi gittiğinden beri daha çok Tay çubuğu çekiyordu.

"Oğlanın yüzük parmağının dibi, yanık teninden bir ton daha açıktı," dedi bir gün. "Eminim, Portland'a döner dönmez nikâh yüzüğünü geçirmiştir parmağına yine."

Hemşireler denizcilerin bu türlüüne "gönüllü bekâr" derlerdi. Kızların çoğu onlara bulaşmazdı ama gelgelelim Sharline, bir tek bu çeşidinden hoşlanıyordu.

"Böylece hiçbir duygusal bağ kurmamış oluyorsun" diyordu çakmağını ateşlemeye çalışırken.

Bu sulara hava bir anda değişiveriyordu, nitekim yağmur yağmaya başlamıştı bile. Fırtınayla birlikte, bardaktan boşanırcasına inen sağanak, aralıklı olarak birkaç dakika boyunca güverteyi dövüp durdu. Her zamanki gibi şezlonglara yayılmış olan Sharline'la birlikte anında sıırıslıklam olmuşuk, ama o bunu tınmadı bile. Daha o sabah Plinius'a göz gezdirirken, Roma İmparatorluğu'nda, dönemin doğru olduğu söylenen arşivlerine göre, bir büyük savaş öncesinde yaşanan en kanlı iç savaşlardan birinde, gökten süt ve kan yağdığını okumuştum. Ardından –daha havadayken kuşlar tarafından kapışılan– insan eti ve son olarak da demir parçaları inmişti. Fırtına bulutlarının denizin üzerinde kapkara bir top gibi savrulup ormana doğru ilerleyişini seyrederken, Vietnam'ın bu türden yağmurlara hiç de yabancı olmadığını düşündüm.

Yıldızlar tekrar belirmişti, durup onları izlemeye koyuldum. Perse takımıyıldızında Medusa'nın başına benzeyen yıldız göz kırpmıyordu. Yıldız kitabımda bunun Umacı adı verilen ve aslında kendi kendilerine sönmekte olan bir çift yıldızdan oluştuğu yazıyordu. İki yıldızdan daha büyük ve daha solgun olanı, küçük ve parlak olanının çevresinde dönüyordu. Büyük yıldız her üç günde bir küçüğün önüne geçiyor, bu da Medusa'nın göz kırpmasına neden oluyordu. Saatler gece yarısını gösterdiğinde o hâlâ göz kırparken, hoparlörlerden kulak tırmalayıcı cızırtılar eşliğinde kaptanın, az sonra bir kızağın sekiz ren geyiğiyle iniş güvertesine konacağını haber veren Noel mesajı duyuldu. Sharline uyanmıştı, tek kelime etmeden kalkıp aşağıya, kamaramıza doğru seyritti.

Az sonra ben de gitmek üzere tam ayağa kalkmışım ki uzaklardan, açık deniz tarafından gelen bir gümbürtü duydum. Gözlerimi kısarak baktığımda kuzeyde kıyıya doğru süzülmekte olan, üçgen biçiminde dizilmiş birtakım yıldızlar gördüm: Yüksek irtifalı bir bombardıman filosuydu bu. Uçak gemilerinin taşıyamayacağı kadar büyük ve ağır görünüyorlardı; bunların Guam'dan kalkan B-52'ler olduğunu anlamışım. Sabotaj olasılığına açık bir hedef oluşturduklarından Saygon'dan havalanmak yerine sekiz saatlik bir uçuşla hedeflerine ulaşır, yüklerini boşalttıktan sonra Guam'daki büyük ana üsse geri dönerlerdi. Uçuşlarını genellikle bulduğumuz yerin kuzeyine, çok daha uzak yerlere yaparlardı. Noel arifesinde bile birilerini yukarıya yolladıklarına göre, bunun, komuta merkezindeki birileri için çok önemli bir görev olduğunu düşündüm. Tabii eğer o birileri bu gecenin hangi gece olduğunu hatırlamıyor ya da bilmezlikten gelmiyorsa.

Güneş doğarken o jetlerde bulunan birkaç adamı sedyeyle röntgen odasına getirdiler. Hastalarımıza Noel kahvaltısı götürmek için cüce kukuletası giyip pamuk sakal takmış birkaç hemşireye katıldığım sırada helikopterlerin bazı yaralıları getirdiği haberini aldık: İçlerinde pilotların, bombardıman subaylarının ve tek bir seyir subayının bulunduğu dokuz havacı, şiddetli ateş altında geri çekilmeye çalışan bir birliğin kontrolündeki bir dizi köprüyü bombalamaya çalıştıkları sırada yaralanmışlardı. Uçakları uçaksavarlarla vurulmuş, ardından da makineli tüfek ateşi altında düşerek yere çakılmışlardı. Hayatta kalanlarda çok sayıda şarapnel yarası, kırık kemik ve yanık vardı. Saldırıda iki düzine havacı ölmüş, cesetleri siyah torbalar içinde, Quang Tri'yi gönderilmek üzere güverteye dizilmişti. Sonuç olarak dokuz ye-

ni hastamız olmuştı: Sharline'a göre Noel Baba ve sekiz ren geyiği bunlardı.

Son olarak künyesinde GEZA CASSIEL yazan seyir subayının röntgenini çektim.

Sedyeye yüzükoyun yatırmışlardı çünkü sol arka omzunda çapraz uzanan bir şarapnel yarası vardı. Şanslıydı –yaşayacaktı– çünkü her iki yönden dimdik içeri giren altı şarapnel parçası kalbine, ciğerlerine ve boğazına gelmeden, teğet geçmişti.

Baştan aşağı röntgenini çektikten sonra hademeler onu yavaşça çevirdiler; biri omzuna destek verirken ben de tepeden tırnağa tarayarak ön taraftan röntgenini çektim. Şarapnel parçalarından göğsünden dışarı çıkan olmamıştı. Bir de röntgen sırasında, sağ ayak topuğunda, oraya nasıl girdiğini anlayamadığım bir şarapnel parçası daha bulmuştum. Ameliyatta o parça da alınmış ama herhangi bir giriş izi bulunamamıştı.

Cassiel hava kuvvetlerinde yüzbaşıydı. Otuz bir yaşındaydı. Uzun boylu, güçlü kollara ve omuzlara sahip, sağlam yapılı, çarpıcı bir adamdı; parlak siyah saçları kısa kesilmişti. Kuvvetli ağı kesicilerden dolayı gözleri kapalı, baygın yatıyordu. Vücudu henüz tam olarak temizlenmediğinden sağ elinde hâlâ kuru kan lekesi vardı. Ama bunlar, sonradan anlaşıldığına göre, uçakları alevler içinde yanmadan önce arkadaşlarını sürükleyerek kurtarıırken olmuştu. Daha sonra, ormana dek yaklaşık yüz metrelik bir mesafeyi emekleyerek aşmıştı; öteki omzuna gömülmüş şarapnel parçasıyla bu kadar ağırlığı yüklenmek müthiş bir acı vermiş olmalıydı.

Ancak benim kafama en çok takılan, röntgen ışınlarının –açılan yaraların uzağında– saptadığı başka bir şey olmuştu. Bu, alt mide boşluğunda açıkça görülebilen, yuvarlak kafalı, küçük bir anahtardı. Anahtarın karmaşık bir diş yapısı vardı. İlk bakışta, gövde kısmında iki halkası var gibi duruyordu. Sonra, ikinci bir halka gibi görünen o şeyin aslında aynı büyüklükteki gövde halkasına takılmış, yuvarlak bir mineral ya da değerli bir taş olduğunu anladım. Honolulu'daki eğitimimiz sırasında mineraller de içinde olmak üzere röntgen ışınlarının nüfuz edebildiği maddelerin tümünü ezberlemiştik, sanırım bu da onlardan biriydi. Başka hastaların röntgen filmlerinde, madeni paralara, misketlere, hatta midelerinde soda şişesi kapağına bile rastladığım olmuştu. Ama daha önce bir anahtarla hiç karşılaşmamıştım. Hem bu yüzden hem de gözlerinin neye benzediğini merak ettiğim için, ameliyatının ertesi günü bir uğrayıp ziyaret etmeye karar verdim.

Bir kolu ve omzu askıda, öteki kolunda serumla yatağında otururken, sanki özellikle ve yalnızca onu ziyarete geldiğimi anlamış gibi, daha ameliyat sonrası bakım odasına girdiğim andan itibaren, yığıla yatağın arasından kıvrılarak süzülüşümü izlemeye koyuldu.

Gür ve düz kaşlarının altındaki gri gözlerinde gümüşümsü parıltılar vardı. Saçları taranmış, tamamen yıkanıp temizlenmiş, kendine gelmişti, şimdi eskisinden çok daha çarpıcı görünüyordu: Özenli tıraşı ve düzgün hatlarıyla yalnızca yakışıklı değil, aynı zamanda etkileyiciydi de. Özellikle de gözleri. "Sen Mala olmalısın," dedi, derin ve hoş bir sesi vardı. "Dün, baygın olduğum sırada beni sormuşsun."

Şaşırmıştım.

"Öteki hemşire söyledi," dedi. "Röntgendeki Mala'nın daha önce kimseyi sorduğunu duymadım diyordu." Sağ elinin parmaklarını ileri uzattı. "Bütün o şarapnel parçalarını keşfettiğin için teşekkür ederim. Tabii topuğumdakini de. Kimbilir kaç zamandır onunla dolaşıp duruyordum."

Parmaklarına dokundum, serindiler. Elleri iri, parmakları uzun ve güçlüydü.

"Onları benim için saklamalarını istedim," diye devam etti, başıyla yandaki komodinin üstündeki plastik bardağı işaret ederek; içinde her biri beş sent büyüklüğünde, yedi adet kapkara demir parçası duruyordu.

"Umarım daha iyisiniz yüzbaşım." Sonunda konuşabildiğimde, sesim sanki başka birinin sesi gibi çıkmıştı. Avucum her zamankinden daha çok yanıyordu.

"O kadar çok morfin verdiler ki omzum ve kollarım şu anda tamamen uyuşmuş durumda. Ama iyileşeceğim." Elini yumruk yaptı, dudakları gerildi. "Ekibimdeki herkes öldürüldü, paramparça oldular. Uçağımdan geriye hiçbir şey kalmadığını söylüyorlar."

"Çok üzüldüm."

Başını iki yana salladı. "Bir de uçaktan çekip çıkardığım o havacının o sırada çoktan ölmüş olduğunu öğrendim."

"Duydum. Sizi buraya getiren ekip, hayatta kalmanızın bir mucize olduğunu söyledi yüzbaşım."

"E, dokuz canımdan birkaç tanesini harcamış olduğumun farkındayım. Oturmaz mısın? Ve lütfen bana yüzbaşım deyip durmaktan da vazgeç."

Duraksadım. "Birkaç dakika içinde dönmüş olmam gerekiyor."

"O halde birkaç dakikalığına otur."

Oracıkta duran madeni iskemleyi yatağın yanına çektim.

“Yani bana hayat hikâyesi anlatacak kadar vaktin yok mu diyor-sun?” dedi neşeyle.

Gülümsedim, sanki aylardır hiç gülümsememiş gibiydim. Çenem-de ve gözlerimin çevresindeki kaslarımın birdenbire gevşeyerek ra-hatladığını hissettim.

“O halde başka bir zaman,” dedi, daha sonraları da sık sık yap-a-cağı gibi, gülümseyen, yumuşacık bakışlarla kendi sorusunu yine kendisi yanıtlayarak.

“Bana bunu nereden bulduğunu söyler misin?” Madalyonumu işaret ediyordu.

“Savannah’dan.”

“Biraz daha anlatır mısın?” dedi madalyona dikkatle bakarak.

Ona volkanik püskürmeden, Kaptan Cook’un adamlarından ve yüz beş yaşına kadar yaşamış olan kadından söz ederek Savannah’da-ki küçük dükkânı anlattım.

Dikkatle dinledi ve sonunda “Muhtemelen demir bazlı bir madde-dir. Yıldızlarla aynı yapıyı paylaşan mağma tabakasına ait olmalı. Herhalde bilirsin, dünya üzerindeki en saf demir meteorlarla gelmiş-tir. Yönünü yıldızlara göre saptayan kâşiflerden biri de Cook’tu. Yiye-cek bulması gerektiğinde bunu Güney Denizi’ndeki adalarda yaşayan yerlilerden, karşılığında çivi ve balık kancası biçiminde demir parça-cıkları vererek alıyordu – işte o parçacıkların geçmişi de bunun gibi yıldızlara dek uzanıyordu.”

“Bunu bilmiyordum,” dedim, anlattıklarından etkilenmiş bir halde.

“Lütfen bana ameliyattan önce çektiğin sırt filmimi verir misin? Sana bir şey göstermek istiyorum.”

Bütün filmleri ayakucunda, tıbbi çizelgenin olduğu yerde asılıydı. Ben filmleri ararken, o başucundaki komodinden bir kitap çekip al-dı, gazlı bez parçasıyla işaretlediği sayfayı açtı.

“Bunu harita odasından aldım,” dedi.

Elindekinin, mavi kapağında Deniz Kuvvetleri’nin –yıldızlarla ya-pılmış çıpa demiri biçimindeki– damgasını taşıyan bir yıldız atlası ol-duğunu görünce kalbim hızla çarpmaya başladı.

“Bu, Andromeda yıldız sisteminin x ışınli teleskopla çekilmiş dış çeperinin fotoğrafı,” diye sürdürdü sözlerini. “Yıldızların hareketini görüntüleyebilmek için düşük enstantane kullanılmış. Şimdi getir be-nim filmimi yanına tut bakalım.”

Şarapnel parçaları ve yıldızlar tıpkı birbirlerine benziyordu: Simsiyah zeminde kümeler halinde toplanmış kısa beyaz çizikler.

“Demir,” dedi yumuşacık bir sesle, “hem burada, vücudumun içinde hem de orada, hayal edebileceğimizden de uzakta, başka bir yıldız sisteminin içinde.”

“Bunları bana neden anlatıyorsun?” diye sordum, ona doğru eğilerek.

“Sanırım nedenini biliyorsun,” dedi başını yana eğip bakışlarını bana doğru çevirerek. “Bunları sana anlatacağımı daha odaya ilk girdiğin andan beri biliyordum.”

Yüzüme kan hücum ettiğini hissettim, ama hakkı vardı: Şaşırmamıştım. Ve her ikimiz bal gibi farkındaydık ki ilk andan beri beni ona çeken güç ya da dürtü, her neyse, aynı durum kuşkusuz onun için de geçerliydi.

Eğilip, madalyonumu baş parmağıyla işaret parmağı arasında nazikçe tuttu. “Bu taş,” dedi, yakından bakarak, “içindeki bütün o yıldızlar – hiç böylesini görmemiştim.”

“Sana bir şey sorabilir miyim?” Gövdesinin ön cepheden çekilmiş filmini yukarı kaldırarak mide boşluğundaki koyu gölgeli alanı işaret ettim. “Burada, altta – bunun savaşa bir ilgisi olmadığına eminim.”

Gülümsedi, bir an, benimle konuşmak için sabırsızlandığı asıl konunun bu olduğunu hissettim. “Anahtarı mı diyorsun? Yok canım, onu oraya ben kendim koydum. Çok uzun zaman önce, emniyette olsun diye yuttum ve bundan hiç kimseye söz etmedim. Dışarı hiç çıkmadığı gibi hiçbir rahatsızlık da vermedi,” diye de ekledi.

“Emniyette olsun diye mi?”

Sesini alçalttı. “Çok önemli bir şeyi açıyor.” Elini midesinin üzerine koydu. “Bana gerekinceye kadar onu orada saklayacağım.”

“Peki ne zaman gerekeceğini biliyor musun bari?”

Kafasını salladı. “Bunu da zamanı geldiğinde bileceğim.”

Hoparlörden adımın anons edildiğini duyunca yerimden kalkıp filmi diğerlerinin yanına koydum.

“Yarın yine gelirim,” dedim.

“Dört gözle bekleyeceğim.” Gözleri parıldadı. “Mutlu Noeller Mala.”

Gözlerim ilk kez yattığı yerin arka tarafına, yaklaşık üç buçuk metre gerideki duvarda, yanıp sönen ışıklarıyla Noel arifesinden beri asılı duran çelenge takıldı.

“Evet. Mutlu Noeller,” dedim.

7. *Canopus Oteli*

Çölü ilk kez on bin metre havadan, uçaktan bakarken görüyordum. Uçağın yönüne göre kızgın güneşin altında sürekli oynayarak gözlerimi kamaştıran, bembeyaz bir aynaya benziyordu. Kule gibi yükselen sarp sütunlar ve üst üste yığılmış dimdik kayalıklar, gölgeleriyle bir pusulanın sivri iğneleri gibi yüzlerce metre öteye – boşluğa doğru uzanıyorlardı. Daha ötede belli belirsiz dalgalanan sıcak su akıntıları ve uzakta bir hayal gibi yükselen dağlar göze çarpıyordu. Geniş kumluklar yavaş yavaş yerini önce düz kayalılara, daha sonra da ufka kadar uzanan engebeli kumtaşı kayalıklarına bıraktılar. Ufukta, sert kayaları andıran kızıl bulutlar, aşağıdaki zeminin gökyüzündeki yansıması gibiydi. Ve sonra uçurumlar vardı, yer yer çalılıklarla kesilen, rengi çok derinlerde koyu maviye dönen uçurumlar ve her biri ötekinden farklı, topaca benzeyen biçimleriyle sarmal kaya sütunlarının yer aldığı kanyonlar. Luna ve Milo'yla birlikte gezdiğimiz yıllarda, her seferinde kuzeydeki batıya giden yolu izleyip aynı yoldan geri döndüğümüz için, çölü hep es geçerdik. Kaç-göç yaşama alışkanlıkları, onları girecek delik bulamayacakları açık alanlara gitmekten alıkoyardı.

Daha önce hiç özel uçağa binmemiştim. Hatta o güne dek hiç uçmamıştım da. New York metrosuna binene kadar da taşıt olarak yalnızca otobüsleri, otomobilleri ve kamyonları biliyordum. Eyaletler arası tek tren yolculuğum ise, trafik kazasından sonra Milo ve Luna'nın cenaze hazırlıkları sırasında beni almaya gelen anneannemle birlikte Pittsburgh'dan New York'a gidişimdi.

Ama uçaklar hakkında epeyce bilgim vardı, Samax'ın uçağı çift motorlu, on sekiz kişilik bir Learjet'di. Sarıya boyalı gövdesinde ve kanatların üzerinde kırmızı işaretler vardı. Oturacak yerler kırmızı deriden, yerdeki halı sarıydı; üzerinde bir ton koyusuyla nar desenleri vardı. Yastıklar ve battaniyeler de aynı desendeydi. Ön tarafta ufak

bir mutfak ve bir bar tezgâhı bulunuyordu. Tezgâhın üzerinde, çevresine balon seyyahlarının resmedildiği, antika bir ayna asılıydı. Bar, ağzına kadar likörlerle ve çeşit çeşit taze meyve sularıyla doluydu. Tam bir meyve hastası olan Samax, kendi elleriyle siyah üzüm ve erik suyu sıkarak hazırladığı bardağın kenarına bir dilim de kivi oturtup bana verdi. Mutfakta bana ayrıca üstü armut dilimleriyle kaplı, fırından yeni çıkmış böğürtlenli pasta ikram ettiler.

Bütün bunlardan çok etkilenmiştim. Oysa Samax'ın uçmaktan nasıl da nefret ettiğini çok sonraları öğrenecektim. Özellikle de ticari havayollarıyla uçmaktan nefret ediyordu, çünkü o zaman hayatını tamamen başkasının ellerine teslim etmiş oluyordu ki bu da onun için kabul edilemez bir şeydi. Sonuç olarak uçmak işinin gereği olduğu için, parasına kıyıp, kendine bir özel uçak satın almıştı – artık denetim kendi elindeydi. Ama tabii ki kendi tarzınca. Yalnızca kendi uçağının bakımıyla uğraşacak, birinci sınıf bir bakım ekibi kiralamıştı. Pilotlarıysa en iyi havayollarında çalışıp emekli olmuş pilotlardı ve başka yerden alacakları ücretin iki katını kazanmalarını sağlayan özel anlaşmaları vardı. Elbette, sahip olduğu her şeyde ve yaşadığı tüm ortamlarda yaptığı gibi, uçağını da kendi zevkince tamamen değiştirmişti. Onca zenginliğe ve sürdürdüğü dört dörtlük lüks hayata karşın, kişisel zevkleri söz konusu olduğunda Samax'ın önce aşırı biçimde titizlenip sonra nasıl da alışageldiği şeylerden hiç şaşmadığını zamanla öğrenecektim: İşin sonuna –hatta ötesine– dek bildiğini okuduğunu. Aykırı özelliklerinden bir başkası da, içinde bulunduğu ortamın denetimini kesinlikle kendi ellerinde tutmak isteyen ve yaşadığı somut gerçekliklere, keyfine göre değiştirilebilir şeylermiş gibi davranan biri olmasına karşın, özel ilişkilerinde ve günlük yaşantısında çoğunlukla kalender bir tutum takınmasıydı. Bu özelliğini hayatının sonuna kadar da korudu. Kendi başlattığı sonu gelmez değişim rüzgârlarının tam ortasında, ama değişime direniyormuşçasına öylece dururdu – ya da durduğu izlenimini yaratırdı. Bu yolla yarattığı iç gerilim, diye bir gün bana açıklamıştı, ona iki yönlü yarar sağlıyordu: Hem çevresinde olup da güvenmemesi için çok neden bulunan insanların dengesini bozuyor hem de zihinsel ya da duygusal bir uyuşukluğa –doğası gereği– kolayca kayıverecekmiş gibi olduğu anlarda, onu canlandırıyor.

Uçağın kalkışı resmen soluğumu kesmişti. 707'ler ya da öteki büyük uçaklardan farklı olarak Learjet pistte çok daha hızlı gidiyor ve ardından ondan da büyük bir hızla tırmanışa geçiyordu; neredeyse

burnunu tamamen yukarı kaldırıp –ya da oturduğum koltukta keme-
rim Samax tarafından sıkıca bağlanmış ve ellerim kol yerlerine sıkı-
ca yapışmış dururken bana öyle gelmiş olabileceği gibi– dimdik tepe-
ye yükseliyordu. Manhattan sisli kış havasında altımızda gittikçe kay-
bolurken, yükseldiğimiz sırada, Alma’nın o akıl almaz labirentin için-
de bir yerlerde olduğunu düşündüm: Nasıl olduğunu merak ederek,
mektup eline geçtiğinde beni anlamasını ve kendini benim için çok
fazla üzmemesini diledim. Ardından Brooklyn üzerinden geçerken,
yeni gömdüğümüz anneannemin aşağıda uzanan mezarlıklardan
hangisinde yatıyor olabileceğini tahmin etmeye çalıştım. Ama az son-
ra uçak, burnunu düzeltti ve bulutların üstüne çıktık.

Samax ve ben ön tarafta, aramızda bir koltuk boş bırakarak tek
başımıza oturduk. Bizden başka üç yolcu daha vardı ama onlar daha
arkalarda, farklı sıralarda oturuyorlardı. Yeğeni Ivy, öte tarafa çevril-
miş koltuğunda, arkası yolculara dönük olarak oturuyordu. Sonra bir
de bana tanıştırdıkları, adı Desirée olan, çok güzel, genç bir kadın
vardı. Saçları çok uzun ve siyahtı; gümüş düğmeli bir deri ceketle
onu uygun çizimler giymişti. En arka sıraya geçti, kulaklıklarını ta-
karak, oval biçimli küçük bir toplantı masasının üzerine koyduğu
portatif, sessiz yazı makinesinin ardında dimdik oturdu. Öteki kori-
dorda, pencere tarafındaki koltuklardan birinde ise uçağa son daki-
kada binen, benimle tanıştırmadıkları başka bir adam oturmaktaydı.
Kısa bir süre sonra adamı hatırlamıştım: Elinde madeni bir dedek-
törle terk edilmiş fabrikanın yan tarafındaki boş arsayı arşınlayan,
beyaz paltolu, kocaman eldivenleri olan adamdı bu. O sırada üzerin-
deki gri parkayla hatırladığımdan daha da iri görünüyordu. Geniş
omuzlu ve düz tabandı. Yüzü basıktı; delici, parlak gözleri bir tirbu-
şonla oyulmuş gözetleme deliklerini andırıyordu. Uçuş boyunca ka-
fasını gömdüğü küçük bir hesap makinesine bakarak bir deftere bir-
takım notlar aldı. Bazen kendi kendine mırıldandığını duyuyordum,
ama Ivy ile ya da Desireé ile tek laf konuştuğunu duymadım. Ayrıca
o ikisi de birbirleriyle hiç konuşmadılar. Ne yazık ki –bizimle birlikte
olduğu kısa süre içinde bile yanında kendimi güvende hissettiğim– o
asker tıraşlı, adaleli genç adamla mavi tulumlu olanı bizimle uçağa
binmemişlerdi. Havaalanına giderken bana adının Calzas olduğunu
ve Las Vegas’ı seveceğimi söylemişti. Havaalanında bizimle vedalaş-
tıktan sonra elinde görmüş geçirmiş tek bir bavul ve gözlerine kadar
indirdiği fötr şapkasıyla ağır ağır yürüyerek gözden kaybolmuştu.

Öyle sanıyorum ki Samax aramızdaki koltuğu, terk edilmiş fabri-

kadan ayrılırken gözlerimde gördüğü korkuyu yatıştıracağını umarak boş bırakmıştı. Bana yakınlık gösteriyor ama mesafesini koruyordu. Huzurlu görünüyor, bu beni de rahatlatıyordu. Kalktıktan kısa bir süre sonra bana bir deste oyun kâğıdı vererek, şansımı *solitaire*'de* denememi önerdi.

“Bu oyunu biliyor musun?” diye sordu.

“Evet. Daha önce oynamıştım.” Beş yaşındayken Milo öğretmişti ve hile yapmadıkça kazanmak olanaksızdı.

“Bu desteyle oyna.”

Kartların arkasında sarı bir gökyüzü ve kırmızı palmyelerden oluşan bir desen vardı.

Bir gözümle altımızda –yemyeşil dağlardan sanayi bölgelerine, tarlalardan otlaklara doğru– sürekli değişmekte olan manzarayı seyrederken, bir yandan da gizlice Samax'ı gözlemekten geri durmuyordum. Üzerini değiştirip beyaz kaşmir bir kazak giymiş, ayağına da yumuşacık süetten terliklerini geçirmiş, bütün dikkatiyle önündeki haritayı incelemekte ve kırmızı mürekkepli kalemiyle bir deftere notlar almaktaydı. Arada bir de kafasını kaldırıp bana gülümsüyordu. Sanki o ve ben bir başımıza, uçağın ön tarafındaki kendi küçük dünyamızda yaşıyormuşuz gibi bir hisse kapıldım. İçinde bulunduğum koşullara rağmen, üzerime çöken bu huzur ve –gelecek yıllarda da sık sık tekrarlanacağı gibi– çevremizdeki yabancılara karşı duyduğum aldırışsızlık beni şaşırtıyordu. Başlarda arkamı dönüp merakla sık sık onlara bakmaktan kendimi alamıyordum. Desireé makinede yazısını yazıyor, Ivy bize arkası dönük dimdik oturuyordu. Ama ülkenin yarısını kat ettiğimizde zihnim çoktan başka şeylere kaymıştı bile. Altı kez üst üste oynayıp hepsini de kazandığım solitaire oyununa örneğin. Samax yaptığımı fark etmişti.

“Şansın nasıl gidiyor?” dedi kalemiyle deftere yazmaya ara vermeden.

“Şans mı dedin?”

Şimdi çölün üzerinde uçmaktaydık. Öteki eliyle pencereyi işaret ederek, “Bu gördüğün her şeyin bir zamanlar bir okyanus tabanı olduğunu biliyor muydun?” Başımı sallayarak uzanıp önündeki haritaya baktım.

“Bu bir çöl haritası. Ama bunun değil – bir başka çölün. Gel bakalım, yanıma otur şöyle.”

(*) İskambil kâğıtlarıyla oynanan bir fal oyunu – ç.n.

Koltuk kemerimi açtım. Yanında öylece profilini seyrederek otururken, kolonyasının burnuma çarpan hafif ve limonumsu hoş kokusunu içime çektim. Düzgün ve kalın bıyığının üzerinde uzanan burnu büyük, düz ve geniş kemerliydi. Tıraşı özenliydi; yanakları onun yaşında bir adamdan beklenmeyecek kadar duru ve lekesizdi. Alnında, uzun yıllarını bir başına düşünceler içinde geçirmiş birininki gibi belirgin ve derin çizgiler vardı. Ama çölde yaşamış biri için gözlerinin çevresinde pek fazla kırışıklık yoktu nedense. Böyle olmasının, bana sonradan açıkladığına göre, iki basit nedeninden biri, bakarken gözlerini pek sık kısmaması –çok iyi gören, keskin bakışlı gözleri vardı ve koyu renk camlı gözlükler takmayı hiç ihmal etmiyordu– diğeri ise, ister gülümsesin ister somurtsun, yüzü hangi ifadeyi alırsa alsın açık renkli gözlerini hep açık tutması, karşındakine hep aynı düzlemde ve biraz da merakla bakmasıydı.

O bakışları şimdi tamamen bana yöneltmişti. “Uçağı beğendin mi?” Başımı salladım.

“Şu andaki hızımızı öğrenmek ister misin?”

“Saatte yaklaşık sekiz yüz kilometre.”

“Vay, sen bu işin uzmanıymışsın meğer.”

Başımı iki yana salladım. “Daha önce hiç uçağa binmemiştim.”

Şaşırmış görünüyordu.

“Ama kitaplardan okumuştum,” diye ekledim.

“Peki neler okudun?”

“Şey, U-2 casus uçakları hakkında okudum. Çok hızlı gitmiyorlar ama yirmi üç kilometre yüksekte gidebilirler. Ve diğer uçaklardan çok daha hafifler. Pilotsuz, bir tondan bile az çekerler.”

Takdir eden bakışlarla başını sallayıp, çenesini sıvazladı. “Bak bunu bilmiyordum.”

“Bir de okul kitaplığında *Havacılık* dergisini okumayı severdim. Yani okul almaktan vazgeçmeden önce.”

“Sanırım onları senin için aldırabiliriz.”

Omzumu silktim.

“Madem öyle,” diye devam etti, ağzından çıkacak sözcükleri dikkatle seçtiğinin farkındaydım, “ilk uçuşunda yanında olduğuma memnunum. Kokpite çıkmaya ne dersin? Böylece pilottan her şeyi yerinde öğrenebilirsin.”

“Olur.”

“Ama önce benim camımdan bir bakmalısın.” Başını yana çektiğinden öte tarafı görebiliyordum. “Bak bu Boyalı Çöl. Colorado Pla-

tosu olarak da bilinir. Demin geçtiğimiz kuzey doğu köşesinde, dört eyaletin sınırlarının bulunduğu yerde Dört Köşeli Nokta denilen bir nokta vardır. O noktanın çevresinde dolanarak bir çember çizersen otuz iki saniyede Utah, Arizona, New Mexico ve Colorado eyaletlerine ayak basmış olursun. Ben bir kez yapmıştım. Boyalı Çöl'ün büyük bir kısmı Arizona sınırları içerisinde. Calzas'ın halkı olan Zuni kabilesi yerlileri New Mexico tarafından gelmiştir. 'Boyalı' denmesinin nedeni bütün o gördüğün kırmızı ve turuncu renkler yüzündendir. O kaya katmanları büyük kumulların ve çamur tepelerinin, yüz seksen milyon yıl önce katılışp taşlaşarak kumtaşına dönüşmesiyle oluşmuştur." Önümdeki koltuğun arkasındaki küçük masayı açarak haritayı üzerine yerleştirdi. "Şimdi," diye artan bir heyecanla konuya devam etti. "Haritada gördüğün aşağıdakine şaşırtıcı derecede benzer. Cezayir ile Tunus arasında uzanan ve Büyük Sahra'nın yalnızca küçük bir bölümü olan bu çöle, 'Hammada, Ateş Taşı Çölü' derler."

Haritaya dikkatle bakarak "Sahra bundan çok daha büyük bir çöl olmalı," dedim.

"Sahra dünyanın en büyük çölüdür. Büyüklüğü sekiz buçuk milyon kilometre kareden fazladır. Dünya yüzeyinin beşte birinin çöllere oluştuğunu biliyor muydun?"

Başımı iki yana salladım.

"Senin anlayacağın, yılda yirmi beş santimetreden daha az yağış alan yerler çöl sayılır. Çöllere, Avrupa dışında bütün kıtalarda vardır. Büyük Sahra'nın büyük bir bölümü, ince kumdan ve kumluklardan oluşan bir *erg*, yani kum çölüdür. Daha küçük bir alanı kaplayan *hammada* ise," diye sürdürdü, "Arapça'da platolara ve yalnızca taşlardan oluşan çöllere verilen addır – Boyalı Çöl gibi mesela." Haritadaki bir noktayı işaret parmağıyla çember içine aldı. "Burada, hammadanın batı sınırında, en yakın köyün seksen kilometre açığında Büyük İskender zamanından kalma harap ve küçük bir tapınak var. Oradaki bir yeraltı odasında, tanrı Amon'un oğlu Meno'nun küçük bir heykelciği duruyor. Yüksekliği otuz santimetre kadar. Siyah mermerden oyulmuş bu heykelciğin gözleri altın, gözbebekleri gümüşten yapılmış. Sağ elindeki kırk bir parmak dışında mükemmel durumda bulunuyor." Ben kafamı kaldırıp ona bakıncaya kadar, uzunca bir süre sessiz kaldı. Pencereden dışarıyı, güneşin parıltısını izlerken, yüzünde bir gülümseme dolaşıyordu. "İki gün sonra, Las Vegas'ta onu ellerimin arasında tutuyor olacağım. Dediğim gibi, Calzas da şu anda onun peşinde."

Söylediklerini şaşkınlıkla dinledim, ne var ki bu türden konuşmalar kısa bir süre sonra benim için de sıradanlaşacaktı. Aklımdan birçok soru geçiyordu, hatta birini sorma cesaretinde bile bulundum – Samax'ın da onayladığı bir soruydu bu.

“O nasıl oraya ulaşacak?”

Haritayı biraz daha açınca, öteki bölümleri de ortaya çıktı. “Önce Madrid’e inecek,” dedi, sonra parmağını İspanya’nın soluk yeşiline, oradan Akdeniz’in koyu turkuvaz rengine, ardından da Kuzey Afrika’ya kaydırarak, “ve Cezayir’e aktarma yapacak. Oradan da güneye, küçük bir havaalanı bulunan El Oued adlı bir petrol kasabasına geçecek. Oradan da bir rehber ve iki koruma eşliğinde Land Rover ile karadan devam edecek. Önce Beressof adlı bir köye, sonra şuraya, eskiden Bir Lahache’in doğusunda bulunan vahaya gidecek. Burası kum çölünün sona erip taş çölünün başladığı yerdir. Taş çölünü birkaç saatlik yürüyüşle yaya olarak geçip tapınağa öyle ulaşacaktır. İşte buraya.” Samax parmağını haritadan kaldırıp yerine benimkini yerleştirdi. Bunu yaparken de parmağı daha önce kırılan ve bir daha asla eski haline dönemeyen küçük parmağıma sürtündü. Parmağı dikkatle yakından incelerken daha önce aklımdan geçirdiğim şeyi yüksek sesle dile getirdi. “Evet, Meno heykelinin de aynı parmağı kırık.” Ardından yavaşça haritayı topladı.

O sırada Mojave Çölü üzerinde Las Vegas’a doğru alçalmaktaydık, güneş batmak üzereydi. Kendimi yalnızca zaman dilimlerini aşmış gibi değil, Alma’yla Brooklyn’de, planetaryuma gitmek üzere evden çıktığımızdan beri bütün dünyayı dolaşmış gibi hissediyordum. Başıma bir ağırlık çökmüştü; eğer havada biraz daha kalsaydık eminim oturduğum koltukta arkaya yaslanıp derin bir uykuya dalacaktım.

İndiğimiz özel havaalanında bizi bekleyen –daha önce bindirdiklerine tıpatıp benzeyen– iki büyük mavi otomobil bekliyordu. Asfalt alana indiğimde saçlarımı rüzgâr savururken içime çektiğim ilk çöl havası beni şaşırtmıştı: Tüm kuruluşuna karşın içime çektiğim hava değil de, serin ve kopkoyu bir sıvıydı sanki. Bu birdenbire uykumu dağıtıp, beni kendime getirdi. Samax ve ben öndeki arabanın arka koltuğuna oturduk, Desiree öne, şoförün yanına geçti ve yola koyulduk. Desiree’nin yakınındayken ilk algıladığım şey deri ceketinin, saçlarından hafifçe yayılan yasemine karışan kokusu oldu. Saçları öyle gür ve parlak, gümüşümsü pırıltıları siyahın üzerinde öyle hoş ışıltıyordu ki içimden ön koltuğa uzanıp ona dokunmak geldi. O anda arkasına, bana doğru döndü.

“Yolculuk hoşuna gitti mi?” dedi hoş bir tavırla. Derin, ahenkli bir sesi vardı.

Bana gülümseyerek bakıyordu. Ama iri kahverengi gözleri öylesi-ne derindi ki, sanki bana değil de arkamda duran başka bir şeye gülümsüyor sandım.

Otomobilin arka camlarından havaalanının ışıkları henüz kaybolmuştu ki, ön camdan, kentin masmavi gökyüzüne bir altın bulutu gibi vuran ışıkları göründü. Ana caddenin gösterişli ışıkları uzaktan sanki kırılarak aşağı doğru dökülmekte olan, rengârenk bir elektrik kuşağına benziyordu. Ne var ki biz otoyoldan ayrılmış, daha dar ve تنها bir yola sapmıştık; bir süre sonra da sola kıvrılıp kentin dışına çıktık, karanlık ve ıssız yollarda gitmeye başladık. Demirağaçları ve pırl pırl çimlerle çevrili çiftlik evlerinin, İspanyol tarzı, kırmızı kiremitli villaların, yılan gibi kıvrımlı yollarıyla Tudor tarzı malikânelerin ve hatta iki yanında bol ışıkla aydınlatılmış, at nalı biçiminde çifte yüzme havuzuyla, Roma tapınağı taklidi bir villanın önünden geçtik. Sonra, kaldırımları gümüşümsü bir asfaltla döşenmiş, çevresinde hiçbir evin bulunmadığı uzun bir yola girdik. Yol, daralarak bir demir kapıyı geçtikten sonra bir çıkmazda son buldu. Tam ilerde, çölün hemen yanı başında, şaşırtıcı büyüklükte beyaz bir ev, pırl pırl parlayan sayısız penceresiyle karşımda yükselmekteydi. Ön tarafındaki avluda heykelli bir mermer havuz vardı. Heykelden fışkıran su, bahçe ışıklarıyla parıldayarak göğe yükseliyordu.

“Hoş geldin,” dedi Samax, otomobilin kapısını benim için tutarak.

Desireé, elinde yazı makinesinin siyah çantası ve gözlerinde gülümsediği zamanki o dalgın bakışla, kalçalarını sallayarak mermer basamakları tırmanıp, binanın girişine doğru yöneldi. Beyaz ceketli bir kapıcı renkli cam kapının bir kanadını açarak onu içeri buyur etti, ardından ökçelerinin hızla uzaklaşan tıkırtısını duydum.

“Burası benim evim,” dedi Samax abartısız bir tonla, “Canopus Otel. Artık senin de evin sayılır.”

Hayatımda sonradan önemli bir yer edinecek olan bu binanın keskin bir biçimde zihnime kazınan ilk görüntüsü hiç silinmeyecekti. Ülkedeki pek çok kente gitmiş ve yaşadığım New York kentinde bundan çok daha büyük yüzlerce bina görmüş olduğum halde, ardından Spring Dağları’nın ürkütücü silüetiyle engin çölün ortasında duran Canopus Otel, yıldızlı gökyüzünün altında kocaman bir serap gibi görünüyordu. Aslında on kat yüksekliğinde ve otuz metre enindeydi. (Zamanla binayı daha yakından tanıyacak, iki yüz doksan adet

penceresinin, yüz on adet kapısının, otuz banyosunun bulunduğunu; bodrumunun üç kattan oluştuğunu ve alt bodrum katlarından başlayan bir tünelin büyük bir serada son bulduğuna kadar tüm özelliklerini öğrenecektim.) Tam bir dikdörtgen biçiminde olan bina kireçtaşı ve beyaz tuğladan yapılmıştı; hafifçe eğimli, gri bir çatısı vardı. Barok etkileri taşıyan tarzı yalın ama zarıftı. Oldukça ayrıntılı bir taş işçiliği vardı; pencere pervazlarının altı yabani (ve soyu tükenmiş) hayvan figürleriyle ve İslam mimarisinin süslemeleriyle donatılmış – sayvanlar ve kornişler, üzerlerine labirent biçimli geometrik motiflerle işlenmiş, parlak renkli seramik taşlarla bezenmişti. Giriş alanının üzeri yivli, görkemli mermer sütunlarla çevrilmişti, solda ağaçların gölgesindeki yuvarlak terasa açılan, küçük bir kemerli geçit vardı. Binanın alt kenarları boydan boya, iri yelpazelere benzeyen avize çiçekleriyle ve avlunun dışındaki ek binalara kadar uzanan bodur mimozalarla sarılmıştı. Koyu gölgeli büyük bahçedeki labirenti, onunla aynı büyüklükteki serayı ve yüzme havuzunu da az buçuk görebiliyordum. Ne var ki zihnime çakılan bütün bu şeyler arasında en çok dikkatimi çeken, çıkmaz yolun tam ortasında, gelirken arabadan gördüğümden çok daha karmaşık bir yapısı olan havuzdu.

Şimdi üç metre yakınına gelince, sorguç gibi tek bir noktadan göğe doğru yükselen suyun aslında, hepsi tek noktada birleşen, altı adet yunus biçimindeki tunç heykelciğin ağzındaki fiskeyilerden geldiğini anladım. Yunuslar mermer bir kadın heykelinin alt kısmına sıralanmışlardı. Heykel o kadar ustaca yontulmuştu ki, tepeden dökülen şelalenin altında canlı gibi duruyordu. Kadının boynunda yıldızlı bir kolyesi vardı, deniz yıldızı biçimindeki bir tahtta oturuyordu. Deniz yıldızının dört bacağı tahtın ayaklarını, beşinci bacağı da arkasını oluşturuyordu. Genç bir kadının heykeliydi, dalgalı saçları şelale gibi omuzlarından aşağıya dökülüyordu. Üzerinde incecik bir giysi, zarif ayaklarında sandaletleri vardı. Dökülen su duvarının ardından, gökyüzüne çevirdiği düzgün hatlı, güzel yüzünden, sanki bir gülümsemenin geçtiğini görür gibi oldum. Elinde tuttuğu küçük kâseden akan su, gökkuşağı renkleriyle oynasarak, aşağıya dökülüyordu.

Samax, merdivenleri çıkarken havuza bakmakta olduğumu görmüştü. “Çok güzel, öyle değil mi?” diye mırıldandı.

Büyülenmişçesine başımı salladım. Suyun, bunca mermerin ve tuncun ortasındaki çetrefilli oyunu, balerin dışında her şeyin hareket halinde olduğu bir bale gösterisini andırıyordu. “Otelin ilk sahibi tarafından yaptırılmış,” dedi Samax, “bir Fransız’dı. Canopus onun

adıydı; bu oteli ondan aldım. Havuzun tasarımı, aynı zamanda otelin de mimarı olan Spica adlı bir İsveçli tarafından yapılmış. Heykeltıraşları denetleyen de oydu, sonradan, ben oteli satın aldığım da havuzu yapmak için buraya geldi. Yapmış olduğu işlerden memnundum. Birkaç ay sonra Spica işleri bitirdi ve kimseye tek kelime etmeksizin ortadan kayboldu. Arkasında yalnızca, havuzun tasarımını bir fabl üzerine temellendirdiğini belirten bir not bıraktı; ama bunun aslını astarını kimse öğrenemedi. İşin gerçeğini bulmaları için hem bir sanat tarihçisini hem de bir din bilimcisini görevlendirdiysem de, ikisi de eli boş döndü. Bir daha da Spica'nın izine bile rastlamadım."

Kapıcı sarı apoletliydi, beyaz bir ceket giymiş, başına da siyah bir fes takmıştı. Fes bana Mısır'ı çağırıyordu, adam da zaten Mısırlı'ydı. Gövdesi koruduğu bina gibi köşeliydi; suratı kayıtsız, burnu kalın, dümdüz bakan kahverengi gözleri vardı. Kapıdan geçişi engellemek istese, yalnızca kapının ağzında durması yeterli olurdu; boşluğu gövdesiyle doldurarak, kapıyı, kanatlarından biriymiş gibi, mükemmel bir biçimde kapatabilirdi.

"İyi akşamlar Azu," diye selamladı Samax, o da başını saygılı bir tavırla eğerek karşılık verdi. Geçmem için kapıyı tutarken beni kibarca inceledi.

Lobiye girdiğimizde şaşkınlıktan donakalmış bir halde, hafif bir ısıklık koyuverdim. Burası da çok büyük bir yerdi, sağ duvar boyunca uzanan siyah bir resepsiyon, sol tarafta bir çift siyah deri kanepe, karşıda, salonun öteki ucunda da asansörler vardı. Şaşkınlıktan soluğum kesilmiş bir halde içeriye adım atarken kenara çekilen Samax, yalnızca gülümsemekle yetindi.

Duvarlar, yerden on beş metre yükseklikteki tavana kadar uzanan, kırmızı damarlı, siyah mermer levhalarla kaplanmıştı. Mermerin üzerine altın ve gümüşle -kuyruklu yıldızlar, gezegenler ve yıldız kümelerinden oluşan- gökcisimleri ve burçlar kuşağının Yengeç, Balık ve Akrep gibi takımyıldızları bezenmişti. Gözleri, dişleri ve pulları parlak lapis ve akikle belirginleştirilmişti. Beyaz tavanda hiç süs yoktu, buna karşılık döşeme, siyah ve beyaz renkte mermerle kaplanarak bir satranç tahtası görünümünü almış, ortasına sarı piriçle, burçlar kuşağı işlenmişti. Durup, büyük bir dikkatle yayını germiş olan Yay burcunun bulunduğu yere baktım

"Tabii ya, bu senin burcun," dedi Samax, hiçbir şeyi gözden kaçırmadığını sonradan öğreneceğim bir dikkatle. "Canopus kafasını burçlar kuşağına takmıştı," diye sürdürdü konuşmasını. "Her yere

burçlar kuşağı koydurmuş. Dışarıdaki havuzunu tabanında da devasa bir burçlar kuşağı var. Bahçede yine bir tane daha vardı, sonradan kaldırttım. Ne zaman yeni bir karar alacak olsa astrologlara danışır-
dı, ama bunun pek yararını gördüğünü sanmıyorum.” Bakışlarımı yakalayan Samax, gözlerini bana dikerek, “Doğru kararları nasıl ve-
rebileceğini sana kimse söyleyemez,” dedi. “Sana ancak verdiğin ka-
rarın seni nereye götüreceğini söyleyebilirler. Canopus kötü bir iş
adamı ve daha da berbat bir otel işletmecisiydi; bu gerçeği hiçbir ast-
rolog değiştiremezdi. Burayı işletemeyip batırdı. İflas ettiğinde bura-
yı ondan sudan ucuza aldım –bir ev fiyatından daha ucuza– ve son-
radan tamir ettirmek için bir servet harcadım, ama değdi. Adını, ho-
şuma gittiği için değiştirmedim. İyi akşamlar Della,” dedi, resepsiyon-
nun deri kaplı kapısında görünen kadına doğru seslenerek. Ufak te-
fek, dik duruşlu, kuzguni siyah saçları olan, uzaktan yaşı kestirileme-
yen bir kadındı. Üzerinde kırmızı bir ceket, başında kırmızı bir saç
bandı vardı; dudaklarını mercan kırmızısına boyamıştı. “Bu Enzo,”
dedi Samax sesini yükselterek, “Artık bizimle olacak. Lütfen odasını
hazırlatır mısın?”

“Hoş geldin Enzo,” dedi tatlı ve akıcı bir sesle asansörlere doğru
ilerlerken. “Bizimle olmana memnun oldum.”

“Teşekkürler,” dedim boğuk bir sesle.

“Gel, sana bir şey göstereceğim,” dedi Samax. Arkası sıra resepsi-
yona doğru gittim. Della asansöre adımını atar atmaz yalnız kaldığı-
mızda, Samax cebinden bir anahtar çıkarıp masanın berisindeki bir
deliğe soktu. Mermer duvarda, deri kaplı kapının hemen arkasında,
menteşeli küçük bir bölme ardına kadar açılıverdi. İçinde, ondan da
küçük, üzerinde şifreli kilidi bulunan çelik bir kapak daha vardı.

Samax kilidin şifresini çevirirken, buranın, bir kasayı saklamak
için ne kadar korunaksız bir yer olduğunu düşünüyordum. Dışların
yerine oturmasıyla açılan kapağın ardında bildiğimiz kasa içi görün-
tüsü yerine iki adet basit elektrik düğmesi bulunuyordu. Samax biri-
ni yukarı kaldırdı. Tepemizden önce bir hışırtı, sonra, sanki ağır bir
eşya bir yerden başka bir yere sürükleniyormuşçasına bir gümbürtü
duyuldu. Ardından, beyaz tavanın olduğu gibi soldan sağa doğru, yan
duvarın içine kayarak, yerini siyah bir boşluğa bıraktığına tanık
oldum. Gümbürtü dinip de tavan yok olunca, Samax diğer düğmeyi
de açtı. O anda çevresini saran ışıkların pırıl pırıl aydınlatığı ikinci
bir tavan daha ortaya çıktı; bu, o ana kadar gördüğüm en şaşırtıcı
şeydi.

İlahi görüntülerin zengin ayrıntılarla betimlendiği bir duvar resminin tamamen kapladığı, kubbe biçiminde bir tavandı bu. Ortada, bembeyaz alevlerin sarmaladığı bir Ay ve çevresinde halkalar halinde dizilmiş yüzlerce melek vardı. Hepsinden de gençlik fışkırıyor, tenleri altın gibi parlıyordu. Flüt ve çan çalanlarının çevresinde yıldızlar parlıyor, kristal kadehlerden sular çağlıyor, birbirlerinin saçlarını ve kanatlarını tarıyorlardı. Merkezdeki Ay'a en uzakta kalan dış çember, burçlar kuşağının on iki simgesiyle bezenmişti. O ana kadar hayatımda yalnızca bir kez bir müze gezmiş ve anneannemin götürdüğü bir kilisede yalnızca alışıl gelmiş bazı dinsel sanat eserlerini görmüş biri olarak, aşağıya bakan bütün o aydınlık yüzler karşısında müthiş afallamıştım. Bir an hepsi birden tepemde halkalar halinde fırıl fırıl dönüyormuş gibi geldi, başım döndü, gözlerimi kapatmak zorunda kaldım.

Samax sessizce yanıma yanaştı. "Bu duvar resmi, on altıncı yüzyılda," dedi, "ressam Francesco Gozzoli tarafından, Venedik Dükü'nün siparişi üzerine yapılmıştır. Gozzoli, o zamanlar Venedik Dukalığı'na bağlı bulunan Yunanistan'ın Naksos Adası'ndaki, Aziz Antuan kilisesinin tavanına yaptığı bu eseri, çıraqlarıyla birlikte çalışarak tam dört yılda tamamladı. Kilise, savaş sırasında Nazilerin adaya saldırısı sırasında bombalandı. O kadar ağır hasar görmüştü ki yetkililer tek bir duvarını ve temelini korudukları kilisenin kalıntıları üzerine bir yenisini inşa ettiler. Tavanı, adamlar yıkıntıyı yükleyip boşaltmadan önce molozların arasından kurtardım. Üstelik kendilerine -bölge başpiskoposluğuna ve yöneticilere- bu durumlarda ödenen rüşvet miktarının çok üstünde bir para da ödedim." Kıkırdadı. "Yunanlılar benim deli olduğumu düşündüler - hatta çalıştırdığım adamlar bile. Onu genellikle tek başıma seyretmekten hoşlanıyorum, zaten anahtarı da bir tek bende var. Hoşuna gitti mi Enzo?"

Gittiğini kendi de görebiliyordu aslında. "Çok güzel," dedim.

"Bazıları resimde tam olarak kaç tane melek bulunduğunu bilmenin olanaksız olduğunu düşünüyor."

Bu bana, arabayla yolculuk ederken Milo ile oynadığımız bir oyunu anımsatmıştı; yoldan geçen bir otobüste kaç kişi bulunduğunu ya da yaklaştığımız kasabada kaç kişinin yaşadığını bilme oyununu. Bu düşünceyle Samax'a "Hemen bir tahminde bulunmamı ister misin?" diye sordum.

"Yok canım, onu demek istemedim," dedi. "Senin anlayacağın, resim o kadar canlı görünüyor ki, sanki sayıları gerçekten de sürekli de-

gişiyor olabilirmiş gibi bilmenin olanaksız olduğunu söylüyorlar. Sanki melekler arada bir resme girip çıkıyorlarmış gibi.”

“Sen buna inanıyor musun?” dedim, hâlâ ağzım açık bir halde resme bakarak.

“Ben hiçbir zaman onları saymayı başaramadım,” dedi gülümseyerek. “Yakında sen de deneme fırsatı bulursun. Ama şimdi çok uzun yoldan geldin, haydi yukarı çıkalım.”

Düğmeleri indirerek çelik kapağın kilidini döndürdü. Yaklaşık yirmi saniye sonra kubbeli tavan yeniden kapanmıştı.

Üç tane asansör vardı. İlk ikisi yeşil kapılıydı, tepelerindeki rakamlı gösterge, ikinci kattan dokuzuncu kata kadar işaretlenmişti. Samax’ın beni bindirdiği kırmızı kapılı olanı üçüncüsüydü.

“Bu benim özel asansörüm,” dedi. “Onuncu kattaki özel daireme, çatı katına ve diğer asansörlerle bağlantılı olan dokuzuncu kata çıkar. Senin kullanacağın asansör bu. Yeşil olanları ailenin öteki üyelerinin ve konukların oturdukları dairelere çıkar.”

Asansörün içi ceviz kaplıydı, içerisi, tavandaki ızgaradan sızan yumuşak bir ışıkla aydınlanıyordu. Ayağımın altında, üzeri –altın renkli kartalların çevrelediği kırmızı bir güneşten oluşan– Yerli desenleriyle bezenmiş bir halı vardı.

“Ailenin öteki üyeleriyle yarın tanışırsın,” diye sürdürdü konuşmasını Samax, hızla yukarı çıktığımız sırada. “Konukları da daha sonra kendin keşfedersin. Bazıları sürekli dışarılardadır, kimileri de sık sık kendi başlarına kalmayı tercih edip, uzun süre kapanırlar. Bunlar elbette bildiğimiz anlamda otel müşterileri değiller. Birlikte iş yaptığım insanlar ya da emrimde çalışanlar dışında, buradaki herkes benim için evimin konuğudur. Birkaç günlüğüne gelenler ya da birkaç ay boyunca kalanlar olduğu gibi uzun süredir burada yaşayanları var, bazıları eski dostlarım, bazıları da çıktığım gezilerde tanıştığım ilginç kimseler.” Duraksadı. “Hayatımın geri kalanında, hep aynı kalan ve sürekli gelip giden yeni insanların bulunmadığı bir yerde yaşamayı düşünemiyorum doğrusu.” Gülümsedi. “Ciddi anlamda yerleşik hayata geçtiğimde, bir otel satın almamın nedeni de buydu.”

Gerçekten de *uzun* bir yoldan gelmiştim, onuncu kata çıkarken bir yandan Samax’ın anlattıklarını iyice anlamaya çalışıyor, bir yandan da burada, henüz o akşamüstüne kadar varlıklarından bile habermi olmayan insanların arasında yaşamaya başlayacağıma ilişkin, inanılması zor fikri kavramaya çalışıyordum. Gözlerimi yumarak bir an, tekrar açtığımda, kendimi anneannemin evindeki yatağımda bu-

lacağımı düşündüm, Alma üzerime eğilmiş, tüm bunların –planetar-yumun, terk edilmiş fabrikanın, ilk uçak yolculuğumun, melekli duvar resminin– ayrıntılı ve yer yer korkutucu bir rüyadan başka bir şey olmadığını söylüyor olacaktı.

Ne var ki öyle olsa bile, hâlâ sürmekteydi, çünkü gözlerimi açtıgımda asansörün kapıları da kayarak açıldı, o sırada Samax yumuşak bir sesle, “Benim kaldığım yer çatı katında. Oraya ne zaman istersen gelebilirsin. Senin odan koridorun sonundaki E odası,” dedi.

E odasının kapısında, ellerini kalçasına dayamış bekleyen Della hafifçe gülümseyerek beni içeri aldı. Kahverengi gözleri, şimdiye kadar gördüğüm en uzun kirpiklerle çevriliydi; kaşları incecik bir çift çizgi biçiminde alınmıştı, güneş yanığı, koyu bir teni vardı. En fazla ellilerinde görünüyordu.

E odası büyükçe bir köşe odaydı, belli ki kâğıt üzerinde hâlâ Brooklyn’de oturuyor görüldüğüm sırada, özel olarak benim için hazırlanmıştı. Yeni boyanmıştı, duvarlar uçuk mavi, pencere pervazları ve kapılar, perdeler ve halıya uygun olarak sarıydı. Odanın kendisi de, ortada çizgisi bulunmayan, büyük harf E –yoksa Enzo’ya uysun diye mi?– biçimindeydi. Her iki ucunun dik açıyla başka iki dikdörtgen bölmeye açıldığı bir dikdörtgen. Üst taraftaki, içinde tek kişilik bir yatağın ve küçük bir başucu masasının bulunduğu dikdörtgen çıkıntı, tam bir uyku köşesiydi. Karşı duvarda, güneye bakan yüksek pence-reden kentin ışıkları vuruyordu. Alt taraftaki dikdörtgende ise banyo bulunuyordu.

Odanın orta bölümündeki bir başka pencere, batıya, çöle bakıyordu. Aynı tarafta, duvara bitişik duran, sürgü kapaklı bir yazı masası, bir döner iskemle ve meşe ağacından yapılmış birkaç sıra kitap rafı vardı. Not kâğıtları, defterler ve kalemler, masanın yanındaki taburenin üzerine yerleştirilmişti. Raflara düzinelerce kitap sıralanmıştı; aralarında sanatla ve ünlü yapılarla ilgili resimli kitaplar, macera kitapları ve çöl masalları, ayrıca içlerinde *Marco Polo’nun Seyahatleri*, Antonio Pigafetta’nın yazdığı *Macellan’ın Gezisi*, *Sir George Mandeville’in Seyahatleri*, Kaptan Cook’un *Günlükleri* gibi kitapların da bulunduğu yeşil maroken ciltli, geniş bir seyahat kitapları takımı ve bir de tam takım *Binbir Gece Masalları* vardı. Yan duvarın önünde geniş bir dolapla, çekmeceli bir konsol duruyordu; odanın ortasına, kırmızı kumaşla kaplanmış rahat bir koltuk, yanına da kehribar gölgelikli bir lamba yerleştirilmişti. Batıdaki pencerenin önünde, profesyonel bir cihaz olduğunu görür görmez anladığım üçayaklı, beyaz bir teleskop duruyordu.

Samax'a inanamayan gözlerle baktım. Bütün bunlar korkutucu değilse bile biraz ürkütücüydü. Bunun nedeni gördüklerimin yalnızca zenginliği değil, ortada –sözgelimi bir oyuncak gibi– çocuksu hiçbir eşyanın bulunmamasıydı. Bu odanın, –o anda kim olduğuma göre değil– ilerde olacağını düşündükleri kişiye göre hazırlanmış olduğunu sonradan anlayacaktım. Bir başka deyişle oda, Samax'ın beni nasıl bir kalıba dökceğinin ilk işaretlerini barındırıyordu.

“Nelere gereksinim duyabileceğini kestirmeye çalıştım,” dedi pek de inandırıcı olmayan bir biçimde, “ama kuşkusuz sana gereken şeyleri bize kendin de söyleyebilirsin – ya da varsa, gereksiz olanları.”

Havacılık dergisinin son sayısının koltuğun önündeki ayak taburesinin üzerinde durmakta olduğunu ancak o anda fark ettim. Bu beni diğer gördüklerimden daha fazla şaşırttı.

“Bunu nasıl yaptın?” diye sordum Samax'a.

“Pek zor olmadı,” derken gülümsedi, sonra başıyla Della'ya bir işaret çaktı, o da gidip dolabın dört pancurlu kapağından üçünü sırayla açtı. Raflar ağzına kadar doluydu: Askılarda ceketler ve pantolonlar, alt rafta ayakkabılar, spor pabuçları, gömme raflarda özenle katlanmış gömlekler, hatta çengellere takılmış, içinde tuttuğum Houston Astros beyzbol takım şapkasının da bulunduğu bazı şapkalar bile vardı.

Hızla Samax'a döndüm. “Peki bunu nereden biliyordun?”

“Sana New York'tayken söyledim ya, nasıl yaşadığını araştırdığımı,” diye yanıtladı. “Adamlarım çok titizdir. Bütün giysilerinin bedenlerinin doğru seçildiğini sanıyorum.” Della'ya son pancurlu kapağı da açması için bir işaret daha çaktı. “Sanırım buradakileri zevkine uygun bulacaksın.”

Bunu sona saklamıştı: Dolabın sol bölümünün tamamı oyuncaklara ayrılmıştı. Çoğu en çok istediğim oyuncaklar listesine yazacağım şeylerdi. Bir ok takımı, bir tenis raketi, –çöl için tuhaf olduğunu düşündüm– bir olta, bir yığın model uçak takımı, bir kimyagerlik takımı, bir mineroloji takımı, bir yığın masaüstü oyunu ve hâlâ kutusu açılmamış olan elektrikli bir tren vardı.

“American Flyer modeli,” dedi Samax, sevinip sevinmediğimi tartarak. “İki lokomotifi ve bütün aksesuarlarıyla birlikte.”

Brooklyn'deyken başlıca eğlencem model uçak yapmaktı, ama hiç elektrikli trenim olmamış, bense hep olmasını istemiştım.

“Sana yarın rayları kurabileceğin bir oda göstereceğim,” diye sürdürdü sözlerini. “Kendin kurmak istersin diye düşündüm. Eğer kar-

nın acıkırsa mutfak hemen köşeyi dönünce orada. Oradan her zaman, ne istersen alabilirsin. Şu anda aç mısın?”

Başımı iki yana salladım.

Açık renk gözleri dikkatle bana bakıyordu. “Ne oldu? Ne düşünüyorsun söyle bakayım?”

“Burası çok güzel bir oda,” dedim.

“Bu daha bir başlangıç,” dedi. “Bu oda artık sana ait, onu istediğin gibi değiştirebilirsin.”

Bakışlarımı kaçırdım. “Kendi eşyalarımı özledim.” Aklımdan geçen uçaklarım, en çok da kendim birleştirip boyadığım ve çıkartmalarını yapıştırdığım İkinci Dünya Savaşı dönemi bombardıman uçaklarım, Luna’nın babasından kalan pul koleksiyonum, St. Louis’deyken Milo’nun hediye ettiği yeşil çakım ve Çin mahallesinden Luna’nın aldığı, üzeri dolunay işlemeli siyah ipek keseydi. Kesede bir deste şipşak fotoğrafla birlikte Luna’nın bazı takıları – nikâh yüzüğü, Milo’nun aldığı ve içinde *L&M. Sonsuza dek* yazısının kazılı olduğu altın bir bilezik ve birkaç inci küpe dururdu. Özlediğim bazı giysilerim de vardı, örneğin anneannemin ördüğü gök mavisi kazağım. Ama en çok özlediğim Luna’nın ipek kesesiydi.

“Anlıyorum,” dedi Samax, yanıma yaklaşarak, “üstelik, sandığından da çok. Onları sana geri getiremeyeceğim gibi, başka hiçbir şeyin yerlerini tutamayacağını da biliyorum. Özür dilerim.”

Kuşkusuz sahip olduğu şeylerden müthiş zevk alabilen bir koleksiyoncu olarak beni anladığından emindim – ama bunun daha başka, çok daha özel nedenlerle ilişkili olduğunu sonradan öğrenecektim.

Ama yine de aramızda uzun bir sessizlik oldu.

“Burada tek başına uyumaktan korkar mısın?” dedi.

“Hayır,” diye yanıtladım dürüstçe. “Bu benim için sorun değil.” Bilmediğim yabancı yerlerde daha önce de uyumuşluğum vardı, Luna ve Milo beni motel odalarında ya da kiralık odalarda bırakır, işe giderlerdi.

“Ama aslında korkarsın, öyle mi?”

Koltuğun kenarına oturdum. Susup yanıt vermeyince Samax’ın yüzünde, beni şaşırtan, üzgün bir ifade belirdi.

“Burada olmandan çok mutluyum Loren, umarım sen de çok fazla zorlanmazsın. Bu gece iyi bir uyku çekmeye bak. Belki duruma şu açıdan bakmak işine yarayabilir: Loren olarak uyuyacak, Enzo olarak uyanacaksın.”

Bana ilk ve son kez “Loren” deyişi oldu bu.

“Bunu hatırlayacağım,” dedim.

“Eğer bir şeye ihtiyacın olursa,” diye gülümseyerek konuştu Dela, “ben bu hafta salonun karşısındaki D odasında olacağım.”

“Seninle kahvaltıda görüşürüz,” dedi Samax da, daha önce fabrikada yaptığı gibi omzumu sıkarak. “İyi geceler.”

Odadan çıkarken yakasındaki kırmızılı sarılı çiçeği aldı ve konsolun üzerindeki ince uzun vazoya koydu. Sonra arkasından kapıyı kapattı, bir anda tek başıma kalakaldım.

Yatağın üzerine oturup kentin göğün karanlığına yansıyan ışıklarını izledim. Sonra konsolun yanına gittim, en üstteki çekmeceyi açtım; içinde her biri özenle katlanmış, her renkten çorap vardı. Marco Polo’nun *Seyahatlerini* alıp açtım: ... *seyyahın Büyük Çöl’e adım attığı noktada çok büyük ve muhteşem bir şehir vardı. Halkı putperestti; kâğıt para kullanıyorlar, ölülerini yakıyorlardı. Ellerinde bol miktarda ipek ve ustalıkla işlenmiş altın vardı...*

Kitabı eski yerine koyup yazı masasının üst kısmını açtım. İçinde bir sürü küçük çekmece, raf ve kâğıt gözü vardı. Çekmecelerden birini açtım, içinde bir sürü minik sedefli deniz minaresi bulunan bir kutu, yanında da bir büyüteç duruyordu. Bir başka çekmecede ise bir cetvel, bir makas ve üzerinde MOLOZ TOZU yazan bir kavanoz buldum.

Teleskopun yanına gidip, yönünü hiç değiştirmeden baktım. Önceden, tanıyamadığım bir takımyıldızının tam ortasında yanıp sönen, kızıl renkli bir yıldıza ayarlanmıştı. Zaten o sıralarda, Büyük Ayı ve Küçük Ayı dışında takımyıldızlar hakkında hiçbir şey bildiğim yoktu.

Beyaz fayansları, eviyesi ve küveti pırıl pırıl parlayan banyoya girdim, işedim. Tuvaletin sifonu sessizce çalışıyordu. O zamana kadar hiç başkalarıyla paylaşmadığım bir banyom olmamıştı. Ellerimi ve yüzümü yıkadım. Bardağa su doldurup, oval aynada kendimi seyrederek yudumladım. Yorgun ve solgun görünüyordum, gözlerim iri iri açılmış, dudaklarım çatlak içindeydi. Kendimi ilk kez bu kadar yabancı bir ortamda görmek, pek güven veren bir durum değildi doğrusu: Bildiğim her şeyden o kadar uzakta, önceki hayatımın izlerini barındıran dünyanın o kadar dışındaydım ki, gerçekten de artık Loren olmadığımı düşünmeye başlamıştım. Belki de Samax’ın sözünü dinleyip, hemen o anda soyunup yatmış olsaydım, ertesi sabah, kesinlikle çok daha tasasız bir Enzo olarak uyanacaktım.

Ne var ki daha zahmetli olan yolu seçtim. O yatağa yatıp, bir nebze de olsa huzurla gözlerimi kapatmadan önce öğrenmem gereken iki

şey vardı: Birincisi her şeyden önce, Samax'ın verdiği güvenceye dayanarak, burada tutsak olmadığımı kesinleştirmek zorundaydım.

Kırmızı koltuğa oturup arkama yaslandım ve uyumamaya çalışarak bekledim. Ama bir an çenemin göğsüme düşmesiyle silkinerek uyandığımda, konsolun üzerindeki saatten aradan iki saat geçmiş olduğunu kavradım. Sabahın beşine dek bir saat daha bekledim ve E odasından koridora çıkarak, asansöre doğru yürüdüm. Yeni gardırobundan tek bir giysi bile almamıştım; neye ihtiyaç duyduğumu anlayanaya kadar hiç olmadı. Loren'in giysileriyle durumu idare edecektim.

Kalbim çarparak denizci ceketimi omzuma attım, çıkış kapısına doğru yürürken, ayağımdaki kaba kışlık botlar lobinin mermer zeminini üzerinde gıcırdamaktaydı. Tam o sırada otelden içeri, üzerinde buruşuk beyaz bir takım, gözünde de koyu camlı gözlükleri olan bir adam girdi. Yüzü, sol eliyle tutarak okuduğu kitaba gömülmüştü; sağ elinde siyah fildişi saplı bir baston taşıyordu. Kitabın adı *Atlantis: Yedinci Kıta* idi. Birbirimizin yanından geçerken bana göz ucuyla bile bakmadı. Ama resepsiyondaki kadın için durum farklıydı; asansörden dışarı adım attığım andan beri gözünü bir an bile üzerimden ayırmamıştı.

Ama bende jeton geç düştüğünden, aynı kırmızı ceketten giymiş olan bu kadının –daha kemerli olan gaga burnuna karşın– yüz hatları benzese de, Della olmadığını çok geç fark ettim. Della ne kadar yanık tenliyse, yüzündeki kalın pudra tabakası ve oksijen sarısı saçlarına rağmen, bu kadın da o kadar solgundu. Üstelik yüzü de hiç mi hiç gülüyordu. Otelden çıkıyor olmama pek aldıracağı da söylenemezdi doğrusu. Aynı şey kapıcı Azu için de geçerliydi: Yüzüne iliştirdiği nazik ama farklı bir gülümsemeyle kapıyı, dışarının kadife yumuşaklığındaki serin çöl havasına doğru yavaşça açıp, sonra da arkamdan kapatıverdi.

Yarım saat sonra, daha önce gelirken gördüğümüz Roma tapınağı taklidi binanın önünden geçiyordum. Hava henüz aydınlanmamıştı, ama ufukta pembemsi bir kızılık belirmişti bile. Pencere pervazları birörnek siyaha boyanmış evlerin ötesindeki çalılıklardan, cırcırböceklerinin sesi geliyordu. Yolda hiç kimseyle karşılaşmadım, sonunda da başımı sürekli arkaya çevirerek izlenip izlenmediğimi kontrol etmeyi bıraktım. İlk başta otelden bir an önce uzaklaşmaya çalışmış, arkamdan vuran ay ışığının ayaklarımın dibine düşürdüğü gölgeye basa basa aceleyle yürümüştüm, ama sonradan gözlerim karanlığa alışıp da heyecanım yatışınca, adımlarımı yavaşlattım.

Ana yola çıkan dar patikaya ulaştığımda, yerine getirmem gere-

ken küçük görevimi yarı yarıya başarmış sayılırdım: Artık Canopus Otelinde tutsak olmadığımı kendime kanıtlamıştım. Hoş, cebimde dört dolarla fazla uzağa gidemezdim, ama bir polis karakoluna gidebilir ya da bir yerden bir telefon bulup Alma'yı arayabilirdim. Aslında polise gitmek hiç içimden gelmiyordu; ama yolladığımız o mektuptan sonra Alma'yı aramak da olmazdı. Zaten Samax'a bunu yapmayacağıma ilişkin söz vermiştim, ayrıca bunu yapmak da istemiyordum zaten. Eğer Samax'ın tüm söyledikleri doğruysa, burada onunla kalmanın benim için daha iyi olacağına karar vermiştim. Ayrıca Alma da ben olmadan, kendine mutlaka daha iyi bir hayat kuracaktı. Samax'ın sözcüklerini özenle seçerek yazdığı mektupta ona anlatmaya çalıştığı meselenin özü de buydu. Özellikle de gecenin bir yarısı Alma ile ortak geleceğimize ilişkin yaptığımız ümitsizce tartışmanın ardından, perişan bir halde bütçesini denkleştirmeye çabaladığı sıradaki o çaresiz halini düşününce, bu karar daha da mantıklı geliyordu. Elbette, Samax'ın kim olduğuma ilişkin söyledikleri *doğruysa tabii*. Öte yandan, Samax'a kaçmayacağıma ilişkin bir söz vermiş değildim. Azu'nun ve o Della'ya benzeyen sarışının otelden ayrıldığını Samax'a çoktan haber vermiş olmaları gerekirdi; doğrusu bu haberin onu şaşırtacağını pek sanmıyordum.

Yarım kilometre kadar daha gittim, yoldan vızır vızır geçen otomobilleri ve çok sayıda kamyonu geride bırakıp 15 numaralı otoyola ulaştım. Tam yol kavşağında, Twin Stars adlı motelin karşı tarafında bir Shell benzin istasyonu vardı; sarı renkli levhası, upuzun bir direğin ucunda dönüp duruyordu. Benzin pompasının yanındaki telefon kulübesinde, ucundan zincirlenmiş bir Las Vegas telefon rehberi vardı. Resmi kuruluşların bulunduğu mavi sayfalarda aradığım adresi bulup dikkatle ezberledim. Sonra dükkânda, tezgâhın arkasında Green Lantern adlı çizgi romanı okuyan –benden birkaç yaş daha büyük olan– çocuğa, nereden kente giden bir otobüs bulabileceğimi sordum. Yol kenarındaki kaldırımını işaret etti.

“Her yarım saatte bir geçer,” diye geveledi, “ilk otobüs saat altıda geçer. Elini kaldırırsan durur.”

Az sonra, söylediği otobüs birkaç yolcuyla homurdanarak geldi. İki denizci dışında otobüsteki bütün adamlar kovboy şapkalıydı ve hepsi birden sigara içiyordu. Şoföre ineceğim yeri söyledikten sonra en öndeki koltuğa oturdum. Karşı sırada hizmetçi üniformalı yaşlı bir kadınla, ağzı açık uyumakta olan, deri taklidi ceket giymiş genç bir kadın daha vardı.

Las Vegas'ı ilk kez güneş doğmadan önce, tan vakti görüyordum. Otobüs olduğu yerde duruyormuş da dışardaki dünya hareket ediyormuşçasına, kum ve toz içinde önümüz sıra uzanan ıssız yol, otobüsün dışbükey kıvrımlı ön camından geçerek, üzerime doğru geliyordu sanki. Geçtiğimiz sokakların bildik görüntüsü hiç değişmeden sürüp gitti: Ağaçsız arsalara kondurulmuş kutu gibi evler, hiçbir otun bitmediği minyatür çimenlikler, kulakları kesik dobermanların devriye gezdiği park alanları ve düğün pastası biçiminde çatılarıyla, şipşak nikâh kıyan minik tören kiliseleri. Ardından da motellerin, uçsuz barların, silah ve barut dükkânlarının, el falcılarının ve mangalda et lokantalarının reklamını yapan çılgin bir neon örtüsü.

Bunlar Tropicana Caddesi'ne saparak Ana Cadde'ye girmeden önce gördüklerimdi yalnızca. Oysa orada, şarkıcıların, komedyenlerin, vantrilokların ve dans eden köpeklerin adlarıyla ısıllı parlayan neonların ve ışıklı dev tabelaların, daha öncekilerden çok daha cıvıllı ve olağanüstü güzellikte olduklarını görecektim. Gecenin sabaha kavuştuğu bu son saatlerinde ışıklı tabelalar titreşerek sönmeye yüz tutmuş, gözüme alışveriş merkezleri kadar büyük görünen gece kulüplerinden son müşteriler de yavaş yavaş çıkmaya başlamışlardı. Ünlü kumarhaneler ve yirmi katlı kuleleri, kolonlu, kemerli girişleri, ince işlemeli ufak kuleleri, minare biçimli ya da sarmal kıvrımlı zigguratlarıyla *Binbir Gece Masalları*'ndan fırlamış gibi duran bütün o otelleri –Dunes, Aladdin, Stardust, Sahara, Riviera ve Tropicana– sanki alayıp pullayarak yenilemişler ve Amerika'nın bu çöllük yerine öylece konduğunu görmüşlerdi.

Ana Cadde altı şeritten oluşuyordu, en ortada –süzülerek alçalı bir martıya benzeyen– çift kanatlı sokak lambalarıyla göz alabildiğine uzanan ayrı bir şerit vardı. Kaldırımlarda, yakılıp öylece bırakılmış yabani ot yığınlarından yürüyecek pek yer kalmamıştı. Onun hemen ötesinde birdenbire başlayan çöl, uzaktan hayalet gibi görünen dağlara kadar kilometrelerce uzanıyordu. Uçaktayken Samax bana bu kentin henüz el değmemiş bu çölde –gökten düşüvermiş gibi– nasıl birdenbire ortaya çıktığını ve daha altmış yıl öncesine kadar bölgede toz toprak içindeki yollardan ve yol kenarlarındaki madenci kulübelerinden başka bir şey olmadığını anlatmıştı. Kentin çevresindeki çöl olduğu gibi duruyordu. Otobüs Sahra Caddesi'ne dönerken dağ rüzgârının yükselen bir kum sütununu kuzeye doğru savunarak süpürdüğünü gördüm.

Uykusuzluktan yanmakta olan gözlerimi Paradise Yolu'na girene kadar kapattım. Şimdi artık otobüs, daha sık aralıklarla tüm trafik

ışıklarında ve duraklarda durmaya başlamıştı. Gözlerimi tekrar açtığımda çıplak ve dar sokaklarla örülü, alçak binaların, işyerlerinin ve tozlu otellerin bulunduğu bir yere geldiğimizi gördüm..

Bir sonraki durağa, kupkuru kalmış bir parkın yakınına geldiğimizde şoför bana dönerek kapıyı işaret etti. "İşte aradığın bina burası," dedi, "kırk yedi yirmi iki."

Kovboy şapkalı adamlar ve hizmetçi kadın inmişti. Otobüste yalnızca, hâlâ ağzı açık uyumakta olan deri taklidi ceketli genç kadınla, denizcilerden biri kalmıştı.

4722 numaralı binaya doğru ilerledim; alt kat pencereleri demirli, kare biçimli, beyaz binanın cam kapılı girişine kireçtaşından yapılmış birkaç basamakla çıkılıyordu. Girişe LAS VEGAS VİLAYETİ yazısı kazınmış, duvardan çıkan iki direğin ucunda birer bayrak sarkıyordu; kapı kanatlarından birinde, binanın çalışma saatlerini gösteren bir çizelge asılıydı. Sekizden önce açılmayacaktı, ben de o bir saati geçirmek için parka gittim. Çıplak beton bir parktı bu: Dışı kare, ortası yuvarlak bir alanda yüz yüze bakan altı sıradan oluşuyordu. İçinde üç çıplak ağaçtan ve yerdeki çatlaklardan fışkırmış zımpara taşı gibi sert birtakım gri renkli otlardan başka bir şey yoktu. Sıralardan birinin üzerinde yarım litrelik boş bir bira şişesi, diğerinde de daha önce orada uyumuş olan bir sokak serserisinden kalma, yastık niyetine katlanmış hırpani bir ceket duruyordu.

O sırada güneş, çevredeki binaların kırmızı kiremitlerini soluklaştırarak yükselmeye başladı. İşçiler çevredeki binalara akın etmeye başladılar, ve tabii 4722 numaraya da.

Birdenbire susadığımı hissettim. Canopus Oteli'ndeki odam –ve banyosundaki oval küvet– aklıma geldi. Bir de lobideki birbirine açılan iç içe iki tavan. Ayrıca Kansas'ta, Pollux'a yaklaşırken Milo'yla oyun oynadığımız sırada kasabanın nüfusunu ilk ve son kez doğru tahmin edişim –1,250– ve ardından da Milo'nun kasabanın girişindeki nüfus tabelasının yanında fotoğrafımı çekışı. Daha önce terk edilmiş fabrikada Samax'ın benim gerçekte Enzo Samax olduğumu söylediğinde yaptığım gibi, Milo'nun kriz anları için öğütlediği şeyi hatırladım: Derin bir nefes al, kendini biraz geri çek ve durumu tetkik et. İşte bu beton parkta bunu yapmaktayım diye düşündüm; fabrika-daki o andan beri içten içe, sürekli olarak hep yaptığım şeyi.

Söyle ya da böyle artık harekete geçmen gerekiyor, diyordum kendime, bir koruma görevlisinin 4722 numaralı binanın kapılarını halka açtığı sırada, yolun karşısına geçerken. Vilayet kâtibinin bü-

rosu ikinci kattaydı. İçerinin havası sanki gereğinden fazla havalandırılmış gibi serindi, tepede floresan lambaları vızıldıyordu. Beni, duvarlarında çöl fotoğraflarının asılı olduğu uzun bir koridorun sonundaki açık mavi badanalı Arşiv Odası'na gönderdiler. Orada, bir topuz biçiminde topladığı beyaz saçları ve elinde kehribar ağızlığı ile sigarasını tütürerek, demir kafesli bir gişenin ardında oturan, sert bakışlı yaşlıca bir memureye ne istediğimi söyledim. Yanaklarının derisi kâğıt gibiydi, ellerinin kemikleri o kadar belirgindi ki, sanki röntgen ışığıyla aydınlatılmışlardı.

"Bir doğum belgesi kopyası istiyorsun, değil mi?" diye sordu, kulak tırmalayan, hırıltılı bir sesle.

"Yo, teşekkür ederim. Ben sadece aslını görmek istemiştim."

"Peki bu istediğin kimin belgesi acaba?" diye üsteledi.

"Benim."

"Yanında kimliğin var mı?"

Başımı salladım. "İşte ben de onu bu yüzden görmek istiyorum. Yani demek istediğim, sadece bir bakmak istiyorum. Önemli de."

Arkasında dosya dolaplarının olduğu duvarda, DOĞUMLAR VE ÖLÜMLER yazan tabelaya işaret etti. "Burada her şey önemlidir." Kehribar ağızlığından sigarayı çıkardı ve bir küllükte söndürdü. Ama ağızlığı tekrar dişlerinin arasına sıkıştırdı. "Biraz beklemen gerekecek," dedi en sonunda. "Doğum tarihini söyle ve ismi tek tek hecele."

Susuzluğum hâlâ geçmemişti, odanın karşı tarafındaki musluğa gittim, buz gibi fışkıran su dudaklarımı uyuşturana dek, kana kana içtim. Yeşil plastikten bir iskemleye tam çökmüştüm ki, memure gişede tekrar görüldü. Parmağıyla oraya çağırarak, bir kâğıt parçasını mermer tezgâhın üzerinden bana doğru kaydırды, kâğıdın görüntüsü bile kalbimin hızla çarpmasına yetmişti.

"Yalnız bu odadan dışarı çıkarmadan bakmalısın," dedi, ağızlığına yeni bir sigara takarken. "Noter tasdikli sureti beş dolardır, ama bunun için mutlaka bir kimlik belgesi göstermen ya da akrabası olduğunu kanıtlaman gerekir."

Elinde bir belgeyle geri dönmesi, benimle aynı gün Las Vegas'ta doğan, Enzo Samax adında birinin *var olduğunu* gösteriyordu. O anda, önceki hayatımı orada noktalayan tam o anda duyduğum rahatlamamanın büyüklüğü ve içimi titreten sevinç dalgası beni şaşırtmıştı doğrusu. Yanıtlanmamış tek soru bu belgenin Samax'ın fabrikadayken bana gösterdiğinin eşi olup olmadığıydı. Nitekim öyleydi de. Be-

nim Enzo Samax olduğumu neredeyse kesin olarak doğruluyordu. Bel Samax'ın oğlu ve Junius Samax'ın yeğeni.

Memure gözlüklerinin ve savurduğu sigara dumanının ardından gözlerini kısarak bana baktı. "Seninkilerin burada olduğundan haberleri var mı?" dedi.

"Şimdi evime gidiyorum," diye yanıtladım, doğum belgesini bir iç çekişle geri, ona doğru kaydırırken. "Teşekkürler."

Binanın iki sokak ötesinde taksiler bekleyiyordu. İlk taksi Canopus Otel'i'nin adını bile duymamıştı, bense yolu nasıl tarif edebileceğimi bilmiyordum. İkincisi, nerede olduğunu bildiğini ama taksi ücretinin 3.75 doları geçeceğini söyledi; otobüs yolculuğundan sonra cebimde ancak bu kadar kalmıştı zaten. Üçüncü taksi beni o paraya götürmeyi kabul etti. Şoför kıvrımlı piposuyla kiraz kokulu bir tütün içiyordu, Ana Cadde boyunca yol alırken bana da naneli sakız verdi.

Otele vardığımda saat dokuzu bulmuş, girişte yeni bir kapıcı bekliyordu. Azu ne kadar iri ve köşeliyse, Yal adındaki bu gündüz kapıcısı da o kadar uzun ve sıskaydı; başının tepesinde havaya kalkmış bir tutam saç vardı. Küçük gözleri kederli, benzi solgundu. Yandan bakınca on beş santimden daha kalın görünmüyordu. Tek söz etmeden beni içeri aldı. Şimdi resepsiyonda üzerinde aynı kırmızı ceket ve saç bandıyla Della duruyordu. İçeri adımımı atar atmaz lobinin gerisinden, okuma gözlüklerinin üzerinden şöyle bir gözlerini kısıp, mercan kırmızısı rujunu parıldatarak bana doğru bir bakış fırlattı.

"Demek erkenden kalktın, küçük bey," dedi neşeli bir sesle. "Kahvaltıya hazır mısın?"

Başımı iki yana sallayarak hızla kırmızı asansöre doğru koştum.

Onuncu katta asansörden indiğimde Samax beni bekliyordu. Üzerinde kadife bir ceket, ayağında siyah terlikleri vardı. Elleri ceplerindeydi, dikkatle beni inceleyen bakışları öfkeli değil, kaygılıydı.

Ansızın durdum. "Ben--"

"Şimdi gidip biraz uyu," dedi sakın bir sesle. "Daha sonra kahvaltı yerine birlikte öğle yemeği yeriz."

Odamın önüne geldiğimizde kapısını açtı; dönüp baktım.

"İyi geceler Junius Amca," dedim.

Onu şaşırtmıştım: Yüzündeki ifade yumuşayıvermiş, beyaz bıyığı hafifçe seğirmişti. Gözlerini yumup, dudaklarını birbirine bastırarak sımsıkı sarıldı bana. Ben de ona sarıldım, "İyi uykular Enzo," dedi.

Sonunda baş başa bir öğle yemeği yedik – ama bunu ancak ertesi gün, akşamüstü yapabilmıştık. Çünkü yalnızca o günü ve o günün ge-

cesini değil, neredeyse ertesı günü de geç saatlere kadar uyuyarak geçirmiştim. Uyanıp başımı zorlukla yastıktan kaldırabildiğimde, şaşkınlıkla yabancılادیğım odayı incelemeye koyuldum; ilk keşfim Calzas'ın Kuzey Afrika'dan döndüğü oldu.

Yatağımın ayak ucunda, ahşap bir sehpanın üzerinde Samax'ın bana ilk armağanı, tanrı Amon'un oğlu Meno'nun siyah mermerden heykelciğı duruyordu. Perdelerden sızan loş ışığın alacasında –gümüş gözbebeklerinin yıldızlar gibi ışıldadığı– altın gözleriyle bana bakıyordu.

8. *Alnilam Oteli*

Odanın öte yanında, masanın üzerinde duran vantilatörün kafesinde, yeşil bir kurdele uçuşuyordu. Aşağıda, avludaki kafese kapatılmış bir çift papağan anlamsız yere bağırp durmaktaydı. Köpekler, vızıldayarak kafalarının çevresinden ayrılmayan sinek ordusuyla birlikte, okaliptus ve mimoza ağaçlarının arasında havlayıp koşturuyor, su birikintilerine dalıp çıkıyorlardı. Bütün öğleden sonra damlarda trampet çalıp sokakları çamura boğan, gök gürültülü bir yağmur yağmıştı. Göğün olanca pisliğini yere indiren, kıpkırmızı bir yağmur. Bitişik odadaki pikaptan, doğaçlama çalınmış bir caz parçasının sesi geliyordu. Koridorun öbür ucunda iki adamdan biri ayağıyla ritim tutuyor, ölmüş bir kadın hakkında derin bir sohbete dalmış konuşuyorlardı.

Gözümü vantilatöre ve uçuşmakta olan kurdeleye dikmiş öylece bakarken, bu seslerin hepsini birden aynı anda ve üstelik tek tek ayırıştırarak duyabildiğimi düşündüm. Ağır ağır dönmekte olan pervane, panjurların arasından süzülen ışığı incecik parçalara ayırarak kırıyor, tavanda oynayan altın renkli ışık hüzmeleri, tıpkı nazlı nazlı dalgalanan deniz yosunları gibi salınarak koyu gölgelere karışıyordu.

Odanın sıcaklığı, yarım düzine vantilatörün bile üstesinden gelemeyeceği cinstendi. Bütün vücudum alev alev yanıyordu. Ve her zaman ki gibi terlemiyordum. Altımdaki çarşaf buruş buruş olmuş, nemden sıırıslıklam kesilmişti, oysa kollarım ve göğüslerim yakıcı sığağa karşın kupkuruydular. Dilim damağıma yapışmıştı. Dudaklarım kupkuruydu, göğüs uçlarıım sızım sızım sızıyordu, avucumdaki kızıl leke, çevresindeki halkalarla birlikte sıcaktan kıpkırmızı kesilmişti.

Yanımda sessizce solumakta olan Cassiel uykusundan uyandı, iki parmağını hafifçe saçlarıma daldırdı.

“Mala,” diye fısıldadı kulağıma.

Bana bu isimle seslenen ilk sevgilim oydu. Bu ismi başlangıçta nasıl seçmiş olursam olayım, Cassiel'le birlikte olduğum sürece artık eskisinden çok daha farklı bir biçimde benim ismim olarak kalacaktı.

"Mala," diye bir kez daha fısıldadı, "yaklaş."

Kollarıyla beni sararken ona bundan daha fazla yakın olamayacağımı söylemek istedim. Dudaklarıyla ağzımı kapatarak dilini dudaklarımın arasından içeri, bacağına da bacaklarımın arasına daldırdı. Boncuk boncuk terleyen geniş omuzları ve göğsü, içim alev alev yansa da tenimi serinletiyordu.

Manila'nın dış mahallelerinden birindeki bir oteldeydik. O gün, 14 Ocak 1969, dört günlük iznimizin son günüydü ve bu sürenin büyük bir bölümünü yıkanmaktan sararmış çarşafların altında sevişerek geçirmiştik.

Üniformalarımız, boncuklu bir perdenin ardındaki dolapta, yan yana asılı duruyordu. Cassiel subay olduğu için, Deniz Kuvvetleri'nin Subic Körfezi'ndeki merkezinden resmi yoldan bir cip ayarlamıştı. Onu Manila'nın çevresinde dolaşmak için kullanıyorduk; bir seferinde de yarımada boyunca uzanıp, gözden uzak bir kumsalda denize girmiştik. Son dört ayının tümünü denizde geçirmiş biri olarak, bir tarafı orman bir tarafı denizle çevrili bu yoldan rüzgâr yüzümü yalayarak ilk kez geçtiğimizde, çiçek kokuları ve türlü renklerle mutluluktan deliye dönmüştüm.

Cassiel, *Repose* gemisi bakım için Subic Körfezi rıhtımına yanaştığı gün, merkez üssün hastanesinde kontrolden geçirildikten sonra tahliye edilmişti. Hastalarımız rıhtımdan ya merkez üssündeki hastaneye ya da, oradan uçaklarla Honolulu'ya götürülmek üzere havaalanına gönderilmişlerdi. Geminin doktorlar, hemşireler ve denizcilerden oluşan tüm personeli de dinlenme ve bakım iznine çıkarılmıştı. Cassiel nerden baksan tam iki hafta -Noel'den ocak ayının onuna kadar- bizimle kalmış ve yaraları tümüyle iyileşmişti. O zaman süresince Cassiel'le birlikte elimizden geleni yapmış, en olmadık zamanlarda bile birlikte olabilmek için zaman yaratmaya çalışmıştık. Bazı günler onu hiç göremiyordum. İlk haftayı, ikinci dereceden bir enfeksiyon ve ateş yüzünden epeyce zor geçirmişti: Omzu şişmiş, dayanılmaz sancılarla boğuşmuştu. Antibiyotiklere ek olarak doktorlar morfin de vermek zorunda kalmışlardı. Bu da anında bilinç kaybına yol açıyor, bazen aralıksız on iki saat uyuduğu oluyordu. Bu zamanlarda ben de boş durmuyordum elbette. Cassiel'in vurulmasına yol açan operasyon daha yeni başlıyordu. Noel'den sonra güverteye yığılan ce-

set torbaları ikiye, üçe katlanarak her gece biraz daha artmaktaydı. Sınıflandırma yapılamaz hale gelince cerrahlar gece gündüz çalışmaya başlamışlardı. Birçok ağır yaralı hastayı yığınlar halinde koridorlardaki katlanır yataklarda yatırıyor, o da yetmezse, yemek salonunun özel bölümünü de kullanıyorduk. Gemide geçirdiğimiz en kötü zamanlardı. Yaralıların kendilerine ayrılmış bölümden gelen iniltileri arasında kahvaltı tepsimizi alıyor ve ayakta kalıp işe devam edebilmek için kursağımızdan az da olsa bir şeyler geçirmeye çalışıyorduk. O kadar az uykuya gereksinim duyan ben bile bitap düşmüş, güç bela yürüyordum. Günde altmış-yetmiş hastanın röntgenini çekmekten gözlerim yalnız –deşilmiş, kavrulmuş, kan revan içindeki– yaralarını değil, suratlarını da bulanık görmeye başlamıştı.

Repose'daki ikinci haftasında, Cassiel'in durumu kötüleşti. En ağır yaralıların çoğu, iyi kötü ayağa kalkabilenlerle birlikte, gemiyle Saygon'a gönderilmişlerdi. Cassiel, Filipinler'e ulaşana kadar gemide alıkonulan ara gruptaydı. Ocak ayının altısında savaş bölgesinden çıktıktan sonra işlerim bir parça hafiflemiş, daha çok birlikte vakit geçirir olmuştuk. Önceleri yatağının başucunda, ardından röntgen merkezinin, onu tekerlekli iskemlesiyle getirdiğim fare deliği büyüklüğündeki bürosunda ve sonunda, kendi ayakları üzerinde yürüyebilecek duruma geldiğinde de güvertede buluşuyorduk. Hastalarla dolup taşmadığı zamanlarda bile insanın yalnız başına kalmaya fırsat bulamadığı bu gemide, uzun süre baş başa kalabiliyor olmamız gerçekten de şaşırtıcıydı. Beni ilk kez, bir gece güvertedeysen, güneş batmadan hemen önce, Palawan Adası'nın yemyeşil kıyılarını seyrederken öpmüştü. Beni bir eliyle tutup kendine çekmişti – diğer eli hâlâ askıdaydı.

Cassiel'in ayarladığı cipin üstü açıktı. Alnilam Otel'i'ni, sağanağın aniden bastırdığı bir gün, yolun kenarındaki mimoza ağacının altına sığındığımızda keşfetmiştik. Manila'nın gösteriş ve patırtısından uzakta, ıssız, toz toprak içindeki bu konut bölgesinde kısıp kalmış olan otelin sahibi yaşlıca bir Fransız'dı. Çelimsiz, saçları dökülmeye yüz tutmuş olan bir adam; başka bir çağdan kalmış gibi görünen beyaz bir takım elbise giyiyor, gözlerine aşırı büyük gelen bir gözlük takıyordu. Otelde kalan tek Amerikalı bizdik ve kaydımızı yaptırırken Amerikalılar'dan yana olduğunu özellikle vurgulayarak belirtmişti. Birleşik Devletler'den ellili yıllarda, Saygon'da bir otel açma niyetiyle ayrılmıştı. Ama Dien Bien Phu tüm gidişatı değiştirdi, o da kalkıp Manila'ya gelmişti.

“Birleşik Devletler’in neresindeydiniz?” diye sordu Cassiel.

“Las Vegas’ta,” diye yanıtladı. “Ama oraya bir daha asla dönmeyeceğim.”

Cassiel şaşırmış görünüyordu. “Ben Reno’luyum,” dedi. Bunu henüz *Repose*’dayken, yatağının baş ucunda yaptığımız sohbetlerden birinde öğrenmiştim, ama Cassiel, Fransız’ın yaptığı gibi bir daha asla Nevada’ya dönmeyeceğini söylemek dışında, bu konuyu bir daha hiç açmamıştı.

“Niye bir daha geri dönmeyecekmişsiniz?” diye sordum Fransız’a, göz ucuyla Cassiel’i süzerek.

“Orada şansım iyi gitmedi,” diye karşılık verdi.

“Kumarda mı kaybettiniz?” diye sordu Cassiel.

“Hayatımda hiç kumar oynamadım,” dedi Fransız, dokuz numaralı odanın anahtarını uzatarak. “Dördüncü kat.”

Asansörde yalnız kaldığımızda Cassiel’e dönüp sordum. “Peki sen kumarda hiç kaybettin mi?”

“Benim kaybım daha ciddiydi, Mala,” dedi hiç gizlemeden. Sonra elimi tuttu. “Ama seninle anlaşmıştık, artık soru sormak yok. Nasıl olsa daha sonra bunun için yeterince vaktimiz olacak.”

Elini sıkarak başımı salladım.

Baş başa birlikte geçireceğimiz dört gün boyunca her anı, yalnızca içinde bulunduğumuz anı yaşayacağımız konusunda bir anlaşma yapmıştık. Ne dönüp geriye, ne de uzak geleceğe bakacaktık. Dünyanın öteki ucunda yaşadığım önceki hayatımda asla böyle bir anlaşma yapmaz, bu koşullarla bir ilişki kurmayı aklımdan bile geçirmezdim. (*Repose*’dayken ona bir ailem olmadığını söylemiştim; o da bana son on üç yıldır ailesinden geriye kalan kimseyi görmediğini anlatmış, konuyu o noktada kapatmıştık.) Ne var ki kafamda savaş sırasında tanık olduğum bütün o görüntüler dönüp dururken, kendimi yalnızca o ana odaklamak, pek de kolay bir şey değildi doğrusu. Oysa Vietnam’dayken harekete geçen bir tür kendini koruma mekanizması, insanı tam da bunu yapmaya zorluyordu. İnsan çevresindeki herkesin saat hesabıyla yaşadığını bilince, hayatın, içinde bulunduğun anı yaşamaktan başka bir anlamı kalmıyordu. Hayatta kalmak dışındaki diğer seçenek ise –Asya’dan daha engin olsa da ceset torbasına sığabileni– artık bütün o anlardan yoksun kaldığın öteki yerd.

İznimizin ikinci gününde Pampanga Körfezi yakınlarındaki Orion köyüne gittik; yol kenarında gördüğümüz çiçekli tabelaların parlak renkleri insanın gözlerini kamaştırıyordu. Solmuş bir tentenin altın-

da, küçük bir masada oturup yağda kızartılmış karides ve biber püresi yedik. Sonra incecik, kar beyazı kumlarda, ormanın palmyelerle uzanıp neredeyse denize karıştığı yerdeki mağaraya kadar yürüdük. Kentten çıkmadan önce Cassiel çarşıda durup Japon malı transistörlü bir radyo ve inci avcılarının kullandığı türden bir çift sualtı gözlüğü satın aldı. Sonra, palmyelerin gölgesine serdiğimiz havlularımıza uzanıp rock müzik çalan bir Filipin radyo istasyonunu dinlemeye koyulduk. Yeni yıl için, 1968'in en iyi on parçasını döndürüp döndürüp tekrar çalıyorlardı. Suyun altında, pembe ve yeşil mercan resiflerinin arasında, sayısız balıkla yan yana yüzdük. Kıyıya çıktığımızda Cassiel bana bazılarının isimlerini söyledi. Tek boynuzlu balık, papağan balığı, akrepbalığı, atmaca balığı – her biri benim için sanki başka bir hayvanın dünyaya ikinci kez gelmiş haliydi. Hatta mercan resifinin altına tutunarak yaşayan bir örümcek balığı bile vardı. Yüzerken iki şey keşfettim: Madalyon taşım, avucumdaki yuvarlak çizgilerin sevişirken olduğu gibi, yüzerken deniz suyunda giderek ısınıyordu. Honolulu'daki eğitimim sırasında yüzme havuzunda da yüzmüştüm, ama bu, taşın Büyük Okyanus suyuyla, volkanik lav halinde yeryüzüne çıktığı ortamla ilk buluşmasıydı. Yüzerken, göğüslerimin arasında, ardında bir dizi hava kabarcığı bırakarak benimle birlikte sürüklenmiş, ama yüzeye çıkar çıkmaz tekrar soğumuştur. Keşfettiğim diğer şey ise suyun altında normalden çok uzun süre soluk almadan kalabiliyor olduğumdu. Karadakinin bile daha uzun.

Cassiel avucumdaki kızıl lekeyi ve yuvarlak çizgileri ilk kez *Repose* gemisindeyken sormuştu. Yüksek ateşten yanarken boğazını ve şakaklarını alkolle ovduğum sırada görmüştü onları. Ama bu soruyu o anda geçiştirmiştim, o da sonradan unutup gitmişti. Onları ancak daha sonra, iyileşip ayağa kalktığında, Subic Körfezi'ne gelmeden önceki gece, güvertenin kenarında dururken, beni kollarıyla sardığı sırada görmüş ve hatırlamaya başlamıştı.

“Ben de onları rüyamda gördüğümü sanıyordum,” diye mırıldandı.

Vakit gece yarısını geçmiş ve biz yıldızlarla dolu simsiyah gökyüzünün altında, ordudaki kardeşlik kuralını –kösnüllük derecesinde olmasa bile– öpüşerek bozmakla meşguldük. Onun üzerinde hasta giysileri, benim ise düğmeleri göğüslerime dek açılmış üniformam vardı, Manila'da geçireceğimiz günleri düşünerek, ellerimizi birbirimizden uzak tutamaz haldeydik. O bir savaş kahramanı olsa bile, her ikimiz de çok ağır disiplin cezaları alabilirdik. Ben kesinlikle ordu-
dan atıldım. Yine de kamarayı Sharline ve Evelyn'den bir saatliğine

ödünç almayı tercih ettim. Cassiel daha önce yaraları yüzünden kamarada pek fazla bir şey yapamıyordu, ama şimdi iznimizi birlikte geçireceğimiz otel odasını düşündükçe heyecanımızın önüne geçemiyorduk.

Cassiel, bileğimi öpüyordu, sonra birden elimi gözlerine doğru kaldırarak avcuma baktı. "Bu dövme mi?" diye fısıldadı.

Elimi usulca geri çektim.

"Eğer öyleyse, ben de bir tane isterim," dedi gülümseyerek.

"Bilsen istemezdin," dedim yarı şakayla.

Ona Zaren Eboli'nin yanında çalıştığımı ve *Ummidia Stellarum*'u anlatmıştım. Ama elimi terraryuma kendi isteğimle soktuğumdan söz etmemiştim. Isırığın yol açtığı yan etkilerden de.

"Peki o zamandan beri hep büyüyor mu?" diye sordu hafifçe telaşlanarak. "Hiç doktora gösterdin mi?"

"Elbette. Önemli bir şey değil, yakında geçer." Birlikte olduğumuz süre içinde ona söylediğim tek yalan bu oldu. Sonra onu tekrar öptüm.

"Biliyor musun," dedi, "geçen gün bana savaşa karşı olduğunu söyledin ama orduya niye katıldığını hiç anlatmadın."

Bir an için bu kararımı örümcek ısırığının oynadığı rolü sezmiş olup olmadığını merak ettim.

"Eski dillerden sonra tuhaf bir seçim," diye sürdürdü konuşmasını.

"İçimde yanlış, yanıltıcı ve korkutucu ne varsa söküp atmalıyım," dedim yavaşça. "Bu sözler bana ait değil, ama sorunu cevaplıyor."

Bunu beklemiyordu. Ben de, örümcek ısırığına ilişkin en ufak bir şey sezinlemiş olamayacağına karar verdim. "Kimin sözleri o zaman?" diye sordu.

"New Orleans'ta bir adamdan duymuştum."

"O zaman ne diye bu lanet olası yere geldin anlamadım: Burada her şey yanlış, sahte, üstelik herkesin korkudan ödü patlıyor."

"İşte tam da bu nedenle doğru yerdeyim," dedim sakın bir sesle. "Neyse, yine de her şey öyle değil. Burada seni de tanıdım."

"Ne demezsin, SAM'in armağanı,"* dedi, beni kendine çekerek.

Orion yakınında deniz kırlangıçlarının palmiyelerin çevresinde uçtuğu, kar beyazı kumlarda güneşlenirken, dürseğimin üzerinde doğrularak, "Kaldığımız otelin adı var ya," dedim, "birden aklıma gel-

(*) 'Surface To Air Missiles' olarak bilinen uçaksavar füzeleri, aynı zamanda 'Sam Amca'ya da gönderi yapılmış - ç.n.

di, Alnilam sözcüğü fazladan bir L harfiyle Manila'nın anagramı* oluyor aslında."

"Ben hiç dikkat etmemiştim," diye sırttı, gözlerini kısarak. "Anagramlar da mı gizli yeteneklerinden biri yoksa - Latince konuşmak gibi?"

"O zaman sen de bunun bir anagram olduğunu düşünüyorsun, öyle mi?"

"Bilmiyorum." Doğrulup oturdu, buzlu çay termosundan koca bir yudum aldı. "Ama Alnilam'ın aynı zamanda bir yıldız olduğunu ve adını onu keşfeden Arap astronomi bilgininden aldığını biliyorum. Gök yüzündeki yirmi dokuzuncu parlak yıldız, bir epsilon, dünyadan 900 ışık yılı uzakta ve Orion takımıyıldızının kemerinin tam ortasında."

"Seyir subayı olmadan önce de yıldızları bilir miydin?"

Başını salladı. "Ama seyir eğitiminde hepsini bir çırpıda öğreniveriyorsun. Birkaç yıldız bildikten sonra istediğin her yere gidebilirsin."

"Eğer istesen bu Alnilam yıldızını kullanarak yönünü bulabilir misin?"

"Elimde bir sekstant ve bir de saat varsa, elbette. Eğer bir seyir haritasına bakacak olursan, Alnilam yıldızını yılın bu vaktinde doğuda, tam olarak sıfır boylamında bulursun."

"Gerçekten bunlar yeterli mi - bir sekstant ve bir saat?"

"Polinezyalılar bunlara bile sahip değildiler," dedi, kendini konuya kaptırıp güneş gözlüklerine uzanarak, "yine de en ufak adalara kadar bütün Pasifik'i dolaştılar. Gelmiş geçmiş en büyük denizci olan Macellan'ın bile bir pergelden başka pek bir şeyi yoktu. Hatta resmi kayıtlarda yer alan bir portresinde arkasında deniz, başının üzerinde yedi tane yıldız, bir elinde pergel, diğerinde de bir haritayla çizilmiştir. Bu okyanusa Pasifik** adını veren de odur, çünkü yolculuğu sırasında her nasılsa hiç dalgalanmamış. Ardından Terra Del Fuego'da kendi adıyla anılan boğazı ve Guam'ı keşfetti, kısa bir süre sonra, Filipinler'de, Mactan Adası'nda, çok saçma bir nedenle, yerlilerce paramparça edilerek öldürüldü. Bizim üssün oralarda bir heykeli var." Cassiel madalyonumun taşını eline alarak iki parmağı arasında tuttu. "Eğer ondan daha büyük bir denizci varsa o da senin buradaki dostun Cook'tur. Her ikisi de dünyanın çevresini dolaşmış, ama Cook bu-

(*) Bir sözcükteki harflerin sırası değiştirilerek elde edilen yeni kelime, çevrik sözcük - ç.n.

(**) (İspanyolca) 'sakin, durgun' - ç.n.

nu Macellan'dan iki yüz elli yıl sonra yaptığı için ona üstünlük sağlayan iki şeye sahipti: Hassas bir sektanta ve boylamları ölçmesine sağlayan ilkel bir kronometreye. Cook da tuhaf bir biçimde aynı Macellan gibi öldü; bir karmaşada mızraklandı ve ardından, oraya ayak basan ilk Avrupalı olarak gittiği Hawaii'de parçalandı. Ama aslında bu onun üçüncü seferiydi. Anlıyor musun, ilk seferinin amacı coğrafi keşifte bulunmak değil gökcisimlerini keşfetmekti. 1768'de Londra Kraliyet Derneği tarafından Venüs'ün güneşle olan tutulumunu incelemek üzere Güney Pasifik'e gönderildi. Venüs tarih boyunca yirminci yüzyıl dışında ve yalnızca beş kez, dünyadan teleskopla gözlemlenebilir açığa girdi. Astronomi bilginleri –nitekim Cook'un gemisinde de iki tane bulunuyordu– Venüs'ün güneşin yörüngesindeki dönüş süresini gözlemleyerek, dünyanın güneşe olan uzaklığını ölçebileceklerini düşünüyorlardı. Cook bütün okyanuslarda yolculuk etmiş olsa da, asıl ününü, sınırların ötesini de aşp neredeyse güneş sistemine dek uzanan hizmetine borçludur.”

“Peki sen de yapabilir misin? Yani sana bir sekstant, bir saat ve bazı haritalar versem?”

“Korkarım Hava Kuvvetleri bunun için seni bir güzel pataklardı.”

“Ne demek istediğimi biliyorsun işte.”

Battaniyenin üzerine uzanıp yattı, güneş gözlüklerinde tepemizden geçen bulutların yansımaları görüyordum. “Şu anda tek düşündüğüm bu savaştan kaçmamı kurtarmak,” dedi sonunda. “Mümkünse, sağ olarak.”

Aramızda uzun bir sessizlik oldu, arada bir yalnızca dalgaların hışırtısı duyuluyordu. “Orduya katılır katılmaz hemen seyir subayı olarak mı göreve başladın?” diye sordum.

“Yok, ama subay eğitim programına özellikle seyir konusunu öğrenmek için katıldım. 1957 yılıydı. O vakitler Soğuk Savaş dışında başkaca bir savaş falan yoktu. Japonya ve İskandinavya üzerinde laf olsun diye yapılan keşif uçuşu görevine başladım, gelip geçen Rus denizaltılarını gözlüyordum. Ondan sonra kutupların ve çöllerin üzerinde, ıssız bölgelerin sınır tayin uçuşlarına katıldım. Bak o zevkliydi. Böyle Kuzey Kutbu ya da Sahra gibi topografyası değişken bölgeler vardır, haritalarda bunların sınır çizgilerini düzenli olarak saptayıp güncellemek gerekir. Ve işte sonra savaş başladı, bütün seyir subaylarının buraya sevk emri geldi. Asker sayısı önemliydi.” Başını salladı. “Kendimi böyle bir savaşın içinde bulacağım hiç aklıma gelmezdi. Birkaç yıl önce bir uzay programında çalışma fırsatı yakalamıştım,

ama görevimden istifa etmek zorunda kalırım diye reddettim. O vakitler henüz böyle bir şeye hazırlıklı değildim. Sonuçta bir masa başı işiydi.” Bana doğru uzandı. “Gel, haydi yanıma uzan – sürekli kendi sesimi dinlemekten burada kendimi yalnız hissetmeye başladım.”

Boston’daki sevgililerimin hiçbiri Cassiel gibi değildi. Her zaman erkeklerin ilgisini çeken biri olmakla birlikte, kendimi hırsla derslere vermeden önce, yalnızca birkaç ciddi erkek arkadaşım olmuştu – onlar da fazla sürmemişti. Bir tanesi bas gitarcıydı, Boston’da hayranları olan bir grubu vardı; bir başkası saha biyoloğuydu, birlikte bir Vosvos minibüsle New England’da dolaşıyorduk, ona doğal malzemelerle makrobiyotik yemekler pişirir, kendime de cigaralık sarardım. Her seferinde kendimi âşık olduğuma inandırırımdım, oysa şimdi geriye dönüp baktığımda yaşadıklarımı tam olarak bir anlam bile vermiyorum. Elbette bunu, o vakitler genç olduğumu da hesaba katarak söylüyorum. Kısacası tüm yaşadıklarım gönül işlerimde bana yol gösterecek cinsten değildi aslında. Annemi –dulluğunu azimli bir azeze olarak yaşadığı için– hiçbir erkekle özel bir ilişki içerisinde görmedim. Sonra Luna da vardı; o kendini, girdaba yakalanmış bir yaprak gibi tümüyle –ve ümitsizce– Milo’ya kaptırmış durumdaydı. Ve kuşkusuz bir de, en büyük aşkı içki şişesi olan bir anneannem vardı. Brooklyn’deki eski kız arkadaşlarım, daha doğrusu takıldığım tipler de öyle yarama merhem olacak türden değillerdi. Onlara göre, boş kalmaktansa düzmek ya da düzülmek çok daha iyiydi. Hatta her şey boş kalmaktan daha iyiydi. Ve tabii en gözde olan şey de umursamazlıktı. Sonunda herkesten uzaklaşıp kendimi kitaplara vermiş olmam, benim durumumda birisi için bir basamak yükselmek demekti doğrusu. Görünüşümün altında aşka –ama yaşadıklarım gibi değil, beni besleyecek türden aşka– duyduğum açlık o kadar güçlüyken bile, onu kendi bildiğim yollardan da olsa aramaktan vazgeçebilmişim.

Ve şimdi de, Cassiel’le birlikte olmayı bu kadar farklı kılan şeyin, yalnızca içinde bulunduğumuz koşullar olmadığını öğrenmiştim. Otuz birindeydi –benden yedi yaş büyüktü– önceki sevgililerimden daha yaşlıydı; doğru, savaş gibi, insanın aklını başından alan bir ortamında karşılaşmış olmamız da göz ardı edilemeyecek bir durumdu, ama her şeyden önemlisi, onun gibi bir adamla daha önce hiç karşılaşmamış olmamdı. Benzersiz ama alçakgönüllü, zeki, güçlü, yapılı ama çekingen – kısacası, her yönüyle çekici bulduğum bir erkekti. Ona, ne açıklayabildiğim ne de denetleyebildiğim bir biçimde bağlanmıştım; bunun daha önce hiç yaşamadığım, gerçek bir duygu olduğu-

nu hissediyordum. Önemli bulduğum ve özellikle de savaş nedeniyle hassasiyet geliştirdiğim bir konuda, başka bir özelliği daha vardı: Cassiel bir savaşçı, bir mücadele adamıydı. Vietnam'da onun gibi yüzlercesini tanımış olmakla birlikte, çok azında bulunan bir şeye sahip olduğunu hissediyordum. Güneydoğu Asya'ya gelmeden çok daha önce yaşadığı bir şey Cassile'i yaralamış ve olgunlaştırmıştı. Ama yaşadıklarının belli bir noktasında, bu hayatın hoyrat dişlileri arasında debelenirken bile, kendine –ve bir o kadar da başkalarına– şefkatle yaklaşmak gibi, az ve zor bulunan türden bir beceri de kazanmıştı. Henüz yirmi dört yaşında olsam da, böyle bir şeyi ancak çok acı çekmiş olanların ve başkalarının acılarını bilmezden gelmeyenlerin başarabileceğini biliyordum. Ama, böyle birinin, B-52 filosuna ve ölümcül yüklerini hedefe yöneltenlere önderlik eden o seçkin topluluğun üyeleri arasından çıkacağı doğrusu hiç aklıma gelmemişti.

Cassiel'e ilişkin tüm bildiklerimi tek bir dış kaynaktan, Cassiel'le Guam'da aynı hava üssüne kayıtlı olan ve *Repose* gemisindeyken defalarca röntgenini çekmek zorunda kaldığım bir pilottan dinlemiştim. Bana onun öteki pilotlarca çok sevilen, ama yalnız kalmaktan hoşlanan biri olduğunu söylemişti. Boş kaldığında kendini gökyüzü haritalarına kaptırır, bir yandan da Orlando Gibbons'ın ve William Byrd'in org müziğini dinlermiş. Deneyimli bir paraşütcü olan Cassiel'in, sınırlarını rahatlatmak için paraşütle atlama eğitimine katılması arkadaşlarını şaşırtmış. Yere olabildiğince yaklaştığı anı bekleyip, paraşütün ipini son dakikada çekmeyi severmiş.

Kamara arkadaşım Sharline, Cassiel'in parmağında, dedikoduya meydan verecek, güneş görmemiş herhangi bir yüzük izi bulunmadığını anında saptamıştı. Ayrıca haşın görüntüsünü çok beğendiğini eklemekten de geri durmadı. "Ama burada ilgilendiğin tek adam o olduğun için," diye içini çekerek sürdürmüştü konuşmasını, "tamamıyla senindir, tatlım." Doğrusu, fiziksel gücünün ve görünümünün en parlak dönemini yaşayan Cassiel, son derece yakışıklı bir adamdı. Hastalığı sırasında yaptığımız başucu sohbetlerimizde hiç evlenip evlenmediğini sorduğumda, hayır yanıtını vermişti. Geride bekleyen biri var mıydı? Yine, hayır. "Nasıl olsa," diye eklemişti ben arkasındaki yastıkları beslerken, "Birleşik Devletler'de beni 'bekleyen bir ev' yok. Üstelik ev derken yalnız Nevada demek istemiyorum. Washington ve Honolulu'daki kısa süreli kalışlarım dışında aralıksız altı yıl yurt dışında görevdeydim. İzlanda ya da Almanya'dayken izne çıktığımda da Avrupa'nın diğer yerlerini de gezdim. Tokyo'ya, Bangkok'a ve Ca-

karta'ya gittim. Ülke dışında en uzun kaldığım Birleşik Devletler top-
rağı Guam.”

Sonuç olarak, bir sevgilisi yoktu. Ancak cinsel yönden epeyce deneyimli olduğunu ve kışlada insan içine karışmamakla birlikte bekâr kalmaya da yeminli olmadığını öğrenmem fazla uzun sürmeyecekti. Gemide üç yüz adamla birlikte yaşamış biri olarak Cassiel'in her önüne çıkan kadına sarkan biri olmadığını kestirebiliyordum. Cassiel cinsel gereksinimlerini karşılamak için Tokyo'da ve Bangkok'ta –ve kuşkusuz Guam'da– sayısız genelevden bazılarını ziyaret etmiş olsa gerekti. Konu aşka gelince, onu beğenen ve onun dönüp bir daha yüzlerine bile bakmadığı yüzlerce kadın olduğundan emindim. Bu da doğrusu, gururumu okşuyordu. İlk kez yattığımızda, kendine doğru çekerek beni sevdiğini söylediğinde ona inanmış ve derinden etkilenmiştim. Daha önce de buna benzer ciddi bir aşk yaşadığını hissedebiliyordum, ama içgüdülerim bana bunun çok uzun zaman önce olduğunu fısıldıyordu.

Cassiel, o gün, Orion yakınlarındaki kumsalda, aylıklık ederek geçirdiğimiz o uzun öğleden sonrasında, suda birbirimize sarıldığımız sırada beni sevdiğini bir kez daha söyledi. Sonra, “iskambil ağacı” dediği bodur bir ağaçtan bir yaprak kopardı. Söylediğine göre denizciler yapraklara resimler çizer, gerçek oyun kartlarıymış gibi onlarla oynarlardı. Yaprğa tükenmez kalemle ikimiz de resimler çizdik: O bir çift yıldız çizdi ve 1968'in en sevilen parçası olarak transistörlü radyomuzda üçüncü kez cızırdamakta olan “Jumpin' Jack Flash” şarkısının adını yazdı. Ben GEZA & MALA biçiminde isimlerimizi yazdım. Cassiel yaprağı özenle rulo yaptı ve onu saklayacağına söz verdi. Kumsaldan ayrılırken, dalgalarda salınan bir deniz yıldızını alıp yukarıya, bana doğru kaldırdı; yıldız, güneş ışığında pırıl pırıl parlıyordu.

Geceleri çok az uyuyan biri olarak, Cassiel'in uykusuzluk hastalığı çektiğini daha Alnilam Otelindeki ilk gecemizde keşfettim. Önce yaralarının hâlâ acı veriyor olabileceğini düşündüm, ama nedeni bu değildi. Daha önceden, parmak uçlarımla şarapnel yaralarına hafifçe dokunarak, sanki kendi x ışınlarımla içine bakıyormuş gibi gözden geçirmiş ve iyileşmekte olduğunu saptamıştım. Başını bana doğru çevirip, iri parlak gözleriyle karanlıkta yüzüme baktığında, sabahın dördü olmuştu.

“Neyin var?” diye fısıldadım.

“Demek sen de uyanıktın,” dedi Cassiel. “Ne düşünüyordun?”

“Seni,” dedim elimi göğsüne koyarak.

Elini benimkinin üzerine koydu. “Peki başka?”

Loren’i düşünüyordum. O gece onu her zamankinden daha fazla düşünmüştüm. Ne de olsa üç yıl aradan sonra kendimi ilk kez bu kadar güvende hissediyordum. Sevişmeyi ise, çok daha uzun yıllar olmuştu. Eskiden motel odalarında, kaldığım mobilyalı odalarda ya da gemideki sıkışık ranzamda yalnız başıma yatıp, gözlerimi kapattığımda, Loren’in dışarlarda bir yerde olduğu düşüncesini bir türlü kafamdan atamazdım. En korkutucu denizlerde olduğunu. Belki, mucizevi bir biçimde sağ salım minik adacıklardan birine inmişti ve her ne yaşıyorsa yaşasın güvendedeydi. Hâlâ hayatta mı acaba diye merak ettim. Eğer hayattaysa, düşündüğümünden daha yalnız ya da daha çok korkmakta olup olmadığını. Başına neler gelmiş olabileceğine ilişkin çeşitli senaryolar kuruyor, daha da kötüsü bunların hâlâ sürüyor olabileceğini düşünüp kendime işkence ediyordum. Cassiel’in kollarında geçirdiğim ilk gece, zevkten heyecanlanıp gevşerken, elleri ve dudaklarıyla vücudumun her yerinde gezindiğini hissederken, ellerimle vücudunun her noktasına dokunurken, içimde ileri geri gittiğini ve rahatladığını hissederken, Loren’e ilişkin korkularım azalmış, ancak bu korkuların değişmez eşlikçisi, suçluluk duygusu beynimi kemirmeyi sürdürmüştü. Otel odasında mutluluk ve rahatlamamanın heyecanıyla coştüğüm o anın aynı zamanda, o güne dek içimde yer edecek olan en berbat azabın da başlangıcı olduğunu henüz bilmiyordum: Yani Loren’i –dikkatsizlikten ya da cahillikten değil– bilerek kaybetmiş olmaktan duyduğum azabın. Sonunda, duyduğum acıyı geçici olarak ertelemenin karşılığında, kendi kendime verdiğim buruk bir cezaydı bu: Suçluluk duygusunun intikamı.

Sonunda Cassiel’e “Benim de yitirdiklerim oldu. Ama, sen de bilirsin ya, sonradan hep yanımızda olanlar, aslında daha önce yitirdiklerimizdir hep,” dedim.

“Anlat bakalım,” dedi.

“Yo, hayır, anlaşılmamızı bozacak değilim.”

Ona bir kez Loren’i anlatmaya başlayınca, sonunun gelmeyeceğini biliyordum. Bir başlayınca heyecanımı dizginleyemeyecek, birlikte olduğumuz zamanın hepsi bu konuyla geçecekti. İki yıl boyunca yapayalnız dolaştıktan sonra şurda Cassiel’le geçireceğim birkaç günü de hayaletlerimle –hatta Loren’inki olsa bile– paylaşmaya niyetim yok diye düşündüm tüylerim ürpererek. Böylece gövdemi Cassiel’inkine bastırarak, dudaklarımı kulağına yapıştırdım. “Hani yalnızca bu anı yaşayacaktık – unuttun mu?”

İkinci gecemizi güneşte epeyce yanmış ve sıcaklığını hâlâ tenimizde hissederek geçirdik; akşam yemeğini odamızda yedik. Yalnızca soğuk limon çorbası, karides ve meyve salatası. Aslan ayaklı banyo küvetinde sırayla birbirimizi sabunlayarak yıkandık. Ve ardından, sevişmemiz biter bitmez, çarşafların üzerinde el ele uyuyakaldık. Panjurların dışında gece kuşları ötüşüyor, yan odadan piyanonun belli belirsiz sesi geliyor ve kulağımın dibinde, Cassiel'in boğazından ciğerlerine dek inen soluğunun derin ve tatlı hırıltısını duyuyordum.

Üçüncü gecemizde Manila'ya indik. Bir gölün ortasında, kürek çekerek gittiğimiz bir lokantada levrek buğulama, pavurya, yılanbalığı ve adını bile duymadığım deniz ürünlerinden oluşan dört başı mamur bir yemek yedik. Yarım ayın ufukta altın gibi parıldayışını izledik. Gölü çevreleyen ağaçlarda papağanlar ötüyor, sis bulutlarına yarasalar dalıp çıkıyordu. Daha sonra kentin, neonlar ve ışıklı tabelalarla gündüz gibi parıldayan karmakarışık sokaklarında yürürken, kendimizi *Galaksi* adlı bir gece kulübünde bulduk. Barın kenarında tek başlarına içki içen birkaç deniz pilotu, daha ötede başka bir masada da, her biri bir fahişeyle birlikte oturmuş, votkaları arka arkaya yuvarlayan daha büyük bir grup vardı. Bizden farklı olarak bu subaylar üniformalıydılar. İki tanesi kızların yakasından içeri ananas tanecikleri ya da bozuk para atıyor, ananas taneciklerini parmaklarıyla kendileri, bozuklukları da kızlar çıkarıyorlardı.

Yemekte şampanya, arkasından konyak içmiştik; şimdi de Cassiel bir şişe şampanya daha ısmarlamıştı. Boş gözlerle subayların masasına bakıyordu. Ufak sahnede bir orkestra, gümüş lame elbiseli bir kadının, Filipin dilinde söylediği aşk şarkılarına eşlik ediyordu. İncecik soprano bir sesi vardı. Mini etekli ve çizmeli bir kız, sepetiyle salonu dolaşarak sigara satıyordu. Giderek daha koyu bir sessizliğe bürünen Cassiel, kızdan bir paket Camel alıp bir sigara yaktı; sigara içtiğini bir tek o zaman gördüm. "Esrar da ister misiniz?" diye sordu kız, sepetinin dip tarafını işaret ederek. Ama o eliyle istemediğini belirtip kızı savuşturdu. Sonra da, bütün öğleden sonrayı sevişerek, yemeği de kentin görünümüyle ilgili sohbet ederek geçirmiş olmamıza karşın, o, sanki aradan hiç vakit geçmemiş gibi, bir gün önce Orion yakınlarındaki kumsalda konuştuğumuz konudan, kaldığımız yerden konuşmaya başladı.

"Biliyorsun, yaralandığım için görevimden birkaç ay önce terhis olabilirim. Yazışma sürecini çoktan başlattım."

"Bunu hangi ara yaptın?"

“Subic’ten ayrılmadan önce.”

Şaşkınlıktan kalakaldım. Görevden ayrılmak demek, savaşı bırakması anlamına geliyordu. Başka bir şey beni bundan daha fazla sevin diremezdi. Ama bu aynı zamanda Güneydoğu Asya’dan geri gönderilmesi anlamına da geliyordu ki, bu durum bizi, en azından yakın gelecekte olabilecekleri nasıl etkileyecekti acaba?

Garson şampanyamızı getirdi ve açtı, Cassiel ona yirmi dolarlık bir bahşış verdi. “Sence bu gerçek Fransız malı mıdır?” diye mırıldandı şişenin etiketini inceleyerek.

“Seni nereye gönderecekler?” diye sordum, sesimin düzgün çıkmasına çalışarak.

Omuzlarını silktili. “Önce Guam’a gitmem gerek. Emirleri oradan alacağım.”

“Yeniden haritacılık uçuşlarına dönebilir misin?”

“Bu konuda bir talepte bulunmadım.”

Şampanyadan birkaç yudum aldım, yeterince soğutulmamıştı. Ya da beni ateş basmıştı. Dudaklarım ve ellerim özellikle o gece kupkuru yanıyordu. “Görevinden istifa mı edeceksin?” dedim.

“Bu bambaşka bir konu.” Şamatayı giderek artıran subayların masasına göz attı, sonra bardağını masaya bıraktı. “Fransız olmadığı kesin,” dedi.

“Başka bir kulübe gitmek ister misin?”

Şaşırmıştı. “Yo, niye?”

“Geza, yüzüme bak.”

Arkaya taradığı saçları pırıl pırıl parlıyordu; üzerinde gök mavisi bir gömlek ve beyaz, bol bir pantolon vardı. Kolları ve göğsü güneşten kopkoyu yanmıştı. Üzerimde, o uyurken sabah çıkıp satın aldığım, bileklerime kadar inen, çiçekli, yeşil bir elbise vardı. Ona göstermek için giyinip manken gibi dolaştığımda beni yatağa çekmeden önce, omuzlarımı, göğüslerimi ve kalçalarımı öperek elbiseyi yavaşça üzerimden çıkarmıştı. Daha sonra, otelin yakınlarındaki bir tezgâhtan üçgen biçimli yeşim taşından, elbiseme uygun bir çift küpe beğenip satın almıştı.

“Evet, bana bir şeyler söylüyorsun ama,” dedim, “doğru dürüst bir açıklama yaptığın yok.”

Bakışları dimdik benimkilere kilitlendi. Kadehlerimizi tekrar doldururken “Pekâlâ,” dedi ve kadehini kafasına dikip içkisini bitirdi.

Onu rahatsız eden sarhoş subaylar değildi. Görev değişikliği talebinde bulunmuş olması da değildi. Bir kadeh şampanya daha içtik-

ten sonra, gemideyken konuşmaktan kaçındığı konuyu açtı.

“Noel arifesinde vurulduğumda,” diye başladı konuşmaya. Paketten bir sigara daha çıkardı, kibritten bir çöp kopardı, ama sigarasını yakmadan durdu. “Roket uçağın tam orta yerinde patladı. Pilot ve üç adamı hemen öldüler. Arka tarafta bombardıman görevlisi bağırarak bacaklarını kaybettiğini söylüyordu. Pilot kabininde yardımcı pilot Corelli ve ben baştan aşağı kan içindeydik, ama ben aldığım yaraları göremiyordum. Sonra kabinin orta kısmının patlama sonucu ikiye ayrıldığını gördüm. Hızla düşüyorduk. Saygon’a ulaşamamıştık, bir B-52 ile ormana mecburi iniş yapmak, kelimenin tam anlamıyla düpedüz intihardı. Aniden uçaksavarların ateşiyle karşılaştık. Corelli vurulmuş, pilot kabini dumanla dolmuştu. Ama yine de, ağaçların tepesini sıyrarak uçağı dengede tutmayı başardı. Sonra yere çakıldık, bir patlama oldu ve alevler içinde ağaçların arasında yana savrulduk. Kanatlar kopmuştu. Tam o sırada yediğim bir şarapnelle yüzükoyun yere kapaklandım. Kulakları sağır eden bir gürültü vardı. Zorlukla soluk alabiliyordum. Hiçbir şey hissetmiyordum. Bir sonraki patlamayı bekliyordum. Sonra durduk. Corelli ölmüştü, ben de öldüğümü düşünüyordum. Ama hâlâ hareket edebiliyordum. Böylece arkaya doğru emekleyerek geriye kalan havacıyla birlikte dışarıya yuvarlandım. Arama kurtarma ekibi beni bir çalılığın içinde buldu, bayılmıştım. Eğer bizi önce Kuzey Vietnam askerleri bulsaydı, şu anda ben de istatistiklere katılmış olacaktım.”

Cassiel sigarasını yaktı, bir nefes aldıktan sonra söndürdü. Kalan paketi avuçlayıp ezdi, garsona işaret ederek hesabı istedi.

“Bu benim Guam’dan yirmi sekizinci görev uçuşumdu, Mala,” diye sürdürdü konuşmasını, “ve de sonuncusu. Bu kadarını daha önce de görmüştüm: On üç bin metreden yoğun bombardımanla araziye dönümler halinde dümdüz etmek iğrenç bir şeydir. Ama bu bombaları kendi ekibinin yediğini görmek, onları bu berbat durumda bu kadar yakından –miden kalkarak, öğürerek– görmek bambaşka bir şey. Şarapneli kendi teninde hissetmekle, altı ton bombanın radarda konfeti gibi aşağıya düştüğünü izlemek çok farklı şeyler.”

Kadehimi bir dikişte boşalttım, yine her zamanki gibi alkolün üzerimde en ufak bir etkisi olmamıştı.

Öne doğru eğildi. “Senin çektiğin o röntgen filmi vardı ya, hani şarapnel parçalarının x ışınli teleskopla çekilen yıldızlara benzediği fotoğraf: İşte o bana yollanmış bir mesajdı.”

“Mesaj mı?”

Masaya bir yirmilik daha fırlatıp iskemlesini geriye itti. "Eğer bütün yıldızlarım bu kadar düzgün bir çizgide dizilmişse yoluma devam etmem gerek. Hava Kuvvetleri'ne yirmi yaşına basmadan hemen önce girmiştim. Kaçıp uzaklaşmam gereken bir başka hayatım vardı. Üstelik de uçup gitmem –gerçekten de uçarak gitmem– gerekiyordu, bu da yalnızca onların bana öğretebileceği bir şeydi. Ama bütün bunlar barış zamanında oldu. Şimdi artık ileriye, bunun da ötesine gitmek gerek."

Otele döndüğümüzde tamamen soyunduk ve o, yatar yatmaz uyudu; başı kollarımdaydı. Odanın havası boğucuydu, bense, sıcağa dayanmanın onun için benden çok daha zor olduğunu kendime sürekli hatırlatmak zorundaydım. Kurdele hâlâ vantilatör kafesinde uçuşup duruyordu ama pervanenin etkisini biraz olsun bile hissedemiyordum. Avludan papağanlardan birinin yakınan bağırması duyuluyordu. Caddeden geçen küçük motosikletlerin vızırtısı geliyordu. Bir kamyonun egzozu patladı. Ayrıca otelin barında, ortalığı toparlayan barmenin raflara yerleştirdiği bardak ve şişe şıkırtılarını da duyuyordum. Hızlı bir sağanağın ardından yağmur ince ince çiselemeye başladı, panjurların arasından içeri açık yeşil bir sis bulutu sızdı.

Kollarımın arasında kımıldanan Cassiel belli ki o sırada bambaşka bir dünyadaydı. Birlikte geçirdiğimiz dört gün boyunca, ilk kez bu gece, gün doğana dek deliksiz bir uyku uyumaktaydı. O, kendinden geçmiş halde, derin uykusunu uyurken, sonunda ben de yüzünü ve vücudunu doya doya seyredebiliyordum. Omzundan koluna doğru hafifçe okşadım. Sert kaslarını örten teni, parmaklarımın dokunuşuyla titreşiveren bir su gibi ürperdi. Küçük parmağımın tersiyle yanağına, hafifçe uzamış sakallarına şöyle bir dokundum. Doğal –tuzlumsu tatlı– kokusu bugüne dek tanıdığım hiçbir erkek ya da kadınıninkine benzemiyordu. Göğsündeki ve bacaklarındaki koyu renkli kıllar öylesine yumuşaktı ki, hissedilmiyordu bile. Hem bu kadar güçlü hem de bizim gemideki cerrahlardan bile daha duyarlı böyle elleri olan başka bir erkek tanımamıştım.

O kadar doğal ve –içinde bulunduğumuz koşullardan bağımsız, sıradışı bir raslantıyla– o kadar kusursuz biçimde bir araya gelmiştik ki, ilk olarak *Repose*'da içime düşen korku buraya, Manila'ya dek peşimi bırakmamış, hatta daha da güçlenerek içimi kemirmekteydi. Eğer Cassiel de aynı korkuyu hissediyorsa bile, belli ki bunun kendini etkilemesine izin vermiyordu; zaten bundan sonra her ne olursa olsun, hayatta onu şaşırtabilecek pek az şey kalmış olmalıydı.

O sırada, çarşafların üzerinde telaşla koşturarak oradan duvara, sonra da tavana çıkan kırmızı bir örümcek düşüncelerimi bölüyordu. Onun dişi bir *Uloborus* olduğunu, Zaren Eboli'nin bodrumunda geçirdiğim günlerden hatırlıyordum. Küre biçimli ağların ustası olan bu örümcek, ördüğü eşmerkezli iri ve karmaşık yapıları yalnızca birkaç dakika içinde tamamlayıverirdi.

Örümcek, hiç vakit kaybetmeksizin böyle bir ağ örmeye koyuldu; onun durmadan daireler çizerek çalışmasını seyrederken, sanki hip-notize edilmiş gibi başımın döndüğünü hissettim. Avuçlarıma ateş basmış, dudaklarım uyuşmuş, alev alev yandığımı hissediyordum. Çevremdeki nesnelerden koparak gelen parlak renk tanecikleri, gözümün önünde –tıpkı kaleydoskopta olduğu gibi– dönerek dans etmeye başladılar. Gözlerimi yumunca renkler kayboldu, ben de onları kapalı tuttum. Ve Cassiel'in kollarımda sakınarak tuttuğum kafasını, yavaşça ellerime doğru kaydırdım. Tam o anda benim kafama hücum eden görüntüler, hafızamın en sapa köşelerini bile taradığım zamanlardaki gibi, bir görünüp bir kaybolarak zihnimde belirtmeye başladılar. Ama bunlar hiç tanımadığım görüntülerdi. Görüntüler arasında, bunların, geçmiş hayatımın hangi bölümüne ait olduklarına ilişkin ipucu verebilecek, az buçuk tanıdık gelen –bir isim, bir yüz, bir giysi parçası gibi– hiçbir işaret yoktu. Dağ sıralarının arasında, kum selinden oluşmuş, kıpkırmızı bir girdap görüyordum. Zirvelerin birinden kızıl bir atmaca havalandı; görülmemiş büyüklükteki kanatları ve ateş rengi pençeleriyle, arkasında kıvılcımlar uçuşturarak, hızla bana doğru geliyordu. Sonra kuru bir nehir yatağında koşan bir kadın gördüm. Başında küçük, sarı bir eşarp, üzerinde kırmızı bir elbise vardı. Dev bir kaya yığınının geldiğinde, onun koyu mor gölgesine doğru hızla koşarak kayboldu ve bir daha da hiç gözükmedi.

Ve sonra ön camı kumla kaplanmış kırmızı bir otomobil, batmakta olan güneşin son ışıkları altında bir uçurumun kenarına doğru sürüklenmeye başladı. Farlarından biri alev almış yanmakta, diğeri ise kırılmıştı. Araba birdenbire infilak ederek alevler içinde yanmaya başladı. Ön camdan, direksiyonun başında yığılmış duran gölgeyi zar zor ancak seçebildiğimde, araba bir alev topu halinde uçurumdan aşağıya yuvarlandı.

En sonunda da bir uçağın içinde yukarı doğru yükselmekteyken tepede, gökyüzünü kaplayan, maviye çalan koyu gri, kalın bir bulut örtüsü gördüm. Ben pilot kabininin hemen arkasındaydım. Radarın yeşil ve mavi renkli ışıkları önümde dans ediyordu. Sonunda

uçak burnunu düzeltti. Oturduğum yerden pilot koltuklarının tepesinde iki adet beyaz kask durduğunu gördüm. Birdenbire ön camı alevler kapladı ve uçak burnunu yere çevirmeden önce sert bir biçimde sarsıldı, sonra düşmeye başladık. Düştük, düştük ve derken içerisi tümüyle dumana boğuldu, ağzım burnum tamamen dumanla dolmuştu. O sırada öndeki iki koltuk oldukları yerde, bana doğru döndüler. Kasklarının altında koltuklara yığılmış, mavi üniformalı iki adam vardı; birinin gövdesi ikiye ayrılmış, akıttığı kan gölünün içinde yüzüyordu, diğeri ise göğsünde, sırtına kadar açılmış bir delik vardı.

Çılgılık atarak gözlerimi açtığımda, tepemde, tavandaki örümcek ağının bütünüyle yok olmadan önce kıpkırmızı kesildiğini gördüm.

Cassiel yerinden fırladı. "Mala, ne oldu?"

Gözlerimi yeniden kapadım, omuzlarımdan tuttu.

"Mala!"

"İyiyim."

Dosdoğru yüzüme bakıyordu, gözleri kan çanağı gibiydi ve ben, ürküntüyle, seyrettiğim görüntülerin onun yaşadıkları olduğunu anladım. *Ummidia Stellarum*'un ısırığından kaynaklanan güçlü yan etkilere şimdi bir başkası daha eklenmişti: En acı ayrıntılarına varan dek yalnızca kendi anılarımı değil, doğru koşullar altında, bir başkasınınkini de görebilme yeteneğine sahiptim. Peki neydi bu koşullar? Cassiel'in elini tutmak, onunla sevişmiş olmak... New Orleans'tan ayrılalı beri hiç kimseyle bunların hiçbirini yapmamıştım. Kimbilir, hemen tanımlayamadığım başka koşullar da söz konusuydu belki: Alnilam Otel, örümcek ağının varlığı, Manila semalarında yıldızların dizilimi. Ya da belki yalnızca Cassiel'in ve benim varlığımızdı bunun nedeni. Sharline'in deyiimiyle kimyasal bir olay yani. Ne var ki bunlar Sharline'in hiç mi hiç bilmediği kimyasallardı.

"Bir rüya gördün," dedi Cassiel.

Ona henüz uyumamış olduğumu söylemek istemedim.

Artık gün doğmaktaydı. Mimoza ağaçlarında kuşlar cıvıdamaya başlamıştı. Trafik yavaş yavaş canlanıyordu.

"Uzan şöyle," dedi, kıvırdığı gövdesiyle vücudumu sararak. Pilot kabinindeki sahneyi kafamdan atamıyordum. Yüzümü yastıklara gömdüm, gözlerimi kapatmadan, solukları gittikçe derinleşen Cassiel'in, benden uzaklaşarak –sanki her ikimize de yabancı ve uzak, sanki alnımızda, orada asla birlikte olamayacağımızın yazılı olduğu bir yere gidiyormuş gibi– uykuya dalışını izledim.

O gün öğlene doğru, Manila'daki dördüncü günümüzde yaşadığım sarsıntıyı hâlâ atlatamamıştım; Cassiel'e, çıkıp biraz yürümek istediğimi söyledim. Güneşin altında hasır şapkalarımızla, kentin dış mahallelerinde birkaç saat dolaştık, ot bürümüş ıssız parklardan, beton yığını meydanlardan ve sonu bir yere varmayan köprülerden ve dükânların öğle molası için kepenk indirdiği sokaklardan geçtik. Dışarıda hava 39 derece olmalıydı. Vücudum her zamanki gibi bütün sıcaklığı emiyordu yine; tropik iklimde savaş koşullarına alışkın ve eğitilmiş olduğum için Cassile'in bu durumdan zerre kadar etkilendiği yoktu. Sonunda güneşin kızgın sıcaklığından kaçarak kendimizi bir kafeye attık. Burası tabanı parlak fayanslarla döşenmiş, formika masaların ve upuzun floresan lambaların altında madeni taburelerin olduğu bir yerdi.

"Sanki sen hiçbir şeyden korkmuyor gibisin," dedim aniden, Cassiel rengi kızıla çalan koyu kahvesinin şekerini karıştırdığı sırada. Yürüdüğümüz sürece aklım tümüyle, pilot kabininde gördüğüm –ya da hayal ettiğim– şeylerle doluydu.

Şaşırmıştı. "Böyle düşünmenin sebebi ne?"

Omuzlarımı silktim.

"Yoksa böyle olduğuna mı inanmak istiyorsun?"

"Gerçekten öyle mi?"

"Benim de korktuğum şeyler var."

"Ama ölmekten korkmazsın."

"İnsan bunu o an gelmeden bilemez."

"B-52 düştüğünde korkmuş muydun?"

"Korkuyu hissedecek kadar zamanım olmadı."

"Peki, o halde, nedir seni korkutan?"

Parmaklarını hafifçe kolumda gezdirdi, sonra elini elimin üzerine koydu.

"Tam aradığın şeyi bulduğunda, onu yitirmenin yaşamını yitirmekten daha kötü bir şey olduğunu bilmek. Beni korkutan bu."

"Bu beni de korkutuyor," dedim. Bir an duraksadım, sonra konuşmayı sürdürdüm. "Daha önce yitirdiğin de böyle bir şey miydi – yani senin için önemli olan biri miydi?"

Başını salladı.

"Ve şimdi de–" diye başladım lafa, ama o parmaklarıyla dudaklarımı kapatarak beni kendine doğru çekti.

"Ve şimdi bunları dile getirdiğimize göre, artık korkmamız gerekmiyor," dedi yavaşça. "Korkunun en berbat yanı da onu gizlemek istediğinde insana yaşattıkları."

Manila’da geçirdiğimiz o son gece ikimizin de pek iştahı yoktu. Duş alıp giyindikten sonra aşağıda, otelin lokantasında yedik yemeğimizi. Garson masayı temizledikten sonra çayımızı içerken Cassiel Guam’dan, yirmi dört saatten daha az bir zaman sonra iniş yapıyor olacağı yerden söz etmeye başladı. Orada yapacağı rutin işleri anlattıktan sonra gideceği yeri, “yılan ve sivrisinek kaynayan, kilometre karesinde dünyanın tüm adalarında olduğundan çok daha fazla silah ve patlayıcının bulunduğu bir yer. Bir adadan çok bir uçak gemisi gibi. Bütün kötülüklerin cirit attığı ve benim kurtulmaktan mutluluk duyacağım lanet olası bir yer,” diye tanımladı. Oradan İkinci Dünya Savaşı sırasında adada yaşanan korkunç olayları anlatmaya başladığında kalp atışlarımın hızlandığını hissettim.

“Temmuzda bir tören yapacaklar,” dedi. “Yirmi beşinci yıldönümü töreni.”

“Evet, biliyorum. Babam o savaşta ölmüş. Ben doğmadan önce.”

Bu, Cassiel’in böylesine şaşkınlığa uğradığını ilk ve son kez gördüğüm oldu.

“Denizciydi, mezarı Guam’da,” diye ekledim.

“Her inip kalktığımızda o mezarlığın üzerinden uçarız,” dedi. “Çok üzüldüm.” Başını iki yana salladı, hâlâ söylediğim şeyin şokunu atlatmaya çalışır gibiydi. “Ama sen oraya hiç gitmedin herhalde.”

“Hayır.”

“Eğer bana ismini söylersen, mezarına birkaç çiçek bırakabilirim.”

“Çok düşüncelisin, ama istemem,” dedim, koluna hafifçe dokunarak. Cassiel’in o abartılı yeşilliklerin, bir örnek haçların sonsuza dek uzandığı, cetvelle çizilmiş gibi duran tarlaların ortasında durduğunu düşünmek bile istemiyordum. Ayrıca babamın soyadı şu anda benimkinden farklıydı ve adımla birlikte soyadımı niye değiştirdiğimi Cassiel’e açıklamak istemiyordum.

“Oradan kurtulacağına seviniyorum,” dedim.

“Beni bir dahaki görüşünde, tümüyle bambaşka bir adada olacağız.”

Görevim ağustos sonunda bitiyordu ve daha önceden, onu nereye yollarlarsa yollasınlar, orada buluşmayı kararlaştırmıştık. Ondan önce hazıranda, benim bir sonraki iznim sırasında eğer hâlâ Pasifik’te bir yerlerdeyse, bir aktarma uçağına atlayıp onunla Hawaii’de buluşacaktım. Her ne kadar artık onsuz bir hayat düşünemiyor olsam da, yaptığımız planlar buraya kadardı.

Ertesi sabah erken kalkmamız gerektiğinden bavullarımızı toplamıştık bile. Cipi Subic Körfezi’ne ben götürecektim, Cassiel Lu-

zon'daki Hava Kuvvetleri üssüne taksitle gidecekti. Böylece odamıza çıkmadan önce hesabı ödemek üzere resepsiyona uğradık. Otelin sahibi akşam yemeğini henüz yiyip bitirdiği bürosundan, elinde yudumlamakta olduğu Pernod'suyla, kokulu Tayland sigarasını tüttürerek çıkageldi. Çizgili yeleğine sıkıştırdığı peçetesi hâlâ üzerindeydi, elinde sıkı sıkıya tuttuğu kâğıt tomarını Cassiel'e uzattı.

"Hesabınız," dedi, sigarasını söndürdüğü sırada. "Size birer içki ısmarlayabilir miyim acaba?"

"Hayır, teşekkürler," dedi Cassiel.

"Çiçekler için teşekkür ederiz," dedim. Otele giriş yaptığımız ilk günden beri sahibiyile konuşmamıştık, ama bize her sabah kahve, guava* ve çöreklerle birlikte, her biri öncekinden daha güzel, farklı çiçekler yollamıştı. Son günün sabahı kahve tepsimizin üzerindeki incecik vazoya, ortası alev rengi, kenarlarında sarılı kırmızılı taçyaprakları olan gösterişli bir çiçek yerleştirilmişti.

"Benim için bir zevkti," diye yanıtladı Fransız, kalın camlı gözlüklerini ıslıdarak.

"Bu sabahkini," dedi Cassiel "daha önce hayatımda bir kez gördüm. Ama bir çöl çiçeği olduğuna kalıbımı basarın."

Fransız tekrar bürosuna döndü. "Ve üstelik haklı da çıkarsınız. Las Vegas'ta onlarla dolu bir bahçem vardı." Bürosunun kapısını kapatırken hafifçe gülümseyerek bize doğru baktı ve, "Tekrar görüşünceye dek," dedi.

Kafesli asansörle yukarıya, odamıza çıkarken Cassiel elindeki faturaya baktı ve benzi attı.

"Ne o, bize hazırladığı sürprizler mi var yoksa?" dedim gülümseyerek.

Başını kaldırdı, ama gözleri uzaklara bakıyor gibiydi.

"Ne oldu Geza?"

"Yok bir şey," dedi başını iki yana sallayarak; kâğıtları pantolon cebine tıkkırtmakla meşguldü. "Sen gir," dedi oda kapısının kilidini açarken. "Ben gidip bardan bir konyak alayım diyorum. Sen de ister miydin?"

"Niye telefonla istemiyorsun?"

"Böylesi daha çabuk olur." Her iki göz kapağımın üzerinden öptü. "Seninle mümkün olduğunca yalnız kalmak istiyorum."

"O zaman telefonla istesene," dedim fısıldayarak.

(*) Tropikal bir meyve – ç.n.

Beni tekrar öptü. “Hemen dönerim.”

Hemen döndü, ama biraz öncekinden daha solgun ve daha dalgındı. İki duble Rémys getirmişti. Birinden büyükçe bir yudum aldı ve tek laf etmeden gömleğini ve pantolonunu çıkardı, ellerini ve yüzünü yıkadıktan sonra da havluyu boynuna doladı.

“Her şey yolunda mı?”

Konyağı içip bitirdi. “Her şey yolunda.”

Yarı çıplak oturmakta olduğum yatağa gelip uzandı, parmaklarını saçlarıma geçirdi. Yaşlı Fransız’ı görmeye neden gittiğini bilmeyi çok istediğim halde sormadım, eğer söylemek istese mutlaka söylerdi. Hatta ben sormadan söylerdi.

Sık sık, tek laf etmeden paylaştığımız uzun suskunluklarımız olurdu. İlerleyen saatleri yine böyle geçirdik. Cassiel, saçlarımı okşayarak başımı göğsüne yasladı. Güçlü kalp atışlarını duyabiliyordum. Sonra beni öptü ve sutyenimin kopçasını açtı, külodumu da sıyrıp çıkardıktan sonra yavaşça arka üstü yatağa yatırdı. Dudaklarını ve dilini ayak uçlarımdan dudaklarıma dek önce bütün vücudumda gezdirdi, sonra tekrar bacaklarımin arasına indi. Son derece ağır ve dikkatli hareketlerle yukarı doğru çıkıp içime girdi, gözlerimi kapattığımda gördüğüm kızıl renkli örümcek ağı değil, ortasında parlak yıldız Antares’in bulunduğu Akrep takımyıldızı oldu.

Bir saat geçtikten sonra bir kez daha seviştik, bu, Cassiel’in kolları ve bacaklarıyla yatağa kartal gibi yayılarak uykuya dalmasından önce, otel odasındaki son sevişmemiz oldu. Otelin gecenin ikisindeki derin sessizliği, bütün gün olduğu gibi hâlâ yan odadaki pikapta çalmakta olan müzik sesiyle kesiliyordu: Bir caz piyanistinın belirli bir tema üzerine yaptığı doğaçlama. O odada bulunan her kimse –odadan duyulan yalnızca birinin öksürük ve dolaşma sesiydi– plağın canını çıkarmakla meşguldü. Cassiel hâlâ ilk uzandığı gibi yatmaktaydı, yanağımda hissettiğim soluğunu dinleyerek uykuya daldım.

İki saat sonra müthiş susamış bir halde uyandım. Banyoya gittim, karanlıkta yarım litre su içtikten sonra yüzüme ve boynuma soğuk su çarptım. Sonra parmaklarımin ucuna basarak Cassiel’in pantolonunu astığı iskemleye yaklaştım. İki parmağımla pantolonunun cebinden kâğıt parçasını çekip çıkardım, sonra banyoya geri döndüm. Işığı yaktım, aynanın yan tarafında duran, deniz kabuğu biçimindeki lambanın donuk pembe ışığında kâğıdı açıp inceledim. Bunun bir otel faturası olmadığı açıktı. Antetli bir otel kâğıdıydı bu –ama Alnilam’ın değil, üst taraftaki ismi yırtılıp koparılmış ve geriye telefon nu-

marasından yalnızca birkaç rakamın kaldığı başka bir otele aitti- eskilikten sararmış ve ortasında okunaksız bir yazıyla şu sözcüklerin karalandığı bir kâğıt:

*Beşinci melek boruyu öttürdü,
gökyüzünden yeryüzüne düşen bir yıldız gördüm:
Ona Derinler Kuyusu'nun anahtarı verildi.*

Bu alıntının ne anlama geldiğini bilmiyordum, ama ezberlerken başım döndü, götürüp tekrar pantolonunun cebine koydum. Yatağın yanında dikilip Cassiel'in yüzünü seyrederken sözcükler kafamda dönüp duruyordu. Gri gölgeler arasındaki yüz hatları taş bir heykel kadar hareketsizdi, gür saçları yastığın üzerinde simsiyah parlıyordu. Onu hiç bu kadar dingin görmemiştim, o anda içimde, onu ne haziranda ne de ağustosta -aslında daha da uzunca bir süre- göremeyeceğime ilişkin bir his uyandı. Çarşafı üzerine çekmişti, sessizce çarşafın altına kayarak, huzursuz bir uykuya daldım.

Sanki üzerinden henüz birkaç saniye geçmemişti ki bej renkli fısıldandığını duyup gözlerimi araladım, Cassiel tertemiz bej renkli üniformasının içinde başucumda duruyordu. Gün ışığı panjurların arasından odaya sızıyordu.

"Taksi aşağıda bekliyor," dedi. "Hayır, kalkma. Dün gece vedalaştık. Seni öteki görüşmemize kadar böyle hatırlamak istiyorum."

Eğildi, kollarımı boynuna doladım ve öptüm.

"Geza..."

"Biliyorum," dedi fısıltıyla.

Ve gitmişti bile. Bornozumu giyip panjurları kaldırdım. Güneş gözlerimi kamaştırdı, birden üşüdüğümü hissettim, kollarımı vücuduma doladım. Sonra yazı masasının aynasında, köşeye sıkıştırılmış bir zarf dikkatimi çekti. Zarfın üzerine *Bunun senin olmasını istedim* yazmış, yanına da şöyle bir işaret çizmişti:

Zarfın içinden, üzerine yedi adet yıldızın tutturulmuş olduğu altın bir bilezik çıktı. Simsiyah madenden, parlatılarak tıpatıp madalyonumun volkanik taşı gibi biçimlendirilmiş bu yıldızlar, Cassiel'in omzundan çıkarılan şarapnel parçalarıydı. Bilezik tam bileğime göre idi.

Üç gün sonra, Vietnam kıyılarının yetmiş mil açığında kuzeye doğru yol alırken, *Repose*'un muhaberat odasında oturmuş, parmaklarımı o yıldızların üzerinde gezdiriyordum. Cassiel o akşam bana

telgraf çekeğini söylemişti. Ama telgraf gelmedi. Ertesi gece odaya tekrar uğrayıp Guam'daki üssüne ben bir telgraf çektim. Yanıtını beklerken muhaberat subayına içinde C harfi bulunan üçgenin ne anlamı geldiğini sordum.

"Gökyüzünde doğru noktada olduğunuzu gösteren bir denizcilik işaretidir," diye açıkladı, "seyir sırasında kerteriz aldığınız yıldız, uygun biçimde kenetlendiğinizi gösterir."

Bir saat sonra Andersen Hava Kuvvetleri Üssü yetkililerinden gelen yanıt okuduğunda ise, yüzbaşı Geza Cassiel'in Guam'da olmadığını öğrenmiş bulunuyordum. Üst üste birkaç telgraf daha çektiysem de daha fazla bilgi edinemedim. Sonunda, iki gün geçtikten sonra, ikinci subaya benim adıma resmi bir araştırma yapmasını rica ettiğimde, küçük bir uçakla göreve çıkan Cassiel'in 18 Ocak tarihinden, yani onu son kez görüşümden sonraki dördüncü günden beri kayıp olduğu haberini aldım. Bir kez daha soruşturduğumuzda Hava Kuvvetleri Cassiel'in Guam'a doğru yola çıktığını doğrulayan herhangi bir açıklamada bulunmadığı gibi, neden küçük bir uçakla yola çıktığı ya da ne tür bir göreve katılacağı yolunda en ufak bir ipucu bile vermedi. Söz konusu bilgiler gizliydi gizli olmasına ama neyse ki, araştırmanın bir hastane gemisi tarafından yapılıyor olması, şüphe yaratmamıştı. Bu sırada savaş tüm cephelerde kızışıyordu, ölü sayısındaki artış, gemide ilk göreve başladığım zamankinin üç katıydı. *Repose*'da bulunan herkes her zamankinden daha fazla mesai yapıyordu. Benimkisi gibi kişisel nedenlerle yapılan araştırmaların öncelik taşıyan diğer konuların yanında sözü bile edilemezdi. Haftalar geçtikçe çıldırmış gibi düzinelerce mektup yazarak, hem Hava hem de Deniz Kuvvetleri'nin Manila'da, Guam'da, Honolulu'da ve hatta Washington'daki omzu kalabalık yetkililerini bombardımana tuttum. Gelen yanıtlar hep aynıydı: HSK, yani "Harekât Sırasında Kayboldu".

O arada, Alnilam Oteli'ndeyken, o kâğıt parçasının üzerinde gördüğüm sözcüklerin anlamını da öğrenmiştim. Sabahleyin, dindar kabin arkadaşım Evelyn yorgun argın gece nöbetinden geldiğinde, beni kendisine ait olan Kutsal Kitap'a hırsla gömülmüş halde buldu. Beni öylece elimde Kutsal Kitap'la görünce hem şaşırıp hem sevinerek, ne aradığımı sordu.

"Elbette, bu Vahiy'den, Dokuzuncu Bölüm," dedi, ben daha sözcükleri sonuna kadar söyleyemedim. "O ayette beşinci melek borusunu öttürür, göklerden yeryüzüne bir yıldız düşer ve meleğe, içinden

bir çekirge bulutunun boşandığı dipsiz kuyunun anahtarı verilir. Çekirgeler daha sonra kötü insanlara acı çektirmek için akrebe dönmüşler. Anlıyor musun” diye sürdürdü sözlerini, “Aziz John göklerdeki her yıldızın bir melek olduğunu söylemişti,” sözleri, putperest Cicero’nun her yıldızın bir tanrı olduğuna ilişkin –Evelyn’le paylaşmayı hiç düşünmediğim– benzer savını anımsattı bana. İçlerinden birinin her an yeryüzüne düşebileceğini. Üniformasının düğmelerini çözdükten sonra ranzasına uzanıp, o güne dek ondan hiç duymadığım kadar tutkulu ve karanlık bir sesle, en belirgin Alabama aksanı eşliğinde nutuk atar gibi, Dokuzuncu Bölüm’deki Vahiy’den altıncı ayeti seslendirdi: “Ve o günlerde insanlar ölümü arayacak ama bulamayacaklar; ölmek isteyecekler ama ölüm onlardan kaçacak.’ Bizim buralarda olup bitenlere pek benzemiyor, öyle değil mi?” diye acı dolu bir sesle ekledi, artık savaş onu bile bezdirmişti.

Yemek yiyemez ve uyku uyuyamaz bir halde, işim bittikten sonra geminin her yanında –güvertelerde, aşağıdaki koridorlarda– sürekli dolaşıyordum. Her zamankinden daha huzursuzdum. Ve bir gece geç saatlerde, geminin seyrek gittiğim bölümlerinden birinde denizcilerin dinlenme salonunun önünden geçerken, daha önce Alnilam Oteli’nin 9 no’lu odasındaki pikapta çalınan, o ardı arkası gelmeyen müziği duydum yine. Bir an durup salonun açık kapısına doğru döndüm. İçerisi karanlıktı. Yüzünü seçemediğim bir denizcinin parmakları arasında, yanan sigarasının turuncu ateşi parlıyordu. Duvarın dibinde duran portatif pikabın üzerine doğru eğilmişti. Çalmakta olduğu plağın sesi hışırtılıydı: Ama çalan aynı caz piyanistiydi ve, tabii ki, aynı tema üzerine doğaçlama yapıyordu.

“Affedersiniz,” dedim. “Bu çalanın ne olduğunu söyleyebilir miydiniz acaba?”

Denizcinin derin ve pürüzlü bir sesi vardı ama yine de çalan müziğe karşın söylediğini duymakta zorlanmadım. “Adı ‘Dead Man Blues’,”* diye yanıtladı.

“Jelly Roll Morton mu?” diye fısıldadım, yine de beni duymasına şaşırmıştım.

“Doğru. İsterseniz içeri gelebilirsiniz.”

Oysa ben gırtlığıma dek yükselen çılgılığı bastırmaya çalışarak, dar koridorun taş döşemesinde şırıldayan sandaletlerimle çoktan koşmaya başlamıştım bile.

(*) ‘Ölen Adamın Ağıdı’ – ç.n.

Şubatın 20'sinde, yirmi dördüncü doğum günümde yaptığım son muhaberatı Hava Kuvvetleri, 18 Ocak'ta Luzon'dan ya da başka bir yerden, sözünü ettiğim türden herhangi bir uçuşun yapıldığını bile onaylayamamıştı. Sonuç olarak hiçbir bilgi elde edemez hale gelerek, bilgilenme konusunda ilerleme yerine gerilemeye başlamıştım. Görev uçuşu sırasında vurulduğuna açıkça ben bile tanık olmuşken, inanılmaz bir biçimde yüzbaşı Geza Cassiel'in B-52 ekibinde görevli olduğunu, hatta 24 Aralık'tan önce Guam'daki üste bulunduğunu onaylamayı bile reddeder hale gelmişlerdi. Çıldırmak üzereydim. Tıbbi kontrol çizelgeleri ve şahsen çektiğim röntgen filmleri Subic Körfezi'ndeki dosyalarda kalmıştı. Elimde Cassiel'in var olduğuna ilişkin tek somut kanıt ise sırtından çıkarılan şarapnel parçalarından yapılmış yıldızların takılı olduğu altın bileziğimdi. Yoksa altın bilezikle birlikte, hâlâ sakladığım kırmızı transistörlü radyoyu ve sualtı gözlüklerini Manila'dan kendim mi satın almıştım? Avucumdaki halkaları ovuştururken belki de benimle birlikte Manila'ya hiç gelmediğini düşündüm. Belki Cassiel diye biri de olmamıştı hiç ve Alnilam Otel'i'nde geçirdiğim o dört harika gün, *Ummidia Stellarum*'un zehriyle bana armağan ettiği deliliğin bir ürünüydü. Ya da, onun ölmüş olduğu düşüncesini bastırmak için kendime tekrar tekrar böyle söylüyordum. Ama bu da beni avutmuyordu.

Çok geçmeden New Orleans'ta yaptığım gibi uyumak için ağlayıp yakarmaya başlamıştım bile. Öteki hemşireleri rahatsız etmemek için güverteye çıkıp, yıldızlara sığınıyordum. Bu akşamlardan birinde, cebimde babamın Gümüş Yıldızı'yla, parmaklarım bembeyaz kesilene dek güvertenin kenarına yapışıp dalgalı denize bakarken, yüzümü acımasızca kırbaçlayan sert rüzgâra karşı haykırmaya başladım. Beni orada öylece bulan küçük rütbeli subaylardan biri alıp revire götürdü. Doktorlardan biri sakinleştirici bir ilaç verdi, ama hiçbir etkisi olmadı. Bana ne söylediğini ya da niye söylediğini anlamıyordum.

Bütün bildiğim, Loren gibi Cassiel'in de yeryüzünden yok olduğu ve bir kez daha elim kolum bağlı kalakaldığımdı.

9. *Enzo'nun Eğitimi*

Canopus Oteli'nde yaşadığım ilk üç yıl içinde oranın sürekli değişen nüfusuna alışmıştım. Artık gecelik ya da hafta sonu ziyaretçilerinin kim olduklarına bile dikkat etmez olmuştum, ama iyisiyle kötüsüyle, insanın kendi ailesinin üyelerini bilmesi gibi, otelin sürekli kalan konuklarının hepsini tanıyordum. Samax'ın yakını olmam nedeniyle en içine kapanık olanları bile beni kendi ölçülerine göre şımartmaktaydılar. Daha da sürekli, hatta sürekli konuklardan bile daha kalıcı olanlarsa, Samax'ın yörüngesinden bir an olsun ayrılmayan kadınlar topluluğuydu. Kendi aralarındaki çatışmaların ve gerilimin en az Samax'la kurdukları kişisel ilişkiler kadar karmaşık olduğunu anlamam çok sürmedi.

Dolores otelin müdürüydü. O sırada doksan yaşındaydı ve otelden hiç ayrılmazdı. Görevi, her türlü işlemde bütün ayrıntıların Samax'ın belirlediği gibi yerine getirilmesini ve otelin yine onun beklentilerine uygun biçimde işletilmesini sağlamaktı. Vaktinin çoğunu üst kattaki bürosunda geçirdiğinden Dolores'i pek sık görmüyordum. Çarşamba günleri öğlenden akşamın altısına dek bahçedeki labirentin, insanların onu hiç rahatsız etmeyeceği, kuytu bir köşesinde, cam bir masanın yanında, dimdik bir sallanan koltukta otururdu. Onun iş arası mola anlayışı buydu. Uzun cam bardakla litrelerce buzlu papatya çayı içer, bunun –eğer bol bol ve şekersiz içilirse– uzun yaşam bağışlayan ab-ı hayat olduğunu ileri sürerdi. İncecik, kemikli bir kadındı; ak saçlarını başının arkasında sıkı bir topuzla toplardı. Gözleri hâlâ çok iyi görmekle birlikte, okumak için, boynunda daima, kırmızı bir kordonun ucunda sallanan bir monokl taşırdı. Sol gözünün, yakındaki nesnelere gözlükle bile odaklanamadığını söylüyordu.

Onunla ilk ve tek özel görüşmem, geldiğimden hemen ertesinde, bürosunda gerçekleşti; gözüm sürekli olarak, döner iskemlesinde öne doğru eğildikçe parıldayıp duran monokluna takılmıştı. Daha sonra-

ları bu görüşmeyi samimi bir tanışma faslından çok, bir iş görüşmesine benzerliğiyle anımsayacaktım. Bir kere görüşme boyunca ayakta durmuştum: Lütfedip odaya fazladan bir iskemle koydurmamışlardı, odada bulunan uzunca ve sert görünümlü tek kanepenin arkasındaki duvarın dibindeydi. Masasının –o ürkütücü savunma hattının– tam karşısında, tepelerini, şaşırtıcı bollukta mor renkli çiçeklerin taçlandığı, uzun dikenli bir dizi kaktüs saksısı yer alıyordu.

Sağ gözünün koyu mürekkep mavisiyle keskin bir bakış fırlatıp, ısrarlı bir tavırla “Aileye benzediğini görüyorum,” dedi. Sesinin kalın ve yaranmaya çalışan tonu kupkuru görüntüsüyle çarpıcı bir tezat oluştuyordu.

Kestirebildiğim kadınla Samax’la kayda değer bir benzerliğim olmadığına göre, yüzüme baktığında neye ya da kime benzettiğini merak etmiştim. Acaba annem Bel’e mi benzettiğini sormak istediysem de, ondan amcamdan daha çok çekindiğim için vazgeçtim.

“Bu arada başka bir isimle dolaştığını söylediler,” diye sürdürdü sözünü duygusuzca, daha önceki hayatıma ilişkin tek bildiği şeyi, acımasızca aşağılayarak.

Başımı salladım.

“Demek ki artık sana bız bakacağız,” dedi. Doğrulup arkasına dayandı, monoklü ince siyah hırkasının üzerinde hareketsiz duruyordu. “Eğer kör olsaydım bile, ki asla değilim, Junius’un yakını olduğunu hemencecik söyledim. Sen de onun gibi pek konuşkan değilsin galiba, ha?”

Genzimi temizledikten sonra, “Eğer söyleyecek bir şeyim varsa konuşurum,” dedim.

Belli belirsiz gülümsedi. “Ben demedim mi, işte o da aynen böyle söyledin.” Parmaklarını çıtırdatarak döndü, önündeki kâğıtları şimdilik kafasından uzaklaştırmış gibi ters çevirdi ve “Başaracaksın. Eğer gözlerini ve kulaklarını açık tutarsan, burada öğreneceğin şeyler olacaktır mutlaka,” diye fısıldadı.

Bürosundan çıktığımda yüzüm alev alev yanıyordu, sanki ciğerlerimde hiç hava kalmamış gibiydi.

Della ve Denise, ilk gece otele geldiğimde resepsiyonda gördüğüm iki kadın, Dolores’in kızlarıydı. Ama ben yalnızca Della ile, yanık tenli, kuzguni siyah saçlı olanıyla konuşmuştum. Denise gaga burunlu ve saçları oksijen sarısı olanıydı. Kız kardeşler annelerinin sıkı –bazen demir kadar sert– yönetimi altında, otelin günlük işlerini yürütüyorlardı.

Della ve Denise birbirleriyle pek az konuşurlar ve birbirlerinden hoşlanmadıklarını saklamazlardı. Denise bana karşı mesafeli ve kayıtsızdı, ama Della –ilk geceki kadar– canayakın ve meraklı, zamanla birbirimizi daha iyi tanıdığımızda da şefkatli ve sevgi doluydu. Bir yerimi kestiğim ya da yaralandığım vakit gidip nazlandığım kişi Della oluyordu; günlük işleri arasında gereksinimlerimin karşılanmasıyla da yükümlü bulunan Denise ise ne gerekiyorsa yerine getiriyor ama bunları Della gibi içten gelen bir sevecenlikle yapmıyordu. Bu durum, gündelik yaşantımdaki sıradan ve acil, tüm gereksinimlerim için geçerliydi. Sözgelimi bir sabah mutfakta koluma kahve dökülmüş, hemen koşup duruma el atan Della olmuştu; yanan yere buz basmış, sonra da merhem sürerek yara oluşmasını engellemişti.

Onbir yaşına basana kadar, otelde geçirdiğim ilk yılımda kız kardeşlerden biri her gün mutlaka odamın karşısındaki D odasında geceledi. Daha önce sürdüğüm yaşantıdan dolayı, gece yarısından sonra tek başıma kalmak beni rahatsız etmiyordu. Üstelik anneannem hiç de öyle içli-duygulu bir kadın sayılmazdı. Yine de otelin bütün o gizemli ve karmaşık ortamında, küçük bir not defterini dolduracak kadar çok soru birikmişti kafamda. Samax hep meşguldü; güvendiği yardımcısı ve sağ kolu Calzas sürekli seyahatte, Desirée'nin ise her nasılsa işi başından aşkın olduğundan geriye, özellikle Samax'la arkamızdan atlı kovalıyormuş gibi konuşup geçiştirmek istemediğim konularda başlıca bilgi kaynağım olan Della kalıyordu. Bundan başka bir de Samax'a sormadığım ya da sormaktan çekindiğim konular vardı. Örneğin otelde kalanlardan bazılarıyla kurmuş olduğu, deyim yerindeyse hayli çetrefilli ilişkilerinin ayrıntıları; çünkü otelde yapılanların neredeyse tümü, bir yere kadar, onun kararlarıyla yol alıyordu. Dahası, buraya ilk geldiğimde, daha önce yaşadıklaruma ilişkin merakını en dürüst biçimde belli eden Della olmuştu. Gerek yatağımın baş ucunda, gerekse üst katın mutfağındaki süt ve sandviç saatlerinde Luna ve Milo ile geçirdiğim gezgin yaşantıma, Brooklyn'e ve ardından anneannemle yaşadığım eski hayatıma karşılık yerleşik hayata nasıl alışabildiğime ilişkin sorular sorardı. Bazen Alma'dan, arada bir de annemden, Della'nın, benim yaşımdayken tanıdığı Bel'den söz ederdik. Benim Bel'i çok merak ediyor olmam, belli nedenlerden dolayı, çok açıktı; ancak Della'nın diğer konularda olduğu gibi bu konuda konuşmaya pek de hevesli görünmemesinin ardında, kendine göre nedenleri olsa gerekti.

"O da senin gibi hayvanları severdi," dedi Della."Müzikten hoşlanırdı. Ve çok okurdu. Onu hep o haliyle hatırlıyorum, kucağında

kitabı ve yanında transistörlü radyosuyla bir ağaca dayanmış otururken.”

“Rock-and-roll sever miydi?”

“Galiba severdi,” dedi. “Hep bir kulaklıkla dolaşırdı.”

“Peki ne okurdu?” diye sordum.

Della kaşlarını çatarak baktı. “Bilmem,” derken, yüzünden acılı bir ifade geçti. “Şu anda aklıma gelmiyor. Öyle zor bir zamandı ki,” diye ekledi beceriksizce. Zor sözcüğüyle geçmişte tüm yaşananları kastettiğini sonradan anlayacaktım. Bel’in vakitsiz ölümüyle Della ve Samax’ın herkesin gözü önünde çektiği acılar onları geçmişe döndürerek, hafızalarında Bel’in kısacık hayatına ilişkin anıların tazelenmesine neden oluyordu. Ölüm biçiminden dolayı, –her nasılsa pek de mutlu geçmeyen– yaşantısından acı duymadan söz edebildikleri enderdi. Ve özellikle de gençken, aileye henüz katıldığım yıllarda, bazen bu Bel konusunu tümüyle yok saymayı gerektirse bile, o acıyı bana yansıtmaktan kaçınırlardı. Doğrusu, en başta, ilk andan beri işin aslını şüpheye yer bırakmayacak bir kesinlikle hissetmiş, Bel’in ölümüyle benim doğumum arasında içinden çıkılması zor bir bağlantı olduğunu anlamıştım: Bel evden kaçmış, beni doğurmuş ve hemen sonrasında ölmüştü.

Della ile Denise’in arasında iki yaş vardı. Doris adında, üçüncü ve en büyük bir kardeşleri daha vardı, ama o bir süre önce ölmüştü. Otelde geçirdiğim ilk yıl boyunca, parçaları birbirine ekleye ekleye Dolores’e ve kızlarına ilişkin bazı temel gerçekleri ortaya çıkarmayı becermiştim. Geçmiş hayatlarının –sonradan saptayacağım– belli bir noktasında, Samax’ınkiyle açıklaması zor bir bağlantısı olmuştu. Aslında ne kadar az şey bildiğimi, her edindiğim bilgiyle daha da çok anlıyordum. Ve öğrendiklerimin çoğu görünüşte birbiriyle çelişen şeylerdi. Kız kardeşlerin her birinin babası ayrıydı ve Dolores üç evliliğin ardından dul kalmıştı: Bu konuda herkes hemfikirdi. Daha da önceden bildiğim ve herkesin aynı fikirde olduğu bir başka konu ise Samax’ın Doris’le –bekâr yaşamındaki tek boşluğu oluşturan– kısa bir evlilik geçirmiş olduğuydu. Hiç kimse –ne kız kardeşler, ne Dolores, ne Desirée ya da oteldekilerden bu konuyu bildiğini düşündüğüm hiç kimse– bu evlilik hakkında pek konuşmazdı. Doris’in ölüm koşulları da konuşulmayan konulardandı. Ve bana (Calzas tarafından), hiçbir koşulda açılmaması gereken bu iki konuyla Samax’ın kafasını şişirmemem tembih edilmişti. Ne zaman bu konuları açacak olsam, bana çok şey anlatmış olan Calzas bile, ağzını açıp tek laf etmezdi.

Sonunda, bilgi yetersizliğinin verdiği açıklıkla, şu rahmetli Bayan Samax'ı sık sık düşünür olmuştum. Samax'ın nasıl olup da o kadar hoşlandığım Della ile evlenmediğini merak ediyordum. Yirmi üç yaşındaki Desirée Della'nın kızıydı; Della'nın Samax'la evlenmemiş olduğunu bildiğim halde yine de bundan şüphe duyuyor ve Samax'ın Desirée'nin babası olmasını diliyordum. Çok geçmeden yaşımdan beklenmeyecek bir şekilde kadın güzelliğinden anladığını ayımsamış, ama –oteldeki tüm erkeklerin bakmaktan kendini alamadığı– Desirée'ye en ufak bir arzu kırıntısıyla bile baktığını hiç görmemiştim.

Desirée Della'nın kızı olmasına karşın birbirleriyle çok az konuşuyorlardı. Üstelik, Desirée annesiyle ya da teyzesi Denise ile birlikte pek vakit geçirmiyordu. Bazen, Samax'ın almayı düşündüğü antikalar üzerinde yoğun araştırmalar yaptıkları zamanlarda Samax'ın hemen yanı başında oluyordu. Ama çoğunlukla yalnız kalmayı tercih ediyor, havuz kenarında bir şemsiyenin altında, bir ayak taburesinin üzerine iliştirdiği portatif yazı makinesi, gözlerini tümüyle örten gözlükleri ve üzerinde sonu gelmez koleksiyonundan seçtiği bikiniyle yazı yazarak öylece oturuyordu. Onun aynı bikiniyi ikinci kez giydiğini hiç görmemiştim, hoş giymiş olsaydı bile vücudu öyle kusursuzdu ki, ne giyse fark etmeyecekti. Buluş çağına resmen girmeden önce –on üçüncü yaşına 16 Aralık 1968'de basacaktım– Desirée hayallerimin nesnesi haline gelmişti bile. Onu günde birkaç kez, sanki çırlıçıplak görmüşçesine tüm ayrıntılarıyla nasıl görüldüğünden emin olduğum son sınıra dek soyuyordum. Kentte âşıkları olduğunu biliyordum, ama hiçbiri çıkıp otele gelmezdi. Bir yandan âşıklarına özenirken –yirmi yaşına bastığımda onun henüz otuz yaşında olacağını hesaplıyor ve o günlerde yine yakınımda bir yerlerde olacağını umuyordum– daha çok da saatlerce, hatta kimi zaman günlerce, büyük bir dikkatle, hiç zorlanmadan yazıp düzenli bir biçimde yanına yığıldığı o uçuk sarı sayfalarda ne olduğunu merak eder dururdum. Bana karşı her zaman nazikti, mesafesini korusa da kimi zaman sıcak bir yakınlık içerisinde olur –ya da bana öyle geliyordu– ve New York'tan buraya uçtuğumuz o gece yaptığı gibi, arkamda, ta ötelerde her kimi görüyorsa, dalgın gözleriyle ona bakıyormuş gibi bakardı.

Otelde geçirdiğim ilk yıl Samax'ın emri üzerine her gece Della ya da Denise yatmadan önce odama gelir, bana *Binbir Gece Masalları*'nı okurdu (Böylece, onu izleyen iki yıl içerisinde her gece birini okuyarak kalanını kendim tamamladığım 1001 masalın 365'ini bu şekilde okuyup bitirmiştım). Denise işini özensiz bir biçimde, yapması gerek-

tiği için yapar, hikâyelere ilişkin çok soru sorduğumda sorularımı, beni pes ettirecek kadar kısa cevaplarla geçirir, kitabı kapattığında ben daha arkamı döner dönmez hemen kapıya yönelir ve arkasına bile bakmadan dudaklarının arasından adet yerini bulsun diye gevelediği bir “iyi geceler” dileğiyle ışığı kapatıp giderdi. Della ise, muhteşem bir okuyucu olmanın yanı sıra yanımda istediğim kadar kalır ve o gece okuduğu hikâyeye ilgili sorular sorardı. Özellikle şanslı olduğum gecelerde ise onların yerine –bana ait olduğunu düşündüğüm Şehrazat rolünde– Desirée gelir, yatağımın kenarına hafifçe tüneyerek o derin ve kadife gibi sesiyle hikâye okurken ben uzun saçlarımdan yayılan parfüm kokusunu içime çeker, güzelim ellerinin hareketlerini izlerdim. Yatağın üzerinde oturuş biçimini değiştirdiğinde ya da herhangi bir hareketiyle oluşan en ince dalgalanmayı ve titreşimi bile hisseder, bunun vücudumda uyandırdığı o muhteşem hazzın tadını çıkarırdım. Kısacası, çok kısa bir süre için ve uygunsuz bir benzetme bile olsa, Desirée’nin yatağımı paylaşıyor olduğu yanılsamasıyla kendimden geçiyordum. Aynı zamanda bana kitap okuduğu o geceler hayatımın en unutulmaz geceleri arasında yerini alacak ve onları daima onun sesi, onun kokusu ve onun vücuduyla hatırlayacaktım.

Della ve Denise temel görevlerinin yanı sıra aynı zamanda Canopus Oteli’ndeki akşam yemeklerinin denetiminden de sorumluydular. Samax evde olduğu zamanlarda akşam yemeğini mutlaka benimle birlikte yemek ister, bunu da ya baş başa onun dairesinde ya da otelin diğer konuklarıyla birlikte daha şatafatlı bir biçimde, uzun meşe bir masanın ve yüksek arkalı iskemlelerin bulunduğu, onuncu kattaki büyük yemek odasında yapardık. Masanın tepesinden gökyüzünün ışığı süzülür, yerden tavana dek yükselen pencerelerden çöl manzarası görünürdü. Bu yemekler, resmi eğitimimin karmaşık yapısının önemli öğelerini oluşturuyordu. Otelin uzun süreli konuklarının yanı sıra Calzas ve Desirée de hemen her zaman oradaydı. Yemeğin sorumlusu olarak Della genellikle konuşkan bir biçimde sohbetlere katılırken, Denise pek ağzını açmazdı. Ancak Samax, akşam yemeklerinde sessiz kalınmasından hoşlanmadığı halde bu suskunluğa karşı koymaz ve katlanırdı. Tüm bunlara karşın Denise, yemeğin sorunsuz bir şekilde akıp gitmesini sağlamada Della’dan çok daha başarılıydı –mutfağın on kat yukarı taşındığı düşünülürse bu az buz bir iş değildi doğrusu.

Otele ilk geldiğim zamanlarda annemin kız kardeşi, yani teyzem Ivy, daima masanın alt ucunda oturan Samax’ın karşısındaki iskem-

lede otururdu. Masadaki konuşmaları dinler, pek azına katılır ve ben sanki hiç yokmuşum gibi davranırdı. Bakışlarını önündeki tabaktan bir nebze ayırdığında bile duygularını ele verdiği pek görülmemiştir. Sonra da ara sıra bana doğru, kanımı donduran bakışlar fırlatırdı. Eğer Denise'e soğuk denebilirse, Ivy kesinlikle Kuzey Kutup daire-siydi.

Benim orada, Samax'ın sağ yanı başında oturuyor olmam Ivy'ye karşı açık bir hakaret sayılırdı. Bunun nedeni onun yerini almış olmam değildi – Samax zaten onu hiçbir zaman yakınında tutmuyordu. Babasına, Nilus'a yakınlık duyduğu ve Samax'ın erkek kardeşinden nefret ettiğini bildiği için ilk andan başlayarak ona düşmanca davranmıştı. Samax onunla yakınlık kurmak istemiş ancak kızın beslediği düşmanlık geri dönülmez biçimde ölü babasının hatırasına duyduğu bağlılık duygusuyla iç içe geçmiş; Samax'ın gösterdiği nezaket bu duyguyu daha da güçlendirmişti. Öte yandan Bel, Samax'a daha yakınmış – en azından on sekizine bastığında, evden kaçarak beni doğurmasına kadar. Ve Samax'ın Bel'i seviyor olması Ivy'nin daha çok kıskanıp kin duymasına yol açmıştı. Bu durumda Ivy'nin bana karşı kötü duygular beslemesinde şaşılacak bir yan yoktu.

Doğrusu duygularımız karşılıklıydı. Her ne kadar zamanla oteldeki yaşantımı, hatta onu kolay kolay başka bir şeyle değiştirmeyecek kadar, ayrıca Samax'ı fedakâr ve üzerime titreyen bir amca olarak sevmeye başladıysam da, beni o felaket kış günü zorla alıp götürdüğü için Ivy'yi asla affetmedim. Kaderim benim açımdan daha iyiye doğru değişmiş olsa da, bu değişimin Ivy'nin aracılığı ile başlamış olmasını hazmedemiyordum. Ondan nefret etmek hiç zor değildi, çünkü nasıl olsa o da benden nefret ediyordu. New York'tayken (tam olarak uymasa da) Samax'ın emirleriyle hareket ediyordu; bu yüzden birkaç kez, Samax'a karşı duyduğum her türlü öfkeyi kısa yoldan ona yöneltmeyi tercih ettiğimi fark etmiştim. Ama bu yol belki biraz fazla kısa olmuştu, çünkü Samax ile kaçırılışım ile ilgili duygularım hakkında birçok kez tartıştığım bir gerçektir – bu hiçbir zaman konuşulması yasak bir konu olmamıştı zaten. Duygularım, beni (benim yüzümden hayatı mahvolacak olan) Alma ile birlikte karın tokluğuna sürdüreceğimiz bir hayattan kurtarmış olduğu için hissettiğim gönül borcuyla, birinin, niyeti ne kadar iyi ve saf olursa olsun, herhangi birinin kaderim üzerinde tanrıcılık oynamasına karşı duyduğum öfke arasında gidip geliyordu. Amcama, otelden ve önüme tıpkı görkemli ve aşırı derecede gösterişli bir yemek gibi serdiği yaşantıdan kaçmayı plan-

ladığımı, ama sonunda vazgeçip döndüğümü de itiraf etmiştim. Sonuçta, ne de olsa kaçıp sığınabileceğim ne bir kimsem ne de bir yerim vardı. Bütün o yıllar boyunca Luna ve Milo ile birlikte özgürce yol almanın, kimseye hesap vermeden, beş parasız ve amaçsızca ser-serilik etmenin tadını almış ancak sonunda, bunun maceralı bir hayatın değil çıkmaz bir sonun başlangıcı olduğunu anlamıştım. Hayır, böyle bir saptamayı bu sözlerle dile getirecek erişkinliğe henüz ermemiş olsam da, o halimle bile hayatımı, Samax'ın söze dökülmemiş varsayımına göre yaşamayı yeğlemiştim: Eğer kendi hayatını kendin belirlemeye çalışmazsan, o seni belirler – ve bu da çoğunlukla senin yararına olmaz. Ayrıca oteldeki hayat, gerçeklik denilen o gürültü ve patırtıdan yalıtılmış bir hayat olsa bile, bu harika bir yalıtılmışlıktı. En kötü günlerini bile Milo'nun özgürlük dediği şeyle değişmezdim. Doğru, belki de Milo'nun özgürce yol almak dediği şeye karşılık gelen başka yollar da vardı kuşkusuz, ama o vakitler, henüz on üç yaşındayken, hayatı yalnızca aklar ve kararlar biçiminde görmeye yatkın bir çocuk olarak bu yolların ne olduğunu henüz bilemezdim.

Ivy'nin bana beslediği düşmanca duyguları, adı Auro olan oğlunun varlığıyla iyice karmaşık bir hal alıyor, şimdi artık aralarında kan bağı bulunan bir başka akrabası da ben olduğum için, Samax'ın kendisini ve oğlunu benim yüzümden akrabalıktan reddedeceği korkusuyla daha beter çılgına dönüyordu. Bu korkusu kısa sürede saplantıya dönüştü. Aksi gibi, ben gelmeden bir yıl önce Auro'yu otelden uzaklaştırmışlardı. On yaşındaki Auro Chicago'da, konuşma özürülü çocukların okutulduğu bir okula yollanmıştı. Ekolali hastasıydı – yani başkalarının söylediklerini tekrar etme hastalığına yakalanmıştı. Tıpkı bir papağan gibi çevresinde konuşulan her sözü sürekli tekrarlayarak bulunduğu yerin altını üstüne getirebilecek biri, kelimenin tam anlamıyla ayaklı bir yankıydı. Bulundukları yerdeki özel okullar onunla başa çıkamamış, Ivy'nin otele getirttiği özel öğretmenler ise, aldıkları cömert ücretlere karşın görevi bırakıp gitmişlerdi. Tümü de çocuğun eğitilemez olduğunu söylemişti. Sonunda Samax bir uzman yardımı alınması gerektiğinde direktmiş, yapılan araştırmalar sonucunda Chicago'daki okul bulunmuştu; Ivy bu durumdan hoşlanmasa da başka bir seçeneği olmadığından razı gelmek zorunda kalmıştı.

Ivy'nin kocası Nestor otelde yaşamaktan nefret ettiği için Auro'ya eşlik ederek onunla gitmiş, okuldan birkaç sokak ötede bir apartman dairesi kiralamıştı. Nestor, o büyük mavi otomobili kullanan, kahverengi şapkası ve paltosu olan, hani Ivy beni planetaryumdan kaçırıp

ortadan kaybolmama neden olduğu gün –gözleri dolan– adamdı. O gün, onu ilk ve son kez görmüştüm. Gerçekte neye benzediğini, bu karşılaşmadan on yıl sonra, yüzünü bir fotoğrafta gördüğümde anlamıştım ancak. O gün arabadayken yüzünü görememiştim, bildiğim kadarıyla tüm fotoğrafları Ivy’nin, adımımı bile atmamış olduğum kendi dairesindeydi. Sürekli gergin, zayıf bünyeli ve endişeli biri olan Nestor, hep hastalıklarla savaşıyordu. Ama aynı zamanda hem içki içiyordu hem de ağır bir sigara tiryakisiydi. Ivy’den yirmi yaş büyüktü; tanıştıklarında Ana Cadde’de bir yerlerde piyano çalan, ana kuzusu bir adamdı. Sağlığı kötüye gitmeye başlar başlamaz, Paradise Yolu üzerindeki yeşil bir kulübede bekârlık hayatına son vermekte gecikmemiştir. Ivy ile aynı çatı altında ve aynı yatakta birkaç yıl geçirmenin bedeli epeyce ağır olmuştur. Evlendiklerinde ve Auro’yu doğurduğunda ancak yirmisinde olan Ivy, Nestor üzerinde bütün denetimi ele geçirmekle kalmamış, yıllar geçtikçe adamcağızda dayanma gücü de bırakmamıştır.

Sonuç olarak Las Vegas’a gittiğinde geriye ne kaldıysa o da orada tükenip gitmişti. Hassas akciğerleriyle tam çöl ikliminde yaşaması gereken Nestor, Chicago’da iki kez zatürree ve zatülcenp geçirmiş, ardından yüz ve el kaslarının denetimini yitirmesine yol açan romatizmal kore hastalığına yakalanmıştı. Durumu hızla kötüye gittiğinden doktorlar derhal Zurich’teki bir kliniğe yatıp ciddi bir tedavi görmesini istemişler ve en ufak bir ihmalde ölebileceğini söylemişlerdi. Daha sonradan İsviçre’de Auro’nun durumuna uygun çok daha iyi okulların bulunduğu öğrenilmiş ve böylece, ben Canopus Otel’ine gittikten iki ay sonra Ivy kocası ve oğluyla birlikte, bundan sonra sürekli olarak oturacakları İsviçre’ye taşınmıştı. Bununla birlikte, geçirdiğim o iki ay ne yazık ki bir gerçeği şaşmaz biçimde ortaya çıkarmıştı: Ivy’nin, her ne biçimde ve her ne nedenle olursa olsun hayatımı bir cehenneme çevirmeye çalışacağı gerçeğini. Tam bir dalavere ustasıydı. İster dokundurma yoluyla ister olayları çarpıtarak, ister kurnazlıkla ya da doğrudan baltalayarak, –annem Bel için aynı şeyi yapamayacağından– beni Samax’ın gözünden düşürmek için kuyumu kazar, aileden, geldiğim gibi hızla çekip gitmem için umutla, gecesini gündüzüne katarak durmaksızın planlar kurar, çabalardı. Üstelik bütün bunları tam da dozunda yapardı. Benimle ilişkisi dışında, o iki ay süresince gözlemlediğim kadarıyla, Ivy otel çevresinde pek de sevilen biri değildi. Tüm otel çalışanlarına –kapıcıdan bahçivana dek– uluorta savurmaktan çekinmediği en gözde küfrü olan “bok kafa” sözünü,

çevresindekilerin sevgisini kazanmak pek de mümkün olmuyordu doğrusu. Dolores ve kızlarıyla ilişkisinin çok daha karmaşık olduğunu daha sonraları keşfedecektim. Ama neyse ki sonraki üç yıl boyunca ondan kurtulmuştum, daha sonraları akşam yemeklerinde Samax'ın karşısında kız kardeşlerden biri oturmuştu hep.

Ivy'nin bana beslediği nefretin aslında annem için, yani kendi üvey kız kardeşi Bel için hissettiklerini bana yöneltmiş olmasından kaynaklandığını daha sonraki yıllarda öğrenecektim. Önceleri Samax'ın beni hiç bulmamış olmasını istediğini sanıyordum; sonradan anladım ki asıl dileği hiç doğmamış olmamıştı.

Samax'la, lafı onun açması üzerine, anneme ilişkin yaptığımız en uzun tartışma oldukça resmi bir havada geçmişti. Otele gelişimin ilk aylarında beni yukarıdaki çalışma odasına götürmüş, duvardaki gömme dolaptan deri kaplı bir kutu çıkarmış ve minik bir anahtarla açmıştı. "Seni nasıl oldu da Brooklyn'de bulabildiğimi sormuştun," diye söze başladı, "ben de bunu nasıl yaptığımı sana göstereceğime söz vermiştim. Yanıt burada, Bel'in -ölürken yanında bulunan- bazı kişisel eşyalarını sakladığım bu kutunun içinde." Duraksayıp, mutsuz olup olmayacağımdan emin olmak istermiş gibi yüzümü inceledi. "Bu şeyleri pek çok kez karıştırıp incelediysem de," diye sürdürdü konuşmasını, "geçen ekim ayında bir sabah ansızın daha önce hiç görmediğim bir şey gözüme takıldı - daha doğrusu tam olarak göremediğim bir şey. Sonuç olarak anladım ki bu şey, senin o vakte kadar haberdar olmadığım varlığının bir kanıtıydı."

Kutunun içine yan gözle bakarak içindeki nesnelerden hangisinin o çok önemli ipucu olduğunu anlamaya çalışıyordum. Kırmızı bir kasket vardı. Sapı pirinçten kahverengi bir el çantası. Üzerine B harfi işlenmiş, hâlâ tellerinin arasında duran tek bir sarı saç teliyle altın bir saç fırçası. Fildişi saplı bir el aynası. İnce, kırmızı bir dolmakalem. Bir takım araba anahtarı. Ucunda gümüş bir madalyon bulunan bir zincir. Mavi bir banka cüzdanı. Ve arkaları yazılmamış -ama damgalanmış ve 2 sentlik pullardan yapıştırılmış- üzerinde bir kent silüetinin yer aldığı, RENO-DÜNYANIN EN BÜYÜK MİNİK KENTİ yazılı birkaç kartpostal.

Saç fırçasını yukarı, ışığa doğru tuttum, sarı saç teli hafifçe kızıla çalıyordu; el aynasında yüzüme baktım; bir Buick'a ait olduğunu fark ettiğim araba anahtarlarını karıştırdım; üzerinde minik bir kuş kabartması bulunan madalyonu inceledim ve sonra da dolmakalemin kapağını açtım.

Ama Samax kutudan bir banka cüzdanı alıp açarak masanın üzerine koydu.

“İpucu bunun içindeydi,” dedi, açık mavi sayfaları yavaşça çevirerek.

Rakamları yazı makinesinin siyah mürekkebiyle, tarihleri ise kırmızıyla işlenen banka cüzdanında cüzdan sahibi *Bel Samax, Canopus Otel, Las Vegas* olarak belirtilmişti. 1953 ve 1954 yılları boyunca yalnızca altı kez para yatırılmış ve bir kez çekilmiş, ama 1955’in son iki ayıyla 1956’nın ilk ayında –on beş, yirmi beş, birkaç kez elli dolar olmak üzere– küçük miktarlarda düzinelerce kez para çekilmişti. Bu işlemler 1956’nın Şubat ayında aniden sona eriyordu, bu arada hesabı 2.982 dolardan 366.40 dolara inmişti.

“Bu hesabı ona on altıncı yaş gününde ben açmıştım,” dedi Samax. “Her üç ayda bir beş yüz dolar yatırdım. Gördüğün gibi, bu hesabı ilk kez hayatının son günlerinde kullanmaya başlamış. Ama sana asıl göstermek istediğim şey burada en sonda.”

Sayfaları hızla çevirerek, veznedarın giriş yapmadığı, son iki sayfaya geçti. Orada, kurşunkalemle kargacık burgacık bir şeylerin çiziktirildiği bölümdeki rakamlar, içinden çıkılmaz bir haldeydi. Darma-dağınık bir halde –çıkarma, toplama, çarpma ve bölme işlemleriyle dolu, kimi silinmiş, kimi karalanmış– bir sürü rakam not alınmıştı.

“Belli ki Bel bu sayfaları hesap yapmak için kullanmış,” diye sürdürdü konuşmasını Samax. “Bu sayfaları yıllar önce görmüş, ama hiç dikkatle bakmamıştım. Eğer şu sağ alt köşedeki rakamlara,” dedi, işaret parmağıyla sayfayı göstererek, “tüm bu rakamların arasına gizlenmiş olanlarına yakından bakıp dikkatle incelersen göreceksin – hesap işlemleri olmadıkları çok açık.” Cüzdana doğru iyice eğilip bakınca şu rakamları gördüm: 33-879, altında da 6344511.

“Biraz kafa yorunca,” dedi Samax, “birdenbire ikinci sıradakilerin bir telefon numarası olduğunu anlayıverdim. Numarayı aradığımda karşıma Reno’daki bir evlat edinme bürosu çıktı. İlk sıradaki rakamların ise oradaki bir dosya numarası olduğunu o zaman anladım. O an, aman tanrım, dedim, Bel bir çocuk doğurup evlatlık vermiş, diye düşündüm. Yoksa o rakamların orada işi neydi? Büro önce dosya hakkında bana bilgi vermeyi reddetti. Yani normal yoldan. Ancak bu ülkede tanıdığım birkaç isim sayesinde sonunda dosyayı görmeyi başardım. Bu doğruluğu ya da yanlışlığı tartışılabilir bir konu kuşkusuz. Ancak bu dosya beni senin de gittiğin Vilayet Binası’na götürdü, doğum belgeni orada gördüm.” Elini omzuma koydu. “Ve işte artık

buradasın Enzo. Ve sanırım, bütün bunları gördüğümde bana olduğu gibi kafanda birçok soruyla üstelik. Ancak sana anlattıklarımın daha fazlasını ben de bilmiyorum. Bel'in seni evlatlık vermesiyle ilgili olan bölüm benim için de karanlık. Şimdi yalnızca bunun ne zaman ve nerede olduğunu, kimler tarafından büyütüldüğünü biliyorum, ama hepsi bu kadar."

Bütün bunları gözlerim fal taşı gibi açılmış, ağzından çıkan her kelimeye dikkatle kulak vererek ve soluğumu tutarak dinledim. Sonunda soluğumu bırakarak, "Demek ki evlat edinme kayıtlarında gerçek babamın kim olduğu yazmıyormuş, öyle mi?" dedim.

Başını salladı, soruma şaşırmamış gibi görünüyordu. "O kısımda bilinmiyor yazıyor, aynen doğum belgende olduğu gibi."

Öteki rakamların arasında örtülü ve gizli bir biçimde yazılmış olan o rakamlara, sanki daha başka anlamlar bulacakmış gibi, bir kez daha dikkatle göz gezdirdim.

Samax düşüncelerimi okumuş gibi, "Bel'in o rakamları oraya ipucu olsun niyetiyle bilerek mi yazıp yazmadığını asla öğrenemeyeceğiz," dedi. "Bana öyle değilmiş gibi geliyor – çünkü şifreyi çözmek tam on yılımı aldı. Ama bence, kesinlikle, bilinçaltında onları oraya koyduğunun farkındaydı..."

"Yani beni bulmanı istemişti, öyle mi?"

Hafifçe gülümsedi. "Sanırım şimdi artık, seni bulduğuma sevinirdi desek daha doğru olur." Kutuyu, banka cüzdanıyla birlikte öteki eşyaları tekrar içine yerleştirdikten sonra kapatıp kilitledi; yalnızca kırmızı dolmakalemi ve madalyonu dışarıda bıraktı. "İstediğin zaman diğer eşyaları da alabilirsin. Ama şimdilik madalyonu ve kalemi almanı istiyorum. Madalyonun üzerindeki o kuş Zuniler'ce kutsal kabul edilen bir çöl bülbülüdür. Madalyonu Zuni köyünde bir zanaatkâr yapmış, Bel'in çok hoşuna gitmişti; boynundan hiç çıkarmazdı. Kalemi ise ona yıllar önce ben armağan etmişim."

Odama döndüğümde parmağımı üzerinde gezdirerek, uzun süre bülbülü inceledim; madalyonun düz olan tarafının annemin göğsüne değmiş olduğunu düşünüyordum. Kalemi masamdaki mürekkep hokkasından doldurdum, ucunu uzunca bir süre kâğıdın yüzeyine göre tartıp ayarladıktan sonra, *Enzo Samax* diye imzaladım. Sonra da hemen altına, annemin nasıl bir imza atacağını düşlemeye çalışarak, *Bel Samax* diye imzaladım. Gerçekte nasıl bir el yazısı olduğunu görebilmem için aradan daha birkaç yıl geçmesi gerektiğini henüz bilmiyordum.

Samax'ın hiç değiştirmediği alışkanlıkları vardı. Saat tam beře kalker, havuzda birkaç kulaç atar, Qigong çalışır (yaşam enerjisini yöneten on sekiz eski "leylek" hareketi), yirmi dakika saunada kalır ve her zamanki kahvaltısını ederdi: Bir dilim misket limonuyla koyu Paraguay çayı, yarım litre kadar karışık meyve suyu, yoğurt katılmış taze incir, yabani kadife çiçeği reçelli kızarmış ekmek. (Desirée'nin Samax'ın kızı olduğuna ilişkin şüphelerim, tıpkı benim her gün akşam yemeğini onunla yemem gibi, Desirée ile, genellikle bahçede, birlikte kahvaltı ettiklerini ilk kez fark ettiğimde başladı.) Samax'ın meyvelere düşkünlüğü ačasından yadırganmayacak, ama çölde yaşamayı seçmiş biri için, antika merakının yanı sıra tuhaf sayılabilecek bir başka büyük tutkusu da meyve yetiştiriciliğiydi. Sofiel adında, tüm gün çalışan, koyu tenli, ufak tefek, yarı Tunuslu, yarı Koreli – ağaçların ve bodur bitkilerin bakımıyla uğraşan– bir bahçevanı vardı. Geniř kenarlı hasır şapkası, beyaz renkli, bol iř gömleği, güderi bahçe eldivenleri ve en koyusundan camları olan gözlüklerini takan Samax da sık sık Sofiel'e katılır, kusursuz bir biçimde bakılan meyve bahçesinde toprağı kazarak, çapalayarak, sulayarak çalışırdı.

Bahçe de en az otelin kendisi kadar şaşırtıcıydı: *Quincunx** denilen beşli yapıda bir düzeni vardı. Her köşesinde ve ortasında birer tane ağacın dikili bulunduğu, eşkenar dörtgen biçiminde, bir dizi tarhdan oluşuyordu. Yani şöyle: ◊ Samax'ın anlattığına göre, çok eskiden Dicle ve Fırat kıyılarındaki bahçeler, Hindistan'da tüm nehir vadilerini çevreleyen olağanüstü güzellikteki tarım alanları da aynı beşli düzenle yapılmışlardı. Babil'in asma bahçeleri, Leartes'in, oğlu Odysseus için İthaka'da ektirdiği incir bahçeleri, hatta cennet bile böyleydi. Canopus Oteli'nin kırk dokuz tanesi dişi, tam ortasına da, döllemeyi sağlamak için tek bir erkek hurma ağacının dikili olduğu beşli düzende büyük bir bahçesi, onun içinde de ayrıca, başka bir beşli bahçe daha vardı. Samax'ın anlattığına göre, mimari sanatını da etkileyen bu beşli düzen, eski Roma'dan kalma yapılarda, Gotik tarzdaki yapılarda, hatta eski Mısır'dan kalma yapılarda da açıkça görölmektedir. Samax bir keresinde bana, kütüphanesinin dört rafını birden dolduran, kırmızı maroken ciltli, kalın, klasik Roma edebiyatı ciltlerinden birini okumuştu.

"Bu Quintilianus, M.S. Birinci yüzyıldan," dedi ve önce Latincesi-

(*) Beş adet nesnenin her birinin, bir dörtgenin köşelerine ve ortasına yerleştirilmesiyle oluşan düzenin Latincedeki adı – ç.n.

ni okuduktan sonra çevirisine geçti: “Nereden bakarsan bak fark etmez, onun ki çizgileri hep dümdüz uzanır, şu pek meşhur *quincunx*’dan daha güzeli var mıdır?”

Samax, meyve bahçesinin alt tarafındaki serada genellikle tek başına çalışırdı. Söz konusu sera o yıllar için adeta bir sanat eseri sayılırdı. Samax seranın günlük bakımıyla tamamen kendisi uğraşır, meyve yetiştirme bilimini filozofça bir yaklaşımla ele alırdı. Bir meyvenin yaşam sürecinin, biraz daha hızlandırılmış biçimiyle insan ömrünün simgesel anlatımı olduğunu söylerdi: Tohumdan çiçeğe, çiçekten meyveye dönüşür, sonra meyve olgunlaşır, kurur ve toprağa düşer, orada tıpkı kendi etimiz gibi çürür, ardında çekirdeği kalır; bunların yüz tanesinden ancak biri can bulur ve kalanı tıpkı kemiklerimiz gibi kurur toza karışır.

Samax hem serada hem de dışarda çok çeşitli meyve ağacı yetiştiriyordu: Hurma, nar, trabzonhurması, maltaeriği, incir, firavuninciri, alıç, çarkıfelek ve kan portakalı. Malezya’nın aynı bölgesinde yetişen *rambutan* ve *durian** meyveleri gibi, hepsinin de bir uçtan bir uca, ayrı bölgelerden gelen farklı türleri, seranın tropik köşesinde yan yana büyüyordu. *Rambutan*’ın sarkaç gibi sallanan meyvesinin kırmızı ya da sarı renkte dikenli bir kabuğu, insanı sarhoş eden bir kokusu vardı, ortasındaki etli kısım oldukça suluydu. Yapışkan kabuklu bir gövdesi olan *Durian*’ı ise lağım kokulu pis tadı ve sert dikenli kabuğunun içindeki peltemsi meyvesinden tanıyordum. Samax seranın camgöbeği aydınlığında, yer yer yosun tutmuş uzun tezgâhın üzerinde aşılama yaparak, fide dikerek, bazı cinsleri geliştirmeye ya da ender bulunan melez türler üretmeye çabalayarak, tek başına uzun saatler geçirirdi. (Çok daha eskiden acaba beni de, aşıladığı bitkiler gibi otelde sera koşullarında beslenip büyütülen ve yoksa –Calzas ve Desirée gibi?– sağladığı koşullarla ilerde, şimdiden nasıl bir şey olacağı bilinmese de, kaliteli meyveler vermesi beklenen bir bitki olarak mı görüyor diye merak ederdim). Desirée’nin dediğine göre melezleme konusunda kimi başarısızlıklara uğramışsa da, resmen kendi adını verdiği bir melez bitki üretmeyi de başarmıştı. Ayva ve firavuninciri inciri fidelerini aşılayıp, açık yeşil renkte, oval biçimli, etli kısmı ekşi ve içinde üçgen biçimli tohumları olan bir meyve yetiştirmişti. Meyve, resmi kayıtlara *Cydonia Samacis* olarak geçmişti. Şimdi bu ağaçlardan bahçede üç tane bulunuyordu ve doğum gü-

(*) Güneydoğu Asya’da yetişen tropik meyveler – ç.n.

nümde aşçı bana –büyük bir onurdu bu– ağaçların meyvesinden pasta yapmıştı.

“Bu aralar üzerinde çalıştığı,” diye anlatmaya başlamıştı Desirée, bir sabah çöl armudu ağacının yanındaki masada Samax’ı beklerken, “*sapodilla* ve *karambol** karışımı bir şey. Daha önce kimse denememiş, dediğine göre bu onun başyapıtı olacaktı. Şimdiden adını bile koymuş: *Samax Astrofructus* diyecekmiş.” Öne doğru eğilip kahvesine şeker koyarken, “Sanırım insanın şöyle hazla dişlerini gömebileceği etli, leziz bir şey olacak.”

Samax kahvaltıda çok konuşkan olurdu. Uzun aralıklarla da olsa pek çok sabah, daha doğrusu saat altıda yataktan kalkıp bahçede ona katılabildiğim, güneşin çölün ufkunda yükselmeye başladığı leylak rengi serin sabahlarda yaşam öyküsünün büyük bir bölümünü dinlemiştim. Desirée meyvesini ve koyu kahvesini bitirir bitirmez pırıl pırıl ama uzak bakışlarla hemen daktilosuna, yazılarına geri dönerdi; eğer, kimi zaman şüphelendiğim gibi, Samax’ın sözleriyle sarı sayfalara daktilo ettikleri arasında bir bağlantı var idiyse bile, bunu anlamıyordum. Havlu kumaştan bornozu ve sandaletleriyle, ara sıra parmak uçlarıyla bıyıklarını okşayarak, yaşadıklarını belli bir sıra izlemeksizin anlatırdı. Görünen o ki, tüm bu anlattıkları, benim de bildiğim kadarıyla, bugüne dek, aynı zamanda benim hayatımı da belirlemek açısından büyük rol oynayan tüm yaşam öyküsünün temelini oluşturunuyordu.

Anlatmaya, Las Vegas’ta yaşarken, sağdan soldan sürekli duyduğu başarılı kumarbaz yoktur sözlerine karşın, amcam Junius’un sistemli olarak kumarhanelerde nasıl zenginleştiğinin hikâyesiyle başlayabilirim. Gençliğinde ilk sermayesini gayet geleneksel bir kaynaktan –emlak piyasasından– elde etmiş ama bunun için oldukça alışılmadık yollara başvurmuş. Babalarının ölümünden sonra, kardeşi Nilus –yani benim büyükbabam– ile miras konusunda kavga etmişler. Babaları San Fransisco’da kazancı yerinde bir kadın şapkası yapımcısı, amatör bir astrolog (Batlamyus’un *Tetrabiblos* adlı eserine çok önem verirmiş, Samax’ın klasiklere olan ilgisini tetikleyen de bu olmuş) ve aynı zamanda da tuhaf bir hikâye anlatıcısıymış. Neredeyse tüm mirası silip süpüren sonu gelmez bir hukuk savaşının ardından Nilus babasının şapka işine sahip olmaya hak kazanmış –sonra da derhal satıp paraya çevirmiş– Samax ise hiçbir şey alamamış. İki kardeş bir

(*) Orta Amerika ve Güneydoğu Asya’da yetişen tropik meyveler – ç.n.

daha birbirlerinin yüzüne bile bakmamışlar, ama Nilus otuz dört yaşında ansızın ölünce, Samax iki kızının sorumluluğunu üzerine alarak, annem Bel'i ve teyzem Ivy'yi, kendisinden beklenmedik bir özveriyle büyütmüş, ama ne var ki olaylar sonradan hiç de beklemediği bir biçimde gelişmiş.

Samax, yaşamı boyunca iş ya da bilim dünyasının zorlukları gibi ele aldığı, yeraltı dünyasının kanun kaçaklarıyla kolayca başa çıkmayı başarmışsa da, asıl büyük servetini, hayır, Balzacvari bir tarzda büyük bir suç işleyerek değil, ama bir tabak dolusu bayat istiridyeyle yapmış. Erkek kardeşinin ölümünden önce, 1920'lerin sonlarında, yirmi sekiz yaşında ve beş parasızken, New York'un dış mahallelerindeki bir konut arazisi için zar zor ödünç para bulmuş – bu o yıllar için oldukça yeni bir fikirmiş. Bir temmuz günü öğleden sonra, bir emlakçı ve iki yatırımcıyla birlikte, inşaat yapmak amacıyla almayı umduğu araziye görmek üzere kent dışına çıkmışlar. Öğle yemeği için Bronx'da, yol kenarında bir lokantada durmuşlar, öteki adamlar rosto ve patates püresinden oluşan hazır mönüden sipariş verirken Samax, yediği türlü deniz kabuklularının üstüne iki düzine de istiridyeyi mideye indirivermiş. Yarım saat sonra, yolu yarıladıklarında, şiddetli bir bağırsak sancısıyla kıvranmaya başlamış.

"Sanki biri bağırsaklarımın içini, duvardan boya söker gibi malayla kazıyordu," diye anlatıyordu şeftalisini soyarken. "Otuz saniye boyunca öleceğimi sandım. Emlakçı arabayı bankete çekip durdu. Arabası bir kamyon kadar ağır, büyük bir Cord'du ve öteki iki yatırımcı da arka koltukta oturmuş puro içiyorlardı. Sendeleyerek kendimi dışarı attım, bir yandan kemerimi çözüyor, bir yandan yüksek otlara doğru koşuyordum. Çalılıkların arasına dalar dalmaz pantolonumu kıl payı, içine doldurmadan önce indirmeyi başardım. Orada, benzim yemyeşil olmuş, ayaklarım pisliğin içinde öne arkaya zorlanıp durdum. İşimi bitirip, bağırsaklarımı tamamen boşalttığımda bile hâlâ başım dönüyordu. Bir dala tutunup ayağa kalktım, pantolonum hâlâ bileklerimde, derin nefes alarak öylece durdum. Çevrem sık ağaçlarla kaplıydı. Burnuma çiçek tozlarının kaçtığını hatırlıyorum. Ve ağaçların tepesindeki kargaların gürültülü bağırtısını. Sonra birden ağaçların ardında açık bir alanın varlığını hissettim. Önümdeki dalı yukarı kaldırdım, güneş ışığı güçlü bir esintiyle birlikte yüzümü yaladı.

"Orada, tam önümde gördüğüm manzara şuydu: Ağaçların gölgelediği, dümdüz bir yeşil vadi, ta uzaktaki alçak tepelerin eteklerine kadar uzanıyordu. Bu, hayatımda gördüğüm en güzel şeydi. Tam aradığım

gibi – inşaat yapmak için mükemmel bir yerdi. Pantolonumu çekip tekrar otomobile koştum ve yatırımcılarıma araziye gösterdim. Ama onlar bana karşı çıktılar. Kuş konmaz, kervan geçmez, bomboş bir arazi dediler. Eh, doğrusu bu tür yerleri hep çekici bulmuştumdur. Artık benim umurumda olmasa da yine de öteki araziye gidip gördük, inşaatı oraya yapmakta kararlıydılar. Böylece ben o araziye tümüyle onlara bıraktım. Ondan sonra, birkaç ayımı alsa da uğraşıp yeni yatırımcılar buldum ve öteki vadiye, üzerindeki hiçbir ağacı kesmeden, tam kırk konut inşa ettim. Hatta fazladan iki yüz ağaç da biz diktik. İlk milyon dolarımı orada kazandım – aslında vergiler hariç 860.000 dolar.” Kıkırdadı. “Benim payımı da aralarında paylaşmaktan memnunluk duyan öteki yatırımcılar da inşaatlarını yaptılar, ama sonradan arazinin eski bir bataklığın kenarında kaldığını fark ettiler. Zavallılar sırtlarındaki cekete kadar her şeylerini kaybettiler. O bayat istiridyeleri yemeseydim korkarım ben de sırtımdaki son ceketimden olacaktım.”

Samax’ın inanılmaz şansı böyle başlamıştı. Sonraki yirmi bir yıl boyunca uyguladığı formüle uygun olarak kazancının yarısını emlak işlerine yatırmış, kalan yarısıyla da önce Havana’da, Miami’de ve Monte Carlo’da, ardından da Las Vegas’ta kumarbaz olarak sürdürdüğü yaşamını karşılamıştı. Yedi sülalesini sonsuza dek refah içinde yaşatacak kadar çok parayı bir kenara yığdıktan sonra, ellinci yaş gününde bir daha kumar oynamamaya yemin etmiş, herhangi biriyle bir kez olsun bahse bile girmemişti.

“Profesyonel kumarbazken, şanssızlığını nasıl yendin peki?” diye sordum bir gün.

“Hafızamla,” diye basitçe yanıtladı. “Ne hile, ne dümen, ne de dalavere. Bunun için beni suçlayabilecek herhangi bir kumarhanenin alnını karışlarım. Şurası da bir gerçek ki, hafızası güçlü pek çok kumarbaz vardır. Mesele ezberlediğin bir şeyi ne kadar hızlı kavrayıp özümseyebildiğin, o kavradığın şeyin sonuçlarını ne kadar kestirebildiğin ve bunu –üstelik çok kısa bir sürede ve baskı altındayken– nasıl uyguladığın. Bunların hepsi bir araya gelince hatırı sayılır bir şey oluyor tabii. Üstelik bu, işin henüz başı.”

“Bütün bunları nereden biliyorsun?”

O an, o çatı altında yaşadığım onca yıl boyunca ilk ve son kez kaçamak bir bakış attığına tanık oldum. “Bu başka bir hikâye.”

“Bay Labusi’den mi?” diye sordum.

“Hayır,” diye başını salladı. “Gerçi onunla tanışma nedenim buydu.” Tekrar dosdoğru gözlerine baktı. “Bunu sana bir gün anlatacağım.”

Doméniko Labusi otelin en önemli ve sürekli müşterilerindendi. İlginç karşıtılıklarla dolu biriydi: Şaşırtıcı bir anımsama gücü olan, tam bir bellek ustasıydı, ama yine de sürekli olarak insanların adlarını unuttur, randevularını kaçırdı. Gençliğinde uluslararası yarışmalarda ödülleri kazanmış bir satranç ustası ve kafein müptelası, yılmaz bir Pisagor'cuydu. Aynı zamanda benim öğretmenimdi. Bu konudaki biricik aykırılığı Sokratçı mizacıydı: Olağanüstü bilgili biri olduğu halde bana sürekli, öğrendikçe aslında hiçbir şey bilmediğimin farkına daha çok varacağımı söylemekten geri durmazdı. Doğru anlaşıldıkları taktirde, Sokrat'ın *Savunma*'sının ve *Kriton*'un, bilgeliğin en üst mertebesi olduklarını iddia ederdi – ki bu eserler, Pisagor'a bu kadar âşık biri için, alışılmamış derecede sert metinlerdi aslında.

Huysuz, aksi ve inanılmaz derecede soğuk biri olmasına karşın, Labusi'den ilk gördüğüm anda hoşlanmışım. Yapılan herhangi bir yanlışlık karşısında alicenaplık gösterir; üstelik bunu parasıyla, şefkat göstererek ya da vaktini bağışlayarak değil, az bulunan şeylerin en değerlisiyle, bilgisiyle yapardı. Bilgi konusunda, hayatımda karşılaştığım en varlıklı insanlardan biriydi.

Samax beni Labusi ile tanıştırmak amacıyla otelin üçüncü katındaki kütüphaneye götürdüğünde, onu çember biçiminde sıraladığı açık kitapların üzerine eğilmiş, bir dizin kartına not alırken bulduk. Tıknazca, esmer, kısa kırpılmış kır saçları olan bir adamdı; o sıralar, otele geldiğim birinci ayında, ellili yaşlarının ortalarında idi. Gözlerini kırıştırdığını görmek için kahverengi gözlerini uzunca bir süre izlemeniz gerekirdi. Gözlerinin iki yanında, birbirinin aynı, iki tane ben vardı. Bazen, bir seferinde bana da anlattığına göre satrançtaki hasımlarına olduğu gibi, bakanın sinirine dokunabilen bu benler, gözbebekleriyle tam tamına aynı hizada bulunduklarından, sanki karşısındakine iki değil de dört gözbebeğiyle bakıyormuş gibi geliyordu.

Bana hızla göz attığında ben de böyle hissettim, elimi sıkı, derin ve mesafeli bir sesle "Sinop'lu Diyojen demiş ki, 'Eğer, dedikleri gibi, ben filozof olmaya çalışan bir cahilsem, o zaman belki de filozof dedikleri gerçekte budur.' Bunu anlayabiliyor musun acaba Enzo efendi?"

Gözlerimi ovuşturarak dediğini düşündüm. Sonra başımı salladım.

"Güzel," dedi Labusi, daha çok bana değil de Samax'a konuşarak.

Böylece bu konuşmayla, bana öğreteceği en önemli dersin temel taşı yerine yerleştirmiş oldu.

"Şimdi," diye sürdürdü sözlerini, "Diyojen'in kim olduğunu biliyor musun?"

Başımı iki yana salladım.

“Atina’da bir fiçinin içinde yaşadı. Halk ona Köpek adını vermişti. Bir demirci ustasının oğluydu. Elinde feneriyle yollara düşüp, namuslu bir insan aramasıyla bilinir, ama o, böyle bir insanı asla bulamadığını söylemiştir. Bir köle olarak öldü. Onun hakkında daha çok şey bilmek ister misin?”

“Evet, isterim.” Labusi’nin iki ön dişinin arasında, üçgen biçiminde bir çentik olduğunu fark ettim. Bu onun –s, z ya da ş ile başlayan bazı sözcükleri, belli belirsiz bir ıslık sesiyle yuvarlamasına neden oluyordu.

“Diyojen der ki,” diye sürdürdü konuşmasını, “bir oğlan çocuğuna önce şiir sanatı, tarih ve felsefe öğretilmeli. Ondan sonra geometri ve müzik gelmeli. Amcan tüm bunlar ve daha fazlası için hazır olduğunu söyledi.”

“Hazırım.” Ellerimi ceplerime sokarak, ağırlığımı bir ayağımdan diğerine aktardım. “Affedersiniz bay Labusi, ama bir sorum var.”

“Ya?”

“Niye ona Köpek diyorlardı?”

Labusi gülümsedi.

“Sahi, niye?” dedi Samax.

“Çünkü o bir sokak köpeği sürüsüyle birlikte yaşıyordu,” diye yanıtladı Labusi. “Yunanca’da sokak köpeğine *kynik* denir. Diyojen aynı zamanda *kozmopolit* kavramının da yaratıcısıydı, çünkü o hep bir vatandaş olduğunu, yalnızca ülkesinin değil, tüm dünyanın vatandaşı olduğunu söylemişti.” Çember gibi dizilmiş kitaplara arkasını dönerek, “Enzo, seninle yarın sabah sekizde görüşürüz,” dedi.

Böylece Las Vegas’ta, Samax’ın aşağıladığı resmi eğitim sistemi ya da insanın düş gücünü ve ruhunu öldürdüğünü iddia ettiği yakın çevremizdeki özel okulların yerine öğrenimimi –eyalet yasaları gereği– yılın on ayı, günde altı saat, haftada beş gün kütüphanenin dışındaki okuma odasında Labusi ile birlikte sürdürdüm. Yıllarca öğretmenliği yaptım, bazen günlerce ders yapamadığımız da olurdu, çünkü ya ben gribe ya da su çiçeğine yakalanıp yatardım ya da onun gut hastalığı depresirdi. Ve sonunda, anlattığı öyküler ve ibret hikâyeleri sırasında onun da yaşam öyküsünü öğrendim.

Kıbrıs’ta doğmuş, Londra’da öğrenim görmüş, gençken iki kez evlenip boşanmış olan Labusi yıllar önce otele ziyaret amacıyla gelerek bir daha da bırakıp gitmeyen konuklardan biriydi. Samax onu Kahire’de, Labusi’nin üniversiteye bağlı, bellek üzerine araştırmalar ya-

pan bir kuruluşta, bir proje üzerinde çalıştığı bir sırada tanımıştı. Kahire'deki çöl iklimine gayet iyi uyum sağlayan Labusi, Las Vegas'a –birçok bakımdan farklı olsa da– hemen ısınmıştı. İki odalı süitinde, genellikle tek başına, sırf kendi zevki için çello çalar ve müziği ne piktan ne de banttan, yalnızca canlı çalındığında dinlerdi. Bu yüzden Las Vegas'ın sunduğu az sayıdaki konserleri, hiçbirini kaçırmadan, büyük bir sadakatle izler ve kente gelen konuk orkestraları dinlemek amacıyla en azından ayda iki kez de, –uçaklardan hoşlanmadığı için– trenle Los Angeles'a giderdi. Artık profesyonel olarak satranç yarışmalarına katılmıyordu, ama yine de güçlü belleği sayesinde aynı anda on iki oyunu gözü kapalı oynayabilecek durumdaydı. Bu şekilde Samax'la sık sık aynı anda üç oyun oynar, oyunlardan birini bazen Samax kazanırdı. Labusi oyun oynarken yanında daima küçük bir kap dolusu biberiye bulundurur ve bu delikli kesecikleri ceketinin ceplerine doldururdu; bellek tazeleyici etkisiyle tanınan biberiye onun bir başka büyük bağımlılığıydı. Saçlarına bile her sabah birkaç damla biberiye yağı sürerdi.

Labusi'nin altı saatlik beylik öğretim programı, her yıl Las Vegas Eğitim Kurulu'ndan gelen müfettişlerin doyurucu bulmaktan çok şaşkınlıkla karşıladıkları ve hatta bilseydi, Diyojen'in kendisinin bile oldukça etkileyici bulacağı şu derslerden oluşuyordu: Farklı düzeylerde olmak üzere matematik, coğrafya, jeoloji, dünya tarihi (daha çok eski uygarlıklara ağırlık vererek), mitoloji (Yunan, Çin, İskandinav), zooloji ve müzik bilimi. Labusi ayrıca ana hatlarıyla Pisagor öğretilerini de öğretiyor ama bunu, felsefeyi ve dini, önyargıya kapılmadan, diğer öteki öğretiler gibi yalnızca yarar sağlama amacıyla öğrenmemi isteyen Samax'ın koyduğu kesin sınırlamalar çerçevesinde yapıyordu. Yine de, Labusi'nin kişisel olarak büyük önem verdiğini bildiğim için, iki bin altı yüz sene önce Samos* adasında doğan Yunanlı bilgin Pisagor'dan söz ettiği zaman onu özel bir ilgiyle dinlerdim.

Labusi'nin anlattığına göre, insan ruhunu "geliştirmek ve arındırmak" için, Pisagor'u izleyenler uzun süreli suskunluk dönemleri yaşarlar, matematik ve astronomi öğrenirler ve müziğin armonisini kendilerinden geçmiş bir biçimde içlerine çekerek özbenliklerinin derinliklerine ulaştırırlardı. Fasulye bile yemeyen (Labusi kafeini kakaodan ya da kahveden değil, siyah Rus çayından alırdı) bu katı vejetaryenler sayıların gizemine, olayların sonsuza dek yinelendiğine ve, ba-

(*) Sisam – ç.n.

na bir akşamüstü kısa ve öz bir biçimde açıkladığı ruhgöçümüne* inanırlardı.

“Daha önce görmediğin ya da duymadığın bir şeyi,” diye başladı konuşmasına, “gördüğün ya da duyduğun zaman, onu daha önceden biliyormuşsun gibi bir duyguya kapıldığın oldu mu hiç? Bazıları buna, sanki bir salon oyunuymuş gibi ‘Déjà vu’ adını verirler. Ama Budistler gibi insan ruhunun başka canlılara geçtiğine inanan daha ciddi kişiler, bu olgunun insanın daha önceki yaşamından kalan bir anı olduğunu savunurlar. Pisagor bir seferinde yolda bir köpeği dövmekte olan bir adama derhal durmasını, çünkü köpeğin acı havlamasında ölmüş, eski bir dostunun sesini duyduğunu söylemişti. Bedenimizin öldüğüne, ama ruhumuzun ölme anında başka bir insana ya da hayvana geçtiğine inanıyordu. Hayvan eti yemeyi bu yüzden alçaltıcı buluyordu. Bir insanı ya da başka bir canlıyı ilk kez gördüğümüzde, daha önceden tanıdığımız başka birilerini anımsıyor olmamızın nedeni de buydu.”

Köpeğim Sirius’un –onu bana Calzas vermişti– insana benzen özelliklere ve yüksek bir zekâyâ sahip olduğunu düşündüğüm için bu bana özellikle çok tuhaf bir düşünceymiş gibi gelmedi. Bana daha tuhaf gelen şey, bedenimiz öldüğünde ruhlarımızın, her nasılsa insan biçiminde doğrudan cennete ya da cehenneme yolculuk ediyor olmasıydı. Eğer, herkes, istisnasız herkes, Samax’ın da belirtmekten hoşlandığı gibi, bir ermişle bir günahkârın huzursuz ve sürekli değişen bir karışımıysa, o halde nasıl oluyor da –hangi belirlemeye göre– sonuçta ya/ya da biçiminde bir önerme söz konusu olabiliyordu? Tüm bunlara karşın, sonuçta, her nasılsa, bundan sonraki yaşamlarımda kaliteyi yükseltmek amacıyla, bir hafta süreyle ruhumu tümüyle arındırmaya karar verdim. (Henüz on üç yaşındayken bile birkaç hayata girip çıktığını düşünen benim gibi biri için, bu düşünceyi benimsemek pek de zor olmamıştı doğrusu). Yaşadığım tüm hayatlarda tek çocuk olduğumdan sessiz meditasyonlardan zevk duyuyor, Bach’tan *hard rock*’a kadar (ne yazık ki elektronik olarak) bol bol müzik dinliyorum, matematikte iyi gidiyordum, ama vejetaryenlik çok uzun sürmemiş, Calzas sayesinde tanıdığım Meksika mutfağını çok sevdiğimden, fasulyelerden fazla uzak kalamamıştım.

Ancak Labusi’nin ektiği tohumlar, hayatımın daha sonraki yıllarında meyvelerini vereceklerdi.

(*) Metempsychosis: İnsan ruhunun farklı bedenlere geçerek sonsuza dek yaşadığını savunan görüş – ç.n.

“Pisagor’un okulu M.Ö. dördüncü yüzyılda en parlak dönemini yaşadıkdan sonra tarih sahnesinden yok oldu,” diye sona erdirdi anlatıklarını; “ama ona inananlar hep var oldu. M.S. birinci yüzyılda öğretileri, Mısır’da, astroloji ve simyanın babası, kimilerinin, istediğinde yıldızlara gidebildiğini öne sürdüğü bilgin Hermes Trismegistus’un ilmiyle daha da geliştirilerek yeniden canlandı. Eski Yunan ve eski Mısır’ın gizemci inanışlarının karışımından, insanın özünü gönül gözüyle tanıyarak kurtuluşa ulaşacağını ileri süren *agnostisizm** doğdu. Bu Zuniler’in iyi bildiği bir konudur.” Parmağını göğsüne dayadı.

“Kısacası Enzo, kendi tanrılarını bulmak için buraya bak.”

Ama öğrenimimi tümüyle Labusı’nın gözetiminde sürdürdüğüm zamanlarda bile, bir bölümünde de Samax devreye giriyor ve beni en sevdiği konularda eğitiyordu: Latince ve sanat tarihinin yanı sıra fazladan, ama diğerlerinden hiç de aşağı kalmayacak biçimde botanik ve meyve yetiştirme bilimini de öğretiyor, bu konularda serada sonu gelmeyen tartışmalara giriyorduk.

Kendi kendini eğitmiş olan Samax alışlagelmişin dışında olsa da, kendisinden beklenmeyecek kadar iyi bir Latince öğretmeniydi. Özel dinlenme günü olarak kendine ayırdığı Cuma günleri dışında her akşam bir saatlik yoğun bir ders programımız vardı. İlk olarak, her zamanki alıştırmaları yaptırır, üstelik bunu öyle büyük bir titizlik ve dikkatle yapardı ki, sanki en büyük emeli buymuş da, beni katı bir din eğitiminden geçiriyormuş sanırdınız İsim çekimlerini, fiil çekimlerini ezberlemiş, fiil kipleri ve zamanlar arasındaki ince ayrımları keşfetmiş, düzensiz fiillerin dikenli yollarından geçmiş, dilek kiplerinin hüner gerektiren tüm girdisini çıktısını öğrenmiştim. İsim-fiilleri ve sıfat-fiilleri birbirinden ayırt etmeyi öğrenmiş, ismin -den hallerini hatmetmiştim. Ayrıca Samax’ın öğrettiği gibi dikkat edilmesi gereken başka incelikler de vardı. Örneğin İngilizce’de çöl anlamına gelen *desert* sözcüğü, ‘*to desert*’** fiili gibi, Latince’deki *desertare* sözcüğünden geliyor ve bu da sözcüğe boş değil, terk edilmiş yer anlamını kazandırıyor. Bu benim, çöle tümüyle farklı bir açıdan bakmamı sağlayan önemli bir ayrımdı.

Bu durum, Latince’nin temel kurallarını hatmedene dek, ilk iki yıl böyle sürdü; ardından –Julius Sezar, Cicero, ve Catullus gibi– çoluk

(*) Bilinemezcilik. İnsanın kendi deneyimleriyle elde ettiği bilgiler dışında başka hiçbir şeyin bilinemeyeceğini ileri süren öğretisi – ç.n.

(**) (İngilizce) ‘Terk etmek, ayrılmak, bırakmak, fırar etmek, yüzüstü bırakmak’ – ç.n.

çocuk edebiyatına geçtik. On üçüncü yaşımı doldurduğumda ev ödevlerim tümüyle Samax'ın kişisel zevklerini yansıtır hale gelmişti: Sallust, Lucretius ve Plinius'un otuz sekiz ciltlik *Doğa Tarihi*'nden seçmeler gibi örneğin.

Samax, önem verdiği her işinde olduğu gibi dersleri de bir tören havasında yapıyordu. Daima, davet edilenler dışında herkese kapalı tutulan özel kütüphanesindeki, mermerden, uzun okuma masasının bir ucunda karşılıklı oturuyorduk. Masanın öteki ucunda ise postayla yeni gelenlerin yanı sıra, Samax'ın ilişkide olduğu sanat simsarları, müzeler ve üniversite kütüphanelerinden gelen kitaplar yığılı dururdu.

Ben, deri kaplı, yüksek arkalıklı bir iskemlenin kenarına ilişir, çoğu kez de çaktırmadan ayakkabılarımı çıkarıp, altına iterdim. Önümde duran masa lambasının, yeşim taşından oyularak yapılmış, bir dalganın tepesinde duran su perisi biçiminde bir gövdesi vardı. Vücudu yeşil, gözleri ve saçları beyaz yeşimdendi. Elinde sıkı sıkıya tuttuğu, içi kitap dolu bir balık ağı vardı. Yüzü dingin, dudaklarının uçları kimi zaman sanki gülümsüyormuş gibi kıvrılırdı. Ampul elde boyanmış, üzerinde 360 derecelik yüzeyi tümüyle çevreleyen canlı bir deniz manzarası yer alıyordu. Kehribar renkli ışığı daire biçiminde geniş bir alanı aydınlatır, Samax da kullanacağımız kitapları oraya dizerdi. Bunlar, dili kendi kendine oradan öğrendiği, epeyce hırpalanmış ve sonradan yeşil deriyle ciltlenmiş, iki ciltlik bir dilbilgisi kitabı, okuduğumuz metinlerin kırmızı renkli Loeb Library baskısı ve koca bir telefon rehberi büyüklüğündeki bir de sözlüktü. Her ikimizin de çizgili birer sarı defteri vardı, ben kendi defterime sözcük dağarcığımı, alıştırmaları ve bir zamanlar anneme ait olan kırmızı mürekkepli dolmakalemlerle de yaptığım çevirileri yazardım. Latince yazı yazmayı hep o mürekkeple, su perisinin gülümsemesiyle ve lambanın üzerindeki, zihnimde bir cümle kurmaya çalıştığım zamanlarda dalıp gittiğim, köpüklü dalgalarla parıldayarak ufka doğru genişleyen o turkuvaz renkli denizle birlikte anımsayacaktım. Düşünme faslının uzun sürdüğü zamanlarda dalgaların boğuk kırılma sesini ve havadaki tuz kokusunu duyar gibi olurdum. İlk zamanlarda Samax, kaşmir hırkası ve güderi eldivenleriyle başıma dikilir, hızlı bir soru-yanıt biçiminde beni sınava çekerek, yanıtları hemen yazmamı isterdi.

"*Moneo'nun** üçüncü çoğul şahıs cinsinden, dilek kipinde, geçmiş

(*) (Latince) 'Anımsatmak, tembih etmek, uyarmak, öğütlemek, öğretmek, azarlamak' - ç.n.

zamanlı çekimini söyle,” diye tekdüze bir sesle sorar, ben de iri harfli, aşırı düzgün el yazımla defterime *monuissent* yazardım. “*Lux*’un* çoğul -i hali çekimi,” derdi, ben de *lucēs* sözcüğünü yazardım. Çeviri yaparken sistemli olarak ve özellikle, sık dokulu bir kumaştan güçlkle çekip aldığı bir iplik uzatıyormuş gibi, sökülmesi zor cümleler verirdi. Çeviriden, kimilerinin çapraz bulmaca ya da bilmece çözerken aldığı hazı duyar, anlamları ortaya çıkarmaya, bağlantılar kurmaya, başlangıçta çözülemez gibi görünen bir sözcük yığınının sonradan bir uyum içerisinde nasıl kolayca çözülebildiğini keşfetmeye bayılırdı. Bir seferinde bana, üzerinde başparmağını gezdirdiğini bıyıklarını aşağıya doğru çekiştirerek şöyle demişti: “İyi bir çevirmen, daha önce pek çok kez çözülmüş bir sırtı çözdüğünde bile, bunun kullaklarda göklerden inmiş bir vahiy gibi çınlamasını sağlayan bir dedektif gibidir.”

Samax her dersin sonunda bana –Virgilius ya da Livius’tan– seçtiği, okumakta hâlâ zorlandığım bir metinden bir bölüm seçip okutur, böylece kulağımı dilin konuşma sesine ve ritmine alıştırdı. Hele okuduğum bölümleri bölük pörçük de olsa çevirmeye ve ezberimde tutmaya başladığımda sevincine diyecek olmazdı.

İş sanat tarihine geldiğinde ise, Samax’ın dersleri de en az zevkleri kadar çeşitlilik gösterirdi. Sürekli yeni eserler satın alır ve o anlık bir coşkuyla, yıllardır sahip olduğu resimleri ya da heykelleri bir yana bırakıp, benimle hemen o anda, yeni gelenler üzerine tartışmak isterdi. Sözgelimi on iki yaşına bastığım yıl, Kıkklad adalarından, Minos uygarlığı öncesi döneme ait bulabildiği ne kadar taş heykelcik varsa getirtip, aylarca onları anlatıp durmuştu. Benimle aylar süren monologlarının büyük bir bölümünü, yapıtlarından bazılarına sahip olduğu Rodin ya da Brancusi’yi bile şöyle bir geçiştirip, bu heykellere ayırmıştı. Ya da Vermeer’in minyatürlerinin bulunduğu gizli bir kaynak keşfetmeye görsün, o aralar sabah akşam birlikte yatıp kalktığımız Rembrandt ve Tiziano hemen bir kenara atılıverirdi. Elleri ceplerinde, başını bir an bile kaldırmadan –öğretmenden çok bir müze rehberi gibi– dersi kendi kendine konuşuyormuş gibi anlatır, beni otelin en değerli hazinelerini sergilediği odalarında gezdirir ya da kente, hazinesinin geri kalanını sakladığı deposuna götürürdü. Sonradan geri dönüp o yılları düşündüğümde, sanat tarihini dialara ya da orda burda sergilenen göstermelik kitapların fotoğraflarına baka-

(*) (Latince) ‘Işık’ – ç.n.

rak değil de, elimle dokunacak kadar yakından gördüğüm yapıtların asıllarından öğrenmiş olduğuma kendim bile şaşırdım.

Samax'ın büyük koleksiyonlarının dışında çuvallar dolusu, irili ufaklı öteki koleksiyonlarında, Japonya'dan Edo dönemine ait incecik parşömen resimlerinden Doğu Sibiry'a'daki manastırlardan gelen erken dönem Rus ikonalarına, Batı Afrika'nın ahşap oymacılık sanatı örneklerinden Suriye mozaiklerine, Matisse'in Fas'tayken, karakalem ve mürekkeple yaptığı çizim defterlerinden Frederic Church'ün Jamaika manzaralarına dek neler yoktu ki. Ayrıca Samax'ın en sevdiği Fovist ressamların –Derain, Dufy, Ernst ve Vlaminck– resimleri de, otelin onuncu katında, duvarları süslemekteydi. New York'taki bir müze tarafında düzenlenen ve bu konuda dönüm noktası sayılan bir Fovizm sergisindeki altmış beş adet yağlıboya resimden yirmi bir tanesinin kendi koleksiyonundan alınmış olmasından büyük bir gurur duyardı.

Benim en çok sevdiğim ise John White, William Bartram ve William Young'ın fırçasından çıkan suluboya bitki resimleri koleksiyonuydu. Onların resimlerini onuncu katta, az kullanılan bir oturma odasında, üç duvar boyunca uzanan, ışıklılandırılmış cam vitrinlerde saklardı. Beni oraya ilk kez, koleksiyonunu tamamlayan son parçayı, açık sarı bir lotus çiçeği resmini aldığı anda çıkarmıştı.

“Görüyor musun,” dedi, pırl pırl mermer döşemede yürürken, “Bartram ve White'ın resimleri bir fotoğraf görüntüsü kadar kusursuzdu. Genellikle açık havada çizmeyi tercih ettikleri suluboya resimleri, on sekizinci yüzyılda Yeni Dünya'nın bitki örtüsünü sınıflandırmaya çalışan botanikçiler için paha biçilemeyecek bir değer taşıyordu. Şu köklerdeki ve tomurcuklardaki ayrıntılara, yapraklardaki incecik damarlara bak.” Kalemikle cama hafifçe vurdu. “Bartram ilk Amerikalı çiçek ressamıydı. Bazı bitkiler kendi keşfi olduğundan, botanikçilerin çoğu onu meslektaş sayarlardı. Ancak, bitkilerin de hayvanlar gibi duyuları olduğu ve bu yüzden cansız nesneler olarak değil, canlı yaratıklar olarak davranılması gerektiği yolundaki yazılarıyla diğer botanikçilerden ayrılırdı. Şimdi de gel şuna bir bak: White ise, ölçeğe bağlı kalma konusundaki bilinçli ve bilimsel tavrı nedeniyle, daha çok bir teknik ressam gibi çiziyordu. Anahtar sözcüğü ‘doğru oranlama’ydı. Ayrıca *hoary plantain* ve *rose gentian* gibi –bak burada– *Sabatia stellaris* adını verdiği, kendi keşfi olan bitkiler de vardı. Young, içlerinde en yaratıcı olanı – gerçek bir sanatçıydı. Ancak yaptığı sınıflandırmalarda düş gücüne o kadar çok yer verdi ki, resmini

yaptığı bitkileri ve ağaçları bugüne dek saptamak mümkün olmadı. Ama herhalde sen de kabul edersin ki, suluboya resimler içinde en güzeli onunkiler.”

Bence de öyleydi, çünkü bu suluboyalarda beni çeken şey yalnızca ayrıntıların gerçeğe tıpatıp uygunluğu ve soluverecekmiş gibi duran o güzelim renkleri değil, aynı zamanda kendine has, tuhaf güzelliği.

Neyse ki bütün dersler sırlar dünyasıyla ilgili değildi. Della bana her hafta (Pisagor konusunda yeteneğim varsaın olmasındı) piyano dersleri veriyor ve biraz da yemek yapmasını öğretiyordu. Eğitimin geri kalan bölümü, başta temel beceriler ve dış dünyanın keşfi olmak üzere Calzas’ın sorumluluğundaydı. O, otel sakinlerinin en önemlilerinden biri, daha da önemlisi Samax’a en yakın olanıydı. Ama aynı zamanda en çok seyahat eden de yine o olduğu için, otelde olmadığı zamanlarda onu çok arıyordum. Ona olan sevgim yalnızca öğretmen ve yol gösterici rolünü kendiliğinden benimsemiş olduğundan değil, aynı zamanda bana karşı gösterdiği içten sevgi yüzündendi; üstelik başkalarına nasıl da sakinan davrandığını bildiğim için, sevgisi benim için hepsinden daha da değerliydi.

Calzas’ın görevlerinin yanı sıra yüklendiği bir başka sorumluluk da Canopus Otelі’nin sınırları dışında, Las Vegas’taki kent yaşamında bana rehberlik ve eşlik etmektir. Bu program, kumarhaneleri ve gece kulüplerini kapsamıyordu, ama daha önce, on üç yaşına bastığımda merakımı gidermek isteyen Samax, beni bizzat kendisi götürdüğünden, neyse ki oraları görmüşlüğüm vardı. Kendisi, ben hayatına girmeden çok yıllar önce o kumarhanelerde servetine servet katmış, daha sonra da kapısından içeri bir daha da adımını atmamıştı. Ona soracak olursanız aslında parayla değilse bile, fikirleriyle hâlâ kumar oynamayı sürdürüyordu. Benim kumarhanelerde vakit geçirmem onu kesinlikle çok kızdıracak olsa da, merakımı gidermek için en iyi çarenin küçük bir gezi yaptırmak olduğunu biliyordu. Yaşımın küçüklüğüne karşın, ilişkileri sayesinde, kumar oynanan her odaya girmeme izin verilmişti. *Blackjack* ve barbut masalarına yakından bakmış, para makinelerinin pırl pırl ışıldayan kollarına ve rulet masasındaki fişlere elimle dokunmuş, bir taraftan da kumar oynayanların yüzlerini incelemiş ve açık saçık giyinmiş hosteslere, mini etekli fahişelere, bardaki kovboylara ve Ana Cadde’de piyasa yapmaya çıkanlara şaşkın gözlerle bakakalmıştım. Samax kendince beni serseme çeviren yoğun bir ders vermiş, ancak istediği sonuçları almakta da ge-

cikmemişti: Bir hafta sonra hayranlığım sıkıntıya dönüşmüş, birlikte Tropicana'dan çıkarken ona orayı yeterince gördüğümü ve artık başka bir şey yapıp yapamayacağımızı sormuştum. Bir sonraki gece, kendisine serada eşlik etme ve bir süngerı sulandırılmış keçi sütüne batırarak trabzonhurmasının ve alıç ağaçlarının yapraklarını silme izin vermişti, başka hiçbir şey beni bu kadar mutlu edemezdi.

Las Vegas'ın Calzas'la gezdiğim köşeleri öyle uçaklar dolusu turistin ilgi gösterdiğı yerler değildi. Çocukluk yıllarımla büyük bir bölümünü Luna ve Milo'yla ucuz motellerde, kiralık odalarda ve arabada yemek yenen *fast-food* lokantalarında geçirdiysem de, başımın üzerindeki –gecenin bir vaktinde yeni bir kente doğru yol alırken, otoparklarda uyuduğumuz zamanlardaki gibi– yalnızca bir arabanın tepesi de olsa, daima beni koruyan bir çatı olmuştu. Brooklyn'de, fakirlerin ve bizden daha beter durumdakilerin oturduğu yerlere bitişik işçi mahallesinde otururken, o üstü başı dökülen, hayata küsmüş insanların dünyasına ait olduğumu düşünürdüm. Ama Calzas'ın beni Las Vegas'ta götürdüğü iki yer vardı ki, benim gördüğüm yerler bunların yanında solda sıfır kalırdı: Bunlardan biri bir grup Navajo Yerlisi tarafından işletilen ve ara sıra görüştüğü bir hemşirenin gönüllü olarak çalıştığı bir evsiz barınağı, diğeri ise, hapisten yeni çıkanların kaldığı ve pazar günleri de fakirlere çorba dağıtılan bir yurt eviydi. Calzas zaten azıcık olan boş vaktinin büyük bir bölümünü buralarda geçirdiğı halde, bu konu hakkında hiç ahkâm kesmezdi. Yeni bir yer keşfetmek üzere yola çıktığımızda, beni belirli bir beklenti içine sokmamak için göreceğimiz şeylerden önceden söz etmez, izlenimlerimi edineceğim deneyime bırakırdı. "Önemli olan eylemdir," demişti bir seferinde bana – bu ondan duyduğum en inanç dolu ve en felsefi sözdü. Ama bir çocuk olarak ben bile, hayırseverliğin pek kimsenin umursamadığı bir konu olduğunun farkındaydım. Geçmişinde ekmeğini taştan çıkarmak zorunda kalan, yerlilere ayrılan bölgede büyüdüğünü bildiğim Calzas'ın dürtülerini sezinlemek güç değildi; ama öte yandan Samax, o yıllarda benim için hâlâ anlaşılmaz biriydi. Bir zamanlar onun da çok zor günler görüp geçirdiğini, birçok insana yardım elini uzattığını bildiğim halde, İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından hapisten yeni çıkanlar için bir yurt evi kurduğunu ve bugüne dek oranın tek koruyucusu olarak kaldığını bilmek beni yine de şaşırtmıştı.

Asterion Yurdu adını verdiğı bu evi ben de zamanla iyice öğrendim. Oraya Calzas'la ayda en az iki kez, pazar günleri gidiyor,

mutfak işlerine yardım ediyor, günün ilk ışıklarıyla birlikte kapıda sıraya giren adamlara ve kadınlara kaşıkla sebze yahnisi ve patates püresi dağıtıyor, sonra da ortalığın temizlenmesine yardım ediyordum. Zamanla orada oturan bazılarını daha yakından tanıdım, içlerinden biri de, tek bir kez araba hırsızlığı yapmış ve bu işi Macao'da öğrenmiş olan Claude Tsing adlı Tayvanlı bir göçmendi. Tsing, kırk yaşlarında, çelimsiz, saçlarını kazıtmış, keçi sakallı bir adamdı. Kalın camlı gözlükler takar, V yakalı kazaklar ve yüksek konçlu spor pabuçları giyerdi. Polise göre, yalnızca Nevada'da ve California'da bir yıl içinde tam iki yüzden fazla araba çalmıştı; yakalanmamak için sürekli eyalet değiştiriyordu. Carson City yakınlarındaki Marbella Devlet Hapishanesi'nde sekiz yıl yattıktan sonra Asterion Yurdu'na gelmiş ve elektrikçilik öğrenmeye başlamıştı.

"Bunu yapmak işten bile değil," diye anlatmıştı, elindeki limon suyunu yaklaşık otuz litrelik su dolu bir kazana karıştırırken. "Karanlıkta, gözüm kapalıyken bile yirmi saniyeden daha kısa sürede, bir arabaya düz kontak yaptırabilirim – hangi marka ya da hangi yıl yapılmış olursa olsun, fark etmez. Bir dakika içinde de gazlayıp uzaklaşmış olurum. Bir evin elektrik tesisatını döşemek bunun yanında çocuk oyuncuğu kalır."

Asterion Yurdu'na ilk gittiğimde, bina Acamar adında yaşlı bir adam tarafından yönetiliyordu. Ama bir yıl sonra merdivenden düşüp, iç kanamadan öldü; yerine, elektrikçi olmayı beklerken, Samax'ın emriyle yöneticilik görevini üstlenen Tsing getirildi. Bu işte oldukça başarılı oldu ve mektuplaşarak tanışıp evlendiği karısı May Ting'le birlikte yurdu yıllarca o yönetti. Samax'ın yeğeni olduğum halde, beni de diğer gönüllülerden biri gibi görür, rahatsızlık duymazlardı. Ne zaman oraya gitsem ağzımı kilitli, gözlerimi açık tutmaya dikkat ederdim.

Eğer Canopus Oteli düşleri olanların yaşadığı bir evse, Asterion Yurdu'nun düş kırıklığına uğrayanların yaşadığı bir hurdalık olduğunu düşünürdüm. Otel, bilinmeyen ve harika bir dünyaya açılan bir kapıysa şayet, barınak, insanın birkaç başarısız ya da şanssız uçuştan sonra inmeyi umduğu ve hayatta sahip olduğu her şeyi plastik bir alışveriş torbasında ya da rehinciden alınmış bir ceketin cebinde bulacağı bir yerdi. Barınağın alt katında, üzerinde dumanı tüten kazanların yer aldığı uzun yemek masasının ardında durup, sokaktan sessizce içeri doluşan insanlara bakar, dümdüz karşıya dikilen bakışlarını, çatlak dudaklarını, çoğu zaman şişikler içindeki ellerini ve şarap

içmekten kızarmış yüzlerini incelerdim. Bana bakıp gülümsediklerinde ben de onlara gülümser, ama çoğunlukla da yüzüme bakmadıkları için ben de bakışlarımı yere indirir, tabaklarına olabildiğince çok yemek koymaya çalışırdım. İçlerinde berbat durumdaki biri sırayı bozup araya karıştığında, yanımda duran Calzas'tan yardım isterdim. Sığınağa ilk ziyaretlerimde burayı, otelin, insanı bir başka gerçekliğin varlığına karşı uyardığını düşündüğüm, aynadan yansıyan bir tür karanlık imgesi gibi görürdüm.

Belki de Calzas bunu hissetmiş ve bir gün eve dönerken bana şöyle demişti: "Buradan otele giden yol o kadar da uzun değil Enzo. Bu gezegende hiçbir yer, hiçbir durum birbirinden çok uzak sayılmaz. Tanıdığım bir Zuni yerlisi bana, hayatla ölüm arasındaki çizginin bir saç telinden bile daha ince olduğunu söylemişti."

Calzas bana Azu, Yal ve otelde çalışan çoğu personelin eski mahkûmlar olduklarını o sıralarda anlatmıştı. Dediğine göre Samax'ın bu konuda zaafı varmış ve eğer Dolores engel olmasaymış, otel personeline şartlı tahliyeyle çıkanlardan ya da ceza hukukunu yalayıp yutmuş kıdemlilerden geçilmezmiş.

Bu arada, benim sosyal bilincimi geliştirme çalışmalarıyla meşgul değilse, spor çalışmalarımı ilgilenmek de yine Calzas'ın yükümlülükleri arasındaydı. Las Vegas'ı çevreleyen çölün ve dağların vahşi doğasına yaptığımız yolculuklar, en güzel anılarım olarak kalacaktı. Entelektüel faaliyetlerin yanı sıra olağanüstü beyinlerle de dolup taştan böyle bir ev ortamının, doğuştan tek sporcusu da elbette ki, güçlü fiziğini en iyi biçimde kullanmasını bilen Calzas'tan başkası değildi. Ancak bu durum, –özellikle de mimarlıktan, antikalarından anlamaya dek çeşitlilik gösteren ve aynı zamanda da Samax'ın en güvendiği temsilcisi olmasını sağlayan yetenekleri göz önüne alındığında– başka hiçbir şeyden anlamadığı anlamına gelmiyordu kuşkusuz. Ve tabii sonunda, bana ok atma sanatını, kaya tırmanışının temel kurallarını ve yüzmeyi öğretme işi doğal olarak, Samax'tan neredeyse kırk yaş daha genç olan Calzas'a düşmüştü. Bazen bir başlayınca da saatler boyunca, birbirimizle paslaşarak beyzbol oynar ya da otelin uçsuz bucaksız çimlerinde futbol topu koştururduk. Milo'nun spor yeteneği içler acısıydı, buna rağmen –kendisi vaktini sürekli boşa harcayan ve her şeyi erteleyen biri olduğu halde– sporun vakti boşa harcamaktan başka bir şey olmadığından dem vururdu sürekli. Calzas'ın sporcusu kimliği özellikle bu yüzden gözümde daha çok değer kazanıyordu. Bunca zihinsel uyarı bombardımanı altında yaşarken, dengemi koru-

yabilmek için bedenimi de bir o kadar çalıştırmam gerekiyordu. Sportif yapılı, enerjik, yarışmaktan ve gücünü sarf etmekten büyük haz duyan bir çocuktum, dolayısıyla her şey olması gerektiği gibiydi. Samax'ın yanı sıra Calzas'ın da takdirini kazanma arzusu fazla gecikmedi. Ayrıca, konuşmaktan fazlaca hoşlanmayan biri olarak Calzas'ın da, yüreklendirme konusunda sözlerinde cimrilik ettiği söylenemezdi doğrusu.

Onun için ne kadar önemli olduğumu, on birinci yaş günümde, bana Sirius'u armağan ettiğinde daha iyi anladım. O gün aramızda kurulan bağ bir daha hiç kopmadı. Sirius biraz Alman çoban köpeği, biraz Labrador, Calzas'a göre, biraz da kurt karışımıydı. Tüyleri simsiyahtı; burnunda ve karnında beyaz benekleri ve onun renklerindeki bir köpek için sıradışı sayılabilecek, içinde incecik beyaz çizgiler bulunan açık gri gözleri vardı. Calzas onu, New Mexico'da, kutsal Acoma kentinin bulunduğu kayalığa tırmanan, dik ve dolambaçlı patikada başı boş bir halde bulmuştu. Zuni yerlilerinin yedi kutsal çöl kentinden biri olan Acoma, Calzas'ın doğduğu yere, Mesita'ya fazla uzak değildi. Calzas onu bulduğunda hayvanın aklıktan ve susuzluktan ölmek üzere olduğunu ve kayalıkların tepesinde yan yatarak, aşağıya, ona doğru havladığını anlattı.

"O kadar bitkin olmasa da o kayalıkların tepesine tırmanmış olması mümkün değil," diye sürdürdü sözlerini, kafasını iki yana sallayarak. "Sanki biri onu uçaktan atmış gibiydi."

Sirius'un kanında kurt kanı da bulunduğunu nereden bildiğini sorduğumda, "Bunu anlamak çok kolay. Çağrıldığında bize doğru gelirken dümdüz bir yol izlemiyor. İşte bu içindeki kurdun belirtisi. Korkmanı gerektiren bir şey yok. Bir şiir vardır, der ki 'Kurt, sahibi olmayan bir köpektir'."

Bu doğruydı, Sirius ne küçük bir köpekken ne de büyüdüğünde, çağırdığım zaman yanıma bir kez bile dümdüz yürüyerek gelmedi. Geceleri benim odamda, güneydoğu yönündeki pencerenin önündeki siyah minderde yatar, ne zaman uyansam onu sıklıkla teleskopun berisinde, çölün üzerinde yükselen gökyüzüne bakarken bulurdum. Birlikte sık sık çöle, yürüyüşe çıkardık ve günün sonunda, daha ilk günden başlayarak, o anda ne yapıyor olursa olsun koşup gelir, yanıma oturur ve benimle birlikte güneşin batışını izlerdi. Göğün kararmasını sakın ve zeki bakışlarla izler, ayı ve yıldızların çıkmasını beklerdi. Göktaşı yağmurlarında, tutulmalarda ve kuyruklu yıldız gördüğünde havladığı halde, Ay'a doğru hiç ulumaz, onu meraklı bakışlarla süzerdi.

Calzas, ilk kez Sirius'u da alıp kamp yapmaya gittiğimizde beni şaşırtan bir şey yaptı. Bu gezi, daha sonraları pek çok kez çöle ve dağlara yapacağımız, Calzas'ın bana vahşi doğada nasıl yaşanacağını öğreteceği gezilerin ilkiydi. Önce bitkileri ve hayvanları ayırt etmeyi, hava koşullarının nasıl tahmin edilebileceğini ve pusulayla ya da pusulasız yol almayı öğrendim. Daha sonra yalnız kaktüslerden değil, kör bıçakla mağara duvarlarının yosun tutmuş yarıklardan su elde etmeyi; üzerinde yalnızca bir pançoyla yağmurda hiç ıslanmadan nasıl uyunacağını ve (öyle kovboy filmlerindeki gibi) iki tahta parçasıyla değil, bir parça iple ya da ayakkabı bağcıklarıyla nasıl ateş yakılacağını öğretti. Bütün bunlar, şaşkınlık ve hayranlıkla izlediğim, yepyeni bir dünyaydı benim için, ama yine de, daha sonraki hayatımda bir daha, Mojave Çölü'nde, on beş kiloluk bir sırt çantasıyla, bir yudum su içmeden kırk sekiz kilometrelik bir yolu yürüyebileceğimi ya da, Calzas'la Boyalı Çöl'deki kanyonların birinde yaptığımız gibi, bir kayanın kenarına tüneyip uyuyabileceğimi aklım kesmiyordu doğrusu. Ancak öğrendiklerim yalnız bunlarla kalmıyordu, o sırada -az buçuk da olsa- kendime göre düşlediğim hayatla hiç ilgisi yokmuş gibi görünse de, Canopus Otelindeki farklı insanlardan da pek çok şey öğrenmiştim.

İlk kamp gezimizde Las Vegas'ın güney doğusundaki Eldorado Dağları'na doğru yol alıyorduk. Altı kalın yürüyüş botlarımızı, çadır bezinden ceketlerimizi giymiş, güneşin altında bembeyaz parıldayan kanyonda, kör edici ışıklardan korunmak için de geniş kenarlı şapkalarımızı takmıştık. Gün henüz doğuyordu; hava hâlâ serindi, gökyüzü doğuda pembe ve turuncu renklerle alazlanmıştı. Calzas'ın cipine bindiğimde arkada erzak paketlerinin yanında el işi hasırdan, yassı bir sepet içinde, kırmızı bir battaniyenin üzerine kıvrılmış uyumakta olan bir köpek yavrusu vardı. Kahvaltı boyunca sessizce, hatta ser verir sır vermez bir ifadeyle oturan Calzas'ın yüzü nihayet, arka tarafa tırmanıp köpeği kucağıma aldığım vakit geniş bir gülümsemeyle aydınlandı. Yavru patilerini sol omzuma, başını da başıma dayamış duruyor, ılık nefesini boynumda hissediyordum.

"Adı Sirius," dedi Calzas. "Ve artık senin oldu."

Dağlarda geçirdiğimiz o gece, yarımayın parıldadığı göğün altında üçümüz yemeğimizi yedikten sonra Sirius, kaldığım ufacak çadırın içinde, yumuşacık tüyleri ve tatlı kokusuyla gelip kolumun altına kıvrılıvermişti; o günden sonraki birkaç ay boyunca da otelde yatağымda böyle yanımda uyuyacak, ancak sonraları, bunun için fazlaca büyüdüğünde yerde kendi minderinde yatıyor olacaktı.

Öte yandan Samax, yalnızca özel dersler alıyor olduğum için değil, Canopus Otelinde kalan tek çocuk olduğumu da hesaba katıp, istediğim zaman öteki çocuklarla da oynayıp vakit geçirmeme fırsat tanıyacak kadar sağduyu sahibiydi. Yalnızca tek sezonluk da olsa, Küçükler Ligi beyzbol takımında, ikinci kale bekçisi olarak oynamıştım. Bunun dışında Samax'ın konuğumuz olarak otele bir geceliğine ya da gün boyu kalması için davet ettiği çocuklarla da oyun oynayıp, şamata gürültü yapma şansım da oluyordu neyse ki. Bu çocuklar genellikle Samax'ın ya iş dünyasından tanıdıklarının ya da iş dışında, özel ahabplarının oğulları ve torunlarıydılar. Hiçbiriyle yakın dostluk kurmadım, hoş, Brooklyn'de yaşadığım dönemde de pek çok ahabplık kurmuştum ama hiç yakın arkadaşım olmamıştı. Buradaki durum, oradayken edindiğim önseziyi pekiştirmeme yaramıştı yalnızca: Ben Küçükler Ligi'nde yer alacak türde biri değildim. Takım arkadaşlarım bana iyi bir saha oyuncusu, iyi bir koşucu olmayı, işi kabalık sınırlarına vardırımadan ve fazlaca içli dışlı olmadan ahabplık etmeyi öğretmişlerdi. Aslında çocukların arasındayken de, yetişkinlerle olduğum zamanlardaki kadar utangaçtım. Eh, Luna ve Milo'yla geçirdiğim onca yılın ardından olacağı buydu.

Doğrusu, o yıllarda onca okul değiştirip sonra da Brooklyn'de bir devlet okuluna devam ettikten sonra, eğer Samax'ın çok farklı konulara duyduğu sonu gelmez merakı ve oteldeki herkesi saran öğrenme tutkusu olmasaydı, üzerime salınan bunca bilgi selinin, benim açımdan boğucu bir hal alması işten bile değildi. Ne var ki sakinlerinin onda dokuzunun, çoğu gizemli, çok özel projelerle uğraştığı bu ortamda, gördüğüm yoğun eğitimin yadırganacak bir yanı yoktu. Üstelik oradayken, geleneksel okul ortamının eksikliğini bir gün bile hissetmedim. Brooklyn'deyken, okulda, işi başından aşkın, iç sıkıcı öğretmenlerin ağır disiplini altında, kırk çocukla birlikte kıpırdamadan oturmak zorunda kalmak yeterince sinir bozucuydu. Evet doğru, anneannemle yaşarken, yeri yurdu belli, güvenli bir yaşamım vardı, ama artık otelde, bir yandan yerleşik bir hayatı mutlulukla sürdürürken, bir yandan da sürekli değişen trafiğiyle heyecan yaratan ortamın tadını çıkarabiliyordum – bu tıpkı, sessiz filmlerde ilerlemedikleri halde arkalarından hızla geçip giden görüntülerin etkisiyle yürüyorlarmış hissi veren oyuncuların durumuna benziyordu. Bu açıdan, durulup oturma vakti geldiğinde, yolcu trafiğiyle kaynayan bir otele yerleşmiş olmasıyla dalga geçen Samax'a benzetiyordum kendimi. Ve sonuçta –belki de kalıtım-

sal olarak– onun Canopus Otelı’nde kurduğu yaşama, doğuştan yat-kındım.

Yeni yaşamımda epeyce boş vaktim oluyordu; çölün tozunu attır-mak, bisiklete binmek ve otelin izin verilen girdisini çıktısını keşfede-rek tembelce dolaşmak dışında, bir yandan da kendi kendime Sa-max’ın raflarıma istiflediği keşif ve fabl kitaplarını okuyordum. Çeşit-li kütüphanelerinde bulunan kırk bin kitabıyla gurur duyulan otelin, o da yalnızca girişteki salonda duran, tek bir televizyonu vardı. Beyz-bol sezonu sırasındaki haftanın oyunu programı dışında, televizyon ne beni ne de çevremdeki yetişkinleri fazlaca ilgilendiriyordu. Sa-max’ın cuma akşamları en son filmleri getirtip oynattığı bir sinema salonumuz vardı ve ben genellikle en ön sırada yerimi almış olur-dum. Ancak on üçüncü yaşıma kadar ben çoktan iflah olmaz bir ki-tap kurduna dönüşmüştüm bile; bu bilgilenme faaliyetlerinin tümü, yıllar sonra, üniversiteye başlayıp da benden beklendiğini fark etti-đim şey için beni o kadar iyi hazırlamıştı ki, bazı anlarda sanki bütün o şeyleri daha önce çoktan yaşamışım gibi tanıdık bir duyguya kapı-lırdım – hatta bazılarını da sonradan yaşayacağım duygusuna.

Sıradışı eğitimimin temelini Labusi’nin –Las Vegas Eğitim Kuru-lu’nun bilgisine sunulmayan– akılda tutma teknikleri, yani akıl evleri oluşturuyordu. Akıl evi kavramı eski Yunan’da, bu konuda büyük bir coşkuyla yazmış olan Aristoteles’den, Cicero’dan ve hatta *quincux* hayranı Quintilianus’tan bile çok daha önce geliştirilmişti. Üçü de akıl evlerine ait ilk modellerin, günümüzde akılda tutma sanatının mucidi sayılan, Keos’lu Simonides tarafından geliştirildiğini kabul ediyorlardı.

“Simonides bir ozandı,” dedi Labusi bir gün, her zamanki gibi, oturduğum iskemlenin arkasında, ağzında yakmadığı piposuyla bir aşağı bir yukarı dolaşırken. Hiç yakıp içmediği halde piposuna her gün yeni tütün koyar, konuşurken söylediği şeyin önemini vurgula-mak için, sapıyla da sol elindeki üç gümüş halkadan birine hafifçe vururdu. “Varlıklı bir soylu olan Scopas onu bir gün, katılanları eđ-lendirsin diye bir ziyafete çağırmış. Ozan bir yandan –hani amcanın koleksiyonundakiler gibi– lirin tellerini tıngırdatıyor, bir yandan da konukların şerefine şiirini söylüyormuş; şiirinde, Zeus’un sonradan suretlerinden Gemini takımıyıldızını yaratacağı savaşçı ikiz kardeşle-re, Castor ve Pollux’a övgü faslı da varmış. Simonides okumasını bi-tirdiğinde Scopas ona söz verdiği paranın yalnızca yarısını vermiş, alaylı bir biçimde, öteki yarısını da Castor ve Pollux’tan almasını söy-

lemiş. Olayın hemen sonrasında Simonides aynı ziyafetten çıkan iki beyefendinin kendisiyle görüşmek üzere dışarıda beklediği haberini almış. O da hemen dışarı çıkmış ancak kendisini bekleyen kimseyi görememiş; ama tam o anda ziyafetin verildiği binanın çatısı çökünce, altında kalan Scopas ve konukları oracıkta ölüvermiş. Altta kalanlar o kadar feci biçimde ezilmişler ki, hangi cesedin kime ait olduğu anlaşılamaz durumdaymış, öyle ki, kimin nerede oturduğunu tamı tamına aklında tutan Simonides hepsini hatırlayınca ölenleri teşhis edebilmişler ancak. Ve kendilerine gösterdiği saygının karşılığını bu biçimde ödeyen ikiz kardeşler Simonides'e bir de, akılda tutma sistemlerinin iki temel eksenini oluşturan –Latince'de 'yerler' anlamına gelen *loci* ve 'görüntüler' anlamına gelen *images*– kavramlarını keşfetme gücünü bağışlamışlar. Eski dünyanın düşünce sistemi işte onların sayesinde günümüze ulaşmış."

Dolmakalemimle olabildiğince hızlı bir biçimde not alıyor, o yıllarda onlarcasını yazıp biriktirdiğim mavi defterlerden birini daha dolduruyordum.

"Sayısal ve alfabetik olmak üzere iki çeşit akılda tutma sistemi vardır," diye sürdürdü sözlerini Labusi. "Alfabetik sistemin kökeni, yıllar öncesine, yerleştirme düzeni ülkenin bilginlerince geliştirilmiş alfabetik sisteme göre kurulmuş ve sonradan da yanıp kül olan İskenderiye Kütüphanesi'ne dek gider. Ayrıca bir de satranç tahtasıyla üzerindeki taşlara göre oluşturulmuş başka bir sistem daha vardır. Ama akılda tutma sistemleri içerisinde en büyüğü mimari yapılara göre kurulmuş olanıdır. Bunu en iyi ve en yalın biçimde anlatan Quintilianus olmuştur.

"Şimdi iyi tanıdığın bir binayı düşün, ne kadar büyük olursa o kadar iyi. Onu, içindeki tüm koridorları, merdivenleri, eşyaları ve süsleriyle birlikte odalarıyla düşün ve tüm bunlar senin, ister onlarca ister binlerce birimden oluşan *loci*'ni oluştursun. *Loci*'nin dizi oluşturabilecek bir mantığı ve rahatça ileri geri, odadan odaya, eşyadan eşyaya gidip gelmeni sağlayacak ardışık bir yapısı olmalı. *Loci*'lerinin her birine, sana orayı çağrıştıracak ve anımsamak isteyeceğin herhangi bir kavramı ya da nesneyi yerleştir. Diyelim ki sen şimdi serada yetişen meyvelerin adlarını ezberinde tutmak istiyorsun. Her meyvenin görüntüsünü sırasıyla bir *locus*'a yerleştirdikten sonra zihnindeki akıl evini baştan aşağıya taramaya başladığında, zihninden en sondaki masanın üzerinde bir limon, bir lambanın altında muz, pencere eşiğinde papaya ve rafta duran üzüm gibi görüntüler geçecek.

Loci'ler zihninde –aynı pencere eşiği, aynı raf vs. biçiminde– süresiz olarak değişmeden kalırken, o yere özgü nesneler zamanla ya silikleşecek ya da yerini başka bir şeye bırakacaktır. Cicero *loci*'leri, eskiden üzerinde iz bırakarak yazı yazılan ve sonra tekrar tekrar silinerek yenilenen balmumu tabletlerine benzetirdi.”

Ve elbette, kendime seçtiğim akıl evi, birbiri ardı sıra *loci*'leriyle hemen zihnimde canlanan Canopus Otel'i'nden başkası değildi. Sözelimi üçüncü katta, kütüphanenin dışındaki okuma odasını iskemleler, birkaç düzine raf ve çeşitli saksı bitkilerinden oluşan bir *loci* dizisi olarak düşündüm – ki bu, içindekilerle birlikte sayıca yüzü aşan bir *loci* dizisi demekti. Üstelik bu daha orta büyüklükte tek bir odaydı! Bunu diğer birçok odaya doğru genişlettikçe, otel zihnimde, gerçekte olduğundan çok daha gözle görülür, elle tutulur bir hale geliyordu. Yavaş yavaş otel binası ve akıl evim birleşerek bir bütün oluşturdular, öyle ki, bazı geceler otelin içinde dolaşırken, kendi belleğimin dehlizlerinde dolaşıyormuş gibi hissediyordum. Bazen de tersini yapıyor, odamdan dışarı adımımı bile atmadan, gözlerimi kapayıp akıl evime giriyor, ilk *loci*'mden, yani lobide daima Della'nın ya da Denise'in oturduğu resepsiyondan başlayarak otel odalarının tümünü kapsayan, tam bir tur atabiliyordum. Aslında akıl evimde oteli, kapısında Azu'nun durmadığı, resepsiyonda da kimseciklerin bulunmadığı haliyle canlandırıyor ve hatta yalnızca bana ait bir dünyaymış gibi düşünüyordum.

Bir yandan akıl evimi geliştirirken öte yandan da otelde yaşadıklarımı da kişisel anılar olarak belleğime kaydedip biriktirdiğimden, “gerçek” otel binası ile “tasavvur ettiğim” öteki bina, artık zihnimde sürekli yan yana var oluyorlardı: Kişisel anılarım zihnimde daima birtakım olguların ve –eğitimimin temel taşlarını oluşturan– rakamların eşliğinde canlanıyor, böylece, tasavvur ettiğim otel, kendi belleğimin içinde ayrı bir bilgi deposu olarak varlığını sürdürüyordu. Latincedeki sayısız fiil ve isim çekimi, İspanyolca sözcük dağarcığı, periyotlar cetveli ve tarihsel olayların geniş bir listesi de buradaydı sözelimi. ABD devlet başkanlarının, İngiltere krallarının ya da Venedik dukalarının listesini ve her ülkenin başkentini, nüfuslarıyla birlikte akıl evimde saklayıp, çarçabuk sayabiliyordum.

Aslında bütün bu ıvır zıvır, Quintilianus'un saydığı büyük akıl ustalarının yaptıklarıyla karşılaştırıldığında solda sıfır kalırdı: Sözelimi yirmi iki dili akıcılıkla konuşabilen Mithridates, ordusundaki tüm askerleri adlarıyla tanıyan Pers kralı Kiros, daha da inanılmaz olanı,

Roma'nın tüm nüfusunu sayabilen Lucius Scipio ile İskenderiye Kütüphanesi'ndeki bütün eserleri, sanki doğrudan okuyormuş gibi içerikleriyle birlikte ezberden sıralayabilen Yunanlı düşünür Kharmides vardı. İncelemesinin aynı bölümünde, hem de o korkunç listenin üstüne, Quintilianus'un, dünyada akıldan nasibini almamış kimselerin bile, bir şeyi kolayca hatırlamaları için önerdiği ve bugünkü anlamıyla benzer biçimde hiçbir kinaye içermeyen basit çözüm yolunu okuyunca çok eğlenmiştim: Bir şeyi unutmayıp hatırlamak istediğinizde, parmağınıza bir ip bağlayın.

1969 yılının yılbaşı gecesinde, akşam yemeği için –üçüncü kattaki aynı okuma odasında– masaya oturduğumda, Pasifik'teki volkanik patlamaları zihnimden geçirerek akıl evimde dolaşılmaktaydım. Masada Desirée ve Calzas'tan başka, aralık başından beri otelde kalmakta olan Tibetli iki rahip de bulunuyordu. O dönemde, meyve bahçesinde günde on iki saat meditasyon yapıyorlar, her akşam yemek için aynı masaya oturduğumuz halde ne bizimle ne de birbirleriyle tek laf ediyorlardı. (Gerçi, bir ara Samax'a bazı tamamlayıcı Qigong hareketleri öğretirken bir iki laf etmişlerdi.) Samax'la yenen akşam yemekleri, kahvaltılar kadar samimi bir havada olmazdı. Kafasındakileri çevresindekilerle, portakalları havada atıp tutan bir jonglör gibi aklına estiği gibi tartışır, ama kendinden pek söz etmezdi; sık sık da sözüne ara verip hayatta yaptığı en iyi şeylerden birini – tanıdığım herkesten çok daha iyi başardığı bir şeyi yapar, dinlerdi. O gece konuşkanlığı üstündeydi.

Sirius her zamanki gibi iskemlemin arkasında kıvrılıp yatmış, Samax'la Labusi ise o gün öğlen başladıkları bir tartışmayı sürdürerek, İ.S. 64 yılında, İmparator Neron dönemindeki büyük Roma yangınında yanıp kül olan Ay Tapınağı'ndan ve hemen yakınındaki imparatorluk kütüphanesinden söz ediyorlardı.

“Tapınakta bulunan çok sayıdaki Yunan heykeli de yok oldu,” diyordu Samax, “içlerinden biri de Praksiteles tarafından yapılmıştı. Kütüphane ise gizli tutuluyordu, içeriğine dair tek ipucu, Tacitus'un yapıtlarında 'astronomi ve seyir'le ilgili olarak öylesine değinip geçtiği bir referans olarak günümüze ulaşmış ancak.”

“Keşif kitapları, bir başka deyişle tanımlayacak olursak,” dedi Labusi, bir yandan parmaklarıyla ezdiği taze biberiye yapraklarının kokusunu burnuna çekerken, “göklerin ve yeryüzündeki ıssız yerlerin keşfi demek oluyor”.

Her zaman olduğu gibi ne zaman otelin içindeyken akıl evimde

dolaşmaya kalksam, kendimi aynı anda iki yerde bulunuyormuşum gibi –adrenalimi de bir parça yükselten– bir duyguya kapılırdım: Tıpkı o gün olduğu gibi hem *loci*'lerimdeki okuma odasında hem de o anda birlikte oturduğumuz onuncu kattaki yemek salonundaydım. Samax'la Labusi'nin konuşmalarını dinleyerek dışarıyı, gökyüzünü seyrederken aklıma birdenbire gelen çarpıcı bir düşünceyle sarsıldım: Bu oteli, sonunda kaderi ne olursa olsun, yaşadığı sürece her ayrıntısına dek aklında tutacak tek kişi ben olacaktım. İskenderiye Kütüphanesi yanıp kül olduğu vakit, mutlaka tek tek yaprakları ya da sözcükleriyle, onu aklında tutan Kharmides'in belleğinde bir süre daha varlığını sürdürmüş olmalıydı. Aynı şeyin Roma'daki gizli kütüphane için de geçerli olmadığını kim söyleyebilirdi? Şüphesiz oradaki metinlerin çoğu bazı kişilerce ezberlenmiş, belki de yangından sonra bir bölümü, kaynak belirtmeksizin yazıya geçirilmişti.

O saatten sonra hal hatır sorarak da olsa, tam konuşmalara katılmak üzereydim ki, Denise yemeği yukarı yollamaları için mutfak zili çalındı. Yılbaşı yemeğimiz için Samax'ın özel olarak hazırladığı –güveçte fasulyeli ahtapot, *quinoa** ekmeği ve elbette çeşitli meyvelerle dolu büyük bir meyve tabağından oluşan– mönü, Labusi dışında hepimizi memnun etmişti. Yaşamında Pisagor'un öğretilerinden şaşmayan Labusi, beslenme biçimini de, on altıncı yüzyılda yaşamış İsviçreli bir fizik bilgininin, Guglielmo Grataroli'nin tertibi olan, beyni güçlendirmeye yönelik rejim modeli üzerine kurmuştu. O akşam yemeğinde de, kara hindiba çiçeği ve pancarla pişirilmiş bulgurdan oluşan, her zamanki ıvır zıvırla beslenmekteydi. Grataroli kahvaltı içinse dana beyni ve dil turşusu öneriyordu – ama bu elbette Labusi için söz konusu bile olamazdı.

Yemeğe son olarak gelen Dr. Deneb ve Hadar hemen masadaki yerlerini aldılar. Labusi ile birlikte, otele en uzun süre kalanlardandılar – hani otele kısa süreliğine gelip de bir daha hiç ayrılmayanlardan. Hadar, Ivy'nin beni Samax'a götürdüğü o terk edilmiş fabrikada gördüğüm, ellerinde kocaman eldivenleriyle madeni bir detektör taşıyan adamdı. Deneb ise beyaz takım elbisesi ve koyu renkli gözlükleri ve elinde Atlantis hakkındaki kitabıyla, en az onun kadar az rastlanır türden bir şahsiyetti; onunla, otele geldiğim ilk gece, lobide tanışmıştım. Sonradan anlaşıldığına göre Deneb her zaman beyaz takım giyiyor, koyu renk gözlük takıyor ve sürekli Atlantis hakkında okuyordu.

(*) Şili ve Peru'da yapılan bir ekmek türü – ç.n.

Peçetesini açar açmaz konuya girdi. "Kartacalı Himilco'nun," diye söze başladı burundan çıkan çatlak sesiyle, "İ.Ö. 500'de, İber Yarımadası'nın kuzeyine yaptığı yolculuğun kayıtları da o kütüphanede kayboldu ve üstelik o kayıtlarda, Atlantis kıtasının Akdeniz'in girişinde olduğuna dair generalin kendi düşüncelerinin de yer aldığına eminim. Bu gerçekten de utanç verici bir şey, çünkü Himilco'nun Afrika'nın çevresini dolaştığı zaman yaptığı gözlemler, sonradan da anlaşıldığı gibi dikkat çekici derecede açık ve belirgindi."

Kendinden menkul bir Atlantis bilimcisi olan Deneb beş yılını, kayıp kıtayı var olduğu düşünülen her yerde aramakla geçirmişti. Şimdi de Atlantis konusunda bulabildiği tüm ciddi eserleri okumaya ve okuduklarını tek bir satır bile not almadan özümseyerek sonunda, kendi deyimiyle "salt konunun özüne yönelik, gereksiz şeylerden arınmış bir monografi" yazmaya karar vermişti. Bir gece Samax'a ve bana söylediğine göre okumalarını bitirip eline kalem almasına yalnızca iki yılı kalmıştı. Kıtanın kalıntılarının Brezilya'dan Antarktika'ya ve Sahra Çölü'ne kadar pek çok yerde bulunabileceğini öne süren, düzinelerce Atlantis teorisi anlatır, ben de onu her zaman hayranlıkla dinlerdim. İçlerinde birkaç tanesi en sevdiklerimdendi. Bunlardan biri Atlantis'in gerçekte`ada biçiminde bir kıta olduğunu söylüyor ve bundan on bin yıl önce dağ sıralarının bir volkanik patlama sonucu çökerek batmasından oluşan Cebelitarık Boğazı'nın karşı tarafında yer aldığını öne sürüyordu. Bir başkası ise bir zamanlar dünyanın ikinci bir uyduya hayat verdiğini, ancak bu uydunun yörüngesinden saparak okyanusun bulunduğu yerde dünyaya çarptığını ve Atlantis'i yok ettiğini söylüyordu. Deneb bu öykülerin farklı çeşitlemelerine pek çok eski mitolojide rastlandığını söylüyordu, özellikle de, Buşmanların en bilinen mitinde, Afrika'nın batısında yer alan ve sonradan, onların tanımıyla "dünyanın çevresinde iki ayın dönmekte olduğu" bir dönemde kaybolan bir kıtadan söz ediliyordu.

Deneb'in asıl konudan saparak olağandışı yorumlarda bulunmasını şaşkınlıkla dinlese de, Samax'ın Atlantis'e duyduğu ilgi gerçikti. Bu ilgi, ilk başlarda sandığım gibi, eski dünyaya karşı beslediği tutkudan değil, çok daha basit ve tuhaf bir şeyden kaynaklanıyordu. Samax'ın ataları Bask'tı (elbette bu bir bakıma, benim de öyle olduğum anlamına geliyordu) ve Baskların çoğu, köklerinin Pireneler'de değil, Atlantis kıtasında olduğuna inanırdı. Nevada'da, diğer elli eyaletten daha fazla Bask yaşamaktaydı ve birkaçının aslında Atlantis kökenli olduklarından söz ettiklerini ben de duymuştum. Antropologların

Baskların kökenini hiçbir zaman kesin olarak tanımlayamadıkları doğrudur. Herhangi bir İber ırkından gelmedikleri gibi, Basklar İspanyollarla ya da Fransızlarla herhangi bir akrabalıkları olduğunu da kabul etmezlerdi. Konuştukları dilin nereden geldiği bilinmiyordu. Samax Baskların iddia ettikleri gibi Atlantis kökenli olup olmadıkları konusunda hiç renk vermezdi. Ne var ki Deneb İspanya'nın güneyinde, çok sayıda Bask nüfusuyla kural dışı bir kent olan Cadiz'in eski zamanlardaki adının "Gades" olduğunu söylediğinde heyecanını saklayamamıştı.

"Junius, bize bu kentin Atlantis kralı Gadeirus'un adıyla anıldığını, İber Yarımadası'nın bir zamanlar Atlantis'in sömürgesi olduğunu Plato'nun kendisi söylüyor. Eğer öyleyse, Atlantis'liler doğuda daha başka sömürgeler de elde etmiş olmalı, çünkü Avrupa halkları içinde, Basklarla ortak bir özelliğe sahip yalnızca iki halk, yani Fenikeliler ve Etrüskler olduğuna dair şaşırtıcı bir kanıt var ki, o da bu halkların yüzde doksan beşinin kan grubunun sıfır Rh negatif olması," –burada Samax bana bunu bildiğini belirten bir bakış fırlatmıştı– "üstelik A grubu ırklarıyla hemen hemen hiçbir yakınlıkları da yok. Bu oran, Fransızlar ve İspanyollar için tam tersi söz konusuysa, günümüz Baskları için hâlâ geçerli."

Bu tür özel yemeklerde Hadar'ın söz alması, öyle her zaman rastlanan bir olay değildi. Değildi çünkü Hadar çoğu zaman yurtdışında bulunur, buralarda olduğu zamanlarda da zaten ağzını bıçak açmazdı. Aslında vaktinin çoğunu otelden uzakta geçirirdi. Deneb ya da Labusi'den farklı olarak Hadar ilk ziyareti sırasında bizzat Samax tarafından görevlendirilerek otelde alıkonulmuştu. Ama mesleğinin ne olduğunu anlatırken yolculuk için vize almak gibi ıvır zıvır işlerle uğraştığını öğrenince, ser verir sır vermez suskunluğuna bir anlam verememiştim. Adam aslında bir göktaşı avcısıydı ve Samax'ın parasal desteğiyle bütün dünyayı bu iş için dolaşıyordu. Aslında Samax'ın ücretli elemanıydı, çünkü gezileri sırasında bir yandan da değerli antikaların izini sürüp, bulabildiklerini onun adına satın alıyordu. Samax Calzas'ı özel görevler için kullanırdı, oysa Hadar sürekli ender bulunan nesnelerin peşinde dolaşan biriydi.

Hadar'la aram hiçbir zaman, öteki konuklarla olduğu kadar iyi olmadı. Bir kere ters ve sabırsız bir adamdı. Ayrıca havasında öyle soğuk bir yan vardı ki, sanki ruhen gerçekten de, çok sevdiği göktaşlarının geçtiği o kasvetli diyarlarda gelmiş gibiydi. Genellikle anlamsız bir ifade takınır, ancak yine de, derin yuvalarına oyulmuş gibi duran

askin siyah gözleri, maskesinin ardındaki vahşi düşünceleri ele verdi. Tek başına yaşayan biri olarak benzerleri arasında bile farkını elli eden Hadar, bana da tıpkı ötekilere davrandığı gibi davranırdı. Neden hoşlanmadığını söyleyemezdim, aslında benimle ilgili herhangi bir duygusu olduğundan bile emin değildim.

Onun diğer yüzünü yalnız bir kez hisseder gibi olmuştum. Aslında benim için çok korkunç sonuçlar doğurabilecek, basit bir olay yaşamıştık. On bir yaşındayken, bir gece yüzmeye gitmek için otelin arka kapısından gizlice sızıışmıştım. Aslında gece havuzda tek başıma yüzmem yasaktı, bu da zaten ara sıra yaptığım bir şeydi. Ama işte şans bu ya, o gece, yarım saat boyunca yüzüp iyice yorulmuştum; ama sualtında son bir tur atmak için bir kez daha daldıktan sonra, yüzeye fazla hızlı çıkmış olacağım ki kafamı şiddetle havuzun kenarına çarptım. O kadar sersemlemiştim ki bayılmak üzereydim. Suda dövünerek su yutmaya başladım, havuzun çevresindeki çalılıklar ve ağaçlar tepemde dönmedolap gibi dönüyordu. Sonra nereden çıktığı belli olmayan, çelik gibi parmaklarıyla kolumu kısaç gibi yakalayan bir el beni çekip sudan çıkardı ve otların üzerine attı. Hem yuttuğum suyu kusuyor hem de gürültülü bir şekilde nefes almaya çalışıyordum. Klordan yanan gözlerim hâlâ kapalıydı; sonunda onları açabildiğimde yanımda kimse yoktu – tek seçebildiğim, yaklaşık elli metre ötede, çalılıkların köşesini dönmekte olan bir adamın arkadan belli belirsiz görüntüsüydü. Onun Hadar olduğundan emindim. Utangaç ve sessizdi, dolayısıyla oteldeki içinde, böyle bir anda beni orada öylece bırakıp gidebilecek bir tek o olabilirdi. Ama ertesi gün kendisini arayıp teşekkür ettiğimde, suratıma her zamanki gibi bomboş bakmıştı. Sonunda başını sallamış ve o tatsız sesiyle, sanki Kutsal Kitap'taki yazılı emirlerden birini iletliyormuşçasına, hırıldayarak, "Samax'a itaat et," diye buyurmuştu. Sonra da arkasını dönüp gitti. Bu olaydan sonra bir süre daha, dikkatsiz davrandığım zamanlarda beni hâlâ gözetlediği hissine kapılmıştım.

Hadar, karakterine uygun olarak otelin en uzak köşesinde çalışırdı: Çalıştığı yer, ikinci bodrum katında, koridorun sonundaki pence-resiz bir odaydı. Bitişikteki laboratuvar, etiketleyip madeni masanın üzerine yerleştirdiği göktaşlarıyla doluydu. Odada ayrıca bir spekt-rograf, bir röntgen aygıtı ve çeşitli mikroskoplara da vardı. Bunlarla –çoğu demir ve nikel bileşimlerinden oluşan– sekiz minerali araştırı-yordu; göktaşları temelde, farklı metal alaşımları içinde yer alan bu minerallerden oluşuyordu. Anlattığına göre en sonuncusu, uzaydaki

milyarlarca göktaşı arasından, atmosferi aşmayı başarak her yıl yeryüzüne ulaşabilen iki bin tanesinden yalnızca biriydi.

Hadar, 1800'lerde öne sürülen ve göktaşlarının asteroitlerle aynı özden geldiğini savunan görüşten yanaydı: Bunlar, bir zamanlar Mars'la Jüpiter arasında yer alan ve güneşin çevresinde dönmekte olan bir gezegenin parçalarıydılar. Gezegen –bilinmeyen bir nedenden dolayı– infilak etmiş, arkasında, aynı yörüngede dönen ve her biri milyarlarca gökcisminden oluşan, tek merkezli dokuz asteroit kuşağı bırakmıştı. Bu asteroitlerden 3.500 tanesi isimlendirilebilecek kadar büyüktü. Dünyanın her yerinden topladığı göktaşlarını inceleyip, ortak özelliklerini saptayan Hadar'ın amacı, infilak eden gezegen varsayımını kanıtlamaktı. Sonuç olarak, görünüşleri ne kadar farklı da olsa Hadar aslında Deneb'e benziyordu, ama onun kayıp Atlantis'i yerine, Hadar'ın da kayıp gezegeni vardı.

Aslında, diye düşünüyordum kendime buzlu çay koyarken, Canopus Oteli, başta Samax olmak üzere, ya kayıp bir şeylerin peşinde koşan ya da bir zamanlar –örneğin benim gibi– kaybolmuş insanlarla doluydu.

Hadar bizlere Meksika'dan henüz geldiğini, ondan önce de Avustalya'da, bir ciple Tamani Çölü'nü aştığını söyledi.

"Değişik türde bir çöl," dedi kısık bir sesle. "Zemini keskin, kızıl taşlarla dolu. Lastikler yarılıveriyor. Kaktüslerin şekli tuzlu gevrekler gibi. Kertenkeleler köpek iriliğinde. Dağlarının 'Yıkım' gibi adları var. Öğle üzeri sıcaklık 45 derece oluyor. İki camsı göktaşı buldum. 3. tip bir kondrit. * Saf, camsı gözeneklerinin çevresinde, olivin ve piroksen kristalleri var. Ama asıl ganimet Meksika'daydı."

İskemlesinin altına uzanıp, kâğıt dolu evrak çantasını aldı ve içinden üç parlak ok başlığı çıkararak masanın ortasına doğru itti.

Labusi'nin aklının başka yerlerde olduğu belliydi, ne de olsa göktaşları onun özel tutkularından biri değildi, ama Samax, büyük tabaktan her birimize meyve ikram ederken onu büyük bir dikkatle dinlemekteydi.

"Anlat bakalım," dedi Samax.

"Ok başlıklarını Matahuala'nın güneyindeki dağların eteklerinde buldum. Bunlar aynı zamanda birer kondrit. Değerli şeyler, ama bu beklenmedik bir şey değil. Bildiğiniz gibi, Eskimolar göktaşlarından

(*) Göktaşlarındaki gökkumu denen parçacıkları oluşturan kayaç benzeri bir madde – ç.n.

ok başlıkları yontarlardı. Aynı şeyi, Patagonya yerlileri de yapardı. Ama *bu*,” dedi, yeniden çantasının dibini karıştırırken, “asıl sürpriz *bu*.” Kendinden emin bir mimikle burnunu hafifçe oynatarak, ortaya parlak siyah renkte, sapı kemikten bir hançer çıkararak, masanın alt ucunda oturan Samax’a uzattı. Onu uzunca bir süre elimde tuttum – sandığımdan daha ağırdı, üstelik kıvrık duran bıçağı bir jilet kadar keskindi ve sapa yakın yerinde altı uçlu bir yıldız işareti vardı.

“Aztek yapısı olduğu çok açık,” diye sürdürdü sözlerini Hadar, “kurban törenlerinde kullandıkları türden. Hayvan ya da insan, fark etmez. Bıçağın üzerindeki yıldız, krala ait bir işaret. Tıpkı Mısırlıların firavunu gibi, Azteklerin de tanrı-kralları vardı. Yani Quetzalcoatlı. Tabii piramitleri de. Hem Aztekler hem de Mısırlılar krallarının birer yıldız olarak yeniden doğduklarına inanırlardı.

Samax hançeri ışığa doğru kaldırmış, hayranlıkla seyreliyordu.

“Koleksiyonun için Junius,” dedi çayını yudumlayarak.

Samax ona bir baş işaretiyle teşekkür etti. “Peki bunu kralın kendisi mi kullanırmış?” diye sordu.

“Törenlere katılırdı, ama hançerini tapınakta bırakırdı.”

“Buna benzer bir hançer görmüştüm,” diye lafa girdi Deneb, “ama o saf kuvarstandı, Fas’tayken görmüştüm.”

Samax gülümsedi. “Sana saf bir hançer örneği neye denir anlatayım,” dedi, ağır ağır arkasına yaslanarak. “Floransa’da. En önemli ve tehlikeli cinayetlerinde, Borgia’ların kullandığı, hiç iz bırakmayan bir hançer.”

“Nasıl yani?” dedi Calzas.

“Onlar, hançer biçiminde, suyla doldurulduktan sonra dondurulan bir kalıp kullanırlardı. Sonra da, elbette zaman kavramına öncelik kazandıran bu buzdan hançerle, erimesine fırsat bırakmadan kurbanlarını çarçabuk öldürmek zorunda kalırlardı. Hançer kurbanın etine girdiği an erimeye başlar, vücutta küçük bir delik ve biraz da ıslaklık dışında hiçbir ipucu bırakmazdı. Tabii eğer kurban belli konumda yer düşmüşse, suyun bir bölümü de vücudunun yakınında bir yerlerde olurdu. Böyle bir ölümün nedenini, günümüzün tıp yetkilileri ve laboratuvarları bile bulmakta zorlanırdı doğrusu. Çünkü ortada hiçbir suç aleti kalmıyordu. Üstelik parmak izinin suya çıkması da söz konusu olamazdı. Beni asıl şaşırtan şey, böyle bir yöntemin neden moda olmadığı,” diye ekledi, hafifçe gülümseyerek.

Amcamın hayatta bazı tehlikeli düşmanlar edindiğini ve iş ilişkilerinde, durum ne kadar gerektiriyorsa –ve ayrıca baş kahraman ne-

ye müstahaksa– o ölçüde katı ve acımasız olabildiğini biliyordum. Eğer, masasının üzerinde özlü sözler yazılı plaketlerden bulunduran o adamlardan biri olsaydı, onunkinde kuşkusuz şöyle yazardı: *Eğil, ama bunu, ancak karşındakini ikiye böleceğinden emin olduğun zaman yap.*

Sonunda Samax, o gece daha geç bir saatte, Latince dersi yapmak için birlikte kütüphanesine çekildiğimizde, kumarbaz olmasını sağlayan akılda tutma tekniğini nereden öğrendiğini anlattı. Bu arada, yaşam öyküsünün yalnızca birkaç kişinin bildiği özel bir bölümünü öğrenme fırsatını da bulmuştum. Rahat, deri koltuklarda karşılıklı oturuyorduk, Sirius da dikkatle aramıza yerleşmişti. Ben kremalı incir dondurması yerken, Samax bir elmayı soymuş, dilimleri dikkatle kristal bir tabağa yerleştiriyordu.

“Junius Amca, Borgia’ların başka ne gibi hileleri vardı?”

“Ha, demek o hikâye hoşuna gitti. Evet, bir de zehir konusunda güçlüydüler. Örneğin içindeki oyuğa zehir konan yüzükler, sen bakmazken zehri bir çırpıda bardağındaki içkiye boşaltıverirlerdi. Arseniğe batırılmış şapka iğneleri ya da bu türden şeyler işte.” Ağzına bir elma attı. “Ama en gözde tercihleri şu an elimde tuttuğum şeyle yaptıklarıydı.”

“Yani birine, zehre batırılmış bir bıçak saplamak gibi bir şey mi?”

“Hayır, öyle kaba bir şeyden söz etmiyorum. Dikkatle bak Enzo, elimde bir bıçak ve bir elma var.” Bıçağı düz bir biçimde avucuna yerleştirdi. “Cesare Borgia zehri bıçağın yalnızca bir yüzüne sürerdi. Kurbanıyla yemek yerken, bir elma alır ve bıçağıyla ikiye böler, kendi payını da yedi. Kurbanı da aynen onun gibi yapar, ama zehirli yüzün dokunduğu yarıyı yedi. En şüpheli insan, hatta bir düşman bile, bir meyvenin yarısının bu biçimde zehirlenebileceğini aklına getiremezdi.”

Tatlılarımızı bitirmiştik, Sirius yan yatmış alçak sesle horluyordu. Samax aklındaki asıl konuya gelmeden önce Borgia’larla ilgili birkaç hikâye daha anlattı. Benim, böyle, saatin on buçuğu çoktan geçtiği vakitlere kadar, kendisiyle birlikte ayakta kalmama ses çıkarmaması alışılmadık bir durumdu. Genellikle bu saatte ya Labusi’yle satranç oynar, ya yatağında okumaya çekilir ya da heykelleri ve seramikleriyle uğraşır olurdu. Bazen de telefonun başına geçer –oralarda henüz sabah saatleriyken– Avrupa’da ya da Orta Doğu ülkelerindeki işlerini harekete geçirmek ya da yeni bir parçanın alımını tamamlamak amacıyla satıcılarla, aracılarla ve küratörlerle konuşurdu.

Samax bir *petit-corona*, bir Havana purosunu yakarak üflediği dumanın ardından bir an yüzüme dikkatle baktı.

“Enzo, hani geçen yıl bana kumarda kullandığın akılda tutma tekniğini nereden öğrendiğini sormuştun ve ben de sana bunu bir gün anlatacağımı söylemiştim.”

Başımı salladım.

“Bu tekniğin artık benim için hiçbir anlamı kalmadı. Aslında bu, sen de Labusi’yle çalıştığın için, kolayca öğrenebileceğin, basit bir yerleştirme yönteminden başka bir şey değil. İlk olarak eski astronomi bilgileri tarafından geliştirilmiş, inanılmayacak kadar basit bir şeydi aslında. Bu yöntemde *loci* görevini üstlenen, bellek evinin yerine, küçük, yuvarlak bir bahçe vardı. Kumar masasının da, tıpkı bahçenin çiçekleri gibi, dağıtılıp açıldıkça filizlenen yeni kartları. Poker, *black jack* ya da *chemin de fer** gibi oyunlarda dizilimleri hatırlamak, benim için bir çocuk oyuncağıydı.” Yüzünde acı bir gülümseme belirdi. “Bahçeciliğe olan tutkumu o sıralarda keşfetmiştim. Aslında yaşadığım yer göz önüne alındığında, bu hiç de şaşırtıcı bir şey değildi.” Purosunu mermer küllüğün kenarındaki girintiye yerleştirirken, öteki elini yumruk biçiminde sıkıyor olması dikkatimi çekmişti. “Senin anlayacağın, Colorado’daki Ironwear Federal Hapishanesi’nde bulunuyordum. Artık büyüdüğüne göre, bunu bilmen gerektiğini düşündüm – ve üstelik benden duymalıydın, başkalarından değil.”

Bir önceki yıl aynı konuyu sıyrıp geçtiğimizde kaçırdığı bakışlarını şimdi, hem de acı dolu bir ifadeyle, doğrudan bana yöneltmişti. Dimdik bakışmakta zorlanan taraf ben oldum; bir hapishane hücre-sini o yaşta zihnimde, ne kadar karanlık ve pis bir yer olarak canlandırsam da, kırk yıl hayalini kursam bile Samax’ı içindeyken düşünmezdim. Onu, o saygıdeğer haliyle, çizgi romanlarda gördüğüm çizgili gömlek ve torba gibi pantolondan oluşan mahkûm elbiseleri içinde düşünmem mümkün değildi.

“Tam bir yıl boyunca,” diye sürdürdü konuşmasını, gerçeği açıklıyor olmanın gözle görülür rahatlığı ile, “yapmadığım bir şeyin cezasını ödedim. Bu 1926 yılında, New York’ta, sana anlattığım o arazi parçası üzerinden ilk servetimi kazanmadan iki yıl önce olmuştu. Akılda tutma tekniğini –onun gibi yararlı pek çok başka şeyle birlikte– bana öğreten de hücre arkadaşım oldu. Eğer hapse girmeyip onu tanımasaydım, bugün burada oturuyor olmazdım. Her zaman oldu-

(*) (Fransızca) Bakara türü bir oyun – ç.n.

ğu gibi, içine düştüğüm büyük talihsizlik, başıma konacak talih kuşunu da beraberinde getirmişti. Neyse ki, başıma gelen şeyin ne olduğunu çabuk anlayıp yine de en iyi biçimde değerlendirmeyi becerdim.” Purosunu eline alıp silkti, ucundaki kül bozulmadan, tam bir silindir biçiminde düştü. “Hücre arkadaşımın adı Rochel’di ve doğrusu tanıdığım en sıradışı insandı.” Bir kez daha duraksadı. “Enzo, biraz meyve suyu ya da maden suyu ister misin?”

Dikkatimi tümüyle ona vermiş bir halde, başımı iki yana salladım.

“Ben yirmi beş yaşındaydım,” diye sürdürdü sözlerini Samax, “o ise, benden yalnızca beş yaş büyük olmasına karşın, yirmi yaş büyük-müş gibi duruyordu. Cezası altı yıldı, ben gittiğimde üç yılını doldurmuştu. Suçu, Birinci Dünya Savaşı sırasında ordudan firar etmektir. Biliyorsun, ben de o savaşta askerdim ve bir daha asla görmek istemediğim Argonne ormanında, bütün o katliamlara tanıklık ettim. Rochel yarım kan Zuni yerlisi – diğer yarısı ise Fransız ve Meksikalı karışımı bir melezdirdi. Tüfek atıcılığında üstüne yoktu. 1916’da, daha ABD bile savaşa girmemişken o, Arabistan’da, Alman hatlarının gerisinde, İngiliz Kuvvetleri’ne bağlı küçük bir keşif grubunda keskin nişancı olarak görev yapıyordu. Arizona’da, Dört Köşeli Nokta’nın yakınlarında büyüdüğü için, çöle alışkındı. Kendi müfrezesinde İngiliz olmayan tek asker oydu; esmer tenli olduğundan diğerleri, kendi orduları içindeki bir yerliye –öteki yerlilere– nasıl davranıyorlarsa ona da öyle davranıyorlardı. O da diğerlerine hiç karışmadan, kendi başına uyuyor ve genellikle tek kişilik görevlerle araziye yollanıyordu. İşinde iyiydi, üstelik ABD savaşa girdiği sıralarda o savaşmaktan çoktan yılmıştı bile. 1918’e gelindiğinde Almanlar geri çekilmeye başlamıştı, ama Rochel’e geri eve gönderilemeyecek kadar ‘değerli’ olduğu ve bu yüzden Selanik’teki Amerikan birliğine yollanacağı bildirildi. O da üniformasını ve tüfeğini ebediyen terk ederek ordudan kaçtı, çölü aşırıp Mısır’a gitti. ‘Tek başıma, herkesin payına düşenden çok daha fazla adam öldürdüm,’ demişti bana. ‘Ötekiler yalnızca on iki ay savaşmışlar, bense tam iki buçuk yıl keskin nişancı olarak görev yaptım. İnsan öldürmekten bıkip usanmıştım.’ İki yıl sonra ABD’ye dönerken kendini böyle savunuyordu ama hiç beklemediği bir şekilde, New York limanı gümrüğünde tutuklandı. Ama savunması paçasını kurtarmaya yetmedi. Savaşta tüm hizmetlerine karşın –hatta İngilizler’in taktığı madalyaları bile vardı– hâkim verebileceği en ağır cezayı verdi. Tek bir kurşun bile atmadan görevden kaçanlar âdet yerini bulsun diye ikişer yıllık cezalarla paçayı kurtarırlarken, Rochel beyaz ırktan olmadığı için en ağır cezaya çarptırıldı.

“Elbette Mısır’ın güneyinde iki yıl geçirdikten sonra hem duyguları hem de görünümü açısından bir Zuni’ye olan benzerliği, Birleşik Devletler’den ayrıldığı zamankinden çok daha fazlaydı. Kızıl Deniz kıyılarındaki dağlarda Sufilerin arasına karıştı. Sufilerle Zunilerin ibadetlerindeki benzerlikler onu çok şaşırtmıştı. Kişinin gönül gözünü açmayı amaçlayan oruç örneğin. Çölde yapılan ve zamanla gerçek bir halüsinasyona dönüşen meditasyonlar. Fabllardan ve hikâyelerden çıkarılan ahlaki değerler ve kurallar. Ama Rochel’e göre Sufiler tüm öğretilerini katı bir disiplin içinde uygulayabiliyorken, İspanyol fetihçilerin ve misyonerlerin zorbalığı altında ezilen Zuniler, bu gelenekleri çoktan yitirmişlerdi. Yabancıların yüzyıllar süren işgalleri, Zunilerin dönemsel ve zaten oldukça girift özellikler taşıyan dinsel öğretilerinin zamanla unutulup yok olmasına yol açmıştı. Sonunda tepeden tırnağa Sufi öğretileriyle donanan Rochel, intikam duygusuyla denizleri aşip halkına geri dönmeye karar vermiş, ama bunun yerine gelir gelmez hapse tıkmıştı.

“İşte bu noktada ben devreye girdim. O sırada Rochel’in başka hücre arkadaşları da vardı – bir banka soyguncusu, bir dolandırıcı ve bir çocuk katili gibi, ama dediğine göre, onların hepsi gerçek suçlulardı. ‘Sen masumsun,’ demişti, beni onun hücreesine attıklarında, daha ağzımı açıp tek laf bile etmemişken. Böylece onun hücredeki tek öğrencisi ve onca zaman içinde sakladığı ateşi tek aktarabildiği kişi ben olmuştum. Bu arada gerçekten de *masumdum*. Suçlu bulunma neden olan şey vergi kaçırmaktı ve üstelik bu suçu üzerime yıkan da, daha önce de sözünü ettiğim kardeşim Nilus’tan başkası değildi. Bütün acımasızlığına karşın Nilus kolayca etki altında kalabilen, zayıf bir adamdı. Bu olayda da –ilişkimizin dibe vurmasına yol açan– suçu benim üzerime atarken, yine başka birinin, bu sefer de aynı zamanda avukatı da olan, Vitale Cassiel adındaki iş ortağının etkisi altında kalmıştı.”

Konuşmasının bu noktasında duraksayan Samax, purosunu yeniden yakıp, bardağına biraz nar suyu koydu. Geniş pencerelerden, çölün üzerinde göz kırpmakta olan yıldızlar görünüyordu. Sirius hâlâ uyuyordu. Ben ise son bir saattir adeta soluğumu tutmuş, bütün dikkatimle onu dinliyordum..

“Neyse, bu hikâyenin ayrıntılarını daha sonraya bırakalım,” diye sürdürdü konuşmasını. “Şimdilik, Nilus’un, ayağına dolaşmamı istemediğini söylemekle yetinelim. Kardeşim böylece işin beni suçlama bölümünü ortağına bırakmış ve o da, benden habersiz, hiçbir çıkar

yol bırakmayacak biçimde düzenlediği –bütünüyle uydurma– birtakım sahte belgelerle gerekeni yapmıştı. Sıradan bir avukat tutmaya yetecek kadar bile param yoktu, o yüzden, beni o sevimsiz –ve rüşvet verdikleri– hâkimin karşısına çıkardıklarında, yalnızca bir yıl ceza yiyerek sıyırdığım için şanslı sayılırdım. Ama işte hayatımı değiştiren de o bir yıl oldu. İşte sana Rochel’den öğrendiğim bir Sufi sözü: ‘Altın yere düşmekle pul olmaz, toz göğe erse de değer kazanmaz.’ San-ki özellikle kardeşim için söylenmiş.”

Atasözünü ezberden tekrarlamaya çalışırken, dudaklarımın kıpırdadığını fark eden Samax hafifçe gülümsedi.

“Rochel bana kutsal nitelikli başka uygulamalar da öğretti,” diye devam etti. “Nasıl nefes alınacağını örneğin. Beş duyumu nasıl geliştirebileceğimi, zihnimi fazlalıklardan nasıl arındıracağımı ya da ‘aslan duruşu’ dediği konumda, yan yatıp başımı sağ avucuma dayayarak nasıl uyuyacağımı sözelimi. Bütün bunlar düşlerimin daha da derinliklerine inerek, yaşamımın karanlıkta kalmış köşelerini keşfetmemi sağladı. Hatta Rochel düşlerinde bir çıkış kapısı bulduğunu ve bedenlen olmasa da ruhen, bulunduğu hücreden dışarı çıkarak tüm dünyayı dolaşabildiğini söylüyordu. Onun için aynı derecede önemli bulmadığı –hatta eğlence olarak gördüğü– ve benimle paylaştığı bir başka şey de, Sufilerin uyguladığı akılda tutma yöntemleriydi, çünkü Sufiler bütün o atasözlerini ve meditasyon dualarını akıllarında tutmak zorundaydılar. Oyun kartlarını aklımda tutmak için kullandığım yöntem, bir Sufi astronomi bilgininin, yıldızların hareketini saptamak amacıyla, gece ve gündüz bulundukları konumları ezberlemek için kullandığı yöntemin çok daha basit olanıydı. O zamanlarda bir astronomi bilgini tek seferde, gökyüzünün yalnızca bir bölümüne odaklanabilirdi ki, bu, bugün bile, ancak birçok kamera ile yapılabilen oldukça zahmetli bir çalışmadır. Satrancı icat eden de yine Sufiler’di, Rochel bana önümüzde oyun tahtası ve taşları olmadan, bu oyunu sırf zihinlerimizde canlandırarak nasıl oynanacağını da öğretti. Bunu bir kez Labusi ile de denedim, ama tabii bu şekilde de olsa o yine kolayca kazanıyor.

“Herhalde söylememe gerek yok Enzo, geldiğim yeri düşünecek olursak, bütün bunların üzerimdeki etkisi, doğal olarak yıldırım çarpması gibiydi. Bütün hayatım değişmişti. Hapishaneden çıktığımda tamamen başka biri olmuştum. Daha önemlisi Rochel bir gün bana, zihninin hapishane duvarlarını aşarak gittiği yere bedeniyle de gidebilmesine ramak kaldığını anlatmıştı. Cezalarımızın dolmasına benim

ir ayım, onun ise daha iki yılı vardı ve bu iki yılı duvarların arasında eçirmeye hiç niyeti yoktu. ‘Şu ana kadar’ dedi, ‘aynı zamanda hem uradaydım hem de değildim. Ama artık burada çok fazla kaldığımı düşünüyorum. Onlara zamanımın büyük bir bölümünü verdim, ama laha fazlasını vermeye niyetim yok.’ O gece onu seyrederek uykuya laldım, simsiyah uzun saçlarını bir deri parçasıyla arkaya bağlamış, küçük penceremizin parmaklıkları arasından, ötedeki dağların üzerinde parıldayan ay ışığına bakıyordu. Gözlerim kapanmadan bir az önce bana bakıp –daha önce hiç yapmadığı bir şey yaparak– gülümseyerek selamlar gibi başını hafifçe eğdiğini gördüm. Bunun veda olduğunu ertesi sabah anladım. Ne ranzasında uyuduğuna ilişkin herhangi bir belirti ne de başka bir yerde en ufak bir iz bırakmadan sırra kadem basmıştı. Gardiyanlar hapishaneyi tepeden tırnağa aradılar. Az sayıdaki özel eşyasının –diş fırçası, tarağı, meditasyon tespihi, Acoma’nın kent silüetini gösteren bir fotoğrafı– tümü de yok olmuştu.”

“Ama nereye gitti peki?” diye sordum uzun süren sessizliğimi bozarak.

Samax başını iki yana salladı. “O zamanlar bunun yanıtını bilmiyordum, şimdiyse belki bir tahminde bulunabilirim ancak.” Saatine baktı. “Ama artık geç oldu. Bu gecelik bu kadar yeter. Yatmadan önce sana göstermek istediğim bir şey var.” Mavi lake bir masanın çekmecesini açarak içinden küçük bir kutu çıkardı. “Hapishane yetkilileri küplere bindi. Ironwater Hapishanesi’nden daha önce kaçabilen kimse olmamıştı. Aramalarını kilometrelerce uzaklara kadar genişlettiler, beni de bütün gün sorguya çektiler. Ama ne bir şey bulabildiler ne de ben bir şey biliyordum. Yalnız bir kez bir yalan söylemek zorunda kaldım.”

“Ne hakkında?”

Kutuyu açtı ve cilalanmış bir taş parçasını bana doğru uzattı – çok güzel, koyu mavi, ışıltılı bir taşı. “Rochel’in geride hiçbir şey bırakmadığını söylemiştim,” dedi Samax. “Aslında bilinen eşyalarından geride kalan herhangi bir şey olmadığı doğruysa da, yine de bıraktığı bir şey vardı. Şu anda tüm sahip olduklarım içinde en çok sevdiğim şey.”

Bu bir taşı; yüzeyi düz ve yaklaşık yedi buçuk santimetre çapındaydı. Üzerinde basit ama son derece kusursuz çizgilerle, üstelik bütün kıtaları ve okyanusları doğru ölçekle resmedilmiş bir dünya tasviri vardı. Öteki yüzü, minicik zümrüt taşlarla üç yatay çizgi halinde işlenmişti, onları ortadan kesen dik bir çizgi daha vardı.

“Gördüğün gibi,” dedi Samax, “kıtalar aynen modern bir atlasta oldukları gibi, uydu fotoğraflarından yapılan çizimler gibi görünüyorlar. Uzaydan nasıl görünüyorsa taşın üzerine de aynen öyle işlenmişler.”

Başımı kaldırıp yüzüne baktım.

“Yalnızca bir farkla ki, bu taş bilinen ilk kâşiflerin haritalarından bile daha eskilere gidiyor,” diye sürdürdü konuşmasını. “Hem kontrol ettirdim hem de çok araştırdım –Hadar spektroskopla da inceledi– bu konuda yanılmadığımızı açıklı. Bu taşı böyle kim işlediye bunu Mısır’da piramitlerin yapıldığı yıllarda yapmıştı ve elinde, dünya coğrafyasının, ancak yüzyıllarca yıl sonra elde edilecek olan kusursuz bir görüntüsü bulunuyordu.”

“Yani sence uçabiliyorlar mıydı?”

“Ben öyle söylemedim. Ama eğer istersen Dr. Deneb sana eski dünya astronomlarıyla ilgili ilginç teoriler anlatabilir. Ayrıca haritanın dışında, taşın öteki yüzünde zümrütlerle işlenmiş olan şekil de, sabit konumlu bir yıldız simgeleyen bir denizcilik işaretidir, ama bu yıldız ancak 1700’lerden sonra keşfedilmiştir.” İç geçirdi. “Rochel’in hapis-haneden kaçmasını sağlayan her ne ise benim kavrayabileceğim bir şey olmadığı kesin. Aynı şey bu taş için de geçerli.”

“O bunu nereden almış peki?”

“Bilmiyorum. Ertesi sabah, hücremin aranmasından önce onu yastığımın altında buldum. Ama besbelli bunu Orta Doğu’da bulunduğunda ele geçirdi. O bölgede dolaştığım sıralarda farklı kaynaklardan buna benzer bir taş daha bulunduğunu ve Mısırlıların yaptığı söylenen bu taşın üzerinde de Ay’ın, dünyadan görünmeyen, ama insanın ancak çevresinde dolanarak görebileceği yüzünü betimleyen bir resim bulunduğunu duymuştum. Bu taşı bulmak için Calzas’la çok uğraştık ama bugüne dek bir sonuç alamadık. Bu taşların her biri ayrı ayrı bir servet ediyor, ama bir araya geldiklerinde paha biçilmez bir değer kazanırlar. Ama onlara sahip olmak istememin nedeni bu değil kuşkusuz.” Yavaşça oturup arkasına yaslandı. “Bunun bir nedeni, birlikte büyük bir sırrı paylaşıyor olmaları – belki de yeryüzünün en büyük sırrını. Ama bir nedeni de, Rochel’in bana bıraktığı bu taşın aynı zamanda, gerçek hayatımın başlangıcını simgeliyor olması.”

“Onu bir daha hiç gördün mü?”

Samax başını iki yana salladı. “Hayır. Daha doğrusu bildiğim kadarıyla görmedim. O tam bir kılık değiştirme uzmanıydı –sırf yüz kaslarıyla oynayarak yüzünü bütünüyle değiştirebiliyordu– ve sanı-

ım bazen, içimden bir gün otelden içeri girip karşıma çıkmasını istemiyordum.” Sırıtırmasına gülümsedi. “Ya da kimbilir, belki de bir gün burada, konuklarımdan biri olarak burnumun dibinde yaşamak- a olduğunu öğreneceğim. Nedense içimde, arada bir de olsa, bana bir işaret ya da bir mesaj yolladığına ilişkin bir duygu var.” Doğruluk şüphesizdi. “Sonunda uykun geldi. Bu konuya başka bir zaman devam ederiz. Hayatımın bu bölümünü pek az kişi bilir. Kalanını ise –yani umman Junius’un bir hapisane kaçkını olduğunu– işin aslını astarını öğrenmeden duymayı istemedim.”

Samax’ın Asterion Yurdu’nu neden kurduğunu ve otelde neden o kadar çok eski mahkûma iş verdiğini şimdi anlıyordum: Çünkü kendisi de onlardan biriydi. Aynı zamanda sığınma evinin, onun kayıp cinselere ve kayıp nesnelere duyduğu ilginin doğal bir uzantısı olarak gelişip ortaya çıktığını da anlamıştım; çünkü hem oteldeki geçici konuklar hem de sığınma evinin çorba müdavimleri –akıllarını değilsen de– gerçek anlamda yollarını kaybetmiş kimselerdi.

“Kardeşin ya da onun avukatı sana yaptıkları şey yüzünden yakalanıp, cezalandırıldılar mı?” diye sordum Samax’a, salonda Sirius’un ardından odama doğru ilerlerken.

“Kardeşim yaptığına pişmanlık duyamadan öldü. Vitale Cassiel ise hâlâ uslanmadı, üstelik hâlâ da tehlikeli biri olmaya devam ediyor. Reno’da yaşıyor, ama burada, Las Vegas’ta da bir yeri var. Onunla kavgamız, uzaktan da olsa, yıllardır sürüyor, ama ne yazık ki, yaptığının hesabını henüz ödemiş değil. Henüz değil.”

Altı ay sonra bir gece çölde, bir ardıc ağacının yanındaki yassı bir taşın üzerine oturmuş, gökyüzünde yükselen dolunayı seyrediyordum. Çevresindeki yıldızlar –tıpkı içinden ışık saçan bir portakala benzeyen– ayın, gümüş ısıltılı halesinin aydınlığında silikleşmiş, görünmez olmuşlardı. Dağlardan serin bir rüzgâr esiyordu. Başıma Astros şapkamı giymiş, keten ceketimin yakasını kaldırmıştım. Sirius, bir kaktüsün uzayan gölgesinin ucuna doğru bir yerde toprağı kazmakla meşguldü. Arkamdaki kaya yığınının bir çingiraklıyılanın bir kertenkeleye doğru sessizce süzüldüğünü duydum. Ancak gözlerimi hiç ayırmadan Ay’a bakmayı sürdürdüm.

Saat 20:47, temmuzun 20’siydi. Bundan tam altı buçuk saat önce insanoğlu ilk kez Ay’a ayak basmıştı. Ben ise otelin girişindeki salona toplanmış televizyon seyretmekte olan Samax, Labusi, Deneb ve hemen hemen tüm otel konuklarından oluşan grubu orada bırakıp çıkmıştım – bu, söz konusu grubu, hatırlayabildiğim kadarıyla, bir ara-

da ilk ve son kez görüşümdü. Ancak nedense Ay modülünün yüzeye inişinin ardından bir tedirginlik hissetmiş ve yalnız kalmak istemiş-tim. İçimde çöle gitmek için karşı konulmaz bir istek uyanmıştı. Ast-ronotlar Ay yüzeyine doğru ilk adımlarını atarken Samax'a dışarda olmak istediğimi söyleyip çıkmıştım.

Dikkatle yüzüme bakıp başını sallamıştı. "Git o zaman. Saatin ya-nında değil mi? Armstrong modülden tam 20:56'da çıkacak."

Kolumdaki saatin yeşil fosforlu rakamlarıyla, akrebi ve yelkovanı karanlıkta pırıl pırıl ışıltıyordu. Saat tam 20:50 idi. Sirius birdenbire havlayarak yanıma koştu. Oturtmaya çalıştım ama oturmayıp çev-remde iki kez koşarak döndükten sonra burnunu omzuma sürtmeye, ardından da atkıma asılıp çekirtmeye başladı.

Ayağa kalkıp peşine takıldım, beni bodur, dikenli adaçayı toplulu-ğunun ve hemen sağındaki gümüş renkli çakıl taşlarının olduğu yere götürdü. Otların yanı başında durup, kulağını toprağa yapıştırdı, göz-lerimin içine dimdik baktı, sonra da tıpkı bir sfenks gibi oturma ko-numuna geçerek burnunu adaçayının hemen biraz ötesinde, yere ya-pıştırdı. Önce saatime -20:53'ü gösteriyordu- sonra da Ay'a baktım.

"Umarım bu yaptığının iyi bir nedeni vardır," diye çıktım Siri-us'a, bir kır tavşanının ya da sincabın onu bu kadar heyecanlandır-mayacağını bilerek.

Ardından gümüş renkli çakıl taşlarından iki tanesinin yuvarlana-rak adaçayının biraz ötesine düştüğünü gördüm. Sirius ani bir hare-ketle kuyruğunu ve kulaklarını dikleştirdi. Eğilip baktım, orada, yer-de, adaçayı yapraklarının altına gizlenmiş, yaklaşık beş santimetre çapında, sertleşmiş topraktan, yuvarlak bir kapakçık olduğunu keş-fettim. Önce bir taşla dürterek kımıldatmaya çalıştım, ama tam kal-dırıp açmayı başardığım sırada Sirius havlayarak patisini kapağın ar-dındaki oyuya sokuverdi. Hemen ardından da şimşek gibi tek bir ha-reketle havaya fırlattığı kıvrır kıvrır yaratığın ne olduğunu -daha doğ-rusu büyük, siyah, karnı benekli bir örümcek olduğunu- hayvan göğ-süme çarptığı anda oraya yapıştığında fark edebildim. Hemen alıp avucumun içine hapsettım, içerde önce biraz çırpındı, hemen ardın-dan da avucuma keskin bir şeyin saplandığını hissettim. Örümceği hızla yere fırlattım, o da arkasından havlayarak koşan Sirius'un önü sıra telaşla kaçıp, kayalıkların arasında gözden kayboldu. Avucumu bacağıma sürterek örümceğin açtığı çukuru incelemeye koyuldum. Sirius böceğin kıpırtısını, mutlaka kendi çukurunu kazarken hisset-miş olmalıydı. Uсталıkla gizlenmiş olan kapağı kaldırıp baktım; oy-

ın iç bölümünü ipek çorap gibi kaplayan gri renkli ağla örülmüş menteşeleriyle, tıpkı minyatür bir kapakçıya benziyordu.

Avucumda hissettiğim acı kısa sürede yakıcı bir zonklamaya dönüşmüş, ağrı bileğimden yukarı doğru ilerleyerek tüm koluma yayılmıştı. Bütün vücudumdan ter boşandı, avucumu kaldırıp yakından aktım ama tek görebildiğim, baş parmağımın alt tarafında –deriyi yırtmamış olan– minicik bir çentikti. Zehri dışarı akıtabilmeyi umarak, Calzas'ın öğrettiği gibi, yarayı kuvvetle emdim ve gerçekten le dilimin ucunda belli belirsiz, madeni bir tat hissettim. Bileğimdeki zonkalamanın şiddeti de hızı da artmıştı, bu durum tepemden aşağıya önce ateş gibi, ardından da buz gibi terler dökülene kadar böyle sürdü. Dilim kupkuru kesilmişti, bir an için el ve ayak parmaklarımla birlikte dudaklarımla da uyuştuğunu hissettim. Sonra bütün belirtiler aynı hızla, geldikleri gibi kaybolup gittiler. Örümceğe olan ilgisi- ni çoktan yitiren Sirius yanıma gelip elimi yalamaya koyulduğunda, ayaklarımla üzerinde durmakta zorlandıysam da tuhaf bir biçimde soğukkanlılığımı yitirmedim.

Saatime baktım, 20:55'i gösteriyordu. Çöküp tekrar kuma oturdum, Sirius da hemen yanıma. Kolumu boynuna dolayıp göğe baktım, o da kafasını arkaya yatırarak beni izledi; kulaklarını dikmişti. Ay koskocaman, parlak bir top gibiydi – sanki gökyüzünün karanlık dokusunda bir delik açılmıştı. Tam o anda Neil Armstrong ayağını Ay yüzeyinin gümüşümsü tozuna attı ve o nokta, kıpkırmızı bir akkor kesilene dek bir süre parladı; ben gözlerimi sımsıkı yumdum, Sirius ise uzunca bir uluma koyverdi. Sonra gözlerimin önünde yıldızlar uçuşmaya başladı, sanki gökten üzerime doğru yağıyorlardı.

Bir an sonra olanları hayatım boyunca unutmayacağım. Çevremizdeki sessizlik iyice koyulmuştu. Rüzgâr artık esmiyordu. Kafamdaki düşünceler bir girdap gibi dönerek durmuş, zihnim öyle berraklaşmıştı ki, sanki gözlerimle değil de, içimde, onlardan çok daha güçlü olan başka bir şeyle görmeye başlamıştım. Gözlerimi çölün engin beyaz kum denizinden, Ay'ın aynı büyüklükteki kum denizine kaldırdım. Ay birdenbire gözüme o kadar büyük görünmeye başladı ki, yüzey şekillerini, odamdaki teleskopun gösterdiğinden çok daha iyisini çizebilecek kadar yakından görebildiğimi keşfetmek beni büyük bir şaşkınlığa uğrattı. Konumlarını daha önceden yıldız atlasımdan öğrenip ezberlediğim bütün kraterlere göz gezdirdim. Hepsinin ismini biliyordum, bunlar *Vasco Da Gama* ve *Balbao*, *Plinius*, *Hipparkhos* ve *Strabo* kraterleriydi. Kaba hatlarıyla inceleyerek derin mi sığ mı ol-

duklarını, içlerinde toz mu yoksa moloz mu olduğunu kestirmeye çalıştım. En sonunda Sessizlik Denizi'ne odaklandım, Ay modülü güney kıyısının yakınlarına inmişti, o anda iki astronotun tozlu Ay yüzeyinde zikzak izler bırakarak ve yerçekimi olmadığı için her adımda havalanarak yürümekte olduklarını ve Amerikan bayrağını –eğer seyrediyor olsaydım tıpkı televizyonun da göstereceği gibi– tellerle bağlayarak toprağa dikmekte olduklarını biliyordum. Oysa ben o anda, Mojave Çölü'nde yanımda Sirius'la gözlerimi kapatmış, uzayda hareketsiz asılı duran yerkürenin, astronotların güneş ışınlarıyla parıltıdan siperliklerindeki masmavi yansımaları bile görebiliyordum.

Sirius'la birlikte otelden ayrılmamızın üzerinden –bana birkaç saniye gibi gelen– iki saat geçmişti. Televizyon kapanmıştı ama Samax ve konukları şampanya, meyve ve çeşitli mezeler eşliğinde hâlâ salonunda oturmaktaydılar. Aralarında Ay yüzeyine inişin ayrıntıları üzerine canlı bir tartışma sürmekteydi. Dr. Deneb astronotların oradan getirecekleri jeolojik örneklerin, Atlantis'i yok olmasına yol açan çifte-uydu teorisine kesin bir açıklık getireceğini savunuyor, o güne dek hiç o kadar heyecanlandığını görmediğim Hadar ise (söz konusu teoriyle açıkça dalga geçerek) göktaşı incelemeleri açısından Ay'ın, bütün özelliklerini mükemmel biçimde koruyarak tüm yüzeye yayılmış binlerce göktaşı barındıran, olağanüstü büyüklükte bir hazine olduğunu ileri sürüyordu.

Tartışmayı es geçerek salonu daha önce terk etmiş olan Calzas'ı aramaya koyuldum. O, çölün tüm bitki örtüsünü ve hayvan varlığını biliyordu ve ben de ona örümcek ısırığını sormak istiyordum. Üst kattaki aramanın ardından Azu'dan serada olduğunu öğrendim. Seraya giden iki yol vardı: Ya bahçedeki çimleri aşacaktım ya da otelin daha önceki yaşamında, sonradan yıkılmış olan bir kulübeye açılan eski, gizli tünelden geçecektim. Otelin eski sahibi Canopus zamanında besbelli pek de yasal olmayan şeylere sahne olan bu tünelin eskiden niye “sır” gibi saklandığı, bana (ve Samax'a) hâlâ biraz karanlık geliyordu. Özenle hazırlanmış ve –Las Vegas gibi her köşesinde her an, insanın aklına gelebilecek her şeyin yaşandığı bir yerde bile– bunca ilginç senaryoya yol açacak böyle bir çıkış yolunun varlığını haklı çıkarmak için o kulübede ne yapıyor olduğunu çok merak ediyordum. Ama eskiden kulübenin olduğu yerde şimdi artık bugünkü sera, onun hemen arkasında da, Samax'ın hep yakasına taktığı o sarılı kırmızılı çiçeklerin yetiştiği, otelin en eski çiçek tarhı bulunuyordu.

Ben tüneli hep seraya gitmek için kullanıyordum – gizemli bir yer oluşu hoşuma gidiyordu. Tünele girmek için asansörden sonra merdiven sahanlığına çıkıp, oradaki yeşil renkli demir kapıdan geçerek bir basamak aşağı inmeniz gerekiyordu. Döşemesi ve tavanı tümüyle tuğladan yapılmış, yarım silindir biçimindeki tüneli, tavadaki yeşil renkli ampuller aydınlatıyordu. İçeri girer girmez insanın burnuna seradan gelen tatlı ve tropikal kokular dolardı. Yerden yükselen yoğun nem bulutu ıslaklığını hemen hissettirir, ilk başlarda, yerden birkaç santim yüksekte, sanki havada yürüdüğünüz duygusunu uyandırır.

Altmış metre uzunluğundaki tünel, başlangıçta dümdüz uzanır, orta yere gelince, yüzme havuzunun bir ucu boyunca dolanan, geniş bir dönemece bağlanırdı. Dönemeci aşıp devam ettiğinizde, tünelin geride kalan ilk yarısını artık göremezsiniz. O gece dönemeci geçmiş seraya çıkan sarmal merdivene doğru ilerlerken, arkamda birinin sesini duyar gibi oldum. Kulağıma yalnızca bir hışırtı ve bir nefes alma sesi gelmişti. Gezintiden sonra yorulan Sirius'un yukarda, girişin serin mermerine serilmiş yatmakta olduğunu biliyordum, dolayısıyla, bu gelen o olamazdı. Kulaklarımı dikip birkaç saniye dinledim, ama başka hiçbir ses gelmiyordu, ben de çaresiz yoluma devam ettim.

Serada kimsecikler yoktu. Morötesi ışık veren lambanın altında, lambanın sıcaklığından, orada daha önce birinin çalışmakta olduğunu anladım, ama bu Calzas olsaydı, bahçeye kapıdan çıkmış olması gerekirdi ki o da ancak dışardan kilitleniyordu. Bir futbol sahasının yarısı büyüklüğündeki seranın, büyük ağaçların da sığabildiği tavanı, on iki metre yüksekliğindeydi. Duvarlar boyunca sıralanan nemlendiricilerden nem bulutları püskürüyordu. Her taraftan, çöl ikliminin ani değişikliklerine göre havayı serinleten ya da ısıtan vantilatörlerin vızıltısı duyuluyordu. Köşelere büyük pervaneler yerleştirilmişti. Ne vakit çölden, özellikle de çölün, güneşin altında ayna gibi parlayan çıplak düzlüklerinden çıkıp buraya gelsem, her seferinde içerdeki ağaçların –yapay hava akımının etkisiyle hafifçe ileri geri sallanan mavi ve yeşillerden oluşan– sık dokulu dallarının görüntüsü karşısında, şaşkınlığa düşmekten kendimi alamazdım. Cam bölmelerin içindeki fideler filiz vermişti. Her biri minyatür bir *quincunx* olan çiçekliklerde aşıllı fideler dikiliydi. Her ağaç yaşına, kökenine ve bakım koşullarına göre etiketlenmişti. Dünyanın dört bir yanından gelmiş yeni fideler ise daha da sıkı koşullarda bir başka odada – sera içindeki ayrı bir cam bölmede, dikilmeyi bekliyorlardı.

Gövdesi boğum boğum bir melez Japon ağacından avuç dolusu

beyaz kiraz koparıp tekrar tünele döndüm. Avucum hâlâ sızlıyor, Ay'a bakmaktan yorgun düşen gözlerim yanıyordu, ama her ne hikmetse, örümcek ısırığıyla birlikte aniden baş gösteren öteki belirtiler yok olmuştu. Hatta ağzıma tıka basa doldurduğum kirazlarla dönemeçten dolaşırken atlattığım onca heyecandan sonra yavaş yavaş uykumun geldiğini bile hissettim. Tam o sırada arkamda yine bir ses duydum: Bu kez kesinlikle emindim. Bir hışırtı daha ve dönemecin öteki tarafında, yerdeki tuğlalara sürtünerek ilerleyen ayak sesi.

"Calzas?" diye seslendim.

Kendi sesim *Calzas* diye yankılanarak tekrar bana döndü.

Bir an durdum ve kiraz çekirdeklerinden birini avucuma tükürdüm. Bu tünelde daha önce hiçbir sesin yankılandığını duymamıştım, belki de, dedim kendi kendime, örümcek ısırığının sandığımdan daha başka, yanıltıcı etkileri de vardı.

"Calzas!" diye bir kez daha seslendim, ama ses yine aynı biçimde geri döndü. İçimden gelen bir dürtüyle birden, Marco Polo'nun *Seyahatler* kitabının giriş sözcüklerini haykırdım: "İmparatorlar ve krallar, dukler ve markiler..." Sözcüklerin yine aynı biçimde yankılandığını duydum.

Ama birden korkuyla ürpererek, duyduğum sesin kendi sesim olmadığını fark ettim. "Markiler" sözcüğü bir yankı olamayacak kadar farklı tonda söyleniyordu.

"Calzas, hiç de komik değilsin."

Calzas, hiç de komik değilsin, diye yineledi ses.

"Kimsiniz?"

Kimsiniz?

Aynen devam ediyordu. Hızla dönemece koşup döndüm ve şaşkınlıktan olduğum yerde kalakaldım. Dönemecin yaklaşık on beş metre ilerisinde, karşımda, aynı benim yaşlarımda bir oğlan çocuğu vardı. Çocuk, başını bir yana eğmiş, öylece tek başına duruyordu. Boyu benden biraz daha kısa ve daha zayıftı, kollarını vücudunun iki yanına sımsıkı yapıştırmış, ellerini acemice yumruk yapmış, parmakları dışa doğru bakıyordu. İncecik beyaz elleri bana kurbağaların ön ayaklarını hatırlattı. Üçgen biçimli ufak bir yüzü, kolonyayla kafasına yapıştırılarak taranmış siyah saçları, üzerinde de yana yatırılmış, siyah bir bere vardı. Giyim tarzı hiç görmediğim türdendi: Beyaz, uzun kollu gömleğinin üzerine ekose kumaştan bir papyon takmış, siyah bir yelek, yine ekose kumaştan kısa bir pantolon, diz altına kadar gelen siyah çoraplar ve tokalı pabuçlar giymişti.

Beni gördüğüne hiç de şaşırmış gibi görünmüyordu, oysa bu, içini rahatlatacağına daha çok korkmama yol açmıştı. O tarafa doğru birkaç kararsız adım atıp durdum, o da aynını yaptı. Şimdi yüzü daha iyi seçilebiliyordu. Kahverengi gözleri, ufak, kemerli bir burnu, yüzüne kalemle çizilmiş gibi duran, dümdüz, mutsuz bir ağzı vardı. Sol kaşının yarısı görünmüyordu, bir yara bandıyla kapanmıştı.

Ve kim olduğu o an kafama dank etti.

"Auro?" diye sordum.

"Auro," diye yankıladı, başıyla onaylayarak.

Bu Ivy'nin oğluydu. Onu daha önce hiç görmemiştim, yalnız bir sez, beş yıl önce, dokuz yaşındayken çekilmiş bir fotoğrafını görmüştüm, ama bu kadar kısa sürede bile epeyce değişmişti. Gözleri daha da çukurlarına kaçmış, ağzı biraz daha incelmış, göğüs kafesi bir parça daha belirginleşmişti. Ama değişmeyen bir tek şey vardı: Belli ki Chicago'daki meslektaşlarına göre fazla bir başarı gösteremeyen Cenevreli doktorlar Auro'yu ekolali hastalığından kurtaramamışlardı. Hâlâ kendisine söylenen her şeyi tekrarlıyordu, ama artık, eskisi gibi duyduğunu baştan sona, kelimesi kelimesine tekrarlamak yerine duyduğu cümlelerin yalnızca son bölümünü –son kelimeyi ya da edatı– söylüyordu. Elbette bu da bir gelişme sayılırdı, ama bu durumun hayatının sonuna dek böyle süreceğini İsviçreli doktorlar da hissetmiş olsa gerekti.

Ona elimi uzattım. "Ben Enzo."

"Enzo," dedi.

"Tanıştığımıza memnun oldum" dedim.

"Tanıştığımıza memnun oldum" diye yanıtladı.

Onunla konuşurken kullandığım sözcükleri, basit de olsalar, sonradan aynen yankılanacağını bildiğim için, kendilinden ona göre seçmeye başladığımı fark ettim. İçgüdüsel olarak, daha ilk andan itibaren, yankıyı, belli bir ses uyumu katarak şekillendirmeye çalışıyordum. İstem dışı gelişen bu alışkanlık sonraki yıllarda, daha karmaşık sözcükler kullanacak kadar büyüdüğümüzde, hayatımın anlaşılmasız bir yanı olarak varlığını sürdürecekti. Çünkü Ivy'nin bana olan nefretine karşın, Auro'yu daha ilk gördüğüm andan itibaren sevmiştim.

"Herhalde yeni geldiniz," dedim.

"Yeni geldiniz," dedi başını sallayarak.

Neyse ki ben de o ana kadar, eğer Auro oradaysa Ivy'nin de gelmiş olacağını tahmin edebilecek kadar kendimi toparlamıştım. Kadının düşüncesi bile mideme ağırlar saplanmasına yol açıyordu. Son

üç yılda öğrendiğim şeyleri düşünerek, kendi kendime fiziksel olarak artık çok daha büyük ve daha güçlü olduğumu söylesem de, bu, ona karşı duyduğum korkuyu hafifletmedi. Kadının daha önce bir kez beni, isteğim dışında ve kelimenin tam anlamıyla kolumdan tuttuğu gibi götürmüş olması, izleri öyle kolayca silinebilecek türden bir şey değildi. Olayın bir başka çelişkili yönü ise, tüm bu olanlardan sonra, oteldeki yeni hayatıma başlamama bir biçimde aracılık ettiği halde, böyle sonuçlanmasını en son isteyecek insanlardan biri olmasıydı.

“İstersen içeri girelim,” dedim, otelin bulunduğu yönü işaret ederek.

“Girelim,” diye onayladı Auro ve yan yana yürümeye başladık.

Yüzümü incelediğini fark ettim. Konuşma özürlü oluşu düşünme yeteneğinin de kısıtlı olduğu izlenimini yaratsa da durum hiç de böyle değildi, hatta tam tersine, belirli bir alandaki yetersizliği, kendini başka alanlarda daha çok geliştirmesine neden olmuştu. Duyarlılıkları alışılmadık düzeydeydi, çektiği büyük acıyla birlikte yüzünden okunan zekâsı da. Onu tartarak geçirdiğim birkaç dakikalık sürede –dimdik bakışlarla beni incelediğinin farkındaydım– belli ki bana, dertlerini paylaşacak kadar güvenebileceğine karar vermişti. Daha dönemeçten henüz çıkmıştık ki, birdenbire yüzünü bana dönerek durdu, dudakları titriyordu, gözleri yaşı içindeydi.

“Ne var?” dedim.

Başını iki yana çılgın gibi sallamaya başladı, bir elini yüzüne kaldırmış, ağzının üstüne kapatmıştı.

“Söyle.”

Müthiş bir çabayla parmaklarını tek tek zorlayarak elini ağzından çekti ve –söyleneni tekrar ettiği zamanki sesinden çok farklı olan– aşırı yüksek bir sesle ağzındaki baklayı çıkardı: “Benim babam öldü.”

“Olamaz.” Elimi omzuna doğru uzattım, hemen geri çekildi. Babasıyla olan ilişkim çok tuhaf gelişmiş olsa da, çok üzülmüştüm; o gün Nestor’la ilgili açık seçik hatırladığım tek şey direksiyonda otururken, Ivy’yi düş kırıklığına uğratan ağlamasıydı. Artık biliyordum, Auro ve Ivy’yi Las Vegas’a getiren Nestor’un ölümü olmuştu.

“İnan çok üzüldüm,” dedim Auro’ya, tam gözyaşlarına boğulduğu sırada.

En ufak bir çekinme duymadan ağlıyordu, çelimsiz göğsü kalkıp iniyor, burnu akıyordu. “Çok üzüldüm,” diye tekrarladı iç çekişleri arasında.

Parmaklarıyla gözlerini nasıl da sertçe ovuşturduğunu görünce

bir an kendine zarar vereceğinden korktuysam da, hiçbir harekette bulunmadım, o da doya doya ağladı. Sonunda, "Auro, izin ver sana yardım edeyim. Biliyorsun, biz ikimiz kuzeniz," dedim.

Bu kez duraksayan o oldu. "İkimiz kuzeniz," dedi sonunda.

O arada bir şey daha öğrenmiştim: Yoğun kriz dönemlerinde Auro söz tekrarına yakalanmadan, başka sözcüklerle ama acı çekerek konuşabiliyor –önce son duyduğu sözcükleri tekrarlamamak için dudaklarını sımsıkı birbirine bastırıyor, ardından da, sanki sözcükleri zorla iç organlarından söküp çıkarıyormuş gibi, ağır ağır konuşuyordu – ve üstelik bunu, normal sesiyle yapıyordu.

Ekose kumaştan mendiliyle gözlerini kuruladı, sümkürerek burnunu sildi ve beraberce tünelin sonundaki yeşil kapıdan geçip lobiye çıkan merdivenleri tırmandık. Orada, asansörlerin olduğu yerde Ivy elleri kalçalarında öylece dikiliyordu. Zambak kokulu parfümünü daha merdivenlere gelmeden hissetmiştim.

Uzun, siyah elbisesi, sımsıkı arkaya gerilmiş topuzuyla her zamanki gibi çok gösterişliydi. Dimdik gözlerimin içine bakıyordu. Gergin yüzü gözle görülür biçimde sarkmış, bir zamanlar sahip olduğu o hırçın güzellikten eser kalmamıştı. Henüz otuz iki yaşında olmasına karşın, çok daha yaşlı gösteriyordu. İçimde, Nestor'un ölümüyle yola gelmiş olabileceğine ilişkin herhangi bir umut henüz yeşermeye bile fırsat bulamadan yok oldu.

"Her yeri dolaştım," dedi, gözlerini benden ayırmadan. "Seninle olduğunu tahmin etmem gerekirdi."

"Etmem gerekirdi..." dedi Auro, bakışlarını cilalanmış döşemeye çevirerek.

"Nestor'a üzıldüm," dedim kadına.

"... Nestor," diye tekrarladı Auro, bir kez daha hıçkırarak.

"Tatlım, yoksa ağlıyor muydun?" dedi Ivy, beni duymazlıktan gelip, Auro'yu uzaklaştırarak. Çocuğun gözlerini bir kâğıt mendille kuruladı. "Çok uzun bir yolculuk yaptık. Şimdi artık uyuman gerek."

"Uyuman gerek," dedi uzaklaşırken.

Kadın sonra, topuklarını tıkratarak bana doğru yaklaştı. Yakından o kadar da uzun boylu görünmüyordu, hatta, yaklaşık bir altmışlık boyuyla benden yalnızca birkaç santim daha uzundu – ve bu, on yaşındaki halime göre epeyce büyük bir fark demekti.

"Onu sakın bir daha öyle gözden uzak yerlere götürme," dedi.

"Ben götürmedim. Gelip *beni* bulan o."

"Ondan uzak dur, benim de yoluma çıkma sakın. Otele, burada

yaşamak üzere geri döndük, anlatabildim mi acaba?” Ağzından çıkan her söz, kuru bir rüzgâr gibi yüzüme çarpıyordu.

Boğazım da aynı biçimde, kupkuru kesilmişti. “Ben de burada yaşıyorum,” diyebildim ancak. “Ve şunu bil ki, artık senden korkmuyorum.”

Yüzünde en ufak bir değişiklik olmaksızın, hızla, ben daha yaklaşan tokadın geldiğini bile göremeden, yanağıma çaprazlama bir tokat patlattı. Sonra da süratle arkasını dönüp gitti.

Şaşkınlıktan sersemlemiştim. Yüzüm ateş gibi yanar halde, yumruklarımı sıkışmış, öylece donakalmıştım. Belki de yasta olduğu için bu yaptığından paçayı sıyırabileceğini düşünmüştü. Ama kısa bir an sonra aklım, attığı tokattan daha çarpıcı bir biçimde başıma geldi ve bu meseleyi hemen o an, orada çözmek gerektiğine – daha doğrusu, bu duruma bir son vermek gerektiğine karar verdim.

Arkasından koşturarak yetiştim ve omzuna dokundum, hızla döndü.

“Bana sakın bir daha dokunayım deme,” dedim, her sözcüğe tek tek bastırarak. “Bu saatten sonra koşturup seni Junius Amca’ya şikâyet etmek niyetinde değilim. Acaba *ben de anlatabildim mi?*”

Sesim titriyordu, ama hiç olmazsa Ivy’nin de, üstelik yalnız dudakları değil tekrar kaldırmaya yeltendiği sağ eli de titriyordu. Hiç bitmeyecek gibi gelen uzunca bir süre bakışlarımız birbirine kenetlenmiş olarak orada öylece dikilip durduk. Ne ben geri adım attım ne de o bir kez daha saldırmaya yeltendi.

Sonunda dişlerinin arasından nefretle, “Bok kafa. Buna pişman olacaksın,” dedi. Sonra da topukları üzerinde hızla dönüp gitti.

Bu sahneyi korkuyla izleyen Auro’nun, son sözleri tekrarlayacağı tuttu. “Pişman olacaksın,” diye tekrarladı üzgün üzgün, her ikisi birden asansör kapısının ardında gözden kaybolmadan önce. Havada hâlâ kadının geride bıraktığı zambak kokusu vardı.

Daha sonra, ayakucumda Sirius’la birlikte yatağıma uzanmış, örümceğin ısırıldığı yerdeki zonklamayı hissederek pencereden dışarıya, gökyüzünü dolduran yıldızlara bakıyordum. O gece üzerinde düşünmem gereken pek çok şey olmuştu. Ama düşüncelerim baştan sona, o sırada modüllerinde uyumakta olan iki astronotla doluydu. Sonsuz uzay boşluğunda bir paket oksijenle, kontrol panelinde yanıp sönmekte olan mavi ve yeşil ışıkları ve daracık pencerelerinin kalın camından dünyanın ufukta kaybolmasını seyrederek uykuya dalan o adamları – bir başka gökcisminde uyuyan ve orada rüya gören ilk in-

sanları düşünüyordum. Aklıma, Samax'a, Ironwater Hapishanesi'ndeki hücre arkadaşı Rochel'in bıraktığı taş geldi. Taşın üzerine o dünya tasvirini kim kazımışsa, onu tıpkı Apollo astronotlarının gördüğü açıdan görmüştü. Canopus Oteli'ndeki hayalperestlerden ve kâşiflerden dinlediğim ve çoğuna da inandığım bütün o şeylere –teorilere, düş ürünü masallara ve ben de dahil olmak üzere her gün kapıldığımız tüm o saplantılı düşüncelere– karşın, Sufi öğretileriyle donanmış Zuni yerlisi arkadaşının amcama verdiği taşın, tarihi kesin olarak saptanmış olsa bile, ne anlama geliyor olabileceğine doğrusu pek inanasım yoktu. Bir yandan da, Las Vegas'a geleli beri öğrendiğim birçok şey hakkında sonradan hissettiğim gibi bu konuda da, ilerde bugünkünden farklı hissedip hissetmeyeceğimi merak etmekten kendimi alamıyordum.

Ne zaman gözümü kırpsam, göz kapağımın içinde yeşil ve mavi renklerde yüzlerce ışık çakıyordu. Tıpkı astronotların kontrol panelindeki gösterge ışıkları gibi. Ya da okyanusta ısıldayan o minicik pırıltılar gibi. Ya da hani, insan en sonunda, uykuya dalmak için gözlerini kapattığında üzerine milyonlarca yıldız seriliyormuş gibi olur ya, onun gibi. Akıntıyla sürükleniyormuş gibi yavaşça uykuya daldığım sırada büyük bir hızla, Ay'ın, dünyanın ve bütün öteki gezegenlerin ötesine geçmiştim bile, önümde yıldızlar parlıyordu. Sirius ayakla-
rımın dibinde hafifçe kımıldandı.

10. Adalar

Babamın ölümünün yirmi beşinci yıldönümünde, Guam'ın en büyük kenti Tamuning'de bir barda oturmuş televizyonda Ay'a inişi izliyordum. 1944 yılının, 21 Temmuz sabahı, Tumon Körfezi'nde, şu anda bulunduğum yerin yaklaşık bir kilometre uzağındaki kumsalda, şiddetli bir çarpışma sırasında ölmüştü babam.

O kumsala sabah güneş doğarken gittim. Hücum sırasında, denizcilerin karaya ilk ayak bastığı yeri, diktikleri küçük bir granit taşla işaretlemişlerdi. Yarısı, Japonların sahildeki mevzilerden açtığı makinelili tüfek ateşi sonucu, daha tekneden karaya çıkmadan, suyun içindeyken, öteki yarısı ise sahile çıktıktan hemen sonra, tüfek ve roket atışıyla vurulup ölmüştü. Babam, kayalıklara ulaşmış, oradan da ormana dalmayı başaran ve kendini göğüs göğüse çarpışmanın içinde bulan yüz kişilik grubun içindeydi. Şehitler anısına dikilen küçük kilisenin kayıtlarından anlayabildiğim kadarıyla, babam sahile çıkışından birkaç saat sonra o çarpışmada ölmüştü. Adının yan tarafında, çantamda taşıdığım Gümüş Yıldız madalyasıyla ilgili bir övgü yazısı vardı; bu yazıda, ölmeden önce yaralı bir arkadaşını sürükleyerek yoğun ateş hattından kurtardığını ve bir istihkâm hattının yok edilmesine katkıda bulunduğu yazıyordu.

Adanın kuzey ucundaki askeri mezarlık, tıpkı Cassiel'in anlattığı gibiydi. Ağaçsız, dümdüz uzanan bu çim alanlarına, Ohio'da, Georgia'da ya da 13. kuzey enlemindeki tropik bölgelerden herhangi birinde sıkça rastlamak mümkündü. Tam tepemizden savaş jetleri, kargo uçakları ve Andersen Hava Üssü'nden Vietnam'a kalkan B-52 uçakları geçiyordu; öyle yakındılar ki, neredeyse kuyruklarındaki rakamları okuyabiliyor, hatta gazı kesip iniş takımlarını açarak alçaldıklarında, lastiklerinin üzerindeki çıkıntıları bile görebiliyordum. Acaba Cassiel, diye düşündüm kendi kendime, güneşin kör edici parıltısı altında, soğukkanlı hayaletler gibi gölgeleriyle çimleri karatarak geçen

o uçakların içinde, kısacık bir an bile olsa, babamın mezarının üzerinden kaç kez uçmuştu?

Babamın mezarını bulmak yarım saatimi aldı, yüksekçe bir bölgenin yan tarafında, ufka doğru uzanan zümrüt yeşili arazinin üzerinde, haç biçimli yüzlerce mezar taşından biriydi. Haçın alt ucundaki kireçtaşından bir levhaya, FRANCIS VERREL adı kazılmıştı. Orada diz çökmüş öylece dururken, birdenbire eski adımları hatırlayıverdim. New York'tan ayrılırken iki harfin yerini değiştirerek Alma'yı Mala yaptığım gibi, soyadım Verell'i de Revell –böylece Mala Revell– olarak yenilemiştim. Bu, Zaren Eboli'nin, Birleşik Devletler ordusunun, *Repose* gemisindeki arkadaşlarımla ve elbette Cassiel'in beni tanıdığı isimdi. Belki de onu böyle birdenbire karşımda buluverince şaşımamın nedeni, eski adımları üç yıl boyunca ne de görmüş ne de duymuş olmamdı. Babamın fiziksel olarak –geriye ne kalmışsa– yakınında bulunduğum biricik an buydu. Annem, 1944 yılı Temmuz ayı başlarında, babama, ikinci kez baba olacağını duyuran bir mektup yazmış, ama bu mektup babamın eline geçmemişti. Mektup, ölümünden iki gün sonra, onu Guam'a getiren taburun transferi sırasında birliğe ulaşmış ve sonra da anneme, aşağı yukarı aynı zaman diliminde, Manhattan'ın güneyindeki Hükümet Binası'nda, Gümüş Yıldız madalyasının bir deniz subayı tarafından takdim edildiği günlerde iade edilmişti. Mezarlığa gelirken yol kenarından satın aldığım bir buket sarı çiçeği, diz çökerek babamın mezarına bıraktım. Kalbim yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım; önce annem, sonra babam, sonra daha doğmadan öksüz bırakılan kendim için, ama en çok da, sonsuza dek kaybettiğime inandığım Geza Cassiel için ağladım. Ailem, hayatımdan çok daha önce çıkıp gitmişti, ama hayatıma –Loren gibi– sonradan giren Cassiel'in, bu kadar kısa zamanda aileye katıldığını görmek, doğrusu inanılacak gibi değildi.

Bir gün önce Guam'a vardığımda, onun hakkında bilgi edinebilmek için Andersen'da boş yere dört saat harcadım. Nereye başvurduysam bir duvarla karşılaştım. Hiç kimse beş ay önce *Repose* gemisinde öğrendiğimden farklı bir şey söylemedi: Yüzbaşı Cassiel'in buradaki askeri üste kaydı bulunduğunu, bir B-52 filosuyla birlikte uçtuğunu, vurulup düştüğünü ya da Manila'dan Guam'a tek başına uçarken kaybolduğunu bir türlü doğrulayamıyorlardı. Bununla birlikte varlığını tamamen inkâr etmiyorlarsa da, daha önce de söyledikleri gibi, görev sırasında kaybolduğuna ve hatta Amerikan Hava Kuvvetleri'nde böyle birinin kayıtlı olduğuna ilişkin kesin bir şey de söy-

leyemiyorlardı; kaldı ki bu konu zaten güvenlik onayı bulunmayan biri için gizli bilgi niteliğindeydi. Bir hastane gemisinde hastabakıcı olarak görev yaparken Geza Cassiel adlı bir subayı tedavi etmiş olmam ilgilerini çekiyor, ancak tıbbi kayıtları elimde olmadığı için, dikkate alınmıyordu. Ve bu şekilde, döne dolaşa, kayıt memurunun ter kokan römork bozuntusu odasından, komutanın yağcı yaverinin, başkanın fotoğrafıyla süslenmiş gösterişli odasına dek, her yeri dolaştıktan sonra Ferdinand Macellan'ın, aynen Cassiel'in anlattığı gibi -kuş pisliklerinden beyaza kesmiş sakallı, asık suratlı- heykelinin önünden geçip yorgun argın üssü terk ettim.

Eve yolladıkları yazıda, kibar ama kesin bir dille haddimi aştığımı bildiriyorlardı. Ne kadar uyduruk bir mevki olsa da, faal görevde çalışan bir hemşire bile değildim artık, çürüğe çıkarılarak ordudan atılmış bir sivildim - üstelik içine düştüğüm bu durumun, sıradan bir sivil hayat için bile bir anlamı yoktu: Kısacası bir hiçtim. Ve belki de dünyanın bütün güçleri bir araya gelse bile bana bir yararı olmayacaktı. Cassiel'in var olduğunu ben biliyor olsam da, askeri bürokrasinin ne bilip ne bilmediği ya da bu konuyu başka birinin bilmesini isteyip istememesiydi asıl önemli olan. Cassiel daha Manila'dayken savaştan yılmış ve başka bir göreve atanma talebinde bulunmuştu bile: Bu kadarından kesinlikle emindim. Bu talebin karşı tarafa nasıl ulaştığı konusunda ancak tahmin yürütebilirdim. Yoksa bu talebinden dolayı cezalandırılmış mıydı? Araştırmalarım sırasında, konumunun görev sırasında kaybolan havacıdan, gerçekten de hiçbir zaman var olmamış birine dönüşmüş olması birçok farklı anlama gelebilirdi. Esir düşmüş, casusluk yapıyor, ordudan kaçmış ya da gizli bir görev gönderilmiş ya da bütün bunların karışımından doğan bambaşka bir durum söz konusu olabilirdi. Üstelik bunların hepsi de akla ilk gelebilecek olasılıklardı.

Repose'da tümüyle çıldırıp Honolulu'daki Deniz Kuvvetleri hastanesine gönderildiğimde anlayamadığım şeyi ancak şimdi anlayabiliyordum. *Repose* gemisindeyken, tek bir yatak koyacak yer bile bulamazken helikopterlerin her saat başı yaralı taşıdığı günlerde, sinirleri bozulan hemşirelere verilecek ayrı bir oda -haklı olarak- yoktu. Ben de onun yerine kendimi Amiral Perry Hastanesi'nin dördüncü katında, kenti çevreleyen çıplak dağlara bakan bir odada buldum. Odada benimkinden başka üç yatak daha vardı ama sahip olduğum tek oda arkadaşı, orada kaldığım on altı gün boyunca ne benimle ne de bir başkasıyla konuşan bir başka hemşire oldu. Daha önce, Da

Nang yakınlarında, Kuzey Vietnamlılar'ın saldırdığı küçük bir açık hava misafirhanesinde kalan bu kız, saldırıdan kurtulan beş personel ve on dokuz hastadan biriydi.

Orada kaldığım ilk hafta boyunca ben de konuşmadım; gece gündüz devam eden ortak sessizliğimiz, sanki suyun altında yaşıyormuşuz gibi elle tutulur bir hale gelmişti. Aylarca hemşire olarak çalıştıktan sonra başka hemşireler tarafından bakılan –hatta röntgeni bile çekilen– bir hasta olmak insana tuhaf geliyordu. Doktorlar bana cephenin ön saflarında bulunmuş kişilerde görülen akut gerilim ve, ruhsal çöküntü sınırını zorlayan ağır bir depresyon teşhisi koymuştu. Eğer asker olsaydım, yalnızca ruhsal çöküntü içinde olduğumu söyleyip geçerlerdi. Avucumdaki kırmızı lekeyle çevresindeki halkaları gördüklerinde, onlara gerçeği söyledim, hatta örümcek ısırığının uykuyu düzenim ve iştahım üzerindeki yan etkilerine ilişkin ayrıntılarla birlikte, hâlâ görmekte olduğum halüsinasyonları ve yaşadığım akut duyarlılık halinin tümünü anlattım. Anlattıklarımın bir kelimesine bile inanmadıkları gibi, bunu da ruhsal bozukluğumun bir parçası olarak yorumladılar. Altın bileziğimdeki yedi yıldızın, vurulmuş bir havacının omzundan çıkan şarapnel parçalarından yapıldığına da inanmadılar. Derhal ilaçla tedavi yoluna giderek, savaş sırasında gördüğüm pek çok umutsuz hastaya yaptıkları gibi beni de ilaçlarla uyuşturdular. Bir yandan da onları atlatarak yutmadığım güçlü anti-depresan ilaçlar veriyorlardı. Kimyasal ya da duygusal, damarlarımdaki kanı tersine akıtarak onlara karşı koymamı sağlayan şey her ne ise, içgüdülerim bu ilaçların durumumu daha da kötüleştireceğini fısıldıyor ve ben de onları almaya korkuyordum. Bir hemşire olduğum için benim de bu konuda bildiğim birkaç numara vardı elbette, onları ya avucumda saklıyor ya da ağzımın içinde, azı dişlerimin ardına gizliyor, hemşire odadan çıkar çıkmaz da tuvalete atıyordum. Kronik uykusuzluğum hâlâ sürdüğü halde, ilk hafta yataktan pek çıkmadım: Saatlerce, günlerce ve gecelerce, gözümü kırpmadan yattım; zihnim vızır vızır işlerken, halsiz gövdemin bazen bir demir külçesi kadar ağırlaştığını, bazen de bir ipekli dokuma kadar hafiflediğini hissederek öylece yattım. Sonunda uykusuzluktan ölecek hale gelince, akşamları iki Nembutal tableti içirmelerine ses çıkarmadım, ama onun da, alkol ve *ganja* gibi, üzerimde en küçük bir etkisi olmadı.

Ve bütün bu süre boyunca –küçük metal parçaların bir mıknaş çubuk etrafında dans ederek dönmesi gibi– düşüncelerim de sürekli Cassiel'in çevresinde dönüp duruyordu. Belleğimdeki görüntüleri

gözden geçirme yeteneğim hâlâ sürdüğü için, onunla Manila'da geçirdiğimiz bütün o günleri ve geceleri –birlikte yediğimiz yemekleri, sevişmelerimizi, deliksiz uykularımızı– ve daha çok da *Repose*'da yaşadığımız kopuk kopuk anıları birçok kez yeniden yaşadım.

Zihnimi en çok meşgul eden anılardan biri de, gemide bulunduğumuz sırada, onunla yatağının kenarına ilişerek yaptığım bir konuşmaydı. Noel'den iki gün sonra, üçüncü kez ziyaretine gitmiştim; ateşi hâlâ düşmemiş, acısı dinmemişti. Enfeksiyondan korkan doktorlar hem antibiyotiğin dozunu ikiye katlamışlar hem de morfin veriyorlardı. Yoğun biçimde uyuşturulmuştu, bir dakika bile geçmeden konuşamayacak kadar bitkin düşmüştü. Gözlerini kapatırken ve kapalı tuttuğu sürece sessizce beklemiş, sonra da gitmek üzere doğrulup kalkmışım. Ama arkamı dönmeden hemen önce, elini hızla çarşafın altından çıkarıp, bileğime yapıştı. Bu bana ilk dokunuşuydu. Eli alev alev yanıyordu, ama parmaklarıyla bileğimi sımsıkı kavramıştı.

“Oradaki çanları dinle,” diye fısıldadı, dudaklarının arasından. “Gitmem lazım. Ona dönmem lazım.”

Sonra gözlerini aniden açtı, hangimiz daha şaşkındık bilemiyorum. “Özür dilerim,” dedi, bileğimi bırakıp başını öte yana çevirirken. Ertesi gün davranışı, sanki böyle bir şey hiç olmamış gibiydi, ben de konuyu bir daha hiç açmadım.

Duyduğu ne çanıydı ve kiminle ilgiliydi bilemiyorum. Ancak bu kısacık an, daha sonra, Almıla Otelindeyken, çok eskiden hayatının belli bir noktasında, derin bir aşk yaşadığına ilişkin sezgimi pekiştirmişti. Şu anda Honolulu'da, hasta yatağında yatarken, seslendiği o hayaleti kafamdan bir türlü atamıyordum. Kimdi bu kadın, neredeydi ve bu kaybolma hikâyesi neyin nesiydi? Yoksa Cassiel de Sharline'in dediği gibi, sonunda başka bir kadına dönüp giden ve dönüşü çanlar çalınarak kutlanan o gönüllü bekârlardan biri miydi?

Hastaneden çıkmadan önce, kendimi onu bir daha bulamayacağıma ikna etmeye çalışmışım. İstesem bile, Loren için yaptığım gibi, bütün bir yıl boyunca, uzun bir arama sürecine girebileceğimi hiç sanmıyordum. Ayrıca, Güneydoğu Asya'daki askeri koşullar altında bu pek de mümkün değildi zaten. Üstelik, bunu yapmak içimden gelmiyordu aslında. Doğrusu bir kez daha duygusal bir iniş çıkışı kaldırarak – özellikle de bunu, daha önce âşık olduğum insan için bir kez daha yaşayacak gücüm kalmamıştı. Bir yanım kestirmeden o hastanede ölüp gitmeyi isterken, bir yanım da ilaç deposundan bir striknin ampulü araklayıp damarlarıma basma fikriyle oynaşıyordu. Ama bu-

nu yapmayacaktım – en azından Cassiel’in hâlâ hayatta olma olasılığı varken.

Gemideyken yaptığım gibi, kan ve iç organlarla boğuştuğum o çılgınlık denizinin ortasında adrenalinden medet umarak, vücudumu son zerresine kadar tüketmeyi geride bıraktığım için, sağlığım hızla toparlandı. Tüm ihtiyaçlarımın karşılandığı bir aylık zorunlu yatak istirahati ve sessizlik, beni çarçabuk kendime getirmişti. Ama görevimin bitmesine altı hafta kalmışken, askeri psikiyatrların beni *Repose* gemisine tekrar postalayacaklarını hiç sanmıyordum. Ancak bunun yerine başka bir tercih hakkı sunuldu: Ya merkezde kafa gerektirmeyen bir masa başı işi ya da şerefli bir biçimde, sağlık sorunlarına bağlı olarak zorunlu terhis, ki bu durumda yanında da, istersem evime (öyle bir yer var mıydı?) ya da istersem yeryüzünün herhangi bir köşesine tek yönlü bir bilet vereceklerdi. Ben ikincisini seçtim, ama Paris, Amsterdam ya da Rio De Janeiro gibi sıradan yerlere gitmek yerine, Cassiel’in tıpkı dev bir uçak gemisine benzettiği Guam adasına geldim. Psikiyatrlar savaşın dışına çıkmak için yine savaş bölgesinin içinde yer alan bir bölgeye gitme kararım karşısında şaşırıp kalmışlar ve böylece, faal görevde bulunamayacak kadar çılgın, hatta belki de tehlikeli bir hasta olduğuma ilişkin görüşlerine sonunda sağlam bir dayanak bulabilmişlerdi. Hastaneden çıktığım anda, kendime, Cassiel’in kaderiyle ilgili son bir teşebbüste daha bulunma izni verdim. Honolulu’daki Pasifik Komuta Merkezi’ne gidip, aynen Guam’da yaptığım gibi tura çıktım – ama görünen o ki, şanssızlık peşimi bırakmamıştı. Ordunun iki farklı merkezindeki iki farklı memurun, ser verip sır vermemeyi nasıl da aynı yöntemlerle başarmış olmaları gerçekten inanılmazdı. Hawaii’den uçağa kızgın ve bozuk bir moralle bindim, üstüne üstlük iznimi oradayken planladığım gibi Cassiel’in kolları arasında geçirmek yerine hastanede geçirmiş olduğumdan kalbim de kırık. Yine de sekiz saat sonra Guam’a varmadan hemen önce içten içe artık Cassiel’i bulmaktan umudu kestiğimi ve üstelik beni o adaya götüren şeyin, hayatıma girdiği sırada Cassiel’in yaşadığı o yere ayak basmayı istemek kadar –ya da en az onun kadar– aslında babamın mezarını ziyaret etme isteği olduğunun da farkına vardım. Kimbilir, belki de o anda hiç tanımamış olduğum bir babayı düşünmeye çalışmak, bütün ruhumla âşık olduğum ve sonra da kaybettiğim birini düşünmekten daha az acı veriyordu. Cassiel’i mucizevi bir biçimde Guam’da sağ salım karşımda buluvoreceğimin hayaliyle kendime işkence etmek niyetinde değildim. Hayır, yapacağım şey

belliydi, önce resmi araştırmamı sonuçlandıracak, ardından da kendimi eskisinden daha da derin bir boşlukta bulacaktım. Ama belki, o boşlukta bir parça da olsa özgür olabilirdim. Aradığımı, her ne kadar bu türden bir özgürlük olmasa da, akıl sağlığımı korumak için, ona sıkı sıkı sarılmam gerektiğini hissediyordum.

Sonuç olarak, bir öğleden sonra, Tamuning'deki bambu çatılı Pyramid Bar'da, kucağımda zencefilli biramla oturmuş, astronotların Ay modülünün kapağını açmalarını bekliyordum. Başım ağrıyor, havadaki rutubet ter gibi, alnımda boncuk boncuk birikiyor, ama ben hâlâ terleyemiyordum. Bardaki kalabalık sessizleşmişti, içerde yalnızca içki raflarının arasında asılı duran eski cam saatin tik takları yankılanıyordu. Televizyon ekranında ilk astronot görünüp de başlığının siperliğinden yıldızların görüntüsünü yansıtarak bayrağı yüze ye diktiğinde, hantal ve şişkin giysisiyle Ay yüzeyinde bale yapar gibi süzülerek hareket edişine şaşırıp kaldım.

Bar müdavimleri arasında büyük bir alkış koptu, barmen bağırarak içkilerin müesseseden olduğunu açıkladı. Ben de kendime bu sefer bir double Scotch ısmarladım, ama her zamanki gibi alkol üzerimde en ufak bir etki göstermedi. O sıcak havada tadı acı da gelmişti üstelik. Her şeyin tadı acı geliyordu. Hava, yiyecekler, bir gece önce uyumak için döktüğüm gözyaşları. Gözyaşı dökmekten ve acı çekmekten bıkmıştım artık. Bir an önce ertesi günün sabahına kavuşmak için sabırsızlanıyordum. Bundan sonra Loren ilk kaybolduğu zaman yaptığımı yapacak, ortadan yok olacaktım. Toz olacaktım. Yalnız bu kez yarım bıraktığım şeyi tamamlayacaktım. Âşık falan olmadan ya da psikiyatrik koruma altına alınmadan elbette.

Amerika'da bir kentten ötekine serserilik edeceğime, Güney Pasifik'te o ada senin, bu mercanadası benim, birbirinden yüzlerce, binlerce kilometre uzaklıktaki adalar arasında -iki günlük, birkaç haftalık ya da birkaç aylık- keyifli bir tura çıkabilirdim. Binlercesinden oluşan o oda silsilesinde kaybolacak, bir sonraki adanın hangisi olacağına, yalnızca bir tek ölçüte göre karar verecektim: Adını hiç duymadığımı bir ada olmalıydı kalacağım yer, daha doğrusu, adanın, benim için sır içeren bir adı olmalıydı. Ve bu karar, Mikronezya'dan Markiz Adaları'na dek yedi bin deniz mili boyunca uzanan tüm adaları kapsıyordu. Pek çok hava ve deniz yolculuğu yapmış, yedek yolcu olarak küçük ticari uçaklarla ya da ara sıra denk gelen özel uçaklarla uçmuş, iki direkli yelkenlilere ve yük gemilerine binmişim. İşten çıkarılma tazminatıma ek olarak Deniz Kuvvetleri'nin gemisinde

çalıştığım on sekiz ay boyunca bir kuruşuna bile dokunmadığım birikmiş maaşım da vardı; işte bundan sonraki hayatımı, son kuruşuna kadar harcayacağım bu parayla sürdürecektim.

Yolculuğuma Guam'ın yedi deniz mili güneyindeki Truk Adası'na uçarak başladım. Truk aslında çok büyük bir lagünü çevreleyen kırk adet adacıktan oluşmuş, tek bir volkanik adaydı. Orada kaldığım gece boyunca, adanın lagünün sessiz derinliklerinden fırlayarak su yüzeyine çıkışını ve bütün o adacıkların, Truk Adası'nı oluşturan o dev çemberi nasıl biçimlendirmiş olabileceğini düşledim. Bu adalar Amerika'ya bağlı Karolin Adaları kapsamındaydı ve ertesi sabah İngiltere'ye ait Gilbert Adaları'na doğru yola çıktığımda Birleşik Devletler topraklarına resmi olarak, ancak bir yıl sonra tekrar ayak basacağım aklımdan bile geçmiyordu.

Naura'ya indim, deniz kıyısında bir pansiyonda iki gece kaldıktan sonra Okyanus Adası'na geçtim. Yaklaşık beş kilometre genişliğindeki adayı ekvator çizgisi ikiye bölüyordu. Sıcaklık gündüzleri 39 derece, geceleri yaklaşık 29 dereceyi buluyor, rüzgâr hiç dinmiyordu. Denizden kapkara bulutların getirdiği yağmur, bardaktan boşanırcasına dökülüyordu, bense orada kaldığım iki haftanın büyük bir bölümünü Ooma adlı kasabadaki köhne bir otel odasında uyuyarak geçirdim. Arada bir yemek yemek için kalkıyor, bir dilim ekmek, kağıt meyvesi ve papaya yiyor, kana kana su içiyor ve sendeleyerek alt kattaki tuvalete gidiyordum ancak. O iki hafta boyunca sanki uykusuz geçen bütün o yılların acısı çıkıyordu. Örümcek ısırmasının yan etkileri sonunda kaybolmaya başlamıştı. Yağmurlar sona erdiğinde, ben de iyice dinlenmiş olarak uyandım. Beş kilo vermiştim, o kiloları bir daha da geri almadım. Sonunda New Orleans'tan ayrıldıktan beri ilk kez yeniden terlemeye başladım; ilk birkaç gece omuzlarımda, göğüslerimin arasında ve dirseklerimin iç tarafında bir parça nemlenme hissettirdi. Ancak sonradan öyle bir ter boşandı ki çarşaflar sıırılsıklam oldu, kendi terimdeki tuzun dudaklarımı kapladığını, gözlerimin çevresindeki kıvrımlarda biriktiğini hissediyordum. Kovalar dolusu ter döktüm. Ağrım da vardı. Göğüslerim şişmiş, yumurtalıklarım sapan kramplar fena halde canımı yakıyordu. Böbreklerim de ağrıyordu. Ve sonra, yaklaşık bir yıl aradan sonra ilk kez yeniden âdet gördüm; birdenbire başladı, şiddetliydi, bozuk para büyüklüğünde, koyu renkli, yoğun kan pıhtılarıyla karışık kan geliyordu. Bir gün ve bir gece, arkamda iki yastıkla, penceremin dışında rüzgârla sağa sola sallanan palmiyeyi seyrederek yattım. Kramplar biraz kesilir gibi olunca

bir fincan hatmi çayı içtim ve ağır ağır yıkandım. Önce hindistancevizi sabunuyla bütün vücudumu sabunladım, sonra palmiye yağıyla ovuşturdum, aynını saçlarıma da uyguladım; günlerdir ekvator güneşinin altında kuruyup kırılan saçlarım yağı iyice emsin diye durulmadan önce birkaç saat bekledim. Bavul toplamama gerek kalmadı, çünkü zaten bavulumu açmamıştım. Izgara balık ve yeşil pirinç pilavı yedim, üstüne biraz daha çay içip otelden ayrıldım. İnişli çıkışlı, dolambaçlı sokaklar boyunca yürüyerek ertesi gün, Gilbert Adaları'nın merkezi Tarawa'ya gitmek için yer ayırttım. Oradan da jet ve deniz uçağı bağlantısıyla, üç bin deniz mili güneydoğudaki Cook Adaları'nın en büyüğü olan Rarotonga'ya gidecektim.

Rarotonga yusuvarlak – ve el değmemiş bir adaydı. Pembe mercandan oluşmuş bir kıyı yolu, adayı çepeçevre dolaşıyordu – bütün ada, içlerinden biri de bu adayı oluşturan yanardağ olmak üzere, ortasındaki dört dağ zirvesiyle, onları bir halka gibi çevreleyen ormandan oluşuyordu. Yolun adı Halka Yol'du; bir levhada bin yıl öncesinden kaldığı yazılıydı. Mercan yolun sık kullanılan bazı yerleri aşınmaktan öyle bir parlamıştı ki, insan bakınca kendini görüyordu. Rarotonga'yı bir hafta boyunca dolaşmış ve çok sevmiştim. Özellikle ortasındaki ormanlık bölgede, beni kuvvetle kendine çeken müthiş bir dinginlik vardı. Cook adalarının diğerlerini de gördükten sonra, Rarotonga'da bir süre daha kalmaya karar verdim.

Bunu izleyen altı ay içinde bir savaş gemisi ve deniz uçağıyla Manihiki ve Penrhyn'e, Danger Adası'na, Mangaia'ya ve Aitutaki'ye gittim. Aitutaki'ye bağlı minik bir uydu ada olan Tekopua'da bir hafta kaldım. Bir efsaneye göre o da yılda bir kez demir alır ve tıpkı Ay'ın dünyanın çevresinde dönmesi gibi, Aitutaki'nin çevresinde dönermiş. Ben oradayken böyle bir şey olmadı, ancak Honolulu'dan ayrıldığımdan beri ilk kez ben de kendi demirlerimden kurtulmuş gibi hissetmeye başlamıştım. Bunu, çevremi saran kuvvet şurubuna –yani bu durumda– Pasifik Okyanusu'na borçluydum. Ne vakit ufukta yeni bir ada görünse kalbim yerinden fırlarcasına çarpmaya başlıyordu. Penrhyn'de küçük bir otelde kalmış, Manihiki'de bir dükkânın üzerinde, tavanı akan bir oda kiralamıştım. Danger Adası'na geldiğimde ise artık adalarda kalınabilecek en ucuz ve en kolay yerin neresi olduğunu keşfetmiş bulunuyordum: Kumsalda, suyu akan, elektriği olmayan ama içinde gaz lambası ve sobası bulunan basit bir kulübe ya da barakaydı bu. Rarotonga'ya döndüğümde, kuzeydoğu ucunda, Matavera yakınlarında bulabildiğim en iyi barakaya yerleştim: Sağı solu dökül-

se de, mavi badanalı, içinde bir de demirden, küçük bir sobası bulunan, eğri damlı bu tahta baraka, yedi ay boyunca benim yuvam oldu.

Cook Adaları'nda gördüğüm irili ufaklı birçok havaalanında ve postane binasında Yeni Zelanda bayrağı dalgalanıyordu. Bu, lacivert zeminli, ortasında dört yıldızlı Güneyhaçı Takımyıldızı'nın, sol üst köşesinde de İngiliz bayrağının yer aldığı bir bayraktır. Aynı Güneyhaçı -Crux Takımyıldızı- benim yaşadığım kumsaldan da görülebiliyordu. Okyanustan yükselen nem tabakası onun, dalgaların arasından alev alev yanan bir haç gibi görünmesine neden oluyordu. Hawaii'den haçın yalnızca uç kısmı görünürken, ekvator çizgisinin güneyine düşen Cook Adaları'ndan tümü görülebiliyordu. On altıncı yüzyılda denizciler, onu gördükleri zaman diz çöküp haç çıkarıyorlardı. Bu adaları dolaşırken okumaya başladığım eski çağ astronomi bilimiyle ilgili kitaplardan biri de Manilius'un *Astronomica* adlı eseri; bu kitaba göre güney yarıkürede Crux Takımyıldızı'ndaki yıldızlardan daha parlak görünen tek yıldız Canopus'tu.

Her gece yaptığım gibi, Hawaii'nin 44°C güneyine düşen bu yerde seyrettiğim yıldızların hepsini ilk kez görüyordum. Gökyüzünü yepyeni yıldızlar doldurmuştu. Daha önce hiç görmediğim, hatta adlarını bile duymadığım takımyıldızları seyretmek son derece heyecan vericiydi, bu yüzden Rarotonga'ya döndüğüm ilk hafta çoğunlukla sabah olmadan uykuya dalamadım. Bu takımyıldızlarını simgeleyen ve Babilliler tarafından görülemediği için burçlar kuşağında yer almayan hayvan figürlerinin Tavus, Tukan, Uçanbalık, Bukalemun gibi olağandışı adları vardı. İlk kez tamamını görebildiğim Akrep Takımyıldızı da oradaydı. Tam kalbinde titreşerek ışıldayan Antares yıldızıyla, dev gökkubbede muazzam görünüyordu. Bulutsuz gecelerde Macellan Bulutları'nı da görebiliyordum; bunlar Macellan'ın, Cassiel'in de sözünü ettiği son gezisi sırasında, kendi adıyla anılan boğazi keşfinden birkaç hafta sonra keşfettiği ikiz gökadadan oluşuyordu.

Aslında ister gökyüzü, ister denizler ya da adalar olsun, gördüğüm her şeyde Cassiel'in dünyanın gelmiş geçmiş en büyük kâşifleri olarak gördüğü o iki denizciyi hatırlıyordum. Gökyüzü haritalarını çizen ilk Avrupalı olan Macellan'la, 1777'de çıktığı üçüncü keşif gezisinde sonradan kendi adıyla anılan birçok denizi ve adayı keşfederek haritalarını çizen Kaptan Cook'u. Cook'un keşifleri için kendi seçtiği isimler ise tümüyle kişisel deneyimlerinden kaynaklanıyordu: Noel günü ayak bastığı için aynı adla andığı Noel Adası, ayrıca çok anlaşılır nedenlerle gerekçelendirdiği Danger Adası, Friendly Adası, Savage

Adası gibi.* Matavera'daki küflü ve köhne markette satılan dişe dokunur birkaç kitaptan biri de Cook'un ikinci el *Günlükleri*'ydi. Kitabı, gözlerimi gökyüzünden ayırabildiğim bir gece gaz lambasının ışığında okumaya başladım. Kitabın yazdığına göre adanın yerlileri, beyaz tenleri, renkli giysileri ve o güne dek hiç görmedikleri silahlarından dolayı Cook'u ve adamlarının tanrı olduklarına inanmış, onları, evrenin yaratıcısı Tetumu'nun oğulları sanmışlardı.

Bir gece Cook'un üçüncü keşif gezisi notlarını okurken ben de kendi çapımda müthiş bir keşifte bulundum. Eleme yöntemiyle, tüylerimi ürperten şu gerçeğe ulaştım: 1753'te yıldız biçimindeki madalyonumun oluşmasına yol açan volkanik patlama Rarotonga'da meydana gelmişti. Bundan yirmi dört yıl sonra gelen Cook, aslında Rarotonga'ya ayak basmamıştı, dolayısıyla adamlarından birinin, daha sonra İngiltere'de sattığı madalyonu yerlilerden birkaç demir parçası karşılığında aldığı yer güneydoğudaki –demir attığı– Mangaia olmalıydı. Ve ben de madalyonumu ilk çıktığı yere geri getirmiştım. Üstelik burada ne zaman yüzmeye kalkışsam, madalyonum suyun içinde, kor kırmızı lav halinde yüzeye fırladığı zamanki gibi hava kabarcıkları püskürtüyordu.

Marketten, Rarotonga dilinde deyimler kitabıyla birlikte yöredeki resiflerde yaşayan balıkların adlarını içeren ufak bir de sözlük satın aldım. Balık adları sözlüğünde –Manila Körfezi'nden de tanıdığım– birçok canlıyla birlikte, maymunbalığının yirmi değişik türünün resmi de vardı. Bu arada deyimler kitabı bir köşede tozlanıp durdu, çünkü, Anglo-Saksonlar'dan yerlilere kadar çok çeşitli insan barındıran ada halkı hem dost canlısıydı hem de hepsi İngilizce, Tarzan İngilizcesi ve Rarotonga dillerinin –Polinezya lehçelerinden biri– tümünü konuşuyordu, ama yine de benim herhangi biriyle, herhangi bir dilde konuştuğum söylenemezdi. Aslında yalnızca günlük alışverişe çıktığımda konuşuyordum. Meydana kurulan pazara ya da bir dükkâna gittiğimde insanlarla hava durumu, balıkların tazeliği ya da mango-ların olgunluğuna ilişkin bir iki laf ediyor, benimle ilgili sorular sorulduğunda beylik yanıtlarla geçiştirerek, Amerikalı olduğumu, gezmek için buraya Honolulu'dan geldiğimi ve eskiden hemşirelik yaptığımı söylüyordum. Böyle bir sohbet sırasında bir gün, Avarua yolu üzerindeki zümrüt yeşili taşlarla yapılmış Angel Gabriel Kilisesi'nin papazı

(*) (İngilizce) 'Danger', tehlike, 'Friendly' dost, dostça, arkadaşça, cana yakın, yardımsever, 'Savage' ise vahşi, yabani, gaddar anlamına gelir – ç.n.

kendini tanıtmış ve beni pazar ayinine davet etmişti. Kraliçe Victoria döneminde inşa edilen kilise, yaklaşık kırk kişilik, küçük bir yapıydı, ama adanın en büyük palmiyesinin boyunda bir kulesi vardı. Kilisenin çanı, karaya oturan bir savaş gemisinden ele geçirilmişti, çaldığında her iki kasabadan da rahatça duyulabiliyordu. Sakladığım tek elbiseyi –Manila’dan aldığım yeşil renkli olanı– sırtıma geçirip yola çıktım, ama kiliseye ancak içerdeki cemaatin hep birlikte söylediği ilahiyi duyacak kadar yaklaştıma cesaret edebildim. Sonra da Halka Yol’a inip Matavera’ya gittim. Kendimi henüz, küçük çaplı da olsa, bu tür toplantılara hazır hissetmiyordum.

Kuzey Amerika’dan binlerce kilometre uzakta, doksan kilometre genişliğindeki bu adada, kendimi uçsuz bucaksız okyanusun ortasında bir konfeti tanesi kadar hissediyordum; üstelik bildiğim tanıdığım herkesten ve her şeyden uzaktaydım. Hayatım boyunca hiç bu kadar saf, bu kadar mutlak bir yalnızlık yaşamamıştım – o kadar ki, çelişkili görünse de, artık yalnızlığımı hissetmez hale gelmiştim. Hiç kimseyle ilişki kurmadan sürdürdüğüm bu yalıtılmış hayat, yalnızlık hissimi köreltmmişti. Sanki yalnızlık duygusunun yeşermesine olanak tanıyan ana zemin, yani en kaba tanımla toplumsal ilişkiler yumağı –ki benim durumumda zaten en düşük düzeydeydi– neredeyse tamamen ortadan kalkmış gibiydi. Cassiel’i, hiçbir yere varmayan arama çabalarımın vazgeçerek, aslında başka insanlarla olan ilişkiyi de kesmiştim. Cassiel konusundan uzaklaşmak, aynı zamanda Loren’e ilişkin, onca yıl üzerime çöken suçluluk duygusunun da bir nebze hafiflemesine de neden olmuştu. Bu suçluluk duygusundan silkinip kurtulmayı o kadar da istemiyordum aslında – doğrusu bunu hiçbir zaman istememiştim. Ama minicik bir hafifleme bile beni büyük ölçüde rahatlatmıştı. Dünyanın öteki ucu olan bu özel yere, haritalarda bile görünmeyen bu volkanik adaya gelmekle kendimi, aynı zamanda yeniden var olmayı umduğum bir yok oluşa da sürüklemiştim.

Yüzdüm. Manila’dan aldığım inci avcısı eldivenlerini giyerek deniz yıldızı bulmak için lagünlere daldım. Balıkçılardan balık, kalamar ve deniz anası satın aldım. Deniz yükseldiğinde sığ koyaklarda ağla balık avlamasını öğrendim. Rarotonga kadınları balık avlamak için iki taraflı sepetler kullanıyorlardı. Her parçayı orkestra zilleri gibi ayrı ayrı iki elleriyle tutuyorlar ve avlarını araya sıkıştırarak yakalıyorlardı. Siyah ve kırmızı renkli maymunbalıkları yenebiliyordu, ama onları yakalamayı bir tülü beceremiyordum. Doğada yabani koşullarda büyüyen kan portakalı, guava ve papaya bulamadığım za-

manlarda onları, benekli yumurtalar ve kulka köküyü birlikte Mata-
vera'dan satın alıyordum. Kulka köküyü kek, tatlı patatesle muhal-
lebi yapmayı öğrenmiştim. Balıkları küçük sobamın üzerinde, ya hin-
distan cevizi yağında kızartıyor, ya muz yaprakları arasında buğula-
masını yapıyor ya da sirkeye basılmış incecik dilimler halinde çiğ ola-
rak yiyordum Yabandomuzu, tavuk ya da Auckland'dan gelen ve her
yerde satılan sığır salamuraları dışında, adalarda pek fazla et bulun-
muyordu. Ama bunun benim için hiçbir önemi yoktu çünkü et yeme-
yi daha Vietnam'dayken bırakmışım. Günler günleri, haftalar hafta-
ları kovaladı. Bulduğumuz enlem diliminde gündoğumu ve günba-
tımı saatleri mevsimlere göre değişiklik göstermiyordu – sabah 7'de
doğuyor, akşam 7'de batıyordu. Yaz ve kış olmak üzere topu topu iki
mevsim vardı; biri kurak, öteki yağışlı geçiyordu. Zamanla hem ko-
şullar gerektirdiği hem de kendim istediğim için, giysilerimi ve bazı
eşyalarımı yavaş yavaş sadeleştirip azalttım, hatta bunu daha Raro-
tonga'ya gelmeden önce yapmaya başlamışım. Genellikle bikini ya
da bir şort ve tişörtle dolaşıyor, başıma da hasır şapka ya da beyzbol
kasketi takıyordum. Yalınayak dolaşmadığım zamanlarda sandalet
ya da tokyo giyiyordum. Daha önceden Tarawa'dayken ordunun ver-
diği kalın dokumadan yapılmış çantadan kurtulup yerine orta büyük-
lükte bir sırt çantası almışım. Bulabildiğim en koyu camlı güneş göz-
lükleriyle birlikte bir de İsviçre çakısı satın almış, kol saatimi de bir
Zippo çakmak ve bir kutu çakmak gazıyla değişmişim. Tenim Raro-
tonga'da açık kahveden yanık kahveye, ardından da tunç rengine
dönmüştü. Saçımın rengi güneşten –açık kestane tonunda– iyice açıl-
mış, neredeyse belime inmişti. Gemide geçirdiğim onca aydan sonra
daha güçlenmiş, incelmış ve her gün düzenli olarak yüzüp, her yere
otostopla gittiğim için kaslarım daha da gelişmişti. Her gün balık ve
meyveyle beslendiğimden gözlerim daha parlak, tırnaklarım daha
sertti. Kumda çıplak ayakla yürümekten tabanlarımın derisi iyice
sertleşmiş, aşınmaktan tik ağacı kadar pürüzsüz bir hale gelmişti.

Dağlık yöreler daha fazla yağış alıyordu. Nemli deniz rüzgârları
dimdik kayaları kırbaç gibi dövüyor sonra da yükselerek simsiyah
bulutlara karışıyor, sonra denizle buluşmadan önce tekrar yağmura
dönüşerek, alçak bölgeleri sele boğuyordu. Her sabah güneş doğma-
dan hemen önce çılgın bir yağmur boşanıyordu. Barakamın pencere-
sinden görünen dalların maviye çalan kurşuni bir renkle parıldadığı
o saatler, odamın sessiz ziyaretçilerle dolduğu saatlerdi. Solgun ve
uçacak gibi duran gövdeleri ve kederli gözleriyle karşımda duran bu

görüntüler, ölmüş tanıdıklarına aitti. Anneannem, annem, Luna ve Milo. Yalnızca, fotoğraflardan tanıdığım babam yoktu aralarında. Ne var ki, *Repose*'un güvertesinde gördüğüm, kokularını duyduğum, bakıcılıklarını yaptığım ölümler topluluğu akın akın geliyor ve odayı tıka basa dolduruyordu. Bense her birinin ayrı ayrı röntgen filmini çekiyordum. Vücutlarının içine bakıyor ve arada sırada, tam da ruhlariına açılan pencereler olduğuna inandığım o sisli kıvrımlara ve koyu gölgeli ışıltılara göz gezdiriyordum.

Beni korkutan bazen kapkara ışıltısıyla Cassiel'in de aralarında olmasıydı. Hiçbir zaman uzun süre görünmüyor –gözümün önünden şöyle bir gelip geçiyor– ama yakışıklı yüz hatlarından ve güçlü vücutundan o olduğunu anlıyordum. Aklıma ölmüş olabileceği gelince üzüntüden kahroluyordum. Daha on ay önce parmaklarımın ucunda ürperen teni, dudakları; kollarını ve bacaklarını örten yumuşacık tüyleri, güçlü parmakları – hepsi gitmişti. Kavrık toprağın altında ya da denizin balçık dolu tabanına gömülmüş yattığını, küle ya da toza dönüştüğünü titreyerek, tüyerim ürpererek düşünüyordum. Ya da hiç ölmemişti; ruhunun gözümün önünde ışıldadığı o birkaç saniyede, dünyanın herhangi bir yerinde ölüme teğet geçiyordu belki de. Bunlar kendimi biraz olsun avutmak için kendime söylediğim sözlerdi yalnızca. Tek avuntum, kana bulanmış, parçalanmış gövdeleriyle ameliyat masasında yatan taze ölümlerden çok daha öncesine, kemikleri şimdiye kadar çoktan toprağa karışmış olanlara dek bütün o ölümler arasında Loren'in bulunmamasıydı. Bu minicik adada, barakamda yatarken bile düşlerimde hâlâ onu görüyordum, on yaşındaki ve zihnimde canlandırdığım, şimdi olması gereken on dört yaşındaki haliyle, ama neyse ki, güneş doğmadan önce gelmiyordu hiç. Kimbilir, belki hâlâ hayatta olduğu için böyleydi.

Adadaki son günlerimin birinde bir akşam, barakamın yan tarafındaki banyan ağacının altında kitap okuyordum. Ağacın dalına astığım fenerin çevresinde, camına çarpa çarpa pervaneler uçuşuyor, uzun dilli kurbağalar, ışığa üşüşen sivrisinekleri havada yakalayıp yutuyorlardı. Dolunay –bu, adada göreceğim son dolunay olacaktı– bulut kümesinin arasından sıyrılarak dağların tam arkasından doğdu. Kaptan Cook'un *Günlükler*'ini bitirmiş, ardından, ıvır zıvır dükkanındaki harita yığınının arasında bulduğum, *Cook Adaları'nın Tarihi* adlı yaprakları sararmış bir kitaba başlamıştım. Kitap, Kraliçe Viktorya döneminin düzyazı diliyle, emeklilik yıllarını Penrhyn Adası'nda geçiren, Ormas adlı bir din adamı tarafından yazılmıştı. Ne var

ki, yanaklarımdan aşağı süzülen gözyaşlarımı bir türlü durduramadığım için, daha kitabın ilk sayfasından öteye geçememiştim.

Ormas'ın kitabı Cook Adası yerlilerinin, evvel zaman içinde bir genç kızla yeğeni hakkında anlattıkları efsaneyle başlıyordu. Hawa-ii'ye gitmek üzere yola çıkan tanrı Maui, engin okyanusu aşmaya çalışırken, bugün Kaptan Cook'un adıyla bildiğimiz bu adaları, atalarının kemiklerinden yapılmış, ucu çatallı asasıyla denizlerin dibinden çekip su yüzüne çıkarmıştı. Ardından asasını gökyüzüne doğru fırlatmış ve Akrep Takımyıldızı'nın alt karın bölümüne denk gelen yerde, Polinezyalıların "Örümcek" adını verdiği burç kuşağını yaratmıştı. Asasındaki dört yıldızdan ikisi, alttaki kolları birleşmiş halde, yan yana duruyorlardı. Bunlardan biri, adı "Ayrılmaz" anlamına gelen genç kız Piriereau, diğeri de yeğendi. Kendilerine kötü davranan ve sürekli mücadele etmek zorunda kaldıkları komşularından kaçarak gökyüzüne sığınmışlardı.

Ayrılmaz sözcüğünü içimden acı acı tekrarlarlarken bir yandan yanaklarımdan süzülen gözyaşlarını silmeye çalışıyor, bir yandan da planetaryumda birinin omzuma hafifçe dokunmasıyla Loren'in elini nasıl da hemen bırakıverdiğimi düşünüyordum. İkimizin birlikte o anda ve orada bulunmamızın nedeni, kesinlikle bizi düş kırıklığına uğratan yakınlarımızdı. Üstelik de biz düpedüz, onların arzusunu yerine getirememiş, mücadeleyi kaybetmiştik. Buna kesinlikle inanıyordum ama Loren'i burnumun dibinden kaçırarak, yolunu kaybetmiş bir topaç gibi savrulmama yol açan kişinin kim olduğunu, gün gelip öğreneceğimden hiç umudum yoktu.

Adada geçirdiğim son bir ayda az da olsa sabırsızlanmaya başlamıştım – ama tekrar ayaklanıp gezinmek için değil de, artık yavaş yavaş yerleşik bir hayata geçerek bir sonraki adımlımı tasarlamak için. Bunu yapmak için yine tek başına hareket etmem gerekiyordu ama bu kez Cook Adaları'ndaki kadar yalnız olmam gerekmiyordu doğrusu. Bu arada param da suyunu çekmek üzereydi ve sıfırı tüketmeden bir şeylere başlamalıydım. Sonunda Birleşik Devletler'e geri dönmeye karar verdim. Ancak New York'ta doğup büyümüş, resmi kayıtlarda Massachussets'de oturuyor görünsem de, geri dönmeyi düşünebileceğim tek bir eyalet vardı: Birleşik Devletler'in tümüyle, tamı tamına 122 adadan oluşan tek eyaleti Hawaii.

Rarotonga'da gözlerimi açtığım son günün sabahında, çayımı içip papayamın etli kısmını kaşıkladıktan sonra uzunca bir süre yüzdüm, sonra da barakamın kapısını çekip çıktım. Öğle vakti kızgın güneşin

altında sırt çantam ve hasır şapkam giderek ağırlaşmaya başladığında, Avarua'daki havaalanına yaklaşmıştım. Tepemin üzerinde, yükseklerde, daireler çizerek dönüp duran, Cook Adaları'na ait, V harfi biçiminde iki siyah deniz kuşu dikkatimi çekti. Yaz başlarında olsaydı, gri ve beyaz renkli tüylerini bütün ayrıntılarıyla görebileceğimi düşündüm, ama o aşırı görsel duyarlık halleri artık geçmişti.

Rarotonga'da kaldığım yedi ay boyunca, örümcek ısırığından kaynaklanan bütün belirtiler birer birer yok olmuştu. Bunun en belirgin kanıtı da yeniden ve hatta eskisine göre çok daha düzenli biçimde âdet görmeye başlamış olmamdı. Sabahları şiddetli öksürüklerle balgam çıkarıyordum, ayrıca Okyanus Adası'nda kaldığım sırada başlayan zamansız terlemelerim de sürmekteydi. Sanki bünyem, örümceğin zehrinden vücuduma karışan bütün toksinlerden kurtulmaya çalışıyordu. Belirtiler kayboldukça, çevresindeki on iki halkayla birlikte avucumdaki kırmızı leke de yok oluyordu. Rarotonga'dayken her on yedi günde bir halka yok oldu ve yok olan her halkayla birlikte lekenin kırmızısı biraz daha soldu. Sonunda, elimi ışığa ancak belli bir açıyla tuttuğumda beliren şekil, silinmiş bir parşömen yazısı gibi güçlkle görünür hale gelmişti.

Başka değişiklikler de olmuştu. Artık suyun altında nefesimi eskisi gibi uzun süre tutamıyor ya da öğlen güneşinin altında etkilenmeden saatlerce oturamıyordum. Zamanla, geceleri yedi saatlik deliksiz uykular uyumaya ve günde iki kez doğru dürüst yemek yemeye başladım. Bu arada örümcek ısırmasından sonra belleğim eskisinden daha güçlü hale gelmiş olsa da, artık her aklıma estiğinde belleğimin dehlizlerinde at koşturamıyordum. Biriyle çok eskiden yaptığım bir konuşmayı kelimesi kelimesine hatırlayabilmek ya da yolculuk sırasında tren ya da araba penceresinden gözüme çarpan bir manzarayı ya da geçmiş yıllarda tanıdığım insanların yüzlerini tüm ayrıntılarıyla gözümün önüne getirebilmek için çok uğraşmam gerekiyordu. Ama buna karşılık zihnimden tümüyle silinerek yok olan şeyler de vardı. Herkesin beyni seçicidir ama benimki işini acımasız, hatta tuhaf bir biçimde yapmaktaydı. Örneğin, annemle yaptığım son telefon konuşmasını hatırlayamazken, üniversitede, Ovidius'un *Değişimler* adlı şiirindeki zamansal yanılsamayı konu edinen dersi baştan sona, olduğu gibi hatırlıyordum – hatta profesörün ders sırasında yaptığı şakaları ve yorumları bile. İş Loren'le Cassiel'e, yaşamlarının benimkiyle çakışan kısa bölümlerine geldiğinde –aslında her ikisiyle de sayılı günler geçirmiş olsam da– her şeyi daha dün gibi, bütün canlılı-

ğıyla hatırlıyordum. Her anın kokusunu, her hareketi, her sözcüğü ve her duraksamayı. Ortadan kaybolmalarının sırtına ilişkin ufak da olsa bir ipucu yakalamak umuduyla Loren'le planetaryumda geçirdiğim son saati ve Cassiel'le Alnilam Otelinde geçirdiğimiz son geceyi yüzlerce kez yeniden yaşadım. Ama aradığım yanıtı hiç bulamadım – bulduğum tek şey yalnızca daha çok acı oldu.

Ummidia Stellarum'un zehrinin etkisi, New Orleans'ta ısırıldığım 14 Aralık 1967 tarihinden başlayarak, Cook Adaları'ndan ayrıldığım 2 Ağustos 1970'e dek, iki buçuk yıldan fazla sürdü. Henüz yirmi beş yaşındaydım ve hayatımın sonuna dek örümcek ısırığı yüzünden başkalaşmış biri olarak yaşayabilirdim. Üstelik bu başkalaşım yalnızca belleğimin farklı çalışıyor olmasıyla değil, yıldızlara karşı –eskisi kadar saplantılı olmasa bile aynı şiddette hâlâ süren– manyetik bir çekim hissediyor olmakla da ilgili bir şeydi. Zaren Eboli, zehir etkisinin üç yıl sürebileceğini ve bu zaman içerisinde içimde yanlış ve yanıltıcı nitelikte ne varsa yok olup gideceğini söylemişti. New Orleans'a geri döndüğümde bu etkiyi tam olarak fark edememiştim ama o ağustos günü, kavurucu güneşin altında mercan yoldan Avarua'ya doğru yürürken bu sözlerinin anlamını yavaş yavaş kavramaya başladım. Dört tahta duvarın tepesini oluklu kiremitle kapatarak oluşturdukları havaalanı binasına ait yalnızca tek bir pist ve Auckland'a, o da tek pervaneli ve turbo motorlu bir uçakla olmak üzere, günde tek bir uçuş vardı. Auckland'dan Honolulu'ya ise jumbo jetle uçuluyordu. O gün, gökyüzünün göz alıcı maviliğinde yükseldiğimiz sırada, uçakta benden başka, kovboy şapkalarıyla Avustralyalı oldukları anlaşılan yalnızca iki yolcu bulunuyordu. Bileğimde Cassiel'in verdiği bilezik, boynumda ise kendi madalyonum vardı. Bir gün önce sabahleyin, madalyonumu kraterine atmak niyetiyle adanın artık faal olmayan yanardağına tırmanmışım. İki yüz yıllık hayatının bir bölümünde benimle birlikte Georgia'dan, Savannah'dan beri önce tek direkli bir yelkenli, bir savaş gemisi, pervaneli uçak ve ardından bir jetle yerküreyi dolaşmış olan madalyonu, artık sonsuza dek doğduğu yere iade etmenin vakti gelmişti. Ama son anda birden duraksamışım. Onu geldiği yere iade ederek bir döngüyü tamamlama düşüncesinde, insana çekici gelen hoş bir yan vardı (dünyanın çevresini dolaşma konusunda bir uzman olan Cassiel bu fikrimi kesinlikle çok beğenirdi), ama seyahatimin bir bölümünü bu madalyonla birlikte tamamlamış olsam da birden madalyonun, bu yanardağ ile başlayıp biten turu dışında, benimle ya da bensiz, daha gidecek pek çok yeri olabileceği ak-

lıma geldi. Nereye ya da kiminle gidecekti bilmiyorum, ama adım gibi biliyordum ki, onu bu kraterle terk edersem kesinlikle yanlış bir iş yapmış olacaktım. Eğer yanardağın faaliyeti hâlâ sürüyor olsaydı ve ben onu, kendisinin de bir zamanlar aynı durumda olduğu erimiş lavın içine atsaydım, belki bu kendimi daha farklı hissetmemeye neden olacaktı. Nesnelerin ya da insanların geldikleri yerden, koşulları ve –iyi ya da kötü– şansları elverdiğince uzaklaşmaktansa, oraya geri dönmek istediklerini kim söyleyebilirdi ki? Belki böyle konuşmak benim için daha kolaydı, ne de olsa, istesem bile geri dönebileceğim hiçbir şey ya da hiç kimse yoktu. Yine de uçak, açık denizin üzerinde homurdanarak yol alırken, tişörtümün yakasından içeri sallandırdığım madalyonumun orada olmasına seviniyordum.

Emin olduğum tek bir şey vardı. Son yıllarda, önce bilinçsiz olarak, içgüdülerimle, ardından da bilinçli biçimde kendime bir yol çizmiştim: Bundan sonra yalnızca önümdeki birkaç ay boyunca değil, ömrümün sonuna dek adalarda yaşamayı seçtiğimin farkındaydım.

11. Gökyüzü Kenti

1971'deki Kristof Kolomb günü, Kristof Kolomb'la hiçbir ilgisi bulunmayan bir olaydan ötürü belleğimde hep, hayatımın en parlak anılarından biri olarak yer etti. Kolomb, aralarında *-Günlükler'*ini Cook'un ve Drake'in günlüklerinden ayrı tutmayan genç bir çocuk olarak- benim de bulduğum tüm Amerikalılara, en şaşıla keşiflerin genellikle baştan planlanarak değil, ayak sürçmesi sonucu gerçekleştiğini öğretmişti: İnsan Doğu Hint Adaları'na diye yola çıkıp, sonunda kendini Batı Hint Adaları'nda bulabiliyordu pekâlâ. Bu dersi, Ekim'in 12'sinde, Canopus Oteli'nin 512 numaralı odasında, heyecan bakımından onu hiç de aratmayan ve kendi çapımda da olsa, başka türlü bir keşifte bulunurken ben de öğrenmiş, bir gece yarısı, kırmızı ampul ışığının altında, ipek çarşafların ılık dokunuşları arasında bekâretimi kaybetmiştim. Bu aslında içten içe hevesle beklediğim bir olaydı, ne var ki son iki yıldır düşünüyordum, her biri ötekinden daha ayrıntılı, sonu gelmez erotik senaryolarıma karşın, olayların gelişme biçimi beni büyük bir şaşkınlığa uğratmıştı - üstelik bunda yalnızca neyin ne zaman değil, kiminle yaşandığının da etkisi vardı. Oysa olayın öncesinde, bir saat sonra kendimi gözü dönmüş bir halde yatakta, çırlıçıplak, o insanın üzerine çıkmış olarak bulacağım, kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi.

O akşam olaylar, beklenmeyen iki konuğun gelişyle başladı. Akşam yemeğinde Dr. Deneb herkesi şaşkınlık içinde bırakan haberi vermiş ve sonunda Atlantis üzerine yazacağı monografiye başlayacağını duyurmuştu. Bütün araştırmalarını yapmış, bütün kaynakları taramış ve vardığı sonucun -bu arada küstahça tarzı kendini beğenmişlikten o denli uzak ve öylesine doğaldı ki, bu haliyle sevimli olduğu bile söylenebilirdi- kesinlikle tüm tartışmalara noktayı koyacağını söylüyordu.

"Yazacağım monografi uzun mu olacak?" dedi, Labusi'nin soru-

sunu tekrarlayarak. “Kesinlikle hayır. Görüşümü kanıtlamak için yüz elli sayfanın yeterli olacağını sanıyorum.”

“Peki, bize sonunda hangi varsayım üzerinde karar kıldığınızı da söyleyecek misiniz?” dedi Samax, tabağına kırmızı biber salatası alırken.

“İşte bu konuda hepinizin biraz sabır göstermesi gerekecek. Hatta senin bile Junius. Monografimin yazımına başladığım andan itibaren artık herhangi bir kitabın kapağını kaldırıp bakmayacağım için, kafamdakileri söyleyip bu konudaki düşüncelerimi kitaba koymadan önce uluorta harcamak istemem.”

“Doğru, haklısınız,” diye onayladı Samax.

“O halde vardığınız sonuçları okumak ne zaman kısmet olacak dersiniz?” diye sordu Labusi, yakasına sıkıştırdığı peçetesini göğsünde düzelterek.

“Dört yıl içinde. Ne daha erken ne de daha geç,” diye yanıtlayan Deneb derin bir soluk alarak parmağıyla koyu camlı gözlüğünün çerçevesine hafifçe vurdu. “Ve bu noktada, bunca iyi haberdan sonra sıra geldi işin üzücü yanına. Bu görevin gerektirdiği mutlak yalnızlık, ne yazık ki otelden ayrılmamı zorunlu kılıyor.”

Bu son sözlerin üstüne Samax bile şaşırmıştı. “Burada istediğiniz kadar yalnız kalabildiğinizi sanıyordum.”

“Kesinlikle. Şu son on yılı başka bir yerde bu kadar üretken bir biçimde geçiremezdim. Bunun için size daima minnettar kalacağım. Ancak, şimdi bana gereken, çok daha amanvermez bir yalnızlık. Eğlenceli ziyafetler, heyecan verici ahbaplar olmadan – yalnızca bir oda, bir masa ve basit bir yemek.”

“Bir manastırda mı” diye sordu Labusi.

“Ya da bir hapishanede,” diye mırıldandı Samax.

“Biraz ondan, biraz ötekinden,” diye kıkırdadı Deneb. “Ege Denizi’nde, Amorgos açıklarındaki minik bir adada, bir ev kiralayacağım. Bu ada, Birinci Dünya Savaşı’ndan sonra askeri garnizon olarak kullanılmış. Sonra da hapishane adası olarak. Şu anda odalarını kirala-dıkları bu yer o kadar ilkel koşullara sahip ki turistin biri yolunu şaşırp da oraya düşse, neye uğradığını şaşırır. Üç yıl sonra dönmüş olacağım,” diye bitirdi sözlerini.

“Kapımız size daima açık olacaktır,” dedi Samax hatmi çayı içtiği fincanını ona doğru kaldırarak.

“Şerefimize,” diye kadehini kaldırdı, serçe parmaksız eliyle yanım-da oturan adam; bu, otele yeni gelen “sürekli” konuklardan biriydi.

Uzmanlık alanı örümcekler olan Zaren Eboli, buraya Samax tarafından iki yıl önce, örümcek ısırığının üzerimde yan etkilerini göstermeye başlamasıyla getirilmişti. Beni üç hafta boyunca tedavi etmiş, sonra Samax'ın daveti üzerine, laboratuvarını New Orleans'tan otele, alt bodrumda Hadar'ın odasının yanına taşımıştı. Samax ona burada istediği kadar kalabileceğini ve çalışmalarını istediği gibi sürdürebileceğini söylemişti; bu süresiz daveti heyecanla karşılayan Eboli de, batıda daha fazla vakit kaybetmeden hemen gelmişti. "Üç yıl içinde," diye açıkladı, "bu bölgede yaşayan canlılardan yüzde seksenini toplamış olurum." Ve böylece Canopus Otelindeki –Atlantis, göktaş, meyvecilik ve akılda tutma sanatından oluşan– yamalı araştırma bohçasına bir de örümcekbilim eklenmişti.

Daha on beş yaşında olmama karşın boyum Eboli'den on beş santim daha uzundu. Kambur duruşlu bir adamdı, kalın camlı gözlükler takıyordu, keçi sakalı neredeyse uzun saçları kadar beyazdı. Göz kenarlarındaki çizgileri derin; çalı gibi, gür kaşları vardı. Ayağında hep Türk işi terliklerle dolaşıyor, akşam yemeklerinde siyah kadifeden bir smokin ceketini giyiyordu. Hemen her gün çölde yürümek dışında en sık yaptığı şey, kentin ana caddesindeki caz orkestralarını ve kuartetleri dinlemektir. Auro ile birlikte hemen her akşam yemekten sonra otelin girişinde, piyano çalışını dinlerdik.

Yalnızca sekiz parmağı olmasına karşın Eboli'nin ellerini kullanmaktaki ustalığını hayranlıkla izliyordum, giderek müziğe kendini daha çok kaptıran –ve sahip olduğu neredeyse mükemmel yakın ses genişliğiyle istediği her müzik aletinin sesini rahatlıkla taklit edebilen– Auro ise, Eboli'ye her konuda hayrandı. Öteki konuklar karşısında fena halde utangaçlığı tutan ve fırsat bulur bulmaz ortadan yok oluveren Auro, Eboli'nin peşinden hiç ayrılmadığı gibi ayrıca laboratuvarında da asistanlığını yapıyordu. İkisinin arasında güçlü bir bağ kurulmuştu – Eboli, kendisi de iki serçe parmağın yoksun biri olarak, çocuğun ekolali hastalığına karşı diğerlerinden çok daha anlayışlıydı. Eboli'nin Auro için, varlığıyla Nestor'un ölümüyle ardında bıraktığı boşluğu doldurmaktan öte, Ivy'nin giderek artan kötücül tavırları karşısında avutucu bir rolü de vardı. Eboli gelmeden önce Auro, sürekli otelin koridorlarında saklanıyor, palmyelerin gölgesine sığınıyor ya da gizlendiği karanlık serada kuş seslerini yankılıyor, kısacası insanlardan kaçır gibi yaşıyordu. Düşünüyorum da, eğer Eboli olmasaydı Auro çöle asla gidemez, büyük bir zevkle çıktıkları örümcekleri keşif gezilerinden de yoksun kalmış olurdu. Daha da önemli-

si, Auro ilderde yapacağı caz müzisyenliğine bu kadar erken yaşta heveslenmez – Ivy’yi dehşete düşüren bir karar vererek, kendini paralar-casına işine adanmış bir caz davulcusu olmazdı. Sonuçta örümcek ısı- rığının şaşırtıcı sonuçlarından biri de benim hayatımı etkilediği ka- dar, Auro’nun hayatını da değiştirmiş olmasıydı.

Ay’a ayak basılmasının üzerinden tam altı hafta geçmişti ki bir sa- bah, sağ avucumda kırmızı bir leke, çevresinde de halka biçiminde bir çizgi belirivermişti. İlk anda hemen korkuya kapılmış, vücuduma bi- linmeyen bir virüs girdiğini, belki de bir tür mantar hastalığına yaka- landığımı ya da buluş çağının aralıksız cinsel uyanış krizlerinden bi- rine tutulduğumu ve bu yüzden kendimle gittikçe daha sık oynadığım için, elimde (kocakarı masallarında söylendiği gibi) utanç verici bu işaretin belirdiğini düşünmüştüm. Lekenin ve halkanın örümcek ısırı- ğıyla ilintili olabileceğini ancak birkaç saat sonra akıl edebildim. Son- radan bu leke, iç içe geçmiş üç kırmızı halkaya dönüşecek, bir yıl son- ra da, arkasında çok hafifçe parlayan ve yalnızca belli açılardan görü- lebilen bir iz bırakarak geldiği gibi hızla kaybolup gidecekti. Ay’a ayak basılışının ertesi günü Calzas, iş için Fas’a gitmiş, bu yüzden ona ısı- rıkla ilgili bir şey sorma fırsatım olmamıştı. Ayrıca onun gelişine dek geçen haftalarda hem herhangi bir hastalık belirtisi yaşamamış hem de, doğruyu söylemek gerekirse, Ivy’nin ve Auro’nun dönüşüne kendi- mi öylesine kaptırmıştım ki başka hiçbir şeye kafa yoracak halim kal- mamıştı. O günlerde, tahmin edilebileceği gibi, Ivy meselesi Samax’ı da o kadar meşgul ediyordu ki, onca işinin arasında onu bir böcek ısır- ığı yüzünden rahatsız etmeyi aklıma bile getirmiyordum.

Ancak kırmızı leke ilk halkayla birlikte belirdiğinde her şey bir an- da değişiverdi. Samax ve Calzas –hayatta telaşa kapılacaklarını dü- şündüğüm en son iki insan– açıkça telaşlanmışlardı. Calzas buna bir örümcek ısırığının yol açtığını hemen anladı.

“Demek altı hafta boyunca kimseye bir şey söylemedin, öyle mi?” diye çıkıştı.

“Altı hafta boyunca hiçbir şey olmadı ki,” diye yanıtladım.

“Bana ülkenin en iyi –en yaratıcı– örümcekbilimcisini bulun,” di- ye buyurdu Samax Desirée’ye ve daha kırk sekiz saat geçmeden ken- dimi Samax’ın çalışma odasında o, Calzas ve Zaren Eboli ile birlikte otururken buldum.

Eboli gayet sakin bir biçimde beni muayene etti ve ben daha yu- vasını anlatmayı bitirmeden ne tür bir örümcekten söz ettiğimi he- men anladı. Örümceğin ne büyüklükte olduğunu, zehrini ne çabuk-

lukla emip çıkardığımı ve ne tür belirtiler baş gösterdiğini sordu. Hem ısırıldığım günün hem de lekenin ve halkaların belirlediği günün tarihlerini not etti. Isırılmadan bir gece öncesinde (bunu Samax hatırladı) ve ertesi sabah ne yediğimi (hiçbir şey yememiştım) sordu. Kaç kilo olduğumu, geçmiş yıllardaki sağlık durumumu ve doğum tarihimı sordu. Bu son konuda aramızda sıradışı bir konuşma geçti.

“16 Aralık 1955,” diye yanıtladım.

“Demek öyle?” Gözlüklerinin ardında bana doğru keskin bir bakış fırlattı. “Biliyor musun, 16 Aralık bazı çevreler için özelliğı olan bir gündür.”

Bunu bilmiyordum, başımı iki yana salladım.

“1941 yılında o gün, Ferdinand La Menthe’nin öldüğü gündür.”

Calzas ve Samax anlamlı bir biçimde bakiştılar, Samax iskemle-sinde huzursuzca kıpırdandı.

“O yeryüzünün gelmiş geçmiş en iyi caz piyanistiydi,” diye ekledikten sonra, tekrar işine döndü.

Bana bazı başka sorular daha sordu, sonra da nabzımı ve ateşimi ölçtü, minik bir el lambasıyla boğazıma baktı, bir büyütle gözlerimi inceledi ve Samax’a dönüp, “İyileşecek. Vücuduna karışan zehri tam olarak saptamak için bir kan tahlili yapacağım, ama miktarın en az düzeyde çıkacağından eminim. Eğer bu halkalar ısırıldığı hafta çıkmış olsaydı o zaman iş değışirdi. Isıran, *Ummidia Stellarum* olarak adlandırdığımız örümcek türünün tuzakkuran dediğimiz cinsi. Hayvanın zehir dişi uzun ve çift eklemlı olduğundan, bütün zehrini akıtması için epeyce uğraşması gerekiyor. Yani aslında bu, insanın onu avucuna alıp hapsederek kendini ısırtmasıyla olabilecek bir şey.” Bir an duraksadı. “Doğrusu böyle kendini bile isteye ve uzun uzun ısırtarak sonuçlarına maruz kalan bir kızı şahsen tanımiştım.” Bakışları bir an kristal camlı büyük pencerelerden dışarıya, çöle daldı. “Ona sonradan ne olduğu sık sık aklıma takılır,” diye ekledi yumuşak bir sesle.

“Ne olmuş olabilir sizce?” diye sordu Samax.

“Şey, insan zehri tam doz almışsa iyisiyle kötüsüyle pek çok şekilde etkilenebilir. Bay Calzas, sizin halkınız bu zehri yüzyıllar boyunca arınma ayinlerinde kullanmıştı.”

Calzas başını salladı. “Halkayı görtünce, hemen anladım. Şamanlar ona *Yıldız Örümcek* derler. Derler ki onun zehrini alanlardan kimi aklını gökyüzüyle bozar, sürekli yıldızları seyredermiş, kimi de usta bir mimar olurmuş – tıpkı örümceğın kendisi gibi. Bunun nedeni,

Zunilerin evrenin bir örümcek tarafından yaratıldığına, yıldızların da onun yumurtaları olduğuna inanmaları. Bu yıldızların her birinden bir savaşçı doğar ve yeryüzüne düşer. Eğer zehri almışsan Yıldız Örümcek'in zehri, içindeki gerçek yetenekleri güçlendirerek canlandırır ve bir gün meyvelerini vermesini sağlar."

Yüzündeki ifadeyi okumaya çalışarak Calzas gibi yetenekli bir mimarın da ısırılmış olup olmadığını düşündüm.

"Haklısınız, eninde sonunda Enzo da ilgi duyduğu konularda yeteneklerinin geliştiğini görecektir," diye onayladı Eboli. "Enzo, hangi konular ilgini çekiyor bakalım?"

"Mimarlık," diye yanıtladı Samax gülümseyerek, "ve astronomi. Her ikisiyle de uzun süredir ilgileniyor."

Sağ gözünü yerinden çıkaracakmış gibi ovuşturan Eboli, şimdi bana daha farklı bir ilgiyle bakıyordu. "Bu doğru mu?"

Başımı salladım.

"Ve çocuğun herhangi bir tehlike içinde olmadığından eminsiniz, değil mi?" dedi Samax.

"Hiçbir tehlike yok. Isırıldığı gece mutlaka ateşi çıkmıştır, ama sonra tekrar düşmüş olsa gerek: Asıl tehlike ateşin yükselmeye devam etmesi olurdu. Ve sonrasında da kronik uykusuzluk hastalığı baş gösterirdi. Tahminimce ardından da iki halka daha belirirdi –tam doz alınmışsa bu sayı on ikiye çıkar– ama şu anda bu sayı artmayacaktır. İştahında ve diğer vücut faaliyetlerinde bir anormallik olmamış. Uykusu gayet düzenli. İlk başta zehrin bütün etkilerini bir arada hissetmiş, ama ısırığın gerçek yan etkileri bu türden belirtiler biçiminde değil –genellikle yıllarca pek fark edilmeyen, belli belirsiz– farklı etkiler biçiminde olacaktır. Bu etkimeler kendilerini karakterinde, alışkanlıklarında ve yaptığı seçimlerde belli edecektir. Kısacası, bunlar yaşadığı hayatla, tıpkı bir halının ilmekleri gibi kaynaşıp bütünleşecektir." Hafifçe sakalını çekiştirdi. "Ayrıca da yıldızları her zaman hepimizden daha fazla seyredecektir."

"Ve tabii eğer bunun bir panzehiri olsaydı, hemen önerirdiniz herhalde," dedi Samax.

"Elbette. Ancak eğer olsaydı bile üzerinden bu kadar uzun zaman geçtiği için etkisi olmazdı." Eboli bana doğru döndü. "Isırıldığın ilk gece sıradışı başka herhangi bir şey fark ettin mi acaba?"

"Zaman çok çabuk geçti," diye yanıtladım, "oysa ben hiç kıpırdamadan öylece duruyordum."

Eboli başını salladı.

“Ve bir de Apollo’nun astronotlarının Ay’ın yüzeyinde yürüdüğü yerdeki kraterleri gördüm.”

“Televizyonda gördüm demek istiyorsun yani?”

“Hayır, o sırada ben dışarıda, çöldeydim. Gökyüzü o kadar beraktı ki, Ay’ı yakından, tüm ayrıntılarıyla gördüm – hatta teleskopumun gösterdiğinden bile daha yakından gördüm.”

“Anlıyorum,” diye mırıldandı Eboli.

“Daha sonra yatağıma yattığımda, tıpkı modülün içindeki gibi yanıp sönen ışıklar gördüm.”

“Enzo’nun hep güçlü bir hayal gücü olmuştur,” dedi Samax, purosunu tekrar yakarken. “Ertesi gün bütün bunları bana da anlattı ama ben anlattıklarını ilk anların heyecanına verdim.”

“Dediğim gibi, tüm etkiler ilk anda hep birden hücum etmiş.” Eboli ağır ağır arkasına yaslandı. “Eğer Enzo’yu dikkatli bir gözlem altında tutabilirsem, varsayımlarımı ancak o zaman doğrulayabilirim.”

Eboli’nin şöyle bir tedavi biçimi vardı: Tansiyonumu ölçmek, kalbimi ve akciğerlerimi dinlemek dışında günde iki kez ilk yaptığı muayeneyi yineleyerek beni gözlem altında tutmak. Sağlığımda hiçbir değişiklik olmadı. Kendi kendime fark ettiğim, Eboli’nin ise asla anlayamayacağı tek değişikliği ise kimseye söylemedim – hatta Calzas’a bile.

Calzas’a terk edilmiş fabrikada ilk rastladığımda elinde planların olduğu bir kâğıt vardı, sonraları, otele yaşadığım bütün o yıllar boyunca onun mimari çizimlerini hep hayranlıkla seyrettim. On üç yaşına bastığımda elime büyük bir çizim defteri tutuşturmuş ve bana çizim yapmanın tüm inceliklerinin yanı sıra mimarlığın temel kurallarını da öğretmişti. Bu sırada Vitruvius’un kitaplarını da okumuş ve mimarlığın temelini oluşturan üç ana bileşenini öğrenmiştim: *Venustas* (güzellik), *firmitas* (tutarlılık) ve *utilitas* (yararlılık). Evde gördüğüm eğitimin temelinde işte bunlar yatıyordu. Calzas’ın öğrettikleriyle basit çizimlerle birtakım küçük evler, bir Roma hamamı ve bir benzinlik yaptım.

Örümceğin ısırmasından sonra ise, ilk anda beni bile ürküten bir ustalıkla, olağanüstü binalar çizmeye başladım. Dolambaçlı merdivenler, koridorlar, labirentler, balkonlar ve sürekli birbirine açılan odalarla dolu inanılmaz derecede karmaşık yapılar çiziyordum. Çizdiklerim arasında üst katlarındaki teraslardan şelalelerin döküldüğü gökdelenler, bunların en tepesinde, kadın heykelleri biçimindeki titanyum sütunların taşıdığı kapalı bir yüzme havuzu, bir düzine döner sahnesi bulunan bir opera binası, içinde pek çok oyun sahası bu-

lunan dev bir stadyum ve onu yüzlerce metre yükseklikten çevreleyen, kenarlarına teleskoplar yerleştirilmiş üstü açık bir yürüme parkuru da vardı. Bir buçuk kilometre yüksekliğinde bir deniz feneri, ışığıyla uzakları tarıyor, arı kovanına benzeyen otomatik depo binalarında yükler, ustaca ayrıntılarla donatılmış makaralar ve vinçler yardımıyla, monoraylar üzerinde taşınıyordu.

Tüm bu çizimler, binlerce kilometrekare büyüklüğünde tasarladığım eşmerkezli kentimin farklı bölümleriydi; bu öyle bir kentti ki hem alabildiğine gökyüzüne hem de uçsuz bucaksız labirentleriyle yeraltının derinliklerine uzanıyordu. Ancak binaların çoğunun, olağanüstü derecede zeki ve becerikli hava işçileri tarafından yapılması gerektiğini anlamam uzun sürmedi. Yerçekiminden etkilenmeyecek, örümceklerden kurulu bir inşaat ekibi olacaktı.

Onu izleyen aylarda benzer çizimlerden düzinelerce yaptım – çizdiklerimin tümü de söz konusu devasa kentin çeşitli bölümlerini oluşturuyordu. Onları Calzas’a, Eboli’ye ya da herhangi birine göstermeden, uzun süre sürgü kapaklı yazı masamın arkasındaki bölmede gizledim. Kendime ait bir sır olarak sakladığım bu çizimler dışında örümcek ısırığının yol açtığı tüm etkiler gözlem altında tutuluyordu; bense onları ne kadar gizlersem, duyduğum haz da o kadar artıyordu.

Ne var ki bana aynı düzeyde acı veren bir başka sırtım daha vardı. Bu sırtı Auro’yla paylaşmıştım ama çok geçmeden başkalarınca da duyulmuş, Samax fark ettiğinde ise yerin dibine geçmiştim.

Annesinin açıkça sergilediği düşmanca tavra karşın Auro ile şaşırıcı derecede iyi anlaşıyorduk. Tüneldeki ilk karşılaşmamız, Ivy ile, Auro’nun gözü önünde gerçekleşen o tartışmaya kadar tahmin edebileceğimizden çok daha iyi başlamıştı. Ancak o olaydan sonra duyduğum kinle bizi bir araya getirmemeye yemin eden Ivy, bunun için elinden geleni ardına koymadı. Kendisi bazen Samax’ın yemek davetlerinde boy gösterse de, bu yemeklere Auro asla katılmazdı. Bunun nedeni yalnızca utangaçlığı değil, süregiden konuşmaları elinde olmadan aksatarak, durumu kendisi (ve diğerleri) için bir işkenceye dönüştürecek olmasıydı. Ivy bunun herkes için olduğu kadar Auro için de rahatsız edici bir durum yaratacağını bildiği halde yine de onun masadaki yokluğuna en az benim varlığım kadar içerlerdi.

Gerek Samax’la aramdaki yakın bağ gerekse Samax’ın ona karşı takındığı sert tavır, Ivy’nin bana karşı yürüttüğü psikolojik savaşta, beni Samax’a kötölemesine fırsat vermiyordu. Bu yüzden –sonunda benim için çok daha üzücü sonuçlar doğuran– daha kurnazca yolla-

ra başvurmak zorunda kaldı. Örneğin daha otele dönüşünün hemen ertesinde –zaten pek fazla bir ilişkimin bulunmadığı Denise gibi– önüne gelen herkese hakkımda olur olmaz hikâyeler anlatmaya başladı. Bütün bunların iyice ballandırılmış olarak, üçüncü ya da dördüncü ağızlar tarafından yalan yanlış ama yine de bana zarar verecek şekilde Samax’a yetiştirileceğini umuyordu. Ya da yemeğini beğenmeyerek hakkında ileri geri laf ettiğimi söyleyerek beni doğrudan aşçıbaşının gözünde karalamaya çalışır, o da bu yüzden haklı olarak kırılır ve Sirius’a en çok sevdiği yemek artıklarını vermezdi. Ivy o kadar kötüydü ki bazen, sırf benim üzüldüğümü görmek için Sirius’un yemeğine ya da suyuna zehir katarak hayvancağıza zarar vermeye kalkışacağından korkardım. Bu yüzden zaman içinde Sirius’u eğitmiş, ne kadar sevdiği bir şey olursa olsun, benim elimden olmadığı sürece verilen hiçbir şeyi yiyip içmemesini öğretmiştim. Ancak kötülüklerinin çoğunu çok daha dolambaçlı yollardan yaptı. Bunlardan bir tanesi Ay’a ayak basılışından bir yıl sonra oldu. Bir akşam üstü Zaren Eboli otelin girişinde piyano çalıyor, biz de Auro ile birlikte onu dinliyorduk. Bize o sırada, boyu altı santimi geçmeyen sinekkuşunun aslında ötmediğini, duyduğumuz o tiz sesin minicik kanatlarını hızla çırpmasından oluştuğunu anlatıyordu.

“Ancak sinekkuşlarıyla ilgili bana daha ilginç gelen başka bir şey var ki dostlarım,” diye sürdürdü sözlerini, parmakları klavyede, gözlük camlarını ışıldatarak, “o da, bu kuşun yuvasını, örümceklerin ağaç dalları arasına takılıp kalan ağ topaklarından aşırıldığı ipek iplikçiklerle örmesidir. Böyle yuva yapan başka hiçbir kuş yoktur. Kısa gagalı sinekkuşu aynı şeyi burada çölde, kırmızı çizgili akrabası ise Amazon ormanlarında yapıyor. Örümcekler farklı, ama yuvalar aynı.”

“Benim üzerinde sinekkuşu resmi bulunan bir madalyonum var,” diye lafa karıştım. “Eskiden anneminmiş. Görmek ister misiniz?”

“Evet, tabii,” diye yanıtladı Eboli kucagındaki parmaklarını birbirine kenetleyerek.

“Tabii,” diye tekrarladı Auro. Madalyonumu annemden kalan kalemle birlikte daha önce görmüştü, dolayısıyla benim için ne kadar değerli olduklarından da haberdardı.

Önceleri madalyonumu zinciriyle birlikte uzunca bir süre çalışmamamın karşı duvarındaki bir kancada asılı tutmuştum. Ama son zamanlarda gündüzleri boynumda taşıyor, geceleri tekrar yerine asıyordum. Gömleğimin düğmelerini açarak madalyonu Eboli’ye gösterdim.

“Vay, çok güzelmış,” dedi. “Hakiki gümüş. Çok ince bir işçilik.”

“Junius Amcam bunun bir Zuni köyünde yapıldığını söyledi.”

O sırada Auro’yu almaya gelen Ivy –belli ki tümünü duyabilmek için o arada kulaklarını diktiği– konuşmayı, daha odaya girmeden duymuştu. Auro ile beni yakınlık içinde gördüğüne, her zamanki gibi canı sıkılmış halde, Eboli’ye üstünkörü bir baş selamı, bana da kızgın bir bakış fırlatarak Auro’yu elinden tuttuğu gibi yanımızdan uzaklaştırdı.

“Kente gitmemiz gerekiyor,” dedi otoriter bir tonda.

Auro elinden geldiğince karşı koydu; onun ilk kez annesine karşılık verdiğini duyuyordum. “Git!” dedi, ilk kez duyduğu çekimli bir fiili emir kipine dönüştürerek. Odadan çıktıkları sırada, elini annesinin elinden hızla –bu da ilk kez oluyordu– çekip aldı, sonra da arkasından ağzı bir karış açık halde bakakalan kadının önü sıra koşarak uzaklaştı.

Ertesi sabah, yüzme havuzundan odama döndüğümde, Sirius’u kapımın önünde beklerken buldum. Beni görür görmez ön ayaklarını kapıya dayayarak havlamaya başladı. Bunu bir tek ikimiz odadayken Ivy kapımızın önünden geçtiğinde yapardı, kaldı ki otelin bu ucunda benden başka kalan olmadığı için, bu da pek sık yaptığı bir şey değildi. Ivy’nin odama girmiş olacağını sanmıyordum ve gerçekten de kapıyı açtığımda odada kimseyi göremedim. Ama Sirius ben duştayken bile havlamaktan vazgeçmedi. Huzursuzluğu daha sonra giderek arttı, ben giyinirken sürekli mızırdanıyor, çevremde dolanıyordu. Giyinme faslı bittikten sonra duvarda asılı duran madalyonuma uzandığımda başıma gelen korkunç şeyin ne olduğunu anladım. Birisi gümüş madalyonu çekiçle vurarak dümdüz etmiş, onu, üzerindeki sinekkuşu görünmez olana dek ezmişti. İlk anda zincirin ucunda sallanan bu şeyin gerçekten de benim madalyonum olduğuna inanmadım; gözlerimi sımsıkı yumarak elimde evirip çeviriyor, orasına burasına tekrar tekrar bakıyor, tamir edilerek eski haline getirilip getirilemeyeceğini anlamaya çalışıyordum. Ama olacak gibi değildi. Birisi onu tanınmayacak hale gelinceye kadar bir güzel benzetmişti. Ve böyle bir şeyi kimin yapmış olabileceğinden zerre kadar şüphem yoktu. Sirius’un bana söylemeye çalıştığı şey de buydu.

Başım dönüyordu. Sırtımı duvara yasladım, uzunca bir süre nefes almaya çalışarak bundan sonra ne yapacağımı kestirmeye çalıştım.

O hafta ne Calzas ne de Samax oteldeydi, ayrıca Ivy ilgili herhangi bir sorunumu Desirée’ye iletmeyi ise kesinlikle düşünmüyordum.

Kaldı ki zaten Ivy bir tek Samax'a hesap verirdi. Hemen o anda Ivy'nin bana tokat attığında yaptığım gibi, bunun kendi başıma halletmem gereken bir konu olduğuna karar verdim. Yine de ne yapacağımı bilemiyordum. Ivy o gün pek ortalarda görünmemişti, bense öfkelendikçe daha çaresiz hissediyordum. Acaba onunla karşılaştığımda madalyonumu çıkarıp önüne atarak yüzleşmeli miydim? Belki de yapılacak en akıllıca şey Samax geldiğinde madalyonu ona göstermekti ama bütün hafta bekleyemeyecek kadar öfkeliydim. Yapılan onca şeyden sonra, şimdi ona –bana ait olan o şeye– bakıp ne hale geldiğini görmek dayanılır gibi değildi. Aynı şekilde, boynunu kırmak istediğim halde Ivy ile aynı otelde kalıyor olmak da bir o kadar dayanılmaz bir durumdu.

Kendimi derhal dışarılara atmam gerekiyordu, çıkıp biraz hava almak iyi gelecekti. Sirius'u odama bırakıp spor ayakkabılarımı giydikten sonra bahçeden koşarak –bir yandan da kapıcı Azu'nun beni izlediğini bildiğim halde bağıra bağıra küfrederek– geçip doğruca garaja gittim ve Samax'ın bana geçen yıl aldığı arazi motosikletini çıkardım.

Geniş lastikleri, engebeli araziye uygun süspansiyonları ve krom kaplama çamurlukları olan, 50 cc'lik bir motosikletti bu. Onunla çöle çıkmaya bayılıyordum. Samax bu motosikleti bana verirken üç kurala uymamı istemişti: Arkaya yolcu almayacak, kamuya açık yollarda kullanmayacak ve gece karanlıkta sürmeyecektim. O gün bütün kuralları altüst ettim. Üstelik bu daha başlangıçtı.

Motorla, düşük viteste, önce bahçede dolaştım, meyve ağaçlarının olduğu yerlere girip çıkarak çölün başladığı noktaya doğru ilerledim, ama tam o anda Auro, *quincunx*'i çevreleyen zakkumların oradan fırlayarak yoluma çıktı. Kollarını çılgınca sallayarak yolumu kesti, daha sonra bacağını arka koltuğa attığı gibi bir hamlede çıkıp arkama oturuverdi. Bu, daha önce hiç yapmadığı bir şeydi. Suratı her zamankinden daha asıktı; gözleri iyice kısılmıştı, o anda birden, önceki gün Ebo'li bize piyano çalarken gelip kendisini zorla sürüklediği için hâlâ annesine kızgın olabileceği aklıma geldi. Öyle görünüyordu ki, Auro annesinin pek çok şeyine ses çıkarmadan katlansa da, konu müziğe gelince iş değişiyordu. Ona karşı gelmesi ve kolunu çekerek elinden kurtarması boşa değildi: Bunlar, ona karşı çektiği ilk isyan bayraklarıydı.

"Auro, biliyorsun, bu yaptığımız yasak," dedim.

"Yasak," diye bağırdı o sırada boşta çalışan motorun sesini bastırarak.

Ve sonra olanlar oldu.

Kendi sürücü gözlüklerimi ona verdim, ben de rastgele bir güneş gözlüğü taktım; bir saat sonra yalnızca gezinti amacıyla kullanılan sürüş alanının sınırına gelmiştik bile. Tam orada, dağların gölgesinin vurduğu yerde, kimsenin kullanmadığı, eski bir çakıl yol vardı. Bu yol, sol tarafta Las Vegas'a giden otoyollarla birleşiyor, sağ tarafta ise hayalet şehrin kalıntılarında son buluyordu. Bu kasaba, öyle baştan sona yenilenmiş o renkli turistik yerlerden değil, bugün yalnızca dökmekte olan otel binasıyla su kulesinin ayakta kaldığı, harap bir madenci kasabasıydı. Bazen liseli gençler oraya içki içmek, dağıtmak ya da tüfekte atış yapmak için giderlerdi. Aslında bütün bunları yapacak çok daha iyi yerler vardı şüphesiz. Oraya yürüyerek, bir kez Sirius'la gitmiş, sıcaktan bunalmış, sıkılmış ve boksit tozuna bulanmış bir halde derhal geri dönmüştüm. Bir daha gitmeyi de aklımdan bile geçirmemiştim.

Auro ile yola çıktığımız o güne kadar. Kulağımın dibinde soluyan Auro'nun nefesiyle, motosikletle kumlu arazide son hızla yol almak öfkemi dindirmeye yetmemiş, hatta sıcaklığın etkisiyle daha da alevlendirmişti sanki. Ve o anda birden aklıma bir fikir geldi; öyle bir fikirdi ki, madeni ısıltılar saçarak çölün sonsuzluğunda ışık hızıyla yol alan iki uçağın aniden çarpışmasından çıkabilecek o müthiş parıltı kadar çarpıcı ve bütün öfkemi boşaltmamı sağlayacak kadar da güçlüydü.

Motoru çevirip çakıl yola girdim, üstelik bununla da yetinmedim, Samax'ın koyduğu ikinci kuralı da ihlal ederek sağa saptım. Ne kadar engibeli ve ıssız olsa da, on dört yaşında ve üstelik ehliyetsiz bir çocuğun giremeyeceği eyaletler arası otoyolda, yasaları hiçe sayarak motorumu sürmeye başladım.

Hayalet şehrin adı –tek bir damla suyun bile bulunmadığı bir yer olmasına karşın– Hydra,* otelin adıyla Vega'ydı. Otelin tarihini daha önceden, Calzas'ın anlattıklarından biliyordum: İlk kurulduğunda Spring Dağları'nda gümüş madeni bulan bir adama aitti. Ardından son günlerini geçirmek için oraya gelen kanser hastası ünlü bir opera sanatçısına, çok sonraları da evlendikleri gece kendini de gelini de balayı odasında vurarak öldüren bir kaptanın mülkiyetine geçmişti. Tahayla kapanmış giriş kapısının tepesine astıkları, üzerinde kurşun delikleriyle GİRİLMEZ yazan paslı levhanın, burda in cin top oynarken

(*) Eski Yunan mitolojisinde 'büyük su yılanı' – ç.n.

hâlâ duruyor olması gülünçtü, oysa otelin halihazırda bir sahibinin bulunduğunu sonradan dehşetle öğrenecektim. Ne zaman çöle mace-
raya çıksam, yanımda, motorumun ufak sele çantalarındaki plastik bi-
donlarda mutlaka üç dört litre benzin, bir iki litre de su bulundurur-
dum. Motoru su kulesinin gölgesine park ederek Auro'yla birlikte su-
yumuzun yarısını içip bitirdikten sonra, ıslattığım bandanamla yüzü-
müze gözümüze yapışan kumları sildik. Sürtücü gözlükleri Auro'nun
gözlerinin çevresinde kocaman halkalar oluşturmuş, her zamankin-
den daha çok baykuşa benzemesine yol açmıştı. Bir ara ufak siyah
gözlerini kırıştıtarak gülümser gibi olduysa da hemen vazgeçti: Ya-
nında bir büyük olmadan tek başına otelden ayrılmasına Ivy hayatta
izin vermediğinden, bu onun gerçek anlamda ilk macerasıydı.

Sonra rüzgârın esintisiyle sallanan derme çatma merdivenin, ku-
lenin tepesine kadar uzanan basamaklarını tırmanmaya koyulduk.
Mojave'de en küçük bir nem zerresi bulunmadığından basamaklar
çürümemiş, ancak bazı yerler çatlayıp ayrılmıştı. Döne döne tırma-
nıp tepedeki -iki dar kalas ve kırılıverecekmiş gibi duran bir tırabzan-
dan oluşan- sahanlığa ulaştık, buradan yukarıya, kulenin çatısındaki
üçgen açıklığa dek uzanan, çıkılması olanaksız gibi görünen, kırık
dökük bir merdiven bulunuyordu. Orada durup birkaç dakika boyun-
ca göz alabildiğine uzanan manzaraya, ufuk çizgisinin, ısınarak yük-
selen havanın etkisiyle dalgalanışına ve ufka doğru alçalan güneş
ışınlarının titreştirdiği doruklara baktık. Çakıl yol, görebildiğimiz ka-
darıyla başka hiçbir yolla birleşmeden dümdüz uzanıp ufukta kaybo-
luyordu. Tam altımızda, çatıdaki koskoca bir delikten otelin en üst
katını görebiliyorduk. Kırık dökük eşyalardan geriye kalan birtakım
şeyler, duvar aynasının kırık parçaları ve demir bir karyola iskeleti,
bir zamanlar çatı kirişlerine yuva yapmış kuş ölüleriyle birlikte etra-
fa saçılmıştı. Yerden altmış metre yüksekte kendini hissettiren dağ
esintisi o kadar sıcaktı ki insanın teni karıncalanıyordu. Oraya man-
zara keyfi için çıkmamıştım, ama Auro'nun nasıl da hayranlıkla sey-
rettiğini görünce duraksadım. "Ne kadar güzel," dedim dağları işaret
ederek.

"Güzel," diye tekrarladı heyecanla başını sallayarak.

"Auro, mademki benimle buradasın, buraya neden geldiğimi bil-
meye de hakkın var."

Sesimin tonunu fark edince yüzümü inceleyerek dikkatle baktı.
Sesim kendime bile soğukkanlı ve makul gelmişti.

Cebimden dövülerek ezilmiş madalyonu çıkarıp ona gösterdim.

“Buraya bunu yakmaya geldim,” dedim ciddiyetle. Aslında ilk aklıma gelen onu kimselerin olmadığı ıssız ve gözden ırak bir yerde, kuma gömmek olmuştu, ama şimdi bundan daha fazlası gerekiyordu – onu, bu bozulmuş haliyle var olamayacağını bildiğim için tamamen yok etmek istiyordum.

Parmağını bir zamanlar sinekkuşunun olduğu yere sürterek elindeki madalyonu inceleyen Auro, başını kaldırıp sorarcasına yüzüme baktı.

“Annen,” dedim boğuk bir sesle, şimdi gözleri fal taşı gibi açılmıştı. “Belli ki dün Eboli’yle aramızda geçen konuşmayı duymuş. Bana karşı duygularını biliyorsun, üstelik annemden de nefret ediyor,” diye ekledim heyecandan yutkunarak. “Odama gizlice sızıp gördüğün gibi bunu halletmiş.”

Birden irkildi, ağzını açtı ama tek bir sözcük bile çıkmadı.

Elimi omzuna koydum. “Özür dilerim. Eğer benimle buraya gelmeseydin sana bunları söylemezdim.”

Başını iki yana sallarken yüzünde güvensizlik değil tikslenme ifadesi vardı.

“Onu böyle görmeye dayanamıyorum,” dedim yumruklarımı sıkarak. “Bu yüzden onu yakacağım.”

Bütün bu olanları anlamaya çalışıyordu. Birden başını şiddetle sallayarak bağırırdı,

“Yakacağım!”, sesinin bu kadar yüksek çıktığını ilk kez duyuyordum.

Dikkatle nişan alarak madalyonu zinciriyle birlikte kulenin çatısındaki delikten içeri fırlattım. Birkaç metre altımızda, kulenin çakıl kaplı duvarının ötesindeki döşemeye düşen madalyonun tangirtisi, ikimizi de korkuyla irkiltti.

“Haydi,” diye seslenmemle birlikte kendimizi merdivenlere atıp son hızla aşağıya indik. Son dört basamağı tek bir sıçrayışla inerek sele çantasından benzin bidonunu çıkardım.

Yaptığımı gören Auro’nun gözleri parladı

“Şimdi anladın mı?” dedim bidonun kapağını açarken.

“Anladın mı,” diye anladığını belirten bir tonlamayla tekrarladı. Bu arada bidonun birini kapıldığı gibi fırlayıp benzini kulenin merdivenlerine, destek direklerine ve alt taraftaki çapraz kirişlere dökmeye başladı. Benzini son damlasına kadar boşalttıktan sonra boş bidonu basamaklara fırlattı, o sırada ben de kibrit kutusunu çıkardım.

“Geri çekil,” dedim.

“Çekil,” dedi her zamanki leylek yürüyüşüyle, yerçekiminden etkilenmiyormuşçasına, hoplar gibi geri geri adım atarken.

Tek bir kibrit çöpü her şeye yetti: Tahtalar öyle bir çatırtıyla alev aldı ki ortaya çıkan basınçtan neredeyse dengemi yitirip yere devriliyordum. Auro’nun yanına ulaştığımda beni çekistirerek daha da uzağa götürdü. Alevler kavruk tahtaları yalayıp çatırtıyor, kıvrılarak yükselen merdivenle birlikte kulenin tüm iskeletini sarıyordu. Alevlerin binayı bu kadar hızlı sarması beni şaşırtmıştı. Çölün daha da artan sıcaklığı onları bir girdap gibi yukarı çekiyordu. Altın ve kızıl ışıltılarla her noktasında aynı şiddetle parıldayarak tıpkı bir alev sütunu gibi güneşe doğru yükselen bu harika ateş, otuz metre ötede onu seyretmekte olan Auro ve benim için, ağzı açık yanan bir fırından fışkırıyormuş gibiydi. Yanaklarımız, kollarımız pençe pençe kızarmış, gözlerimize yaş ve toz dolmuştu; parlayan ilk alevlerle kaşlarımızın ve kirpiklerimizin de ne kadar kötü bir biçimde tütsülendiğini çok daha sonra fark edecektim.

Omuz omuza vererek kulenin tepesine neredeyse bir metre kalana dek ilerleyen alevlerin dans edişini izledik. Şimdi artık yangının dumanı neredeyse kulenin yüksekliği kadardı. Birkaç dakika içinde alevler, suyu borularla dağlardan taşındığı için bir zamanlar çok kıymetli bir yapı olan depoyu da sardı; sivri yalımlar koni biçimindeki çatısını kırbaç gibi dövüyordu. Aniden, ben daha ağzımı açmadan Auro bir çığlık koyuverdi, “Bak!”. Aslında gösterdiği şeyi ben de fark etmiştim ve bu gördüğümüz şey onun nasıl dayanamayıp, kendiliğinden bağırervermesine yol açıtıysa benim de bir anda dizlerimin bağının çözülmesine neden oldu. Bir kuş, madalyonu içeri attığım aralıktan ok gibi fırlayıp uçarak kuleden uzaklaştı. Bir sinekkuşuydu. Ardında incecik, gümüşümsü bir iz bırakarak uçan, gümüş renkli bir kuş. Önceleri duman dan görünmez oldu, ama sonra tekrar ortaya çıktı ve hızla kanat çırparak kendine özgü sarmal kıvrımlarla göğe tırmandı, minicik bir nokta kadar kalana dek yükseldi, yükseldi ve sonunda gözden kayboldu.

Başım dönüyordu, Auro’nun omzunu tuttum. “İnanabiliyor musun?” diye bağırdım alevlerin gümbürtüsünü zorlayarak. Bir an çenesi titreşti, elimin altında omuzlarının sarsıldığını hissettim, sanki yine isteği dışında konuşuverecekmiş gibiydi. Ama bir kez daha sözlerimi tekrarlamaktan başka bir şey yapamadı. “İnanabiliyor musun?” diye bastırarak tekrarladı.

Tam o sırada kule olduğu yerde sallanarak sağa doğru yattı, parçalanarak otelin çatısının üzerine yıkıldı. Hesaplarım arasında bu

yoktu – yoksa var mıydı? Hem aralarındaki mesafenin yakınlığını hem de çölde alevlerin kolayca yayıldığını düşünürsek, olayın başka türlü sonuçlanması beklenemezdi zaten. Kule Vega Otel'i'ne çarptığında sonuç, sanki altmış metre yüksekliğinde bir meşale koskoca bir çıra yığınının dokunmuş gibi oldu: Eğer otelin tümü birden tutuşmuş olsa bu kadar şiddetle yanıp kül olmazdı. Havaya yaklaşık yüz metre yükselen alevlerin çıkardığı simsiyah duman, alevlerin daha da ötesine tırmanıyordu. Yaptığım şeyin ağırlığı, kavradıkça daha da beter bir biçimde üzerime çökerken bir yandan da yangının çok uzaklardan, belki de en yakın kasabadan bile görülüyor olabileceğini düşünüyordum. O yörede yaşayan insanlar için yangın –herhangi bir yangın– çok ciddi bir olaydı. Gözleri her zamankinden daha fazla irileşmiş olan Auro'nun da aynı şeyleri düşündüğü belliydi. Ancak dakikalar sonra beni bile geçerek koşa koşa motora bindi.

Motoru sonuna kadar gazladım, çakıl yolda sarsıla sarsıla ilerlemeye başladık; çöle açıldığımız noktaya varıncaya dek bir kez olsun dönüp arkamıza bakmadık. Tam o noktaya gelince durduk, gözlüklerimizi çıkarıp yangını uzaktan bir süre daha izledik. Otel Vega'nın yerinde şimdi kor kırmızı bir ateş piramidi yükseliyordu, kıvılcımlarını şiddetle göğe savuruyor, mor dağları bir şenlik ateşi gibi aydınlatıyordu; ısıltısı, neredeyse sol tarafımızda batmakta olan güneş kadar parlaktı. Yalnızca bir gümüş madalyonu yok etmek için yaktığım bu koskoca, dramatik şenlik ateşi, yıllar sonra bile mide sancılarıyla birlikte sık sık aklıma düşecekti. Auro'yla birlikte benzin kokuları içinde, küle ve kuma bulanmış bir halde –Samax'ın üçüncü kuralını da bozarak– akşamın göz kırpan ilk yıldızları altında çölde yol alırken, yine de, bu büyüklükte bir yangının bile öfkemin asıl hedefini yok etmeye yetmediğini düşünüyordum: Ivy'nin buz gibi acımasız görüntüsü gözümün önünden bir türlü gitmiyordu.

Olayın ardından bir hiçbir şey olmadı. Yangın konusundan ertesi gün mutfakta, ancak öylesine söz edildiğini duydum, konu ne o akşam yemekte ne de hafta sonu Samax'ın dönüşünde bir kez olsun açılmadı. Bunda şaşırtıcı bir yan yoktu aslında. Konuk sohbetlerinde tarihteki eski savaşlar, ayaklanmalar, eski Yunan'ın ve Roma'nın gizemlerinden güncel –hatta o sıralarda bütün hızıyla sürmekte olan Vietnam Savaşı ve her iki kıyıdaki ayaklanmalar kadar güncel– olaylara sıra gelmeyen böyle bir evde, civardaki bir yangın kimsenin ilgisini çekmezdi. Samax'ın Canopus Otel'i'ni dış dünyadan yalıtan süzgecinden geçip de içeri sızabilenler, ancak Ay'a ayak basılması gibi bi-

limsel başarılar ve benzeri birtakım şaşırtıcı olaylardı; bunların dışındakiler yok sayılıyordu.

Olayı izleyen günlerde Ivy'yi pek fazla görmedim, karşılaştığımızda da beni görmezden geliyor, yüzüme boş boş bakıyordu; ben de aynı biçimde karşılık vermekten geri durmuyordum. Madalyonun şeklini onun bozduğunu kanıtlayamıyordum; olayı yüzüne vuracak olsam, eminim reddedecekti. Kendimi, elbette bir gün gelecek ve o bunun hesabını verecek diye avutuyordum.

İki hafta sonra daha rahat bir soluk almakla birlikte, bu seferde yaptığım şeyi Samax'a itiraf edememenin sıkıntısıyla boğuşmaya başladım. Bana her zaman tam anlamıyla güvenmişti –bunun önemini ve az rastlanan bir şey olduğu için daha da artan değerini büyüdükçe anlamıştım– ve ben de ona hiç yalan söylememiştim. Başta yangını ona, korktuğum için söylemediğimi sanıyordum, ancak sonunda hissettiğim şeyin utanç olduğunu fark ettim. Önceleri kararsız bir halde sustum, ta ki bir sabah, haki üniformaları ve beyaz kovboy şapkalarıyla gelen eyalet polisinin, siyah beyaz devriye arabasını Canopus Oteli'nin girişine park ederek Samax'ı sormasına kadar. Onları onuncu kata çıkaran Denise on dakika sonra tekrar, çaresizlik içinde piyanonun tuşlarıyla oylanmakta olduğum lobiye döndü.

"Seni görmek istiyor," dedi, her zamanki ifadesiz yüzüyle. "Şimdi." Sonra da, o, bana karşı takındığı üzerinde çalışılmış mesafeli tavrın bir anda dışına çıkarak ekleyiverdi. "Bu sefer hapı yuttun."

Samax yalnız iş görüşmeleri için kullandığı çalışma odasında, sade, maun masanın ardında oturuyordu (kendisi çalışırken hilal biçimindeki, göz alıcı mavi camdan yapılmış öteki masayı kullanırdı). Küçük, şatafatsız bir odaydı; içinde, uzun iğneli kırmızı bir kaktüs bitkisiyle yakılmış ceset külü saklamaya yarayan, kaba yapılı bir Etrüsk vazosundan –yani acının ve ölümün benzersiz süslerinden– başka pek eşya yoktu. Ne bir meyve ağacı, ne bir sanat eseri ne de kişisel bir eşya. Polisle görüşme yapmak için tam yerini seçmişti. Daha önce hapis yatmış olduğu için, onları şartlı tahliye memurları gibi görüyor ve en ufak bir yakınlık göstermiyordu. Hatırladığım kadarıyla bu odaya daha önce yalnızca muhasebecisi ve avukatları geldiği zaman ya da kişisel olarak, bir konuğuna ya da yakınına tatsız bir haber vermesi gerektiği zamanlarda girmişti. Ivy ile Nestor'a gitmeleri gerektiğini yine bu odada söylemişti. Sonuç olarak odanın bende çağrıştırdıkları kesinlikle iç karartıcı şeylerdi; üstelik Samax'la o odada ilk kez bir araya geliyordum.

Başıyla, masasının tam karşısında duran, eyalet polislerinin oturduğu, dik arkalıklı iskemlelerden birine oturmamı işaret etti. Polislerin ikisi birden bana şöyle bir bakıp tekrar Samax'a döndüler. Bunca yıldır polise karşı beslediği duygular ne olursa olsun, o anda, sert bakışlarla gözünü kırpmadan süzdüğü tek insan bendim.

"Memur beyler sana birkaç soru sormak için gelmişler Enzo. Onlara, her zaman bana verdiğin gibi dürüst yanıtlar vermeni istiyorum."

Dağlarda bir hayvanın izini süren iki avcı yangını fark etmiş ve dürbünleri sayesinde beni motosikletle olay yerinden kaçarken görmüşlerdi. Yapılan araştırmalardan sonra polis benim Canopus Otelî sâkinlerinden biri olduğumu kesin olarak belirlemişti. Hydra'da bulunduğuma ilişkin ellerinde somut herhangi bir kanıt yoktu: İki tanığın kilometrelerce uzaktan görmesi dışında tabii. Ve elbette avcılar gördüklerinin iki çocuk olduğunu söylemişlerdi.

Polisleri ses çıkarmadan dinledim, ama aslında soru sormaya başlayacakları anın gelmesini bekliyordum. Samax'a dönerek, "O bendim Junius Amca. O gün Hydra'ya gitmiştim."

Samax gergin bir biçimde omuzlarını dikleştirerek, soluğunu ağır ağır bıraktı. "Oradaydın demek. Peki ya yangın? Yangınla bir alakan var mı?"

Başımı salladım. İçim titremesine, kendimi bütün iç organlarım yer değiştirmiş gibi hissetmeme karşın sesim sakindi. "Yangını ben çıkardım."

"Tabii, kazara demek istiyorsun – yoksa sigara mı içiyordun orada?"

"Hayır. Su kulesini bilerek tutuşturdum. Ama daha sonra kontrolden çıktı ve otele sıçradı."

Onunla geçirdiğim bütün o yıllar boyunca –o olaydan ne önce ne de sonra– Samax'ın söylediğim herhangi bir şeyden dolayı bu kadar şaşırdığını hiç görmemişim. Polisler şaşırmışa benzemiyordu: Dürüstlüğümler için yalnızca, suçunu itiraf etmek isteyen biri olduğum anlamına geliyordu.

Samax yumruk yaptığı elini abartılı bir şekilde ağır ağır masanın üzerine koydu – güm diye masaya indirse bundan daha iyiydi. "Ama böyle bir şeyi neden yapasın ki?" dedi boğuk bir sesle. Yüzünde son derece ciddi bir ifade vardı, asla yüksek sesle konuşmaz ve bağırılmazdı.

Soluğumu tutarak, gözlerimi doğruca arkadaki duvara, masadan yansıyarak oynaşmakta olan gün ışığına diktim. "Yakmam gereken bir şey vardı."

“Ne yapman gereken? Bana bak Enzo, sakın bana ukalalık etmeye kalkışma.”

“Ukalalık yapmıyorum. Lütfen beni yanlış anlama. Gerçekten çok kızgındım ve yakmam gereken bir şey vardı.”

“Yani öylesine, herhangi bir şey, öyle mi? Sen ne demeye çalışıyorsun – durup dururken aklını yangın çıkartmakla bozduğunu mu?”

Durumum gittikçe kötüleşiyordu: İçimin titremesi kollarıma da yayılmaya başlamıştı, birbirlerine çarpmasınlar diye dizlerimi ayırmak zorunda kaldım. Polislerin suskunluğu benim suçunu henüz itiraf etmiş bir suçlu olduğum gerçeğini daha da pekiştiriyordu. Kendimi birdenbire Canopus Otelі'nin dost canlısı havasından, Desirée'den, Calzas'tan ve Sirius'tan uzakta, kapıların üzerime kilitlendiği bir ıslahevinde, demir parmaklıkların ardında görür gibi oldum. Kaderim –o güne dek hep iyi yüzünü göstermiş olsa da bir öksüz olarak peşimi hiç bırakmayan– ve Samax kaçırmadan önce Alma teyzemin başıma gelmesinden korktuğu kötü kaderim, sonunda resmen beni ele geçirmişti. “Hayır,” diye yanıtladım en sonunda, “demek istediğim bana ait olan ve yakmam gereken bir şey vardı. Onu su kulesinin içine attım ve kuleyi ateşe verdim.”

“Yasadışı bir şey miydi bu?”

“Hayır, hiç öyle bir şey değil.”

“Ve bu şeyi yakmak için, belli ki ta çölü aşır oralara kadar taşıyabildiğine göre küçük bir şeymiş, onu yakmak için bütün bir kuleyi ateşe mi verdin yani?”

“Bunun size anlamsız geldiğini biliyorum, ama gerçek bu.”

“Enzo, sabrımı taşıyorsun. Eğer esrar içiyor idiyse ve yangın bu yüzden çıktıysa korkma, söyle.”

“Ama öyle olmadı. Junius Amca, doğru söylüyorum. Özür dilerim.”

Samax iskemlesinde şöyle bir doğruldu, beyaz perdelerin aralığından çöle baktı ve tekrar öne doğru eğildi. “Pekâlâ. Demek kızgındın. Kime ya da neye kızmıştın?”

“Bunu sana söyleyemem.”

“Enzo...”

“Söyleyemem.”

Samax başını iki yana salladı. Üzerine sanki tonlarca ağırlık binmiş gibi omuzları çökmüştü. Onu üzdüğümün farkındaydım, yalnızca yaptığım şeyden dolayı değil, aynı zamanda ondan sır sakladığım için de – üstelik bunu, hâlâ bir sır olarak ondan saklıyordum. Yine de, Ivy ve annemin madalyonuyla ilgili olan biteni bir türlü söylemeye

cesaret edemedim: Onu bu konularla rahatsız etmeyeceğime dair kendi kendime söz vermiştim ve sözümü tutmakta kararlıydım. Orada polislerle birlikte öylece otururken –çoktan elime yüzüme bulaştırdığım– gerçeği anlatmanın artık onlara daha da mantıksız geleceğini düşünüyordum.

“Öteki çocuk kimdi?” diye sordu polislerden biri birdenbire.

“Yanımda başka kimse yoktu memur bey.”

“Avcılar iki kişi gördüklerinden emin konuşuyorlar.”

“Yanılıyorlar.”

Bakışlarından Samax'ın yalan söylediğini anladığı belliydi. Ama aynı zamanda bu konunun daha fazla kurcalanmasını istemediği de anlaşılıyordu. Konuyu ustaca başka bir yere kaydırды. “Bana bu yangından niye söz etmedin peki?” diye sordu. “Neden kızgın olduğunu da mı aynı nedenle söyleyemiyorsun yoksa?”

“Hayır,” dedim. Dudaklarımı dişliyor, gözyaşlarımı zor tutuyordum, “çünkü çok utanıyordum.”

Gözlerinin içine bakmak, üzüntümü nasıl da anlayışla karşıladığını görmek o odada yaşadığım en zor andı.

Polisler yeniden araya girip, daha ayrıntılı sorular sormaya başladılar: Yangını neyle başlattım, bunu niye o hayalet şehirde yaptım, yörede başka yangınlara sebebiyet vermiş miydim, eğer öyleyse bu ne zaman olmuştu falan filan. Tam bu noktada Samax kibarca araya girdi.

“Beyler, yangını kendisi çıkardığını tüm ayrıntılarıyla anlattı. Daha on dört yaşında. Dört yıldır burada benimle yaşıyor. Koruyucu ailesi yedi yıl önce bir otomobil kazasında öldü. Daha önce hiçbir yangını olmadığı – yani yasaları ilgilendirdiği kadarıyla demek istiyorum. Hayalet şehir kırk yılı aşkın kurtçukların beslendiği bir yer olarak varlığını sürdürüyor. Sahibi her kimse ve zararı ne kadarsa hepsini öderim. Hatta eğer isterlerse bölgeye yeni bir otel de yaptırabilirim. Şimdi bu durumda, siz bu çocuğu herhangi bir suçla itham etmeyi hâlâ düşünüyor musunuz? Çünkü eğer öyleyse, artık tek laf bile etmeden avukatlarıma haber vermek isterim. Yarım saat içinde burada olurlar.”

Polisler birbirleriyle bakiştılar. Samax hiçbirimizin bilmediği, Las Vegas eyaletinin –yasaların her iki tarafından da– en güçlü şahsiyetlerini tanıyordu, ayrıca kendisi de asla insanlardan kaçan biri olmadığı için, bu insanların çoğu da onun dostlarıydılar, ayrıca belirli düzeylerde başka ahabları da vardı. Polisler önce aralarında kısa bir görüşme yaptılar, sonra da dosyayı, mal sahibiyle görüştükten hemen sonra merkezdeki üstlerine ileteceklerini söylediler.

“Kimmiş acaba bu mal sahibi?” diye sordu Samax. Yüzündeki ifadeden bana karşı herhangi bir dava açılmasına izin vermeyeceğini hissediyordum.

“Hydra, Xaphan Arazileri’ne ait bir arsanın büyük bir kısmını oluşturuyor. Bu şirket çöl arazileri alıp satıyor.”

“Adını hiç duymadım,” dedi Samax.

“Reno’daki VC Şirketler Grubu’nun bir yan kuruluşu.”

O anda Samax’ın rengi bembeyaz kesildi. “Onlarla ilişkiye geçtiniz mi acaba?”

“VC ile mi? Hayır. Yalnızca Xaphan’daki genel müdürle konuştuk.”

Kısa sürede sükûnetine kavuşan Samax tekrar konuşmaya başladı, sesi eskisinden bile daha yumuşaktı. “Acaba zararlarını karşılamak için onlara ben kendi adamlarımı gönderemez miyim?”

“Beyefendi, öyle olacak bile olsa dosyayı merkeze iletmemiz gerekiyor. Merak etmeyin, fazla uzun sürmez.”

“Pekâlâ,” dedi Samax, sonra da onları kapıya kadar geçirdi. Tekrar dönüp masasına gelene dek kıpırdamadan bekledim. “Şimdi bana bunu niye yaptığını anlatacak mısın?” diye sordu en alçak sesiyle.

Sonunda gözlerim yaşlarla doldu. Ama ağlamadım. “Anlatamam. Böyle bir şey olduğu için inan çok üzgünüm. Sorun yarattığım için özür dilerim-”

“Buna boş ver şimdi. Lanet olsun, benim bilmek istediğim bunu niye yaptığın. Sen de biliyorsun ki bu yüzden seni benden alıp götürebilirlerdi. Eğer yapabileceğin bir açıklaman yoksa –ki bu durumda onca şeyi bir hiç uğruna yaptın demektir– o zaman durum on kat daha beter demektir.”

Yavaşça başımı salladım.

Ellerini, pes ettiğini belirten bir tavırla yukarı kaldırdı. “Nasıl istersen. Peki, öteki çocuk – Auro muydu?”

Başımı salladım. “Onu bu işe karıştırmak istemedim Junius amca. Bu onu korkuturdu. Neyse, hepsi benim hatam zaten.”

“Auro’yu ele vermemekle doğru yaptın, ama bu, yaptığın tek doğru şeydi.” Arkasını dönerek bakışlarını yeniden çöle çevirdi. Yanağında bir kas seğiriyor, parmaklarıyla şakaklarını ovuşturuyordu. “Sana hiç bu kadar kızmamıştım Enzo. Ne de bu kadar hayal kırıklığına uğramıştım. Bana doğruyu söylememekte direnmen beni çok üzüyor. Belki fikrini daha sonra değiştirirsin, ama şimdilik odana git ve oradan çıkma. Ben şu Xaphan denen adamla anlaşmaya çalışacağım, böylece olay Las Vegas dışına çıkmamış olacak.”

“Bir hayalet şehre niye bu kadar önem veriyorlar ki?” diye sordum odanın kapısında duraksayarak. “Yangına kimsenin aldıracağı yoktu.”

İskemlesini benden yana çevirdi. “Ve bu da sana kundaklama hakkı veriyor, öyle mi?”

“Hayır.”

“Reno’dakiler için önemli olan şehir değil, bu yangına benim adımın karışmış olması.”

“Yani VC Şirketler Grubu’nu mu demek istiyorsun? Onları tanıyor musun ki?”

“Tanımak mı?” dedi sertçe telefonun ahizesini kaldırarak. “Sana anlattığım, hani hapse girmeme neden olan adamı hatırlıyor musun?”

“Vitale Cassiel.”

“VC Şirketler Grubu Vitale Cassiel’in ta kendisi. Hayatta beni köşeye kısırmaktan daha çok istediği bir şey olamaz – özellikle de bir yakınımlı kullanarak. İçinde bulunduğumuz durumda, onun ekmeğine yağ sürecek hem yakınım olan hem de adımı taşıyan bir tek kişi var.”

“Özür dilerim, Junius Amca, çok üzgünüm.”

“Umarım üzüntün, bunu sana yaptıran şeye duyduğun öfkeden daha fazladır.”

Sonraki altı saat boyunca yatağıma uzanıp epey bir süre konuyla ilgili kafa yordum. Vitale Cassiel gerçekten de –hâlâ benzini soldurabildiği gerçeğini bir yana bırakacak olsak bile– Samax kadar kurnaz birini hapse yollayabilecek denli güçlüyse, beni islahevine attırmak onun gibi biri için çocuk oyuncağı olmalıydı. Odama peynirli sandviçle bir bardak süt getiren Della, Samax’ın bugün her zamanki akşam yemeğini ertelediğini söyleyince gerçekten ter dökmeye başladım. Belki sahip olduğu bütün o güçlü ahbaplar bile durumu kurtarmaya yetmeyecekti.

Bu sırada Auro, her şeye karşın konuşmasa da, yazabiliyordu. Samax ve eyalet polisiyle o odada olanların haberini alır almaz aynı gece geç saatlerde gizlice odasından kaçarak Samax’ın kütüphanesine gitmiş ve kargacık burgacık el yazısıyla karaladığı mektubu ona vermişti. Samax okuduklarından dehşete kapılmıştı.

“Bu korkunç bir şey,” dedi.

“Korkunç bir şey,” diye yankıladı Auro ve yaşlar gözlerinden boşanmaya başladı.

Samax Auro’ya sarıldı; sonradan bana anlattığına göre o gece Auro’yu ilk kez ağlarken görüyordu. Ayrıca Samax, uzunca bir süre son-

ra Auro'ya ilk kez yeniden bu kadar yakınlık gösteriyordu – hayalet şehri yakışımızın, bizden bağımsız gelişen yararlı sonuçlarından biri de buydu. Aslında hepsinden güzeli yaklaşık bir saat sonra, Samax yatağının ayakucunda otururken, Auro'nun mektubunu okumamdan sonra oldu.

“Bu olay ne zamandır böyle sürüp gitmekte bakalım?” diye sordu mektubu okumayı bitirdiğimde.

“Beni New York'ta sana getirdiği günden beri.”

“Bunu bana niye anlatmadığını sormayacağım, çünkü zaten biliyorum. Bu meseleyi kendin halletmek istedin, kendi mücadelemi kendin vermek istedin, çünkü öbür türlü asla sonu gelmeyecekti – gerçek anlamda bitmeyecekti.” Doğrulup ayağa kalktı, Sirius'un önünde uyuduğu pencereye doğru gitti ve dalgın dalgın teleskopla oynamaya başladı. “Neyi nasıl düşündüğünü biliyorum,” diye sürdürdü, “çünkü aynını ben de yapmıştım ve bu açıdan birbirimize çok benziyoruz. İnsan bazen tek başına savaşmak zorunda kalır. Ancak bütün bunları bunca zaman, sırf sözünden dönmek için, tek başına yapmış olman yalnızca yok yere inat ettiğin anlamına geliyor. Eğer bir konuda inat edeceksen, bunun için iyi bir nedenin olmalı. Ivy ile yaşadıkların benim hatam. Kusurlarını bir kez görmezden başlayınca arkası geldi, içinde biriken kötülük sonunda çok daha beter bir şeye dönüştü. Bel'in madalyonuna zarar vermeye çalışmak yalnızca kötülük değil çılgınlık da. Delirmiş bu kız. Şimdi onu doğrudan otelden kovsam, kendisini ele verdiği için bunun acısını Auro'dan çıkarır. Üstelik Auro'ya güvenini boşa çıkarmayacağıma ilişkin söz verdim. Madem sana, annenin anısına ve kimbilir daha nelere karşı savaş açmış, ben de onunla Sun Tzu'nun güçlü düşmanlara karşı önerileri doğrultusunda –yani onun kendi yöntemleriyle– mücadele edeceğim ki, böylece bütün bunları bir daha yaşamak zorunda kalmayasın. Eğer bir daha olursa, hemen gelip bana söyleyeceğine söz vermelisin.”

Sun Tzu'nun savaş hakkındaki kitabını biliyordum –Von Clausewitz'inkiyle birlikte Samax'ın en gözde kitaplarındandı– ama Samax'ın Ivy konusunda tam olarak ne yaptığını hiçbir zaman öğrenemedim, ayrıca bunu ona hiç sormadım da. Ne var ki sonuç beklendiği gibi oldu: Ivy uzun süre benden, vebadan kaçır gibi uzak durdu. Auro ise, sinekkuşunun tıpkı bir anka gibi uçup kayboluşu dışında, mektubunda Samax'a her şeyi kısa ve özlü bir biçimde anlatmıştı. Bu konu yalnızca ikimizin arasında bir sır olarak kalacaktı. Hydra'da uğradığımız talihsiz olaydan sonra daha da yakınlaşmıştık. Öğle üzeri

beşli meyve bahçesinde buluşuyorduk; Auro –ki bu da daha önce hiç yapmadığımız bir şeydi– her zaman yanında iki tane, o en sevdiği ketçaplı çavdar ekmeği sandviçlerinden getirirdi. Bir seferinde de Ivy’nin etrafımızda dolaşıp durmadığı bir gün, Auro ilk kez benimle birlikte yüzme havuzuna gelmiş, hatta ona birkaç temel kulaç atma hareketi bile göstermiştim.

Auro’da bunların dışında başka değişiklikler de oldu. Artık daha az içine kapanık, birbiri ardı sıra otele gelen tanımadığı konuklar karşısında daha az ürkeklik gösteriyordu. Bir gün Labusi’nin bir haftalığına otele gelen bir çingene arkadaşı, ona bir papağan armağan etti. Parlak turuncu tüyleri, fıldır fıldır gözleri olan bu papağan Madagaskar’dan gelmişti. Çıkardığı her sesi papağan gibi tekrar eden asıl kendisi olduğu halde, Auro’nun *Echo** adını verdiği bu kuş ister kendi hasır kafesinde dursun, isterse Auro’nun omzuna konsun, nereye tünemiş olursa olsun, bir an bile susmadan sürekli konuşuyordu. Ama Auro’nun hayatında yangından sonraki en büyük değişiklik büyük bir hınçla sarıldığı baterisi oldu. Ekolali hastalığına bağlı olarak kendini belli eden bir başka olumlu gelişme de, hastalığın duyma yetisi üzerinde yarattığı benzersiz etkinin, Auro’nun vurmalı çalgılar ve ritim konusundaki doğal yeteneğini ortaya çıkarmasıydı. Şimdi artık, üçüncü katta, Samax’ın hediyesi olan siyah sedef kasnaklı Ludwig davullarını ve Zildjian zillerini dilediğince çalabildiği, baştan aşağı ses geçirmeyen mantar levhalarla kaplanmış bir çalışma odası vardı. Sabah akşam odadan çıkmıyor, babasının ölümüne, annesinin baskılarına ve dilsiz oluşuna duyduğu öfkeyi orada boşaltıyordu. En sonunda, sesiyle yapamadığını davuluyla başardı; ellerini davulun ve bagetlerin doğal bir uzantısı gibi kullanarak, ister bagetle ister fırçalarla olsun, bas ya da tenor, önüne gelen her türlü davulu, zili, marakasları, kastanyeti, tefi ve timpaniyi olağanüstü ustalıklarla çalabilen, müthiş bir caz davulcusu oldu.

Bu arada ben de biraz olsun evin karmaşasından kaçıp kafamı toparlamak için, kendimi muazzam bir bellek projesine adanmıştım: Asteroit kuşağındaki tam 3.445 adet asteroitin adını ezberleyecektim. Bundan Labusi’ye söz ettiğimde anında karşı çıktı. “Ezberleyebileceğin onca önemli şey varken böyle anlamsız bir işe kalkışmak niye?”

Labusi, kendinden başka kimsenin ilgilenmediği, esamisi bile okunmayan müzelerin kataloglarından tutun da Hohenzollern hane-

(*) (İngilizce) Yankı – ç.n.

danının her üyesinin adına, ya da kendisinin de hiç ilgi duymadığı, kenarda köşede kalmış ne kadar satranç turnuvası varsa oyunların her hamlesine kadar akla gelebilecek her türlü gereksiz şeyi ezberden bilen biri olduğu halde, isteğime karşı çıkmasının ardındaki tek neden, asteroitlerin aslında Hadar'ın alanına giriyor olmasıydı. İkisi arasında entelektüel bir rekabet vardı – daha çok da kibirden kaynaklanan bir rekabet. Eğer Labusi'ye asteroitlerin adlarını ezberleme çabamın ardındaki gerçek nedeni söyleyecek olsaydım, daha da şiddetle karşı çıkacağına emindim, çünkü o, ruhunun derinliklerinde bir Pisagorcudan çok bir pragmatistti. Bu da aslında üzücü bir durumdu çünkü ben –müzik ve metafizik söz konusuysa– uyum dendi mi, ateşli bir Pisagorcuyu kesiliyordum.

Kendi kendime eğer bütün o asteroitlerin adını ezberleyebilirsem, Hadar'ın sözünü ettiği, Mars'la Jüpiter arasında infilak ederek parçalara ayrılmış olan o gezegeni zihnimde tekrar bir araya getirip bütünleştirebileceğime de inanıyordum. Böylece yeşil renkli astronomi rehberinden kırk sayfalık asteroit isimlerini ezberlemeye ve birbiri ardına bellek evimin odacıklarına yerleştirmeye başladım. Ne var ki, daha işe başlar başlamaz, asteroitlerin isimleriyle ilgili daha önce hiç dikkat etmediğim bir şey takıldı aklıma: Liste tam üç bin adet kadın adından oluşuyordu. Onları ezberlerken –Iris, Flora, Victoria, Irene– bellek evimi doldurdukça, dozu giderek artan cinsel bir haz duymaya başlamıştım. Listedeki 208 numaradan 211'e Lacrimosa, Dido, Isabella, Isolda asteroitlerine geldiğimde, onları bellek evimin dokuzuncu katında –oyalanmaktan en çok zevk aldığım *locus*'un– Desirée'nin dairesinin hemen dışındaki raflara yerleştiriyordum. Bellek evimin bölümleri arasında Desirée'nin dairesi yoktu, çünkü, o güne dek, beş yıl boyunca, oraya daha adımlımı bile atmamıştım..

Aslında oraya ilk kez bu olaydan bir yıl sonra, 1971 yılının, Columbus Günü'nün kutlandığı tarihte – Deneb'in Atlantis üzerine monografisini yazmak üzere aramızdan ayrılacağını duyurduğu, hep birlikte yenen veda yemeği gecesi girdim. Yemekten sonra herkes sürpriz bir veda partisi için balo salonuna geçmişti. Gecenin ikinci –benim içinse ilkinden çok daha büyük önem taşıyan– ve en kutlu olayı işte orada olmuş, Desirée ile dans etmişim, hem de bir değil tam iki kez.

Parti tam Samax'ın hoşlandığı türdendi, çünkü gecenin mimarı yine kendisiydi. Önce şarap mahzeninden bir kasa Dom Perignon '57 getirtti. Sonra da aşçıya bütün masayı siyah, beyaz ve kırmızı havyar,

ıstakoz, kızarmış karides, deniz hayvanları salatası, bahçeden koparılmış taze meyveler, meyve turşuları ve bir sürü peynir çeşidiyle donattırdı. Seradan getirilen kokulu çiçekler, etraftaki zarif Japon vazolarına yerleştirilmişti. Işıklar hafifçe kısılıp da perdeler açılınca, salonun muazzam pencerelerinden, yarım Ay'ın sipsivri dağların üzerinde yükseldiği harika bir çöl gecesi gözler önüne seriliverdi.

Eboli, piyanosunun başında kendinden geçmiş, tutkunu olduğu Jelly Morton'dan Ellington ve Monk'a dek uzanan parçalarla dolu, zengin caz repertuvarını seslendirmekteydi. Sekiz parmağı, tuşların üzerinde şaşırtıcı bir akıcılık ve güvenle gidip geliyordu; Ivy sırf katılmış olmak için bir ara görünmüş, Auro ise Eboli'nin yanına oturmuş, hayranlıkla onu izliyordu. Önce tek başına Eboli çaldı, daha sonra, Samax'ın ıstakoz çatalıyla kadehine hafifçe vurarak herkesi Deneb'in şerefine kadeh kaldırmaya çağırmasının hemen ardından, bütün davetliler piyanonun çevresini sarmış, bir araya gelen üçlü, ne caza ne de klasik müziğe benzeyen, sanki zamanın çok ötesinden, bambaşka, uçsuz bucaksız bir dünyadan kopup gelen, tekinsiz bir parçaya başlamıştı. Kâh yükselip kâh alçalarak, bazen dingin, bazen yırtılırcasına çınlayan müzik, herkesi büyülemişti.

Üçlü, kendine ait Atlantis flütünü çalan Deneb, hemen yanında çellosunu kapıp gelen Labusi ve elbette, parıldayan gözlük camlarının ardında gözleri kapalı bir halde, piyanosunun en tiz tuşlarını tıngırdatmakta olan Eboli'den oluşuyordu. Öyle bir çalışıyorlardı ki sanki daha önce böyle geceler için özel olarak birlikte prova yapmış gibiydiler. Ancak, Labusi'nin sonradan bana anlattığına göre, Deneb'le ikisinin kendi odalarında ara sıra birlikte çalıştıkları oluyordu, ama daha önce hiçbirinin Eboli ile birlikte çalmışlığı yoktu. Bir araya gelmiş onca farklı çalgının oynak ahengi, füglerle alçalıp yükselerek bir süre sonra vals müziğine dönünce, davetliler de kendiliklerinden müziğe uyarak dans etmeye başladılar.

Salonda dalgalanan ipeksi gölgeler arasından bir ara Calzas'ı Kenyalı arkeoloğun eşiyle, bahçıvan Sofiel'i, kendisi bir metre elli beş santim olduğu halde tepesinden baktığı karısı Kim-Yung'la, Samax'ı ise, elden çıkarmak istediği Korsika vazolarının satışıyla ilgili olarak yalnız hafta sonu için gelen güzel Fransız avukatla döne döne dans ederken ancak şöyle bir görebildim. Samax'ı daha önce hiç dans ederken görmemiştim, çevik adımları beni şaşırtmadığı halde, ne kadar zevk aldığını gördükten sonra neden daha sık dans etmediğini merak etmekten kendimi alamadım.

Dans eşi –arkeolog– elini bırakır bırakmaz doğrudan Desirée’nin yanına gittim, gider gitmez de kendimi, onu kollarımın arasında tutarken buldum. O da, genizden gelen boğuk sesiyle kulağıma fısılda-
yarak, bana valsın temel hareketlerini anlatmaya koyuldu. Işıklar bi-
raz daha kısılmıştı, Deneb ve Labusi birbiri ardı sıra sololara geçmiş-
lerdi, sonra birden Eboli’nin tuşlarından tıpkı bir çağlayan gibi nota-
lar dökülmeye başladı. Balo salonunda döne döne dans ederken bü-
tün kalbimle hiç durmamalarını diliyordum. Ona hiç bu kadar yakın
olmamıştım; vücudunu olduğu gibi bana yaslamıştı, göğüslerini, kal-
çalarını ve omuzlarını hissedebiliyordum. Kollarını boynuma doladı,
uzun parmakları hafifçe sırtıma değiyordu. O yıllarda boylarımız ay-
nıydı, dolayısıyla hiç sakınmadan, dosdoğru yine uzaklara bakan
gözlerine bakabiliyor, simsiyah saçlarından yayılan kokuyu doyasıya
içime çekebiliyordum. Ama benim için gecenin en mükemmel anı,
onu yavaşça siyah mermerin üzerinde döndürdüğüm sırada, ılık ne-
fesini tam yanağımda hissettiğim andı. O sırada Zaren Eboli’nin çal-
dığı parçayı bir daha asla unutmayacaktım. Sonradan kendisine sor-
duğumda, Eboli parçanın “*Stella by Starlight*”* olduğunu söyledi.

Son haftalarda sürekli Alma’yı düşünüyordum; rüyalarımın giren
hayali çoğu kez Desirée’nin hayaliyle karışıyordu. Ve her rüyanın so-
nuna doğru, kubbeli bir odada, yanım sıra havada uçarak yürüyen Al-
ma büyük bir boy aynasının önüne geliyor, ama aynadan bana bakan
Desirée’nin görüntüsü oluyordu. Alma’nın görünüşü, uzun, siyah pal-
tosuyla onu en son gördüğüm gibiydi; rüyalarımın gördüğüm kubbe-
li oda ise belleğimden yer eden planetaryumdan başkası değildi. Desi-
rée ise rüyalarımın aynen o andaki gibi, üzerinde siyah, uzun tuvaleti
ve saçları geriye toplanmış haliyle giriyordu. Ama mermer dans pis-
tinde dönerek dans ettikçe rüyalarım ve belleğimdekiler iç içe geçi-
yordu: Artık kollarımda tuttuğum kadın Desirée olduğu kadar Al-
ma’ydı da. Desirée ile Alma’nın aynı yaşta olduklarını ise çok sonra
akıl ettim. 1971 yılının o ekim gecesinde Desirée yirmi altı yaşınday-
dı, nerede olduğunu bilmediğim Alma da öyle. Aynı zamanda biliyor-
dum ki birbirine karışan yalnız aynadaki görüntüler ya da planetar-
yumla balo salonunun kubbeleri değildi; Desirée’ye karşı duyduğum
cinsel istek de, yıllar geçtikçe daha da yoğunlaşan Alma’yı tekrar gör-
me isteğine karışıyor, anneannemin evinde geçirdiğimiz son gece ba-
na sarıldığı gibi tekrar ona sokulmak istiyordum. Bunun ardında bir

(*) “Yıldızların Işığında Stella” – ç.n.

cinsel yakınlık başlatma arzusu olmasa bile, en azından, geçmişimde bozuk bir elektrik devresi gibi kıvılcımlar saçarak sürekli çatırdayıp duran bir anıya son verme isteği yatıyor olsa gerekti.

Desirée'yi, uzaktan çöl yıldızlarının göz kırptığı karanlık salonda kollarımın arasında tutarak dans ettiğimiz sırada, dudaklarını kulağıma yaklaştırarak fısıldadı: "Enzo, bana bir iyilikte bulunmanı isteyeceğim. Benimle daireme gelir misin?"

Kalbim yerinden fırlarcasına hızlanmıştı.

"Kuzinim Dalia ile ilgili bir şey için," diye devam etti, "iki haftalığına buraya geldi de."

Şaşırmıştım. "Kuzinin mi? Bir kuzinin olduğunu bilmiyordum."

"Çok uzaktan kuzinim oluyor. Daha bu sabah geldi."

"Şu anda burada mı?" dedim çevreye bakınarak.

"Hayır. O partileri pek önemsemez. Ama onu seveceğini tahmin ediyorum."

Vals yavaş yavaş sona ermekteydi, müzisyenler teker teker çalmayı bıraktılar; önce Labusi, sonra Deneb bitirdi. Geriye yalnızca Eboli kaldı, o da gittikçe yavaşlayarak yaklaşık bir dakika daha çalmayı sürdürdü, ışıklar birer birer yanarken Desirée elimden çekerek beni kapıya doğru sürükledi.

Hafifçe gülümseyerek elimi sıktı. "Benim daireme daha önce hiç gelmemiştin, değil mi?"

Gitmediğimi her ikimiz de biliyorduk. Dokuzuncu katta asansörden indik, Desirée beni odasına yönlendirdi, kapıyı açarken, "Dalia'ya götürmen için sana bir şey vereceğim. Vereceğim şey bir harita ve üzerindeki bazı noktaları belirlemek için sana ihtiyacı olacak. Haritalarla aranın iyi olduğunu biliyorum."

"Ne haritası bu?"

"Şey, öylesine bir çöl haritası."

Girişin çıplak beyaz döşemesini aşarak peşinden gittim, deri kaplı bir başka kapıdan daha geçerek oturma odasına girdik. Her yer zifiri karanlıktı, kendi nefesimizden başka hiçbir ses duyulmuyordu. Desirée bir çift lambanın ışığını yakar yakmaz ona sormayı düşündüğüm -ki epeyce vardı- sorular da aklımdan uçup gitti.

Burası, oldukça sade döşenmiş, büyükçe bir odaydı, eşyalar son derece lükstü: Her iki yanında birer siyah abajur bulunan uzun beyaz bir kanep, onun önünde de, üzerine topaz taşlarla bir güneş figürünün işlendiği, pembe mermerden bir sehpa bulunuyordu. Kalın, yumuşak halı da beyazdı. Odanın ortasında pırıl pırıl parlayan, küçük

boy bir piyano duruyordu, bu beni şaşırttı, çünkü Desirée'nin daha önce hiç aşağıda piyano çaldığını görmemiştim. Ancak beni hepsinden çok şaşırtan odada dikkatleri üzerine çeken ve tüm havasına hâkim olan bir başka şeydi: Ne piyano ne de eşyalar, odanın her köşesine serpiştirilmiş olan düzinelerce fotoğraftan başka hiçbir şey beni bu kadar şaşırtamazdı.

Bu fotoğrafların ortak iki özelliği vardı: Öncelikle hepsi 20x25 cm. büyüklüğünde, parlak kartlara basılmış siyah-beyaz fotoğraflardı, ayrıca birörnek, siyah çerçevelere yerleştirilmişlerdi; diğer ortak nokta ise hepsinin erkek fotoğrafı oluşuydu. Çoğu göğüs hizasından çekilmiş, bazıları boy fotoğrafıydı, birkaç tanesi de vesikalıklardan büyütülmüştü: Tren istasyonunda elinde bavuluyla genç bir adam, ahşap iskelede oturmuş denizi seyreden biri, boynunda havlusuyla kamera ya gülümseyen bir başkası. Odanın üç duvarına asılmış duran fotoğraflar, var olan boşlukların yarısından çoğunu kaplıyordu. Ten rengi saten kumaşla kaplanmış dördüncü duvarın tam ortasında oval bir ayna asılıydı.

Tam ağzımı açmışım ki, Desirée sorumu sormama bile fırsat bırakmadan yanıtını yapıştırdı.

"Bunlar benim arkadaşlarımla resimleri," dedi kısaca, saçlarını arkaya savurarak.

"Ya."

"Bana bir saniye izin ver, gidip haritayı getireyim," dedi ve yatak odasına doğru gözden kayboldu.

Olabilirdi bütünü fotoğraflara göz gezdirmeye çalıştım. Bu adamların hepsi onun âşıkları olabilir miydi? En genci yirmi yaş civarında görünüyordu, en yaşlısı kırktan fazla göstermiyordu. Hepsisi de yakışıklı erkeklerdi, ama hepsinin de tipi farklıydı. Bazıları daha sportif, daha maceraperest, bazıları ise okumaya ve düşünmeye daha yatkın görünüyordu. Yalnız fotoğrafların tarzından ve kamera açılardan çıkartabildiğim kadarıyla hepsi de aynı fotoğrafçı, yani Desirée tarafından çekilmişlerdi. Çekildikleri yerler de farklıydı: Kimi bazı eşyaların ve ıvır zıvır bir şeylerin asılı olduğu bir duvarların önünde çekilmişti, kiminin arkasındaki pencereden ya da kapıdan kumsallar, ormanlar ya da göller göze çarpıyordu. Her fotoğrafın sağ alt köşesine, beyaz mürekkeple tarih düşülmüştü. Minicik rakamlarla, yalnızca yıl belirtilmişti. En erken tarihin, Desirée'nin on yedi yaşında olduğu 1962 yılı olduğunu saptadım. Yatak odasından döndüğü sırada, üzerinde yazı makinesinin durduğu bir masa dikkatimi çekti. Ya-

nı başında yine o sarı sayfalardan oluşan, yaklaşık altmış santim yüksekliğinde bir kâğıt yığını duruyordu. Bu kâğıtlarda ne yazdığını, o anda her zamankinden daha çok merak ettim.

“Kusura bakma, beklettim,” dedi.

Üzerindekileri değişmiş, siyah bir pantolon, timsah derisi çizme-ler ve deri bir ceket giymişti. Küpelerini de değiştirmiş, önceki incile-rin yerine gümüş küpeler takmıştı. Sol elinde bir el çantası ve bir di-zi anahtar, sağ elinde ise kalın bir kâğıt rulosu vardı.

“Dışarı mı çıkıyorsun?” diye sordum, ziyaretimin bu kadar kısa sürmesinden duyduğum düş kırıklığıyla.

“Partiye son bir kez daha uğrayıp gideceğim,” diye yanıtladı. “İş-te harita. Dalia 512 numaralı odada, seni bekliyor.”

“Desirée, piyano çaldığını bilmiyordum.”

“Yalnızca tek başıma olduğum zamanlarda çalarım.”

“Junius Amca’ya çaldın mı hiç?”

Başını iki yana salladı.

“Peki ya arkadaşlarına?” dedim fotoğrafları işaret ederek.

“Onlara bile çalmadım.”

Beşinci katta asansörden indiğimde kapıyı tutarak, “Kahvaltıda görüşürüz,” dedi.

“Junius Amca’yla kahvaltı edemeyeceğim. Şafakta Calzas’la Aco-ma’ya uçuyorum.”

“Ya. O halde akşam yemeğinden sonra görüşürüz.” El salladı. “Ha, unutmadan, çok iyi dans ediyorsun.”

512 numaralı oda, koridorun sonundaydı. İçerden bir flüt sesi ge-liyordu. İki kez çalmak zorunda kaldığım kapı, baştan aşağı kıpkır-mızı ışığa boğulmuş bir odaya açıldı. Sanki fotoğraf banyosu yapı-lmakta olan bir karanlık odaya ya da bir fırının içine bakıyormuş gi-bi bir hisse kapıldım, gözlerimin bu görüntüye alışması için biraz za-man geçmesi gerekti.

“Sen Enzo olmalısın,” dedi karşımda duran kız. “İçeri gel.” Belir-gin bir İspanyol aksanı vardı.

Uzun boylu, zarıftı, o ışıktaki bile fark edilen açık bir teni vardı. Üstelik çok da güzeldi. İri, çekik gözleri, genişçe kanatlı minik bir burnu, kıvrımlı, ince dudakları vardı. Alnından geriye doğru sınıksız topladığı, platin gibi parlayan açık sarı saçları uzun ve dalgalıydı, kirpikleri gür, kaşları kalemle çizilmiş gibi ince ve biçimliydi. Uzun tırnakları kıpkırmızı boyanmıştı. Üzerinde beyaz ipekten, kolsuz, çuval gibi inen, bol bir elbise, ayaklarında kırmızı ipekten terlikler

vardı. Sol omzunda alev dalgaları arasından yükselen bir buzdağı dövmesi vardı.

Bakışlarımı dövmeden ayıramadığımı fark etti. “Benim memleketimde buzdağları günbatımı ve gündoğumu vakitlerinde böyle görünür.”

Böylece İspanyol ya da Meksikalı olmadığını anlamış bulunuyordum – peki öyleyse nereliydi?

“Ben Dalia,” dedi. L’lerin üzerine bastırırken, s’leri yuvarlıyordu. “Senin hakkında çok güzel şeyler duydum.”

“Desirée’nin bakman için yolladığı harita burada.”

“Ah evet. Teşekkür ederim.” Daha haritayı açmaya bile gerek duymadan masanın öbür ucuna, eski kitapların durduğu köşeye fırlatıverdi. “Çay içer misin?” diye sordu tek kaşını havaya kaldırarak. “Hatmili Paraguay çayı. Canlılık verir.”

Odanın öte tarafına, dolabın üzerindeki ısıtıcıya doğru ilerleyişini seyrederken, içimden doğrusu kendimi bundan daha canlı hissedemem diye geçiriyordum. Yürürken ritmik hareketlerle oynattığı ufak kalçaları, beyaz ipek elbisesinin her adımda gerilmesine neden oluyordu; içine hiçbir şey giymediği belliydi.

Yaklaşık son altı yılda otelde hemen her türlü insanla karşılaşmış, ama Dalia gibisini hiç tanımamıştım. Yaşı on sekiz de olabilirdi otuz da; ama şu yaşına dek edindiğim hiç de yabana atılmayacak cinsten kendi hayat tecrübemle karşılaştırıldığında bile, benden kat kat ilerde olduğu belliydi.

“Tatlı?” diye seslendi omzunun üzerinden, sözcüğü uzata uzata, bir an o sözcüğü benim için söylediğini sanıp duraksadım. “Çayını diyorum, tatlı mı içiyorsun?”

“Ha, evet, tabii.”

Daha önce bu özel odaya hiç gelmemiştim. Odanın, –masaların ve sehparların üzerindeki kırmızı ampullü lambalar, çalışma masasının ve dolabın üzerindeki kırmızı mumlardan oluşan– ışıklandırması dışında Samax’ın kısa süreli konukları için ayırdığı sıradan odalardan farksızdı aslında: Yatak, kanep, dolap, birkaç iskemle, üzeri tepeleme dolu bir çalışma masası ve çeşitli raflardan başka eşyası yoktu. Dalia odaya biraz apar topar yerleşmiş gibiydi: Raflardan ikisi eski kitaplarla doluydu, yatağın yanındaki komodinin üzerinde makaralı bir ses kayıt cihazı, iskemlelerin üzerinde rastgele atılmış giysiler, dolabın üzerinde, bir bölümü dışarı saçılmış makyaj malzemeleriyle dolu, ince bir evrak çantası, kanepenin üzerinde de fırlatı-

lip atıldığı belli olan birkaç çift pabuç duruyordu. Çayımı verirken yatağın üzerindeki pabuçları kıvrak bir ayak hareketiyle döşemenin üzerine tekmeledi.

“Lütfen otur.”

Çay, kan kırmızıydı. “Çok güzel olmuş,” dedim buharı burnuma dolan çayımı yudumlarken.

Dalia yanıma oturup bacaklarını üst üste atınca, elbisesinin eteği, diz kapağını ortaya çıkaracak biçimde sıyrılıverdi. Her tarafı gibi bacakları da uzun ve biçimliydi. Düz bir karnı, dimdik, dolgun göğüsleri vardı. Çay fincanını zarif bir biçimde tutmuş, avucunda beşik gibi sallıyordu.

“Eee,” dedi, “Desirée sana ne iş yaptığımı da söyledi mi?”

“Hayır.” O sırada hâlâ gözlerinin rengini saptamaya çalışıyordum. O ışıktaki, kahverengi mi mavi mi olduklarını söylemek çok zordu.

“Kayıp bir kitabı çeviriyorum,” diye sürdürdü konuşmasını, kitap sözcüğünü hortlak der gibi uzatarak söylüyordu.* “Aslında son zamanlara kadar kayıptı demek daha doğru olur. Orijinal kitap, yazarının anadili İspanyolca olduğu halde, Latince ile karışık Katalanca yazılmış. Yazar kitabını sonradan baştan sona İspanyolca’ya çevirmiş.”

“Ve sen de şimdi İngilizce’ye çeviriyorsun, öyle mi?”

“Evet. Yalnız insanı şaşırtan, yazarın kitabında pek çok nasıl denir, Katalanca dil oyunlarına yer vermiş olması, bu ara onları çözmekle meşgulüm.” Birden duraksadı. “Sana çok karışık geldi değil mi?”

“Hiç de değil.” Hatta, tam tersine, bunun Canopus Otel’ine son derece yakışan bir çalışma olduğunu düşünüyordum.

“Yazarı Varcas, Katolik dinini reddetmiş, bir İspanyol keşiş. Başka İspanyollarla ya bir arada yaşıyor ya da birlikte yolculuk ediyor-muş herhalde, bu yüzden ne yazdığını anlamasınlar diye kitabını Katalanca ve Latince dillerinde yazmış. Eğer bilselerdi, tanrı bilir, adamcağıza ne işkenceler yaparlardı.”

“Düzen karşıtı biri miymiş?”

“Pek sayılmaz.” Bana doğru eğilerek dudaklarını ıslattı. “1840’lı yıllarda, senin şu anda yaşamakta olduğun bu Eski Batı topraklarındaki *vampiria* –yani vampirler– hakkında yazıyormuş.”

Kaşlarımı şaşkınlıkla yukarı kaldırmıştım.

“Ah, bu yaratıklar elbette vardılar,” diye sürdürdü. “Bu konuda hiç şüphem yok. Dur bak sana bir şey okuyayım.” Telaşla çalışma ma-

(*) (İng.) Kitap ‘book’, hayalet, hortlak anlamına gelen sözcük ‘spook’tur – ç.n.

sasına gitti ve kucağında bir tomar kâğıtla geri döndü. “Bu bölümü yeni bitirdim. Santiago’dan beri bu bölüm üzerinde çalışıyordum.”

“Demek oralısın?” diye lafını kestim.

“Şili Üniversitesi’nde öğrenciyim. Bu benim mezuniyet projem, belki bir gün kitap olarak da basılır, kimbilir?”

“Peki ya buzdağı?” Haritalarla aram gerçekten iyiydi, bu yüzden Santiago’nun ülkenin iç tarafında olduğunu biliyordum.

“Ne olmuş ona?”

“Memleketinde onlardan olduğunu söylemiştin.”

“Doğru, haklısın,” dedi. “Ben Tierra Del Fuego’luyum, Estrechos De Magellanes’de – yani Macellan Boğazı’nın orada doğdum. Nerede olduğunu biliyor musun?”

Elbette biliyordum. Ateş Toprakları’nı ve Macellan Boğazı’nı Co-ok’un *Günlükler*’inden okumuştum.

“Anlaşılan biliyorsun. Boğaz’da muazzam buzdağlarına rastlanır,” dedi, kollarını başının üzerine kaldırıp parmaklarını birleştirerek, “kıyıdağı dağlar kadar büyüktürler. Ben çocukluğumu babamla birlikte Boğaz’daki adaları dolaşarak geçirdim: Gilbert, Dawson, Lennox, Nuñez, Navarino – bu adalar adlarını İspanyol ve İngiliz kâşiflerden almıştır hep. Bu çalan müziği Isla Adası’nda kaydetmiştim. Bir büyücü şamanın, gün dönümü üzerine çaldığı bir şarkı bu.” Derin bir nefes aldı. “Başka sorun var mı?”

Başımı iki yana salladım.

“*Bien.*” * Varcas bütün ülkeyi dolaştıktan sonra bu kitabı yazmaya başladığında kırk iki yaşında olmasına karşın gördükleri yüzünden saçları bembeyaz kesilmişti. Sana ikinci bölümden bir paragraf okuyacağım, kuzeye, o yıllarda San Felipe de Albuquerque denilen Albuquerque’ye yaptığı yolculuğu anlattığı paragrafı.”

Ağırbaşlı ve ölçülü bir sesle okumaya başladı:

1843 yılının 21 Haziran geces, Gallo Dağları’ndan kuzeye doğru çıktım. Dört gün süren bu yolculuğum boyunca, yolda hemen her türden canavarla karşılaştım. Puerco ırmağı boyunca yol aldım, bir sonraki gün Los Lunas’a varmayı umuyordum, bu yüzden çadırımı kurmak üzere uygun bir yer aradım. Sıcak bir geceydi, rüzgâr vardı. Eşeğimi kurumuş bir nehir yatağından sürmekteydim. Bodur ağaçlarla bezeli ova ay ışığında pırl pırl parlıyordu. O sırada aniden bir kadının çığlıklar

(*) (İspanyolca) ‘güzel, iyi’ – ç.n.

atarak bağırdığını duydum, eşeğim oracıkta duruverdi, tek bir adım bile atmamakta direniyordu. Bu durumda kalbim çarparak da olsa yola tek başıma devam etmek zorundaydım. Bodur ağaçlardan ilkinde ulaştığım sırada, ilerde korkunç bir şey gördüm: Genç bir kadını pırıl pırıl parlayan çivilerle çarmıha germişlerdi. Üstü başı yırtık içindeydi, başı cansız vaziyette göğsüne düşmüştü. Ellerim titreyerek uzanıp başını yukarı kaldırdım. Bir taş kadar soğuktu, ama yine de gözkapakları birdenbire açılverdi, gözlerinin içi bembeyaz bozarmıştı, ağzından kan geliyordu. Parmaklarının ucunda yükselerek baktığımda ağaçların arasında, arka ayaklarının üzerine kalkmış bir kurt gördüm, hem gülüyor hem de havaya sıçrayıp duruyordu. Bu yaratık şüphesiz iblisin ta kendisiydi, daha önce hiç koşmadığım kadar hızla koşarak kaçmaya başladım. Böyle başladı yolculuğum ve buna benzer başka korkunç şeylere de şahit oldum. Artık kesinkes biliyorum ki, Kutsal Kilisemizin Koruyucusu Yüce Azizlerin tarif ettiği Cehennem bu dünyada, başka bir yerde değil...

"Bir çay daha?" diye mırıldandı Dalia kâğıtları kanepeye bırakırken.

Ben bu otelde, kadınların sırf benim için okuduğu pek çok olağanüstü hikâyeyle büyümüştüm ama böylesini ilk kez duyuyordum.

"İnanılmaz bir şey," dedim fincanımı verirken. "Ve sen bunun tarihsel bir gerçek olduğuna inanıyorsun, öyle mi?"

"Elbette, tarihte olmuş bu. Büyük ya da küçük fark etmez, gerçek tarihi olaylar, nasıl derler, şey *-un viaje por el infierno-* yani: Cehennemde yolculuk gibiydi herhalde. O yıllarda Varcas misyonu adına pek çok kasabaya ve köye gitmişti ve bu duyduğunun, daha sonraki keşfinin yanında, bu duyduğunun solda sıfır kaldığını kitabı okudukça anlıyorsun. Üstelik her şeyin kaydını tutmuş: Tarihler, kurbanların tarifleri, yeminli ifade veren tanıklar. İspanyol kâşiflerin karşılaştığı bu yaratıkları Yerliler de biliyordu. İspanyollar bu bilgileri hasır altı ettiler –elbette bildiğimiz nedenlerle. Onlar sömürgeci adamlardı– şimdi durduk yerde, kendi memleketlerinden gelip de oralara yerleşmeyi düşünen yurttaşlarının gözünü korkutmaya ne gerek var diye düşündüler herhalde. Oysa yerliler vampir, hayalet ve ruh gibi kudret sahibi varlıkları, yaşadıkları ortamların vazgeçilmez gece yaratıkları olarak görmüşlerdir her zaman."

"Peki Varcas'ın sonradan keşfettiği şey neydi?"

Gülümsedi. "İstersen yarın biraz daha okuruz. Ama düşününce insanı en çok heyecanlandıran şey ne biliyor musun?" dedi gözlerini kısarak. "Bu yaratıklar hiç ölmüyorlar. Onlar için Keşiş Varcas'tan bu

yana geçen bütün o yıllar yalnızca bu kadar” –parmaklarını şaklattı– “bu da hâlâ bu ülkede dolaştıkları anlamına geliyor. Bu yüzden buraya geldim: Varcas’ın yazdığı bu yerleri görmek ve o yaratıkların yaşadığı ortamın havasını solumak için.”

“Onun izlerini mi takip edeceksin?”

“Elbette. Otomobille gidebildiğim kadar – Arizona’ya, Colorado’ya, New Mexico’ya, her yere.” Ellerini yukarı kaldırarak jestler eşliğinde konuşmasını sürdürdü. “Benim üzerinde çalıştığım kısım işin yalnızca bu kadarı, ama konu benim için bundan çok daha geniş. Ayrıca tartışılması gereken pek çok nokta da var.” Dimdik gözlerimin içine baktı. Gözleri açık maviydi, sonunda görebilmiştım. “Anladığım kadarıyla sen de oldukça göçebe bir hayat yaşamışsın –*un vagabundo*– benim gibi,” dedi, fısıltıdan bir nebze daha yüksek bir sesle. “Haydi Enzo, bana biraz kendinden söz et.”

Son yıllardaki yaşantım dışında ona anlatabilecek pek bir şey aklıma gelmiyordu. Belki de Paraguay çayının etkisiydi. Ya da belki aklım hâlâ Keşiş Varcas’ın ve vampirlerin öyküsünde kalmıştı. Ya da belki gözlerim kızın aşağı doğru sarkıtarak sallamakta olduğu bacağında, harika göğüslerinde, ellerini başının üzerinde birleştirdiği ya da kanepeye doğru eğildi sırada ipek giysisinin altından belli olan yuvarlak biçimli koyu göğüs uçlarında dolaşırken, nedense bir türlü hayatımın anlatmaya değer ayrıntılarına odaklanamıyordum. Çok geçmeden şamanın çaldığı Isla Adası müziği yerini bir reggae parçaya bıraktığında Dalia plastik bir torbanın içindeki kadife keseden, boş bir pipo çıkardı. Daha önce birkaç kez marihuana içmiş ama çok da fazla ilgilenmemiştim: Öürümcek ısırığından –etkileri ne kadar hafif de olsa– sonra pek fazla etkisi olmamıştı doğrusu. Ama kızın pipoya doldurduğu ganja değildi.

“Bu, Şili’de, dağlarda yetişen bir ağacın ezilip toz haline getirilmiş tomurcukları,” dedi.

“Kokain mi yani?”

“Hayır, öyle güçlü bir şey değil. Bunlar çiçek açtığında biz onlara *flores de luna* deriz – yani ay çiçekleri. Yapraklarının üzerinde yuvarlak, gümüşümsü beyaz, incecik çizgiler ve aralarında da siyah noktacıklar bulunur. Tıpkı Ay’ın yüzeyi ve üzerindeki kraterler gibi. Birkaç nefes çektin mi kendini rüyada gibi hissedersin,” dedi elime tutuşturduğu pipoyu yakarken.

Tadı kekremsi ve hafif leylak kokuluydu. Ciğerlerime çekerken bir parça boğazımı yaktıysa da dumanı uzun süre ciğerlerimde tuttum.

“Bu ağacın meyvesi,” diye anlatmasını sürdürdü Dalia, “rengi beyaz ve bir zeytin büyüklüğünde. Onu avucuna alıp ovuşturur ve aynı zamanda da sihirli sözleri söylersen karanlıkta parıldamaya başlar.”

“Neymiş bu sözler?” dedim, pipodan ikinci bir nefes daha çekerek.

Dalia parmaklarını kaşlarımın üzerinde gezdirdi, sonra aşağıya yanaklarıma indirdi. “Enzo, gözlerin çok güzel.” Parmak uçlarıyla ilerleyip dudaklarıma dokundu. “Dudakların da.”

Yüzünü bana doğru yaklaştırırken ağzımın kuruduğunu hissettim. “Yani sözler bunlar mı?” diye dumanı dışarıya bırakarak gergin bir biçimde gülümsedim.

“Hayır,” dedi yumuşacık bir sesle, gözkapakları yarı kapalıydı.

Vücudumda bir hafiflik hissettim, ama zihnim gayet açıktı. Ya da en azından bana öyle geliyordu.

“Bu sözcükler,” diye fısıldadı Dalia, “Dans edelim sözcükleri.” Bir elimi eline aldı, ötekini göğsünün üzerine koydu, sertti, ipeğin altından göğüs ucunun daha da sertleştiğini hissettim.

Daha sonra kendimizi her nasılsa vücutlarımızı birbirine yaslamış, yanak yanağa dans ederken bulduk. Reggae müziği vuruşlarıyla içerdeki havayı öylesine titreştiriyordu ki bir süre sonra kendimi kıpkırmızı bir denizin altındaymış gibi hissetmeye başladım. Hiçbir kıza bu denli yakın olmamış, vücudunun her titreşimini kendi vücudumda böylesine hissetmemiştim. Gözlerimi kapadım, çalan müzikten çok daha yavaş bir tempoyla minik daireler çizerek odada dönmeyi sürdürdük, hiç konuşmuyorduk. Ama öpüştük, gözler, yanaklar derken sonunda dudak dudağa geldik; ardından üst dudağımı emmeye başlayıp dilini ağzımın içine kaydırarak yavaşça dolaştırmaya başladığında, hayatımda ilk kez bir kızın dilini ağzımın içinde gezindiğini hissediyordum. Dansa devam ettikçe öpüşmelerimiz de uzamaya ve şiddetlenmeye başladı. Sonunda zar zor becerdiğimiz dönüşlerden sonuncusunu daha tamamlayamadan birdenbire, sanki sabahtan beri bizi bekliyormuş gibi duran yatağa yuvarlandık. Aslında bekliyordu da.

“Enzo, açlıktan ölmek üzereyim,” diye fısıldadı Dalia, kalçamdan aşağı kaydıracağı eliyle fermuarımı açarken.

Elbisesini bir çırpıda çıkarıp fırlatarak ata biner gibi üzerime oturduğunda bir kaya gibi, çoktan sertleşmiştim. Artık çırılçıplak üzerimdeydi, göğüsleri burnuma sürtünüyordu, pantolonumu aceleyle çıkarıp öteye fırlattım. O, gömleğimin düğmelerini açarken göğüslerini avuçladım, sonra dudaklarını benimkilere yapıştırdı. İç çamaşırını giymemişti, üzerinde yalnızca, ters üçgen biçiminde ipekli bir

kumaş parçası vardı. Beline dolanan esnek bantı açtığında altından, hemen hemen aynı büyüklükte, yumuşacık tüylerden oluşan bir başka üçgen çıktı. Ağzımı büyük bir açgözlülükle göğüslerinden önce birine sonra da ötekine yapıştırdım, sonunda çevirip üzerine çıktım.

Bundan sonrasını –Dalia’nın da bir parça yardımıyla– içgüdülerim halletti. Kollarını omuzlarıma dolayarak yataarken saçlarının platin renkli kıvrımları yastığın üzerine bir yelpaze gibi dağılmıştı, tırnaklarını tenime batırıyordu. Sonra bacaklarını geniş bir V biçiminde açtı, parmaklarıyla kendini aralayıp okşayarak beni yavaşça içine aldı. Sanki tepeden tırnağa bütün vücudumu bir alev sarmıştı. Başıma hücum eden kan, beynimde zonkluyor, kulaklarımda sanki tiz sesli, gümüş ziller, çın çın ötüyordu. Daha da derinlere indikçe çınlamaların arası gittikçe daha da daralmaya başladı. Ben, giderek daha çok bastırıp, ilk hevesle içinde daha sert ve hızlı hareketlerle gidip gelmeye çabalarken, o beni vücuduna çok daha yumuşak bir biçimde bastırıp yönlendirerek ritmimi ayarladı. Gözlerimi kapadım, dudaklarıma sürtünen dudaklarının telaşla daha aşağıya, boynuma doğru indiğini hissettim. Ve sonra hızla, hatta gereksiz bir hızla, bütün enerjimin hücrelerimden tek tek süzülerek, vücudumun alev alev yanan noktasında birleştiğini hissettim. Önce giderek hızlandık, hızlandık, sonra ritmimiz hafifçe yavaşladı, tek vücut halinde sarsılırken sırtımdan aşağı ter boşandığını hissettim, ciğerlerim sanki patlayacak gibiydi; sonra, sonsuzmuş gibi gelen tek bir patlamayla o noktada biriken bütün ateş Dalia’ya aktı.

Yanına uzanmış soluklanmaya çalışarak yataarken, sanki odadaki her şey küçülüyormuş gibiydi. Birdenbire asteroitlerin isimleri zihnimde, her zamanki gibi birbiri ardı sıra çakmaya başladı –işte bu, Labusi’nin yönteminin ne denli sağlam olduğunun bir başka kanıtıydı!– ama bu kez, o sırada almaya çalıştığım soluklar gibi kesik kesik, duraksayarak geliyorlardı –Pia, Renata, Palma– ve ben hayatıma girecek olan bütün kızları ve dünyadaki bütün kadınları hayal etmeye çalışırken –Chloë, Olivia, Jena– üstelik, bu isimleri akılda tutmanın bana ne büyük bir haz verdiğinin sonunda farkına varırken, serinin sonlarına doğru –Esther, Violetta, Philippina– yüzüme yayılan gülümseme eşliğinde 643 numaralı asteroite, tüm masalların ve arzunun yaratıcısı Şehrazat’a ulaştım.

Tam o anda gözlerimi örten gözkapaklarımda içinde yusuvarlak, üzerinde kırmızı çizgiler olan, açık yeşil renkte bir küre gördüm. Arında milyonlarca yıldız, usulca dönüyordu. Bu bir gezegendi. Bir

yıldan beri bütün asteroitlerin isimlerini ezberleyerek sonunda, Hadar'ın Mars'la Jüpiter arasındaki kayıp gezegenini zihnimde bir araya getirmeyi başarmıştım. Bir anda olmuştu –zihnimde birbiri ardı sıra, uyum içinde dönüp duran o isimler sayesinde– tam da varlığımın geri kalanı parçalara ayrılıp dağıldığı sırada. Birkaç saniye sonra görüntü kayboldu, döne döne uzaklaştı gitti, tıpkı uzaydaki milyarlarca ışıltıdan biri gibi küçüldü, küçüldü ve sonunda yok oldu.

Her şey tıpkı ertesi gece, Calzas ve Sirius'la birlikte ikinci kez gittiğim Acoma'da seyrettiğim gökyüzü gibiydi. Bu Sirius'un buraya, daha önce Calzas'ın onu küçük bir yavruyken bulmasından sonraki ilk geliyordu. Albuquerque'e uçakla gelmiş, oradan kiraladığımız bir ciple devam etmiştik Acoma, Las Vegas'ın altı yüz kilometre doğusuna, Albuquerque'in yetmiş beş kilometre güneybatısına düşüyordu. İki yüz yirmi beş kilometre kuzeyde, 666 numaralı karayolu üzerinde, üç yıl önce Calzas'la Acoma'ya ilk yolculuğum sırasında gittiğimiz Dört Köşeli Nokta bulunuyordu. Dört Köşeli Nokta'yı daha New York'tan Las Vegas'a yaptığım ilk uçak yolculuğunda, Samax'ın uçaktan gösterdiği andan beri görmek istiyordum. Ve gittiğimde, onun da yaptığı gibi, dört yanında eyalet armalarının bulunduğu anıtın çevresinde dönecek, New Mexico'dan Colorado'ya, Utah'tan Arizona'ya geçtim. Rüzgâr sert, göğe savurduğu toz tabakası kıpkırmızı, sıcaklık 45°C idi.

Bu sefer hiçbir yerde durmadan, doğrudan Acoma'ya gelmiştik. Uçakla öğle sularında inip, güneş battıktan hemen sonra tekrar yola çıktık. Gökyüzü kentine tekrar dönmeyi ne büyük bir heyecanla beklemiş olsam da, o gün aklım bambaşka yerlerdeydi. Şafak vakti Canopus Otelinden ayrıldığımız andan, gece yarısı dönüşümüze dek sürekli Dalia'yı –kokusunu, dokunuşlarını, beyaz teninin serinliğini– düşündüm. Gün boyu yaptığım her şeyde, ister kıvrıla kıvrıla tepeye çıkan yolu tırmanıyor, ister güneş ensemde boza pişirirken kayalık arazide yürüyor olayım, kendimi çok farklı hissediyordum. Yasalar önünde, resmi olarak, on beş yaşında, henüz rüştünü ispat etmemiş biri olsam da, bir gece önce yaşadıklarımın üzerinden sanki koskoca bir ömür geçmiş gibiydi. Her ne kadar Luna ve anneannemden oteldeki iki kız kardeşe ve Desirée'ye dek, kadınlarla bir arada olmaya ve gösterdikleri ilgiye alışık olsam da, ilk kez onların dünyasına, yani gönül işleri demek olan o dünyaya bu sefer gerçekten girdiğimi hissediyordum.

Oysa Acoma'da Calzas'ın dünyasındaydım. Albuquerque'ten çıkıp batıya doğru yola koyulmamızla birlikte, Calzas'ın keyfi yerine geldi. İster otelde ister Las Vegas'ta olsun, iş için birlikte sağa sola gittiğimiz-

de başkalarının yanında olduğundan farklı davranmazdı. Ama New Mexico'da eski halini ardında bırakmış gibiydi – şimdi artık başkalarından çok kendiyi ilgilendiriyordu. Sırtına astığı polaroid makinesi ve kafasındaki geniş siperlikli beyzbol şapkasıyla, hava kaç derece olursa olsun arabanın üstünü açıp, açık havada yol almaya bayılıyordu. Doğası gereği pek konuşkan değildi; eğer ben konuşmazsam ağzını açıp tek kelime etmezdi, ama –her ne olursa olsun– bir konu açtığım zaman –yüksek sesle olmamak kaydıyla– mutlaka fikrini söylerdi. Ancak o gün, kum taneciklerinin yanaklarımızı dövdüğü, sıcaktan kavrulan o çöl yolunda sarsıla sarsıla ilerlerken, aklı başka yerlerdeydi.

Calzas'ın Samax'ın yanında tam olarak ne tür bir iş yapmakta olduğunu zamanla kavrayabilmiştim. Uzak diyarlardaki eski ve antika şeylerin fotoğrafını çekmek dışında, mimar olarak Samax'la on yıllık bir anlaşması vardı. Gerçekleştirdiği projeler hep Samax'ın satın aldığı çeşitli gayri menkullerle ilgiliydi: Oteller, iş merkezleri, tiyatro binaları ve Calzas'ın içini tamamen boşaltarak yeniden yaptırdığı opera binası. Anlaşması 1973 yılında sona eriyordu; vakti geldiğinde Samax'ın (sonradan pişmanlık duyacak olsa da) onayıyla, kendi işini kurmak üzere ayrılmayı düşünüyordu. Dolayısıyla ben on sekizime bastığımda –yeri geldiğinde kâh ağabeyim kâh manevi babam olarak– hayatımdaki rolü de sona ermiş olacaktı. Genç yaşına karşın –bir arada bulunduğum bütün adamların ellili ya da altmışlı yaşlarda olduğu düşünülecek olursa– hayatı otelden, yani evden daha çok yollarda geçtiği halde, yine de ne denli önemli bir görev yüklendiğinin farkındaydım. Yaş farkı açısından Desirée ile karşılaştırıldığında, büyüdükçe daha çok Calzas'a yakınlık duyduğum doğrudu. Yine de bazen, Calzas'ın Santa Fe'de adı Cela olan, düzenli olarak iki haftada bir ziyaretine gittiği ve kendi işini kurar kurmaz evlenmeyi düşündüğü Zuni yerlisi bir kızla nişanlı olduğunu bildiğim halde, Desirée'yle birlikte ikisini sık sık –yetenekli, güzel ve üstelik Luna ile Milo'nun hayata ikinci kez gelmiş mutlu halleri gibi, dahası, kim olduklarını bilmediğim gerçek ebeveynlerimmiş gibi– düşünüyordum. Calzas, kadın peşinde koşan, çapkın bir erkeğin oğlu olarak kimi zaman Desirée'ye arzu dolu bakışlar atıyor olsa da, nişanlısına sonuna kadar bağlıydı.

Calzas nişanlısı dışında New Mexico'da yaşayan ailesinden ve özel yaşamından hiç söz etmezdi. Bu yüzden yola çıktıktan yaklaşık yirmi dakika sonra düşüncelerimin arasına girerek söylediği şey, beni çok şaşırttı.

“Babamın mezarını ziyaret edeceğiz,” dedi.

Calzas’la birlikte geçirdiğim yıllar boyunca babasından söz ettiğimi pek duymamıştım. Bu konuda başkalarından duyduğum pek az bilgim vardı. Calzas da benim gibi, onu iki yaşındayken, iki erkek kardeşi ve annesiyle bir başına bırakarak terk eden gerçek babasını hiç tanımamıştı. Babası kadınlarla gününü gün eden bir adamdı, Phoenix’de bir uçak fabrikasında, madeni levha kesim işinde çalışıyordu. Daha sonra doğuya gitmiş, inşaat işçisi olarak gökdelen ve köprü yapımında çalışmaya başlamıştı. Dengesini koruma konusunda yerli olmaktan kaynaklanan müthiş bir yeteneğe sahip olduğundan, çok geçmeden binaların yüksek bölümlerinde levha perçinleme işiyle görevlendirilmişti. Sonunda New York’ta bir inşaat işinde çalışırken yüksekte düşerek ölmüş ve yine oraya gömülmüştü. Hakkında bütün bildiğim buydu.

“Yani New York’a mı gidiyoruz?” dedim ayağa kalkarak.

“Tabii ki hayır,” diye yanıtladı. “Orada nereye gömüldüğünü bilmiyorum.”

“Anlamadım.”

“Zuniler yakınlarından birinin nerede gömülü olduğunu bilmiyorlarsa, ona ait bazı özel eşyaları kendi topraklarına gömer ve gömdükleri yere bir işaret koyarlar. İnanişâ göre, böylece, eğer ölenin ruhu bir gün bu topraklara dönecek olursa, huzur içinde yatacağı bir yeri olur. Acoma’nın dışında, benim büyüdüğüm yerde, Mesita’da, Kayıplar Tepesi adıyla anılan küçük bir gömü yeri var. Orada bulunan ‘mezarların’ çoğu on dokuzuncu yüzyıldan kalma, öteki kabilelerle ya da orduyla savaşa giren ve bir daha savaştan dönmeyenlerin mezarları. Bir kısmı da Amerikan hükümetinin göreve çağırdığı ve Pasifik’teki savaştan geri dönmeyen askerlere ait. Babam oradaki birkaç sivilden biri. Benimle oraya gelebilecek kadar büyüdüğünü düşünüyorum. Kabul mü?”

Başımı salladım. “Mezarını New York’ta aramışsındır herhalde,” dedim.

“Birçok kez. Anısını kafamda huzura erdirmek için aradım. Hatta amcanın bağlantılarını bile kullandım, ama işe yaramadı,” dedi hüzünlü bir ifadeyle. Yüzünü bana çevirdi, kendimi, güneş gözlüğünün her iki camında birden görüyordum. “New York’ta yaşarken George Washington Köprüsü’nden mutlaka geçmişsinizdir.”

“Elbette.” Bir kez Luna ve Milo ile, bir kez de Alma’nın beyaz Impala’sıyla geçmiştik.

“İşte babamın düştüğü yer orası.”

“Vay canına.” Midemin, sanki ben de düşüyormuşum gibi kasıldığını hissettim.

“Polis, cesedini Hudson Nehri’nden çıkarıp morga götürmüş, ama kimliği bilinmeyenlerin yattığı yer de dahil olmak üzere kaydını New York’taki hiçbir mezarlıkta bulamadım. İnşaatlarda çalışan perçincilerin çoğu ya Mohawk ya Cayuga yerlisiymiş. Babam ise, daha iyi para ödedikleri için, bu işte çalışmak üzere doğuya giden üç Zuni yerlisinden biriymiş. Diğer iki Zuni’yi de araştırdım, ha, bu arada hâlâ Brooklyn’de yaşıyorlar, ama babam öldüğünde onlar Philadelphia’da bulunuyorlarmış. Cenazesinin buraya yollandığını düşünmüşler, ama öyle olmamış tabii. Maaşının yarısını hep anneme –hiç mektup falan yazmadan, yalnızca para– yollardı, son para annemin eline, öldüğünü öğrendiği gün geçmiş. O da bir yıl sonra buraya mezarını yaptırdı.”

Kayıplar Tepesi’nin hikâyesi bu kadardı. Kavurucu güneşin altında, toz toprak içinde bir tuz yatağının kenarında öylece yatıyordu. Tıraşlanmış yuvarlak taşlarla belirtilmiş mezarların arasında, yaklaşık altmış santimlik bir mesafe vardı. Calzas onlardan birine yaklaşarak başından şapkasını çıkardı, mezara bakarken yüzünden herhangi bir duygu belirtisi geçmedi. Yüzünü yalnızca elinde kalan birkaç fotoğraftan bildiği babası hakkında ne hissettiğini, buraya sırf kabilesine duyduğu saygıdan dolayı mı gelip gelmediğini merak ettim. Birkaç dakika sonra yeniden arabaya binmiş gidiyorduk; Calzas’ın yüzü eski kasvetli haline çoktan dönmüştü bile.

Bir süre sonra kendimi, kendi babamın –tabii eğer öldüyse– nerede gömülü olduğunu düşünürken buldum. Belki bir gün ben de, Züniler’in yaptığı gibi onun için bir temsili mezar yaptırmak zorunda kalacaktım. Ama birdenbire elimde oraya koyacak hiçbir şey olmadığını fark ettim: Ne bir isim, ne bir resim, ne bir doğum ya da ölüm kaydı ne de ona ait bir özel eşya. Anlaşılan babam, dünyevi ya da maddi hiçbir şeyle bağlantısı olmayan, yüzde yüz saf bir ruh olarak kalacaktı. Samax’la tanıştığım ve Bel’in kim olduğunu öğrendiğim günden sonra geçen altı yılda, babamın kimliğine ilişkin en küçük bir bilgi kırıntısına bile ulaşamamıştım. Bu konuda en çok bilgi alabileceğim kişiye Samax değil –bu konuda tüm olanaklarını kullanmasına karşın hiçbir şey öğrenemediğini bana ta başında açıkça söylemişti– ama, hayatının son günlerinde kız kardeşine herkesten daha yakın olan Ivy’ydi aslında. Ama onun bildiklerini –bu pek çok şey ya da hiçbir şey olabilirdi– nasıl olsa bana asla söylemeyeceğini biliyordum.

Bel'in fotoğrafındaki o hayaletin, milyonlarca erkekten herhangi birine uyabilecek, rastgele bir görüntüsü vardı – uzun boylu, geniş omuzlu ve uzun bacakları olan biriydi yalnızca. Bu, yolda benzin almak için girdiğimiz istasyonda, lastik pompalarının orada kamyonetine binen kovboy da olabilirdi, ayağı hafifçe aksayarak tuvalete gitmekte olan asker de. Calzas benzin deposunu doldurturken ben de maden suyu almak için dükkâna girdim. Kasanın ardında, tepesindeki bir tutam kızıl saç kafasına yapıştırmış halde oturan adam, parmaklarının arasında bir kalemi sürekli çevirerek yoğun sigara dumanının ardından bana bakıyordu. Makineden iki Crush alıp kapaklarını açtıktan sonra dışarı çıkmadan önce adama şişeler için beş sent uzattım. Dışarıda, kapının tam önünde beyaz, üstü açık, kiralık bir araba duruyordu. Arka koltukta, öylece atılmış duran bir asker ceketi vardı. Bu Hava Kuvvetleri'ne ait bir üniformaydı. Üzerinde bir sürü nişanlar ve madalyalar bulunan bir binbaşı ceketi. Ama asıl baka kaldığım şey bunların hiçbiri değil, şişeyi dudaklarımdan aşağıya doğru indirirken, maden suyunun az kaldı nefes boruma kaçmasına neden olan isim etiketi; etikette CASSIEL yazıyordu.

"Enzo," diye haykırmaktaydı Calzas. Çoktan direksiyona geçmiş, pompalardan uzaklaşmaya başlamıştı bile.

Bense orada, olduğum yerde donakalmıştım.

"Haydi gelsene, ne bekliyorsun?" diye bağırды tekrar. O yetmiyor-muş gibi Sirius da havlıyordu.

İkide bir durup arkama, üstü açık arabaya bakarak, ağır ağır onlara doğru yürüdüm. Sahi neyi bekliyordum? Doğrusu Cassiel çok sık rastlanan türden bir isim değildi, dolayısıyla hemen Vitale Cassiel ile bir ilgisi olduğunu düşündüm. Ancak ne olursa olsun aynı adı taşıyan başka insanlar da vardı ve üstelik bunlardan bazıları da kuşkusuz Vitale Cassiel'in akrabalarıydı. Calzas'a maden suyu şişesini uzatırken gözüm hâlâ üstü açık arabadaydı.

"N'oluyor sana böyle?" diye söylendi Calzas, adamcağız haklı olarak Acoma'ya bir an önce varmak istiyordu.

Tam cipin önünden dolaşıp yerime geçerken adam da tuvaletten çıkıp arabasına bindi. Gözünde güneş gözlükleriyle, eriyen asfaltın ötesinden bizim tarafa doğru şöyle bir göz attı. Biz otoyola çıkarken o direksiyonu kırıp istasyonun öteki çıkışından, Albuquerque yönüne doğru hareket etti. Omzumun üzerinden, üstü açık arabanın gittikçe uzaklaşarak, otoyoldan yükselen buhar perdesinin içinde kayboluşunu izledim, sonra da maden suyu şişesinin serin yüzeyiyle alnımı ıslattım.

Acoma'ya bu kadar yakın olduğumuzu fark etmemiştim; önümüzdeki yükseltileri aşar aşmaz birdenbire karşımıza çıkıverdi. Olağanüstü büyüklükte, yüz yirmi metre yüksekliğindeki kumtaşından oluşan bu dağ, daha sonra taraçalar halinde parça parça yükseliyor ve en tepede, üzeri masa gibi yassı bir dorukla son buluyordu. Daha arkada, yüksekliği en az onun kadar ve kütlesi onunki gibi küp biçiminde bir kutuyu andıran, ikiz tepeli Tılsımlı Kayalık yer alıyordu. Birkaç kilometre sonra otoyoldan ayrılıp, kıvrılarak uzanan, iki şeritli, bir başka asfalt yola saptık. Benzin istasyonundan beri kafamı toparlayamıyordum. Neyse ki, her seferinde dağları ilk kez görüyormuşçasına heyecana kapıldığımdan, bu coşku beni biraz olsun kendime getirmeyi başardı. Calzas keskin virajları ustalıkla aşarken bir gözüyle de beni izliyordu.

"Ne gördün ki orada?" diye sordu.

"Hiç."

"Yok canım, vardı bir şey."

Asker ceketinin etiketinde yazan ismi söyledim ama buna pek bir tepki göstermedi.

"Daha başka bir şey gördün mü?" dedi Calzas.

Başımı iki yana sallayarak bakışlarımı yol kenarındaki çalılıklara ve kayalıklara çevirdim.

"Ve tabii hemen Vitale Cassiel aklına geldi. Hâlâ seni kundakçılıktan içeri tıktıracağından mı korkuyorsun?"

"Pek sayılmaz. Junius Amca bana aralarında sürüp giden kavgadan söz etmişti. Sence bu Cassiel ondan çok mu nefret ediyor?"

"Amcan sana kendisini hapse yolladığını anlatmış ama hikâye bununla bitmiyor. Aslında dahası da var, ben ancak bir bölümünü biliyorum. Ama şu kadarını söyleyebilirim ki eğer eline fırsat geçse Vitale Cassiel amcanı mahvetmekte hiç tereddüt etmez - tabii bunun tersi de olabilir. Parasal ya da fiziksel, bunun sonu nereye varır bilinmez. Aralarındaki anlaşmazlık uzun süredir, kör bir noktada takılıp kalmış gibi görünüyordu, ama elbette bu, eşit koşullarda oldukları anlamına gelmiyor." Son virajı da aşarken Calzas dönüp yüzüme baktı. "Peki, bu ismi her duyduğunda böyle mi olacaksın? Görünüşe bakılırsa öyle gibi. Ama bu ismin her zaman ille de Vitale Cassiel'le bir ilgisi mi olması gerekiyor? Pek sanmıyorum doğrusu."

Calzas cipi park eder etmez Sirius aşağıya atlayıp dağa tırmanan patıkaya doğru koştu. Acoma'da Sirius hiç olmadığı kadar uslu davranırdı. Başlangıçta yine her zamanki gibiydi, ama yukarıya, gökyü-

zü kentine doğru tırmanmaya başlar başlamaz hemen öne geçip, altı metreden fazla uzaklaşmadan bize rehberlik etmeye koyuldu. Sık sık koşup patikanın kenarındaki yabancı otları kokluyor ya da birdenbire durarak burnuyla başka hayvanların kokularını almaya çalışıyordu. Bazen de uçan bir kuşu izlemek için duruyordu; gözleri çok iyi görüyordu, uzakta nokta kadar görünen bir şahinin, gökte daireler çizerek çöle doğru uzaklaşmasını çoğu kez büyülenmiş gibi izlerdi.

Patikanın doruğa çıkan son bölümüne başlamadan önce, küçük bir düzlüğe geldik. Calzas sırt çantasını çıkardı, omzumdaki matarayı ona uzattım. Güneşten tunçlaşmış kollarında ter damlacıkları parıltıyordu. Hava biraz daha ferahlamış, rüzgâr daha güçlü esiyordu. Kayalıklardan çiçek tozu kadar ince bir toz tabakası havalanıyordu. Tozun önce dudaklarıma yapıştığını hissettim, sonra da pembe tozlar bütün yüzümü ve kollarımı kapladı.

Sirius'taki değişiklikler işte ilk kez bu düzlükte baş gösterdi. Oraya gelir gelmez önce bodur bir çalılığın çevresinde koşmaya başladı, sonra birdenbire durdu, ardından yüzü koyun yere uzandı. Hafifçe hırıldayarak, az ötede, çevresi lavanta çalılılarıyla sarılı piramit biçimli kaya yığına doğru sinsice yaklaşmaya başladı.

"Onu yavruyken tam burada bulmuştum," dedi Calzas.

Tam Sirius'un peşine takılmak üzere hazırlanıyordum ki Calzas elini omzuma koyarak beni durdurdu.

"Bırak gitsin," diye fısıldadı.

Piramit tam Calzas'ın anlattığı gibiydi: Yaklaşık üç buçuk metre yüksekliğinde, siyah, düz kayalardan oluşuyordu; tepesi bir köpeğin ancak sığabileceği genişlikteydi. Ama hiçbir köpeğin buraya tırmanamayacağını söylediğinde kesinlikle haklıydı. Sirius, açık renk gözlerini dimdik tepeye dikmiş, kayaya yaklaşık bir metre kadar tırmanmıştı ki birdenbire havaya sıçradı, sonra piramidin çevresinde havlayarak koşmaya başladı, ardından hızla koşarak patikadan yukarı tırmanmaya başladı. Çağırdığımda hâlâ yanıma zikzak çizmeksizin, dümdüz gelmiyordu ama dur dediğim anda sözümü dinliyor ve duruyordu. Ama bu kez durmadı. Havalandırdığı toz tabakasının ardında kaybolurken, arkasından seslenmeme rağmen ilk kez sözümü dinlemeyerek yalnızca geriye, bana doğru bir bakış atmakla yetindi.

Calzas "Merak etme, düzelir," diye güven vermeye çalıştıysa da, bu durumun onu bile şaşırttığı gözümünden kaçmadı.

Dağın eski Zuni yerleşiminin bulunduğu, ıssız güneybatı köşesine ulaştığımızda, orada bizi yalnızca kalıntılar arasında oradan oraya

uçuşan ağustosböcekleriyle, çalılıklarda kanat çırpın serçeler ve vıraklayan kurbağalar karşıladı, Sirius'tan en ufak bir iz bile yoktu. Mutlaka bir yerlere gizlenmişti, eskiden, daha küçükken onunla otelelin çevresinde sık sık saklambaç oynardık, ama bu kez oyun oynamıyorduk. Kerpiçten, damsız ev yıkıntılarının arasında dolana dolana çıkan yolda bir aşağı bir yukarı yürüyerek Sirius'a seslenmeye devam ettim, ama bir işe yaramadı. Sonunda pes edip Calzas'ın yanına döndüm; çöle bakan bir yerde, düz bir kaya çıkıntısının üzerine oturup, avokadolu ve domatesli sandviçlerle yanımızda getirdiğimiz termos-tan buzlu çay içtik.

"Şunlar Gallo Dağları," dedi Calzas, uzakta, sis perdesinin ardındaki dağ sıralarını göstererek. "Şu sağdaki yüksek tepe Madre Dağı. Ovada kıvrılarak uzaklaşan o gümüşümsü çizgi ise Puerco'nun bir kolu olan San Hose nehri. Tam ters tarafta yüzlerce kilometre boyunca artık hiç su bulunmaz, yalnızca artezyen kuyuları vardır."

Kekik balıyla tatlandırılmış çayımdan büyük bir yudum aldım. "O zaman nehrin ötesindeki şu kasaba," diye girdim lafa, doğudaki alçak damlı ev kümelerini göstererek, "Los Lunas olmalı."

"Haklısın. Daha önce haritaya mı baktın?"

"Sayılır."

Puerco Irmağı Peder Varcas'ın Albuquerque'e giderken izlediği yoldu. Bir gece önce, hâlâ yatağında cırılçıplak yattığımız sırada, Dalia getirdiğim haritayı boylu boyunca açıp sermişti. Bu haritayı Desirée, Samax'ın Las Vegas'taki tarihsel eserler derneğindeki bir dostundan kuzini için ödünç almıştı. Kâğıt üzerine mürekkeple kabaca çizilmiş, yer adlarının İspanyolca olarak yazıldığı bu harita, Keşiş Varcas'ın haritalarından birinin kopyasıydı; 1886 yılının, pederin ölümünden yirmi beş yıl sonrasının tarihini taşıyordu. Beni asıl şaşırtan, haritanın Calzas'la birlikte birkaç saat sonra gideceğimiz bölgeyi merkez alarak çizilmiş olmasıydı; çevresinde de Albuquerque, Acoma, Santa Fe ve kuzeyde, bugünkü Colorado sınırları içinde, Grande Irmağı'nın doğduğu, X harfiyle işaretlenmiş yerde San Juan dağları yer alıyordu. Minik dairelerle işaretlenmiş köyler dışında haritadaki bütün işaretler tek tek çizilmiş, † biçiminde haçlardan oluşuyordu. Belirli bir düzen oluşturdıkları söylenemezdi: Bazıları yerleşim noktalarına, bazıları dağlara, birçoğu da ırmaklara ve çöle çizilmişlerdi. Toplam yirmi yedi haç işareti vardı.

"Bu haçların ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu Dalia, minik piposunu ay çiçeği tomurcuklarıyla yeniden doldururken.

“Hiçbir yerde bu kadar çok kilise olmaz, özellikle de yabancı bölgelerde.”

“Onlar kilise değil.” Çakmağını yaktı, çıkan ateş, gözlerini altın parlıtılarla ışıldattı. “Onlar şeyleri gördüğü yerler.”

“Vampirleri mi?”

Başını salladı ve piposunu yaktı. “Desirée bana yeni bir yol haritası üzerinde yerleşim yerlerini saptamama yardımcı olabileceğini söyledi. Oralara gidip, o işaretli noktaların otoyola ve konaklayabileceğim motellere uzaklığını öğrenmeyi düşünüyorum.”

Sonraki iki saati ise, karmakarışık çarşafaların üzerine yaydığımız haritalara bakarak geçirdik: Varcas’ın haritası, Birleşik Devletler Jeolojik Araştırma haritası, ayrıca bir tane de üzerinde Dalia’nın kendi izleyeceği yolu işaretlediği Shell Oil yol haritası vardı. O kırmızı çaydan tekrar içtik, Isla Cook’tan biraz daha flüt müziği dinledik ve tekrar seviştik. Bir kadına hiç bu kadar yakın olmadığımından sonunda yorgunluktan bitap düşmüştüm. Üç saat sonra Dalia yanağını ve alınımı öperek beni uyandırdığında, çarşafa sıkıca sarılmış halde, Jeolojik Araştırma haritasının üzerine yayılmış uyuyordum.

“Güneş doğmadan bir saat önce kalkman gerektiğini söylemiş-tin,” diye fısıldadı, gözünün önüne düşen kıvrımı eliyle yana çekerek.

Ben aceleyle giyinirken o, yastıklara sarılarak vücudunu tortop kıvrımış ve bir bacağını yere, haliya doğru sarkıtmış olarak, çırpılcak yatakta yatıyordu. “Yardımların için,” diye gülümseyerek konuştu, “sana gerçekten de bütün kalbimle teşekkür ederim, Enzo. Yalnız Varcas’ın çizdiği iki harita daha var: Biri Nevada’nın bu bölümünü, diğeri de Arizona’nın kuzey bölgelerini gösteriyor. O şeylerin en çok görüldüğü yerler, bu baktığımız Albuquerque haritasında çizilmiş olan bölgedeydi, umarım diğer ikisi için de bana yardım edersin.”

“Tekrar döneceğim,” dedim kapıdan çıkarken; bir saat sonra yıkanmış, üzerimi değiştirmiş, Calzas’la birlikte, Sirius’un içine yerleştiği yolculuk kutusunu çekiştirerek uçağa binmekteydim.

“Buralarda vampirler olduğunu duydum,” dedim Calzas’a.

İkinci sandviçini de açan Calzas bana dönerek, “Kim söyledi bunu sana?” diye sordu.

“Şu Güney Amerika’dan gelen kız. Desirée’nin kuzini.”

Kimden söz ettiğimi bilmiyordu bile.

“Bir kitap çeviriyormuş da,” diye sürdürdüm.

“Öyle mi?” diye homurdandı. “Peki ne hakkındaymış bu kitap?”

Dalia'dan öğrendiklerimi ona da anlattım. Calzas'ın yüzündeki anlam hiç değişmedi bile. Gözleri uzun süre, biraz aşağıdaki kayanın üzerinde turuncu kanatları güneşte parıldayarak dans eden kelebeğe takılı kaldı.

"Bu Varcas adını hiç duymadım," dedi sonunda, "ama sana şu kadarını söyleyebilirim ki o bölgede bundan daha da tuhaf hikâyeler anlatılır. Şu dağların oradaki küçük, yassı tepeyi görüyor musun?"

Gösterdiği tarafa baktığımda ufakta zar zor seçilen küp biçimli, koyu karaltıyı ancak fark edebildim.

"O tepe, Zunilerin, atalarımızın yeryüzüne ilk kez çıktıklarına inandıkları mağaraların yakınındadır. Adı 'Yasak Tepe'dir ve oraya bugün bile kimsecikler gitmez. Gerçi isteseler de gidemezler ya."

"Niyeymiş o?"

"Çünkü sen oraya doğru ne kadar yol alsan da, o hep aynı uzaklıkta kalır da ondan. Ona bir türlü yaklaşamazsın. Ve elbette, gitmeyi başarsan bile, canlı dönemezsin." Bardağına biraz daha çay doldurdu. "Bak şimdi, derler ki, halkımızın yeryüzüne çıkmadan önce geçtiği dört farklı yer altı dünyası varmış. Her biri farklı renkte ışıkla aydınlatılmış: Mavi, beyaz, kırmızı ve sarı."

"Tıpkı yıldızlar gibi," diye araya girdim, gözlerimi kocaman açarak, "cüce yıldızlardan süpernovalara."

Başını salladı. "Işıkları da tıpkı yıldızların ışıkları gibi. Geçtikleri her dünyada ışığın şiddeti artıyormuş. Bulunduğumuz dünya, önceleri karanlık ve kasvetliken, sonra güneş gökyüzünde yükselince bütün renkler ortaya çıkmış. Ama yeryüzüne çıkmayı başaran ilk Zunilerin yerleştiği Yasak Tepe hariç. Çünkü ilk gelenler, kendilerinden önce kimse oralara işaretler koymadığı için, yeryüzüne ulaşan o uzun ve zahmetli yollardan tırmanırken yarı kör ve eğri büğrü yaratıklar haline gelmişler; sonrasında da yeryüzünün canavarları ve tuhaf yaratıkları olarak kalmışlar – aralarında kurt adamlar ve vampirler de varmış. Arada bir deprem olduğunda hemen birkaçı yeryüzüne çıkarak doğruca Yasak Tepe'ye gidermiş. Oradan ara sıra yeryüzüne inip dünyayı cehenneme çevirirlermiş. Masum insanları yiyip, kanlarıyla beslenirlermiş; ama onlara kimse karşı koyamazmış. Evet, senin keşiş bu konuda haklı, çünkü bu yaratıklar hiç ölmezlermiş, hortlak olarak dolaşırlarmış. Üstelik şimdiye dek sayıları binleri bulmuş olmalı; dolayısıyla bir yüz yıl önce onlardan birkaç düzine görmüş olması insana hiç de şaşırtıcı gelmiyor doğrusu."

"Buna sen de inanıyorsun yani, öyle mi?" dedim.

"Vampir gördüğüne mi? Elbette. Ama onlar buraya İspanyollarla birlikte gelmediler ki: Zaten çoktan orada bulunan bir şeyi 'keşfetmiş' sayılmaz insan. Biliyor musun, aslında bu da aynı Amerika'yı, Meksika'yı ya da her neresiyse orayı 'keşfetme' hikâyesi gibi bir şey. Ama sana bu tepe hakkında daha da ilginç bir şey anlatayım. Şamanlara göre bu hayaletler o tepenin üzerinde, şu anda üzerinde bulunduğumuz bu eski kent kalıntısının büyüklüğünde, bir başka kent daha kurmuşlar. İçinde evler, toplantı salonları ve hatta içlerinden su yerine kan çıkan sarnıçlar varmış. Tam anlamıyla bir hayalet şehirmiş. Bu şehri bildiğimiz taş ve çamur gibi malzemelerle değil, kendi kendilerine hareket ederek, sürekli yer değiştirebilen buhar kütleleri ve sis tabakalarıyla yapmışlar. Bu yüzden kentin görünümü, yılda yalnız bir gün dışında her gün değişirmiş. Kışın, gündönümü vakti gelince, Acoma halkı ışıklarını yakarak evlerinde oturur ve dışarı çıkmazlar. Bilirler ki eğer dışarılarda dolaşıp da, gece vakti gözlerini bir an bile kaparlarsa, tekrar açtıklarında kendilerini güneşin doğduğunu bir daha asla göremeyecekleri o hayalet şehirde, yaratıkların insafına kalmış olarak bulacaklar."

Gözlerimi siper ederek Yasak Tepe'ye doğru baktım. "Peki, geri dönüp da oranın nasıl bir yer olduğunu anlatan kimse olmuş mu?"

"Yalnızca, çok büyük güçleri olan ilk şamanlar. Ama onlar da gördüklerini anlattıktan kısa süre sonra ölmüşler. Biliyor musun, geceleyin Acoma'nın tepeden fotoğrafı çekildiğinde, görüntüsü gümüş parıltılı, gri renkli bir ızgara gibi çıkıyor. Yasak Tepe bile havadan çekilmiş fotoğraflarda görünmezken, hayalet şehir hiç görünmüyor tabii. Doğruyu söylüyorum. Bazı Zuniler trans halindeyken hayalet şehri gördüklerini söylerler; Örümcek Kadın adındaki eski bir kâhin ise eski Acoma'nın bu görüntüler üzerine kurulduğunu söylerdi."

Durup söylediklerini düşündüm. "Yani Newgate Hapishanesi gibi mi?"

"Eh, onun gibi bir şey."

O gün uçakta gelirken bana, 1780'de İngilizler Newgate Hapishanesi'ni yaparlarken mimari planlarını, otuz yıl önce İtalyan sanatçı Giovanni Battista Piranesi'nin yarattığı düşsel zindanların ve işkence odalarının oymabaskı resimlerini temel alarak hazırladıklarını anlatmıştı. "Ya da hayat sanatı taklit ediyordu," demişti Calzas kupkuru bir sesle. Ondan önce de, daha önce düş ürünü gibi görünen mimarinin aslında geleceğin mimarlık sanatından başka bir şey olmadığı üzerine uzun bir ders vermişti. İnsanların henüz düşleyemediği, hat-

ta bugün olanaksız gibi görünen kentlerin ve binaların zaman içinde yapılabilir duruma gelmesinin kaçınılmazlığı üzerine.

“Aslında hiçbir şey gerçeküstü değildir,” dedi, “yalnızca henüz düşünmemiştir. Bütün o yapıların ve tuhaf makinelerin, gerçekleştirilmeden çok daha önce kâğıda çizilmiş hayali görüntülerini bir düşünsene: O gökdelenleri, denizaltı tünellerini, helikopterleri, denizaltıları. Hatta gezegenler arası yolculuk için tasarlanan uzay gemileri, ki bu gemiler, bugün onların yapımına olanak sağlayan bilimden de önce, asıl bilim dalı bile henüz gelişmemişken, yüz yıllar öncesinde eski astronomi bilginleri tarafından da düşünmüşlerdi. Uzay yolculuğu da tıpkı herhangi bir buluş ya da bir mimari yapı gibidir: Önce insan zihninin en puslu köşelerinde biçimlenmiş, bir süre sonra da, canalcı bir noktada, cisimleşerek, gerçeğe dönüşmüştür.” Gözlerini kısararak, sisler içindeki parıldayan Yasak Tepe’ye doğru baktı. “İskenderiye ve St. Petersburg gibi, eski Acoma da, tek seferde tasarlanmış ve bir bütün olarak ortaya çıkmış bir kenttir. Bunu nasıl yaptıklarını ancak tanrı bilir.”

Bir süre sessizlik içinde oturduk. Sonra vampirlerle ve istekleri dışında hayalet şehre kaçırılan insanlarla ilgili bütün o konuşmalar yeniden aklıma düşünce, Sirius için endişelenmeye başladım. “Sence Sirius iyi midir?” dedim, arkamızdaki yıkıntılara göz gezdirerek.

Calzas başını salladı. “Başının çaresine bakabilir.”

“Umarım,” dedim endişeli bir suratla tekrar güneşin altına uzanırken. “Biliyor musun, sen bana yalnızca uzay yolculuğunu düşlemiş olan eski astronomi bilgilerinden söz ediyorsun. Peki ya Junius Amca’nın mavi taşı? Ya senin aramakta olduğun öteki taş – hani şu Ay’ın öteki yüzünü gösterdiği söylenen Mısır taşı?”

“N’olmuş onlara?”

“E, belki de onlar eskiden uzay yolculuğu yapıldığının kanıtlarıdır işte.”

“Öyle bile olsa bu, böyle bir şeyi çok daha eskiden birilerinin akıl etmiş olduğu gerçeğini değiştirmez,” dedi Calzas, güneş gözlüklerini tekrar takarken. “Görmüyor musun, işte her şey böyle oluyor, hatta insanlar bile. Belki de gerçek hayatta hiç görmediğimiz ama rüyalarımıza giren bütün o insanlar ya da nesneler, kimbilir, belki de toplumsal bilinçten henüz gerçek dünyaya adım atmamış olanlardır. Ancak oradan çıkıp cisimleştikleri zaman bizler onları elle tutulur, somut varlıklar olarak algılıyoruz, sonra da o insanın, o yerin ya da o nesnenin bize niye bu kadar tanıdık geldiğini merak edip duruyoruz işte.”

“Bunları da mı şamanlardan öğrendin?”

“Hayır,” dedi gülümseyerek, “bu benim kendi kuramım. Özel imalat.” Doğrulup kalktı. “Haydi, kalk. Gidelim artık.”

Bu gezide mimarlık konusunda her zamankinden daha çok şey öğrenmiştim. Calzas birkaç saat beni eski kentin kalıntıları arasında dolaştırarak yapıların katlarını birbirine bağlamak için basamakların ve merdivenlerin nasıl dâhice kullanıldığını, tahıl ambarlarına ve mahzenlere dönüştürülen yeraltı mağaralarını, sulama sistemi yapmak için var olan doğal su kaynaklarıyla nasıl bir hidrolik sistem kurduklarını gösterdi. Ancak yine de beni en çok şaşırtan, güneş batar-ken gittiğimiz, şamanlara ait iyileştirme odasıydı.

Bu, dağın altındaki kayalara oyulmuş, dört farklı rüzgârlı tünel çıkışı olan, yuvarlak bir odacıktı. Tüneller arasında esen rüzgârın kulaklarımızı dolduran uğultusu, alçak sesle şarkı söyleyen bir koronun sesi gibiydi; ya da kimbilir, belki de bir zamanlar o odada gücünü sınavan insanlara aitti bu sesler. Bize hoş geldiniz mi diyorlardı yoksa oradan bir an önce gitmemiz için uyarıyorlar mıydı, bunu bilmiyorum; tek bildiğim Calzas’ın ve elinde tuttuğu fenerin güçlü ışığı ardına sığındığımdı. İçerisi, özellikle rutubete karşı korunaklı bir yerde olduğu için çok iyi durumdaydı; şamanların birtakım temel eşyaları olduğu gibi duruyordu: Ortada, bir insanın uzanıp yatabileceği büyüklükte, üzeri düz bir seki, duvara oyulmuş bir raf girintisi, yere oyulmuş bir çukurluk ve taştan bir oturak vardı. Calzas’ın dediğine göre bu odada, ağaç ya da bitki gibi, dayanıklılığı olmayan malzemelerden yapılmış herhangi bir şeyin yer almasına izin verilmemişti. Orada yalnızca sekinin üzerine çıplak olarak uzanacak olan hasta ve o da çıplak olmak koşuluyla, hastayı iyileştirmek için bütün gücünü toplamaya çalışan şamandan başka kimse bulunamazdı. Belki şaman bir biçimde yukarıda, sekinin tam üzerine gelen yerde, yumuşak kayalara oyularak açılmış –yedi buçuk santimetre genişliğindeki– gediği de kullanıyordu. Söz konusu gedik, önündeki düz taş levhayı Calzas’ın, tam sekiz yüz yıl önce tavana oyulmuş kızak yivleri üzerinde kaydırmasıyla ortaya çıktı. Sonradan bunun, çapraz eğimli bir eksen boyunca yukarı doğru uzanarak, en tepede dışarıya, gökyüzüne açılan, silindirimsi bir kanalın alt bölümü olduğunu anladık. Ucundaki yuvarlak oyuktan gökyüzü harika görünüyordu. Sekinin üzerine uzanarak yıldızların, kararmaya başlayan gökyüzünde tek tek belirişini izlemeye koyuldum. Ay’ın ya da gün ışığının, günün belli vakitlerinde, tıpkı bir lazer ışını gibi, insanın tam göğsünün

üzerine düşeceğini tahmin ettiğim incecik huzmesini hayal etmeye çalıştım.

Elimizde fenerlerimizle gökyüzü kentinden iniş yolculuğuna geçmeden önce, patikanın başı:da durup Sirius'a üst üste birçok kez seslendim; adı, ıssız yıkıntıların arasında defalarca yankılandı. Hiç geri dönmeyeceği düşüncesiyle, artık iyiden iyiye endişelenmiş-tim. Açıkça söylemese de Calzas da endişelenmişti. Hoş, bunu anla-mak için müneccim olmak gerekmiyordu, o da suskunluğunu bir kenara bırakmış, en ciddi sesiyle bağırarak Sirius'a seslenmeye baş-lamıştı bile. Ama yine de Sirius'tan ne bir ses ne de bir iz, hiçbir ha-ber yoktu.

Calzas'a "Onu bulmadan şuradan şuraya adım atmam," dedim. "Her taşın altına bakmamız gerekse bile."

"Bu bir geceden fazla sürebilir," dedi Calzas.

"Olsun. Ya yaralandı da bir yerlerde yatıyorsa?"

Kaşlarını çatarak, yüzüme sert bir bakış fırlattı. "Gel başka bir yol deneyelim. Bizi terk ettiği yere kadar inip oradan aramaya başlaya-lım. Eğer bulamazsak, tekrar buraya döneriz."

"Bunun ne faydası olacak?"

"Yalnızca bir sezgi. Güven bana."

Kumluk yolun dimdik bayırından aşağıya doğru inerken değerli vaktimizi ve enerjimizi boşa harcadığımızı düşünüyordum. Patika-nın kenarındaki yabani otlar, yakılmış ceset külü gibi kokuyordu. El fenerlerimizin dans eden ışığında yürüdüğümüz çetin arazi sanki canlanmış gibiydi. Şimdi yalnızca hızla uçuşan pervaneler, sivrisinek bulutları ve rüzgârın kamçı gibi savurduğu otlar değil, hareket etme-mesi gerekenler de birdenbire kımıldanmaya başlamıştı: çalılıklar, ağaçlar, etraftaki taşlar, hatta koskoca kayalar fenerlerimizin ışığında sağa sola hareket ediyorlardı. İri kayalar birbirleriyle çarpıştığında kıvılcımlar çıkıyor, ayağımın altındaki toprak zemin sağa sola yatı-yordu. Hareketsiz duran tek şey, çevresi lavanta çalılılarıyla kaplı pira-mit biçimindeki kayalıktı.

"Ne oluyor?" diye fısıldadım Calzas'a.

"Yalnızca kıpırdamadan dur, böylece etrafımızdakiler de duracak-tır." Sesinde ilk kez heyecan seziyordum. "İşte o yer burası. Ruhlar harekete geçince böyle oluyor."

"Yani öteki dağdakiler mi demek istiyorsun?"

"Hayır, Acoma'dakiler, iyi ruhlar. Bunu daha önce yalnız bir kez görmüştüm."

“Ne zamandı bu?” dedim, her şey hâlâ hareket ederken, dengemi sağlamak için daha düz bir zeminde durmaya çalışarak.

“Şşt. Sessiz ol.”

Artık hava tamamen kararmıştı. Hâlâ tam yükselmemiş olan Ay, dağların ardından gümüşümsü ışığıyla çölü aydınlatmayı sürdürüyordu. Kayalıklardaki yuvalarından fırlayan yarasalar hızla önümüzden geçip sonra karanlığın içinde kayboldular. Kayalıklarda uğuldayan rüzgâr gitgide şiddetlenmekteydi. Ama Acoma semalarında, harlanan bir ateşten fışkıran kıvılcımlar gibi parıldayan yıldızların yanında, başka her şey sönük kalıyordu. Takımyıldızların her biri öylesine canlı bir biçimde parılıyordu ki, sonsuzluğa uzanan o gök haritasını bir köşesinden tutup kaldırırsam, sanki hepsi birer birer avucuma düşüvereceklerdi. Tam tepede Akrep, Terazi, Suyılanı, Erboğa, Başak, Kumpas ve sağ tarafta, tam dağların üzerinde Büyükköpek parılıyordu. Tuhaf bir biçimde bütün takımyıldızların en büyük yıldızlarını görebilmeme karşın bu sonuncununkini, Sirius’a da adını veren Büyükköpek yıldızını bir türlü göremiyordum.

“Enzo,” diye seslendi Calzas kolumu tutarak. Şimdi çağır onu. Bütün gücünle bağır, ama yalnızca bir kez söyle adını. El fenerini de şu geldiğimiz patıkaya doğru tut.”

İkimiz birden el fenerlerimizle yolu aydınlattığımızda köpeğimin adını, sesli harflerin kayalıklarda yankılanmasına kulak vererek, uzata uzata, bütün gücümle haykırdım, “Sirius!”

Her ikimiz de nefeslerimizi tutmuş, kulaklarımızı dikmiş beklerken on, on beş, otuz saniye sonunda yükseklerden belli belirsiz bir havlama duyduk. Ardından bir tane daha.

Ben tam tekrar seslenmek üzereyken Calzas omzumu sıkarak parmaklarını dudaklarına götürdü.

Havlama sesi önce hafifledi, ama hemen ardından yeniden güçlendi, tam yıkıntıların oradan gittikçe bize doğru yaklaşıyordu. Ses yaklaştıkça, ortalık daha da sessizleşiyordu. Yalnızca rüzgârın uğultusu duyuluyordu. Ama şimdi ben hareket edince çalılıklar ve kayalıklar daha az hareket ediyordu.

Patikanın kumlarını tozutarak yuvarlana yuvarlana aşağıya inen Sirius, sonunda fenerlerimizin ışığında görüldüğünde, ortalık tam bir sessizliğe gömülmüştü.

Onu karşılamak için o tarafa koşarken o da havlayarak kollarıma atıldı. Sonra başını arka tarafa çevirip ay ışığında parlayan gözleriy-

le piramit biçimli kaya yığınının doğru baktı, göğsünden –bütün vücudu titreten– derin bir hırıltı kopardı.

“Sirius, nerelerdeydin?” dedim ona daha sıkı sarılarak.

Calzas bile şaşkınlık içindeydi. Sirius’un başı ve göğsü kuru, sırtı gri bir toz tabakasıyla kaplanmış, ama arka ayakları ve kuyruğu sırlı-sıklam ıslanmıştı. Calzas’la ne kadar düşündüysek de, Acoma’da Sirius’un bu kadar ıslanabileceği tek bir yer bile bulamadık. İçinde su olan tek yer sarnıçtı, ama yolunu şaşırıp içine düşmediği sürece oraya girebilmesi olanaksızdı.

Şimdi bir an önce dağdan uzaklaşma hevesiyle havlayarak patikada önümüze düşmüş, bize rehberlik ediyordu.

“Bugün bizden niye böyle saklandı sence?” diye sordum Calzas’a, sivri kayaların üzerinde ardı sıra ilerlerken.

Başını iki yana salladı. “Buraya her geldiğinde böyle tuhaflaşıyor,” dedi sonunda. “Bana ruhların taşları hareket ettirdiklerini daha önce ne zaman gördüğümü sormuştun. Sirius’u ilk bulduğumda, beş yıl önce görmüştüm.”

Dağdan iniş yolu boyunca bir yandan bunu düşündüm, bir yandan da Calzas’ı soru yağmuruna tuttum. Ama Zuni ruhlarının çok özel durumlarda harekete geçtikleri dışında yeni bir şey söylemedi: Bir doğal afetten, büyük güçlere sahip bir insanın ya da yaratığın doğumu ya da ölümünden ya da Zunilerin deyimleriyle dış dünyadan birilerinin topraklarını ziyaret etmesinden önce olduğu gibi.

Dağın eteklerine ulaşarak yan yana yürüyebildiğimizde elini kaldırarak gökyüzünü, yıldızların oluşturduğu o muazzam girdabı işaret etti. “Samanyolu’nu görüyorsun değil mi? Zuniler bunun, vücudunu içerdense gördüğümüz, olağanüstü büyüklükteki bir canavarın omurgası olduğuna inanırlar. Dünya burada yer alır. İnsanlık tarihi burada yaşanır. Canavarın vücudunun ötesinde, buradakilerden bile çok daha büyük güçleri olan ruhların yaşadığı dış dünya uzanır. Zuniler Samanyolu’nun gökcisimlerini tutarak gecenin karanlığında üzerimize düşmelerini engellediğine inanırlar. Tıpkı bir meleğin bir kuyruklu yıldız görünümünde dünyamıza indiğine inanan Hristiyanlar gibi Zuniler de Samanyolu’nun ötesinden, geceyi kuşatan karanlık kabuğun dışından dünyaya ziyaretçilerin geldiğine inanırlar. Yoksa dış dünya hakkında pek fazla olmasa da ne biliyorsak onu da –onlarsız, duvardaki kapkaranlık bir deliğin içine bakıyor gibi olacağımız– bu ziyaretçilere borçluyuz.”

Yukarda yanımıza gelene kadar zaten yorgunluktan bitmiş olan Sirius’un, aşağıda cipe ulaşana kadar gözleri yarı yarıya kapanmış,

dili bir karış dışarı sarkmış, o da iyice bitkin düşmüştü. Sırtındaki tozları silkeleyip, bir battaniyeyle arka ayaklarını bir güzel kuruldım, arabanın arka koltuğuna yatar yatmaz uykuya daldı. Canopus Otel'i'ne gece yarısına doğru varacaktık. Otoyola bir an önce varmak arzusuyla Calzas virajlı yolda son sürat gaza basarken tam o anda, otelede, Samax'ın kurduğu ve harika insanlarla dolu o pırlıtlı dünyadaki yaşantımın bir daha geri gelmemek üzere değişmekte olduğunu asla bilemezdim. Bilemezdim çünkü o anda bir yandan hem Sirius'un gökyüzü kentinde ortadan kayboluşunu düşünüyor, bir yandan da döndüğümüzde Dalia'nın hâlâ uyanık olup olmayacağını merak ediyordum. Gözlerimi gökyüzüne, Samanyolu'na doğru kaldırdığımda kendimi, karanlığı sımsıkı tutarak üzerimize düşmesini engellediği düşüncesine öylesine kaptırmıştım ki, kafamı çevirip de hemen yanı başında duran, Sirius yıldızını yerinde bulamadığım Büyükköpek takımyıldızına bakmayı akıl edemedim. Keşke baksaydım, diye düşündüm sonradan, çünkü eğer baksaydım orada onu görecektim - gökyüzünün en parlak yıldızını.

12. *Kauai*

Philippe adında biriyle dans ediyordum, o sırada elini göğsümün üzerine kaydırdı. Uzun, beyaz bir evin terasında, eğlence düşkünü birtakım insanların toplandığı bir yılbaşı partisindeydik. Sıcak ve nemli bir geceydi. Birkaç geniş ahşap basamaktan oluşan, iki kenarı deniz üzümleriyle çevrili merdiven alçalarak Pasifik'e, yeniayın aydınlattığı kumsala, okyanusun köpüklü dalgalarına doğru uzanıyordu. Denizin üzerindeki mavi ışıltılar, çardağın üzerini kaplayan manolya ağacının gür yaprakları arasında nazlı nazlı oynayıyordu. Tepemizde asılı duran çubuğa bir çift tukan tünemişti. Rüzgâr dışarıda, bahçedeki yüksek meşalelerin ateşini sağa sola savuruyordu. Pikapta kulakları sağır edencesine, Cream'in "Crossroads" adlı şarkısı çalıyordu. Şarkının hızlı temposuna aldırmadan, yanak yanağa vermiş, ağır ağır dans ediyorduk. Philippe'le daha beş dakika önce, uzattığı sigaralığı alırken tanışmıştım.

Taş döşemenin üzerinde bağdaş kurup oturmuş, nargilelerden esrar çekip, kadehlerden şampanya yudumlayan grupların arasında dans ederek dolaşırken, partnerimin göğsümün üzerinde duran elini alıp, kalçamın üzerine yerleştirdim. Nargileler –naneli, konyaklı, grappa'lı, Pernod'lu– değişik likörlerle doldurulmuştu; birileri dumanı çekip havaya doğru halkalar oluşturarak üfürdükçe, marpuca doğru yükselen baloncuklarla tatlı tatlı fokurduyorlardı. Kimi davetliler sırtlarına –ipek gömlekler ve pantolonlar, *Nehru* tarzı ceketler ve batık elbiselerden oluşan– en şık tropik giysilerini geçirmişler, kimileri de doğrudan mayoları ve atletleriyle gelmişlerdi. Tam o sırada koyu yanık tenli, saçları beline inen, sakallı, peştamala sarınmış çıplak bir adam, denizden çıkıp sırlıslıklam bir halde üzerindeki suları damlata damlata terasa geldi ve koskoca Japon yelpazesinin altında duran örtüye lotus pozisyonuyla oturuverdi. Yelpazenin üzerinde yağmur fırtınası altında çiftleşen iki leylek resmi vardı. Adamın boynundaki al-

tın zincirin ucunda, aslan kafası biçiminde bir madalyon takılıydı; aslanın bir gözü güneş, öteki gözü ay biçimindeydi. Parmağını kadehlerden birine daldırarak şarapla dudaklarını ıslattı. Sonra da kendini bizlere tanıtarak adının Olan olduğunu, Anahola'dan yürüyerek yola çıktığını, sonra da yüzerek Kilauea kıyılarına ulaştığını söyledi. Yaptığım hesaba göre bunu yapması için o gün akşamüzeri yola çıkmış olması gerekiyordu, ama ben buna pek ihtimal vermiyordum. En azından denizin, şiddetli akıntılarla dolu o kısmının buna izin vermediğini düşünüyordum.

Olan, kolunu kaldırdı ve koltuk altına bantladığı su geçirmez paketi çekip çıkardı. "Beş yüz miligram saf meskalin," dedi tiz ve berak bir sesle, paketi gülümseyerek havada sallarken, "amfetamin yok, katkı maddesi yok, tamamen güvenlidir."

Bunu duyan Philippe önümde küçük bir reverans yapıp Olan'a doğru seğırtti; arkasından gelmemi işaret ediyordu.

Ben gitmedim, onun yerine etrafa çılgın gölgeler yansıtan Çin fenerleriyle dolu eve doğru yollandım, o sırada biri elime bir kadeh tutuşturdu ve uzanıp ensemden öptü, sonra da karanlıkta kaybolup gitti. Kadehi tek dikişte bitirdim, dudaklarıma bulaşan köpüğü elimle şöyle bir sildim. Gözlerim yanıyordu, ağzım kupkuruydu. Alt kattaki her iki banyo da doluydu, ben de merdivene yayılmış oturan insanların arasından zar zor geçerek yukarı kattaki banyoya yöneldim. Tırabzanda, üzerinde yanıp sönen yıldızlar bulunan, minik bir Noel çelengi asılıydı. Aşağıdaki bütün ışıklar aniden yandığında ben daha merdiveni ancak yarılarmıştım, müzik birdenbire kesildi ve oturma odasındaki kalabalıktan bir kadın bağırarak geriye doğru saymaya başladı. "... 7, 6, 5, 4," diye haykırıyordu, "3, 2, 1 – Mutlu yıllar!"

Evin her yerinden "mutlu yıllar" çılgınlıkları geliyordu. Önümdeki basamakta oturan çift önce ayağa kalkarak birbirlerini, sonra da aynı anda her biri bir yanağımdan olmak üzere beni de öptüler. Benim gibi, bu partide bulunan pek çok kimse –o sırada karısıyla birlikte içerde, oturma odasındaki hematolog âşığım, ortopedi cerrahı olan ev sahibi ve biraz önce geri sayımı yapan karısı– gibi, bu çift de Lihue'deki hastanede çalışıyordu. Kızın adı Jeannie idi, fizik tedavi uzmanıydı, adam da kafeteryanın yöneticisiydi. Ordudaki eski arkadaşım Sharline gibi, Jeannie de her ay sevgili değiştirenlerdendi. "Jeannie'nin rüyalarına girdiği oluyor mu hiç?" sorusu en sevdiği asılma cümlesiydi. Son bir buçuk yılda da ben de birkaç macera yaşamıştım ama asılan hep onlar olmuştu. Benim asılma biçimim ise sözsüz ve

dolambaçsızdı: Ahbablık etmeye, iyi vakit geçirmeye ve sekse her zaman sonuna kadar açtım. Bu adaya geldiğimden beri içimde doyurulmayı bekleyen çok büyük boşluklar oluşmuştu. Bunlardan yüzeye yakın olanları, antenleri en zayıf olan erkekler tarafından bile hemen algılanabiliyordu, oysa hiçbir zaman doldurulamayacağını düşündüğüm daha derinelere, ben istemediğim sürece kimse ulaşamazdı. Kısacası aşk dışında her şeye vardım ve, belki de içgüdüsel olarak, onun dışında verecek başka şeyleri olan erkeklere yaklaşıyordum.

"Mutlu yıllar Mala," dedi Jeannie. "Bol şans."

Başımı salladım, kadeh tokuşturdum ve ben yukarıya, banyoya doğru yoluma devam ettim.

Klozetin üstünde oturduğum sırada kendimi kötü hissetmeye başladım. Bardağımda kalan şampanyayı lavaboya boşaltırken görünüşümün de en az hissettiğim kadar kötü olduğunu tahmin etmem için başımı kaldırıp aynaya bakmam gerekmiyordu. Kauai adasına geleli on yedi ay olmuş, gelir gelmez de alkol ve uyuşturucu dünyasına karşı ne kadar zayıf olduğumu anlamakta gecikmemiştim. Yalnızca deli gibi içmekle kalmıyor, bir de üstelik örümcek ısırmadan öncekinden bile daha çabuk ve daha çok etkileniyordum. Ama bu yine de beni içkiden ve esrardan alıkoymuyordu. Rarotonga'dayken o çok hoşuma giden, sürdürmek niyetinde olduğum temiz ve yalın hayat tarzını şimdilik kaldırıp bir kenara atmıştım. İşin kötüsü Kauai'nin gezip gördüğüm yerler içinde en güzeli olması bile kendimi bu hayattan çekip almama yetmiyordu. Gerçek şu ki, aslında insanlarla bir arada yaşamak, benim için, sandığımdan çok daha güç bir hal almıştı.

Hawaii adalarının en büyük sekiz adasından biri olan Kauai'yi, Cook adalarından ayrıldıktan sonra, Honolulu'da geçirdiğim o hafta duymuştum. Otelde kahvaltıda tanıştığım bir kadın Kauai'de bir yıl geçirmişti. "Şimdi tam zamanı," demişti. "Ben 1944'ten beri buradayım. Bu işin sonu belki Avustralya'da bitecek, belki de Güney Amerika'da, ama bir daha asla ülkeye dönmeyeceğim." Uzun boylu, sarışın, elli yaşlarında, oldukça çarpıcı bir kadındı, söylediğine göre zengin bir otel sahibinin dul eşiydi. "Gördüğün gibi Waikiki'nin kurulmasında büyük rol oynadı – gerçi asla bağışlanmayacak bir suç işledi, o ayrı. Neyse, yine de kim olursa olsun, hayattaki ilk –ve son– kocam olarak kalacaktır." Ardından kendinden geçercesine Kauai'yi anlatmaya başladı; yağmur ormanlarından, ikliminin iyileştirici doğal özelliklerinden ve gidenlerin de karşılaştığı ve eski Polinezya yerlilerinin, ada'nın doğal güçleri bulunduğu yolundaki mistik inançlarından söz etti.

(Daha sonraları, adanın dev bir kuvars kristali özünden oluştuğunu söyleyen bir yoga ustasından ve ona inanan bir gruptan söz edildiğini de duyacaktım.) Sonradan bir daha hiç görmediğim bu kadın –adı Stella’ydı– ölümcül bir karaciğer kanseri teşhisiyle Kauai’ye gitmişti. Orada altı ay boyunca her gün düzenli olarak yüzmüş, kulkas kökü ve taze meyvelerden oluşan sıkı bir perhiz uygulamış ve ardından kanseri tarihe karışmıştı. Eğer bu ada en hayati organlarımıza musallat olan kanser belasını bile yenebiliyorsa, insan ruhunun derinliklerinde, aynı biçimde zarar görmüş yerleri kimbilir nasıl iyileştirirdi.

Kafamda bu türden beklentilerle gittiğim adanın kuzey ucunda, yine okyanusa yürüme mesafesinde bir baraka kiraladım. Baraka, adanın üçte ikisini çevreleyen tek anayolun en sonunda yer alıyordu; adayı at nalı biçiminde dolanan bu yol Na Pali kıyısının yemyeşil volkanik tepelerinde başlıyor, çorak bir bölgede sona eriyordu. Bu yolu baştan sona kat ettiğinizde doksan dakikada süt çiftliklerinin bulunduğu bölgelerden, şekerkamışı tarlalarından ve hatta, Waimea’daki Büyük Kanyon’un minik bir kopyası olan kayalık bölgeden geçerek sanki Filipinler’den New Mexico’ya gitmiş gibi oluyordunuz. On beş kilometre uzakta, yılda yaklaşık yirmi yedi buçuk santimetre yağmur alan çorak bir arazi üzerine kurulmuş olan Mana köyünden başka, paslı yol tabelasının yazdığına göre, yılda 1155 santimetre yağmur alarak dünyanın en nemli noktası olan Waialeale Dağı bulunuyordu.

Benim evime gitmek içinse önce Hanalei Vadisi’ni, ardından kulkas tarlalarını ve sonra da biriken bütün o yağmur sularının denize dökülmesini sağlayan ırmakların ve lagünlerin üzerindeki düzinelerce tahta köprüyü aşmak gerekiyordu. Benim bulunduğum derme çatma sokağın epeyce uzağında üç baraka daha bulunuyordu; bunlardan biri Lon adında yaşlı bir balıkçıya, diğer ikisi de yılın yalnız iki ayında orada kalan, Maui’li dul bir kadına aitti. Benim yerim ön taraftan denize, arka tarafta ise, uzaktaki sivri tepeli, ormanlık dağlara uzanan, yemyeşil bir vadiye bakıyordu. Açık yeşil badanalı barakamın dört odası ve bir de üstü kapalı verandası vardı. Bir de barakamın çömlekçilik yapan asıl sahibinin torna tezgâhını koyduğu minik bir odacık daha vardı; burayı sonradan sualtı fotoğrafları çekmeye başladığımda karanlık oda olarak kullanacaktım. Ama bu çok daha sonra olacaktı.

Verandadan açık denizden başka hiçbir şey görünmüyordu. Ya da komşum Lon’un tekdüze sesiyle söylediği gibi “Eğer sen hep kuzey-kuzeydoğu gider, varır sen ilk *Jaaponya*’ya.” Doğru, diye düşündüm,

ve eğer tam batıya gidersen de, varırdın Vietnam'a. Hanoi, Kauai ile aynı enlemdeydi. Şubat, mart ve nisan ayları boyunca alize rüzgârları hiç dinmezdi; Alaska'dan yola çıkan bu rüzgârlar Pasifik Okyanusu'nu aşar ve esintisiyle minik çimenliği çevreleyen palmiye ağaçlarını hışırdatarak yılın en sıcak günlerinde barakamı serinletirdi. Barakamın bir duvarı, kıpkırmızı çiçekler açan begonyalarla kaplıydı; kuzey duvarı boyunca gür eğreltiotları yükseliyordu, verandanın yan tarafında ise etli kısmı yumuşacık ve tatlı meyveler veren bir çift papaya ağacı vardı. Kapının iki tarafındaki geniş ve derin tarhlara, sürekli açan beyaz çiçekli bitkiler ekilmişti. Bunlardan daha güçlü kokusu olan başka bir çiçek daha tanımamıştım. Birkaç hafta sonra Lon'a sorduğumda, adının örümcek bitkisi olduğunu söyledi.

Cennete benzeyen bu ıssız yerde, uzun süre Rarotonga'daki gibi yaşayamazdım, bunun başlıca nedeni de, adadan adaya gezerek geçirdiğim son bir yıldan sonra Hawaii'ye geçmemle birlikte, paramın –hem de sandığımdan çok daha önce– suyunu çekmek üzere oluşuydu. Bir iş bulmam gerekiyordu, hem de hemen. Ama öyle kiralık odalarda sürünmeme yetecek kadar kazanabileceğim, garsonluk türünden uyduruk bir iş değil, her ay barakamın kirasını ve borçlanarak aldığım elden düşme Volkswagen'imın taksitlerini düzenli biçimde ödememi sağlayacak, doğru dürüst geliri olan bir iş. Lisans diplomamda birkaç notum yetersiz olsa da, ilk aklıma gelen Hanalei'deki lisede Latince ve Yunanca öğretmenliği idi. Ama oradaki sekreter programlarında bu dillerin öğretildiği herhangi bir dersleri bulunmadığını söyledi. Yine de işin gerçekleşmemesi aslında isabet olmuştu, çünkü sonradan tekrar düşününce on altı yaşındaki çocuklarla dolu bir sınıfta ders verebileceğimden pek emin olamamıştım – kaldı ki bu çocukların hepsi de Loren'in yaşında olacaktı; eğer hâlâ bu dünyada Loren diye biri yaşıyorsa. Büyük bir olasılıkla bu adada bir örümcek-bilimci asistanına fazlaca gereksinim duyulmuyordu, dolayısıyla geriye, profesyonelce eğitimini aldığım bir tek meslek kalıyordu: Röntgen teknisyenliği.

Sabahın kör saatinde hastanede çalışıyor olmak fikri doğrusu hiç de çekici gelmiyordu. Ama kendimi, Kauai'deki röntgen işinin *Repose* gemisindekinden her bakımdan çok daha farklı olacağına inandırdım. Gelenler ne kadar hasta ya da ne kadar acı çekiyor olursa olsunlar, hiçbiri mayına basmış ya da şarapnel parçalarıyla delik deşik yaralanmış olamazdı. Hatta son on yılda adada cinayet bile işlenmediğini öğrenmiştim.

“En son olay ise,” dedi Dr. Samuel Prion, “bir av kazasıydı zaten.” Onunla Lahue’daki Memorial Hastanesi’ne ikinci iş görüşmesi için geldiğimde tanışmıştım.

“Adada avcılık yapıldığını bilmiyordum,” dedim.

Hafif kambur duruşlu, keskin bakışlı mavi gözleri ve tepesinde bembeyaz saçlarla çevrili bir keli olan, tatlı dilli bir adamdı. “Sülünler dışında,” diye sürdürdü sözlerini, “tek eğlenceleri dağ keçileridir. Yılda bir kez Waimea Kanyonu’nda avlanmalarına izin verilir. Bunlar aslında, Kaptan Cook tarafından adaya getirildiklerinde dağlara kaçan keçilerin torunları.”

“Kaptan Cook mu?”

“1778’de Kauai’yi ilk keşfeden Avrupalı. Buraya yalnız bir kez ayak basmış, başka şeylerin yanı sıra keçileri de bırakıp gitmiş.”

Baştan beri burada kendimi evimde gibi hissetmemin nedeni demek buymuş. “Bunu tahmin etmeliydim,” dedim. Görüşmenin sonunda Dr. Prion beni işe almıştı bile, iş yalnızca üst kurulun onayına kalmıştı.

Bir sonraki hafta Wilcox Memorial’da jürinin önüne çıktığımda oldukça huzursuzdum. Saçlarımı kestirmiş ve –benim oturduğum tarafta hiç bu tür şeyler olmadığı için– Lihue’da bir güzellik salonuna giderek manikür ve pedikür yaptırmış, bacaklarımdaki kılları aldır-mıştım. Beyaz ketenden oldukça pahalı sayılabilecek bir elbise, altına da, ondan da pahalı İtalyan yapımı bir çift sandalet aldım. Ve elbette madalyonumu, ayrıca şans getirmesi için Cassiel’in armağanı olan bileziği ve yine onun verdiği yeşim küpeleri takmayı da ihmal et-medim. Ordudan atıldığımdan beri ilk kez makyaj yaptım. Kıyı yolundan ilerlerken dikiz aynasına göz attığımda, neredeyse tanınma-yacak haldeydim. Her zaman, morali bozukken bile makyajlı ve saç-ları yapılmış halde dolaşan Luna’ya benzediğimi düşündüm. Üstelik makyajımı tıpkı onun gibi –kirpiklere biraz maskara, göz kapakları-ma biraz mavi far ve dudaklarıma açık pembe bir ruj sürerek– yap-mıştım, oysa bunda bir tuhaflık yoktu, çünkü uzun bir yaz günü, Broklyn’deki evimizde, yüzümü nasıl boyamam gerektiğini bana öğ-reten yine oydu. Ama bunların hiçbirinin, hatta şu an aklıma gelen önemsiz bir anının bile, önümüzdeki yirmi dakika boyunca bir top-lantı odasında karşısında ter dökeceğim, üç doktor, iki yönetici ve baş hemşireden oluşan heyet için şu ya da bu biçimde en ufak bir önemi yoktu. O sırada Vietnam Savaşı bütün şiddetiyle sürmekteydi ve siya-si görüşleri ne olursa olsun (oysa savaş hakkında ne düşündüğümü

bana hiç sormamışlardı), doğrudan çarpışmanın orta yerinde görev yapmak için gönüllü olarak orduya katılmış ve ordunun sıhhiye birliğinden emekliye ayrılmış –üstelik Kauai’de başka benzeri bulunmayan– bir hemşire olmam, işe kabul edilmemde önemli rol oynamıştı. Aslında nitelikli bir hemşireydim, ama son zamanlarda kendimi deli danalar gibi oradan oraya atarak yaşadığım için, bunun benim için pek bir anlamı kalmamıştı. O kadar uzun süre yalnız yaşamıştım ki, özgüvenim neredeyse yok olmuştu.

Savaş konusu ise son zamanlarda kafamı fazlaca kurcalamaya başlamıştı. Bunun bir nedeni de yeniden Amerikan topraklarına dönmüş, iki yılı aşkın bir süredir ilk kez düzenli olarak gazete okuyup, radyo ve televizyon izlemeye başlamış olmamdı (hoş, daha önce de barakamda bir radyom vardı). Bu arada insanlarla güncel konular üzerine çene çalmaktan da geri kalmıyordum, çoğu, o sıralarda Kamboçya’ya da sıçramış olan savaşa karşı öfke duyuyor ve bir an önce sona ermesini istiyordu.

Çoğu sabah yürüyerek yemyeşil denize iniyor ve aynı suların üç bin deniz mili ötesindeki karşı kıyısına iniş yapan B-52’leri düşünüyordum. Guam semalarında gece uçuşunun sonunda belki rotalarını Ho Chi Minh hava sahasından öteye kırıp Hanoi’ya, yoğun bombardımana ya da Kuzey Dağları’nın üzerinden kıvrılıp Kamboçya’ya, patlayıcı savaş başlıklarını ormanlara bırakmaya gidiyorlardı. O tarihte, 1971 yılı başlarında, Cassiel’in nerede olduğunu bilmediğim halde, eğer hayattaysa o harekâtların herhangi birinde görev yaparken düşünemiyordum bile. Manila’dayken başka bir yere göndermelerini istemiş ve sonra da ortadan yok olmuştu. Kendi kendime bu iki konunun birbiriyle bağlantılı olup olmadığını hiç değilse bin kez sormuştum. Sonunda bunun cevabını asla bulamayacağıma ve onu bir daha asla göremeyeceğime ikna olarak bu konuda kafa yormayı bırakmış, ama onu sevmekten nasıl ve niye vazgeçmem gerektiği konusunda henüz ikna olmamıştım. Onunla tanışıklığım yalnızca üç haftaydı, oysa şimdi bu zaman parçası bana, çok daha geniş ve kasvetli bir zaman dilimine yayılan hayatımın sıkıştırılarak bir araya toplandığı, en can alıcı, hayati merkezi gibi geliyordu.

Düşünüyorum da, eğer Wilcox Memorial Hastanesi’nde savaşa ilişkin ne düşündüğümü sormuş olsalardı, acaba onlara ne derdim? Belki bu savaşta hemşire olarak görev yapmaktan ve var gücümle çalışarak bütün o adamlara yardım etmiş olmaktan hiç pişmanlık duymadığımı. Ya da o adamların ezen taraftan mı yoksa ezilen taraftan

mı olduğu konusunu Vietnam'a varır varmaz rafa kaldırdığımı. Ben hemşire olmak istiyordum ve bu benim için, yargıç olmak istemediğim anlamına geliyordu. Ordudan ayrıldıktan sonra o adamları yargılamak gibi bir niyetim hiç olmadı. Ancak bu savaşı başlatan, yönetmeyen ve sonra da kendi çıkarları doğrultusunda sonuçlandıran üstlerinin, politikacıların ve omzu kalabalık tüm yetkililerin aşağılık yaratıklar olduğunu düşünüyordum. Öğrencilik yıllarımda savaşa karşı duyduğum nefret, hemşire olarak tanıklık ettiğim bütün o acıyla bine katlanmıştı. Aynı zamanda fark ettim ki Cassiel'e olan aşkıma ne kadar bastırırsam bastırayım, onu zaman geçtikçe eriyip yok olmaması için korumaya ve saklamaya ne kadar çabalarsam çabalayayım, savaşa karşı duyduğum nefret de aynı ölçüde büyüyordu.

Bu arada hastanenin ikinci katında, küçük ama modern radyoloji departmanında Dr. Prion'un yanında çalışmaya başlamıştım: Bölümde iki tane röntgen odası, bir baskı odası ve bir de büro bulunuyordu. Gelen hastalar tahmin ettiğim gibiydi: Ameliyat öncesi vakalar, kemik kırılmaları ve çatlakların yanı sıra inanılmaz sayıda misket ya da raptiye gibi her tür ıvrı zıvrı yutmuş çocuk hasta geliyordu. Böylece insanların röntgen filmlerini çekip sonra da onları çözümlemenin aynı anda hem yabancılaştırıcı hem de yakınlaştırıcı olabilen hazzını tekrar tadıyor, insanların içini seyrederken içimi ürperten o ıssızlık duygusunu bir kez daha yaşıyordum. Kalpler, akciğerler, böbrekler, dalaklar o karanlık ve puslu denizin içindeki tanıdık adacıklar gibi işte yine karşımdaydılar; herhangi bir düzensizliği ya da bir davetsiz misafiri anında görebiliyordum. Ve işte artık 206'sının da adını ezbere bildiğim kemikler tüm coğrafyası ve fiziksel yapılarıyla yine oradaydılar.

Ne var ki bir hastanenin günlük yaşantısı, bir savaş gemisinden elbette çok farklıydı. Daha önce bu türden düzenli bir işte hiç çalışmamıştım. Gemiler dış dünyaya kapalı yerlerdi; hastalarımız askerlerdi, denizciler, doktorlar ve hemşireler ise personeldi, herkes, hatta en hararetli çarpışmanın orta yerinde bile, son derece sert bir askeri disiplinle yönetiliyordu. Kuraldışı herhangi bir şey –uyuşturucu, seks– kimseyi şaşırtmıyor ama bütün bunlar her seferinde savaşın acımasız dünyasında eriyip gidiyordu. Cassiel ve ben istisnaydık, kaidenin dışında kalanlardandık. Hastanede kendimi birdenbire, bana bugün bile tümüyle yabancı gelen bir topluluğun minicik dünyasında buluverdim. Zaren Eboli'nin yanındayken ya da New Orleans kütüphanesinin, sayfalarını güvelerin kemirdiği köhne kitaplarla dolu,

karanlık bir morgu andıran bölümünde olduğu gibi –tuhaf saatlerde, tuhaf şeylerle uğraşarak– tek başıma çalışmak bana daha çok uyuyordu aslında. Üniversitedeyken eski dünya kültürleri gibi kimselerin ilgilenmediği konuları seçip on kişilik ya da daha تنها sınıflarda okumuş olmam bir rastlantı olmasa gerekti.

Aslında bütün bunlardan söz etmemin nedeni, onca savaş deneyime ve yaptığım olağandışı yolculuklara karşın insanlarla yüz yüze geldiğimde elimi ayağımı nereye koyacağımı hâlâ şaşırtıyor olduğumu anlatmak için. Başkalarına o kadar kolay gelen duygusal alışveriş konularında, belki de yalnızca bu nedenlerle hazırlıksız yakalanıyordum. Kalabalık içinde kendimi huzursuz hissediyordum, oysa *Repose*'dayken, tek başına takılan yalnızlık abidesi tablosu çizmek çok daha kolaydı. Aslında gemideki arkadaşlarımla –Sharline gibi– en girişken olanları bile, şu ya da bu biçimde yalnızdılar. Wilcox Memorial'da tek başına dolaşırken, yalnızca dikkatleri daha çok üzerime çekmekle kalmıyor, bana ilgi duyanların gözünde cazibemi iyice arttırarak, beni daha çekici, gizemli ve geçmişim nedeniyle daha da egzotik bulmalarına neden oluyordum.

Hastanedeyken erkekleri kendimden uzak tutmayı beceremiyordum. Güzel olduğumun farkındaydım, ayrıca bu küçük adada erkeklerin yeni gelen güzel kadınları avlamak peşinde olduğunu da biliyordum. Belki de bu ilgi içten içe gururumu okşadığından, bu duruma fazlaca aldırımıyordum. İçlerinde özellikle biri vardı ki, geldiğim günden beri gözlerini üzerimden ayırmamıştı. Beni işe alan danışman kurulunda görevli olduğu için, geçmişim hakkında herkesten daha çok şey biliyordu. Ben öteki doktorlardan gelen teklifleri birer birer geri çevirirken o zamanını bekledi. Bense her zamanki gibi hepsini Cassiel'le karşılaştırdığımdan, hiçbirini kendime uygun bulmuyordum. Birkaç ayı öyle yapayalnız geçirdikten sonra, bu duruma daha fazla dayanamayacağıma karar verdim. Yalnız kalmaya olduğu kadar özel bir ilişkiye de ihtiyacım vardı; her şeyden önce de seks yapmaya. Ama çareyi hastane dışında aramaya karar verdim.

Rarotonga'dayken deniz kanosu kullanmayı öğrenmiştim. Ka-uai'deki ilk aylarımda pazar sabahları Hanalei'de sık sık kano kirala-
yıp gezerdim. Irmak boyunca kürek çekip körfeze iner, oradan da kıyı boyunca ilerleyerek, kendi kumsalımın önünden geçip Ke'e Kumsalı'na giderdim. Oradan geçerken verandamda uyumakta olan iki köpek uyanır, kıyı boyuca havlayarak beni takip ederlerdi. Çalışmaya başladığımdan üçüncü ayının ilk günü maaş çekini elime aldığımda,

tamamını kendime bir kano almak için harcamaya karar vermem hiç de zor olmadı.

Gerçekten de harika bir şeydi, tamamı pleksiglastan yapılmış, dışı mor, ön panelinden başka önden arkaya doğru sıralanmış yiyecek ve malzeme dolaplarının kulpları da turuncuydu. Yalnızca sığ sular için değil, açık deniz koşullarına da uygundu. Gücünüz, kuvvetiniz yerinde ve üstelik bir de mideniz dalgalara dayanıklıysa, bununla doksan deniz mili uzaklıktaki Oahu'ya ya da çok daha uzağa gidebiliriniz. Kanomu daha önce kiraladığım yerden, oranın Val adlı yöneticisinden satın almıştım. Uzun boylu, beyaza yakın sarı saçlı, harika vücudu olan genç bir su kayakçısıydı ve üstelik beni süzüşü tanıdığım doktorlarınkinden çok daha sevimliydi. Kanoyu kendi kamyonetiyle evime teslim etmek istemiş, Volkswagen'imi izleyerek Hana'ya kadar arkamdan gelmişti.

Daha sonra kumsalda, yaptığım sandviçleri yiyip bira içmiştik. Val'in üzerinde her zamanki iş kıyafeti vardı: Kırmızı mayo ve tişört. Vakit akşamüstünü bulmuştu, ama kasabaya dönmek için acele edermiş gibi bir hali yoktu. Dediğine göre işler yavaşlamıştı. Böylece birer bira daha içip daha sonra da yüzdük. Val adada büyümüşü, o yüzden güçlü vücuduyla pek çaba harcamadan, tıpkı bir yunus gibi yüzüyordu. Evden radyomu da getirmiştım. Castor ve Pollux adını verdiğim köpekler yeni kanomun iki yanına serilmiş uyuyorlardı. Güneş batmıştı. Tekrar yüzdük ama bu kez pırıl pırıl parlayan sığ suya dalıp tam önümde sessizce yüzeye çıktı. Beni kollarıyla sararak öptü. Bikinimin kopçasını açiverdi. Elleriyle göğüslerimi avuçlayıp okşayarak bir kez daha öptüğünde tepeden tırnağa titrediğimi hissettim, ardından bikinimi sıyırıp çıkardı ve elini bacaklarımın arasına soktu. Cassiel'den sonra kimse orama dokunmamıştı, ama ona engel olmadım. O da mayosunu sıyırıp attıktan sonra birlikte kumların üzerindeki battaniyeye uzandık. Bacaklarımı iki yana ayırdı, hareketleri çok yumuşaktı, önce diliyle oynadı, sonra da içime girdi. Ben anında boşaldım, onu kollarımın arasında biraz daha sıkarak boşalmasını bekledim.

Daha sonra başımı göğsüne dayayarak öylece yatarken ilk kez sol omzunda, 7 rakamı üzerinde birbirine çapraz olarak çatılmış iki kılıçtan oluşan, küçük dövmesi dikkatimi çekti. Bunu daha önce Vietnam'da, 7. Hava Kuvvetleri birliğine bağlı askerlerde birçok kez görmüştüm. Demek ki o da ordudan emekliydi. Ama bu konuyu hiç açmadım, ne de daha önce orduda olduğumu.

Val birkaç kez daha ziyaretime geldi, ama bunun ciddi bir ilişki olmadığını her ikimiz de biliyorduk. İlk kez birlikte olduğumuzda bir sevgilisi olduğundan söz etmişti, ama sonradan kim olduğunu –fırında çalışan ve benim de çok sevdiğim kızıl saçlı kızdı– öğrenince artık görüşmemeye karar verdik. Ama dostluğumuzu sürdürdük. Savaşan ise daha sonra, Deniz Kuvvetleri’nde hemşire olarak çalıştığını öğrenip şaşırdığı zaman konuşmaya başladık, ama konuyu fazla kurcalamadan bıraktık. Daha çok ya baş başa ya da arkadaşlarıyla birlikte Na Pali kıyısı boyunca kanoyla geziyorduk. North Shore kıyılarındaki bütün o sıradışı akıntıları ve resifleri ondan öğrendim. Bir gün, iyice gücümü toplayıp kendimi hazır hissettiğimde, beni hayatımın en tutkulu yolculuğuna çıkararak, Kauai’den başlayan Kaulakahi Kanalı’nın on yedi deniz mili uzağındaki Niihau adasına götürdü.

Niihau “Yasak Ada” olarak anılıyordu. Ada, onu, on dokuzuncu yüzyılda paraya ihtiyacı olan Hawaii’li bir kraldan satın almış olan bir aileye aitti. Adaya çıkmak yasaktı. Üç yüzden az olan nüfusu, geçimlerini hayvancılık ve kendi kıyılarından topladıkları ender bulunan deniz kabuklarıyla sağlayan safkan Hawaii yerlilerinden oluşuyordu. Yasak Ada adını özel mülk olmadan çok daha önce almıştı. Bugünkü Hawaiiililerin ataları, eskiden adanın hayaletlerin ve insanın kanını bir dakikadan daha kısa sürede emebilmesiyle tanınan, kimsenin yakalayamadığı kertenkele-adamlardan oluşan kötü ruhların sığınağı olduğuna inanır, korkarlarmış. Batı rüzgârı estiği gecelerde kötü ruhların uluması – ve kurbanlarının iniltileri buralara kadar gelirmiş. Söylendiğine göre eğer böyle gecelerin birinde Yasak Ada çevresindeki akıntılara karşı kürek çekiyorsanız, küreklere ne kadar asılırsanız asılın hep kıyıya doğru çekilir, sonunuz da mutlaka ölüm olurmuş. Sonuçta Val ile birlikte kanal boyunca yolun epeyce bir bölümünü kat ettikten sonra rotamızı çevirip, rüzgârla birlikte dalgalara karşı boğuşarak, hiçbir engelle karşılaşmadan Kauai’ye geri döndük. Ama dediğine göre bu iş Niihau’ya kadar gitmediğimiz için bu kadar kolay olmuş, yoksa kötü ruhların kokumuzu alması işten bile değilmiş. Tabii o zaman da her şey çok başka olurmuş.

Mayısta, adaya gelişimin dokuzuncu ayında, hastanede edindiğim az sayıdaki arkadaşlarımdan birinin, Seth Vinson adlı San Diego’lu genç bir üroloğun sürpriz doğum günü partisine katıldım. Sevgilisi Marvin partiyi Hanalei’de, evlerinde düzenliyordu, bu yüzden Seth’i evden çıkmaya ve dışarıda içki içmeye ikna etmek için yem olarak ben seçilmiştim. Seth ufak tefek, sakallı, hazırcevap ve yelken

yapmayı çok seven biriydi. Haftada bir birlikte akşam yemeğine çıkardık, kendimi onun yanında son derece rahat hissediyordum. O da ilk günden beri diğer arkadaşlarını benimle paylaşmak konusunda oldukça cömert davranmıştı.

Bunların en ilginç olanlarından biri de, bir gece Seth aracılığıyla tanıştığım Estes Shaula idi. Estes öyle çok sık partiye gidenlerden değildi. Waimea Kanyonu'nun yakınlarında, Kokee Park bölgesindeki dağlara kurulmuş olan NASA Gözlemevi'nde astronomdu. Ben de kanyondan geçerek Kalalau Gözetleme noktasına gidip, yol girişinde nöbetçi kulübesi bulunan NASA Gözlemevi'nin bembeyaz kubbesini iki kez görmüştüm; Niihau gibi orası da yasak bölgeydi.

Gözlemevi 1960'ta kurulmuştu, personeli az sayıda çalışandan oluşuyordu, dünyanın en büyük teleskopunun bulunduğu Büyük Ada'dan, Mauna Key'deki Birleşik Devletler'e ait merkez gözlemevin-den gelen ziyaretçiler eksik olmazdı. Kauai'de yaşadığım sırada, geceleri yıldızları seyrederken bir gün, dağılımı aynı Cook Adaları'na benzeyen bir yıldız kümesi keşfettim. Böylece kendime ilk fırsatta bir teleskop almaya söz verdim, ama sıradan arazi dürbünüyle bile baktığımda, çıplak gözle görülmeyen, ikinci ve üçüncü dereceden kümeleri bile görebiliyordum. Bir gece Jüpiter'in en parlak uydusu olan Europa'yı ve Satürn'ün uydusu Triton'u gördüm. Ne var ki, Estes Shaula ile tanışmadan önce, adada, NASA'da çalışan bilim adamlarının ne yaptıklarına ilişkin belli belirsiz birtakım söylentiler duymuştum. Sonradan o da, bilim adamlarının bildik uydu izleme, uzaya insanlı araç ya da öteki gezegenlere insansız araç gönderme çalışmalarının yanı sıra radyo teleskopuyla yıldızlar arası sinyalleri izlemekle ilgili gizli bir projeye de uğraştıklarını doğruladı.

"Daha da önemlisi," diye, sözcükleri uzatarak sır verircesine sürdürdü konuşmasını Estes, birlikte Seth'in verandasına doğru yürürken, bir yandan da elindeki Eclipse romuna kattığı buz küplerini çeviriyordu, "bizim bulunduğumuz bu galaksinin dışında, yıldızların olduğu galaksileri arıyoruz. Bana kalırsa, yaptığımız bütün öteki şeyler bunun yanında solda sıfır kalır. Sen kendin de X ışınlarıyla çalışıyorsun. Bunların, gözle görünen ışık dalgaları ya da radyo dalgaları gibi atmosferi delip geçemediklerini bilirsin. Dünya üzerinde X ışınlı teleskoplarla bu yüzden çalışmıyoruz. İşte ben de, önümüzdeki yirmi yıl içinde bunların uzaya yerleştirilmesi için gereken altyapının kurulmasına yardım ediyorum."

Parlak bir hilali andıran Hanalei Körfezi'ni seyrederken, son dört

yıldır yıldızlarla ilgili takıntıma karşı daha önce bir astronomla hiç tanışmamış olduğumu düşünüp bu durumu yadırgadım. Ve şimdi ise tanışmış olduğum bu adamın, diğer erkeklerle beyzbol, politika ya da seks hakkında konuşmaktansa, benimle sürekli astronomi konuşabilmesine benden daha çok sevindiğini fark ettim.

Estes Shaula, son derece yakışıklı ve saf bir Texaslı'ydı; kırkına yakın olduğu halde, çok daha yaşlı gösteriyordu. Bunun nedeni bir bakıma saçlarına düşen zamansız aklar ve yüzüne sımsıkı yerleştiği –tel çerçeveli gözlüklerinin üzerinde, iki kaşının arasında V şeklindeki çizgileri, alnındaki derin kırışıklıkları, mavi gözleri ve gergin gülümsemesinden oluşan– ciddi ifade olsa da daha çok, her gün sektirmeden tükettiği amfetamin ve esrar miktarıydı. Seth'in bir ara çıtlattığına göre, Dr. Shaula geleceği çok parlak bir bilim adamı ve aynı zamanda da iflah olmaz bir uyuşturucu düşkünüydü. Estes'i tanımadan önce, yaşamını belirleyen bu iki konuda çoktan düşüşe geçmiş olduğuna bahse girebilirdim. Aralıksız çalıştığı kırk sekiz saat boyunca damarlarına boca ettiği *methedrine*'den sonra sakinleşmek için önce esrar içiyordu. Ordudayken, bir sürü doktorun ve hemşirenin aynı durumda ameliyata girdiği o yerde, insanın –işin kötüsü– üstelik bir de böyle bir sorunu bulunmadığını söyleyerek yoldan çıkmasının an meselesi olduğunu çoktan öğrenmiştim.

Son derece akli başında bir insan olarak Seth'in, Estes'in böyle bir sorunu olmadığını söylemesi beni şaşırtıyordu. "Deli gibi çalışıyor, deli gibi de eğleniyor," demişti *Repose'daki* doktor takımı gibi kaygısız bir tavırla.

Ancak Estes'i biraz daha tanıyınca Seth'in bu konuda nasıl akıl yürüttüğünü anladım: İster uyuşturucudan donuklaşmış, isterse uyarıcılarla yerinde duramaz hale gelmiş olsun, her iki durumda da Estes son derece çekici ve ilginç bir arkadaştı. Uyarıcılara karşı duyduğu sınırsız iştaha karşı kontrolünü hiç kaybetmezdi. İsteddiği zaman ağzı gayet iyi laf yapar, istemediği zaman da bir köşede kibarca susardı. Suskun durduğu zamanlarda ulaşılmaz olurdu, ama asla saldırganlaşmazdı. Tam olarak kafayı bulmuş mu yoksa yeni mi başlıyor ya da tamamen sakinleşmiş mi yoksa uyuşup kalmış mı olduğunu hiçbir zaman anlayamazdım. Ama ağzından kötü bir söz çıktığını hiç duymadım. Hatta bana, ilk yemeğe çıktığımızda, bir sürü güzel şey bile söylemişti. "Buraya gelenlerin çoğu," demişti Estes, ben Seth'in doğum günü pastasına gömülmüş, o da bir yandan esrar sararken, "buranın değerini derinlemesine kavrayamıyorlar, çünkü on-

lar gerçek acıyı tatmamışlar. Sırf bu yüzden, sıradışı insanlar tanımak,” diyerek başını salladı, “her zaman iyidir.” İyi bir dinleyici olmamasında şaşılacak bir yan yoktu, ama zaten benim için daha çok dinlemekten zevk aldığım biriydi. İlk başlarda onunla ayık olduğu zamanlarda da bir arada olmayı arzu ederdim –arada böyle boşlukları olmalıydı– ama zaman geçtikçe esrarı daha çok, içkiyi daha sık tüketen ben oldum.

O vakitler adada iyi cins ot hem ucuzdu hem de kolay bulunuyordu. Altmışlı yılların ortalarında, California’da başlayan hippî hareketinin etkileri hâlâ sürüyordu. Adanın kuzey yarısında küçük komünler bile oluşmuştu. Haena’daki kamuya açık kamp alanı, ormana doğru genişleyerek çadır kente dönüşmüştü. Orada doğan bebekler bile oldu. Ke’e Kumsalı’na yakın mağaraların birinde, meşaleler eşliğinde şarkılar söyleyen bir Hindu mezhebi türemişti. Resmi ormanlık alana işgalciler yerleşmişti; kendilerinin üçlü orman perileri olduklarını ilan etmişler ve Kayıp Kabile Vadisi’nde böğürtlen ve bitki kökleriyle besleniyorlardı; ayrıca sırt çantalı, çıplak ayaklı göçmenler de vardı, bunlar ise otostop yapıyor, saati iki dolara meyve topluyor ve açıkta uyuyorlardı. Bu insanlar gün geçtikçe sürekli çoğalıyor ve adanın her köşesinde inanılmaz güçlü uyuşturucular içiliyordu. Bu arada, birkaç nefes çekince Tay çubuklarının da sentetik maddeler kadar güçlü halüsinasyonlara yol açtığını bizzat öğrenmiş bulunuyordum.

Estes’in zulası, evinin yakınında, gözlemevinin. yaklaşık bir kilometre uzağındaki ormanın içindeydi. Ama o kendi ürününü alternatif kültür gönüllüleri gibi sörf ya da tai chi yaptıktan sonra ya da organik tarımdan sonra keyif için tıttırmezdi; söylediğine göre, o, ufak bürosunda sessiz sakın cıgaralığını yaktığı sırada, rakamların hesap yaptığı kâğıtlardan fırlayıp, gümüş çanlar gibi cınlayarak havada dans ettiğini gayet açık biçimde görecektik kadar çoktan kafayı bulmuş olurdu. Bütün bunların üstüne de, nane çayıyla değilse de romuna kattığı sert içkilerle boğazını ıslatmaya koyulurdu.

Onunla tanıştıktan birkaç hafta sonra beni “mum ışığında bir akşam yemeği” için önce evine, sonra da gözlemevinde teleskopla gökyüzünü seyretmeye davet etti. Beni heyecanlandıran mum ışığında yemek mi yoksa yıldızları daha önce hiç görmediğim gibi görecektik miydi, bilmiyorum. Sanırım ikisi birbirine karışmıştı. Ama yine de, beklentilerimi yüksek tutarak giyimime her zamankinden daha fazla özen gösterdim, beyaz blucinimi ve yeni aldığım, üzeri beyaz çiçek işlemeli, siyah jarse bluzumu giydim.

Estes'in Waimea Kanyonu'nun üst tarafında, bambu ormanındaki evi hiç de beklediğim gibi çıkmadı. Dışardan limon sarısı badanasıyla, basit bir çiftlik evi gibi görünüyordu, içi ise gayet düzenli ve sade döşenmiş beş odadan oluşuyordu. Oturma odasında gösterişli halılar, cicili bicili duvar süsleri ve her köşede sayısız küllük bulacağımı beklerken, tik ağacından, pırl pırl parlayan yer döşemesi, titizlikle ütülenmiş beyaz perdeler ve sessizce dönmekte olan bir vantilatörle karşılaştım. İpek perdeyle ayırdığı, büyükçe bir yer şiltesinden oluşan yatak odasının yan tarafında, siyah örtüsü ve tütsü kaplarıyla bir meditasyon köşesi bile vardı. Mutfağında, bir çerçevenin içinde, üç kişinin fotoğrafları duruyordu, Albert Einstein'ın, Edwin Hubble'ın ve Plüton gezegeninin kâşifi Clyde W. Tombaugh'ın. Oturma odasında bir kumtaşı tabletinin üzerine, yıldız kümesini andıran bir resim kazınmıştı; bu aslında bir fosildi, bir milyar yıl öncesinden kalma, dünya üzerindeki bilinen ilk canlı organizmaların hareketlerini gösteren bir fosil. Odada göze çarpan tek bir kitap ya da kâğıt parçası yoktu. Bütün kitapları, yerden tavana kadar raflara dizilmiş olarak, içinde yalnızca sallanan bir koltuğun ve okuma lambasının bulunduğu çalışma odasındaydı. Eğer Estes'in akıl sağlığı bakımından uçuşunun kıyısında yaşadığı doğruysa, paçasını toplayıp hayatını çekip çeviren, kesinlikle Niihau'dan gelen, Wind adındaki genç ve çalışkan emektar hizmetçisi olmalıydı.

Wind, giderken fırında, güveçte sebze yemeği bırakmıştı. Estes or-dövr olarak elime peynir ve üzüm tepsisiyle birlikte bir de, patlıcanlı ve kabaklı pilav tabağı tutuşturdu. Atıştırtırken yanında rom içtik. Büyük yer minderlerinin üzerinde, tabaklarımızı mumların yandığı alçak sehpa bırakmış, yemeğimizi çubuklarla yiyorduk. Estes bu arada hiç ara vermeden plak çalışıyordu: Önce üst üste birkaç Bill Evans çaldı, ardından da Coltrane'in "Interstellar Space" adlı düetlerini.

"Bunlar yalnızca seni havaya sokmak için..." dedi Estes, bardağıma biraz daha rom koyarak.

Gülümseyerek bacaklarımı üst üste attım.

"... yani teleskopla bakmadan önce," diye tamamladı cümlesini, pıkaba bir başka plak koyarken.

Arabasıyla gözlemevine çıkmadan önce üst üste bir sürü sigaralık içmiştik, ama ben ondan çok daha önce frene basmıştım. Biraz daha çekersem her şeyin iyice bulanıklaşmasından korkuyordum. Girişteki nöbetçi kulübesine gelmeden önce Estes çıkarıp ağız spreyini sık-tı. Silahlı bir Hava Kuvvetleri askeri, elindeki feneri arabanın içine

doğrultarak adımı aldı ve ardından jilet gibi bir selam çakarak bizi içeri bıraktı.

Saat gecenin on biri olmuştu. Estes'in asistanlarından biri gece nöbetindeydi; yarım daire biçimindeki kontrol panelinin önünde oturmuş, radyo teleskopunu yönetiyordu. Estes'i sabah akşam, günün her saatinde görmeye alışkın olmasına karşın beni görünce şaşırdı. Belli ki randevusu olduğu zamanlar işinin başından ayrılan Estes için bu alışıldık bir ziyaret değildi. Estes'in düzenli bir ilişkisi olmadığı gibi, aşk maceralarından söz etmeyi de sevmiyordu. Bunu, aramızda hiç konuşmamış olsak da, yemeğimizi bitirmeden çok daha önce anlamıştım. Ama yine de aramızda bir gecelik ilişkiden daha fazlası geliştiği durumda, kendimi, bunun her ikimizin de hoşuna gideceği yanılışına kaptırmamakta kararlıyım. Ne de olsa ötekilerden farklı bir şey yapmış ve beni gözlemesine getirmişti.

Gözlemevinin üstünü örten kubbeli tavan karanlık ve bomboştu. Taş zemini pırl pırl parlıyordu. İçerdeki serinlik her saat başı ayarlanıyor, böylece cihazlardaki aşırı duyarlı merceklerin ısı değişimlerinden etkilenerek bozulması önlenmiş oluyordu. Adanın hiçbir yeri, hatta hastanenin patoloji laboratuvarı bile bu kadar soğuk değildi. Yukarı doğru uzanan sarmal merdiveni çıkarak teleskopun oturma kafesine yerleştim, koltuğumu da Estes'in talimatlarıyla doğru konuma getirdim. Estes şalteri açmaya giderken ben de gözlerimi teleskopun kapaklı göz dayama yerlerine yerleştirdim. Tıpkı bir çocuk gibi heyecanla, gökyüzünün önüme serilmesini bekliyordum. Yine de, kendimi büyük bir hızla –ve telaşla– uzaklaşıp yaklaşarak yıldızlar arasında dolaşırken bulduğumda, gördüklerime şaşırmaktan kendimi alamadım. Daha önce hiç bu büyüklükte bir teleskopla bakmamıştım, kendimi fırlayıp uzaya çıkmış gibi hissediyordum.

Patlamakta olan ampullere benzeyen bembeyaz fosforlu yıldızlar, elmaslar gibi parıltıyan mavi ışıklı yıldızların yanı sıra, girdaplar ve kümeler biçiminde dizilmiş mika parçaları gibi olanları da vardı. Diğerleri, daha uzakta olanlarsa, o kadar büyütüldükleri halde yine de toplu iğne ucu kadar görülebiliyorlardı ancak. Estes'in yemekte söylediği bir şey aklıma takılıp kalmıştı: Eğer Güneş'in büyüklüğü i harfinin noktası kadar olsaydı, ona en yakın ilk yıldız on beş kilometre uzağında, bu yıldıza en yakın duran bir diğer yıldız ise birkaç yüz kilometre uzakta olurdu.

"Uzay," diye sürdürmüştü sözlerini, uzun siyah saçını geriye atarak, "bundan ibarettir aslında. Temelde boşluktur. Bir takımyıldız –ya-

ni iki boyutlu bir şekil– ortaya çıkardığımızda bunlar kâğıt üzerinde bizden ve birbirlerinden akıl almayacak kadar uzakta yer alan dört ya da dört yüz yıldız arasında herhangi bir yerde olabilir. Üç boyutlu uzayda ise bunların birbirleriyle herhangi bir ilişkileri yoktur. İki boyutlu düzlem üzerinde aralarına çizgi çektiğim vakit takımyıldızları oluştururlar, ki bu da takımyıldızların, kâşifler tarafından icat edilmiş ve yalnızca insanın zihninde var olan şeyler olduğu anlamına gelir. Eski zamanlarda insanlar çizdikleri gök haritalarında hayvan figürleri ve dinsel simgeler kullanmışlardı. Ama on sekizinci yüzyılda buralara kadar gelen Avrupalı denizci kâşifler gökyüzünü kendi geliştirdikleri aygıtlarla incelediler: Sekstantlar, oktantlar gönyeler ve pergellerle. Hatta teleskop bile kullandılar. Denizciler takımyıldızların şairleriydiler.”

Estes yanıma gelmiş, teleskopun kontrolünü ele almıştı, böylece ben de gökyüzünü batıdan doğuya doğru ağır ağır tarayarak inceleyebiliyordum. “Bizler gibi yıldız kümeleri de geçicidir,” dedi, konuşmasını kaldığı yerden sürdürerek. “Hem fiziksel anlamda hem de zihinsel anlamda. Hatta çok eskiden keşfedilmiş ve çizilmiş olan bazı takımyıldızlar bugün artık gök haritalarında yer almamaktadır. *Solitaire* takımyıldızı adını Hint Okyanusu’ndaki adalardan birinde yaşayan bir kuştan almıştı: Önce kuş türü yok oldu, ardından da yıldız kümesi. Akrep takımyıldızının yanı başında yer alan *Fox* kümesi de böyleydi. Bunların hakkında başka bir şey bilinmiyor. Yıldızları hâlâ orada duruyor, ama içlerinden hangisinin bu takımyıldızları oluşturduğunu ya da aralarında nasıl bir ilişki bulunduğunu bilmiyoruz. Zamanımızda keşfedilen takımyıldızlar arasında bile böyle olanları var, örneğin *Electric Machine** adı verilen küme, yeryüzünde hava pompasının kullanıldığı zaman dilimi içerisinde keşfedildi ve yok oldu. Fiziksel olarak yıldızlar sürekli hareket halindedirler – hatta güneş bile, saniyede yaklaşık on yedi kilometre hızla yol alır. Bir gün, bundan milyarlarca yıl sonra Büyük Ayı yarım çember biçimini alacak. Eski Mısır’da Kutup Yıldızı’nın adı Polaris değil, Thuban’dı.”

“Bunu hiç duymamıştım.”

Omzuma dokundu. “Şu anda tam ona bakıyorsun Mala. Ejderha takımyıldızının kuyruğunda, üçüncü yıldız. Eski Mısırlılar piramitlerinin yönünü ona doğru yapmışlardı. İ.S. 14.000 yılında –eğer insanoğlu o günü görürse– Kutup Yıldızı’nın yerinde Vega olacak. Başka ne görmek istersin bakalım?”

(*) (İngilizce) ‘elektrikli makine’ – ç.n.

“Akrep takımyıldızına ne dersin?”

Teleskopu yeniden ayarlardı, başka bir noktaya odakladı, şimdi bir yıldız kümesine bakıyordum.

“İşte Antares,” dedim. Kendi dürbünümünden minik bir kan damlası olarak görülen şey şimdi etrafı minik beyaz yuvarlaklarla çevrili koskocaman kırmızı bir yuvarlak olarak gözlerimin önünde duruyordu. Çevresindeki minik yıldızlar göz kırparak ışıdıkça, Antares de belirli aralıklarla parıldayıp duruyordu. Hemen yanında soluk yeşil renkli bir başka yıldız daha vardı. “Ne kadar da büyük,” dedim.

“Güneş’ten dört yüz kez daha büyük. Mars’ın güneş çevresindeki yörüngesinden bile daha büyük.”

“Antares’in Latince’de ne anlama geldiğini biliyor musun?” diye sözünü kestim. “*Mars’a benzeyen* demek.”

“Bunu bilmiyordum,” diye mırıldandı.

“Çünkü onun rengi de kızıl.”

“Kızıl renkli dev yıldızların en büyüğüdür. Teleskopla gün ışığında keşfedilen ilk yıldızdır. Eski çağlarda Çinli astronomi bilginleri ona ‘Ateş Yıldızı’, *Hu Sing* derlerdi, yangına karşı koruması için ona dua ederlerdi.”

Estes’in yıldızlar ve takımyıldızlar hakkındaki bütün bu konuşmaları beni baştan çıkarmak için hazırlayıp hazırlamadığını bilmiyordum, ama beni etkilemeyi başarmıştı doğrusu. Ama ne zaman havacılıktan söz açılrsa hemen Cassiel aklıma düşüyordu; gözlemevinde çıktığımızda, otomobilin farlarıyla karanlıklar içinde tüneller oluşturarak eve doğru yol alırken, hâlâ onu düşünüyordum.

Evine geldiğimizde Estes bana bir rom tonik hazırladı, kendisi için de bir cigaralık daha sardı. “Sana bir sürprizim var,” dedi, tek bir mum dışında diğerlerini söndürerek. Teybe yeni bir bant koydu, oda ya tatlı çıtırtılardan oluşan, hoş ritimli, yumuşacık bir hisırtı yayıldı.

“Bu bizim, burada, Kokee Gözlemevi’nde yapılmış en iyi hit bandımız,” dedi dumanı içine çekerek. “Yıldızların müziği.”

“Radyo teleskopundan mı kaydettiniz?”

“İki yıl boyunca yaptığımız en iyi kayıtları bütün parazitlerden arındırarak montajladık. Saf yıldız sesleri.” Güldü. “Coltrane’den bile daha saf.”

Oturma odasında, halının üzerine yan yana uzanarak yıldızları dinlemeye koyulduk. Mumdan yansıyan ışık halesi genişleyerek önce bütün tavanı kapladı, ardından nefesimin ritmiyle birlikte ışıdayarak parıldamaya başladı. Sohbetimiz yavaş yavaş tükendi, öpüşmeye baş-

ladık, sonra Estes yüzükoyun dönerek üzerime çıktı. Çok geçmeden arkamızda giysilerden oluşan bir yol bırakarak yerdeki şilteye ulaştık, sevişmemiz çabuk bitti. İlk ve son kez. Kötü sayılmazdı, doyurucu olmadığı da söylenemezdi, ama biraz fazla hızlı gitmişti, içtiğimiz bütün esrar ve romdan kalan enerji kııntısı da tek bir hamlede harcanıvermişti. Estes gibi, vücuduyla bu kadar ilişkisiz –ama onu bir o kadar da kötüye kullanan– bir erkekten ne beklediğimi doğrusu ben de bilmiyordum. Hareketleri mekanik, ama kesinlikle nazikti, ama kendi gövdesinden bu kadar zevk almayan bir insanın benimkinden ne anlayacağından pek emin değildim. Önce benim gelmemi sağladı, sonra kendi de geldi, hemen ardından, hırıltılı hırıltılı nefes alarak, tek kolu gözlerinin üzerinde, derin bir uykuya daldı.

Teybi kapattım, mumu söndürdüm ve sabaha karşı ikide, adanın öte tarafındaki evime gitmek üzere yola çıktım. Yolda, Lihue'daki benzin istasyonunda durup, kendime gelmek için koyu bir kahve içtim. Evde masanın çekmecesinden Cassiel'in verdiği bileziği çıkardım. Başka biriyle yatağa girdiğimde kolumda olsun istemiyordum. Onu Val ile sevişirken de çıkarmıştım. Şimdi de yatağın kenarına çökmüş, parmaklarımla üzerindeki yıldızları okşayarak ağlıyordum. Onu daha uzun süre koluma takmadım.

Ertesi sabah NASA'dan gelen bir kamyon, hastaneye benim için bir paket getirdi. İçinden radyo teleskopunun kaydettiği bant çıktı, üzerine duygusallıktan oldukça uzak bir not iliştilmişti; yalnızca, yakında tekrar görüşelim yazıyordu. Görüşmedik; beni hiç aramadı, benimle karşılaşacağını tahmin ettiği yerlere ve toplantılara gelmekten özellikle kaçındığından emindim.

Zaman geçtikçe sandığımdan daha da huzursuz bir hale geldim, belki de kendi kendime itiraf etmesem de, canım acıyarak da olsa, sonunda Cassiel'le ilgili tekrar su yüzüne çıkan duygularımla yüzleşmek zorunda kalmıştım. Nereden baksan, onunla tanışmamdan bu yana iki yıl geçmişti. O zamandan beri girdiğim perhizi önce Val ile, şimdi de Estes'le iki kez bozmuştum. Val ile olan bölümde bir sorun yoktu. Ama Estes'le hissettiklerim hiç hoşuma gitmiyordu. Estes'le kendimi iyice bırakmış ve kolayca incinebilir bir hale gelmişim; üstelik de bunu –mantığım ne kadar tersini söylese de– yalnızca kalbimin sesini dinlemiş ve ihtiyaç duyduğum duygusallığı, bundan açıkça kaçınan bir adamda arayarak yapmıştım. Sonuçta, bulmaya çalıştığım şey için kendimi cezalandırıyordum. Bir gecelik ilişkiden sonra Estes'in beni görmek istememesi, içimde yer etmiş olan Cassiel'in de

düpedüz ortadan kaybolarak beni reddettiği duygusunu yeniden canlandırmıştı – esir düşmüş, vurulmuş ya da en basiti, başka bir kadına âşık olmuş da olabilirdi, ama bunların hiçbirinin önemi yoktu. Ancak yine de kafamda uzun süredir bastırmakta olduğum şeyi anlamam fazla uzun sürmedi – ve anlar anlamaz içimde bir şeylerin kırıldığını hissettim. Çöküş süreci başlamıştı.

Her zamankinden daha fazla uyuşturucu ve alkol alarak, kendi kendime yapmayacağıma söz verdiğim şeyin tam tersini yaptım ve birbiri ardı sıra, hastaneden iki doktorla ilişkiye girdim. Hem de ne doktorlar! Önce patolog olanıyla bir –onun yakıştırmasıyla– çılgınlık yaşadım. Bir hafta boyunca her gece birlikte olduk. Yatakta yanına her uzandığımda bütün gününü çelik masanın üzerinde cesetleri keserek, terazide tarttığı cansız iç organlarını inceleyerek, damarların ve bezlerin içindeki sıvıları boşaltarak, mikroskopta incelenmesi için dokuları parçalayarak geçirdiğini düşünüyordum. Bu düşünceleri aklımdan bir türlü kovamıyordum, oysa oldukça yumuşak huylu, uzun bir evliliğin ardından boşanmış, orta yaşlı ve kendininkinden daha genç ve diri olan vücuduma karşı hevesli –hatta epeyce coşkulu– bir adamdı. Daha önce savaş sırasında pek çok cerrah ve az sayıda patoloğla bir arada olmuş, birlikte yemek yemiş, aynı işte çalışmıştım, ama hiçbirine karşı herhangi bir şey hissetmemiştim, gerçi o zamanlar hiçbiri, bırakın yatağa girmeyi, bana ellerini bile süremiyorlardı. Böylece o haftayı tamamen laboratuvarımda adamın yaptıklarını düşünüp, kendime işkence ederek geçirdim; aynı işkenceyi mantığıma da uyguluyor, bu adama itilmemin nedeni olarak Estes'i suçluyordum. Kendi kendime, Estes'in beni tekrar kazanabileceğini söyleyip duruyordum, oysa o düşe kalka yanından geçip gitmeme göz yummuştu. Estes'ten nefret etmeye başladım, bu duyguyu kısa sürede kendime yöneltmekte gecikmedim.

O hafta patoloğla hiç dışarıya çıkmadık. Hastaneden çıkıp doğrudan Lihue'ya, onun evine gidiyordum. Eve dışardan yemek ısmarlıyordu. Ben uyuşturucu çekiyordum. O ise buzlukta dondurduğu bardakla beyaz şarabını içiyordu. Sonra soyunup dağınık yatak odasına, yatağa giriyorduk. Güneşe çok az çıktığından yüzü ve kollarının dirsekten aşağı bölümü dışında teni çok soluktu. Sürekli olarak antiseptik sabunlarla ovuşturarak yıkanmaktan özellikle parmakları daha da yumuşamış ve beyazlaşmıştı. Boş bakan kahverengi gözleri vardı. Kendimi en ilkel duyguların eline bıraktığımda bile vücuduma tamamen yabancı kalıyordum: Zevkten ileri gelen kasılmalar kısa süreli ve

başına buyruktu, acı ile hissizlik arasında gidip geliyorlardı. O ise vücudumu hissediyor, parmaklıyor, emiyor, yalıyor ve düzüyordu; ayakta, yatarak, yerde, yataкта. Yalnızca havadan sudan konuşuyorduk, o da arada bir. Onun bu düzeni sonsuza dek sürdürebileceğini hissediyordum. Ya ben? Bilmiyordum. Sonra, yedinci günün gecesinde, güneşin doğmasına birkaç saat kala uyandık, düzüştük ve doğrulup oturarak çene çalmaya başladık – ilk kez. Bu kez ona, her zaman ki gibi beyaz şarap içerken ben de katıldım, içtiğim iki bardak şarap doğrudan beynime ulaştı.

Konuşmasının sonunda, birdenbire hararetle, baştan aşağı kesip doğradığı insan vücutlarını anlatmaya başladı; kemiklerin ve iç organların en kuytu köşelerine ve kıvrımlarına girdikten, hücreleri binlerce kez büyütüp baktıktan sonra “insanların ruh dedikleri şeyin” izine bile rastlamadığını söyledi. “Eğer oralarda bir yerlerdeyse bile,” diye ekledi acı bir sesle, “temel özelliği keşfedilmekten kaçınmak olmalı.”

Beni asıl şaşırtan ve gücendiren, sekse karşı duygusuz ve bitmek bilmeyen iştahı değil, bu sözleri oldu. Genel olarak ne kadar uyuşuk ve boş vermiş olsam da, benim de aşılmaması gereken bir sınıırım vardı. Sözleri bende, daha önce hiç olmadığı kadar, sarıldığında bedenimi, yalnızca bir fiziksel parçalar bütünü olarak algıladığı duygusunu uyandırmıştı. Ne de olsa insan ruhuna ilişkin Cicero’dan öğrendiğim bütün o tanımlamaları bu adamla paylaşacak değildim. (Bir patalog Empedocles’in, ruhu, kalbimizin içindeki kan olarak tanımlayan savına ne diyebilirdi ki zaten?) Bense, bütün ele geçmezliğine ve karmaşıklığına karşın insan ruhunu röntgen filmlerindeki kuytuluklarda gördüğüme inanıyordum. Ama ona bunu da söyleyecek değildim. Peki o zaman, diye sordum kendi kendime aptalca, bedenime girmesine neden izin veriyordum?

Kafam karışmış halde yataktan atladım, alelacele giysilerimi toplayıp giyindim. Eğer iki dakika önce tekrar sevişmek istediğini söyleseydi, ikiletmeden razı olurdum, ama kendisiyle ilgili bir gerçekliği açık ettiği anda da, arkama bakmadan kaçmıştım. Bu haftalar sonra, gözlerimden yaşlar boşanarak, gecenin bir yarısı evime ikinci kez dönüşümdü. Onunla bir daha asla konuşmadım, o da hastanedeyken beni görmezden geliyor (benim gibi sonuna dek zevk düşkününü birinin metafizik bir konuda niye bu kadar öfkeli olduğunu merak ediyor olsa gerekti) ve karşılaştığımızda başını çeviriyordu.

Bir hafta sonra ilişkiye girdiğim ikinci doktor, beni işe alan seçici kurulda görevli, bana daha geldiğim ilk gün göz koymuş olmalı. Be-

nimle ilgili ilk izlenimini –tam bir aptal fıstık– böyle edinmiş ve belli ki çarpılmıştı. Bir kedi gibi, iyice sersemleyip yolumu şaşırmamı beklemişti, tam o anda tırnaklarını geçirecekti. Daha öncekilerden farklı olarak insan ruhunun varlığına inanıyor ve benimkine de oldukça büyük bir ilgi duyuyordu – ama yalnızca yiyip bitirebileceği ya da parçalayabileceği bir şey olarak.

Adı Francis Belair'di, bir hematologdu. Onunla ilişkim altı ay sürdü – bu süreç sonunda onun hayatının son altı ayı oldu. Bazı açılardan patoloğun geri dönmüş haliydi, ama ondan biraz daha fazla yontulmuş ve daha az göze batan biriydi; insanlar üzerindeki ölümcül etkisini çok daha iyi gizleyen, yüzeysel bir albenisi vardı. Onunla ucuz otellerden Poipu'daki lüks sayfiye yerlerine, muhasebecisinin Kapaa'daki bürosundan yat limanına demirlediği teknesine dek, özenle seçilmiş sahte isimler kullanarak, hatta kimi zaman kıyafet değiştirip kimliğimizi gizleyerek adanın dört bir yanında birlikte olduk. Birkaç haftayı adadan adaya gezerek geçirdik; kaldığımız yerlere kimi zaman balayına çıkmış bir çift, kimi zaman –birimizin ölümcül hasta olduğu– kaderin sillesini yemiş bir çift numarasıyla ya da o anda Francis'in aklına ne eserse öyle kayıt yaptırıyorduk. Örneğin Oahu'da, Waikiki'nin en gösterişli otelinde bir süit kiraladık; Francis oradakilere boşanma öncesinde evliliğimizi kurtarmak için son çare olarak buraya gelmiş evli bir çift olduğumuzu anlattı, sonra da oval biçimli su yatağının üzerinde iki gün boyunca düzüstük. İlk kez ayak basıp sonra da adlarını çarçabuk unuttuğum –Maui, Molokai, Lanai– adalardı bunlar.

Francis'le her gün buluşmuyorduk. Bazen bütün bir hafta görüşmezdik. Ama buluştuğumuz zaman da söyleyeceği yalanları dikkatle seçerdi; karısı, uzatmalı metresi, arada sırada görüştüğü ve hatta kimsenin bilmediği gizemli sevgilileri hiç bitmez, hatta aralarında kimi zaman cesaretlerine hayranlık duyduklarım bile olurdu. Adamın asıl hoşuna giden şey, gizli kapaklı işlerle dolu dünyasında, oradan oraya dolaşıp gönlünü eğlendirmektir, seks ise bu dünyanın kapılarını açmakta kullandığı bir anahtardı yalnızca. Onun için oyun her şeydi, hele bir de oyuna katabileceği yeni yardımcı oyuncular bulmuşsa, keyfine diyecek olmazdı. Ama sonuç olarak oynadığı aşağılık bir oyundu. Kimi zaman tek istediği ıssız bir park yerinin ortasında düzüşmek olsa bile, insanı oraya götürmek için ayaküstü, polisiye bir hikâye yazacak kadar çok yalan uydururdu. Karşılaştırılacak olursa, patoloğa yaşadığım “çılgınlık” bunun yanında devele kulak kalırdı.

Bulaştığım için başlangıçta kendimden nefret etmeme yol açan bu ilişkide battıkça batmış, sonunda özsaygımın sınırlarını bile zorlar hale gelmiştim. Hem de ne zorlamak.

Francis bana ilk kez haziran ayında, adanın en büyük bayramı olan Kral Kamehameha Günü'nde, hastanede her yıl düzenlenen barbekü partisinde yaklaştı. Elinde bir sarı zencefil dalıyla öylece durmuş, gülümsüyordu. Ben çimenliğin üzerine kurulmuş olan çadırın girişinde duruyordum. Çadırın içi kalabalık ve gürültülüydü, doğrucaya yanıma gelip elindeki dalı başımın üzerine doğru kaldırarak, bunun Malinezya'ya has bir ökseotu olduğunu söyledi ve dudaklarımın içine öptü. O zamanlar bu numara hoşuma gitmişti. Hastanedeki ilk yılında, ne vakit röntgen bölümünde işi olsa, kafasını odamdan içeri uzatıp selamlardı. Hepsı buydu. Koridorda karşılaştığımızda ise en fazla bir merhaba derdi. Onun hakkında kendine ait serveti olan zengin bir karısı ve üniversitede okuyan iki kızı olduğu dışında pek fazla bir şey bilmiyordum. Bir de Dr. Prion da ondan hoşlanmazdı ama bunun nedenini bana hiç söylemedi. Francis saygın görünüşlü, ince yapılı, uzun boylu, şakakları hafifçe ağarmış, sarı saçlı bir adamdı; ayrıca –hep çiftlerde yer almak koşuluyla– tenis de oynardı ve elli iki yaşındaydı, yani yaşı benimkinin iki katıydı.

Barbekü partisinin ertesi günü yattık. Francis'in bir başka kadınla –başka birinin karısıyla– ilgili alçakça bir yalanını yakalayıp ne kadar rezil bir herif olduğunu anladığımda ilişkimizin daha bir ayı bile dolmamıştı. Öte tarafta kendi karısına da yalan söylediğini biliyordum, benzer biçimde otel görevlilerine ve arkadaşlarına da, ama bu bana söylediği ilk yalanıydı. Yine de bu beni onunla görüşmekten alıkoymadı. Başka kadınlarla da görüşüyorsa bundan bana neydi ki? Ya da zina yapıyorsa. Aslında benim yaptığım da aynıydı. Ta en başından beri bildiğim bir şeyi sözüm ona, yeni öğrenmiş gibi davranıyordum: Oysa asıl mesele onun güvenilmez bir insan oluşu değil, benim ondan sürekli olarak şüphelenmem gerektiği idi. Peki ama kimin için, ne adına rol yapıyordum ki?

Yasak ilişkimiz ikinci ayına girdiğinde yatağımıza bir kadın daha almamızı teklif etti. Ara sıra onunla gözler ve eller bağlı olarak yatak oyunları oynadığımız olurdu ama bu teklifini anında reddettim, o da konuyu hemen kapadı. Kısa bir süre sonra Poipu'da Hyatt Oteli'nin süitini baba-kız olarak –sevdiğimiz bir başka sahtekârlık– kiraladığımızda aşağıdan bir masöz isteyeceğini söyledi. Süite gelen kadının otelin resmi görevlisi olmadığını hemen anlamalıydım, ancak, yemin

ederim, ne zaman Francis'le bir araya gelsem, olan biteni açık seçik göremez hale geliyordum. Sanki gözüme, hani, insanın gözbebeğini büyüten o turuncu ilahtan damlatmışlar gibi. Oysa durum bundan daha da kötüydü. Francis çok özel bir hematologdu, üstelik anladığım kadarıyla – vampir gibi, insanın, tam anlamıyla, kanına giren türden.

Şampanya içiyorduk –beni hemen sarhoş ettiğini biliyordu– ve masözle birlikte ikisini yatak odasında bırakarak banyoya girdim, esrarlı cigaramı içtikten sonra duşa girdim. Banyoya girerken –masajdan gevşemiş halde– beni bekliyor olacağını söylemişti. Ben de olabildiğince ağırdan aldım. Yatak odasına geri döndüğümde içerisi kapkaranlıktı. Bense uçuyordum. Francis yatağa girmemi söyledi. Serin çarşafların arasına süzülüp yanına uzandım. Elimi alıp aletin üzerine koydu, çoktan sertleşmişti bile, ardından –onunki değil– bir başka el uzanıp bacağıma okşadı. Avaz avaz haykırdım.

“Sakin ol,” dedi, kedi gibi mırıldayarak. “Nina dostumuz. Ve biz ne istersek onu yapacak. Değil mi Nina?”

Ardından sırtında bir çift kadın göğsünün baskısını hissettim. Keşke bunun, Francis'le yaşadığım ilişkinin en dibe vurmuş anı olduğunu söyleyebilseydim. Ama ne yazık ki o gece her zamankinden çok daha fazla –ve çok daha sert– bir uyuşturucu almış, üstüne de Estes'in Eclipse roma sert içkiler katarak hazırladığı şeyden içmiş, ciddi biçimde uçmaktaydım. Honolulu'daki bir barda tökezleyerek neredeyse düşmeme neden olan en sevdiğim içkimi yalnızken içmek üzere saklıyordum: Ordudayken Sharline ile birlikte içtiğimiz White Angels'ın bir çeşidi olan bu içkinin –cin, Cointreau, limon suyu ve şekeri buzla karıştırıp çalkalayarak yapıliyordu– adı White Goddess idi. Dolayısıyla, Francis'le yaptığım şeylerin çoğunu hatırlamıyorum. Onunla birlikte geçirdiğim zamanı birbirinden kopuk ve sevimsiz bir görüntü silsilesi halinde, hayal meyal hatırlıyorum. Beş ayın sonunda bütün arkadaşlarımdan kopmuştum. Kano gezilerine de çıkmaz olmuştum; beni art arda birkaç kez aramasına rağmen karşılık vermeyince, Val de sonunda aramaktan vazgeçmişti. Bir gece Haena'ya ziyaretime gelen Seth açık açık Francis'le görüşmeyi kesmemi söyledi. Bitir gitsin, diye bütün gece başımın etini yedi. Oysa asıl bitirmem gereken başka bir şey vardı. Cook Adaları'nda geçirdiğim bir yılın bedenimi ve ruhumu Cassiel'in acısından kurtardığını sanıyordum. Oysa o bir yılın tek yaptığı, beni başkalarına karşı sonuna dek açık bir hedef haline getirmek olmuştu. Nasıl olsa artık uyuşturucunun ve al-

kolün dibine vurmuşken, bu işi bitirmek için fazlaca uğraşmama gerek yoktu. New Orleans'tayken lavaboya boşalttığım viski şişesi –anneannem gibi olurum korkusu– dört yıl aradan sonra beni tekrar tuzağına düşürmüştü. Oysa o zamana dek benim için o şişenin içinde alkol değil şeytanlar vardı. Francis Belair ise bana işkence etmek üzere, dumanlar içinde karşıma dikilen şişe ciniydi.

Kileau'daki yılbaşı partisinde, bütün konuklar içerde 1972 yılı kutlamalarıyla eğlenirken lavabonun başına dikilmiş ayakta sallanıyordum, şişenin kapağını kapayıp denize fırlatmak için hâlâ debelenmekte olduğum bir dönemdeydim henüz. Francis'le görüşmeyi kesip hayatıma çeki düzen vermem gereken bir dönemde. Yeni yıla girerken kendim için bunu dilemiştim, gerçekleşti de – her ne kadar istediğim biçimde gerçekleşmiş olmasa da.

Gözlerimin altına bulaşıp dağılan makyajımı silmeye çalıştım, ama aynada kendimi doğru dürüst göremiyordum bile, tıpkı Francis'le olduğum zamanlardaki gibi – hatta o gece daha da beter olmuştu. Üstelik her zamankinden de fazla içmiştim. Dolayısıyla tek yapabildiğim rujumu tazeleyip ağzımı soğuk suyla çalkalamak oldu, ardından tekrar merdivenlere doğru seğirttim. Müzik birdenbire başladı –Hendrix “Hey Joe” diye feryat ediyordu–, ayağımın altındaki döşeme titreşiyor gibiydi. Alt katın ışıkları tekrar kısılmıştı, çevremde dönüp duran ve dans eden insanları zar zor seçebiliyordum. Tek istediğim çıkış kapısına giden yolu bulup, kendimi buradan dışarı atmaktı. Jeannie hâlâ aynı basamakta oturuyordu, erkek arkadaşıyla düpedüz yiyişiyorlardı. Beni tam yanlarından geçerken gördü.

“Mala,” diye seslendi; sevgilisini itip, yalpalayarak doğruldu. Beş basamağı inmeye çalışırken neredeyse düşüyordu. “Her yerde seni aradım.”

Oysa yukarı çıkarken yanlarından geçtiğimden beri oturduğu yerden bir milim bile oynamadığı ortadaydı. Gözleri kan çanağı gibiydi, dili dolaşıyordu. “Sana bir hediyem var,” dedi.

“Dur, önce söyle, Seth hâlâ burada mı?”

Kafasını toplamaya çalıştı. “Gitti.”

“Allah kahretsin.”

“Boş ver, zaten eğlenmesini bile bilmiyordu.”

Yani kafa bulmuyor demek istiyordu.

“Seni biz götürelim. Araban bozuk mu yoksa?”

Tam o sırada üç kişi bize sürünerek önümüzden geçip, evin ön tarafına doğru ilerledi. Uzun boylu iki adam ve uzun saç örgüleri olan

güzcelce bir kadın. Adamlardan birinin uzun kahverengi saçları ve bıyığı vardı. Onu hemen tanıdım, o da durup bana baktı.

“Seni arabamla götürmemi ister misin?” diye gülümsedi. Yumuşacık bir İngiliz aksanıyla konuşuyordu. Sesi nazik, cam göbeği gözleri kadar da duruydu.

Başımı iki yana salladım. Üzerinde blucin gömlek ve beyaz pantolon, ayağında sandalet vardı, yüzü güneşten kopkoyu yanmış, uzunca burunlu, sivri çeneli, dalgalı saçları olan biriydi. O anda gözüme Hz. İsa’nın yüzü gibi görünüyordu.

“Emin misin?” dedi, yakından gözlerimin içine bakarak.

İçtiğim sigaralıkta esrardan başkaca hiçbir şey yoktu, diye düşündüm gözlerimi güçlükle kırpıştırarak, ama yine de adam Hz. İsa’ya öylesine benziyordu ki.

Başımı salladım. Doğrusu şu anda başka bir adama takılmak, istediğim en son şeydi.

Elini uzattı. “Alvin,” dedi.

“Mala,” diye karşılık verdim, elini sıkarak. Bana asılıyormuş gibi bir hali yoktu.

“Mala,” diye tekrarladı hafifçe. “Başka bir zaman o halde. Davetim her zaman geçerlidir. Haena’da Four Crosses’da oturuyorum. Ne zaman istersen uğrayabilirsin.” Ve gitti.

Oturduğu yeri biliyordum. Kuzey Sahili’nde yaşayan herkes orada otururdu.

“Bu herifi tanıyor musun?” diye sordu Jeannie bir yandan tükürük saçarak.

Alvin, Alvin Dixon’du, bildiğimiz Alvin Dixon, rock yıldızı. Eski-den, altmışlı yıllarda liste başı parçalara imza atan T-Zero grubunun solistiydi, sonra, iki yıl önce birdenbire gruptan ayrılmış ve Kauai’ye yerleşmişti. Şimdi Tunnels Beach’teki koskoca evinde yaşayan emekli bir milyarderdi. Kentte herkes gibi birkaç kez karşılaşmıştım ama hiç konuşmuşluğum yoktu.

“Mala, adamın davetini geri çevirmiş olmana inanamıyorum,” diye homurdandı Jeannie. “Gerçekten de kafayı yemiş olmalısın.”

“Haklısın, üstelik de buradan gitmem gerekiyorken.”

Kolumu yakaladı. “Dur, sana bunu vermek istiyorum.” Parmağındaki büyük, oval, kehribar taşı olan altın yüzüğü çıkarıverdi.

“Sağol, ama ben yüzük takmıyorum. Sende kalsın.” Tekrar başım dönmeye başlamıştı, boğazım o kadar kurumuştı ki zar zor yutkunuyordum.

“Gördün mü bak, buraya hapsolup kalmış,” dedi yüzüğünü yukarıya, cılız işığa doğru kaldırarak. Yüzük taşının içinde bir kan damlası vardı.

“Kim?”

“Ta dinozorların zamanından kalma.”

O sırada yukarı çıkmakta olan biri aramızdan geçip gitti.

“Jeannie, seni yarın ararım,” dedim gitmek için arkamı dönerek.

“Ama bu şans getirir,” diye üsteledi, yüzüğü avucuma sıkıştırarak.

“Bilirsin, örümcekler şans demektir.”

“Ne dedin sen?” Yüzüğü burnumun dibine kadar yaklaştırıp gözlerimi kısarak baktığımda, kehribarın içine sıkışıp kalmış minik, kırmızı örümceği ancak fark edebildim. Ölüm anında katlaşıp kalmış dişi bir *Uloborus*’tu.

Yüzüğü elimle Jeannie’nin eline doğru geri iterken içimden avaz avaz haykırmak geldi, ama çene kemiklerim sanki sıkışmış gibiydi. Yüzümdeki korku ifadesi onu da korkutmuş olacak ki kendimi kalabalığın ortasına atmış ilerlerken arkamdan bir daha seslenmedi bile. Bense dümdüz insanların arasına bodoslama dalıp çiftlere çarpa çarpa, birinin elindeki bardağı devirip başka bir kadının sarmak üzere yere yaydığı cigaralığının üstüne basarak oturma odasını geçmeyi başardım. Güneş gözlüklü iki kızla, el ele daire yaparak yere oturmuş, aldıkları meskalinin etki etmesini bekleyen Olan’la Philippe’in üzerinden atlayarak sonunda terasa çıktım. Yanlarından geçerken Philippe başını kaldırdı ve yüksek dozun etkisiyle beni ilk kez görüyormuş gibi baktı.

Dışarıda otların üzerinde yürümek daha da zordu. Bahçeden yoğun bir su buharı yükseliyordu. Jakaranda ağaçlarının arasından geçerek arabamın durduğu park yerine doğru ilerlerken, çalılarının arasından çıkan bir adam karanlığın içindeki kapkara bir gölge gibi yolunu kesti.

“Araba kullanacak halde değilsin Mala,” dedi tanıdık bir sesle. Yalpalayarak odadan çıktığımı görmüş olan Francis, sinsice yetişip ön kapıda beni yakalamıştı. Adamı elimden geldiğince sert bir şekilde ittim. “Siktir git Francis.” Sözde kendimi kuvvetli sanırdım ama herif yerinden bile kımıldamadı. “Yine de araba kullanmamalısın,” dedi.

“İlişkimiz bitti. Şu andan itibaren. *Finito*. Kaput. Anladın mı?”

“Hâlâ yat limanındaki o kız yüzünden mi kızgınsın bana?” dedi soğukkanlılıkla.

“Dalga mı geçiyorsun?”

“E, başka kim olabilir o zaman?”

“Ah, tabii. Anladım. Yalnızca bir kız var söz konusu olan. Haklısın. Green Dolphin’deki, hani o en sevdiğin garson kız da yat limanındakiyle aynı kız zaten – daha doğrusu, en iyi arkadaşının kızı olmadığı zamanlarda seni emmeden önce ağzına kaşıkla kokain boşalttığın kız yanı.”

“Sinir krizi geçiriyorsun sanırım,” dedi sesini sertleştirerek. Son söylediğimi dikkate almamış gibi görünüyordu.

“Çok haklısın. Ben burada bir sürü kız olduğunu sanıyordum. Meğer yalnızca bir taneymiş. Şimdi, bas git yolumdan,” diye bağırdım.

Bana doğru bir adım attı, bir tane geçireceğini sandım.

“Kendine yalanlarınla beynini düzeceğin bir başka oyuncak bul,” diye bağırmaı sürdürdüm adamı iterek

Neyse ki vurmadı. Vurmaya kalkışmadı bile. Onun herhangi bir kadına el kaldırdığını hiç duymamıştım doğrusu. Şiddet uygulardı, doğru, insanlara acı çektirmekte üstüne yoktu, ama bunu asla yumruklarıyla yapmazdı.

“Mala, kes bağırmaı.” Sesinde benimle dalga geçiyormuş gibi bir ton vardı.

Suratına bir tane patlatmak için olanca hızımla elimi kaldırdım, ama havada bileğimi yakalayiverdi. Yakalar yakalamaz hemen bıraktı, yüzüme, sanki tekrar yapmamı istermiş gibi yılışık bir gülümsemeyle baktı. Bir an için onu besleyen şeyin bu türden işkenceler olduğunu unutmuştum: İnsanı önce öfkelenendirir, sonra da o öfkeyi, araba yakıtı gibi, sonuna dek içine çekerci.

Elimi kaldırıp bir hamle daha yaptıysam da bu kez ıskaladım ve sertçe yere düştüm, beni kaldırmaya yeltendi.

“Bırak beni, orospu çocuğu,” diye küfrettim dişlerimin arasından.

Belimden sıkıca tutarak en şefkatli doktor sesiyle, “Seni eve götürceğim,” dedi.

“Sızdığımda beni düzmek için mi?”

Beni yarı yarıya sürükleyerek, banyan ağacının altına park ettiğı, üstü açık spor arabasına doğru çekistiiriyordu. Gerçekten de araba kullanamayacak kadar sarhoştum ve eve gitmem gerekiyordu, ama onunla değil. Arabaya vardığımızda, kurtulmak için son bir çabada daha bulundum. “Bu senin araban değil.”

“Karımın arabası,” dedi dümdüz bir sesle.

“Ah, daha iyi. Eminim bunun içinde önüne geleni düzmeye bayılıyorrsundur – onun dışında tabii.”

“Haydi, atla.”

Araba, üzerindeki tişört gibi Campari kırmızısıydı. Ne kadar içmiş olduğunu beni yolcu koltuğuna oturtmak için üzerime doğru eğildiğinde, nefesindeki ağır alkol kokusundan anlayabildim. İçtiği zaman dili asla dolaşmadığından, ne kadar içtiği anlaşılmazdı.

“Hey,” diye bağırdım, kapının koluna doğru atılarak, bunun ne kadar kötü bir fikir olduğu kafama ancak dank etmişti. Ama artık iş isten geçmişti. Kontağı çevirmişti bile. Arabaya çarçabuk geri vitesle takmış, öteki arabaların yanından kılpayı geçerek, keskin bir U dönüş yaptı.

Bir anda kendimizi rüzgârlı orman yolunda çamurlara bata çıka ilerlerken bulduk; sis o kadar yoğundu ki önümüzü bile göremiyorduk. Ana yola kadar daha bir buçuk kilometre vardı ve Francis arabayı son hızla sürüyordu. Ağaçları ve çalıları süratle arkamızda bırakarak gidiyorduk, farların ışığı siste çılgın gibi oradan oraya savruluyordu. Ön cam yapışp ölen sivrisineklerle dolmuştu. Arka lastiklerden fırlayan taşların gürültüsü kulaklarımı tırmalıyordu. İyice kafayı bulmuş bir halde, dünya tamamen tersine dönmüş gibi algılıyordum.

“Yavaşla,” diye bağırdım.

Francis gaz pedalına biraz daha yüklendi. Şimdi bütün virajlarda savrılmaya başlamıştık, çamurda kayıp devrilmemiz an meselesiydi. Olduğum yerde büzülerek, gözlerimi kapadım. Tam o anda arabanın altından gelen büyük bir çarpma sesiyle sarsıldık, kulakları tırmalayan bir fren gıcirtısıyla iki şeritli asfalt anayola savrulduk. Francis gazı iyice kökleyip hızı daha beter arttırdı. Arabanın farlarıyla ışıldayan reflektörlerin aydınlığında, yolun tıpkı bir uçuş pisti gibi mavi ve turuncu renkli, çift sıra şeritle işaretlendiği görülüyordu. Francis, ister arabasıyla ister mercan kayalarını sıyrıp geçerek hava attığı teknesiyle olsun, gösteriş yapmak için hiçbir fırsatı kaçırmazdı, ama bu kez farklıydı.

“Sen ne halt ettiğini sanıyorsun Francis?” diye bağırdım hız göstergesi 100’den 150 kilometreye doğru çıkarken.

İfadesi hiç değişmeyen suratını bana doğru çevirdi, ön panelin göstergelerinden yayılan yeşil ışıkta gözleri cam gibi parlıyor, sevişirken, kendini kaybettiği en azgın anlarında bile olmadığı kadar irileşmiş ve bomboş bakıyorlardı.

“Seni eve götürüyorum,” dedi, direksiyonu o kadar sıkı tutuyordu ki eklem yerleri bembeyaz kesilmişti. Yolun sağındaki bankete çıkarak, bir arabanın sağından geçti. Ardından rampada, karşı taraftan

gelmekte olan arabaları neredeyse sıyrarak, önümüzdeki diğerlerini de solladı.

“Bizi öldüreceksin!” diye haykırdım, kulaklarımızı yırtan korna feryatları arasında.

Bir otobüsü geçmeye çalıştığı sırada kendimizi üzerimize doğru gelmekte olan bir kamyonun farlarıyla karşı karşıya bulduk.

“Francis!” diye çığlık attım. Otobüs birkaç metre ötemde, lastiklerini cayır cayır öttürerek aniden frene bastı, egzoz dumanından gözlerimin yandığını hissettim.

Kamyon hızla üstümüze doğru kayıyordu. Francis, gerilmiş dudakları arasından dişlerini göstererek sırtıyor, tere batmış yüzü pırıl pırıl parlıyordu. Gaz pedalına sonuna kadar bastı. Rüzgâr kum rengi saçlarını arkaya doğru yatırarak kafatasına yapıştırmıştı. Kamyonun klaksonu kulakları sağır edercesine bağırıyor, gözümüzü kör eden farlardan hiçbir şey göremiyorduk.

Hızla sağa savrulduk ve ardından kamyonun –binlerce ton ağırlığında bir yük treni gibi– muazzam büyüklükteki çelik kütlesinin, yanımızdan baş döndürücü bir hızla geçtiğini hissettim. Hemen arkamızdaki otobüs bizi kenara savurana dek, kornasıyla kulaklarımızı yırtarcasına feryat etti.

Ancak araba Francis’in kontrolünden çıkmıştı bir kez, birkaç saniye sonra büyük hızla düz yoldan aşağıya, Hanalei vadisine doğru sürüklenmeye başladık. Keskin virajlarla, yılan gibi kıvrılarak vadiye aşağıya uzanan yolu zikzaklar çizerek, yol kenarındaki tahta korkuluklara çarpa çarpa sonuna kadar indik. Etrafımdaki her şey dönüyordu, kendimi sağlama almaya çalışırken elim emniyet kemerinin tokasına ilişti, çılginca bir çaba harcayarak sonunda kemerimi bağlamayı başardım.

Birkaç saniye sonra son virajı da savrularak geçince kendimizi Hanalei Irmağı üzerindeki tek şeritli köprüde bulduk, o noktadan sonra Francis arabanın kontrolünü büsbütün kaybetti. Frenler acı acı ötüyor, lastiklerin gıcirtısı kulaklarımızı yırtıyordu, kırılan farların şangırtısıyla birlikte bir perde gibi yırtılan hava kütlesinin bizi içine çektiğini hissettim. Ondan sonrasını hatırlamıyordum.

Sonradan tek hatırlayabildiğim, kulağıma gelen başka bir ses oldu: Perdeleri hışırdatarak pencereden giren rüzgârın sesi. Yasemin –mezarlıklarda yetişen türden– kokulu mis gibi bir rüzgâr. Sonra, Manila’daki oteldeyken okuduğum Vahiy sözleri kulağıma geldi, ama kendi sesimle değil, Cassiel’in sesiyle:

*Beşinci melek boruyu öttürdü,
gökyüzünden yeryüzüne düşen bir yıldız gördüm:
Ona Derinler Kuyusu'nun anahtarı verildi.*

Orada serin çarşafların arasında öylece yatıyordum. Üstümdeki çarşaf boğazımdan ayakucuma dek çekilmiş, ellerim dümdüz iki yanıma uzatılmıştı. Gözlerimi açtım ama karanlıktan başka hiçbir şey göremedim.

Belki de öldüm diye düşündüm.

Sonra kulağıma, sağ tarafımdan, masaya çarpan bir bardağın tıngırtısı, ardından da bir kumaş hışırtısı geldi. Ama sesler o kadar hafifti ki zorlukla duyabiliştim.

"Kim var orada?" dedim hışırtı bana doğru yaklaşırken.

"Ben Wind,"* diye yanıtladı uzaktan gelen, yumuşak bir kadın sesi.

Birkaçsaniye boyunca kesinlikle ölmüş olduğumu ve cennetin, rüzgârın bulutların arasından süzülerek müziğe dönüştüğü bir köşesine gittiğimi düşündüm. Ve o cennete kör gözlerle yollanmıştım üstelik.

"Senin adın ne?" diye sordum.

"Wind," diye yineledi o tatlı ses.

"Neredeyim ben?"

"Evinizde, yatağınızdasınız," dedi.

"Evimde..."

"Haenea'da." N sesini Hawaii yerlileri gibi yumuşatarak söylüyordu.

"Göremiyorum."

Sımsıcak, uzun parmaklı bir el dokundu omzuma. "Yeniden görebileceksiniz," dedi ses, sonra duraksadı. "Korkunç bir kaza geçirdiniz."

Hatırlıyordum: Francis, kırmızı üstü açık araba, köprü.

"Ah, evet," dedim göğsümden ağır bir yük kalkmışçasına rahatlayarak. "Ne zaman oldu bu?"

"İki hafta önce. Evvelki gün, bilinciniz yerine geldiğinde çıktınız hastaneden. Bunu hatırlamıyor musunuz?"

"Hayır."

"Size ben bakıyorum. Dün gece, bu sabah yemeğinizi ben yedirdim."

"Hiç hatırlamıyorum. Yeniden göreceğimi nereden biliyorsun?"

"Testler yaptılar," dedi.

(*) (İngilizce) 'rüzgâr' – ç.n.

Söylediklerini düşündüm. “Sen hemşire misin?”

“Hayır. Ben arkadaşınız Estes Shaula’nın yanında çalışıyorum.”

O anda anladım kim olduğunu.

“Evet, ben onun hizmetçisiyim,” dedi. “Beni size bakmam için Waimea’dan buraya o yolladı. Siz tekrar görmeye başlayana dek yanınızda kalacağım.”

Öksürerek boğazımı temizledim. “Peki, Francis’e ne oldu?”

“Dr. Beliar mı? Maalesef.”

“Öldü mü yani?”

“Cesedini geçen hafta buldular.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Önce kayboldu, sonra Niihau adasında karaya vurdu. Benim doğduğum yerde.”

O gece Seth’le birlikte beni görmeye gelen Estes, kazayı tüm ayrıntılarıyla anlattı, bense sanki bütün bunlar başka birinin başına gelmiş gibi dinledim. İlk kez ayık olarak –evimde olduğu süre içinde üç fincan koyu çay içti– yatağımın ayakucuna oturdu ve arabanın köprünün ayaklarından birine nasıl çarptığını anlattı. Ben olay sırasında bayılmıştım. Başımın sağ yanı dokundukça hâlâ acıyordu. Sağ bacağымda ciddi yaralar ve çürükler, sağ kolumda, hâlâ kaşınan derin bir kesik, bir kırık parmak ve yana döndüğümde acı veren iki çatlak kaburgam vardı. Ve tabii bir de görme duyumu yitirmiştim.

“Ölmemiş olman bir mucize,” diye bitirdi sözlerini Estes sevecen bir sesle, elini ayak bileğime koyarak.

“Filmlerden anlaşıldığına göre,” diye araya girdi Seth, “göz sinirlerinde ve retinada hiçbir hasar yok. Tüm bulgular geçici bir körlük yaşadığını gösteriyor – geçirdiğin şok yüzünden.”

“Tekrar ne zaman göreceğim?”

“Belki gelecek hafta, belki de birkaç ay içinde. Buraya Honolulu Devlet Hastanesi’nden Dr. Takasa’yı getirttik. Kendisi oranın en iyi göz doktorudur. Büzülen kan damarların açılınca tekrar görmeye başlayacağın konusunda en ufak bir kuşku duymuyor.”

“Peki yine eskisi gibi görebilecek miyim?”

“Evet. Doktorunun söylediğine göre, başlangıçta okuma gözlüğüne gereksinim duyabilirmişsin.”

“Ah, tabii, okumaktan başımı alamayacağıma eminim,” dedim kupkuru bir sesle. Ardından uzunca bir sessizlik oldu. “Peki ya Francis?”

Seth huzursuzca öksürdü.

“Lütfen, hepsini anlatın,” dedim. “Estes, sen anlat.”

Beni kan ve kusmuk içinde bulmuşlardı. Yalnız başıma, emniyet kemeriyle bağlandığım yolcu koltuğunda oturuyordum. Arabanın sağ ön çamurluğu ve sağ lastik köprünün destek demirlerine takılarak fırlamış ve nehre uçmuştu. Polis ilk başta sürücünün kaza yerinden kaçtığını ya da sürünerek yardım istemeye gittiğini, ya da arabadan sürünerek çıkmayı başarmış olsa bile belki de nehre düştüğünü düşünmüştü. Ama çarpışmanın etkisiyle benim ne hale geldiğimi görünce, sürücü koltuğunda ya da kaza sırasında asıl darbe o taraftan geldiği halde, sürücünün oturduğu tarafta neden hiç kan izi olmadığını anlayamamışlardı. Ön camı ben, kafamla çarparak kırılmışım, ama camın sol bölümü, yani direksiyon tarafı olduğu gibi duruyordu. Arabanın dışında da hiçbir kan izine rastlayamamışlardı, ne köprünün bir yerinde, ne de arabanın iki yanını saran çamurlu arazide. Ayrıca hiçbir ayak izi de bulunamamıştı. Beni ambulansla acilen Wilcox Memorial Hastanesi'ne yolladıktan sonra daha bir saat köprünün çevresinde ve vadiye uzanan kulkas tarlalarında araştırmalarını sürdürmüşlerdi. Sonra, güneş doğarken, beni masaya yatırarak röntgene aldıkları sırada, polis müfettişi kendine bile olanaksız görünen bir sonuca varmıştı: Francis çarpışma sırasında arabadan dümdüz fırlamış, köprünün parmaklıklarını aşarak Hanalei Irmağı'nın güçlü akıntılarına karışmıştı. Ben de ön cama müthiş bir hızla çarpmışım, ama emniyet kemerim bağlı olduğu için en azından arabadan dışarıya fırlamamışım.

İki polis motoru, birkaç balıkçı teknesiyle birlikte ırmağı aramışlardı. Bütün gün ağlarla ırmağın dibini, köprünün oradan, Hanalei Körfezi'nin bir buçuk kilometre uzağında denizle birleştiği yere dek taramışlardı. Ertesi gün Lihue'dan Sahil Koruma motorları getirterek körfezi de araştırmışlardı. Polis şefi kendisinin yanılma ihtimalinin yanı sıra Francis'in ortadan yok olmuş bir akıl hastası ya da kaza yerini bırakıp kaçmış bir suçlu olması ihtimallerine karşı, olayın tüm ayrıntılarını içeren resmi bir rapor hazırlamıştı. Ancak üç gün sonra adamın ırmakta boğularak denize sürüklendiğine iyice inanmışlardı. Dokuzuncu gün cesedi bulduklarında, bu onların düşüncesini haklı çıkarır gibi olmuşsa da ilk tahminlerini kanıtlamaktan uzaktı. Öncelikle, otopsiden çıkan sonuçlara göre, Francis'in boynu ırmağa düştüğü anda kırıldığı ve ölüm nedeninin bu olduğu anlaşılmıştı. Ayrıca, doğru, ceset ırmak boyunca sürüklenerek denize çıkmış ama yalnızca bir adaya kadar ulaşabilmişti; Kaulakahi Kanalı'nın güçlü akıntıları cesedi Niihau'nun, Yasak Ada'nın doğu kıyılarındaki kırık mer-

can kumsalına atmıştı. Şişmiş, sırtına ve kafatasına deniz kurtçukları yapışmış durumdaki ceset, gece yarısı denize girmek isteyen genç bir çift tarafından bulunmuş. Koşarak evlerine giden çift kıyıda ker-tenkele-adamlardan birini bulduklarını sanmışlar, kafasında kıl yeri-ne hareket eden canlı saçlar bulunan, oyuk göz çukurları ve olmayan dudaklarıyla kendilerine sırıtan bir iblis gördüklerini söylemişlerdi.

Hiç gözyaşı dökmedim ama içimdeki acıların yeniden uyandığını hissediyordum. “Karısı ve çocukları için üzüldüm,” dedim, “onlar benim için üzülmese de.” Sonra Seth’in sesinin geldiği tarafa döndüm. “Peki hastanede neler olup bitti?” diye sordum.

“Şeyi mi diyorsun-?”

“Ne sorduğumu gayet iyi biliyorsun.”

İçini çekti. “Olay epeyce skandala neden oldu. O gece partide bir sürtü insan vardı. Ayrıca cesedinin arandığı haberi her gün gazetelere çıktı. Hatta Honolulu’daki *Advertiser*’da bile.”

“Devam et.”

“Kazadan sonra hastaneden çıktığında, sen de işten uzaklaştırılacaklar listesine alındın. Dr. Prion durumu düzeltmeye çalışıyor.”

“Ama işimi yine de kaybedeceğim.”

Duraksadı. “Evet, sanırım öyle olacak. Mala, seni hastaneye getirdiklerinde kanında çok fazla alkol buldular.”

“Bu işin şakası yok. İyi ki bir tek alkol testi yapmışlar.”

“İşten uzaklaştırma konusunu sen de karşı çıkabilirsin.”

“Biz de sana yardım ederiz,” dedi Estes.

“Başımı iki yana salladım. “Bunun için mecalim yok. Neyse, önemi de yok zaten, şimdilik düşünmem gereken başka şeyler var.”

Şimdi artık düşünmek için bol bol vaktim vardı. Yavaş yavaş da olsa yeniden görmeye başlayana dek yirmi iki –tam olarak görmeye başlayana dek toplam otuz altı– gün boyunca ben de öyle yaptım. Gözlerimizin ruhumuzun penceresi olduğunu söyleyen Plinius idi. Ayrıca –daha az bilinmekle birlikte– insan vücudunun en değerli parçası olduğuna inandığı gözlerimizin, yaşamı ölümden gün ışığı sayesinde ayırt ettiğini gözlemlemişti. Dediğine göre, öteki duyularımız var olsa da görme duyumuzu kaybettiğimizde, ölümlerin dünyasını oluşturan ve hiçbir şeyin görülemediği bu karanlık evrende, ölümlerden hiçbir farkımız kalmazdı. Peki bu durumda, gözlerimiz işlevini yitirdiğinde, körlük gözlerimizin ferini söndürdüğünde ruhumuzun pencereleri bir anda kapanmış mı oluyordu? Eğer öyleyse bunun benim için hiçbir sakıncası yoktu, çünkü nasıl olsa ruhumdaki yarala-

rın iyileşmesi için, kazada aldığım yaraların iyileşmesi için gereken-
den çok daha uzun bir süre gerekiyordu. Kazadan önceki altı ay bo-
yunca, yalnızca Francis'in isteklerine boyun eğerek her geçen gün
ölüme biraz daha yaklaştım, üstelik bütün o yaşadıklarım bana acı-
larımı ve yalnızlığımı unutturmadığı gibi – Cassiel'i de unutturama-
mıştı.

Kaza gününe dek yaşadıklarımı yüzlerce kez tekrar tekrar gözden
geçirdikten sonra, bundan böyle bacaklarımı ve ağzımı kapalı, gözle-
rimi açık tutmaya karar verdim – yani gün ışığına kavuşup görmeye
başladıktan sonra. Ve ardından, bilincim yerine geldikten sonra ilk
kez içimde –sanki göğsüme saplanmış bir buz sarkıtı varmış da yavaş
yavaş erimeye başlamış gibi– çözüldüğünü hissettiğim bir duyguyla
ağlamaya başladım, gözyaşlarım öylesine katılaştı ki, aşağı doğru
süzülürken yanaklarımı acıtıyorlardı. Bu olaydan sonra ölümler dünya-
sından uzaklaşmakta olduğumu her gün biraz daha çok hissettim.
Yedi ay sonra bir sabah ilk kez Cassiel'in bileziğini taktım ve ardın-
dan bir kez daha, ama bu kez dinmek bilmeyen, sınırsız gözyaşla-
rıyla ve doya doya, saatlerce ağladım.

Olanca gayreti ve şefkatiyle tekrar gücümü toplayıp, kendime gel-
memi sağlayan Wind oldu. Teybe her gece, sürekli dönmesini sağla-
yacak biçimde ayarlayarak, radyo teleskopu bandını koyuyordu. Bu
ses, ruhuma iyi geliyordu. Kendisi de oturma odasındaki bir katlanır
yataкта yatıyordu. Yemeklerimi yapıyor, banyo yapmama ve giyinme-
me yardım ediyor, sargılarım ve ilaçlarımla ilgileniyordu. Günde iki
kez gözkapaklarıma, kesinlikle tekrar görmemi sağlayacaklarını söy-
lediği şifalı, bitkisel merhemler sürüyordu. Öteki yaralarım hızla iyi-
leşiyordu, çok geçmeden gündüzleri balkonda oturup ağaçların öte-
sinden gelen dalga seslerini dinleyebiliyordum. Bahçemi ve çevrede-
ki araziye yeni yeni tanımaya başlamıştım. Kuşların, böceklerin ve hı-
şırdayan dalların sesini öylesine belirgin bir biçimde duyuyordum ki,
zihnimde –ki şimdi eskisinden çok daha açıktı– bu sesleri üreten gö-
rüntüleri kolaylıkla canlandırabildiğimden, sanki önümde uzanan
manzarayı gözlerimle görüyormuş gibi algılıyordum: Ağaçlardan
parmaklıkların üzerine düşen meyveleri, vızıldayarak hatmi çiçekle-
rine konan arıları, rüzgârla savrulan geniş palmiye yapraklarının
çimlerin üzerine düşen gölgesini, ağaçtan yere, verandanın gölgesine
düşen papayayı almak için dalışa geçen kuş sürülerini. Ziyarettime ge-
lenleri araba seslerinden ayırt etmek, balıkçı Lon'un toprak yoldan
sessizce yürümekte olduğunu anlamak ya da kumsalın üzerinde vızıl-

dayarak uçan küçük uçakları seslerinden takip etmekten çok daha kolay oluyordu.

Beni asıl şaşırtan, bir gün öteki –fiziksel varlığı olmayan– şeyleri de görebildiğimi keşfetmem oldu. Kulağa ne kadar inanılmaz gelse de Wind’in kafasından geçenleri örneğin. Daha doğrusu arada bir onun hafızasında bulunan kimi hatıraları görür olmuştum. Bunun olduğu gün, görme duyuma kavuşmadan bir hafta önce, o balkonu süpürtüyor, ben de, çimenlerin üzerinde bacak bacak üstüne atmış oturarak, yeni yeni becermeye başladığım işlerden birini yapıyordum: Castor’la Pollux’un üzerindeki keneleri ayıklama işini. Bacaklarımdaki yaralar iyileşmişti, omzum, üzerindeki yaranın dikişleri daha yeni alındığından, yalnızca kolumu çok fazla kaldırdığım zaman acıyordu. Ben tüylerini didikleyerek, keneleri saat yönünün tersine doğru, tek bir hareketle kıvrıp koparıırken, köpekler sakın sakın oturuyorlardı. O sırada zihnimde çakan son derece belirgin –ve üstelik de hareketli– bir görüntü, dikkatimin birdenbire dağılmasına yol açtı.

Sabit durmayan bu görüntüde, sanki koşuyormuşum gibi sarsılarak, önümde dimdik aşağıya, turkuvaz renkli, yusuvarlak denize doğru inen bir patıkaya bakıyordum. Daha önce Val ile birkaç kez Na Pali kıyılarını dolaşmış, ama böyle bir patıkaya rastlamamıştım – en azından bu kadar dik inenine, çünkü ben indikçe yol kenarındaki dallar hızla yanımdan geçiyor, aşağıdaki deniz yuvarlağı son sürat üzerine geliyordu.

Sonra görüntü başladığı gibi çabucak yok oldu. Pollux yanağımlıyalıyor, Castor havlıyor, benimse soluğum kesilmiş –sanki koşmayı yeni bitirmişim gibi– kalbim yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu.

Ertesi gün öğleden sonra balkonda oturmuş çayımı yudumlarken yine aynı şey –bu kez daha da uzun sürerek– tekrarlayınca, iyice korktum. Wind mutfaktaydı, hemen ona seslendim.

“Wind?” dedim gelmekte olduğunu duyar duymaz.

“Ne oldu Mala?” dedi, telli kapıyı açarken.

“Lütfen bana bir iyilik yap ve biraz önce ne düşündüğünü söyle?” Duraksadı. “Akşam yemeğini hazırlıyordum.”

“Ama başka bir şey düşünüyor olabilir misin?”

“Evet, Pueo Point yakınlarında, eskiden yüzmeye gittiğim bir yeri düşünüyordum.”

“Niihau’da mı?”

“Doğru.”

“Dağdan inen patikanın ucundaki minik bir koyda mı?”

“Nerden bildin bunu?” Onun şaşırdığına ilk kez tanık oluyordum.

Biliyordum çünkü bu halimle koşan ben olamayacağıma göre, bir koşucuya yakışır biçimde, bunu yapan kendisi olmalıydı.

O gün daha geç bir saatte Val geldi; kamyonetini ön taraftaki patikaya soktuğunu duyar duymaz zihnimde önce –kanoda oturuyormuşum gibi yüksekçe bir görüş açısından– engin bir okyanus, ön tarafta, tam kendi önümde ise, kendi kanosunda canla başla kürek çeken üstsüz, yanmış, uzun saçlı, bir kadın görüntüsü canlandı; daha da şaşırtıcı olan gözlerimin önünde, önce kahkahalar atarak etrafa göz gezdiren, sonra da saçlarım bembeyaz kumların üzerine yayılmış olarak kendi yüzüm belirdi. O anda Val’in kafasından geçmekte olan, ilk tanıştığımız günlere ait (kendimle ilgili) bir anıyı görmekte olduğumu hemen anladım. Bunu ona sormama bile gerek yoktu.

Aynı şey bir kez Seth’le, birçok kez de yine Wind’le oldu. Bu bana daha önce yaşadığım, kendimle ilgili bir başka deneyimi hatırlatıyordu: Manila’da, Cassiel ile birlikte yatarken, çölde koşan kırmızı elbise li kadının ve uçuşunun kenarında yanmakta olan arabanın olduğu görüntüyle, vurulan B-52’nin içindeki korkunç görüntüleri. Bunların Cassiel’in zihnindeki hatıralar olduğunu, ayrıca bunu kanımda dolaşan örümcek zehri sayesinde ve iki sevgili olarak yakınlığımızdan dolayı yapabildiğimi biliyordum. Bütün bu olanlardan çıkarabildiğim tek sonuç, maruz kaldığım bu çarpışma, sahip olduğum –kanımdaki zehirden geriye kalan– aşırı duyu hassasiyetiyle birleşerek zihinsel yeteneklerimi öyle bir artırmıştı ki, başkalarının, hatta olayı tam yaşadıkları anda, aklından geçenleri okuyabiliyor ve üstelik bunu yapmak için o insanlarla sevişmiş olmam da gerekmiyordu.

Görme duyuma kavuştuktan sonra da bu yeteneğim sürüyor, ama bu, her ayın yalnızca tek haftasında oluyordu. Uzunca bir süre o haftaların kanama günlerimle, uyku düzenimle ya da eşzamanlı olaylarla bir ilişkisinin olabileceğini düşünerek epeyce kafa yorduysam da sonunda bu olayın Ay’ın küçülmeye başladığı dönemlere denk geldiğini fark ettim. Birkaç ay sonra bu yeteneğimi istemim doğrultusunda denetlemeyi öğrendim ve böyle bir şeyi bir daha isteğim dışında asla yaşamadım. Ancak bir süre sonra bütün hayatımı değiştireceğini nereden bilebilirdim?

Yeniden görmeye başlamam, doktorların da öngördüğü gibi birdenbire oldu. Yatağım da uyumaktaydım, sonra kendimi bir anda pencereden dışarıya, şafağın ilk ışıklarına, begonvillerin üzerine yağın kara bakarken bulduğumda rüya görüyorum sandım. Yemyeşil

dağların sivri tepelerinden aşağıya doğru dökülenler resmen iri kar taneleri idi. Rüya görüyor olmalıyım diye düşündüm, Kauai'nin North Shore bölgesi doğanın birçok mucizesine tanıklık etmişse de, kar yağdığı hiç olmamıştı. Ancak karmakarışık çarşafaların üzerinde, kolumdaki yaraları görünce inanabildim uykuda olmadığımı. Çarşafaların arasından sıyrılarak yataktan çıktım ve burnumu pencerenin camına dayadım; gördüğüm kar değil rüzgârın yağmur ormanlarından bu yana doğru bir çağlayan gibi savurduğu bembeyaz çiçek yapraklarıydı.

“Görebiliyorum!” diye bağırdım öteki odaya, Wind’e seslenerek. “Artık görebiliyorum.”

Yanıt gelmedi. Telli kapının usulca kapandığını duyar gibi olduy- sam da, emin olamadım. Oturma odasına girdiğimde portatif yatağın tümüyle toplanıp dolaba kaldırılmış, balkonda kahvaltı masasının çoktan hazır edilmiş olduğunu gördüm; köpekler ise bir kenarda mamalarını yiyorlardı. Hasta yattığım süre boyunca evimi tertemiz tutmuş olduğu dışında ortada Wind’den hiçbir iz yoktu. Hatta sebze ve çiçek bahçemdeki yabancı otları bile yolmuştu. Aynada yüzüme baktım, onca zaman dinlenmiş olmama karşın hâlâ gergin ve soluktu; o partide yalpalayarak önünde dikildiğimden beri aynada kendime ilk kez bakıyordum. Tam yaralarımı incelemeye dalmışken, o sırada gözüm örümcek bitkisinden damlayan yağmur damllarına, ardından tüylerine takılmış beyaz çiçek yapraklarıyla heyecan içinde bana doğru koşturan Castor ve Pollux’a takıldı. Daha fazla dayanamadım, mutluluktan gözyaşlarım sel gibi akmaya başladı, dizlerimin üstüne çöktüm ve onlara sımsıkı sarılıp ağladım.

Aynı gün öğleden sonra Estes’i aradım. Wind hâlâ eve dönmediğinden, onu da sordum. Estes, bir gün izin almak için sabah erkenden aradığında ona bu mutlu haberi verenin Wind olduğunu söyleyince çok şaşırdım.

“Daha iyi olduğuna çok sevindim,” dedi Estes. “Hatta sesin her zamankinden de iyi geliyor.”

“Estes, sana her şey için nasıl teşekkür edebilirim?”

“Teşekkür edecek bir şey yok Mala. Kendine iyi bak, yeter.”

Wind ertesi sabah Waimea’dan arayarak ne kadar sevindiğini söyledi, ama kendisine yaptıkları için teşekkür ettiğimde, sanki biraz huzursuz olmuş gibiydi. O haftanın sonlarına doğru doktorlar araba kullanmama izin verince Estes’in evini arayarak Wind’e onları görmeye gideceğimi söyledim, ama o yine huzursuzlandı, yanıtlarken

sanki isteksiz gibiydi, "Tabii onca zaman buradan uzak kaldığım için işler de epeyce birikmiş. Ama yine de gelin tabii, memnun oluruz..."

Gittiğimde gözlemevinde Estes'i de görmek istiyordum ama o, bir toplantı için iş arkadaşlarıyla birlikte Big Island'a gitmişti. Yanımda teşekkür etmek için onlara hediyeler de götürmüştüm: Estes için kendi bahçemdeki ağaçlarımdan toplanmış bir sepet papaya, Wind içinse bir zamanlar yatak odamda görerek çok beğendiği, Rarotonga limanından satın aldığım Malinezya Ay tanrıçasının eski, minik heykelciğini. Öğle üzeri, ağaçların gölgelediği patikadan geçerek Estes'in evine vardığımda, mutfakta açık kalan musluk sürekli akmakta, ocağın üzerindeki tencere ise fokur fokur kaynamaktaydı. Kapıya vururarak, "Ben geldim, Mala," diye bağırdığımda, evden hiçbir cevap gelmedi.

Kapıya tekrar vurduktan sonra içeri girdim. "Wind," diye seslendim tekrar tekrar, bütün odaları aradım. Ama kadın hiçbir yerde yoktu, ne evin içinde, ne balkonda ne de bahçenin arka tarafında. Oraya en son o gece akşam yemeği için gelmiş, yemekten sonra da Estes'le yatmıştım, ama yine de her şey hatırladığım gibiydi. Tik ağacından pırl pırl parlayan yer döşemesi, meditasyon bölmesindeki ağır tütsü kokusu ve orada, çaydanlığın hâlâ sıcak durduğu yerde Einstein'ın, Hubble'in ve Clyde Tombaugh'un camları parlayan fotoğrafları. Orada, yatak odasında öylece durarak, kendimi bir karanlıktan ötekine attığım o dönemin başladığı günü, yedi ay öncesini düşündüm. Bu arada kendi kendime, aslında herhangi bir fark yaratmayacak olsa da, o gece gözlemevinden sonra doğrudan evime gitmiş olsaydım, bütün o acıları çekmemiş olacağım düşüncesiyle az buz işkence etmemiştim. O anda da hissettiğim gibi aslında kendimi Francis'in kollarına atmama neden olan şey, Estes'in benden kaçmasından duyduğum üzüntü değil, Cassiel'in içime kök salan derin acısıydı. Kaldı ki o gece, eğer elbiselerimi çıkarıp Estes'in yer yatağına yatmamış olsaydım bile, kafam o kadar uyuşturucularla doluydu ki, bir gün, bir şekilde ve nasıl olsa bunu yapacaktım.

O gidişimde Wind'i göremedim, ayrıca onu bir daha göreceğimi de hiç sanmıyordum. Onca hafta yatakta yattıktan sonra bu benim için oldukça uzun ve yorucu bir gezi olmuştu; eve dönmek için arabaya binmeden önce Estes'in balkonunda oturup yaklaşık yarım saat kadar ağaçları seyrettim. Oturma odasına döndüğümde getirdiğim papayalar sepetinin içinde bıraktığım yerde, masanın üzerinde duruyordu, ama hemen yanına bıraktığım tanrıça heykelciğinin yerinde yeller esiyordu. O sırada aniden evin içinde, dağlardan gelen güçlü

bir rüzgâr esti – pencerelerden ve balkon tarafındaki kapıdan girerek, karşı taraftaki pencerelerle ön kapıdan çıkıp gitti. Masa örtüsü ve perdelerle birlikte saçımı ve elbiselerimi de havalandırmış, ciğerlerime, başımı döndürecek kadar tertemiz bir hava doldurmuştu. Evden çıktım, zifiri karanlıkta eğreltiotlarının arasından geçip, patika boyunca hiç arkama bakmadan yürüdüm.

Sonraki birkaç hafta boyunca gördüğüm karmakarışık kâbuslar dışında iyi uyudum. Kâbuslarım Francis'in beni kollarına almasıyla başlıyor, ardından, tıpkı Francis'in cesedine olduğu gibi Cassiel'in vücudunun kıyıya vurmasıyla sona eriyordu: Yani sudan şişmiş, gözleri yerinden çıkmış ve tenine kurtçuklar yapışmış olarak. Bu zaten benim Cassiel'le ilgili kurduğum en eski kâbuslarımdan biriydi, olaylar da bunun tersini kanıtlayacak biçimde gelişmemişti doğrusu. Sürekli aynı biçimde, ter içinde uyanıyor ve sendeleyerek kendimi yataktan dışarı atıyordum. Hâlâ kör olduğum korkusuyla debelenirken birdenbire vaktin henüz gece yarısı olduğunu anlayıp rahatlıyordum.

Hayatım bir yandan yeniden yoluna giriyorsa da gelişmeler eskisinden daha iyi değildi. Dr. Prion'un ve Seth'in inanılmaz çabaları ne yazık ki hastanedeki işimi kaybetmemi engelleyemedi. Bütün bu dertlerin sorumlusu kendim olduğum için hastaneden resmen atılmam beni hem daha çok öfkелendirdi hem de utandırdı. Hakkımı savunabileceğimi söylemeleri üzerine beni işe alan heyetin karşısına çıktığımda bu duygu daha da ağırlaştı. Francis uzun süre bu heyette görev yapmıştı, dolayısıyla, özellikle de cesedinin o halde bulunmasından sonra daha da büyük bir hınçla benim atılmamı isteyenler, onun dostları ve iş arkadaşlarıydı. Yazdıkları raporda *ahlaken bu göreve uygun olmadığımı* belirtmişlerdi – ki bu kendimi tekrar orduda hissetmeme neden oldu. Kaldı ki Francis'le birlikteyken, raporda imzası bulunan –ayrıca alışılmışın dışındaki cinsel zevklerini de çok iyi bildiğim– iki kişiyle birçok kez esrar içmiş ve *peyote** çiğnemiş olmam, durumu kabullenmemi daha da güçleştiriyordu. Yine de içimde bir yerlerde, tekrar o hastaneye dönüp çalışamayacağımı hissediyordum: Orası benim için artık yalnızca kötü hatıraların ve iğrenç ilişkilerin olduğu bir yerdi. Ancak arkadaşlarım benim yerime o kadar çaba harcadılar ki, sırf beni başlarından atmak için, o güne dek hiç kimseye verilmeyen yüksek bir tazminat ödediler: Beş aylık maaşımın tamamını. O sıralarda nisanın ortalarındaydık ve yaptığım hesaba göre çok dikkatli harcar-

(*) Bir cins kaktüsten elde edilen uyarıcı – ç.n.

sam bu para bana yıl sonuna dek yeterdi. Ondan sonra ilk başladığım yere geri dönmüş olurdum ki umarım bu durum, karnımı doyurmak için beni dilenmek zorunda bırakmazdı.

Ama yine de yavaş yavaş hayatımı yeniden düzenlemeye koyuldum. Tekrar yüzmeye, kanomla kürek çekmeye ve bahçemle ilgilenmeye başladım. Her gece kendime yemek pişiriyor, yanımda köpeklerimle, gün batımında balkonuma oturup hatmi çayı içerek yıldızların çıkışını izliyor ve olabildiğince tek başıma kalmaya özen gösteriyordum. Yapmaktan kaçındığım tek şey içki içmektir. Artık ne White Goddes, ne Eclipse rom ne de esrarla karıştırılmış Tay çubukları içiyordum. Onun yerine her hafta cuma günleri Metodist Kilisesi'ndeki Adsız Alkolikler iyileştirme toplantılarına gidiyor, pek fazla konuşmadan başkalarının anlattığı hikâyeleri dinliyordum. Bu içimde, bu adada, sistemli biçimde kendini öldürmeye çalışan tek insanın ben olmadığı duygusunu güçlendiriyordu.

İçkiden uzak duruyorsam da yine de arada bir toplantıları ekteğim de olmuyor değildi. Gittiğim son toplantılardan birinde park yerinde, bir adamla tanıştım, adamı gözüm bir yerden ısıyor gibiydi. İnce yapılı, uzun boylu, tertemiz tıraş olmuş biriydi; uzun saçları rüzgârda uçuşuyor, kahverengi gözleri dostça bakıyordu. Beni görünce gülümsedi, ama tanıdığına ilişkin hiçbir harekette bulunmadı. Giyimi son derece sadeydi, üzerinde beyaz bir tişört, blucin, ayağında da sandaletler vardı. Kim olduğunu, ancak altın bir zincirle boynunda asılı duran madalyonunu görünce hatırladım. Madalyonun üzerindeki aslan kafasının bir gözünün yerinde Güneş, ötekinin yerinde ise Ay duruyordu. Ben tam arkamı dönüp gitmek üzereyken yaklaşıp elini uzattı.

“Selam,” dedi, “ben Olan.”

Kilauea'daki yılbaşı partisinde gördüğüm, peştamala sarınlmış o sakallı adama o kadar az benziyordu ki, aynı madalyonu taktığını görmesem ona dünyada inanmazdım. Sonradan anlaşıldı ki o dönemden –yalnızca altı ay önceki hayatından– geriye kalan tek şey o madalyon olmuştu.

Benimle partide tanıştığını hatırlamadı – hatta ne partiyi ne de her gün ağır asit ve *meskalin* yüklediği kasım ve mart ayları arasında yaşadıklarını hatırlıyordu. Önceleri Lawai'nin dışında bir çiftlik kömününde yaşamaya başlamış, sonra da Anahola yakınlarında bir çadırda devam etmişti. Tek gelir kaynağı uyuşturucu satışıydı. Etrafı dolaşmak için otostop yapıyordu, hatta yolculuk yapmak için hâlâ bu yöntemi kullanıyordu.

O akşam Haena'da bir yere yemeğe davetliydi, dolayısıyla oraya kadar arabamla bırakabileceğimi söyledim. Yolda giderken o gün konuşmacı olduğu toplantıda anlatmaya başladığı hikâyenin geri kalanını da anlattı.

"Aslen Phoenix'liyim," dedi, sakın ve boğuk sesiyle. "Oradaki üniversitede matematik okudum. Daha sonra bir süre uyuşturucuya başladığım Santa Fe'de oturdum. Sonra duydum ki burada, Kauai'de o kadar çok birinci sınıf ot yetiştirmiş ki, insan yol kenarlarından bile eliyle toplayabiliyormuş. Bu arada Berkeley'de bazı abilerimizin bir LSD fabrikası kurduğunu duydum: 'Yağmur ormanlarından gelen saf gün ışığı' diye pazarlıyorlarmış. Sonrası malum, ilk uçağa atlayıp kapağı buraya attım ben de." Başını iki yana salladı. "Sonrası – bilmiyorum, aynı hikâyeyi bugün bir kez daha anlatmak beni aşar, iyisi mi araları es geçip sonuca geleyim, yani yedi ay sonrasına. Kırk dokuz kiloya düşmüştüm, sürekli ishaldim. İçime giren hiçbir şey on dakikadan fazla kalmıyordu – zaten mideme giren tek şey de sandviç satıcısının çöpünden arakladığım ekmeklerdi. Bir de çaldığım ham, yeşil muzlar. Beni bir öğleden sonra park bekçileri, hava sıcaklığının otuz derece olduğu bir gün, çadırımda tir tir titrerken buldular. Sürekli tökezliyordum. Kumlara sıcıyordum. Bir ay boyunca detoks tedavisi gördüm. Şimdi artık yemek karnem var. Belediyede, kumsal temizleme işinde çalışıyorum – saati iki buçuk dolara. Ama olsun, artık temizim. Kapaa'da kiralık bir odada kalıyorum. Bir bisikletim var. Birkaç ay içinde ikinci el küçük bir motosiklet alacağım. Her şey sırasıyla."

Haena'ya, yol boyunca sıralanan on iki ahşap köprüünün sonuncusunu da geçerek girdik. Puslu bir akşamdı. Upuzun, gri bulut kümeleri dağların tepesinden kuştüyü sorguçlar gibi fışkırıyor, sonra denize doğru alçaldıkça sel gibi yağmur bırakıyorlardı. Ay ufukta yüzünü incecik göstermişti bile.

"İşte geldik," dedim. "Seni nerede bırakabilirim?"

"Four Crosses denen yerde. Yolun biraz yukarısında."

"Orayı biliyorum." Dönüp ona baktım. "Alvin Dixon'un evi."

"Evet, rock-and-roll'cu herif. İyi abimizdir."

"Buraya daha önce gelmiş miydin?"

"Bir kere."

"Yani temizlendikten sonra?"

Alınmıştı. "Niye gelmeyeyim, tabii geldim. Kafam iyiymen gittiğim yerlere artık gitmiyorum bile. Yani hatırladıklarına."

"Kusura bakma."

Şimdi de o bana bakıyordu. "Alvin'le tanışıklığın var mı?"

"Pek sayılmaz. Seni tanıdığım partide karşılaşmıştık."

"Ha." Saçlarını alnından geriye doğru attı. "Senin sandığın gibi bir herif değildir. Yani o partideki gibi. Alvin sağlamdır. Onun evinde kimse uyuşturucuya el atmaz. Doğru dürüst içki bile içilmez."

"Homo falan değil ya?"

"Yok canım, gördüğüm en sağlam heriftir. Bak şimdi, beni yemeğe davet eden herif var ya, o da onun en iyi arkadaşlarından biri. Eskiden başçısıydı. Onunla Kapaa'daki toplantıda tanıştım, tamam mı? Alvin sağlam heriftir."

Tunnel Beach'teki büyük evlerin, ana caddeden kapılarına kadar uzanan toprak yolları vardı. Bunlardan birine, kenarda adsız bir posta kutusunun durduğu, önü zincirlenmiş bir girişe geldiğimizde, Olan, "İşte geldik," dedi.

İndikten sonra ona, "Kilauea'da tanıştığımız o gün, beni buraya davet etti. Ne zaman istersen gelebilirsin demişti," dedim.

Olan omzunu silkip, avuçlarını havaya açarak, "Bunu yapmalısın," dedi ve zincirin altından içeri kaydı. "Getirdiğin için sağol."

Aradan bir hafta geçti, sonra bir hafta daha, sonra bir gün kalkıp Four Crosses'a gittim. Değişik bir şey yapacak olmak beni huzursuz ediyordu, ama, sonra da neden olmasın diyordum. Evime yaklaşık bir buçuk kilometre uzaklıktaydı, dolayısıyla arabayla gideceğime, Tunnels Beach'teki, dalgaların tepesinde sörfçülerin uçtuğu koyların çevresinden dolaşp, servi ormanından geçerek, batıya doğru kıyı boyunca yürümeyi tercih ettim. Rüzgârdan ve çamurdan neredeyse görünmez hale gelmiş, önünde GİRİLMEZ levhasının durduğu kumlu bir patıkaya geldim. Yol, girişin ötesinde, palmyelerin arka tarafında kalan geniş beyaz evin arka tarafına çıkıyordu. Ev iki katlı, modern, Akdeniz çizgileri taşıyan bir yapıydı. Sayvanlı birkaç balkonu, bir terası ve manzaraya hâkim, büyük pencereleri vardı. Mavi renkli çatının ardından, Ke'e Beach taraflarında, o güne dek gördüğüm en yeşil ve en çarpıcı dağ manzarası uzanıyordu.

Patikanın kapısını açtığmda uzun çalılardan Labrador cinsi, siyah bir köpek fırladı, yanım sıra ayağımdaki tokyoları koklaya koklaya, bütün evi çevreleyen terasa dek bana eşlik etti. Terasın öteki ucunda iki adam, cam bir masada oturmuş iskambil oynuyorlardı. Yukarı çıktığım merdivenlerin hemen yanındaki şezlonga oturmuş sarı bikinili bir kadın dürbünle uzaklara bakıyordu. Yaklaşık benim boyumdaydı, pırlıl pırlıl parlayan uzun sarı saçları ve atletik bir

vücudu vardı. Bense önü açık beyaz gömlek, altında –onunki kadar minik olmasa da– siyah bir bikini giyiyordum; başımda bir beyzbol şapkası, gözümde, tekrar görmeye başladıktan sonra sürekli takmak zorunda olduğum siyah camlı güneş gözlükleri vardı. Sahilde yürüyüşe çıktığım zamanlardaki gibi giyinmiştim. Fazladan hafif bir makyaj yapmış, ellerime ve ayaklarıma kırmızı oje sürmüştüm. Kadının dürbünü aşağı indirince, benden yalnızca birkaç yaş büyük olduğunu fark ettim; gözleri hafifçe birbirinden ayırık, güzel bir kadındı. O partide, Alvin Dixon’un yanındaki kadınlardan biri olduğunu hatırladım.

Bana doğru yaklaştı, kendimi tanıttıktan sonra elini uzattı. “Adım Claudia. Gel, şöyle otur.”

Claudia Alvin’in kız arkadaşıydı. İtalyandı, ama Alvin’le müziği bıraktığı sırada, Kyoto’da tanışmıştı. Seramik sanatçısıydı, Japonya’da eğitim görmüştü, şimdi oradan getirttiği seramikleri, daha çok alıcısı olduğundan İtalya’da satıyordu. Alvin’le birlikte yılın iki ayını Tokyo’da ve Kyoto’da geçiriyorlardı; kız ayrıca belli aralıklarla Milano’ya gidiyordu. Yılın geri kalan zamanında Four Crosses’da yaşıyorlardı. Bütün bunları tanışmamızın ilk yarım saatinde, kızın kendisinden, yanındaki şezlonga oturduğum sırada öğrendim. Ayrıca Claudia’nın çok iyi de bir hafızası vardı: Yalnızca o partide merdivenlerde çarpıştığımızı hatırlamakla kalmadı, kibarca, şimdi çok daha sağlıklı göründüğümü de sözlerine ekledi.

Gülümseyerek, “Gözlerinin rengi gökyüzü kadar berrak,” dedi.

Kızardığımı hissettim, bir yandan da beni tanıyan herkes gibi onun da kazayla ilgili gazetelerde çıkan korkunç haberleri okuyup okumadığını merak ediyordum. Her nasılsa okumadığını anladım.

“Teşekkür ederim,” diye yanıtladım. “O günlerde pek mutlu değildim.”

İşkambil oynadıklarını düşündüğüm diğer iki adam yüzmeye gitmek üzere kalktılar. Aslında biri –misafir olanı– komşu olan ötekinin, tarot falına bakıyordu.

“Tarotu çok iyi bilir,” dedi Claudia, kısa boylu, kel, güçlü yapılı, eli yaşlarındaki misafir için, “ama bunu para için yapmıyor.”

“Peki ne iş yapıyor?”

“Jorge zihin okur. Dünyanın birçok yerinde, gece kulüplerinde, tiyatrolarda gösterileri oldu. Hatta bir kez Royal Albert Hall’da kraliçe için bile gösteri yaptı.”

“Sahi mi?”

“Evet. Üstelik insanın zihnini *gerçekten de* okur. Bak göreceksin. Bu arada sen de al şunları,” diyerek dürbünü elime tutuşturdu, “ben sana içecek bir şeyler getirirken Alvin’i seyret istersen. Ne içersin? Meyve suyu? Maden suyu?”

“Meyve suyu olsun. Peki ama Alvin nerede?”

Kolunu dümdüz öne uzatarak denizi gösterdi. “Epeyce açıklarda. Yelkeni görebilmek için şunu noktanın soluna doğru çevirerek ayarlayan gerek.”

Okyanusun derin suları koyu mavi, dalgalar epeyce yüksekti. İlk baktığımda bembeyaz köpükler arasında herhangi bir yelkenli görmedim. Ama hemen sonra onu buldum: Masmavi bir ormanın içinde bembeyaz bir martı gibi alçalıp yükselerek kayıyor, çevresini saran serpintiler bembeyaz köpükler halinde uçuşuyorlardı.

“Deniz bugün çok dalgalı,” dedi Claudia, elinde greyfurt suyu dolu bir sürahi ve iki bardakla döndüğünde.

Bir saat sonra iki direkli teknenin dümenini tutan o adam cam masada bizimle birlikte oturuyor, sürahinin dibinde kalan meyve suyunu bardağına dolduruyordu. Bakışları yine eskisi gibi keskin, kahverengi, dalgalı saçlarının çevrelediği yüzü V biçimli, sıırım gibi ince bedeni bir çöl bedevisi kadar yanık olsa da, Alvin Dixon artık gözüme Hz. İsa gibi görünmüyordu. Ayrıca bunun için kendisine müteşekkirdim. Yine de partideki o kısa karşılaşmamızda hakkında edindiğim izlenim doğrudu – o korkunç partiden tek bir iyi şey bile çıkacak olması beni sevindiriyordu. Son derece nazik ve kendi halinde bir adamdı. Çok iyi bir dinleyiciydi de. Cassiel’den beri, Alvin kadar sağlam karakterli birine rastlamamıştım.

Claudia gibi Alvin de hatırladı ilk karşılaşmamızı. “Davetimi kabul edip gelmene çok sevindim,” diyerek gülümsedi.

“Evet,” dedim, “yalnız yedi aylık gecikmeden dolayı özür dilerim.”

“Olsun, şimdi buradasın ya. Yemeğe kalırsın herhalde?”

O gece yemeğe kaldığım gibi oraya ertesi gece de, hatta o hafta sonu bir gece daha gittim. Diğer konuklar da gelip gidiyorlardı: Bazıları yalnızca yüzlerini bildiğim kimselerdi, diğerleri ise adanın daha önce hiç tanımadığım yerli halkından birileri. Büyük bir bölümü de Asya, Okyanusya ya da ABD’ye gitmek amacıyla yola çıkmış, ama Honolulu’ya geçmeden önce yalnızca şöyle bir uğramak üzere gelen konuklardı. Aralarında benim gibi olanların yanı sıra kötü ün yapmış kimseler de bulunuyordu. Sanatçılar, müzisyenler, kâşifler, uluslararası otomobil satıcıları, estetler ve hatta Avustralya’ya gitmek üzere yola çıkmış,

hiç konuşmayan meteorit avcısı bir adam bile vardı. Daha önce hiç bilmediğim türden bütün bu insanlar Alvin'le Claudia'nın dostlarıydılar. Olan haklıydı: Bu konuklardan hiçbirinin, hatta en havalı olanlarının bile, evin, söze bile dökülmeden uygulanan uyuşturucu kullanma yasasını deldiğini hiç görmedim – bu, 1972 yılında, her şeyin serbest ve kolay olduğu Kauai gibi bir yerde, az buz bir şey değildi doğrusu.

Ortalıkta dönen bunca faaliyete ve gelip gidene karşın, Four Crosses bir ev olarak yine de son derece dingin ve telaşsız bir yerdi. Bu evin benim için en etkileyici yanı da buydu. Alvin ve Claudia Budisttiler: Kyoto'da, bir inziva döneminde tanışmışlardı. Alvin'le Claudia o yıllarda çok yaygın olan, bir ay Budizme, bir ay Hindu dinine merak salan heveslilerden değil, gerçek inananlardandılar. Oraya gelip giden konuklarının da çoğu, bütün o pırıltılı süslerine karşın, Asya'daki seyahatleri sırasında tapınaklarda ve bütün o kutsal yerlerde tanıdıkları, inancı sağlam kişilerdi.

Oturma odasında, Alvin'in ara sıra, özellikle etrafta kimsecikler olmadığı zamanlarda çaldığı, Steinway marka harika bir kuyruklu konser piyanosu duruyordu; bir de özenle kurulmuş ama çok az kullanılmış stereo ses sistemi dışında evde müzikle ilgili fazlaca bir şey yoktu. Üstelik ortalıkta müzik hayatına ilişkin–ne çerçevelenmiş altın plaklar, ne fotoğraflar ne de herhangi bir hatıra– en ufak bir şey bile yoktu. Alvin'in evinde müzikten laf açmak yasaklıydı – tıpkı bir başka yasaklı konu olan uyuşturucu meselesi gibi. Ama ben yazın sonlarına doğru bir gün, evin sürekli konukları arasında yerimi aldıktan epeyce sonra, bu konuyu açmaktan kendimi alamadım. Hep birlikte yelkenliyle çıktığımız uzun bir yolculuktan dönmüştük; Alvin'le birlikte yorgun argın, baş başa terasta oturuyorduk. O günün sabahında arabamın radyosunda dinlediğim bir şarkısı aklıma gelince Alvin'e eskiden grubu T-Zero'nun büyük bir hayranı olduğumu söyleyiverdim. Hatta aslında, diye devam ettim kendimi konuya iyice kaptırarak, onların savaş karşıtı uzunçalarını çok sevmekle kalmayıp aynı zamanda, *Repose*'daki plak odasında bulunan Rolling Stones ve Greatful Dead albümlerinden daha üstün tuttuğumuzu da ekledim.

Yüzü birden karardı, yalnızca çizgiyi aşmış olmakla kalmayıp üstüne üstlük kalbini de kırmış olabileceğimi düşünerek bir an korkuya kapıldım. "İçerdiği şiddeti severdiniz herhalde," dedi sonunda.

"Hayır. Yayıldığı cinsel enerjiyi ve öfke dolu oluşunu." Oturduğum iskemlede doğrularak, "Savaşın içinde sıkışıp kalmış insanlar için bir tür kaçıştı."

Suratıma bakakaldı, bunu bilmiyor olmasına çok şaşırmıştım.

“Bu konuyu açtığım için beni bağışla.”

“Boş ver,” dedi bana doğru eğilerek. “Biliyor musun, kendimi, geçmişteki hayatımın başka birinin hayatı olduğuna inandırmak için çok çabaladım. İnsanlar benim müziğimi sevişirken nasıl dinledikleri, nasıl trip yaptıkları ya da nasıl Tanrı’yı gördükleri türünden zırvalardan söz açınca, konuyu hemen kapatırdım. Kendimi, o hayatla ilintisi bulanan her şeye karşı kapamıştım. Sonradan bu yüzden tekrar en baştan başlamak zorunda kaldım.” Gülümsedi. “Mala, beni bağışla, bugüne dek savaşa katılmış pek kimseyle karşılaşmadım, ama bunu bana söylemiş olmana inan çok sevindim.”

Bu olaydan sonra, bazen piyanoda benim için –özellikle de Fats Waller ve Jelly Morton gibi eskilerden– caz parçaları çalmaya başladı, tıpkı bir zamanlar Zaren Eboli’nin yaptığı gibi. Artık daha yakın arkadaş olmuştuk. O kadar ki, eylül sonunda Claudia Roma’ya gitmek zorunda kaldığında, Alvin’le birlikte daha çok vakit geçirmeye başladık. Bir gün Four Crosses’da, teknede, bir gün öğle yemeği için benim evimde, baş başa. Ne var ki bütün o zamanlarda, ona âşık olacağımı az buçuk –ve bir ton suçluluk duygusuyla– hissettiğimde bile, asla bana asılmaya kalkışmadı. Ben onun arkadaşıydım ve o da bu arkadaşlığımızın sürmesini istiyordu, bu yüzden de Claudia’ya sadık kalmak niyetindeydi. Mesele bu kadar basitti.

“Buna inanabiliyor musun?” dedim Seth’e, kentte birlikte yemek yediğimiz bir akşam. “Wilcox Memorial’da takıldığım –şimdiki şirketin işten attığı– birtakım saygıdeğer doktorların, hayatta tanıdım en sefil insanlar oldukları ortaya çıkıyor ve şimdi de tutup, dünyaca ünlü bir rock yıldızıyla takılıyorum, birlikte yeşil çaylar içip, yoga yapıyoruz ve bu adam sevgilisini hiç aldatmıyor.”

Claudia’nın dönüşünden hemen önce Alvin’le birlikte Blue Room’u gezmeye gittik. Blue Room adanın kuzey ucunda, anayolun sonunda, iç içe mağaralardan oluşan bir yerdi. Oraya ulaşmak için önce dağın yarısına kadar tırmanmak, sonra derin yarıktan aşağıya inip oradaki tünellerden geçmek, ardından bir kayalıktan inip buz gibi soğuk, kobalt mavisi bir tatlı su gölüne ulaşmak gerekiyordu. İş bununla da kalmıyor, gölün içindeki bir tünelden yüzerek dağın daha da derinlerine ulaşıyordunuz. Tüneldeki suyun içinde, kafanızı yukarı kaldırıp yalnızca soluk alabileceğiniz kadar bir açıklık vardı, yaklaşık on sekiz metre sonra da küçük bir mağarada son buluyordu. Mağaranın yan duvarları, kusursuz bir kubbe eğimi verilerek dizilmiş, yüzeyi pü-

rüzsüz taşlardan oluşuyordu – tıpkı enine kesilmiş, yarım yumurta kabuğu gibi. Aslında bu mağara, hiçbir pompanın ulaşamayacağı kadar derinlere kadar inen buz gibi bir su kuyusunun, en üstteki bölümünü oluşturunuyordu. Buraya Blue Room* denmesinin nedeni, içindeki suyun şaşırtıcı derecede –tıpkı gece içerden aydınlatılmış yüzme havuzları gibi– parlak mavi olmasıydı, sanki ışık kaynağı aşağıda, suyun ta dibindeydi de oradan yukarı doğru ısıldıyordu. Herhalde hiç kimse bu ışığın nedenini açıklayamazdı.

“Olan’ın dediğine göre güneş ışığı bilinmeyen bir yarıktan dağın içine giriyor ve bir yerlerden bize denizin mavi ışığını yansıtıyor-muş,” dedi Alvin, ayaklarımızı suya sokarken, sesi şiddetle yankılanarak. “Ama şimdiye dek bu gizli yarığı bulan olmamış.”

Daha sonra kobalt mavisi havuzun kenarına oturduk. Kayaların yüzeyi yarasa dışkılarıyla kaplanmış, hava nemli ve soğuktu. Orada havlularımıza sarılmış öylece otururken Cassiel’e olan tutkuyu ve çektiğim acıyı düşünmekte olduğumu fark ettim. Dünya üzerinde hikâyemin tamamını anlatabileceğim yalnızca iki kişi vardı ve bunlardan birinin Alvin olduğunu biliyordum. Blue Room’daki bol minerali suyun şifalı ve insan ruhuna iyi gelen özellikleri olduğu söyleniyordu, benim üzerimde de böyle bir etkisi olmuş olmalıydı çünkü hikâyemi Alvin’e anlatmaya başladığımda, sözcüklerin ağzımdan, kadın arkadaşlarımla konuşurken olduğundan çok daha rahat dökülmesi şaşırtıcıydı. Kendini daha önce ait olduğu dünyadan koparmış, kimseye yargıçlık taslamayan, tam bir dünya vatandaşı olan Alvin, hikâyemi baştan sona anlatırken, iki saat boyunca beni sessizce dinledi. Avucumda iç içe halkalardan oluşan örümcek ısırganını gösterdiğimde, bir an için gözleri belli belirsiz bir ışıltıyla parladıysa bile, sözümü hiç kesmedi.

Bitirdiğimde elimi avucuna aldı. “Sevgili olarak çok kısa bir süreyi birlikte geçirdiğinizi söylüyorsun. Ne zaman buraya gelsem, aklıma eskiden Hindistan’da duyduğum bir hikâyeye gelir. Teleskop daha icat edilmeden çok zaman önce Hindu gökbilimciler evrenin milyarlarca galaksiden oluştuğunu söylemişlerdi. Onlara göre bir galaksinin yaşam döngüsü bir eon’a** eşitti. Bir eon’un ne kadar sürdüğü sorulduğunda ise şöyle yanıt verirlermiş: “Himalayalar’dan daha büyük, sırf

(*) (İngilizce) ‘Mavi oda’ – ç.n.

(**) Aeon olarak da bilinen Yunanca kökenli bir sözcük; bir milyar yıla eşit olduğu düşünülen jeolojik zaman birimine verilen ad – ç.n.

kayalardan oluşan bir dağı, elinde ipek bezle bir adamın her yüzyıl bir kez silip parlattığını düşünün; işte eon, o dağın aşınıp yok olması için geçmesi gereken zamana eşittir.' Zamanı bu açıdan düşünmeye başladığında günler, haftalar, yıllar, yüzyıllar insanın gözünde ne kadar önemsiz hale geliyor, değil mi? Oysa bizler –bir yandan zamanımızı ıvrır zıvrır şeylerle boşa geçirirken– tek bir günümüzü neyle ve nasıl dolduracağımızın derdine düşüyoruz. Bana öyle geliyor ki hayatın boyunca yaşadıkların sınıra dayanmış. Ve ben," diye gülümseyerek sürdürdü, "yeryüzüne düşen yıldızların *var olduğuna* inanıyorum. Neyse ki bazen şansımız yardım ediyor da yakınımıza düşüyorlar."

Onu yanağından öptüm. "Besbelli sen de bir yıldızsın Alvin," dedim. "Benim için hep öyle kalacaksın."

Tepemizde, kırk beş derecelik bir açıyla dışarıya kadar uzanan yarık, altın gibi parıldayan gün ışığıyla dolmuştu. İçeri sızan hafif dağ esintisi suyun yüzeyinde minicik dalgalara neden oluyordu. Sanki gerçekten de yeraltı dünyasına inmiştik de oradan canlıların dünyasını seyrediyorduk. Her ne kadar ben onun –Francis'in tüm çabalarına karşın ne de başka birinin– Eurodike'si değilsem de, Alvin Dixon'ın, hayvanları ve hatta kayaları bile aşka getiren müziğiyle bir Orpheus olduğunu düşünüyordum. Dik yokuşta arkasından tırmacılar, önümüzdeki en son ve en zorlu tırmanış de aşmam için elini uzattığında, beni gereğinden fazla konakladığım o karanlık dünyadan çıkararak, sonsuza dek gün ışığına götürdüğünü hissettim.

Zihin okuyan adam Jorge Gaspard'ın Alvin'le uzaktan yakından hiçbir benzerliği yoktu. Ayrıca Four Crosses'in çok sayıdaki Budist konuklarından biri de değildi. Yazın geldiği sırada onunla pek fazla konuşma fırsatım olmamıştı, ama Kanada'yı dolaştıktan sonra Noel'de tekrar döndüğü sırada Claudia beni bir akşam yemeğe çağırdı. Gaspard, aynı yemeğe çağrılan Olan dışında evin tek konukuydu, dolayısıyla o gece büyük yemek masasında yalnızca beşimiz oturuyorduk. Olan'la eve aynı anda varmıştık, o da bana hemen, biriktirdiği parayla sonunda almayı başardığı yeni motosikletini böbürlenerek göstermişti. Yemekte Olan'la Gaspard'ın arasında oturuyordum ve gördüğüm kadarıyla Olan Gaspard'dan pek hoşlanmıyordu. Görünüşe göre bunun nedeni Gaspard'ın arkadaş canlısı olmaması değil, mizahtan yoksun, hatta kendini beğenmiş biri oluşuydu.

Kahveler içilirken, Tokyo'dan yeni dönmüş olmanın coşkusuyla Claudia, Gaspard'a, benim yeni ay dönemlerinde kendini gösteren zihinsel güçlerimden söz etti.

"O da insanın içindekileri hissediyor ve o anda zihninden geçirmekte olduğunu anıları görebiliyor," diye anlatmaya koyuldu Claudia. "Bunu yaptığını birçok kez gördüm." Doğru, görmüştü, ama yalnızca o ve Alvin'le yalnız olduğum zamanlarda. Sonra aniden bana döndü. "Mala, umarım bu konudan söz etmeme kızmıyorsundur, yoksa kızıyor musun?" diye sordu, her ne kadar yüzümdeki ifadeyle huzursuzluğumu gizlemeyi başarmış olsam da.

Başımı iki yana salladım. Göz ucuyla Alvin'in de huzursuz olduğunu fark etti, belli ki Claudia'nın bu konuyu açmış olmasından o da memnun kalmamıştı. İnsanların özel meselelerini hafife alan tiplerden değildi.

Gaspard, incecik dudaklarını büzerek, koyu gözleriyle dimdik yüzüme baktı. Yuvarlak yüzü ve kel kafası rutubetin etkisiyle parlıyordu, boğucu gecelerin başladığı, alize rüzgârlarının artık esmez olduğu günlerdeydik. "Bu yalnızca yeni ayın ilk haftasında mı oluyor?" diye sordu dikkatli ve derin bir sesle.

"Evet."

"Bunu başka zamanlarda hiç denemediniz mi?"

"Hiç istemedim."

Hafifçe homurdandı. "Bunu yapmak için o insanın bizzat yanınızda olması gerekiyor, doğru mu?"

Başımı salladım.

"Ve eğer o sırada orada birden fazla insan bulunuyorsa, istediğiniz birini siz kendiniz mi seçiyorsunuz?"

"Evet."

Tam bu noktada araya girerek sorguya son veren Alvin hemen başka bir konu açtı, ancak daha sonra, yıldızlara bakmak için terasa çıktığımda, Gaspard karanlığın içinden çıkarak yanıma sokuldu.

"Size bir teklifte bulunmak istiyorum," dedi duygusuzca, kısa ve kalın purosunu altın bir çakmakla yakarken. Hemen savunmaya geçtiysem de beni şaşırtmayı başardı. "Şu anki asistanım ruhsal bir çöküntü içerisinde," diye sürdürdü konuşmasını. "Londra'da tanıştığı bir adamla evleneceğinden falan söz ediyor. Oturup konuştuk ve martta ayrılabilceğine karar verdik. Bu nedenle yeni bir asistana ihtiyacım var. Ücreti uygun bulacağınızdan eminim Bayan Revell."

Başımı inanamayarak iki yana salladım. "Siz ciddi misiniz?"

Sorumu es geçti. "Ben her yıl otuz sekiz hafta gösteri yaparım. Haftada dört kez, doksan dakikalık gösteriler. Ücret haftada bin dolar ve masraflardan oluşur. İki hafta boyunca prova yaparım, bu ara-

da size de tam ücret öderim. Çalışmadığınız haftalarda yarım ücret alır ve ne isterseniz onu yaparsınız. Ne diyorsunuz?”

Kulaklarıma inanamıyordum. “Tam olarak ne yapmam gerekiyor?”

“Kısaca söylemem gerekirse, asistanım izleyicilerle aramdaki bağlantıdır. Görevi üç bölümden oluşur: İzleyicilerin yanına gider, soru sormalarını ister ve sorularını yazdıkları kartları toplar; sonra bu kartlarla birlikte diğer aksesuarları bana verir; ardından da sahnede gözleri bağlı olarak oturur ve insanların düşüncelerini bana aktarır. Sana karşı açık olacağım: Sana önceki asistanlarımdan daha yüksek bir ücret öneriyorum çünkü, gözlerin bağlandığı bölümde –anahtar sözcükler, tonlama kalıpları gibi– bazı teknik hilelere baş vuruyorduk. Oysa seninle, en azından ayda bir kez –ki bu da tüm performansın dörtte biri demektir– açıkça gerçek telepati yöntemi uygulayacağız. Şu sıralar yeniay var, dolayısıyla sizden bir gösteri yapmanızı isteyebilirdim, ama yeteneğinizin aynen Claudia’nın anlattığı gibi olduğuna inanıyorum. Eğer bu yeteneğinizi sahnede de sergileyebilirsiniz, kısa süre sonra ücretinizi yükselteceğimden emin olabilirsiniz. Gösterilerimi yalnız yapmaya başlamadan önce asistanlığımı yapan karımın da bu türden zihinsel yetenekleri vardı, bu işi yapmaya böyle başladım zaten. Ama o bu yeteneğini daha sonra kaybetti.”

“Bir karınız mı var?”

Terslendi. “E, ne olmuş?”

“Gittiğiniz yerlere o da sizinle birlikte gelmiyor mu?”

“Ha, anladım,” diye homurdandı. “Hayır, o Bahamalar’daki evimizde oturur.” Dudaklarını gererek sırttı. “Vergi indirimlerimizi o ayarlar. Üç ay boyunca tura çıkmam ve onun yanında kalırım. Her neyse, asistanlarımla öyle romantik ilişkilere girdiğim hiç olmamıştır. Ne ciddi olarak ne de eğlence olsun diye. Üstelik de birlikte çalıştığım pek çok asistanım oldu.”

“Neden pek çok?”

“Çünkü bu zor bir iştir. Hislerim senin bu işte çok başarılı olacağını söylüyor. Açıkça söylemem gerekirse, aslında bana çok yararın dokunacak. Bu işte hiç kimse tümüyle dürüst değildir, işe her zaman hile karışır, ama yine de işin içinde bir parça dürüstlük olmazsa insan kendini geliştiremez. Sonuçta unutmamalısın ki bu bir gösteri sanatıdır. Siz kendinize güven duyan, çekici, zeki ve sıradışı yetenekleri olan birisiniz. Benimle uluslararası düzeyde en kaliteli gösterilere çıkar ve paha biçilmez ilişkiler kurarsınız.” Omuzlarını silkti. “El-

bette bir süre sonra benden ayrılıp tek başınıza devam etmek isterse-
niz, bunu da anlarım.”

Sıradışı bir işti, ama bulunduğumuz ortamı saymazsak yaptığı-
mız iş görüşmesi daha öncekiler gibi sıradan bir görüşmeydi, fazla-
dan bir zam sözü verilmiş ve ilerde istersem, edindiğim deneyimler-
le kendi işimi kurabileceğim söylenmişti.

“Sizin için önemli olacağını düşündüğüm için belirteyim ki,” diye
devam etti, “iş dışında kendinize ait zamanlar tümüyle size ait ola-
caktır. Zaten öncelikle uçakta ben de yalnız başıma ya da tanımadı-
ğım kimselerle oturmayı tercih ederim – asistanımla değil. Ayrıca ak-
şam yemeklerimi her zaman yalnız yerim. Kalacağınız yerler daima
birinci sınıf oteller olacaktır, ayrıca yemeklerinizi de nerede isterse-
niz orada yiyeceksiniz, ama özel hayatınıza karıştığımı asla görmeye-
ceksiniz. Bunun karşılığında, ben de sizden benimkine saygı göster-
menizi isteyeceğim elbette. İşle ilgili konularda ya da hastalık duru-
munda her zaman kapımı çalabilirsiniz, ama bana kişisel problemler-
inizle ilgili olarak gelmemenizi rica ediyorum. Dolayısıyla, eğer en-
dişe duymanızı gerektirecek bir şey varsa bu özel hayatınıza müda-
hale edilmesi değil, yaşayacağınız yalnızlık olmalıdır.” Purosundan
derin bir nefes çekerek başını öte yana çevirdi. “Ancak tek başına ya-
şayan, istediği gibi yaşamaya alışmış bir insan olarak sizi şaşırtıcı bu-
luyorum doğrusu.”

“Öyleyimidir.”

Beni sert bakışlarla süzmeye devam etti. “Aynı zamanda da ilk
gerçek evinizi bırakıp, hayatınızı böyle sürekli yollarda geçirmek sizi
endişelendiriyor – tıpkı kız kardeşinizin yaptığı gibi.”

“Nasıl-” diye tam soracakken sözümü kesti.

“Lütfen,” dedi, “gördünüz mü, bu konuda elbette bazı yetenekle-
rim var, “diye ekledi kartvizitini çıkarıp vermiş gibi kuru bir sesle.
“Tamam o halde, şimdilik bu kadar yeter,” dedi. “Teklifimi iyice dü-
şünün ve bana bir, iki gün içinde cevap verin.” Ağzından art arda bir-
kaç duman halkası çıkardıktan sonra topuklarının üzerinde dönüp,
yürüyüş yapmak üzere kumsala yöneldi.

O gece uzun süre uyuyamadım, kafamda adamın söylediği ra-
kamlar sürekli dönüp duruyordu. Yılda kırk altı bin dolar benim için
epeyce yüklü bir miktardı. Masraflarım da karşılanacağına göre bü-
yük bir bölümünü bankaya atabilirdim. Hastaneden aldığım tazmi-
nat neredeyse bitmek üzereydi ve haftalardır kara kara ne yapacağı-
mı düşünüp durmaktaydım. Sanki şansım birdenbire tersine dön-

müş, büyük bir balık yakalamıştım: Kauai'den ayrılıp –her ne kadar ayrı ayrı da olsa– asık suratlı, bencil bir patronla birlikte dünyayı dolaşacaktım. Öte yandan adadaki iş olanakları hiç de umut verici değildi. Şimdi artık gerçek dostlarımı bulmuş ve sağlığıma yeniden kavuşmuş olmakla birlikte, aslında kazadan beri için için buradan gitmek isteğiyle yanıp tutuşuyordum. Buradan gitmek için bu, en iyi yol olabilirdi, her seferinde hiç görmediğim farklı kentlere gidecek, tuhaf ve sıradışı bir işte çalışacak ve ilerde, uzun dönemde yuvam olacağını bildiğim bu adaya, Kauai'ye yeniden döneceğim güne kadar kazandığım paraları istifleyecektim. Bütün bunlar kulağa hiç de fena gelmiyordu doğrusu.

Ertesi gün fikrini almak için aradığımda aynı şeyleri Alvin'e de söyledim. Ne var ki bu konuda hiç olmadığı kadar gergin, hatta kaçmak bir tavır gösterdi.

"Jorge'nin nasıl biri olduğunu mu bilmek istiyorsun?"

"Hayır, asıl bilmek istediğim, onunla çalışmak ve birlikte seyahat etmek konusunda senin ne düşündüğün."

"Ben onunla dört yıl önce Paris'te tanıştım. Çok yakın bir arkadaşımın arkadaşıydı. Her zaman son derece saygın bir şahsiyet olduğunu düşünmüştümdür. Terstir, aptallara tahammülü yoktur, ama çok akıllı bir adamdır. İnsanların özel hayatını kimse bilemez elbette, ama gördüğüm kadarıyla karısına çok düşkün olduğu belli."

"Karısıyla da tanıştın o zaman?"

"Elbette. Heléne çok ünlü bir falcıdır. Yaşı kocasından daha büyüktür. Başlangıçta gösteriyi yapan o, asistan olan kocasıydı. Bunu sana söylemedi mi?"

"Söyledi sayılır."

O sırada evin mutfağındaydık, Alvin bir aşağı bir yukarı dolaşarak gergin bir biçimde elindeki bileyiciyle oynuyordu.

"Alvin, seni böyle kara kara düşündüren ne?"

Başını hiçbir şey dercesine iki yana salladı.

"Benden gizlediğin bir şey mi var?"

"Bir şey gizlediğim falan yok. Jorge ile birlikte çalışmaktan memnun kalacağımı tahmin ediyorum. Bir süreliğine adadan uzaklaşma isteğini de anlayabiliyorum. Ama mesele yalnızca paraysa, Mala – biliyorsun işte, bende gereğinden fazla var..."

"Senden para alamam Alvin. Hem borç bile alsam, sonra nasıl geri ederim?"

"Dinle bak, bir süredir iş bulma konusunda sıkıntı çektiğini bili-

yorum. Bunu geçenlerde Claudia ile konuştuk ve ona işinde yardım edebileceğini düşündük. Onun yerine alıcı olarak Japonya'ya sen gidebilirsin."

"Onun bu iş için birine ihtiyacı yok ki. Her neyse, bu zaten arada bir yapılabilecek bir iş. Bunu düşünmüş olmanız bile yeter, ama bak, bu gerçekten de adam gibi para kazanmamı sağlayacak bir iş. Üstelik oturduğum evi de satın almak niyetindeyim. Bu işi yaparsam alabilirim ancak."

"Peki ev ne olacak – sen yokken bizim ilgilenmemizi ister misin?"

"Orada Olan kalacak, köpeklerle birlikte."

Bunu söylediğim an anladım kararımı çoktan vermiş olduğumu. O sabah Olan'la konuşmuştum, Gaspard'ı ne kadar itici bulsa da ("önceki hayatında mağara adamıymış" diyordu onun için) işi almam konusunda beni cesaretlendirmişti.

"Seni özleyeceğiz, ama gitmen gerektiğini biliyorum," diye ekledi.

Alvin'in gerçekten de beni ne kadar özleyeceğini anladığımda çok duygulandım, çünkü daha önce –ister evden, ister okuldan ya da ordudan olsun– bulunduğum herhangi bir yerden ayrılırken, arkamda beni gerçekten seven birilerini bıraktığım hiç olmamıştı. Derin üzüntülerle ayrıldığım öteki yerlerdeyse –Loren'i kaybettikten sonra New York'tan, Cassiel'in gidişinden sonra da Manila'dan– beni sevenler benden önce çoktan gitmişlerdi bile.

Martin sonlarına doğru Gaspard'la buluşmak üzere Honolulu'ya uçtum, oradan da beni gösterisine katacağı Avustralya'ya geçtik. Ayrılmadan önceki gece Claudia ve Alvin benim için bir veda partisi düzenlemişler ve bütün arkadaşlarımı çağırmışlardı. Başta Seth ve Val, evin kurallarını bozmayarak yalnızca sigara içmekle yetinen Estes ve bana madalyonunu hediye etmek isteyen Olan olmak üzere hemen herkes gelmişti.

"İanus'u biliyorsundur," dedi, "hem geçmişini hem de geleceği görebilen Roma tanrısı. İşte bu onun Etiyopyalı benzeri. Seni gece gündüz koruyacaktır."

"Olan," dedim, yıldızlı bileziğimi ve madalyonumu havada sallayarak, "bende zaten ihtiyacım olandan daha fazlası var. Aslan sende kalsın ki seni ve evimi korusun, tamam mı?"

Seth ise, farklı zaman dilimlerine göre saati gösteren bir kol saati verdi, böylece Kauai'de saatin kaç olduğunu her zaman bilecektim. Estes ise bir cep haritası verdi, onunla da her zaman nerede olduğumu bilecektim. "Tek hareketle," diyerek haritayı açarak arkasında,

dünyanın büyük kentlerinin sıralandığı listeyi ve her birinin Hawa-ii'den uzaklığını belirten bölümü gösterdi.

"Gördün mü, Sydney'e vardığında, buradan 7600 kilometre uzakta olacaksın."

Alvin ise partinin sonuna kadar bekledi, sonra tek kelime etmeden pikaba bir plak koydu ve beni dansa kaldırdı. Çalan T-Zero'nun son albümüydü, bizim salonun ortasında ağır ağır dans ettiğimiz, albümün ilk parçasıydı. İlk önce şaşkınlıktan küçük dilimi yutmuş gibiydim, biraz sonra, kalbim yerinden çıkacakmış gibi çarparak kendime gelebildiğimde kulağına ancak fısıldayabildim, "Teşekkür ederim."

Şarkı bittiğinde Claudia da dahil olmak üzere herkes bizi alkışladı, hâlâ el ele duruyorduk, başımı kaldırıp Alvin'e baktım.

"Sana şimdiye kadar hiç sormadığım bir şeyi sormak istiyorum," dedim. "İlk tanıştığımız o gece beni neden buraya davet ettin?"

Başını alaylı bir biçimde yana eğdi.

"Demek istediğim, o kadar sarhoş ve kafayı bulmuş bir haldeydim, üstelik sen, Alvin, çevrende bu tür insanları görmek istemeyen birisin."

"Evet, oldukça perişandın," dedi. "Bilmem, içgüdüsel bir şeydi herhalde – gözlerinin derinliklerinde parlayan bir ışık belki."

"Epeyce solgun bir ışık olmalı."

Başını iki yana salladı. "Yine de görmek pek zor olmadı."

Güneş doğarken uçağım Lihue Havalimanı'ndan havalandığında gözyaşlarım sel gibi akıyordu; yemyeşil dağları bulutların ardında kaybolana dek uzun uzun seyrettim. Daha uçak pistteyken, tam bineceğim sırada, aniden çıkan serin bir rüzgâr saçlarımı ve eteklerimi bir anda havalandırarak esip geçti. İçimden bir ses bunun, partiye gelmemiş olsa da, beni uğurlamak isteyen son kişi olduğunu fısıldadı.

İki hafta sonra, on iki gün boyunca günde iki prova yaparak hazırlanmanın ardından Gaspard'ın asistanı olarak ilk gösterime 13 Nisan 1973'te Sydney'de, The Bellatrix Tiyatrosu'nda çıktım. O gece sahneye, kristal boncukları yıldızlar gibi parlayan uzun, siyah bir tuvaletle çıktım. Saçlarım omuzlarıma dökülmüş, üzerine parlak sim sürülmüştü. Yüzüme, arka sıralardan da rahatça görülebilecek biçimde –göz kalemi, allık, ruj ve maskara ile– oldukça ağır bir makyaj yaptım. Önceden çalışarak yüksek topuklu pabuçların tepesinde hızlı adımlarla yürümeye, kartları siyah kadife eldivenlerle düşürmeden dağıtmaya alışmıştım. Sahnede bazen alnıma, siyah beyaz iri taşlarla işli, parlak bir bant takıyordum, gösterinin belli bir noktasında, sahnenin tam orta-

sında durduğum sırada da Gaspard, iskemlemin arkasından uzanıp el çabukluğuyla gözüme siyah, ipek bir bant bağlıyordu.

Böyle kostümlü ve makyajlı olarak sahneye en son üniversitede, klasik sanatlar dersinde okuduğumuz Euripides'in *Bakkhalar* adlı oyununda çıkmıştım. Bir kez de Seneca'nın *Mektuplar*'ı üzerine yazdığım bir incelemeyi yüz kişilik büyük bir gruba okumuş, bunu yaparken sesim yerine ellerimin fena halde titrediğini keşfetmiştim. Gaspard'la, tiyatronun mağaraya benzeyen büyük gösteri salonunda birkaç sahne işçisinin önünde prova yaptığımız sırada kafamdan hep bunlar geçiyor, o anda yapmakta olduğum şeyin yanında nasıl da çocuk oyuncuğu kaldıklarını düşünüyordum. Neyse ki Gaspard'ın sahne deneyiminin olmayışını umursadığı yoktu.

"Birincisi, sahneye çıktığın zaman zihninin başka şeylerle meşgul olacağından korkmaya bile fırsatın olmayacak; ikincisi, sahnede, olduğundan çok daha güzel görünecek olsan da seyirciler ilk anda seni şöyle bir süzdükten sonra artık dikkatlerini gösteri boyunca benim üzerimde toplayacaklar; üçüncüsü ise, sahnede kendini tahmin ettiğinden daha yarırsız hissedecek ve yalnızca ışıklarla birlikte sahneyi süslüyor olacaksın."

Açılış gecesi hâlâ kararsızdım. Gösterideki rolümü iyice ezberlemiştim, üstelik kostümümün içinde gayet rahattım, ama yine de minicik soyunma odamda saniyeler ilerleyip vakit yaklaştıkça mideme kramplar girmeye başlamış, heyecandan ağzım kupkuru olmuştu. İçimden tiyatrodan kaçıp gitmek, kendimi gecenin koynuna atıp, lokantaların masalarından yiyecek toplayarak yaşayıp, gözlerden uzakta, kimsenin tanımadığı biri olarak Avustralya'nın uçsuz bucaksız topraklarında kaybolmak geçiyordu.

Sahneye çıktığım anda, her ne kadar itiraf etmek istemesem de Gaspard'ın haklı olduğunu anladım: Sahnenin yan tarafından, onun arkasından sahneye fırladıktan hemen sonra (O, "Jorge Gaspard-Büyük Zihin Okuma Ustası" olarak anons ediliyor, "ve asistanı güzel Mala" ise ben oluyordum), gösterinin başlaması için yapmam gereken işlere odaklanmak zorunda kalıyordum. İzleyicilerse bütün dikkatlerini *gerçekten de* yalnızca Gaspard'a veriyorlardı. Haklıydı, ilk bölümü bitirip de ara verdiğimizde, daha kulise dönerken bile sahnenin beni geri çağırdığını hissetmiştim. Sahnede bir kez bile şaşırmadım. Bir sonraki hafta Melbourne'da şık bir gece kulübünde, seyircinin tıklım tıklım doldurduğu bir salonda, daha küçük bir sahnede gösteriye çıktığımız gece, midem yine kasılmaya başladı. Ama, telaş-

lanmaktan vazgeçip, her nerede olursak olalım, hevesle bir sonraki gösterimizi bekler hale gelmem fazla uzun sürmedi.

Gösterinin değişmeyen bir düzeni vardı; Gaspard da onu pek değiştirmezdi. Sürprizleri hiç sevmiyordu, oysa bu, baştan sona izleyici katılımıyla –işin doğası gereği doğaçlamadan kaynaklanan sürprizlerle– gerçekleşen bir gösteri için, oldukça çelişkili bir durumdu aslında. Ama, bana dediğine göre, bütün yapmam gereken doğaçlama yapıyormuş gibi görünüp alttan alta kontrolü elimde tutmaktı: Eğer gerçekten de doğaçlama yapmak zorunda kalırsan, başın deritte demektir. Bu kurallar önceleri, sahnede tam anlamıyla ne işe yaradıklarını görene dek –çünkü adam mükemmel bir gösteri sanatçısıydı– havada kalan, soyut şeyler gibi gelmişti, ancak sonradan işimi kolaylaştıran yine onlar oldu.

Gösteriyi önce olmazsa olmaz bir açılışla başlatırdı. Yepyeni bir kart destesini açar, kartları karıştırarak, her birine ikişer kart olmak üzere bütün desteyi izleyiciler arasından on kişiye dağıtırdım. Gaspard kart sahiplerine elindeki kartları birbirleriyle değişmelerini söylerdi; rastgele ve bunu iki kez tekrarlayarak. Sonra sırayla kart alan her izleyicinin yüzüne dikkatle bakar, gözlerini kapatır ve elinde hangi kartlar olduğunu bilirdi.

Gösterinin ortalarına geldiğimizde ben tekrar izleyicilerin yanına gidiyor ve içlerinden birkaç kişiyi seçiyordum. Gaspard sahnede bize arkası dönük olarak otururken, ben bir el mikrofonuyla seçtiğim kişilerin yanında durup sırayla adlarını ve doğdukları yerleri söylüyordum. Ardından da yanıtlanması için bir kâğıda yazdıkları soruları okuyordum. Bunlar işin, yalnızca izleyicilerimizin duyabildikleri bölümüydü. Onların duymadıkları ise verdiğim bilgilerin arasına şifreler halinde yerleştirilmiş gizli mesajlardı. İşte Gaspard'ın işleyip geliştirerek seçilenlerin zihninden geçenleri “okumasını” sağlayan asıl hammadde bu mesajlarda gizliydi.

Bu şifreleri ona karısı Heléne öğretmişti. O da bunu, İkinci Dünya Savaşı sırasında genç bir kızken Lisbon'da tanıdığı bir zihin okuma ustasından öğrenmişti. Faşistler'in hışmından kaçan Venedikli ustanın Heléne'e anlattığına göre bu şifrenin kökeni, ortaçağa, Haçlılar'dan kaçmak için Kıbrıs'a sığınan ve sonradan bütün Akdeniz yöresine yayılarak halk şölenlerinde boy gösteren, İskenderiyeli kâhinlere dek uzanıyordu.

Gaspard bu şifreyi bana Sydney'de, otelimizin hemen dışındaki kafede, bir haftalık yoğun bir çalışma sonunda öğretiverdi. Dil konu-

sundaki yeteneğimin yanı sıra güçlü hafızam sayesinde şifreyi kolayca öğrenmiş, Gaspard'ı epeyce etkilemiştim; söylediğine göre bunu bir önceki asistanına öğretmek için tam bir ay uğraşmıştı. İlk baştaki detektiflik oyununun ardından, seçtiğimiz izleyiciyi başkan sona inceleyerek yazdığı soruyu Gaspard'a yüksek sesle okuyor, bunu yaparken her biri kendi içinde farklı bir anlam kümesi oluşturan belli sözcükler ve rakamlar kullanıyor, bunların dışında kendi gözlemlerimi ise, sözcükleri güçlü ya da zayıf vurgularla farklı biçimlerde tonlayarak iletliyordum: Örneğin giyim tarzını, parmağında nikâh yüzüğü olup olmadığını, takılarının ve kullandığı kokunun ucuz mu pahalı mı olduğunu, gözle görünür bir yara izi, herhangi bir tiki ya da tekrarlayıp durduğu bir hareketi olup olmadığını, tırnak yiyen biri mi veya sesindeki hırıltının sigaradan mı ileri geldiğini, nefesinin alkol kokup kokmadığını, hepsinden önemlisi de, bütün saydığım bilgileri yanında biri varsa onun için de vererek, oraya yalnız gelip gelmediğini bu yolla anlatıyordum. Her zaman oraya yanında biriyle gelmiş olanları seçmeye özen gösterirdim. Çünkü, herkesin dikkatini seçilen kişinin üzerinde yoğunlaştırdığı sırada ben, seçilenin yanındaki kişiyle ilgili özenle topladığım bilgileri Gaspard'a ileterek, bir yandan da onun sahneden izleyicilere anlamlı –ve hatta çarpıcı olmasını umduğum– açıklamalar yapması için uğraşırdım. Kimi zaman sorulan soruları doğrudan yanıtlar, kimi zaman da bu soruları, vardığı yargıları pekiştirmek için kullanırdı – bunu özellikle de sorulan sorulara kesin bir yanıt veremediği zamanlarda yapardı.

Sözelimi eğer bir kadın kocasının onu gerçekten sevip sevmediğini sormuşsa, ben önceden kadının parmağında yüzük olmadığını –ki her seferinde ilk baktığım şey bu olurdu– ve hatta, oraya bir grup şaşkın erkekle gelmiş, yirmi yaşlarında bir kız olduğunu çoktan iletmış bulduğumdan, Gaspard da hemencecik “Elbette severdi – şayet evli olsaydınız,” yanıtını yapıştırıverirdi. Özellikle Gaspard'ın açığını yakalamak niyetiyle sorulan soruları da, benzer biçimde kolaylıkla yanıtlayabiliyorduk: Bunların arasında tepesinde, benim çoktan saptayıp Gaspard'ı bilgilendirdiğim minik postişiyile, kel kalıp kalmayacağını soran adamlar ya da altmışını geçmiş olmasına karşın ileride kaç çocuk yapacağını tahmin etmesini isteyen kadınlar da vardı. Bizi en fazla zorlayan sorular ise belirsiz olanlardı, bir seferinde: *Şu anda en sevdiğim bestecinin doğduğu kenti aklımdan geçiriyorum diye yazmıştı bir kadın önündeki karta. Hangisi olduğunu bulabilir misiniz?* Gaspard bu tür durumlarda verdiğim bilgiler ışığında kadının

müzik zevkini çıkarsamaya çalışır, bu arada bana da–alınını ovuşturarak– daha fazla bilgi istediği mesajını verir, sonunda kadına sordugum şeylerden ve sorma biçimimden havayı biraz daha koklayıp, kentin adını şıp diye söyleyiverirdi.

Sydney'deki ilk gecemizde bana, her yirmi kişiden on dokuzunda başarılı olduğunu söyledi. "Yirmincide," diye ekledi kuru bir sesle, "takılmak aslında iyi bir şey. Böylece izleyicilere onları kandırmadığımı göstermiş oluyorum."

Programda elbette benim de bir rolüm vardı. Her ay bir hafta boyunca, aradan hemen önce, sahne ışıkları on beş dakikalığına benimle olurdu. Bu bölüm kısa süre sonra otuz dakikaya yükseldi. Sonunda program o kadar ilgi gördü ki, yeniay haftasında gösteri sayımızı ikiye katladık. Gaspard, bir cevher bulunca hakkını veren türdendi. Gösterinin başında beni izleyicilere sunarken şimdiye dek hiç rastlamadığı, az bulunur türden zihinsel güçlerim olduğunu söylüyordu. Sözlerinin arasına, izleyicilerin fazla deşelemesine fırsat bırakmayacak kadar üstü kapalı –ve esrarlı– bir biçimde, gücümü göksel varlıklardan aldığıma ilişkin bazı bilgiler sıkıştırmaktan da geri kalmıyordu. Aslında Gaspard'ın ne örümcek ısırığımdan, ne de "telepatik güçlerimin" o sarsıcı kaza sonrasında arttığından haberi vardı. Bir seferinde bu yeteneğimin ne zaman farkına vardığımı ısrarlı bir biçimde sormuş, ben de –hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak kısa ve kesin bir biçimde– bunu hatırlamadığımı söylemiştim. Hatta aradan bir süre geçmesini bekleyip tekrar sormuştu. İzleyicilere yeteneklerimi nasıl sergileyeceğimi anlatırken bunu basit sözcükler seçerek, en yalın biçimde yapmayı tercih ediyordu.

"Mala, yeteneğini aranızdan altı kişiye uygulayacak, çünkü bundan daha fazlası, zihin okumanın ne büyük bir enerji gerektirdiği düşünülduğünde, siz de takdir edersiniz ki, insanın gücünü tüketen bir şeye dönüşür."

Söylediği elbette doğru değildi, ama Gaspard'ın dediğine göre bu da işin –en sevdiği sözcükle– "çeşnisi"ydi.

"Bu altı kişinin her biri," diye devam etti anlamlı bir suskunluğun ardından, "çekilişe saptanacak ve ardından sahneye gelerek, Mala'nın altı metre yakınında duracaklardır. Ondan sonra Mala, her birinin, o anda aklından geçirmekte olduğu özel bir ânı görmeye çalışacak. O sırada kendisine soru sormanıza izin verilmeyecektir." Sesini alçaltarak keskin bakışlarla izleyicileri soldan sağa doğru dikkatle süzdükten sonra, "Şayet başkalarıyla paylaşmak istemediğiniz

ya da kamu önünde açıklanmasını istemediğiniz herhangi bir anınız var ise, Mala'nın yanına gelmeden önce o anıyı zihninizden uzak tutmaya özen gösteriniz. Ancak yine de, Mala'nın zihninizden geçenleri ifşa etmeden önce gereken temkini göstereceğinden emin olabilirsiniz."

Bu ön hazırlık aşamasını ben akıl etmiştim, çünkü, birkaç kez başımıza da geldiği gibi, kimileri bazen bilerek açık saçık cinsel sahneleri ya da şiddet dolu gereksiz anıları zihninden geçirebiliyordu. Gaspard duygularımın incinebileceği endişesiyle olmasa bile gösteriye çeşni katacağını düşünerek önerimi kayıtsız şartsız desteklemişti. Buna karşın yine de, bazı kimselerin anıları heyecan yaratmasa bile son derece acı verici olabiliyor, her birine ayrılan o kısa süre içerisinde en çok bunları ayıklamaya çalışırken zorlanıyordum.

Bir seferinde anıları her zaman aynı biçimde görünen bir adama odaklandım: Önce birtakım görüntüler karmakarışık bir halde zihnime hücum ediyor, sonra hızla toplanarak, hareketli bir düzen içinde bir araya geliyorlardı – tıpkı son hızla oradan oraya gezinen bir film kamerasının sonunda yavaşlayarak belli bir noktaya odaklanması gibi. İlk önceleri, Kauai'de olduğu gibi, Wind'in ve Val'in düşünceleri zihnime hep birden hücum ediyor ve orada ben istediğim sürece kalıyorlardı. Ama sonradan insanların zihnine girip düşüncelerini okuma yeteneğimi denetim altına almayı öğrendiğimde, yaptığım işin sorumluluğuna sahip çıkar olmuştum. Şimdi ise, insanlar bana kendi istekleriyle düşüncelerini açıyorlar ve ben de bu yeteneğimle onların sırtından para kazanıyordum; yaptığım işin sorumluluğunun bilincindeydim – hem kendime hem de onlara karşı. Gözleri bağlı olmanın bu anlamda çok yararı oluyordu; böylece sahne üzerinde kendi başıma olduğum duygusunu yaratarak yalnızca işime odaklanmakla kalmıyor, aynı zamanda en gizli düşüncelerine dek okuyabildiğim bu insanların yüzlerini hiç görmemiş olmanın rahatlığını da yaşıyordum. İster genç ister yaşlı, ister güzel ya da çirkin olsunlar, bu insanların hepsi benim için birdi. Kendilerini tanıtırırken duyduğum sesleri dışında, bu insanları birbirinden yalnızca birkaç saniyeliğine okuyabildiğim anılarıyla ayırt edebiliyordum. Sydney'deki ilk gösterimde, Gaspard ipek eşarpla gözümü bağladıktan sonra karşıma çıkan o altı kişinin, daha sonraki gösterilerde sık sık karşılaşacağım seyircilerin tipik birer örneği olduklarını daha ilk gecede anlamıştım.

Birincisi ailesiyle gittiği pikniği hatırlayan bir kadındı; anılarında demir atmış ve kıyıdaki ağaca bağlanmış mavi bir kayık vardı; kadı-

nın şaşkınlıkla çılgılık atmasına neden olan ayrıntı, kayığın rengi olmuştu.

İkincisi, yüzyıl başlarında, kendini ve erkek kardeşini, başlarında denizci kepleriyle bir dükkân vitrininin camına bakarak maskaralık yaparken hatırlayan yaşlı bir adamdı.

Bir sonraki, kızgın güneş altında yükselen merdiven basamaklarında, bir kavunu dörde ayıran başka birini (ben yalnızca bir çift el görebilmiştım) hatırlıyordu.

Bir sonraki ise hızla gitmekte olan bir trenden, bir depo binasının yandığını görmüştü. ("Bunu nasıl bilebilirsin?" diye bağırırmıştı inanamayarak –Gaspard'ı zevkten dört köşe ederek– ben söyleyeceklerimi bitirdiğimde.)

Beşincisi, sağanak yağmur altında kafeslerinde bir aşağı bir yukarı dolanan iki kaplanı düşünmüştü.

Ve sonuncusu ise, hafif bir mırıltıyla konuşan yaşlıca bir kadındı, onunki bugüne dek gördüğüm en karmaşık anıydı: Bir kapı kanatları savrularak karanlık bir koridora açılıyor, tavandan aşağıya, telin ucunda sürekli yanıp sönen bir ampul sarkıyor ve köşede bir yatak duruyordu, adamın biri de üzerine eğilmişti.

Tam o noktada anlatmayı kestim, bunu yataktaki ölü çocuğu ve adamın tırnaklarını çocuğun avucuna sürterek kanatmakta olduğunu izleyicilerle paylaşmadan önce yaptım.

Onun yerine sözlerimi "Ve bu adam büyük bir acı içinde," diyerek bitirdim.

Daha sonra sahne arkasına aynı kadının benimle görüşmek istediği haberi geldi, Gaspard prensip olarak bu isteği derhal geri çevirdi ama sonradan bana bunu, hiçbir ayırım gözetmeksizin her zaman yapmak zorunda olduğunu söyledi. "Çılgınlar yüzünden," diye açıkladı, "ayrıca da bizler psikolog değiliz. Üstelik sahnedeki gizemli gösterinin sürekli bu şekilde çöktürülebileceğini hatırlatmama bile gerek yok tabii."

Bu olaydan iki yüz yirmi dokuz gösteri ve yirmi ay sonra, 15 Aralık 1974 gecesi, Las Vegas, Nevada'daki Stardust Gazinosu'nun tıklım tıklım dolu salonunda on iki izleyici, yerlerinden kalkmış, bana doğru ilerlemekteydi. (Zamanla gösterilerimde kendime bu kadar kişi için izin vermişim, çünkü harcamak zorunda kaldığım zihinsel enerji son derece yorucu olmaya başlamıştı.) O gece hem gergindim hem de kafam karışık. Bunun gösteriyle hiçbir ilgisi yoktu; gösteri çoktandır hayatımın tıkr tıkr işleyen bir parçası haline gelmişti bile. Bu

gerginliğimin nedeni, çok iyi hatırladığım gibi, bir sonraki gün, hatta yalnızca birkaç saat sonra Loren'in on dokuzuncu yaş gününü kutlayacak olması da değildi. Hayır, huzursuzluğumun nedeni daha önce hiç Las Vegas'ta ya da Nevada'nın hiçbir yerinde bulunmamış olmamdı, çünkü Nevada Cassiel'in memleketiydi.

Bir önceki yıl Gaspard'la birlikte sürekli olarak Birleşik Devletler'in doğu ve batı kıyılarında, Pasifik yakasında dolaşmış, Güney Amerika'da yaklaşık yarım düzine kenti ziyaret etmiştik, ama Loren'in kayboluşunun ardından batıya yaptığım yolculuk dışında çöle hiç gitmemiştim – ayrıca o yolculuk sırasında da Tucson'dan daha kuzeye çıkmamıştım zaten. Kaldığım otelde bütün gün Cassiel'i düşünmüştüm. Şu anda bir başkasının anılarına bu kadar kolaylıkla dalarken, o sabah uçağın tekerleri piste değdiği andan itibaren asıl ruhumu ağırlaştırmanın kendi anılarım olduğunun farkındaydım.

Repose'daki anılarımızı hatırlamıştım: Cassiel'in bir kolu hâlâ alçıda, Güney Çin Denizi'ni geçerken beni ilk kez, geminin güvertesinde öpüşünü.

Manila'daki anılarımızı da: Yanı başımızda dönen minik pervane yatağımızı serinletirken ilk kez sevişmemizi ve içinde bileziğimin durduğu zarfa Cassiel'in, yıldız dizilimini simgeleyen denizci sembolünü çizişini

Ayrıca bir de Cassiel'in, Otel Alnilam'da hissettiğim, acı dolu anıları vardı. Taksiyle Stardust Gazinosu'na doğru yol alırken kent ışıklarının ardında yükselen dağların sipsivri doruklarını seyrederken, o anılar kesinlikle bu kentin yakınlarında yaşanmış olmalı diye düşünüyordum. Gözlerimi kapatarak koşan kırmızı elbiseli kadını tekrar gördüm – araba alev aldığı sırada yükselen benzin kokusunu bile duyabiliyordum. Bir saat sonra, soyunma odamdaki aynanın önünde, vızıldayan parlak elektrik ampullerinin ışığında makyajımı yaparken o alevler hâlâ gözümün önündeydi, yarım saat sonra sahneye çıktığımda kafam bu yüzden bir parça dalgındı.

O gece gösterinin başrol oyuncusu Gaspard'ın keyfi yerindeydi. Gösterinin bir sonraki aşamasına geçmeden hemen önce yürüyüşümdeki –alışılmadık– tarzı ve ellerimin terlediğini fark eden Gaspard telaşa kapıldı. Sorularını biraz tersler gibi olduğumda ise alarma geçti. Üzerimde yeni bir siyah tuvalet vardı, iri kristal taş işlemler bir öncekinin iki kat daha fazlaydı, üstelik bu kez yüksek topuklu pabuçlarım da ona uygun biçimde parlak taşlarla bezeliydi, saçımı ise her zamanki gibi upuzun bırakmış, her zamankinden çok daha

fazla sim sürmüştüm. O yaz çıkacağımız Avrupa turnesi öncesinde, ısınma turu özelliğini taşıyan bu özel gösteride alnıma siyah beyaz taşlardan oluşan bandımı taktım yine; üstelik bandı, gösteriye ara vermeden hemen önce, gözüm bağlanana dek de çıkarmadım. Yüzüm ancak gösterinin ikinci yarısında tam olarak görünecekti.

Sahne ışıklarına doğru yürürken üzerime aniden bir yorgunluk çöktüğünü hissettim. Önceki geceyi uykusuz geçirmiş, bütün öğleden sonra uyumaya çalışmış ama başarılı olamamıştım. Stardust kentteki bütün öteki gazinolar gibi klimalı olduğundan, sıcaklık 22 derecenin altındaydı. Ne var ki ben yanıyordum. Hong Kong'ta, en ince ipekten benim için özel olarak hazırlanan giysi üzerimde adeta yelken bezi gibi ağırlaşmıştı. Alnımdaki bandın altından gözlerime doğru ter damlacıkları süzölmeye başladı. Gösterinin ilk bölümünü maki-neleşmiş hareketlerle, Gaspard'ı utandırmadan bitirmeyi başardım.

Kendi programıma sıra geldiğinde işime odaklanmak için bütün enerjimi kullanmak zorundaydım. Stardust'ın gösteri salonunun düzeninin de pek işime yarar bir yanı yoktu: Kubbeli, oldukça büyük bir salondur, Star Salonu diyorlardı; alçak, kenarları palmiyelerle çevrilmiş yuvarlak sahnesi, geride, üzerinde simli yıldızlar bulunan, altın renkli bir perdeyle tamamlanıyordu. İki büyük projektörden biri Gaspard'ı, öteki beni izleyerek bütün sahneyi dolaşüyor, zihin okuma gösterimize uygun bir atmosfer oluşturmak için, yan taraflardaki makinelerden yapay dumanlar fışkırtılıyordu. Sahneden izleyicilerin yanına giden iki tane iniş yeri vardı, izleyicilerin yarım daire biçimindeki masaları bütün salonu doldurmuştu. En yakın masa, sahne merkezine altı metre uzaklıktaydı. Salonu simgeleyen yıldız figürü her yerdeydi: Lambalar, küllükler, garson kızların vücutlarını sımsıkı saran mayoların tümü yıldızlarla kaplıydı; bu arada tavan takımıyıldızlarıyla, siyah yer döşemesi beyaz mermerden koskocaman bir yıldız figürüyle bezenmişti.

Salon tıklım tıklımdı. Erkekler siyah ya da beyaz smokinler, kadınlar ise açık renkli gece elbiseleri giymişlerdi. Işıklar karartıldığında elmaslar ve safirler ısıldamaya başladı – görüntü tıpkı yıldızlı bir gece kadar gözalcıydı.

Gaspard beni tanıttıktan sonra gözlerimi bağladığı sırada telaşla kulağıma eğilip fısıldadı. "Her şey yolunda mı?"

Başımı yavaşça salladım, ama başım fena halde dönüyordu.

Seçilen on iki izleyici sahnenin sağ tarafındaki basamaklara sırandılar. İlk ikisi her zamanki gibi geçti. Üçüncüsü, kendini "Yüzbaşı

Gregory Castro" olarak tanıtan, derin ve boğuk sesli bir adamdı. Daha önce defalarca duyduğum seslere benzeyen bu sesi hemen tanıdım; bu ses bir polise ya da halen orduda görevli bir askere değil, bir Vietnam gazisine aitti. Savaş anıları göreceğimi düşünerek tam da Yüzbaşı Castro'ya odaklanmaya hazırlandığım sırada zihnim aniden, savaş sahnelerinden bile daha ürkütücü bulduğum bir başka görüntü silsilesiyle altüst oldu. Öndeki iki sıradan birinde, iskemlesini aniden geriye doğru iterek ayağa kalkan biri –üstelik tüm izleyicilerin derin bir sessizlik içinde bulunduğu sırada– etrafa öyle güçlü bir enerji yaydı ki, dikkatim bir anda yön değiştirerek ona kaydı. Büyük bir şaşkınlığa ve heyecana kapılmama neden olan görüntü şuydu:

Biri birkaç basamaklı merdivenden aşağıya, yerde oldukça yıpranmış bir İran halısının bulunduğu, dar bir antreye doğru iniyordu. Kenardaki askılığın üzerinde yünlü kumaştan yeşil bir ceket, onun yanında daha ufak mavi bir ceket asılıydı. Evin ön taraftaki giriş kapısı açıktı, önünde, yerde iki bavul duruyordu. Dışarıda, kurşuni kaldırım taşlarının hemen ötesinde uzanan sessiz sokakta bir araba, farları açık halde kenara yanaşmış, ağır ağır oyalanarak ilerliyordu. Direksiyonda, sigarasının ateşi kor gibi parıldayan bir adam, çektiği dumanı arabanın camından dışarıya üflüyordu. Ağaçların dalları, üstlelerini örten incecik kar tabakasının altından gökyüzüne doğru uzanıyordu. Basamakları inen kişi askılıktan mavi ceketini aldı ve bir an duraksadıktan sonra antrenin bitişiğindeki odaya girdi.

Kalbim deli gibi çarpıyordu, çünkü ben bu merdivenleri, bu halıyı ve o yeşil ceketini tanıyordum – bütün bu görüntüler benim kendi anılarımdan araya karışmış da olabilirdi. Bir anlığına aklımdan şunu bile geçirdim: *İşe kendi anılarını karıştırdın, bütün bunların koltuğundan kalkan kişiyle hiçbir ilgisi yok.*

Ama sonra bunun benim kendi anım olmadığını anlamam uzun sürmedi, bu, o antreden odaya girdiğini hatırlayan başka birinin anılarıydı. Girdiği yer pencerelerinde kalın perdelerin asılı olduğu, tıklım tıklım eşyayla dolu, içinde bana tanıdık gelen şöminesiyle küçük bir oturma odasıydı. Zihnine girdiğim kişinin tanık olduğu sahne ise kolaylıkla benim de görmüş olabileceğim türdendi: Odada biri yaşlı, ötekisi genç iki kadın şiddetli bir kavgaya tutuşmuşlardı. Yaşlı kadının gri saçları sımsıkı bir topuzla toplanmış, elleri belindeydi; siyah saçlarını motosikletçi montunun omuzlarına dökmüş genç olanı ise, parmaklarıyla havada bir noktaya işaret ediyormuş gibi hareketler yaparak ötekine bir şeyler anlatıyordu.

Kadınların hiçbiri odaya yeni giren mavi ceketliye dikkat bile etmedi. Sonra birdenbire yaşlı kadın genç olanının suratına bir tokat patlattı, bunun üstüne bunları hatırlamakta olan kişi, arkasında öfkeden kıpkırmızı kesilmiş genç kadınla birlikte odadan çıktı. Bavulları aldılar ve kapıyı bir tekmede kapatarak evi terk ettiler. Kızın ağlamakta olduğu ancak dışarı çıktıklarında, güzel ve solgun yanaklarından dökülmekte olan gözyaşları gün ışığında yıldızlar gibi ışıldadığı an belli oldu.

Bu, kız kardeşim Luna'nın yüzüydü

Görüntü bu noktada kesiliverdi, aradan bir an bile geçmeden –Gaspard'ın ödünü patlatan, sahne çıkışında hâlâ beklemekte olan Yüzbaşı Castro'yu şaşkınlığa uğratan bir hareketle– gözümdeki bağı çekip aldım. Projektörlerin ışığından yarı körleşmiş halde, ikinci sırada, üzerinde hâlâ içki bardakları bulunan iki kişilik boş masayı görmeden önce bir süre, şaşkınlıktan ağızları bir karış açık kalmış izleyicilere göz gezdirdim. Salonun arka tarafında üzerinde kırmızı ışıkla ÇIKIŞ yazan üç kapı vardı, bakışlarımı hızla birinden ötekine kaydırdım. Ortadaki kapalıydı, soldaki ise kırmızı elbiseli bir kadınla yalnızca omzunu ve kolunu görebildiğim, beyaz ceketli bir adamın ardından tam kapanmak üzereydi. Umutsuzca bir çabayla gösteri sırasında önden ikinci sıradaki o masada kimlerin oturduğunu hatırlamaya çalıştım.

Hangi çıkış kapısına doğru gitmem gerektiğine karar vermeye çalışırken, kendimi bacaklarım tutmaz halde, koluma yapışan Gaspard tarafından sahne arkasına doğru götürülürken buldum. Salondan yükselen uğultunun arasında kulağıma sürekli "Neyin var? Ne oldu sana Mala?" diye soran sesi geliyordu.

Sahne arkasına ulaştığımızda "Bırak beni," diye bağırarak elinden kurtuldum ve tekrar salona koştum.

"Mala!" diye bağırды ardımdan.

Elimde göz bandımla yıldırım gibi masaların arasına daldığımda izleyiciler şaşkınlıktan neye uğradıklarını şaşırđılar. Sağ taraftaki çıkış kapısına doğru koşturarak lobiye çıktım, ama çıkar çıkmaz olduğum yerde kalakaldım. Gazinonun en civcivli saatine denk gelmiştim, her yer tam anlamıyla düzinelerce beyaz ceketli adam ve kırmızı elbiseli kadın kaynıyordu. Umutsuzca kalabalığın arasından geçmeye çalıştım, ama ardından gözyaşlarıma güçlkle engel olmaya çalışarak aramaktan vazgeçtim. Otelin baş garsonunun yardımıyla Star Salonu'na tekrar dönerek, ikinci sıradaki masaya servis yapan garson kızı buldum, ama kız yalnızca o masada genç bir çiftin oturduğunu, ben gös-

teriyeye tam başlarken geldiklerini, kızın Bloody Mary, erkeğinse bir kadeh şampanya istediğini hatırlayabildi. İçkilerine pek dokunmamışlar, birkaç dakika sonra da, yüklüce bir bahşiş bırakarak, çıkıp gitmişlerdi. Kızın dediğine göre sanki kavga ediyorlarmış gibi sinirli bir halleri vardı, ama adamın 'yakaşıklı', kızın da güneş gözlüklü bir sarışın olduğu dışında, fiziksel görünümüne ilişkin pek bir şey hatırlamıyordu. Salonun arka tarafında Gaspard'ın sahnede, doğaçlamayla gösterisine devam ettiğini gördüm. Ancak o sırada neler söylediğini dinleyecek halde değildim, zaten buna aldırışım da yoktu doğrusu.

Doğruca soyunma odama gittim, kapıyı kilitledikten sonra tir tir titreyerek aynanın önüne oturdum ve bütün bu olanları düşünmeye başladım. Belki de sahneye, kafam Cassiel'in acı hatıralarıyla dolu olarak, dalgın ve bitkin bir halde çıktığım için yanlış birinin zihnini okumaya kalkışmıştım. Daha önce hiç başıma böyle bir şey gelmemişti. Ama beni asıl şaşırtan o izleyicinin kim olduğuydu: Bir kadeh şampanya ısmarlayanın Loren olduğundan emindim, yanındaki kızla tartışmış ve tam Star Salonu'ndan çıkarken annemle Luna'nın, annemin evinde kavga edişlerini hatırlamıştı. Olaydan birkaç dakika sonra Luna ile birlikte dışarıda, arabada sigara içmekte olan Milo'yla buluşmuşlardı, belki de ölmelerine yol açan kazayı yaptıkları uzun yolculuk böyle başlamıştı.

Eğer görüntülerin kesilmesi ve göz bağımlı çıkarmam birkaç saniye önce olsaydı, belki de onu görecektim. Ancak ne olursa olsun, hayatta olduğundan şüphem kalmamıştı –Loren hayattaydı!– ve makyaj masasının üzerinde başımı kollarıma gömerek ağlamaya başladım; hıçkırıklarla sarsılarak, Gaspard'ın kıracak gibi kapıya vurduğunu fark edene dek, uzun uzun ağladım.

O gece daha sonra, yaşadıklarımın pek emin olamadım. Ama o arada, her zaman olacağına inandığım şey gerçekleşmiş, her ne kadar bir anlığına bile olsa, sınırın ötesine Loren'le birlikte geçmeyi başarmıştım. Ve bu olay, Loren'in içinde bulunduğu koşullar –onu Las Vegas'taki bu gaziinoya getiren– her ne olursa olsun, başlı başına bir mucizeydi. Eğer yanılmıyorsam gördüklerim, birkaç saniyeliğine zihnine girdiğim Loren'in anılarıydı. Gördüğüm şeyin hiçbir şüpheye yer bırakmayan, oldukça belirgin bir anı olduğunu düşündüm, bir yandan göz bağıyla gözyaşlarımı kurularak. Hatta babamın, yeşil çerçeve içindeki Gümüş Yıldız madalyası bile tam hatırladığım yerde, şöminenin üzerinde duruyordu; ampulün ışığında, Luna'nın sokağa çıktığında beliren gözyaşları kadar keskin bir ısıltıyla parlıyordu.

13. Stardust Gazinosu

Las Vegas, yani özel öğretmenim Labusi'nin dediği gibi "cennetle cehennem arasındaki kavşak", bana kimi zaman içinde herkesin kaybolduğu ya da birilerini, bir şeylerini ya da sonunda kendilerini kaybettikleri bir yer olduğu duygusunu verirdi. Kimbilir, Samax'ın, içine hep kaybolmuş bir şeyleri arayan insanları doldurduğu bir otel kurarak buraya yerleşme kararının ardında yatan –en az yararcı olduğu kadar, yalnızca birkaç kişinin anlayacağı türden özel– gerçek neden belki de buydu. O anda, Dalia'nın arkasından Stardust Gazinosu'nun park yerine doğru giderken, onunla birlikte başka bir şeyi daha kaybetmekte olduğumu hissediyordum – ama bu seferki kaybım, bekâretimi kaybettiğim zaman olduğu gibi zevkli olmayacaktı. Dalia birdenbire durup bana doğru döndü, gözleri ay ışığında kıvılcımlar saçıyordu; suratına bir tokat atmak için elini kaldırdı. Daha yarım saat önce gazinodayken yine tokat atmak amacıyla elini kaldırmış, ama daha elini indirmeden bileğini havada yakalamıştım, bu daha da öfkelenmesine yol açmıştı. Bu kez son anda kendini tutmayı becerdi, parmaklarını kıvrıp yumruk yaparak havada öfkeyle sallamakla yetindi.

"Bana sakın ne yapmam ya da ne yapmamam gerektiğini söylemeye kalkma," dedi, sözcükleri ağzından tükürüyormuş gibi. "En azından *bu gece*. Özellikle de ülkemde *her şeyimi* kaybettiğimi öğrendiğim *bu gece*."

"Dalia, sana ne yapman gerektiğini söylemeye çalışmıyordum."

"Palav-ra!" diye haykırdı.

Arabamın yanına geldiğimizde yolcu koltuğu tarafındaki kapıyı hisşimla açıp, ardından çarparak kapadı, sonra, elleri belinde, alçak topuklu kırmızı pabuçlarıyla yerdeki çakılları tekmeleyerek bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı.

Ben sessizce direksiyona geçip kontağı çevirdim. Araba, Samax'ın on sekizinci yaş günümde hediye ettiği, 1959 model, üstü açık

bir Ford Galaxie idi – tam bir yıl önce diye düşündüm gösterge panelindeki saatin gece yarısını geçtiğini gösteren fosforlu kadranına bakarken. Dalia farların önünde kırmızı elbisesini savurarak arabanın çevresini altı kez turladı, bu arada ayakkabısının topuğunu kırdı ve her ikisini de ayağından çıkarıp otoparkın öte yanına fırlattı, sonra bir sigara yakmak için aniden durdu, sırtı bana dönük, gazino neonlarının kırmızı ışığında saçları bir yele gibi alev alev parlıyordu, durup sigarasını içti. Arabanın üstü açıktı, bakışlarımı Ay’dan, Dalia’dan uzaklaştırıp öteye, dağların olduğu yere çevirdim; gökyüzünün dingin karanlığında olanca ısıltısıyla parlayan yıldızları seyretmeye koyuldum.

İnsan ve araç trafiğiyle kaynayan Ana Cadde bu dinginlikten epeyce uzaktı. Gecenin bu saatinde bile –hatta özellikle bu saatinde– bazı dinibütün kilise mensupları, her köşe başında tezgâh kurmuş, günahkârlara lanet okuyorlardı. Çok yakında Las Vegas’ın da, İ.Ö. yedinci yüzyılda Babil’in –bir zamanlar ahlak düşkünü dansözlerle, fahişelerle, kumarbaz ve uçkâğıtçılarla kaynayan– Ninova kentine olduğu gibi çöl kumları tarafından yutulup yok olacağını haber veriyorlardı. Bu söylentiler, kentin her saat daha çok artan çılgınlığının yanı sıra, yakınlardaki (neredeyse kentin hemen dış semtlerindeki) atom bombası deneyleriyle daha da bir körükleniyordu. Ancak tüm bunlara karşın Las Vegas, orada geçirdiğim dokuz yılda yalnızca gelişmekle kalmamış, hem büyüklük hem de nüfus açısından rakamları ikiye katlamıştı.

Salonda Dalia ile birlikte izlemeye başladığımız gösteri tam da Ninova kentinde geceleri kurulan pazar yerlerine yakışan türdendi. Kendimi, zihin okuyucunun narin asistanına kaptırmış, kızın, zihnine girdiği bir izleyicinin anıları arasında kedi gibi sessiz adımlarla dolaşarak gördüklerini anlatışını dinliyordum; tam da o sırada salondan çıkmak zorunda kalmamız canımı sıkılmıştı. Oysa yıldızlı gecelere benzeyen elbisesi, gözlerini örten parıltılı bandı ve yıldız tozuna bulanmış saçlarıyla kız, tam de benim, uyuyamadığım gecelerde hâlâ içine gömüldüğüm eski gözağrımdan, *Binbir Gece Masalları*’ndan fırlamış gibiydi. Üstelik, Canopus Oteli’ndeki son gelişmeler yüzünden her gece uykusuzluk çekiyordum artık.

Dalia ile birlikte geçirdiğimiz o gece, her ikimiz için de, çılgınca değilse bile, oldukça heyecan vericiydi. Ama o geceden sonra onu bir yıl boyunca hiç görmedim. Bir yıl sonra ilk kez, kiralık bir arabalya Santa Fe’den o gün akşamüstü gelmişti. Ocak ayında siyasal “suçlar-

dan” dolayı Şili’den sınır dışı edildikten sonra Albuquerque’e kaçmış ve oradan da, keşiş Varcas’ın haritasındaki yollardan birini izleyerek doğuya doğru yol almıştı. O gün ise Paradise City’de gösterişli bir Fas lokantasında yemek yemiş, sonra da 150 kilometre hızla çöle açılmıştık. Sonra ondaki ayçiçeği tomurcuklarının bir bölümünü çekip, dibinde yeşil kurtçuğun kıvrandığı şişeden *meskal* içmiş, sonra da kumlara serdiğimiz battaniyenin üzerinde sevişmiştik.

“İlk sevişmemizde,” diye mırıldanmıştı, kırmızı elbisesini bir çiçeğin yaprakları gibi aralarken, “sen henüz bir oğlan çocuğuydun, oysa şimdi koskoca bir erkek olmuştun.” Elbisesini beline kadar sıyırdı. beni arkaya doğru iterek sırt üstü yere yatırdı ve üzerime çıktı. “Dur sana bir zamanlar Punta Arenas’ta bir denizciden öğrendiğim numarayı göstereyim. Numaranın adı *Los Sacacorhos* – yani tirbuşon.”

Onunla yaşadığım ilk geceden sonra kimi otelin yakınlarında oturan, kimini üniversitede tanıdığım epeyce kızla ilişkim olmuştu. Ama hiçbirisi Dalia’nın yerini tutamazdı. İki yıl önce, bir haftalığına Canopus Oteli’ne döndüğü sırada giysilerimizi yırtarak çıkarmak için her fırsatı değerlendirmiştik, benim odamda, onun odasında, bilardo salonunda, hatta –Samax’ın ödül kazanmış malta eriği ağacının arkasında sevişirken bizi neredeyse bastığı– serada ya da arabaya atlayıp gittiğimiz Mojave Çölü’nde, bugün yaptığımız gibi arabanın radyosundan gelen müziği dinleyerek, kumların üzerinde. On yedi yaşıma geldiğimde, kadınlar tarafından epeyce beğenilmekte olduğumun yeni yeni ayırdına varıyordum. Yaklaşık bir seksene ulaşan boyumun yanı sıra güçlü ve oldukça biçimli bir vücuda sahip oluşumda, Samax’ın hiç değiştirmedığı beslenme alışkanlıklarının –sonu gelmeyen taze meyve suları ve organik sebzelerden– yanı sıra, yıllarca otel çevresinde uğraştığım yüzme ve okçuluktan, Kyle Kanyonu’ndaki kayalara tırmanmaya ve *jujitsu*’ya kadar, yaptığım bütün o sporların da epeyce katkısı olmuştu doğrusu. Hızla büyümüş ve tıraş olmaya başlamıştım; önce sakalım, ardından da bıyığım çıkmıştı. O yıllarda saçlarımı uzatır, dümdüz arkaya tarardım. Bir gün fark ettim ki kadınlarla birlikteyken, hem benim hem de onların, kendimizi rahat hissetmemizde –yalnızca yakışıklı olmamın değil– aldığım terbiyenin de rolü vardı. Bu, yalnızca yaşıtım olan genç kızlar değil, benden birkaç yaş büyük olanlar için de geçerliydi. Dalia ile birlikteyken edindiğim alışkanlığı –ilk kez birlikte olduğumuzda ben on beş, o on sekiz yaşındaydı– daha sonraları birkaç kez daha tekrarlamıştım. O zamanlar bu genç kadınların çoğunun, dokuz yıl ön-

ce, birlikte geçirdiğimiz günlerden geriye kalanlardan zihnimde saklayabildiğim kadarıyla Alma'ya ne kadar benzediklerinin farkında bile değildim: İnce, uzun, mavi gözlü, koyu kahve rengi saçları olan, yirmi yaşlarında kadınlar. Zihnimde Alma ile çok daha güçlü benzerlikler taşıyan Desirée ise, yıllar geçtikçe çocukluktaki hayalimi gerçekleştirmeye daha çok yaklaştığımı düşündüğüm –başka türlü bir yakınlaşma olsaydı kesinlikle hatırlardım zaten– ben yirmi, o otuz yaşına geldiğinde sevişmeyi düşlediğim bir hayaldi yalnızca. Desirée'nin, olayın başlamasına önayak olan kendisi olsa da, kuzini Dalia ile ilişkimizin farkında olmasının bu hayalimin gerçekleşme olasılığını öyle ya da böyle etkileyeceğini biliyordum; kestiremediğim, bunu ne yönde etkileyeceği idi.

Dalia ile birlikte sonunda Ana Cadde'ye çıkabildiğimizde, önce Sahara'da bir gösteriye, ardından da Stardust'a gittik. Yemek boyunca konudan konuya atlayarak sürekli konuştu: O sırada Şili'de yönetime el koyan cuntanın onu vatandaşlıktan nasıl çıkardığı ile başlıyor, New Mexico'nun kuzeyinde sürdürdüğü vampir arayışının acı veren ayrıntılarına geçiyordu. Sonra birden konuşmasını tam ortasında kesip hemen, o anda sevişmemiz gerektiğini, ama bunu otelde değil, yine çölde, yıldızların altında yapmak zorunda olduğumuzu söylüyordu. İsteğini, başka şeylerin yanı sıra bol bol “tırbuşon” yaparak yerine getirdikten hemen sonra bu sefer de birdenbire dalgınlaşıveriyordu. Sonunda Stardust'a ulaştığımızda olay yine değişmişti: “Ay çiçeklerinin” leylak kokulu dumanı ve minik şişelerden diktığımız *meskal* denetimi ele geçirmişti bile, öyle ki yemekte konuya tekrar döndüğünde, sözleri daha da sertleşmişti. Konuya Şili'deki diktatör hakkında atıp tutarak girdi.

“O orospu çocuğu *maricon** Pinochet Marx'ı ve Engels'i ve Thomas Paine'i yasakladı, üstelik hiçbirini okumadan, ama *Mein Kampf*,** o ayrı tabii, onu okumuştur. Allende'yi öldürdü, José Gonzago'yu idam ettirdi, ve Hugo Rozzel'i ve María Flomárte'yi ve Niño Vallar'ı ve şimdi de babamı öldürtmeye çalışacak, hatta geri dönersen üniversitedeki herkes gibi beni de öldürtecek –gerçi bunu burada da yapabilir, beni vurdurabilir ya da her an havaya uçurabilir, çünkü o faşistleri hükümete getiren senin ülkenin faşist hükümeti– ama o orospu çocuğu benim pasaportuma el koydu, bu yüzden şu an-

(*) (İspanyolca, argo) ‘ibne’ – ç.n.

(**) Adolf Hitler, *Kavgam* – ç.n.

da bir mülteciyim, ülkesi olmayan biriyim, çürümesini bekledikleri bir moloz tozu.”

İspanyolca ile İngilizceyi birbirine karıştırarak hezeyan içinde konuşmaya devam etti, bir yandan da birbiri ardı sıra *meskalle* karışık Bloody Mary yuvarlıyor ve deli gibi rulet oynuyordu. Onu her seferinde durdurmaya çalışıyordum, ama bu onu daha da kızdırmıştı, sonunda oracıkta, etrafımızı çeviren bütün o kumarbazların ve parlak ışıkların ortasında kavga etmeye başladık. Derken tartışmayı kaybeden ben, bütün parasını kaybeden ise o oldu.

“Bu benim kirli Şili param,” diye söyleniyordu dişlerinin arasından, gişede gösterişli bir hareketle çekini imzalarken.

Albuquerque’de bir bankaya ait olan çekin üzerinde on bin dolar yazıyordu.

“Dalia, bu Amerikan parası, burada yolculuk etmek istiyorsan, buna ihtiyacın var.”

“Yeni para kazanacağım. Bu kirli para ve ben onu ülke dışına kaçırdım. Altı yüz bin pezo. Her birinde Pinochet’in yüzü var,” diye tatsız bir sesle eklediye de, ben öyle olduğuna pek inanmadım. “Onları rulet masasında temiz paraya çevireceğim. *La Rueda de Fortuna*.”* Yüzünü yüzüme bastırarak fısıldadı, “Bunu nasıl yapacağım biliyor musun? Her seferinde *kırmızıya* oynayacağım. *Rojo, rojo, rojo...*”** Şimdilerde Şili’de kırmızı rengi yasakladıklarını biliyor muydun? Bir renk suçlu ilan edildi. Orada bu elbiseyi giydiğim için tutuklanabilirdim. Kırmızıya oynayacağım ve bu iğrenç para, onu ikiye –belki de dörde– katladıktan sonra tertemiz olarak bana geri dönecek.

Onunla tartışmanın yararı yoktu, ama sonraki beş dakika içinde beş bin dolar kaybedince bir kez daha denedim.

“Dalia, kimseden hesap sorduğun falan yok, yalnızca kendine zarar veriyorsun.”

Gözlerini kıstı. Krupiyeye “Affedersiniz,” dedikten sonra beni üzerinde palmiye saksısı bulunan mermer bir sütunun arkasına çekti. “Beni aşağılamaya mı çalışıyorsun Enzo?”

“Eğer böyle düşünüyorsan,” dedim, “iyi o zaman.” Gazinonun ışıkları, *meskal*in yükselen etkisi ve ay çiçeği tomurcukları, hepsi birden başımı döndürüyordu.

(*) (İspanyolca) ‘Kader çarkı, çarkifelek’ – ç.n.

(**) (İspanyolca) ‘Kırmızı’ – ç.n.

“Söyle, öyle mi?” diye üsteledi.

“Lanet olsun,” dedim. “Git bütün paranı kaybet.”

Tam o sırada döndü ve tokat atmaya çalıştı. Bileğini sımsıkı tutarak tekrar aşağıya indirdim.

Birkaç dakika sonra Dalia kalan parasını ikiye katladı, ama hemen ardından tek oyunda hepsini kaybetti. O sırada zihin okuma gösterisine katılarak –ikinci hata– aramızda geçenleri düzeltmeye çalıştık. Sonuçta Star salonundan çıktuktan yirmi dakika sonra hâlâ burada, gazinonun otoparkında oylanmaktaydık, ben arabada otuyordum, Dalia ise ucu ucuna yaktığı sigaraları içiyordu.

Üç saat sonra ise, saat sabaha karşı tam üçte, Canopus Oteli’nin onuncu katındaki mutfağın et kesme masasında oturuyorduk. Dalia limon ve acı biber sosu kattığı yeşil çayını yudumlarken parasını kaybettiğine hiç üzülmeyişi söyledi.

“Bunu anlayamadığımı biliyorum,” dedi, masanın öbür ucundan kıpkırmızı gözlerle dik dik yüzüme bakarak, “ama bu kendimi daha iyi hissetmemi sağladı. Bir ara çılgınca davrandığım için beni bağışla. Öyle saldırganlaştığım için,” diyerek başını iki yana salladı, “yaptığım hiç hoş değildi.”

“Unut gitsin.”

Ter içinde ve bitkin bir haldeydim, üzerimde yalnızca pijamamın altı vardı. Dalia da üzerine kırmızı ipek bornozunu geçirmişti. Yüzündeki makyajı da temizlemişti, yüzü şimdi her zamankinden daha beyaz ve hatırladığımdan daha ince görünüyordu. Her ikimiz de bitkin düşmüştük, ama on bin dolar kaybetmiş olması yetmiyormuş gibi, bana göstereceği –üstelik de geceye damgasını vuracak olan– son bir sürprizi daha olacaktı.

“Son zamanlarda sinirlerim çok bozuk,” diye mırıldandı uzun bir sessizlikten sonra. Sonra da yemekte anlatmakta olduğu öteki hikâyeye, hem de Fas restoranında anlatırken, tam da bıraktığı yerden tekrar başladı. “Hatırlıyor musun, hani sana Gallo dağları yakınında, Puerto de Luna denen kasabanın doğusunda bir yerde yolun bittiğini söylemiştim ya?”

Başımı salladım. “Hani o tuhaf garson kızın olduğu yerde.”

“O kız yalnızca bir garson değildi,” dedi, başını çılgın gibi iki yana sallayarak. Ardından sesini alçalttı, orada yalnızca ikimiz olduğu halde o kadar alçalttı ki, sesini zor duyabiliyordum. “Bu dediğim yol Varcas’ın haritasındaki işaretli yerlerden birinde son buluyordu. 10 Eylül 1849’da geçtiği bir yer. Orası o zamanlar, tuz yatağının yanı başında, yolcuların

atlarını dinlendirdikleri bir yermiş. Dışarıda son derece boğucu bir hava olmasına karşın, ben içeri girer girmez kadın dev gibi ocakta ateş yakmaya koyuldu. Koyu tenli bir kadındı, ama Apaçi, Kiowa ya da İspanyol değildi – ama bizim dilimizi konuşabiliyordu. Ayakları çıplaktı. Üzerinde kahverengi, kaba saba bir giysi vardı, duman rengi saçları başının iki yanından dökülüyordu. Ne var ki, tehlike içinde bulunduğumu bana haber veren, ocakta yanan ateş oldu,” diye fısıldadı Dalia.

“Neymiş bu tehlike?”

“Varcas’ın dediğine göre burnuna duman kokusu geldiğinde, kadının, gözleri bembeyaz bozarmış halde ona baktığını görmüş, hemen haçını çıkarıp kaldırmış. Kadın hemen o anda yok olmuş, Varcas, peşinde kendisini takip eden vahşi bir köpek ve bir atmacayla yoluna devam etmiş, ama üç gün boyunca uyumamış. O kadının ne biçim bir yaratık olduğundan, Varcas gibi ben de şüphe duymuyorum. Yola çıkmadan önce ateşi inceledim ve ateşi, bildiğimiz sıradan odun parçalarıyla değil, *bruja*ların* kan ziyafeti çekmeden önce büyü yapmakta kullandıkları dört temel maddeyle, kıraz dalı, reçine, sabırlık kökü ve bal gibi tadı olan kuru *zoapatle*** yapraklarıyla yaktığını gördüm..”

Beynim zonkluyordu, çayıma biraz daha acı biber sosu kattım.

“Enzo, bu kadın Varcas’ın sözünü ettiği *bruja* idi,” diye tekrarladı Dalia ısrarla, “bugüne kadar, 125 yıl boyunca, bir gün bile yaşlanmamış. Kimbilir onca zaman kaç yolcuyu tuzağına düşürdü.”

“Giysileri de aynı mıydı?”

“Yalnız giysileri değil,” dedi sabırsızca, “Ne dediğimi duymadın mı? *Her şey* aynıydı: Çıplak ayakları, duman rengi saçları, gözleri. Üstelik bu ateşe bir tek vampirler dayanabilir. Ateşi dört temel büyü maddesi ile besliyordu. Köpek ve atmaca ise aslında, uzun süreli takibe çıkan vampirlerin –yarasa dışında– dönüşmüş halleri.” Dalia, birdenbire elleriyle yüzünü kapattı ve sesindeki ciddiyet kayboldu. “Ama Enzo, ben Keşiş Varcas kadar şanslı olamadım,” diye hıçkırdı, elleri çok fena titriyordu.

“Ne oldu?”

Dudaklarını ısırarak başını iki yana salladı. “Ateşin dumanını çok fazla soluduğum için çabucak kaçamadım.”

Umutsuzca hıçkırıklarının dinmesini bekledim. “Peki sonra?”

“Sonrası bu!” Elbisesinin sol omzunu indirince, tam yanan buz-

(*) (İspanyolca) ‘Cadı, büyücü’ – ç.n.

(**) Meksika’da yetişen bir tür kaktüs – ç.n.

dağı dövmesinin altından allı morlu, şişmiş bir yara izi ortaya çıktı.

"Bu da ne?"

"Sence ne olabilir?" Artık kontrolünü kaybetmiş avaz avaz ağlıyordu. "Beni ısırdı."

"Kadın seni ısırdı mı?"

"O bir kadın değil!"

"Dalia, bunu bana niye daha önce söylemedin?" dedim kolunu sıkıca tutarak. Ona inanmaya çalışsam da pek inanasım yoktu.

"Dokunma!" diye çığlık attı.

"Yemekte, gazinoda – bütün gece hiçbir şey söylemeden durdun." O gece karanlıkta, battaniyenin üzerinde sevişirken –her zaman çıplak soyunmaktan hoşlandığı halde– elbisesini niye çıkarmadığını artık biliyordum.

"Uygun bir zaman bekliyordum," diye kendini savundu hemen, gözyaşlarını silerken; gözlerinin içi şimdi daha da çok kanlanmıştı.

"Bana bak, bir doktora görünmelisin." Isırık ya da başka bir şey, ne olursa olsun yardıma ihtiyacı vardı.

"Doktorlar bana yardım edemez."

"Saçmalama – ne zaman oldu bu?"

"İki gece önce."

"Ve sen yarayı sarmadın bile, öyle mi?"

"Sarsam daha kötü olurdu."

Midemin bulantısını bastırmaya çalışarak, elimi yavaşça yanağına götürdüm. "Dalia, beni dinle. Yardım çağırmalıyız."

"Hayır."

"Burada sana yardım edecek biri var. Zaren Eboli'yi hatırlıyor musun?"

Kaşlarını çattı. "Örümcekli adam mı? O bana yardım edemez."

"O böyle şeyleri biliyor, ısırıkları, zehirleri."

Başını iki yana salladı. "Bunu bilmez. Aynı şey değil – bu örümcek ısırığı değil. Keşke öyle olsaydı."

Masanın üzerinden bana doğru eğildi, yüzümü yalayan sımsıcak nefesi, hastaymış gibi, sanki anlattığı o alevler gibi yanıyordu. "Ben ne yapılması gerektiğini biliyorum," dedi telaşla. "Enzo, bunu bu gece sana boş yere göstermedim. Gidebileceğim biri var. Beni bu gece ona götürebilirsin."

"Saat üç buçuk oldu."

"Enzo, bana ancak böyle yardım edebilirsin."

"Üstelik bu kişi bir doktor da değil, yanılıyor muyum?"

“Bir çeşit doktor sayılır,” dedi yumuşak bir sesle. “Benim için bunu yapar mısın? Şimdi. Daha fazla konuşmadan.”

On beş dakika sonra Galaxie’yi köklemiş gidiyordum. Kuzeye, çöle doğru ve Dalia’nın ısrarı üzerine, iki şeritli yan yolda gidiyorduk. Her geçen dakika gözlerimin önünde eridiğini görsem de sözünü dinlemiştim. Sonunda bitkin düşerse alıp hastaneye götürebileceğimi düşünüyordum. Kırmızı elbisesinin üzerine benim gri trençkotumu giymişti; başlangıçta üzerine bol geliyordu, ama yolculuğun sonlarına doğru sanki etten kemikten bir insanken, biçim değiştirerek su buharına dönüşmüş gibi, ceketin içinde adeta yok olmuştu. Yaptığımız yolculuğun kendisi de oldukça tuhaf ve ürkütücüydü, gece vakti hiç görmediğim, ardından adını bildiğim halde hiç gitmediğim, hatta –Las Vegas’tan yalnızca iki saat uzakta olsa da– adını bile duymadığım yerlerden geçtik; bir daha hiç görmeyeceğim yerlerden. Daha sonradan çok aradığım halde bulamadığım yerlerden.

Sonunda kuzey doğuya döndük, yol gittikçe tenhalaşıyordu. Indian Springs’de, olağanüstü güvenlik sistemleriyle korunan federal hapishanenin önünden geçtik. Samax bir keresinde bana, bazen otelin yalnızca on beş kilometre uzağındaki bu hapishaneyi, içerde tanıştığı ve muhtemelen hâlâ içerde olan masum adamları düşündüğünü söylemişti. Kendisiyle dalga geçerek, Ironwater Hapishanesi’nde kötü insanların yanı sıra kendisi ve Rochel dışında birkaç iyi adam da tanıdığını söylemişti, feci bir üçkâğıda kurban gitmiş olmak onları diğer adamlardan daha iyi ya da daha kötü yapmıyordu. Bununla birlikte, evet, oyuna getirilmişlerdi, hem de dışardan birinin asla anlayamayacağı biçimde. “İnsan öldürülmenin nasıl bir şey olduğunu bilemez, ama ancak hayal edebilir ya, işte bu da öyle bir şey,” demişti, “çünkü anladım ki dedikleri doğruymuş; kaldırılıp bir yere kapatıldığı vakit, insanın bir parçası ölüyormuş meğer.”

Bu arada Dalia’nın konuşmaları gittikçe saçma sapan bir hal almıştı. Nevada Deney Bölgesi’nin diğer ucunda, Hava Kuvvetleri’ne ait, giriş yasağı olan Mercury kasabasına vardığımızda yalnızca kesik kesik heceleyebiliyordu ancak. Nevada’nın güneyinde, Mojave Çölü ve Büyük Havza arasındaki tartışmalı alanda yol almaktaydık. Sağ tarafımızda –her iki çölün de uzantıları olan– radyoaktivite yüklü kumul şeridi ve yeraltı atom bombası deney merkezleri, solumuzda ise Ölüm Vadisi’nin doğu sınırı uzanıyordu. Ancak Dalia bulunduğumuz bölgeyle ilgilenmek yerine durduk yerde aklını New Mexico’ya taktı.

Özellikle de, eyalet haritasında belirgin biçimde göze çarptığını öne sürdüğü tuhaf bir konudan söz etmeye başladı.

“Gözünün önüne getirebiliyor musun?” dedi trençkotun kollarını yukarı doğru kıvrarak. Saçları rüzgârda uçuşuyordu. “Bir üçgen... üç nokta... her biri bir şehri gösteriyor: Luna... Los Lunas... Puerto de Luna... Sence bu bir rastlantı olabilir mi?.. Ay şehirleri üçgeni... Tam ortasından da Puerco Irmağı doğuyor... Puerco Irmağı’nı hatırlıyor musun?”

Aslında hatırlıyordum, dört yıl önce Calzas’la Acoma’ya gittiğimizde uzaklardan görmüştüm: Doğuda açık kahverengi bir şerit halinde uzanarak, San José Irmağı ile birleşiyordu.

“Keşiş Varcas,” diye devam etti Dalia, “çarmıha gerilmiş kadını ve ilk vampiri gördüğünde bu ırmağı izliyordu. Los Lunas yakınlarındaydı,” diye ekledi heyecanla. “Tıpkı Puerto de Luna’da son bulan o yol gibi.”

Deney bölgesinin üzerindeki bulutlar, sanki yükseklere önceden çizilmiş gibi hareketsiz ve seyrektiler. Rüzgârın estiği yönden düzensiz aralıklarla, tekdüze devam eden, keskin bir vızıltı duyuluyordu – patlatılan bütün o atom bombalarından geriye kalan bir ses olmalı diye düşündüm, parçalanmış atom artıklarının çıkardığı bir art uğultu. Dalia’nın gittikçe incelen hatlarını aydınlatan elektron yüklü rüzgârın uğultusu. Bu arada kızın sesi giderek cansızlaşmış, kaynağı belli olmayan bir tınıya dönüşmüştü. Bense gittikçe daha çok korkmaktaydım. Bana yarasını gösterdiği andan başlayarak, yol boyunca adrenalimin yükseldiğini hissetmiştim. Başlangıçta anlattıklarına pek inanmamıştım, ama sonra işin rengi değişivermişti. Tedirginliğim arttıkça suskunlaşıp, duygularına gem vurarak, kendimi her zaman ki içgüdülerime bıraktım.

“Ama bölge, Puerto de Luna sayesinde zararsız bir yermiş görünüyor,” diye başladı yeniden. “Daha iki gün önce oradaydım... Varcas’ın sonunda yok olduğu yerde... Kitabın yarıda kalıp kesildiği yerde... 29 Şubat 1852. En sonuna yalnızca dört sözcük yazabilmiş: Kayıp Ay Evi’ni buldum.

“Bunun ne demek olduğunu biliyor musun? Eski Kabala yorumcuları 301.655.722 adet melek olduğunu söylerler... Bunlar Ay’ın yirmi sekiz evinde yaşarlar. Ama yeryüzünde, günahkar meleklerin yaşadığı bir ev daha vardır, yirmi dokuzuncu ev... *los angelos infernos*...”*

(*) İspanyolca, ‘Cehennem melekleri’ – ç.n.

zebaniler... Dolunay vakti, her ayın bir gecesi kapılarını açarlar... *Puerto de Luna*... * Varcas onu bulmuştu... içeri girdi ve bir daha da asla geri dönmedi... – yani Varcas olarak dönmedi. Oranın sahipleri çok kalabalık, ayrıca başka pek çok yerde giriş kapısı var. Şu taraftan,” dedi eliyle camdan dışarıyı işaret ederek, “kavşaktan sola, bir sonraki kasabaya.”

Beatty’yi henüz arkamızda bırakmıştık, araziden gelen ılık benzeri ses şimdi bir cızırtıya dönüşmüştü, yüksekteki çivit mavisi bulutlar yerlerini, artık karanlıkta zorlukla ayırt edebildiğim simsiyah bulutlara bırakmıştı. Dalia hâlâ uzun parmaklarıyla çekiştirdiği ceketin kollarını sıvamaya, bense gözlerimi yoldan ayırmamaya çalışıyordum.

“Puerto Luna’ya,” diye sürdürdü konuşmasını, “berrak bir gecede vardım, ama gökyüzünde tek bir yıldız bile parlamıyordu... sanki bütün yıldızlar sönmüş ve aşağıya, dağların üstüne düşmüştü... Önüme eğri büğrü bir yol çıktı... Bütün ağaçlar ölmüş, toprak kavrulmuştu. Uğursuz bir rüzgâr esiyordu... Arabamdan çıkıp yürümeye başladım... sanki hayatımın sonuna giden yolu yürüyor gibiydim... ve yolun sonunda karşıma büyük bir kulübe çıktı... simsiyah taşlardan yapılmıştı... tek kapısı vardı... ay ışığında parıldayan bir de penceresi... çevreyi saran karanlığın içinden cıgıllıklar ve ulumalar geliyordu... ayağımı bastığım zemin hareket ediyordu... her yer yılan kaynıyordu... çevrede insan gözlü köpekler dolaşıyordu. Varcas’ın yolunu izleyerek geldiğim bu yerde korkudan ölmek üzere olsam da geri dönmeyi düşünmüyordum... hele tam da sözünü ettiği labirentin merkezine ulaşmışken. Kapıdan uzun giysili bir kadın çıktı, yanıma gelip elimi tuttu... tırnaklarının altında kan izleri vardı, üstelik elleri şeffaftı ve öte yanını görebiliyordum... beni kapıya doğru götürdü... kapının arkasında üst üste yığılmış bir sürü yaratık vardı... yarısı insan, yarısı hayvan biçiminde, çiftler halinde havada kayarak hareket eden dansçılar... ilk anda gözüme çarpan kaskatı kesilmiş bir çift baykuş kulağı, bir kurt burnu ve bir karıncanın çok mercekli gözleri oldu. O sırada dansçılar birdenbire yanlara çekildiler, içlerinden sakallı bir adam öne çıkarak beni selamladı... siyah bir ceket ve uzun siyah çizmeler giymişti... Uzun, bembeyaz saçları ve sakalı vardı. Karga burunluydu... Ayırık gözleri, sanki camdan yapılmışım gibi beni delip geçen delici bakışları vardı... ve – buradan sağa dön,” diye kesti anlattığı şeyi. “Yukarıya, tepeye doğru çıkalım.”

(*) (İspanyolca) ‘Ay’ın Kapıları’ – ç.n.

Yol boyunca, üzerinde fosforlu harflerle RHYOLITE GİRİŞİ yazan tabelaya gelene dek hiç ağzını açmadı. Çukurluk bir alana kurulmuş metruk madenci kulübelerini ve yanmış bir kilise yıkıntısını geçtik. Sonra, tam tepeyi aştığımız sırada, sol tarafımda, karanlığın içinde tek başına yükselen küp biçiminde siyah bir yapıyı işaret etti.

“Burada dur,” dedi Dalia, gözlerini iri iri açarak.

Uzun menzilli el fenerimle yola şöyle bir göz atınca Rhyolite’in bir hayalet şehir olduğunu fark ettim. İki tarafı yıkık binalar ve molozla çevrili ana caddenin en sonundaydık. *Rhyolite*’in volkanik bir kayaç, lav halindeki granit olduğunu biliyordum. Zengin altın madenleriyle birlikte, Ölüm Vadisi’ne bakan rüzgâr esmeyen bu sarp yamaçlardan yıllar önce kazılıp çıkarılmış olmalıydı. Normal havalarda tepedeki sıcaklık, henüz sabahın beşinde bile 40 dereceyi geçerdii. Oysa şimdi, aralık ayında bile hava boğucu, pis kokulu sülfür buharıyla doluydu.

Arabayı binanın yanına park ettim. Tamamen taştan yapılmıştı, ön tarafta hiç penceresi yoktu, yalnızca üzeri kar gibi beyaz tozla kaplanmış madeni kapısı ve dar bir girişı vardı. Yapının yakınlarındaki birkaç ağaç çoktan ölmüştü. Duvarlarına tırmanmış birkaç kalın asma yaprağı da en az ağaçlar kadar cansızdı.

Şimdi Rhyolite’e geldiğimizde yol boyunca gem vurmaya çalıştığım duygularımın engel tanımaz bir biçimde yeniden ayaklandığını hissettim. Yapının önüne geldiğim an içimden yükselen bulantı hissi ansızın bastıran bir korkuya dönüştü. Dudaklarım o kadar uyuşmuştu ki, açmak istesem, neredeyse ellerimle zorlamam gerekecekti. Direksiyona sımsıkı yapışarak gözlerimi kısıp, zifiri karanlığın içinden binanın yan tarafındaki tabelayı okumaya çalıştım: KAYIP MÜZE.

“Bütün ülkeyi gezdikten sonra inan bana, sana bunların her yerde olduklarını söyleyebilirim,” diye söze başladı Dalia. Birdenbire katlaşıp buz kesen sesi hiç tekin değildi. “Aynen Varcas’ın dediğı gibi. Yalnızca yaptıkları işler değışti: Şimdi artık krupiyeye, rodeo binicisi, tezgâhtar, kokteyl garsonu – ve ah tabii, rahip olarak aramızdalar. Kendi kiliselerinde gözlerini kutsal haçtan başka yöne çevirenler. Bazıları Varcas’ın zamanına gittiler, bazıları elli yıl öncesine, bazıları da,” diye devam etti fısıltıyla, “birkaç gün öncesine... Ama hepsi de sonsuza dek yaşayacaklar.”

“Yani sence Varcas–”

“Yani hepsi doğru – yazdığı her şey.”

“Peki bu müze – nedir bu?”

“Ne yazıyorsa o,” diye kestirip attı. “Kaybolan ve bir daha asla bu-

lunamayacak olanlar için yapılmış. Bana bir kez amcanın otelinin kaybolmuş kimselerle ya da kaybolan şeyleri arayanlarla dolup taşı-
ğını söylemiştin. Sen de o insanlardan biriydin, tıpkı benim gibi. Ama
ben aradığım şeyi bulma uğruna, sahip olduklarımı da yitirdim. Kim-
bilir, belki de hep böyle oluyordur.” Diliyle yalayarak ıslattığı dudak-
ları karanlıkta parıldıyordu. “O paranın benim için neden hiçbir an-
lam taşımadığını şimdi anlamışsındır. Bu müzenin giriş ücreti öteki-
lere benzemiyor.”

“Dalia, gidelim buradan.”

“Sen aynen bunu yapacaksın,” dedi, trençkotumu üzerinden çıkar-
ırken. Artık soğuktan titremiyordu, elleri sonunda huzura ermişti.

“Seni almadan mı?”

“Ben o kapıdan içeri girer girmez burayı terk et,” dedi. “Ve sakın
arkana bakma.”

“Peki sana yardım edecek olan adam?”

“O burada.” Gözleri iri iri açılmıştı yine, göz rengi yavaş yavaş
kayboluyordu. “Sen çok derin bir ruha sahipsin, seninle geçirdiğim
her ânı zevkle yaşadım,” dedi. Sesi uzaklardan geliyor gibiydi. “Seni
yalnızca bir kez daha görmek istedim. Bir de bitirmem gereken bir
işim vardı. Yalnızca iki günlük izin verilmişti. O da birazdan, güneş
doğarken sona erecek.”

Korkuya kapılmıştım, ama bu kez beni korkutan kendisiydi.

“Beni anlamamışsın gibi açıklamak zorunda bırakma Enzo.” Yü-
züyle bana doğru eğilirken ağzı gergin bir tebessümle kıvrıldı. “Sakın
bir hata yapma, yoksa, seni seve seve yanımda götürebilirim.” Sonra
birden çekildi ve arabanın kapısını açtı. “Şimdi hemen git...”

Arabadan dışarıya adım attığında onu durdurmaya yeltenmedim
bile. Dolaşıp benim tarafıma gelerek şöyle dedi, “Yaptığım çeviri, el
yazımla yazılmış olarak odamdaki masanın çekmecesinde duruyor.
Onu benim için postaya ver.”

Ağzımı açtım ama tek bir ses bile çıkaramadım.

“Bunu yapar mısın?” dedi bileğimi sıkarak. Ellerim soğuktu,
onunkilerse buz gibiydi. Ardından tırnaklarıyla yanağımı okşadı – ka-
natacak kadar bastırmadı ama ramak kalmıştı. “Bunu yapacaksın,”
dedi başını sallayarak.

Kayıp Müze’ye bakarak, “Onu görebiliyor musun?” dedi. Ama ben
hiçbir şey görmüyordum.

Üzerindeki kırmızı bornozunu omuzlarından aşağıya kaydırarak,
çırılçıplak müzenin kapısına doğru yürüdü. Kapının siyahlığında vü-

cu du bembeyaz ışıldıyordu, yanına gider gitmez hemen ardına kadar açıldı. Kapıdan girdi ve bir daha asla arkasına bakmadı.

Bir an duraksadım, sonra torpido gözünden el fenerimi alıp taşlı patıkaya doğru koşturdum. Kayıp Müze'nin dikdörtgen biçimli odasına adım atarken ellerim titriyordu. İçerisi fırın gibi sıcak ve kesinlikle bomboştu. Ocakta yalnızca soğumuş küller vardı. Beton döşeme bir karış tozla kaplıydı, ama Dalia'nın orada olduğunu gösteren en ufak bir iz bile göze çarpmıyordu. Nereye gitmiş olabilirdi? Odadan dışarı açılan bir başka çıkış da arka duvarda, ancak bir çocuğun sığabileceği büyüklükteki pencereydi. Pencereden dışarı baktığımda çöle doğru uzaklaşmakta olan kırmızı bir ışık gözüme çarptı, her saniye pırıltısını biraz daha yitiriyordu. Bir motosiklet olamayacak kadar hızlı, diye düşündüm, tam o sırada üzerinden geçmekte olduğu Ölüm Vadisi'nden hızla havalanıp tamamen kayboldu.

Glaxie'ye atlayıp hızlı yola koyuldum, gözlerimi dikiz aynasından ayıramıyordum. Biraz temiz hava alabilmek umuduyla gazı sonuna kadar kökledim, Beatty'yi altı kilometre geçene kadar hangi şeritte olduğuma bile aldırmadan hızla yol aldım: Güneş doğmak üzereyken eyaletler arası otoyola çıkmıştım bile.

Eve yaklaşırken Indian Springs'de Eyalet Polisine yakalanmamak için hemen her yolu denedim, bunun için otoyoldan yan yola sapmayı bile göze aldım. Beni alkol kontrolüne sokmalarına meydan vermeden bu gece başıma gelenleri onlara nasıl anlatabilirdim ki? Üstelik kontrolden alnımın aklıyla geçemeyeceğim açıktı; beni kesinlikle içeri tıkarlardı. Onlara önce güzel bir yemek yediğimizi, seviştiğimizi, kumar oynadığımızı, başka şeylerle oyalandıktan sonra çıktığımız kızın çırılçıplak soyunduğunu ve ardından Kayıp Müze'de ortadan yok olduğunu anlatsam acaba ne yaparlardı? Polise Dalia'nın kaybolduğunu bildirsem bile bu durum beni –sonuçta bütün geceyi kızla geçirmiş ve onu en son gören kişi olarak– aklını kaçırmış bir katil zanlısından başka şey yapmazdı. Hayır, polise başvurmak kesinlikle söz konusu olamazdı. Hâlâ korkudan titreyerek otele vardığımda, içimden gelen dürtüyü engelledim ve içgüdülerimin sesine kulak vererek, o sırada bahçede kahvaltı etmekte olan Samax'ın yanına gitmedim. O sıra adamcağızın başında yeterince dert vardı zaten, bir de benim deli saçması hikâyemle uğraşamazdı.

Onun yerine doğrudan Dalia'nın odasına gittim. Odası ilk bakışta ardında hiç iz bırakmamış gibi duruyordu: Ortalıkta ne bir döküntü, ne bir kişisel eşya vardı; çekmeceler bomboş, yatak hiç yatılmamış gi-

bi düzgündü. Belki odayı bir önceki gün öğleden sonra boşalttı, diye düşündüm, ama sonra dolapta bir bavulun içinde, o gece üzerine giydiği kırmızı elbiseyle pabuçları buldum. Kırmızı bornoz da otelin konukları için her odada bulunan bir şey olduğuna göre bavulundaki tek eşya, masanın çekmecesinde bulduğum, postaya vermemi istediği kalın kırmızı zarf olmalıydı. Üzerine kırmızı mürekkeple adresin yazılı olduğu gri bir etiket yapıştırılmıştı:

REVENANT PRESS
3000 DEADALUS CIRCLE
ALBUQUERQUE, NEW MEXICO

Zarf mühürlenerek kapatılmıştı, ben de açmadım. Ama zarfın arkasında, çekmecenin dibine doğru Peder Varcas'ın anılarının İspanyolca yazılmış eski baskısını buldum, başlığı *Vampiri en Española California y en Gran Mexico** idi ve Dalia çevirisini bu kitaptan yapmıştı. Kabı kahverengi, kaba zamlı ciltlenmiş, sarı yapraklı bu kitabı elinde defalarca görmüştüm, ama ilk kez elime alıp kapağını kaldırıyordum. Ne var ki, açar açmaz, yazarın giriş sayfasındaki, solgun ve –altındaki yazıya göre elde bulunan tek– fotoğrafı karşısında kalakaldım. Gözleri ayırık, karga burunlu, uzun saçlı –ama sakalsız– bu adam kesinlikle Dalia'nın daha önce Puerto de Luna'da, birkaç saat önce de Rhyolite'te gördüğünü söylediği adamdı.

Kitabı tekrar çekmeceye koyup, telaşla kendi odama gittim. Ayak ucumda Sirius'la yatağıma uzanıp pencereden ağır ağır aydınlanan çölü seyrederken uyuyakaldım, öğle üzeri uyandığımda gücüm yerine gelmişti. Bütün geceyi ayakta geçirmiş, sabah tekrar Dalia'nın odasına giriyordum. Zarf koyduğum yerde duruyordu, alıp hemen postaya verdim, ne var ki Varcas'ın kitabının yerinde yeller esiyordu. Dalia'yı bir daha hiç görmedim – en azından onu tanıdığım haliyle görmedim, ama sonraki yıllarda onu, ara sıra da olsa, yeniden doğmuş biçimlerde gördüğümü hissettiğim de olmadı değil doğrusu. Gördüklerimin hepsi de şefkatli insanlardı – en azından bana karşı. Üstelik bu yalnızca, kimi zaman sık sık girdiği ve sanki doğası gereği oraya aitmiş gibi, başka herkesten çok daha canlı görüldüğü rüyalarımda değil, gerçek hayatta da oldu.

(*) Latince ve Katalanca karışımı, 'İspanyol Californiası'ndaki ve Büyük Meksika'daki Vampirler' – ç.n.

Daha önceden zaten uykusuzluk çekiyordum, sağolsun, Dalia sayesinde uzunca bir süre daha uyuyamaz hale gelmiştim. Yine de Dalia'nın inanılmaz biçimde kayboluşunu kanıksamam fazla uzun sürmedi, ancak tam rahat bir soluk alacakken bu sefer de Otel Canopus'ta o kış birbiri ardı sıra gelişen olaylarla uğraşmak zorunda kaldık. Her şey, otelde, zaten karmaşık bir düzende yürüyen günlük yaşamın, daha doğrusu onun yürümesini sağlayan dışlıların yavaş yavaş denetimden çıkmasıyla başladı. Ancak başlangıçta rastlantı ya da şanssızlık sonucu gibi görünse de, eşzamanlı olarak gelişen birtakım olayların, aslında birbirine çok ince ilintilerle bağlı olduğu, neyse ki çok geçmeden anlaşıldı.

Otelde, Dalia'nın ansızın ortaya çıkışı ve ayrılışından önce de, hayatımda uzun süreli ve önemli yer edinen kimselerle başımdan pek çok olay geçti. Sözgelimi Labusi, iki yıl önce korkunç bir araba kazası geçirmiş ve felç olmuştu – bu olay oteldeki herkesi derinden sarstı. O sırada demiryolu şirketinde grev vardı. Uçağa binmekten korkan Labusi, onca zamandır beklediği *Turandot* operasını kaçırmaktansa, San Fransisco'daki opera binasına gitmek için bir araba ve bir şoför kiralamayı tercih etti. Bana daha sonra anlattığına göre, dönüş yolunda, arka koltukta kestiriyor, rüyasında ilk aryasını söylemekte olan *Turandot*'yu görüyormuş. O sırada yolunu kaybeden turist dolu bir otobüs bizimkinin otomobiline çarparak otoyolun dışına yuvarlanmış. Arabanın şoförü birkaç kırıkla kazayı atlattı, ancak Labusi ne yazık ki hayatı boyunca tekerlekli iskemleye mahkûm oldu. Neyse ki beyni hiçbir hasar görmedi, ama yine de, göz göre göre içine düştüğü derin bunalım neredeyse bir yıl sürdü. Onu oyalamak için, en çetrefilli satranç problemlerinden en zorlu hafıza oyunlarına dek, denemediğimiz yol kalmadı, ama bunların hiçbirisi bunalımdan çıkmasını sağlayamadı. Onu lobide, başı kaskatı yana düşmüş, krom kaplı tekerlekli iskemlesini iteklerken ya da bütün öğleden sonra Dolores'in, parmaklıklarla çevrili sevgili bahçesinde, onunla karşılıklı oturup, sessizlik içinde papatya çayını yudumlarırken görmek insanın içini sızlatıyordu. Öyle imkânsız ve mutsuz bir çift oluşturuyorlardı ki. Onu bu halde, canlılığını ve neşesini kaybetmiş görmekten nefret ediyordum. Neyse ki sessizlik, Labusi'nin en çok benimsediği Pisagorcu ilkelere biriydi. Titizlikle uyguladığı beslenme alışkanlıklarını –işe fasulye yemekle başlayıp, balıkla devam ederek– yavaş yavaş terk etti. Hatta o yılın sonuna doğru zengin plak koleksiyonundaki eserleri –hatta bir kez bana Beethoven'ın, onlarsız hayatın tümüyle anlamsız

olacağını söylediği yaylı çalgılar dörtlüsünü bile- dinlemez olunca, bu kez de intihara sürüklendiğinden korkmaya başlamıştım. Bardağı taşıran bu son gelişme üzerine Samax olaya el attı. Sonunda Labusi'nin bir nebze de olsa eski haline dönmesi, yine Samax'ın aklına gelen parlak fikir sayesinde oldu.

"Bence onun aklını çecek olan şey," diye lafa girdi Samax bir gece Hadar'la birlikte solaryumda bulunduğumuz sırada, "Capablanca'nın gizli günlüklerindeki eğlenceli bilmeceleer ya da daha karmaşık yapıdaki akıl evleri değil - bunlar her zaman karşılaştığı şeyler sonuçta. Ona gereken tamamen bambaşka bir şey."

"Yani nasıl bir şey?" dedi Hadar.

"Bu işi bana bırakın," diye yanıtladı Samax kendine güvenen bir tavırla. Hadar gibi bana da pek inandırıcı gelmeyen bu yanıt üzerine, huzursuzca kıpırdandım.

"Ama kimi zaman dairesinden bile çıkaramıyoruz," diye homurdandı Hadar.

"Tam üstüne bastınız," dedi Samax. "Çünkü tam da ihtiyacı olan şey şu anda onun için ulaşılmaz bir konumda. Bu nasıl oldu da daha önce aklıma gelmedi sanki! Beyler, söyleyin bakalım, Labusi'yi daha önce otelden dışarı adım atmasını sağlayan şey neydi? Kadınlar değil, şarap değil, ama..."

"Şarkı!" diye atıldım.

Samax başını salladı. "Ona yeni bir şey bulacağız," diye mırıldandı, "hem de eski." Böylece Samax her cuma, balo salonunda konser vermeleri için bölgeden otele çeşitli oda orkestraları getirtmeye başladı. Yaylı çalgılar orkestrasının geldiği ilk konser gecesinde, doğrudan Labusi'nin dairesine giden Samax, hiçbir açıklamada bulunmadan adamcağızı tekerlekli iskemlesiyle birlikte kaptığı gibi balo salonuna getirdi. O gecedan sonra Labusi kendiliğinden, her cuma akşamı saat tam sekizde balo salonuna inerek, müzisyenlerin yolunu gözler oldu. Orkestranın, Labusi'nin en sevdiği yapıtlardan birini, Boccherini'nin 2. Yaylı Çalgılar Beşlisi'ni çaldığı bir gece, gözyaşları öğretmenimin yaşlı yanaklarından aşağıya doğru süzölmeye başladı - onu ilk kez ağlarken görüyordum.

Samax'ın Labusi'ye sağladığı "yeni şey", bundan çok daha yaratıcı bir buluştu aslında, böyle bir şeyi akıl etmesi, Samax'a olan hayranlığımı bir kat daha artırmıştı. Carson City'de bir şirketle konuşup anlaşarak, aynı zamanda delikli bilardoya da çevrilebilen, geleneksel bir bilardo masası ısmarlamıştı. Masa hem her yönüyle genel geçer

kurallara uygun olacak hem de elektronik bir sistemle denetlenen ayarlanabilir bacakları sayesinde tek bir dokunuşla yüksekliği seksen santimden –tekerlekli iskemlede oturan biri için en uygun yükseklikten– geleneksel yüz on iki buçuk santime çıkacaktı. Ayaklar, iç taraftaki yuvalar, yaylar ve bütün dengeler öyle bir hassasiyetle ayarlanmıştı ki, masa oyun sırasında alçalıp yükselirken, üzerindeki hiçbir top tek bir milim bile yerinden oynamıyordu. Böylece Labusi herkesle istediği bilardo oyununu, rahatlıkla oynayabilecekti. Oynadı da, üstelik bazı günler hiç ara vermeden on saat oynadığı oluyordu. Bir çello sanatçısı gibi hassas ellere, bir satranç oyuncusunun çelikten sinirlerine sahip olan Labusi'nin, Pisagor geometrisine duyduğu aşk ve elbette –olası tüm vuruş kombinasyonlarını kolaylıkla hesaplayabilmesini sağlayan– üstün bellek gücü sayesinde, bütün bilardo oyunlarında doğuştan gelen bir yeteneği vardı. Hangi oyunu oynarsak oynayalım –benim favorim 8-toptu– hepimizi yeniyor, zorlanacağı daha sert bir mücadele istediğinde ise, Las Vegas'ta yaşayan biri olarak, dişine göre birinci sınıf bilardo oyuncularını bulmakta hiç zorluk çekmiyordu. Önce çeşitli ciddi rakiplerle otelde, ardından şehirde yapılan resmi karşılaşmalarda oynadı. Şehre giderken, masası küçük bir kamyonete yükleniyordu. "Tıpkı bir piyanist gibi," demişti bir gün kuru bir sesle, s sesini, ön dişindeki üçgen biçimli oyuktan ısıklık gibi çıkararak, "Steinway'i olan bir piyanist gibi." Ve böylece, hem kendisinin hem de Samax'ın –belki de sahip olmakla en çok övündüğü özelliği, yani– azmi sayesinde Labusi, ıstıraplı yoldan da olsa inanılmaz başarılar elde ederek, elindeki mesleklere bir üçüncüsünü daha eklemeyi başardı: Satranç şampiyonluğundan bilim adamlığına ve özel öğretmenliğe dek uzanan yolculuğu, belki şimdi de bilardo şampiyonluğuna doğru ilerliyordu.

Otelde ve yakın çevresinde yaşanan diğer felaketler bu olay gibi yararlı, ya da olur a, mutlu bir sona izin verecek miydi acaba? Aslında Canopus Otel, mutluluğun giderek daha zor ele geçirildiği bir dönemden geçiyordu. Samax'ın mucizevi Midas dokunuşu bile, Labusi dışındaki olayların gidişatını değiştirmeye yetmediği gibi, durum daha da beter bir hal almıştı. Eski çağlarda kahramanlar kuraklığa son vermek için tek elleriyle ırmakların yönünü değiştiriyorlar ya da sel baskınlarına set çekiyorlardı; çağımızda başka birinin mutluluğu için insanın kendi hayatının akışını değiştirmesi de benzer biçimde dramatik bir başarı sayılabilirdi belki. Ama bu aynı zamanda, Samax'ın benim hayatımla ilgili kalkıştığı şey gibi, olağanüstü bir kumardır da.

Nitekim, olayın hemen ardından eskiden bir kumarbaz olduğunu hatırlatan da yine kendisi oldu. Ancak üstesinden geldikleri zorluklar ne denli büyük olursa olsun, Homeros'da ve Virgilius'da okuduğum bütün o kahramanların hepsi de, kendilerinin ya da bir başkasının yıldızlara yazılmış kaderini kimsenin değiştiremeyeceğine inanıyorlardı. Bunun aksini düşünen biri (ki bu ancak o kimsenin aklını yitirdiği anlamına geliyordu) baştan yenilgiyi kabul etmiş demektir. Sanırım Samax da aynı kaderi paylaşıyordu.

Onu tanıdığım günden beri, tüm çocukluğum boyunca bana hep bir sihirbaz gibi görünmüştü: Bir yandan kişisel tutkularının peşine takılmış birtakım insanları büyük bir hevesle sürekli dünyanın dört köşesine yollayarak, tarihin karanlık ve dolambaçlı yollarında, eşi benzeri olmayan nesnelerin gün ışığına çıkarılmasını sağlıyor, bir yandan da dünyanın en sıcak çöllerinden birinde dünyanın en narın meyvelerini yetiştirmeye çabalıyordu. Üstelik bütün bunları yaparken aynı zamanda koskoca bir oteli idare etmekle kalmıyor, bir yandan da, her nasılsa, büyük bir beceriyle, bir sürü insana –gizli değilse bile– özel hayatlarını sürdürmeleri için destek de veriyordu. Ne var ki iş, başka konuların pabucunu dama attıran –hayatın kırılganlığı ve ölümün kaçınılmazlığı gibi– asıl meselelere gelip dayandığında, kuşkusuz herkes gibi, Samax da çaresizlik içinde kalıyordu. Bunların dışında, eften püften konularda felsefe yapmak adeti değildi. Felsefe, sihir gibi konular, hatta kumarbazlık içgüdüleri, amansız hasımlarla mücadele ettiği –kanun dışı– gerçek yaşantısının dayattığı zorluklar karşısında, ilk anda sığındığı çareler değildi. Böyle durumlarda, içten içe, bütün öteki inançlarının yanı sıra, gençliğinde boyun eğmek zorunda kaldığı sokak kanunlarına da başvurduğunu seziyordum. Samax'ın içine düştüğü en büyük çıkmazlardan biri de, servetini kumar sayesinde yapmış olsa da, birçok konuda işi asla şansa bırakmak istemeyen biri oluşuydu. Boyun eğebilen bir adam değildi. Kaderine ya da eline gelen kartlara baştan razı olmak onun kitabında yer almıyordu. Razı olmaktansa, bitmek bilmeyen enerjisini, kartları dağıtanın her seferinde –ve her anlamda– kendisi olması için harcardı.

Ancak yine de, her destede olduğu gibi Samax'ın destesinde de, onun bile her zaman kontrol edemeyeceği yabancı bir kart, bir joker mutlaka oluyordu. Bunun bir örneği de, o yılın sonlarına doğru, Labusi'nin geçirdiği kazanın hemen ardından her şeyin yönünü değiştiren olayların merkezinde, kasvetli bahçesinin en kuytu yerine kök salmış gibi hâlâ oturmakta olan Dolores'in bulunduğu ortaya çıkınca

yaşandı. Belki de bu olay, o sıralarda, bu otelde artık hiçbir şeyin beni şaşırtamaması gerektiğini henüz düşünmediğim için beni bu kadar şaşırtmıştı. O sırada başgösteren olaylar, çok geçmeden pek çok şeyin iç yüzünü de ortaya çıkaracaktı.

Her şey Denise'in bir gece yarısından sonra, saat iki sularında, kırmızı asansöre bindiği sırada, ciddi bir kalp krizi geçirmesiyle başladı. O sırada Samax'ın en üst kattaki dairesine –uyku versin diye içtiği– taze sıkılmış böğürtlen suyunu götürmüş, lobiye geri dönüyordu. Ama ölmeden önce son konuştuğu insan Samax değildi (zaten birbirleriyle pek fazla konuşmazlardı). Dokuzuncu katta asansör değiştirmek için durduğunda Della'yla karşılaşmış ve iki kardeş bağıra çağıra kavga etmeye başlamışlardı, öyle ki, gürültüye uyanan Desirée koş koşu koridora çıkıp, onları ayırmaya çalışmıştı. Ama Desirée daha ağzını açıp da tek kelime bile etmeye fırsat bulamadan Dolores bir hışımla asansöre koşmuş, Della da odasına kapanıp kapısını kilitleyivermişti.

Kısa bir süre sonra, o gece geç saatlere dek davul çalan Auro Denise'i, asansörün döşemesinde yüzükoyun yatarken bulmuştu. Lobiye inen asansör açıldığında Denise çoktan ölmüştü; bu olay Auro'nun başka birini yankılamadan, kendi başına çıkardığı ender çılgınlardan birini atmasına neden olmuştu.

"De-nise!" diye bağırıyordu yanına diz çökerek. Ve ardından, daha da acılı bir sesle "İmdat! İmdat" diye art arda çığlık atmış, otelin kapıcısı Yal yardımına koşmuştu.

Ertesi gün herkes büyük bir şaşkınlık içindeydi, Samax mahzun bakışlarla bir köşede duruyordu. Uykusuz bir gecenin ardından dar-madağınık saçlarıyla, perişan halde odasından çıkarak, kütüphanenin önünde bana sarılan Desirée, "Ah. Enzo, annem gitti. Onu bir daha asla göremeyeceğim," sözlerini ağzından geçiriverdi.

Bir an aklını oynattığını ve bu sözleri Denise'i kast ederek söylediğini sanmıştım. Oysa Desirée ne dediğini gayet iyi biliyordu: Doğruydum, annesi, Della, Denise'in ölümünden birkaç saat sonra kendi arabasına atlayıp, Desirée'den başka kimseyle tek bir laf bile etmeden, apar topar otelden sığılmıştı.

Kimseyle vedalaşmadan gidişinin nedenini iki gün sonra, Denise'in cenaze töreninden hemen önce öğrenecektim. O gün Desirée ile birlikte bahçedeki bankta oturmuş, Samax'la Dolores'in gelmesini bekliyorduk. Benim üzerimde pırıl pırıl, siyah bir takım vardı, Desirée ise siyah, uzun bir elbise giymiş, siyah eldivenler ve gözlerini tamamen örten, koyu camlı bir gözlük takmıştı. Bahçede, güneşin al-

tında, bacak bacak üstüne atmış, oturduğu yerde bir ayağını, otlara değdirerek hafif hafif sallıyordu, gözüne hiç o anki kadar güzel görünmemişti. İnsana mutluluk veren o kadın heykelinin bulunduğu havuzun çevresindeki yolda üç adet limuzin, bizi bekliyordu. Desirée zor duyulur bir sesle bana bir şeyler anlatıyordu. Hâlâ titriyordu, korunmasız, perişan bir halde, sözcükler ağzından zar zor çıkıyordu.

“Sonunda annem arkasına bile bakmadan gitti. Bunun böyle olacağını biliyordum.”

“Ama yakında tekrar geri gelmeyeceğini nereden biliyorsun? Sana öyle mi söyledi?”

“Söylenmesi gerekmiyordu. İnan bana, bir daha asla geri gelmeyecek. Böyle olacağı kaç zamandır belliydi Enzo. Uzun zaman önceden belliydi. Aslında sana bu hikâyenin öncesini de anlatmam gerekiyor.”

Ve anlattı da, bacaklarını bir birbiri üzerine atıp, bir çözerек anlattı, anlattıkça da kendine geldi – sanki geçmişe dalmak ona kendini unutturmuştu.

“Samax ve öteki teyzem Doris on yıl evli kaldılar,” diye başladı Desirée. “Doris ben on yaşındayken öldü. Biz de annemle gelip otele yerleştik. Anneannem ta başından beri burada oturuyordu zaten. Dolores’in Samax’la ilişkisi senin sandığın kadar basit değil aslında.”

“Basit mi? Ben basit dedikleri şeyin ne olduğunu hiçbir zaman çözemedim doğrusu.”

“Samax’ın bayat istiridyeleri yedikten sonra o araziyi nasıl satın aldığının hikâyesini biliyorsun. Kaderini değiştiren, işte yaptığı bu anlaşılmıyordu. Bu konuda bilmediğin şey ise hangi bankaya gitse geri çevrilen Samax’a, gerekli parayı Dolores’in vermiş olduğuydu. Dolores, Samax tam tefeci akbabaların eline düşmek üzereyken imdadına yetişmişti.” Desirée başını gölgeye doğru eğdi. “O günlerde Dolores’in Manhattan’ın güneyinde, Brooklyn Köprüsü’nün yakınlarında küçük bir oteli varmış, üstelik oradaki –Dolores’in ahbaplık ettiği– müşterilerden biri de Samax’mış. Dolores’in yaptığı iyiliği hiç unutmayan Samax, yeterince para kazandığında New York’da iki otel daha satın almış. Dolores için yapmayacağı şey yokmuş. Bu durum, Dolores kendi başına küçük bir servet yaparak, emekliye ayrıldığında da değişmemiş. Buraya gelip, otelin işletmesini üzerine almak istediğini söyleyince, Samax hemen kabul etmiş. O da üç kızını alıp buraya gelmiş ve hep birlikte ellerinden geleni yapmışlar.”

Bütün bu anlattıkları benim için yeni şeylerdi ama yine de anlamadığım şeyler vardı.

“Peki sonra Junius Amca Doris’e mi âşık olmuş?”

“Bunu bilmiyorum,” dedi duraksayarak. “Eğer içlerinden birine derin bir aşk duyduysa bile, bu Dolores’ti herhalde. Biliyorsun, o da kendi annesini hiç tanımamış.”

Benim gibi diye düşündüm. “Bunu biliyorum,” dedim.

Geveze bir insanı bile bir anda suskunlaştırabilen keder, nedense, tanıdığım herkesten çok daha sessiz biri olan Desirée’yi bir anda konuşkan bir insana dönüştürüvermişti. En azından o öğleden sonra bana anlatacak çok şeyi vardı – üstelik daha önceki dokuz yılda anlatmadığı kadar çok.

“Evlendikten sonra,” diye devam etti, “Samax Doris’e karşı farklı duygular beslemeye başlamış. Ama bu evlilik başlangıçta –annean-nemle onun arasında– yalnızca ticari bir anlaşma niteliğindeymiş. Dolores’e borcunu ancak bu şekilde ödeyebileceğini düşünmüş: Anlaşma gereği Canopus Oteli kızların en büyüğü olan Doris’e verilecekmiş. Samax hep, azmin elinden hiçbir şey kurtulamaz derdi, ama evlilik bağı söz konusu olunca, Nevada eyalet yasaları karşısında azmin bile eli kolu bağlı kalıyordu tabii.” Yavaşça soluğunu bıraktı. “Yasal açıdan herhangi bir boşluk kalmasını o da istemiyordu. Hepimiz onun, kendisi de mirastan mahrum bırakılmış biri olarak, bu konuda ne kadar tedbirli –hatta korkaklık derecesinde sakıngan– davranıldığını biliyorduk. Sen devreye girene kadar, servetinin kime kalacağını kimse bilmiyordu. Ayrıca bu arada, Ivy’nin mirasın sana ya da herhangi birine kalması için meydana boş bırakacağını sanma sakın.”

Geçimimi –hiçbir zaman yüzüme karşı söylememiş olsa da– Samax’ın karşıladığını biliyordum, ama şimdiye kadar hiç kimse benimle bu kadar açık konuşmamıştı. Bu konulardaki takıntısını ve utanmazlığını kimsenin söylemesine gerek kalmadan bildiğim Ivy bile. Desirée ise, otel sakinleri arasında uygulanan bu kuralı bozacak en son kişiydi.

“Şu anda Dolores’in otelin Della’ya kalmasını arzu ettiğinden eminim, ne de olsa, kızlarından geriye bir tek o kaldı. Samax’ın onun isteğine karşı çıkacağını sanmıyorum, karşı çıktığı hiç olmamıştır zaten. Eğer her şey onların isteğine bağlı olsa, ortalık güllük gülistanlık olur, ama annemin oyunun kurallarına uyacağını hiç sanmıyorum.” Başını iki yana salladı. “İyi ki iki gün önce Samax’ın yerinde ben yoktum. Dolores’e Denise’in öldüğünün haberini vermek pek de öyle öze-nilecek bir görev değil doğrusu.”

Aslında durum Desirée’nin söylediğinden daha da ağırdı, çünkü

Samax Dolores'e bir değil, iki kızını birden kaybettiğini söylemek zorunda kalmıştı. Eğer Dolores Doris'in ölümünü bundan yıllar önce öğrenmiş olsaydı bile, bu haber onu öldürmeye yeter de artardı bile – stelik yaşlı kadın o vakitler henüz seksenindeydi. Olayların patladığı gün, neredeyse 100 yaşına gelmek üzereydi, dolayısıyla, ikinci kızının ölümü yetmiyormuş gibi diğerinin de ortadan kaybolmuş olmasının üzerinde nasıl bir etki bırakacağını kestiremiyor, hepimiz diken üzerinde bekleşiyorduk.

"Anlıyor musun, mesele Della'nın gitmiş olması değil yalnızca," dedi Desire, "böyle yaparak, otelin sorumluluğunu tek başına üstlenmek istemediğini de aıkca ifade etmiş oldu. O içlerinde en gen olanı, dolayısıyla annesi ve kardeşleri yanında olsaydı, korkması gerekmiyecekti. Denise ise onun tam tersini istiyordu: Doris öldüğünde otelin ona kalacağını ummuş, Samax da vasiyetini ona göre değiştirmişti. Ama bu arada Denise bir yandan da Della'nın otel işinde ona yardım edeceğini ummuştu hep. Denise'e hep daha yakın olan Dolores'in beklentisi de buydu. Della ise onlara başka planları olduğunu söylemişti. Biliyorsun, o hep tek başına yaşamayı dşlerdi. Bana sık sık hayatı boyunca bir tek gün bile tamamen yalnız başına kalamadığından dem vururdu – iki göz bir oda ya da bir kulübe yeter de artar bile derdi."

Başımı salladım. "Ben kkken bana kitap okuduğu bir gece, mümkün olsa, bir yzenevde yaşamak istediğini söylemişti."

"Eminim söylemiştir. Buna inanırım." Aramızda duran sarı ceke-ti öte yana itti. "Evet, gerçeklere dönecek olursak, olayların tam da Dolores'in yüzüncü yaş gününe denk gelmesi, durumu daha da endişe verici bir hale getirdi tabii. Demek istediğim, bir insan yüz yaşına varmışsa, bu dünyada pek fazla vakti kalmamış demektir. Son zamanlarda Della'yı ikna etmek için Denise ona, Dolores öldüğü zaman otelin hisselerini yarı yarıya paylaşmalarını teklif etmişti. Denise bunu Samax'a söyleyip vasiyetini ona göre değiştirmesini isteyecekti. Della ise ona bu konuyu unutmasını, Dolores öldükten sonra buralarda kalmaya niyeti olmadığını söyledi. İkiisi, ben bildim bileli bu konuda kavga ederlerdi, tartışmayı başlatan ise, perde arkasından gizli gizli Della'ya baskı yapan Dolores olurdu hep. Geçen geceki olaylar, bu bildik meselenin bir kez daha patlamasıyla ortaya çıktı aslında. Dolores'in daima Della'nın gözünü korkuttuğunu bilen Doris, aynı şeyi Della'ya bir kez de kendisi yapmak istemişti. Ama olaylar düşündüğü gibi gitmedi. Denise öldüğü an Della, Dolores'le uğraşmaktansa

kaçmanın kendisi için daha iyi olacağını, aksi takdirde Dolores'in hayatını bir cehenneme çevireceğini düşündü. Bunun nasıl bir cehennem olacağını görmek için durup beklemesi gerekmediğini düşündü herhalde."

"Ayrılmadan önce kendisi mi söyledi bunları sana?"

Desirée gülmüsedü. "Bana bir tek, mektup yazacağını söyledi. Bir de onu anladığımı umduğunu."

"Peki sen ne dedin?"

"Otel benim de istemediğimi, üstelik böyle korkakça kaçarak beni açıkça yasal varis olarak ortada bırakmasından hoşlanmadığımı söyledim."

"Ama Dolores Della'nın oteli istemeyişini neden anlamıyor ki?"

"Öleceğini bir türlü kabullenememesiyle aynı nedenden. Annem oteli reddederek, onu da reddetmiş oluyor – ikisi de bu konuda böyle düşünüyorlar. Ya da en azından, onların açısından bakınca, bana öyle geliyor."

Başımı iki yana salladım "Dolores'den o kadar çok mu korkuyorlardı?"

"Sen olayların daha yarısını biliyorsun Enzo. Sahi, bu arada Dolores'in gözdesi Doris olmuştu hep. Dolores ona hayrandı. Ona, öteki kızlarına olmadığı kadar düşküncü. Doris öldüğünde onu Denise ve Della birlikte bulmuşlar. Haberi Dolores'e iletmek için gereken cesareti toplayabilmeleri tam bir haftalarını almış. Özellikle de göstereceği tepkiden korkmuşlar. O sıralarda Samax Kamboçya'daymış, olay onun gelişinden üç gün önce olmuş. Döndüğünde öyle bir şok geçirmiş ki, Dolores'e söylemeden önce bir süre Della ve Denise ile birlikte olay üzerine uzun uzun kafa yormak zorunda kalmışlar. Düşünse ne. Üzerlerinde Dolores'in ne müthiş bir etkisi varmış, değil mi?"

"Peki Doris nasıl ölmüş?" diye sordum. O sırada otelin ön kapısı açıldı, önde Zaren Eboli, arkasında da Azu'nun ittiği tekerlekli iskemlesiyle Labusi çıktı. "Bir kazada mı ölmüş?"

Desirée başını iki yana salladı. "İntihar," dedi kısaca. "Dikkatle gerçekleştirilmiş bir intihar."

Bunu hiç beklemiyordum. "Burada, otelde mi?"

"Hayır. 15 numaralı otoyoldaki motele gitmiş, Shell istasyonunun karşısındakine. İkiz Yıldızlar Moteli'ne. Orada bir iki gece benim de kalmışlığım var," diye ekledi eğri bir gülümsemeyle. "İçinde ufak mutfak seti olan odalardan. Kapıyı ve pencereleri bantladıkten sonra gazı açmış ve yere uzanmış. Cesedini orada buldular."

“Ama bunu neden yaptı?”

Desirée nefesini tuttu. “Benim yüzümden”

“Senin yüzünden mi?”

“Bir süredir oraya doğru sürükleniyordu, bardağı taşıran son damla ben oldum.”

“Anlamadım.”

“Della’yla birlikte buraya geldiğimizde, benim Samax’ın çocuğu olduğuma inanıyordu, bana Samax’ın ‘aşk çocuğu’ diyordu.”

Midemde bir kasılma hissettim. “Peki öyle misin?”

Şimdi de şaşırma sırası ona gelmişti. “Hayır, tabii ki değilim. Doris’le evlenmeden önce Samax’la Della’nın küçük çapta bir ilişkileri olmuş. Yani bir gecelik bir ilişki. Doris bunu biliyormuş, zaten kafasındaki hikâyeyi de bunun üzerine uydurmuş. Aslında bu olay ben doğmadan bir yıl önce olmuş.”

Desirée sınırlı sınırlı siyah eldivenlerinin parmak uçlarıyla oynuyordu. “Benim babam Della’nın Samax’la ilişkisinden aylar sonra burada tanıştığı biriymiş. Hamile kalmış ve o yıllarda insanlar hemen gidip kürtaj olmuyorlarmış tabii. Samax hamile olduğunu bilmiyormuş, ama Dolores ve kız kardeşleri biliyorlarmış. Dolores Della’yı otelden uzak bir yere yollayıp Samax’a onun bir adamla kaçtığını söylemiş. Aslında Della tek başına Miami’ye gitmiş. Ben orada doğmuşum. Sonra, altı yaşında Florida Keys’e yerleşene kadar New Orleans’ta oturduk. Bütün bu yıllar boyunca Samax’ın varlığımdan haberi bile olmadı Della birtakım adamlarla gezip tozardı, ama hiçbiri fazla uzun sürmezdi. Küçük bir otelde çalışıyordu. Okyanusa bakan bir apartman dairesinde oturuyorduk. Dolores bize her ay para yol-luyordu. Sonra günün birinde Della Samax’a bir mektup yazarak, on yıl önce olan biten her şeyi anlattı: Başka bir adamla kaçmadığını ama bir çocuğu olduğunu falan. Della’nın bir çocuğu olduğunu öğrenince büyük bir şaşkınlığa uğramış tabii. Della ile birlikte Las Vegas’a taşınmamız konusunda önce ricada bulundu, sonra da bu isteğini açıkça bir emir olarak ilettili. Denise onu, bunun Doris için korkunç bir felaket olacağı konusunda uyarı-mıştı. Doris hâlâ benim Samax’ın çocuğu olduğuma inanıyordu, üstüne üstlük birkaç seneden beri Samax’la bütün uğraşmalarına karşın çocuk sahibi olamamışlardı. Ama Samax ne olursa olsun, dönmemizi istiyordu. Üstelik Della da tek başına bana bakmak zorunda kaldığı Florida’daki hayatından fena halde sıkılmıştı. Aslında orada ben de yalnızlık çekiyordum.”

“İlişkisi olan adama ne olmuş?” diye sordum.

“Babam mı? Ah, o çoktan ortadan yok olmuştu. Hatta Della Mi-ami’ye gitmeden bile önce. Bildiğim kadarıyla, onu bir daha hiç görmedi.”

“Kimmiş peki?”

Desirée eldiveninin parmaklarından birini önce yarıya kadar çıkarıp sonra öncekinden daha sıkı biçimde tekrar yerine oturttu. “Florida’dan ayrıldığımız güne dek Della bana babamın savaşta ölmüş olan Fransız bir pilot olduğunu söyledi. Ama bu doğru değildi. Her neyse, sonunda buraya geldik ve, evet, doğru, gelişimiz tam bir felakete yol açtı. Benim açımdan bir sorun yoktu –Samax ilk geldiğimiz günden başlayarak bana büyük sevgi gösterdi– ne var ki daha sonra olanlar için uzun süre kendimi suçladım. Doris bir süredir kendini iyi hissetmiyordu. Evliliği yeniden başlangıçtaki haline –yasal bir manevraya, yalnızca bir kâğıt parçasına– dönüşmüştü, hele bir de karşısına ben çıkınca, bu bardağı taşıran son damla oldu. Beni her an karşısında etten kemikten canlı bir yaratık olarak görmek, onun açısından tüm korkularının gerçekleşmesi anlamına geliyordu. Hem Della’ya hem de kendi adına herkese –özellikle de beni onun kızı sanmakta ısrar ettiği için Doris’e– kızgın olan Samax’a içerliyor, kendini aşağılanmış hissediyordu.”

“Ve kendini öldürdü.”

“Bir hafta sonra. Geride bıraktığı notta bunların hiçbirinden söz etmiyordu. Hiçbir açıklama yapmaksızın küllerinin o güne dek hiç görmediği Atlas Dağları üzerine serpilmesini istemişti. Samax da bunu yerine getirdi.”

“Peki ya baban..?”

Dudaklarını büzerek başıyla otelin kapısını işaret etti.

Tam o sırada Samax ve Hadar otelin cam kapısından çıkarak, aralarında Dolores’le birlikte basamakları inmeye başladılar.

“Ama sen dedin ki...”

“Hayır, o değil. Havuz, o heykel – yani bütün otel,” diye ekledi içini çekerek.

Hâlâ anlayamıyordum, fışkıran suların ardındaki heykele baktım.

“Benim babam Spica adında biriydi,” dedi Desirée alçak sesle, “bu otelin mimarı ve o heykeli yapan adam.”

“Ne?”

“Demek ki kim olduğunu biliyorsun.”

“Elbette. Junius Amcam anlatmıştı.”

“Ya.

“Junius Amca oteli satın aldıktan sonra Spica’nın o heykeli nasıl yaptığından söz etmişti.”

Desirée ayağa kalkarak elbisesini düzelitti. “Yaptığı tek şey o değildi,” dedi kuru bir sesle.

Yolun bu tarafına geçmekte olan Dolores, Samax ve Hadar, güneşin göz kamaştıran ışığı altında zar zor seçiliyorlardı. Samax, sanki tam tersine onlar ona destek oluyormuş gibi yürürken hafifçe zorlanıyordu. Dolores düz siyah elbisesinin üzerine uzun inci kolyesini takmıştı. Kafasına kondurduğu sandal biçimli şapkasından aşağı sarkan tül, rüzgârda uçuşuyordu. Yüzünü örten siyah tülün ardından görünen iri ve ayrık gözleri, Denise’in ölümüyle Della’nın ortadan kaybolduğunu öğrendiği andan beri sanki hiç değişmemiş gibi donuk donuk ve dümdüz bakıyorlardı. Dolores’in bundan böyle hayatının sonuna dek bu durumda kalacağını, bundan sonra atacağı tek adımın ancak ölmek olacağını düşündüm. Ve o günden sonra, yüzüncü yaşını doldurmasına beş ay kala Dolores, ömrünü uzattığına inandığı buzlu papatya çayını içmeyi bıraktı. Üstelik olaydan sonra, beşli bahçesinde, bugün içinde Denise’in küllerinin bulunduğu vazoyu taşıyan sütunun yaklaşık elli metre uzağındaki gizli köşesinde Labusi ile ilk kez birlikte oturduğu gün, hâlâ iri iri bakmakta olan gözlerini bir an bile kırpmadan, sert bir baş hareketiyle “Benim kızım falan yoktu,” diyerek, kendisine başsağlığı dilemek isteyen adamcağızı bir güzel azarlamıştı.

Della’yı özlüyordum, bana karşı her zaman iyi davranırdı. Ama ne yalan söyleyeyim, Denise’i hiç özlemedim, o beni sevmediği için ben de onu sevmezdim. Desirée’nin anlattıklarından sonra beni neden sevmediğini anlamıştım. Belki başından beri benim Samax’ın varisi olacağımı düşünüp, o güne dek annesiyle birlikte Canopus Otel’ine ilişkin kurdukları tüm planların suya düşeceğinden korkuyordu. Bana her zaman sevgiyle yaklaşan Della içinse bundan iyisi can sağlığıydı.

Görünüşte bu olayla ilgili gibi görünmese de Della’nın otelden ayrılışından iki ay sonra, Auro da kırıış kırdı. Yani, basbayağı evden kaçtı. Bir daha da dönmedi. Bu hareketi herkesi, özellikle de Ivy’yi şaşkınlığa uğrattı; kadın eskisinden daha suratsız ve daha içine kapanık bir hale geldi, o da ötekiler gibi insanlardan kaçarak yaşayan biri oldu; daha önce Auro’nun yaptığı gibi kendini gölgelerin koyuluğuna öyle bir gizledi ki, kendisi de neredeyse bir gölgeye dönüştü, oteldeki yaşantıdan iyice uzaklaştı, ona artık yalnızca geceleri, tek başına sinsi sinsi dolaşırken rastlıyorduk.

Aslında ben Auro'nun kaçışına hiç şaşırmamıştım. Asansörde Denise'in cesedini bulduğunda bunun onu ne büyük bir sarsıntıya uğrattığını tahmin edebiliyordum, ama bir taraftan da, başka nedenlerle de olsa, burayı terk edeceği günün an be an yaklaştığını hissedebiliyordum. Bir kere bütün gün kapanıp davul çalıyordu, arada yalnızca iki kez yemek molası veriyor, günde beş saatlik uykuyla yetiniyordu. Bu arada caz dinlemek için fırsat buldukça, Ivy'den habersiz Ana Caddé'deki gece kulüplerine ve gazinolara kaçıyor. Olağanüstü plak koleksiyonunda plakları bulunan Art Blakey'den Max Roach'a, Buddy Rich'ten sanatının zirvesindeyken yirmi dört yaşında ölen Tiny Kahn'a kadar, önde gelen bütün davulcuları biliyor ve taklit edebiliyordu. Büyük orkestra parçaları, *bebop*, dans müziği, *swing* – her şeyi çalabiliyordu. Ayrıca Fas'tan, Hindistan'a, Trinidad'dan Türkiye'ye dek çeşitli ülkelerin baştan sona yalayıp yuttuğu vurmali çalgılarını ve müziklerini saymıyorum bile. Bana göre harikulade yetenekli bir davulcuydu, yalnızca davul çalmaktaki yetkinliğiyle değil benzersiz üslubuyla da öyleydi. Bunca yetenekle ya müthiş bir çıkış yapacak ya da dayanamayıp patlayacaktı.

Ayrıca işin içinde, bir gece geç saatte, artık yanından hiç ayırmadığı –onun için iletişim konusunda başlı başına büyük bir adım sayılan– bloknotuna yazarak verdiği bir soru da vardı: Eğer bir günlüğüne bir geziye çıkacak olsa papağanı Echo'ya bakabilir miydim? Elbette demiştim, papağanına çok iyi bakardım. O gece bahçede, sık sık yaptığımız gibi karanlıkta oturmuş yıldızları seyrediyorduk. Aramızdaki bu bağ –aslında, her ikimiz de kendimize göre nedenlerle oldukça ürkek tipler olsak da– büyüdükçe gelişmiş, zamanla yalnızca bilgiyi değil suskunluğu da paylaşır hale gelmiştik. Böylece et gizli sırlarımızı bile paylaşır olduk. Kaldı ki, kuzenimi –düşüncelerini, fikirlerini, hatta onu nelerin etkilediğini öğrenerek– bildiğimiz, alışıldık yollardan değil, çöl rüzgârlarının amcamızın nadide ağaçlarını hışırattığı bahçede geceler boyu, karşılıklı, sessizlik içinde otururken yüreğinden geçenleri okuyarak daha çok tanıdığımı düşünüyordum.

Bu arada Auro'nun geçen yıldan beri hissedilir derecede gergin ve sinirli bir hal aldığının farkındaydım. On sekiz yaşının coşkusuyla, annesinden kaçıp kurtulmak hevesindeydi. Cinsel ve duygusal açlığını bastırmak zorunda kalan Auro'nun rahatlayabildiği tek alan davul çalmaktı. Ama davulunu sürekli otelin boğucu atmosferinde, ses geçirmez malzemeye yalıtılmış odasında çalmaktan fena halde sıkılmış durumdaydı. Davulunu artık başkalarının önünde de çalmak, tanın-

mak istiyordu. Beni asıl şaşırtan, onu huzursuz eden bu arzuyu, benden başka her nasılsa kimsenin fark etmemiş olmasıydı. Ancak hem Samax'ı hem de Ivy'yi bu gerginliğinin altında başka nedenler ara-
maktan alıkoyan, Auro'nun genel olarak sinirli bir yapıda olmasıydı. Üstelik, bana yaptığı gibi, onlara içini dökemiyordu. "Caz davulcusu olarak *hemen* bir iş bulmalıyım," diye yazdı bir gece bloknotuna. "Önce bir ses stüdyosunda yedek davulcu olarak başlarım, sonra kendi grubumu kurana dek de canlı müzik çalan gece kulüplerinde çalışırım."

Sonunda, her ne kadar sessiz arkadaşlığımızı özleyecek olsam da, bir sabah August Auro'nun kaçtığı haberini verince bir yanımla ger-
çekten de ferahladığımı hissettim. Onun adına çok sevinmiştim. Yedek davulcu da olsa, yüreğinin sesini dış dünyaya duyurabildiğini umuyordum. Otelin önünde bekleyen taksiye elinde bavulu, davulları ve kafesinde Echo ile binip kaçışından iki hafta sonra New York'tan bir kart aldım. Karttaki fotoğrafta Times Meydanı'nın pırıl pırıl gece görüntüsü vardı. Kartın üzerindeki resimde, Adhara Lounge adlı gece kulübünün bulunduğu kararmış binanın ikinci katındaki bir pencere dolmakalemlerle daire içine alınmıştı. Auro'nun sol elinden çıkma küçük harflerle karalanmış notu kısıydı:

SEVGİLİ ENZO,
DÜN BURADA SES SINAVINA GİRDİM.
BU KENTTEKİ İNSANLAR, HER DEDİKLERİNİ TEKRAR
ETSEN DE ALDIRMIYORLAR-
ZATEN BUNU HEPSİ YAPIYOR.
DÜN AKŞAM ÇÖREĞİMDEN ŞÖYLE BİR KISMET NOTU
ÇIKTI
ANILAR İÇİN TEŞEKKÜRLER.
SONUNDA ECHO'YU BIRAKIP GİDEMEDİM.
KUZENİN,
AURO

Ivy'ye ise postanenin basılı, hazır kartlarından birini yollamıştı, kartın üzerine adından başka tek bir şey daha yazmıştı: İYİYİM. On-
dan daha uzunca bir süre başka haber almadık. O dönemde otelde yaşanan bütün o sarsıntılar, sıkıntılar, ölümler ve ortadan kaybolmalar, Samax'ın en acımasız ve en korkunç düşmanı Vitale Cassiel ile arasındaki ezeli kan davasının yeniden alevlenmesiyle gölgede kaldı.

Benim için –daha yüzünü bile görmediğim ve bu yüzden– her zaman korktuğum bir isim olan Vitale Cassiel, artık dışarıya, bir çift koruması yanında olmadan adımını bile atmayan Samax için etiyile kemiğiyle yeterince gerçek bir varlıktı.

Korumalar Tunuslu’ydu ve –elbette– otelin nazik, içine kapanık, yarı Tunuslu bahçıvanı Sofiel’in, Tunus’taki tanıdıkları aracılığıyla bulunmuşlardı. Eski paraşütçü olan korumalar, konuşma yeteneklerini savaş sırasında, insanlık dışı bir kazada kaybetmiş (sinir gazı yüklü bir kamyonun havaya uçmasıyla etrafa yayılan gaz bulutunun içine iniş yapmak zorunda kalmışlardı) iki dilsizdi. Adları Alif ve Aym’dı, bunların Arap alfabesindeki iki sessiz harf olduğunu keşfetmem fazla uzun sürmedi. Alif’in olimpiyatlarda aldığı dereceleri vardı, Aym ise kendo şampiyonuydu; her ikisi de antik çağ kabartmalarından fırlamış gibi kısa boylu, sağlam yapılı, her biri kendi alanında ustalaşmış boksörlerdi. Kardeş olsalar birbirlerine ancak bu kadar benzeyebilirlerdi: Kısacık kesilmiş saçları, incecik dudakları vardı; çeneleri köşeli, elmacık kemikleri çıkıktı. Otelin üçüncü katında yan yana odalarda kalıyorlar, yemeklerini beraber yiyorlar, birbirleriyle el kol işaretleriyle anlaşıyorlar, emirleri Samax’tan Fransızca olarak alıyorlardı. Bedensel konulardaki uzmanlıklarıyla, nüfusu giderek artan otel sakinlerinin ağır entelektüel havasına farklı ve hoş bir lezzet katmışlardı. Her gece en erken onlar yatar, sabahları dörtte kalkar, her gün dört buçuk kilometre koşup ardından da yüzerek havuzda üç kilometrelik turlar atarlardı. İlk geldiklerinde onları çimenlerin üzerinde kılıçlarla ya da kendo sopalarıyla savunma sanatı çalışırken, kısa mesafede birbirleriyle yarışırken ya da bahçede her biri kendi sporunu yaparken seyretmekten büyük bir haz alırdım. Özellikle de Alif’in atış tahtasının üzerine 38’lik otomatik silahla –üstelik her iki eliyle– atış yaparak, tek seferde A harfi çıkarmasını seyrederken, bir sanatçıyı seyrediyormuşçasına zevk duyardım. Ne var ki aldığım bu zevk bir süre sonra Samax’ın Phoenix’e, benim de katıldığım her zamanki ziyaretlerinden birinde tümüyle yok olup gitti. Alif ve Aym’ın sıırım gibi keten takım elbiselerinin içinde, bellerinde silahları, baldırlarına bantladıkları hançerleriyle köpekbalıkları gibi dört tarafı gözetleyerek o gün iki havaalanına, bir bankaya, bir binanın en üst katındaki bir restorana ve birkaç sanat galerisine uğrayan Samax’ı nasıl koruduklarını görmek hayal kırıklığına uğramama yetmişti. Samax’ı korkutan şeyin –tanıdığım en cesur insan olsa da– nasıl bir tehlike olduğunu ilk kez o gün anladım.

Samax'ın, Vitale Cassiel'in kendisine pek çok şekilde zarar verebileceğini düşünmek için kendine göre haklı nedenleri olsa da, her an Alif ve Aym'ın korumasını gerektiren mafya tarzı bir saldırı tehlikesiyle karşı karşıya olduğundan emin değildim. Konuyu şöyle bir yokladığımda Samax, korumaların sırf varlıklarının bile caydırıcı etkisi olduğunu söyledi. "İşin püf noktası da bu," dedi kararlı bir biçimde. Ardından, ondan daha önce hiç duymadığım bir mantık yürütmeyeyle, "Şu ana kadar henüz müdahale etmelerini gerektiren herhangi ciddi bir tehlike geçirmemiş olmam, şu ara varlıklarının ne kadar vazgeçilmez olduğunu kanıtı ayrıca," diye bitirdi sözlerini.

Yine de, Vitale Cassiel ile yıllardan beri kavgalı olsa da daha önceden korunmaya gereksinim duymayan Samax'ın, son yıllarda baş gösteren korkularının temelinde sağlık ve ölüm konularındaki kaygılarının yattığını düşünen bir tek ben değildim. Yalnız kaldığımızda, yalnızca mantığıyla değil her yönüyle bambaşka bir insan oluyordu. Böyle zamanlarda sürekli olarak, üstelik de bir değil birkaç kez karşılaştığı yeni bir dostundan söz eder gibi Ölüm Meleği'nden konuşuyordu. "Sandığımdan çok daha somut, elle tutulur bir varlıktan söz ediyorum," diyordu büyük bir ciddiyetle. Her zamanki gibi bu konuda epeyce araştırma yapmış, Ölüm Meleği'nin zaman içinde insanlara birçok kez ve pek çok farklı kılıkta kendini gösterdiğini keşfetmişti: Hristiyanlar'a Michael, Araplar'a Azrail, Babilliler'e Mot, Zerdüşter'e ise Ehrimen olarak görünmüştü. Samax ayrıca Yahudiler'in inancına göre, ruhunu almak üzere başta erkekleri bekleyen Af, çocukları bekleyen *Amaşit* ve hayvanları bekleyen Meşaber olmak üzere altı adet Ölüm Meleği olduğunu öğrenmişti. Ancak Samax'ı asıl etkileyen şey onuncu yüzyılda yaşamış Talmud bilginlerinden Saadiyah Gaon'un Ölüm Meleği betimlemesiydi. Bir gece kütüphanede otururken elime "Bak ne buldum," diye kalın, deri ciltli, sayfa kenarları gümüş tozuyla bezenmiş bir kitap verdi; şu paragrafı parantez içine almıştı: *Tanrı'nın, ruhu gövdeden ayırmak üzere yolladığı melek, insanoğluna sapsarı bir ateş biçiminde görünür, bu ateş, içinde mavi alevlerin parlıdığı yüzlerce gözden oluşur, elindeki kılıcı, ölümün yaklaşmakta olduğu insana doğrultur.* "O gece gördüm onu," dedi Samax, "o günden beri de hep aynı biçimde görüyorum. Yürüten bir ateş olarak..."

Hayat boyu sağlıklı yaşam vaat eden onca egzersize, harfiyen uyguladığı beslenme alışkanlıklarına karşın 1973 yazında, durduk yerde kalp krizi geçirdiği geceden söz ediyordu. O günler, benim tam üniversiteye başlamak için yola çıkmak üzere olduğum, onunsa baş-

ka pek çok konuda büyük baskı altında bulunduğu günlerdi. Tüm bunlara karşın yine de uzun yıllar süregelen alışkanlıklarını değıştirip kendine bir avuntu, bir kaçış yolu aramak, sonra da, üstelik haf-talar boyu her gece, saatlerce seraya kapanıp çalışmak pek onun tar-zı olan bir davranış değildi. Neyse ki o sırada meyvecilik bilimine *Samax Astrofructus* adıyla kaydettirmeyi umduğu meyve için, *sapodilla* ve *karambolü* birlikte aşılama arayışında önemli bir yol kat etmekten de geri durmamıştı. Kaderini belirleyecek olan o gece ben de taş sıra-ya oturmuş, ayaklarımı döşeme taşlarının arasından fışkıran yosun-lara sürterek onu dinliyordum. O ise çinko evyede bir yandan birta-kım tohumları sudan geçiriyor, bir yandan da bana, bu noktaya gele-ne dek botanik biliminin karşısına çıkardığı engellerden hangilerini aştığını, daha hangilerini aşmak zorunda olduğunu anlatıyordu.

“Bilmelisin ki aşılama ve melezleme birbirlerinden gece ile gün-düz kadar farklı şeylerdir,” dedi.

“Ya da elma ile portakal kadar,” dedim muzip bir tavırla.

Şakamı anladıysa bile bunu belli etmedi – sanki o anda akli baş-ka bir yerdeydi. “Elmayı armut ağacına kolaylıkla aşılayabilirsin,” di-ye sürdürdü konuşmasını, “ama onlardan bir melez yaratamazsın – yani tek bir ağaçta döllenemezler. Birbiriyle akraba olan bitkiler ara-sında aşılama yapılabilir: Eriğe şeftali, –benim yaptığım gibi– ayvaya armut ya da alıç üzerine muşmula aşılanabilir. Ama ayvaya kayısıyı ya da eriğe ayvayı aşılamaya kalkarsan, ne kadar denersen dene tut-maz,” diye bitirdi sözlerini, elindeki tohumları sıraladığı cam tepsiyi kuvözün içine yerleştirirken.

Samax serada çalışırken bambaşka bir insan oluyordu. Yaşı iler-ledikçe cemiyet kurallarına daha da önem vermeye başladığından, onu otel içinde üzerinde ceketini ya da ipek sabahlığı olmadan pek or-talarda göremezdiniz. Hatta kendi dairesindeyken bile birkaç yılda bir özel olarak Milano’da diktirdiği, içine sarı iplikle adının baş harf-lerinin işli olduğu, kırmızı smokin ceketini giyerdi. Ancak seraday-ken, içeri kimsecikleri sokmaz ve çalışırken daima –benim eski film-lerdeki bilim adamlarının giysilerine benzettiğim– beyaz laboratuvar önlüğünü ve kauçuk tabanlı, eski pabuçlarını giyerdi. Defalarca yı-kanmaktan eskimiş önlüğünün üzeri türlü bitki lekelerinden başka dikenlerin ve dalların yol açtığı minik yırtıklarla doluydu. Gözlük ce-binde daima okuma gözlükleriyle birkaç purosunu olur, giymekten iyi-ce eskimiş kalın deriden bahçe eldivenleri yan ceplerinde dururdu. Toprağa, humusa, turbaya ve gübreyle dokunmaktan hoşlanı-

yordu. Tırnaklarının arasına dolan çamurdan, dirseklerine kadar suya batmaktan, ciğerlerine dolan pis kokulu nemli havayı solumaktan zevk alıyordu. Burada otelin günlük koşuşturmasından, duygusal iniş çıkışlardan uzaktı. O çinko evyede, ince uzun ahşap masada çalışırken, yükselen buğuların arasında, seranın daha yüksek kısımlarına ulaşmak için tırmandığı merdivende ve tahta platformların üzerinde gezinirken adeta kendinden geçmişti. Hareketleri her zamanki gibi kendinden emin ve -yılların kumarcısı olmaktan gelen alışkanlıkla- telaşsızdı, ama yüzünde her zamankinden çok daha huzurlu bir ifade olur, gözü, önündeki işten başka bir şeyi görmezdi. Çalışırken bakışlarını ender olarak önündeki işten ayırır, bunu yaptığı an aklının öteki çetrefilli işlere ve o sırada tatsız, acil, korkutucu ya da canını sıkan her neyse, o konuya takılacağını bilirdi.

“Bu aşılama işine başladığımda,” diye sürdürdü konuşmasını, “neye elimi atsam ters gitti. Bunun nedeni yalnızca *averrhoa carambola*’yı, yani *oxalidaceae* familyasının bir üyesi olan karambolü, *chrysophyllum cainito* ile, yani *sapotacea* familyasının üyesi olan sapodilla ile daha önce kimsenin aşılamanmış olması değil, aşılama, birbirleriyle akrabalığı bulunmayan türler arasında hiç kimsenin denememiş olmasıydı. Filizlenme ya da köken sorunlarını çözmeyi geçtim -ki bu konular çözülmesi zor ve tümüyle farklı meselelerdir- böyle bir aşılama bile kimsenin başarabildiğini sanmıyorum, çünkü sonuçta ortaya çıkacak meyvenin sorunsuz olacağını söyleyemeyiz. Sapodilla mor renkte, sert kabuklu bir elma görünümündedir. Anavatanı Orta Amerika’dır. Karambol ise yıldız biçiminde, parlak sarı renkte, kabuğu etli bir meyvedir. Endonezya’da yetişir. İçinde bir sürü siyah çekirdeği vardır; ötekinin çekirdekleri ise koyu gri renkte ve daha az sayıdadır.”

“O halde senin meyven nasıl bir şey olacak?”

Yüzünde hafif bir gülümseme dolaştı. “Bana bu kadar güvendiğin için teşekkür ederim Enzo,” dedi. “Eğer becerebilirim, enine kesiti yıldız biçiminde, kabuğu etli bir meyve olacağını sanıyorum. Çivit mavisi etli bir gövdesi ve içinde sarı çekirdekleri olacak. Bu bitkinin, aşılama yaptığım diğer ikisinde olduğu gibi, tek dal üzerinde dizili pek çok meyvesi olacağını sanıyorum. Şu gördüğün en ümitli olduğum aşılardan biri,” diye ekledi, biraz ötede, morötesi ışının altında, humuslu, siyah topraktaki yeni aşılanmış filizi işaret ederek. “Eğer aşı tutarsa, bir yıl içinde meyve verip vermeyeceği belli olur. Sürgünler ağacın dallarını, dip kısmı da kökleri oluşturacak. Daha önceki denememde dallar, kök kısmında baş gösteren tomurcuklar ve böcekler

yüzünden kurudu gitti. Bir yandan da aşının, yapraklarının kavrulmaması ya da bir tür bitki sarılığı olan kloroza yakalanmaması için beslenme dengelerine de dikkat etmek gerekiyor.”

Yanıma gelip oturmadan önce musluktan iki bardak su içti. “Birdenbire müthiş susadım,” dedi, laboratuvar önlüğünün düğmelerini açıp, gömleğinin yakasını gevşetirken.

Hiç olmadığı kadar solgun görünüyordu. Her zamanki berrak mavi gözleri bu kez bulanık bakıyordu. “Junius Amca, saat geç oldu. Artık içeri girelim mi?”

Kol saatine baktı. “İkiyi yirmi geçiyor. Sen gir. Benim işim de birazdan biter.”

“Yok beklerim. Yorgun değilim.”

“Yorulunca git o zaman,” dedi, mendiliyle ensesini kurularak. “Son günlerde iyi uyuyamıyorum.”

“Neden?”

Gözlerini kaçırarak, omzunu silkti. “Artık yaşlılık geldi çattı Enzo. İnsan yaşlandıkça daha az uyuyor.”

“Sen yarı yaşındakilere bile taş çıkartırsın,” dedim. “Hâlâ hiç ara vermeden bir buçuk kilometre kulaçatabiliyorsun.”

“Biliyorsun, kaç haftadır yüzmüyorum.” Başını iki yana salladı. “Yakında yetmiş üçüme basacağım.”

Yaşından bu biçimde dem vurduğuna hiç tanık olmamıştım. “Senin kafanı kurcalayan bir şey var. Nedir o?”

Sorumu geçiştirmeye çalıştı. “Ne olacaktı canım? Bütün istediğim şu aşının tutması, hepsi bu. Bir de öteki mesele, madalyon meselesi var tabii... yeni duyumlar aldık... gittikçe yaklaşıyoruz.”

“Bunları ben de biliyorum.”

“E, daha ne olsun?”

“Yapma Junius Amca, biz arkadaş değil miyiz?”

Yavaşça ellerini açıp avuçlarını inceledi. “Mesele Vitale Cassiel,” dedi yalnızca, istifini bozmadan, ama bu adamın adı bile korkudan tüylerimin ürpermesine yetiyordu. “Bir süredir başka yerlerdeydi,” diye sürdürdü Samax, “ama hep dönüp dolaşıp yine buraya gelecektir, her seferinde başka bir yerden gelir. Ama amacı hep aynıdır.”

“Nedir o?” diye sordum alçak sesle.

“Beni yok etmek,” diye yanıtladı Samax. “Ama o, hep başka bir amacı varmış gibi davranır. İster doğrudan, ister dolaylı biçimde, nasıl olursa olsun, tek istediği benim.” Yüzünü kaldırıp bana baktı. “Ama bunu asla başaramayacak. Sana söz veriyorum.”

“Ama neden?” dedim. “Seni oyuna getiren *oydu*.”

“Mesele o kadar basit değil.” Duraksadı. “Bir gün bütün hikâyeyi öğreneceksin. Şu anda öğrenmenin sana bir yararı olmaz. Hatta, sorun bile yaratabilir.”

Sonradan Hydra’da neden olduğum yangının hikâyede ne kadar önemli bir rol oynadığını öğrendiğimde çok şaşırıcaktım. Hayatımın bu yüz kızartıcı utancı zamanla hafızalardan silinip unutulacağı yerde, Samax’ın Vitale ile arasındaki kişisel savaşın son zamanlarda yeniden alevlenmesine yol açan bir kıvılcım haline gelmişti. Vitale Cassiel Las Vegas Emniyet Müdürlüğü’ndeki özel ilişkileri sayesinde, Vega Otel’ini yakan iki çocuğun Junius Samax’ın yeğenlerinden başka kimse olmadığını hemen öğrenmişti. O yıllarda yaşım tutmadığı için Samax’a karşı dava açmış, uğradığı zarardan onu sorumlu tutmuştu. Ayrıca Auro ile benim kundakçılıktan ve kamu malına zarar vermekten hüküm giymemizi sağlamaya çalışmış, ama Samax da bütün gücünü ve ilişkilerini kullanarak bizi yasalardan ve suçlamalardan uzak tutmayı başarmıştı. Ne var ki bütün bunlar ona az buz paraya mal olmamıştı. Aslında bu mesele minicik bir damla gibi aralarındaki kin ve nefret denizinde kaybolacağı yerde, söz konusu suçluların ben ve Auro oluşumuz, Samax’ı daha beter çileden çıkarmıştı. Öte yandan geriye dönüp bakınca, bunun, Samax’ın Vitale Cassiel ile işkenceye dönüşen anlaşmazlığının sonunu getiren ilk adım olduğu daha iyi anlaşıyordu.

“Biliyor musun,” diye birdenbire başka bir konuya atladı Samax, “sonradan uygulanan bütün aşılarda kökeni Floransa’da yetişen tek bir meyve ağacına dek gider.”

Başımı iki yana salladım, ama bu biçimde geçirtilmek hiç hoşuma gitmemişti doğrusu.

“Söz konusu olay 1644’te olmuş,” diye devam etti umursamaz bir sesle, öne doğru eğilip konuyla birlikte birdenbire başka bir ses tonuna geçivermişti. “Ağacın adına ‘Bizzarria Orange’* demişler – eğer sen de o dönemde Floransalı bir bahçıvan olsaydın niye böyle dediklerini anlardın elbette. Tropik bölgelerde bütün bitkilerin kökleri toprakta kendiliklerinden birbirine karıştığı için kök aşılama kendiliğinden olur. Ancak İtalya’da böyle bir durum söz konusu olmadığı için o yıllarda kimsenin bu konudan haberi yokmuş tabii. Her neyse sonunda bir bahar günü, Guido Angelli adında bir adam, yanında çalıştığı

(*) (İtalyanca) ‘Yabansı Portakal’ – ç.n.

Baron Zelo'nun bahçesinin gözlerden uzak bir köşesinde, üzerinde hem limon hem de portakal bulunan bir dal parçası bulmuş, bulur bulmaz da dizlerinin bağı çözülüp oraya yığılıvermiş. Elbette aşırı heyecandan ya da efendisine bağlılıktan çökmemiş adamcağız, bahçeye şeytan girdiğini düşünmüş. Hatta, nasıl olmuşsa, limonlardan birinden çıkan sürgünün üzerinde bir de ekşi portakal büyümüş. Zamanla gerçek bir meleze dönüşen ağaçta yalnızca limon portakalı büyümüş - meyve yetiştiriciliği tarihinde bilinen ilk hilkat garibesi yani. Yıllar önce torunlarından biri elime geçmişti, ama onu Albuquerque'deki Botanik Bahçesi'ne bağışladım. Hâlâ orada korunuyor."

Konuşması giderek yavaşlıyordu, öyle ki sesi sanki düşük devirde çalınan bir plaktan geliyor gibiydi. "Hepimiz doğadaki rastlantıların sonucuyuz," diye bağladı sözlerini, "binlerce aşılamanın sonucunda gelişerek ortaya çıkmışız... bazı aşılar tutmuş, bazıları tutmamış." Mendiliyle ensesini kuruladı. "Benim hikâyem, seninki - kaderimizi belli bir noktaya dek denetleyebiliriz. Bizi biz yapan asıl o noktanın ne kadar ötesine gidebildiğimizdir..."

Şimdi artık gözleri de kapanmıştı. Samax'ın konuşurken öyle daldan dala atlayan bir adam olmadığını bildiğim için onun böyle konuştuğunu duymak beni ürkütmüştü. Bir dakika kadar olduğum yerde hiç kıpırdamadan konuşmasına devam eder diye bekledim. Tepeden nem yapıcı dev cihazların uğultusu geliyor, palmiyelerin iri yaprakları, tavandaki pervanelerin yarattığı yapay esintiyle hışırdayarak sağa sola sallanıyorlardı. Tavandaki buğulu camlar arasından yıldızların solgun ışıltısı görünüyordu. Samax'ın omuzları sarsılıyordu, elleriyle dizlerini sımsıkı kavramıştı. Onu hiç bu kadar yorgun ve halsiz görmemiştim. İki büküm oturuyordu. Alnındaki çizgiler daha da derinleşmiş, şakaklarına kadar iniyordu. Genellikle temiz ve bakımlı olan beyaz saçları terden sıırılsıklamdı. Birdenbire gözlerini faltaşı gibi açarak beni şaşırtan tek bir hareketle doğrulup kalktı. Ardından kararlı adımlarla evyeye doğru gitti.

Ondan sonra gördüklerim, sonraki iki yıl boyunca uyuyamadığım her akşam bir film şeridi gibi tekrar tekrar gözlerimin önünden geçecekti.

Samax musluğunu açarak minik bir ayva ağacının yapraklarını bir tülbentle yıkamaya başladı. Dakikalarca ne konuştu ne de benimle ilgilendi. Hatta sanki ben orada, arkasındaki taş bankta oturmuyormuşum gibi davranıyordu. Bu durum beni biraz olsun rahatlatmıştı: Bir parça da olsa içini dökmenin ona iyi geldiğini düşünmüş-

tüm. Konudan konuya atlayarak içindekileri boşaltmıştı. Eline bir makas alıp ayva ağacının yıpranmış ve solmuş yapraklarını ayıkladı. Minik bir bahçe çatalıyla ağacın dibindeki toprağı biraz kabartıp havalandırdı. Sonra ayaklarının ucunda yükselerek üst raflardaki alüminyum sprey kutusuna uzandı. Parmaklarıyla kutuyu kavradı ama yerinden oynatıp raftan aşağıya indiremedi. Bana sonsuz gibi gelen uzunca bir süre orada parmaklarının ucunda dikilerek, sağ kolu dümdüz ileri uzanmış halde, öylece kaldı. Sonra aniden yüzünde anlaşılmas bir ifadeyle olduğu yerde döndü. Ağzını açtı ama hiç ses çıkmadı, yalnızca belli belirsiz adımı seslendiğini duyar gibi oldum. Sonra şiddetli bir titremeye tutuldu, sprey kutusu gürültüyle evyeye düştü. Birkaç saniye içinde önce öne doğru sendeledi, sonra doğrulmaya çalıştı, dizleri titreyerek, yerimden fırlayıp tutmaya fırsat kalmadan yan tarafa, çalışma tezgâhının üzerine devrildi.

“Junius Amca,” diye haykırdım.

Sol kolu ve sol bacağı seğirmekteydi. Gözlerini kaldırıp umutsuzca yüzüme baktı. Çenesi kilitlenmeden önce fısıltı halinde, dudaklarından yalnızca bir tek sözcüğün döküldüğünü duyabildim: “Yangın...”

Orada ölmek üzereydi, bense kalbim gümbür gümbür çarparak hiçbir şey yapamadan öylece kalakalmıştım.

“Dayan,” diye fısıldadım, tişörtümü çıkarıp katlayarak başının altına yerleştirdim. Soğuk soğuk terler döküyordu. Yüzünden bütün kan çekilmiş gibiydi: Rengi bir kâğıt gibi bembeyaz kesilmişti. Onu orada bir an bile bırakmak istemediğim halde seranın öteki ucuna koşarak telefonla Azu’yu yardıma çağırdım. On beş dakika sonra bir ambulans seranın kapısında bitivermiş, iki görevli Samax’ı sedyeye taşıyordu.

Biz Desirée ile onun gümüş renkli Corvette’ine binmiş ambulansı takip ediyorduk. Telaşla uyanmış, üzerine alelacele bir blucin ve spor bir ceket geçirmişti. Saçları dağınık, gözleri uykuluydu. Gergin bir halde çiklet çiğniyordu. O sırada gözlerimden akan yaşları silmeye çalıştığımı fark ettim, açık pencereden esen rüzgârdan yanaklarımdan aşağıya süzülen yaşlar buz kesmişti. Desirée’nin önünde hiç ağlamamıştım, yine de o an döktüğüm yaşları gizlemeye yeltenmedim bile.

Samax’ın sol eli aylarca felçli kaldı. Sol gözünü de sürekli kırptırıyordu. Ayrıca hafif bir topallamanın dışında yaşadığı olaydan sonra görünümünü uzun süre etkileyen herhangi bir belirti kalmamıştı. “İnsan yetmiş üç yaşına geldiğinde ‘uzun süre’ ne anlama geliyorsa?” dedi kuru bir sesle bir gün hastaneye, ziyaretine gittiğimde. “Dolores

gibi yüz yaşını bulana kadar mı demek acaba? Yok canım, elimdeki kartlar o kadarını göstermiyor.”

Hatta, hiç bırakmadığı alışkanlıkları sayesinde fiziksel durumu inanılmaz biçimde düzelmişti – doktorların dediğine göre onun yaşında bir adam için bu gelişme bir mucizeydi. Olayın duygusal etkileri ise çok daha farklıydı, özellikle de bizim gibi onu yakından tanıyanlar için. Ama bunların arasında en ağır olanı Ölüm Meleği ile ilgili takıntısıydı. “Onu gördüm Enzo, tıpkı şu an seni gördüğüm gibi hem de. Cam tavandan geçip ağaçların arasından aşağıya kadar indi, bana doğru eğildi, yüzlerce yanan gözü vardı, sonra kılıcını bana doğru çevirdi, kılıç hafifçe yana doğru eğikti, üzerinde kendi gözlerimin yansımaları vardı.” Bu türden görüntüler sürekli yalnız başına beşli bahçede, çölün kıyısında ve serada hiç durmadan çalıştığı sırada ortaya çıkıyordu. Bununla birlikte krizden sonra eskisinden daha içine kapanık olmuştu – bir başka deyişle yalnız kalmaktan daha çok hoşlanıyordu. Artık daha az seyahate çıkıyor, hayattan daha az zevk alıyordu. Şimdi de iki koruma kiralamıştı, bunun Vitale Cassiel’den çok Samax’ın giderek daha sık söz eder olduğu o mavi gözlü, sarı alev biçimindeki yaratıkla ilgisi olduğundan şüphem kalmamıştı – dövüş sanatları ustası ve attığını vuran iki koruma sanki onu gördüğü o hayalden, daha doğrusu ölümden koruyabilirmiş gibi.

Samax’ın bu dönemde onuncu katta verdiği akşam yemeklerini haftada dört ya da beş kez ertelemesine artık alışmıştık; birlikte yediğimiz zamanlarda ise uzak ve düşünceli görünüyordu, ama akli bu kez eskisi gibi Hong Kong’da ya da Venedik’te yapılan arkeolojik kazılarda ya da açık artırmalarda değil, eve çok daha yakın bir yerdedi. Calzas’ın nişanlısı Cela ile evlenip sürekli olarak Santa Fe’ye yerleşmesi de o dönemde oldu. Calzas giderken arkasından hayır dualarını, hatta bu konudaki yüreklendirici desteğini de eksik etmeyen Samax, genç adama kendi çiftliğini kurması için önemli miktarda parasal destek de sağladı. Samax bu konuda pek konuşmazdı ama Calzas’ı özlüyordu, yine de, Calzas’ın yokluğunun aslında kendisi için ne büyük bir kayıp olduğunun pek de farkında olduğunu sanmıyordum. Kuşkusuz başlangıçta genç adamın gidişinin amcamın hayatında neler mal olacağını hiçbirimiz tahmin edememiştik. Calzas onun için yalnızca güvenilir bir iş ortağı ve dost değil, aynı zamanda Samax’ın hiç sahip olmadığı oğlu gibiydi. Daha doğrusu sahneye ben çıkana kadar. Artık şimdi, Della’nın dediği gibi, ben de koskoca bir adam olduğum için şimdiden, yavaş yavaş Calzas’ın yerini doldurmaya başla-

muştım bile. Daha açık söylemek gerekirse, bir gün onun yerine geçmemin benden *beklenen* bir şey olduğunun farkındaydım. Samax çoğu kez bana çocuğuymuşum gibi şefkat gösterse de, pek çok konuda bir yetişkin gibi davranırdı, hatta hasta olmadan önce beni, hem iş hem özel konularda güvendiği biri olarak görmeye başlamıştı – ki bu benim için oldukça farklı bir durumdu.

Tüm bu nedenlerden – ama en çok da Samax'ın geçirdiği kriz ve Calzas'ın gidişinden dolayı, üniversiteyle ilgili planlarımı son anda değiştirmek zorunda kaldım. Neyse ki Labusi sayesinde daha on altı yaşındayken giriş sınavlarını ve fark derslerini vermiş, Stanford'a kabul edilmiştim. Bu benim otelden uzun süreli ilk ayrılışım olacaktı, karmakarışık duygular içerisinde olsam da yine de oraya gitme fikri beni heyecanlandırıyordu. Hayatında hiç üniversiteye gidemeyen Samax benim sürekli Stanford'a gideceğimden söz ederdi; bu, hayatının önce askere alınarak ardından da erkek kardeşiyle girdiği hukuk mücadelesi yüzünden altüst olduğu gençlik yıllarında, kendisi için kurduğu bir düştü. Ama sonunda, bütün karşı çıkmalarına rağmen (her ne kadar içten içe gitmemi arzulasa da yine de bunun onu rahatlattığını görerek) onu Las Vegas'ta kalmama razı etmeyi başardım ve Nevada Üniversitesi'nin hızlandırılmış kurslarına yazıldım. Böylece 1975 yılı baharında, yirminci yaşına altı ay kala, mimarlık diploma-mı alabilecektim.

Bu arada Samax'la Vitale Cassiel arasında yeniden alevlenen kavganın ne olduğunu, geçmişte neler olup bittiğini, yaşanan bütün o krizlerin arasında, parça parça da olsa başkalarından öğrendim, özellikle de tam evlenmesine yakın günlerde Calzas'tan ve bir de Desirée'den. Ben yıllar geçip büyüdükçe, Samax, serada kriz geçirdiği o akşam söylemeyi ertelediklerini, yeri geldikçe anlatır olmuştı. Kalp krizi bu süreci biraz daha hızlandırmıştı, bana bir gün her şeyi öğreneceğimi söylemişti ama o günün bu kadar çabuk geleceğini tahmin etmiyordu herhalde.

Vitale Cassiel'in Samax'ı büyük bir ustalıkla Ironwater Federal Hapishanesi'ne yollamasının üzerinden elli yıl geçmişti. Yetmiş yedi-de Vitale Cassiel Samax'dan, iki yaş büyüktü. Ama sanki geçen yıllar açılan yaralara hiç mi hiç merhem olmamış gibiydi – hatta, kimbilir, öyle olmasını özellikle istenmemişlerdi belki. Bana göre Samax'ın kızgınlığı haklı nedenlere dayanıyordu: Mirastan yoksun bırakılmış, kandırılmış, haksız yere suçlanmış ve gençliğinin en güzel yıllarını hapislerde çürüyerek geçirmişti; öfke duyması için pek çok nedeni

vardı. Oysa Vitale Cassiel'in sonu gelmez nefretini kavramak çok daha zordu. Özellikle de bütün o yılları, Samax'ın ve Nilus'un paralarını kendi çıkarları için cebe indirerek geçirmiş biri olarak. O halde Vitale Cassiel'in derdi ne? diye sorup duruyordum kendi kendime.

Bir gece yemek odasında oturmuş yeşil çay içerken Calzas, Samax'ın, kahvaltı ya da akşam yemeği sonrası sohbetlerimiz sırasında bizlerle asla paylaşmadığı hapisane *sonrası* dönemiyle ilgili ufak ufak anlatmaya başladı. Önce, Samax'ın şans eseri düşürdüğü o arsayı aldıktan sonra, Vitale ve Nilus'tan alacağı intikama nasıl hazırlandığıyla başladı anlatmaya. O döneme kadar yaptığı her türlü girişimde Nilus'un da küçük bir payı bulunuyordu. Kendisi oradan oraya koşturup pazarlık ederken, Nilus San Fransisco'da aynı zamanda büro olarak kullandıkları evlerinde evrakları düzenlemek gibi ıvır zıvır işlerle uğraşıyordu; bu yolla dolgunca bir ücret de alıyor, böylece babadan kalma debdebeli hayatını sürdürebiliyordu. Para akmaya devam ettiği sürece Nilus'un bu hayattan herhangi bir şikâyeti olmamıştı. Yıllar geçtikçe Vitale Cassiel adama, elde edilen kârın tamamını değilse bile onu mutlu edecek kadar bir pay da verir olmuştu. Aile geleneğini sürdürme çabası içinde olan Nilus da bir koleksiyoncuydu – kardeşi gibi nadide antikalara değil, babası gibi güzel kadınlara merak salmıştı. Hiç evlenmemiş, ama belli sürelerle bir arada yaşadığı çeşitli metresleri olmuştu, bunların arasında kızları Bel ve Ivy'nin anneleri de vardı. Kendini kanıtlama merakını bastıramayan Nilus böylece bir yıl içinde, yani 1937 yılında, iki ayrı kadından iki kız çocuğu sahibi olmuştu.

Bel'in annesi Astrid –yani anneannem– Colorado'da katıldıkları bir madencilik kampında, tifo salgınında ölen bir doktorla karısının, yetim kalmış kızıydı. Astrid Bel'i doğurduktan bir ay sonra ölmüştü. Nilus'un aşkına mazhar olan öteki kadın, Ivy'nin annesi ise, Ivy'yi üç ay sonra doğurmuştu. Onun adı da Stella'ydı, bu kadın da Nilus'la daha bir yıl bile geçirmeden, iki küçük kızı adamın başına atıp başka bir adamla kaçmakta gecikmemişti.

Öteki adam Vitale Cassiel idi. Nilus belli ki bunu bilmiyordu ama her ikisini de özel detektifler sayesinde göz altında tutan Samax, ne işler çevirdiklerinden haberdardı. Hatta Nilus'un özel hayatındaki –müzmin bekâr biçiminde bir yaşam sürerken birdenbire ölümler ve terk edilmeler sonucunda, iki çocukla ortada kalmasına yol açan– bütün o karmaşadan, Stella'nın Vitale Cassiel ile birlikte Reno'ya taşınmadan önce kısa bir süre San Fransisco'da yaşadığı gibi tüm gelişme-

leri takip ediyordu. Stella, Vitale Cassiel'den olan oğlunu Ivy'nin doğumundan on iki ay sonra, yine orada doğurmuştu. Böylece iki yıldan az bir zamanda tıpkı Nilus gibi Stella da iki ayrı adamdan iki çocuk sahibi olmuştu. Dolayısıyla Ivy'nin, adını hiç duymadığım bir üvey erkek kardeşi daha vardı. Bu üvey kardeşin kim olduğu ve nerede yaşadığını Calzas'a sordum, ama o da bir şey bilmiyordu; Samax'ın ve Ivy'nin bu çocuktan herhangi bir biçimde söz ettiklerini hiç duymamıştı.

Calzas'ın dediğine göre Vitale Cassiel, zamanla Nevada'da, Carson City'de ve Reno'daki alışveriş merkezleriyle, iş merkezlerinin alım satımından, Hydra'da Auro ile birlikte yaktığımız Vega Otel'i'ne dek tüm gayri menkul piyasasının denetimini ele geçirecek olan VC Şirketler Grubu'nun temellerini de yine o yıllarda Reno'da atmaya başlamıştı. O yaktığımız otelin bir zamanlar Auro'nun anneannesinin âşığına ait olduğunu, üstelik VC Şirketler Grubu'nun büyük büyük dedemizin şapkacılıktan kazandığı sermayenin getirisiyle kurulduğunu bilmiyorduk elbette. Vitale Cassiel bir yandan Nilus'u oyalayarak parmağında oynatırken o arada yalnızca metresini kapmakla kalmamış, ortak sermayeden kalan parayı da kurmakta olduğu şirketin kasasına aktarıvermişti. Son kalan paranın gizlice –ve hatta kâğıt üzerinde– yasal yollardan iç edilmesi, Vitale Cassiel gibi anasının gözü olmasa da, yasaları yanıltarak, masum bir insanı parmaklıklar arkasına yollamayı göze almış ya da servetini zimmetine geçirmeyi aklına koymuş, suç işlemeye eğilimli sıradan bir avukat için bile çocuk oyuncağı sayılırdı. Üstüne üstlük, iflas ettiğinden haberi bile olmayan Nilus'un yağmurlu bir bahar sabahı, kahvaltıda Rockefeller istiridyelerini ve şampanyayı midesine indirdikten sonra bir buluşmaya gitmek üzere bindiği takside kalp krizi geçirerek iki büküm kapaklanarak ölmesi bütün bunların üzerine tuz biber ekmişti. Arkasında tek bir metelik bile bırakmaması –onca savurgan bir hayat sürmüş bir adam olsa da– özel avukatı Vitale Cassiel dışında herkesi hayrete düşürmüştü. Samax meseleye bu noktada, kardeşinin cenazesinden hemen sonra (kendisi katılmamıştı) el atmış, kardeşinin kızlarına sahip çıkarak kendi çatısı altına almıştı.

Peki acaba Samax Vitale Cassiel ve Nilus'tan nasıl bir intikam almıştı? Nilus'la ilgili olanı basitti: Vitale Cassiel'in kardeşini yolmakta olduğunu anlayınca, Samax yalnızca koltuğunda arkasına dayanıp olayı izlemekle yetinmişti. Samax için çift taraflı oynayan Nilus'un yine çift taraflı oynayan avukatı tarafından oyuna getirilişini izlemekten

daha büyük bir zevk olamazdı. Öte yandan Stella'nın nerede olduğunu biliyor ve bu bilgiyi kendine saklıyordu. Samax Stella'nın nerede ve kiminle olduğunu kardeşine söyleyerek Nilus ile Vitale Cassiel'in arasına nifak sokabilirdi ama o zaman bu Nilus'un mali bakımından çöküşünü engellerdi ki bu da Samax'ı en çok arzu ettiği sonuçtan yoksun bırakmış olurdu. Ayrıca Stella'nın gidişinden sonra sayısız kadınla birlikte olan ahlaksız kardeşinin buna pek aldıracağını da sanmıyordu.

Vitale Cassiel'den aldığı intikam ise çok daha karmaşık – ve çok daha özeldi, çünkü Samax çok iyi biliyorduk ki onu hapse yollayan planın arkasındaki beyin, kardeşi değil Vitale Cassiel idi. Samax Vitale Cassiel'den alacağı intikam için uygun zamanı beklemişti, niyeti hapse girip varını yoğunlu kaybetmesini sağlayan bu adama, en az kendi çektiklerine denk bir açılışla karşılık vermektir. Vitale Cassiel'in kendisini hapse yollamasına fırsat vermeyecek kadar akıllı ve tetikte davranacağını biliyordu, ayrıca en azından o sırada elinde bulunan olanaklarla iflas ettirmeye çalışmak da bir sonuç getirmeyecekti. Böylece daha özel bir yol tercih etti.

Hikâyenin bu bölümünü bir öğleden sonra, Samax'la birlikte beşli bahçenin yemyeşil koridorlarında bir aşağı bir yukarı dolaşarak attığımız turlardan birinde, kendi ağzından dinledim. Üzerine kırmızı ipekten ev giysisini, ayağına espadrillerini giymiş, başına da güneşin yakıcı ışınlarından korunmak için büyük, hasır bir şapka geçirmişti. Sağ bacağını rahat hareket ettiremediği için ağır ağır yürüyor, belli aralıklarla durup derin derin soluklanıyor, sık sık da elindeki bastonu ağaçların dalları arasına sokup meyveleri inceliyordu.

"Artık on sekiz yaşındasın," dedi yan gözle beni süzerek. "Bütün hikâyeyi öğrenme vaktin geldi."

"Stella gibi kadınlar hayatta senin de karşına çıkacak," dedi acılı bir sesle. Kızlarla olan maceralarından haberdardı, "Kimbilir, belki de öyleleriyle çoktan tanıştın bile." Sonra başını iki yana salladı. "Yok ama, sanmıyorum, eğer Stella gibi bir kadınla tanışmış olsaydın şu anda benim yanımda olmazdın." Başını yine iki yana salladı. "Ne kadındı ama! Yaşlı bir adamın belleği gerçekleri olduğundan daha güzel hatırlar, bu yüzden fazla güvenmeye gelmez. Ama yine de sana hatırladığım kadarıyla anlatacağım. Saçları altın sarısıydı. Güldüğünde dudakları kurnazca kıvrılırdı. Şu gökyüzü kadar mavi gözleri geceleri karanlıkta bile ışıldardı. Kahkahası, bırakıp gittiğinde bile daha uzun süre insanın kulaklarında yankılanan cinstendi." Ellerini bastonunun tepesinde üst üste birleştirdi. "O müthiş bir kadındı Enzo."

“Onunla ilk ne zaman tanıştın?”

“1938 Ekimi’nde. San Fransisco’da, Belmont sokağında. Tam olarak hangi gün olduğunu çıkarmak zor,” dedi gülümseyerek, “ama yine de her şeyi dünmüş gibi hatırlıyorum. İnsanın hayatı boyunca unutamayacağı biriydi. Kardeşimin kolunda, karşıdaki restorana girmek için sokağın öte tarafına geçiyorlardı; üzerinde mavi bir elbise, boynunda elmas bir gerdanlık vardı. Yanlarından geçen bütün erkekler durup ona bakıyordu. Olduğum yerde çakılıp kalmıştım. Otuz sekiz yaşındaydım ve bu on iki yıldır, hapisten çıkalı beri Nilus’la ikinci karşılaşmamızdı – ilk karşılaşmamız avukatın bürosunda olmuştu. O da benim gibi hazırlıksız yakalanmıştı. Hiçbir zaman bana söyleyecek doğru dürüst bir şeyi olmadı –kendi kardeşini oyuna getirip parmaklıkların ardına yollamışsan ona *ne* diyebilirsin ki zaten?– sırf laf olsun diye bir şeyler geveleyerek Stella ile beni tanıştırdı. Kız şaşırmıştı –herhalde Nilus’un bir kardeşi olduğunu öğrendiği için şaşırmıştı– dimdik gözlerimin içine baktı, sonra Nilus kızı telaşla itekleyerek restorana soktu. Bütün vücudumun ürperdiğini hissettim, o kızı fena halde istiyordum. Şimdiye kadar hiçbir kadına, görür görmez bu kadar büyük bir istek duymamıştım. Ancak bu konuda yapabileceğim pek fazla bir şey yoktu – en azından o dönemde. Birkaç ay sonra onu tanıdığında Vitale Cassiel de aynı tepkiyi göstermişti, ama o amacına başka yoldan ulaşmayı denedi. Parayı ve gücü ne kadar severse sevsin, Stella’yı tanıyınca gözü başka bir şeyi görmez oldu. Kadın, hayatının en büyük ve hiç değişmeyen tutkusu haline geldi.

“Böylece Vitale Cassiel onu ayartıp kardeşimden çaldı, Nilus iki çocukla, Bel ve Ivy ile evde tek başına kalakaldı. Beş yıl sonra Nilus öldüğünde Stella hâlâ Vitale Cassiel ile birlikteydi. 1944’te oğulları altı yaşına bastı, ama onlar hiç evlenmediler. Stella evliliğe inanmıyordu. Bir gemi kaptanının evden kaçmış kızıydı – on altısında kaçmış ve hâlâ da kaçmaya devam ediyordu. Vitale Cassiel ile birlikte Reno’da geçirdiği altı yıl, herhangi biriyle herhangi bir yerde yaşadığı en uzun macerasıydı. Onu en iyi tanımlayacak sözcük ancak *Vahşi* olabilirdi – ikinci bir adı daha olsa, bundan daha iyisi bulunamazdı. 1944’te henüz yirmi altı yaşındaydı, Vitale Cassiel’den yirmi, benden on sekiz yaş daha gençti. Ve hiç yerinde duramazdı. Sürekli acelesi varmış gibi kıpır kıpırdı. Vitale Cassiel Reno’nun en zengin adamlarından biri olabilirdi ama savaş yıllarında, ekonomik krizin bütün hızıyla sürdüğü o dönemde, Reno kimsenin uğramadığı, bakımsız bir arka bahçe gibiydi – özellikle de San Fransisco’daki hareketli kent ha-

yatına alışkın genç bir kız için dayanılmaz bir yer sayılırdı. Ona bütün Avrupa'yı gezdirdi, gemiyle Karayipler'e götürdü, mücevhere ve kürklere boğdu, ama kız bütün bunları çok normal karşılıyordu. Tek fark, bütün bunların onu daha da huzursuz yapmış olmasıydı. Altı yılın sonunda herhangi bir gemiye atlayıp kaçacak hale gelmişti: Geç bile kalmıştı. İşte tam bu noktada ben devreye girdim. Vitale Cassiel'den alacağım intikam Stella'yı ayartıp elinden almaktı." Durdu ve derin bir soluk aldı ve göz kırparak devam etti. "Böyle bir iş ne kadar tatsız olabilirdi ki? Ve bakalım ben o çok övündüğüm çekiciliğime ne kadar güveniyordum?" diye ekledi kupkuru bir sesle.

Sonra durup yaklaşarak yüzüme baktı. "Ne yani, benim böyle bir şey yapabileceğime inanmıyor musun?"

"Hiç inanmaz olur muyum?"

"Durum bir parça karışıkta gerçi. Hafiften İtalyan komedilerine benziyordu," diye mırıldandı. "Aşkın olduğu yerde mutlaka şiddetin de başgösterdiği ve sonunda her şeyin bir trajediye dönüştüğü o komedilere. Onlardan tek farkı Vitale Cassiel'in bu işe gülmüyor olmasıydı."

Beraberce kayısı ağacının gölgesindeki ahşap banklardan birine oturduk. Üst dallardan birinde bir karataavuk ötüyordu. Bastonuyla ayaklarımızın dibindeki soğan öbeklerini dürtüklemeye dalan Samax sessizleşmişti.

"Seni temin ederim ki," diye lafa başladı birden, "o günlerde hanımların epeyce ilgisini çeken, oldukça cazip biriydim. Cebimde param da vardı. Çok şık giyiniyordum. Eğlenmesini biliyordum. 1944 yılının baharında tüm dünyanın gündeminde savaş vardı, bütün Avrupa alevler içinde yanıyordu, Pasifik'in ötesindeki adı sanı bilinmeyen bir sürü adada korkunç savaşlar oluyordu. Ama ben -gözümün Stella'dan başka bir şey görmediği- bambaşka bir savaşın içine girmiş ve bütün gücümle ona, yalnızca ona odaklanmıştım."

"Peki ne yaptın?"

Arkasına yaslandı, uzaklara baktı. "Öncelikle San Fransisco'da onunla bir kez daha nasıl karşılaştığımı anlatmam gerek. Bu karşılaşma burada, Vegas'ta, eski Avior Oteli'ndeki bir yardım balosunda oldu. Çok sıkıcı bir yemek yenmişti. Stella'nın bu tür gecelere pek fazla ilgi gösterdiğini sanmıyordum. Onunla karşılaştığımızda, bir grup iş adamıyla tam yemekten ayrılmak üzereydim. Karşılaşmamız yalnızca birkaç saniye sürdü, ama onun beni, Nilus'la birlikte altı yıl öncesinden çok iyi hatırladığını biliyordum. Doğrudan gözlerimin içine

baktı ve gülümsedi, ben de ona gülümsedim.” O noktada uzunca bir süre sustu. “Bakışlarımla sanki onu içime çekmiştim. Derken bir anda yok oldu.” Hafifçe kıkırdadı. “Bana baştan çıkarıp ona sahip olma fikrini veren de bu oldu. Kendi kendime ne kadar bunun sırf Vitale Cassiel’den intikam almak için olduğunu söylesem de aslında, onun ve kardeşimin yaptığı gibi, ben de fena tutulmuştum. Böylece komedi başlamış oldu. Birkaç hafta sonra Reno’da lüks bir otelin süit daireesine taşındım ve onu takip etmeye koyuldum. Nerelerde vakit geçirdiğini öğrenip ben de oralara gitmeye başladım. Sonunda işte peşindeydim. Nitekim amacıma ulaşmam fazla uzun sürmedi, ne var ki sonunda yorulup usanmak yerine gittikçe onu daha çok arzu eder hale gelmiştim. Sonunda Stella için, aslında onu amacına ulaştıracak bir araçtan başka bir şey olmadığını anladım: Amacı Vitale Cassiel’den kaçabilmektir. Ben onu nasıl kendi amacım için kullanıyorsam Stella da beni kullanıyordu – hatta o bunu benden daha iyi yapıyordu. Fleischmann Planetaryumu’nda, gösteri salonunun hemen dışında yanına yaklaştığım günün üzerinden iki hafta geçmişti ki birlikte kaçiverdik. Oraya oğluyla birlikte gelmişti, ama bu bile beni durdurmaya yetmemişti.” İcini çekti. “Vitale Cassiel ve oğlu onu bir daha asla görmediler. Onu Acapulco’ya götürdüm; orada kiralık bir villada iki hafta kaldık. Ona doyamıyordum. Çok büyük paralar dahil, istediği her şeyi verdim. Dolayısıyla beni bırakıp gittiği zaman üzerime tonlarca kaya düşmüş gibi oldu. 1944 yılının Haziran ayında, bir gece geç saatte Hong Kong bağlantılı bir gemiye binip gitmişti. Yanında hem benim verdiklerim, hem Vitale Cassiel’den kalan iki banka hesabından boşalttıkları, bir de yine ondan aldığı mücevherlerin satışından elde ettiği paralar vardı. Dolayısıyla dilediğini yapabilecek durumdaydı. Buna savaş zamanı Midway’den Guam’a uzanan yoğun deniz trafiğinin orta yerinde, denizaltıların izlediği rotanın yüz mil kuzeyinden geçerek bir yelkenliyle seyahat etmek de dahildi.

“Ben de peşinden gittim, önce uçakla Hong Kong’a vardım, ama limana gittiğimde Stella gemiyi çoktan terk etmişti. Gemi arada yalnızca tek bir limana, Honolulu’ya uğramıştı ve o da sanırım orada inmişti. Derhal Honolulu’ya uçtum ve oradan deniz ya da havayoluyla herhangi başka bir yere –tekrar Birleşik Devletler’e, Avustralya’ya ya da Meksika’ya– gidebileceğini bildiğim halde yine de ümitsizce aradım. Eve dönmeden önce birkaç özel detektif, hatta bir de falcı tuttum, ama hiçbirini izini bulamadı.” Başını iki yana salladı. “Vitale Cassiel ile kaderimiz birleşmişti: Onu bir daha hiç görmedim.”

“Peki sonra ne yaptın?”

“Aklımı başıma toplamaya çalıştım. Ama onu unutmaya çalışırken fark ettim ki, beni oyuna getirmesine karşın –ya da belki de bu yüzden– ona hâlâ âşıktım. Başka kadınlarla olmayı denedim, tek başıma kalmayı denedim, kendimi seyahatlere verdim – hiçbir işe yaramadı. Stella çıldırmanın bir başka biçimiydi ve bu hastalığın –ulaşılmaz olan– bir tek çaresi vardı ki, o da yine Stella’nın kendisiydi. Bir süre sonra yalnızca kendi derdime üzülmeyi bıraktığımda, gerçeğin öteki yüzü bir tokat gibi suratımda patladı. Çevirdiğim dolaplar yüzünden Stella’nın Reno’daki genç oğlu ile Ivy de annelerini bir daha hiç göremeyeceklerdi. Kendi kendime Ivy’nin annesini zaten hiç görmediğini, Stella’nın da yakında benimle olmasa bile başka birini bulup yine ortadan toz olacağını düşündüm. Hatta Honolulu’ya gelene dek çoktan birini bulmuş bile olabilirdi. Bunca zaman olayları kendi çıkarlarıma göre yontmuş olmam, Stella’nın kendi yararı için benden kaçmasına neden olmuştu. Kendimi Vitale Cassiel’in hayatını mahvetmeye öylesine kaptırmıştım ki o sırada iki küçük çocuğun hayatlarını da mahvetmekte olduğumun farkında bile değildim. Derken, yavaş yavaş aklımı başıma topladım ve sonunda ruh sağlığıma yeniden kavuşmayı başardım.”

Tekrar San Fransisco’ya döndüğünde ise Nilus’un kızlarına sahip çıkıp onlarla kendi kızları gibi ilgilenmeye başlamıştı. O yıllarda az bir farkla biri yedi, diğeri sekiz yaşında olduğundan herkes kızları ikiz sanıyordu. İlk çocukluk yıllarında Nilus’un evindeki bakıcılar da onlara öyle davranıyordu, aynı elbiseleri giydiriyor, saçlarını benzer biçimde kestiriyorlardı. Ama doğum günleri üç ay arayla kutlanan bu küçük kızlar gün gelip durumu fark ettiklerinde Nilus’a sorular sormaya başlamışlardı. Diğer konularda örnek bir baba sayılmasa da en azından bu konuda dürtüst davranmıştı – elbette bir noktaya kadar. Bir başka deyişle, kızlara annelerinin farklı olduğunu ve her ikisinin de öldüğünü söylemişti. Bu, Bel açısından doğru olsa da, Ivy, Stella Vitale Cassiel ile kaçtığında henüz iki aylık bir bebek olduğundan doğal olarak hiçbir şey hatırlamıyordu. Stella Nilus ile ilişkisini öyle bir kesip atmıştı ki –hayatının son yıllarını yaşamakta olan Nilus, kadının nerede olduğuna ilişkin en ufak bir bilgi edinemediğinden– söylediği bu yalan belli ki gözüne en kestirme yol olarak görünmüştü. Nilus’a sorsan Ivy’yi gereksiz yere acıdan kurtardığını söylerdi, çünkü ne de olsa kimsenin ne olduğunu bilmediği bir kayıp, öldüğü bilinen birinden çok daha büyük bir işkence demektir. Ayrıca da Stel-

la'nın o zamana dek ölmüş olması çok uzak bir olasılık sayılmazdı. Kadının başka biriyle kaçtığını biliyordu zaten –hem kadının daha önceki hayatında hem de fırtınalı ilişkileri sırasında başlarına gelmeyen kalmadığı için– kaçtıktan sonra başına ne gelmiş olursa olsun, hiçbir şey onu şaşırtamazdı.

Ancak Ivy, Stella'nın hayatta olduğunu Nilus'un ölümünden dokuz yıl sonra, on altısına bastığında öğrenmiş ve tabii kıyametleri koparmıştı. Gerçi hep saygı duyduğu ve kendisine düşkün bir baba olarak gördüğü Nilus'u asla suçlamamıştı. Aslında Nilus kızlarına düşkün olmaktan çok uzaktı; Ivy'ye gösterdiği tutarsız ilgiyi telafi etmek için kızı birdenbire olmadık hediyelere ve cicili bicili giysilere boğuyordu. Ivy'nin hafızasına kazıdığı, ilişkilerinin yalnızca bu bölümüydü işte. Geri kalan her şeyi zihninden silip atmıştı: Evin her zamanki dağınıklığını, inanılmaz sıklıkta değişen bakıcıları, tek başına geçirilen geceleri, Nilus'un eve düzensiz geliş gidişlerini ve çevirdiği entrikaları unutuvermişti. Zihninde yarattığı yanılsamalarla, yalan yanlış bir hayal dünyası kurduğunu asla kabul etmiyordu, böylece zamanla ve kaçınılmaz biçimde, doğru dürüst hatırlamayı bile beceremediği bir adamın en büyük savunucusu ve destekçisi durumuna düşmüştü.

Ivy Nilus'un savsaklamalarının yarattığı öfkeyi olduğu gibi, başka hataları olsa bile asla ihmalkârlıkla suçlanamayacak birine, Samax'a yöneltilmişti. Samax Ivy için, Bel dışında, öfkesini yöneltebileceği tek hedefti. Ivy'nin, Nilus hayattayken Samax'ın annesinin yalnızca hayatta olduğunu değil, üstelik nerede yaşadığını da bildiği halde, bu bilgiyi kendine sakladığını keşfetmesiyle, bu öfke –ve hedefin büyüklüğü– katlanarak artmıştı. Stella'nın kaçmış olmasının ya da eğer nerede olduğunu bilseydi bile Nilus'un bu konuda herhangi bir çaba harcıyıp harcamayacağını hiç önemi yoktu artık. Ayrıca Stella'nın geçen altı yıl boyunca kızını görmek için herhangi bir çaba göstermemiş olmasının da bir önemi yoktu. Ivy bir yıl sonra bir başka gerçeği daha, annesinin Vitale Cassiel ile ilişkisine çomak sokup sonra da birlikte kaçarak, sonsuza dek kaybolduğu güne dek Stella ile birlikte yaşayan erkeğin Samax olduğu gerçeğini de öğrenmiş ve Samax'ın yüzüne karşı onu bir daha asla affetmeyeceğini söylemişti. Affetmedi de.

Buna karşılık –Stella'yı elinden kaçırdığı için– Samax da kendini asla affetmemişti. Ama Ivy'nin o kadar özenle sakladığı bu sırları kimden öğrendiğini anlayamıyordu. Bu gerçeği Ivy ile Bel'in ilk gençlik yıllarını geçirdikleri Canopus Oteli'nde yaşayan Dolores ve kızları bile bilmiyordu. Ve Samax'ın dediğine göre buna, gönül borcunu

ödemek için 1945'te evlendiği Doris de dahildi. Bir ara çılgın bir fikre kapılıp Stella'nın dönmüş ve Ivy ile ilişkiye geçmiş olabileceğini düşünmüştü. Ama öyle olmamıştı. Sonunda Ivy'nin bir şekilde Vitale Cassiel ile tanışıp bunları ondan öğrenmiş olabileceğini akıl etti, ama ağzı sıkı bir insan olan Vitale Cassiel'in bütün bunları yeniyetme bir kıza anlatmış olabileceğine pek ihtimal vermemişti. Sonuç olarak Samax Ivy'nin hiçbir suçlamasına karşı çıkmamıştı, ama ne zaman bunları nereden öğrendiğine ilişkin soru sormaya kalksa kızın ser verip sır vermeyerek bundan büyük bir zevk aldığını görmekte gecikmedi. Üstelik içine düştüğü suçluluk duygusu, bu durumu, ona bütün bunları yaptıranın ne olduğunu söylemek için bir fırsat olarak görmesini engelliyordu; kızın, Nilus'un onu hapse yollamak için ne dolaplar çevirdiğini öğrenmesi –ve elbette anında reddetmesi– için birkaç yıl daha geçmesi gerekiyordu. Çünkü Samax, Ivy'nin Stella'yı ve Nilus'u, en az onların kendisini sevdiği kadar sevdiğini düşünüyordu.

Samax, Vitale Cassiel'in Stella'nın ortadan kaybolmasında kendi parmağı olduğundan şüphe ettiğini de biliyordu (kaldı ki bu işe girirken asıl *istediği* Cassiel'in bundan şüphelenmesini sağlamaktı zaten) ama adamın elinde bunu kanıtlayacak delil yoktu – en azından uzun süre olmamıştı. Ama doğrusu bunun için de ayrıca epeyce çabalamıştı. Samax Vitale Cassiel'in Stella'yı bulmak için birbiri ardı sıra kaç detektif kiraladığından (kozlar nasıl da el değiştirmişti!) ama adamların hepsinin de izlerin Honolulu'dan öte gitmediğini bildirdiklerinden haberdardı. İyice çılgına dönen Vitale Cassiel bunun üzerine paralı bir askerle anlaşmış ve –yabancı lejyonundan yeni terhis olmuş– bu adam Stella'yı bulmak için Hawaii Adaları'ndan başlayarak Cinhindi'nin yarısını taramış ama hiçbir iz bulamamıştı. Ancak Samax ile Stella'nın Acapulco'da bulunduklarına ilişkin küçük bir iz ele geçirebilmişti. Zaten Stella'nın kaçışında Samax'ın parmağı bulunduğunu Vitale Cassiel böyle öğrenmiş, iki adamın birbirlerine karşı hissettikleri düşmanlığı iyice törpüleyen bu olay ne yazık ki aralarındaki rekabetin sonu da olmayacaktı.

Olay ancak on yıl sonra, 1955 yılının Eylül'ünde, çölün Las Vegas'la Reno arasında kalan kayalık bölgesinde, tümüyle farklı karakterlerin benzer biçimde aşk ve kin, kaçma ve kovalamaca temalarına dayanan, benzer bir oyun sahneledikleri bir yerde, bitmese de en azından bitmeye yüz tutar gibi olmuştu. Bu seferki oyunculardan biri Stella, diğeri de babasına ait çok değerli bir şeyi elinde bulunduran oğluydu. Vitale Cassiel oğlanın ardından yakalaması için bir casus

yollamış ama adam daha sonra kafasında bir kurşunla, bir uçurumun dibinde, yanmış bir arabanın içinde, tanınmayacak kadar yanmış halde bulunmuştu.

Uçurumda ne olduğunu kimse hiçbir zaman tam olarak bilemeyecekti, ama bu olayın benimle birlikte birkaç kişinin daha hayatını tütünden değiştirdiği kesindi: Hem benim hem de, o sıralarda bana dört aylık hamileyken olay yerinde bulunan ve ölmekten kıl payı kurtulan annem Bel Samax'ın. Bununla birlikte o cehennemde yaşadığı ve kendi hayatının sonunu getirecek olan o şok, üç ay sonra, zorlu bir erken doğumun ardından, prematür bir bebek olarak benim hayatımın da başlangıcı olmuştu.

Son derece anlaşılır nedenlerle Bel'in nasıl biri olduğunu müthiş merak ediyordum. On sekizime geldiğimde Samax bana, otele ilk geldiğimde gösterdiği, içinde kişisel eşyalarının bulunduğu o kutuyu armağan etmişti. Bazen altın saç fırçasını ya da fildişi saplı aynayı çıkarıp bakar ya da içinde, Samax'ın dünyanın öteki ucundan beni bulmasını sağlayan rakamların da bulunduğu o mavi kaplı banka cüzdanını karıştırırdım. Üzerinde sinekkuşu figürü bulunan madalyon gitmiş olsa da, eskiden annemin olan ince, kırmızı dolmakalemi hâlâ kullanıyordum. Canopus Otelinde yaşadığım yıllar boyunca sonradan bulup o kutuya eklediğim birkaç eşyam daha oldu; bir yandan da, sonradan hiçbir işe yaramamış olsalar da, annem hakkında sürekli bir şeyler öğrenmeye çalışıyordum.

Bel ardında, o kutudakiler dışında kendine ait pek az şey bırakmıştı. Aynı şey fotoğrafları için de geçerliydi. Güzel, solgun yüzü, mavi gözleri, biçimli dudakları, düzgün, parlak ve hafif çıkık ön dişleriyle (benimkileri nereden aldığımı artık biliyordum) Samax'ın binlerce kez karıştırdığım incecik aile albümünün yaprakları arasından gülümseyerek bakıyordu. Ayaküstü çekilen vesikalık fotoğraflardan nefret eden amcamın (tıpkı Brooklyn'deki anneannem gibi o da resminin çekilmesinden hiç hoşlanmazdı) albümü profesyonel fotoğrafçılar tarafından çekilmiş ne idüğü belirsiz portreler ve zoraki durulmuş grup resimleriyle doluydu. Evinde herhangi özel bir gün kutlanmazdı, dolayısıyla hiçbirinin, anısını saklayacak bir andacı yoktu; benim gelişimden sonra bile, her gece verdiği kalabalık, yemekli toplantıların aksine, Noel ve doğum günleri birbirini tanıyan, küçük gruplar halinde kutlanır, ne ki bulunduğumuz ortamın samimi ancak ölçülü havası hiç kimsenin kamerasını çıkarıp flaş patlatacak cesareti göstermesine yetmezdi.

Bir gün kütüphanede dergi dolu bir kutunun içinde bulduğum ve bir zamanlar Bel'e ait olan albüm, geçmişe ilişkin ipuçları bakımından belki biraz daha zengindi. Yeşil deri ciltli, Samax'inkinden bile daha ince olan bu albüm de belli ölçülerde kişisel olmaktan uzaktı. Desirée'nin altı yaşındayken, tek başına havuzun kenarında güneşlenirkenki hali, aynı pozun yirmi altı yaşındaki hali ve Della'nın patikada, aşağıya doğru eğilmiş kuşları beslerken görüntülenmiş pozları albümün tek kuraldışı resimleriydi. Bunların dışında sayıları yirmiyi geçmeyen fotoğrafların tümünde, Bel'in Mojave dışında gezdiği yerlerin görüntüleri –Boyalı Çöl'deki kireçtaşı sütunları, Beyaz Kum Çölü'ndeki alçıtaş kumulları ve tuz yatakları– yer alıyordu. Gezmeye hep başka çöllere gitmişti. Kimbilir nasıl ve kiminle? Samax da bilmiyordu; dediğine göre Bel büyüdükçe başına buyruk hareket etmeye başlamıştı, bazen bir hafta, hatta daha uzun zaman yok olur, geri geldiğinde nereye gittiği ya da kimlerle olduğuna ilişkin kimseye hesap vermezdi.

Aralarda Bel'in kendi fotoğrafları da vardı, çölde bir benzin istasyonunun ya da lokantanın önünde durmuş haliyle, ama öyle uzaktan çekilmişlerdi ki yüz hatlarını seçmek olanaksızdı. Her ikisinde de objektife el sallıyordu – objektifin arkasında duran kişinin gölgesi bu kez kadraja girmediğinden, çekenin babam olup olmadığı konusunda bu kez bir şey söylemek mümkün değildi. Başkaca hiçbir özelliği bulunmayan –onu tanımlamak için kullandıkları sözcükler kadar soğuk ve bulanık görünen– bu resimlerin yine de bana ilginç geliyor olmasının nedeni, daha önce terk edilmiş fabrikada Samax'ın gösterdiği, Bel'in üzerinde kırmızı bir elbiseyle sarı bir fonun önünde gülümseyerek poz verdiği öteki resimle yaklaşık aynı dönemde ve aynı kişi tarafından çekilmiş olmasıydı. Ve sonunda anladım ki Bel'in hep görmeyi arzuladığım berrak ve hayat dolu bir görüntüsünü hiçbir zaman bulamayacaktım. Geceleri yatağında uzanır karanlıkta onu gözümün önüne getirmeye çalışırdım, öyle ki sonunda benden –tıpkı ışıkları milyonlarca yılda yeryüzüne ulaşan yıldızlar gibi– zaman ve mekân açısından çok uzaklarda, göklerden inmiş bir varlığa bakıyormuş gibi olurdum. Sanki hayatım boyunca belli bir ölçüde bütün duygularıma, seçimlerime ve korkularıma söz geçirmiş ve büyüyene dek ne olduğunu kavrayamadığım bir varlığa.

Albümün en sonunda 20x25 cm. büyüklüğünde fotoğraflar bulunuyordu. Fotoğrafların ilkinde güneşli bir yol ve bir adaçayı tarlası görünüyordu. Tarla son derece sıradandı. Yol, dünyanın herhangi yerindeki bir yol olabilirdi. Ne Samax ne de Della, Bel'in orada oturdu-

ğu dönemde otelde yaşayan hiç kimse, bu resimlerin nerede çekilmiş olabileceğini bilmiyordu. “Sanki giderken arabanın camından çekilmiş gibi,” demişti Samax. Onun gibi ben de o yerin Bel için ne anlam geldiğini hiçbir zaman bilemeyecektik.

İçlerinde en ilginç olanı diğer 20x25’lik resimdi. Bel ve Samax birlikte poz vermişlerdi. İkisi de beyaz tulumlar giymişlerdi, ellerinde kürekler vardı, durdukları yer beşli meyve bahçesi olsa gerekti ama o günlerde henüz çıplak görünüyordu. Önlerinde kökü turba yosununa daldırılmış, genç bir fidan duruyordu. Samax’ın hatırladığına göre bu fotoğraf Bel’in on altıncı yaş gününde, meyve bahçesinin ilk meyve ağacını, karambolayı diktikleri gün çekilmişti. Ne zaman düşüncelerimle baş başa kalmak istesem, gidip altına oturduğum ağaçtı bu. Bel öldükten sonra külleri bu ağacın dibine serpilmişti. Zamanla iyice büyümüş, tam ortasına dikildiği beşlinin dışına taşmıştı; taşukça bir yorgan gibi kapladığı bu bahçede bir başıma kalmak hoşuma gidiyordu. Ağacın altında biten otlar yumuşacıktı, yaklaşık dokuz metre yüksekliğindeki bu ağacın olağanüstü serinlikte geniş bir gölgesi vardı; çoğu zaman altına uzanır, sık dalların üzerinde altın gibi ışıldayan meyve salkımlarını seyrederdim. Samax ona “Bel Ağacı” adını vermişti çünkü onu daha genç bir kızken, benim doğumumdan iki yıl önce annem dikmişti. Ben de Samax’ın talimatlarına göre sulayıp gübreleyerek, bambaşka bir zevk aldığım ekşimsi, leziz meyvelerini yiyerek annemin hatırasını yaşatmaya çalışıyordum.

Bel’in bir de el yazısını bulmuştum – ama önceki gibi yalnızca rakamlar değildi bu kez, yabani çöl çiçeklerinin adlarını sıraladığı bu solmuş liste, albümün yaprakları arasından çıkmıştı. Liste mor mürekkeple bir karton üzerine yazılmıştı, yazının tıpkı benim el yazıma benzediğini fark edince hayretten donakalmıştım. Sağa doğru aşağıya gidiyordu, e’leri ters 3 gibi yapıyor, i’leri öyle bir uzatıyordu ki her biri satırların tepesinde minik tahterevalliler gibi sivriliyorlardı. Sanırım doğada bulabildiklerini işaretlemişti:

√ *Datura*

Faselya

√ *Ardıç*

Hayalet Çiçeği

√ *Çöl Şamdanı*

√ *Gayardi*

Kızgözü

√ Çan Çiçeği
Mariposa Zambağı
√ Çöl Yıldızı

Listeyi kolayca ezberledim, böylece en azından annemin kullandığı sözcüklerden oluşan ve içimde saklayabileceğim bir şey vardı elimde. Listedeki adları birbiri ardı sıra saymak kendimi ona çok daha yakın hissetmemi sağlıyordu – bu isimler onun ağzından çıkıyormuş gibi oluyordu. Sanki onun sesinden bir tek bunları duyabiliyordum gibi.

Zamanla Bel'e ait ve çoğunlukla da rastlantı sonucu bulabildiğim bir avuç eşyanın içerisinde bir çift –taşları oval kesimli ve elmas kopçalı– akik küpe, üzerine adının baş harflerini kazımış olduğu bir tahta cetvelle, çıtçıtli kabı olan, küçük bir okul pergeli ve gümüş bir zincir de vardı. Yine fotoğraf albümünün altındaki kutunun içinde bulduğum ve ilk günden beri yanımda taşımaya başladığım pergel, kaybettiğim madalyonun yerini almıştı. Ayrıca Samax'ın opera plakları arkasına atılmış iki tane de uzunçalar bulmuştum: Biri kızlar korusu tarafından seslendirilmiş Noel şarkıları, diğeri de Elvis Presley'in *Heartbreak Hotel* adlı albümüydü. Noel şarkılarını odamdaki portatif pikabımda sık sık çalıyordum, özellikle de "The Star Carol" adlı son parçayı. Şarkı şöyle başlıyor: *Yıllar önce soğuk bir kış gecesi/Göklerde parlak bir yıldız doğmuştu* ve şöyle bitiyordu: *Ne vakit baksam gökteki yıldızlara/Ezelden beri sen gelirsin aklıma.* Bu parçayı hiç bıkmadan üst üste çalar dinlerdim.

Böylesine büyük ve karmaşık olan otelde Bel'den kalma başka şeyler de olmalıydı ama varsa bile, ben bulamadım. Bel'in, hepsi hepsi birkaç parça eşyadan ve insanların belleğinde kalanlardan oluşan hatırası, ölümünün yarattığı üzüntüyle birlikte donup katılaşmış, zihnimde, elimdekilerle oluşturabildiğim silik resmi yıllarca hiç değişmeden kalmıştı. Resim Nilus'un henüz hayatta olduğu sırada insanlardan kaçan, utangaç bir çocuk görüntüsüyle başlıyor, daha sonra Samax'ın kanatları altında bir çiçek gibi hızla açılrsa da gizemini korumayı sürdürüyordu. Ortaya çıkan resim ilk bakışta çelişkilerle doluydu: Her nasıl oluyorsa partilerin vazgeçilmez ama sönük kızı, sürekli arkadaşlarıyla gezip tozan ama aynı zamanda bir kitap kurdu ya da herkesin hayallerini süsleyen ama huysuz bir kızdı.

Bel ile ilgili duygularını dışa vurmaktan pek hoşlanmayan Samax, ender yaşanan böyle anların birinde ansızın ona Bel'i hatırlattığını

söyledi. On dokuzuncu yaş gününden birkaç ay sonraydı, bir gece her zamanki gibi kütüphanede bana yine Ölüm Meleği'nden söz ediyordu. O sıralarda Samax bu varlığın kendisini yalnız yürüyen bir ateş ya da şimşek biçiminde değil aynı zamanda bir bitki biçiminde de gösterebildiğini savunmaya başlamıştı – çıplak gözle bakıldığında bitkinin, Ay'ınki gibi, çevresini saran, parlak bir halesinin de olduğunu söylüyordu.

"Bel de senin gibi fazla konuşmayı sevmezdi," dedi, birdenbire konuyu değiştirerek. "Günlerce kimseyle konuşmadığı olurdu. Ve o da senin gibi çölün derinliklerine dalmaktan zevk alırdı. Ivy'nin tersine, çölü çok severdi. Yaradılıştan iyi bir dansçıydı – bir kez izlediği bir figürü asla unutmazdı. Çocukken sürekli kitap okurdu. Sonra on altısına bastığında birdenbire yerinde duramaz oldu. Önce geceleri dışarı çıkmaya, sonra da geceleri dışarıda geçirmeye başladı. Ben baskı altına almaya çalıştıkça gizlice kaçmaya başladı. Giderek daha da asileşti. Aramızda elbette bir yakınlık vardı ama artık ona ulaşamaz olmuştum – hatta bu kopuş sandığımdan daha derin oldu. Henüz o kadar gençti ki – kendi gençliğimi, o yıllardaki halimi hatırlayıp nasıl olsa zamanla düzelir diyordum. Ama düzelmedi: Pat diye bitiverdi." Kazadan sonra sık sık olduğu gibi yine sol eli titremeye başladı, parmaklarını açıp kapayarak hareket ettirmeye çalıştı. "Ona olanlar için kendimi hiç affetmeyeceğim Enzo. Bu hatamı seninle telafi etmeye çalıştım. Bel hamile kalmış, o haliyle kaçmış ve zor bir doğum yapmıştı. Onun hayatına girip çıkman toplam üç ay sürmüştü. Başına bir sürü dert almıştı. Ve benim bunların hiçbirinden habermim olmadı. Ben ki en yüksek oyunlu poker masalarının en ifadesiz suratlarını okuyabilmiş, bütün hayatını bu oyunu kimsenin görmediği yönleriyle görmeye adanmış biriydim. Gel gör ki, babanın kim olduğundan geçtim, senin varlığından bile haberim olmadı."

Duygularını bu biçimde –özellikle de duyduğu utancı– böyle açıkça dışa vurması beni şaşırtıyordu. "Bu senin hatan değil," dedim kurumuş gırtlığımdan zorla çıkarabildiğim bir sesle. "Olanların hiçbirisi değil."

"Ama sorumluluk benimdi." Başını kızgınlıkla iki yana salladı. "Ondan ben sorumluydum."

"Ama bütün bunlar olduğunda zaten on sekizine gelmişti," diye lafa girdim duyduğu üzüntüyü hafifletmek için.

Yine de onun istediği bu değildi. "On sekiz mi?" diye homurdandı. "Enzo, o hiçbir zaman senin bugünkü yaşına ulaşamadı. Onu en son

gördüğümde sarı elbisesiyle bahçeden geçiyor, ben de uçağa yetişmek üzere aceleyle koşturuyordum. Bana el salladı. Ben de ona salladım. Ön taraftaki merdivenin basamaklarını tırmanmaya başladı, sonra da fiskiye'nin ardında kayboldu. Ertesi gün kaçmıştı. Aylar sonra küçük bir hastaneden bir telefon aldım. Çoktan ölmüştü." Gözyaşlarını zor zapt ediyordu. "O gece onun odasında uyudum –yani senin odanda– ve yemin ederim oda hâlâ onun kokusuyla doluydu, battaniyesi bile."

Bunu duyduktan sonra bazı geceler o kokuyu ben de duyar olmuştum. Odamın, on yaşımdan beri kalmakta olduğu E Odası'nın, daha önce anneme ait olduğunu ve dokuz buçuk yaşından başlayarak ölümünden çok kısa bir süre öncesine dek orada kaldığını daha önceki yıl öğrenmiştim. Bunu daha önce bana özellikle söylememelerinin nedeni, Samax'ın daha küçük yaşlarımda bunun beni rahatsız edebileceğini düşünmüş olmasıydı.

"Peki o halde," dedim, "niye özellikle o oda verildi bana?"

Şaşırdı. "Ama hangi oda verilseydi ki? Orası her zaman sana aitti –hatta sen daha gelmeden önce bile."

Ne tuhaf bir yanıt, diye düşündüm, ama Bel'in hamileliğinin büyük bir bölümünü o odada geçirmiş olduğuna ancak o zaman aydım; bu da demek oluyordu ki, Samax beni kendi elleriyle Las Vegas'a getirmeden önce de burada oturuyordum.

Birkaç ay sonra, 1975 yazının ortalarına doğru, Deneb daha önce söz verdiği gibi Ege Denizi'nden döndü: Gidişinin üzerinden tam dört yıl geçmişti. Eskiden hatırladığım kadar asık suratlı biri değildi artık: Ya da belki görevini bitirmiş olduğundan belki de artık yüzünü sürekli kitaplara ve taslaklara gömüp çalışmak zorunda olmadığından böyleydi. Teni oldukça koyulaşmıştı, üstelik –artık iyice kırlaşmış olan– saçları da eskisinden daha uzundu. Gözünde, hayatta gördüğüm en koyu camlı gözlükler, üzerinde Girit'ten, Kandiye'den bir tezgâhtan satın aldığı izlenimini veren, her zamanki gibi bol kesimli beyaz bir takım, içinde de ona uygun, pamuklu kumaştan, kareli bir kravat vardı. Atlantis kitabının yeni baskılarını yan taraftaki büfenin üzerine özenle sıralamıştı. Deneb'in dönüşünün ikinci gününde, eski günlerdeki gibi Samax ve geri kalanlarla birlikte yemek masasının çevresine oturmuş, bunca yıl süren araştırmalarının ardından ne tür sonuçlara vardığını ve düşüncelerinin nasıl etkilendiğini dinlemeye hazırlanıyorduk.

Odayı dolduran sabırsız mırıltılara karşın, üzüntüyle sayımızın ne kadar azaldığını düşünüyordum. Calzas gitmişti, Auro da öyle, Ivy ise artık yemeklerini kendi odasında yiyordu. Zaren Eboli gezisini

uzatmış, güneydoğuda yaşayan örümcekleri incelemekle meşguldü. Ve elbette yemeklerin düzenlenmesiyle Della ve Denise ilgilenmiyordu. Samax bu iş için hepimizin yalnızca Bayan Resh olarak tanıdığı, orta yaşlı, turkuvaz renkli berelerin içine tıktırdığı uzun kıvılcak saçları olan, az ve öz konuşan bir kadın kiralamıştı. Kadın daha önce San Fransisco'daki dört yıldızlı bir otelin restoranını yönetmişti. İki kız kardeşin tersine masaya hiç oturmaz, onun yerine ya Samax'ın arkasında ya da kapı tarafında beklerdi. Artık Samax'ın karşısında, masanın öteki ucunda Desirée, sol tarafında, tekerlekli iskemlesiyle Labusi oturuyordu.

Geçici konuklarımızın sayısı da azalmıştı. O gün o özel gecede masada yalnız iki konuk vardı: Biri Pakistanlı profesör Zianor'du. Profesör kısa boylu, anormal derecede şişman, başı siyah türbanlı bir adamdı, Adem'i göbek deliğiyle tasvir eden resimler hakkında bir kitap yazıyordu. Diğerisi ise So Li adında Malezyalı bir hanımdı, o da çanların tarihini araştırıyordu. Masada bir de Samax'ın eski bir dostu olarak tanıttığı, Forcas adında bir adam daha vardı. Adını daha önce hiç duymadığım bu adamın birkaç yıl boyunca oteli sık sık ziyaret eden konuklardan biri olacağını o sırada henüz bilmiyorduk. Geceleri geç saatlere kadar Samax'la sık sık satranç oynuyorlardı; Samax'ın, kendini tümüyle, artık meslek edindiği bilardoya adanmış olan Labusi'yle oynama fırsatı pek olmuyordu. Forcas yetmiş yaşlarında, düzgün yapılı, orta boylu, normal kiloda, kahverengi gözleri ve parlak gri saçları olan bir adamdı. Ama, daha önce kimseyle olmadığı biçimde, adamın bütün fiziksel özelliklerini tek tek sayabildiğim halde, gittikten sonra tipini bir türlü gözümün önüne getiremiyordum. Gizemli olmasa da tarife gelmez, soyut bir havası vardı. Sanki gözünün önünde olmadığı zamanlarda gerçekten böyle biri yok gibiydi.

"Kesinlikle haklısın," dedi Desirée ona ne düşündüğümü söylediğimde. "Mesleki açıdan da var olduğunu söylemek zor. Çetesi olmayan bir gangster, hem çok ünlü ama adı sanı belli olmayan biri. Yalnız yaşıyor ama her yerde -üstelik resmi kayıtlarda adı geçmeyen- bir sürü tanıdığı var. Müthiş zengin ama bilinen ne bir banka hesabı, ne bir mülkü ne de bir yatırımı var. Düzinelerce çocuğa babalık etmiş ama hayatına giren hiçbir kadın olmamış. Son derece rahat ve lüks bir yaşam sürüyor ama bir evi yok. İsteddiği yere gidebilecekken ve zaten öyle de yaptığı halde, hiç kimse hiçbir zaman nereye gittiğini bilmiyor. Samax'ın en önemli dostlarından biri ama birbirlerini on senedir hiç görmemişler."

Desirée'ye de söylediğim aklıma ilk gelen düşünce, Forcas'ın Samax'ın Zuni'de, Ironwater Hapishanesi'ndeki eski hücre arkadaşı olduğuydu.

"Hiç sanmıyorum," dedi duraksamadan.

Kesin olan tek nokta bu adamın Samax ile Vitale Cassiel'in tek ortak dostları olduğuydu. Yıllar boyunca her ikisine de çeşitli konularda iyiliği dokunmuş ve iyiliklerinin karşılığını da almış biriydi. Hatta Samax ile Vitale Cassiel arasındaki gerginlik turmandıkça ikisi arasında önemli bir görev üstlenerek kısa bir dönem için aracılık bile yapmış olabilirdi. Bilardo odasında Forcas'la baş başa kaldığım bir gün, bunu fırsat bilerek iki adam arasındaki kan davasını sordum – yani nasıl olup da hâlâ sürdüğünü.

"Böyle bir mesele nasıl sona erer ben de bilmiyorum," dedi derin bir sesle. Büyük, deri koltukların birinde bacak bacak üstüne atmış, purosunu tüttürüyordu. "Asıl mesele bitmesi değil – bu, taraflardan hiçbirinin dışına çıkmak istemediği bir çembere benziyor adeta." Başını iki yana salladı. "Bugünlerde amcan, Elko'da, Idaho sınırında, Paiute yerli arazisine bitişik geniş bir araziyi satmaya karar verdi. O araziyi 1950'de almıştı ve fiyatı şu anda tavana vurmuş durumda. Alıcı olan toprak sahipleri birliği – Junius arazisinin müteahhitlere gitmesini istemiyor. Neyse, sonunda tam anlaşma yapılacağı sırada, son dakikada elinde üçüncü bir şahsa ait bir yolsuzluk iddiasıyla, Yerlilere Koruma Dairesi'nden bir müfettiş ortaya çıktı." Kıkırdadı. "Ardından Tahoe'dan satışa engel olmak isteyen bir grup mafya avukatı, arazi üzerinde kendi müvekkillerinin de hakkı bulunduğu iddiasıyla bölge savcılığına başvurdular. O sırada toprak sahipleri de bu durumdan şüphelenip almaktan vazgeçtiler. Amcan bizzat kendi avukat ordusunu işin üzerine gönderip bir kamyon dolusu servet harcadıktan sonra sonunda zaten bildiği bir şeyi yeniden keşfetmiş oldu: Bütün bunlar, arkalarına Paiute mafyasının desteğini alan Yerlilere gazino ruhsatı verilmesini sağlayan Vitale Cassiel'in temsilcilerinin başının altından çıkmıştı. Paiuteliler birdenbire araziyi kendileri için satın almak istediklerini söylemeye başladılar. Bu arada, Idaho eyalet sınırına bitişik herhangi bir arazinin mafyayla alışverişini yapan VC Şirketler Grubu dışında hiçbir kuruluşun adı geçmiyor. Şimdi de mafya onlarla anlaşmak istiyor. Anlattıklarımı takip edebiliyor musun?"

Başımı salladım, duyduklarımı inanamıyordum. "Bir başka deyişle Junius'u mahvetmek için çift taraflı oynayan Vitale Cassiel sonunda amacına ulaştı. Junius zarar ederek arazinin yarısını mafyaya,

yarısını da Yerlilere satmak zorunda kaldı. Kaybettiği zaman ve enerji de cabası.” Sustu. “Ona sorarsan itibarını bile kaybetti.”

“Vitale Cassiel bütün bunları ondan nefret ettiği için mi yaptı?”

“Ah, VC Grubu elbette bu işten çok kâr etti, ama olayın temelinde ezeli intikam duygusunun yattığından şüpheli olmasın. Zamanında amcan da benzer işlere kalkıştı: Fiyat kırarak, mali tuzaklarla, dava açarak. Ama sakın unutma ki, itibar kaybı onlar için her şeyden önde gelir. Bu kan davası, ancak bu sorun çözüldüğünde bitecektir – ya da ikisinden biri öldüğünde.”

Her şeye karşın, Samax’ın korumaları konusunda yanılmıyordum: Vitale Cassiel meselesinde Samax, gerçek canilerden korktuğundan daha çok acımasız avukatlardan korkuyordu.

O gece Deneb kitabını tanıttığı sırada, her zamanki gibi Samax’ın yanında oturuyordum. Benim yanımda da Hadar vardı. Etliye sütluve pek karışan biri olmamakla birlikte Hadar o gece koca gövdesiyle iskemlesine çöktüğü andan beri şakırmaktaydı. Beyzbol eldivenine benzeyen elleri sürekli kayalarla haşır neşir olmaktan zımpara taşı gibi olmuştu. Saçları bütün gün güneşin altında durmaktan her an alev alabilecek bir saman yığınına andırıyordu. Dokuz yılda, yuvalarında daha da derinlere gömülmüş gibi duran gözleri dışında, görünümünü pek değişmemişti. Deneb’in konuşmasına başlaması için beklediğimiz sırada bana yenilerde kendisiyle Zürih’ten ilişkiye geçen birinden söz ediyordu.

“Bir koleksiyoncu. Elinde bir Ensishain göktaşı bulunduğunu söylüyor.” Domates suyunu elindeki kereviz sapıyla şöyle bir karıştırdı. “Bunun ne olduğunu biliyor musun?”

Başımı iki yana salladım.

“1492’de dünyaya düşen bir göktaşı. Kara Orman’a düşmüş. Bölge muhafızları tekrar geri dönüp uzayda kaybolmasın diye onu bir zindana kilitlemişler. 105 yıl boyunca orada kalmış.” Kıkırdadı. “Sonra da kayboldu.”

“Belki yine de tekrar uzaya dönmüştür,” dedim.

“Eh, şimdi de geri dönmüş olamaz,” diye homurdandı, sonra da koca kafasını kulağıma doğru eğerek, “Bugün öğleden sonra Deneb bana bütün kuramının küçük bir gezegene dayandığını söyledi,” dedi.

“Gerçekten mi?”

Hadar yavaşça arkasına yaslandı. “Bakalım, göreceğiz.”

Samax çatalıyla bardağına hafifçe vurarak herkesi susmaya davet etti. Ayağa kalkan Deneb hafifçe öksürerek boğazını temizledi.

“İzninizle söze bazı bilgiler vererek başlayayım,” diye lafa girdi tiz

sesiyle, "koordinatlarının 42°55' Kuzey ve 26°6' Batı olduğunu bildiğimiz Atlantis, Avrupa kıtasının 600 deniz mili açığında, Atlas Okyanusu'nun kuzeyinde, Sargossa Denizi'nin doğusunda yer alıyordu. Yüzölçümü yaklaşık beş yüz elli kilometrekareydi – yani yaklaşık İber Yarımadası kadardı. Plato'dan bu yana, antik çağın bütün eserleri Atlantis'in büyük bir patlamayla ardından gelen tufan sonucu hızla sulara gömüldüğünü söyler. Bu olay birbirinden tamamen farklı kabilelerce de kabul edilir; Berberiler ona Attala, Keltler Avalon derler; Viking haritalarında Atland adıyla gösterilir. Fenikeliler ona Antilla, Basklar ise," Deneb duraksadı, bakışları Samax'a kaydı, "Atlantida adını verdiler. Bugün bile Pireneliler kendilerine Atlantika derler. Atlas Okyanusu'nun bu yakasında ise Aztekler, atalarının doğudan, sulara gömülmeden önce Aztlan adasından kaçarak bu topraklara geldiklerini söylerlerdi." Öne doğru eğilerek avuçlarını masaya dayadı. "Bu esrarengiz olaya benim öne sürdüğüm görüş ise şu: Atlantis'i olağanüstü büyüklükte bir göktaşı yok etti."

Buzlu suyundan bir yudum alıp tepkilerini görmek için heyecanla masadakileri süzdü. Sonra da kuramını açıklamaya girişti. Dediğine göre:

Atlantis'e çarpan göktaşının gücü yüz adet nükleer atom başlığına eşitti. Bu, büyük gezegenlere doğru çekilen Adonis kümelerinden biriydi ve Atlantis'e saniyede on sekiz kilometre hızla yaklaştı. Tam çarpmadan önce yüz adet güneşin ışığına eşit, olağanüstü bir ışıkla parladı ve bu ışığı gören herkes kör oldu. Atlantis'in yakınına, okyanusa düştüğünde bu minik gezegenin ısısı yaklaşık 22.204°C idi ve bunun sonucunda tonlarca su buharlaşırken 900 metre yüksekliğinde –Atlantis'in dağ sıralarından bile daha yüksek– dev dalgalar oluştu. İşte ada, bu dev dalgalar altında kalarak sulara gömüldü.

Deneb bütün bu anlattıklarını kuramları kadar olağanüstü adlara sahip birçok bilim adamının derlediği, bir sürü baş döndürücü okyanusbilim ve yerbilim rakamlarıyla destekledi – Alan H. Kelso De Montigny, Kont Carli de Lalande, Otto Muck gibi. Asıl sürprizi sona saklayan Deneb, Rodos Adası'nda bulunan Haçlılara ait kütüphanesinin arşivlerinde Helenistik dönemden kalma, İspanya'nın güneyindeki kayıp kent Tartessos'un Atlantis'le fiziksel bağlantısı olduğunu kanıtlayan, anlaşılması zor, Yunanca bir el yazması keşfettiğini açıkladı.

"Tartessos Atlantis'le Basklar arasındaki sarsılmaz bağın ta kendisidir," diye bağladı sözlerini Deneb heyecanla. "Bu kent bir Atlantis kolonisiydi, Atlantislileri Akdeniz'e bağlayan bir ticaret merkeziydi. Kıya-

met sırasında Atlantis'te yaşayanların hiçbiri dev dalgalardan kaçamadığından kurtulan ve Atlantis medeniyetinin sürmesini sağlayan, Tartessos'ta yaşayan bir avuç insan oldu." Deneb dönüp, o sırada başını eğmiş purosunu tuttürerek kendisini dinleyen Samax'a baktı. "Ve Samax, o günden bu yana geçirdikleri değişim sonucu, haşin ve becerikli dağlılar olarak tanıdığımız o safkan Atlantis'iler bugünün Basklarıdır. Ya da 'bir zamanlar Atlantis halkıydılar' anlamına gelen Atlantika halkı."

Deneb, elindeki kırmızı ciltli kitabı kapadıktan sonra dimdik eğilip, kendisini alkışlayanları selamladı, ardından Samax herkesi kadehini kaldırmaya davet etti.

Ancak, Samax'ın aklı o gece yemek boyunca, Deneb'in büyük bir başarıyla anlattığı ve kendisinin de hayranlıkla dinlediği kuramından başka, ondan tümüyle farklı bir şeyle daha meşguldü. Samax bana, o gün Deneb'in kendisine, keşfettiği Yunanca el yazmasında, ender bulunan bir madalyona göndermeler bulunduğundan söz ettiğini sonradan söyledi: Ay'a tapanların kutsal saydığı bu madalyon Ay'ın daha önce bilinmeyen sırlarını saklıyordu. Deneb el yazmalarının mikrofimini çekmiş ve döndüğünde basılmış olması için daha önceden Las Vegas'a yollamıştı. Filmler laboratuvarından geldiği andan başlayarak Samax bütün ilgisini –projeksiyonla kütüphanedeki perdeye yansıttığı– filmlere vermişti, yanına da çevirmen olarak Labusi'yi almıştı. Epeyce bir süre uğraştıktan sonra gerçekten de söz konusu madalyona gönderme niteliğinde –Ay'ın arka yüzünün havadan görünümünden söz eden– ve Samax'ın uzun süre saplantı haline getirdiği birtakım kesin verilere ulaşmayı başarmışlardı.

Deneb'e gelince, kitabı basıldıktan sonra Baskların kökeninden söz eden bölümü Nevada gazetelerince yayımlanmış ve hiç beklemediği bir biçimde Bask-Amerikan Cemiyeti ve Baskların yönetimindeki Ticaret Odası tarafından ödüllendirilmişti. Rotaryanlar, Masonlar gibi sivil toplum örgütleri ve okullar tarafından konferanslara çağrılmaya başlamıştı. Bir süre sonra Samax'ı şaşkınlığa uğratarak –ve otele en içine kapanık insanı olduğunu herkesin bildiği– Deneb bir anda herkesçe tanınan, ünlü biri olup çıktı. Ya da *Reno Gazette*'in başlığa taşıdığı adıyla "Atlantis Bağlantımız" oldu.

O gece daha sonra, Deneb'in konuşmasının ardından Samax da dahil olmak üzere herkesin dairesine çekildiği sırada yoluma çıkan Desirée beni bir köşeye çekti. "Seninle konuşmam lazım," dedi hâlâ yüreğimi hoplatan o kadife sesiyle. "Gel, dışarı çıkalım."

Desirée yemek faslını tümüyle atladı. Onun düşlerini süsleyen ka-

yıp şeyler arasında Atlantis yoktu. Havuzun yanından geçirerek beni dışarıya, bahçeye sürükledi. Çöl rüzgârı tatlı tatlı saçlarımızı okşarken orada, yıldızların altında birbirimizden yalnızca birkaç santim uzakta duruyorduk. Hiç konuşmadan, upuzun kirpiklerinin ardından bakışlarını öne eğerek ceketinin düğmelerini açmaya koyuldu. Yoksa yıllarca, onunla aynı çatı altında, aynı havayı soluyarak beklediğim gece gelip çatmış mıydı? O ise ceketinin içinden çıkardığı zarfı uzattı bana; bu içinde, Della'nın kendisine yazdığı mektubun bulunduğu zarftı.

"Ondan haber alır almaz sana söylememi istemiştin. Bunu bu gece geldiğimde buldum."

Zarfı ay ışığına doğru kaldırıp baktım. "Santa Fe damgalı," dedim.

"Geçici olarak. Bir yere yerleşir yerleşmez adresini bildireceğini söylüyor." Omuzlarını silkti. "Tam beklediğim gibi. Ne bana ne de başkasına güveniyor. Üstelik Dolores'ten de hâlâ korkuyor." Başını iki yana salladı. "Bunca yıl hepsi Dolores'ten korkmuşlar. Ve hayatları boyunca ona hizmet etmişler – yani onun amaçlarına." Bir an sustu. "Hayatını etkileyen yalnızca üç sarsıntı geçirmiş: Doris'in Samax'la evlenmesi, ki bu kendi zoruyla olmuş; annemin Samax'la ilişkisi, bu hiç onaylamadığı bir şeydi ve bir de yine annemin, Spica ile ilişkisi, ki bu olayın tek canlı kanıtı da ben oluyorum. Bu iki düşüncesiz hareketinden dolayı Dolores Della'yı hiç affetmedi. Della sonradan kendini affettirmek için çok uğraştı. Denise'in cenazesinden hemen sonra –can havliyle– böyle kaçtığına göre, Della için hayat, belli bir noktadan sonra işkenceye dönüşmüş olmalı. Çocukluğumda, Florida'ya sürgüne yollanmamız Dolores'in marifetiydi. Her zaman her şeyin kontrolü kendinde olsun istedi. Ama bu kez Della ipleri tam kopardı, bu Dolores'i gerçekten çıldırtacak bir şey."

"Bu yaşta bile mi?"

"Neden olmasın? Bana öyle geliyor ki içtiği onca papatya boşa gitmemiş: Hiç hastalandığını görmedim, üstelik bir kısrak kadar da güçlü kuvveti yerinde. Yürürken bastona bile gerek duymuyor. Keşke genlerinin bir bölümü bende olsaydı."

"Seninle hiç konuştuğu olur mu?"

Desirée başını iki yana salladı. "Beni yıllar önce gözden çıkardı. Ama Della'nın gidişinden hemen sonra, tam da tahmin ettiğim gibi, beni aradı. 'şimdi' dedi, 'annen aramızdan ayrıldığına göre –eh, ölmüş kadar oldu nerdeyse– artık otelin tüm haklarının sana geçmesini istiyorum. Sakın bana karşı çıkmaya kalkışma'."

"Sen ne dedin?"

“Her zaman söylediğimi – annem gibi, bu konuyla hiç ilgilenmediğimi. Ama beni hiç dinlemez o. Ama bu olaylar beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Bir şey değil, eğer biraz daha direnir ölmezse, sonunda kozunu Samax’la paylaşmak zorunda kalacak. Ne halleri varsa görsünler.” Uzanıp yanağımı öptü. O sırada saçlarının ve teninin derin derin içime çektiğim kokusunu biraz daha hissetmek için soluğumu olabildiğince içimde tutarak, uzunca bir süre karanlıkta gözden yitişini izledim.

Dakikalar sonra, bahçenin tam ortasına, Bel Ağacı’nın dibine, sevin otların üzerine uzandığımda bile Desirée’nin ılık dudaklarının dokunuşunu hissedebiliyordum. Bir süre sonra gözlerimi kapar kapamaz rüyaya daldım.

Rüyamda yine Alma ile gittiğimiz planetaryumdaydım, ancak bu sefer Ivy tarafından kaçırılmak yerine bodrum katında kaybolmuştum. Bodrum iç içe geçmiş, zifiri karanlık bir sürü odadan oluşan bir labirent biçimindeydi. Duvarlarda yıldızlı ışıltılar vardı. Odalardan birinin zemininde astronomiyle ilgili bir sürü alet edevat yığılıydı: Güneş sistemi maketleri, teleskoplar, sektantlar. Uzun bir koridorun sonunda, üzerinde YANGIN ÇIKIŞI yazan bir kapının önüne geldim. Kapı açıldı ve eşikte genç bir kadın belirdi. Bu Bel’di. Gülümseyerek, yavaşça bana doğru yaklaştı ve sarıldı. İncecik gövdesi soğuk, soluğu sıcacıktı. Sarı saçları, Desirée’ninki gibi yasemin kokuyordu. Bana, sanki sonsuza dek kollarının arasında tutacakmış gibi sarılıyordu, orada yalnızca ikimiz vardık. Sonra kalbim çılgıncasına çarpmaya başladı, göğsümün üzerinde, onun kalp atışlarının da hızlandığını hissetmeye başladığım sırada bir adım geri çekildi ve buz gibi karanlığın içinde kayboldu. Karanlıkta elimle sağı solu yoklayarak onu bulmaya çalıştım, ama yok olmuştu.

Gözlerimi açtım ve Bel Ağacı’nın dalları arasından parıldamakta olan yıldızlara baktım. Uykulu gözlerle ayağa kalktım, bahçeyi uyku da yürür gibi geçtim, beşli düzen içindeki ağaçlar sanki önüm sıra buharlaşarak yok oluyorlardı. Rüzgâr dallarını yalayarak estikçe birer hayalet gibi tenimde ışıltılı izler bırakıyorlardı.

Yatağıma girdiğimde, neyse ki aynı rüyayı tekrar görmedim, ama bu sefer de gözümü bile kırpmadan sabahı sabah ettim. Sonunda bitkin düşüp uyuduğumda, kulağımda kalan son ses iki farklı kalp atışıydı: Bunların, tıpkı bahçedeki gibi kendimin ve Bel’in kalp atışları olduğunu düşündüm – kimbilir, doğumumdan bir gece önce o odada, belki o da aynı sesleri duymuştu.

14. Naksos

Plinius'a göre Afrika çöllerinde hayaletler insanın karşısına birdenbire çıkar, sonra da bir şimşek hızıyla yok olurlarmış. Aynı şeyin –içimizde, kendi yarattığımız– başka çöllerde de yaşanmadığını keşfetmem zor olmadı. Üstelik bu, Güney Pasifik'i dolaşırken, kimseciklerin uğramadığı bir kasabada kış soğuklarında mahzur kaldığım, ya da Ege Denizi'nde uzun süre, serseri bir mayın gibi dolaştığım sırada oldu. Hydra, Spetses, Tinos ve Santorini'de. Yine bir adadan ötekine, yine yalnız başıma turluyordum; arada bir çarçabuk ayrılmak istemediğim bir yere gittiğimde, oraya hemencecik yerleşip bir süreliğine kalıyordum.

Yıllar sonra yeniden Latince okumaya başlamıştım – üstelik şimdi Plinius gibi yalnızca doğa bilimcilerini değil, öğrenciyken okumaya çekindiğim yavan dilli Livius'u, boyalı basının köşe yazarlarından bile çok daha müstehcen bulduğum Suetonius'u da okuyordum. Suetonius hayaletler ve görüntüler üzerine yazmaktan da geri durmamıştı: Dediğine göre katı yürekli Augustus'tan şehvet düşkünü Domitianus'a dek bütün Roma imparatorları son gecelerinde, öleceklerine ilişkin birtakım işaretleri önceden görmüşlerdi. Bir yandan da eski Yunanca okuyordum – özellikle de Herodot'u ve Plutarkhos'u. Latince'yi hemen hatırlamakla birlikte Yunanca'da epeyce zorlandım, ama yine de gösterdiğim çaba en azından bulunduğum ülkenin anadilini daha çabuk kavramamı sağladı. Kykladlar'ın en büyük ve en az ziyaretçi çeken adası Naksos'a turist mevsimi dışında gelip yerleşmiştim, bu yüzden Yunancadan başka bir dilde konuşma şansım zaten yoktu. Adanın beş bin yıllık tarihini –İyon tapınaklarını, Roma su kemerlerini, Bizans kiliselerini, Venedik kalelerini– keşfettikçe, annemin ölümünden önce, üniversitedeyken gerçekleştirmeyi düşlediğim Akdeniz havzası gezimi, nihayet, otuz dört yaşında da olsa başarabildiğimi

düşünerek sevinliyordum. Pausanias'ın, okunmaktan hayli yıpranmış, ikinci el *Yunanistan Rehberi*'ni elime alıp yola koyulduğumda yeniden öğrencilik yıllarıma dönüyor, kendimi üniversitedeki klasik ders programının dışına çıkmış, farklı eğitim gören bir öğrenci gibi hissediyordum.

Plinius'un zooloji üzerine yazdığı eserinde hayaletlerden de söz etmesi beni hiç şaşırtmadı, çünkü onları, yani hayvanlar aleminden sayılan bu çok özel varlıkları kanlı canlı halleriyle bir zamanlar benim de görmüşlüğüm vardı doğrusu. Yalnız bu kez Naksos'ta karşılaştığım hayaletler sekiz yıl önce Rarotonga'da, kumsaldaki barakamı ziyaret edenlerden farklıydılar – çünkü öncekiler, ölmüş yakınlarımın, arkadaşlarımlarımın ve Vietnam'da röntgenlerini çektiğim askerlerin hayaletleriydiler. Ayrıca Geza Cassiel aralarında yoktu. Tanımadığım, yabancı insanlara ait olan –bir anlığına ete kemiğe bürünen, sessizce ve kıpırdamadan duran– bu hayaletleri kimi zaman kalabalık bir lokantada masamda otururken ya da rüzgârlı bir limanda bir gazeteci kulübesinin önünde ya da, en kötüsü, Capella Otelinde, odamdaki minik balkonun perdelerinin arkasında dururken keşfetmek, durumumun önceki kadar korkunç olmadığı anlamına gelmiyordu.

Sonunda yağmurlu bir nisan günü, bu hayaletlerin nereden çıktığını anlayıverdim: Bütün bu hayaletler, Jorge Gaspard'ın asistanı olarak çalıştığım son beş yıl boyunca yaptığımız gösterilere katılan insanlara aitti. Hesapladığıma göre, iş ilişkimiz sona ermeden –yani Atina'dayken işimi ve patronumu bırakıp kaçmadan önce– 1973 ve 1978 yılları arasında tamı tamına 1.498 adet gösteriye çıkmıştım. Bu da bizi izlemeye gelen seyircilerin en az 10.486'sının, en mahrem anılarına tanıklık ettiğim anlamına geliyordu. Bu insanların anılarında yer alan binlerce başka insanı da hesaba katarsak, bir anlığına bile olsa, şöyle ya da böyle –örneğin Danimarka gibi– orta büyüklükte bir Avrupa ülkesinin nüfusu kadar insanın özel hayatına karışmış bulunuyordum. Ya da Yunanistan nüfusu kadar. Görünen o ki bütün bu huzursuz ruhlar benden intikam almaya gelmişlerdi. Ya da ektoplasma benzeri bir tür kalıntıydılar: Bir kez biüncime yerleştikten sonra yabancı bir koloni gibi orada varlıklarını sürdürmekteydiler. Gördüklerim, dış hatları parıldayan birtakım gölgelere benziyorlardı – parlak, siyah renkli haleler gibiydiler. Gölge görüntülerin dış hatlarının belirginleştirilmesiyle elde edilen –teknisyenlik günlerimden hatırladığım– skiagram denilen o özel röntgen şekillerini de andırıyorlardı. Bu hayaletler başlangıçta beni epey korkuttular, ama bir süre sonra,

sanki bildiğimiz, sıradan gölgeler gibi varlıklarına neredeyse alıştım; sonuçta gözlerimi iyice kısıp baktığımda, geceleyin sokak lambalarının puslu ışığında beliren gölgelerden pek farklı görünmüyorlardı.

Böylece aylar sonra, sonu gelmez gösterilerin ve seyahatlerin ardından geldiğim Naksos'ta kendimi yeniden toparlamaya başlamış, tek başına varoluş biçimindeki değişmez hayatıma geri dönmüştüm. Tepenin üzerinde, kasabanın eski bölümündeki Kastro kalesinin eteklerinde yer alan otelimden ayrıldım, kasabanın güneyinde, Karades Körfezi'nde, motosikletle merkeze yarım saatlik uzaklıkta, iki odalı bir ev tuttum. Evime giden cadde, önceleri bol kıvrımlı bir asfaltken zamanla önce çakıllı, ardından toprak bir yola dönüşmüştü. Girişinde iki servi ağacı sonradan yerini, yolun bir yanında uzanan kaktüslere ve dikenli çalılara bırakıyordu. Toprak çoraktı, körfezi çevreleyen dağlar, gri taşlara oyulmuş kafataslarına benziyorlardı. Birbirlerinden taş duvarlarla ayrılmış tarlalarda keçiler, kavrulmuş, cılız toprakta otlamaya çalışıyorlardı. Kauai'nin yeşilin ve mavinin bütün ara tonlarını kapsayan bereketli doğasından sonra bu adanın göz kamaştıran, bembeyaz çıplaklığına bakarken gözlerime sancılar saplanıyordu. Aslında, hayatımın o noktasında hoşuma giden, sancılı bir durulaşma süreciydi bu. Aynı duruluğu geceleri verandama oturup, yıldızlara bakarken de yaşıyordum. Kentten kente dolaşmaktan gece vakti gökyüzünü özlemiştim, sonunda kıyıda bu eve –ve elbette yine bir adaya– yerleşir yerleşmez içimden gelen bir dürtüyle yeniden yıldızları seyretmeye başlamıştım.

Son beş yıldır Hawaii'ye bir kez, o da Noel için gitmiştim. Olan, köpeklerle birlikte hâlâ eski barakamda yaşıyordu. Alvin'le Claudia vakitlerinin çoğunu Japonya'da geçiriyorlardı; Estes de ara sıra yalnızca onları görmek için adadan ayrılrsa da, arkadaşlarımla hiçbiri adayı tümüyle terk etmemişti. Oraya yeniden dönmek benim için üzüntü verici olmuştu. Buna henüz hazır değildim. Francis Belair'in ölümünden sonra olayların ayyuka çıkmasına duyduğum öfke Kauai'den uzakta olduğum zamanlarda yalnızca bir kez alevlenmişti. Onunla kurduğum ilişkiden –bütün o içki ve uyuşturuculardan, yoldan çıkmış seks hayatından, kendimi sürekli ucuz biri gibi hissetmekten– hâlâ utanç duyuyor, sahnede kazandığım başarılar ve yüklü banka hesabım bile beni teselli etmeye yetmiyordu. Neyse ki artık Gaspard'dan uzaktaydım ve yaralarım hızla iyileşiyordu. Onunla olan ilişkimin yaralarımı nasıl da destiğini yeni fark ediyordum. Denize rastgele serpiştirilmiş kayalık Yunan adalarında, aylar boyu oradan oraya dolaşmak, be-

ni bu duyguların pençesinden kurtarmıştı sonunda; kendimi yeniden Cook Adaları'ndaki gibi hissediyordum: İzlediğim yol ne kadar düzensiz, gittiğim adalar ne denli uzak olursa, üzerimdeki etkileri de o denli güçlü oluyor, yaşama gücüm artıyordu. Naksos'a geldiğim ilk günlerde, uzun süredir ilk kez evim gibi benimsediğim bir yer olan Hawai'ye dönmek istemiş, güçlü bir sıla özlemine kapılmıştım. Ama bir süre daha yalnız kalmam gerektiğini biliyordum.

Savaş yıllarının karmaşasını ve yaşadığım aşkın üzüntüsünü içimden atamamanın acısını, birlikte geçirdiğimiz o yıllar boyunca Gaspard'dan çıkardığımı sonradan fark ettim. Ona karşı duygularım güvensizlikten tiksinemeye dönüşmüştü. Santorini'de iki hafta kaldığım sırada Monolithos'taki otelimin koca memeli sahibesi, adanın bölgedeki tüm vampirlere ev sahipliği yaptığını söylemişti. Onlara *Vrykolakes* diyor, geceleri ziyaret ettikleri –örneğin Sakız, Samos gibi, Türkiye sınırları dışında kalan– adalar ne kadar uzak olursa olsun, daima güneş doğmadan önce Santorini'ye geri döndüklerini söylüyordu. Gaspard'ı hatırlamama neden olan şey kadının vampirleri tanımlama biçimiydi: Gerçekten güçlü bir *vrykolakos*'un insanın kanını emmesine gerek kalmıyordu, çünkü o zaten, insanın ruhunu emerek, çok daha kötü bir şey yapmış oluyordu.

Gaspard öteki asistanlarıyla, aralarında herhangi bir ayırım gözetmeden çalışmıştı, ama gücüne güç katan bir yeteneğe sahip benim gibi bir asistanı kaybetmemek için elinden geleni ardına koymayacağını biliyordum. Açıkçası, ben onun para sağdığı ineğiydim. Açgözlülüğü yüzünden Ay'ın uygun dönemlerinde gösteri sayısını ikiye çıkarmıştı. Ne zaman işi bırakmaktan söz açsam –hatta ima etsem– korkudan eli ayağına dolaşıyordu. Son aylarda bütün gücüyle, beni işi bırakmaktan vazgeçirmeye çalışıyordu. Üstelik bunu yaparken işi epeyce abartıyordu: Beni yere göğe koymuyor, ufak tefek –akupunktur seansları, hidroterapi, hafta sonları kaplıcalara yollamalar gibi– savurganlıklarla iyiden iyiye şımartıyor, üstüne üstlük bir sürü de para veriyordu. Artık ihtiyacımdan çok paramın olmasına öyle alışmıştım ki, o kadar çok paraya gerçekten de ihtiyacım olduğuna inanmaya başlamıştım. Avrupa başkentlerinde dolaşırken giyim konusunda –daha önce hiç âdetim olmayan– pahalı zevkler edinmiş, üzerimdeki baskıyı hafifletmek için kumarhanelerde rulet oynar olmuştum. Yine de zamanla, dalaverecilerin şahı olan Gaspard'ın beni tümüyle kendine bağlı tutmak için paradan ve bütün o göz boyayıcı jestlerden çok daha başka şeylere de başvurduğunu anlamakta gecikmedim. Bunun

ne olduğunu bilmiyordum, tek bildiğim ondan ne kadar çok uzaklaşmak istersem isteyeyim, bunu bir türlü yapamadığımdı. Karşıma çıkan onca iş teklifini, niye yaptığımı anlamadan, son dakikada geri çeviriyordum.

Bu sinir bozucu dönemin sonunda, Roma'nın ünlü bir yatırımcısı parlak bir teklifle bana geldi: Gaspard'ı bırakıp kendisiyle anlaşma imzalamam karşılığında, beni gösterinin yıldızı olarak tek başıma turnelere yollayacaktı – aynı zamanda da ücretim üç katına çıkacak, gösteri sayısı yarıya inecekti. Birlikte yediğimiz tantanalı öğle yemeğinin ardından, asıl ilgi çekenin ben olduğumu ve insanların sırf beni görmek için gösteriye geldiklerini açıkladı. “Siz artık bir yıldızısnız, *signorina*,” dedi gülümseyerek şarap kadehini bana doğru kaldırırken. Oysa ben kendimi tek başıma gösteri yaparken düşünemiyordum bile. Teklifini geri çevirirken, gerekçe olarak bunu Gaspard’dan ayrılamadığım için değil, aslında zihin okuma işini bırakmak istediğim için yaptığımı söyledim. Ama bir yandan da, tuhaf bir biçimde, Gaspard’ın yamağı olarak çalışmaya ve üzerimde herhangi bir yaptırım uygulamadığı halde, büyük bir aptallıkla, beni kullanmasına izin vermeye devam ediyordum. Bu sırada maaşım yılda yetmiş bin doları bulmuştu, ama işe yeni başladığım günlerin tersine, artık paranın üçte birinden daha azını bankaya yatırıyordum.

Para meselesi bir yana, yatırımcının ve Gaspard’ın bilmediği şey, artık insanların zihinlerine girip anılarını görmekten usandığım ve üstelik de yeteneğimin git gide zayıflamakta olduğuydu. Otomobil kazasından sonra bol bol tadını çıkardığım özel görme yeteneğim artık tükeniyordu. Zamanla, Gaspard’ın tüm karşı koymalarına rağmen gösterinin süresini de kısaltmak zorunda kalmıştım; bununla da yetinmeyip tam bir primadonna ağzıyla, gecede dokuz kişinin zihnini okuma işinin artık çok külfetli gelmeye başladığı yalanını da ekleyivermiştim. Sonunda gösteri yaptığım izleyici sayısını önce gecede beşe, sonra dörde indirdim – öyleyken bile yaptığım iş beni o kadar yoruyordu ki, sahne arkasına gittiğimde şiddetli baş ağrıları çekiyordum. Bu işte günlerimin sayılı olduğunu biliyor olmam, kenara olabildiğince fazla para ayırma isteğimi daha da kamçıliyordu. Ne var ki bu durum, çok daha fazla para kazanmamı sağlayacak teklifleri geri çevirmemi daha da anlaşılmaz kılıyordu.

Aylardan beri ciddi bir uykusuzluğun pençesinde kıvrınmaktayken, o günlerde durum tamamen tersine dönmüştü: Bazı geceler o kadar derin uyuyordum ki zırl zırl çalmakta olan iki adet çalar sa-

atin yanı sıra resepsiyondan gelen telefonlar bile beni uyandırmaya yetmiyordu. Londra'da gittiğim doktor, depresyonda olduğumu söyledi. Söylenecek bir şey yoktu –gösteri yapmaktan ve Gaspard'a düşmanca duygular beslemekten yorulmuş, her gün daha da artan kaçıp gitme isteği yüzünden– gerçekten de depresyona girmiştim, ama bütün bunların ardında başka bir şey daha vardı.

Uyku sırasında birtakım ziyaretçilerim olduğunu fark etmem fazla uzun sürmedi. Başlangıçta bunların ruhlar dünyasından geldiğini düşündüm, ama sonradan anladım ki tümüyle bu dünyaya aittiler. Aslında bu gelen Gaspard'ın ta kendisiydi, daha önceden beni hipnotize ediyor ya da birtakım uyuşturucularla uyutuyor, sonra da odama geliyordu. Paranoyakça olmasa bile, inanılmaz gibi görünen bu düşünce sonunda beni, bu adamın –tıpkı Francis Belair gibi– insanları etkisi altına almak için her şeyi yapabileceğine inandırmaya yetmişti. Ama bu tutkusunun ardında, Francis gibi şehvet değil açgözlülük yatıyordu. Psşik güçlerimin ve savunma mekanizmanın giderek zayıflaması sonucunda daha da şüpheli bir hale geldim. Bilinçaltı hipnozundaki büyük ustalığı sayesinde Gaspard yatmadan saatler önce beni öyle bir hipnotize ediyordu ki ne yaptığını asla anlamıyor, bütün etkisini derin uyku sırasında algılayarak onu asla terk etmemem gerektiğine inandırılıyordum.

Sese duyarlı bir teyp cihazını otel odasına, yatağımın altına koyarak bu teorimin doğru olup olmadığını deneme fikri Barcelona'da aklıma geldi. Olağanüstü sessiz bir odaydı. Teyp ilk iki gece hiçbir kayıt yapmadı. Üçüncü gece iki kez çalışır duruma geçmişti: Birinde ben öksürdüğümde, diğesinde de uykumda bağırdığımda.

Bir sonraki gece, Madrid'de, Gaspard'ı tiyatro binasında bırakarak doğrudan otele, uyumaya gittim. Tam dokuz saat uyumuş olma karşın sabah uyandığımda kendimi her zamanki gibi yorgun hissediyordum. Teyp o gece de çalışmıştı, ama bu kez geri sarıp kaydı dinlediğimde duyduğum sesler karşısında şaşkınlıktan donakaldım: Kayıtta birtakım giysi hışırtıları, yatağın yanındaki iskemlenin gıcırıtısı, sonra da birtakım fısıltılar duyuluyordu. Ama fısıltı o kadar alçak sesliydi ki ne söylediklerini ne de kadın mı erkek mi olduğunu anlayabildim. Emin olduğum tek şey sesin bana ait olmadığıydı. Ses bir dakika kadar sürdü, sonra iskemle bir kez daha gıcırdadı ve teyp kapandı.

Ellerim titreyerek cihazın sesini açıp, bandı birkaç kez daha dinledim, ama sesin kime ait olduğunu bir türlü saptayamadım. Bunun-

la birlikte aradığım kanıtı elde etmiştim: Odama birinin girdiğini ve beni hipnotize etmeye çalıştığını artık biliyordum. Bu Gaspard'dan başka kim olabilirdi ki? Teyle gidip yaptığını yüzüne vurmanın bir anlamı olacağını sanmıyordum: Önce şaşırmış gibi yapar, sonra da her şeyi yalanlar ve bütün ipuçlarını yok eder, ben de böylece onu suçüstü yakalama fırsatını elimden geçirir, mutlaka yapmam gerektiğine inandığım şeyi yapamadığımla kalırdım.

Ertesi gece gösteriden sonra odama döndüm, iki büyük espresso içip yattım. Ama hiçbir şey olmadı. Sonra Paris'e uçtuk, orada da ruhsuz bir gösterinin ardından sabaha kadar aralıksız bir uyku çekip, bantta yalnızca daha öncekiler gibi birtakım hisşrtılar ve fısıltılar bulmaktan başka bir şey elde edemedim. Aynı şey Venedik'te de oldu: Kendimi uyumamak için ne kadar zorladıysam da hiçbir şey duymadım; uykuya daldığımda ise fısıltı yeniden başlıyordu. Atina'ya geldiğimizde, aklımı iyice kaçırmadan teybi de alıp Gaspard'la bu konuyu açıklığa kavuşturmam gerektiğine karar verdim. Ancak beklenmedik bir olay, bütün hayatımı değıştirdi.

Gaspard daima gittiğimiz kentlerin en kalabalık yerinde, burada da Grande Bretagne Otelinde kalırdı, ama bu kez bir karışıklık olmuş ve yer kalmamıştı. Biz de Ulusal Park'ın yakınlarında, kentin en karanlık bölgesi Kolonaki'de, Aldebaran adında, küçük, kasvetli bir otele yerleşmek zorunda kaldık. Gaspard bir taksiye binerek gösteri yapacağımız yere gitti, ben de odama çıktım. İlk önce gölgelerle dolu karanlık odada başka birinin daha olduğunu fark etmedim. Odanın karşı tarafında önce gümüşümsü bir pırıltı, ardından da parıltılı bir çift göz görmemle bavulu elimden düşürmem bir oldu. Avaz avaz bağırarak kendimi odanın kapısına doğru attım, çılgıncasına kapı kolunu çevirmeye uğraşıyordum. O anda birden elektrik düğmelerinden biri çevrildi ve yanan lambanın ışığında, koltukta oturmakta olan bir kadın belirdi.

"Seni korkuttuğum için beni bağışla Mala," dedi kadın boğuk ve yumuşak bir sesle. Aksanlı konuşuyordu.

Gözlerimi kırptıştırarak baktığımda altmış yaşlarında, ince ve uzun bir burnu, uçları aşağı doğru kıvrımlı geniş ağzı olan bir kadın gördüm. Bacak bacak üstüne atmış, saçlarına uyan gri renkli pantolonunun içinde oldukça rahat görünüyordu. Saçlarını arkada sımsıkı toplamıştı. Gözleri, lambanın ışığında bile, tıpkı karanlıktaki gibi parlıyordu.

"Siz kimsiniz," dedim, "adımı nereden biliyorsunuz?"

“Nasıl bilmem?” Onu daha önce hiç görmediğime ve kendisiyle hiç konuşmadığıma emindim, ama sesini tanıyor gibiydim. “Beş yıldır kocamın yanında çalışıyorsunuz.”

“Kocanız mı?” dedim şaşkınlıkla.

Başını salladı. “Adım Heléne Gaspard.”

Öylece bakakaldım, bu kadınla karşılaşmak aklıma gelebilecek en son şeydi. Hatta varlığından bile şüphe etmeve başlamıştım. Gaspard ondan hiç söz etmezdi. Ve o ana kadar nasıl bir kadın olduğuna ilişkin doğru dürüst bir fikrim bile yoktu, çünkü Gaspard elinde son haline ait herhangi bir fotoğraf olmadığını söylüyordu. Bana gösterdiği, parlak kartlara basılmış, tanıtım fotoğraflarıydı; simsiyah saçlı, uzun tuvaletiyle sahnede oturan bir kadın görünüyordu yalnızca; yüzünün yarısı gösterilerde benim de taktığıma benzeyen, domino taşı desenli bantla kapanmıştı, sert hatlı, sımsıkı kapalı dudakları gülümsemiyordu. Gaspard’la birlikte geçirdiğim yıllar boyunca Heléne’in benim için bir hayaletten farkı yoktu, varlığını yalnızca, kendi geliştirdiği ve benim de sahip olduğum, övgüye değer zihin okuma yöntemiyle hissettiriyordu. Gaspard pek çok kez, “Sahnedeyken adeta Heléne’in *kendisi* oluyorsun,” demişti. Akli sıra bana iltifat ediyordu ama sözleri canımı sıkmaktan başka bir şeye yaramıyordu.

“Seni tanıdığıma sevindim,” dedi.

Başımı iki yana salladım. “Odamda ne işiniz var?”

“Seni bekliyordum,” diye yanıtladı duraksamadan. “Henüz yerleşmemiş olduğun için aldırmayacağını düşünmüştüm.”

Kendi kendime otel görevlisinin bunu bana niye söylemediğini merak ettim.

“Çünkü bilmiyordu,” dedi, düşüncelerimi bölerek; sanki aklımdan geçenleri söylemişim gibi konuşuyordu.

Zihin okuma yeteneğinden dolayı yoldan da olsa haberdar olmakla birlikte, bu sözlerine şaşırmaktan kendimi alamadım.

“İyi ama buraya nereden geldiniz?” diye sordum.

“Venedik’ten. Orada olduğunuz sırada ben de oradaydım. Daha önce de Paris’teydim. Jorge sana söylemedi mi?”

“Hayır, söylemedi.” Söylemediğini elbette biliyor diye düşündüm. “Madrid’e de gelmiş miydiniz?” diye soruverdim hemen.

“Hayır, İspanya’ya yıllardır gitmiyorum,” diye yanıtladı hafifçe gülümseyerek. Yavaşça yerinden kalkıp panjurları açtı, hava kararmıştı. Daha önce karanlıkta parıltısını gördüğüm şeyin ne olduğunu, tüylerim ürpererek, ancak o anda fark edebildim: Giysisinin yakasın-

da, akrep biçiminde, ortasında yakut bulunan gümüş bir iğne taşıyordu. “O ülkenin yemekleri bana dokunuyor,” diye devam etti. “Ama eğer akşam yemeği için bana katılırsan, burada, Lykabetos’un eteklerinde güzel bir yer biliyorum. Seninle konuşacaklarım var.”

Benimle ne konuşmak istediğini asla öğrenemeyecektim. Esen sıcak rüzgâr tenimi yapış yapış etmişti, midem kasılıyordu; otellerde odama girerek uykularıma sızanın Gaspard değil Heléne olduğundan artık kuşkuym kalmamıştı. O anda, haftalardır bastırmakta olduğun içgüdülerimin sesine kulak vererek şu karara vardım: Gaspard’ı orada bırakıp kaçacak ve bir daha da arkama bakmayacaktım. Bu kararı vermemde en büyük rolü oynayan elbette, Heléne’in –sanki sahi biymiş gibi– odama gizlice girmesi olmuştu.

Zihnimi olabildiğince boş tutmaya çalışarak, Heléne’e duş alıp giyindikten sonra onunla yemeğe gitmekten memnunluk duyacağımı söyledim. Yaklaşıp dikkatle yüzüme baktı –o sırada ben de gerçek düşüncemi gizlemek için, aklıma gelen ne olursa, bambaşka şeyler düşünmeye çalışıyordum– o da, yarım saat sonra aşağıda, lobide olacağını söyleyerek kendi odasına gitmek üzere odanın öte tarafına doğru uzaklaştı. Beş dakika sonra gösteri sandığımı odada bırakarak bavalumu kapıldığı gibi, asansörü es geçip, merdivenlerden aşağıya indim. Aşağıda ortalığı epeyce bir telaşa verdikten sonra –böylece görevli beni hatırlayacaktı– resepsiyondan havaalanını arayarak, daha önce planlamadığım halde Londra’ya giden yirmi üç uçağında yer ayırttım. Daha sonra bir taksi çevirip atladım, sahil yolunun hızlı trafiğine dalıp, dosdoğru Pire limanına yollandım.

Gaspard’i ve Heléne’i bir daha hiç görmedim. Londra’ya gittiğim martavalına inandıklarını hiç sanmıyordum ama gecenin bir yarısı bir tekneye atladığım gibi kendimi rastgele adalardan birine atacağımı da akıl etmiş olamazlardı. O anda bana neler yapıyor olabileceklerini hiç bilmiyordum –aralıksız hipnoz, beyin yıkama?– ama günler geçip olaydan uzaklaştıkça korkularım da yavaş yavaş azaldı. Ama o gece Atina’da tek hissettiğim, beni tehdit eden o korkularla savaşmak yerine arkama bakmadan kaçmam gerektiği idi.

Bir süre Gaspard’ın beni oralarda bulma olasılığına karşı tedbiri elden bırakmadım. Ama bunu nasıl yapacaktı? Adamın ardımdan bir detektif kiralayıp yollayacağını sanmıyordum; şahsen bu konuda engin bir deneyimim olmuştu. Önce Loren kaçırıldığında New York’ta, daha sonra da 1974’te Las Vegas’ta, yollarımızın çakıştığı Stardust Gazinosu’nda. (Üstelik aradan zaman geçtikçe o olayla ilgili kuşkula-

rım daha da artmıştı. "Gördüğüm" şeyin Loren'in zihnindeki özel anılardan çok, o sırada, zihnimde kısa devre yaratarak yapmakta olduğum gösteriye karışanın, Luna ve anneme ilişkin kendi anılarım olduğuna inanmaya başlamıştım.) Ertesi gün Las Vegas'tan ayrılırken gösteri sırasında anılarını gördüğümü sandığım genç adamı bulması için Pinkerton kılıkli bir detektif kiralamıştım. Onu ve kırmızı elbiseli kız arkadaşını bir sürü insan görmüş olmasına karşın sayın detektif bu olayı zor, ancak yine de sıradan bir vaka olarak değerlendirmişti. Gelgelelim sonunda hiçbir şey bulamadı – iki ay sonra Kopenhag'da kaldığım otele *sıfır, zero, nada* diye bir telgraf çekti. Dolarıyla Ege'de izimi bulabilecek herhangi bir hafiye bozuntusunun alınını karışlardım.

Naksos'un güney batı kıyısındaki evime yerleştikten yedi ay sonra Jorge Gaspard sürüngeni hayatıma son kez sızmayı başardı. O gün, neler olup bittiğini takip edebilmek için birkaç haftada bir yaptığım gibi, bir sürü gazete –*Tribune*'un uluslararası baskısı, *The London Times*, *Le Monde*– satın alıp eve gelmiştim. Evde bir radyom olmasını istemiyor, ayrıca da gazeteleri de her gün okumaktan hoşlanmıyordum. *Le Monde*'daki gösteri ilanlarına bakarken özellikle bir tanesi dikkatimi çekti: Dünyaca ünlü zihin ustası Jorge Gaspard yeni asistanı Zuléifa Turais eşliğinde yepyeni bir gösteri dizisi için on iki ülkeyi kapsayan bir dünya turuna çıkıyordu. Kendimi tutamayarak derin bir iç çekişle içimden zavallı kıza iyi şanslar diledim.

O çok özel sonbahar gününü her zamanki şeyleri yaparak geçirdim. Burada, Naksos'ta minicik bir dünyada yaşıyordum: Sabahları erkenden yüzmeye gidiyor, bir buçuk kilometre geri yürüyüp meyve, ekmek ve keçi peyniri almak için çarşıya uğruyor, öğle yemeğimi yiyor, biraz okuyor, uyuyor, uzunca bir süre yüzüyor ve daha sonra akşam yemeği için arabayla kasabaya iniyordum. Vespa'yı bırakmış, dört çekişli bir cip almıştım. Onunla ister çakıllı ister toprak, her türlü yola girerek, dağlarda, uçurumun kıyısına kuş yuvası gibi tünemiş olan Moni köyüne ya da kayalık koydaki Apollonas'a dek adanın her yerini keşfetmiştim. Bazen kasabadaki bir tavernada daha geç saatlere dek kalıyor, ya müzik dinliyor ya da adadaki tek arkadaşım, Melitta ile kahve içiyordum. Benimle aynı yaşlarda olan Melitta'nın Kastro'da bir gümüş takı dükkânı vardı. Kısa, sarı saçlı, biçimle elleri olan ufak tefek bir kadındı; kahkahaları kulakları çınlatan türdendi. Aslen Korfu Adası'ndandı, ama Atina'daki doktor nişanlısıyla bir bitip bir başlayan ilişkisi yüzünden Naksos'a gelmişti, ilişki o aralar yine çık-

mazdaydı. Dükkânı önce bir yıllığına açmış, sonra aradan beş yıl geçmesine karşın bırakıp gitmek için mantıklı bir neden bulamamıştı. Uzun işlemeli elbiseler giyiyor, başına da, adanın eski yöneticilerinin sarayında gördüğüm, Venedikli ressamların tablolarındakileri andıran kadife bereler takmaktan hoşlanıyordu. Kurnaz, hayat dolu bir kadındı; kısa zamanda yalnız iş hayatını geliştirmekle kalmamış, elinden geldiğince, özel hayatından hiç ödün vermeden –sessizce edindiği âşıklerle– aşk hayatını da renklendirmeyi becermişti. Adanın meraklı ve dar görüşlü insanlardan oluşan toplumu için bu ayıplanacak bir kusur sayılmıyordu. İlgi duyduğu pek çok şey ve bir o kadar da arkadaşı vardı. Grotta’daki Aziz John Chrysostom manastırının baş rahibesinden, Naksos’a deniz manzaraları yapmak için gelen Çek ressam Lionas’a dek, başka türlü asla tanışamayacağım kimse-leri yine onun sayesinde tanıdım.

O gece onunla bir meyhanede, küçük bir buzuki ekibinin çaldığı şarkıları ve taş şöminede çıtırdayan ateşi dinleyerek, yemeğimizi birlikte yedik. Ekimin ortalarındaydık, Kauai’nin aksine, Naksos’ta gündüzleri hava ne kadar sıcak olursa olsun, geceleri dondurucu bir serinlik çöküyordu. Ben, minik tabaklardaki ızgara ahtapotları ve tava-da kızartılmış tekirleri maden suyuyla mideye indirirken Melitta suyla beyazlaşan uzoları arka arkaya deviriyordu. Neredeyse sekiz yıldır, 1972 yılbaşı günü Francis’in hurda haline gelen arabasından yarı kör ve yarı yarıya ölü bir halde sürüklenerek çıktığımdan bu yana alkole elimi bile sürmemiştim. Ayrıca ne herhangi bir şey içmiş, ne bir şey çekmiş, ne de herhangi bir uyuşturucuya dokunmuştum. Kendimi tümüyle güvenlikte hissettiğim Melitta gibi birinin yanında akşam yemeklerinde biraz şarap içme isteği duyuyor olsam da onca yıldır uyguladığım sıkı perhiz bu tür arzuların pençesine düşmeme izin vermiyordu. Tüm yaşadıklarımın sonrasına geriye kalan bir parça aklımla geldiğim durumu tehlikeye atmanın alemi yoktu doğrusu.

Yemekten sonra limandaki kahvede, Melitta’nın yeni arkadaşıyla buluştuk. Kendini Sergius Voël olarak tanıtan bu adam, bir zamanlar sirklerde aslan terbiyeciliği yapmış, bir önceki yıl, yetmişinci yaşına bastığında emekliye ayrılarak adaya yerleşmiş bir Belçikalıydı. Voël’in, sirkten ayrıldıktan sonra resmi olarak edindiği yeni adı olduğunu da söyledi. “Bu yeni bir hayata başlarken,” dedi denizin dalgaları arasında boğuşan bir tekne gibi alçalıp yükselen kalın sesiyle, “sıklıkla yapılan bir şey aslında. Girit’te doğan El Greco’nun daha önceki hayatında adının Doménikos Theotokópulos olduğunu biliyor muy-

dunuz?” Bu bana –tanışmamızın üzerinden neredeyse bir ömür geçmiş olan– ve Jelly Morton’un asıl adının Ferdinand Le Menthe olduğunu söyleyen Zaren Eboli’yi anımsatmıştı.

Dış görünüşüne bakılırsa Voël hiç de yetmişindeymiş gibi durmuyordu: Lafını sakınmayan, iri yarı bir adamdı, elleri kırbaç kullanmaktan ve jilet gibi keskin dişlerin açtığı yaralarla doluydu – son derece soğukkanlı, gözünü budaktan sakınmayan, hayatı boyunca kafeslerde pek çok aslanı, kaplanı ve panteri dize getirmiş bir adamdı. Kasabanın dışında, mısır tarlalarıyla çevrili taştan yapılmış bir kulede oturuyordu. Melitta onun inzivaya çekilmiş bir kentli, tek başına hayatın tadını çıkaran biri olarak adada çok iyi tanındığını ve herkesçe sevildiğini söylüyordu. Kulesini birçok sokak kedisine barınak yapmış, onları besliyordu. Voël’in, bana ve Melitta’ya açıkladığına göre, son tutkusu kayıp kıta Atlantis’ti. Bu ilgisi, sirk hayatının sonlarına doğru ateş yutan kadın, Santorinili Salome sayesinde başlamıştı. Santorini’nin volkanik patlamadan önce Atlantis’in bir parçası olduğunun şiddetli bir savunucusu olarak bize Atlantis üzerine, aralarında birkaç yıl önce Santorini’de tanıştığı bir adamın ki de dahil olmak üzere, aslı astarı olmayan pek çok düzmece kuramdan söz etti. “Odukça hoş bir insandı,” dedi Voël, “ama ne yazık ki gözlerini gerçeklere bütünüyle kapamıştı. Orada, tam da Fira’daki yanmış kayalıkların ortasında durmuş, volkanik patlamanın yol açtığı kratere bakarken, tutuyor, Atlantis’in İspanya açıklarında bir yerlerde olduğunu ve yakınına düşen bir göktaşı nedeniyle sulara gömüldüğünü iddia ediyordu.”

Bir yandan kahvelerimizi yudumlayıp bir yandan da limana yanaşarak yolcularını indiren gemileri seyrediyorduk, o sırada Melitta’ya ve Voël’e bir önceki hafta çektiğim fotoğrafları gösterdim. Fotoğraflarda daha çok kaktüsler, zeytin ağaçları ve kumsalda çektiğim kayalar vardı. Her gün bir fotoğraf çekmiş, tek tek basmış ve her birini albümün ayrı bir sayfasına yerleştirmiştim. Bakırı yeşile çalan çerçevesiyle Venedik tarzı, eski bir aynanın önünde, kendi kendime özel kompozisyonlar oluşturarak çektiğim üç portre de aralarında olmak üzere, o geceye kadar Naksos’ta çektiğim fotoğrafların sayısı 147’yi bulmuştu. Kendi portremi çekerken aynayı güneşten çevirerek, taşıdığı asmanın ve üzümlerin ağırlığıyla bel vermiş çardağın altına çekmiş, evimin, beyaz mermer bir kurna biçimindeki tek evyesinin üzerine asmıştım. Makineyi, uzun kabloun ucundaki deklanşörüne basmadan önce aynaya dönük olarak kurnanın kenarına yerleştirip, aç-

sını öyle ayarlamıştım. Rastgele grup fotoğrafları dışında yıllardır tek başıma resim çektirmemiştim; Akdeniz'in insafsız güneşi altında, hiç makyaj olmadan çektiğim bu resimlerden bakan suratı gördüğümde inanamıştım. Şubat'ta otuz dördüme basmış, artık yirmili yaşların genç kız hatlarını çoktan yitirmiş bulunuyordum. Yıllarca tropikal iklimde yaşamamın ve gösterilerle geçen yorucu yılların ardından gözlerimin iki yanında ve alnımda derin çizgiler oluşmuş, burnumun üzerinde çiller çıkmış, güneşten çatlamış dudaklarım ise olduğundan daha kalın görünüyordu. Ama kasabadan ne zaman geçsem hem adalı erkekler, hem Avrupalı hem de Amerikalı erkekler hâlâ istekle bakıyorlardı. Saçlarımı uzatmış, olduğu gibi arkaya tarıyordum; rengi, Pasifik adalarında olduğu gibi, güneşin etkisiyle hemen açılmıştı. Tenim peynir beyazından yanık kahveye dönmüştü. Her gün düzenli olarak yüzmekten, balık ve meyve yemekten vücudum iyice toparlamış ve sıkılaşmıştı. Otuz dört yaşın, bazen kendimi ellinin üzerindeymişim gibi hissetsem de, aslında genç bir yaş olduğunun bilincindeydim. Naksos'ta geçirdiğim ilk aylarda eski ritmime kavuşunca yeniden canlanmaya başlamıştım.

Erkek meselesine gelirsek, adaya geldiğimden beri hiç kimseyle yatmamıştım. Gaspard'la dolaştığımız sıralarda kendimi rahatlatmak herhangi bir şey bulamazsam aklımı kaçıracakmış düşüncesiyle, yalnızca tek gecelik birkaç macera yaşamıştım. Hiçbir dost edinmeden, ender olarak birileriyle tanışma fırsatı bulduğum o hayat, sık sık umutsuzluğa kapılmama neden oluyor, yanımda, sarılabileceğim birinin sıcaklığını arıyordum. Otellerde yaşamak –benim gibi kendini yalnız hisseden başka gösteri yıldızları, seyahate çıkmış ilginç yolcularla olduğu gibi– geçici ilişkiler kurmamı kolaylaştırıyordu. Bu insanlarla aralıksız, belki on iki saati birlikte geçirmek bile ilginçti doğrusu. Ancak Naksos'a yerleştikten sonra erkekler konusunda çok daha dikkatli davranmaya başladım. Melitta –“sana bayılacaklar,” diye kıkırdıyordu– beni tanıştılabileceği bazı güvenilir erkekler tanıdığını söylese de bu tekliflerini geri çeviriyordum. Bir kez daha Kauai'deki gibi bir şey yaşamaya hiç niyetim yoktu. Sonuçta bu adada iştah açıcı başka şeyler de vardı.

Aynı zamanda bu kadar yalnız kalınca, geçmişin derinliklerine gömdüğüm eski anılar yeniden su yüzüne vurmaya başlamıştı. Cassiel ile Manila'da geçirdiğim günleri düşünmek, aradan on yıl geçmiş olsa bile hâlâ acı veriyordu. O zamandan beri pek çok erkekle birlikte olmuşum, üstelik bazı ilişkilerim onunla yaşadığımdan çok daha

uzun sürmüştü, ama Alnilam Otelindeki o dört gün ve ondan önce *Repose*'da geçen birkaç haftanın anısı, yaşadığım başka her şeyden çok daha canlıydı. Kendi kendime bunun neden böyle olduğunu – Cassiel'de ve birlikte geçirdiğim o kısacık sürede, başka birini sevmemi, başka biriyle olmamı engelleyecek kadar özel olan şeyin ne olduğunu defalarca sordum. Hayatımın belli bir bölümünde, Kauai'de, yoğun biçimde sevgiyi aradığım dönemde bile, bütün o yılları ya uzun süre tek başıma kalarak ya da kısa maceralarla geçirmiş ve aşkı kendimden uzak tutmayı tercih etmiştim. Yoksa bunun nedeni Cassiel'le birlikte yaşadığım dönemin çok kısa olması mıydı? Belki de o zamanlar çok genç olmamdı. Üstelik savaşın ortasındaydık. Neredeyse aklımı kaçırmış gibiydim. Bir de üstüne üstlük aniden ortadan yok olmuştu. Tanıdığım zaman da sırlarla dolu biriydi, sonunda kendisi de bir sırra dönüşmüştü. Bu bile onu çekici kılmaya yetiyordu. Ama çok derinlerde biliyordum ki bunun nedeni ne gençliğim, ne savaş ne de onun ortadan kayboluşuydu. Cassiel'e o gün, *Repose*'da, gözlerini üzerime dikip bana dikkatle baktığını gördüğümde, öteki yaralıların arasından kıvrılarak, doğrudan ona doğru ilerlerken âşık olmuştum. Sanki onu doğduğumdan beri tanıyor, seviyordum. Onu o güne dek sevdiğim herkesten ve her şeyden daha çok sevmiştim. Ondan sonra karşıma çıkan hiçbir şey ya da hiç kimse içimden bu duyguyu söküp atmadı.

Voël kahvesini bitirdikten sonra üstüne bir de, adanın özel içkilerinden olan limon likörü ismarladı. Ardından Ariadne'den – yani dalgalarla ada kıyılarına vuran başka bir bekâr kadından söz etmeye başladı.

“Efsaneye göre, Thesus onu terk ettikten sonra, bir gün kızı kumsalda gören tanrı Dionisos onu kendi kraliçesi yapmış. Kız öldüğünde tacını tanrıça Afrodite gökteki takımyıldızlarından birine –yani Corona Borealis'e–* dönüştürmüş. Ölmeden önce Ariadne Dionisos'tan bir dilekte bulunmuş. Dionisos'un kabul ettiği bu dileğe göre, yıldızlar Naksos semalarında uygun bir biçimde sıralandıkları vakit Zeus'a dua eden insanlar, kaybettikleri şeylere tekrar kavuşacakmış.”

“‘Uygun’ demekle ne kast ediyorsun?” diye sormadan edemedim; adam merakımı uyandırmıştı bir kere.

“Yani Corona Borealis'in konumundan söz ediyorum. Tam adanın üzerine geldiğinde kaybettiğin şeyleri aramaya başlarsan, bu onları bulacaksın demektir.”

(*) Türkçede 'Kuzey Tacı' – ç.n.

“Ama bu ne zaman olacak?” diye sordum.

“Corona, Akrep takımyıldızına yakındır,” diye yanıtladı Voël. “Akrep baharları adanın üzerinde belirir. Adanın ortasındaki –adını Corona’dan alan– Koronos köyünde Akrep’in çıkışını her yıl bütün gece süren bir festivalle kutlarlar. Önümüzdeki yıl nisanda kutlanacak. İnsanlar bu festivalde kaybettikleri şeyleri ararken, tanınmamak için yüzlerine maske takarlar.”

“O sırada gerçekten de inanılmaz şeyler olur,” dedi Melitta, “yıllar önce kaybolmuş bir sürü şey ortaya çıkar. Giysiler, paralar, bazı hatıralar, hatta keçiler ve koyunlar bile. Geçen yıl yaşlı bir adam evlendiği gece kaybettiği cep saatini bulmuştu ve saat hâlâ tıki tıkir çalışmaktaydı.”

“Kaybolmuş insanları da buldukları oluyor mu?” diye sordum usulca.

Voël yüzünde eğri bir gülümsemeyle bana baktı.

“Böyle bir şey olduğunu sanmıyorum,” dedi Melitta. “Ama yine de belli olmaz tabii.”

Altı ay sonra, tam Akrep Festivali’nden önceki geceydi ve ben bir türlü uyuyamıyordum. Dışarısı oldukça rüzgârlıydı; kıyıları döven dalgaların sesi geliyordu. Ay ışığı panjurların arasından sızıyor, servi ağaçları rüzgârla sağa sola sallanıyorlardı. Beni asıl uyutmayan küçük çalılıkların arasında, cırtlak, madeni sesleriyle hiç susmadan öten ağustosböcekleriydi; seslerine dayanamayan eski Yunanlılar Furiaları* bu yüzden yaratmış olmalıydılar.

Sonunda kalkıp kendime, eczacının uyku verir dediği adamotu çayını demledim. Mutfakta oturup artık sayıları üç albümü dolduran günlük fotoğraflarıma göz atmaya başladım. Naksos’a geleli bir yıl olmuştu; albümün parlak kaplı sayfalarını çevirdikçe burada yaşadığım her gün tek tek gözümün önünden geçiyor gibi oluyordu: Güzün son günlerinde savrularak yağan yağmur; puslu kış günleri; mart ayında ormanda tomurcuklanan anemonlar ve en sonunda da daha o hafta, yaz güneşinin kapıda olduğunu müjdeleyen parlak gökyüzü. O yıl güz ve kış ayları oldukça sakin geçmişti, yıllar sonra ilk kez evde yemek yapmış, yürüyerek adayı keşfetmiş ve çoğu geceler de gözlerim ağrıyana kadar okumuştum. Latince kitaplarımı bittiğinde, Atina’dan ısmarladığım, eski Yunan tarihçilerinin kitaplarına geçtim. O

(*) Yunan mitolojisinde yer altından çıkıp insanların peşine takılan kötü cinler – ç.n.

gece adamotu çayının demlenmesini beklerken, geç saatlere dek Strabon'un *Geographika*'sından, özellikle Naksos'u anlattığı bölümü okudum – hayatımda ilk kez, hakkında okuduğum bir eski çağ toprağının aynı anda üzerinde de bulunuyordum.

Ertesi gün akşamüzeri dört sularında arabamla, Koronos'daki festivale katılanların giymeleri gereken maskeyi almak üzere Naxia'ya doğru yola koyuldum. O gün maske takmanın bana şans getireceğini söyleyen Melitta gitmem gereken dükkânı da tarif etmişti. Dükkân Kastro'da, kendi dükkânının birkaç sokak ötesinde, dimdik mermer basamakların hemen altındaydı. Artık tahtalardan birleştirilmiş kapının kolu iskarmozdan, pirinç tokmağı el biçimindeydi. Dükkânın içi oldukça küçük ve loştu. Bir köşedeki pirinç kasede kokulu kömür yanıyor, arkada bir yerlerden bir flüt sesi geliyordu. Döşemede mozaik biçiminde, renkli deniz kabuklarıyla oluşturulmuş bir vatoz figürü vardı. Duvarlar çepeçevre, üzerlerinde mitolojideki öykülerin işlendiği iri, seramik taşlarla bezenmişti: Ay ışığının aydınlattığı bağda Dionisos bir eğlenceye başkanlık ederken; Thesus labirentte Minotauros'la çarpışırken; Ariadne ufukta kaybolmakta olan Atina gemisini izlerken tasvir edilmişti. Üstü cam kaplı tezgâhın içinde, Ariadne öyküsüne uygun olarak yapılmış bir sürü maske vardı: Trajik biçimde donakalmış gibi görünen, hüzünlü bir kadın yüzü; sinsî bakışlı, tepesinden saç yerine üzüm salkımlarının sallandığı genç bir erkek yüzü ve –boğa, baykuş, köpek ve tilki gibi– bir sürü hayvan maskesi.

Dükkânın arka tarafında aralanan boncuklu perdenin ardından seyrek sakallı bir adam çıkageldi. Yaklaşık benim yaşlarımdaydı; üzerinde karışık renkli bir yelek vardı; platin tonundaki uzun saçlarını ensesinde kırmızı bir bandanayla tutturmuştu. Koyu renk gözleriyle dosdoğru insanın gözünün içine bakıyordu.

"Maske?" diye sordu kısaca.

Başımı salladım. "Beni Melitta yolladı."

Gülümsedi ve yüzümü daha yakından inceledikten sonra ötedeki küçük duvar aynasını işaret etti.

Sonra da büyük bir sabırla birbiri ardı sıra, cam tezgâhtan aldığı maskeleri göstermeye başladı. Aramızda başkaca herhangi bir söz etmesek de, gösterdiği maskelerden hiçbirini beğenmediğim –beğenmediği– gün gibi aşikârdı. Tam umutsuzluğa kapılmaya başladığımda parmağını dudaklarına götürerek mırıldandı, "Lütfen bekleyin."

Boncuklu perdenin ardında yeniden kayboldu, ama birazdan elinde dümdüz bir karton kutuyla tekrar görüldü. Kutudan, o güne

dek hiç görmediğim türden bir maske çıkardı: Bu, gözleri hilal biçiminde oyulmuş, kaşları minicik yıldızlardan, gülümsemek üzere aralanmış dudakları mercan kırmızısı olan bir denizkızının yüzüydü. Maskeyi kaldırıp yüzüme tutar tutmaz adam onayladığını belli ederek başını salladı. Aynaya baktığımda birden içimi bir mutluluk duygusu sardı – maske sanki beni bekliyormuş gibi yüzüme tıpatıp uymuştu. Adam maskemi tekrar kutusuna yerleştirirken teşekkür ederek parasını ödedim. O da beni hafif bir reveransla selamlayarak kapağıya kadar geçirdi.

Kastro’dan aşağıya, arabamı bıraktığım limana doğru inmeye başladım. O sırada herkesin dinlenmeye çekildiği siesta öncesindeki, ölü saatlerdi, evlerin arasındaki dolambaçlı dar sokaklardan geçerken kimseciklere rastlamadım. Burada, önünüz sıra uzanan bembeyaz sokaklar kimi zaman ya çiçeklerle dolu, renk cümbüşü bir bahçeye açılır ya da tepeden tırnağa gelin duvaklarıyla kaplı bir duvarın önünde son bulurdu. Bu rengârenk açıklıklar, kasabanın geometrik bilmeceleri andıran yapısını tamamlasın diye sanki tanrılar tarafından özel olarak yaratılmışlardı. Her yanı yamuk, üçgen ve dörtgenlerden oluşan Naksia kasabasının sokakları da en az, Ariadne’nin Girit’te Thesus’a yardım ettiği labirent kadar karmaşıktı. Bense ne zaman bu sokaklara dalsam, yolum her seferinde daha önce hiç görmediğim bir yerde son bulurdu.

Oysa bu kez kendimi, çok iyi bildiğim bir yerde, arkeoloji müzesinin yakınlarında buldum. Önümdeki köşeyi dönünce birdenbire rüzgârlı ve ıssız bir meydana, o güne dek hiç görmediğim bir kilisenin önüne çıktım. Kilise, 105 yaşına dek Kızıldeniz’de bir mağarada yaşamış olan Aziz Antuan’a adanmıştı. Naksos’ta böyle bir kilise için, bundan daha uygun bir çöl dekoru bulunamazdı. Çevresi okalıptüslerle çevriliydi, beyaz duvarlarının diplerinden hatmiler fışkırıyordu, kilise baklava biçimindeki bahçenin bir ucundaydı. Bahçe demir parmaklıkla çevriliydi, kapıdaki levhaya göre kilise Nazilerin orijinal binayı bombalamasından sonra yeniden yapılmıştı. Binanın bombalamadan yara almadan kurtulan tek yeri, temeli ve batı duvarıydı. On altıncı yüzyılda, Venedikli ressam Francesco Gozzoli’nin Venedik dükkünün siparişi üzerine yaptığı ve savaştan sonra yok olan devasa tavan freski, bombalama sırasında binlerce parçaya bölünmüş olmalıydı. Levhada anlatılan ve binlerce meleğin sarmal daireler çizerek göğe yükselişini betimleyen tavan freskini göremediğime üzülmüştüm doğrusu.

Bahçe o kadar güzeldi, ağaçların dalları gümüş pırıltılarla öyle güzel parlıyordu ve rüzgâr burnuma öylesine mis kokular taşıyordu ki, tepeden aşağıya yola koyulmadan önce orada biraz daha yürümek istedim. Etrafta incir, erik, portakal, limon ve bodur nar gibi yalnızca meyve ağaçları vardı. İncir dışında tüm ağaçlar meyve yüklü olmasına karşın portakal ağaçlarından biri ilgimi çekmişti. Yoksa limon muydu? Dallarında hem ayrı ayrı hem de ikisinin karışımı olan bir başka meyve daha vardı – iri, pürtüklü, kehribar renkli, oval biçimliydi. Ağaç, tek başına bir köşede duruyor, gövdesinin yosun kaplı dip bölümündeki tahta bir levhada BIZZARRIA ORANGE yazıyordu. Ağacın ayrıntıları Yunanca olarak devam ediyordu. Yazıda Floransa'da Baron Zelo tarafından yetiştirilen *ilk gerçek melezin soyundandır* deniyordu. Zelo, Naksos'ta, Venedik soylusu bir kadınla evlenmiş, 1660'ta da ünlü ağacının bir sürgününü adaya getirmişti; ilk ağaçtan o zamandan beri birkaç nesil yetişmişti. Çevreye hızla bir göz attıktan sonra içgüdüsel bir dürtüyle parmaklarımın ucunda usulca ağaca yaklaştım ve yabansı portakallardan bir tane koparıp cebime attım.

Bir saat sonra cipimle Koronos yolunu yarılamış, iç taraftaki dağlık bölgeye tırmanıyordum. Gece çabuk çökmüştü. Ay vardı, üzerindeki kraterler gayet iyi seçiliyordu. Yıldızlar çoktan parlamaya başlamışlardı bile. Söylendiği gibi, Corona Borealis ve yanında –kan damlası gibi parlayan Antares yıldızıyla– Akrep takımyıldızı tam tepedeydiler. Dağlarda hava oldukça serindi, bacaklarımı ısıtmak için ısıtıcıyı açtım. Koronos gibi, kendi halkına karışmış birkaç yabancidan biri de ben olduğum ıssız bir kasabada festivale giderken, dul olsun olmasın, beyaz ya da siyah giyen adalı kadınlardan farklı giyinmenin pek de saygılı bir davranış olmayacağını düşünüyordum. Sonunda, hayatımın o döneminde kendimi bir dul gibi hissediyor olsam da beyaz giymeyi tercih ettim. O gece karanlıkta yol alırken yitirdiğim bütün o insanları ve daha pek çok şeyi düşünürken, Koronos'un aşağıda, vadinin derinliklerinde göz kırpan ışıklarını görene dek kendimi gerçekten de öyle hissediyordum.

Köye daha önce, mermerden yapılmış sokaklarını ve binaları görmek için bir gündüz vakti gelmiştim. Mermerin böyle bol keseden kullanılmış olması kasaba halkı çok zengin olduğu için değil, tam tersine, bir kilometre ötedeki madenden çıkarıldığından, mermerin en ucuz malzeme oluşu yüzündendi. Şimdi ay ışığı altında yürüdüğüm bu sokaklar sanki alttan aydınlatılmış gibi parlıyordu. Uzaktan, kalabalığın meydanda dönüp durduğunu görebiliyordum, hepsi de mas-

keliydi. Seyahatlerim sırasında Río Karnavalı'nı, New Orleans'ta da Mardi Gras'ı görmüşlüğüm vardı, ama bu daha çok bir Venedik karnavalına benziyordu, onun yalnızca daha ufak çapta olanıydı. Ağaçlara ve kapı pervazlarına astıkları renkli ampuller ışıltı ışıltı göz kırpıyordu. Sokaklarda –ud, buzuki, akordeon ve davul çalarak– dolaşan gezgin çalgıcılar vardı. Ağaçların altında meşaleler yanıyor, madeni kaplarda yakılan tütsülerin kokusu havayı kuvvetli bir tarçın ve mür kokusuyla dolduruyordu. Adanın rengi mora çalan, tatlı şarabı, dışarıya yerleştirilmiş büyük fiçilerden ikram ediliyordu.

Mor Ariadne'nin rengiydi. Mor tunikler giymiş genç kızlar turna kuşu dansı yapıyorlardı; kökeni eskilere dayanan bu karmaşık adımların yaratıcısı, efsaneye göre, Girit labirentinde Minotauros'u yatıştırmak isteyen bâkirelerdi. Siyah keçeden maskeleriyle yaşlı adamlar gençlik yıllarından kalma askeri madalyalarını ve nişanlarını da takmışlardı. Çiçekler ve minik çanlarla süslenerek ağaçlara bağlanmış duran keçiler sürekli bağınyordu; papağandan saksağana dek kasa-bada kuş besleyen herkes kafesleri pencerelerine asmış, kafesleri de mor kurdelelerle süslemişti. Önceki festivallerde tekrar bulunan kayıp eşyalar mor sepetlere yerleştirilerek evlerin kapıları önünde sergileniyordu. Bulunanlar Melitta'nın anlattığı kadar vardı: Aralarında günlük, sıradan eşyalardan (anahtarlıklar, eldivenler) çok özel eşyalara (minik menteşelerle tutturulmuş, cam bağadan mücevher kutusu) ve en akla gelmedik şeylere dek (evde beslenen bir dağ gelinciği) her şey vardı. Hatta bir kapı eşiğinde dikkatimi çeken, çömelerek oturmuş, yemyeşil gözlü, mahzun bakışlı kız, bir an için kalbimin heyecanla çarpmasına neden oldu: Her şeye karşın, kimbilir, belki yitirdiğimiz insanları bulma şansımız da vardı.

Ortalık birdenbire sessizleşti, rahip kilisenin basamaklarını dua ederek inerken kalabalıktan umut dolu mırıltılar yükseliyordu. Meydanda yaklaşık iki yüz kişi vardı, hepimiz aynı anda maskelerimizi yüzümüze yerleştirdik. Her yer tilki, boğa, Ariadne ve Dionisos suratlarıyla doluydu; ortalıktaki tek denizkızı bendim, meraklı bakışlarla süzülüşümü hissediyordum. Bir zamanların pagan geleneği günümüzde artık bir dini bayram olarak kutlanmaktaydı. Tüm dikkatimle kutlamaları izlediğim sırada, köpek havlamalarının duyulduğu karanlık sokaktan tek sıra halinde dizilmiş, baykuş maskeli, beyaz giysili dört adam çıktı. Ellerinde yanmakta olan tütsü kaplarını sağa sola sallayarak birbirlerinden ayrılıp bahçenin dört ayrı köşesine doğru yürüdüler. Damların üzerine tüneyen davulcular davullarını aynı an-

da gümbürdettiler, bu gümbürtüye kasabanın diğer ucundaki davullar karşılık verdi. Derken bu dört adam birer kadeh şarabı tek dikişte içip bitirdiler, kalabalık ise, her biri bir adamı izleyecek biçimde dört gruba ayrıldı.

Ben kilisenin çevresinden dolaşan küçük gruptaydım, ardından hep birlikte daha küçük bir meydandan geçerek dağlara giden dimdik sokaklara saptık. Aramızdan iki kişi kısa sürede geçmişte kaybettikleri eşyalarını bulmuşlardı bile. Önce tilki maskesi takmış olan yaşlıca bir kadın havuzun dibinde, gençliğinden kalma, kedi gözü taşından yapılmış küpelerini buldu. Ardından boğa maskeli, orta yaşlı, tıknazca bir adam zeytin ağaçlarının birinin dibinde bir dolmakalem buldu. Bunun babasına ait olduğunu, onu babası öldüğü günlerde kaybettiğini söyledi. Adam çevresini saran kalabalığa bir kâğıt parçası üzerinde kalemin hâlâ yazabildiğini gösterdi. Kalemin içindeki mavi mürekkeple kâğıda o günün tarihini, 30 Nisan 1980 yazdı, sonradan ansızın ortadan yok oldu. Toplananların dediğine göre, böyle yapılmazsa, arama sırasında yüzümüze gülen talih tekrar kaçardı.

Görünüşe bakılırsa talihin yüzüme güldüğü falan yoktu: Bu Akrep Festivali sırasında ne kaybettiğim bir şeyayı ne de kaybettiğim birini bulabilmiştim. Birkaç saat boyunca grubumun peşinde dolandım, daha sonra, vakit gece yarısını epeyce geçene dek kendi başıma inatla dolanmayı sürdürdüm, ancak sonunda günü ellerim boş olarak bitirdiğimi kabullenmek zorunda kaldım. Festival yavaş yavaş hızını yitirirken bir grup insanın meydana inerek o gece buldukları şeyleri kilisenin basamaklarındaki mor örtünün üzerine sıralayışlarını izledim. Örtünün üzerinde neler yoktu ki? Kırmızı bir fötr şapka, bir keman yayı, bir dizi takma diş, yeşil deriden bir çift terlik, kuyruğu kırık beyaz bir kedi biblosu ve daha neler neler. Gece boyunca şarap su gibi akmıştı. Upuzun masaların üzerine tepsiler dolusu kuzu kızartması, güveçte patates, bademli pilav, tabak tabak incir ve zeytin, sepetlerde üzümler ve köy yapımı yuvarlak çavdar ekmepleri dizilmişti. Şimdi çalgıcılar hep birlikte aynı şarkıyı çalıyor, insanlar neşeyle dans ediyorlardı. En çok sarhoş olanlar, güneş doğmadan önce çıkarılması yasak olduğu halde maskelerini bir kenara itmişlerdi bile.

Kendime bir tabak yemek alarak incir ağacının altındaki alçak duvara oturup denizkızı maskemin ardından dans edenleri izlemeye koyuldum. Çalgıcılar tempoyu arttırarak, hiç ara vermeden çalmayı sürdürüyorlar, kalabalık da müziğe uyarak çılgın gibi dans ediyordu. Daha önce yüzlerce kez yaptığım gibi usulca bileziğime dokundum,

bileğimdeki yıldızların o yılbaşı sabahı, Cassiel'in etine gömülmüş, henüz sipsivri birer şarapnel parçası oldukları zamanki görüntülerini hatırladım. O günlere ait sesleri yeniden duyar gibi oldum: Helikopterlerin geceleyin duyulan boğuk motor seslerini, arada tık tık sesler çıkaran röntgen makinemin madeni vızıltısını, ameliyathane-deki cihazların tıngırtısını, yaralıların çığlıklarını, iniltilerini ve ölüm feryatlarını. Ardından da sıra kokulara geldi: Tentürdiyot, alkol, tannen, plazma ve kanın mide bulandırıcı madeni kokusu, rüzgârla ormanlardan açık denize yayılan fosfor ve napalm dumanının ciğerlerimizi dolduran kokusu. Burnuma hâlâ o dumanın kokusu geliyor gibi hissettim. Başımı kaldırıp, beyazlar içerisindeki dört adamın ellerinde tütsü kaplarıyla meydana zikzaklar çizerek kilisenin arka tarafında gözden kaybolmalarını izledim; bu festivalin sona erdiği anlamına geliyordu.

Cipime doğru yürürken denizkızı maskemi başımın arkasına doğru itip kaldırdım. Arabamın tepesine birileri gardenya yaprakları serpmişti, daha sonra hızla kasabadan ayrılırken havada uçuşup etrafa saçıldılar. Tam o sırada ani bir içgüdüyle, doğu sahiline giderek güneşin doğuşunu izlemeye karar verdim. Ben batı sahilinde yaşadığım için bunu o güne dek Naksos'ta hiç izleme şansım olmamıştı. Bunca saat uyumadan ayakta olduğum halde o kadar heyecanlı bir gece geçirmiştim ki, kendimi hiç yorgun hissetmiyordum, ayrıca sahilde yol almanın bana iyi geleceğini düşündüm.

Dağlardan aşağıya doğru yol alırken Apéiranthos ile Moutsana arasında, alçalarak denize doğru inen alçıtaşı düzlüklerinden geçtim. Toz toprak içindeki dar yolda ilerlerken karşıma yalnızca beyaz katırını sürmekte olan bir çiftçiyle, motosikletinin tepesine tünemiş bir çocuk çıktı. Ötelerde, ufka doğru uzanan ağaçsız arazide birkaç ev dışında, çorak toprağı gagalayan tavuklarla, sipsivri, cılız otları yemeye çalışan keçiler göze çarpıyordu. Sahile yaklaştıkça denizden esen tuzlu rüzgâr daha çok hissediliyordu. Ve sonra birdenbire, önümdeki tepeyi aşar aşmaz kendimi Moutsana'nın karşısında buluverdim.

Bugün artık inanılmaz gibi görünse de, sahip olduğu madenler sayesinde Avrupa'nın en önemli zımpara taşı merkezi olduğu devirlerde altın çağını yaşayan Moutsana'nın, şimdi artık bir hayalet şehirden farkı kalmamıştı. Sokaklarında yalnızca kedilerin cirit attığı, başıboş sokak köpeklerinin gölgelere sığındığı bir yere dönüşmüştü. Önce kepenklerini indirmiş bir lokantanın, sonra eskiden denizyolları bürosu olan ve şimdi içi kuş kafesleriyle dolu bir dükkânın, en

son da yıllar önce yanmış bir otel yıkıntısının önünden geçtim. Kasaba, eskiden madenlerden rıhtıma yük taşıyan eski teleferik kalıntısının olduğu yerde aniden bitiveriyordu. Daha ötede yol, tehlikeli sürüş uyarıları yapan paslı teneke levhayı geçtikten sonra kayalık kumsalla göğe sipsivri uzanan beyaz kayalıkların arasında bir yerlerde son buluyordu. Bu yol adanın, bugüne dek görmediğim birkaç yolundan biriydi; kum ve kireç tozu karışımından oluştuğundan, arabayı birinci viteste sürmem gerekiyordu. Direksiyonu iki elimle sağlamca ama sıkmadan tutuyordum. Solumda uzanan deniz, henüz lacivertti ama uzakta ufuk çizgisi belli belirsiz bir parıltıyla ışımaya başlamıştı bile.

Birkaç kilometre sonra ufuk mordan pembeye döndü, yıldızlar çoktan solmaya başlamışlardı bile. Cipi yukarıya park edip aşağıya, denize yürüyerek indim. İri, beyaz çakıllı kumsal, yer yer minik koylar ve taşlık alanlarla bölünüyordu. Kumsalla yol arasında, cılız otların bittiği kumullar ve bodur çalılar uzanıyordu. Yolun aşağısında, kayalıkların olduğu taraftaki krater benzeri çukurluklar, birazdan renk değiştirecek olan grimsi ışığın altında tuhaf bir ışıltıyla parıltıyor, göz alabildiğine uzanan manzara, tıpkı Ay yüzeyindeki görüntüleri anımsatıyordu. Ağzım burnum kireç tozuyla dolmuş ve çok susamıştım; birden elbisemin cebime attığım yabani portakalı hatırladım, çıkarıp, yolda yürürken elimle soymaya başladım. Pürtüklü kabuğu kalın şeritler halinde ayrılıverdi. Etli kısmı kehribar renkli ve toktu. Isırır ısırmaz ağzımın içi kekremsi bir sıvıyla doldu.

Karaya doğru ılık çalarak esen rüzgâr denizin tuzlu serpintilerini de beraberinde getiriyordu. Tek elimi gözlerime siper ederek, kum tepeliklerinin üzerinden en yakın koya doğru ilerlerken, tepemde bir uçak vızıltısı duyar gibi oldum. Bir ara gökyüzünde şimşek çakıyormuş gibi birtakım parıltılar belirdi, ancak bu pekâlâ kayan bir yıldızın ışığı da olabilirdi. Bir saniye sonra hem parıltı hem de vızıltı sona ermişti. Arkama dönüp dikkatle kumsala ve kayalıklara göz gezdirdim, bölgeyi baştan sona taradıktan sonra tekrar koyun bulunduğu tarafa döndüğüm de ise gözlerimi kırıştırtarak ovuşturmaya başladım. Yine birtakım görüntüler görmeye başladığımı sanmıştım, oysa orada, deniz tarafında, köpüklü dalgaların arasında, nereden çıktığı belli olmayan bir erkek silueti belirmişti.

Başımı rüzgâra karşı öne doğru eğmiş, orada öylece durup, adanın kıyı boyunca yürüyerek koydan bu yana, ıslak kumlara doğru gelişini izledim. Biraz daha yaklaştığında, kauçuk dalgıç giysisinin için-

dekinin uzun boylu, geniş omuzlu bir adam olduğunu fark ettim. Mavi renkli dalgıç gözlüklerini geriye, dalgalı siyah saçlarına doğru itmişti, belindeki kılıfta bir bıçak asılıydı, onun hemen yanında da, içi denizyıldızlarıyla dolu bir torba sallanıyordu. Elinde hâlâ kıvranmakta olan ve ne olduğunu çıkaramadığım bir yaratık vardı. Kararlı adımlarla hem yürüyor hem de elindekini inceliyordu. Sonunda, yirmi metre kadar yaklaşıncı, başını kaldırdı, beni görünce donup kaldı. Kendimi onun varlığına o kadar kaptırmıştım ki, o ıssız yerde üzerimdekilerle ne kadar tuhaf görünüyor olabileceğimi hiç düşünmemiştim bile: Beyazlar içinde, tepesinde denizkızı maskesiyle saçlarını uçuşturarak orada öylece dikilip duran bir kadın.

Saniyeler geçti, kıyıda dalgalar patlıyor, rüzgâr kumları savurmaya devam ediyordu. Adam tekrar harekete geçti ve bana doğru yaklaşmaya başladı. Yaklaştıkça, görüntüsü denize karşı daha da bulanıklaşıyordu – tıpkı bir gölge gibi. Yoksa bu da başka bir hayalet miydi? Hayır, değildi, ama eğer öyleyse bile, çok farklı bir türü olmalıydı. Soluk aldıkça ciğerlerinin kalkıp indiğini görebiliyordum. Güçlü elleri kanlı canlı görünüyordu. Kaslı vücudu kendini kauçuk giysisinin altından bile belli ediyordu. Tam kalbinin üzerine gelen işareti de seçebiliyordum artık: İki yanında kırmızı kanatlar bulunan, içi mavi yıldızlarla dolu bir dairenin üzerinde, koyu renkli harflerle NASA yazıyordu. Havaalanına sahip olmamakla övünen bu adada karşımda duran –şaşkınlıkla astronot olduğunu düşündüğüm– bu adam bir Amerikalı mıydı yoksa? Sonra on metre kadar yakınıma geldi, elinde hâlâ kıvranan şeyin ne olduğunu ancak o zaman anlayabildim: Bir denizyıldızıydı bu. Kısacık bir an sonra, yüzünü tam olarak görebildiğimde, aman tanrım, dizlerimin bağı çözüldü. Onun gözleriydi. İçinde gümüş parıltıların dolaştığı bu gri gözler, yakından bakınca, biraz yaşlanmış olsa da değişmemişti. Yarı gülümseyen, meraklı ağzı, daha sert görünmekle birlikte, aynıydı. Saçları ise hafifçe kırışmış, alnında kırıxıklıklar belirmişti, ortasında çaprazlama uzanan, incecik bir yara izi vardı. Başımı kaldırıp maskemi çıkardım; yüzündeki merak ifadesi önce şaşkınlığa sonra korkuya dönüştü. İlk anda onun yüzünde –en az onunki kadar şaşkınlığa ve korkuya kapılan– kendi yüzümü görüyormuş gibi oldum; aynı anda ve aynı yerde, aramızdaki altmış santimlik mesafeye, ayrı kaldığımız bütün o yılları, gittiğimiz yerleri, diri ya da ölü tanıdığımız yüzlerce insanı sığdırmış, birbirimize bakarak öylece duruyorduk.

Tekrar hareket edebilecek kadar kendine geldiğinde incitmeye korkar gibi, usulca uzanıp yanağıma dokundu. Sonra da saçlarıma. Bir an dudakları aralandı ama hiçbir şey söylemedi. Başını ağır ağır iki yana salladı yalnızca. Ardından, ellerimi avuçlarına almadan önce, yanaklarımdan çoktan aşağıya süzölmeye başlayan gözyaşları arasında elimi kaldırıp bileziğimi gösterdim. Uçsuz bucaksız gökyüzünde yıldızlar parıldamayı bırakmışlardı artık; elinde hâlâ suları akan denizyıldızıyla Geza Cassiel orada, karşımda duruyordu.

15. Rigel Otel

O gün vakit daha öğleyi bile bulmadan hava sıcaklığı otuz beş dereceye ulaşmıştı, çöl yönünden ara sıra, durması için insanı neredeyse diz çöküp dua ettirecek, kavurucu bir rüzgâr esiyordu. Albuquerque'in dış mahallelerinin birinde, Corona sokağındaki Rigel Otel'i'nin çatısından Puerco Irmağı'nın gümüş kıvrımı rahatça görülebiliyordu. Calzas'ın ilk kez Acoma'dayken gösterdiği, Dalia'nın okuduğu Keşiş Varcas'ın kitabında sözünü ettiği, yolda vampirler tarafından ısırıldıktan sonra Los Lunas'tan kuzeye doğru, kıyısını izleyerek ilerlediği ırmaktı bu. Dalia Varcas'ın Albuquerque'e varıp varmadığından, var-dıysa bile orada ne yaptığından asla söz etmemişti. Ama rahibin oraya gittiğinden hiç şüphem yoktu – Dalia'nın da.

Daha sonraları, Varcas'ı gördüğümü sandığım iki olay yaşadım: Birincisi, Dalia'nın çevirisini yaptığı el yazmaları hakkında bilgi almak için gittiğim Deadalus Meydanı 3000 numarada, Revenant Basımevi'ndeki adamdı. Zili çaldığımda sivri sakallı, kanca burunlu bir adam pencerenin sımsıkı kapalı perdeleri arasından şöyle bir bakmış ve başını iki yana sallayarak kapalı olduklarını anlatmaya çalışmıştı; aynı adamı başka bir gün karanlık ve ıssız bir sokakta, arka koltuğunda kırmızı elbiseli, uzun boylu bir kadının oturduğu, koyu camlı, siyah bir arabaya binerken görmüştüm. Kadının yüzünü görememiş-tim ama kim olduğunu az çok tahmin etmiştim. Heyecandan kalbim bir an yerinden fırlayacak gibi olduysa da, arkalarından gidip izlemeyi, doğrusu, aklımdan bile geçirmedi.

Bu ve –havalandırmanın bile işe yaramadığı boğucu ve kirli havası başta gelmek üzere– buna benzer nedenlerden dolayı, Albuquerque'e adım attığım ilk andan beri kendimi huzursuz ve bitkin hissediyordum. Daha önceki gelişlerimde, tıpkı Phoenix gibi, burası da beni çok şaşırtmıştı: Kenti, merkezdeki cam gökdelenler dışında, güneş-

ten kavrulmuş sokakları, yıkık dökük dış mahalleleri ve yeşillikten yoksun görünümüyle son derece yavan ve kişiliksiz bulmuştum. Yalnız Albuquerque’de bu kez, aynı zamanda tekinsiz bir kasvet de seziyordu: O yaz suç oranı çok yüksekti – gazete başlıkları kırk gün boyunca her gün bir cinayet işlendiğini haykırıyordu; ayrıca düzinelerce faili meçhul kundakçılık vakası, banka soygunu ve araba hırsızlığı olmuştu. Öte yandan intihar olayları almış başını gidiyordu: Söz konusu kırk gün boyunca günde iki intihar vakası kaydedilmişti. Ne gazeteler ne de polis bir açıklama getiremeseler de, olayların yüksek voltajlı elektrik kablolarından yayılan manyetik dalgalardan ya da Beyaz Kum Çölü’ndeki, yeraltı nükleer bomba denemelerinden kaynaklandığı yolunda birtakım yaratıcı kuramlar öne sürmekten de geri kalmıyorlardı.

Bana göre ise olay daha farklıydı. Benim gibi Las Vegas’ta uzun süre oturmuş biri için bile Albuquerque’deki toplumsal manzara türlü acayipliklerle doluydu; kent her geçen gün daha da sinir bozucu hale geliyordu. Gerçi son gecemizde Dalia beni uyarmış ve son zamanlarda bölgede yaşayanlar arasında, başka türlü görünerek gerçek vampir kimliğini gizleyen çok sayıda insanın varlığından söz etmişti. Şimdi onları ben de fark ediyor, daha doğrusu –bazen asansörle aşağıya inerken, bazen bir merdiven boşluğunda ya da bir lokantanın mutfağında, yemek buharları arasında, bir an için, tilki kulaklı, atmaca gözlü ya da kertenkele derili birilerini– görür gibi oluyordum. Ne idüğü belirsiz bu yaratıklar hem her yerde – hem de hiçbir yerdeydiler.

Öyle bir ruh hali içindeydim ki sanki bu kente bir şey inşa etmek için değil, yok etmek için gelmiştim; aslında şu anda çatısında durarak çölü seyrettiğim bu binanın yıkımını denetlemek için buradaydım. Yirmi üç yaşında, okulundan yeni mezun bir mimar olarak çiraklık dönemimi Calzas’ın yanında çalışarak geçiriyordum; bu benim ilk işim sayılırdı. Bundan tamı tamına yetmiş dört yıl önce, 1905’te yapılmış olan Rigel Oteli, 1971’den beri boştu; o yıllarda güney doğu bölgelerinde çok yaygın olduğu biçimde mermer ve pişmiş toprak kullanılarak, parlak kırmızı tuğlalarla yapılmış, on iki katlı bir binaydı. Aslında üzerine inşa edildiği kayaç katmanı kadar sağlamdı, bu yüzden yıkarak onu bir moloz yığına dönüştürecek olmak beni üzüyordu. Moloz kaldırıldıktan sonra yerine, tasarımında Calzas’ın da çalıştığı –içinde konser salonu, tiyatro salonu ve bir spor salonu olan– yeni bir belediye binası yapılacaktı. Bunun önemli bir proje olduğunu düşünsem de, keşke başka bir yere yapsalardı diye hayıflan-

maktan da kendimi alamıyordum. Kente geledi bir hafta olmuştı; o zamandan beri uzman bir ekiple yıkım öncesi çalışmaları yürütüyordum. O sırada ustabaşıyla birlikte, saat dörtte, adamlar binanın her yanına döşedikleri düzeneği ateşlemeden önce, son kurduğumuz elektrik devresini gözden geçiriyorduk. Vitruvius'un *Mimarlık Üzerine On kitap* adlı eseri, Labusi'den ders aldığım yıllarda en gözde kitaplarımdan biriydi. Yeryüzüne somut binalar inşa etmekle zihnimizde kurguladığımız bellek evleri arasında yakın ilişki bulunduğuna inanan Labusi, son derece ciddi bir tavırla bir seferinde, bir mimarın bina yapımında kullanılan vinç ile yıkımda kullanılan balyozu eşit önemde görmesi gerektiğini söylemişti. Labusi'nin bu sözleri Vitruvius'tan alıp almadığını bilmiyorum (gerçi Vitruvius'un hiçbir eserinde böyle bir ifadeye rastlamamıştım), ama bu türden sözleri, insanlık durumu üzerine mecazi bir yorum yapmış olmak için söylediğini biliyordum, çünkü hemen ardından da tutar, yapıları hem yıkıp hem yapan mimarlarla, hem dünyaya gelirken hem de yaşlanıp hayata veda ederken insanoğlunun yanında bulunan ve her iki durumda da işin gereğini yerine getirecek yeteneğe sahip olması beklenen doktorlar arasında, çeşitli biçimlerde, zoraki benzerlikler bulmaya çalışırdı. Labusi'nin sahip olduğu en değerli bilgileri karşısındakine öğretmek için, sık sık başvurduğu bir yöntemdi bu.

Eğitimimin, ilerde mimar olmam amaçlanarak nasıl da önceden yönlendirildiğini şimdi anlıyordum. Bu elbette Samax'ın başının altından çıkan bir şeydi: Labusi'nin özgeçmişini düzenleyen de oydu. İş, kâğıt üzerinde başkalarının hayatını belirlemeye sıra geldiğinde, ayrıntıları bu kadar iyi hesaplama konusunda eminim bir harita uzmanı bile onun eline su dökemezdi. Yeni başlayanlar için önce geometri ve trigonometriye ağırlık veriyor, ardından çizim dersleri ve bellek çalışmaları geliyordu. Aklıma önce, Samax'la yollarımızın çakıştığı gün, o metruk fabrikada, onu ilk gördüğümde incelemekte olduğu planlar, ardından da özel uçağıyla ülkeyi baştan sona geçerken bakmakta olduğu harita geldi. O sırada bana da gösterdiği bu harita, Büyük Sahra'nın kuzey bölümüne aitti; Calzas'a o fabrikayı ne yapmakta olduklarını sormak ancak yıllar sonra, o an aklıma geldi.

"Müze yapacağız," dedi bir an duraksadıktan sonra. "Koleksiyoncular için. Amcan, kendisi gibi özel koleksiyonları bulunan insanların sahip oldukları şeyleri sergilemek için, resmi müzelerin dışında, kendilerine ait bir yere gereksinim duyduklarını düşündü. Halkın her zaman görme fırsatı elde edemediği şeylerin, öyle kılı kırk yaran sı-

nıflandırmalara gerek kalmadan mümkün olduğunca çok yer dolaştırıp sergilenebileceğine inanıyordu. Ama söz konusu koleksiyoncular öyle pek göz önüne çıkmaktan hoşlanmayan –aslında resmi kurumların ardında kalarak kendilerini çok daha güvende hisseden– adamlardı, bu yüzden proje bir türlü hayata geçemedi..” Calzas başını iki yana salladı. “Bilirsin, Samax’ın kitabında vazgeçmek diye bir şey yoktur. Bu projeden vazgeçmek zorunda kalması onu çileden çıkardı, ama iş, tek başına altından kalkamayacağı kadar büyüktü.”

“Peki sonra fabrikaya ne oldu?” dedim.

“Onu bir gayri menkul şirketine sattı. Artık onlar ne yaptılarsa yaptılar, gerisini bilmiyorum.”

Aynı soruyu Samax’a sorduğumda ondan da aynı tepkiyi aldım. Las Vegas’a geldiğimizden sonraki bir yıl içinde ne o, ne de Calzas bir daha o fabrikaya adımlarını atmadılar. Bense on iki yıl sonra gecikmeli olarak, yirmi ikinci yaşıma basar basmaz, hiç beklemediğim bir dizi olayın ardından, bütün o yıllar boyunca Alma’ya ne olduğunu öğrenmek üzere tekrar oraya dönmek zorunda kalacağımı aklımın ucundan bile geçirmezdim.

Olaylar Auro’nun bir gün apansız Las Vegas’a çıkagelmesiyle başladı. Bir yıl önce kendi kurduğu beşliyle tura çıkmış, bir haftalık konser için Aladdin Oteli’yle anlaşmıştı. Grup üyelerinden biri, Atlanta’da yaşayan, Tunuslu göçmen bas davulcu, Auro’nun sevgilisiydi.

“Frankie Fooo,” diye tanıttı kendini basçı elini uzattığı sırada, “üç o ile.” Ufak tefek, esmer bir adamdı; saçlarını atkuyruğu biçiminde toplamıştı, dişleri bir piyanonun tuşları kadar düzgündü. Yüzünde geniş bir gülümsemeyle, eklemişti, “Üçüncü o bir nota, o da şu anda avucunuzda.”

Frankie Fooo hızlı ve çok konuşuyordu, vakit kaybetmeden hem bana hem de gözümün önünde Ivy’ye, “Auro ile birlikte ritimde, dünyanın gelmiş geçmiş en iyi ikilisi” olduklarını söyledi. “İstisnasız” diye bitirdi sözlerini. “İstisnasız” diye yineledi Auro heyecanla, tırnaklarıyla hafifçe davulun zilini tıngırdatarak. Siyah renkli, gümüş parıltılı davulları göz alıcıydı, büyük bas davulun üzerinde grubun adı, THE ECHO QUINTET* yazıyordu, amblemleri ise turuncu bir papağan figürüydü.

Auro’nun onu en son gördüğümde bu yana, son beş yıl içinde, inceden inceye, açıkça değiştiği aşikârdı. Kuşkusuz, onu nerede gör-

(*) (İngilizce) ‘Yankı Beşlisi’ – ç.n.

sem tanırdım, ama o benim çok iyi bildiğim –korkak ve çekingen– yanından eser kalmamıştı. Ya da kimbilir, belki bu duygular kendini, Auro’nun iç dünyasında çok daha başka biçimlerde açığa vuruyordu. Ama böyle olduğunu sanmıyordum, çünkü Auro âdeta can havliyle davula sarılarak, trenin son vagonuna atlamayı başarmış, profesyonel bir davulcu olmak için saatler boyu çalışmanın karşılığını –üstelik de bu alanda isim yaparak– almış ve bütün hayatını felç eden korkunun üstesinden gelmeyi bilmişti. Dış görünümü tamamen değişmişti. O gece özellikle bu dikkatimi çekmişti, o gece –bir zamanların ekose şortlu, beyaz gömlekli, papyonlu çocuğu– uçuk yeşil renkli parlak bir kumaştan, yakası mor ipekten bir ceket, içine yanardönerli turuncu Hint ipeğinden bir gömlek giymiş, üzerine deseni altın ve gümüş parıltılı karelerden oluşan bir kravat takmıştı; ayağına da benekli timsah derisinden, sivri uçlu bir çizme geçirmişti. Auro’nun sol elinin üç parmağında –topaz, ametist, firuze, opal ve kedi gözü olmak üzere– tam beş tane yüzük vardı. Bileklerinde altın bilezikler şingirdiyordu, boynundaki uzun zincirin ucunda akik bir madalyon sallanıyordu. Gözlerini bütünüyle gizleyen güneş gözlüklerini ise ancak arada bir gözünden çıkarıyordu.

Fiziksel olarak da gelişmiş gibiydi: Göğsü eskisi gibi içine çökük değildi, omuzları daha geniş duruyordu. Kıvrıcık saçlarını uzatmıştı, bir de keçi sakalı vardı. Sımsiyah bakışlarını artık insanlardan kaçırmıyordu; sol kaşının olması gereken yerdeki yara izi, şimdi yüzüne çok daha başka bir hava katmıştı. Ben hep bir insanı, en az gözleri kadar ağzının da ele verdiğini düşünmüştümdür; Auro’nun ağzı da, onu en son gördüğümde bu yana daha sıcak bir ifade kazanmıştı. Dudakları artık gergin ve sımsıkı kapalı durmuyor, onları sürekli ısırıyordu, üstelik eskiden olduğu gibi çatlak çatlak da değildiler. Özellikle de elleri. Davul çalmak onları tümüyle değiştirmişti: İncecik, süt beyazı küçük oğlan çocuğu elleri zamanla yok olmuş, davul çalarken derisinin altından damarları ve kasları fırlayan bir erkeğin, güçlü ellerine ve bileklerine dönüşmüştü.

Auro bana karşı oldukça sıcaktı, aradan geçen yıllar boyunca neler yaptığımı merak ediyor, bir sürü soru soruyordu. Bunu yine eskiden olduğu gibi, minik kâğıtlara yazarak yapıyordu. Desirée’yi gördüğüne de sevindi, ama en çok, onu dinlemeye gelen Zaren Eboli’yi görünce heyecanlandı. Yalnız Ivy’nin salona adımını atmasıyla birlikte, adeta kaçacak delik aramaya başladı. O hafta Ivy için oldukça zor geçmiş olmalıydı – nitekim sonunda benimkini de burnumdan getir-

meyi başardı. Desirée'nin ısrarlı davetine karşın Auro inatla Canopus Otel'i'ne gelmeyi reddetti. O sırada Samax, kazadan kaynaklanan rahatsızlıklarını hidroterapi ve akupunkturla tedavi ettirmek için bir aylığına Kyoto'ya gitmişti. Ama bu inadın onun yokluğuyla bir ilişkisi yoktu. Auro'nun dediğine göre terk ettiği otele bir daha asla dönme niyeti yoktu.

"Seni anlıyorum," dedim. "Gitmekle iyi ettin."

"İyi ettin," dedi başını gayretli bir biçimde sallayarak.

Ivy olan bitenden hiçbir şey anlamadı. Zaten anlamasını da beklemiyordum. Son beş yıldır o kadar içine kapanmış, o kadar kendi halinde yaşıyordu ki neredeyse görünmez olmuştu. Otele ilk geldiğim yıllara göre çok daha zayıflamış, varlığı, 103 yaşına karşın hayatını her zamanki gibi, öğleden sonraları bahçesinde tek başına ya da bilardo turnuvalarında yarışmakla meşgul değilse Labusi'yle keyif yaparak geçiren Dolores'ten bile daha az hissedilir olmuştu. Ivy epeyce yaşlanmıştı. Güzelliğini belli bir yaşa kadar koruyan ama yıllar geçtikçe, doğal biçimde yavaş yavaş yaşlanacağına, kimyasal bir reaksiyona maruz kalmış gibi bu özelliğini bir gecede yitiren kadınlardandı. Ivy'nin gözlerini ve ağzını çevreleyen çizgiler o kadar derinleşmişti ki, siyah beyaz çukurluklarla dolu yüzü, lobinin loş ışığında ya da koridorun öteki ucundan, tıpkı bir kurukafaya benziyordu. Yemeğini sürekli tek başına, kendi dairesinde yiyor, pek kimseyle konuşmuyordu; gittikçe daha sık ortadan kayboluyor, bu kayboluşlarında Reno'ya ya da Tahoe Gölü'ne haftalarca süren ziyaretlerde bulunuyordu. Samax'la birbirlerine tamamen yabancı gibiydiler. Sinekkuşu figürlü madalyon meselesinden sonra Samax'la olan ilişkisi ciddi biçimde bozulmuş, kalp krizinden sonra da Samax onunla ilişkisini neredeyse tamamen kesmişti. Bunu tercih etmesindeki mantığı tahmin edebiliyordum: Özellikle kriz sonrası daha zayıf olduğu şu dönemde, yanında Ivy gibi güvenilmez insanlar bulunsun istemiyordu. Ancak Ivy'nin hızını asıl kesen, Auro'nun yokluğu-ydu. Aslında benim gibi bir düşmanla –etrafa yaydığı olumsuz enerjiden de hissedildiği gibi– kolaylıkla başedebilecek biriydi. Üstelik Samax'ın sandığı gibi kendisinden o kadar da korkmuyordu, onu asıl yıkan şey, Auro'nun kapıyı suratına çarpması olmuştu. Yirmi yıl boyunca sahip olduğu tek şey, özellikle Nestor'un ölümünden sonra çocuğa da her fırsatta hatırlattığı gibi, Auro olmuştu. Şimdi de, üzerinde yalnızca İYİYİM yazan o tek kelimelik kart dışında –Noel'de ya da doğum günlerinde bile– Auro'dan hiç haber alamayışı, katlanmak

zorunda olduğu bu sessizlik, onu panzehiri olmayan bir zehir gibi içten içe yiyip bitirmişti.

Böylece, bir öğle üzeri Aladdin'in altın ve kırmızı renklerle döşeli salonuna girdiğinde Auro'yu orada, yarım ay biçimindeki sahnede davullarını ayarlarken görünce Ivy'nin ansızın dizlerinin bağı çözölmüş, soluğu tıkanmıştı. Destek olmak için öne doğru bir adım attıysam da, hemen kendini toparlayıp kara gözlüklerinin ardından bana doğru nefret dolu bir bakış atacak kadar zaman buldu. Uzun, siyah bir elbise giymiş, sıcağa karşın siyah eldivenler takmıştı; Labusı'nın dediğine göre tırnaklarını ve tırnak diplerini öyle kötü yemişti ki parmakları şeklini kaybetmişti.

Onu gören Auro olduğu yerde kalakaldı, ama bozuntuya vermedi. Uzunca bir kucaklamaya katlandı. Kadın, elini çocuğun ensesine koyup kendine çekerek kulağına bir şeyler fısıldamaya kalkıştığı anda ise, hemen usulca geriye çekildi ve elinden geldiğince uzaklaştı. Ivy onunla ne zaman özel bir şey paylaşmak istese, kimin ne düşüneceğini hiç umursamadan hep böyle davranırdı. Ama Auro artık buna aldırımıyordu, tam o anda birdenbire –ani bir baş hareketiyle– grup üyelerine işaret ederek, kendilerini bize tanıtmalarını istedi.

Ivy'nin bütün dikkati Auro üzerindeydi, grup üyelerinin tanıtımı bittiğinde tekrar yanına yaklaştı. Bu sefer Auro bir el hareketiyle kibarca onu uzaklaştırdı. Ivy'nin varlığından hep rahatsızlık duymuştum, ama onu ellerinde o siyah eldivenlerle görmek, planetaryumda ilk kez karşılaştığımız günün acı anılarını yeniden canlandırmıştı. Ama her şey bir yana, bunca yıl sonra sanki hiçbir şey olmamış gibi, üstelik Auro'nun ne kadar değiştiği açıkça görülüyorken, yeniden Auro'ya yaklaşmak için giriştiği beceriksiz çabalar –bütün kuvvetiyle bastırarak, çocuğun ensesini tutmaya çalışan o eldivenli el– karşısında gülmek için kendimi zor tutuyordum. Bütün bunların farkında olan Auro'nun kafasından o anda neler geçiyordu bilmiyorum ama duygularını gizlemesini –en azından gördüğüm kadarıyla– çok iyi biliyordu.

Yıllarca doğu sahilinden güney kıyılarına dek uzanan, sigara dumanlı yeraltı kulüplerinde müzik yapıp Canopus'a pek benzemeyen otellerde kalarak, yavaş yavaş önce New Orleans'ta, ardından New York'taki daha büyük kulüplerle anlaşmalar yapmış, ilk albümünü tamamlamak amacıyla şimdi de ilk kez batı sahilinde, Los Angeles'a dek uzanan bir tura çıkmış olmak –bir başka deyişle, kendinden bir sanatçı yaratmış olmak– Auro'nun, varlığını iş hayatının dışında da

sezdiren sert yanını açığa vurmasına yol açmıştı. Bu özelliğinin ilk belirtilerini henüz birlikte büyüdüğümüz yıllarda –örneğin hayalet şehirde yangın çıkardığım o gün– görmüştüm. Ancak o gün Aladdin’in salonunda, gördüğü baskı karşısında gözleri çakmak çakmak parıldarken, Auro’nun hiç bu kadar kararlı ve katı davrandığına tanık olmamıştım. Ekolali hastalığı hâlâ sürmekteydi, ama anlaşılan eskiden benim üstlendiğim suflörlük görevini, cümlelerini Auro’nun kolayca yankılayabileceği sözcüklerle bitirmeye özen gösteren Frankie Fooo çoktan benimsemişti bile.

“Şimdi herkesten prova sırasında salonu terk etmesini rica edeceğiz,” diye açıkladı Frankie herkese seslenerek, “ama sonra konserimizi izlemek için lütfen bu gece yine buyrun!”

Auro da heyecanla başıyla onaylayarak “Buyrun,” diye tekrarladı sözcüklerin yalnızca vurgusunu değiştirerek. Biz de öyle yaptık; o akşamki repertuarları olağanüstüydü. Gördüğüm kadarıyla o gece –iyisiyle kötüsüyle– bütün yakınlarına onca yılda nereden nereye geldiğini gösteren Auro kendisiyle ne kadar gurur duysa azdı doğrusu. Echo Beşlisi o geceki konserinde dört ay sonra çıkacak olan albüm parçalarına yer verdi; sonradan *Echo Chamber* adıyla caz müziğinin kült albümleri arasında yer alacak olan bu ikili albüm, on dört parçanın on birinde imzası bulunan Auro’nun caz dünyasında hızla yükselmesini sağlayacaktı. Onlara Aladdin gibi yüksek sosyete mekânlarında konser olanağı tanıyan da albüm hakkında ortada dolaşan bu türden söylentilerdi zaten.

Auro’yu daha önce, ders aldığı yıllarda davul çalarken pek çok kez izlemiştim, ama onu sahnede öteki müzisyenlerle birlikte ya da solo atarken görmek benim için de başlı başına farklı bir deneyimdi. Olağanüstü bir ritim duygusuna sahipti, bu konuda kesinlikle büyük rol oynayan ekolali hastalığı onun için, sanki grup elemanlarının çıkardığı her notayı algılayıp her birini ayrı ayrı yanıtlayabilmesini sağlayan, son derece hassas bir anten görevi görüyordu. Auro’nun ritmiyle grupta yarattığı ortak duygu, onları hayatta dinlediğim en sıkı gruplardan biri yapmıştı. Soloya girdiğinde büyük bir tutkuyla, ama –ne bagetlerini havada çevirerek ne de davula fazla yüklenip gereksiz heyecan yaratarak– en ufak bir gösterişe kapılmadan, tüm becerisini yalnızca yaptığı müziğe aktararak çalışıyordu. Ayrıca Auro’yu, kentin en işlek caddesinde, izleyicilerin hıncahınc doldurduğu bir gece kulübünde yeteneklerini sergilerken izlemek, bambaşka bir zevkti. Ben ön masaların birinde, Desirée ve Zaren Eboli ile birlikte oturuyor-

dum. Ivy arka tarafta tek başına olmayı tercih etmiş, elindeki martini kadehiyle oynamaktaydı. Desirée, günlerdir seranın bir köşesinde, gece gündüz uyumadan sessizce yazı makinesiyle çalıştığı halde, o gece, üzerindeki mavi deriden mini eteği ve kabarık ceketıyla muhteşem görünüyordu. Haftalardır başını kaldırmadan, Utah'dan getirdiği dişi örümcek sürüsüyle uğraşan Zaren Eboli ise o gecenin şerefine gümüş lame smokin ceketini giymiş, masamıza en büyüğünden bir şişe şampanya getirtmişti. Auro ile en çok gurur duyanlardan biri de oydu; yıllar önce ona, kendi gençliğinde Quartier Latin'deki barlarda çalan piyano müziğinin püf noktalarını öğretirken, aynı çocuğun gün gelip usta bir sanatçı olacağı ve bütün o bilgileri kendi müziğinde kullanacağı hiç aklına gelir miydi? Auro Eboli'ye duyduğu minneti, ilk partinin sonunda, grubun Jelly Roll Morton'a adanmış son parçada gösterdi – "Dead Man Blues"dan "Star Jam"e dek uzanan özel bir potpuriyle Eboli'yi inanılmaz derecede mutlu etti.

İki çift laf edebilmek için Auro'yu sonunda kuliste yakalayabildiğimde başlangıçta her ikimiz de tutuktuk. Önce kucaklaştık, ben bir ara kendisini tebrik ettim. Ama arada o kadar çok şey olmuş ve konuşacak o kadar şey birikmişti ki, Ivy'ye karşı takındığı suskun tavrı, ben de dahil olmak üzere hepimize karşı göstermesini anlıyordum. Sonuçta hayatını değiştirmesini sağlayan bir karar almıştı ve bu kararına sonuna dek ödün vermeden uyması gerekiyordu. Ama bunu bilmek yine de işimi kolaylaştırmıyordu. Yıllarca, beşli bahçede gece yarılarında dek ettiğimiz sohbetler aklıma gelince onu ne kadar özlediğimi fark ettim ve buna çok şaşırdım. Telefon denen cihazın Auro için her zaman bir imkânsızlık demek olduğunu bildiğim halde –açtığı anda aklıma bile diyemeyecek durumdaydı– yine de, üzerinde Times Square'in gece manzarasının bulunduğu o karttan en azından bir tane daha yollayacağını ummuştum hep. Oysa yazışmalarını sürdürmüş olsaydı eğer, Canopus'un, hemen her şeyin kulaktan kulağa kolayca yayıldı küçük dünyasında, Ivy'nin onun izini bulması işten bile değildi. Ancak, hikâye yalnız bununla bitmiyordu.

İnsanlar arasındaki iletişimin temel biçimi sayılan –çoğumuzun önemini farkına bile varmadığı– konuşma eylemi, Auro'nun hayatında her zaman en önemli sorun olarak varolagelmişti. Kişiliğine biçim veren de, bu sorundan kaynaklanan bunalımları olmuştu hep. Bütün gücüyle, iletişim kurmanın bir başka yolu olan müziğe odaklanmış ve bu konu giderek onun için bir ölüm kalım meselesi, hayatta başarılı olmanın tek umut kapısı haline gelmişti. Grup üyeleriyle

arasındaki ortak dildi müzik; müziğin oluşum aşamasında kullanılan sözel iletişim ise ikinci derecede önem taşıyordu. Auro belli ki Frankie Fooo ile birlikte aşkın ve dahi cinselliğin diliyle –müzikte olduğu gibi, en yalın haliyle sözel iletişime gerek duyulmayan o sözsüz iletişim biçimiyle– de tanışmış, bu olay Auro’nun i dünyasında köklü değişikliklere yol açmıştı. Aslında Auro otelden kaçtığında yalnızca seyirci önünde hiç davul çalmamış, yeni tomurcuk veren bir müzisyen adayı değil, aynı zamanda hiçbir deneyimi olmayan bkir bir çocuktu da. Kısacası, Ivy’den kaçmak ve hayatında ilk kez başına buyruk kalmak dışında –kaldı ki bunlar bile başlı başına yeterince büyük olaylardı– ondan bir daha ses ıkmmamasının bir başka nedeni, anlaşılan, müzikte olduğu kadar cinsellikte de kendini yepyeni duygulara kaptırmasıydı.

Ya da buna benzer başka bir şey olmalı diye düşünüyordum, havalandırmanın aşırı derecede çalıştığı soyunma odasına girerken. Pudra tozuna bulanmış, pembe ışıklı oval aynanın önünde, yalnız başına oturuyordu, düşünceli bir hali vardı. Müziğini ne kadar beğendiğimi söylediğimde yüzü aydınlandı. Las Vegas’a dönmenin onun için ne kadar büyük bir duygusal baskı yarattığını bildiğim için, kendi duygularımı belli etmemeye çalıştım. Onun da öyle yapacağını ve böylece –Samax aile geleneği uyarınca– duygularımızın, bir biçimde, kendi kendilerini dizginleyeceğini tahmin ediyordum.

“Seninle gerçekten gurur duyuyorum Auro,” dedim. “Ayrıca da seni çok özledim.”

Oysa Auro duygularını gizlemek şöyle dursun, hıçkırıklara boğularak, “ok özledim,” dedi.

Zaten olacağı da buydu. Frankie Fooo ve saksofoncu gelip kapıya vurana kadar birlikte epeyce gözyaşı döktük. Auro’yla ertesı gün buluşmak üzere szleştikten sonra oradan ayrıldım. Hayatımdan yok olup gidenler arasında ilk geri dönen, Auro olmuştu.

Park yerine doğru yürüdüğüm sırada, Ivy gösterişli iki tur otobüsünün arasından ansızın çıkarak yoluma dikildi. Orada beni beklediği belliydi. Desire Eboli’yle birlikte çoktan otele dnmştı. Arka tarafta, gece yarısı sonrası kalabalığı kümeler halinde gazineye doluşuyordu. Koyu gözlükleri ve siyah elbisesi içinde Ivy, bir cenaze töreninde içkiyi fazla kaçırmış biri gibi duruyordu. Bu da içkiliyken beni hazırlıksız yakaladığı anlamına geliyordu, oysa ikiye düşkün biri olduğu, en kötü zamanlarımızda bile hiç aklıma gelmemişti. Ama kimbilir, belki de bu kez hayatının en kötü anını yaşayacak olan Ivy’ydi.

“Seninle konuşuyor,” dedi beni aşağılarcasına, “ama ben kulise bile giremiyorum.”

“Çok üzgünüm–”

“Üzgün falan değilsin! Sen hiçbir şeye üzülmeydin. Auro senin umurunda bile olmadı, ama şimdi arkadaşımı gibi davranıyorsun.”

“Ben onun dostuyum ve o da bunu çok iyi biliyor.”

“Auro’nun ne bildiğini anlatma bana,” diye terslendi.

Nefesindeki ağır cin kokusu midemi bulandırdı. Çevresinden dolaşarak geçmeye çalıştım, ama yolumu kesti. “Gitmem gerek,” dedim.

“Hayır,” dedi başını iki yana sallayarak.

“İvy, çekil yolumdan.”

“Ne o, bu kez bana vuracak mısın?” Çektiği onca acının yanı sıra, çocukluk yıllarımda Auro ile ilk tanıştığımız o gece bana vurduğunda, karşısına geçip meydan okumamı bir türlü affedememişti.

“Bırak zırvalamayın,” dedim.

“Zırva ha? Sen kendini çok akıllı sanıyorsun,” dedi sırtarak, “ama hiçbir şey bildiğin yok senin.”

Çevresinden dolaşmayı bir kez daha denedim.

“Gerçekte kim olduğunu bile bilmiyorsun,” diye devam etti, yolu mu bir kez daha keserek.

“Ne?”

“Bunun ilginç çekeceğini biliyordum,” dedi zehir gibi bir kahkaha atarak. “Bir piç gibi o kadar çok ortada bırakıldın ki, sayısını unutmış olmalısın. Söylesene Enzo, seni kaç kez yetim bıraktılar?” dedi yapmacık bir ilgiyle, alay ederek. “Yoksa *Loren* mi demeliyim?”

“Siktir git.”

“Bak bu daha iyi bir cevap. İki kez mi? Yoksa üç müydü, hani bir de bir ‘teyze’ vardı bir ara – neydi adı, unuttum.”

“Artık çenenin kapasan iyi olacak.”

“Yoksa bana vuracak mısın?”

“İvy, nedir benden istediğin?”

Ağzı bir gülümsemeyle kıvrıldı. “Sürpriz! İstediğimi zaten aldım, uzun zaman önce.”

“Öyle mi? O zaman niye beni rahat bırakmıyorsun?”

“Senden aldığım bir şey var, ama senin ruhun bile duymadı,” dedi dişlerinin arasından. “Hâlâ da bilmiyorsun.”

Sonra bir an, her nasılsa, ne söyleyeceğini bildiğimi hissettim. Bunun benim için her şeyi değiştireceğini de.

“Hani Samax’la birlikte teyzene yazdığınız mektup vardı ya, Sa-

max özel bir kuryeyle yollamamı istemişti – bil bakalım ne oldu?” Uzun bir sessizlik oldu, ardından sesini alçaltarak fısıltıyla, “Onu asla yollamadım. Evet, doğru duydun, yani teyzen sana ne olduğunu asla öğrenemedi. Öğrenemezdi de.”

“Bu olamaz,” dedim, ama doğruyu söylediğini hemen anlamıştım.

“Demek olamaz, öyle mi?”

“Yalan söylüyorsun.” Ama o konuştuğça, ağzından çıkan her söz kulaklarımda bir mermi gibi patlıyordu sanki: Kulaklarım uğulduyordu, bir kilometrelik alan içinde gördüğüm her şey durmuştu sanki, bütün düşünebildiğim, sendin Alma, tanrım, biz sana ne yapmıştık?

Ivy yaptığından şeytanca bir zevk alıyor, o ânın tadını çıkarıyordu. “O yalnızca senin kaçırıldığını ve öldürüldüğünü sanıyor,” diye sürdürdü sözlerini. “Başka da ne düşünebilir ki zaten? Yetim, ailesi tarafından sokağa atılmış biriydin, zaten eğer Samax sahip çıkmasaydı, olacağı da buydu.”

“Bence yalan söylüyorsun,” dedim, sesim sanki çok uzaklardan geliyordu.

“İstersen, sen kendini böyle teselli edebilirsin,” dedi.

Bacaklarım, ayaklarım, bastığım toprak giderek buhar oldu sanki, kendimi boşlukta duruyor gibi hissediyordum. Gözlerimi kapadım ve Alma’yı gördüm, ama yıllardır rüyalarımda görüldüğü gibi değil, daha perişan ve daha karanlık bir yerdeydi. O zamanlar –üstelik o yıllarda benden bile daha genç olduğu o yıllarda– bütün bu olanlar karşısında ne kadar korkmuş, kendini ne kadar suçlu hissetmiş ve üzüntüden ne hale gelmiş olabileceğini o an anladım. O zamanlar çocukken, Samax’ın beni kaçırarak hem bana hem de, üzerindeki yükü hafifleterek Alma’ya iyilik ettiğini düşünmüştüm; oysa işin kötüsü bunun tam tersi olmuştu – ve şimdi bütün bu olanların asla telafi edilemeyeceğini düşünüyordum. Birkaç saniye içinde o güne dek Alma’nın yaşadığını düşlediğim her tür yaşantı bir anda silinip yok oldu. Zihnimde gerilere gidip, o planetaryuma tekrar döndüm, yerimizden kalktığımızı gördüm, o yirmi yaşında bir kadın, bense on yaşında bir çocuktum, sonra beni eldivenli bir elin alıp uzaklaştırdığı, o kalabalık koridora doğru ilerledik. Alma’nın insan denizinde çılgınca beni arayışını izledim. O zamanlar aklıma bile getirmek istemediğim kadar büyük bir korkuya kapılmıştı, sonradan aynı gün Samax’ın yoladığı mektubun eline geçmiş olacağını ve böylece endişelerinin hafifleyeceğini düşünmüştüm. Ama ortada mektup falan yoktu. Peki Alma nereye gitmişti o zaman? Şimdi benden binlerce ışık yılı ötede

olan o uzak dünya, birinin bir anda her şeyi ters çevirmesiyle, ayağı-
mın altından kayıvermişti. Doğruydu, Alma bütün bunların başına
nasıl ve neden geldiğini asla öğrenemeyecekti.

Birkaç metre ilerde, bütün bunları bir çırpıda anlattığı yerde, hiç
utanıp sıkılmadan karşımda öylece dikilip duruyordu. Büyük bir acı-
masızlıkla hayatında daha önce hiç görmediği birinin tüm yaşamını,
sanki sıradan bir iş yapıyormuş gibi bir anda altüst etmiş olmak onu
pek etkilememiş gibiydi. Sözleriyle canımı yakmayı becerdiği sürece
kendi kendine mutlaka geçerli bir açıklama buluyordu. Ama bunu ni-
ye yapıyor, diye soruyordum kendi kendime. Geçmişinde, böyle dav-
ranmasını haklı çıkaracak ne yaşamıştı acaba? Ve bu sırtı, yıllar son-
ra akıtmak üzere, ölümcül bir zehir gibi içinde saklayabildiğine göre,
acaba iç organları neden yapılmıştı? Labusi'nin bir zamanlar anlattı-
ğına göre Büyük İskender'i öldüren zehir o kadar keskinmiş ki, içine
konduğunda eritmesin diye eşek toynağından yapılma bir kapta sak-
lanmışlar. Ivy'nin midesi de öyle olsa gerekti.

Hâlâ sendeliyordum, Ivy'nin iki adım geri çekilmesine bile aldır-
madan gövde mi otobüsün yan tarafına yasladım. Bir türlü kendimi
toparlayıp dikkatimi ona veremiyordum, ama yine de bir an da olsa,
yüzünden bir korku ifadesinin geçtiğini görür gibi oldum: Belki yü-
zümde gördüğü bir şey sabrımın taşarak sonunda suratına bir tokat
patlatacağıma inanmasına neden olmuştu. Keşke her şey bu kadar
kolay olsaydı, ama öyle olmadı; kadın giderek küçüldü, küçüldü ve
sonunda adeta, aramıza gerilen kırmızılı mavili bir tülün berisinde
kalmış gibi bir pus perdesinin ardında kaldı. Birkaç dakika boyunca,
hastalanıp oraya yığılacağımı düşündüm. Sonra derin bir nefes alıp
son bir hamleyle kendimi arabamın durduğu tarafa attım, yolu daha
yarılamadan koşmaya başlamıştım bile.

Bir sonraki hafta da sürdürdüm koşturmayı. Ne Ivy ile yüzleşerek
hesap sordum ne de -Ivy'nin de beklediği gibi- Japonya'yı arayıp Sa-
max'a haber verdim. Oteline uğrayıp not bıraktığım halde, Las Ve-
gas'ta kaldığı sürece Auro ile görüşmeye de fırsat bulamadım. Hayır,
bütün bunların yerine gözümü bile kırpmadan, hiç bitmeyecekmiş
gibi geçen o uykusuz gecenin ardından sabah küçük bir bavulla ken-
dimi New York'a kalkan yedi uçağına attım. New York saatiyle öğle-
den sonra üç buçukta, anneannemin Bensonhurst'deki eski evinin
önündeydim. Bu evden son kez çıktığımda kapısını kilitleyip anahta-
rı Alma'ya vermiş, sonra da beyaz Impala'sının ön koltuğına geçip
oturmuştum.

Ev pek fazla olmasa da bir parça değişmişti. Gözüme inanılmaz derecede küçük görünüyordu – burayı terk ettikten sonra son yıllarda nasıl bir yerde yaşadığım düşünülecek olursa bunda şaşılacak bir şey yoktu doğrusu. Ama aradan geçen yıllar zihnimde eski sokağımı da silikleştirmişti. Hatırladığımdan daha dar ve daha kısa, her iki yanında –şaşırtıcı biçimde– domino taşları gibi üst üste yığılmış duran çok daha az sayıda ev vardı. Çimenlikler ufacıktı, yolun iki tarafına sıralanmış ağaçların kimi kırpılmış, kiminin de gövdeleri soyulmuş, bakımsızlıktan ölmek üzereydiler. Anneannemin evinin –yeşil ve artık epeyce eskimiş olan– çatısı diğerlerinden daha farklı, kapısı daha oturaklıydı. Birileri bir zamanlar ön basamaklara gölge veren iki kasvetli çam ağacını söküp yerine açalyalar dikmişti. Yine de nemli yaprak, ıslak çimento ve iki sokak ötedeki Bay otoparkından gelen egzoz karışımı koku aynen hatırımda kaldığı gibiydi.

Parke taşlarına basarak eve doğru yürürken, zili çaldığımda içerdekilere ne diyeceğimi düşünüyordum. Ama kapı açılmadı. Alma'yı hatırlayabileceklerini düşünerek komşular arasında küçük çaplı bir soruşturma yaptıysam da yararı olmadı, aradan geçen on iki yıl pek çok şeyi de beraberinde götürmüştü. Aslında konuştuğum hiç kimse beni hatırlamıyordu – ben de onları. Yalnızca sokağın biraz aşağısında oturan ve emekli posta memuru olduğunu söyleyen yaşlı bir adam anneannemi hatırlayabili.

“Elbette, Bayan Verell'i hatırlıyorum,” dedi, elleri cebinde tel kapisının önünde dururken. “Uzun süredir duldu.”

“Kocası savaşta şehit düşmüştü,” dedim, “Guam'da.”

Anlaşılan bu bilgi adamda bir şey çağrıştırmamıştı. “Bayan Verell ne zaman öldü dedin?” diye sordu.

“1965 yılında.”

Başını salladı, bir sigara yaktı. “Her neyse, seni de anneanneni de pek hatırlamıyorum aslında – sorduğun buydu değil mi?”

Mahalle de oldukça değişmişti: Yaşlı olanların çoğu ya taşınmış ya da ölmüştü. Eskiden çocukların sürekli oyun oynayıp koşturduğu sokakta şimdi bir tane bile çocuk kalmamıştı. Acaba artık burada kimler oturuyordu?

Anneannemin evinin yan tarafından, eskiden, salı günleri, çöp kamyonunun alması için kaldırıma çıkardığım çöp kutularını koyduğumuz, evleri birbirinden ayıran yosun tutmuş rutubetli aralıktan geçip arkaya dolandım. Eski odamın penceresine baktım, şimdi eskiden anneannemin diktiği koyu lacivert perdelerin yerinde çizgili per-

deler asılıydı. Baktığım pencerenin tam karşısında yatağım dururdu; bu bana, Luna ile Milo'nun ölümünden sonra anneannemin beni trenle buraya getirdiği gün, o yatakta geçirdiğim ilk geceyi hatırlatmıştı. Bir de eskiden ev ödevlerimi yaptığım, çocukken Luna'ya ait olan küçük masayı hatırlıyordum; tam sağ dizimin değdiği yere tırnak törpüsüyle, adının baş harflerini kazımişti. Aritmetik problemi çözerken ya da fiil çekimlerini ezberlerken bazen dikkatim dağılır, elimle LV harflerinin kazıldığı yeri yoklar, iki harf daha eklense LO-VE olacağını düşünürdüm.

Kent merkezinde bir otelin, arka odalarından birine yerleştim, perdeleri de sıkıca kapattım. Kahveyle birlikte birkaç sandviç ısmarladıktan sonra Alma ile gittiğimiz planetaryumun yerini hatırlamaya çalıştım. Tek hatırladığım Manhattan'ın kuzey ucunda, Hudson Nehri kıyısında olduğuydu. O gün cumartesi olduğundan belediyenin bina kayıtlarına pazartesiye önce ulaşma şansım yoktu – oysa ben onca zaman beklemek istemiyordum. Onun yerine oraya gidip, o çevrede eskiden beri oturduğunu tahmin ettiğim dükkân sahiplerine sorular sorarak bölgeyi taramayı yeğledim. Fazla dolaşmama gerek kalmadı, metro geçidinin bitişiğinde, eski planetaryumu hatırlayan yaşlı bir ayakkabı yapımcısı buldum. Adam binanın 1966 yılında –Alma ile birlikte gidişimizin üzerinden fazla geçmeden– kapandığını söyledi, sonra da eskiden olduğu yere nasıl gidebileceğimi tarif etti; yedi sokak ötedeydi ve nehre hatırladığımdan çok daha yakındı.

Binanın olduğu yer, şimdi artık uyduruk park alanıyla alışveriş merkezi arasında sıkışıp kalmış olan bölge, konut projesi sahasına dönüştürülmüştü. Kiralama bürosundaki memur, projenin 1967'de yapımına başladığını ama planetaryum hakkında hiçbir şey bilmediğini söyledi. Sahada şöyle bir tur atmak istediğimi söylediğimde kuşlandıysa da, yasal kiracı adayı olmamı sağlayan formu doldurunca, sesini çıkarmaktan vazgeçti. Seyrek ağaçlı beton patika boyunca yürürken bir yandan da kendi kendime burada ne aradığımı sorup duruyordum. Umutsuzca da olsa, binaların da hayaletleri olduğunu düşünerek, mimar gözüyle çok zaman önce orada bulunan planetaryumu hayal etmeye çalıştım. Ama bu imkânsızdı. Yüzlerce kez belleğimi tarayarak binayla ilgili herhangi bir şey hatırlamaya çabaladım, ama nafile, konut projesi her şeyi o kadar değiştirmişti ki, Ivy'nin beni kaldırırda, kenara yanaşmış otomobile itelediği yeri bile çıkaramadım.

Eğer hayalet görmek istiyorsam, onları başka yerde aramalıyım.

Ertesi gün sabah erkenden bölgeye en yakın polis karakoluna git-

tim. Girişteki memura 1965 aralığında kaybolan birinin, eğer varsa, kayıtlarına ulaşmak istediğimi söyledim.

Beni göz ucuyla şöyle bir süzdükten sonra, “O tarihte kaybolmuş olan bir tanıdığınız mı var?” diye sordu.

Başımı salladım, “Ben,” dedim.

Ya ses tonumdan kaçığın biri olmadığımı anladı ya da beni bir an önce başından savmak istedi. Dosdoğru gözlerimin içine bakarak, “Bunun için kent merkezine gitmeniz gerek,” dedi ve Manhattan’ın güneyindeki Kayıp Bürosu’nun adresini bir kâğıda karalayarak elime tutuşturdu.

Söz konusu büro her nasılsa pazar günü de açtı, bir dizi soru cevap ve form doldurma faslından sonra sade giyimli bir dedektif beni boş bir odaya alarak önüme kalın karton bir dosya koydu. Kendi kayboluşumu belgeleyen raporun üzerindeki 17 Aralık 1965 tarihini görünce içimi aniden bir boşluk duygusu sardı; aynı duyguyu yıllar önce, Las Vegas’taki ilk günlerimde, gerçek doğum belgemi bulmak için otobüsle Vilayet Binası’na gittiğimde, adımın Enzo Samax olduğunu kanıtlayan belgeyi gördüğüm zaman da hissetmiştim. Şimdi de on yaşında, Loren Haris adında birinin kaybolduğunu bildiren belgeye bakıyordum; en son 16 Aralık 1965 tarihinde, saat 15.10’da, River bölgesinde, Water caddesindeki Herschel Planetaryumu’nda görülmüştü. Dosyanın kapağında eski adımın yazılı olduğunu görmek bile şiddetle sarsılmama yetmişti. Onu izleyen bir saat boyunca Loren Haris’in kayboluşunu sanki başka biriymiş gibi algılamaya devam ettim. Ama ne kadar sarsıcı olursa olsun, o andaki duygularım, Alma’nın on iki yıl önce, acılar içinde günlerce neler çektiğiyle karşılaştırıldığında elbette devede kulak kalırdı. Bu acı kimbilir kaç yıl sürmüştü?

Kınor ve Turel adlı dedektiflerce tutulmuş olan belgedeki ilk ifadesinden, ne kadar korkmuş ve telaşlanmış olduğu anlaşılıyordu. Belge –pelür kâğıda, tek satır aralığıyla yazılmış altı yaprak– ayın on altısında evden çıkışımızdan, planetaryumda beni son gördüğü ana dek birlikte yaptığımız her şeyi ve Alma’nın gördüğümüzü ya da konuştuğumuzu hatırladığı herkesi içeriyordu. Daha sonra da Alma’nın planetaryumun ana salonunda, lobide, sergi salonlarında, koridorlarda, erkekler tuvaletinde ve ardından binanın çevresindeki sokaklarda çılgınca koşarak beni arayışının tek tek anlatıldığı bölümler geliyordu. Rapordaki ifadesinden –annesinin yanına nasıl geldiğimi, Boston’da nasıl bir hayat yaşadığını anlatan– polislerle konuyla ilgili yar-

dımı olabilecek türden kısa, kişisel bilgiler verdiği de anlaşıyordu. Bütün bunları okumak bana dayanılmaz bir acı veriyordu. Çektiği acının derinliği ve umutsuzluğu, orası burası kırılarak kaleme alınmış, ruhsuz polis raporunda bile, elle tutulur biçimde kendini hissettiriyordu. Bütün bunları bir de böyle şüphe duyduklarını gizlemeye bile gerek duymayan polislerin gözü önünde okuyor olmak durumu daha da yürek paralayıcı hale getiriyordu. Polisin Alma'nın ifadesine eklenmiş yorumlarından, ilk andan başlayarak ona inanmadıklarını keşfettiğimde daha da çok şaşırdım. Detektif Kinor, kargacık burgacık el yazısıyla lanetlercesine, Alma'nın uyuşturucu bağımlısı olabileceğini bile yazmıştı. Ya da aşırı duygusal hikâyeler uyduran bir çeşit travma kurbanı diyordu. Hatta bir ara sahtekârlık ettiğinden bile kuşulanmışlar, koruyucu aile olmanın getirdiği sorumluluğa daha fazla dayanamamış ve beni sessizce ortadan kaldırmış olduğunu düşünmüşlerdi. Bir sonraki yorum ise tipik bir Huckleberry Finn öyküsüydü: Ne idüğü belirsiz, başıboş bir çocuk, yaşadığı aile trajedisinin ardından –anneannem ölmüş, Alma ise hiçbir geçim kaynağı olmayan (kendinin de beyan ettiği gibi) bir yabancı sayıldığından– eline geçen ilk fırsatta kırıış kırııştı.

Sonunda polisler, hâlâ şüphe duyarak da olsa, Alma'nın kaçırıldığımı ilişkin hikâyesine inandıklarında, soruşturma çoktan çıkmaza girmişti bile. Üstelik bir adım bile ilerleyememişlerdi. İzleyecek hiçbir ipucuna rastlamadıklarını kendileri de raporda açıkça belirtiyorlardı. Ne herhangi bir tanık vardı, ne fidye istenmişti ne de herhangi bir iz bulunmuştu. Hiçbir yararı dokunmamış olsa da FBI'a haber verilmiş, kayboluşumdan bir ay sonra 66 eşkalım ülkedeki tüm polis teşkilatına dağıtılmıştı. Rapor, 150 santim boyunda, 48 kilo ağırlığında, kahverengi saçları, gri gözleri olan, üzerinde denizci ceket, denizci beresi ve ekose desenli bir atkı bulunan bir çocuğu tarif ediyor ve daha sonra fiziksel özelliklerime geçiyordu: Sağ işaret parmağı, Pittsburgh yakınlarında geçirdiği bir trafik kazası sonucu kırık; sol koltuk altında doğuştan gelen bir işaret bulunuyordu. (Alma'nın bu ikinci özelliğini bildiğini bilmiyordum.) FBI uzun süre, o kış New York'ta iki çocuk öldüren bir tacizcinin kurbanı olduğum fikrine kapılmış ve olay bir sonuca bağlanamamıştı. Son zamanlarda New York hapishanelerinden şartlı tahliyeyle çıkan sübyancıları da sorguya çekmişlerdi. New York polisi de üzerine düşeni yapmış, okuldaki öğretmenleri, sağlık görevlisini, birkaç komşuyu sorguya çekmişti ama kendi isteğimle kırıış kırıış olabileceğim düşüncesinden hâlâ

vazgeçmiş değillerdi. Ama planetaryumdan olduğum gibi, yanıma bir çorap bile almadan niye kaçmış olacağımı açıklayan herhangi bir ifade yer almıyordu.

Üç ay sonra her iki soruşturma da hızını kaybetmişti. Haklı olarak öfkeye kapılan Alma bir özel detektif tutmuş, o da hemen daha önce polisin gözden kaçırdığı bir tanık bulmuştu: Bu Ivy'nin beni kaçırdığı çıkış kapısının yakınındaki hediyelik eşya dükkânının sahibi olan, yaşlıca bir kadındı. Bir gözü görmeyen bu tanık, görünümü ve giysileri Alma'ya benzeyen genç bir kadının, benim eşkalime uygun bir çocuğun elinden tutarak kaldırımda yürüdüğünü görmüştü. Bu ifade polisi derhal, zaten başlangıçtan beri gönülsüzce ilgilendikleri bu davanın en başında düşündükleri şeye, yani Alma'nın başkalarına işkence etmekten hoşlanan isterik ya da düzenbaz bir suçlu olduğu görüşüne geri götürmüştü. Hâlâ resmen ortada olmadığım ve bulunamadığım halde, polis dosyayı "kapanmamış" dosya olarak rafa kaldırıp soruşturmaya son vermişti. Sonrasında haberi olmadan Alma'yı takip etmişlerdi; detektif Kinor'un dosyanın sonuna eklediği rapora göre Alma'nın New York'tan ayrılma biçimi de şüphe çekiciydi: 1966 yılbaşı günü, gecenin bir yarısı, havanın -17°C olmasına bile aldırmandan kenti aniden terk etmişti.

Sonunda, kendi kayboluşumla ilgili beklenmedik biçimde elime geçen raporu okurken yalnızca Alma'nın çektiği acıları öğrenmekle kalmayıp, onca sıkıntıdan sonra bütün umudunu bağladığı yere, kurtuluşu olarak gördüğü okuluna geri dönmediğini de öğrenince büsbütün yıkılmıştım. Oraya dönmek yerine kenti terk edip ortadan yok olmuş, bütün hayatı tümüyle değişmişti – benim hayatım da değişmişti ama onunkinin, benimki gibi hayırlı bir biçimde değiştiğinden pek emin değildim. Dosyama görevli memura geri verirken Turel ve Kinor adlı detektifler hakkında bazı sorular sordum; o da birincisinin öldüğünü, ötekinin de emekliye ayrıldığını –ve belki Arizona'ya yerleşmiş olabileceğini– söyledi, ama emin değildi.

Artık neredeyse tükenmek üzereydim, ama orada okuduklarım beni o kadar heyecanlandırmıştı ki otele dönmek yerine bir taksiye atlayarak şoföre, işin ta başında edindiğim ama en son ana kadar saklamayı düşündüğüm adresi verdim. O hafta boyunca bastırdığım bütün o şeyler –Ivy ile Aladdin'in dışındaki sevimsiz karşılaşma, anneannemin evine beklenmedik ziyaretim, polis raporlarını okurken onca yıl sonra Alma'nın kulaklarımda yankılanan sesi– yaklaşmakta olduğumuz büyük beyaz tuğlalı binayı görür görmez hep birlikte bey-

nime hücum ettiler. O sırada Ivy ve Nestor'un beni Samax'a götürmek için bindirdikleri dört kapılı, büyük mavi arabayla girdiğimiz dar yola girdik. Girer girmez, tıpkı o zaman olduğu gibi yine korkudan avuçlarım terlemeye başladı, saniyeler sonra kaldırıma yanaşıp park ettiğimizde, göğsüm bastırmaya çalıştığım hicrî kırklarla sarsılıyor, ağlamamak için kendimi zor tutuyordum.

Bina, Harlem Nehri yakınlarındaki bir sanayi bölgesinin uzak bir köşesinde, unutulmuş bir halde duruyordu. Çevresindeki arsalar moloz tepecikleriyle dolmuştu. Çatıda, binanın yan yüzeylerinden birine doğru ayarlanmış sürekli yanıp sönen bir projektör ışığı daracık, oval bir alanı aydınlatıyordu ancak. Hava yavaş yavaş kararırken Ay bulutların arasından çıkıverdi, o sırada, yakınlarda bir yerden köpek ulumaları duyuldu. Sokak lambaları kararsızca göz kırparak kaldırıma gümüş pırıltılar saçıyorlardı.

Şimdi geçmişte kalmış o aralık gününün bütün kokularının –incecik tozan karın, Ivy'nin insanın başını döndüren beyaz zambak parfümünün ve Nestor'un içtiği sigaranın kokusunun– tıpkı o günkü gibi birdenbire burnuma dolduğunu hissediyordum, sonra sessizce ağlamaya başladım. Şoför omzunun üzerinden bana doğru meraktan tamamen uzak, talimat beklediğini belli eden bir bakış fırlattı. Benim duygularımdan ona neydi ki? Kasketinin siperi altına gizlediği gözlemini göremesem de huzursuzlandığını ve buradan bir an önce çekip gitmek istediğini anlıyordum. Beni Hükümet Binası'nın oradan aldığı belli ki böyle bir yere geleceğini tahmin etmemişti; bu yüzden durumdan pek de memnun kaldığı söylenemezdi. Beklemesini söyledim, başını bile çevirmeden avucu yukarı dönük biçimde elini kaldırdı, işaret parmağıyla yoklayarak ön koltuğun tepesindeki güvenlik paneline doğru uzandı. Anlaşılan onu böyle bir yerde bekletmek bana epeyce tuzluca patlayacaktı.

Haklıydı da. Görünen o ki, hiçbir canlının uğramadığı bir yere, deprem merkezinin tam ortasına düşmüş gibiydik. Son on yılda bütün bölge yerle bir olmuştu. O zamanlar eski olduklarını düşündüğüm çevre binalar şimdi tümüyle yok olmuşlardı – hiçbirinin penceresi, pervazı yoktu, içeri dolan molozlar kapılardan dışarı fışkırıyordu. Aradan çok zaman geçtiği göz önüne alınsa bile, bir zamanlar Samax'ın nadide parçaların sergileneceği müze için bu bölgeyi uygun görmüş olmasına inanamıyordum. Binayı sattığını söyledikleri gayri menkul şirketi belli ki henüz tek bir taşına bile dokunmamıştı. Bina yine eskisi gibi terk edilmiş görünüyordu, hatta eskisinden daha ba-

kımsızdı. Pencere demirleri yine sımsıkı kapalı ve pislik içindeydi; yükleme kapısının kanatları ise zincirlenmişti; giriş kapısının üzerindeki yazılı levha artık öylesine çürümüştü ki eskiden yazının okunabilen o dört harfi de –CHINE– silinmiş, şimdi geriye yalnızca soluk bir E kalmıştı. Kaldırımda durup kendimi toparlamak niyetiyle cebimden mendilimi çıkardım. Eskiden beri ağlamakta zorlanan biri olduğum halde, işte bugün, hem de son birkaç gün içerisinde ikinci kez gözyaşlarına boğuluyordum; ilki Auro ile soyunma odasında-yken, şimdi de burada. Günün yarısını emniyet binasının havasız odasında, o raporları okuyarak geçirmiş olmak, gerilere doğru içsel bir yolculuğa çıkmama neden olmuş, bu da beni öyle etkilemişti ki sonunda binayı görünce, Ivy o gün beni buraya sürüklerken duyduğum korkuyu, sanki bugünmiş gibi tekrar yaşıyordum.

Taksiden dışarı çıkarken taksimetre çoktan yirmi dokuz doları bulmuştu bile, üstelik hâlâ da çalışıyordu. Cüzdanımdan çıkardığım gıcır gıcır elliliği şoföre uzattım. “Döndüğümde bunun devamı da gelecek,” dedim. “Bu, tekrar kente dönüşü de karşılar sanırım. Bir de senden varsa el fenerini ve tornavidanı ödünç almak istiyorum,” diyerek niyetimi açıkladım sonunda.

Şoför bu isteğim karşısında bir an duraksadı, kasketi hâlâ gözlerine dek inik duruyordu. “Kanunsuz bir şey yapmayacaksınız herhalde, değil mi?”

Başımı iki yana salladım. “Yalnızca birkaç dakikalığına gideceğim.”

Kuşkulu bakışlarını yüzüme kaldırdı, deri ceketimi, çift renkli kovboy çizmelerimi ve parmağımda parıldamakta olan akik yüzüğü, değerlerini anlamaya çalışarak tepeden tırnağa süzdü. “Alet edevat için de bir ellilik daha isterim,” diyerek sonunda baklayı ağzından çıkardı.

Madeni kapıya yaklaştığımda kalbim yerinden çıkacak gibi çarpıyordu. Kilidi o kadar eski, o kadar paslıydı ki kanırtıp açmak hiç zor olmadı. Kapının ardına dek açılmasıyla içerinin küflü kokusu birdenbire yüzüme çarptı. İçerisi toz toprak içinde ve tam hatırladığım gibi kapkaranlıktı; uzaktaki bir boşluktan rüzgârın uğultusu duyuluyordu yine. Elimdeki fenerin karanlığı yaran ışığında, önüm sıra sıçanlar kaçışıyordu. İlerde girişi kutularla ve molozla kapanmamış olan tek bir koridor görünüyordu, ben de oraya doğru yürüdüm. Koridorun sonunda karşıma bir başka kapı çıktı. İtip açtım, adımımı attığım yerde daracık bir balkon, ötesinde de, insanı içine çekecekmiş gibi, esnercesine ağzını açmış duran zifiri bir karanlık uzanıyordu; sanki

buz gibi havada, gözümün önünden yukarı doğru kristalleşerek yükselen buharları çıkaran da oydu. Soluğumu tutarak öne doğru eğildim, birkaç saniye gözlerim kapalı bekledim, el feneriyle bakmadan önce, boşluğun derinliğini anlamaya çalışıyordum.

İlk yaktığımda fenerin ışığı o kapkara boşlukta bir an öyle bir patladı ki, önce hiçbir şey göremez oldum, sonra yoğunlaşıp daralarak, yusuvarlak parıldayan bir haleye dönüştü, önümde uzanan boşluğun ne kadar derin olduğunu gözlerim bu tuhaf ışığa alışınca görebildim ancak; olağanüstü büyük, inanılmaz derecede geniş ve yüksek tavanlı bir yerdeydim. Üzerinde durduğum balkon, basamak biçiminde oturma yerleri bulunan bir amfiteyatroya tepeden bakıyordu. Balkonun sokak düzeyinde olduğunu biliyordum, amfiteyatro ise yer hizasından dört kat daha derinde olmalıydı. Samax'tan sonra gelenler burada her ne yapmaya niyetlendilerse, başladıkları işi belli ki aniden yarıda bırakmak zorunda kalmışlardı. Ta aşağıda, yerde, bulunduğum yerden oyuncak gibi görünün bir çimento karıştırıcısı, bir vinç, bir kereste yığını ve piramit biçiminde üst üste dizilmiş curuf kütleleri duruyordu, üstleri kalın bir toz tabakasıyla ve örümcek ağlarıyla kaplanmıştı. Kirişlerden halatlar ve teller sarkıyordu. Taban iyice çökmüştü, her yer, savrulan kabloların bıraktığı izlerle ve içlerinden paslı boruların görüldüğü geniş çukurlarla doluydu. Bu çukurları daha önce de gördüğümü hatırlayınca o anda, beni Samax'a ilk getirdikleri, futbol sahası büyüklüğündeki o yere bakmakta olduğumu anladım.

Bunu kavradığımda bir an, sanki elimdeki fener, geçmişimdeki hayaletleri tekrar canlandıracak büyülü bir fenermiş de, uzun yıllar önce orada yaşananları bir kez daha görecekmışim gibi geldi. Siyah paltosunun içinde İvy. Siyah takım elbisesiyle Samax. Parlak kısa kesilmiş saçlarıyla Samax'a elindeki çizim rulosunu açmaya çalışan Calzas. Ve küçük bir masada, önündeki kâğıda bir şeyler yazmaya çalışan, denizci ceketi içinde bir oğlan çocuğu.

Yıllar sonra orada, o balkonda öylece dururken, Samax'ın mektubunun altına eklediğim sözcükleri hatırlayıverdim:

Sevgili Alma,

Bunu söylemek öyle zor ki, ama bu ikimiz için de daha iyi olacak, ayrıca bilmeni isterim ki ben iyiyim ve kendi isteğimle gidiyorum.

Sevgiler, Loren

Kimsenin görmediği bu sözcükler, geçmişin derinliklerinde yok olup gitmişti.

Birdenbire buz keserek ürperdiğimi hissettim, bu yerden bir an önce çıkıp gitmeliydim. Balkonun kenarından uzaklaştım, tekrar kapıdan geçerek koridora çıktım ve bütün gücümle koşmaya başladım. Fener ışığının, sıvaları dökülmüş duvarlarında çılgınca dans ettiği koridorları hızla aşıp, çıkış kapısına ulaşana dek hiç durmadım.

Kendimi taksinin arka koltuğuna atar atmaz şoför bütün gücüyle gazı kökledi, göz açıp kapayıncaya kadar sokağın köşesini dönmüş-tük bile. Fenerin ışığı hâlâ yanıyordu, söndürmeye çalışırken elleri-min fena halde titremekte olduğunu fark ettim.

Şoför aradığım şeyi bulup bulmadığımı sormadı bile. El feneri ve tornavidayla birlikte, yeni bir elli dolarlık daha verdim. Aradaki plastik paneli kapatıp Harlem Nehri kıyısına inen dar sokakları hızla geçmeye koyuldu. Arkada öylece oturuyordum, başım dönüyordu, yönümü tamamen kaybetmiştim, gözlerimle geçen arabaların farlarını izliyordum. Manhattan kent merkezine, üstelik de otel kapısının önüne nasıl geldiğimizi fark etmedim bile.

Ertesi gün öğleden sonra Las Vegas'a geri döndüğümde, amcamın Japonya'dan henüz döndüğünü öğrendim. Ben yaptığım yolculuktan ne kadar yorgun döndüysem, o da, tam tersine, o kadar canlanmış olarak dönmüştü. Samax bir şeylerin fena halde ters gitmekte olduğunu hemen anladı, beni yakalayıp Aladdin'in otoparkında Ivy'nin bana neler yumurtladığını öğrenmesi çok sürmedi. Alma'ya yazdığı mektubun başına gelenleri öğrendiğinde önce bembeyaz kesildi, sonra o kadar öfkелendi ki onu hiç böyle görmemiştim. Büyük bir hışımla kütüphaneden dışarı fırladı, artık taşımak zorunda kaldığı bastonla yeri göğü gümbürdeterek, doğruca sekizinci kata, Ivy'nin dairesine gitti.

Samax'ın saçları, onu bildim bileli beyazdı, ama atlattığı krizden sonra ilk kez yaşını göstermeye başlamıştı. Artık saçları yaşlı adamlarınki gibi seyrelmiş, sırtı kamburlaşmış, avutları çökmüş, boyun kasları dışarı fırlamıştı. Ellerinde karaciğerinden kaynaklanan lekeler belirmeye başlamıştı bile, sol gözünün retinası hasarlı olduğu için artık sürekli gözlük takmak zorundaydı. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi artık otelde sürekli olarak Çin ipeğinden pijaması ve kadife terlikleriyle dolaşıyordu, ancak yine de, hayatı boyunca edindiği tecrübe ve demir iradesi sayesinde, yakınları kadar başkalarının da çekindiği, dediğim dedik biri olmayı sürdürüyordu.

Dairesine giderek anlattıklarımı Ivy'ye doğrulatmasının üzerinden bir dakika bile geçmeden Ivy, Canopus Oteli'nden, daha doğrusu Samax'ın hayatından, bir daha asla geri dönmek üzere uzaklaştırılmıştı. Samax'ın hiç kimseye tek bir söz etmesine, hatta Dolores ve Desirée'ye bile hoşça kal demesini izin vermediği Ivy, hayatının en az otuz yılını geçirdiği oteli, Cadillac marka otomobilinin bagajına attığı üç beyaz bavulla, kırk yaşında terk etti.

Sonradan duyduğumuza göre Reno'ya gitmişti; Samax'a ve bana duyduğu kin yüzünden, annesi Stella'nın eski sevgilisi Vitale Cassiel ile kuracağı lanetli ittifakın temellerini atmak için sabırsızlanıyor olmalıydı.

O sırada ciddi bir konuşma yapmak üzere Samax beni seraya çağırılmıştı. Söylediğine göre yapılan yanlış telafi etmek niyetindeydi. Her ne kadar aradan on iki yıl geçmiş olsa da, artık otuz üç yaşına gelmiş olan Alma'yı, dünyanın neresinde olursa olsun, bulmak istiyordu.

"Ama nereden başlamak gerektiğini bile bilmiyorsun," dedim nazikçe.

"Bu da ne demek şimdi – her zaman başlanacak bir yer vardır. Yıllar önce seni de bulan bendim, unuttun mu?"

Söz konusu durumla karşılaştırdınca beni bulmak kuşkusuz daha kolaydı, Bel'in beni verdiği öksüzler yurduna ulaştıktan sonra ister rüşvetle ister tehditle izimi bulmuş olmak, bunun yanında çocuk oynacağı kalırdı herhalde.

"Kaça patlarsa patlasın," dedi Samax, yukarda, meyve ağaçlarının oluşturduğu sayvana doğru bağırarak. "Gerekirse Pinkerton'la çalışırız. Miami'deki Hopkins kardeşlerle çalışırız – onlar kimsenin bulamadığı kayıpları şıp diye bulurlar. Ayrıca, gerekirse, arkadaşlarımla gazinoları için kiraladıkları özel detektifler de var – kimi zaman aradan on beş, yirmi yıl geçtikten sonra bile, milleti dolandırıp kaçtığını sanan düzenbazları bile buldukları oluyor. Kentte yardım alabileceğim başka tanıdıklarım da var. Ayrıca Alif ve Aym'in orduyla ilişkide olan arkadaşlarından soruşturmalarını da isteyeceğim. Bu meseleyi çözeceğiz, bundan eminim."

İlk kez böyle bir olayla karşılaşılıyordu ama öyle kızmıştı ki, ne yapıp edip Alma'yı bulacaktı, hatta bunun için küçük bir ordu kurmak gerekse bile. Aslında fena halde kendini suçluyor ve utanıyordu, üstelik yalnızca Alma'ya karşı değil, bana karşı da.

Günlerdir, mektubu teslim edecek onca insan varken nasıl olup da

Ivy'ye güvenebildiğimizi düşünüyordum, ama Samax'ın zaten öfkesi burnundan tüterken tutup bunu ona soramazdım. Sorunun cevabını bir süre sonra dolaylı da olsa kendisi verdi.

"Enzo, sana verdiğim ilk söz," diye başladı, "o mektubun teyzenin eline geçeceği idi. Tanrı aşkına, benimle buraya geldiğin ilk günden beri her şey buna göre düşünülmüştü. Hatalı olan bendim –yenir yutulur bir hata değil bu– Ivy de bunu fırsat bilip verdiğim sözü bozdu. Kimbilir bu teyzene nelere mal oldu, düşüncesi bile tüylerimi ürperiyor. Ivy'nin yaptığıнын yanında sabotaj kelimesi bile hafif kalır. Şimdi tek yapmamız gereken teyzeni bulmak."

"Peki diyelim ki bulduk, ne yapacağız?"

Bu sorumu yanıtlamadı, zaten herhangi bir yanıt vermesi gerekmediği işin sonunda ortaya çıktı. Sonunda zekâ, kas gücü, Pinkerton desteği, özel görevliler, sağda solda ilişkisi olan polisler, Alif, Aym ve paralı asker dostları ve kimsenin bulamadığını şıp diye bulan Hopkins biraderlerin tümü de boşa gitti; Alma Verell'in izi bulunamadı: Bulunduğu son adres Cabot Sokağı 222, Brooklyn, son yaptığı iş Boston Üniversitesi'ne öğrencilikti. Ne New York Polis Teşkilatı Kayıp Şahıslar Bürosu ne de bir başkası, onu gören ya da duyan olmamıştı. İlk anda ölmüş olabileceğinden korkan Samax, bundan kendini sorumlu tutuyor ve artık durumu düzeltmenin hiçbir yolu kalmadığını düşünüyordu. Doğru, durum hiç de iç açıcı görünmüyordu, bu beni herkesten daha fazla üzdüğü halde yine de Alma'nın ölmüş olabileceğine inanamıyordum. İçimden bir ses ölmediğini söylüyordu. Bulunması için etrafa para saçmayı sürdüren Samax'ın ayrıca kendisi de bütün ilişkilerini kullanarak, telefon başında saatler harcamaktan yüksünmüyordu, ama kimse bir sonuç elde edemedi. Tıpkı Ay'ın karanlık yüzeyini gösteren, eski çağdan kalma o madalyon gibi Alma da, Samax'ın bulmak için binbir zorluğa katlanmak zorunda kaldığı kayıp eşyalardan biri haline gelmişti.

O sıralarda otelde kalanların sayısı, özellikle de çocukluk yıllarımdaki haliyle karşılaştırıldığında, bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar azdı. Birkaç günlüğüne gelen az sayıdaki ziyaretçi dışında, uzun süre kalacak olan diğer üç kişinin de meslektaş olmaktan öte ortak bir yanları yoktu: Öksürüğü kadar kuru ve ruhsuz biri olan şişman profesör Zianor, kütüphaneye bir girdi mi günlerce çıkmıyor sürekli meyan kökü çayı içerek, Adem'in göbek delikli tablolarını gün ışığına çıkarmakla uğraşıyordu. İskenderiye Kütüphanesi'nden gelen arşivci Harahel ise yaşlıca bir adamdı, Samax onu kişisel notlarını ve otelin

raflar dolusu dosyalarını düzenlemekle görevlendirmişti. Son derece nazik ama asla gülümsemeyen biri olan So Li ise eskiden Auro'nun davul çalıştığı odada bıkıp usanmadan çanlar üzerinde –uzun zamandır binlerce tören çanının ses uyumuyla uğraştığı– bir araştırma yapıyordu. Zianor ve Harahel gibi işine büyük bir özveriyle sarılan So Li de, iş dışındaki her şeye kayıtsızlık derecesinde ilgisizdi.

Bir süre sonra bu soğuk ilgisizlik, otelin eski sakinlerini de etkilemeye başladı: Labusi ya tek başına bilyardo çalışıyor ya da tekerlekli iskemlesine tutturulan şemsiyenin gölgesinde, Dolores'le birlikte bahçe-de oturuyordu. Otel sakinlerinin en az insan içine çıkkanı Hadar ise keşif gezilerinden döner dönmez bodrum katındaki laboratuvarında kampa çekiliyor, hatta ele avuca sığmayan Deneb bile o sırada Bask derneklerinde her zamanki Atlantis konferanslarından birinde değilse bile hiç ortalarda görünmüyordu. Bu arada beni en çok düş kırıklığına uğratan şey ise Zaren Ebolı'nın güneydoğuda yaşayan örümceklerle ilgili kataloğunu tamamlamak için Texas'a taşındıktan sonra, otele seyrek olarak yalnızca hafta sonları gelebiliyor olmasıydı.

Dört yıldızlı oteller dünyasından Della ve Denise'in yerine gelen Bayan Resh ise kendisine bir şey sorulmadığı sürece kelimenin tam anlamıyla ağzını açıp tek laf bile etmeyen, ruhsuz bir yaratığa dönüşmüştü. Yıllar önce Dolores tarafından geliştirilen yöntemi uygulayarak, oteli çok iyi idare ediyordu. O yıl 103 yaşına basan Dolores'e gelince, o da sonunda bastonla yürümeye başlamıştı, Labusi ile Bayan Resh dışında kimseyle konuşmuyordu. Desirée de, Samax gibi, Dolores'e yokmuş gibi davranıyordu. Yaşlı kadın Samax'a isteklerini sert bir dille sıraladığı notlar yolladı, Samax ise önce bunları görmezden geldi: Bu notların ilkinde Dolores Samax'ın vasiyetini görmek istediğini söylüyordu, notları dikkate alınmayınca bu sefer de Samax'ı oteli –bunu istememekte hâlâ direnen– Desirée'ye bıraktığını kanıtlamaktan kaçınmakla suçladı.

Havuz başında şarap içerek oturduğumuz bir gece Desirée bana “Beklediğin şey nedir?” diye sordu. Ben de cevap olarak oteldeki genel uyuşukluktan yakındım. Her ikimiz de yaptığımız seyahatlerden henüz dönmüştük: Ben Santa Fe'ye, Calzas'la karısının ikinci çocuklarını görmeye gitmiştim, Desirée ise Bali'ye, kendi deyimiyle bir keyif gezisi yapmıştı; bu geziden duvarına yeni bir fotoğraf ekleyip eklemediğini merak etmiyor değildim doğrusu.

“İşin bu raddeye varmasının nedeni,” diye sürdürdü sözlerini, “Zianor ya da So Li ya da Harahel değil. Asıl neden Samax. Onları buraya

o davet etti, eleman bürosunun yolladığı feci adaylar arasından Resh'i seçip işe alan da o. Harahel için de aynı şey geçerli: Halbuki Hawaii Üniversitesi'nden gelen ve Samax'ın üzerine yıktığı işin altından çok daha kolay kalkabilecek, ondan on kat becerikli, genç biri daha vardı, üstelik o çocuk yalnızca dosyaları üst üste istiflemek yerine, aynı zamanda işine ruh katabilecek de biriydi. Samax Harahel'i, sanki kendisi çoktan ölmüş gibi, bütün hayat hikâyesini inceden inceye gözden geçirsin diye işe aldı. Beni çıldırtan da bu – sanki yanında her an bir cenaze levazımatçısı bulundurmak zorundaymış gibi. Samax'ın bütün bu insanları çevresinde tutmak istemesinin asıl nedeni moralinin hem geçirdiği kriz hem de Denise'in ölümü yüzünden fena halde bozulmuş olması. Ne yazık ki Labusi'nin geçirdiği kaza ve Calzas'ın evliliği bile onu avutmaya yetmedi. Düşünsene, kendisi hiç katılmadığı halde neden akşam yemeklerine eski günlerdeki gibi etkileyici konuklar çağırılmayı sürdürüyor sence? Üstelik eskisi gibi, ruhunu beslediğine inandığı, heyecan verici türden eğlenceli şeyleri arzuladığı da yok artık. Evet niye, bütün gün vaktini kütüphanesinde Ölüm Meleği ile birlikte geçirdiği halde, bunu niye yapıyor sence? Bana kalırsa, onu tek heyecanlandıran konu o madalyonu bulma, bir de melez ağacı yetiştirebilmek. Ve tabii bir de kendisi aramızdan ayrıldıktan sonra senin iyi olman.”

Son sözlerinde bir burukluk yoksa bile, son birkaç yıl içinde bu konudan ilk kez söz ettiğini söylemek yanlış olurdu. Oteli istemese de, bu, Samax'ın onun geleceğine yönelik *birtakım* düzenlemeler yapmasına kayıtsız kaldığı anlamına gelmiyordu. Ama Desirée Samax'ın yaptığı işe her geçen gün daha az ilgi göstermesini –amcamın son zamanlardaki durumu düşünülecek olursa bunu anlamak için burnu çok fazla koku alan biri olmak gerekmiyordu– onun bu konuda herhangi bir adım atmamış olduğu biçiminde yorumluyordu.

Derken Samax sonunda, karambol ve sapedillayı aşılıyarak, ne zamandır üretmeye çalıştığı melez meyve yetiştirme projesinin sonuna geldi. Üstelik bunu başardı da. Bir sabah güneş doğmadan hemen önce beni dahili telefonda arayarak yanına çağırdı.

“Seraya gelip bana kahvaltıda eşlik edebilir misin?” diye sordu.

Her ne kadar son zamanlarda bu türden ricaları hep bir kriz sonrasına denk geldiyse de, bu kez amcamın sesinde bir canlılık sezdim. Yine de, meselenin melez meyve olabileceği aklımın ucundan bile geçmediği için, neyle karşılaşacağım hakkında en ufak bir fikrim olmaksızın, üzerime aceleyle bir şeyler geçirip, hızla, Auro ile ilk karşılaştığım yere, tünele koştum.

Alif ve Aynı, üzerlerinde mavi eşofmanları ve koşu ayakkabıları-
la, seranın girişindeki bitki lambasının ışığında oturmuş tavla oynu-
yorlardı. Peşimde Sirius'la içeri girerken başlarıyla selam verdiler. Se-
rada beni ilk karşılayan Harahel oldu. O an Desirée'nin ne kadar hak-
lı olduğunu düşündüm: Adam gerçekten de cenaze levazımatçısına
benziyordu. Siskaydı, kanı çekilmiş gibi duran elleri, solgun yanakla-
rı vardı. Başına koyu yanık kahve rengi bir fes, üzerine haki bir ceket
giymiş, ceketinin ön cebine mürekkep lekeleriyle dolu bir mendil tı-
kıştırmıştı. Kolları her zamanki gibi Samax'ın koleksiyonculuktaki
ilk dönemlerine ait belgelerdeki referansları karşılaştırdığı dosyalar-
la doluydu. Bugüne dek aralıksız bir yıl süren çalışmasının sonunda
ancak 1935'ten 1940'a dek uzanan dönemi tarayabilmişti. Bu hızla
gittiği taktirde işi ancak altı yılda bitirebilirdi.

Desirée üzerinde pamuklu bir elbiseyle çinko evyenin yan tarafın-
da oturmuş, yine her zamanki gibi sessizce portatif yazı makinesin-
de sarı sayfalara yazı yazmakla meşguldü. Harahel'le birlikte kendi-
lerini işlerine öylesine kaptırmışlardı ki, ortada Samax'ın beni niye
çağırdığına ilişkin ipucu verebilecek kimse yoktu.

Kırmızı smokin ceketini ve yakasında her zamanki sarı kırmızılı
çiçeğiyle, ötedeki palmyelerin arasından çıkarak bana doğru yakla-
şan Samax, lafı dolaştırmadı. Eskilikten tarazlanmış laboratuvar ön-
lüğünü kapının yanına asmıştı, ayağına yine her zamanki kauçuk ta-
banlı ayakkabılarını geçirmeyi ihmal etmemişti. Avucunda oynamak-
ta olduğu meyveyi bana doğru uzattı, uzanıp aldım. Samax'ın eli tit-
riyordu – ama bu titremenin geçirdiği krizden değil, o anki duygula-
rı yüzünden olduğunun farkındaydım. Şekli uzunca, lacivert renkli,
tuhaf meyvenin serin kabuğu avucuma değdiğinde, yüreğimin bir an
hop etmediğini söyleyemem doğrusu. Melez meyve yıllar önce tam
Samax'ın tahmin ettiği gibi çıkmıştı: Yıldız biçiminde, balmumun-
dan yapılmış gibi duran, kalınca bir kabuğu vardı. Kokusu keskindi;
tırnağımla hafifçe bastırdığımda kabuğundan, rengi limonla amon-
yak arası, sarımtırak bir sıvı sızdı. Samax çakısıyla meyveyi ikiye böl-
dü, içindeki çivit mavisi etli kısım, altın sarısı minik çekirdeklerle do-
luydu. Samax'ın meyvesi, tam da söz verdiği gibi, insana yıldızlı bir
geceyi anımsatıyordu.

“Ağacın köküyle aşı filizleri mükemmel bir uyum sağlamış du-
rumda,” dedi memnun bir ifadeyle başını sallayarak. “Ağaç ilk olgun
ve yenilebilir meyvesini verdikten sonra sonuçtan emin olabildim an-
cak. Al Enzo, sen de tadına bak.”

Tadı da kokusu kadar keskindi. Demirhindiye andıran keskin tadına, hafiften karanfil ve karabiber lezzeti de sinmiş gibiydi. Yıllar önce tam da Desirée'nin dediği gibi, insanın hazla dişlerini gömebildiği, etli, leziz bir şeydi.

"İşte *Samax Astrofructus*," dedim meyveyi ısıırken; yedikten sonra etli kısmının dudaklarımda belli belirsiz, yakıcı bir tat bıraktığını hissettim. "Tebrikler Junius Amca."

"Teşekkürler Enzo," derken bakışları gözyaşlarıyla parlıyordu; onu tanıdığımdan beri ilk kez gözlerinin yaşlarla parladığını görüyordum. "Beni anladığını biliyorum."

Doğruydu, onu anlıyordum. Özellikle de bazı aksiliklerin yaşandığı, hayatının farklı alanlarında çeşitli zorluklarla mücadele etmek zorunda kaldığı şu son dönemde, böyle bir başarının onun için ne büyük bir önem taşıdığını çok iyi biliyordum. Bütün dikkatini verdiği ve her şeyinden kendisinin sorumlu olduğu bu proje üzerinde büyük bir sabırla, yılmadan çok uzun süredir çalışmış ve sonunda, daha önce yeryüzünde var olmayan bir ağaç yetiştirmişti. Ve karşılığında bu ağaç da ona rengiyle, kokusuyla, dokusuyla benzersiz ve biraz önce yediğim, tadı insanın damağında kalan meyveyi armağan etmişti. *Samax Astrofructus* Samax'ın her bakımdan hayranı olduğu gözbebeği; adını ondan sonra da yaşatacak bir eser, ölümlülüğe karşı almış olduğu bir tür önlemdi.

"Bugünlerde yapmak istediğim bir şey var," dedi usulca. Sesi dua etmeye hazırlanan birinin sesini andırıyordu, kimbilir, yapacağı şey kendisi için belki de öyle bir anlam taşıyordu. Eliyle yakasındaki çiçeği işaret etti. "Bu çiçeğe de bir ad vermek istiyorum," dedi duraksamadan, "böylece onun da resmen kayıtlara geçmesini sağlamış oluruz."

Her şeyin -göktaşlarının, çiçeklerin ya da yıldızların- bir ada sahip olmasının bu kadar önemli bulunduğu bir yerde, on yaşından beri, yıllardır, hemen her gün karşıma çıkan bu çiçeğin bir ada sahip olmadığını öğrenmek beni çok şaşırtmıştı. Doğrusu bugüne dek kimseden ne adını duymuş, ne de varsa bile, adının ne olduğunu merak etmiştim. Tıpkı çöl gelinciğine benzeyen bu bitki, zihnimde yalnızca "ortası turuncu, kırmızı ve sarı yapraklı çiçek' olarak yer etmişti. Ama Samax'ın söylediğine göre gelincik değil, bir tür kadifeçiçeği.

"Bu, adı konmamış bir melez," diye sürdürdü sözlerini, "bu, yıllar sonra adı unutulmuş bir bahçe uzmanı tarafından, kimsenin bilmediği koşullarda yetiştirilmiş ve varlığından resmen kimsenin haberdar olmadığı, kayıp bir çiçek aslında. Bu türden gizemli olaylar her

zaman ilgimi çekmiştir. Ama şimdi bu çiçeğin kendisine yakışan bir ismi olması gerektiğini düşünüyorum. Onu Kuzey Amerika'da, üstelik de en fazla sayıda yetiştiren bir tek ben olduğuma göre bunu yapma hakkına sahibim demektir. Senin de iznin olursa Enzo, ona teyzenin adını vermek istiyorum."

Bu benim için daha da büyük bir sürpriz oldu. "Yani Alma mı?"

Başını salladı. "Onu *Alma* adıyla anmak istiyorum. Bir çiçeğe pekâlâ böyle bir ad verilebilir – yani tek bir ad." Başını pişmanlık dolu bir hareketle iki yana sallayarak dosdoğru gözlerimin içine baktı. "Çektiği acıların hiç olmazsa bizim bildiğimiz kadarını, bir parça da olsa bu şekilde telafi etmek istiyorum. Sen de uygun görürsen tabii."

"Elbette," diye karşılık verdim, şimdi de benim boğazıma bir yumru oturmuştu işte.

"Bu çiçek iki ay sonra herkesçe resmen *Alma* olarak anılacak."

"Çok ince düşünmüşsün Junius Amca."

Gelip sarıldı. "Tamamdır o halde."

Cebinden çıkardığı Upmann purosunu, ucunu kırıp yakıverdi; doktorunun bütün yasaklamalarına karşın purodan vazgeçememişti. O sırada Harahel dosyalarını döke saça seradan ayrıldı, Desirée ise hâlâ çalışıyordu. Uzun bir sessizlikten sonra Samax beni biraz ilerde duran, morötesi ışın lambasının bulunduğu masaya doğru sürükledi. "En büyük sürprizi sona sakladım," diye fısıldadı, "şu anda bu sırm bir tek sana söylüyorum."

"Desirée'ye bile söylemedin yani?"

"Hiç kimseye." Meyvenin elinde tuttuğu öteki yarısını küçük bir tabağa koydu. "Şuna bir bak Enzo. İnanılmaz bir şey."

İlk anda yaşlı bir adamın gururuyla meyvenin benzersiz güzelliğini tasdik etmemi istediğini sandım.

"Daha yakından bak," dedi kolumdan tutup çekerek.

Meyvenin çivit mavisi etli kısmındaki altın renkli çekirdekleri daha yakından inceledim, gerçekten de yıldızlara benziyorlardı. Özellikle de morötesi ışığın altında pırıl pırıl parlamaktaydılar. Derken çekirdeklerin dizilimi bana bildiğim, tanıdığım bir şeyi hatırlattı, bunun ne olduğunu çıkarmam birkaç saniye sürdü.

"İkizler takımyıldızı bu."

"Haklısın." Çok heyecanlanmıştı. "İnanılmaz bir şey, değil mi?"

"Ama–"

"Enzo, bu ağacın her meyvesi farklı bir takımyıldızı içeriyor. Ben dört tanesini kesip baktım bile, içlerinden Boğa, Orion, Terazi ve bu

gördüğün çıktı.” Gırtlığından gelen büyük bir kahkaha patlattı. “Nasıl oldu bilmiyorum, ama sonuç bu.”

Meyveyi elime alıp kaldırdım, sağa sola döndürerek tekrar tekrar inceledim, İkizler takımyıldızı gökyüzünde nasıl parılıyorsa, meyvenin içindeki on altı çekirdek de altın ışıltılar saçarak, aynı biçimde parıldamaktaydı. “Bu gerçekten de bir mucize,” diye mırıldandım, Samax heyecanla başını sallıyordu.

Bu olaydan sonra Samax’ın neşesi tamamen olmasa da önemli ölçüde yerine gelmişti. Çocukluğu dışında hayatının büyük bir bölümünü çölde geçirdiyse de nasıl bir yer olduğunu pek bildiği söylenemezdi. Otelden dışarı çıktığında vaktinin çoğunu kendi eseri olan serada ve meyve bahçesinde geçiriyordu. Ama şimdilerde Mojave’ye çıkıp keşfetmeye merak sarmıştı, çöle daima gün batarken, yanına Sirius’u alarak gidiyordu. Sirius’un duyuları hâlâ keskin olsa da ön patilerindeki romatizma yüzünden aksayarak yürüyordu. Yine de Samax’ın hızına uyuyor, beraberce çölde turlar atıp, akşam olup da yıldızlar belirmeye başladığında tekrar otele dönüyorlardı. İşte, Samax’ın şu gangster kılıklı esrarengiz arkadaşı Forcas’ın otele gelerek haftalarca kalması da bu döneme rastlıyordu. İkisi akşam yemeklerini çoğu kez baş başa yiyorlar, birlikte satranç oynuyorlar ve gece yarlarına dek sürekli bir şeyler konuşuyorlardı. Ne hakkında konuştuklarına ilişkin en ufak bir fikrim yoktu, bununla birlikte Forcas’ı, sanki Samax ona bir şey yapmasını söylemiş gibi birkaç kez telaşla aşağıya koştururken görmüştüm. Hatta eski günlerdeki gibi Samax arada bir özel günlerde yine yaylı çalgılar dörtlüsünü davet ediyor, lobide Mozart ve Haydn konserleri oluyordu. Görünen o ki, artık hiçbir şey neşesini gölgeleyemiyordu; hatta bir gece, kütüphanesinin derin sessizliğinde itiraf ettiği gibi, bunca yıl peşinden koştuğu madalyonu bulmaktan umudunu kesmiş olması bile.

“Anlaşılan bana verilen kartlar arasında bu yok,” dedi beni şaşırtan bir kabullenmişlikle. “Deneb’in Rodos’tan getirdiği el yazmaları, madalyonun ilk kez iki bin yıl önce İskenderiye’de ortaya çıktığını ve hapishanedeki eski hücre arkadaşım Rochel’in bana bıraktığının bir eşi olduğunu şüphe götürmez biçimde kanıtıyor. Madalyonun en az içinde bulunduğumuz yüzyılın ikinci yarısına dek varlığını sürdürdüğünü de biliyorum. Sonra, 1952 yılında burada, Nevada’da birdenbire sırra kadem basıyor. Ama yine de bir aralar burada –hem burnumuzun dibinde hem de yıldızlar kadar uzağımızda– olduğunu biliyorum. Bunu boşuna söylemiyorum.” Gözlerini iyice kıstı. “Üstelik en son kimin eline geçtiğini de biliyorum. O zamanki sahibi artık onu

bir yere mi sakladı, yoksa ortadan kaldırmayı mı seçti bilmiyorum, ama bildiğim bir şey varsa o da madalyonun tam o sıralarda kaybolduğu. Yapacak bir şey yok. Şu anda dünyanın herhangi bir yerinde olabilir ve benim artık peşinden koşmak için ne mecalim ne de vaktim var. Okulu bitirdiğinde de söylemiştim, Calzas gibi seni de onun peşinden oradan oraya yollamak niyetinde değilim. Tanrı bilir ya, çocukcağız o madalyonun peşinde kimbilir kaç milyon kilometre yol gitti. Yine de madalyonun –Kıpti manastırlarından Şam’daki halifelerin kütüphanesine ve Bizans İmparatorluğu’nun hazinelerine dek uzanan– tuhaf hayat hikâyesine ilişkin pek çok bilgiye ulaştıysa da yine de çabalarımız yeterli olmadı.”

“Son sahibi ölmüş mü?”

“Hayır, üstelik sağlığı da son derece yerinde.”

“Onu tanıyor musun?”

“Tanırdım.”

“Ama böyle değerli bir şeyi kim yok edebilir ki?”

“Bunu yapabilecek bir tek insan tanıyorum. Bunu yapmak için onu bulmayı ne kadar arzu ettiğimi bilmesi yeterli.” Avuçlarını dizlerine dayayarak bana doğru biraz daha sokularak, ağzını adeta hiç açmadan dudaklarının arasından Vitale Cassiel’in adını fısıldadı.

“Ne?”

“Madalyon hâlâ elinde olabilir, buna rağmen, benim elime geçmesinden, madalyonu yok etmekte bir an bile tereddüt etmeyecektir.”

“Onunla senin de ilgilendiğini nasıl bilebilir ki?”

Samax bunun çocuk oyuncağı olduğunu belirtmek istercesine elini salladı. “Bu bir sır değil ki. Yıllardır sürdürdüğümüz araştırma yüzünden konudan pek çok insan haberdar. Böyle bir şeyi sır olarak saklayamazsın. Her nasılsa işin peşinde olduğumu öğrendi ve bana meydan okudu işte. Bir yanım bunu nasıl öğrendiğini hâlâ çok merak ediyor. Öteki yanım ise bunu bilmemenin hakkımda daha hayırlı olacağını fısıldıyor.”

“Ama yanılıyorsun, “dedim kızgınlıkla. “Ne zaman bu adamın adı geçse iş dönüp dolaşıp hep aynı yere varıyor. Dinle bak, o adamla benim kendi sorunlarım var. İzin ver onunla yüz yüze geleyim ve sana madalyonu getireyim.”

Samax’ın gözleri iri iri açıldı. “Saçmalama,” dedi bileğimi yakalayarak. “O adama yaklaşmayı aklından bile geçirme, duydu mu beni?”

“Bana ne yapabilir ki?”

“Enzo, neden söz ettiğini bilmiyorsun bile.”

“Ne yapabilir ki?”

“İster sen onun yoluna çık, ister o senin yoluna, istediği *her şeyi* yapabilir.” Heyecana kapılan Samax’ın, yanaklarındaki azıcık pembe-lik de hızla solmaktaydı. “Sen güçlü kuvvetli genç bir erkeksin, o ise benim gibi yaşlı, ama peşini öyle bir takip eder ki şaşar kalırsın.”

“Senin herhangi birinden korktuğun hiç aklıma gelmemişti, özellikle de bu adamdan.”

“Korkmak başka, tanımak başka. Düşmanını tanımak, neler yapabileceğini bilmek insanı güçlü kılar – ama hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranmak istiyorsan, o başka. İşte asıl o zaman, korkman gereken pek çok şeyin var demektir. Beni anlıyor musun?”

Başımı salladım, ama çocukluğumdan beri hikâyesini dinlediğim madalyondan öyle kolay vazgeçecek değildim.

“Ay madalyonu çoktan kayboldu,” diye devam etti. “Ait olduğu yerde, Ay yüzeyinde bile olabilir. Öteki madalyon bende nasılsa. Ve daha da önemlisi artık bir *Samax Astrofructus* ağacım var. Bu pek çok şeye değer. Yıllar boyunca daha da büyüyecek, benden sonra senin olacak. Madalyonu çıkar aklından ve bana o adamdan uzak duracağına söz ver.”

“Tamam, madalyonu unutacağım,” dedim ama başka hiçbir söz vermedim. O gece Las Vegas’ın batısında, bir süre önce kiraladığım küçük apartman dairesine döndüğümde, hâlâ madalyonu düşünüyordum.

Birkaç ay sonra Albuquerque’e gittim. Rigel Oteli’nin yıkımının yapılacağı gün kaldığım otelde sabah erkenden, çalar saatim çalmadan saatler önce ter içinde uyandım. Bütün hafta boyunca geceleri gayet iyi uyumuştum, ama bu geçirdiğim en kötü geceydi. Acıkmıştım, duş alıp giyindikten sonra güneşin dağların arkasından doğuşunu izleyerek bir çaydanlık hatmi çayı içtim. Sonra da kentin öteki ucundaki Botanik Bahçesi’ne doğru yola çıktım. Samax’ın bu bahçeye bağışladığı Bizzarria Orange ağacını hiç gelip görmemişim. Hatta Albuquerque’e daha önceki gelişlerimde oraya gitmeyi bilerek savsaklamıştım. Sonradan neden böyle davrandığımı düşününce, amcamın bana bu ağaçtan ilk kez, kalp krizi geçirmeden hemen önce söz ettiğini hatırladım. Farkında olmadan zihnimde ağaç ile söz konusu kalp krizi arasında üzüntü verici bir bağlantı kurmuştum. Ama sonunda Samax bu ağacı hiç ziyaret etmemiş olduğumu öğrenince çok şaşırılmıştı, bu yüzden ben de amcam henüz hayattayken yapmam gerekeni yapmaya karar verdim.

Gittiğimde ağacın camla çevrili arboretumun* içinde, son derece gösterişli bir biçimde sergilenmekte olduğunu gördüm, levhada Junius Samax tarafından bağışlandığını ve ilk kez 1644'te İtalya'nın Floransa kentinde keşfedilen hilkat garibesi ağacın dördüncü kuşaktan torunu olduğu yazılıydı. Eğilip, ağacın boğumlu dallarından sarkan limon-portakallarının pütürlü kabuklarına daha yakından baktım. Kalın yapraklarından gelen kokuyu içime çektim. Meyvesinin nasıl bir tadı olabileceğini hayal etmeye çalıştım – acaba ekşi miydi yoksa tatlı mı? Samax bana bunlardan tadıp tatmadığından hiç söz etmemişti. Serada kriz geçirdiği o gece, akli tamamen başka bir yerdeydi, yere düşmeden önce, “Hepimiz doğadaki rastlantıların sonucuyuz... binlerce aşılamanın sonucunda gelişerek ortaya çıkmışız... bazı aşılar tutmuş, bazıları tutmamış,” demişti. O sırada kendi kendine saçma sapan konuştuğunu düşünmüştüm, oysa bu sözlerin hayatının şianı olabileceği kimin aklına gelirdi?

Sonraki dört saat boyunca kendimi tümüyle Rigel Oteli'ndeki işime verdim, yapılacaklar listesini son kez gözden geçirerek ekibime son talimatlarımı bildirdim.

Döşenecek son devreyi de tamamladıktan sonra ustabaşımla birlikte saat birde otelin çatısından inerken, yaptığı işlerin tersine oldukça batıl inançlı biri olan ve rüyalarını daima, kehanet edildiğini düşündüğü konulara göre ayıran, modern mimarlığın babası Vitruvius'u düşünüyordum. Eski Yunan'da bir binanın güçlü ve dayanıklı olması için horoz kesip, binanın ilk temel taşının altına gömmek gerektiği yolundaki eski inanışın altında da onun imzası vardı. Ancak o zamanlar, binayı yapan mimar bazen de adamın birini ayartıp inşaat alanına getirir, ne yapıp edip temel taşının üzerine gölgesini düşürmesini sağlarmış. İnanışa göre bu yolla boy ölçüsü alınan adamın bir daha asla gölgesi düşmez ve –öldürme niyetiyle ruhundan yoksun bırakıldığından– bir yıl geçmeden de zaten ölmüş. Zamanla bölgede gölge-ticareti giderek yaygınlaşmış, bu işle uğraşanların tek yaptığı, dönemin mimarlarına, büyücüler tarafından çalınan gölgeler bulup satmakmış.

Calzas bir gün bana aynı inancın, Zuniler arasında olduğu gibi, Finlandiya'dan Japonya'ya dek dünyanın pek çok yerinde geçerliliğini koruduğunu anlattı. Eskiden yapıldığı gibi insanı canlı canlı dört

(*) Botanik bahçelerinin yalnız ağaç, çalı ve odunsu bitkileri içeren bölümü – ç.n.

duvar arasına gömmek ya da temel taşının altına atıp ezmek yerine yalnızca gölgesini gömmek işi, Zuni halkı gibi bütün o uzak ülkelerde yaşayanlar tarafından da hâlâ uygulanan bir gelenektir. (Bunu Samax'a anlattığımda Vitruvius'u mafyanın da okumuş olabileceğini söyleyip çok eğlendi.) Bölgede ne zaman bir inşaata başlanacak olsa gelenekleri izleyen Zuni şamanları, Yasak Tepe'ye mümkün olduğunca yaklaşıp orada gölge tacirleriyle buluşuyorlardı. Sonuçta gökyüzü kenti Acoma'ya dikilen her bina için, ruhunu yitiren biri oluyordu.

Kendisi de batıl inançlı biri olduğu için Calzas da ne zaman bir iş merkezi için temel kazmaya başlayacak olsa, Hong Kong'da mimarların kum falcılarını getirterek feng shui yaptırımları gibi, ilk iş olarak inşaat alanına bir şaman getirirdi. O dönemde Calzas güneybatı kıyılarına bir sürü bina dikmekle meşguldü. İşinde gittikçe daha da ustalaşıyor, hayalindeki projeyi, bir başka deyişle fantastik mimarlığın yapıtını gerçekleştirebilmek amacıyla kazancının büyük bölümünü bankaya yatırıyordu: Niyeti Acoma semalarında kendi kendine yeterli bir tarım kenti kurmaktı. Rigel Otelindeki işle ilgili bana söylemediği bir tek şey vardı ki o da, yıkımın yapılacağı yere bir şaman yollayacak olmasıydı. Bu yüzden ustabaşıyla birlikte yangın merdivenlerinin bulunduğu yere çıktığımızda, karşımızda birdenbire rengârenk yelekli, ayağında saçaklı güderi çizmeler, başında mavi fötr şapkasıyla toparlak suratlı, incecik adamı görünce, şaşkınlıktan az kalsın küçük dilimizi yutuyorduk. Adam bir elinde def, ötekinde bir asa tutuyordu. Asanın boyu neredeyse kendi boyu kadardı; başındaki şapka gibi o da maviydi, üzerinde beyaz yıldızlar ve sarı aylar vardı. Ayrıca defin gök mavisi derisinin tam ortasına büyük, beyaz bir yıldız daha çizilmişti.

Gözlerini hiç kırpmadan, yüzünde en ufak bir gülümseme olmaksızın dosdoğru gözlerimin içine bakıyordu.

"Sizi Calzas mı yolladı?" diye sordum. "Yalnız haberiniz olsun, temel taşı atmamıza daha çok var."

Hiç istifini bozmadan ağırlığını bir ayağından ötekine aktardı.

Şapkasındaki tüy, kuzgun tüyüne benziyordu. "Evet, ne diyorsunuz?" dedim.

Merdiven boşluğunun dibinde sıcak rüzgârın getirdiği çöpler uçuşuyordu. Dışarıda birtakım kâğıt parçaları uçuşarak kirli pencerelere dek yükselip, sonra gözden kayboldular. Sokaktan makinelerin uğultusu geliyordu. Alt katlardan duyulan çekiç, matkap ve levye sesleri, hurda olarak işaretlediğim malzeme artıklarını sökmeye çalışan adamlardan geliyordu.

Şaman sonunda asasını yerden birkaç santim kaldırarak –asa yere değerken asla konuşmazlardı– kalın sesiyle konuştu. “Bazen bir binayı yıkarken, temel taşının altında ölmüş olan adamın ruhu dışarı çıkar. Bu yüzden buradayım.”

Şehirde büyümüş, iri kıyım bir Zuni olan ustabaşı, “Böyle bir şeyi daha önce hiç duymamıştım,” dedi.

“Bu binadaki ruhların huzuru bozulmuş,” dedi şaman, taş gibi ifadesiz bir yüzle. Asasını kolunun altına kıştırarak elleriyle kulaklarını kapadı. “İçeri girer girmez duydum seslerini.”

“Niye bu binadaymışlar peki?” diye sordu bu kez ustabaşı. Mevsimlik yıkım işçilerinden biriydi – öyle kolay kolay korkacak tiplerden biri olmadığı halde, duyduğu sözlerden etkilendiği belliydi.

Şaman ağır ağır avuçlarını açtı.

“Dinamitleri saat üçte ateşleyeceğiz,” dedim şamana, “o sırada siz nerede olacaksınız?”

“Yanıbaşınızda elbette,” dedi belli belirsiz gülümseyerek.

Ustabaşı, “Ama bunun nedenini biliyor olmalısın,” diye şansını zorlamaktaydı hâlâ.

Buna karşılık şaman sopasını yere dayadı ve bir daha da ağzını açmadı. Dudaklarının arasından bir şarkı mırıldanarak, peşimiz sıra merdivenlerden indi. Asansöre ulaştığımızda omzumdan arkaya göz attım, şaman yok olmuştu, oysa bulunduğumuz merdiven sahanlığında çıkabileceği başka bir kapı yoktu. Oysa o ana kadar arkamda mırıldanarak şarkı söylediğini duyduğumdan adım gibi emindim. Belki ustabaşı da duymuştu ama belli ki şu anda canını sıkan en son şeydi bu.

“Bugüne dek bir sürü binada çalıştım, ama hiç böyle bir şey duymadım,” dedi, elinde sıkı sıkıya tuttuğu ağır iş eldivenlerinin içine kaçmış parmaklarını çıkarmaya çalışarak. “Bu adamlar yeni konacak temel taşı için gelirler aslında. Yok canım, böyle bir şeyi ne duydum ne gördüm.”

Lobide, daha önce döner kapının bulunduğu yerde iki adam, bir sürü pirinç duvar saati ve kristal avize yükledikleri el arabasını götürmeye çalışıyorlardı. Diğerleri yıldız çerçeveli büyük boy aynaları taşıyorlar, güneş ışığında pırıl pırıl parlayan aynalar göz kamaştırıyordu. Kalanlar ise alt kattaki dinamitleri ve nitrogliserin tenekelerini son kez denetlemiş, yukarı çıkıyorlardı. Tek başına çalışan bir başka işçi ise elindeki levyeyle biraz ötede, eskiden resepsiyonun bulunduğu yerdeki mermer duvardan, pirinç posta kutusunu sökmeye çalışıyordu.

Saat iki buçuk olmuştu. On dakika sonra hepimizin sokağın kar-

şısındaki park yerinde toplanması gerekiyordu, böylece ben geri sayımı başlatmadan önce ustabaşı yoklama yapabilecekti.

Bir süre posta kutusunu sökmeye çalışan işçiyi izleyip sonra ustabaşına döndüm; kendi kendine hâlâ söylenmekteydi.

“O işçiye o kutuyu sökmesini sen mi söyledin?” diye sordum.

Başını iki yana salladı.

“Ben orada bir posta kutusunun olduğunu bile hatırlamıyorum,” dedim hatırlamaya çalışarak.

Ustabaşı işçiye doğru adım attığı sırada kolunu yakalayıp durdurdum.

“Ben ilgilenirim,” dedim.

Arkasından adama doğru yaklaştığımda kim olduğunu anladım – bugüne dek belki bir iki laf ettiğim, yalnız başına kalmaktan hoşlanan adamlardan biriydi; incecik kızıl bıyığı olan, çöp gibi bir adamdı. “Hey Red,” dedim, “bunun için vaktimiz yok. Bırak kalsın.”

“Hemen bir saniyede işini bitiririm” dedi gözünü kutudan ayırmadan.

Ön yüzünde bir kartal figürünün bulunduğu pirinç kutu şimdi L şeklindeki askının ucunda aşağı sallanıyordu. Red etrafı mermer tozuna boğarak kutuyu tek hamlede çıkarıp yere bıraktı.

“Bunu çıkarmanı kim söyledi sana?” dedim, tozu elimle kovmaya çalışarak.

“Bak gördünüz mü, dışı kalın bir örümcek ağıyla kaplıydı,” diye karşılık verdi yüzüme bile bakmadan, levyesini söküp kenara attığı gümüş renkli ağ topağını işaret ediyordu.

“Örümcek ağı mı?”

Red kemerinden büyük bir tornavida çekip aldı ve kutunun ön yüzünü tutan dört vidayı sökmeye koyuldu.

“Ne yapıyorsun?” dedim.

“İçinde bir şey var,” diye yanıtladı hiç duraksamadan.

“Ne?”

“Olsa olsa bir mektuptur herhalde, değil mi?”

Yıkıma yalnızca on beş dakika kaldığı halde oraya çöküp merakla kutuyu açmasını izlemeye koyuldum. Cüssesine göre Red olağanüstü kuvvetli bir adamdı: Üzerinde çalıştığı o büyük vidalar büyük bir olasılıkla daha önce hiç gevşetilmemişti, ama adam hepsini bir dakikada açmayı başardı. Sonra köşelerinden tutup gevşeterek ön paneli kaldırdı. Kutunun dibinde, birkaç kat örümcek ağının altında, tek başına duran beyaz bir mektup zarfı vardı.

“Bak hele,” dedi adam hafif bir ıslık koyvererek.

Zarfa uzanmadan önce üzerini örten ağı tornavidanın ucuyla kaldırıp dışarı çıkardı. Elinde tuttuğu, otelin kendi zarflarından biriydi, kenarları sararmış, şişkince bir zarftı.

“İşte,” dedi zarfı bana uzatarak, yaptığı işten memnun kaldığını ifade eden bir baş hareketiyle.

Zarfin üst kısmında bir sıra 10 sentlik pullardan vardı –ne zaman postalandığı buradan anlaşılabilirdi– adres siyah mürekkeple, erkek si bir el yazısıyla yazılmıştı. Belli ki Rigel Otel i’nin kapandığı günlerde –hatta tam otelin kapandığı gün– son toplanan postadan hemen sonra oraya atılmıştı. Adres şöyleydi:

Bayan Mala Revell

C/o Savaş Hemşireleri Birliği, 2. Bölük

ABD Deniz Kuvvetleri Pasifik Komutanlığı

Honolulu, Hawaii

Üzerinde iade adresi yoktu, zarfın dibinde *Lütfen saklayın/ilk fırsatta yerine ulaştırın* diyen eski ibarelerden biri duruyordu. Ama artık saklanacak ya da yerine ulaştırılacak bir durumu kalmamıştı. Otelin 1971 yılının sonbaharında kapandığını biliyordum, bu da posta kutusunun son sekiz yıldır kullanılmayan bir posta kutusu olduğu anlamına geliyordu. Zarfın içindeki de aynı durumdaydı: Ulaşmamış bir mektup.

Red, hafifçe sırtıtarak bana bakıyordu.

“Kutuyu dışarı çıkarın,” diye talimat verdim, mektubu usulca cüzdanımın içine kaydırırken. “Şimdi de burayı derhal boşaltın.” Kutuyu kaldırımda duran avize, saat ve başka eşyaların yüklü olduğu el arabasına iki adam ancak taşıyabildi, eşyaları kurtarmakla iyi etmiştik, yoksa hepsi moloz yığınının altında kalacaktı.

Rigel Otel i’nde kalan diğer eşyaların başına gelecek olan da buydu, çünkü saat 15:06’da ustabaşı geri sayım işaretini vermiş ve yıkıma iki dakika kala boşaltma için son uyarı sirenini başlatmıştı bile. Ben de patlatma sisteminin başındaki adama ateşlemeyi başlatması için işaret verdim. Polis, binanın çevresindeki tüm sokakları kordon altına alarak trafiğe kapatmış, barikatların arkasına ise, fotoğraf makineleri ve dürbünleriyle büyük bir kalabalık toplanmıştı. Aralarında iki televizyon kanalından gelen haber ekipleri de vardı. Bunaltıcı sıcağa aldırmayıp olay yerine kamp kuran sosisli sandviç satıcısıyla

dondurmacının işleri tıkrındaydı. Patlatmayı başlatacak olan adamımız elindeki uzaktan kumandaya ateşleme kodunu girerken ben, ustabaşı ve birkaç adamımızla birlikte kamyonlardan birinin yanında, gözlerimizi bu dünyada son saniyelerini geçiren ve birazdan tarihe karışacak olan Rigel Oteli'ne dikmiş bekliyorduk. Kalbim çarparak 1... 2... 3 diye saymaya başladığımda bodrum katında on iki ayrı noktaya –kolonların dibine ve dinamitle takviye edilmiş beton yığınlarının altına– yerleştirdiğimiz nitrogliserin tenekelerini düşünüyordum. 4'e geldiğimde patlayan dinamitler büyük bir gümbürtüyle nitrogliserinleri de patlattı, o anda binanın on iki farklı noktasından yükselen duman ve toz bulutu, büyük ve gri bir bulut kütlesi halinde ağır ağır çevreye yayılmaya başladı. Bina önce şiddetle sarsıldı ve ardından büyük bir gürültüyle kendi üstüne çöktü; ilk andaki görüntüsü, ortası buharlaşıp havaya uçan dörtgen biçiminde, tuhaf, beyaz bir pastaya benziyordu. Çökmenin tam orta yerinde, dörtgenin geri kalanı da harekete geçti, oluşan moloz yığınının içinden birdenbire, binanın eski yüksekliğinin neredeyse iki katı yüksekliğinde, simsiyah bir bulut, büyük bir hızla havaya savruldu. Gürültü azalmaya başladığında birkaç metre öteden kulağıma defin ve ritmik hareketlerle yere vurulan sopanın sesi geldi. Ancak arkamı dönüp baktığımda şaman ortalıklarda yoktu.

O gece otelime döndüğümde çizmelerimi çıkarıp televizyonu açmadan önce oda servisini arayıp –*tostada*,* kuru fasulyeli pilav ve dişi kurtçuklu bir şişe 5-yıldızlı El Toro marka *meskal*den oluşan– yemeğimi ısmarladım. Yerel kanallardaki ana haber bültenlerinin baş köşesinde Rigel Oteli'nin yıkımı yer alıyordu. Öyle ki olay, o günkü –arabasında vurulan müşterek bahisçi ile bir deponun çatısında ölü bulunan güzellik uzmanının– cinayet haberlerini bile sollamıştı; özellikle de o günlerde kentin tozunu attıran cinayet dalgası düşünülecek olursa bu oldukça ilginç bir durumdu doğrusu. Otelde o sırada olayı çeken haber ekipleri yan yana duruyorlardı, bu nedenle uzaktan kumandayla yerel kanallar arasında dolaşınca görüntülerin hemen hemen aynı olduğunu gördüm: Binanın yıkılmadan önceki hali, eşzamanlı patlamalar ve yükselen yoğun toz bulutunun ardında binanın çöküşü. Bir ara ustabaşı ve ekibin görüntüsü de geçti, hatta birkaç saniyeliğine her yanı kapalı koyu güneş gözlüklerim, hâlâ üzerimde

(*) Kızarmış, yassı ekmek diliminin üzerine, çeşitli malzemeler konularak yapılan bir yemek – ç.n.

olan haki pantolonum ve beyaz tişörtümle kendimi de gördüm. Baretimi iyice arkaya itmiş otelin dumanlar içindeki kalıntılarına bakıyordum. Kendimi daha önce televizyonda hiç görmemiştim, ama beni asıl yerimden sıçratan şey, televizyonun titreşen ekranında şamanı da görmem oldu. Benim sağımda durmuş bir yandan defini sallıyor, bir yandan da esasını yere vurarak, binanın yıkımı sırasında ortaya çıkabilecek kızgın ruhları kovmaya çalışıyordu. Kendimi, şaşkın bir ifadeyle onun olduğu tarafa bakarken gördüm, ama belli ki benden başka hiç kimse o anda şamanın varlığından haberdar değildi. Güneşin göz alıcı ışığı altında hiçbirimiz onu görmemiş olabilir miydik?

Gece yarısı posta kutusundan kurtardığımız ulaşmamış mektubu elime aldım. Oturduğum yerde meskalimi yudumlayarak, uzun süre kucağımda duran mektubu seyrettim. Ortalık öyle sessizdi ki soğutucunun soğuk hava üfleyen pervanesinin sesini bile duyabiliyordum. En sonunda mektubu açmaya karar verdiğimde, mektubun, örümcekler yıllarca çevresinde ağlarını örerken, benim tarafımdan bulunmayı beklediğini hissettim. İçkimi yudumlarken neden, diye soruyordum kendi kendime, yıkıma birkaç saniye kala bu mektubun *benim* elime geçmesinin belli bir sebebi mi vardı yoksa? Öyleyse bile, zarfın içinde yazılı olanlar konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Kuşkusuz beni asıl şaşırtan mektupta Samax ve Ivy gibi yalnızca hayatımda yer alan insanlardan değil, çoktan unutulup tarihe karıştığını sandığım ve –büyükannem Stella’nın başına gelenler, Bel’in hayatının son günlerinde neler yaptığı gibi– geçmişimde önemli boşlukları dolduran bazı olaylardan ve, hatta daha da şaşırtıcı olanı, varlığından benim bile habersiz olduğum bir şeyden, Vitale Cassiel ile aramda gerçek bir akrabalık bağı bulunduğundan söz ediliyor olmasıydı. Mektubu aslında kendi hayatından söz etmek niyetiyle kaleme alan yazarın bu açıklamaları ayrıntıya girmeden, şöyle bir dokunarak geçmesi beni iyice heyecanlandırıyor, kalbimin daha çok çarpmasına neden oluyordu. Kısım, olayların Vietnam Savaşı sırasında yaşandığı bir aşk hikâyesi, kısım de itiraf niteliğinde olan mektup, dört bölümden oluşuyordu. Sonunda deliksiz bir uykuya dalana dek bütün gece mektubu tekrar tekrar okudum. Ertesi sabah erkenden bir kez daha okudum. Önümüzdeki aylarda özellikle bazı bölümlerini tekrar tekrar okumak zorunda kalacağımı henüz bilmiyordum.

Mektubun tamamı, hepsi de otelin kendi kâğıdı olan, otuz yedi sayfadan oluşuyordu. Adreste olduğu gibi aynı kararlı el yazısıyla, kâğıtların her iki yüzüne birden yazılmıştı. Zarfa iki kez katlanarak

konduğu ve orada yıllarca öylece beklediği için kâğıtları büyük bir dikkatle açıyordum. 1971 yılının sonbaharına rastlayan beş günlük bir sürede yazılmış, her bölüme 13, 14, 16 ve 17 Ekim olarak tarih atılmıştı. Mektubu yazan, baş taraftan anlaşıldığına göre savaşta bacağından yaralanan, Geza Cassiel adında, Hava Kuvvetleri'nde görev yapmış bir binbaşydı. Birdenbire 13 Ekim, 1971 günü onunla karşılaştığımızı hatırlayınca daha da beter sarsıldım. O an hayatımın en iyi hatırladığım anlarından biriydi, çünkü o gün –Kristof Kolomb Günü– Dalia sayesinde bekâretimi kaybettiğim gündü ve biz o gün Calzas ile birlikte cipe atlayıp Acoma'ya gitmiştik. Albuquerque dışında bir benzin istasyonunda durduğumuzda, kiralık bir arabanın içinde, koltuğun üzerine atılmış, Birleşik Devletler Hava Kuvvetleri'ne ait bir asker ceketi görmüştüm. Üzerindeki etikette CASSIEL yazıyordu. O sırada tuvaletlerin olduğu yerden bir hava subayının tek ayağı aksayarak dışarı çıkışını ve adamla, Albuquerque'e doğru hareket etmeden önce, asfalttan yükselen buhar perdesinin gerisinden birkaç saniye boyunca baktığımızı hatırladığımda sırtımdan soğuk terler döktüğünü hissettim. Kuşkusuz o sırada, sekiz yıl sonra o adamın en mahrem-düşüncelerini paylaşıyor olacağımı bilemezdim, çünkü aynı adam yine aynı günün gecesi, yıkım çalışmalarını bizzat idare ettiğim Rigel Otel'i'nin 178 odasından birine, 1216 numaralı odaya yerleşmiş ve elimde tuttuğum bu uzun mektubu yazmaya başlamıştı.

O subay hâlâ hayatta mıydı yoksa kaldığı otel gibi çoktan hayalete mi dönüşmüştü, bilmiyorum, ama okumayı yarıladığımda, bardağımı ağzına kadar tekrar doldururken, hayatımı nasıl etkileyecek olursa olsun, mektubun yazıldığı kadını mutlaka bulmam gerektiğini anlamıştım. Kim ya da nerede olursa olsun –hâlâ hayattaysa eğer– bu kadın, beni Binbaşı Cassiel'e ulaştıracak olan tek bağlantıydı. Son bir saat boyunca pek çok şeyi keşfetmemi sağlayan –ve tıpkı Rigel Otel'i'nin başına gelenler gibi hayatımda pek çok şeyin yerle bir olmasına yol açan– bu baş döndürücü bağlantı, Binbaşı Cassiel'in Vitale Cassiel'in yalnızca oğlu değil aynı zamanda benim de babam olduğunu da öğrenmemle, olağanüstü bir önem kazanmıştı.

16. Ulaşmamış Mektup

13 Aralık 1971

Sevgili Mala:

Bilmem nereden başlamalı.

15. paralel olur mu dersin? Luzon Hava Sahası'nın 1500 mil açığında, 3000 metre yükseklikte, Mekong Irmağı boyunca uçuyorum. Laos'a gidiyorum. Tarih 18 Ocak 1969, saat gecenin ikisi. Yeniyay çıkmış. Seni Manila'da, Alnilam Oteli'nde bıraktıktan dört gün sonrası.

Hiçbir zaman iyi mektup yazan biri olmadım. Yazacak kimsem de yoktu zaten. Son on yıldır Hava Kuvvetleri'nin resmi yazışmaları dışında, tek bir satır olsun, hiç mektup yazmadım. Bu mektuba da tam dört kez başlayıp, yazdıklarımın hepsini yırttım. Bu yazdığımı da, daha sonuna bile gelmeden tekrar tekrar okuyacağımı biliyorum. Artık eline ne zaman geçer, bilemiyorum. Belki ondan önce ben seni bulmuş olurum.

Seni tam dört aydır arıyorum. Honolulu'da, Manila'da, hatta savaş bölgesini terk eden, pek çok askeri hemşirenin yerleştiğini duyduğum Okinawa'da bile. Amiral Perry Hastanesi'nde seni tanıdığını söyleyen bir hemşire buldum. Tokyo'da olabileceğini söyledi. Ya da belki Bangkok'ta, Kızıl Haç'ta çalışıyor olabilir misin. Sonra Tokyo'ya gittim, ne yaptığımı bilmez halde günlerce seni aradım. Bangkok'a da gittim, ama Kızıl Haç'ta seni tanıyan kimse çıkmadı.

Artık buraya, çöle, ait olduğum yere döndüm. Ama fazla kalacak değilim. Seni şimdi, bir zamanlar her şeyimi kaybettiğim yerde arıyorum. Her şeyimi bir kez daha kaybettikten sonra, buraya yeniden döneceğimi kırk yıl düşünsem tahmin edemezdim. Seni kaybettikten sonra yani.

Mala, aslında mektubuma seni ne kadar çok sevdiğimi söylemekle başlamalıydım. Tekrar. Ve bir kez daha. Bugüne dek hiç sevmedi-

ğim kadar. Başımıza böyle bir şey geleceğini görmemekle ne büyük aptallık etmişim meğer. Oysa savaşı bilen biri olarak bunu tahmin etmeliydim. Savaşı bildiğimden, bunun kaçınılmaz olduğunu da bilmeliydim. Doğru, bu mektuba böyle başlamamalıydim, ama onu bir kez daha yırtıp yeniden başlayacak değilim. Benim için bu kadarını yazmış olmak bile büyük başarı. Bilmeni isterim ki, seni her zaman ve her yerde seveceğim. Aradan ne kadar zaman geçer, nerelerde oluruz, bilmiyorum. İnsan gerçekten önemli şeyler yaşadığı sırada, ne yaşadığının farkında olmuyor. Şu anda seni görebilmek için her şeyimi verirdim. Sana dokunabilmek için.

Şu anda Rigel Otel'i diye bir yerdeyim. Burası neredeyse tümüyle boşalmış, işler kötü, kapanmak üzere. Kaldığım on ikinci katta benden başka kimse yok. Resepsiyondaki görevlinin dediğine göre, çıkış tarihim denk düşerse burada kalan son müşteri olabilirmişim. Otelde rastladığım tek müşteri, barda bütün gün *solitaire* oynayan, yaşlıca bir gangster – tam bir Las Vegas'lı. Odamın pencereleri ses geçirmeyen cinsten. Zaten trafik gürültüsünün de bu kadar yükseğe ulaştığı yok. Odam tıpkı bir basınç odası ya da yalıtım odası gibi – duruma göre iki türlü de kullanabilirim belki.

Artık çayı demlikler dolusu içiyorum. Kendi çayımı getirdim, Bangkok'tayken keşfettiğim, dağlarda yetişen, yeşil bir çay. Taylandlıların dediğine göre kanı temizliyor, böylece düşüncelerin berraklaşmasını sağlıyormuş. Belki bu yüzden bu kadar çok içiyorum.

İki sokak ötede bir park var, bazen orada yürüyüşe çıkıyorum. Yaşlılar gibi elimde çaydanlıkla. Bir kez daha yaralandım, sol bacağımdan, dizimin sekiz santim üstünden – ama şarapnelleri çıkaracak bir Mala yoktu yanımda. Aslında iki kurşun yedim. Biri içerde parçalanmış. Kemiğin birkaç milim yakınına giren minik bir parça dışındayken bütün parçaları temizlediler. Bunun için birçok kasımı kesmek zorunda kaldılar, hâlâ tam olarak iyileşemedim. Her gün üç kilometre yürüyorum. Tedavi olarak bunu önerdiler. Hava Kuvvetleri'ndeki doktorlar altı ay sonra aksamadan yürüyeceğimi söylüyorlar. Bir yıl sonra da koşabilecekmişim.

Bu yürüyüşler dışında otelden pek çıkmıyorum. Yemeklerimi de burada yiyorum. Canım dışarı çıkmak istemiyor. Burası zaten çok iyi bildiğim bir yer. Yeşilliksiz, bembeyaz, kupkuru, insanın hissedebildiği tek ıslaklık boynuna biriken ya da kaşlarından damlayan boncuk boncuk ter. Ormanın o kapalı, basık atmosferinde geçirdiğim onca aydan sonra şimdi açık yerlerin, aldatıcı aydınlığına karışmak istemi-

yorum. Ondan çok daha aldatıcı olan abartılı gölgelere. Kalabalıklara, sonu gelmeyen caddelere.

Buranın her şeyini biliyorum. Bir yeri terk edip gittikten sonra geri döndüğünde, insana her şey eskisi gibi görünüyor, oysa aslında hepsi değişmiş oluyor. Tropik ormanlarda tam tersidir durum, orada önce her şey değişmiş gibi gelir insana, ama bir süre sonra sürekli gördüğün bu şeylerin aslında hiç değişmemiş olduğunu fark edersin.

Bacağım yalnızca geceleri ağrıyor. Buradaki iklimin iyi geleceğini sanıyordum, ama tersine, daha da kötüleşti. Bacağımdan bütün olarak çıkardıkları kurşunu saklıyorum. Belki bileziğine onu da eklemek istersin. Laos'ta Kuzey Vietnam ordusundan bir keskin nişancının armağanı. Rus yapımı bir tüfekten çıkan, Çin malı bir kurşun – üstelik bu tüfeklerin ateş alması bile bir mucizeyken. Beni Phu Bai'de 85. Tahliye Hastanesi'nde ameliyat ettiler. Oradaki koşullar *Repose*'daki kadar iyi değildi. Neyse fark etmez zaten, bu Vietnam'daki son ameliyatımdı nasıl olsa.

Ama kendimi şimdi çok daha iyi hissediyorum.

18 Ocak 1969'da, Mekong Irmağı boyunca iki motorlu, iki kişilik OC-10 modeli uçağımla uçtuğum sırada, Laos yakınlarında vuruldum. Pilot kurtulamadı. Bense paraşütle atlayarak, tek bir sıyrık bile almadan yere inmeyi başardım. Sonra da Kuzey Vietnam kuvvetlerine yardım eden Pathet Lao gerillalarının eline düştüm.

Bu olay Xepone'un doğusunda, Laos, Kamboçya ve Tayland'ın keştiği noktanın 180 kilometre kuzeyinde –hiç unutmayacağım– 106°40' ve 16°50' noktasında oldu. Aslında komiklik olsun diye buraya da Üç Köşeli nokta diyebilir insan, ama New Mexico'daki Dört Köşeli nokta gibi bir anıt falan yok orada tabii, soru sormadan öldürme yetkisi olan nöbetçi gözcü birlikleri var yalnızca. Orada, kuzeyde, ırmağın boyunca balta girmez ormanlar uzanır. Doğuda, benim indiğim tarafta ise kilometrelerce uzanan çayırlar, benzer ormanlarla son bulur, arkasından yemyeşil dağlar başlar. Çayırılık alanlar o kadar çoraktır ki bazen kendi kendine tutuşur, üstelik yangınların günlerce sürdüğü olur.

Senin de çok iyi bildiğin gibi, Çinhindi *dışında* başka bir yere tayinimin işlemlerini takip etmek için ayrılmıştım Manila'dan. Ama onun yerine beni tutup savaş bölgesindeki kaynar kazanın içine attılar. Güney Laos'taki CIA takımının o bölgeye verdiği ad bu. Alevlerin topraktan fışkırdığı bir yer. Benim kismetime çıkan da elbette alevden başkası olmayacaktı.

Pathet gerillaları önce ellerimi arkadan bağlayıp boynuma bir yular vurdular. Uzun bir iple sucuk gibi bağladılar, sonra da üzerime benzin boca ettiler. Ardından yanan çakmaklarla çevremde dolanmaya başladılar. İçlerinden –yaklaşık on altı yaşındaki– biri, ölmüş bir Birleşik Devletler askerinden eline geçirdiği Zippo’yu, burnumun dibine kadar yaklaştırıyordu. Bu işkenceyi bir saat kadar sürdürdüler. Sonunda beni meşale niyetine kullanacaklarını düşünmeye başlamıştım. Ama sonra birdenbire gözlerimi bağladılar, arada bir de bacaklarımı dipçikleyerek eğleniyorlardı. Benzin ve çakmak oyununun, her esire uygulanan geleneksel bir karşılama töreni olduğunu sonradan öğrendim. İnsanı çıldırtmak üzere tezgâhlanan oyunlardan ilkiydi bu.

Oraya nasıl gelmişim? Görevim neydi – hatta bu görev niye bana verilmişti? Savaşa yeni katılmış acemi bir asker gibi, ordu beni düpedüz oyuna getirmişti. Seni otele bırakıp Luzon’a gider gitmez komutanın odasına çağırıldım. Tayin emrinin yıldırım hızıyla işleme konduğunu sanarak bu duruma hem şaşırmış hem de keyiflenmişim.

Komutan bir tuğgeneralidi. Uzun boyluydu, yaman bir adama benziyordu. Masasının gerisinde bir arbalet* asılıydı. Bir de elinde oltayla kendi fotoğrafları. Beni buyur etti. Kahve içtik. Lületaşından yapılma bir pipo içiyordu, nikotinden kararmıştı. Odaya iki kişi daha girdi. Bir tanesi patlak gözlü, ifadesiz bir suratı olan bir subaydı; her iki kolunda, bileğine yakın bir yerde çapraz çatılmış iki kılıçla, üzerinde kafatası bulunan bir dövmesi vardı. Dediğine göre Ho Şi Minh bölgesinde Hayalet –AC-47 tipi ağır savaş uçağı– uçak pilotu olarak görev yapıyor, yük konvoylarını avlıyordu. Bu benimle birlikte görev çıkacak olan pilottu, yaşamına son verecek olan göreve. Güneş gözlüklü öteki herifin üzerinde Nehru tarzı bir ceket, ayağında espadriller vardı. Sanki körmüş gibi duruyordu. Pek konuşmadı. CIA’den olduğu belliydi.

Komutan bir kahraman olduğumu söylüyordu. Uçarken vurulan B-52’den, alevlerin arasından adamlarını çekip kurtarmış biri idim, sicilimde tam yirmi sekiz çarpışmaya katıldığım yazıyordu. Sen görevini yaptın Binbaşı, dedi piposunu küllüğün kenarına vurarak silkelirken. Ha evet, bu arada, terfi ettin, Mor Yürek Nişanı ve Gümüş Yıldız çok yakında yakanda olacak. Hatta Kanatlı Haç Nişanı bile gelebilir. Duruma göre. Hangi duruma mı? Ah elbette, tayinini olmuş bil. Ancak daha önce tamamlaman gereken bir görevin daha var. Bu

(*) Ortaçağda kullanılmış, ok atmaya yarayan ilkel bir silah – ç.n.

görev sen tayin talebinde bulunmadan çok daha önce kararlaştırılmıştı. Tek bir görev daha. Ondan sonra madalyalarını alacak ve ertesi sabah Avrupa'nın güneyindeki NATO üslerinden birinde gözlerini açacaksın. Aviano, Malta –nereyi istersen orada– Akdeniz güneşinin altında bir yıl. Ama önce görev.

Önce kaynar kazana gitmem gerekiyordu. Ondan sonra güneşi şarap, peynir ve zeytinle batıracaktım.

Birileri komutana Guam'daki en iyi seyir subayı olduğumu fısıldamıştı. Yönümü, harita olmadan sırf yıldızlara bakarak –kitaptan okur gibi– kolayca tayin edebildiğimi. Sana da anlattığım gibi, daha önce Rusya'da ve Japonya'da uçtuğumu, deneyimli bir keşifçi ve gece fotoğrafçısı olduğumu da. Ayrıca haritacılıktan da anlıyordum. Kısacası bu görev için biçilmiş kaftandım: Fotoğraf makinesi kullanabilen, ne aradığını bilen ve bir yerin haritasını çıkarabilen bir havacı. Ve işte sonunda Luzon'daydım, doğru zamanda ve doğru yerde.

Oysa benim için durum tam tersiydi: Yanlış zamanda ve yanlış yerdeydim. Söyledikleri hiç hoşuma gitmemişti. Özellikle de biçilmiş kaftan olma kısmı. Peki ne için?

Pilotumla birlikte derhal Saygon'a uçmamız gerekiyordu. Oradan alacağımız ek benzin tanklarıyla bir OV-10'a atlayarak, 18 Ocak günü gece yarısından sonra saat birde Kamboçya'yı geçerek, Laos sınırından Khong Adası'na gidecektik. Bu yaklaşık 300 mil demekti. Sonra bir 100 mil daha ırmak boyunca kuzeye giderek dağlık bölgeyi de aşacak ve Ho Şi Minh hava sahasının 30 mil yakınına gelecektik. Bu yol, Kuzey Vietnam'ın Laos üzerinden geçen, güneydeki en canalcı hava koridoruydu. Benim görevim ise ekibi, komutanın önüne serdiği haritada işaretlediği üçgen noktaya götürmektir. Burası Güney Vietnam sınırında, ırmakla dağlık bir bölge arasında yer alan küçük bir vadiydi. Ben vadiye girişi sağlayan dolambaçlı iki toprak yolu fotoğraflayacak ve bölgenin haritasını çıkaracaktım. Bölgeyi ayrıntılı olarak keşfetmek için alçaktan uçmamız gerekecekti. Roketatarların saldırısıyla karşılaşabilirdik, ama uçağımızda radar kalkanlarımız vardı, ayrıca gecenin karanlığında bizi göremezlerdi. Görev biter bitmez de yönümüzü hemen Laos'un doğusuna çevirerek güneydeki Da Nang üssüne inecektik.

Bu vadi neden bu kadar önemliydi? Komutanın söylediğine göre bu gizli bilgiydi, ama yine de bize söyleyecekti – çünkü biz bu göreve gönüllü olmuştuk. Bu tanıma göre gönüllü olmak şu anlama geliyordu: Eğer göreve karşı çıkarsam, madalya sahibi olsam da olmasam da, beni Guam'a geri gönderecek ve B-52'lerle yaptığım bombardı-

man uçuşlarımı tamamlamaya zorlayacaklardı. Laos'a yapacağım bu ufak gezinti savaştan çıkış biletim olacaktı.

Vadideki gizli görev bir Vietkong kampında esir tutulan bir hava subayıydı. Bu adamı ne pahasına olursa olsun geri istiyorlardı. Neden? Tam o anda gözlüklerinin ardından boğazını temizleyerek lafa giren Bay CIA bu konunun son derece önemli ve üst düzey güvenlik meselesi olduğunu söyledi. Sonra komutan söz konusu subayın Birleşik Devletler Ordusu'nda eski bir hava pilotu olduğunu ve bölgedeki gizli saklı bütün iniş noktalarını ve buluşma yerlerini ezberinde tuttuğunu söyledi. Vietkong güçlerinin adamın kim olduğundan haberleri olmayabilirdi; bu kadar çok şey bildiğini tahmin etmiyor olabilirlerdi. Ama elbette üzerinde biraz çalışırlarsa bunu er geç anlayacaklardı. Belki bir ayda belki altı ayda. Bu yüzden oradan kurtarılması gerekiyordu. Özel komando bölümü işe girişmek için hazır bekliyordu. Ama bu ancak kamp üzerinde ayrıntılı bir harita ve fotoğraf çalışmasından sonra olabilecekti.

Anlaşılan o ki, adamı kurtaramasalar da öldüreceklerdi.

Pilotumun adı Basus'du. Bize üç gün boyunca Saygon'da, Kendall Hava Üssü'ndeki Birlik Komutanlığı'nda brifing verdiler. Bu süre boyunca birbirimizle pek fazla konuşmadık. Kantinde birkaç kez, o da tek laf etmeden birlikte yemek yedik. Farklı birliklerdeydik. Ve öldüğü 18 Ocak günü, sabahın kör karanlık saatlerinde, 300 metre altımda olmasına karşın onu zar zor görebiliyordum. Uçaktan fırlamış, paraşütle çok yükseklerden aşağıya, ormana doğru süzülüyorduk. Aşağıda kamuflaj örtüsü altındaki uçaksavar –radar kalkanımıza ve Ay'sız geceye karşın– bizi alçaktan uçarken yakalamış ve 20 mm.'lik makinelisini paraşütlerimize doğrultmuştu. Cenevre Konferansı Pathet gerillalarının umurunda bile değildi. Basus'a ateş açıp vurdular, onu en son başlığı şiddetle yana savrulduğunda, paraşütünden sarkan cansız gövdesiyle siyah bir hayalet gibi ormana doğru sürüklenirken gördüm.

Gözlerimi sınıksız kapayıp topu bana doğrultmalarını bekledim. Hayatım film şeridi gibi gözlerimin önünden falan da geçmedi üstelik: Top ateşini henüz beklemediğim sırada, yalnızca bir an için, sık sık düşündüğüm bir şey aklıma geldi.

1945 Şubatı'nda (senin doğduğun ay) bir öğleden sonra annemle birlikte Nevada'da, Reno'daki Fleischmann Planetariumu'na gitmiştik. Yedi yaşındaydım. Ana salonun dışında, Andromeda gökadasının, X ışınlarıyla çekilerek büyütülmüş bir fotoğrafının önünde duru-

yorduk. Bizim bulunduğumuz gökadayı en yakın gökadaydı. Her iki saatte bir tekrarlanan “Yıldızlara Yolculuk” adlı gösterinin başlamasını bekliyorduk. Annemin siyah bir elbisesi ve siyah eldivenleri vardı, uzun saçları geniş kenarlı şapkasının altından aşağıya dökülüyordu. Adamın biri karanlıklar içinden çıkarak yanımıza yaklaştığında, elimden tutmuş, bana fotoğrafın yanındaki kartta yazanları okuyordu. Beyaz bir takım elbise giymiş olan bu adam, şapkasının siperine hafifçe dokunarak annemi selamladı. Şapkası da beyazdı, kenarında siyah bir şerit vardı. Yüzünü tam olarak göremedim; giriş salonunun o loş ışığında benim boyumda biri için o kadar yükseği görmek olanaksızdı.

Alçak sesle annemle konuşmaya başladı. Bu sesi o zamandan beri hiç unutmadım. Kendine güvenli, sır verir gibi konuşan bu seste sanki hafif bir telaş da var gibiydi. Baştan çıkarmaya çalışan birinin sesiydi; bunu biraz daha büyüdüğümde anlayabilmiştim ancak. Yedi yaşında bir çocuk olarak yalnızca bu sesi daha önce hiç duymadığımı düşünmüştüm. Annem çok güzel bir kadındı. Erkeklerin ona büyük bir ilgiyle baktıklarının farkındaydım. Ne zaman sokağa çıksak bu böyleydi. Hatta evimizde bile. Annemin ve babamın Reno’da çok geniş bir çevreleri vardı. Dışarı çıktığımızda sürekli birilerinin yanımıza gelmesine alıştım. Ama hiç bu tarzda ve bu sesle gelip konuşan olmamıştı. Bunun gibi annemin üzerine bu kadar eğilerek konuşan, bir yandan da eğildikçe anneme değen kravatını düzeltmeye çalışan bu adam gibi, vücut diliyle konuşanını da görmemişim.

Onunla konuşurken annem elimi bırakmıştı. Yeniden tutmasını bekledim ama bunu yapmadı. Aradan belki üç dakika geçti. Ama bu kısacık zaman parçasında bile içgüdülerim bana annemi kaybettiğimi fısıldadı. Sonraki haftalarda annemle babam her zamankinden daha çok kavga etmeye başladılar, artık bundan hiç şüphem kalmamıştı. Bunu önceleri yalnızca öğleden sonraları, ardından geceleri sessizce evden sıvışmaya başladığında da biliyordum. Hatta bir sabah hizmetçilerden birinin sarmal merdivenlerden nefes nefese aşağıya koşarak inip, Vegas’tan henüz dönmüş olan babama annemin gittiğini haber verdiğinde de biliyordum. Bütün mücevherlerini ve giyinme odasından indirdiği koskoca bir elbise yığınınını, iki büyük bavula tıktırarak gittiğini de.

Yatak odasında ondan geriye kalan ne varsa onları da babam parçaladı. Daha önce öfkeye kapıldığını pek çok kez görmüştüm ama genellikle duygularını dışarı vurmayan biriydi. Bu kez gözü fena dön-

müştü. O günkü gibi, eline ne geçirirse dizlerine vurarak ya da karşı duvara fırlatarak kıldığını hiç görmemiştim. İçerisi çöl güneşiyle parıldayan büyük köşe odada aradığı her neyse bulamamıştı anlaşılan. Annem arkasında not bırakacak tarzda bir kadın değildi. Ya da sonradan mektup yazacak. Hatta babamla bir daha asla ilişkiye geçmedi bile. Ne de benimle, veda bile etmeden ardında bıraktığı benimle.

Bütün bildiğim önce Honolulu'ya gittiği, sonra da Güneydoğu Asya'da bir yerlerde kaybolduğuydu. Seni aradığım son birkaç ay boyunca, Tayland'da, Japonya'da, Hawaii'de, önsezilerimin ve üçüncü dereceden bilgi kırıntılarının peşinde koşarken, birdenbire, eğer annemi arayacak olsaydım, bunu da yine aynı yollardan geçerek yapmam gerekeceğini fark ettim. Korkarım o arama serüveninden de şimdiki gibi elim boş dönerdim.

Annem bizi terk ettiğinde emin olduğum bir tek şey varsa o da, annemin planetaryumda yanımıza yaklaşan beyaz takım elbiseli o adamla birlikte olduğuydu. O gün annemin profiline bakarken gözlerindeki gülümseyişi gördüğümde, yüreğimi buz gibi bir korkunun sardığını hissetmiştim. O karanlık salonda ikisinin görünümünü asla unutamadım, Andromeda'nın pırıl pırıl parıldayan halkası önünde siyah elbisesi içinde annemle, beyazlar içindeki adamın görtüntüsünü.

Annemi bir daha hiç görmedim.

Onca yıl sonra Laos'ta, paraşütümün ucunda sallanırken, karanlıkta beni öldürecek olan havan topunun parıltısını beklediğim sırada, gözlerimi yeniden açtığımda, başımı kaldırıp çarçabuk gökyüzüne, bir daha asla göremeyeceğimi bildiğim yıldızlara baktım. Gördüğüm son şey onlar olsun istedim.

Ormanın tepesine doğru alçalırken kollarımla gövdeme sarıldım, ama top ateşi hiç gelmedi. Uçağım güneyde birkaç kilometre ötedeki bir tepenin yamacına çarparak infilak ettiği sırada benim de ayaklarım yere değdi. İner inmez paraşütten kurtuldum, silahımı çekerek kendimi bir çalılığın dibine attım. Yakınlarda bir hayvanın eşelendiğini duydum, çevremde kuşlar ötüşüyordu. Elimde palam olmadan karanlıkta fazla yol alamayacağımın farkındaydım. Jilet gibi keskin bambular her yerden fışkırıyor, ellerimi ve yüzümü kesiyorlardı.

Birkaç dakika sonra birtakım adamların, bambuları biçerek, bana doğru yaklaştığını duydum. Önce yanlardan, sonra da arkadan sardılar. Herhalde insanın çevresinin sarıldığını ve çemberin giderek daraldığını hissetmesinden daha korkunç pek az şey vardır. Onlar beni daha önce gördüler, içlerinde biri hemen el fenerini yaktı ve üzeri-

me tutarak bağırmaya başladı. Fenerin ışığında yarı kör dönmeye çalışarak bir kaçış yolu ararken, çalılarının arasından alacalı bulacalı üniformalar giymiş bir düzine adam çıktı. Üzerlerinde naylon yağmurluklar, Kuzey Vietnam ceketleri, Çin malı kalın elbiseler vardı, ayaklarına naylon sandaletler ve Rus botları giymişlerdi, hatta birinde, bir Amerikan piyadesinden kalma, arkasında koskoca bir yara deliği bulunan, yırtık pırtık bir üniforma vardı. Eski sahibinin hâlâ üzerinde duran isim etiketinde SAFKAS yazıyordu.

Tabancamı yere atıp ellerimi başımın üzerine kaldırdım. Bir tanesi hiç vakit kaybetmeden bir dipçik geçirdi, bir başkası da elindeki palanın sapıyla başıma vurdu. Dizlerimin üzerine düştüm, gözlerimin önünde ışıklar çakıyor, pantolonumun paçasından içeri çamur doluyordu. Bu kez tam kafamın tam arkasına, tek bir kurşun bekliyordum.

Ama beni hemen öldürmeye niyetleri yoktu. Beni esir alıp, sorguya çekmek istiyorlardı. Üstelik buna daha rütbemi bile bilmeden karar vermişlerdi. Neden hiç duraksamadan –bana değil de– Basus’a nişan aldıklarını, neden iki yerine bir esir almak istediklerini hiçbir zaman bilemeyecektim.

Üzerimi arayıp da bir Hava Kuvvetleri binbaşısı olduğumu anladıklarında çok heyecanlandılar. Ama bu, bana daha iyi davranmalarını sağlamadı kuşkusuz.

Gözlerimi ve ellerimi bağlayarak ormanda yürüttükleri beş saatin sonunda, hâlâ kıınıldamakta olan bir şey olduğunu hissettiğim bir şey –bir böcek– yedirmek istediler; karşı çıkınca omuzlarıma vurarak dövdüler, bir tanesi onu zorla ağzıma soktu. Sırtım ve başım aldığım darbelerden ateş gibi yanıyordu. Sonunda ellerimi çözdüklerinde başımda koskocaman, neredeyse başım kadar büyük bir şişlik keşfettim, saçlarım kandan sıırıslılandı.

Sonunda, her neresiyse, gideceğimiz yere vardığımızda beni, kızgın güneşin altında bir ağacın dibinde beklettiler. Bulduğum yerden sağa sola emirler yağdıran, küfür eden adamların seslerini duyuyordum. Bir ara bir kamyon geldi gitti, sonra da birtakım motosikletler. Dizlerimin ve dirseklerimi derileri sıyrılmıştı, karasinekler ve sivrisinekler hep birden yüzümdeki kanlara hücum ediyorlardı. İki kez birileri gelip tokatladı. Bir kere de üzerime tükürdüler. O sabah üçüncü kez idam edileceğimi düşündüm. Kulaklarımı dikip atış yapmakta olan bir manga askerden gelen sesleri dinledim: Önce sıraya geçiyorlar, tüfekleri doldurup nişan alıyorlardı. Eğer beni öldürmeye karar

verirlerse celladımın M-1 makinelisiyle kalça hizasından ateş edeceğini tahmin ettiğim, on altı yaşında bir asker olacağından emindim.

Orada saatlerdir aç ve bitkin halde ayakta beklerken günün en korkulu dakikalarını yaşıyordum. Ama o sırada birdenbire kendimi toparlayıp düşünmeye başladım. Gözlerim bağcığın altında açık duruyordu, gergin yüz ifademi bozmayarak durumu belli etmemeye çalıştım.

Sonunda biri gelip beni ağacın oradan alarak, yerleri inanılmaz derecede pis, rutubetli bir yere götürdü. Bulunduğum yerde –dışkı, sidik ve kusmuk karışımı– dayanılmaz bir korku vardı. Fenalaştığımı hissederek kokunun geldiği yerden uzaklaşmaya çalıştım. Orada yalnız değildim: Gözlerim kapalı olsa da bunu inleme, öksürme seslerinden ve kulağıma gelen fısıltılardan anlamıştım. Yüzümde, burnumun dibine dek gelip beni yakından incelemeye çalışan birinin nefesinin dolaştığını hissettim. “Herkes Amerikalı mı?” dedim uzunca bir süre sonra, sesim sanki kilometrelerce uzaktan geliyor gibiydi. Kimseden cevap çıkmadı.

Oraya, pislik içindeki o yere çöktüm kaldım. Saatler geçmek bilmedi. Bunun öyle kısa süreli bir çile olmayacağını yavaş yavaş anlıyordum: Bu iğrenç yerde –ya da daha beter bir yerde– belki aylarca, hatta yıllarca kalacaktım.

Gözlerimi ve ellerimi çözdüklerinde vakit gece yarısını bulmuştu. Etraf zifiri karanlık olduğu halde ilk başta gözlerim yine de acıdı. Sonra gittikçe daha iyi görmeye başladım. Uzun, dar, penceresi olmayan bir barakada benden başka yaklaşık yirmi adam daha vardı. Diğerlerinin hepsini, kaçmalarını önlemek için tek ayak bileklerinden tahta prangalarla bağlamışlardı. Benimki de sıradaydı anlaşılan. Adamlardan yalnız ikisi Amerikalıydı: Biri bir helikopter atıcısı, diğeri de deniz onbaşıydı. Ayrıca Güney Vietnam Ordusu askerleri ve altı tane de dağ gerillası vardı.

Bana bunları anlatan denizci oldu. Kendisi iki yıldır, atıcı da on bir aydır tutsaktı. Dediğine göre akli fikri bir yolunu bulup kaçmaktaydı. Daha bir gün bile dolmadan bunun ne demek olduğunu gayet iyi anlamıştım.

Adı Geal’di. Güney Texas’lıydı. Par Kung yakınlarında, mangasının yarısını kaybettiği bir çarpışmada esir düşmüştü. Dediğine göre Pathet gerillaları onları oradan oraya dolaştırıyorlardı. Ve yine dediğine göre rütbem subaydan daha yüksek olduğu için sorgulanmak üzere beni başka bir kampa gönderirlerdi. Belki, dedim kendi kendi-

me, fotoğrafını çekmem gereken o kampa yollarlar. Hatta belki orada o her şeyi çok bilen yüzbaşıyla da karşılaşabilirdim. Ve belki özel komando birliği o sırada gelir ve gelmişken ikimizi birden temizlerdi. Ancak, benden çıkarmam beklenen harita ellerinde olmayacaktı. Bu yüzden belki de havadan bütün bölgeyi bombalamak daha çok işlerine gelecekti.

Orada pisliğin içinde öylece yatarken aklımdan bunlar geçiyordu işte.

Geal bana bir şey daha söyledi: Dağ gerillaları benden hemen önce, daha iki gün önce tutuklanmışlardı. Dağlı demek dağcı demekti, yani bütün üyeleriyle Vietnam'la Laos arasında uzanan dağlık bölgede yaşayan tam otuz iki yerli kabilesiydi sözünü ettiği. Bu iki ülke kurulmadan yüzyıllar önce, şimdiki dağlıların ataları dağların dik yamaçlarında yaşarlarmış. Kaya gibi sert ve bağımsızlığına düşkün olan bu halk önce Fransızlara karşı savaşmış, şimdi de tek bir örgütün – Fransızca adının kısaltmasıyla FULRO olarak bilinen “Baskı Altında Tutulan Irkların Birleşik Mücadele Cephesi” altında birleşerek Kuzey Vietnam işgal kuvvetlerine karşı savaşıyorlardı.

Benimle aynı yere kapatılan dağlılar, FULRO güçlerinin en acımasızı olarak bilinen Bru kabilesindendi. Pathet Lao gerillaları ve Vietkong güçleri kendilerini hor gören bu kabileden korkuyorlardı. Geal'in dediğine göre Pathet gerillaları aslında Bru kabilesi üyelerini esir almak istemezlerdi. Bru inanisına göre hapsedilmek ölmekle eşdeğerdi. Kardeşleri bütün riskleri göze alarak onları kurtarmak için her şeyi denemişlerdi. Eğer Brular idam edilmiş olsalardı, kardeşleri onları öldürenlerin sonuna dek peşlerinden giderlerdi. Savaş bittikten sonra bile ne yapar eder, bunun intikamını alırlardı, dolayısıyla Pathet gerillaları çarpışma sırasında ölmüş olanlar dışında hiçbir Bru'nun etrafını çevirmezlerdi. Ormana kaçsınlar diye görmezden gelmek daha çok işlerine geliyordu.

O sırada henüz farkında olmasam da gerçek şuydu ki, eğer beni havada vuracak olsalardı bunu tam o sırada ya da tam o bölgede yaparlardı. Belli ki hayatımı kurtaran, tutsak olarak bu kampa getirilmiş olmamdı.

Ertesi gün daha güneş doğarken gelen iki muhafız beni sürükleyerek barakadan dışarı çıkardı. Bir tas suyla bir dilim pirinç ekmeği verdiler, sonra ellerimi tekrar arkaya bağladılar. Ardından altı dağlıyı getirerek ayaklarındaki tahta prangaları çekiçle kırıp açtılar. Onlara su verdiler, ama pirinç vermediler. Tekrar ellerini arkadan bağladık-

tan sonra, hepsini kollarından bir ip geçirerek bir araya topladılar; bu yüzden önüm sıra ormana doğru –tıpkı bir kırkayak gibi– tek sıra halinde hep birlikte yürümek zorunda kaldılar. Bir daha ne Geal’i ne helikopter atıcısını ne de barakadaki öteki adamları gördüm.

Öğlene doğru iki ırmağı geçip yanıp kül olmuş bir vadiye ulaştık; ağaçların çoğunu kesmişlerdi. Doğuya, Kuzey Vietnam’a doğru ilerlemekte olduğumuzu fark ettiğimde büyük bir korkuya kapıldım. Sınırın yakınına, fotoğrafını çekmem gereken kampa doğru gidiyorduk. Orada beni bekleyen sorgu faslını aklımdan uzaklaştırmaya çalıştım. Tek umudum, uçağım düştüğünde fotoğraf makinemin de yanıp kül olmuş olmasıydı. Çünkü Kuzey Vietnamlılar özellikle keşif görevlilerine karşı acımasızdılar, asitle gözlerini kör ediyor, kulaklarını kesiyorlardı. Eğer keşif uçuşunun amacının kendi kamplarının yerini öğrenmek olduğunu anlarsa başıma gelecek var demekti.

Birkaç kilometre daha gittikten sonra birdenbire karşımıza sivri tepeleriyle yüksek bir dağ silsilesi çıktı. Dağları gören Brular büyük bir heyecana kapıldılar ama neyse ki bunu nöbetçilere belli etmediler.

Dağlılarla daha önceki karşılaşmalarım, kendilerini sudan çıkmış balık gibi hissettikleri bir yerde, Şaygon’da olmuştu. Kulakları dağ ormanlarının seslerine ve sessizliğine göre ayarlanmış bu insanlar için kentin gürültüsü dayanılmaz bir işkence demekti. Kurallar gereği giymek zorunda kaldıkları askeri postallar ve haki üniformalar içinde bir türlü rahat edemezler, sürekli kıpırdanırlardı. Gırtlak sesiyle konuştukları kabile aksanını ise ancak birkaç Vietnamlı anlayabiliyordu.

Dağlılar yaşadıkları doğal çevrede, basit, bol elbiseleri içindeki sıırım gibi adaleli, çevik ve orantılı vücutları, bakır yanığı tenleri ve simsiyah dalgali saçlarıyla oldukça yakışıklı denebilecek insanlardı. Boyları bir buçuk metreden biraz daha uzun olan Bruların bacakları yay gibi çarpık olsa da, aslında bu, dik yamaçlarda ve tehlikeli kayalarda onlara büyük üstünlük sağlayan bir özellikti. Küçük ayakları o kadar nasırlıydı ki, en sert zeminde bile, sanki sandaletleri varmış gibi rahatça çıplak ayak yürüyebiliyorlardı. Bruların hepsinin –kadın ya da erkek– vücutlarında dövme vardı. Bazılarının ötekiler kadar göze çarpmıyordu: Topuklarında benekler ya da noktalar halindeydi. Bazıları ise sırtlarına, göğüslerine, hatta yüzlerine –kuş ya da balık kafası gibi– daha ayrıntılı şekiller yaptırmışlardı. Bu sabah tam önümde yürüyen esirin, gözleri yıldız şeklinde bir köpek dövmesi vardı. Günün en sıcak saatinde, bayıltıcı güneşin altında sürünerek yürür-

ken, sıcaktan bayılmamak için zihnimi tamamen bu şekil üzerinde yoğunlaştırmıştım.

Çok geçmeden, bir sürü özelliklerinin yanı sıra Bruların, tapındıkları o dağ kaplanları gibi, son derece keskin koku alma ve görme duyularına da sahip olduklarını öğrenecektim. Söylenenlere göre Bruların bir insandan gerçekten korkmaları için, o insanın köylerine o kaplanlardan birinin herhangi bir parçasıyla gitmesi gerekiyordu. Bunun bir diğ, bir deri parçası ya da bir kemik olması fark etmezdi. Onlar, bunu başaran insanın eğer isterse, kendini kaplana dönüştürebileceğine inanırlardı. Sonradan, adı Nol olan o köpek dövmeli tutsak, bizi o gün kurtaracak olan adamın tam da böyle biri olduğunu söyleyecekti.

O adam her kimse, bir kaplan çevikliğiyle saldırdığında, sırtımıza Pathet Lao gerillalarının yüklediği silahlarla kan ter içinde bir başka çamurlu ırmaktan geçmeye çalışıyorduk. O sırada, kulağımın dibinden tıslayarak art arda birkaç ok geçti, nöbetçilerden ikisinin yere yıkıldığını gördüm. Siyah ve turuncu renkte tüylerle süslenmiş, kısa oklardı bunlar. Korkuya kapılan askerler esirlerin üzerine rastgele ateş açtılar, beş tanesi yüzükoyun ırmağa düştü. Bense içgüdülerime uyarak sık sazlıkların arasına daldım. O sırada Nol'un yakasından tutarak onu da sürükledim. Bunun üzerine çalılıklara doğru rastgele ateş etmeye başlayan nöbetçi askerler, tam göğüslerine isabet eden siyah ve turuncu tüylü oklarla tek tek vuruldular. Ortalığı saran yoğun duman dağıldığında yedi tutsak ve on beş askerden geriye kalanın, Nol'le birlikte yalnız ikimiz olduğunu anladık.

Bok-Klia, diye bağırdı ölmek üzere olanlardan biri, hâlâ iple diğerlerine bağlıken,

Bok-Klia. Bu sözcüklerin "Kaplan Tanrı" anlamına geldiğini, yani kılıfında o koskoca kedinin renklerindeki tüylerle süslenmiş okları bulunan kaplan-adamın adı olduğunu daha sonra öğrenecektim. Ona aynı zamanda "Bay 30" da diyorlardı, çünkü kızdığında, bir ay boyunca her gün bir adam öldürdüğü söyleniyordu.

Sonunda Nol'la birlikte, daha önce yanıp kül olmuş düzlükten gördüğüm o yemyeşil dağların derinliklerine daldığımızda, kuşkusuz öğreneceğim başka şeyler de olacaktı. Ama hayatımızı kurtaran bir çete miydi yoksa on kişinin gücüne sahip tek bir adam mıydı bilmiyorum, bunu asla öğrenemeyecektim. Ne sorarsam sorayım Nol'un cevabı hiç değişmiyordu: *Bok-Klia*.

Hayatım boyunca gördüğüm en çetin yerlerden geçerek Nol'un köyüne varmamız üç gün sürdü. Sivrisinek ve ısırğanotlarıyla dolu

bölgede yara bere içinde yürüdüğümüz sırada yolda ne bulduysak onu yedik. Çeşitli otlar, mantarlar ve Nol'un elleriyle topladığı kökler. Bru kanunlarına göre, hayatını kurtardığım için artık ona bir kardeşten daha yakındım. En azından bana böyle davranıyordu.

Yolculuğumuzun üçüncü gününde beni, ölü gibi ağırlaşmış haldeki gövdeyi sırtında taşıdı. Bunu nasıl başardı bilmiyorum. Bir önceki gece bataklıktan geçerken ayağımdaki botlara rağmen bileğimi yaralamıştım. İlk başta bunun bir kesik olduğunu ve bataklık suyunun yavaş yavaş içine sızdığını anlamadım. Bir saat sonra ateşim çıkmış, bacağımda kalçama kadar vuran bir zonklama başlamıştı. Nol bileğimi, yaranın üzerine beyaz yosunlar koyarak mavi renkli, birtakım yapışkan yapraklarla sımsıkı sardı. Verdiği simsiyah bir kökü çiğneme mi, kalan posayı ağızda tutabildiğim kadar tutmamı söyledi. Kanamayı durdurmak için de dizimin hemen altına, kılçıklı bir eğreltiotu yaprağını sımsıkı sardı.

Bardaktan boşanırcasına yağmur başladığında küçük bir mağara-ya sığındık, bayılmadan önce son hatırladığım şey Nol'un bambulardan bir sedye hazırlamakta olduğuydu. Tekrar uyandığımda ateşim düşmüştü, saz damlı, karanlık bir odada, saman dolu bir döşekte yatıyordum. Ne zamandır uyumakta olduğuma ilişkin en ufak bir fikrim yoktu. Odanın duvarları kalın bambulardan örülmüştü. Açık duran pencerenin kenarına turuncu gagalı, siyah bir papağan tünemişti. Bir kenardaki pirinç kapta tütsü yanıyordu. Alçak giriş kapısının yan tarafında kırmızıya boyanmış iki adet öküz kafatası asılıydı. Karşı duvara ise, tıpkı Saygon'daki komutanın odasındakine benzeyen bir arbalet iştirilmişti.

14 Ekim

O bambu odada kendimi sık sık senin yerine koyup, Manila'dan sonra benden hiç haber alamadığında neler hissettiğini anlamaya çalışırken uyuyakalıyordum Mala. İnan gerçekten de çabalıyordum, bu bana dayanılmaz bir acı verse de. Hava Kuvvetleri'nden işe yarar bir şey öğrenemezdin. Hatta en ufak bir bilgi vermezlerdi. Böyle davranmak zorundaydılar. Sen de haliyle öldüğümü sandın herhalde. Hatta şu anda bile, penceremden çöl güneşini seyrederek bu mektubu yazdığım sırada bile öldüğümü düşünüyor olmalısın. Şu anda her neredeysen ve elbette beni hâlâ düşünüyorsan eğer.

Aslında nerede olduğumdan Hava Kuvvetleri'nin de uzun süre haberi olmadı. Çıktığım görevi ayrıntılı olarak yalnızca altı kişi biliyordu. Uçağımın enkazını tespit edebilmişlerdi ancak. Ditto'nun, yani ölen pilotun cesedini, paraşütün ucunda, ağaç dallarından aşağıya doğru sarkmış halde bulmuşlardı. Ben resmi kayıtlara "Harekât Sırasında Kayboldu" olarak geçmiştim. Olay ancak bir süre sonra, CIA'nın uzaktaki antenleri olarak görev yapan bilgi kaynakları ve çift taraflı çalışan ajanların anlattıklarıyla, önce incecik bir buhar bulutu gibi hafiften ete kemiğe bürünür gibi olur, hemen ardından da kaynağı belirsiz bir söylenti biçiminde dalga dalga yayılmaya başladı. Hiçbir Amerikalı'nın bulunmaması gereken yerde bir Amerikalı görülmüştü. Ama eğer bu söylenti Saygon'a dek ulaşsa bile pek bir şey fark etmez, silik ve önemsiz bir haber olarak unutulur giderdi herhalde.

Yeniden gücümü toplamak için kalmakta olduğum Bru köyü, Kuzey Vietnam'da hiçbir Amerikan askerinin ayak basmadığı, silahsızlandırılmış bölgedeydi. Öylesine ıssız bir yerd ki dağ yerlileri arasında hayatlarında Amerikan askeri görmüş olan bir tek, oraya ara sıra yolları düşen FULRO gerillalarıydı.

Orada tam beş ay kaldım.

Bölgeye ilk ulaştığımızda yağmur mevsimi başlamıştı. İnsan izlerinin dağ yoluyla birleştiği –otuz kilometre ötedeki– nokta yağmur sularıyla silinip gitmişti. Bu topraklarda izlerin güvenli bir dağ yoluyla (ya da benim güvenli sandığım herhangi bir yolla) birleştiği başka bir yer varsa bile, onu da ben bilmiyordum.

Haftalarca yürüyemedim. Ayağım feci şekilde iltihaplanmıştı. Kangren olup bacağımlı kaybetmekten çok korkuyordum. Yağmur ormanlarının ortasına bir kuş yuvası gibi kondurulmuş yirmi hanelik bu köyde, hepsi de yerden yüksekte, kazıkların üzerine kurulmuş olan evlerden birinin odasında öylece yatıyor, artık sonumun geldiğini ve bu köyde öleceğimi düşünüyordum. Üstelik de bunu kimsenin ruhu bile duymayacaktı.

Bana ne olduğunu sen de asla öğrenemeyecektin.

Seninle o kadar kısa süre bir arada olabildik ki. Önceleri bir sürü yaralı adamın ve yorgunluktan bitkin düşmüş hemşirenin olduğu o curcunanın içindeydik. Üstelik her birimiz kendimize göre yaralı ve yorgunduk. Sonra da, büsbütün ayrılmadan önce, hiç bilmediğimiz bir kentte, öncekinden daha kısa süre ama çok daha yoğun bir biçimde, baş başa kaldık.

Şu anda, iki yıl aradan sonra, senin artık başka bir insan olabile-

ceğin düşüncesi beni çıldırtıyor. Kendi kendimi öyle olmadığına inandırmaya çalışıyorum, ama bunu, anlamsızca kendini beğenmişlik ettiğimden değil, senin de benim gibi hissettiğine inandığım için yapıyorum. Yani her ikimiz için de birbirimizden başkası olamayacağına.

Ne var ki aradan geçen bunca zamandan sonra senin için bir hayaletle dönüşmüş olmaktan korkuyorum. Sonsuza dek Manila denen arafta yaşayan bir hayaletle. Zihnimiz hayaletlerin kendilerine özgü, tümüyle farklı bir hayat yaşadığını, tamamen geçmişe ait olduklarından bugüne asla geri dönmeyeceklerine koşullanmıştır. Ama bunun böyle olmadığını söylüyorsam, inan bir bildiğim var demektir.

Sahiplenmenin ne demek olduğunu da biliyorum. Seni kaybetme düşüncesi bugün bile, savaşta aldığım tüm yaralardan daha çok acı veriyor. Sahiplenmeyi ve hatta sahiplenilmeyi aklına bile getirmeden, başka kim birbirini bu kadar derinden sevebilir? Uğruna her şeyimizi, üstelik asla boşa gitmeyeceğini bile isteye, hiç çekinmeden feda edebildiğimiz tek şey aşk değil de nedir? Hatta öldükten sonra bile.

İçinde gece gündüz tütsü yaktıkları o bambu odada kaldığım ilk haftalarda, aklımdan sürekli bu düşünceler geçiyordu işte. Sazdan yapılmış damın altına serdikleri saman döşekte yatarken düşünmek için bol vaktim oldu. Oda hep yarı aydınlıktı. Tek görebildiğim şey, öğle vakitlerinde, o da küçücük pencerenin tek bir köşesinden, yüksek ağaçların güneşle birlikte ışıyan üst dallarıydı ancak; geceleri ise uykuya dalmadan önce yine aynı köşeden, hayata göz kırpan yıldızları seyreliyordum. Altı hafta boyunca ne Ay'ı ne de güneşin yüzünü gördüm.

Ateşim azaldıkça zihnim daha somut ve özel ayrıntıları ayırt etmeye başladı. Sana verdiğim bileziği hatırladım. Bileğinin inceliğini ve oradan başlayarak omuzlarını ve göğüslerini öptüğümde hissettiğim teninin kokusunu. O odada yatarken birçok kez dudaklarının yanağıma değdiğini hissettim. Sonra da dudaklarıma. Bazen de Manila'da, pencereleri kepenkli odamızı, ağır ağır dönen pervanenin altında, arzuya öpüşmeye başlamadan önceki sarılmalarımızı hatırlıyordum.

Orada geçirdiğimiz günleri yüzlerce kez yeniden düşündüm. Her ânı farklı bir açıdan görmeye çalışarak, ama hep seni düşünerek yeniden yaşadım. Orion plajını. Deniz kabukları çıkarmak için dalışımızı. Sana yeşim küpeleri aldığım pazarı. Ona uyan yeşil elbiseni ve yürüdükçe duyulan o yumuşacık hışırtısını. Yaprakların üzerine isimlerimizi yazarak yaptığın oyun kâğıtlarını. Otelin avlusundaki amber çiçeklerini ve yüksek duvarlarda dolaşan kedilerin bağırışma-

sını. Ama en çok da odamızı. Pervanenin ızgarasında uçuşan kurdeleyi ve yan odadan gelen boğuk piyano sesini. Daracık yatağı. Vücudunu bana yaslayışını. New Orleans'ta seni ısırın örümceğin avucunda bıraktığı kırmızı lekeyi. Karnında yıldızlar olan örümceği.

Bru köyünde bana bakan bir kadın vardı, bir büyücü. Dağlarda yaşayan bütün yerliler gibi Brular da animistti. Onlar için her kayanın, her ağacın, dağın, ırmağın kendine ait bir ruhu ve bilinci vardı. Aynı durum seller ve yangınlar, hatta gökyüzünün belli bölümleri için de geçerliydi. Kendi dillerinde bu ruh gücüne *ae* diyorlardı. İnsan hastalandığı zaman, aslında içimize başka bir ruhun girdiğine ve kendi ruhumuzla mücadele ettiğine inanıyorlardı. Dolayısıyla hastalıkta tek tek organlarla değil, insanın ruhuyla ilgilenmek gerektiğini savunuyorlardı. Eğer dikkat edilmezse, kötü ruhlar bütün köyü sararak mahvına neden olabilirlerdi. (Ya da bir ülkenin: Bana kalırsa içinde bulunduğumuz savaşın hâlâ sürmesinin nedeni de Washington'daki ve Hanoi'daki gözden kaçan kötü ruhlardı.) Yüksek ateşle ve hâlâ iyileşmemiş olan bir iltihapla orada yatmakta olduğum yetmiyormuş gibi, bir de hiç tanımadıkları bir ırktan gelmem, beni dağlıların gözünde tam manasıyla tehlikeli biri haline getiriyordu. Baş büyücünün, yani büyük ruh terbiyecisinin beni yatırdığı kulübeye, yani Nol'un kuzenlerinden birine ait olan kulübeye gelmesinin nedeni de buydu işte.

Gözümü açtığımda bambu odanın bir köşesinde bana bakarak sessizce oturan, ırmaktaki sazlar kadar ince bir kadın gördüm. Piposunu içiyordu. Arasına nane yaprakları katarak pipolarına koyup içtikleri bu acımsı dağ tütününü, erkek ya da kadın, bütün dağlılar tarafından çok seviliyordu. Köye geldiğimden beri bir sürü farklı dövme görmüştüm, ama bu kadının, ötekilere hiç benzemeyen, ayrıntılarla dolu dövmesini gördüğümde şaşkınlıktan gözlerim fal taşı gibi açılmıştı: Dövme kadının sol yanağında, ustalıkla işlenmiş kırmızı bir örümcek figürüydü. Yalnız o kadarla kalsa yine iyi, ama iç içe halkalar halinde yayılan bir ağ, yüzünün sağ yarısını tümüyle kaplıyordu. Ağın tam ortasına gümüş renkli bir yıldız çizilmişti. Yanıbaşında yanmakta olan yağ kandilinin loş ışığında, örümcek canlıymış gibi görünüyordu. Kadın gece boyunca hiç kıpırdamadan oturdu, yalnızca yıldızı ara sıra göz kırpyordu.

İlk gece, bileğimin sargısını değiştirip alnımdaki terleri silmek için gölgeler arasından sıyrılarak yanıma geldiğinde, adının Ji-Loq olduğunu söyledi. Bru dilinde "yıldızları aşan örümcek" anlamına geliyordu; bu, ruhlar dünyasının en güçlü varlıklarından biriydi.

O sırada aralarında bulunduğum bu grubun, Bru kabilesinin (bir dağın tepesinde, ellerini gökteki yıldızlara doğru kaldırmış bir dizi insan çemberi çizerek) yıldızlara tapan farklı bir kolu olduğunu söyleyen de yine Ji-Loq oldu.

Bana çay ve haşlanmış pirinç getiriyordu. Günde birkaç kez çiğ-nemek zorunda kaldığım, o acı siyah bitki köklerini de. Aramızda işa-ret diliyle anlaşıyorduk. Bir de düz bir taşın üstüne bir parça tebeşir-le çizdiğimiz şekillerle. Bir gece korkuya kapılarak tek bacaklı bir adam resmi çizdiğimde başını şiddetle iki yana sallayarak bileğimi kavradı ve sımsıkı tuttu. Bacağımı kaybetmeme izin vermeyecekti.

Ve ben de sırf adından dolayı ona güveniyordum. Evet, sırf adından dolayı yardım etsin diye onu bana senin yolladığını düşünüyordum.

Başlangıçta, saz damın altında yatarak uyku ile uyanıklık arasında geçirdiğim o uzun günler ve geceler boyunca, düşünceler huzursuzca oradan oraya atlıyordu. Uyuduğum ve rüya gördüğüm zamanlarda ise olayların seyrine karışmıyor, gerçek hayattaki gibi, olan biteni yalnızca dışardan izliyordum. Rüyalarımda bir süre yalnızca çocukluk gün-lerimi gördüm; elimde bir pusulayla çölün etrafında koşturuyor, anne-min, öğle üzeri uyandığında yaptığı gibi terasta oturmuş saçlarını ta-rayışını seyrediyordum; bazen babam masasında oturuyor oluyordu, ben de, hiç konuşmadan yerde, çalışma odasının döşemesinde oturu-yordum; kimi zaman da balsa ağacından model uçaklar yapıyordum. Ama en çok sırt üstü çimlere yatıp bulutları ve çölün üzerinde gözalı-cı ışıltılarla parıldayan yıldızları ve göktaşlarını seyrediyordum.

Çocukluğumun bu bölümü fazla uzun sürmemişti.

Talihsizliklerle karşılaştığımda henüz çok gençtim. Reno'da doğ-muştum, yedi yaşındayken, annem bizi terk ettikten sonra orada on bir yıl daha kaldım. Beni babam büyüttü – yani evde olduğu zaman-larda. O hâlâ orada yaşıyor.

Annemin ortadan kaybolmasının etkilerini bir türlü atlatama-dım. Kendi kendime tam da atlattım dediğim anda da öteki sorunlar başgösterdi zaten. Bu olayın içimde tutuşturduğu öfke daha uzun sü-re dinmeyecekti. Kendini önce okuldaki kavgalarla dışa vurmaya başladı.

Daha önce de söylediğim gibi, ebeveynlerimin Reno'da oldukça geniş bir çevresi vardı. Babam zengin ve güçlü bir adamdı. Bu yüz-den pek çok tanıdığı, eşi, dostu vardı, ancak bağlılık konusuna gelin-ce, hiçbiri beş para etmezdi. Oysa düşmanlarıyla arasındaki duygular çok daha güçlüydü. Hayat boyu süren cinsten. Güttüğü kan davala-

rında kendinin olsun düşmanlarının olsun, döktükleri kanın haddi hesabı yoktu.

Babamın hayatta beceremediği tek şey enayi yerine konmaktı. Yetişkin bir adam olduğu andan başlayarak enayi yerine konulduğunu anladığında nasıl tepki gösterdiğini ve bunun hayatını nasıl bir işkençeye çevirdiğini tahmin edebilirsin. Annem bunu biliyordu. Üstelik, toplumun gözü önünde başka bir adamla ortadan toz olduğunda babamı enayi yerine koyduğunu da. Bense bitmeyen kavgalarından bıkmış bir çocuk olarak, annemin ne kadar mutsuz, babamın ise ne kadar acımasız ve zor biri olduğunu bildiğimden, bu biçimde ortadan kaybolduğu için anneme neredeyse hak veriyordum. Asla bağışlayamadığım şey ise, yaptığının benim üzerimdeki olası etkilerini bir an bile düşünmemiş olmasıydı. En başta da, alay konusu olmamı.

Bazı bakımlardan babama benziyordum: Yutkunup başımı gururla havaya kaldırmak benim harcam değildi. Özellikle de oyun oynarken annemle ilgili iğneli laflar ediliyorsa. Anneme duyduğum bütün öfkeyi olduğu gibi bana sataşan çocuklara yöneltiyordum. Boylarının benim iki katım olması ya da üzerime ikiye üçer gelmeleri umurumda bile değildi, hiç çekinmeden onlara meydan okuyordum. Yumruklarımı sallarken kimsenin gözünün yaşına bakmıyordum, dayak yedikçe yumruklarım daha da sertleşiyordu.

Kaç kez okuldan atıldığımı hatırlamıyorum bile – hem de kimbilir kaç okuldan?! Eğer babam forsunu kullanmasaydı, kesinlikle ıslahaneye verilirdim. Çocuk hapishanelerinden birine gitmediğim için şanslı sayılırdım doğrusu, çünkü önceleri işe –dükkân soyma, cüzdan kaldırma (içinden bir kuruş bile almadan çöpe fırlattığım cüzdanların haddi hesabı yoktu) gibi– küçük hırsızlıklarla başlamış, ardından sokak ortasında araba çalmak gibi daha büyük çapta olanlarına geçmiştim. Gözüme kestirdiğim arabayı düz kontakla çalıştırıyor, gazladığım gibi o eyalet senin bu eyalet benim gönlümce dolaştıktan sonra çölde rastgele bir yere bırakıyordum. Serseriliğe özenen, sudan sebeplerle suç işleyen bir zengin çocuğuydum aslında: Bunu sırf kızgın olduğum için yapıyordum. Annemin babamı enayi yerine koyarak çekip gitmekle başlattığı felaket sahnesini ben tamamlayacaktım. Böylece ikimiz iki yandan babamın iflahını kesecektik. Oysa ne kadar yanıliyordum, üstelik bu yüzden ne ağır bir bedel ödeyecektim, bilemezsin. Babam ise başkalarının iflahını kesmekle meşguldü. Tamam, annem canına okumuştı, ama başka kimsenin canına okumasına izin vermeyecekti. Özellikle de öz oğlunun.

Böylece katlanarak artan sorunlarıma bir yenisi daha eklenmiş oldu: Babam beni kendi oğlu olarak değil, onu terk edip giden kadının oğlu olarak görmeye başlamıştı.

Babamla tam on altı sene boyunca konuşmadım. Yıllar boyunca aramızda giderek derinleşmekte olan uçurum, 10 Eylül 1955 günü babamın ne biçim bir adam olduğunu keşfettiğimde, artık aşılmaz bir duruma geldi.

Bu karmaşık bir hikâye. Aslında her şey, senden önce sevdiğim tek kadınla başlayıp yine onunla bitti Mala.

Adı Bel'di. Çocukluk aşkımdı. Benden bir yaş daha büyüktü – öldüğünde henüz on dokuzundaydı. Babam ise, onu hiç tanımadığı halde, sırf kim olduğunu bildiği için ondan nefret ediyordu. Daha doğrusu kimin akrabası olduğunu bildiği için. Bel vaktiyle ihanet ettiği eski iş ortağının kızı, üstelik daha da beteri dolandırdığı en korkunç düşmanının yeğeniydi. Bel'le evlenme niyetinde olduğumu anlayınca beni engellemeye çalışmakla kalmadığı gibi, üstüne üstlük bir de bu evliliğe kalkıştığımı duyduğu an hayatımı zindana çevireceğini söyleyip, sıkı bir tehditle gözümü korkutmaya da çalıştı.

Aslına bakarsan, babama, en az onun kendisine duyduğu kadar nefret besleyen amcası da benimle ilgili olabilecek herhangi bir şeyi hoş karşılamayacak, hele hele böyle bir evliliğin lafını bile ağzına almayacak bir adamdı. Ama Bel ilişkimizi ondan gizledi. Bizimkinin herkesin karşı çıktığı ve düşman taraflar arasında kalmış, bir tür Romeo ve Juliet hikâyesi olduğunu söylüyordu. Ama elbette kazanan taraf her zamanki gibi aşk olacak diyordu.

Buna ben de inanmak istiyordum. Yıkımın değil aşkın kazanaacağına. Ancak şimdi biliyorum ki en iyi koşullarda bile aşk kırılgandır. Üstelik, bugün artık çok iyi bildiğim bir gerçeği o zamanlar, geçmişimden kaynaklanan güçlü bir önseziyle algılayabiliyordum ancak: Yani kazanan tarafın her zaman yıkım olduğu gerçeğini. Oysa silah tehdidi altında yaşarken bile insan nefes almaya zaman buluyordu. Bu kimi zaman beş yıl, altı yıl, hatta bazen on yıl bile sürebiliyordu.

Oysa Bel'le ilişkimiz başlayalı daha iki sene bile olmamıştı. Ama bu kadarcık bile olsa, başkalarıyla paylaşmadığımız –ve bu nedenle olduğundan daha da uzunmuş gibi gelen– bu zaman parçası, tümüyle ve yalnızca bize aitti. Kuşkusuz –çok istediğimiz halde– her anında birlikte olamasak da, bir araya geldığımızde sanki yeryüzünde biz-

den başka kimse yokmuş gibi hissederdik. Bir bakıma haksız da sayılmazdık, çünkü ne yaşadığımızı, ne hissettiğimizi bizden başka kimse bilmiyordu.

Gizlice evlenecektik, daha doğrusu, beş parasız kaçacaktık. Ama babamla ettiğim kavgalar, benim kendi huysuzluğum ve babamın yarattığı huzursuzluklar yüzünden her şey bir anda aleyhimize dönüverdi. Bütün bu olanlardan o kadar çok yara aldık ki bir daha asla kendimize geledik.

Olaylar işte tam da o günlerde hızla gelişti. Tam bir olayın ucundan tuttum derken her şey tekrar elimden kayıveriyordu. Şimdi bile ne zaman kafamda olayları yerli yerine oturtmaya çalışsam, nafile. Tıpkı yapboz oyunundaki gibi, en önemli parçayı tam yerine koyacakken, görünmeyen bir el devreye giriyor ve her şeyi darmadağın ediyordu bir anda.

Birlikte Manila'da bulunduğumuz sırada işte o önemli parçalardan biri kendiliğinden kucağıma düşüverdi. Sanki yüzyıllar öncesinden geliyormuş gibi olsa da aradan yalnızca on dört yıl geçmişti. Bunun tam seninleyken, her günü bir yıl gibi yaşadığım ve daha önce olduğu gibi olayların yaydan boşanırcasına hızlandığı bir sırada olması da tuhaf bir rastlantıydı doğrusu.

Hani Alnilam Oteli'nin sahibi olan bir adam vardı, Las Vegas'lı Fransız, hatırlıyor musun? Hesabımızı kapattığımız son gece elime bir not sıkıştırmıştı. Odamıza çıktıktan sonra sana bir kadeh içki içmek için aşağıya ineceğimi söylediğimde, aslında adamın bürosuna inmiştim. Bana inanmadığını biliyordum –sana ilk ve son kez yalan söylemiştim– ama sen bunu yine de yüzüme vurmadin.

Adamın adı Canopus'tu. Adını daha önce Nevada'da da duymuşluğum vardı, ama kendisiyle hiç karşılaşmamıştım. Bel'in yaşadığı otelin eski sahibiydi. Canopus iflas edişini içine sindirememişti. Önceleri Çinhindi'de dolaşmış, sonra da Manila'ya yerleşmişti. Adımı Alnilam Oteli'ne giriş yaptığımız an hatırlamıştı. Kendisini gayri menkul satışıyla ilgili bir konuda oyuna getirip iflasa sürüklenmesine neden olduğu için, o da babama kızgındı.

Anlattıklarına şaşırmamıştım, bunu fark edince şahsen bana karşı herhangi bir kini olmadığını söyledi – ama bana pek de inandırıcı gelmemişti. Dediğine göre, hemşehrisine bir kadeh konyak ısmarmaktı niyeti, çünkü öyle Vegas'tan ya da Reno'dan gelip de otele yolu düşen pek olmuyordu. Her sabah odamıza çiçek yollamasının nedeni de buydu. Hani o kırmızılı turunculu çiçekleri hatırlıyor musun?

O çiçekleri Vegas'taki otelinin bahçesinde kendisi yetiştirmiş ve sonra da tohumlarıyla bütün Asya'yı dolaşmıştı.

Ama konuşmak istediği asıl mesele çiçekler değildi. Konyaklarımızı koyarken başıma gelenleri bildiğini söyledi, Bel ile olan hikâyemi bildiğini, hatta bu konuda kendisinin bildiği ama benim bilmediğim bazı şeyler olduğunu da ekledi. Acaba bunları öğrenmek istemez miydim?

Şaşkınlıktan neredeyse dilim tutulmuştu. Bir yanımla anlatacaklarını dinlememem gerektiğini söylüyordu – üstelik tam da yukarda beni beklediğin sırada, ayrıca bütün bu olanları tam da arkada bıraktığımı sanırken. Ne var ki onu dinlemek zorundaydım

Canopus, Bel'in ölmeden önce bir çocuk doğurduğunu söyledi. Bundan o zamanlar ne babamın ne de Bel'in amcasının haberi vardı. Ve elbette benim de haberim olmadığından duyunca balyoz yemiş gibi oldum.

O ana kadar Bel'in hamile olduğunu kimsenin bilmediğini sanıyordum. Ayrıldıktan sonra bana bir kez çocuğu düşürdüğünü söylemişti. Hamileliğinin beşinci ayında olmuştu bu. Onu bir daha hiç görmedim, dolayısıyla gerçekte ne olup bittiğini öğrenme şansım da hiç olmadı. Ayrıca, ona inanmamam için bir nedenim de yoktu. Bana yalan söylediğine göre bunun için çok geçerli bir nedeni olmalıydı.

Hatta o geçerli nedenin ne olduğu, Canopus hikâyesini anlatırken birdenbire aklıma geldi: Beni koruyordu. Babamdan ya da amcasından değil, beni kendimden koruyordu.

Ben bir adam öldürdüm Mala. Bu iğrenç savaşta çok korkunç şeyler yaptım. Öldürdüklerimin sayısını bilmediğim için şanslı sayılırım: Yönettiğim onca bombalamada kimbilir kaç bin kişi öldü, bilmiyorum. Daha önce Nevada'dayken, orduya yazılmayı bile düşünmediğim zamanlarda, birini, tek bir adamı öldürmüştüm, bunu yakından ve üstelik adamın kendi silahıyla yapmıştım. Olaydan sonra bir süre Colorado'da saklandım, Bel ise Nevada'ya dönersem tutuklanacağımdan korkuyordu. Dolayısıyla kendisinden uzak kalmanın benim için ne kadar zor olduğunu biliyordu, herhalde dosdoğru ona koşmama yol açacak bir şey söylemekten kaçınıyordu.

O adamı ise kendimi savunurken –aslında Bel'in hayatını kurtarmaya çalışırken– öldürdüm, ama belli ki polis olayı böyle değerlendirmiyordu. Olay yerinden kaçmış olmam durumumu yeterince kötüleştiriyordu zaten. Ama anlatacaklarıma kimsenin inanmaması için binlerce neden vardı. Hele bir de beni tutuklayacak olanların, da-

ha önce araba hırsızlığından enseleyen polisler olduğu düşünülürse, hiç şansım yoktu. Aslında şartlı tahliye edilmiştim. O sırada olay yerinde Bel'in de bulunması, cinayete ortaklık ettiği biçiminde yorumlanabilirdi, sırf bu yüzden, tutuklanma pahasına da olsa teslim olmayı göze alabilirdim. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi üstelik öldürdüğüm adam da eski bir polisti.

Vurduğum adam aynı zamanda babamın sağ koluydu, adı Dupont'tu, hani şu her taşın altından çıkan ne idüğü belirsiz adamlardan. Daha önceleri elmas kuryeliği ve sendikacılık gibi işlere bulaşmıştı. Polis görüntüsü altında çevirmediği dolap kalmamıştı. O güne dek hiç tutuklanmamıştı, ama sonunda polis teşkilatından uzaklaştırılmıştı. İri yarı, siyah saçlı, uzun favorileri olan biriydi; köşeli bir çenesi, ifadesiz bir yüzü vardı. Tropik desenleri olan, parlak gözalcı gömlekler ve kovboy şapkası giyerdi. Babam için çeşitli işler yapıyordu: Arkadaşlarını kolluyor, düşmanlarına mesajlarını iletiyor, seyahat sırasında koruma olarak görev yapıyordu. Daha önce de geç saatlere dek kentte turlayan annemi eve getiririrdi. Annem gittikten sonra evi o idare etmeye başladı; küçük bir çocukken bile onunla anlaşılmaz ve güven duymazdım. Duygularımız karşılıklıydı. Beni patronunun şımarık oğlu olarak görüyor, küçümsüyordu, başım polislerle derde girmeye başladığında, aralarında hâlâ ahbabları bulunan polislere hakkımda kötü şeyler anlatmış olmalıydı. Daha da beteri, babamla aramızdaki anlaşmazlığı körüklemek için hiçbir fırsatı kaçırmaz, elinden geleni ardına koymazdı. Hoş, bunun için körüğe pek gerek kalmıyordu ya, neyse.

O gün, o kayalık arazide Bel'le birlikte başımıza gelenler, aslında babam –kendisine ait bir şeyi aldığım için– arkamızdan bizi yakalaması için Dupont'u yollamasaydı, hiç yaşanmayabilirdi. Bel'le birlikte çoktan uzaklara kaçmış olurduk. O da o genç yaşında ölmezdi. Benimse çocuğumu tanıma fırsatım olurdu. Belki babamla onun amcası on altı yılı daha birbirlerinin gırtlığını kesmek arzusuyla geçirmezlerdi.

Bir gün babamla tartıştığım bir sırada –evden ayrılmadan önce son bir yıldır tek yaptığımız da buydu zaten– bir ara kendimi çalışma odasında bir başıma, öfkeden çıldırmış bir halde buldum. Tartışmayı başlatan her zamanki gibi annemin meselesiydi. Yıllar geçtikçe hıncı daha büyüdüğünden, yanında Dupont ya da bir başkası, kimin olduğuna aldırılmaz, çevresindekilere annem hakkında aşağılayıcı sözler eder, ileri geri konuşurdu. Dupont ise bana gelip onun sözlerini aynen tekrar ederek, yarama tuz basmayı ihmal etmezdi. Onu ba-

bama şikâyet ettiğimde, öfkeden çıldırır, her zamanki gibi anneme duyduğu kinin acısını benden çıkarırdı.

Tartıştığımız o gün, bas bas bağırarak annemin onun için kapıdan çıkıp gittiği gün öldüğünü söyledi; Honolulu'da, Hongkong'da ya da her nerdeyse, başına ne geldiyse artık bundan sonrası onu ilgilendirmiyordu. Bununla da yetinmeyip bir de *ölmüş* olmasının hakkında çok daha iyi olacağını söyleyince –ki o güne dek ağzından böyle bir söz çıktığını hiç duymamıştım– iyice tepem attı. Madem öyle, diye bağırdım suratına, o zaman niye onu bulsunlar diye onu bunu peşine salıp servet harcıyorsun? Suratıma öyle bir bakış baktı ki, âdeta hemen oracıkta canımı alacak gibiydi. Dimdik gözlerimin içine bakarak eğer ben de *o kızla* birlikte olmaya devam edersem, beni de ölmüş sayacağını söyledi. Bel'i annemle ilk kez aynı kefeye koyuyordu, ama onu tanıdığım kadarıyla bu iş burada kalmayacak, arkası gelecekti. Görünen o ki, ben haklıydım, Bel yanılmıştı: Bizim geldiğimiz yerde kazanan taraf asla aşk olmuyordu; babam ve onun gibi insanların arasında kaldığımız sürece bu hayatta bize rahat yoktu.

Her yanımda tir tir titriyordu, daha karşılık vermeye bile fırsat bulamadan, hışımla odadan dışarı çıkarak, beni orada bir başıma bıraktı; içimden bütün eşyaları kırıp dökmek, odayı yerle bir etmek geçti. Ama onun yerine masasının gözünü kırıp içinden, onun için paha biçilmez değerde olan ve gittiğini anlayınca öfkeden çılgına döneceğini bildiğim bir şeyi aldım. Bu aslında kendi içinde pek değerli bir şey olmasa da babam servetini onun sayesinde edinmişti. Babam, öfkesini benden ve Bel'den çıkarmaya başlamadan önce yıllarca, içimde annemden kalan iyi ne varsa onu da öldürmeye, yok etmeye çalışmıştı. İşte şimdi, yaptıklarının cezasını ödeyecekti.

Senin anlayacağın, annem artık uzun süredir aramızda olmadığı halde, az buçuk da olsa, hayatımızı etkilemeyi sürdürüyordu: Babamla, annemin yokluğunu bahane ederek başlattığımız tartışmalar, neyse ki, kişilik sürtüşmesinden doğabilecek çok daha vahim sonuçlar yaratmıyordu. Annem, aslında yanımda olsaydı gerçekte asla başaramayacağı önemli bir şey yapıyor, yokluğu, babamla aramızda bir tür tampon oluşturuyordu. Bizimleyken sürekli alışveriş yapar, gazinolarda para kaybeder ve kentteki otellerde aşk maceraları yaşardı. Yaşım büyüdükçe onu daha farklı bir gözle görmeye, Reno'da nasıl bir yaşam sürmekte olduğunu daha iyi anlamaya başlamıştım. Küçük bir çocukken onu hayranlıkla izlerdim, o kadar güzeldi ki herhangi bir kusuru olabileceğini düşünemezdim bile.

Ancak yine de, neler yapabileceğinin daha o zamanlarda farkındaydım. Sözgelimi bizi, babamın sandığından çok daha önce, planetaryumda o adamla karşılaştığımız vakit, elimi bıraktığında terk etmişti aslında. Bilsen o adamla ilgili kaç intikam senaryosu geçti aklımdan. Çoğunda da ellerim boğazındaydı üstelik. Bazen kaburgalarının hemen altına bir bıçak sokuyordum. Ya da şarjörü olduğu gibi midesine boşaltıyordum, yüzünde o gün, anneme bakarken gördüğüm sırtıma bir anda kayboluyordu. Sokakta görsem yüzünü asla hatırlamayacağım bir adamdı.

Dupont'un yüzünü ise hiç unutamadım. Özellikle de son gördüğüm haliyle; kırmızı otomobilin direksiyonunda uçurumun kenarında kaçmaya çalışan Bel'i kovalarken, fal taşı gibi açılmış gözleri ve çarpık sırtışıyla. O sırada tek dizimi yere koyup nişan almıştım, bir yandan iki elimle 44'lük magnumu dengede tutmaya çalışıyor, bir yandan da otomobil yanımdan ok gibi geçerken yalnızca tek atış şansım olacağının hesabını yapıyordum.

Nasıl olmuştu da babamla tartıştıktan sonra yalnızca birkaç saat içinde bir adamı vuracak hale gelmiştim?

Babamın bürosundan kaçarcasına çıktıktan sonra bavuluma birkaç parça giysi atıp hemen Bel'i aradım. Ona telefonda arabasını almamasını, bir taksiye atlayarak, 95. otoyol üzerinde, tam Las Vegas'la Reno arasında, her zaman buluştuğumuz El Néon adlı Meksika lokantasına gelmesini söyledim. Yanına gereğinden fazla eşya almamasını, California'ya gideceğimizi – orada yeni bir hayata başlayacağımızı ve sonsuza dek mutlu olacağımızı söyledim. On sekizine henüz basmış, cebinde yalnızca üç yüz doları ve kafasında geleceğe ilişkin hiçbir planı olmayan biri için büyük sözlerdi bunlar. Her ne kadar daha önce kaçış planımızı birlikte defalarca konuştuysak da, bunu o ara yapmanın Bel için en uygun zaman olup olmadığı konusunda doğrusu hiçbir fikrim yoktu. Telefondaki anlık duraksamasından endişeli olduğu belliydi, ama yine de bir saat içinde orada olacağını söyledi.

Neler hissettiği konusunda konuşma fırsatımız hiç olmadı. Onu El Néon'dan alıp akşamüstü saatlerinde hızla California eyalet karayoluna ulaştığımızda, nereden çıktığı belli olmayan kırmızı bir otomobil arkamızda bitiverdi. Bitmesiyle bütün hızıyla arkamızdan bindirmesi bir oldu. Arabanın arka çamurluğu kopmuş, ben de fena halde omzumu çarpmıştım. Can havliyle frene asıldığım sırada geniş kenarlı kovboy şapkası ve siyah pardösüsüyle arkadan gelenin Dupont olduğunu fark ettim. Arabasından çıktı ve yıldırım hızıyla yanımıza geldi.

Pencereden içeri doğru eğilerek mengene gibi elleriyle beni sımsıkı omzumdan kavradı. Bende babama ait bir şey olduğunu ve babamın onu geri istediğini söyledi: O kadar dikkatsizdim ki evden apar topar kaçarken çekmeceyi açık bırakmıştım. Belli ki babam yaptığım hırsızlığı birkaç dakika içinde anlamıştı. Bende olmadığını söyleyebilir, Dupont'la tartışabilir ve blöfünü görebilirdim – ama bütün bunların yerine tutup elini ısırdım, arabayı hızla çalıştırıp direksiyonu sağa kırdım.

Birkaç dakika boyunca arkamdaki toz bulutunun içinde kaldı, ama çok geçmeden aynı kırmızı araba yeniden kuyruğuma takılmış, süratle arayı kapatmaya çalışıyordu. Otomobillere düz kontak yaptırmakta usta olsam da araba takibi konusunda deneyimsizdim. Eski bir polis olan Dupont ise, gazı köklediği halde son derece sakin görünüyordu. Bir kez daha arkadan bindirdi, direksiyona gücümün son damlasına kadar, sımsıkı asılmak zorunda kalmıştım.

Bel ise bütün bu olanlara inanamıyordu; yanımda kollarıyla gövdesini sımsıkı sarmış, bir yandan da sürekli Dupont'un kim olduğunu ve bizden ne istediğini soruyordu. Ama bunu açıklamak için artık çok geçti. Üstelik fena halde korkmuştum. Luning ile Las Vegas'ın kuzeybatısındaki Pilot Peak tepesine doğru, henüz inşaat halindeki bir yolda son sürat ilerliyorduk. O bölge gerçekten de kimselerin geçmediği, ıssız bir çöldü – her yan göz alabildiğine uzanan, kayalık bir araziden oluşuyordu. Dupont'un bir kez daha önümüzü keseceğini anlayınca umutsuzluğa kapılarak direksiyonu aniden otoyola doğru kırdım, böylece Dupont'un denetimi kaybedeceğini ve peşimizi bırakacağını umuyordum.

Ancak düz arazide son hızla giderken çok geçmeden kırmızı otomobilin dikiz aynasında yeniden belirmediğini gördüm. Kırk metre, otuz, yirmi derken tekrar arayı kapatmaya başlamıştı bile. Sağımızda gelişigüzel atılmış moloz yığınları, önümüzde ise dik bir uçurum vardı. Uçuruma yaklaşık yüz metre kala, bir kez daha önümü kesmeyi başaran Dupont arabasından atladığı gibi tabancasını kafama dayadı.

Beni sürükleyerek arabadan dışarı çıkardı, tabancasıyla Bel'e de inmesini işaret etti. Ellerimizi arabanın tepesine dayamamızı emretti, o arada bir tekmeyle bacaklarımı iki yana ayırdı. Arka cebimden cüzdanımı çıkarıp içeri boşalttı. Sonra bütün ceplerimi ters yüz etti. Ceketimin ceplerini yırtarak açtı, sonra da tabancasını tekrar kafama dayadı. Ancak aradığı şeyi vermemeye kararlıydım. Bana canım nasıl istiyorsa öyle davranmamı söyleyerek arabanın öbür tarafına, Bel'e doğ-

ru yaklaştı; onu aramaktan zevk duyacağını belirtti. Ona dokunmazsa iyi olacağını söyledim. O ise yalnızca güldü, Bel'in arkasına geçti, tabancasının namlusunu üzerimden ayırmadan parmaklarını kızın yanağında gezdirdi. Sonra elini daha aşağıya, boynuna ve göğüslerine doğru kaydirdi. Daha fazla uzatmamasını, kızı bırakmasını, istediğini vereceğimi söyledim. Şu anda istediğinin o olduğunu söyleyerek kızın göğüslerini tuttu. Bel kaskatı durmuş, dudaklarını ısıırıyordu. Evet, doğrusu kız ona annemi hatırlatıyordu. Durmazsa onu öldüreceğimi söyledim. Bu kez de güldü, tabancasını indirerek Bel'i bir kenara itti ve söyledigimi yapıp yapamayacağımı görmek istediğini söyledi.

Bunu artık yalnızca kendisi için yaptığını ve geri dönüşü olmadığını o anda anladım: Babamın onu ne için peşimize taktığının artık bir önemi kalmamıştı. Babam sağda solda serserilik etmeme aldırılmaz, eve hiç dönmesem buna aldırılmazdı – ama yine de öldürülmemi istemezdi sanırım.

Dupont fikir değiştirip tabancasını yeniden bana doğru kaldırdığı anda üzerine çullandım. Başıma indirdiği bir yumrukla beni yere serdi. Bel'in çığlıkları arasında toparlanıp yeniden hücumla geçtim. Bu kez şanslıydım. Yana adım atıp tabancasıyla vurmak isterken ayağı kaydı ve silah elinden fırladı. O tarafa doğru hamle ettiyse de tabancayı kapmayı başaran ben oldum. Ama o da çok hızlıydı, daha ben tabancayı ona çeviremeden arabasına binmişti bile, kontak anahtarını çevirip hızla geriye doğru gazladı. Ezilmemek için kendimi hızla yana attım, neredeyse Bel'e çarpıyordu, Bel çok korkmuştu, çılgın gibi koşmaya başladı. Arkasından durmasını söyledim, ama beni duymadı bile. Dupont arabasıyla geniş bir yay çizip kızın peşine takıldı. Onu neredeyse ezecek kadar yaklaştığında ben hâlâ bağıırıyordum, ama Bel yana kaçtı. Sonra adam arabaya bir tur daha attırıp, bu kez öncesinden daha büyük bir hızla, bana doğru koşmakta olan Bel'in peşine takıldı. Kızın yüzü bembeyaz kesilmişti, koşarken kırmızı elbisesi sapsarı kumların üzerinde dalgalanıyordu.

Dupont direksiyonu sağa kırdı, kızı çarpıp çarpmadığından emin olmak için arabayı yavaşlattı. Elimde tabancayla beni gördü, ama onu bu kadar uzun bir mesafeden vuramayacağımı düşündü herhalde. Ya da o kadar öfkelenmişti ki hesap kitap yapmayı bir kenara bırakmıştı. Oysa ülkenin bu yöresinde, silahlarla büyümüş biri olarak çok iyi bir atıcı olduğumu bilmiyordu elbette.

Yine de ilk atış boşa gitti, yalnızca arabanın ön farına isabet ettilmişim. Silah çok ağırdı, gücümü yeniden topladım, namluyla

yol boyu hızla gitmekte olan otomobili takip ederek bu kez Dupont'un açık duran camına doğru nişan aldım. O sırada Bel'in ayağının takılıp düştüğünü gördüm. Bu atışın son şansım olduğunun farkındaydım. Soluğumu tutarak bekledim, yaklaşık yirmi metre öteye gelince tetiğe bir kez daha dokundum. Gözümün önünü koyu bir duman kapladı. Patlama sesi uçuşumda gürültüyle yankılandı. Kırmızı araba hızla yana savruldu, olduğu yerde bir tur atarak döndü ve aniden sarsılarak durdu. Klakson takılmış, durmadan çalıyordu. Dupont direksiyonun üzerine yığılmıştı.

Hemen Bel'e doğru koştum, sırt üstü düşmüş, perişan halde yatıyordu. O anda bilmiyorduk ama Dupont'un çarpmasına gerek kalmadan olan olmuştu bile. İkinci kez kötü düşmüş ve bir kaburgasını kırmıştı. Hamileliğinde sorun yaratacak ve ölümüne yol açacak olan bu kaburgaydı işte.

Ama o anda her ikimiz de biraz önce bir adam öldürmüş olduğumu düşünmeden de edemiyorduk. Onu ayağa kaldırmaya çalıştığım sırada sürekli Dupont'un ölüp ölmediğini soruyordu. Onun bu sorusuna verilebilecek en doğru yanıt, klaksonun uçuşum boşluğunda susmak bilmeden yankılanan sesiydi. Kırmızı otomobilin yanına gittiğimde Dupont'u, kafasından geriye kalanla, direksiyonun üzerine yığılmış halde buldum.

Nutkum tutulmuştu. Daha önce hiç insan beyni görmemiştim. Koltukların üzerinde ve camlarda o kadar kan vardı ki hepsinin tek bir adamdan çıktığına inanmakta zorluk çekiyordum. Uzanıp Dupont'u omzundan tuttum ve direksiyondan kenara doğru çektim. Bel'in bağırdığını duyuyor ama ne dediğini algılayamıyordum. Arka koltukta kanlar içindeki kovboy şapkasıyla birlikte, uzun yola çıktığında hep yanına aldığı benzin bidonu duruyordu.

Arabanın kontağını kapatıp vitesi boşa aldım. Sonra benzin bidonunu alıp hepsini arabanın içine ve kaportasının üzerine boşalttım. Arabayı ağır ağır uçuşumun kenarına doğru itmeye başladım. Yol aşağıya doğru hafif bir eğimle indiğinden, arabayı yaklaşık kırk metre boyunca itmek fazla uzun sürmedi. Dupont beni ve dünyada tek sevdiğim insanı öldürmeye niyetlenmiş biri olsa bile, kibriti çakıp arabayı tutuşturmak, sonra da alevler içinde uçuşumdan aşağıya yuvarlanışını görmek benim için yine de kolay değildi. O arabanın içinde, beyinlerimiz dağılmış, alev alev uçuşumdan aşağıya yuvarlanarak dibi boylayan pekâlâ Bel'le birlikte ben de olabilirdim. O sırada bir şahinin tepemizin üzerinde daireler çizerek uçtuğunu hatırlıyorum.

Batan güneşle kıpkırmızı kesilen bulutları. Sonra da dibe vurmasıyla infilak eden arabanın bir alev topuna dönüşmesini.

Bel'le birlikte oradan arkamıza bile bakmadan uzaklaştık. Birkaç kilometre sonra başında beyzbol şapkasıyla tek başına araba kullanan bir adamı solladık. Adamın yüzlerimize ve arabanın plakasına dikkatle baktığını fark ettik. Yüzü tanıdık gibiydi. Daha önce babamın yanında çalışmış biri olabilirdi. Ya da şans eseri, birazdan işlediğim cinayeti keşfedecek olan herhangi biri. Ya da hiç kimse.

Belaya yalnızca boğazıma kadar değil, büsbütün batmış olduğumu ancak o zaman fark ettim. Dupont'un cesedinin hemen bulunmamasıyla ilgili umudum giderek zayıflıyordu. Buldukları zaman –kim olduğunun hiçbir önemi bulunmayan– deminki adam beni derhal teşhis edecekti. Gözlerimi bir an bile dikiz aynasından ayırmadan bir yandan da merak ediyordum, acaba biraz önceki o beyzbol şapkalı adam uçuruma vardığında yanmakta olan arabayı görünce ne düşünecekti? Bunu hiçbir zaman bilemeyecektim.

Bir 150 kilometre daha gittikten sonra Bel arabadan inip kustu. Sinir krizi geçiriyordu, ben de yarı çıldırmış bir durumda olduğum halde bir süre onunla uğraşmak zorunda kaldım. Benim hızla eyalet sınırları dışına çıkmam gerektiğini ikimiz de biliyorduk, hem de hemen. O da benimle gelmek istediğini söyledi. Ama benimle birlikte kaçmasının söz konusu olmadığını da biliyorduk. Bunun o an çektiği acı yüzünden zaten olanaksız olduğunu kendisi de biliyordu; bir yandan da hastaneye gitmesi için üsteleyeceğimden korktuğu için acısını, benden gizlemeye çalışıyordu. O anda onu bir daha asla göremeyeceğimi nereden bilebilirdim? Ama sanırım o bunu hissetmişti. Bana bakışından, söylediği ve söylemediği her şeyden belliydi bu. Altıncı hissi oldukça güçlüydü. Bana gelince, yaptığım şeyden sonra hayatımın bir daha asla eskisi gibi olamayacağını anlamıştım. O gece bana son söylediği şey –yüzüme karşı söylediği son şey– “Sana buranın güvenli bir yer olacağını haber verene kadar sakın geri gelme,” oldu. Doğrusu orası benim için asla güvenli bir yer olmamıştı, zaten bir daha da dönmedim. Şu anda bile, komşu eyalette oturduğum halde içimden oraya gitmek gelmiyor.

Onu amcasıyla birlikte yaşadığı otelin yakınında bıraktım, bir zamanlar Canopus'un olan yere. Bütün gece araba kullandım, ama bu kez beyzbol şapkalı adamın beni gördüğü yöne, California'ya değil, Utah'tan geçerek, arabamı boyadığım, benimkini değiştirmek için plaka çaldığım, yıkık bir motelin berisinde bir baraka kiralayıp, bir-

kaç ay gizlendiğim Colorado'ya doğru. Bundan sonrasını Manila'da Canopus'tan dinledim. Bu arada Bel hastaneye yatıp çıkmış, sonrasında yatalak bir halde, durumunu amcasından gizleyerek Vegas dışında başka bir yerde kalmış, ardından aralık ayında sancıları başlamış ve bir çocuk doğurmuştu. Bir çocuk, demişti Canopus yalnızca, Bel'in iyice bozulan sağlığı nedeniyle bakamayacağını anlayıp, birkaç hafta sonra evlatlık verdiği bir çocuk.

Canopus, çocuğun kız mı erkek mi olduğunu bilmiyordu.

Bütün o aylar boyunca Bel'le yalnızca birkaç kez telefonda konuşmuştuk. Başlangıçta eğer hapse girseydim ne olacağını düşünüp korkuyorduk. Başım daha önce de belaya girmişti, ama böylesi ilk kez oluyordu. Kendi arabamı satmış, para kazanmak için arabalara çalıntı plaka temin ediyordum. Yiyecek ve benzin satın aldığım yerler dışında hiç kimseyle konuşmuyordum. Colorado eyalet sınırlarının dışına çok ender olarak, o da güneydoğudaki, Yerli kampının yakınındaki Dört Köşeli Nokta'nın olduğu yerden çıkıyordum. Yani şu anda oturduğum yerin yaklaşık 225 kilometre uzağından. Dört Köşeli Nokta'da ne de olsa gidebileceğim dört farklı eyalet vardı: Eğer beni Colorado'da enselemeye kalkıştırlarsa, hemen New Mexico'ya zıplayabilirdim, eğer orada da peşimi bırakmazlarsa Utah'a sıvışırdım. Oradan oraya, oradan oraya derken – başım dönüyordu.

İki kez, gecenin kör karanlığında Utah'ı boydan boya geçip, Nevada eyalet sınırına varmıştım, ama daha ötesine geçmedim. Yakalanırsam bir daha Bel'i hiç görememekten korkuyordum. Beni resmen kapı dışarı edip, anahtarları da arkamdan fırlatıvermişlerdi sanki. Babam güçlü ahbablarına başvurmak zorunda kalmadığına seviniyor olmalıydı. Beni deli eden bir başka konu da Bel'le yaptığımız telefon konuşmalarıydı. Polisin bizi izlediğinden şüphe ettiğimiz için aramalarımın saptanacağından korkuyor, bu yüzden konuşmalarımızı bir dakikadan kısa tutuyorduk. Bir plan yapmak için pek vaktimiz olmamıştı. Gece gündüz umutsuzca bir çıkar yol bulmaya çalışıyordum, ama, sonunda neye karar verdim biliyor musun? Meksika'ya. Ona, yeterince para biriktirdiğimde orada buluşabileceğimizi söyledim. Ve gizlenecektik elbette. Bebeğini pis bir köyde doğurmasına izin vermeyecektim. Mexico City'nin en modern hastanesi neresiyse, oraya götürecektim. Ama bunun için para gerekiyordu. Üstelik herhangi birinden ödünç alabileceğimden ya da çalabileceğimden çok daha fazlası. Eğer yeniden bir çalıntı arabada suçüstü yakalanırsam işim bitmiş demektir. Başım hâlâ dönüyordu...

Ve sonra büyük bir hata daha yaptım. Gerekli parayı bulmak için,

sırrımızı Bel'den başka biriyle daha paylaştım. Hem de yeryüzünde yardım isteyebileceğim en son insanla.

Üvey kız kardeşim Ivy ile.

Tuhaf olan –hatta tuhaftan da öte olan– şuydu ki, Bel'le benim hayatta bir tek kardeşimiz vardı ve her ikimizin de kardeşi aynıydı. Ivy, annem Stella'nın Nilus Samax adlı bir adamdan, Bel ise, Nilus'un bir başka kadından olan kızıydı. Stella Ivy'yi doğurduktan kısa bir süre sonra Nilus'u terk edip, babama kaçmıştı. Ben bir sene sonra doğmuştum. O arada, Nilus Samax'ın, Ivy'nin doğumundan üç ay önce, Astrid adlı başka bir kadından bir kızı, yani Bel olmuştu.

Bütün bunlar sana anlamlı geliyor mu bilmiyorum. Yani senin anlayacağın, meğer bizler, iki çılgın kadınla onlara ihanet eden iki adamın aralarında topaç gibi çevirdiği, lanetli bir üçlüymüşüz de haberimiz yokmuş.

Ivy –doğuştan sevgi dolu ve herkesin hoşlandığı bir kız olan– Bel'den nefret ediyordu. İlişkimiz olduğunu anlayınca, benden de nefret eder oldu. Bu olaydan önce Ivy ile aramız iyiydi. Yani onun varlığından haberim olduğu iki yıl boyunca, on dördüncü yaşında hayatıma girdiğinden beri. Bir gün babamın Reno'daki evine apansız çıkagelmişti. Her ikimiz de karşılıklı olarak ötekinin, annemiz Stella'ya ilişkin muammalı duruma, az da olsa ışık tutacağını umuyor, karşılıklı olarak eteğimizdeki bütün taşları ortaya döküyorduk. Ona, kaçak adını takmıştık. Ivy ile ilişkimiz bu kadardı, oldukça yüzeyseldi. Annemle aramızda artık hiçbir bağ kalmamıştı, bu durumda, bundan başka ne beklenebilirdi ki zaten?

Bununla birlikte, Ivy'nin anlattığı bilgi kırıntılarından su yüzüne çıkan iki önemli gerçek de vardı. Bunlardan birincisi şuydu: Fleischmann Planetaryumu'nda anneme yanan adam Ivy'nin amcasıydı. O günden beri rüyalarımnda sürekli olarak öldürdüğüm, o beyaz takım elbiseli adam yani. Annemin –tıpkı hepimize yaptığı gibi– onu da ansızın terk edip gittiğini öğrenince, adama karşı duyduğum hınç bir anda hafiflemişti. Adam, annem için büyük bir tutku değil, geçici bir ilişki olmuştu. Diğer gerçek ise, ilkinden çok daha önemliydi: Annemin hayatta olduğunu Ivy benden öğrenmişti.

Sonraları Ivy bir süre daha Reno'ya düzenli olarak ziyaretlerini sürdürdü, oturup konuşuyorduk. Daha sonra babamla da ahabap oldu. Peki ya onları bağlayan neydi? Ivy'nin ve Bel'in aynı zamanda vâsileri de olan amcaya – yani Nilus'un kardeşi Junius Samax'a duydukları ortak nefret.

Aslında Bel'i tümüyle rastlantı sonucu, Ivy aracılığıyla tanımıştım. Bir seferinde Ivy ile buluşmak üzere Las Vegas'a gitmiş, Canopus Otel'i'ne giden yolda, arabamda onu beklerken, hiç ummadığım bir anda, kız kardeşini karşımda bulmuştum. Bel ile birbirimizin varlığından haberdardık, ama bu, Ivy aracılığı ile olan bir tanışıklıktı. Gerçekten de birbirimizi tanıdığımızda hissettiğimiz karşılıklı çekim, her şeyi bir anda silip geçmişti. Ona ilk görüşte âşık olmuştum – tıpkı sana olduğum, hayatımda başka kimseyi böyle sevemeyeceğim gibi.

Ivy durumu hemen anlamıştı. Birçok insan gibi onun da aşk hakkında bildikleri kulaktan dolma şeylerdi. O zaman hiç fark edemediğim ama ancak bugün görebildiğim bir şey daha vardı ki o da, Ivy'nin tanıdığım en kıskanç insan oluşuydu. Aynı zamanda isterse çok da etkili olabilen, üstelik de kıskançlığın damarlarına pompaladığı zehri, dışarıya hiç mi hiç sezdirmeyen biriydi. O gün arabamın yanında Bel'le birlikte gülüp konuştuğumuzu gördüğünden beri, bize zarar vermek için elinden ne geliyorsa yaptı. Ben Bel'le yakınlaştıkça kendisinden uzaklaştığını söylüyordu, oysa asıl mesele, gizlediği yanlarını, kız kardeşine karşı acımasızlıklarını ve insanın kanını donduran öfkesini yavaş yavaş öğrenmeye başladığımdan kuşkulanıp, bundan rahatsızlık duyuyor olmasıydı. İyi ya da kötü, nereden bakarsan bak, ortadan kaybolmadan önce benim annemle birlikte geçirdiğim bir yedi yılım olmuştu; Ivy'nin ise yalnızca birkaç ayı. Bu yüzden ne kadar katı ve acımasız birine dönüşmüş olduğunu tahmin etmek zor değildi.

Bunu öğrenmem fazla uzun sürmedi. Açılışı, önce sıkı bir darbeyle Bel'e, ardından da hızlı bir vuruşla bana saldırarak yaptı. Üstelik bu fırsatı ona veren de ben olmuştum.

Colorado'da sıkışıp kaldığım günlerde, Bel'e bir türlü ulaşamadığım ve kafamın çok bozuk olduğu bir gece tuttum Ivy'yi aradım; telefonuma Bel'in Otel Canopus'taki odasından cevap verdi. Ona uçurumun kenarında olan biten her şeyi bir çırpıda anlattım. Aklımı kaçırmak üzere olduğumu da. Bize biraz para bulması için yalvardım.

O da bunun yerine ne yaptı etti, Bel'le birbirimizi bir daha asla görmememizi sağladı.

Aylar sonra da –üstelik kimbilir ne kadar zevk duyarak– bana Bel'in öldüğünü söyleyen de yine o oldu.

Eğer Bel'in bir çocuk doğurduğunu bilseydi bunu asla yapmazdı. Belki de bunu bir başka intikam duygusuyla kendine saklardı. Daha önce konuştuklarımızdan Bel'in hamile olduğunu Ivy'den sakladığını

biliyordum. Aslında hamileliğini gizlemek için elinden geleni yapmıştı Bel. Ama Ivy bunu her nasılsa öğrenmişti. Bana söylediği ise Bel'in çocuk düşürdüğünü doğrular nitelikteydi. Kuşkusuz bunu Bel'e duyduğu bağlılıktan değil, kendi amaçlarına uygun olduğu, aramıza girip bizi ayırabileceğini düşündüğü için yapmıştı. Yalnız bir şeyden emindim: Ivy, Bel'le benim bundan böyle ne Meksika'ya ne de başka bir yere gidemeyeceğimizi çok iyi biliyordu. Bel yola çıkamayacak, hatta Colorado'ya bile gidemeyecek kadar hastaydı. Uzun süredir yatıyordu ve öylesine zayıf düşmüştü ki, hele bir de benim haber alır almaz apar topar yola çıkmam gerektiği düşünülürse, bu onu büyük bir tehlikeye atabilirdi.

Bu arada Ivy, oradan buradan tırtıklayarak parayı denkleştirmeye çalıştığını söyleyip bir yandan beni oyaladığı gibi, öte yandan polisle ilgili korkularımı körüklemekten de geri durmuyordu. Sürekli etrafta dolaştıklarını, sağı solu soruşturarak beni aradıklarını söylüyordu. Tümü de yalandı. Polisin beni aradığı falan yoktu. Dupont'un cesedini aylarca bulamamışlardı. Bulduklarında da olayla bir ilgim olduğundan şüphelenmemişlerdi zaten. Üstelik bu konuda Bel'le de anlaşmış ve ne kadar hasta olduğunu bana asla söylememişti.

Sonunda Bel'in hamileliğini daha fazla gizleyemeyecek duruma gelince Vegas'ın güneyinde, Paradise denilen yerde bir baraka kirala-
dığını, çocuğu orada doğurduğunu ve kısa bir süre sonra da evlatlık
verdiğini bana anlatan yine Canopus oldu. Doğumun ne zaman ve
nerede gerçekleştiğini tam olarak bilemiyordu. Doğrusu bunu onun
için kaygılanan insanlar da bilmiyordu; sözgelimi amcası Junius, bı-
rak bir çocuğumuz olduğunu, Bel'le aramızdaki ilişkiyi bile bilmiyor-
du. Bel'le yaptığım son telefon görüşmesini, uçurumdan kaçışımız-
dan beş ay sonra, 1956 yılı Şubatı'nda, sözleştiğimiz gibi, bir benzin
istasyonundaki telefon kulübesiyle bir diğeri arasında yapmıştık.
Eyaletler arası bir otoyolun kenarında, geçen kamyonların gürültüsü
ve hatlardaki yoğun parazit altında sesini zorlukla duyabiliyordum.
Ona, yakında Meksika'ya gidebilecek kadar iyileşeceğini söylemiştim.
Evet, o zamana kadar ayağa kalkacağını söylediğini korkunç parazit
arasında ancak duyabilmiştim. Sonra hat kesilivermişti.

Ivy en sonunda beş bin dolar bulabildiğini, bunu amcasının oteli-
ni işleten hanımdan, bir sır olarak saklaması için binbir ricada bulu-
narak ödünç aldığını söyledi. Bana bir çek yolladı ama bunun bir ya-
rarı olmadığı gibi üstelik, çeki bozdurmak için gittiğim Chiba adlı ka-
sada neredeyse tutuklanıyordum bile. Neyse ki olayı kazasız belasız

atlabilmiştim. Başıma gelenleri Ivy'ye, gittiğim başka bir kasabadan arayıp anlatırken sırtımdan soğuk terler boşanıyordu. Beni sessizce dinledi, ne kendini savundu ne de özür diledi. Yalnızca sustu ve dinledi, sonra da bıçağı kalbime sapladı.

Bel öldü, dedi. Bu kadar. Dün gece. Paradise'da.

Artık çek umurumda bile değildi. Ne polis ne de başka bir şey. Hayatım boyunca içkiyle aram pek iyi olmamıştı. Ama işte o gün, Colorado'da, Vega'da içmeye başladım, iki gün iki gece sürekli içerek araba kullandım, olabildiğince hızlı ve uzağa gitmek istiyor, aslında kendimi öldürmeye çalışıyordum. Ama öyle olmadı, bir sonraki gün kendimi hasta ve perişan bir halde Boulder'da buldum. Son hatırladığım şey Hava Kuvvetleri'ne adımlı yazdırdığımdı. Hani bana seni örümceğin ısırmasından sonra nasıl dayanma gücünün sonuna geldiğini ve Deniz Kuvvetleri'ne nasıl katıldığını anlatmıştın ya – işte benim durumum da öyleydi.

Hatta Hava Kuvvetleri'ne katılmak hayatımı bile kurtarmış olabilirdi. Yönünü bütünüyle değiştirdiğini söylememe bile gerek yok. Benim istediğim de buydu. Başıma ne geldiğini daha anlamaya bile fırsat kalmadan kendimi kış ortasında Almanya'nın Bremen kasabasındaki bir askeri üste buldum. İki yıl sonra da subay eğitim okuluna katılıp seyir uzmanı oldum.

Bir daha ne Ivy'yi gördüm ne de babamı. Annem Stella'nın ne olduğu konusunda ise şu anda daha önce bildiğimden fazlasını bilmiyorum. Canopus'a bütün bunları nasıl öğrendiğini sorduğumda gülümsedi ve bu tür şeyleri bilen bazı tanıdıkları bulunduğunu –ya da o anlama gelen bir şeyler– geveledi. Gözüm tutmasa da ona inanıyordum. Aslında oç duygusuyla (eğer her ikisini de sürekli aşağıladığı babamdan ya da Bel'in amcasından intikamını alamadıysa bile en azından bana zarar verebilirdi) ve açgözlülükle (ufak bir miktarla Dupont'la ilgili sırrım emin ellerde olurdu) yanıp tutuşsa da, içimden bir ses, Bel'in bir çocuk doğurduğunun, Canopus tarafından uydurulmuş bir hikâye olmadığını söylüyordu. Sonradan, bir detektif kiralayıp evlatlık verme işiyle uğraşan bütün aracılara soruşturmasını istedim. Ama önümüzde soruşturulması gereken o kadar çok aracı kurum ve aşılması gereken öyle çok gizli bilgi söz konusuydu ki, bu çabanın akıntıya kürek çekmekten farkı olmayacaktı. Sonuçta eğer bu çocuk hâlâ hayattaysa bile onu nasıl bulacağım hakkında en ufak bir fikrim yok zaten. Mesele şu ki, seni nasıl bulacağımı bilmiyorum asıl. Her gün yüreğime çöken şey, işte bunun korkusu.

Ayağa kalkacak kadar iyileşir iyileşmez, Ji-Loq beni alıp, yaşlı Brularla tanışmam için, köy meydanındaki büyük kulübeye götürdü. Birkaç aydır kalmakta olduğum ve artık evim haline elen bu köy, sık ormanların arasında kalan, açık bir arazi üzerine kurulmuştu; tamamı, iç içe sıralı daireler üzerine dizilmiş birkaç düzine bambu kulübeden oluşuyordu. Köy, gökyüzünden esinlenerek böyle tasarlanmıştı; çünkü Brular gökyüzünün, iç içe dairelerden oluşan ve yıldızların üzerine minik böcekler gibi takılı kaldığı, dev bir örümcek ağı olduğuna inanıyorlardı.

Diğerleri gibi büyük kulübe de, yılın o vaktinde başlayan sellerden korunmak için, yüz seksen santimlik kalaslar üzerine oturtulmuştu. Ruhlardan korunmanın yolları ise bambaşkaydı: Bru köylerinde âdet olduğu üzere pencereler ve kapılar, evlerin yalnızca bir yüzüne açılırdı – bu köyde hepsi batıya bakıyordu. Kötü ruhların köye yalnızca belirlenmiş tek bir yönden geldiğine inandıklarından, evlerinin girişini tam aksi yöne yapmışlardı.

Büyük kulübenin iç duvarları arbaletler ve boyanmış manda kafataslarıyla süslenmişti. Tavana tahtadan, büyükçe, yuvarlak bir levha asmışlar, üzerine de, kırmızı tebeşirle kendi inandıkları burçlar kuşağının belli başlı takımyıldızlarını çizmişlerdi: Bunlar fare, atmaca, akrep, tilki, kaplan ve, tabii, manda figürleriydi. Odanın ortasında birkaç yaşlı adam, kerpiç ocakta yanan ateşin çevresine, yere serdikleri hasır yaygılar üzerine oturmuş, pişmiş topraktan yapılmış kısa pipolarını tüttürüyorlardı. Hepsinin yüzü dövmelemlerle kaplıydı, kulaklarında kertenkele kemiğinden yaptıkları küpeler vardı. Bir köşede, ötekilere arkasını dönerek yere çömelmiş, tek gözlü bir adam, kandil ışığının aydınlattığı tahta kaplarda, birtakım bitkileri harmanlamakla meşguldü. Şaman oydu; üzerinde yalnızca, bedenine doladığı her zamanki peştamalı, başında da mavi şapkası vardı. Benimle hiç konuşmaz, gözlerimin içine bakmaktan kaçınırdı. Madeni kaptaki yeşil renkli sıvı, ateşin kenarında ağır ağır fokurdamaktaydı. Reimu dedikleri pirinç şarabıydı bu; yani yaşlılarla konuşmaya başlamadan önce, misafirleri olarak içmemi bekledikleri şey. Tadı ekşiydi, her yudum bir öncekinden daha zor geliyordu.

İletişim aracı olarak kullandığımız, yöreye has bozuk İngilizceyle Vietnam dilini karıştırarak yaşlılara, benim için yaptıklarından dolayı kendilerine minnettar olduğumu, ama artık bir an önce Quang

Tri'ye, sonra da Saygon'a gitmem gerektiğini anlatmaya çalıştım. Çevirmenliğimi yapması için Nol'un dönmesini bekliyordum, ancak Ji-Loq onun Laos'taki FULRO güçlerine katılmak için gittiğini ve yakın bir zamanda dönmesinin mümkün olmadığını anlattı. Yaşlılara göre hayatını kurtarmış olmam, yalnızca onunla benim aramda kalması gereken, özel bir meseleydi. Oysa onları asıl ilgilendiren şey bu değildi; benim için başka tasarıları vardı.

Bembeyaz, uzun saçlı, sıırım gibi bir adam olan reisleri Ren, söylediklerimi sabırla dinledi, sonra da yağmurun bütün ayak izlerini sildiğini, bu mevsimde kimsenin ormandan çıkmayı başaramayacağını söyledi. Bruların bile. Ayrıca, diye ekledi, Ji-Loq onlara benim yıldızları okuyabildiğimi söylemişti, belki yağmur mevsiminin geçmesini beklerken o arada kabileye yardımcı olabilirdim. Bu iş hoşuma gitmemiştir, onları ormanda en kötü koşullar altında bile yolumu bulabileceğimi biçimde eğitildiğime inandırmaya çalıştım. Yaşlı adam uyarıcı bir tonla istersem gidebileceğimi, ama hiçbir Brunun benimle gelmeyeceğini söyledi. Özellikle de bu yağmur mevsiminde.

Ve böylece tam dört ay boyunca sözde kurtarıcım olan o adamların yanında tutsak kaldım. Yıldızlar hakkında bildiklerim onları büyüliyordu, bunları uçaklarla yıldızların arasında uçarken öğrendiğimi düşünüyorlardı. Hiçbiri uçağa binmemiştir. Yıldızların çok alçakta olduğunu sanıyorlardı. Beni soru bombardımanına tutuyor, yıldızların büyüklükleri ve birbirlerinden uzaklıklarına ilişkin bir sürü şey soruyorlardı. Sahi, güneşin avuç içi kadar büyük olduğunu söyleyen o adam kimdi? Brular yıldızların en fazla insan dişi büyüklüğünde olduğunu sanıyorlardı. Onlara ışık hızını anlatmaya çalışıyordum, ama yıldız ışığının nasıl olup da, kaynağından çıktıktan binlerce yıl sonra bize ulaştığını kavrayamıyorlardı. Ren'e aslında gökyüzünün geceleri, geçmişe açılan bir pencere olduğunu söylediğimde beni düzelterek, tam tersine, bunun geleceği gösteren bir harita olduğunu söylemişti. Brulara göre insan, yıldızlara bakarak geleceğini okuyabilirdi.

Ren'e kâğıt üzerinde bazı temel seyir kurallarını gösterdim. Soru sormak hoşuna gidiyordu: Örneğin gökyüzünde doğru bir seyir hattı çizebilmek için yıldızlardan kaçını görmem gerekiyordu? Okyanusu hiç görmemiştir; okyanusun da gökyüzünü yansıttığını, bunun da insanın aklını karıştıracağını tahmin ettiği için, nasıl olup da yolumu şaşırmadığımı merak ediyordu.

Her iki haftada bir büyük kulübede karşımda farklı bir dinleyici kitlesi buluyordum. Yine her seferinde Ren'e ve diğerlerine bana Qu-

ang Tri'ye dek eşlik etmeleri için yalvarıyor, ama her seferinde de aynı nazik ama katı yanıtla geri çevriliyordum. Artık, yağmur mevsimi geçtiğinde bile beni bırakmayacaklarını düşünmeye başlamıştım. Özellikle de Ji-Loq, tahta kulenin, benim gözetimim altında yapılmasının iyi olacağını, böylece bir sonraki yağmur mevsiminden önce yıldızları daha iyi gözleyebileceğimizi ağzından kaçırınca. Böylece bir süre daha güç toplayıp, kendi başımın çaresine bakmaya karar verdim. Ren'e minik bir pusulayla yıldızlara bakarak, insanın okyanusu kolayca aşabileceğini boşuna anlatmıyordum elbette: Bu bilgilerin beni, gündüzü gece yapan, sık ağaçlı ormanlarla kaplı o dağlardan nasıl çekip çıkaracağını görme vakti gelmişti işte.

Yağmurlar dindiğinde yola çıkmak için Ay'sız bir geceyi seçtim. Ji-Loq o zamandan beri gözünü benden ayırmıyordu. Nol'un akrabaları, Ren'in emriyle –o öyle sandığı için– dikkatimi yıldızlar üzerinde toplayabileyim diye, beni yalnız bırakmışlardı. Gece saat 2 sularında ayağıma, köye getirildiğim günden beri giymediğim Hava Kuvvetleri botlarımı geçirip üzerime de plastik yağmurluğumu giydim. Bir torbaya biraz kurutulmuş et ve biraz da tatlı patates koydum. Palamı kemerime takıp yola çıktım; bir avcının dağları dolana dolana aşan izlerini takibe koyuldum.

Köyün bütün köpekleri beni tanıyordu, bu yüzden hiçbirisi havlamadı. Brular her gece mutlaka ağaçlarda iki gözcü bulundurulardı ama o gece gözcüler diğer taraftaydılar. Herkes uykudaydı. Tam son kulübeyi de arkamda bırakarak köyden çıktığım sırada bir an, başında mavi şapkasıyla şamanın, bir ağacın arkasından gizlice beni gözetlediğini görür gibi oldum. Ama gidip daha yakından bakınca bunun, ağacın gövdesine sarılmış bir yılan olduğunu anladım. Saatler sonra bile, içimde hâlâ, o andan beri çok yakından takip edildiğim şüphesiyle ilerlerken, hayatımda ilk kez yanılmadığımı düşünüyordum.

Köyden olabildiğince uzaklaşmak için ilk gece sabaha dek, hiç durmadan yürüdüm. Ertesi gün öğleden sonra da yürümeye devam ettim –günün sonunda, yalnızca iki saatlik bir mola verdim. Ji-Loq'un verdiği ve sürekli çiğnediğim o siyah köklerle, uzun süre yarılan bileğime sardığı beyaz yosunlar işe yaramış, yaram artık tamamen iyileşmişti. Vücudum biraz hamlamıştı ama bunu da, son haftalarda bol bol şınav çekip, geceleri de kulüberimde çıplak ayakla koşarak halletmiştim. Sonunda, iki saatlik tempolu bir yürüyüşle, yarım saat dinlenerek tekrar yola koyulabilecek kadar güçlenmiştim. Bu şekilde dağları aşarak, Vietnam'ı kuzeyden güneye beş gün içinde kat

ettim. Ren ardından bir grup adamını yolladıysa bile (Brular son derece becerikli iz sürücüler oldukları için) şansım sayesinde yakalanmamayı başarmış olmalıydım. Ya da sanırım, bölgedeki ölümcül tehlikeleri gözönüne alarak beni çoktan gözden çıkarmış, cesedimi bulmak için de onca vakit ve enerji harcamaya gerek duymamışlardı belki de.

Güneye indiğimde işler sandığımdan da zor oldu. Önce, uzun süre aç kalmaktan, akut yorgunluk belirtileri baş gösterdi. Dört gün boyunca önce, Nol'le yaptığımız gibi azar azar yiyerek kurutulmuş eti ve patatesleri tüketmiş, daha sonra da, Hava Kuvvetleri'ndeki hayatta kalma derslerinde öğrettikleri gibi, kayaların altından bulduğum böcekleri yemiştım. Yetersiz beslendiğim yetmiyormuş gibi bir yandan sıcak hava, bir yandan geceleri kıvrılıp yattığım sırada kemikle rime işleyen nem canıma okumuştı. Kâh ateşler içinde yanarak, kâh soğuk terler dökerek birkaç gece geçirdim, sonunda yeniden kendime gelebildiğim için şanslı sayılırdım doğrusu. Ama acaba bu şans nereye kadar devam edecekti, işte bunu bilemiyordum.

Quang Tri'ye doğru güney-güneydoğu hattı boyunca, T çizerek ilerlemiş, yol boyunca tek bir insanla karşılaşmamıştım. Hatta herhangi bir köyün izine bile rastlamamıştım. Doğası öyle vahşi bir yerdeydim ki, üzerinde ne bir kimse yaşıyor ne de savaşıyordu – ki bu Vietnam için ufak çaplı bir mucize sayılırdı. Etraf, kelebekten daha iri sivrisineklerle kaynıyordu. Sığ bataklıklarda su fareleri hızla çoğalıyor, sapsarı gözleri gündüzleri bile ıslıl ıslıl parlıyordu. Her akşam bacaklarıma yapışan sülükleri temizliyordum. Büyük gruplar halinde dolaşan maymunlar, arka ayakları üzerinde yürüyebilen dev sürüngenler gördüm. Hatta bir seferinde ırmağı geçmekte olan bir kaplan bile gördüm, üstelik bunun *Bok-Klia olduğunu ve Bruları gücendirerek kaçırdığım için arkamdan geldiğini* düşünerek, bir an büyük bir korkuya kapıldım. Ancak eğer bu doğruysa bile, demek ki, turunculu-siyahlı, tüylü okların yayılım ateşine yakalanmadan kurtulmayı başarmıştım.

Savaşın belirtilerine, köyden ayrılışımın ancak yedinci gününde, Pathet Lao gerillalarından kaçtığımdan bu yana ilk kez rastladım: Gördüklerim, toprak yol boyunca bombaların açtığı bir dizi çukur, kimyasal artıklarla rengi kıızıla dönmüş bir nehir yatağı ve belki bir hafta önce napalm bombasının atıldığı vadide, hâlâ dumanı tütmeekte olan çorak bir araziydi. Bir buçuk kilometrelik bir mesafe içinde, vahşi doğa birdenbire yok olmuş, çorak bir ülke haline gelmişti.

O ana dek yalnızca yırtıcı hayvanlardan korunmaya çalışmıştım, oysa şimdi çok daha kötüsünden, insanoğlundan korunmam gerekiyordu. Üzerimdeki bol kesimli Bru giysileri ve yağmurluğumla her iki tarafın da gözünü kırpmadan vurabileceği bir görünümdeydim. Herkesin birbiriyle çarpıştığı bir savaş alanında Kuzey Vietnam askerleri insanı sorgusuz sualsiz oracıkta öldürüyorlardı. Öte yandan benim Amerikalı olduğuma, Amerikan askerleri bile inanmazdı. Bu arada tepeme yağabilecek bombaları saymıyorum bile. Hedeflenen bölgeyi yalnızca bir kez bombalamakla yetinmeyeceklerini de biliyordum. Gördüğüm o kraterleri ya F-4 Fantom uçaklarından ya da T-28'lerden atılan bombalar açmıştı. Hatta Guam'dan kalkan B-52'ler bile olabiliirdi.

O sabah gün ağarırken silah sesleri de başladı – bu sesi vurduğumdan bu yana ilk kez duyuyordum. Önce yaklaşık bir-iki kilometre ötede, küçük top atışları oldu. Daha sonra korkudan saçlarımı diken diken eden büyük bombardıman başladı. Silahların ateş ettiği tarafa mı yoksa ters yöne mi gittiğimi kestiremez haldeydim. Ama bildiğim bir şey varsa o da gümbürtünün her geçen dakika daha da arttığıydı. Sanki sesler bana, benim onlara yaklaştığımdan çok daha hızlı yaklaşıyordu. Karanlığın yoğunlaştığı ormana tam yaklaşmıştım ki, makineli sesleri aniden kesildi. Hatta belki de fazla ani olmuştu. Sanki uyuyakalmışlardı.

Çarpışmanın benim için tek olumlu yanı, o bölgede her iki tarafın da bulunuyor olmasıydı. Kötü yanı ise, Kuzey Vietnam Ordusu'yla karşılaşacak olursam, onların beni daha önce görecektik olmalarıydı.

Ormana adımımı atar atmaz cehennem ateşi yeniden başladı. İşaret fişekleri ağaçların tepelerini aydınlatıyor, her yanda silahlar patlıyordu. İlk anda kendimi hemen yere attım. Sonra silah sesleri arkamdan da gelmeye başladı, hemen yerimden fırlayıp olabildiğince zikzak çizerek sık ağaçlara doğru koşmaya çalıştım. İki kez yere, çalılının arasına kapaklandım. Sol taraftan, uzaklardan bağırışmalar ve çığlıklar geliyordu, ben ters tarafa yöneldim. En sonunda savaşı arkamda bırakabilmişim.

Devrilmiş bir ağaç kütüğünün arkasında biraz soluklandıktan sonra yeniden ayaklandım, ama o anda şiddetli bir sarsıntıyla yana savruldu. Sol dizimden kan fışkırmaya başlamıştı. Oysa dizimin hemen üzerinden bir dizi yara açacak, herhangi bir seri atış da duymamıştım. Belki de keskin nişancının biri onlarca metre ötedeki bir ağaca ya da daha yakına, on beş metre ötedeki bir tilki yuvasına fa-

lara karşın çok az şey öğrenebildim. Bir süre hastanede kalmıştın. Ordudan şerefli bir biçimde azledilmiştin. Ondan sonrası yoktu. Deniz Kuvvetleri'ne göre son adresin Amiral Perry Hastanesi'ydi. Seni bulabileceklerini sanmıyorlardı, dediklerine göre bu zaten onları ilgilendirmeyen bir konuydu. Eğer onlarla ilişkiye geçecek olursan, bana bildireceklerdi. Eğer mektup yazmak istersem, sana ulaştırana dek saklayacaklardı.

Şu anda Albuquerque'de saat sabahın 6'sı. Bir saat içinde Rigel Otelinden ayrılıyorum. Dediklerine göre son müşterileri benmişim. Buradan iki gün sonra ayrılacağım. Dün gece yattıktan sonra Las Vegas'a ve Reno'ya ne kadar yakın olduğum aklıma geldi, uyuyamadım. Buraya gelmeden önce Meksika sınırındaki Holloman Hava Kuvvetleri Üssü'ne uğradım. Saat dokuzda bir geceliğine Chicago'ya uçuyorum, daha sonra Kuzey Dakota'ya geçeceğim. Bir sonraki görevime orada başlayacağım. Savaşta ki sicilim yüzünden seçme şansı tanıdılar bana. Keşif görevimi tamamlayamamış olmamı sorun etmediler; önce uçağımla birlikte vurulup düşmüş, sonra tekrar yaralanmış, esir düştükten sonra da kaçmayı başarmış olduğum için, Saygon'daki komutan göğsüme bir Kanatlı Haç Nişanı sallandırdı. Buna, lüks mevki bileti diyordu.

Beni keşif görevine geri yollayan da yine aynı bilet oldu. Yüksek irtifadan casusluk işine olmasa bile, masa başı haritacılık görevine. Dizim tamamen iyileşene dek hayatımda ilk kez masa başında çalışacağım. Sonra da, Kuzey Amerika'dan ve Güneydoğu Asya'dan çok uzakta, ıssız bölgelerde havadan harita çıkarma işi yapacağım. İş daha çok Yeni Zelanda'dan yürüteceğim. Savaştan sonra tek düşünebildiğim iş buydu; eğer kabul edilmeseydim istifa ederdim zaten. Bu da onları çok şaşırtırdı herhalde. Bugüne dek tanıdığım tek resmi işveren Hava Kuvvetleri oldu. Hayatım tepetaklak olduğunda, yani ilk seferinde, çıldırmayıp ayakta kalabildiysem, bu, ordunun bana kazandırdığı disiplin sayesinde oldu. Şimdi hayatım –özellikle de seni kaybettikten sonra– bir kez daha tepetaklak oldu, bu yüzden o disipline her zamankinden daha çok ihtiyacım var.

Bir gece Manila'da rüya görürken, rüyamın içine girip, gördüklerimi senin de gördüğünü anlamıştım. Yani bir tür gözlemci gibiydin. Gördüğün, alev alev yanan arabada uçuruma doğru giden Dupont'un olduğu rüya mıydı yoksa? O sıralarda o rüyayı sık sık görürdüm. Şimdi çok daha seyrekleşti. Şimdi Manila'da son sabahımızı, yanımda sen uyurken uyandığım ânı görüyorum düşlerimde. Yataktan kal-

kıp giyinmek ve seni öylece orada bırakarak Luzon'a gitmek için vücudumun her zerresini zorladığım o ânı. Seninle uzaklara gitmenin düşünü görüyorum. Malezya'ya. Endonezya'ya. Bizi kimsenin bulamayacağı binlerce adadan birine. Ya da büyük bir kentin karmaşasına. Annemin yaptığı gibi kaçıp gitmeyi düşünüyorum. Yanımda öylece yatıyorsun, seni hemen uyandırmıyorum. O an yüreğimi sıkıştıran o buz gibi korkuyu yeniden hissediyorum. Seni bir daha görememenin korkusunu. Korktuğumun başıma gelmesinden korkuyorum.

Eğer olur da bu mektup eline geçecek olursa, o gün senden ayrıldıktan sonra olanları artık biliyorsun demektir. Niye ortadan kaybolduğumu. Beni tanımadan önceki hayatımı da öğrenmiş oldun işte, en azından, o Noel arifesinde vurulup gökyüzünden düşmeden önceki önemli olayları.

Son birkaç gündür bu odada masanın başında öylece oturuyorum, zaman durmuş gibi. Hava, sanki tepemde asılı duruyor: Tek bir yaprak bile kıpırdamıyor, ne sıcaklık değişiyor ne de nem; yediğim hiçbir şeyin tadı yok; havalandırma cihazının vızıltısı odadaki sessizliği daha da koyulaştırıyor. Sana bu mektubu yazabilmem için zamanın böyle durması gerekiyormuş meğer. Birbirimizi nasıl da kaybettiğimizi düşününce, kendi kendime, belki senin de yaptığın gibi, acaba biz Manila'da gerçekten bulunduk mu diye sormadan edemiyorum. O günlere ilişkin pek çok anım var, ama elimde kalan tek somut şey, bir öğleden sonra üzerine adlarımızı yazarak, oyun kâğıdı yaptığın o yaprak. Onu elimde bulunan tek kalın kitabın arasında saklıyorum: Hava Kuvvetleri'nin *Yıldız Kataloğu*'nda.

Bruların bir sözü vardır. O kadar basit bir söz ki, eminim sen de duymuşsundur: *Aradığın şey, onu aramayı bıraktığın an gelip seni bulur.*

Seni aramaktan vazgeçmeyi düşünemiyorum bile. Eğer aramaktan vazgeçmem gerekiyorsa, bunu da yaparım. Ama seni yine de bulacağım. Görüşmek üzere aşkım,

Geza

17. Honolulu

Tavanda, yatağın tam üzerindeki pervane ağır ağır dönüyordu. Bahçeden kuşların cıvıltısı geliyordu. Hava, mis gibi amber ve jakaranda kokularıyla doluydu.

Yükseklerde, Diamond Head yanardağının öte yanındaki Altair Oteli'nde idik. Sabahleyin denizin üzerindeki sis perdesi bir parça aralandığında, terasımızdan, ufukta, hâlâ dumanı tüten Molokai adasını bile görebiliyorduk.

Manila'dan beri ilk kez, tümüyle ve yalnızca bize ait olan bir oda da kalıyorduk. Birbirimizden bir an bile ayrı duramıyorduk.

Ama yine de çok yakında ayrılacağımızın, üstelik 1980 yılını, teknolojinin son sınırlarına dek el verdiği ölçüde birbirinden uzakta geçirmesi gereken iki insan olduğumuzun da farkındaydık. Teknolojiden ve insanlardan kaynaklanabilecek pek çok riskle dolu bir ayrılık olacaktı bu. Daha sonra –sonra mı?– belki de bu kez artık hep bir arada olacaktık. Bu birliktelik, hayatın bana oldukça sancılı bir biçimde öğrettiği kadarıyla, bir gün de sürebilirdi bir ömür de.

Dolayısıyla her anın değerini bilmeye, tadını çıkarmaya çalışıyordum: Budist arkadaşlarım kadar olmasa bile, hayatta sevdiklerini –hatta sevmediklerini bile– yitirmeyi alışkanlık haline getirmiş bir kadın olarak, yapmayı en iyi bildiğim şeylerden biri de buydu. Yirmili yaşlarımda, önce Loren'i, ardından da Cassiel'i kaybettiğimde, bunun kadercilik olduğunu düşünür, umutsuzca kendine acımanın bir başka biçimi olarak görürdüm. Ama artık otuz beşime gelmiştim ve yaşadığım her âna sınıksız tutunmak gerektiğini, çünkü bunun, güzelim hayatın bana verebileceği belki de en son şey olduğunu biliyordum. Ya, artık kaybedecek hiçbir şeyim olmadığı düşüncesiyle kendimi aldatarak her şeyden elimi ayağımı çekecek ya da tam tersine, sonunda her şeyimizi, isteğimiz dışında ve muhtemelen hiç de arzulamadığımız biçimlerde nasıl olsa kaybedeceğimizi düşünerek olayların

üzerine gidecek, hayatı riske atmayı göze alacaktım. Bu dünyaya hepimiz ağlayarak geliyorduk, aramızda ayrılırken ağlayanlarımız da vardı. Ama eğer ağlamıyorlarsa bu onların daha güçlü ya da daha zayıf olduklarını göstermezdi. Ne de daha şanslı ya da şanssız olduklarını. Belki bağırmaya takatleri yoktu yalnızca.

Tüm bunlara karşın Geza Cassiel'i hayatımın tam o noktasında, ikinci kez, sonsuza dek kaybetmenin hiç de uzak bir olasılık olmadığını biliyor ve içten içe, daha önceden yaşadığım bu darbeyi bu kez göğüsleyemeyeceğimi hissediyordum.

Belki bu kez sınanan korkularımdı, ama neyse ki beni korkutan Geza'nın bana sadakatsizlik etmiş olma olasılığı değildi. Beni çok sevdiğini biliyordum – belki de benim sandığımdan da fazla. Her ne kadar ona bunun olanaksız olduğunu söylesem de beni, benim onu sevdiğim kadar çok sevdiğine inanıyordum. Bana duyduğu sevgi bugüne dek sahip olduğum en dayanıklı ve en koşulsuz sevgiydi, üstelik Manila'dan sonra da bu durumun aynen böyle devam etmesini umut ediyordum. Aslında ona sonuna dek inanıyordum. Ama beni unutmadığı bütün o yıllar boyunca başka birine âşık olmuş ya da evlenmiş olabileceği olasılığı beynimi bir kurt gibi kemiriyordu yine de. Bu türden düşünceler eskiden aklıma bile gelmezdi: Çünkü, doğruyu söylemek gerekirse, o zamanlar onun hayatta olduğundan bile emin değildim.

Altair'de yatakta yan yana uzandığımız sırada, elimi çenesinde, hafifçe uzamış sakalları üzerinde gezdirirken ona Manila'dan sonra hiç âşık olup olmadığını sordum.

"Sağda solda ilişkilerim olmadı değil ama hiçbirisi seninle yaşadığımız gibi değildi Mala. Aklımda daima ve yalnızca sen vardın."

Beni ona çeken en önemli özelliklerden biri de bu olduğu halde, ne kadar açık sözlü olabildiğini nedense unutmuştum. "Ben de aynı durumdaydım," dedim. "Sence niye böyle oldu? O kadar kısa süre bir arada olabildik ki – yani bunun böyle olacağını nasıl bilebilirdik ki? Demek istediğim ben çok gençtim, hayatta henüz hiçbir şey bildiğim yoktu, ama yine de bizimle ilgili hiçbir zaman en ufak bir şüphem olmadı."

"Belki de bu insanın öğrendiği bir şey değildir. Aklın bu konuyla hiçbir ilgisi yok aslında. Açıklanamaz bir şey bu. Belki kimileri, ne kadar frene bassalar da, bazı şeylerin parmakları arasından kayıp gitmesine bu yüzden engel olamıyorlar." Beni kendine doğru çekti. "Bak, belli ki frenlerimiz bile olmadığı halde, biz buna fırsat vermedik."

İki aydır Hawaii’de yapacağımız bu uzun hafta sonu tatilini bekliyorduk – savaş sırasında bir türlü gerçekleştiremediğimiz bu buluşmayı. İlk karşılaştığımızda geceyi benim Naksos’taki evimde geçirdik. Daha o sonra o Girit’e gitmek zorunda kaldı, bense Naksos’ta kaldım; neyse ki bu kez birbirlerinden bilinemez, kapatılamaz bir boşlukla değil, yalnızca yüz deniz millik açık denizle ayrılmış iki farklı adadaydık. Bütün bu olanlar bizi çok sarsmıştı – birbirimizi bulmuş, ama hemen sonra tekrar ayrılmıştık, ama aynı zamanda da, onca yıllık ayrılığın ve sessizliğin ardından neyse ki haberleşebiliyor ve birbirimizi görebiliyorduk. Çok sık haberleşemiyorduk, çünkü Cassiel, ilk başlarda söz etmekten kaçındığı görevi için üste eğitim görüyor ve görevinin başından pek ayırlamıyordu. Görevinin ne kadar gizli ve üst düzeyde güvenlik gerektiren bir görev olduğunu sonradan öğrendim.

O iki ay süresince Girit’in doğusunda, Hanya’da bir hafta sonu, Iraklion’da bir gece geçirebilmiş, bunun dışında telefon ve posta yoluyla, her gün konuşarak ya da yazışarak idare etmek zorunda kalmıştık. Aslında birbirimiz hakkında bir sürü şeyi de bu şekilde öğrendik. Daha önceden yalnızca babamın Guam’da gömülü olduğunu, annemin beklenmedik bir biçimde öldüğünü ve birkaç eski dil bildiğimi biliyordu. Geri kalanını da o dönemde anlattım, yani annemin ölümünden sonra yaptığım hesapları, Loren’in kaçırılışını ve *Repose*’da, hayatımın ona rastlamadan önce ve rastladıktan sonraki bütün girdi çıktısını. Onunla hayatımın bu bölümlerini de paylaşmak çok iyi gelmişti; sözleriyle beni rahatlatmış gibi, ayrıca Manila’da beni o kadar huzursuz eden, onun ise savaştan kaynaklandığını sandığı bütün o korkularımı ve kaygılarımı şimdi daha iyi anladığını da söyledi.

“Sen savaşa sığınacak bir yer bulmak için katılmışsın anlaşılan,” dedi Hanya’da yürüyüşe çıktığımız bir gece. “Kendi acından daha büyük, onu bastıracak bir şey bulmak için. Bunu anlayabiliyorum.”

“O zaman savaşın acımı hafifletmediğini de biliyor olmalısın.”

“Ama bu çocuğu bulmak için elinden gelen her şeyi yapmışsın zaten.”

“Şu anda, aralık ayında, yirmi dört, yirmi beş yaşında olacaktı. Ama vazgeçmek zorunda kaldım Geza. Hatta senden bile daha çok. Yoksa aklımı kaçıracaktım. Sonunda tuttum, senin de bildiğin gibi, kendimi kıyametin ortasına atıverdim.”

Loren’den söz etmekten çok daha zor gelse de, Kauai’deki ilk yıllarımda başımdan geçenleri de anlattım, hastanedeki işimi, Francis Belair ile olan ilişkiyi, kazayı, hatta bütün o alkol ve uyuşturucu fas-

lını bile. Öyle ki, hikâyemin Jorge Gaspard ile ilgili bölümüne sıra geldiğinde –geçmişte yaşadıklarımın yanında– o bile sevimli kaldı.

Cassiel'in anlattığına göre, o da aynı biçimde, yapayalnız geçirdiği sayısız geceler boyunca hayatımın geri kalan kısmıyla ilgili sonu gelmez hikâyeler düşünmüştü.

“Fazlasıyla güzel ve bir o kadar da benzersizdiniz Mala. Bazen evlendiğini ya da biriyle birlikte olduğunu, üniversitenin birinde klasik sanat dersleri verdiğini düşünürdüm. Hatta seni aradığım o yıllarda bir ara, klasik sanatlarla ilgili ulusal bir derneğin üyesi olan birkaç üniversite profesörüyle bile tanıştım. Seni yemyeşil bir üniversite kampüsünde, eski tarz bir evde, *Peloponnesos Savaşları*’nı ya da Plato’nun *Şölen* adlı eserini çevirirken hayal ediyordum.”

Dokuz yıl önce, Albuquerque’de bir otelden bana uzun bir mektup yazdığını söyledi, ama elime geçmediğini öğrenince düş kırıklığına uğradı. Hayatının bilmediğim kısımlarını o mektupta anlatmıştı: Çocukluğunu, ailesini, daha yirmi yaşına bile basmadan onu Hava Kuvvetleri’ne katılmaya iten nedenleri. Beni tanımadan önce sevdiği insanı ve 1969 yılı Ocak ayında, Manila’daki Alnilam Oteli’nden ayrıldıktan sonra başına gelen her şeyi.

Zaman içinde Cassiel mektubunda yazdıklarının çoğunu benimle paylaşma fırsatı buldu. O mektubu hastaneden çıktıktan hemen sonra, aldığı ağır yaralar tam iyileşmeden, savaştan iğrendiği ve artık bu üniformayı giymek isteyip istemediğinden bile emin olmadığı bir dönemde, öfke dolu, karmakarışık duygular içerisindeyken yazmıştı. Daha önceki hayatına yön veren olayları ve Manila’dan ayrıldıktan sonra başına gelenleri, vurulup esir alınmasından, nekahat döneminde olanlara dek tüm yaşadıklarını benimle paylaşmak istemişti. Ölme olasılığı dışında onunla ilgili tüm korkularım anlattıklarının yanında hafif kalıyordu. Geza Cassiel, Hava Kuvvetleri’nin gözünde artık gerçek bir kahramandı. Ama Vietnam’dan sonra ordudaki günlerinin sayılı olduğunun farkındaydı. Honolulu’da madalyalarından bazılarını bana verdi, dediğine göre, savaşta insanların canını almak yerine onlara hayat verdiğim için, bu madalyalar asıl benim hakkımdı. Ben de Gümüş Madalya’sını içi kadife kaplı bir kutuya yerleştirip, babamın yanına koydum.

Yine de Cassiel’in daha önceki hayatının, çektiği acı bakımından, savaşta yaşadıklarından pek de aşağı kalır yanı yoktu doğrusu: Annesi tarafından terk edilmiş, babasından uzaklaşmış ve benden önce sevdiği tek kadın olduğunu söylediği Bel’le kısa süreli, trajik bir

ilişki yaşamıştı. Cassiel'in geçmişine ilişkin kendi kendime kurguladığım hikâyeler, gerçekte yaşadıklarıyla karşılaştırılmazdı bile. Özellikle de beni en çok sarsan o olayla: Daha on sekiz yaşındayken, sırf bir adam öldürdüğü için Hava Kuvvetleri'ne katılmıştı – büyük bir cesaretle, kendini savunmaya çalışırken yapmıştı bunu, ancak koskoca bir tabancayla, adamı vahşice kafasından vurmuş, sonra da bu korkunç olayı gizlemeye çalışmıştı.

Böylece sonunda, uzun süredir sorulmayı bekleyen soruların yanı sıra, aklımı kurcalayan en önemli sorunun, yani Cassiel'in son on bir yılı nerede ve nasıl geçirdiğinin yanıtını da öğrenmiş bulunuyordum. Beni şaşırtan bir başka olay da buydu. Çünkü Cassiel astronot olmuştu.

Bundan beş yıl önce, daha savaşa katılmadan çok önce kafasına taktığı şeye başlamak amacıyla, Hava Kuvvetleri'ndeki subaylık görevinden istifa ederek NASA'nın astronot eğitim programına yazılmıştı. Bol madalyalı bir savaş gazisi olduğu için kapılar önünde kolayca açılmıştı. Ama, elbette kendi çıkarları doğrultusunda onunla çalışmaktan memnunluk duyacak olan aslında NASA'nın kendisiydi: Bir başka deyişle Cassiel, bilinmeyen ve ulaşılması güç bölgelerin keşfi ve harita çizimi konusundaki uzmanlığıyla Hava Kuvvetleri'nin en başarılı seyir subayı olarak tanınıyordu. Bu özelliği, üç kişilik NASA uzay aracında seyir subayı olarak yerine getireceği görev için hiç de azımsanmayacak bir şeydi. Uçuş –üç kişilik ekibin hepsi de gönüllüydü– gizli tutulacak ve bir süre kamuoyuna açıklanmayacaktı. Ay'a gidecek olduğunu Yunanistan'dan ayrılmamıza yakın öğrendim –benim için bu kadarı bile inanılmaz bir durumken– görevinin tam olarak neyi hedeflediğini ve neden gizli tutulduğunu ancak Honolulu'ya gidince açıkladı. O sırada ben oraya, Naksos'taki evi kapatıp Atina'dan uçakla gelmiştim, o ise bütün bir hafta Büyük Ada'da* kalmış, adanın katılmış lav katmanlarıyla kaplı, tıpkı Ay yüzeyini andıran bölgesinde saha eğitiminin son aşamasını tamamlamıştı.

Cassiel'in NASA'ya katılmadan önceki son görevi Falkland Adaları'ndaydı; orada harita ve jeodezi uzmanı olarak görev almış, Antarktika'nın batı bölümündeki adaların yeniden çizimi üzerinde çalışmıştı. Daha öncesinde, uçakla saptanması güç kesimlerin uydu aracılığıyla elde ettikleri yüksek çözünümlü radyometrik görüntülerinden oluşan hava fotoğraflarının birleştirilmesi ve lazer ölçümlerinin yar-

(*) Hawaii kastediliyor – ç.n.

dımıyla, kıyı şeridinin ve iç kesimlerin haritalarını çıkarmışlardı. Cassiel ve ekibi son birkaç yılı, bütün jeolojik katmanları, buzul hatlarını, yükseltileri ve kıyı sınırlarını ayrıntılı olarak gösteren, yüzlerce konvansiyonel ve topografik harita çizerek ya da var olanları yenileyerek geçirmişlerdi. Daha önce de Yeni Zelanda'da bulunduğu sırada farklı gruplarla çalışmış, onlara Güney Pasifik'te -Society, Gilbert, Caroline, Phoenix ve Cook gibi- 1920'lerden beri el atılmayan pek çok adanın harita yenileme işinde yardım etmişti. Benim hayranlıkla dolaşıp durduğum bütün o adaların haritasını o çizmişti. Ada haritacılığı Cassiel'in özel ilgi alanıydı. Üstelik notlarımızı tek tek karşılaştığımızda şaşkınlık -ve üzüntüyle- gördük ki, benim Rarotonga'da olduğum dönemde o da birkaç ay boyunca Yeni Zelanda'da Auckland'daki hava üssünde kalmıştı. Hatta havadan fotoğraflarını çektiği adalar arasında Rarotonga da bulunuyordu.

Manila'dayken vaktimizin en az yarısını yatakta geçirmiştik; Honolulu'da da öyle oldu. Uyumadan önce sevişiyor, uyanır uyanmaz yine sevişmeye başlıyorduk. Zevk verirken, tıpkı alırken olduğu gibi nazik ve -yine tam hatırladığım gibi- kusursuzdu. Eskiden sevdiğim gibi ellerimi bütün vücudunda gezdiriyor, teninin o bildiğim tatlımsı tuzlu kokusunu doya doya içime çekiyordum. Göğsündeki kıllar ağarmaya başlamıştı, ama teni eskiden olduğu gibi yine pürüzsüzdü. Hayatımda gördüğüm en güçlü ellere ve parmaklara sahipti. Hatta, aradan geçen onca yıla ve aldığı onca yaraya karşın, vücudu, Manila'dakinden çok daha güçlüydü. Astronot olduktan sonra fiziksel durumu daha da gelişmiş, Vietnam savaşı sırasında, onunki gibi bir vücuda sahip olmayı düşleyen Hava Kuvvetleri subaylarını bile kıskandıracak hale gelmişti.

Odamızdan yalnızca kiraladığımız arabayla Oahu'nun kuzeyindeki ıssız kumsallara gitmek için çıkıyorduk, gönlümüzce yüzüyor, midye çıkarıyorduk. Uzun uzun bitpazarlarını dolaşıyor, geç saatte yediğimiz akşam yemeklerinden sonra parkta, okaliptus ağaçlarının ve sazan havuzlarının arasında yürüyüşe çıkıyorduk. Sevişmelerimiz gibi yürüyüşlerimiz de tıpkı Manila'daki gibiydi. Yine de değişen bazı şeyler vardı kuşkusuz. Artık eskisinden on bir yaş daha ilerdeydik, insan otuz beş ve kırk üç yaşına geldiğinde, birbirine daha yakın hissediyordu sanki. Her ikimiz de dünyanın birçok yerini dolaştığımız. Birbirimizden ayrı kaldığımız, birbirimizi kaybettığımız o yıllar her ikimizde de derin yaralar açmış, ama sonunda bizi yeniden bir araya getirmişti. Belli ki aradan geçen onca yıl, aynı zamanda sözlerimizdeki

gereksiz sertliklerin ve yanlış anlamaların pek çoğunu törpülemiş, bizi birbirimize daha çok yakınlaştırmıştı. Gecenin geç saatlerine dek terasta sessizce oturup parıldayan yıldızları ve gökyüzünün kadife karanlığını seyre dalıyorduk. Aslında birbirimize söyleyecek milyonlarca şeyimiz olduğunu sanıyordum, ama o şeyleri anlatmak için, çoğu zaman sözcüklere gerek duymuyorduk.

O hafta sonu yıldırım hızıyla geçti. Honolulu'daki son akşam terasa çıktığımda Cassiel'i şezlongda yatarken buldum; Melbourne, Hong Kong ve Jakarta'dan kalkıp, Honolulu uluslararası havaalanına inen denizaşırı jetlerin, yanıp sönen ışıklarını izliyordu. Yanına kıvrılıp yattım, o an *Repose*'un güvertesindeyken B-52 filosunun tepemizden geçişini ve onu ilk tanıdığım günü hatırladım; ameliyattan sonra, başının arkasındaki duvarda yanıp sönen ışıklarıyla Noel çelenginin altında, sedyesinde yatışını. Bizi birbirimize çeken, bir araya getiren güçler, onu aramaya gittiğim Akrep Festivali'ne dek etkilerini yitirmemişlerdi demek; kimbilir, onu bulmamı sağlayan yine aynı güçlerdi belki de – umutsuzca da olsa, çok uzun süre aradığım ve (ve bütün kalbimle) bulmayı dilediğim iki kişiden birini geri getirmişlerdi en azından. Cassiel'le birlikte Moutsana yakınlarındaki o ıssız kumsaldan ayrılmadan önce kumların üzerine, daha önce Manila'da, bileziğimi verirken zarfın üzerine yaptığı o sembolü çizmişti. Birbirimizi zamanın ve uzayın sonsuz boşluğunda kaybettiğimizde bile, bir biçimde, yeniden bulacağımızı biliyorduk. Birbirinden kopuk gibi görünse de bütün bu olaylar öyle rastlantılarla bizi bir araya getirmişti ki, bunu yapan, kaderden başka bir şey olamazdı. Gaspard'dan kaçarken sıcaktan bunaldığım bir gece Pire'den kalkan ilk tekneye atlamış ve kendimi Naksos'ta bulmuştum; aylar sonra Girit'te katıldığı yoğun bir hayatta kalma eğitiminin ardından Cassiel de biraz kafa dinlemek istemiş, havacılık ve denizcilik konularından usanmış bir halde, aslında son derece basit ve bir o kadar da çılgınca bir dürtüyle tutup, havaalanı bulunmayan ve ancak tekneyle ulaşılabilen bir yer oluşu yüzünden, dinlenmek için, Ege'nin binlerce adası arasından Naksos'u seçmişti.

Ertesi gün öğleden sonra beni, içinde ikimizin baş başa olacağı küçük bir uçakla Kauai'ye götürmek istemesinin ardında belki yine aynı dürtü vardı. Aslında daha önce, çok istediğim halde, onunla birlikte hiç uçmamıştım. O gece Honolulu'dan farklı uçaklara binmemiz gerekiyordu; ben Hawaii Havayolları ile Kauai'ye, o ise Hava Kuvvetleri'ne ait bir uçakla Houston'a gidecekti.

“Barking Sands bölgesindeki piste inebiliriz, biri gelip seni evine götürür. Ben de geri dönüp öteki uçağa atlar Houston’a uçarım; böylece bekledikleri gibi, oranın saatiyle on bire kadar orada olurum.”

Beni hazırlıksız yakalamıştı. Oysa Kauai’den uzun zaman uzakta bulunduğum sırada olup bitenlerle ilgilenmek yerine, aslında son birkaç günü Cassiel’le birlikte huzur içinde, Honolulu’da geçirmek daha çok işime geliyordu. Ama öte yandan da, bana gerçek bir yuva olan o adayı onunla paylaşmak için sabırsızlanıyordum da. Orada sahip olduğum her şeyi: Deniz kıyısındaki evimi, bahçeyi, dağları ve hâlâ görüşmekte olduğum arkadaşlarımı. Ne de olsa Kauai, bir gün Cassiel’le birlikte yaşamayı düşlediğim yerdii.

“Ama adayı da görmeni istiyorum,” dedim.

“Göreceğim.”

“Yani aşağıdan demek istiyorum.”

“Bir dahaki sefere görürüm,” diye yanıtladı. “Üstelik daha da uzun kalarak.”

Ben eşyalarımı toplarken Cassiel de gövdesinde NASA amblemi olan, iki motorlu, gösterişli Learjet uçağını almak için Hickham Hava Üssü’ne gitti. Bu NASA’ya ait, dört kişilik bir uçaktı; astronomları, mühendisleri ve öteki görevlileri adalarla Büyük Ada arasında taşımak, onları, dünyanın en büyük teleskopunun bulunduğu Mauna Kea ve Waimea Kanyonu’nda, Estes’in çalıştığı Kokee Gözlemevi gibi görev yerlerine götürmek için kullanılıyordu.

Cassiel kumandayı alır almaz ben de geçip yardımcı pilot koltuğuna yerleştim. Veitnam’da pek çok uçak ve helikopter görmüştüm, ama daha önce bir jetin kumanda kabineine hiç girmemiştim. Böylece Cassiel’i ilk kez doğal haliyle işinin başında görme fırsatı buldum, en çok hoşuma giden de bu oldu. Kalkışa hazırlandığımız sırada saat beşti, güneş hâlâ parlıyordu, önümüzden sıra sıra gri renkli askeri araçlar ve gümüş parıltılarıyla F-16’lar geçiyordu. Cassiel önce kuleyle konuştu, sonra uçağın kanatçıklarını topladı, gaz verdi, sonunda pistte ilerlemeye başladık. O minicik jet inanılmaz bir sürede hızlandı; birkaç saniye içinde vücudum basınçla arkaya doğru yapışmıştı bile. Bulutların arasında dimdik yükseldik, geniş bir yay boyunca tırmanmayı sürdürürken –pembe-beyaz ufuk çizgisi, denize nazır oteller, Diamond Head dağı, daha bir saat önce düşündüğüm otelle birlikte– altımızda git gide uzaklaşan Honolulu, oyuncak bir kent gibi küçülmeye başladı.

Cassiel Honolulu ile Lihue arasında, Kauai kanalı boyunca giden,

yirmi beş dakikalık kısa yolu tercih etmemiştii. Eğer oradan gitmiş ol-
saydık, kuzey batıdaki Midway’e dek, iki bin millik bir alana yayılan
bütün Hawaii adalarını görebilecektim: Kuşların, ayıbalıklarının
anavatanı olan Nihao ve Kure’yi; adını, gemilerini kayalıklara bindir-
miş kaptanlardan –Pearl, Hermes, Laysan, Necker, Gardner– alan bü-
tün o mercan adalarını ve adı kaderini belirlemeden önce görmeyi
çok arzu ettiğim Disappearing* adasını. Ama onun yerine iki saat bo-
yunca zikzaklar çizerek adalar arasında dolaştık: Molokai’yi, La-
nai’yi, Mau’yi ve Büyük Ada’yı (orada karlar içindeki Mauna Kea’ya
doğru alçaktan bir dalış yaptık) gördük, okyanusun turkuvaz suları
üzerinde bir saat daha uçtuktan sonra sonunda Niihau’ya, Yasak
Ada’ya vardık.

Saat yedi olmuştu, güneş batarken Kauai’nin üzerinde genişçe bir
tur attık, Cassiel’e kayda değer birkaç yer gösterebilmiştim ancak.
Waimea’da, kubbesi karla kaplı NASA Gözlemevi’ni, yağmurun hiç
mola vermediği Waialeale Dağı’nı, Hanalei Vadisi’nde, satranç tahta-
sı gibi kutu kutu sıralanmış kulkas tarlalarını ve Haena’da, görüntü-
sü, hemen yanı başımda duran Cassiel’le birlikte gözlerime yaşlar
dolmasına neden olan, açık yeşil badanalı, minik evimi.

Batmakta olan güneşin son ışıklarının ardından, karanlık ağır
ağır çökmeye başlamıştı. Yedi bin beş yüz metre yükseklikte, henüz
yere inmeden önce, dolunay olmaya az kala Ay’ı ve çevresinde, haya-
ta göz kırpan yıldızları görecektik.

“Görev resmen bugün onaylandı,” dedi Cassiel aniden. Honolu-
lu’da, havalanmadan hemen önce NASA hangarındaki telefona çağ-
rılmıştı. Şimdi soru sorma sırası bana gelmişti.

“İş iki aşamalıydı,” diye sürdürdü sözlerini, “bız de ikinci aşama-
nın sonuçlanmasını bekliyorduk zaten. Artık ikisi de çözümlenmiş
durumda. Sana meselenin tümünü aktarmadan önce ne yapacağı-
mızdan emin olmak istedim.”

“Değişen bir şey yok, sen hâlâ Ay’a gidiyorsun.”

Yüzünü bana çevirdi. “Bu, işin ilk aşaması yalnızca. İkinci aşama
uzayda, Nova 1 dedikleri nokta. Biliyorsun, son Apollo uçuşu sekiz yıl
önceydi. Ondtan sonra Skylab geldi, seneye ise oraya bir uzay gemisi
yollayacaklar. Bizimki ara dönem uçuşu. Buna ister geleceğe uzanan
bir köprü de, ister geçmişin geleceğe uzantısı. Bu, olaya nasıl baktı-
ğına bağlı.” Uçağı yere indirdiğinde kokpit, benim tarafımdaki pen-

(*) (İngilizce) ‘ortadan yok oluş, gözden kayboluş’ – ç.n.

cereden süzölen ay ışığıyla aydınlandı. “Mala, biz Ay’ın arka tarafına gidiyoruz,” diye bitirdi sözlerini.

Nefesimi tuttuğumu fark etmiş olmalıydı,

“İlk söylediklerinde ben de çok şaşırdım,” dedi. “Oraya insansız pek çok uydu indi –Orbiter’ler, Ranger’ler, Rus Luna’ları– ama hiçbir Apollo uzay gemisi inmedi henüz. İnsanoğlu öteki tarafa hiç ayak basmadı.”

“Bu inanılmaz bir şey. İyi ama, bu kadar gizlilik niye?”

Sorumu duymazdan gelerek devam etti. “Bu daha yolculuğun ilk kısmı. Ay modölümüz, tıpkı Apollo 15 gibi, Ay ekvatorunun yakınına, Icarus denilen kraterin kenarına inecek. Kumanda modölüne dönmenden önce bazı cihazları kurmak için birkaç gün orada kalacağız. O noktada astronotlar hep doğrudan tekrar dünyaya dönmüşlerdi, oysa biz Ay’ı bir başka yere geçiş noktası olarak kullanarak uzayın derinlerine gideceğiz. Ay’ın arka yüzeyindeki ışık koşullarını, gama ışınlarını ve güneş tozlarını falan inceleyeceğiz: Yani gelecek on yıl içinde uzaya, gezegenler arası uzaklıkta bir yere yerleştirmeyi düşündükleri uzay teleskopunu etkileyebilecek ne varsa, her şeyi. Şu anda hayal bile edemeyeceğimiz – dokuz, on ışık yılı uzaklıktaki yıldızları gözleyecek olan bir teleskop bu. Binlerce yıl önce yıldızları oluşturan galaksileri. Belki milenyuma gelindiğinde böyle bir teleskopu yıldızlar arası uzaklıkta bir yere yerleştirmeyi başaracaklar. Orada, Plüton’un ötesinde kimbilir neler göreceğiz, düşünebiliyor musun?”

Artık yıldızlar iyice ortaya çıkmış, göz kırpyorlardı. Plüton’un ötesini, Akrep takımyıldızıyla ortasındaki kızıl Antares’in nasıl görüneceğini merak etmekten kendimi alamadım. “Böyle önemli bir görevse, bu görevi gizli tutacağınızdan nasıl bu kadar emin olabiliyorlar?”

Başını iki yana salladı. “Bunu daha önce de yaptılar. İstediklerinde bazı şeylerin üstünü örtmesini çok iyi bilirler.”

“Yine de bu konuyla uğraşan bir sürü insan olmalı.”

“Sandığından çok daha az. Üstelik, itiraf etmek gerekirse Apollo 12 olayından sonra basın da konuya ilgisini kaybetti aslında. 16 ve 17’ye gelene kadar NASA’nın TV izlenme oranlarını bu tür olaylarla altüst edeceğini sanmıyorum.”

“Bence bu müthiş bir şey. Hele Hava Kuvvetleri’nde yaşadığın onca şeyden sonra. Ama niye gizli tutulduğunu hâlâ söylemedin. İşin içinde ordu mu var yoksa?”

“İşin orduyu ilgilendiren bazı yönleri de var tabii. Teknolojik yanı da var. Ama nedeni bunların ikisi de değil.” Sözlerini büyük bir dik-

katle seçerek devam etti. "Mesele şu ki, NASA mühendisleri bu işin çok riskli olduğunu düşünüyor."

"Zaten hep öyle değil midir?"

"Bu seferkinin daha da riskli olduğunu düşünüyorlar."

"Anlıyorum. Ya sen ne düşünüyorsun?"

"Daha önceki uzay yolculuklarına göre işin içinde daha fazla değişken faktör olduğunu. Meselenin özü de bu aslında."

Sonunda, ekip tekrar dönene kadar NASA'nın işi gizli tutmasına karar verilmişti. Hükümette yalnızca birkaç kişinin haberi olacaktı. Ekibin geri dönme olasılığı yüzde yetmiş ile otuz arasındaydı. Bu o kadar da kötü sayılmazdı, ama Cassiel'in dediğine göre bunlar bir uzay programı için hiç de öyle hafife alınacak konular değildi. Hava Kuvvetleri'nde, deneme uçuşlarında kabul edilebilir oranlardı ama NASA için böyle bir şey söz konusu bile olamazdı. Eğer ekip geri dönmeyi başarır, hepsi de kahraman olacaktı. Dönmezlerse mesele gizli bir askeri operasyon gibi değerlendirilecek ve bir tedbir raporuyla rafa kaldırılacaktı.

Gerçek o anda kafama dank etti. Her ne kadar hem onun adına hem de bir biçimde parçası olduğum için kendi adıma heyecanlanıp sevindiysem de, onu kaybedebileceğimi düşününce içime bir korku düştü. Bu onu yeniden, bulur bulmaz sonsuza dek kaybedebilirim anlamına geliyordu.

"Orada ne kadar kalacaksınız?" dedim sesimdeki korkuyu gizlemeye çalışarak.

"Yirmi iki gün."

"Geza, sırası gelmişken hemen söyleyeyim: Oraya giderken daima seninle olacağımı biliyorsun, ama yine de bir şey olacak olursa, yeniden o HSK dedikleri şeyle uğraşmak istemiyorum. Sonuç ne olursa olsun."

"Biliyorum," dedi elimi avuçlarına alarak. "Bu meseleyi de hallettim -ne olur ne olmaz diye- hem resmi olarak hem de öteki türlü."

Aralık ayı ortalarında, Florida'da, Houston'da, kalkışa üç hafta kala yanına gidip ona katılacağım ana dek bu yüzde yetmiş, yüzde otuz meselesinin daha da büyüyüp sorun haline geleceğini biliyordum. En heyecanlı kısmı o son haftalar olacaktı, ama aynı zamanda bu süre bizi birbirimize eskisinden çok daha fazla yakınlaştıracaktı. Hatta, Kauai'nin batı kıyısı boyunca, iki kişilik jette, yıldızların altında, dünyadaki her şeyden ve herkesten uzakta birlikte uçarken, kendimi yıllardır hiç olmadığım kadar güvende hissettiğim andan bile daha fazla.

“Bugüne kadar uzayda kimsenin gitmediği kadar uzağa gideceğiz,” dedi. “Yıldızların, kimsenin olmadığı kadar yakınında olacağız. Aslına bakarsan, bütün hayatım boyunca beklediğim şeydi bu.”

“Tanrım, keşke seninle gelebilseydim,” dedim, derin bir iç çekişle Ay’a bakarak.

“Yanımda olacaksın,” dedi Barking Sands’e doğru alçalmaya başladığı sırada. “Mala, bu kez Manila’da olduğu gibi olmayacak. Geri döneceğim.”

Bakışlarımı pistin ışıklarına diktim, birbirine paralel uzanan mavi ışıklara. Cassiel neredeyse hiç sarsmadan indirdiğinde, jetin burnu ışıkların arasında kayarak ilerlemeye devam etti, tekerlekler ısıklık çalarak piste değdiler, kanatçıklar sessizce kapandı, en sonunda önümüz sıra hızla uçuşan ışıklar da yok oldu.

“İşte aynen böyle,” dedi.

18. *Buz*

Samax'ın öldüğü gün hatırlayamadığım bir rüyadan uyanmıştım. Aşağıdan, koridordan zil sesleri geliyordu. Uykuyla uyanıklık arası önce bunun zil uzmanı So-Li olduğunu düşündüm, ama sonra birden onun Canopus'tan aylar önce ayrıldığı aklıma geldi. Adem'i, göbek deliğiyle betimleyen resim araştırmaları sırasında bunalıma giren profesör Zianor gibi. Aslında bütün konuklar gitmişti. Birkaç yıl önce iyice ıssızlaşan otelde hayat, şimdilerde artık resmen çorak bir çöle dönmüştü. Aslında Samax da, hayatının en büyük korkusuyla sekseninci yaşında, yani otelde neredeyse tamamen tek başına geçirdiği ömrünün o son bir yılında yüzleşmek zorunda kaldı.

Deneb, Atlantis çalışmalarını sürdürmesi için Bask-Amerikan derneğinin kendisine üniversitede bir kürsü ayarladığı Reno'ya yerleşmişti. Zaren Eboli ise El Paso'dan Houston'a geçmiş, otele, hafta sonları için olsun, henüz adım atmamıştı. Bana üzerinde bir çift tarantula resminin bulunduğu bir kart yollamıştı, sonunda Meksika Körfezi'ne geri dönebildiğini, daha sonra da New Orleans'a geçeceğini yazıyordu. Uzun süreli konuklardan geriye yalnızca Hadar ve Labusi kalmıştı, ama onlar da sanki rol değişimi yapmış gibiydiler: Kendini laboratuvarına kapatan Hadar iyice insanlardan kaçır olmuş, artık hemen hemen hiç seyahate çıkmıyordu. Bilardo turnuvalarından davet üstüne davet yağın Labusi ise, bahçede kök saldığı kovuğundan nihayet dışarı çıkmayı başarmış, içine hem bilardo masasını hem de tekerlekli iskemlesini alabilen özel tasarımı, muhteşem otobüsüyle, yılların acısını çıkarırcasına kendini yollara vurmuştu.

Ömür tüketen sınıflandırma işini hâlâ sürdürmekte olan arşivci Harahel ise, Samax'ın kendisine verdiği her belgeyi bıkıp usanmadan dosyalara yerleştirmeye devam ediyordu. Ortalarda pek görünmüyordu. Yalnızca bazı akşamüstleri, saat dört dolaylarında, bacaklarındaki kan dolaşımını hızlandırmak için koridora çıkıyordu; onu, fesinin püskülünü savura savura yürürken şöyle bir görebiliyordum ancak. Son olarak gangster eskisi Forcas ise, her zamanki gibi otele gelmeyi sürdürüyor, ama artık daha seyrek uğruyordu. Samax işlerden elini ayağını birer birer çektiği için, iş görüşmelerini onun adına Forcas yapıyordu; aslında Samax'ın dış dünyadaki temsilcisi olmuş, eskiden Calzas'ın yaptığı işleri şimdi o yerine getiriyordu.

Desirée de otele eskisi kadar sık uğramıyordu artık. Canı ne zaman isterse o zaman geliyor, çoğu kez seyahatlerde oluyor, genellikle adı sanı duyulmamış otellerde kalıyor, Samax aracılığıyla tanıdığı koleksiyoncular için komisyon karşılığı sanat eserleri alıp satıyordu. Her gün Samax'la birlikte ettiği kahvaltılar çoktan tarihe karışmıştı bile. Onu otelde görebildiğim zamanlarda yine her zaman yaptığı şeyi yapıyor, o sarı sayfaları, Olivetti marka sessiz daktilosunun Elite karakterli harfleriyle dolduruyordu. Artık otuz beş yaşına basmış, aradan geçen yıllar onu daha da güzelleştirmişti. Kendisinden on yaş daha genç olsam da, duyduğum hayranlık hiç eksilmemiş – hatta, artık aşk maceralarında hayli deneyimli biri olarak, bu duygum eskisine göre bir kat daha artmıştı. Son zamanlarda Desirée ile olan ilişki mi sık sık düşünür olmuştum – ne tür bir ilişkiydi bu gerçekten de? Yıllarca aynı çatı altında yaşamıştık, dolayısıyla benim için herhangi bir arkadaştan çok daha ileriydi. Ama bu onu, bir kız kardeş ya da teyze olarak gördüğüm anlamına gelmiyordu elbette – kaldı ki bu tür ilişkiler, şu ya da bu biçimde, benim için hep sorun olmuştu. İlişkimizi şöyle bir masaya yatırıp bakınca, gerçekte birbirine tümüyle yabancısı, ama o kadar da uzak olmayan iki kuzene benziyorduk. Çünkü en başından beri bu yabancılık havasını sürdüren –hatta yaratan– hep Desirée olmuştu. Bense, ona olan hayranlığımı hiçbir zaman bastırmak ya da kısıtlamak zorunda hissetmedim. Ne küçük bir çocukken, ne büyüme çağımda ne de yetişkin bir erkek olduğumda. O da bunun farkındaydı sanırım. Bundan hoşlanıp hoşlanmadığını bilmiyorum, ama bu durumdan ne utandı ne de flört etmeye kalkıştı – hoş, onun kendini birine beğendirmek için flört etmesi de gerekmiyordu zaten. Ama benimle arasındaki o yakınlığı ve hiç değişmeyen uzaklığı daima korudu. Ona her zaman az buçuk âşık kalacağımı bi-

liyordum, tek umudum o sarı sayfalarda yazılanları bir gün benimle paylaşmasıydı; bunu, *Binbir Gece Masalları*'nı okuduğu ve onun Şehrazat olduğunu hayal ettiğim günlerdeki gibi, benim için yüksek sesle okuyarak yapmasını umuyordum.

Samax'ın öldüğü o hafta sonu benim gibi Desirée de otele ziyarete gelmişti. Ben doğrudan Santa Fe'den gelmiştim. O sıralarda Calzas'la birlikte çalıştığım için kendime orada kiralık bir stüdyo daire ayarlamıştım. Amcamın sağlığı kötüye gidiyordu, bu yüzden en az iki haftada bir Las Vegas'a uçuyordum. Yediği bütün o vejetaryen yemekleri, içtiği tonlarca meyve suyu ve uyguladığı egzersizlerle, Samax'ın nedense, yüz yaşına kadar yaşayan o insanlardan biri olacağını düşünüyordum hep. İç organlarını, işlerken kendiliğinden, sessizce ve acı vermeden duruveren, mekanik bir düzeneğe benzetmeme yol açan o süslü sözcüklerle betimleyecek olursam, "doğal nedenlerle" vaktini doldurup, öleceğine inanmıştım – tıpkı bir jeneratör ya da yeniden kurulması mümkün olmayan karmaşık düzenekli bir saat gibi. Samax'ın daha önceki felçli yılları beni çok sarsmıştı, ama yine de bunu, uzun ve sağlıklı yaşamında geçici bir sapma olarak görüyordum. Olağanüstü bir ilerleme göstermesi, bütün bu olanları unutturmuş, rehavete kapılmama neden olmuştu. İşin doğrusu, birlikte onca yıl geçirdiğim bu insanın ölümsüz olduğuna inanmak istiyordum aslında. Durumunun o da farkındaydı, kalp krizinin ardından endişe verici bir hızla başgöstermeye başlayan ve her biri bir sonrakini göğüslemeyi daha da güçleştiren –bronşit, safra kesesi taşı, mesane enfeksiyonları, prostat gibi– ufak tefek rahatsızlıklardan çok daha önce anlamıştı vaktinin dolmakta olduğunu. Bütün bu hastalıklar yaklaşan –ve işini bitirecek olan– son krizin habercisiydi; onu, bu gerçeği açıkça itiraf etmeye zorlayan, duyduğu çaresizlikti aslında.

"Dolores yüz beş yaşına geldi," diye söylenmeye başlamıştı bir gün; 1980 yılının sonbaharında, ölmeden iki ay önce, "üstelik buraya kadar benim vazgeçtiğim ne varsa onları yaparak geldi: Ne bol bol yumurta ve kırmızı et yemekten geri durdu ne de yemeğine tuz atmaktan. Dünyaya kazık çakmış gibi o sallanan iskemlede öylece oturup durdu. Boğazından geçen tek sağlıklı şey, bir süre sonra ondan da vazgeçtiği papatya çayıydı. Ben seksenime gelmiş, sürekli oramı buramı deşmelerinden bitkin halde, hastanelerde sürünüp dururken, o son yetmiş yıl boyunca –Della'nın doğumundan sonra– hastane denen şeyden içeri adımını bile atmadı."

Haklıydı, Dolores, Labusi yanında olsun olmasın bahçesinde otu-

rup, Bayan Resh'in sorumluluğu altında, azaltılmış personelle de olsa otelin yönetimini denetlemeyi sürdürüyordu hâlâ. Artık az konuk geldiği için otelde bir personel ordusu tutmanın anlamı kalmamıştı; kalanların içinde en eskisi, artık dökülmeye başlayan saçları ve guttan şişmiş bacaklarıyla Azu'ydu, ama cüssesi hâlâ önünde dikildiği kapıyı örtmeye yetecek irilikteydi. Bahçıvan Sofiel beşli meyve bahçesine bakmaya, Alif ve Aym ise oturdukları yerde ücretlerini almaya devam ediyorlardı. Aym bir gece içinde görme duyusunu yitirdiğinden şimdi daha az çalışıyorlardı – Aym'in dediğine göre görme duyusunu herhangi bir kaza sonucu değil, rüyasında güneşe doğru uçarken, durmak istediği halde bir türlü duramadığı için yitirmişti. Muayene eden doktor, göz sinirlerinin (açıklanamaz bir nedenle) saman gibi kavrulup kuruduğuna karar vermişti. Aym'in, artık hem kör hem dilsiz olsa da aşırı gelişmiş işitme duyusu ve dövüş yeteneğiyle hâlâ yenilmez biri olduğuna inanan Samax, onu yanında tutmaya devam ediyordu. Kimbilir belki de haklıydı. Ya da belki sonunda, benim çok önceden hissettiğim şeyin doğruluğunu Samax da fark etmişti: Korumaları onu Vitale Cassiel'in üzerine salacağı katillerden değil, aslında, amcamın kendi gözleriyle gördüğünü söylediğini Ölüm Meleği'ne karşı koruyorlardı. Belki de onun geldiğini hâlâ duyuyor, artık daha yakınına geldiğini hissediyor ve bu yüzden Aym'in keskin kulaklarının işe yarayacağını düşünüyordu.

Kasım ayında, Samax'ın ölümünden tam bir hafta önce, otele öncekilerden çok daha ilginç bir başka konuk geldi. Kaldı ki ötekiler de az buz ilginç sayılmazlardı doğrusu. Daha ilk görüşte "Duman Adam" olarak adlandırdığım bu adamın otelin son müşterisi olacağını henüz hiçbirimiz bilmiyorduk. Ona bu adı takmamın aslında çok anlaşılır bir nedeni vardı. Beşinci kattaki odasına ne zaman girsem içerisi –yanan odun ya da tütsü dumanı değil, kokusuz türden– yoğun bir dumanla dolu oluyor, göz gözü görmüyordu. Odaya girdiğiniz vakit sesi hep aynı uzaklıktan geliyor gibiydi. Günde iki kez –süt, balık çorbası ve lahana suyundan oluşan– yemeğini, öğünleri hiç atlamadan yiyor, suyla karıştırdığında beyazlaşan uzosundan her akşam bir bardak yuvarlamayı ihmal etmiyordu. Kimse odasından çıktığını görmüyordu. Samax'a sorduğumda, ağzı her zamankinden çok daha sıkı davranıyordu nedense.

"Uzun süredir aradığım biriydi," diye kestirip attı ağzından laf kaçtırmaya korkarmışçasına; oysa sırf esrarengiz bir hava versin diye sır saklayan biri değildi.

O an Rochel'i kastettiğini sandım, yarım yüzyıl önceki hücre arkadaşını yani. "Ne zaman buldun onu?" diye sordum.

"Daha geçen ay. Yakında kim olduğunu sen de öğrenirsin. Bu sizin için büyük bir sürpriz olacak – özellikle de senin ve Calzas için. Bu arada odasına gidip kendini tanıtmayı unutma sakın."

Ben de aynen öyle yaptım. Oraya gittiğimde karşılaştığım şey, du-man perdesinin derinliklerinden gelen boğuk ve ahenkli bir ses oldu yalnızca; bana Calzas'la son yaptığım işe ilişkin sorular sormaya başladı. Bir mimar olarak yaptığım işlerle bu kadar ilgileneceğini bekle-miyordum doğrusu (belki de yalnızca Samax'ı hoş tutmak içindi, yoksa sürpriz, adamın da mimar oluşu muydu?), ama konu üzerinde tıpkı bir profesyonel gibi konuştuğunu fark etmem uzun sürmedi.

"Rigel Otel'i ni biliyorum," dedi. "Bir keresinde orada kalmıştım."

"Gerçekten mi? Bu ne zamandı?"

"Ah, çok uzun zaman oluyor. Sen doğmadan önceydi. Bir sonraki işin ne olacak peki, yine yıkım işi mi?"

Başımı iki yana salladım. "Hayır."

Aslında Rigel Otel'i benim ilk ve son yıkım işim oldu. O sırada Calzas için Baja'da deniz kıyısında inşa edilecek olan bir otelin tasarımı-na başlamıştım. Boş zamanlarımda zihnimi son zerresine kadar zor-layarak bir planetaryum tasarlamış, o arada son çizimleri de tamam-lamıştım. Aylar önce Phoenix belediyesinin bir planetaryum yaptır-mayı tasarladığını ve binanın planı için herkese açık bir yarışma dü-zenlediğini duymuştum. Böylece varımı yoğunluğu ortaya koyup genç-liğin verdiği enerjiyle, fantastik mimari ve yıldızlara ilişkin tüm bil-diklerimi bir kamu binasının olası gereksinimlerine göre biçimlen-dirmeye yoğunlaştırmış ve bir tasarım ortaya çıkarmıştım. Calzas'ın bir zamanlar anlattığı, İngilizler'in, Piranesi'nin *Carceri* adıyla bilinen düşsel cehennem hapishanesinden esinlenerek gerçek New Gate Ha-pishanesi'ni nasıl yaptıklarının hikâyesi, beni her zaman çok etkile-miştir. Konunun özünde yatan acımasızlığı bir yana bırakacak olursak, Piranesi'nin hayatı –yalnızca taklit ederek değil, ama– dönüştü-rerek yarattığı bu yapıtı her zaman heyecan verici bulmuştumdur.

Ancak, Rigel Otel'i'nin yıkım çalışmaları sırasında, eski posta ku-tusunda bulduğum mektup yüzünden aklım o sıralarda öylesine da-ğınaktı ki, Phoenix yarışmasına son katılım tarihini neredeyse kaçı-rıyordum. O sıralar aklım fikrim, babam olduğunu öğrendiğim adamı, Geza Cassiel'i bulmaktaydı. O mektubu okumuş olmanın benim için ne anlama geldiğini söylememe bile gerek yok sanırım; bu tıpkı, in-

sanın boş yere umutlanmasına neden olan, tehlikeli ve yarım kalmış –ve asla da tamamlanamayacak olan– çok farklı bir bina planı üzerinde, bütün gücünü ve dikkatini vererek, hevesle çalışmasına benziyordu. Hayatımı –türlü sapaklar ve dolambaçların yanı sıra– ikinci kez büyük bir yol ayrımına getiren bu mektup, benim için en az, küçük bir çocukken Samax tarafından kaçırılmış olmam kadar önemli bir olaydı.

Öğrendiklerim arasında beni en çok şaşırtan şeylerden biri de Vitale Cassiel’in büyükbabam oluşuydu, yani bir bakıma, aramızdaki akrabalık bağı Samax’la olduğundan çok daha yakındı; bir diğeri –hatta bundan daha da şaşırtıcı olanı– ise, hem babamın hem de annemin üvey kardeşi Ivy’nin en yakın akrabam oluşuydu. Eğer bu mektup bir bina planı olsaydı, dipsiz geçitlerle ve tuzaklarla dolu, içinden çıkılmaz bir şey olurdu herhalde. Öğrendiklerimi –yani Ivy’nin hem teyzem hem de halam olduğunu, Stella’nın anneannem, oğlunun da Bel’in sevgilisi olan adamla aynı kişi olduğunu– bir kez daha aklımdan geçirirken, kendimi bir tuzağa düşmüş de uzay boşluğunda yuvarlanıyormuşum gibi hissediyordum. Bundan tam kırk üç yıl önce dedelerim Nilus Samax ve Vitale Cassiel’in neden oldukları arbededen hem hiç tanımadığım annem hem de çok iyi tanıdığım Ivy doğmuşlardı. Ve şimdi de, bu mektubu bulmadan önce hakkında çok az şey bildiğim ve hâlâ hayatta olabileceğini düşündüğüm, varlığıma ilişkin elinde çok az bilgi bulunan bir de babam olduğu ortaya çıkmıştı. Yok canım, ne azı – aslında var olduğumdan bile emin değildi.

Babamın, annem Bel’e –ve aynı zamanda kendi hayatımın çok uzun zaman önce kaybolmuş ve nereden çıktığı belli olmayan ilk bölümüne– ilişkin önemli bilgiler içeren hayat hikâyesini kendi sözlerinden okumak, benim için inanılmaz derecede acı ve heyecan verici bir deneyimdi. Hayatım boyunca gerek otel yaşıntımda, gerekse Luna ve Milo’yla birlikte olduğum yıllarda gezgin hayat süren pek çok insan tanımıştım, ama babam bambaşka bir sınıfa aitti. O, çocukluk yıllarından başlayarak dünyanın bir ucundaki askerlik yıllarına dek bütün hayatını yalnızca bir gezgin gibi değil, gerçek bir savaşçı gibi yaşamıştı. Vietnam’ın balta girmez ormanlarını küçük bir pusulayla aşabilen ve gecenin kör karanlığında havalanarak, Kuzey Kutbu’nu eliyle koymuş gibi bulabilen biriydi o. Yolunu her koşulda bulsa da, mektup yazarken kaybolan biri. Onu tutkuları, korkuları ve çektiği acılarla tanımanın, bir de üstelik ürkütücü savaş deneyimlerini ve on

sekiz yaşındayken işlemek zorunda kaldığı cinayeti öğrenmenin acısıyla umutsuzluğa kapılmış, sonunda onu asla bulamayacağını düşünmeye başlamıştım. Mektubunu okurken, onu yazdığı –ve asla bulamamaktan korktuğu– kadın için hissettiği umutsuzluğun aynını, oğlunun, yani benim de kendisi için hissetmiş olmam oldukça tuhaftı doğrusu. Yitirdiği aşkını bulmaya çalışan kayıp babanın, onu arayan kayıp oğluydum.

Babamı aramak için çıkacağım yolculukta, önümde keşfedilmeyi bekleyen iki yol uzanıyordu: Bunlardan biri, hâlâ hayatta olan ve Reno’da yaşayan Vitale Cassiel’di; adam (her ne kadar Geza Cassiel mektubunda durum tamamen tersiymiş gibi söz ediyorsa da) artık oğluyla ilişkisini yoluna koymuş olabilirdi; diğeri ise mektubun yazıldığı kadındı. Mektubun yazıldığı dokuz yıl öncesinden bu yana babam onu pekâlâ bulmuş da olabilirdi. Ama onun, babam hakkında bir şeyler bildiğinden emindim – kimbilir, şu anda belki de birlikteydiler. Her durumda da, eğer bu kadını bulacak olursam, babamı bulma şansım da o kadar artmış demekti. Ancak elbette daha önce nerede olduğunu Hava Kuvvetleri’ne soracak ve bir güzel duvara toslayacaktım. Adamların tek söylediği, ordudaki görevinden ayrıldığı ve eğer birinci dereceden akrabası değilsem daha başka bilgi veremeyecekleri oldu. Oğlu olduğumu söyledim. Ama kanıt istediklerinde gösterebildiğim tek şey, üzerinde BABA ADI: BİLİNMIYOR yazılı doğum belgemdi. Üstelik soyadım da farklıydı. Mala Revell adlı hemşireyi soruştururken, bu kez de gönülsüz davranan Deniz Kuvvetleri oldu. Elimdeki yarım yamalak bilgi kırıntısıyla bir av köpeği gibi iz sürmeye çalışıyordum, ama bu çabam, ordunun çıkmaz sokaklarında aylarca boş yere dolaşmaktan başka bir işe yaramadı. Sonunda çaresizlik içinde önerisine uyup Samax’ın, nerede, ne zaman ve –Alma dışında– kim olursa olsun bulabildiklerini söylediği, Miami’deki Hopkins bira-derleri kiraladım.

Onlara iki kat ücret ödedim, hangisi olursa olsun, yeter ki babamı ya da o hemşireyi bulsunlardı. Sonra da beklemeye başladım. Geza Cassiel konusunda onlar da benim takıldığım yerde duvara toslayıp geri döndüler: Hava Kuvvetleri’nden gerçekten de albay rütbesiyle ayrılmıştı ayrılmasına ama şu anda nerede olduğu, ne yaptığı konusu gizli bilgiydi, belli ki bir biçimde hükümet için çalışmayı sürdürüyordu. Yoksa casus mu olmuştu? Vietnam’da yerine getirmesi emredilen o gizli görev belli ki bir CIA işiydi. Mektubunda onlardan açıkça söz ediyordu. Üstelik savaştan önceki işi de keşif uçuşlarıyla

casusluk yapmaktı. Savaştan sonra CIA'e geçişi doğal bir süreç olsa gerekti.

Geza Cassiel'in Laos'taki serüvenlerini ve dağlılar tarafından alıkonmasını okurken, çocukken Samax'ın verdiği Kaptan Cook'un Günlükleri ve Sir John Mandeville'i okurken duyduğum heyecanı yeniden yaşadım. Cassiel gerçek bir eylem ve cesaret adamıydı; özellikle de, aralarında büyüdüğüm –girişimci, putlara karşı çıkan ama aynı zamanda yeni fikirler üreten– yaratıcı adamlarla dolu ortam düşünülecek olursa, bu türden hayat memat meseleleri beni her zaman çok etkileyen konular olmuştu. Aynı zamanda babamın savaşı ne kadar iğrenç bulduğunu anlatan satırlarını okurken ümitlenmiş, ama bir yandan da –tabii eğer CIA'e katıldıysa– bu ümidimin fazla uzun sürmeme olasılığını düşünüp kederlenmişim. Sokaktan toplama herhangi birinin değil de onun gibi, orduda mesleki geçmişi olan ve iradesi dışında göreve yollanan bir adamın, sonunda Vietnam Savaşı'na katılmış olmasını anlayabiliyordum, ama CIA gibi, savaş sırasındaki türlü çirkinlikleri sonradan su yüzüne çıkmış bir kurumda yer alması, şüphesiz, kolayca kabullenebileceğim bir durum değildi.

Samax politika konusunda hayatımda tanıdığım en tutarsız adamdı, üstelik ben de onun görüşleriyle biçimlenmiş bir ortamda büyümüştüm. Bana, uzun süre bağlı kalacağım bir dizi siyasi görüşü kazandıran şeyin, aslında daha önce otelde aldığım, o sıradışı ve özünde aşırı derecede hümanist bulduğum o eğitim biçimi olduğunu sonradan, savaşın sonlarına doğru, yetmişli yıllarda üniversitede, dünyayı tanımaya başladığım dönemde fark ettim. Hayvanların öldürülmesine şiddetle karşı olan Samax'ın insanların birbirini öldüreceği bir kıyımı onaylaması düşünülemezdi elbette. Ancak her ne kadar barışsever biri olsa da, ciddi bir tehdit altında kaldığını hissettiği anda da silahlı korumalar tutmaktan geri durmuyordu.

Bu kafa karışıklığının bir bölümü bana da geçmiş olmalıydı. Çünkü Vietnam Savaşı'na karşı ne büyük bir tiksinti duyuyor olursam olayım, itiraf etmem gerekir ki babamın çarpışma sırasındaki kahramanlıklarını, Mor Yürekli Cesaret Madalyası, Kanatlı Haç Nişanı ve Brooklyn'de –üvey dedeminki gibi– Gümüş Yıldız madalyası aldığını okurken ister istemez göğsüm kabarmıştı. Babamın yaptıklarını –kişiliğine ilişkin, üstelik de bana değil âşık olduğu birine yazdığı mektuptan edindiğim ipuçlarını– bu kadar abartarak, kim olduğunu keşfetmenin yarattığı sarsıntıyı mı atlatmaya çalışıyordum yoksa? Yirmi dört yaşına gelmiş olsam da, kendimi yalnızca, onu bulduğumda, as-

la anlaşılamayacağım bir yabancıyla yüz yüze gelme riskine karşı korumaya çalışıyordum belki de. On beş yıl Samax gibi bir romantikle yaşamak beni de romantik biri yapmamıştı elbette – en azından akrabalık ilişkilerinde. Hatta Ivy gibi, Dolores ve kızları, Luna ve Alma ve Brooklyn'deki üvey anneannem gibi insanları tanıdıktan sonra tam tersi olduğum bile söylenebilirdi. Her neyse, sonunda, en azından yakın bir gelecekte babamla ilgili bu türden sorularla boğuşmak zorunda kalmayacağım belli olmuştu, çünkü Hopkins biraderler babamla ilgili en ufak bir iz bile bulamamışlardı; bir fotoğraf bile.

Hemşireyle ilgili olarak da –şu anda sivil hayat yaşıyor olsa da– benzer sorunlarla karşılaştılar ama uzunca bir arama sürecinin sonunda onu buldular. Hopkins biraderlerin Mala Revell'e ilişkin raporu özel posta servisinin getirdiği bir zarfta, 30 Kasım 1980'de, Sofiel'in, telaşla –geldikçe hâlâ kalmakta olduğum E odasında– kapıma vurup, Samax'ın ölüm haberini vermesinden hemen önce elime geçti.

Bayan Resh, öğle yemeğini özel kütüphanesine çıkardığında onu yerde bulmuştu – kızarmış muz, elma ve özenle soyulmuş, kendi yetiştirdiği Samax Astrofructus meyvesinden oluşan yemeğini. Elimde Hopkins biraderlerin yolladığı raporla, Sofiel'in önu sıra koşturarak birkaç dakika sonra kütüphaneye vardığımda, Bayan Resh kendini korkuyla dışarı atmıştı bile; çıkarken elinden telaşla fırlattığı yemek tepsiyi sağa sola saçılmış olarak hâlâ halının üzerinde duruyordu.

Bunun nedenini amcamın cesedini görür görmez anladım. O anda, sanki göğsüme güçlü bir yumruk yemiş gibi, ciğerlerimdeki havanın boşaldığını hissettim. Duruşu, kendinden geçmiş yaşlı bir adamınki gibi değildi. Gövdesi tuhaf bir biçimde kıvrılmış, bir bacağı ile ri doğru uzanmış, öteki onun altında geriye doğru bükülmüştü. Sanki kalp krizi geçiriyormuş ya da korktuğu o canavardan darbe yemiş gibi, eliyle göğsünün bir yanını sımsıkı tutuyordu. Gözleri açıktı, gözyuvarları geriye kaymış, dudakları morarmış, dişleri sımsıkı kenetlenmişti. Serbest kalan elini sıkarak yumruk yapmıştı. Kolu kaskatıydı, son zamanlarda uzatmaya başladığı beyaz saçları lacivert halının üzerine dağılmıştı. Üzerinde her zamanki gibi Çin ipeğinden pijaması ve kırmızı sabahlığı vardı. Görüntüsü, çöl manzaralı pencerenin yanındaki okuma koltuğundan acıyla yere yuvarlanmış izlenimini veriyordu. Gövdesinin yan tarafında, kaskatı uzanmış kolunun birkaç santim berisinde bir kitap duruyordu.

Hemen yanına koşup diz çöktüm. Üzerinde hâlâ, hafif limon kokulu kolonyasının ve seranın, pantolonunun dublelerine sinen rutu-

betli kokusu vardı. Dudağı kesilmişti, bunu muhtemelen can çekiştiği sırada, duyduğu ıstırabın etkisiyle ısıarak kendisi yapmıştı. Önce bir an bomboş bakakaldım, sonra birden telaşa kapıldım, içimden kendi kendime ölmediğini, yalnızca bayıldığını söylüyordum – onu nasıl ayıltabilirdim acaba? Parmak uçlarımla yanaklarına ve sonra da boğazına dokundum. Her ikisi de soğuk değilse de serinceydi. Ellerimin titremeye başladığını fark ettim. Midem kaskatı kesilmişti. Gözlerim birdenbire öyle bir yanmaya başladı ki, kapatmak zorunda kaldım. Açtığımda –sanki aradan saatler geçmiş gibiydi– Samax'ın cesedi hâlâ karşımda duruyordu.

Ölümle daha önceki deneyimlerimden, kendimi korumaya yönelik bir tür donup kalma alışkanlığı edinmiştim; bu ondan etkilenmememi, kendimi olayın dışında hissetmemi sağlıyordu. Luna ile Milo'nun araba kazasında da, anneannemi yatak odasında yere kapaklanmış halde bulduğumda da, yeniyetme çağlarımda Denise'i asansörden dışarı sarkmış halde bulduğumda da hep böyle olmuştu. Ama şimdi, şu anda, o donma duygusuna en çok gereksinim duyduğum anda yoktu işte. Oysa bütün o ölümler beni, Samax'ın uzun süre korkuyla beklemekte olduğum ölümüne karşı biraz olsun hazırlamamışlardı demek ki.

Amcamı gerçekten de çok seviyordum. Onun da beni, hatta Desirée'nin her zaman ısrarla söylediği gibi, herkesten çok sevdiğini biliyordum. Cömert bir adamdı, ama gerçek kimliğini bana açtığı kadar başka hiç kimseye açmamıştı. Bana –hem de geniş olanaklarla ve ikinci bir şans olarak– yepyeni bir hayat vermişti; o her fırsatta çoktan ödediğimi söyleyip durmuş olsa da, hakkı ödenmezdi. Yine de, gezi öykülerini dinleyerek ya da Latince fiil çekimlerini ezberleyerek birlikte kaç gece geçirdiğimiz o kütüphanede öylece dururken, duygularım üzüntüden çok öfkeye daha yakındı. Hayatımın büyük bir bölümünde ona hiçbir şey olmayacağına, hatta ölümsüz olduğuna inanmıştım, bu nedenle bir an önce toparlanarak içinde bulunduğu o durumdan çıkmasını, ayağa kalkmasını umuyor, sinekkaydı tıraş olacağını, yakında her şeyin düzeleceğini ve ırmağın öte yakasında benimle paylaşmak istediği bir şey gördüğünü söylemesini bekliyordum.

Ama her şeyin düzeleceği falan yoktu, üstelik artık benimle paylaşabileceği yeni bir şey de olmayacaktı, çünkü o, kimsenin gidip geri dönmediği o ırmağın karşı yakasına çoktan geçmişti bile; bir zamanlar bana da anlattığı, öte yakasındaki milyonlarca karanlık yoldan birinde kaybolup gitmeden önce, kayıkçının doğruca gözlerinin içine

bakarak, tıpkı bir haritayı okur gibi, kıyısında insanın ruhunu okuduğu o bildik ırmağın.

Gözlerime yaşlar hücum etti, ama kendimi tuttum. Başımı dik tutmalıyım. Bayan Resh telefonla bir ambulans çağırmak istedi. Beklemesini söyledim. Tam Samax'ın cesedinin duruşunu düzelterek yatırmayı ve başının altına bir yastık koymayı düşünüyordum ki, aniden bir şey beni durdurdu. Tuhaf olan yalnız yerde yatış biçimi değildi: Alif ve Aym'in etrafta olmaması da tuhaftı. Nerede olabilirlerdi? Ya Sirius neredeydi? Hatta New Mexico'ya taşınmamı bile beklemeden Samax'ın yanı başına yerleşmeyi uygun bulan, artık yaşlandığı ve yavaşladığı için kendisi gibi ağır ağır yürüyebilen yaşlı bir adama eşlik etmenin rahatlığı içerisinde, yanından hiç ayrılmayan o köpek, o neredeydi? Artık yaşlı adamın kalp krizi ya da felç geçirmediğinden emindim. İrmağın öte yakasına geçmesi için belli ki Samax'a biri yardım etmişti. Ama kim?

Sofiel'i Alif ve Aym'i bulması için gönderdikten sonra bayan Resh'e, "Onu en son sizden başka gören oldu mu?" diye sordum.

Genellikle soğuk ve mesafeli duran kadının kızıl saçları ilk kez perişan haldeydi, şimdi arkamda sessizce gözyaşı döküyordu. "Bildığım kadarıyla olmadı."

Samax'ın elinin yanında duran kitaba göz attım: Sir Thomas Browne'nın *Cyrus'un Bahçesi* adlı eserinin, benim de yıllar önce okuduğum, on dokuzuncu yüzyıla ait özel bir baskısıydı. Amcamın en gözde kitaplarından biri olan bu kitap *quincunx* düzeni, özellikle de *quincunx* düzenindeki bahçeler ve bağlar hakkındaydı. Samax o sırada hangi kitabı okuyor olursa olsun, bu kitabı başkalarıyla birlikte, daima koltuğunun yanındaki o sehpa bulundururdu. Dolayısıyla sehpanın üzerindeki kitap yığınının -Samax'ın devrildiği yönün aksi yönde- devrilmiş olduğunu ve ortada gözlüklerinin bulunmadığını fark edince, o sırada *Cyrus'un Bahçesi*'ni okumadığını, ama yere düşerken, sarf ettiği açıkça belli olan büyük bir çabayla ve kasıtlı olarak o kitaba uzanmış olduğunu anladım.

Kendime bunu niye yaptığını sorup duruyordum. Niye özellikle o kitap?

Tam o sırada Desirée hızla kütüphaneye daldı, siyah bikinisinin üzerine yine siyah bir elbise geçirmiş, beceriksizce kuşağını bağlamaya çalışıyordu. O sırada yüzdüğü için teni ve saçları hâlâ ıslaktı. Birdenbire durdu, gözlerini cesedin yüzünden hiç ayırmadan önce geri geri birkaç adım attı, ancak sonra cesede yaklaşabildi. "Olamaz," diye fısıldadı elini omzuma koyarken.

“Öleli çok fazla olmamış,” dedim. “Alif’le Aym’i gördün mü?”

Desirée hafifçe öksürerek gırtlığını temizledi. “Bu sabah Sirius yine ortalarda yoktu, Samax, adamları onu bulmaya yollamıştı. Sirius son zamanlarda geceleyin sık sık tek başına çöle gidip, saatlerce dönmüyordu.”

O sırada kütüphanede bulunan üç kişi arasında, Samax’ı hayat-tayken en son gören ve onunla en son konuşan Bayan Resh’di. Samax’ın seradan tek başına çıktığını söylediği, saat dokuz on beşte ben hâlâ uyuyordum. Desirée ise o sırada havuzdaydı, patika yolun geçtiği tarafta, firavuninciri ağaçlarının arasından kırmızı entarisi bir ara gözüne çarpmıştı. Resepsiyonda duran Bayan Resh’e herhangi bir şey söylemeden lobiyi geçip doğruca asansörlere gitmişti. Sonra, saat dokuz buçukta, Bayan Resh’i arayıp, odasına getirilmesini istediği saati özellikle belirterek öğle yemeğini ısmarlamıştı. Bunu sabahle-yin daha lobideyken yapmak yerine, her zamanki gibi öğle üzeri ara-yarak telefonda söylemeyi tercih etmişti. Bayan Resh’e ayrıca –istis-nasız hiç kimse tarafından– rahatsız edilmek istemediğini de söyle-mişti, bence asıl tuhaf olan da buydu çünkü Desirée ile ben yalnızca hafta sonu için oradaydık ve bir gece önce akşam yemeğinde, ertesi günü tümüyle bize ayırdığını iki kez tekrarlamıştı.

Onunla en son akşam yemeğinden sonra, kahvelerimizi içerken konuşmuştum; sohbetin konusu ölümünden sonra Calzas’ın Canopus Otel’inde yapacağı yenileme çalışmalarıydı. Samax oteli miras olarak –ben de dahil– doğrudan herhangi bir kimseye bırakmıyordu, o olmadan benim gidip orada yaşamayacağımı anlamıştı. Ben de onun yerine oteli bir zamanlar New York’taki eski fabrikada başlayıp da tamamlayamadığı, değerli nesnelerin sergileneceği o özel müzeye dönüştürmesini önermiştim. Bu fikri oldukça ilginç bulmuştu çünkü bu sayede otel yaşamaya devam edecek, hatta, ziyaretçiler için özel park yerinden çiçek ve meyve bahçelerine dek hep hayalini kurduğu müze rüyası –ölümünden sonra olsa bile– gerçekleşmiş olacaktı. Eğer, hayatı boyunca kişisel eşyalarını toplayıp biriktirdiği prensler ve imparatorlar gibi o da arkasında kendisine ait herhangi bir anıt bırakacaksa, işte o, bu müze olacaktı. Müzenin yöneticileri olarak beni, Calzas’ı ve Desirée’yi düşünüyordu. Ben de böylece Calzas’la birlikte çalışacak ve bir mimar olarak otelde, Samax’ın ilk satın aldığı zaman yaptıklarından çok daha köklü değişiklikler yapma fırsatı bulacaktım. Ancak Samax’ın ölümünü öngörüyor olması bir yana, bu yenileme fikrinde beni rahatsız eden başka şeyler de vardı. Bir kere

her şeyden önce Canopus Oteli en son haliyle benim her şeyi üzerine inşa ettiğim bellek evimin temelini oluşturunuyordu. Yani şimdi oteli değiştiren bellek evimi de mi değiştirmek zorunda kalacaktım?

Desirée'ye gelince, idarecilik konusunda hiç de istekli değildi. Dolores ise hâlâ – Desirée bu konuda en ufak bir istek duymadığını birçok kez belirtmiş olsa da– Samax'ın oteli Desirée'ye bırakması ve binanın otel olarak kullanılması konusunda ısrarlıydı. Oysa Desirée, Samax onu idareci yapmak istediğinde, bu kadarcık da olsa mal mülk konusunda işe karıştırılmaktan hiç mi hiç hoşnut değildi. Samax'ın ölümünden sonra bu konuların tamamen dışında kalmak istiyordu. Bu arada Samax'ın nazik önerisi Dolores'i yatıştıracağına, tam tersine daha da öfkelenmişti: Canopus Oteli'ni otelden başka bir şeye dönüştürmek, onun için, suratına atılmış bir tokattan farksızdı.

"Gittikçe dayanılmaz bir hale geliyor," diye mırıldanmıştı Samax son gece. "Takatim kalmadı artık. Neyse ki avukatlarım pazartesi günü bütün resmi belgeleri getiriyor; imzayı attığım an bu iş bitecek."

Rigel Oteli'nde bulduğum ulaşmamış mektuptan otel ziyaretlerim sırasında sık sık Samax'a söz etme isteği duyduysam da, bir şey beni son ana kadar engellemişti. Sağlığı zaten tehlikedeysen, yaşayacağı herhangi bir duygusal sarsıntı ona zarar verebilirdi, hele bir de babamın kimliğini ve benim yarı Cassiel olduğumu öğrenirse, durum daha da ciddileşebilirdi. Ne de olsa Vitale Cassiel'in resmen torunuydum.

Şimdi Samax öldüğüne göre, artık bu sarsıntıya dayanmak zorunda olmadığını bilmek içimi bir parça da olsa rahatlatıyordu. Ama bir bakıma da üzüliyordum, çünkü eğer ezeli düşmanı ile aralarında düşmanlık dışında, paylaştıkları ortak bir başka şeyleri daha olduğunu bilmek, bunca yıllık çatışmanın ardından belki onun için az da olsa bir teselli kaynağı olabilirdi. Paylaşılan ortak şeyin de ben oluşum, Samax gibi ironi duygusu son derece gelişmiş bir adamın hakkını değerince vereceği bir durumdu doğrusu. Babamın açıklamalarında, kendisine ve Vitale Cassiel'e ilişkin üstü kapalı geçiştirdiği kinayeli dokundurmaların da tadına varırdı kuşkusuz. Samax son derece meraklı bir adamdı. Temelde merak duygusu üzerine kurduğu hayatını, sır çözüp sır örterek yaşamıştı âdeta. Bu yüzden, sonunda, ne kadar acı çekecek ve tepki duyacak olursa olsun, babamın kimliğini keşfetmenin heyecanına ortak olamadığına, o da –benim gibi– çok üzüldü herhalde.

Bu arada hayattayken pişmanlık duyduğu başka şeyler olduysa bile, Samax bunları konuşmaktan hoşlanmazdı. Geçen akşamki gibi

dolaylı olarak ima etmesi bile görülmedik bir şeydi. Yatmaya gitmeden önce benimle odama kadar gelmiş, öldüğünde üzerinde bulunan pijamaları ve entarisiyle koridorda durarak, uyumakta güçlük çektiğinden söz etmişti.

“Boşaltım sistemim her saat başı işememi gerektiriyor, bu fena halde canımı sıkıyor olsa da fiziksel bir sorun değil aslında,” demişti, konunun, başındaki pek çok deritten yalnızca biri olduğunu ima eden bir tavırla. “İçtiğim onca bitki çayına karşın, kâbuslarla dolu olsa bile şöyle derin bir uykuya hasret kaldım. Bu uzun süredir canımı sıkan bir sorun – tıpkı ağaçlarıma dadanarak, kabuğun altında içten içe gövdeyi kemiren o mantarlar gibi. Yatağımda dönüp duruyor, odamın karanlığından ayırt edemediğim simsiyah uykulara dalıp, sonra tekrar uyanıyorum. Sonra birdenbire kendi görüntülerimi görmeye başlıyorum, hayatım bir film şeridi gibi gözlerimin önünden geçiyor – hepsi de yaşadığım şeyler, ama arada beni rahatsız eden bazı küçük farklılıklar da oluyor. Mesela, tam birileriyle birlikte akşam yemeği yerken, içlerinden biri ötekinin giysilerini giymiş oluyor, bu arada yine içlerinden biri aslında başka birinin söylediği sözleri, harfi harfine, kendi sözleriymiş gibi tekrar ediyor; o yemek aslında havanın açık olduğu bir günde, Miami’de yenmiş olduğu halde, pencereden başka bir kentin –mesela fırtınalı bir günde Chicago’nun– sokakları görünüyor. Ter içinde kalıyorum. Biliyorum, bu o kadar da kötü bir şey değil ama sanki rüya görme yeteneğimi kaybetmiş gibiyim; artık uykumda tek yaptığım şey eskiden yaşadıklarımı, tuhaf bir biçimde değişmiş olarak yeniden görmek, hem de gerçekte nasıl yaşadıklarını bildiğim halde. Ve tabii sonuçta bunlar her zaman da hoş değişiklikler olmuyor. Yani demek istediğim bu, rüyanda hep gitmek isteyip de gidemediğin bir yere gitmek ya da her yerde arayıp da bulamadığın bir kadını bulmak gibi bir şey değil.”

Samax’ın kadife terliklerini hışırdatarak koridorda gözden kaybolmadan önceki son sözleri bunlar olmuştu. Beklenmedik biçimde söylediği bu sözler onun açısından alışılmadık ve üzücü bir itiraf olsa gerekti, yine de onun gibi dünyayı gezmiş birinin nereye gitmeyi düşleyip de gidemediğini merak etmekten kendimi alamamıştım. Asla bulamadığı kadının ise, ortadan kaybolarak babamın hayatındaki en büyük saplantılardan biri haline gelen, babaannem Stella olduğuna emindim; bu kayboluşun nedenini Samax’ın da hâlâ merak ettiğinden şüphem yoktu. Ölmeden on iki saat önce bile Stella’yı düşünüyordu.

Saatler geçmiş gibiydi, oysa yalnızca birkaç dakika olmuştu, Desirée, Bayan Resh ve ben hâlâ Samax'ın cesedine bakıyorduk.

"Çok şiddetli bir krizdi herhalde," dedi bayan Resh gözlerini silerek.

Desirée kadının sözlerine karşılık vermek yerine doğrudan "Alif'le Aym'ı hâlâ niye bulamadıklarını öğrenir misin lütfen?" dedi. Bayan Resh odadan çıkar çıkmaz bana döndü. "Daha yakından bak Enzo." Samax'ın ölürken, eliyle sımsıkı kavradığı, vücudunun yan tarafındaki noktayı işaret ediyordu.

"Yerinden oynatsam mı?"

"Ne sakıncası var? Nasıl olsa polis falan çağıracak değiliz. Samax'ın onlar hakkında ne hissettiğini ikimiz de biliyoruz. Daha da önemlisi, gelseler de bir şey yapacaklarını hiç sanmıyorum."

Elimi titretmemeye çalışarak uzanıp Samax'ın elini güçlkle kaldırdım ve ne kadar ıslak olduğunu görünce çok şaşırdım. Tam o noktada sabahlığı da sırlıklam ıslanmıştı.

"Nasıl olur, kan bu."

"Hayır kan değil," diye araya girdi Desirée. "Bak bakalım, sabahlığında başka bir yırtık daha var mı?"

Kumaşı düzeltip şöyle bir yokladım, ama bir şey bulamadım.

"Fark etmesi zor olabilir," diye sürdürdü konuşmasını. "Bir yerlerde küçük bir delik olmalı."

"İşte bu galiba," dedim, parmaklarımı ıslak kumaşın arka tarafındaki yamaya bastırarak.

"Şimdi de pijamasının oraya denk gelen noktasına bak."

Pijamanın ipek kumaşı daha da inceydi, deliği hemen buldum, tam olarak bir kalem genişliğindeydi.

"Ama bu kan değilse ne o zaman?" dedim.

"Su," diye yanıtladı. "Erimiş buzun suyu, daha doğrusu."

Nereye varmak istediğini o an anladım. Zihnim birdenbire çok eskilere, çocukluk yıllarımda, Samax'ın yanında oturduğum bir akşam yemeğine gitti; her sözün üzerinde ayrı ayrı durarak anlattığı Borgi-alar'ın özel cinayet yöntemleriyle masadakileri eğlendirdiği geceyi hatırladım. En çok kullanılan yöntem kurbana, bir kalıbın içinde dondurulmuş, buzdan bir hançer saplamaktı, sonrasında ne bir parmak izi ne de cinayet silahı bulunabiliyordu. Geride yalnızca -o da aranırsa ancak- küçük bir yara deliğiyle biraz su kalıyordu.

"Yani bıçaklanmış mı?" dedim inanamayarak.

"Hem de düşünebileceğin en ince bıçakla."

Tam o sırada koridorda uzun bir uluma sesi duyuldu, hemen ar-

dından da kapı hızla açıldı, Alif ve Aym peşlerinde Sirius'la koşarak içeri daldılar. Alif elindeki eski silahı havada sallayıp duruyordu, Aym ise, gözünde körlerin kullandığı siyah gözlükleriyle donup kalmış, sesleri kaçırmamak üzere başını öne doğru uzatmış, öylece bekliyordu.

"Biraz geç kaldınız," dedi Desirée.

Sofiel onları sonunda otel arazisinin sınırında Sirius'u geri getirmeye çalıştıkları sırada bulmuş, Samax'ın öldüğünü orada haber vermişti. Alif son derece heyecanlı bir halde Samax'ın cesedinin çevresinde birkaç kez dolandı, sonra durup cesedi inceledi, sonra tekrar dolandı ve sonunda yanına gelip durdu, sert bakışlı siyah gözlerinde derin bir acı okunuyordu. Aym da cesedin çevresinde şöyle bir dolandı, kulaklarını gövdeye doğru dikmiş, bütün dikkatiyle sesleri duymaya çalışıyor, dudaklarını ısıırıyordu. Sonra Alif birdenbire yüksek sesle ağlamaya başladı, Aym ise dizleri üzerine çöktü, elleri ıslanmıştı. Bunca yıl her zaman amcama destek olan, gittiği her yerde çevresini kollayan, yaşlanıp güçten düştüğünde her türlü gereksinimini karşılayan bu korumalar artık onun yakınları olmuşlardı. Ama yine de asıl görevleri onu ölümden korumaktı. Ve sonunda Ölüm Meleği, hayalini gördüğü o ısıltılı görüntüsünden sıyrılarak onu almaya geldiğinde, Alif ve Aym ortalarda yoktu, sanki yer yarılıp içine girmişlerdi.

"Zaten ölmekte olan bir adamı kim öldürmek isteyebilir ki?" dedim Desirée'ye dönerek. Bu soruyu, tıpkı bir mantra gibi, kendi kendime sürekli tekrarlayıp duruyordum, eğer felsefi bir yanıt bulabilirsem, gerçek yanıtı da bulmuş olacağıma inanıyordum.

Desirée dolaptan bir battaniye çıkararak Samax'ın cesedinin üzerine örttü. "Bazılarının acelesi varmış demek ki Enzo," dedi acı bir sesle. "Bir hançeri saplamak için olağanüstü bir güç gerekmiyor. Özellikle de kurbanı gafil avlamışsan."

"Duman Adam'dan mı söz ediyorsun?" dedim. Sorduğum şey karşısında şaşkınlıkla kalakaldı.

Sonra dönüp dosdoğru gözlerimin içine baktı. "Enzo, bilmen gereken bir şey var: Senin Duman Adam dediğin o adam Spica, yani benim babam. Bunca yıl sonra geri döndü," dedi acı bir gülümsemeyle, "ama beni görmek için değil, otelin yenilenmesine yardım etmek için gelmiş."

"Spica mı?"

"Evet, kim olduğunu Samax bana da daha dün akşam söyledi."

"Onunla hiç konuştun mu?"

"Henüz konuşmadım. Ama şundan eminim: Samax'ı o öldürmedi."

Duman kokusunu ilk kez o anda hissettik. Desirée de ben de bu kokuyu otelin çevresinde ilk kez duyuyorduk. Tam bu kokuyu daha önce bir kez başka nerede duyduğumu düşünüp hatırlamaya çalışırken, otelin yangın alarmı aniden çalmaya başladı.

“Aşağı insek daha iyi olacak sanırım,” dedi Desirée. Elimden yakaladığı gibi beni koridora doğru sürükledi, Sirius da yanımdaydı. “Siz de,” dedi arkaya, Alif’le Aym’a seslenerek. Ama onlar, sanki hayattayken Samax’ı hayal kırıklığına uğratmışlar da, ölümünde olsun yanından asla ayrılmayacaklarını söyler gibi, karşı çıkan bir tavırla, yalnızca başlarını iki yana sallamakla yetindiler. Sonra Alif, Samax’ın cesedini aşağıya getireceklerini belirten bir işaret yaptı.

“Onları beklememiz gerekmez mi?” dedim Desirée’ye.

“Onlar başlarının çaresine bakarlar. Samax’a ise artık hiçbir şey acı veremez.”

Tam yangın merdiveninin kapısına geldiğimizde aniden durdu ve üzerime doğru eğildi. İyice yükselen yangın alarmı, ortalığı inletiyordu, alt katlardan birilerinin bağırttığı duyuluyordu. “Onu öldüren Dolores’ti,” dedi Desirée, ılık nefesiyle yüzüme doğru. “Şu anda neler çevirdiğini ise tanrı bilir ancak.”

19. Houston

Okuduğum kitabı minik sarı ışığın aydınlığına doğru kaldırdım. “Güneş sistemindeki tüm öteki uydular, Mars’ın çevresinde dolanan Phobos ve Deimos gibi, ya gezegenlerin çekim gücüne takılmış göktaşlarıdır ya da onlarla birlikte oluşmuş uydulardır; tıpkı Jüpiter’in çevresindeki Io ve Europa gibi. Bizimki ise bunlardan hiçbirine uymamaktadır.”

Cassiel başını kucağıma koymuş yatıyordu. “Nasıl oluştuğuna ilişkin pek çok kuram var,” dedi, “ama hiçbiri kanıtlanamadı. Biz birçok kez haritasını çıkardık, jeolojik yapısını inceledik, ama yine de Ay’ın nasıl oluştuğunu ya da nereden geldiğini bulamadık. Çağımızın en esrarengiz olaylarından biri de bu.”

Kitabı kapattım. Güneş sisteminin tarihini anlatan bu kitabı daha o sabah satın almıştım. “Babillilerin inancına göre,” diye başladım, “yeryüzünün kimsenin keşfedemediği, kaybolmuş bölümünün aynadaki yansıması olduğunu biliyor muydun?”

“Bak bu hoşuma gitti.” Gözlerini kapadı, şakaklarını ovmaya başladım.

“Öte yandan Pisagor ise, tanrıların Ay’ı, ölümlerin ruhları dinlensin diye yarattığına inanıyordu.”

“Yeryüzünde ölen herkesin mi? Çok kalabalık olurdu herhalde.”

“Onun zamanında olmazdı.”

“Hmmm. Bak bunu düşünmemiştim. Peki başka ne öğrendin bakalım?”

“Olmaz, sıra sende. NASA Ay’ın oluşumuyla ilgili neler keşfetmiş söyle bakalım?”

“Bunu anlatması bütün gece sürer.”

“Bütün gece bizim nasılsa.”

Karanlıkta, sisler arasında, hız motorumuzla gölün açıklarına demir atmış, arka taraftaki kanepede yatıyorduk. Hava kapalı, mavimsi, alçak bulutlarla kaplıydı. Bütün hafta bulutlu geçmiş, Ay yüzünü

bir kez bile göstermemiştir. Kıyıları yemyeşil akçaağaç ve karaağaçlarla kaplıydı, aralarda tek tük, evlerin yanıp sönen ışıkları görülmüyordu. Bu evlerden birinin üst katındaki penceresinden, başucu lambasına taktığım mavi ampulün ışığı sızıyordu.

Cassiel burada yaşıyordu; Houston'un biraz dışında, Johnson Uzay Merkezi'ne bir buçuk kilometre uzaklıktaki Clear Lake City'de, küçük bir çiftlik evinde. Aralarında astronotlar da olmak üzere NASA'da çalışan birçok insan bu gölün çevresine yerleşmişti. Dediğine göre bu, Cassiel'in çocukluğundan beri sahip olduğu ilk gerçek yuvaydı. İki yıllığına kiralamıştı, ama yine de temel gereksinimler dışında pek az eşyası vardı. Kendine bir stereo müzik seti, neon balıklarıyla dolu bir akvaryum ve bir de bilardo masası almıştı; dışarıda BMW marka siyah bir motosiklet, garajda da beyaz bir Corvette duruyordu. Hepsi bu kadardı. Onun için çoktu bile. Sahip olduğu her şeyi Hava Kuvvetleri'nin verdiği gök mavisi torbalarda ve bir sandıkta taşımaya alışmış, gezgin bir profesyonel olarak yaşadığı için, ne olursa olsun, uzun süre saklayacak herhangi bir eşyası pek olmamıştı.

On günden beri onun yanındaydım. Honolulu'daki buluşmamızın üzerinden beş ay geçmişti. O hafta sonu öteki astronotlarla birlikte Ellington Hava Kuvvetleri Üssü'nden Cape Canaveral'daki Kennedy Uzay Merkezi'ne uçacaktı; ondan on iki gün sonra da uzaya çıkacaklardı. Florida'da Uzay Merkezi'ndeki her türlü süsten uzak, basit odalarda karantinaya alınacaklardı. Cassiel'in kendine ait bir yatak odası, diğerleriyle paylaştığı ortak bir oturma odası, bir toplantı salonu ve bir de -duvarları Ay'ın ve yıldızların haritalarıyla kaplı- konferans salonları olacaktı. Yüksek kalorili yiyeceklerle beslenecekler, çalışma odasında spor yapacaklar, sonu gelmez toplantılara katılacaklar, Houston'daki ikinci evleri haline gelen uçuş simülatöründe günlük çalışmalarını sürdürecektlerdi. Son altı ay boyunca günde sekiz saat düğmelerle, şalterlerle ve vanalarla dolu karmaşık kontrol paneli üzerinde çalışmışlar, olası bir sorun anında daha önceden çalışılmış yüzlerce manevrayı ve hareketi uygulayarak, gösterge ve kadranlarla dolu karmakarışık paneldeki her türlü değişikliği anlayıp, ne yapmaları gerektiğini bilecek şekilde eğitilmişlerdi.

Geceleri Cassiel'in yanında yatarken, kendimi onun yerine koyarak üzerindeki baskıyı tıpkı onun hissettiği gibi hissettiğimde, on yıl önceki Apollo astronotlarından bazılarının görevlerini tamamladıktan sonra niye dindar fanatikler ya da alkolikler haline geldiklerini daha iyi anladım. Ay'ın yüzeyinde durup dünyayı seyretmek -önce bir

ışık gördüm mavalındaki gibi de olsa– doğrusu beni de dindar biri yapabiliirdi; ama bu işin içimdeki içki içme isteğini uyandıracak bir başka özelliği daha vardı. Cassiel aynı zamanda, Ay'ın dünyadan hiç görülmeyen yüzde kırk birlik bölümünden yıldızları seyrediyor olacaktı – insanoğlunun daha önce hiç yapmadığı bir şeydi bu. Pırıl pırıl parlayan, koskoca uzayı seyrederken, zihninde yer edecek olan kendi görüntüsü, sanıyorum aylarca gözünün önünden gitmeyecekti.

Benimse göreviyle ilgili duygularım pek değişmemişti: İlk anda hem heyecanlanmış hem de korkmuştum. Bana yalnız uçuş mekanizmasını anlatmakla kalmamış, gündüz toplantılarından getirdiği bilgileri de paylaşmıştı. Uçuşa ilişkin ve seyir mühendisi olarak bilmesi gereken bir sürü şeyi ben de ezberlemiştim.

Sözgelimi Ay'ın dünyadan yaklaşık 384.400 km. uzakta olduğunu, dünyanın yörüngesinde saatte yaklaşık 3.700 kilometre hızla döndüğünü ve özellikle de, saatte 8000 kilometre giden biri için bile, yakalaması son derece güç olan, hareketli bir hedef olduğunu biliyordum.

Onu uzaya çıkaracak olan Satürn V roketinin, yalnızca ilk ateşleme için, koskocaman beş motoru bulunan, yaklaşık 109 metre yüksekliğinde bir araç olduğunu da biliyordum. Kalkış sırasında, tüm motorların gücü toplam 160 milyon beygir gücüne ulaşıyordu. Yani uzaya 160 milyon adet beygirle çıkıyor olacaktı. Yani uzayda 65 kilometre yüksekliğe çıkabilmek için, gaz ve sıvı oksijenden oluşan yakıtından 2,5 dakikada bir milyon dokuz yüz litre yakması gerekecekti. Sonra da tekrar aşağıya düşecekti.

Ay'a yolculuk 66 saat sürecekti. Büyük bir transatlantik okyanusu geçmek için, bunun yarı süresi yeterde artardı bile. Ya da bu sürede otomobille Miami'den çıkıp hiç durmadan Anchorage'a varabilirdiniz.

Ay'ın yörüngesine yerleşmek için hızlarını 5.900 kilometreye düşüreceklerdi. Ay'ın öteki yüzündeyken, ister yörüngede ister uydunun yüzeyinde olsun, dünyayla haberleşmeleri tümüyle kesilecekti. Cassiel, Ay'ın çevresindeki üçüncü turun sonunda öteki astronotlardan biriyle Ay modülüne geçecek, sonra da ana kumanda kapsülünden ayrılarak Ay yüzeyine ineceklerdi. Ay'ın öteki tarafındaki zifiri karanlık yüzeye inmek oldukça tehlikeliydi. Bulundukları yüzeyin güvenli ve temiz olduğundan emin olmak için, Cassiel modüldeki bilgisayarı kullanarak kızıl ötesi ışınlarla çevreyi hızla tarayıp, aracı elle idare ederek indirecekti. Öteki taraftaki tek ışık kaynağı yıldızlardı, Cassiel'in dediğine göre ortalık, gölgesini görecek kadar aydınlık olacaktı –

böyle bir şeyi dünya üzerinde yalnızca bir kez, Ay'sız bir gecede, Sonora Çölü'nde yaşamıştı.

Ay'ın dünyadan görülen yüzünde büyük ısı farklılıkları vardı, güneş varken 17 derece olan sıcaklık gece -152 dereceye kadar düşüyordu. Öteki yüzde ise hep -156 derece idi. Cassiel arkadaşıyla birlikte modüllerinin yanına yarım daire biçiminde, çok güçlü ışık kaynaklarıyla aydınlatılmış bir alan kuracak ve madenciler gibi, parlak ışıklı özel başlıklarla orada çalışacaklardı. Bölgeye altı metrelik bir çift ikiz teleskop kuracak, jeolojik örnekler toplayacak ve sismografik incelemeler yapacaklardı. İşlerini bitirene dek, dört gece boyunca uzay giysileriyle uzay modülünün içine astıkları balık ağından hamaklarda uyuyacaklardı.

Ana kumanda modülü *Constellation*'a döner dönmez Ay'ın yörüngesinden ayrılacaklardı. *Constellation*'un motorunun -ister yakıt pompası, ister ateşleme sistemi olsun- bütün bölümlerinde yanılma payı sıfırdı. Yakıt, ateşleme sistemine sıkıştırılmış helyum yardımıyla ulaşıyordu. Ay'ın buz gibi yörüngesinde dönüp dururken, bu motorlar -elbette yardımcı motorlarla birlikte- araçtaki ekibin cankurtarıcıydılar. Uzayda, eve dönmek için kat etmek zorunda oldukları 480.000 kilometrelik yolun 96.000 kilometresini bu motorlarla aşacaklardı. Bu kadar uzun süren bir yolculuk için taşıyabildikleri yakıt miktarı pek fazla hataya izin vermeyecek düzeydeydi; aynı durum hava, yiyecek ve su stokları için de geçerliydi. Eğer herhangi bir anda uzun süre rotadan sapacak olurlarsa -ki bu Cassiel'in sorumluluk alanına giriyordu- dünyaya geri dönmeleri olanaksızdı.

Ay'dan Nova 1'e kadar uçuş süresi iki gündü; bu, eğer bir gün oralara gidecek olurlarsa, Mars ve Jüpiter'le aynı rotada bulunan uzay istasyonuydu. Ay'ın ötesine uzanan her kilometre, onları uzayın derinliklerinde, başka hiçbir astronotun gitmediği kadar uzağa götürecekti. Nova 1'de, içlerinde Andromeda da olmak üzere, çok daha büyük yıldızların ve galaksilerin yüzlerce fotoğrafını çekebileceklerdi.

Beş gün sonra üç astronot saatte 40.000 kilometre hızla ve yalnızca 2 derecelik bir sapmayla tekrar dünya yörüngesine girmiş olacaklardı. Tahmin edilen iniş noktası Güney Pasifik'te, Guam'la Saipan arasındaki 148°20' doğu, 12°6' kuzey noktasıydı.

Uzayda geçirecekleri tahmini süre: 527 saat, 12 dakika, 56 saniyeydi.

Göreviyle ilgili bilgileri tekrar tekrar gözden geçirdim ve sonunda beni hepsinden çok daha fazla rahatlatan bir şey buldum: Gökyüzü Cassiel'in doğal ortamıydı, bu ister dünyada, ister Ay'da, isterse

öteki gezegenlerde, nerede olursa olsun böyleydi. Vietnam'da bana gökyüzünden inerek gelmişti, eğer bir gün gidecek olursa –daha önce bir zamanlar, üstelik de sonsuza dek gittiği gibi– yine geldiği yere gideceğinden şüphem yoktu. Bununla yaşayabilirdim. Ama içimde bir yerde o günün henüz gelmediğini hissediyordum. Hayır, bu henüz olmayacaktı. Hatta önümüzde bizi bekleyen tehlikelerle dolu bu görevde bile.

Göreve çıkmadan önce son kez baş başa kalacağımız Houston'a, onu görmeye gittiğimde artık olası tehlikelerden söz etmez olmuştuk. Kalkış günü hızla yaklaşıyordu, sonunda o da olacaktı; o güne ilişkin söylenen her şey hızla buhar olup uçuyordu. Her sabah erkenden, son hazırlıklarını ve olası aksiliklere karşı pürüz giderme çalışmalarını tamamladıkları Uzay Merkezi'ne giden Cassiel'de en ufak bir korku belirtisi sezmiyordum. Eve geldiğinde bambaşka konulardan söz ediyorduk. Geçmişe ilişkin hâlâ konuşmadığımız pek çok şey vardı, bunu şimdi, yıllar süren ayrılığımızın açtığı yaraların iyileşmeye başladığı şu dönemde yapmak her ikimizin de işini kolaylaştırıyordu. Gezilerim sırasında başımdan geçenleri dinlemeye bayılıyordu, özellikle de zihin okuma günlerinde yaşadıklarımı. Birlikte –bu konuda ikimiz de beceriksiz olduğumuz halde– yemek pişiriyor, bılardo oynuyor, sevişiyor ve oturma odasındaki halının üzerine uzanarak caz plaklarını dinliyorduk. Her sabah güneş doğmadan önce sürat motoruyla açılıp yüzüyorduk.

Clear Lake City'ye yaptığım ziyaretlerde vaktimin çoğunu evin yakınlarında geçiriyordum. Minik bahçeyle uğraşıyor ya da gölde kanoyla geziyordum. Toplantı kitapçıklarından Cassiel'in görev süresince izleyeceği programı da belirlemiştim, böylece Kauai'ye döndüğümde her gün hangi aşamada olduklarını bilecektim. Birkaç kez Uzay Merkezi'ne beni de götürdü, hatta sıradan ziyaretçilerin girmesini izin verilmeyen bölümlere bile soktu: Işıklarıyla gözalcı roket kulesini ve uçuş simülasyon merkezinin sonu gelmez labirentlerinin tümünü gezdirdi. Beni komuta edeceği simülasyon kapsülüne ve Ay modülüne soktu. Komuta modülünde en çok hoşuma giden üç katlı, dışbükey camdan oluşan pencere oldu; Cassiel buradan bakarak Ay'ı, yıldızları ve uzayın derinliklerinden beş sent kadar görünecek olan yerküreyi seyredecekti.

Cassiel'in Uzay Merkezi'nde olduğu bazı günlerde sinemaya gitmek ya da müzeleri dolaşmak için Houston'a indiğim de oluyordu. Son ziyaretlerimin birinde eski bir tanıdığa rastlayınca çok şaşırdım.

O gün tam da bir mağazada –tıpkı daha önce Manila’dayken Cassiel için alıp giydiğime benzeyen– çiçekli bir elbise beğenmiş ve dayanamayıp satın alarak hemen mağazada sırtıma geçirivermiştim. Daha sonra da Cassiel için ısmarladığım Noel armağanını almak için haritacı dükkânına uğramış, son derece ayrıntılı biçimde yüzey şekillerinin ve ayrıca altın renkli bir yıldızla Cassiel’in ineceği noktanın belirtildiği, doksan santim çapında topografik bir Ay haritası satın almıştım.

Saat beşte doğa bilimleri müzesine gittim, akşam yemeği için Cassiel’le buluşmadan önceki bir buçuk saati de orada geçirdim. Eski çağlardan kalma derin deniz yaratıkları sergisini gezdikten sonra, Güney Amerika ormanlarında yaşayan pervanelerin ve dev dağ kelebeklerinin yer aldığı yeni sergiyi görmek için entomoloji kanadına geçtim. Ufak tefek, omuzları çökmüş, kambur duruşlu ve beyaz keçi sakallı bir adam, tekerlekli bir alışveriş arabasını dar koridorda telaşla iterek yanımdan geçtiği sırada, serginin son vitrinine bakıyordum. Dikkatimi çeken şey, adamın kalın camlı, tel çerçeveli gözlükleri mi yoksa arabanın tepesine yerleştirilmiş örümcek terraryumu mu oldu bilmiyorum. Ancak onun, bir zamanlar New Orleans’taki işverenim, Zaren Eboli olduğunu, daha yanımdan geçerken anladım. Adını selendiğimde önce bir an duraksadı, ama sonra tanıdı. Tanıdığı anda da beti benzi öyle bir attı ki, o çok iyi bildiğim içe dönük, sinsi adımlarıyla bana doğru yaklaşırken bir an bayılacağından korktum.

“Mala? Yani Saint-Eustace halk kütüphanesinin morgundaki Mala?”

“Evet.” Kendimi epeydir bu sözcüklerle düşünmemiştim, adamı yolundan çevirdiğimden bir an pişmanlık duyar gibi oldum.

“Tanrım. Bunca yıl başınıza neler gelmiş olabileceğini düşünüp durdum.”

Olayın acı hatırasıyla yüzümün kızardığını hissettim. “Yani, kendimi sizin örümceklerinizden birine ısırttıktan sonra demek istiyorsunuz.” Başımı iki yana salladım. “*Ummidia Stellarum*. Umarım ölmesine neden olmamışımdır.”

Kederli bir şekilde gülümsedi, ne kadar yaşlandığını, geçen bunca zamanın alnındaki çizgileri ve gözlerinin kenarındaki kırışıklıkları nasıl derinleştirdiğini ancak o an fark edebildim. Öte yandan, sinirli ses tonu ve nazik halleri tıpkı aklımda kaldığı gibiydi. “Hayır, örümcek yaşadı,” diye yanıtladı, “ama ben asıl, sizin yaşayıp yaşamadığınızı merak ettim doğrusu.”

Elimi ona doğru uzattım. “Eh, işte karşınızdayım. Ayrıca, geç de olsa, size bir özür borçluyum.” Serçe parmağı eksik eli küçük ve kuydu. “Bana o zamanlar çok iyi davranmıştınız.”

Alaycı bir tavırla, “Yok canım, ne borcu?! Anlatın bakalım, daha sonra neler oldu?”

“Şey, evet, zehir pek fazla etkilemedi,” dedim kuru bir sesle. “Daha sonra Savannah’ya gidip Deniz Kuvvetleri Sıhhiye Birliği’ne yazıldım, sonra da hemen Vietnam’a gönderildim.”

“Öyle mi? Oysa ben sizin savaşa karşı olduğunuzu sanıyordum.”

“Ha, evet, öyle de kaldım zaten, hatta eskisinden daha çok. Ama sonunda olaylar hiç beklenmedik biçimde gelişti. Eğer örümceğiniz beni ısırmamış olsaydı, şu anda Houston’da olmazdım.”

Başını dikleştirdi.

“Vietnam’da biriyle tanıştım,” dedim, “birbirimize âşık olduk, yıllar sonra tekrar karşılaştık ve işte şimdi burada, onunlayım. NASA’da çalışıyor.”

Açık tavrım onu şaşırtmıştı. “Bilim adamı mı?”

“Astronot.”

“Şey, sizin adınıza sevindim.”

“Ama biraz da siz anlatın,” dedim. “Burada ne arıyorsunuz?”

“Şey, ben şu güneybatı eyaletlerinde yaşayan örümceklerin, tam olarak 2.492 adet örümceğin sınıflandırılması işini yeni tamamladım. Proje başkanı bana burada bir kürsü verirdi. Bildiğiniz gibi işte, her zamanki şeylerle uğraşıyorum.” Öksürerek genzini temizledi. “Bizim mütevazı kafeteryamızda bir fincan çay için vaktiniz var mıydı acaba?”

“Çok isterdim, ama şu anda acelem var.” Göz ucuyla terraryuma baktım: İçinde, gövdesi siyah desenli, gümüşümsü yeşil renkte tek bir örümcek vardı. Tahmin etmeye çalışarak, “Vaşak örümceği mi bu yoksa? Dişi mi?”

“Çok iyi!” diye bağırdı Eboli. “Evet, *Peucea viridan*’ların çok güzel bir üyesi. Onu Arizona’da, Yuma’da buldum. Vaşaklar bu bölgeden başlayarak Meksika’ye dek uzanan bir alanda yaşıyorlar.”

“Yumurtalarını kaktüslerin üzerine bırakıyorlar değil mi?”

“Haklısınız, korumak için. Ama onları yalnızca firavuninciri kaktüsünün iğneli yumrularına ya da *jatropha* bitkisinin yapraklarına bırakırlar.” Gülümsedi. “Size o zamanlar bunları iyi öğretmişim demek ki. Biliyorsunuz aslında ben sizi Latince’yi iyi bildiğiniz için işe almıştım, oysa siz birinci sınıf bir örümcek bilimci olup çıktınız.” Du-

raksadı. “Bu konuyla sonradan kendi isteğinizle özel olarak uğraşmadınız herhalde, değil mi?”

“Maalesef, uğraşmadım.”

“Belki çay randevumuzu ertelememe izin verirsiniz o halde.” Yelek cebinden bir kart çıkardı. “Beni yarın arayabilir misiniz acaba?”

Aradım, ama onu büyük bir telaş içinde buldum. Bavlunu topluyordu. Bir yandan da telefonla uçakta yer ayırtmaya çalışıyordu. Derhal Las Vegas’a gitmesi gerekiyordu. Çok sevdiği bir dostu birkaç gün önce ölmüş, onun ise yeni haberi olmuştu. “Yıllarca benim koruyuculuğumu yaptı. Hayatımın en önemli araştırmalarını, onun otelinde yaşadığım yıllarda gerçekleştirdim. Ailem gibiydi.” Telefonda hıçkırığını bastırdığını duydum. “Özür dilerim Mala, ama şu anda sizinle buluşabilecek durumda değilim.”

Ona Hawaii’deki adresimi ve telefon numaramı vererek bir gün yeniden buluşmayı diledim. Onun adına çok üzülmuştüm, çünkü benim gibi onun da gerçek bir ailesi olmadığını biliyordum. Yani Cassiel hayatıma girene dek.

Müzedede Zaren Eboli’den ayrıldıktan sonra Cassiel’in Corvette’i ile sık sık yemek yediğimiz Vietnam restoranına gittim. Çevresindeki ağaçların gölgesine sığınmış bu restoranın, yerleri taş kaplı bir bahçesi, ortasında da bir sazan havuzu vardı. Cassiel motosikletini ön tarafa park etmiş, köşe masaların birinde beni bekliyordu. Üzerimdeki yeşil elbiseyi görünce gözleri parladı. Mezeleri önden ısmarlamış, alışılmamış biçimde, şampanyasını yudumluyordu. Yine hiç görmediğim kadar sinirli bir hali vardı. Bunun nedenini önüme yeşil bir kadife kutuyla büyük, mühürlü bir zarf koyduğunda anladım ancak.

Önce zarfı açtım: İçindeki katlanmış bir kâğıt, onun da arasında, 1969’da, Manila’da, üzerine bir çift yıldızla birlikte adlarımızı kazıyarak oyun kartı yaptığım, ama artık solmuş rengiyle bir köseleyi andıran o yaprak duruyordu.

“Onu saklayacağımı söylemiştim,” dedi.

Dudaklarımı ısırarak, başımı salladım. Sonra kutuyu açtım, içinden elmas bir yüzük çıktı, madalyonuma benzetilerek, yedi uçlu yıldız biçiminde yontulmuş bir elmas. Altın halkasının iç bölümüne tek başına, yalnızca şu işaret kazılmıştı: . Gökyüzünde kenetlenmenin simgesi.

“Geri döndüğümde,” dedi yüzüğü parmağıma geçirirken, “eğer beni hâlâ istiyor olursan.”

Hayatımda daha önce hiç yüzük takmamıştım. Ama buna karşılık, madalyonumu ve bileziğimi hiç çıkarmamıştım. Hem bileziğimin hem de yüzüğün olduğu sol elimi yukarı, madalyonuma doğru kaldırdım ve "Her yanımlı yıldızlarla donattın," diyerek, onu öptüm.

Houston'dan ayrıldığım sabah bana son bir şey daha verdi. Erken kalkmıştık, pek fazla konuşmadan evin içinde dolaşıp duruyorduk. O kahvaltısını ederken ben bavullarımı topladım. Güneşli bir gündü, Meksika Körfezi yönünden nemli bir rüzgâr esiyordu. Cassiel, uçuş öncesinde serinkanlılığını korumaya kararlıysa da, son gece doğru dürüst uyuduğu söylenemezdi. Bense hiç uyumamıştım. 4 Aralık günüydü. Ertesi gün Cape Canaveral'a uçacaktı. On bir gün sonra da, tahminen saat 09.42'de dünyanın atmosferinden çıkmış olacaktı.

"Benim için saklamayı, kasaya koymayı istediğim bir şey var. Florida'ya giderken onu burada bırakmak istemiyorum."

Kıbrıt kutusundan daha büyük olmayan, küçük, madeni bir kutuyu elime tutuşturdu; sürgülü kapağı açılınca içinden karmaşık dişleri olan minik bir anahtar çıktı, gövdesindeki halka deliğinin hemen altına yuvarlak, siyah bir taş oturtulmuştu.

"Siyah taşlı anahtar," diye bağırdım.

Hafifçe gülümsedi. "Doğru, bu Vietnam'da, röntgen makinesindeyken gördüğün anahtar," dedi.

"Onu böyle elimde tuttuğuma inanamıyorum," dedim. Yakından baktım, sanırım akikti.

"Üç ay öncesine dek kimsenin dokunamayacağı bir yerdeydi," dedi, hafifçe karnına vurarak. "Onu yirmi beş yıl burada sakladım. Tü-rünün tek örneği, kopyalanması olanaksız bir şey. Muhtemelen hiç görmediğim bir kutuyu açıyor. Ama onu bulana dek anahtarın güvende olduğundan emin olmalıyım. Haliyle, onu yanımda uzaya da götürmek istemedim doğrusu."

"Üç ay önce apandisitini aldırıştın."

"Haklısın. Geçen yıl iltihaplanmıştı, doktorlar bu göreve çıkmadan önce sorunu çözmek istediler. Onlara, içeri girmişken bu anahtarı da çıkarmalarını söyledim. Çok uzun zaman önce başkasına ait bir kutuyu açmalarını önlemek için yuttum onu. Lütfen, onu benim için sakla, Mala, geri dönene kadar." Duraksadı. "Öyle olur mu bilmiyorum ama, eğer kutunun sahibiyle karşılaşırırsan, kutuyu onunla mı yoksa yalnız başına mı açacağına sen karar ver."

"İyi ama bunu nasıl yapacağım? Yeterince bilgi vermiyorsun ki."

"Bunu zamanı gelince bileceksin." Arkasına yaslandı. "Eğer o in-

san güvenebileceğin biriyse ne yapman gerektiğini de bileceksin. Bu uzun bir hikâye ve senin şu anda yetişmen gereken bir uçağın var.”

Uzun ya da kısa, onu yeterince iyi tanıyorsam eğer, sözlerinin ardında o anda geçiştirmeye çalıştığı bir başka acı hikâye daha yatıyordu belli ki. Eğer ayrıntılara girmeye niyeti olsaydı, anahtarı tam yola çıkacağım günün sabahı değil, kesinlikle bir başka zaman verirdi.

Tam evden çıkmadan önce anahtarı boynumda her zaman madalyonumu taşıdığım siyah zincire taktım. Havaalanında bavullarımı teslim ettikten sonra şaşkın bir halde beklerken –uzun süreli vedalaşmalarda her ikimiz de deneyimsiz ve beceriksizdik– ona, “Bana harka armağanlar verdin. Bu da senin için,” dedim ve madalyonumu avucuna bıraktım. “Onu yanında yıldızlara götür, Geza.”

Beni kendine çekti ve öptü, ardından ayrılma saatine birkaç dakika kala bu kez, sesinde hafif bir ironiyle şu sözleri söyleyen o oldu: “Yolun açık olsun.”

20. Ateş

Canopus Oteli altı saat içinde yanıp kül oldu. İtfaiye hiç vakit kaybetmeden –altı su kamyonu ve kırk görevliyle birlikte– yetiştği halde, otelden geriye kalan, batı duvarının içinden geçen kömürleşmiş çelik çubuklar oldu yalnızca. Giriş katıyla birlikte bodrum katı da alevlere yenildi. Samax'ın kütüphanesi, sanat koleksiyonunun büyük bir bölümü, nadide mobilyalar ve yıllar boyu dünyanın her kıtasından getirttiği bütün o değerli ve kutsal nesneler, her şey kül oldu. O sıralarda her nasılsa bir nedenden dolayı ikinci derecede değerli eşyalar kente, Las Vegas'taki bir depoya götürülmüştü. Samax değerli sanat eserlerini gözden ırak bir yerde, kilit altında saklayacak biri değildi. Sürekli göz önünde olmalarını ister, günlük hayatın bir parçası olarak, onları her an görmekten zevk alırdı. Bir seferinde bana: “Girit işi bronz bir sanat eserine ya da Umbria'dan getirtmek için on yıl uğraştığım mozaiklere bakmak neden kendime bir sandviç hazırlamak ya da ağaçlardan birini budamaktan daha zahmetli bir iş olsun ki?” demişti.

Haklıydı aslında. Ancak onlara bir daha kimse bakamayacaktı. İş bununla da kalmadı, koleksiyonunun önemli bir bölümünü miras bıraktığı müzeleri şaşkınlığa ve hayal kırıklığına uğratan bir başka şey de, yangına, sele ve bombalara karşı sigortaladığı kasasından Kolomb, John Davis ve Martin Frobisher gibi kâşiflerin çizdiği birkaç tahmini harita, Mercator ve Cassini'nin az bulunan dünya haritalarından bir demet, Riccoli'nin ilk Ay haritalarından biri ve ilk dünya atlaslarından biri, 1570'te Antwerp'te Abraham Ortelius tarafından derlenen, yetmiş haritalık *Theatrum Orbis* dışında başka hiçbir şeyin çıkmaması oldu. Ne bir resim, ne bir çizim ne de bir heykel parçacığı. Haritalar ve günlükler Samax'ın her zaman ilgisini çekerti, ancak her biri kendine göre ufak çaplı bir servet değerinde olsa da, olası felaketlere karşı bu kadar iyi korunmalarının nedeni, Samax'ın onlara sahip olduğu diğer şeylerden daha çok değer verdiği için miydi yok-

sa tam tersine, daha az değerli bularak ulaşılması güç koşullarda saklanmalarına kayıtsız kalması mıydı bilemiyorum, bu bir türlü anlaşılamadı. Yasal soruşturma için kasanın açılışına tanıklık etmek üzere çağrıldığımda, yangından karmış o kasadan çıkanları görünce, ikinci nedenin daha inanılır bir gerekçe olduğunu düşünen ben bile, neye uğradığımı şaşırdım.

Sigorta şirketi ve müze kütatörleri açısından hiçbir değer taşımasa da yok oluşuna en çok üzüldüklerim arasında Samax'ın bazı kişisel eşyalarından, Bel'in elimde kalan birkaç eşyasının bulunduğı küçük kutu, çocukluğumdan bu yana sakladığım (eski American Flyer modeli trenim, teleskopum, Las Vegas'a getirildiğim gün giymekte olduğum bere gibi) irili ufaklı pek çok hatıra, Samax'ın armağanı olan kitap hazinem, çocukluğumdan bu yana kullanmakta olduğum ve içlerinde mimari çizimlerimin bulunduğı klasörlerime dek, bana ait bir sürü eşya da vardı. Gidenlerle birlikte ne yazık ki Labusi'nin nota koleksiyonu ve bellek tazeleyici notlarıyla, Deneb ve Zaren Eboli gibi konuklarının otelin çeşitli odalarına tıktırdıkları pek çok belge ve eşya da yok olmuştu. Harahel yangından sıyrık bile almadan kurtulmuş, ama Samax'ın onca titizlikle arşivlediğı hayatına ilişkin sayısız belge ve bir o kadar da yazışma kül olup gitmişti. Bu aslında öyle pek de önemli bulduğum bir proje değildi; amcamın kırmızı mürekkepli sarı dolmakaleminin, bana tıraş olmayı öğrettiğı yeşim saplı tıraş bıçağının, kadife terliklerinin ve ötürken üzerinde bulunan kırmızı sabahlığının alevler tarafından acımasızca yutulmuş olmasına daha çok üzülmüştüm doğrusu.

Ama beni en çok üzen şey, Samax'ın cesedinin de alevler içinde kalmış olmasıydı; tıpkı tüm kişisel eşyalarıyla birlikte saraylarının en üst katına yerleştirilip yakılan, eskiçağların o zeki yıldız gözlemcileri ya da kendisinin de hayranlık duyduğu eski Asur kralları gibi. İlk şoku atlattıktan sonra böyle bir yakılma törenini aslında onun da isteyebileceğini düşündüm, iki yanında korumaları Alif ve Aym'le birlikte, özel kütüphanesinde, yerde öylece yatarken, tıpkı Las Vegas'ın geleneksel cenaze evlerinden birinde olacağı gibi. Anlaşılan Alif ve Aym'in Samax'ın cesedini dışarıya taşımak gibi bir niyetleri hiç olmamıştı; krallarını hayal kırıklığına uğratmış iki muhafız gibi, Samax'ın yanında ölmeyi seçmişlerdi – o gün Dolores dışında öteki kaybımız da onlar oldu.

Samax'ın cenazesine ilişkin, yalnızca vasiyetine yazmakla kalmayıp, konuşmalarımız sırasında hem Desirée'ye hem de bana, sözlü

olarak da tembihlediği talimatlar aslında oldukça basitti: Tören istemiyordu. Cesedi olabildiğince hızlı bir biçimde krematoryumda yakılacak ve külleri beşli bahçeye, kendi elleriyle yetiştirdiği ilk *Samax Astrofructus* ağacının dibine serpilecekti. Herhangi bir dini tören olmayacak, rahip ya da konuk çağrılmayacaktı. Ayrıca ne vaaz verilecek ne de herhangi bir övgü konuşması yapılacaktı: Tek arzusu külleri serpildiği sırada Herakleitos'tan en sevdiği –on yedi sözcükten oluşan tek cümlelik– alıntının okunmasıydı.

Öyle de oldu, alevler Canopus Otel'i'nin çatısına dek çıktığında Samax'ın cesedini kurtarmanın yolu kalmamıştı artık, ben de Hadar'la birlikte durduğumuz patika yolda, sesli olarak 67. Bölüm'ü okumaya başladım. Duman boğazımı yakıyor, alevlerin sıcaklığı yüzümüzü yalıyordu. İtfaiyeciler taşıdıkları aletlerin şakırtıları arasında telaşla bağrışarak oradan oraya koşturuyor, hortumlardan geniş bir yay çizerek alevlere doğru fışkıran su, daha oraya ulaşmadan havada buharlaşıyordu. Yine de mırıldandığım sırada, kısacık hayatının şu son seferiyle seyahatlerinin öyle hemen sona ermeyeceğine inansa da, Samax gibi bir adamı bile o kadar etkileyen şu sözleri duyabiliyordum: *Ölüler dünyasında insanoglu hiç beklemediği şeyler görecektir, hiçbir canlının bilmediği şeyler.*

Sözcükler ağızımdan dökülürken Hadar sert bir ifadeyle önce uzunca bir süre yüzüme baktı, sonra da Herakleitos'tan bir başka alıntıyla, hiç ummadığım bir karşılık vererek beni şaşkınlığa uğrattı. Aslında Herakleitos'tan derlenmiş 124 adet alıntının tamamını, Samax sayesinde daha çocukluğumda ezberlemiştim; bana, eğer hayatım boyunca öğreneceğim yalnızca tek bir filozof olacaksa bile, bunun Herakleitos olması gerektiğini söylerdi hep.

Zamanla her şey ateşe dönüşür, diye okudu tekdüze bir sesle Hadar, sesi sanki suyun altından geliyormuş gibiydi.

Ne var ki felsefi söyleşimiz burada sona ermek zorunda kaldı. Bu, otelin bir cenaze ateşi gibi alev alev yandığı, Samax'ın kurban edildiği andı; başımı kaldırıp gökyüzüne baktım, Hadar ise başını yere, toprağa eğmişti. Bir saniye sonra, otelin sütunlar halinde göğe yükselen alevleri arasından yusuvarlak bir gökkuşağı belirdi. Başlangıçta, dev bir haleye ya da Satürn'ü çevreleyen halkaya benziyordu. Ama renkler bir anda değişip belirginleşti, birkaç saniye sonra da ısıltılı insan yüzleriyle yüzlerce meleğin, daireler çizerek gökyüzüne doğru yükseldiğini ve göz kamaştırıcı bir ışıkla parlayarak kaybolduğunu gördüm.

Elbette, dedim kendi kendime, bunlar Francesco Gozzoli'nin tavan resimlerindeki melekler, tıpkı daha önce Naziler tarafından bombalandıklarında o Yunan adasında yaptıklarını yapacak, kendilerine yeni bir yuva bulacaklardı. Amcamın ruhunu da aralarına aldıklarından emindim.

Onları Hadar da görmüştü, ama belli etmedi, tanık olacağım bir sonraki değişim, onunkiydi; üstelik o kadar hızlı ve beklenmedik bir biçimde oldu ki, ben bile gördüklerime inanamadım.

Yangından en son kurtulan Hadar'dı, saçları yanmış, yüzü isten kapkara kesilmiş bir halde son anda kaçabilmişti. Binbir güçlükle bulduğu ve atmosferde yere doğru düşerken bile ısıya karşı koymayı başaran göktaşları, Hadar'ın hiç penceresi olmayan laboratuvarında öyle bir ısıya ulaştı ki, hepsi bir anda eriyip birbirine karıştı. Sonradan soğuyup katılınca tek bir parça olarak yeniden ortaya çıktı – ancak bunun, Hadar'ın bulmayı umut ettiği kayıp gezegenle uzak yakın hiçbir benzerliği yoktu; saf demirden, biçimsiz ve tuhaf bir kütleydi yalnızca.

“Onu ben de düş kırıklığına uğrattım,” dedi birdenbire, sesinde derin bir pişmanlık seziliyordu. Tirbuşon deliği gözlerinin fal taşı gibi açıldığına on beş yıl boyunca ilk ve son kez, o anda tanık oluyordum; içinde, alevden kulelerin oynaştığı gözbebekleri çocukken korktuğumdan çok daha siyah ve acımasızdılar. Samax'ın ücretli olarak yanında çalıştırdığı, otelin son konuklarından biriydi; yine de bunca acı duyması beni çok şaşırtmıştı; eğer seçme hakkı verilmiş olsa, sanki Alif ve Aym'in yaptığını yapacakmış gibiydi.

Dudaklarından –şimdi derin bir acıyla tarazlanmış, farklı bir sesle– dökülen sonraki sözleri, beni şaşkınlıktan olduğum yere öyle bir mıhladı ki, konuşanın gerçekten o olup olmadığını anlamak için dönüp yüzüne bakma gereği duydum.

“Gövdemi o hapishaneden çıkarıp aldığımda, oraya bir daha asla dönemeyeceğimi anladım. Ruhum –ölümün hemen yanı başında yaşayan bütün o insanların, suçluların ve kaybolmuş zavallıların gövdelerine girip çıkarak– dolaştı durdu, bulduğu bu gövdeyle sonunda yeni bir amaca kavuştu. Bütünlüğü insanoğlunun ruhunda değil, uzayda, göktaşı adını verdiğimiz kaybolmuş gezginlerden yitik gezegeni yeniden kurarken bulmayı umuyordum. Üstelik bunu burada, Samax'ın çatısı altında gerçekleştirecektim.” Derin derin içini çekti. “Ama artık o da kalmadı.”

Sonra usulca uzaklaştı, otele sera arasındaki çimenliğe doğru

gitti. Çok yavaş hareket ettiği halde birkaç saniye içinde epeyce uzağa gitmişti. Arkası bana dönük, kollarını önünde birbirine dola-
mış halde duruyordu; arkasından seslendim ama yanıt vermedi. Bir
an görüntüsü, arkasındaki alevin şiddetli parıltısına karıştı, sonra
gözden kayboldu. Sonra, sanki bir gölgenin kuytusundan açık, gü-
neşli bir yere çıkıyormuş gibi bir an için tekrar belirdeğini gördüm.
Ama bu gördüğüm kırış kırış, beyaz tulumu ve çelik burunlu botla-
rıyla bildiğimiz Hadar değıldi artık. Onun yerine karşımda adaleli,
sırım gibi, çok daha genç bir adam duruyordu; güneş yanığı bir te-
ni ve deri bir bağcıkla ensesinde topladığı simsiyah saçları vardı.
Üzerine yelek ve haki renkli bir pantolon, ayağına mokasen ayakka-
bılar giymişti; sırtına, deri kayışlı bir tüfek asmıştı. Ceviz kundaklı,
çok uzun namlulu bir tüfektir bu – Birinci Dünya Savaşı'ndan kal-
mış gibiydi.

Karşımda duranın kim olduğunu hemen anladım: Rochel'di bu,
keskin nişancı Zuni yerlisi, çöl kahramanı, sonradan Levant'ta sufi
olan, Samax'ın, eyalet hapishanesinden kaçan hücre arkadaşı. Amca-
mın içgüdüleri yanılmamıştı, haklıydı, Rochel onun hissettiği gibi ye-
ni bir biçimde, yeni bir konuk gibi otele gelip, bütün o yıllar boyun-
ca bir yandan da amcama bakarak yanında kalmıştı – duruma göre
arada bir benimle de ilgilendiği olmuştu. Samax gidince de, gözden
yitip gitmeden önce birkaç saniyeliğine de olsa Rochel olarak eski bi-
çimine dönmüştü.

Hadar aslında Rochel'miş, sözleri geçiyordu aklımdan, şaşkınlık
içinde. Ve sonra bir kez daha şaşıarak Samax'ın betimlediği Roc-
hel'e, konuklar arasında aslında en çok onun benzediğini fark ettim:
Az konuşan, kendi halinde, yalnızlığı seven bir adam. 1926'da Sa-
max'a, bir yüzüne yerkürenin uzaydan görüntüsünün resmedildiği,
eskiçağlardan kalma madalyonu veren Rochel de yine Hadar'dı – ya-
ni kafasını tamamen gökyüzünde olan bitene ve hayalet gezegenlere
takmış olan adam.

Parlak ışıktan, çıktığı kuytu gölgeye tekrar girmiş ve artık gözden
kaybolmuştu. Umutsuzca, olduğu yere koşup, geride bir iz kalıp kal-
madığına baktım; Colorado'da, Ironwater Hapishanesi'nin hücresin-
den de tıpkı böyle kaybolmuş olduğunu düşündüm.

Ama onun yerine üzerinde aynı elbisesi ve sandaletleriyle Desi-
rée'yi gördüm, ayaklarının dibinde Sirius'la birlikte, simsiyah saçları-
nı dalgalandırarak, uzun adımlarla çimenlikte koşuyordu. Yangın bü-
tün şiddetiyle sürdüğu halde, birkaç itfaiyecinin de durup ona baktı-

ğını fark ettim. Onu hiç böyle telaşlı görmemiştim; doğruca seraya koştu. İçeri girer girmez Sirius öyle bir havlamaya başladı ki, yankısı çimenlikteki hengâmenin gürültüsünü bile aşarak, ta bulunduğum yere kadar geldi.

Otel dışındaki öteki binalar –havuz evi, bahçe aletlerinin durduğu kulübe, garaj ve hatta bahçıvan Sofiel’in meyve bahçesinin öte yanındaki kulübesi bile– uçuşan kıvılcımlarla ateş almış, otelle birlikte yanıp kül olmuştu. Giriş yolundaki havuz da fena halde zarar görmüştü; Spica’nın yaptığı güzel kadın heykeli, yakındaki yangın musluğundaki suyun basıncını yeterli bulmayan itfaiyeciler, alt taraftaki boruları vurarak yokladıkları sırada paramparça olup dağılıverdi. Otele en yakın binalardan biri olmasına karşın sera, yangını zarar görmeden atlatmıştı. Yangın tamamen söndürüldükten sonra, sayısız penceresindeki binlerce camdan hiçbirinde en ufak bir çatlak bile olmadığını gördüm.

Desirée’nin ardından koştuğumda onu, merdivenin basamaklarına oturmuş, Samax’ın saksı toprağı ve turba yosunu saklamakta kullandığı eski dolapları boşaltırken buldum. “Haklıymışsın,” dedim soluk soluğa, “Forcas Rochel değilmiş, Hadar’mış.”

Omzunun üzerinden boş gözlerle bana baktı, aklı başka bir yerdeydi.

Tam o sırada şaşkınlığımın arasında, aslında saksı toprağı ve turba yosunu olması gereken yerde bahçecilikle ilgisi olmayan, bambaşka şeylerin bulunduğunu fark ettim: İçlerinde daktiloyla yazılmış yüzlerce sarı sayfanın bulunduğu, parlak sarı renkli bir sürü dosya duruyordu.

“Onları buraya mı kaldırmıştın?” dedim.

“Birkaç ay önce burada yazmaya başlamıştım, o yüzden. Aslında önceleri biraz değişiklik olsun istemiştim. Ama sonra da hoşuma gitti işte.” Dosyaları raflardan toplamaya başladı. “Şansa bak.”

“Sana yardım edeyim mi?”

Duraksadı, bir şeyler düşünerek sertçe yüzüme baktı. “Belki bunların bir kısmını sana daha sonra gösteririm,” dedi sonunda.

“Sevinirim.”

Elime bazı dosyalar tutuşturdu. “Umarım seni hayal kırıklığına uğratmam.”

Samax’ın ağaçlarının oluşturduğu sayvanın gölgesinde, her seferinde bir kucak dolusu yüklenip taşımaya başladım. Aldıklarımı seranın öteki köşesine, Desirée’nin korunaklı bir alan oluşturduğunu söy-

lediği taş duvarın önüne bırakıyordum. O sırada elimde tuttuğum, Hopkins biraderlerden gelen kalın zarfı, içindeki raporla birlikte oraya, çinko eviyenin yanına bırakmıştım. Zarfı –odamdan beşinci kata fırladığım andan beri– o kadar uzun bir süredir parmaklarımın arasında eziyordum ki, elimde olduğunu bile unutmuştum. Yangın alarmıyla otelden fırladığımda üzerimde elbiselerim dışında bir tek o vardı. Oldu olacak biraz daha bekleyebilirdi.

Sonuçta paha biçilmez sanat eserleri ve astronomiyle ilgili nadi-de parçalar sonsuza dek yok olurken, ne ilginçtir ki, Desirée’nin esrarlı başyapıtı alevlerden kurtulmayı başarmıştı. O gece, itfaiyeciler, polis ve –kendilerine Çifte Yıldız Oteli’nde oda ayırttığım– Bayan Resh, Sofiel ve karısıyla birlikte herkes gittikten sonra sonunda ne zamandır hayalini kurduğum şeyi yapacak, kırmızı kalemle 1961 yılı Aralık ayından başlayarak günümüze, 1980 yılı Kasım ayına dek tarihlendirilmiş o sarı sayfalara bir göz atacaktım.

Kucağımızda son dosyalarla kaldırım taşlı yolda yürürken Desirée, “Bir tek şey daha kaldı. Dolores konusunu da açıklığa kavuşturmam gerek,” dedi.

“Onun öldürdüğünden emin misin?”

“Yalnızca öldüğünden eminim. Benimle gelir misin?”

“Geri otele mi?” diye sordum inanamayarak.

“Tünelden geçerek. İntihara falan kalkıştığını görmedim. Eğer dışarı çıkmak istediye, çalışma odasıyla dışarısı arasındaki tek bağlantı burası. Ama, belki de geçemeyeceğimiz bir hale gelmiştir, bilemiyorum, bakmam gerek.”

“Pekâlâ.”

Önce seraya gidip, Sirius’un güvende olup olmadığını kontrol ettim; saksı dolabının altına uzanmış yatıyordu. Sonra da Desirée’yle birlikte ağaçların arasındaki kıvrımlı yol boyunca ilerleyip, serayı otele bağlayan tünele doğru yürüdük.

“Bunu yapanın Dolores olduğundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?” diye sordum.

“Başka kim olabilir ki?”

“Benim aklıma bir sürü insan geliyor. Vitale Cassiel, Ivy–”

“Hayır, hayır. Düşerken Samax’ın uzanıp çektiği kitabı düşünsen bir.”

“Cyrus’un Bahçesi.”

“Bence bize bir şey söylemeye çalışıyordu. Bu kitap, *Quincunx* biçiminde düzenlenmiş bahçeler hakkında – tıpkı buradaki meyve bah-

çesi gibi. Pekiyi orada sürekli oturan kimdi? Tabii ki Dolores. Bizi terk etmeden birkaç saniye önce Samax'ın bize anlatmak istediği de buydu işte."

"Sence bu kadar basit öyle mi?"

"Daha karmaşık bir hikâye istiyorsan, şunu düşün: Quincunx, beş adet nesnenin elmas kesimini andıracak biçimde düzenlenmesiyle oluşur – her biri dörtgenin dört ayrı köşesine ve ortasına gelecek biçimde konur. Bunu ağaçlarla olduğu gibi insanlarla da yapabilirsin. Dolores, Denise, Della ve Doris birer köşeye, Samax ortaya: Annem her zaman, Samax'ın meyve bahçesini, aklına taktığı bu fikre göre kurduğunu söylerdi. Öyle yapmış olsun olmasın, o kitap bana onu öldürenin Dolores olduğunu söylüyor."

Kapıdan geçtik, merdivenlerden aşağıya inerek tünele girdik. İçerde her zamanki tropik bitki, yosun ve çiçek kokusu yerine şimdi genzi yakan keskin bir yanık kokusu vardı.

"Sence bunu müze yüzünden mi yaptı – yani burayı sana bırakmadığı için mi?"

"Bundan daha da çılgın bir nedeni vardı," dedi Desirée sertçe. "Otel hiçbir zaman istemediğimi çok iyi biliyordu. Hayır, onu, oteli kendisine bırakmadığı için öldürdü. 105 yaşına geldiği halde yine de ondan daha uzun yaşayacağını düşünüyordu. Ama asıl mesele, Samax'ın vasiyetini bu hafta müze lehine kesinleştirmiş olmasıydı. Cinayeti önceden tasarladı belli ki, sonra da yangını başlattı. Otel avucunun içi gibi biliyordu, bunu yapmak onun için çocuk oyuncağıydı."

"Tek başına mı?"

"Neden olmasın? Biraz benzini can alıcı noktalara serpiştirdin mi..."

Başım dönüyordu.

"Umarım ölmüştür," dedi Desirée. "Ölmeyi çoktan hak etti. Bu kadar yıl yaşayıp da hâlâ azraili atlatmaya çalışan –o yaştaki bile hâlâ cinayet işleyecek kadar aç gözlü olan– biri ölmeyi hak ediyor doğrusu."

Çocukken hemen her gün geçtiğim tünele uzun zamandır girmemiştim. Desirée'yle birlikte üzerinde buharların yükseldiği tuğla döşemeyi izleyerek, havuzun altından dolanan yola girdik. Artık yanmış olan otelden aşağıya inen merdivene doğru yan yana yürürken, kendimi daha önce –hatta Auro'yla karşılaştığım gün bile– hiç bu kadar tuhaf hissetmediğimi düşündüm. Sıcaklık her adımda biraz daha ar-

tiyordu. Merdivenden yukarı çıkmaya başladık, ayağımızın altındaki madeni basamaklar hâlâ ılıktı. Merdiven sahanlığından bodrum katına açılan çift kanatlı kapı –yangın çıkışı– kapalıydı. Kapının koluna doğru uzandım, hâlâ sıcaktı.

“Geri çekil,” diyerek kapıyı sertçe çekip açtım, o anda yüzümüzü yalayarak dışarı fışkıran alevler neredeyse ikimizin de minicik sahanlıktan aşağıya düşmesine neden oluyordu. Koridorun duvarları ve tavanı alevlerin etkisiyle iyice kızmıştı. Sıcaklık döşemenin taşlarını bile eritmişti. Kapının üç metre ötesinde, taşların üzerinde, sırtüstü yatan biri vardı, yüzü hâlâ alev alev yanıyordu. Hayatımda bundan daha korkunç bir şey görmemiştim, bu Dolores’ti, evet oydu, siyah elbisesi, korkuluk gibi duran yanmış beyaz saçlarıyla bu şey oydu. Kemikleri etinin altından dışarıya fırlamıştı. Sol eli iyice erimiş, tutmakta olduğu kavrulmuş deri çantanın sapıyla bütünleşmişti. Nereye gitmekte olduğunu, elindeki çantada ne tür belgeler taşıdığını asla öğrenemeyecektik. Ancak görünen o ki, yanarken, can çektiğinde bile çantayı elinden bırakmamıştı.

“Haydi gidelim buradan,” diye mırıldandı Desirée; merdivenlere doğru hızla uzaklaştık.

Tekrar seraya geldiğimizde, serin havayı derin derin içimize çektik; sanki yalnızca yangını değil gördüğümüz her şeyi unutmak istercesine tünelin kapısını arkamızdan sıkı sıkı kilitledik. Sonraki birkaç saat boyunca pek az konuştuk, tik ağacından yapılmış kanepede oturarak, otelin son alevlerini seyre daldık. Sirius da yanımızdaydı, manzarayı yarı kapalı, dost bakışlı gözlerinden burnuna doğru yaşlar süzülerek –çünkü neler olduğunu hissetmişti, ayrıca Samax’ı da çok sevdi– bitkinlikten sızana kadar bizimle birlikte o da seyretti. Üzerime Samax’ın beyaz laboratuvar önlüğünü geçirdim, kendi ceketimi Desirée’nin omuzlarına örterken elim yanağına değdi. Beni bir kez daha şaşırtan bir şey yaptı. Elimi yanağına bastırıp uzunca bir süre orada tuttu, sonra da başını omzuma dayadı.

O anda, bütün gece olup bitenlerin şokunu sonradan dalga dalga hissetmeye başladığım o anda bile, her şeye rağmen, başıyla omzuma dayanan Desirée’nin soluk alıp verişini dinlemekten müthiş zevk alıyordum. Samax öldürülmüş, otel kundaklanmıştı. Hem de Dolores tarafından! Bunca zaman, meyve bahçesinin kendine ait kuytu köşesinde, iskemlesinde sallanarak oturan, yaşamını otelin bodrum katında sürdüren Ölüm Meleği oydu demek. Quincunx bahçenin D’lerinin en tepesindeki D idi o. Samax, Dolores’in, vadesinin dolduğuna karar

verdiği güne kadar onca yıl Ölüm'le* iç içe yaşamış, hatta oteli idare etmesine izin vermiş (kadın, çalışanlardan verim alma konusunda eşsiz bir uzmandı) ve hatta, kız kardeşlerinden biriyle evlenmişti. Sonra da hem korumalarına hem de sokak yaşamının kazandırdığı uyanıklığa ve kumarbaz içgüdülerine karşın Dolores onu yalnızca devirmekle kalmamış, kurduğu imparatorluğu da yerle bir etmişti.

Şimdi ise bütün o toplanan bağışlara ve kusursuz planlara karşın otel bir daha asla müze olamayacak bir hale gelmişti. Vasilıklar, miras belgeleri, bağışlar – hepsi yanıp kül olmuştu. Hayatımın beşte üçünü geçirdiğim evim, hatıralarımı ve düşlerimi paylaştığım sırdaşım Canopus Oteli, hayatı boyunca düşlerinin peşinde koşmuş bir adamın düşleriyle dolup taşan bir yer olacakken, saman dolu bir ahır gibi hızla tutuşmuş ve bir anda küle dönüşmüştü. Geriye bir tek sera ve meyve bahçesi – Samax'ın, havalandırma pervanelerinin yarattığı hava akımının etkisiyle arkamda hışırdamakta olan meyve ağaçları kalmıştı.

Akşam yangını soruşturmak için üç kişilik bir polis ekibi gelip çalışmaya başladı; dört gün sonra gelen raporda yangının, faili tarafından gerçekleştirilen bir kundaklama sonucu çıktığı yazıyordu. Ancak ilk geldiklerinde onlarla uğraşmaya ne cesaretim ne de gücüm kalmıştı. Otelden ayrılmadan önce seranın dışında konuşarak bu görevi Bayan Resh'e verdim. Desirée'nin yanında, oturmakta olduğum kanepe den tek ayrıldığım an buydu. Döndüğümde, yanından bir daha hiç ayrılmak istemediğimi fark ettim. Belki aramızda geçeceğini tahmin ettiğim şeylerdi böyle hissetmemin nedeni. Şimdi geriye bakınca asıl nedenin bu olduğunu daha iyi anlıyorum. Bakışları, dokunuşu, vücudunu bana yaslayışı. Ona bu kadar yaklaşmayı uzun zamandır istiyordum, ama bunun oteldeki son günümde olacağı hiç aklıma gelmemişti doğrusu. Yine de, bunun zaten başka türlü olamayacağını şimdi, dönüp geriye bakınca anlıyorum.

Gece simsiyah bir perde gibi inerken, Desirée'yle birlikte hâlâ aynı yerde oturuyorduk. Sonunda bizden başka gerçekten de hiç kimse kalmamıştı. Yalnızca Samax, Alif, Aym ve Dolores değil, hayatta kalanlar da bizi terk etmişti. Şimdi her neredeyse ve ne yapıyorsa, Hadda da yoktu. Artık yalnızca Desirée ile ben vardık.

Bunu ona da söyledim.

(*) Yazar D harfiyle başlayan önceki sözcükleri, İngilizce'de ölüm anlamına gelen 'Death' sözcüğüyle ilişkilendiriyor – ç.n.

“Spica’yı unutma,” dedi. “O da gidenler arasında.”

Birlikte beşinci kattan ayrıldığımızda telaşla Spica’nın, yani babasının odasına koşmuştu.

“Otelin senin bellek evin olduğunu biliyorum,” dedi birdenbire, alnıma dokunarak. “Dolayısıyla o her zaman burada yaşıyor olacak. Benim için bunca yıl burada, babamın tasarlayıp yaptığı ve sonra da ortadan kaybolduğu bu otelde yaşamının nasıl bir duygu olduğunu tahmin edersin herhalde. ‘Duman Adam’” diye de ekledi başını iki yana sallayarak; otelin molozlarından hâlâ tûtmekte olan dumana bakıyordu. “Oraya vardığımda kapısı açıktı, oda simsiyah bir dumanla kaplıydı. Beyaz duman kaybolmuştu. Ona birkaç kez üst üste seslendim, ama cevap alamadım. Ne yazık ki, bundan sonra bir daha konuşmaya fırsatımız olmayacak hiç. Spica’nın benimle konuşmak istediğini Samax söylemişti,” dedi acıyla. “Kendi yarattığı dumanın arkasına saklanarak da olsa, sanırım o da bunu yapmaya çalışıyordu. Olsun, yine de babamdı o benim.” Gözleri yaşla doldu. “Bugün iki babamı birden kaybettim.” Kollarını boynuma dolayarak yüzünü bana doğru kaldırdı.

Gözlerini kapattığında onu öptüm, önce hafifçe, sonra, dudaklarını araladığında, biraz daha sertçe; dilini ağzımın içinde dolaştırıyordu. Yaptığımız her şey, her hareket ve her dokunuş yavaş yavaş geliyordu, ama sonrasında her şey göz açıp kapayıncaya kadar hızla olup bitti. Kanepeden kalktık, laboratuvar önlüğünü ve üzerindeki elbiseyi orada bıraktık. Kollarımızı çözmeden seranın içinden dolanarak geçip öteye, hurma ağaçlarının ardında, etrafı Japon kirazlarıyla çevrili kuytu köşeye ulaştık. Yaktığımız gaz lambasını oradaki bir dala astık. Sonra battaniyeyi, toprağı halı gibi örten yosunların üzerine serdik. Nefesimi tutarak bikinisinin üstünü açtım, ardından, upuzun bacaklarından, içe doğru dönük duran ayaklarından aşağıya doğru sıyrarak alt bölümünü de çıkardım. O, üzerimdeki giysileri tek tek çekip çıkarırken sırt üstü yatıp bekledim. Hiç onunki gibi bir ten görmemiştım – açık renkli meme uçları, uyluklarının içi, sırtının, benlerden bir takımyıldızına rastladığım çukuru... Vücudu, ağaçların altındaki gümüşümsü aydınlıkta ay ışığı gibi parılıyordu. Vücudunun yasemin kokusunu doya doya içime çekerek, saçlarını simsiyah, tatlı mı tatlı bir şarap gibi içtim, üzerine çıkmadan önce, vücudunun her noktasını tek tek öpüp okşadım. Dizlerini büküp kaldırmış, kollarını boynuma dolamıştı. Yavaşça içine girerken dudaklarıyla, vücuduyla, kendini tamamen bana bıraktığını hissettim.

Tam o anda kulağıma çok uzaklardan, belli belirsiz bir piyano müziği gelir gibi oldu; yavaş ve belirgin bir melodiydi çalan. Aynı anda Desirée'nin şöyle fısıldadığını duydum: "Sana bu gece piyano çalmak isterdim..."

Aynı melodi seviştığımız bir saat boyunca sürdü, sonra, başını göğsüme koyup birlikte dünyanın en tatlı uykusuna dalmadan önce, bir kez daha seviştik.

Gözlerimi tekrar açtığımda gitmişti. Güneş henüz doğuyordu. Bitkin halde bütün gece deliksiz bir uyku çekmiştim. Pantolonumu üzerime geçirip, saksıların arasından lavaboya gittim. Düzinelerce sarı dosyayı yerleştirdiğimiz taş duvarın dibinde şimdi, üzerinde bir taşla tek bir sarı kâğıt duruyordu. Daktilo harfleriyle şunlar yazılmıştı:

Sevgili Enzo,

Beni bir daha hiç görmeyeceksin.

On dokuz yıldır doldurduğum bütün o sayfalara, ilişki kurduğum erkekler hakkında yazıyordum. Hepsi de birbirinden farklı bir sürü adam. Ben de yitirdiğim bir şeyi arıyor ve onu, karanlıkları baştan çıkararak bulmaya çalışıyordum, ama aradığım neydi, işte bunu söyleyemem. Senin de tahmin edeceğin gibi bazıları bunun bir görünüp bir kaybolan babam, yani annemin uydurduğu Fransız pilotu olduğunu düşünüyor, kimi de, sonunda gerçekten de bir hayalete dönüşen Spica olduğunu sanıyordu; ama ben bunun içimde, ruhumdaki bir şey olduğuna inanmayı tercih ettim hep.

Benim yaşamım yalnızca bundan ibaret, üstelik onu bir de yazarak belgeledim. Hakkında yazmayacağım –yazamadığım– ilk ve tek sevgilim sen oldun. Sana karşı ne hissediyorsam, bunların hepsini seviştığımız sırada dile getirebildim nasılsa. Bu, benim için bazı şeylerin artık sona erdiğinin göstergesi. Tıpkı sonu gelen Canopus Oteli gibi. Otelin, içinde Samax ve Spica'yla birlikte yanışını seyrederken anladım benim için artık her şeyin değiştiğini.

Sen bunu okurken, ben yazdığım bütün o sayfaları yakmış olacağım. Otelle birlikte yanmış olmaları gerekiyordu aslında. Ama doğrusu bu fazlaca kolay olurdu. Şimdi baştan başlayacağım – neye dersen, bilmiyorum. Ama şunu çok iyi biliyorum ki, sen aradığın şeyleri mutlaka bulacaksın. Bana karşı her zaman sevgi doluydun – şimdiden özlüyorum seni.

Sevgilerimle,

Desirée

Yazdığı sarı sayfaları bana okumayı hiç düşünmemişti; onun yerine bana kendisini vermişti. Şimdi de az buçuk şüphelendiğim bir şeyi doğruluyordu işte: Yazdığı şey kendi yaşam öyküsüydü; Casanova ya da Byron'unki gibi, on altı yaşından otuz beş yaşına dek bütün cinsel deneyimlerini ve erotik keşiflerini anlatan bir kitap. Sessiz Olivetti'sinin başında kendi kendisinin Şehrazat'ıydı o. Kaç erkekle birlikte olduğunu, kimbilir nerelerde, kaç aşk gecesi geçirdiğini artık kimse bilmeyecekti. Benimse o anda tek farkına varabildiğim dudaklarımda kalan yasemin tadıyla, bütün vücudunu dolaşan ve sonra da saçlarının arasında kaybettiğimde ellerime sinen yasemin kokusuydu. Başka neye dokunursam dokunayım gitmeyecek, ellerim kimbilir daha kaç gün öyle kokacaktı.

Seradan çıkmadan önce omuzlarımda laboratuvar önlüğüyle çinko lavabonun üzerine oturarak Hopkins biraderlerin raporunu okudum. Araştırmalarının, girdisiyle çıktısıyla her aşamasını dökmüşler, sonunda Mala Revell adlı kadının Hawaii takımadalarından Kauai'nin kuzey batısındaki Haena'da, Kohale Yolu 2 numarada oturduğunu bildiriyorlardı. Otuz beş yaşındaydı, serbest çalışıyordu ve yalnız yaşıyordu. Daha sonra, bir telefon kulübesinden havayolu şirketini arayarak Albuquerque'den Honolulu'ya, önümüzdeki iki hafta içinde kullanabileceğimi umduğum bir gidiş bileti ayırttım.

Otelin işlerini toparlamak da neredeyse o kadar sürdü. Yangını soruşturan polis müfettişleriyle, sigorta şirketleriyle, eyalet savcılığıyla ve doktorlarla uğraştım. Doktorların elinde yalnızca Dolores'ten kalanlar vardı, onları da inceledikten sonra isteksizce de olsa krematoryumda yaktılar; küllerin arasında Samax'a, Spica'ya, Alif ve Aym'a ait hiçbir ize rastlanmadı. Santa Fe'den gelen Calzas imdadıma yetişti. Karşılama için havaalanına gittiğimde bana sımsıkı sarıldı, daha sonra, otelden geriye kalan moloz yığınının bakarken gözlerinin dolduğunu fark ettim. Yangından tam iki gün sonra da Forcas çıkageldi. Haber alır almaz San Diego'da otobüsüne atlayan Labusi'yle aynı zamanda Zaren Eboli de Houston'dan gelmişti, ancak onların gelişini -kıl payıyla- kaçırdım, çünkü o gün Vitale Cassiel'i, büyükbabamı görmeye Reno'ya gittim.

Babamın mektubunda yazdıklarını anlattığımda, beni bunu yapmaya ikna eden Forcas oldu.

"Kim olduğun konusunda en ufak bir fikri yok," dedi Forcas purosunu yakarken. Üzerinde yine her zamanki parlak takım elbisesi, gümüş renkli kravatı ve kravat iğnesi vardı. Samax'ın ölümüne çok

üzüldüğünü bildiğim halde hatırlamakta güçlük çektiğim yüz hatlarında gözle görülür pek fazla bir değişiklik –çizgilerinde ne bir derinleşme ne de artış– olmamıştı. “Junius seni kendi akrabası gibi göürdü,” diye sürdürdü sözlerini. “Yalnız bir kez, o da çok eskiden şüphelendiği bir şey olmuştu, ama şüphecilik zaten onun doğasında vardı.”

“Neydi şüphelendiği?” dedim düz bir sesle.

Paradise Yolu’nda, Samax’ın deposuna bakan gece bekçisinin, geçici olarak büro niyetine kullandığım ufak kulübesindeydik.

“Onunla gidip görüşmeyi ben de düşünüyordum zaten,” diye devam ettim.

“Şu madalyon meselesi var tabii.”

“Doğru. Samax’a onu ele geçirmeye çalışmayacağıma söz vermiştim – ama ölümüyle sözümün geçerliliği kalmadı artık. O madalyon Samax’ın hakkıydı.”

“Belki haklısın Enzo. Ama o şimdi Vitale Cassiel’e ait. İlk o elde etti. Aralarında bütün hikâye de öyle başladı zaten.”

“Ona iyi bir teklifte bulunacağım.”

“Para mı?” dedi Forcas. “Dur sana bir öğütte bulunayım. Sen sen ol, ona sakın para teklif etme.”

“Bunca zaman sonra ondan kolayca vazgeçeceğini sanmıyorum aslında.”

Forcas purosunun közlenen ateşini usulca üfledi. “Ona büyükba-ban olduğunu söyleyecek misin?”

“Buna zorunlu olduğumu sanmıyorum. Aslında mektuptan Samax’a da söz etmemiştim – iyi ki de etmemişim.”

“Ona söylemelisin.”

Çelik masanın arkasında duran döner iskemleden kalktım, kirli pencerenin demirleri arasından çölü seyretmeye koyuldum. “Ama-camla aralarında paylaşamadıkları başka ne vardı söyler misin?” dedim. “Sen biliyorsundur.”

“Son birkaç yıldır pek bir şey yoktu doğrusu. Artık her ikisi de yaşlanmıştı – yalnızca paravan şirketlerle iş yapmaktan ve olmayan rakiplerle mücadele etmekten bıkmış durumdaydılar. O yüzden çalışamaz hale geldiler ya. Başka birinin elinden arazi satın alabilmek bile bir külfete dönüşmüştü onlar için.” Forcas purosunun ucunda oluşan kül sütununu bozmadan plastik küllüğe silkeledi. “Gitmeden önce onu aramamı ister misin?”

Ellerim ceplerimdeydi. Kentin dışında, Spring Dağları’nın eteklerine yakın bir yerdeydik, yerden fışkıran sıcak kaplıca suları çöl ku-

munu tozutarak havaya savuruyordu. "Yani ona kim olduğumu söyleyecek misin?"

Forcas başını salladı. "Ve de onu görmeye gideceğini. Bütün söyleyeceğim bundan ibaret."

Bir süre düşündüm. "Tamam. Bugün Çarşamba – ona Cuma günü geleceğimi söyle." Arkamı döndüm. "Ve sağol."

Forcas kravatını gevşeterek ayağa kalktı. "Biliyorsun, ölmek üzere."

"Hayır," dedim. "Bilmiyordum." Yine de bunu önceden söylemeden, kararımı beklediği için bu çabasını takdir etmiştim doğrusu.

Vitale Cassiel'in büyük, beyaz badanalı evi, güneşin altında pırlıl pırlıl parlıyordu. Reno'nun dış mahallelerinde, on altı hektarlık bir arazi üzerine inşa edilen evin iki uzun verandası vardı, çatısı kırmızı kiremittendi. Güneşin kavurduğu çıplak çimenliğin ortasında tek başına yaşlı bir filayağaçı yükseliyordu. Arazi boydan boya mimoza ağaçlarıyla çevriliydi. Evin çevresinde de zakkumlar vardı. Görünürde hiç çiçek yoktu. Zaten öyle sıcak bir yerdi ki, insan istese de orada çiçek yetiştiremezdi. O gün hava 36,5 dereceydi. Ufukta, sanki biri onları oraya fırçayla kondurmuş gibi duran, kahverengi toz yüklü bulut kümeleri göze çarpıyordu. Arabamın içindeki serinlikten dışarıya adımımı atar atmaz yüzüme vuran kızgın hava âdeta kavurarak ciğerlerime dek indi.

Ev, araba yolunun sonundaki çıkmazın yaklaşık doksan metre gerisindeydi. Evin ayrıca, altı arabanın sığabileceği büyüklükte bir de garajı vardı. Asfalt yolun üzerinde, eriyen katranın buharı yükseliyordu. Dikkatli adımlarla, ayakkabılarımı oralara değdirmekten yürümeye çalışıyordum. Girişteki verandada, tavanda ağır ağır dönmekte olan pervanenin altında, sanki tek başına oturan biri vardı. Ahşap sütunların birinde bir kuş kafesi asılıydı. Dik arkalı, siyah koltukta kaskatı oturanın bir kadın olduğunu, ancak oraya varınca fark ettim.

Kadın Ivy idi; kafesinden basamaklara tırmanışımı seyreden kuş ise bir papağandı. "Güle güle," diye haykırdı cırlak sesiyle.

Ivy ise ne merhaba dedi, ne de güle güle. Üç yıldır hiç görüşmediğimiz halde, beni gördüğüne hiç şaşırmamış gibiydi. "Niye geldiğini biliyorum," dedi. "Sana, senin hakkında bildiklerinden çok daha fazlasını bildiğimi söylemiştim. Çoktan biliyordum."

Sesi cılızdı, lafları yuvarlayarak konuşuyordu. Saçları kırışmış, kupkuru bir saman yığını andırıyordu. Benzi iyice solmuş, sarımtırak bir renk almıştı. Üzerine mavi, incecik kumaştan bir elbise giymiş, iyice incelen beline bir de kuşak sarmıştı. Ağzı, sanki kısmi felç

geçirmiş gibi, elmacık kemiğiyle birlikte yüzünün bir yanına doğru çarpılmıştı.

“Öldüğüne memnun oldum,” diye ekledi. “Otelin yandığına da.”

“Neyi çoktan biliyordun Ivy?” dedim.

“Neyi biliyor musun? *Onların* hiç bilmedikleri bir şeyi.”

“Yani Samax’ın mı—”

“Evet, onun da,” dedi, başıyla ikinci kata doğru işaret ederek. “Annen öldüğünde senin Geza’nın oğlu olduğunu biliyordum. Kimseye söylemedim. Ama bunun bir önemi kalmadı artık.”

“Bunu yapma nedenin Bel’in onu senin elinden almış olmasıydı. Hani o gün, Canopus Otel’inin yakınlarındaki otoyolda karşılaştığınız gün.”

Feri kaçmış gözlerinde birdenbire kıvılcımlar çaktı. “Sen ne biliyorsun ki bu konuda?”

“Ona senin de âşık olduğunu biliyorum.”

“O benim kardeşimdi,” diye terslendi.

“Elbette,” dedim vurdumduymaz bir tavırla. “Eğer ona sen sahip olamayacaksan, Bel de olmamalıydı. Colorado’dayken polislerin peşinde olduğu masalıyla ve karşılıksız çek yollayarak bu yüzden kandırdın onu.”

Eğer benzinde bir parça renk kalmış olsa, o da solardı herhalde. “Geza hayatta mı? Onunla konuştun mu yoksa?”

“Onunla konuşmadım.”

“O zaman bütün bunları nereden öğrendin?”

Kulağına doğru eğildim. “Hakkında sandığından çok daha fazlasını biliyorum.”

Sonra gidip kapının zilini çaldım, karşımda birdenbire, holün kasvetli karanlığından çıkan bir uşak beliriverdi.

“Güle güle,” diye cırladı yine papağan.

“Ceheneme kadar yolun var,” diye bağırdı Ivy arkamdan, sonra da öksürmeye başladı.

Evin içi de beyaza boyanmıştı; hem görüntüsü hem kokusu tıpkı bir hastaneyi andırıyordu. İçeri girer girmez burnuma amonyak ve alkol kokusu çarptı. Elinde tepsıyla bir hemşire, açılır kapanır bir kapının ardında kayboldu. Pencerelemin birinden, arka taraftaki giriş kapısının önüne park etmiş, hazır bekleyen bir ambulans gözüme ilişti. Hiçbir soru sorulmadan, uşak tarafından ikinci kata çıkarıldım. Orada beni karşılayan bir başka hemşire soğuk bir şey içmek isteyip istemediğimi sordu. Sonra da beni iki uzun ve çıplak koridordan ge-

çirerek, bir odaya götürdü; kapının önündeki taburede sarışın, asker tıraşlı, iri yarı bir hademe oturuyordu. Kapıyı açarken yüzüme takılan bakışları ilgisizdi.

İçerde iki hemşirenin daha bulunduğu, geniş bir yatak odasına adım attım. Yüzlerini seçmek olanaksızdı, çünkü bütün oda sisle kaplıydı. Aslında koskoca bir nem makinesinin çıkardığı buhardı bu. Neredeyse Spica'nın odasını dolduran kalın duman tabakası kadar yoğundu. Üstelik ağır perdelerin arasından içeri zar zor sızan gün ışığı öylesine keskin bir açıyla kırılmıştı ki, oluşan ışık huzmeleri zikzaklar halinde her yöne dağılıyordu. Duvarın dibinde yan yana duran maun bir yazı masası, bir sandık, çift kapılı bir dolap ve uzun, deri bir kanepe vardı. Odanın tam ortasında, -oksijen tüpleri, elektronik göstergeler ve sanayi buzdolabı büyüklüğünde bir solunum cihazından oluşan- tıbbi araç gereçler, onların ortasında da beyaz bir hastane yatağı duruyordu. Yatağın üzerinde şeffaf bir oksijen çadırı vardı, altında da kafası tıraşlanmış, bembeyaz suratlı bir adam yatıyordu, ona doğru yaklaşırken göz ucuyla bana doğru baktı. Bembeyaz, iri ellerini çenesine kadar çekilmiş çarşaftan ayırt etmek neredeyse olanaksızdı.

Plastik perdenin ardından, mavi gözleri merakla beni inceliyordu. Nefes aldıkça ciğerlerinin hırıltısı ta kulağıma kadar geliyordu.

"Kaldırın şunu," diye hırıldadı yatağın çevresinde koşuşturan iki hemşireye.

Çadırın dikdörtgen biçimli küçük penceresini açıp yukarı kaldırdılar, artık birbirimizi açık seçik görebiliyorduk. Uzun bir burnu, iri kulakları ve bir zamanlar güçlü olduğu gözden kaçmayan bir çenesi vardı. Daha önce orta yaş yıllarına ait bir fotoğrafını görmüştüm, oysa şu anda çadırın altında yatan adamın o fotoğraflardaki uzun boylu, siyah saçlı, geniş omuzlu adamla uzaktan yakından hiçbir benzerliği kalmamıştı. Artık yüzü de elleri kadar solgundu. Morarmış dudakları, üzerimden hiç ayırmadığı mavi gözlerinden bile daha koyuydu. Yaklaşık on saniye sonra hemşirelerden biri minik pencereyi tekrar kapadı.

"Sen bir Cassiel'sin, anlaşıldı," dedi. "Şu işe bak."

"Adım Enzo Samax."

"Ya. Madem öyle, otur bakalım Enzo Samax." Hemşirelerden biri oturmam için çelik iskemlelerden birini altıma sürdü, bir başkası da elinde bir bardak buzlu suyla çıkageldi. Sonra da üç hemşire, bir üçgen oluşturacak biçimde yatağın çevresine dağılarak, bizi duyamayacakları kadar uzaktaki köşelerine çekilip, beklemeye başladılar. So-

lunum cihazı vızıldıyor, göstergelerin ışıkları sürekli yanıp sönüyor, odadaki buhar artmaya devam ediyordu. Sırtımdaki gömlek şimdi-
den sırlıslıkla olmuştu bile.

“Yalnızca tek ciğerim kaldı,” dedi Vitale Cassiel, kendi çıkardığı fısıltıda boğulan bir sesle. “Üstelik kalan tekinden de pek hayır yok. Bu yüzden konuşmak için ancak on dakikamız var. Elimden gelen bu kadar. Artık kimselerle görüştüğüm de yok zaten.”

Hayatımın yarısından fazlasında bu adamın adı benim için korku, karmaşa, intikam ve yıkım sözcükleriyle eşanlamlı olmuştu. Tıpkı, kendi başlarına bile takdir yerine geçen kimi sözcükler gibi, bu adamın adı da, dümdüz söylendiğinde bile, bir tehdide benziyordu. Onunla karşı karşıya gelmenin nasıl bir şey olacağını daha önce pek çok kez düşünmüştüm. Kendi kendime –genellikle de elimde kılıçla ona meydan okuduğum– birçok senaryo uydurmuştum, ama aralarında böylesi yoktu.

“Forcas bana bulduğun bir mektuptan söz etti. Bundan haberim yoktu,” dedi. “Sen de beni hep bambaşka biri olarak bildin tabii. Babanı gördün mü hiç?”

“Hayır. Onu bulmaya çalıştım ama bulamadım.”

“Ben onu bulmaya çalışmadım bile. O beni nerede bulacağını biliyor, ama bir daha görüşeceğimizi sanmıyorum. Aralık ayındayız. Marttan önce ben ölmüş olacağım, buraya daha ne kadar cihaz yığarlarsa yığsınlar, fark etmez.” Soluklanmak için durdu. “Senin baban var ya, o her şeyi benden bildi.”

“Yani, cinayete teşebbüs etmek zorunda kalmasını da mı?”

“Onu buna kim zorladı ki? Kendi kendine düştü o duruma. Aptaldı. Çok uzun zaman önce kesmiştim ondan umudumu.” O kadar hasta olmasına karşın gösterdiği hiddet karşısında elimde olmadan bir an duraladım.

“İvy baştan beri varlığımdan haberdardı,” dedim.

“Bunda şaşıracak ne var? Bunca zaman öğrendiğim bir şey var ki, herkes değişir, Ivy değişmez, yedisinde ne ise yetmişinde de öyle olacak. İhtiyacım olduğunda onu kullanmadığımı söyleyemem, ama baştan beri beni kullanan aslında hep o oldu, tıpkı Junius’u kullandığı gibi. Huyu böyle.” Duraksadı. “Eğer senden haberdar olsaydım, işler daha farklı olabilirdi.”

“Samax’la aranızdakiler mi?”

“Hayır, işte onu hiçbir şey değiştiremezdi. Hele ki bir başka gayri meşru çocuk değiştirsin, asla.”

“Tabii ya.” Sözlerindeki acımasızlığın ya farkında değildi ya da umursamıyordu; oysa basbayağı “piç” de dese olurdu. Babamın ve Samax’ın ondan bu kadar tiksinsmelerine neden olan şeye kendi gözlerimle tanık oluyordum.

“Amcamdan niye o kadar nefret ediyordunuz?” diye sordum.

“Bakıyorum, bu konuda ne varsa her şeyi bildiğini sanıyorsun,” diye hırıldadı. “Kimlerin iyi, kimlerin kötü adamlar olduğunu da. Ayrıca kim kime ne yapmış – niye yapmış, onları da. Ama işler bu kadar basit değil. Bu olaya, Ivy’nin yaptığı gibi, tek bir açıdan bakmamak lazım. Bunu sakın aklından çıkarma. Eğer aklında benden herhangi bir şey kalacaksa bile, en azından bu kalsın.” Duraksadı. “Çok uzun yıllar önce Junius’a ve annenin babasına yaptıklarına gelince – onları öyle durup dururken, yok yere yapmadım. Evet, o zamanlar gözüm paradan başkasını görmüyordu, doğru. Bir de kadınlar vardı tabii. Ama ötekilerin ne olduğunu sanıyorsun – aziz mi? Stella uğruna elli kişiyi –yüz kişiyi– dolandırdım, ayrıca bunu söylemekten de utanç duymuyorum. Onu yanımda tutmamı sağlayacak parayı bulabilmek için yalnız Junius’u değil, elli adamı daha hapse gönderebilirdim. O zamanlar öyleydi.” Güldü – çıkardığı ses kahkahadan çok kuru bir öksürüğe benziyordu. “Ama zamanla işler tersine döndü. Sonunda Stella’yı kaptırdım, ama onu Junius’a ya da daha zengin birine ya da benden ve Nilus’tan çok daha aptal ve kendini beğenmiş birine değil. Daha da kötüsü, onu, hakkında hiçbir şey bilmediğim bir adama kaptırdım. Beni asıl çıldırtan da bu oldu zaten. Onu benden alan Junius oldu, ama o da Junius’u kullandı: Ondan sonra kimbilir daha kaç kişiyi atlattı? Bu soruyu yıllarca kendime sorup durdum. Ama bak, gördün mü, sonunda intikamını alan Junius oldu. Benim ona çektiğim acıyı o da bana çekti. Bunu biliyorsun zaten. Beni nasıl ele geçireceğini, en çok nereden acıtacağını iyi biliyordu. Cüzdan cebimden değil, tam buradan.” Hortlağa benzeyen ellerinden birini göğsüne koydu. “Junius silaha gerek kalmadan beni nasıl vuracağını iyi biliyordu.” Göğsünün borazan gibi ötmesine neden olan, upuzun bir nefes aldı. “Senin kanın da bozuk Enzo. Bir araya gelir gelmez patlayan kimyasal maddeler gibi, karmakarışık. Evet, yüzünde bazılarını andıran hatlar da yok değil – özellikle de babanı.” Başıyla odanın karşı tarafına, üzerinde bizden öteye çevrilmiş duran çerçeveli iki fotoğrafın bulunduğu çalışma masasına doğru işaret etti. Eskiden onları çekmede tutuyordum, ama geçen ay çıkarıp oraya koydum. Bir bak bakalım.”

Masanın üzerinde, dümdüz siyah bir çerçevenin içinde, daha önce, Albuquerque yakınlarındaki benzin istasyonunda gördüğüm, Havana Kuvvetleri üniformalı adamı andıran –on altı, on yedi yaşlarındaki– bir gencin, mezuniyet fotoğrafına benzeyen bir resmi duruyordu. Bu kez üzerinde siyah bir ceket ve kravat vardı. Saçlarını dalga dalga alnına dökmüş, esmer, yakışıklı biriydi. Gülümseliyordu. Onun iki katı büyüklüğünde, süslü, altın çerçevede duran öteki fotoğrafta ise siyah elbiseli genç ve sarışın bir kadın vardı. Bir zamanlar Samax'ın betimleyişini uzun uzadıya düşünmeme bile gerek kalmadan, bakar bakmaz kim olduğunu anladım. Dolgun dudakları, duru ve parlak teniyle, çarpıcı güzellikte bir kadındı; gülümsüyordu ama bakışlarında, bu gülümseyişe uymayan bir şeyler vardı. Bakışları daha önce hiç görmediğim türdendi: Tam olarak kötücül denmese de –onun yaşındaki birinin yüzünde eğreti duran– çok bilmiş bakışlardı bunlar. Kendi açımdan bakınca, yüzlerimiz arasında tek bir benzerlik dikkatimi çekti: Sağ yanağındaki gamzenin hemen dibinde, ağzının kenarından yukarıya doğru uzanan kıvrımı.

“Daha önce babaannen Stella'nın bundan başka bir resmini görmüş müydün?” diye sordu Vitale Cassiel yatağının yanına döndüğüm sırada.

Başımı iki yana salladım.

“Tahmin etmiştim. Junius onları çoktan ortadan kaldırmıştı herhalde.”

“Çok güzelmış.”

“O sıralarda hâlâ âşıktı bana. 1940 Noeli'ydi. Havana'daydık. Bu kadın için ruhumu son damlasına dek, neden tereddüt etmeden satmış olduğumu şimdi anlamışsındır herhalde. Sabah kalktığında terliklerini bile bulmaktan aciz, Nilus gibi birinin, pislik yığınından başka bir şey olmayan bu dünyada, böyle bir kadını nasıl olup da keşfedebildiğini hâlâ anlamış değilim. Ama o ne yazık ki, benim gibi Stella'yla birlikte yaşadığından pişmanlık duyacak kadar uzun yaşamadı. O kendine başka bir dert buldu. Başka bir kız, onun için hepsi aynıydı. Ama benim için öyle değildi. Sana ne anlattı bilmiyorum, ama Junius da benim gibiydi. Hayatındaki o eksikliği pek çok başka şeyle doldurduğunu biliyorum, ama mümkün olsa, onu geri almak için, her şeyini feda etmekten çekinmezdi, hem de bütün kalbiyle. Ama bunu yapmadı. Tek tesellim de bu oldu zaten. Ama artık yeter. On dakika doldu, ayrıca sen buraya sohbet etmek için değil, başka bir amaçla gelmişsin anlaşılan. Her halinden belli bu.”

“Junius Amcamın aradığı o madalyonu istiyorum.”

“Hay allah! Bunu tahmin etmeliydim. Demek onu sana vermemi istiyorsun.”

Forcas’ın öğüdünü anımsayıp, duraksadım. “Evet, öyle.”

“Kimbilir, belki sana ondan daha fazlasını veririm.”

“Ben yalnızca onu istiyorum.”

“Ben de gelmişken biraz daha kalırsın diye tahmin ediyordum. Buralarda belki biraz daha vakit geçirirsin.”

Beni yokluyordu anlaşılan. “Bunu gerçekten aklınızdan geçirmiş olduğunuzu hiç sanmıyorum.”

Morarmış dudakları hafifçe gülümser gibi oldu. “Senin Cassiel’liğin sandığından da fazla. Ama bence bunun hiçbir sakıncası yok.” Göğsü ağır ağır hırıldamaya başladı, aradan on, on beş, yirmi saniye geçti. “Junius’un hep istediği şey orada,” dedi başıyla ötede, masanın tam karşısında durmakta olan ufak sandığı işaret ederek. “Burada başucumdaki çekmecedeki, iki gümüş anahtar var, onları da almayı unutma. Sandığın üst çekmecesini aç, onun içinde ikinci bir çekmence daha göreceksin. Onun iki anahtar deliği vardır. Anahtarları deliklere sok ve aynı anda çevir, sağdakini saat yönünde, soldakini aksi yönde. Sonra da buraya gel.”

Tam söylediği gibi yaptım. Anahtarlar yuvalarında kolayca döndüler, kilidin içindeki mekanizma yerine oturunca, her ikisinden, aynı anda tek bir çınlama sesi duyuldu. İçteki çekmecedeki müzik kutusuna benzeyen küçük bir kutu çıktı. Dışı siyah kadife kaplıydı, kapağına yuvarlak bir akik taş yerleştirilmişti, onun kilit yeri de gümüşlendi.

“Yirmi beş yıl önce, buraya taşındığımızda, baban bir gün öfke içinde kutunun anahtarını alıp gitti. İçindekine Junius sahip olamazsın diye o kutuyu özel olarak yaptırmıştım ama baban öyle bir şey yaptı ki, artık ona ben de sahip olamam.” Sesi artık çok daha az çıkıyordu, sözlerini anlayabilmek için öne doğru eğilmem gerekti. “Anlıyor musun, kutuyu bir tek o anahtar açabilir. Anahtarın bir yedeği yok. Eğer başka bir anahtarla açmaya çalışır ya da kutuyu zorlarsan, o an kutuyla birlikte içindeki de kırılıp yok olur. Bu eski bir Japon tasarımıdır. Onu Tokyo’da yaptırmıştım. İşte şimdi o artık senin. Alıp götürebilirsin.” Kuru öksürüğe benzeyen o gülme sesi bir kez daha duyuldu. “Elbette şimdi de onu açmak için babanı bulman gerekiyor – anahtarı fırlatıp atmadıysa tabii. Ya da bir yerlerde kaybetmediyse. Ama ben o kutunun içindekini bir daha asla göremeyeceğim. Beni bekleyen bir başka kutu var artık.”

Ona veda etmedim, çünkü bu kez gözlerini gerçekten kapatmıştı, hemşireler belirli bir düzen içerisinde, hep birlikte yatağa yaklaştılar. Bir saniye sonra aşağıya indirilmiş ve kapının dışına çıkarılmışım bile. Verandadaki dik arkalıklı iskemle boşalmış, papağan ise çoktan yok olmuştu.

Düşünceli bir halde Reno'dan ayrılmak üzere yola çıktığım sırada, sözüm ona Phoenix'deki planetaryum tasarımı görme bahanesiyle önce Fleischmann Planetaryumu'na uğradım, ama aslında amacım, Samax'ın babaannem Stella'yı baştan çıkardığı yeri görmektir. Onun ve babamın fotoğrafları gözümün önünden bir türlü gitmiyordu. Planetaryumun insanın kanını donduran bir havası vardı: Ivy ve Vitale Cassiel gibi bir çift canlı hortlağın huzurundan henüz ayrılmışken, insanın böyle bir yerde başka hayaletleri gözünün önüne getirebilmesi pek de kolay bir iş değildi doğrusu. Her ne kadar kabullenmek zor olsa da Vitale Cassiel bir konuda haklıydı: Ortada herkese yetecek kadar –çoğu da bozuk olan– çok fazla kan vardı, üstelik sonunda, Samax da dahil olmak üzere, eline bulaşmadık kimse kalmamıştı. İçlerinde en çok da Ivy'ye bulaşmıştı. Bütün bu insanlar onca yıl ne birbirlerinden ne de kendilerinden kurtulabilmişlerdi.

Sirius'la birlikte Santa Fe'deki daireme döndüğümde posta kutusunda beni bekleyen iki paket buldum. Biri Auro'nun yolladığı, The Echo Quintet'in ikinci albüm kaseti, öteki ise Dalia'nın çevirdiği Keşiş Varcas'ın vampirler kitabının, Revenant Press tarafından henüz basılmış, imzalı bir kopyasıydı. Kahverengi, sade bir kapağı vardı, titrek bir el yazısıyla Enzo'ya diye imzalanmış, diğerleri gibi sıradan bir kitap görünümündeydi. Ama tüylerimi diken diken eden özelliğini ertesi gün, Honolulu'ya giderken uçakta sayfalarına göz gezdirdiğim sırada keşfettim: Kitabın sayfalarını ışıktan uzaklaştırmak için kullanılan mürekkebin siyah değil kırmızı olduğu ortaya çıkıyordu.

Albuquerque'den Honolulu'ya uçuş saati ikideydi ve benim havalanına gitmeden önce uğramam gereken bir yer daha vardı. Aslında o sabah Acoma'ya gitmek üzere çıktığım bu yolculuk, çok daha önceden yapmam gereken bir şeydi. O gece Honolulu'ya indiğimde giyeceğim elbiseleri –blucin üzerine ekose bir gömlek, timsah derisi siyah çizmeler ve lacivert bir ceket– üzerime önceden geçirip, tepesini açtığım eski Ford Galaxie'ye atlayarak yola koyuldum; Sirius yanımdaydı, ön koltuğa kıvrılmış yatıyordu. Gökyüzü masmaviydi, hava şimdiden ısınmaya başlamıştı bile. Geza Cassiel'i gördüğüm benzin istasyonunu ve Calzas'ın babasının yalnızca mezar taşının bulunduğu Zu-

ni mezarlığını geçtik, ama her yolculukta merakla etrafı seyretmeye bayılan Sirius, bu kez kafasını kaldırıp bir kez olsun bakmadı.

Haftalardır huzursuz bir hali vardı, Desirée'nin de anlattığı gibi, durduk yerde geceleri çöle kaçıyor, hiç huyu olmadığı halde otelin yakınlarında bir yerlere saklanıp ortalara çıkmıyor, bazen günlerce yemek yemiyordu. İyice zayıflamış, dışarı fırlayan kaburgalarıyla tam bir sokak köpeğine benzemişti. Artık on dört yaşındaydı, ama Calzas onu bana verdiğinden beri gerçek yaşını ilk kez bu kadar gösteriyordu. Onu asıl sarsan olaylar Samax'ın ölümüyle –Sirius'un hayattaki tek yuvası olan– oteldeki yangın felaketi idi, diğerleri yalnızca huzursuzluğunun biraz daha artmasına yol açan şeylerdi. Bayan Resh Sirius'taki bu huzursuzluğu, benim yangından önce uzun süreli yokluğuma bağlıyordu, ama bunun ne olduğunu Sirius'la biz çok daha iyi biliyorduk.

Las Vegas'ta ve Reno'da geçirdiğimiz günler boyunca yanımdan hiç ayrılmadı. Santa Fe'deki son gecemizde de yanımdaydı, hatta yıllardır hiç yapmadığı bir şeyi yaparak gelip ayak ucumda uyudu. Başka bir yere gitmeden, önce onu Acoma'ya götürmemi istediğini, Nevada'dan ayrılmadan çok daha önce anlamıştım. O sabah uyandığımda, Sirius'u pencereden dışarıyı seyrederken buldum; çölün batısına, ufka doğru uzanan gökyüzüne bakıyordu.

Kıvrıla kıvrıla vadiye inen tek şeritli yolda daha birkaç kilometre gitmemiştik ki, Acoma Dağı, ardındaki Büyülü Mesa ile birlikte ufukta beliriverdi. Sirius bulunduğu yerden hemen doğrulup kalktı. Onunla oraya en son dokuz yıl önce gitmiştim, ortadan kaybolmuştu, Calzas'la onu bir türlü bulamamıştık. Şimdi yine kulaklarını dikmiş, kuyruğunu durmadan sağa sola oynatmaya başlamıştı. Dikkatli bakışları tek bir noktaya dikilmişti. Arabayı park edip, motoru durduruncaya kadar gözlerini ayırmadan ön camdan aynı noktaya, Acoma'ya baktı durdu. Durduğumuzda, ancak o zaman patilerini sol omzuma koydu ve başını başıma dayadı. Enseme vuran nefesi sıcacıktı. Vücudu tir tir titriyordu. Kollarımı boynuna sararak uzunca bir süre öyle kaldım, kokusunu derin derin içime çektim ve kulağına bir kez adını fısıldadım. Sonra acı acı havlayarak, uzun süredir görmediğim bir enerjiyle arabadan atladığı gibi dağın tepesine tırmanan çakıl yola doğru koşmaya başladı.

Artık bir daha seslenmedim. Arabadan inip çakıl yola doğru yürümeye başladım. Hızla koşarak ikinci kıvrımı da döndü, sonra onu bir daha görmedim, ama nereye gittiğini çok iyi biliyordum: Calzas'ın

onu ilk bulduğu düzlüğe, piramit biçimli o siyah kaya yığınına gidiyordu.

Düzlüğe vardığımda çakıl yolda bıraktığı izleri takip ettim; izler otların ve dikenli çalıların arasından geçip, doğruca lavantalarla çevrili kaya yığınının doğru giderken birdenbire yok oluyordu. Sirius ne piramidin tepesindeydi ne de başka bir yerde. Olmayacağını ben de biliyordum zaten.

Alnımdaki teri silip molozların üzerindeki düzlüğe oturdum, kahverengi vadiyi seyretmeye koyuldum. Büyülü Dağ yönünde havaya savrulan tozlar, güneşin altında pırıl pırıl parlıyordu. Puerco Irmağı mavi bir kurdele gibi kıvrılarak akıyordu. Ötede, çok daha uzaklarda, sislerin içinden yükselen Gallo Dağları görölüyordu. Tepemde gökyüzü kenti Acoma, öğle güneşinin altında altın gibi parıldıyordu. Gece çöküp de doğuda Canis Major* takımıyıldızı yükseldiğinde Köpek Yıldızı** da tam ortasında yerini almış olacaktı. Hayatın, insanoğlunun üzerinde birçok iz bıraktığı bir yol olduğunu söylerdi Calzas – zaman içerisinde özel anlar, harita üzerinde ise yer isimleri olarak. Zamanda bırakılan izlere ise insan yalnızca zihinsel bir yolculukla geri dönebilir, üstelik de bunlar hiç değişmezlerdi. Haritadaki yerlere ise istendiğinde doğrudan gidilebilirdi, ama onlar sürekli değişirlerdi. Bir yerin aynı kalması için, derdi Calzas, insan oraya bir daha asla geri dönmemeli – işte o yer, o zaman özel bir âna dönüşür ancak. Acoma da benim için böyle bir yerdi. Sonunda Samax'ın ölümünden, Canopus Otel'i'nin yok olmasından ve geçip giden bütün o günlerin ardından ilk kez o an, başımı ellerimin arasına gömüp ağlamaya başladım. O kadar çok ağladım ki sonunda ellerimi yüzümden çekip baktığımda Büyülü Dağ suların altında kalmış, vadi ise gözyaşlarıyla dolmuş gibiydi.

Albuquerque'den Honolulu'ya dek süren uzun yolculuk sırasında Auro'nun *Star-Crossed* adını verdiği kasetini dinledim; kapağında gümüş renkli yıldızlardan oluşan bir X harfi, tam ortasında da kıpkırmızı bir yıldız vardı. Eğer ilk albümü farklı tarzlardan oluşan neşeli bir derleme ise, bu seferki kesinlikle Frankie Fooo'nun basıyla çeşitlendirdiği, alto saksofon ve düşük oktavlı piyano vuruşlarıyla kurgulanmış kısa temalardan oluşan, uzun ve karanlık bir ağıttı. Hepsinin arkasında da, yumuşacık basları ve zillerde tınlayan hassas fırçasıyla Auro'nun davulu vardı. Çalan müzik ruh halime o kadar uygundu ki

(*) Türkçede 'Büyük Köpek' – ç.n.

(**) Büyük Köpek Takımıyıldızının en parlak yıldızı Sirius'un diğer adı – ç.n.

ilk başlarda içimi tuhaf bir huzursuzluk duygusu kapladı. Sanki Auro da bir şeylerin sonuna gelmiş gibiydi.

Dalia'nın kitabını kapatıp, Hopkins biraderlerin, daha önce yalnızca şöyle bir göz attığım raporuna daldım. Son derece açık seçik yazılmış olan rapor on dokuz sayfaydı, bu kez hepsini, satır atlama-
dan okudum. Büyük bir olasılıkla boşa kürek çekiyordum, ama yine de bu kadın bana rehberlik edebilecek tek insandı. Eğer Geza Cassiel'i Hopkins biraderler de bulamadıysa ölmüş demekti. 1971'de bu kadını aradığı sırada, onun da kendisini aradığını kimse bilemezdi tabii. Hatta Rigel Oteli'nden o uzun mektubu yazdığında, kendisine hâlâ âşık olduğunu da. Kimbilir belki de o zamana dek çoktan bir başkasıyla evlenmişti. Eğer öyleyse bile raporda bu konuya ilişkin herhangi bir bilgi yoktu. Hopkins biraderlerin kesin olarak belirttiklerine göre hiç evlenmemiş, ayrıca Kauai'den önce sürekli bir adreste oturmamıştı. Ordudan ayrıldıktan sonra çalıştığı tek düzenli iş, oradaki hastanede hemşirelikti. Bir de yıllar önce çok kötü bir trafik kazası geçirmiş, kazada bir adam ölmüştü; kazanın oluş biçimi *esrarlı* olarak tanımlanıyor, ama nedeni açıklanmıyordu. Raporun geri kalanında daha çok söyleşiler vardı, bilgi toplama sürecinden ve daha önceki aylarda sapılan yanlış yollardan söz ediliyordu. Kadının hiçbir fotoğrafı yoktu, yalnızca sıradan kimlik bilgilerine yer verilmişti: Bir yetmiş boyunda, kahverengi saçlı ve mavi gözlüydü. Beyaz bir cip kullanıyordu. İki köpeği vardı. Tuhaf bir ayrıntı olarak, okyanusa bakan evinin uçuk yeşil badanalı olduğu not düşülmüştü.

Daha önce Hawaii'ye hiç gitmemiştim, Las Vegas ve Albuquerque'den sonra gittiğim en nemli, iklimi en tropik, en çok çiçek kokan ve en baş döndürücü yerd. Önce adalar arasında biraz dolaşmak istiyordum, sonra da çöl havasından olabildiğince farklı, şöyle birkaç hafta kafa dinleyebileceğim bir yer bulacaktım kendime. Havaalanından gelirken bir saatlik yol boyunca görebildiğim kadarıyla inanılmaz yeşillikte vadilerle, dağlardan dökülen şelaleler ve gürül gürül akan ırmaklarla dolu olan bu ada belki de tam aradığım yerd. Bavuluma giysilerden başka Phoenix planetaryumu için yaptığım çizimleri, serada bulduğum Samax Astrofructus tohumlarını ve yangından önce otelden alarak Santa Fe'deki daireme götürdüğüm annem Bel'den kalan tek hatırayı koymuştum: Küçük, gümüş, kapağı çıt diye kapanan bir pusula. Vitale Cassiel'den aldığım kadife kutuyu da yanıma almıştım – her ihtimale karşı, babamla karşılaşırsam diye. O da o uçuk yeşil badanalı evde yaşıyor olabilirdi pekâlâ.

Arabamı toprak yolun kenarına park ederken, farların ışığında önce beyaz cipi gördüm. Sonra köpeklerin havladığını duydum, karanlığın içinden fırlamış, ahşap çiti geçerek beni karşılamaya geliyorlardı. Evin, yarım daire biçiminde dizilmiş ağaçların altındaki simsiyah silueti görünüyordu yalnızca.

Köpekler dost canlısıydı. Sert tüylü, yaşlı köpeklerdi. Onları okşadım, çevremde dönüp duruyorlardı ama artık havlamıyorlardı. Saat onu henüz geçmişti, eve giden patikayı geçerek alçak bahçe kapısını açtığım sırada, evin arka tarafında tek bir ışık yandı. Sağ tarafımda, çalılıkların üzerinde, nazlı nazlı sallanan palmyelerin arasından dalgaların gümüş parıltılarla kırıldığını görebiliyordum; düzenli aralıklarla sahile vurduklarında boğuk sesleri buraya kadar geliyordu. Sert bir akşam rüzgârı esiyordu; ağaçlarda kuşlar ve cırcırböcekleri hiç ara vermeden ötüp duruyorlardı. Ya burada sesler insanın kulağında olduklarından daha yüksek çınılıyordu ya da toprak yoldan yeşil badanalı evin kapısına doğru ilerlerken, taşları ezen çizmelerimin gıcır-tısından sinirlerim gerilmişti.

Yolun neredeyse yarısına gelmiştim ki ön tarafın ışığı yandı, köpekler hemen beni bırakıp kapıya doğru koştular. Kapı açıldığında, arkasından vuran ışığın önünde bir kadının silueti belirdi, nefesimi tutarak bekledim. İnce, uzun boyluydu – çok rahat bir yetmiş vardı. Saçları omuzlarından aşağıya dökülüyordu. Üzerine beyaz bir elbise giymişti. Kolundaki bileziğin şingirtısını duydum.

“Kim o?” diye seslendi, eşikte durarak.

Karşımdaki siluetin beni izleyen bakışları altında, yolun kalan kısmını da geçip patikaya ulaştım

“Mala Revell misiniz?”

Bir an duraksar gibi oldu. “Evet.”

Basamakları çıkıp verandaya ulaştım. “Adım Enzo Samax,” Adımın ona hiç tanıdık gelmediği belliydi.

“Rahatsız ettiğim için özür dilerim. Birleşik Devletler’den geliyorum, birini arıyorum da, bana yardım edebileceğinizi düşündüm.”

Gölgelerin içinden sıyrılıp çıktı, bunu söylediklerim yüzünden değil, ama yüzümü daha iyi görebilmek için yapmıştı. Verandanın sarı ışığı mavi gözlerini ışıldatarak yüzünü aydınlattığında onu ilk kez o zaman doğru dürüst görebildim. Orada birkaç saniye gözlerimi kırptırarak, hatları tanıdık gelse de gördüklerime inanamayarak, kim olduğunu çıkardığımda emin olamadan, öylece bakakaldım. Bir adım gerileyerek verandanın tırabzanına dayandım; kafamın içinde

ne varsa dönmeye başladı, gecenin bütün sesleri, böcekler, kuşlar, ağaçlar, sahili döven dalgalar, ne varsa susmuş, etraf tam bir sessizliğe bürünmüştü. *Bu o*, diyordum kendi kendime, aklımı kaçırmış olmalıydım.

“Alma?” dedim.

Başını iki yana sallıyor ve dosdoğru yüzüme bakıyordu. Dudakları aralandı ama hiç ses çıkmadı.

“Sen misin gerçekten?” dedim.

“Evet, Loren,” dedi boğuk bir sesle, “benim.”

21. Yıldızlara Yolculuk

Pasifik'ten çok daha büyük, Cassiel'in Ay'a gitmek için üzerinden uça-
cağı körfezden çok daha geniş bir okyanusu aşmıştı. Aşması on beş
yıl süren bir okyanusu. Ve sonunda, o bana gelmişti.

Artık isimlerimiz de farklıydı. Yüzlerimiz hafifçe değişmiş, biraz
da yaşlanmış olsak da yine de aynıydık. Beni kapıda kucakladı, on-
dan sonraki bir saat boyunca ona tekrar dokunmaya cesaret edeme-
dim: Dokunursam yine kaybolacağından korkuyordum. Uykudan
uyanınca gözümüzün önünden birdenbire silinen hayaller gibi. Ama
o, bir saat sonra da oradaydı işte, küçük mutfak masasının başında,
karşıma oturmuş, yaptığım yeşil çayı yudumluyordu. Artık yetişkin
bir erkek olmuştu.

Aslında oraya başka birini aramak için gelmişti. Karanlıkta uzun
boyu, geniş omuzlarıyla, her adımda yaylanarak tırmanmıştı patika-
yı; Cassiel gibi başını yana eğerek yürüyordu. Görünüşü de benziyor-
du Cassiel'e. Üstüne üstlük aradığı da Cassiel'di, yani babası. Bunla-
rı bana ilk bir saat içinde anlattı, ama tüm anlattıklarını algılayıp
kavramam haftaları, belki de ayları bulacaktı.

O sırada ona sürekli şöyle dediğimi hatırlıyorum: "Olan biten her
şeyi –ya da herhangi bir şeyi– nasıl olsa hemen şu anda anlamak zo-
runda değiliz."

Pek çok şey, daha o anlatırken aklımdan uçup gitti. Ama yine de
bazıları kaldı. Geçmişindeki ufak tefek olaylar, bazı anlar, o gün pla-
netaryumda olanlar, anlatırken sanki yönünü yitirmemek için pusula-
ya bakar gibi tekrar tekrar, planetaryumdaki o güne –birbirimizi kay-
bettüğümüz o nirengi noktasına dönüşü. Sonra da hayatının, kısaltarak
anlatmaya çalıştığı geri kalan bölümü. Bütün bunları anlatması epey-
ce sürdü, çünkü kendini birdenbire bu evde, Birleşik Devletler'e ait
son eyaletin ıssız bir sahil şeridinde, ülke sınırları içindeki son otoyol-
un, son kilometresindeki ücra bir köşede ve muhtemelen, dünyanın

sonuymuş duygusu uyandıran bu odada benimle baş başa otururken bulmak, onu da büyük bir şaşkınlığa uğratmış olsa gerekti.

Neydi o sözünü ettiği şeyler? *Las Vegas... senin eline geçmeyen mektup... gerçek amcam olan Samax... onun oteli... yeğeni Bel, yani annem...*

Bel. Cassiel'in sözünü ettiği Bel, hani şu uçurumun kenarında kırmızı elbisesiyle koşan. Loren'in annesi. Hayır, Enzo'nun annesi. Loren ona kız kardeşim Luna'nın verdiği isimdi. Enzo'yu ise ona Bel vermişti. İki ismin kafamın içinde sürekli dans ettiği sırada, akıl sağlığımı koruma içgüdüsüyle bir ara ona, "Farkında mısın, isimlerini birleştirirsen 'Lorenzo' olabilirsin," dedim.

Gülümsedi – gülümseyişi tıpkı Brooklyn'den aklımda kaldığı gibiydi, ama şimdiki çok daha kolay ve çok daha ışıltılıydı. Hoş, Brooklyn'de onu güldürebilecek pek fazla bir şey olduğu da yoktu hani. İsimlerle ilgili fikrim hoşuna gitti. Ama yine de nazıkçe, "Öteki isimle ilgili duygularını anlayabiliyorum. Ama sen yine de bana Enzo de. Olur mu?"

Elbette olurdu. O da bana Mala diyecekti. Bir zamanlar anlamı benim için yalnızca "kötü" demek olan, oysa son on beş yılda, iyi ya da kötü, bana tüm yaptıklarımı ve yaşadıklarımı hatırlatan, artık çok başka anlamlar içeren bir isimdi bu. Eski adım, Alma, hayatımın, Cassiel'le birlikte silip attığım önceki bölümüne ait, küçük bir ayrıntı olarak kalmıştı. Mala adını çok sevdiğini, Cassiel pek çok kez tekrarlamıştı bana. Bu adı bir daha asla değiştirecek değildim. Ben artık Mala'ydım. Tıpkı Loren'in Enzo oluşu gibi.

"Artık başka isimler taşıyor olmamızın, bence hiçbir sakıncası yok," dedim.

Söylediklerim üzerine uzun süre susup düşündü. "Yani, bu da yaşadıklarımızın bir parçası, öyle mi?"

Böyle biri olmuştu, söylenenleri olduğu gibi alıyor, kafasında tekrar evirip çeviriyordu. İhtiyathıydı. Tıpkı Cassiel gibi. Ayrıca kendi sağduyusuna güvenen biriydi – doğrusu bunda şaşırarak bir yan yoktu. Aynı zamanda gülümseyişinde, duruşunda, benimle konuşurkenki tavrında, sözünü ettiği o insanlarla her nasılsa iyi bir hayat geçirdiğini düşündüren bir şeyler de vardı – kötü ya da bencil oldukları için ya da belki de sırf kayıtsızlıkları yüzünden, soluk kesen bir umursamazlıkla hayatımın yönünü bir anda değiştirmekten çekinmemiş olan o insanlarla. Çektiği acılar ya da kaybettiği şey ne olursa olsun, kaçırıldığı sırada, o anda ya da yarı çılgın bir halde sonradan, umutsuzca onu ararken düşündüğüm şeyler gelmemişti başına neyse ki. O

insanlara –şimdi çoğu çoktan ölmüş ya da ölümle pençeleşmekte olan o insanlara– karşı ne tür bir kırılganlık duyarsam duyayım, bunu ona, en azından şimdilik belli etmeyecektim. Sonuçta, oldukça iyi yetiştirilmiş, serpilip büyümüştü – her ikimiz de bunun diyetini ne denli ağır ödemiş olursak olalım. Bu konudaki duygularıma karşı tavrı duyarlıydı, belli ki o gece, beni gelip de bulmadan çok daha önce bu konuda epeyce düşünmüş, kafa yormuştu.

“Ama asıl sen anlat lütfen, neler oldu?” dedi. “Yani o günden sonra.”

Olanları orada, mutfak masasının başında otururken anlatmaya çalıştım. Köpeklerin ikisi de, sanki onu ezelden beri tanıyorlarmış gibi ayaklarının dibine uzanmış, mışıl mışıl uyuyorlardı. Kendimi gece yarısına kadar o kadar zorladım ki, sonunda –hayatta yapmayı istediğim en son şeyi yapıp– gözyaşlarına boğuldum. Omsunda hıçkırma hıçkırma, sanki ölmüş de öbür dünyadan geri gelmiş gibi, boynuna sımsıkı sarılarak ağladım. Ya da oradaya gidip de dönen benmişim gibi. Cassiel’in mektubu yanıdaydı, hani şu bana yazılan ve New Mexico’dan postaya verilen mektup. O mektubun yazıldığı kadının nasıl olup da ben olduğumu, yolumun dönüp dolaşip en sonunda nasıl yine buraya düştüğünü ve sonra da yalnızca üvey teyzesi olmakla kalmayıp yakın zamanda üvey annesi de olacağımı anlatması bütün gece sürdü.

Naksos’tan ayrıldıktan sonra Latince okumayı bırakmamıştım. O hafta tam da, yazdığı yazılarda uzun uzun astronomi anlatıyormuş gibi yapıp da, aslında kaderden dem vuran Plotinus’u keşfe çıkmıştım. Kendinden önceki filozofların yıldızları yalnızca iki şekilde ele aldıklarını söylemekten de geri kalmıyordu: Ya gökyüzünün karatahtasında, sürekli değiştirilerek yeniden yazılan alinyazılarımız olarak görüyorlardı yıldızları, ya da göğe bir kereliğine kazılmış ve orada sonsuza dek kalacak olan burçlar kuşağı olarak. Plotinus kadere söz konusu bu iki açıdan yaklaşabilmek için, öncelikle dünyanın durağan olduğunu varsaymak gerektiğini savunuyordu – ki bu imkânsız diyor-du. Öte yandan, yıldızların hareketi dünyanın dönüşüyle birlikte izlenecek olsa, son derece karmaşık bir harita çıkardı ortaya. Ne açık seçik yazılmış sözcükler ne de donup kalmış bir burçlar kuşağı olur, yalnızca bir sürü dairenin, elipsin ve kırık çizginin bir araya toplandığı, karmakarışık bir yığın elde ederdik – ki, söylediğine göre, yaşadıklarımızın kartografik bir kopyası çıkarılacak olsa, o da sonuçta bundan pek farklı olmazdı aslında.

Güneş doğarken, Enzo'yla birlikte karşılıklı olarak yaşam haritalarımızı üst üste koyup karşılaştırmaktan bitkin düşmüş haldeydik. Kaybolduğundan beri, benim de tahmin ettiğim gibi, yalnızca bir kez yollarımız kesişmişti. Yine bir doğum gününün öncesindeydi. Bunu biliyor olmama şaşırarak, o gün, 1974 yılının 15 Aralık günü, yanında kırmızı elbiseli bir kadınla birlikte Las Vegas'taki Stardust Gazinosu'nun Star Salonu'nda olduğunu doğruladı. Zihin okuma gösterisi sırasında sahnedeki gözü bağlı kadının ben olduğumu söylediğimde, hatırlamak için bir an durup düşündü, ama hatırladığında da aklına gelen her şeyi bir bir sayıp döktü – saçlarımdaki pırıltıları, ışıltılı giysimi, gönüllü izleyicilerin yanıma gelişini. O gece birbirimize o kadar yaklaştığımız halde, yeniden bir araya gelebilmek için altı yıl daha beklememiz gerekmişti.

O gün, 1980 yılının 16 Aralık gününün sabahı, Enzo'nun yirmi beşinci yaş günüydü, planetaryumdan kayboluşunun üzerinden tam on beş yıl geçmişti. O gün aynı zamanda, Hawaii saatiyle öğleden sonra 3:42'de Geza Cassiel yıldızlara doğru yola çıkmış olacaktı. Estes'in daveti üzerine, o gün Waimea'daki NASA Gözlemevi'ne gitmeyi ve kalkışı oradan izlemeyi planlamıştım. Şimdi Enzo da benimle gelecekti.

Önce birkaç saatliğine de olsa yatıp biraz uyumaya karar verdik, ama bu benim için artık olanaksızdı. Enzo ile aynı çatı altında olmak beni öylesine heyecanlandırmıştı ki, Cassiel'in çıkacağı görevin heyecanına bir de bu eklenince, gözlerimi kapatıp uyumak büsbütün olanaksız hale geldi. Ön bahçenin patika yolunu tırmanmadan hemen önce belli ki daha başka sarsıntılara göğüs germek zorunda kalan Enzo ise, yatağa olduğu gibi yığılıp kaldı. Evimde, kendini böylesine bırakacak kadar güvende hissetmiş olması beni ne kadar duygulandırmıştı. Çekyat kanepede, battaniyenin altında birkaç kez dönüp durduktan kısa bir süre sonra derin bir uykuya daldı – son on beş yıldır düşünüyü kurmayı çok seyrek göze alabildiğim bir sahneydi bu. Sonra ki beş saati Enzo'nun düzenli soluk alıp verişini dinleyerek geçirdim; Naksos'ta Cassiel'le birbirimizi bulduğumuz o gün dışında, hayatım boyunca bundan daha büyük başka bir mutluluk yaşadığımı hatırlamıyorum.

Uyandığında, bornozumla balkonda oturmuş, dalgalar halinde dağlardan denize doğru sürüklenen, yağmur yüklü bulut kümelerini izliyordum. Bir süre önce yoğun bir sağanak boşanmış, ama şimdi bulutların arasından süzülen güneş, yaprakların üzerindeki çiğ tanele-

rinde yeniden ııldamaya başlamıştı. Çaydanlığı sobanın üzerine yerleştirip, iki dilim de kızıl papaya kestim. Enzo düşünu alıp giyinirken tavaya birkaç yumurtayla domuz pastırması attım. Bütün heyecanıma karşın bir yandan onun hissettiklerini de anlamaya çalışıyordum; önce, dünyadaki o kadar kadın arasında babasının âşık olmak için bula bula beni seçtiğini, hemen ardından da –eski bir suçlu, eski bir havacı ve savaş kahramanı olarak– önceden zaten bir bilmece gibi gördüğü babasının şimdi de, üstelik de hemen o gün uzaya gidecek olan bir astronot olduğunu öğrenmek az buz bir şey olmasa gerekti.

Dolayısıyla, Enzo’nun derin bir uykudan sonra bile bu kadar içine kapanık durması beni hiç şaşırtmadı. Eğer gece bir parça uyuyabilmiş olsaydım, eminim ben de biraz daha sakinleşmiş olacaktım. Kahvaltıda yalnızca evimi çok beğendiğinden ve adanın ne kadar güzel bir yer olduğundan söz etti, başka da bir şey söylemedi. Sonra, kahve almak için uzandığımda, elbisemin yakasından dışarı fırlayan kolyeye dikkatle baktığını gördüm.

“O anahtar,” dedi. “Nereden buldun onu?”

“Geza – baban verdi.”

“Bir bakabilir miyim?”

Kolyeyi çıkarıp verdim, anahtarı dikkatle inceledi, özellikle de zincir deliğinin altındaki akik taşı. Tek söz etmeden kolyeyi geri verdi, sonra da bavuluna giderek, kapağında, anahtardaki gibi akik bir halka olan, kadife bir kutuyla geri geldi.

“Bu halkanın ne olduğunu biliyor musun?” diye sordum.

“Astronomide, Ay’ın görünmeyen yüzünü simgeler,” diye yanıtladı. “Bu kutuda eski Mısır’dan kalma bir tılsım taşı var, üzerine, sanki biri gerçekten de gidip görmüş gibi Ay’ın görünmeyen yüzü resmedilmiş. Bunun, dünyayı gösteren bir ikizi de vardı, ama sana anlattığım o yangında yok oldu. Bu kutuyu büyükbabam, Vitale Cassiel saklamış yıllarca. Onu bana daha geçen hafta verdi. Dün akşam sen babamın çıkacağı görevden söz ederken aklımdan geçen buydu işte. Şimdi de anahtarının sende olduğunu öğreniyorum.”

“Baban onu dönene kadar saklamam için verdi. Çok uzun yıllar önce yutmuş onu —”

“Büyükbabamın eline geçmesin diye. Biliyorum. Annemle kaçarken çaldığı şey, bu anahtarmış. Sonra da onu yutmuş. Onsuz büyükbabam kutuyu asla açamazmış.” Kutuyu bana verdi. “Sen aç onu.”

Cassiel’in söylediklerini –kutuyu yanında açtığım kişiye güvenmem gerektiğini– hatırladım birden ve bir an bile duraksamadan, gü-

müş anahtarı kilide sokup çevirdim. Kapağı kaldırdığımda kutudan bir müzik sesi yükseldi – incecik notaların ağır ağır birbiri ardı sıra tınladığı, çok hoş bir müzikti bu. Bir zamanlar Estes’in radyo teleskopuyla kaydedip bana evinde dinlettiği yıldız müziğine benziyordu. Taş ise, kadifenin siyah kıvrımları içine gömülmüş, öylece bekliyordu. Yedi buçuk santim çapında, pırıl pırıl parlayan, sımsiyah bir taşı bu. Bir yüzüne beyaz çizgilerle, Enzo’nun anlattığı gibi sanki alelacele birkaç dakika içinde yapılmışçasına, Ay’ın görünmeyen yüzündeki kraterler, denizler ve dağlar resmedilmişti. Taşı şaşkınlık içinde kaldırıp ona da gösterdim, o ise yalnızca gülümsedi.

Cipimle adanın öteki ucuna doğru yol alırken Enzo taşı sımsıkı elinde tutuyordu. Direksiyon sallarken, önceki gece yaşadığım, yoksa gözlerimin önünden yine mi yitip gidecek korkusunu bir kez daha yaşadım – bu kez dokununca değil de, ya bu sefer nereden gideceğimi kestirmek için yola falan dalıp, gözlerimi üzerinden ayırdığımda kayboluverirse diye korkuyordum. Gece, benimle ilgili bir sürü soru sormuştu, oysa şimdi daha çok Cassiel’i ve Ay haritası üzerinde ineceği yeri kabaca gösterdiğim uzay yolculuğunu merak ediyordu.

Estes bizi bir saat sonra, daha önce ayrıldığımız yerde, NASA Gözlemevi’nin kapısında karşıladı. Yakıcı güneş ışığından hemen içeri alarak, koridorların ferah serinliğine götürdü. Yürürken Enzo’nun kovboy çizmelerinin topukları mermer döşemeye vurdukça tok sesler çıkarıyordu. Estes’in üzerinde, üniformaya dönüşen giysisi vardı yine: Cebinin üzerinde NASA arması olan beyaz bir ceketle, altında aynı renkte bir pantolon. Yıllar öncesine göre çok daha sağlıklı görünüyordu. Yine pek ayık gezdiği olmuyordu, ama bir kış, göğüs zarı iltihabı ve mide kanaması geçirince ganja içmeyi derhal kesmişti. İçkiyi ise, akşam yemeklerinde bir kadeh pirinç rakısıyla sınırlandırmıştı. Ayrıca bir de –tıpkı bir zamanlar kafa bulma konusunda gösterdiği hevesle– transandantal meditasyona gidiyordu – gurusunun tapınağı Wailua şelalesinin orada bir yerlerdeydi.

“Çok gizli bir görev,” dedi Cassiel’in yaptığı işi kastederek. “Biliyorsun Mala, sen bile müstakbel eşi olarak burada bulunmaktasın, benim arkadaşım olarak değil. Ekipten birinin bir başka yakın akrabasını daha ağırlamak,” dedi başıyla Enzo’yu işaret ederek, “bize onur verir tabii. Burada Kauai’de bu görevden yalnızca benim, asistanım Maxwell’in ve bize Mauna Kea’dan katılan yeni astronotumuz Estelle’in haberi var. Bu konuda Mauna Kea’da birkaç kişiye daha bilgi verildi, bir de Midway’daki iletişim görevlisi var elbette, ama Ha-

waii adalarının tümünde bilenlerin hepsi bu kadar – ve tabii bir de biz, NASA'nın Pasifik'teki ana şubesi. Avustralya'da iletişimdeki yalnız iki görevliye konuyla ilgili bilgi verildi, Guam'da da birkaç kişi var. Hepimizi sıkı sıkı tembihlediler, öyle ki, eğer bundan başka birine söz edecek olursak, anında kapının önüne koyacaklar.”

“Florida'da hava nasılmış?” diye sordum.

“Serin ve az sisli bir gece. 11 derece. Atmosfer görüş mesafesi 10 mil. Her şey hazır. Son gelen mesaja göre astronotlar son muayeneden geçip bir saat önce gemiye binmişler.”

Steril giysiler içinde doktorların Cassiel'in kalbini ve ciğerlerini dinleyişlerini, tansiyonunu ölçüşlerini, nabzını sayışlarını, ateşini ölçüşlerini ve elektrokardiyogramını çekmek için masaya bağlayışlarını gözümün önüne getirdim. Sonra da vücut faaliyetlerini uzaydan Houston'daki bilgisayara yollayacak olan, minik elektronik düğmeleri tekrar vücuduna yapıştırmalarını. Astronot elbisesinin altındaki ipekli iç giysisi, omzundaki şarapnel yarasına ve keskin nişancının kurşununun bacağından çıkarken açtığı yaranın artık sertleşmiş olan izine hafifçe sürtünüyor olmalıydı. Kollarındaki yumuşacık tüyleri, sakın bakışlı, iri, gri gözlerini düşündüm, o anda gümüş parıltılarla ışıldayarak uzay başlığının mavi siperliği ardından bakışını, damarlarında yükselen adrenalini ve basınçlı giysisinin fermuarlı ceplerinden birinde duran madalyonumu görür gibi oldum.

Gözlemevinin cam duvarlarla çevrili, kubbeli ana denetim odasına adımımızı atar atmaz, Enzo hemen başını kaldırıp yukarıdaki saate baktı. Saat 3:02'yi gösteriyordu.

Hoparlörlerden Cape Canaveral'ın “Kalkışa 40 dakika,” diyen sesi duyuldu. Ardından Houston'dan, uçuş kumandanı, sonsuza dek sürecekmış gibi gelen kontrol listesini görev ekibiyle birlikte sayıp dökmeye başladı. Arada bir Midway devreye giriyor, uçuşla ilgili birtakım bilgiler veriyordu. Sonra aynı ses Cassiel'e de bir şey sordu, hoparlörlerden birdenbire Cassiel'in sesi duyuldu, bir sürü bilgi veriyor, bir yandan da verilen rakamları doğruluyordu. Sonunda enerjik ve sakın bir sesle, “Kalkışa hazırız Houston,” diyerek, kontrolün sona erdiğini duyurdu.

Enzo'nun bakışları benimkiyle buluştu, başımı salladım, babasının sesini ilk kez duyuyordu, midemin birden kasıldığını hissettim.

“16 Aralık,” dedi Estes, kahvesini yudumlarken, “NASA tarihinin en şanslı günlerinden biri. 1965'te aynı gün Pioneer 6 uydusu uzaya fırlatıldı” –bu kez Enzo'yla bakışmamız gerekmedi bile– “bu uydu

öteki gezegenlere doğru yola çıkmadan önce bir süre Ay'ın ve Venüs'ün yörüngesinde kaldı. Günün birinde güneş sisteminin de dışına çıkıp, yıldızların arasına karışacak. Günün birinde insanoglu da gidecek oralara, ama şimdilik, şu anki görevimizle yetinmek zorundayız," dedi gülümseyerek. "Yıldızlara Yolculuk'la."

"Ne dedin?" diye sordu Enzo. Cassiel Houston'dayken, görevinin adını söylediğinde onun gibi ben de şaşırmıştım.

"Göreve astronotların taktığı ad bu," diye yanıtladı Estes. "Hoş, artık resmi adı da bu oldu ya."

Tam o sırada kapıdan içeri, ötekiler gibi NASA ceketıyla, aynı renk bir mini etek giymiş, Hawaii'li genç bir kadın girdi; kolunun altında bir not defteri taşıyordu. Uzun, siyah saçlı, siyah gözlü, güzel bir kadındı; yüzü ciddi, bakışları sıcaktı. Estes bizi tanıştırdı.

"Bu Estelle," dedi. "Bundan böyle burada radyo teleskopuyla çalışacak."

"Yıldızları dinleyecek," dedim.

"Evet," diye gülümsedi genç kadın, göz ucuyla Enzo'nun bu gülümsemeye karşılık verdiğini gördüm.

"Bugün yansımali teleskopla *Constellation*'ı izleyecek," dedi Estes. "Böylece uzay aracını atmosferden ayrıldıktan sonra, bir süre daha izleyebileceğiz."

"O hızla giderlerken bile mi?" diye sordu Enzo.

Genç kadın başını salladı. "Hızı kuyruklu bir yıldızdan daha fazla değil. Onu izlemek için teleskopu aynı biçimde ayarlıyoruz - kuyruklu yıldız bakar gibi. Kayıt sırasında görüntüleri monitörlere de yansıtacağız."

Yansımali teleskopun altında arkaya doğru yatırdığı iskemlesine yerleşerek, cihazı ayarlamaya başladı. Estes izin isteyerek, başında kulaklıklarıyla, yan odadaki pırıl pırıl parlayan ışıklı panelin başına geçti. Denetim odasının ışıkları kısıldı, Estes'in önündeki monitörde -ve Enzo'yla bizim bulunduğumuz odada, tepemizde asılı duran-monitörde görüntüler aynı anda belirmeye başladı. Ekranda, Florida'daki fırlatma rampasında duran Satürn V roketi görünüyordu; havalandırma borularından buharlar fışkırıyor, dev motorların alt taraf-taki tribünlerinden dumanlar yükseliyordu. Çevresindeki mavi ve yeşil renkli ışıklar, okyanustan yükselen sis perdesinin ardında titreyerek göz kırpyorlardı. Yer ekibinin son üyeleri de asansör kafesiyle uçuş kulesini terk edince, çevredeki diğer kuleler projektörlerini roketeye doğru çevirdiler.

Sayım, 22 dakikadan geriye doğru devam ediyordu. Son altmış dakika içerisinde yalnızca tek bir gecikme olmuştu. Geri sayım sırasında arıza yapan herhangi bir göstergenin, gevşeyen bir telin ya da yanmış bir hortumun bile mucizevi bir biçimde, bütün işlemin durdurulmasına yol açacağını biliyordum. 12 dakikadan geriye doğru sayım sürerken, kontrol kulesi kalkış için bütün sistemlerin hazır olduğunu duyurdu; herkes, artık bu noktadan sonra geri dönüş olmadığını çok iyi biliyordu: Birkaç dakika içinde roketin derinliklerinde sessizce duran kapaklar birbiri ardı sıra açılacak ve yakıtı, ateşleme tanklarına yollayacaklardı.

Şimdi Enzo ile ana denetim odasında yan yana durmuş, tavandan aşağıya sarkan monitörün ekranına bakıyorduk. Çevremizde birtakım gölgeler oradan oraya koşturup duruyordu. Havalandırma içeriyi buz gibi yapmıştı. Şans getirsin diye çiçekli yeşil elbisemi giymiştim, geriye sayım sırasında da bileziğimdeki yıldızlarla oynuyordum devamlı. Düşüncelerim ta gerilere, Güney Çin Denizi'ndeki o Noel arifesine, Cassiel'in yıldızlı bir gecede B-52 uçağı ile düştüğü o güne gitti. Eğer düşmeseydi, şimdi Enzo benimle birlikte burada, yanımda olmayacaktı. Çevremi saran NASA cihazlarının bitmek bilmeyen vizitörleri arasında sayım 3 dakikadan geriye doğru azalmaya devam ediyor, gerginlikten ensemdeki bir nokta durmadan seğiriyordu. O anda, her şey bir yana, ya Cassiel yeryüzüne sırf Enzo'yla beni yeniden bir araya getirmek için indiyse, diye sordum kendi kendime. Böyle bir şeyi ondan başka da kimse başaramazdı herhalde.

Bakışlarım göзалıcı bir ısıltıyla parlayan roketin tepesine, koni biçimindeki kapsüle kaydı. Astronotlar, alt bölümde ateşlenen beş dev motorun sarsıntısını içerde kimbilir nasıl da şiddetli hissediyorlardı – yanardağın tepesinde oturmak gibi bir şeydi herhalde. Cape Canaveral sakin bir sesle 7... 6... 5... 4... 3... 2... 1... *ateşleme... kalkış...* diye saymayı bitirdi, tam o anda, birdenbire, sekiz bin kilometre öteden bizi bile etkileyen büyük bir kükreme duyuldu, hoparlördeki ses, *Kalkış başladı*, dedi bir kez daha. Hafif bir kıvrımla göğе doğru yükselen roketin arkasından, dev gibi bir alev demeti fışkırıyordu. İşte, milyonlarca litre gazyağının ve sıvı oksijenin yanmaya, 160 milyon beygirin, roketi masmavi gökyüzüne doğru çekmeye başladığı andı bu. *Tüm sistemler devrede, Constellation** diye duyurusunu tamamladı ses. *Yıldızlara gidiyorsunuz.*

(*) (İngilizce) 'Takımyıldız' – ç.n.

Yeryüzü Cassiel'in altında düşercesine uzaklaşıyor olmalı, diye düşündüm, tıpkı ölüm anında bazı insanların ayağının altından kaydığı gibi. Korkunç bir hızla yükselirken, yalnızca bir kenti, bir ülkeyi ya da bir kıtayı değil, masmavi parıldayan, koskoca bir gezegeni bırakıyordu arkasında... O anda gözlerimi kapatıp kendimi onun gövdesinin içinde düşlemek, onun gördüğünü görmek, hissettiğini hissetmek istedim, ama gözlerimi monitörden bir türlü ayıramıyordum. *Constellation* atmosferden müthiş bir kükremeyle ayrılmış, oysa görüntüsü aşağıdaki kameralara bir kibrit alevi gibi yansımıştı ancak. Estelle tam o sırada kaydettiği görüntüyü monitörlere verdi: Satürn V'in eksozferin çok ötesindeki, üçüncü ve dördüncü safhalardaki görüntüsüydü bu. Arkasından hâlâ alev çıkıyordu, ama arka planda artık yalnızca yıldızlar vardı. Cassiel ise, şimdi orada, arkasına yaslanmış, aracın dışbükey camından dışarıyı seyrediyor olmalıydı. O anda o noktaya kimbilir hangi bilinmez güçlerin etkisiyle gelmiş, orada olmasında, kendi hayatının yanı sıra –başta benimki ve Enzo'nunki olmak üzere– daha kimlerin hayatındaki iniş çıkışlar rol oynamıştı? Eğer Plotinus'un savına göre çizilecek olsa kimbilir Cassiel'in kader çizgisi neye benzerdi? Haritaları gözü kapalı okuyabilen onun gibi birinin bile içinden çıkamayacağı bir şey olurdu herhalde – oysa o, o sihirli yeteneğiyle, yalnızca yeryüzünün ve yıldızların haritasını okumakla kalmamış, sınır tanımayan, sürekli değişen ve hiçbir kurala boyun eğmeyen, âsi kaderlerimizin haritasını da çözmeyi başarmıştı. Kendininkini de, benimkini de, Enzo'nunkini de.

Constellation dakikada yüzlerce kilometre hızla Ay'a doğru süzülürken, Enzo ile olduğumuz yere mihlanıp kalmıştık. Güneşin dondurucu ışınları altında tekinsiz bir parıltıyla uzaklaşan uzay aracı, milyonlarca yıldızın arasında, bizden artık kavrayamayacağım kadar uzaktaydı. Enzo ve ben, ışıkları karartılmış, sessiz odada, belki tıpkı Cassiel gibi, bildiğimiz, yaşadığımız her şeyden ve herkesten uzakta, sonunda bir araya gelmiş, ekranı dolduran yıldızlara –daha doğrusu zamandan geriye doğru– bakıyorduk. Enzo hiçbir şey söylemeden elini bana doğru uzattı. Ben de tuttum.